V. Buch.

Die Çūfik.

- 1. Inhalt und Aufgaben der Çūfik.
- 2. Ideenkreis, Eigenschaften und Benehmen der Çūfīs.
- 3. Lehrer und Schüler.
- 4. Unterweisung in der Çüfik
 - a) der Gottesbegriff.
 - b) der Weg zu Gott.
 - c) Stufen und Standörter der Annäherung.
 - d) Erleuchtung, Verzückung und Gnadengaben.
- 5. Aufnahme unter die Çūfīs.
- 6. Gottesfreunde und Geheimbündler.
- 7. Derwische, Sekten und Ketzer.
- 8. Çüfische Predigten und Gedichte.
- 9. Buchstaben- und Qorandeutung.
- 10. Çūfische Ausdrücke.
- 11. Fragen, Excurse und Bruchstücke.

1. Inhalt und Aufgaben der Çüfik.

2812. Spr. 872.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel und Verfasser f. 31a:

ك"حلّ مقاصد الرعاية للحارث بن اسد للحاسي، املاء الشيخ ابي حمد عبد العزيز بن عبد السلام ابن ابي القاسم السلمي الشافعي،

قال الشيخ ... ابو محمد عبد العزيز : Anfang f.31 . . . الشافعي رخم مُمَّلِيًا . . . الحمد لله الذي لا تنتم الصالحات الا به وصلى الله على سيدنا محمد وآله واصحابه

Dann folgt sofort das Werk selbst, in welchem der Verf. Elharit ben esed elmohasibi abū 'abdallah elbaçrı † 248/859 die von dem Çuft zu beobachtenden Punkte (الرعابة) erörtert: seine Verpflichtungen gegen Gott, die Selbstprüfung, das Bekämpfen der Scheinheiligkeit, der Selbstgefälligkeit und des Hochmuths u. s. w. Das vorliegende ist aber nicht das Grundwerk selbst, sondern die Erläuterung seiner Hauptsätze, von 'Abd el'aziz ben 'abd essalam essulamī † 660/1262 (No. 294); sie ist in ungezählte Abschnitte (نصل) eingetheilt.

فصل في حسن الاستماع الي كل ما امر العباد 81° بالاستماع اليه

فصل فيما يجب رعايته من حقوق الله تعالى 32° فصل فيما يتقرّب به الي الله تعالى 33° فصل في تعرف الجاهل المغرور غرته 33° فصل في ايتداء المسير الي الله 34°

فصل في بيان محاسبة النفس على الاعمال السالفة 85° والمستانفة

فصل في رتب مشقة التقوي والمحاسبة الناس ١٥٥٠ u. s. w.

486

أفصل في بيان المنازل في رعاية التقوى

فصل فيما يجب على العبد أذا رقف على افصل 50% الاعمال وأولاها،

فصل في بيان الاخلاص والرياء فصل في بيان الاخلاص والرياء u. s. w. Zuletzt: 91^b فصل فيما ينفى به الكبر 93^a فصل في ترك الكبر علي الفسان والتباس الكبر 93^a بالبغض لله والغصب لله

فصل في الحسد والتنافس في الحسد والتنافس في النهي عبى الحقرة 960

[الغرّة اعتماد القلب على ما لا ينبغى ان يعتمد عليه] فصل في الغرة بانواع دينه : (توع in 12) *98 فصل في سيرة المريد في نومه ويقطته *105

[بنبغى للمريد اذا اراد النوم ان يجدد التوبة] ووثق بالسلامة من هذه المفاسد : Sohluss f.108* في في السلامة وانما يحصل له ذلك بعد تجربة نفسه في الوعظ والتذكير والدعاء الى الله تعالى مع غلبة السلامة عليه في ذلك؛

Abschrift im J. 859 Du'lq. (1455). — Collationirt. HKh. III 6480 und V 10140 (das Grundwerk).

Lbg. 676, 4, f. 2. 11 - 21.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

Dasselbe Werk. Titel fehlt, geht aber aus der Ueberschrift hervor. Enthält nur ungefähr die erste Hälfte. F. 21^b entspricht Spr. 872, f. 66^a, 16. — Auf f. 2^b folgt 2^a; dann fehlen 4 Bl. (= Spr. f. 33^b, 3 bis 41^a, 9).

Auf f. 22 u. 23 Gedichtstücke, auch von (Auf f. 22 u. 23 Gedichtstücke, auch von الجنون f. 23 ein längeres Gedicht, anfan-ما ابصرت مقلتي من بعدكم حسنا : (Basīṭ) ولا استلذّت جفوني بعدكم وسنا

Das Ende des Verse fehlt hier überall wegen Beschädigung des Randes.)

We. 1728, 6, f. 1176—119 enthält aus dem selben Werk ein Stück über Scheinheiligkeit (الرباء), in mehreren Abschnitten.

2813. Spr. 1172.

8vo, 19 Z. (20²/₃ × 15; 14¹/₃ × 9^{cm}). — Zustand: stockfleckig, auch wurmstichig. — Papier: gelb, ziemlich stark, etwas glatt. — Titel und Verfasser f. 33^a:

هذا مختصر مقاصد الرعاية الشيخ جمال الدين ابي المحاسن يوسف البرغمي ثم الصفدي رحمه الله

الحد لله الذي احرق قلوب اوليايه: Anfang f.33° بنيران محبته . . . وبعد فهذه نبذة ملخصة من مختصر مقاصد الرعاية في علم الاخلاص ومحاسبة النفوس وسبيته النهاية في اختصار مقاصد الرعاية

Auszug aus demselben Werk, von Jüsuf elbargami eççafadi gemāl eddin abū 'lme-hāsin. Die Abschnitte haben meistens dieselben Ueberschriften. — Schluss f. 62°: يا عبادي الذين اسرفوا على انفسهم ... انه هو الغفور الرحيم (Sura 39, 54).

Schrift: ziemlich gross, an sich dentlich, vocallos, aber durch Feuchtigkeit und Zusammenkleben der Blätter oft beschädigt, abgescheuert, verwischt und verblasst. Stichwörter roth. — Abschrift im Jahre 1099 Saw. (1688). Nach f. 40 fehlt 1, nach f. 44 2 Bl.

2814. We. 1728.

8°°, 15 Z. $(18 \times 18^{1}/_4; 14^{1}/_2 \times 11^{em})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Titel fehlt. Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله، ذكر الأمام المحاسبي رَحَه Anfang: الحمد لله، ذكر الأمام المحاسبة الرئ غيركتاب الرعاية عشر خصال وقال جربها اهل المحاسبة الرخ

In einer anderen Schrift zählt derselbe Elmohasibi 10 Eigenschaften auf, die zum Heile führen. — Schluss: ومن اعتادهن سعد نسال الله ان يمن علينا بالعمل بهن

Schrift: gross, flüchtige Gelehrtenhand, vocallos, auch fehlen oft diakritische Punkte, schwierig. — Abschrift im J. 613/1410 (s. f. 112*).

2815. Pm. 199.

 $8^{*\circ}$, c. 19-22 Z. (Text: $14 \times 11^{\mathrm{cm}}$). — Zustand: etwas unsauber, auch fleckig. — Papier: gelblich, ziemlich dünn und glatt. — Titel und Verfasser: s. Aufang.

هذا كتاب شرح المعرفة وبذل Anfang: النصبحة للامام العارف بالله ابي عبد الله المحارث بن السد المحاسبي رحمة قال ابو عبد الله ما استعان احد على نفسه واحواز دينه بمثل المراقبة وبها نالوا الحياء من الله وهي باب المعرفة وهي اربع خصال الخ

Schrift: gross, dick, flüchtig, vocallos. — Abschrift c. 1900/1785.

2816. We. 1676.

127 Bl. 4°, 15 Z. (25 × 17; 18 × 11¹/2°). — Zustand; wasserfieckig und wurmstichig; die ersten Blätter, bes. Bl. 1, beschädigt. — Papier: gelb, dick, glatt. — Einband: rothbrauner Lederbd; der vordere Deckel fehlt. — Titel und Verfasser f. 1°:

الجزو الاول من كتاب قوت القلوب في معاملة المحبوب وصف طريق المريد الي مقام التوحيد لابيطالب محمد بن على بن عطية المكي الحارثي

الحمد للد الاول الاولي قبل : Anfang f. 1 الكون والمكان عن غير اول ولا بداية . . . هذا كتاب قوت القلوب . . . تصنيف الشيخ ابي طالب . . . المكي رة يشتمل على سبعة واربعين فصلا الخ

Dies Werk des Mohammed ben 'all ben 'ațija elmekki elhărifi aba tălib † 886/886 enthâlt eine ausführliche Unterweisung, was der Gläubige zu thun hat, namentlich in Bezug auf Gebet, Fasten u. s. w., was er vermeiden muss und wie er die religiösen Satzungen aufzufassen hat, um durch die rechte Herzensbildung Gott näher zu treten. Es zerfällt in 48 Abschnitte (zum Theil mit Unterabtheilungen), deren Uebersicht f. 2—4 gegeben ist.

في ذكر الآي القرانية التي فيها ذكر المعاملة 1. f.5° في ذكر الآي التي فيها ذكر اوراد الليل والنهار ٥٠ فى ذكر عمل المريد في اليوم والليلة الرخ 60 . 3 فى ذكر ما يساحب من الذكر وقراءة الآي النخ ٦٠ في ذكر الادعية المختارة بعد صلوة الصبح فيد كتاب معرفة الزوال وزيادة الظل الح 10. 30 فى ذكر الليالي المرجو فيها الفصل النخ في ذكر محاسبة النفس ومراعاة الوقت 23. في ذكر ماهية الورد للميد الم 24. فيه كتاب تعريف النفس وتصريف مواجيد العارفين .25 فيه كتاب ذكر مشاهدة اهل الماقبة 26. فيه كتاب اساس المريدين 27. فيد كتاب ذكر تفصيل خواطر القلب الح 88 فيد فيد كتاب العلم وتفصيله واوصاف العلماء الن 81. 115 فيد فيه شرح مقامات اليقين واحوال الموقنين واصل .32 مقامات اليقين الخ فيه كتاب شرح مبانى دعايم الاسلام المخ 33. فيه كتاب تفصيل الاسلام والايمان الخ 34. فيه كتاب السنة وشرح فصايلها الح 35. فية ذكر جمل الشريعة وعري الايمان النخ 36. فيه كتاب ترتيب الاقوات بالنقصان منها او بوراد الاوات. 39. فيه كتاب الاطعمة وما جمع الاكل من السنن النخ فيد كتاب فرايص الفقر وفصايله المخ 41.

فيه كتاب الامام ووصف الامامة والماموم 43. فيه كتاب الاحوّاة في الله الرخ 44. فيه كتاب الاحوّاة في الله الرخ 45. فيه كتاب ذكر التزويري في فعله وتركه ايهها افصل 45. ومختصر احكام النساء في ذلك

فيد كتاب الصنايع والمعايش والبيع النخ 47. فيد كتاب تفصيل الحلال والحرام وما بينهما من الشبهات .48 وفصل لخلال وذم الشبهة وتمثيل ذلك بصور الالوان

Die Zählung der Abschnitte ist im Text f. 26 ff. nicht ganz richtig.

Dieser erste Theil des Werkes hört hier auf in dem 31. Abschnitte, mit den Worten f. 127°: الي اوسط المقامات ومن ادنى طبقات اسحاب اليمين الي اعالي اواسط الاعليين

Die Handschrift ist ganz desect und falsch gebunden. Die Blätter folgen so: 1—8; 1 Bl. fehlt; 9—17; 92; 1 Bl. fehlt; 28—35; 1 Bl. fehlt; 46—55; 36—44; 3 Bl. fehlen;

66-71; 45; grosse Lücke von c. 60 Bl.; 56-65; 18-27; 72-91; 93-127.

Schrift: ziemlich gross, vergilbt, gleichmässig und gefällig, wenig vocalisirt, öfters fehlen diakritische Punkte; Ueberschriften hervorstechend gross. Die oberen Zeilen der Seiten, die durch Wasserflecke beschädigt, sind meistens später nachgeschrieben. — Abschrift c. 700/1300.

HKh. IV, 9636.

2817.

Stücke desselben Werkes:

- 1) Spr. 851, 15, f. 100°—105°, enthält Auszüge aus Abschn. 1. 5. 3. 23. 25. Anfang: الحجد لله وسلام . . . وبعد فهذه لطائف التقطناها الح علم شرّ الشرّين فامعن في الهرب منه : Schluss علم شرّ الشرين فامعن في الهرب منه :
- 2) Spr. 851, 16, f. 1056—1134. Der 27. Abschnitt, mit der Ueberschrift دا الساس الريدين
- 3) Spr. 851, 17, f. 1136—1206. Der 32. Abschnitt, mit der Ueberschrift با التوبة F. 1206—128 allerlei Bruchstücke über Reue, Selbstverleugnung u. s. w.
- 4) Spr. 851, 18, f. 123—125*. Der 39. Abschnitt, mit der Ueberschrift ك" قرتيب الاقوات Ein ähnliches Werk wird das ihm beigelegte علم القلوب

2818. Spr. 887.

161 Bl. 87°, 17Z. (15×101/2; 111/2×8cm). — Zustand: vielfach fleckig u. unsanber. — Papier: gelb, ziemlich glatt u. dick. — Ein band: Pappbd mit Lederrücken. — Titel f.14: هذه الكراريس ملخصة من كتاب الاشارات الالهينة لابي حيان في علم السلوك ورقية التصوف وحسى النربية ورقيق المناجات واتباع رضى الحق،

Der Verfasser heisst ausführlicher:

على بن محمد بن احمد بن العباس التوحيدي الصوفي أبو حيّان

اللهم طهرنا من ذنوبنا ونقنا :Anfang f.1 من عيوبنا واطلعنا على غيوبنا الخ

Auszug aus einem çüfischen Werke des 'Ali ben mohammed ben 'ali ettauhidi abū kajjān † 400/1010, welches von Gebet und

Ermahnung zur Frömmigkeit handelt. Es ist nicht in Kapitel oder Abschnitte getheilt, sondern in einzelne Stücke mit gewissen Ueberschriften. العبق بارج الرضا 8° ;كسوف الصوء وخلوف النوء 6.5° جِوابِ كِتابُ مستخبر من الاشارات الالهية 19 أَيْنَ ولَيْتُ ﴿28 ; ربيع المهزولين المحت الدار خالية من قطَّأنها 286 384 صباقل الانفس الصدية في تهذيب الاخلاف ختبت النبوة 44 ; من القي السمع وهو شهيد 41 أ 496 خطيرة الرضوان وسجف الغفران العدوة القصوي 530 ; مناط الربوبية وقاع العبودية 500 فصايل شهر رمصان 60° ; الشوق والاخبار والاستخبار 57° الكاس الدهاي 68°; الشكية بلية 646 726 الخيش المرشوش والطبيب المقشوش

مسخورا منه مصحولا عليه : Schluss f. 76b مسخورا منه مصحولا عليه ... والإمجامنه والحد والثناء الاسويلين الرق اليه ... ولا مجامنه الا به لا اله غيره ولا معبود سواه وصلى الله على سيدنا الخ Schrift: ziemlich klein, gewandt, deutlich, fast vocallos. Ueberschriften roth.

Abschrift (cf. f. 159°) etwa vom Jahre ²⁰³/₁₆₉₇, von عبد القادر بن ابراهيم بن محمد بن بدر الشافعي Ruszuges, wie er es, nach eigener Angabe, von dem Werke Spr. 882, 2 auch ist.

2819. Spr. 832.

290 Bl. 4°, 17 Z. (26¹/2×18; 20¹/2×13°m). — Zustand: durch u. durch fleckig, unsauber; Bl. 2 schadhaft. Bl. 1 u. 289 halb durchgerissen. — Papier: dick, gelblich, glatt. — Einband: schöner Halbízbd. — Titel f. 1° (von neuerer Hand) und in der Unterschrift:

كتاب تهذيب الاسرار

HKh. hat noch den wenig passenden Zusatz: في طبقات الاخيار

Verfasser f. 1a (von neuerer Hand):

عبد الملك بن ابي عثمان الواعظ الخركوشي so in der Vorrede f. 3°, 6. Ausführlicher heisst er:

عبد الملك بن ابى عثمان محمد بن ابراهيم الخركوشي النيسابوري الواعظ ابو سعد

Seine Kunje ist ابوسعيد (und nicht ابوسعد wie bei HKh.): die meisten Kapitel beginnen mit: اخبرنا ابوسعد الواعظ Nach dem Bismilläh folgt f. 2 das Verzeichniss der Kapitel.

الحمد لله :(Anfang f.3° unten (1. Kapitel) الذي لا جسى الاشياء الآ ان يكون هو اولها . . . اما بعد فاق شيخا من ارباب هذه القصّة النمس متى ان اخرج له صدرا من مذاهب اهل التصوف واختلافهم في حقيقة هذا الاسم وآدابهم وسيرهم في اتوالهم وافعالهم واختلافهم في حقيقة سياحتهم ومصاحبتهم ومعاشرتهم واحوالهم وملبسهم ومآكلهم ومشربهم ومشتق كل فعل من نلك من آية محكمة او ستة ماثورة او حكاية عن السلف مرويّة الخ

Darstellung des Çüfismus in 70 Kapiteln, von 'Abd elmelik ben moh. ben ibrāhim elliarkūsī ennīsābūrī abū sa'd † 406/1016 (407) verfasst und von einem Zuhörer herausgegeben. Das Vorwort ist als 1. Kapitel gerechnet.

- في اختلاف اهل الصفوق في معنى النصوّف 2. Kap. f. 4 واقتاريل مشايخ الصوفيّة فيه
- في ذكر الملامنية وصفاتهم وشعارهم والغربي 3. 12° بين الصوفية وبينهم في الاقوال والاحوال والافعال وما قيل فيهم'
- في لكر المعرفة وما قبيل فيها 4. 134
- في ذكر الشوى 6. 25 ، في ذكر المحبّ وشرايطها 20 ، 5
- في نَكرِ الْأُنْسِ وما قبيل فيه \$8. 31 ; في القرب \$7. 28
- ى ذكر اليقين 40. 37 ; في ذكر المشاهدة 45. 9.
- في ذكر المقامات 45 .12 ; في ذكر التوبة 41 .11
- فى ذكر المورع °14.50 ; فى ذكرً المواقبة °13.47
- في ذكر الصبر 16. 56 ; في ذكر الزهد 15. 58
- فى ذكر الرضاء بمتر القصاء 🔻 17. 60°
- في ذكر المخوف °9. 67 ; في ذكر التوكّل °18. 62 ه ذك حقادة بالإحمال °7. 21 في ذكر البحاء °71.
- في ذكر حقايق الاحوال 43. 73 ; في ذكر الرجاء 41. 71 في
- في ذكر الجوع °23. 80 ; في ذكر الفقر والغني °75. 22.
- في ذكر الشّهوات ومخالفنا الهوي المعالقة المعالقة
- في ذكر مطالبة الصدق 46.90° ; في ذكر الاخلاص 87° 25. 85° في ذكر العبودية وحقيقتها \$27.95°
- في ذكر مستنبطاتهم من القران والسنى 976 .28
- ف ذكر حسى الخُلْق (30. 106) في ذكر الادب 29. 104
- في ذكر الصدّيق والفاروق وذي النورين 110° 81. 110 وأمير المومنين علي بن ابي طالب رَهَ واقتداء هذه الطايفة بهم رَمَ '

قصول من الكلام تشتمل على ذكرهم معا 112°. 82. في ذكر العبادات 38. 118* في ذكر آدابهم في الاكل واحوالهم فهد 34. 125 في ذكر آدابهم في اللِّبْس واحوالهم فيه 85. 126b في ذكر بعض آدابهم في صحبتهم سفرا وحصرا \$86. 129 واحوالهم في اسفارهم في ذكر السخاء والمواساة وبذل المعروف 37. 138 فى ذكر الصيافة 149° 39. في ذكر الايثار 38. 144° في ذكر الكسب والاختلاف فيد بين اهل 40. 158 العرأن واهل خراسان في ذكر الوحدة والانقراد 41. 156 في ذكر الذكر وفضله واحوالهم فيه 42. 160b فى ذكر الفراسلا *44. 166 ; فى ذكر الاشارة *43. 164 في ذكو السّماء 45. 171b في ذكر سماع القران والانزعاج فيه 46. 175 فى ذكر السماع من حيث السامع لامن حيث القايَّل 178° 47. في ذكر الوجد 48. 179b في ذكر بعص ما انتهي الى من الهواتف 182. 49. فى ذكر الفرق *51. 195 ; فى ذكر الكرامات *50. 185 بين كرامات الاولياء ومحجزات الانبياء عتم في ذكر الدلايل على جواز كون الكرامات للاولياء 196 . 52. في ذكر من لم يظهر الكرامات 53. 198^b في ذكر المسائل التي اختصت بها هذه الطايفة 199 .54. كالجمع والتفرقة والقبص والبسط الج فى ذكر الحيتهم 212° .56 ; في ذكر وصاياع *55. 207 في ذكر من اجيبت دعوته منهم 57. 215b في ذكر آدابهم في التزويج 58. 220 في ذكر الالفاظ المتداولة فيما بين الصوفية 420°. 59. ممّا له اصل في الكناب والسنّة في ذكر الحياء 60. 232b في ذكر حسن الظنّ بالله عز وجلّ 61. 2376 فى ذكر التفكّر 41. 238 ; في ذكر الصبت 42. 238 في ذكر تواضعهم وفنايهم عن انفسهم 64. 244 فى ذكر التهجم وثوابه وصفته 65. 247 في ذكر الدنيا وبعض صفاتها وامثالها وما 66. 256 قيل فيها وفي نمها فى ذكر انواع الحكم والمواعظ والحكابات 67. 266 في ذكر مكاتباتهم 68. 275 في ذكر احوالهم عند مفارقة الدنيا التوفيق والتنبّه من سنة الغفلة وترك مألوفات النفس النخ أفى ذكر بعض ما بلغني من رؤيا أهل الصفوة 283°، 70.

ان هذا أوردني الموارد فما فعن : Schluss f. 289*: الله تعالى بك قال قلت به لا اله إلَّا الله فاوردني الجنَّة، تم الح

Schrift: gross, rundlich, dentlich, vocalisirt. Ueberschriften grösser. Die Kapitelzählung im Index vorn und im Text selbst ist ungleich, hört in letzterem auch von f. 189° an ganz auf. — Abschrift im Anfang d. J. 848/1444 von الحاج عيسي بن ادريس بن خليل بن اقبعًا الشيباني HKh. II 3772.

تبيين المحارم F. 1° enthält eine Notiz aus dem المصافحة um ⁹⁹⁰/₁₈₈₂ الامام سنان العكي des d. i. Handschlag bei Aufnahme unter die Çüfts und auch sonst. — F. 289 Qacide des حمد الشافعي † 204/819 in 17 Versen (Anfang: خبت نار نفسى).

2820. Spr. 882. 11) f. 83-100.

Format etc. und Schrift (vocalieirt) wie bei 1). -Titel und Verfasser f. 834;

علقته من تهذيب الاسرار تصنيف . . . ابي سعد عبد الملك الخ

قال ابو سعد الواعظ رَحَّه فمن الفروق :Anfang بين الصوفية والملامتية الخ

Auszüge aus demselben Werke; f. 83-94 betreffen die ersten 8 und den Anfang des 9. Kap., f. 95° und 98° mit Ueberschriften das 58. und 59. Kap. Es sind hier hauptsächlich Anekdoten erbaulichen Inhalts zusammengestellt, wie es scheint, zum Privatgebrauch. — Schluss f.1006: دَةِيقَةُ المعنى تلوح في الفهم لا يسعها العبارة وصلى الله الخ Nach f. 90 fehlt wol etwas.

Auf f. 101° steht ein kurzes Gebet.

2821. Spr. 851. 5) f. 22 - 28b.

Format etc. und Schrift wie bei 1), - Titelüberschrift und Verfasser oben zur Seite:

 ٥٠ مناهيج العارفين الشيخ ابي عبد الرحن السلمي Der Verfasser heiset vollständiger:

محمد بن الحسين بن موسى السُلَمِيّ النيسابوري الصوفي ابو عبد الرحمن

النصوف له بداية ونهاية ومقامات فاوله : Anfang

Kurze Darstellung der Çufik, von Mohammed ben elhosein ben müsä essulami +418/1022.

Schluss f. 286: ما من الله بد على اهل صفوته الله بالخ من كريم فضلة وعزيز برّه أنه سميع تجيب وصلى الله الخ

2822. Spr. 744.

306 Bl. 8vo, (23-24) 19 Z. (19¹/₃ × 14²/₃; 15¹/₂-16 × 11^{cm}). — Zustand: wurmstichig, besonders Anfang und Rade. An den Rändern vielfach ausgebessert. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Einband: brauner Europäischer Lederband. Titel u. Verfasser fehlt jetzt, weil verklebt. Rs stand f. 1^a von neuerer Hand so:

رسالة قشيري في التصوف

Voran gehen vier eigens gezählte Blätter: f. 4b u. 1a Verzeichniss der Kapitel; f. 2 u. 4a Verzeichniss besprochener Personen (nach dem Kap. f. 8a ff.); f. 1b Verzeichniss cufischer Ausdrücke (nach dem Kap. f. 36b ff.); f. 3b kurze Notiz über den Verf.; derselbe heisst ausführlich: عبد الكريم بن هوازن بن عبد اللك بن طلحة الناسانوري الصوفي الشافعي النيسانوري الصوفي الشافعي

قال الاستان جمال الاسلام . . . : Anfang f. 1 ألحمد الله الذي انفرد بجلال ملكوته وتوحده بجمال جبروته . . . هذه رسالة كتبها الفقير الي الله عز وجل عبد الكريم بن هوازن القشيري الي جماعة الصوفية ببلدان الاسلام في سنة ۴۳۰ أما بعد رضى الله عنكم فقد جعل الله هذه الطايفة صفوة اوليايه وفصلهم الن

Sendschreiben des 'Abd elkerim ben hawäzin ben 'abd elmelik elqościri abū 'lqāsim, geb. ⁸⁷⁶/₉₈₆, gest. ⁴⁶⁵/₁₀₇₂, aus dem Anfang des J. ⁴⁸⁷/₁₀₄₆, an sämmtliche in den Ländern des Islām lebenden Çūfts, um der in seiner Zeit fast völlig in Verfall gerathenen Çūfik

neuen Aufschwung zu verschaffen. Es zerfällt in 52 ungezählte Kapitel, denen eine lange Vorrede, worin auch noch 2 Kapp., voraufgeht. فصل في بيان اعتقاد هذه الطايفة في مسليل الاصول 4.3٠ فصل فصول تشتمل على بيان عقايدهم في مسايل 74 التوحيد ذكرناها على وجه الترتيب 8. باب في ذكر مشايخ هذه الطريقة الح باب تفسير الفاظ تدور بين هذه الطايفة الخ 86 , الحال °38 , البقام °37 , الوقت °87] والهيبة والانس 404 والقبض والبسط 894 والتفرقة 420 التواجد والوجد والرجود 400, الغيبة والحصور 45°, الفناء والبقاء 48°, الفناء والبقاء 46°, الصحو والسكر 46°, والذوق والشرب 460 , الصحو والسكر 460 والدوق والشرب 460 , الحو والاثبات 470 , الحو والاثبات 470 . والحاضرة والمكاشفة والمشافدة 48* البوادة والهجوم 49° , اللوايج والطوالع واللوامع 48° والقرب والبعد 500 والتلوين والتمكين 490 والمحواطر 52° والدَّفُس 52° والشريعة والحقيقة 51° وعلم اليقين وعين اليقين وحق اليقين 534 , النفس 580 , الوارد 58 [.السرّ 540 والمحلوظ والعولة 61° والمجاهدة 59° والتوبغ 55° ِ الصبحت °70 , الزهد °68 , الورع °65 , التقوي °63 ,الحيرن 80° ,البوجاء 76° ,المحيوف 18° الخشوع والتواضع 830 , الجوع وتركد الشهوة 810 والحسد 894 , مخالفة النفس وذكر عيوبها 876 ,الشكر 99° ,التوكّل 93° ,القناعة 91° ,الغيبة 90° إلرصا 109° والمراقبة 107° والصبر 104° واليقين 101° والاستقامة 116 والارادة و113 والعبودية 111 الاخلاص 1176, ,الحياء 121 ,الصدى 1190, والمفتدَّة لا 127 والذكر 124 والحزية 1230 ,الجود والسخاء 139°, الحلق 136°, الفراسة 130° الدعاء 147°, الولاية 145°, الغيرة 142 ,الادب 158°, التصوف 156°, الفقر 151° ,التوحيد°166 ,الصحبة °164 ,احكامهم في السفر°161 ,احوالهم عند الخروج من الدنيا 1690 الشوف 1830 , الباحبّة 177° , المعرفة 174^ ,حفظ قلوب المشايخ وتركه الخلاف عليهم 186 1876 واثبات كرامات الأولياء ¹⁹⁶ والسماع الوصية للمريدين 227 ، رؤيا القوم 2200.

Schrift: ziemlich klein, gleichmässig, deutlich, vocalisirt. Die Ueberschriften größer. F. 1—16. 18—24. 27 von etwas späterer Hand, dick, flüchtig, vocallos. F. 235 in neuerer Zeit richtig ergänzt, unschön. Die Folürung Arabisch. — Abschrift c. 700/1300.

HKb. III 6271.

2823.

Dasselbe Werk ist enthalten in:

1) Spr. 746.

193 Bl. 4°, 21 Z. $(25^{1}/_{3} \times 17^{1}/_{2}; 19 \times 13^{cm})$. — Zustand: fleckig; der Rand öfters ausgebessert. — Papier: gelb, dick, glatt. — Einband: Halbfranzband.

Titel f. 1°: رسالة القشيرى. Der Schluss وbenso, hört aber auf mit den Worten: الرسالة [جمد الله وعونه]

Schrift: a) f. 1—87: gross, krāftig, gewandt und gefāllig, vocallos, mit grossen Ueberschriften. Collationirt. Die Blätter folgen so: 1—11. 15—20. 13. 14. 21. 78. 84. 80—83. 79. 85. 12. 22—40. 54—76. 41. 42. 86. 87. 43—45. 77. 46—53. Abschrift c. 1000/1581. — b) f. 88—183: flüchtig, nicht gerade undeutlich, vocallos, ziemlich gross und dick, ungleich. Abschrift c. 1750. — c) f. 184—193: etwas rundlich, deutlich und gleichmässig, vocallos. Abschrift c. 1820.

2) Spr. 745.

349 Bl. 4to, 15 Z. (23 × 14; 16 × 8^{cm}). — Zustand: sehr wurmstichig; der Rand oft ausgebessert. — Papier: gelb, ziemlich dünn, glatt. — Einband: brauner Europäischer Lederband.

Titel u. Verfasser, Anfang u. Schluss (bis zu den Worten بالعفو موصوف) ebenso. — Dem Anfang geht eine kurze Riwaje vorher.

Schrift: ziemlich gross, gut, gefällig, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften roth. Der Text in blauen, rothen und Goldlinien eingerahmt; zu Anfang ein Frontispice. — Abschrift vom J. 1115 Ragab (1703). — Collationirt im J. 1132 Ramadān (1720). — Arabische Foliirung, dabei f. 101 übersprungen.

HANDSOHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

3) Pet. 531.

188 Bl. 3^{ve}, 21 Z. (21¹/₂ × 16¹/₂; 16¹/₂ × 11¹/₂^{cm}). — Zustand: lose im Deckel; der Seitenrand bis etwa f. 80, dann auch am Ende, fleckig, der obere gegen Ende wasserfleckig. — Papier: gelblich, ziemlich stark und glatt. — Einband: Pappdeckel mit Lederrücken.

Titel u. Verf., Anfang u. Schluss ebenso.

Schrift: ziemlich klein, geläufig, etwas rundlich, vocallos. Ueberschriften roth. Bl. 2 etwas später (um العندانية) ergänzt in grösserer Schrift. — Abschrift im J. 1185 Du'lligge (1772) von الحمد بن تحمد الإنباني.

F.1 enthält u.A. ein Gebet von الغزالي, und eine Notiz über die القصيدة العينية. des

F. 188 enthält die Angabe, dass الحاج درييش dies Exemplar der تكية طعيد الله بن des تكية عبد الله بن des تكية ألفادري العيدروسي im J. 1206/1791 wermacht habe (وقف); dann eine Notiz aus der التزمذي des Imām ألفراديث betr. eine Vision des مجموعة الاحاديث لانها الحافي (die 4 Imāme vor Gottes Thron am Jüngsten Tage); ferner eine Stelle aus صدر الدين محمد القونوي des شرح اللدين محمد القونوي des Lobpreisens Gottes.

4) We. 1649.

219 Bl. 4°, 15 Z. (25 × 17; 19 × 12¹/4°m). — Zustand: lose Blätter und Lagen; ziemlich unsauber, auch fleckig; am Rande zu Anfang und zu Ende ausgebessert, besonders f. 219; nicht frei von Wurmstich. — Papier: gelb, grob, dick, glatt. — Einband: guter brauner Lederdeckel mit Klappe, in einem Futteral von Pappe mit Lederseiten.

Titel fehlt. Erste Hälfte des Werkes. Geht bis zu Ende des باب المراقبة (=Spr.744, 1, f.109°).

Schrift: gross, dick, gefällig, gleichmässig, fast vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift c. ⁶⁰⁰/1397. — Collationirt.

5) Spr. 747.

110 Bl. 4¹⁰, 23 Z. (22×15; 16¹/₂×10^{0m}). — Zustand: fleckig, unsauber, der Text zum Theil abgeschenert. Der Rand öfters ausgebessert. Wurmstichig. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Einband: Halbfranzband.

Titel fehlt. Ein Stück desselben Werkes (= Spr. 744, f. 140^b, 8-218^a, 13). F. 101 bis 110 gehört unmittelbar vor f. 1-100.

Schrift: kräftige Gelehrtenhand, ziemlich gross, etwas flüchtig, aber nicht undeutlich, etwas vocalisirt. — Abschrift o. 1000/1591.

6) We. 1810, 7, f. 65-68. Einige Auszüge aus demselben Werk. Das Vorhandene beginnt f. 65°, Z. 3 mit einigen Versen, zuerst: ليس في القلب والقواد جميعا موضع فارغ لغير الحبيب und schliesst f. 684: لقد توفيتك وما على وجد الارص احبّ التي منك^ا

7) Pm. 224, 4, f. 26b-29b.

Format etc. und Schrift (12 Z., vocalisirt, [Text: $11 \times 7^{1/2^{cm}}$) wie bei 2).

Ein Stück aus demselben Werk. Titel fehlt; er ist etwa: فوايد حاتم الصم. Anfang: وِتَامَّلُ في حكاينًا سيدنا أن حاتم الأصمَّ كان من أمحاب Aufzählung der 8 Vortheile — شقيف البلخى الخ des Umgangs mit dem frommen Saqıq elballı. فوجدت الكتب الاربعة تدور على هذه :Schluss الفوايد الثمانية فمن عمل بها كان عاملا بهذه الكتب

2824. We. 1650.

313 Bl. 46, 15 Z. $(22 \times 15^{1/2}; 14 - 15 \times 10^{cm})$. — Zustand: lose Lagen und Blätter; vielfach wasserfleckig; Bl. 58, 65, 108, 129, 130, 240 beschädigt; nicht ganz ohne Wurmstich. - Papier: gelb, meistens stark, glatt. - Einband: Pappdeckel mit Lederrücken u. Klappe. — Titel f.1ª:

«" لحكام الدلالة على تحرير الرسالة للامام ابي القسم القشيري

so auch in der Vorrede f. 2ª, - Verfasser:

رین الدین ابو جیی زکریاء بن محمد بن احمد بن زكرياء الانصاري الشافعي

قال الشيخ . . . زين البلة :Anfang f. 1 والدين . . . الانصاري الشافعي'

الحمد لله الذي يسر سبيل السالكين على العارفين . . . وبعد فان الرسالة في علم التصوف للامام . . . القشيري . . . نما اعتنى بها ذوو الجدّ والاجتهاد الح

Ausführlicher gemischter Commentar zu Elqoseiri's Abhandlung, enthaltend Wortund Sinn-Erklärung, von Zakarijja ben mohammed elançari † 926/1820 (No. 1369) im J. 898/1488 vollendet. Er giebt den Text nach ابو الفتايج محمد بن الزين Verschiedenen, darunter .عبد المعطي بن محمود بن عبد العلي اللاخمى (4 † welcher بن الحسين المراغي

und ابو الخير احمد بن ابي سعيد العلاء ihn von ابو العباس الصالحي عن ابي الفضل dieser von جعفر بن علي الهيداني عن ابي طاهر السلفي عن ابي الحاسن عبد الواحد بن اسماعيل الروياني überkommen bat. عن مؤلفها

Der Commentar beginnt f. 2° so: بسم الله الرحمن الرحيم اي ابتدي والاسم مشتق من السمو وهو العلو وقييل من الوسم . . . التحمد لله بدا بالبسملة وبالجدلة اقتداء بالكتاب العزيز . . . الذي تفرد من بين الوجودات جلال ملكونه اي ملكه العظيم النخ

Das hier zuletzt behandelte Kapitel ist f. 306°: باب الصدى اهو الحكم المطابق الواقع ويقال غير ذلك كما سياتي

تاجر صدری کن صدقه : «Schluss f. 312 جمله على اظهار العيوب والنصح في المعاملة . . . وبهذا يكثر رزقه قال الله تعالي ومن ينق الله يجعل له مخرجا وبرزقه من حيث لا بجنسب والله اعلم

Es liegt hier also die erste Hälfte des Commentars vor. Es fehlen

nach f.58 10 Bl. (= TextWe.1649, 27b, 1bis 33a, 9),

68 14 , (Ibid. 38", 6 bis 43", 14),

70 44 bis 54 Bl. (Ibid. 44,4 bis 72,2),

80 80 Bl. (Ibid. 77°, 5 bis 95°, 12),

88 2 , (, 100b, 5 , 102a, 1),

, 129 8 , (, 124b, 11 , 128a, 11),

230 1 , (, 185, 4 , 185, 6),

, 238 1 , (, 190b, 2 , 191a, 5),

, 239 8 , (, 191b, 5 , 196a, 6),

, 240 10 , (, 196b, 3 , 202b, 7),

" 298 15 " (=TextSpr.744,1,f.116*-121b). Es fehlen also im Ganzen 143 bis 153 Bl. an diesem Bande.

Schrift: gross, kraftig, deutlich, vocallos. Der Grundtext roth (an wenigen Stellen grün). — Abschrift von im J. 1106/1753. حسن بن زاهر الفاروري الانصاري الشافعي

Collationirt. - HKh. III 6271. I 145.

Andere Commentare sind von:

1014/₁₆₀₆. † على بن سلطان محمد القاري الهروي (1

1024/1616. + عمر بن عبد الوهاب بن ابراهيم العرضي (2

.¹⁰⁴⁴/₁₆₈₄ + على بن ابراهيم بن احمد بن على الحلبي (3 (المحاسن السنية من الرسالة القشيرية .u.d.T)

2825. We. 1583.

1) f. 1 -88b.

89 Bl. 8°, 11 (13) Z. (15×12³/4; 12-12¹/2×8¹/2-9³m). Zustand: sehr fleckig und auch oft wasserfleckig am Rande. — Papier: gelb, dick, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel und Verfasser f. 1°:

الحمد لله على ما انعم والصلاة : Anfang f. 1b: الما بعد الما الحل ما والسلام على حبيبة . . . اما بعد فان اجل ما استصحب المكلف في الدنيا ونفعه في العقبي بعد كلام الله ورسوله ما سلك به سبيل التقوي الح

Blatt 1 ist, da der Anfang der Handschrift fehlt, ergänzt worden und zwar von der Hand des bekannten Fälschers; es ist das Alles unrichtig, sowol Titel, als Verf., als Anfang.

Der Verf. des vorliegenden Werkes, in welchem übrigens الغزالي! einige Male citirt wird (z.B. f.6^b; 50^b, 8; 78^a, 3), lebt nach d.J. ⁷⁰⁹/₁₈₀₉: denn er erwähnt f. 45^b, 7 den in diesem Jahre gestorbenen ابن عطاء الله الاسكندري.

Die von dem Werke zuerst vorhandenen Worte sind hier f. 2°, 1: القسهم ولو كان براية الله التي تاج وهو الولاية ولي المعالمة المحالمة المحا

Es ist von dem Verhältniss des Königs zu den Unterthanen die Rede; f. 3 ff. handelt von (Lachen und Weinen und) Musik und Lebensfreuden und dass der Çūfi sie aufgeben müsse und berührt verschiedene Eigenschaften, die demselben nothwendig sind. Von f. 10° an findet dann eine Eintheilung in Kapitel mit besonderen Ueberschriften statt. Dieselben beginnen in der Regel mit Qoranversen und mit Aussprüchen Mohammeds, bringen dann aber weiterhin auch Aussprüche und Ansichten Anderer, kleine Geschichten, die Bezug haben, etc.

Die Ueberschriften der — übrigens ungezählten — Kapitel sind diese: f.10° باب في ذكر الخوف 15° باب المراقبة 16° باب المرضا 15° باب المراقبة

فصل في الارادة 19^b ; فصل في العبودية 19^a فصل في الاستقامة 20^b فصل في الاستقامة 20^b فصل في الاستقامة 22^a فصل في المكر 24^a ; فصل في المكر 24^a ; فصل في المكر 24^a ; فصل في الفترة (die Uebersohrift ausgelassen) وفصل تخالفة النفس 30^a ; فصل الجوع وترك الشهوة 32^a فصل التوكل 34^a ; فصل القناعة 33^a ; فصل الحسد 35^a فصل التوكل 43^a ; فصل القام وفتنته 34^a فصل ما ينجي من ضغطة القبر وعذابه وفتنته 31^a فصل ما ينجي من ضغطة القبر وعذابه وفتنته 83^a.

ومن عرف الشيطان فعصاه : Schluss f. 88° الدنيا وعرف الدنيا فرضها وعرف الآخرة فطلبها تم الكتاب

Nach dem obigen Verzeichniss der Kapitel scheint hier ein Auszug aus der الرسالة القشيرية vorzuliegen; die Reihenfolge der Kapitel von f. 10° an ist dieselbe wie dort f. 73° ff.; sie wird dann aber f. 27° unterbrochen und frühere Kapitel des Grundtextes nachgeholt. Der Verfasser hat manche Kapitel kurz zusammengezogen, namentlich zu Anfang, und dort auch Manches aus späteren Theilen des Grundtextes untergebracht; so steht f. 2°, 1 (s. oben) in Spr. 744, f. 123°.

Allein das vorliegende Werk ist doch nicht bloss ein Auszug aus dem bezeichneten Werke, sondern enthält in seiner 2. Hälfte (etwa von f. 50b an, wo zuerst ein längeres Gebet دعاء الغراع aus dessen الغرائي mitgetheilt wird) allerlei Notizen und Geschichten, meistens ohne bestimmte Ueberschriften, mit ethischem Inhalt.

Schrift: klein, gewandt, gleichmässig, (ziemlich incorrect), von f. 14 an stark vocalisirt. Ueberschriften meistens hervorstechend gross. — Abschrift um 900/1404 von خونة حدة القادر بن حدة القادر بن حدة.

Ausser dem Anfang fehlt etwas nach f. 2 (die erste Zeile auf f.3^a ist, um das Fehlende zu verdecken, hinzugefalscht), 7, 9 und 13.

2826. Spr. 875.

58 Bl. 8°°, 11 Z. $(18^1/2 \times 13; 12 \times 7^1/2^{cm})$. — Zustand: wurmstichig, fleckig, der Rand oft ausgebessert. —

Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Rinband: brauner Lederband mit schwarzem Rücken. — Titel f. 2^a oben am Rande verstümmelt. Er ist:

تتاب منازل السايرين

Verfasser f. 2 oben am Rande: عبد الله الانصاري. Titel und Verfasser ebenso in der Unterschrift. Der Verfasser heisst ausführlicher:

عبد الله بن محمد بن على الهروى

الحمد لله الواحد الاحد القيوم : Anfang f. 2b الصمد اللطيف القريب اللي امطر على سراير العارفين درايم الكلم . . . وبعد فان جماعة من الراغبين في الوقوف على منازل السايرين الي الحق عز اسمه من الفقراء من اهل عرالا والغرباء طال على مسألتهم اياي زمانا أن أبين لهم في معرفتها بيانا الح

Vollständige Uebersicht über die Çūfik und deren Entwicklungsstadien, von 'Abdalläh ben mohammed ben 'all elherewi elangari abū ismā'il † 481/1088. Das Werk zerfällt in 10 قسم mit je 10 مقام, und diese sind einbegriffen in قام , احدُ القاصد في السير , die 2. رتبة في الغربة , die 2. دخوله في الغربة . die 3 دخوله في الغربة الجاذبة في طريق الغناء '

Die 10 قسم sind: 1. البدايات, 2. البراب, البدايات, 5. البدايات, 6. الاعداد 4. الاحداد 5. الاحداد 7. الحدال 8. النهايات 10. الحدال 9. الحدال 10. النهايات 10. الحدال 10.

آليقظة f. 7° in 10 Kapiteln. 1. 7° قسم.

2. 8° التوبة 4. 10°, الخاسبة 9°, 8. التوبة 4. 10°,

5. الاعتصام 12° , التذكر 6. 11° , التفكر 10° , الاعكر

. السماع 13° 10. 13° الرياضة 9. 12° , الفرار 8. 12°

والحزن 1. 13° قسم الابواب f. 13° قسم الابواب

2. الحشوع 4. 14 إلاشفاق 3. 18⁴ , الخوف 14⁴ . 14

الورع أحمد الزهد الماه الخبات الماه. 5. 14 ألورع الماه. 5. 14 ألود

.الرغبة 10. 17° الرجاء 16° 9. 16° التبتل 8. 15° الرغبة

, الرعاية 1.17 قسم المعاملات f. 17 قسم 3.

2. الأخلاص 4. 19° الحرمة 3. 18° المراقبة 4. 19° الأخلاص

5. ألتوكل م. 20° , الاستقامة ط. 19° فيب. 7. 20° , التوكيب.

. التسليم «22 ،10 ,10 الثقة عام 9. 21 والتغويض «8. 21 التسليم «9. 21 الثقة عام الثقة عام الثقة عام الثقة التعام التعام

,الصبر 1. 22° قسم الاخلاق 1. 22° قسم 4. رالحياء 4. 24° , الشكر 8. 24° , الرضاء 2. 28° , الحياء الحلف 7. 26 , الايثار 6. 25 , الصدق 5. 25 8. 27° النبساط °9. 27° , الفتوّة °9. 27° , التواضع °8. 27° رالقصد 1. 29° قسم الاصول 1. 28° قسم 5. والاب 4. 30 مالارادة 3. 29 العزم 4. 30 بالاباد الذكر 30 ، 31 ، ألأنَّس 31 ، 6 ، اليقين 30 ، 5. 8. 32° الفقر 9. 32°, الفقر 10. 32° 6. قسم الأودية f. 33^b قسم الأودية أقسم 1. 33^b قسم والبصيرة 4. 34 أو الحكمة 3. 34 ، العلم 2. 34 الالهام *7.36 التعظيم \$3. 6. الفراسة \$3. 35 8. 36° الطمانية 9. 37° الطمانية 10. 73° السكينة 8. 36° رائحتند 1. 38° . 1. قسم الاحوال 1. 38° قسم 7. 2. 39° القلق 4. 40° الشوق 4. 89° ,الغيرة 4. 40° ,الدهش 1. 41° ,الوجد 41° 6. 41° ,العطش 40° 5. الذوق 42 ، 10. البَرَف 9. 42 ، 10. 42 ، المدوق المهيمان 41 ، اللحط 1. 43° قسم الولايات 1. 43° قسم 8. 2. 43° , السرور 4. 44° , الصفاء 4. 44° , الوقت 4. 44° 5. 45° ألغربنا ، 6. 45° النَّقَس ، 6. 45° السرّ 8. النمكي 46° 10. 47° ,الغيبة 9. 47° ,الغرب 46° 10. الكاشفة 48° 1. قسم الحقايق 48° £ قسم 9. والحيوة 4.49 ، المعاينة 3.49 ، الشاهدة 2.48 ، والسكر م 7.50 البسط 6.50 القبض م 5.50 القبض . الانفصال \$20 . 10 , الاتصال \$9. 51 , الصحو 10. قسم النهابات عرفة £ 52 قسم النهابات أقسم النهابات المعرفة 2. 53 مالغقاه . 3. 54 البقاء . 54 مالغناء . 4. 54 مالغناء . رانجريد °7. 56 , الوجود °6. 55 , التلبيس 5. 54 8. أنتوحيد °9. 56 , الجمع °9. 56 , التفريد °8. 56

وقد اجبت في سالف الازمان : Schluss f. 58°: سالف التلث الثلث سالني عن توحيد الصوفية بهذه القوافي الثلث (Şarî')

ما وحد الواحد من واحد الدكل من وحده جاحدُ توحيد من ينطق عن نعته عارية ابطلها الواحد توحيده اياه توحيده ونعت من ينعته لاحد

Schrift: gross, krāftig, gefāllig, ziemlich stark vocalisirt, gleichmāssig. Rothe Ueberschriften. — Abschrift von حمد شاكر بن الشيخ سلطان حمد الدهاوي im Jahra 833 Ragab (1430). Arabische Foliirung. F. 13 doppelt gezählt. — Zwischen den Zeilen und auch am Rande viele Glossen, die zum Theil dem Commentar des عبد الرزاف الكاشي entlehnt sind.

F. 1^b ein Excurs über die 10 Sinne, innerlich u. äusserlich je 5. Die Schrift läuft theils queer, theils längs über die Seite.

HKh. VI, 12920.

2827.

Dasselbe Werk ist vorhanden in:

1) We. 1673.

51 Bl. S^{vo}, 11 Z. (15×10¹/₂; 11×8^{cm}). — Zustand: wasserfleckig u. unsauber. — Papier: gelb, dick u. glatt; zum Theil grob und weniger gelb u. glatt. — Einband: schwarzer Lederbd mit Klappe. — Titel ausführlich:

Anfang und Schluss und drei andere Blätter sind von neuerer Hand ergänzt: nämlich 1-7. 14. 21. 38. 44-51.

Schrift: klein, sein, weit, gut, vocallos. Ueberschriften hervorstechend gross. Die Ergänzungsschrift ist gross, rundlich, deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1000/1591 (resp. 1100/1698). — Am Rande bisweilen Glossen, zum Theil auch (f. 11b—12a) zwischen den Zeilen.

2) Pm. 443.

35 Bl. 8°, 21 Z. (21¹/4×14; 15¹/2×8¹/4cm). — Znstand: nicht ganz sauber, besonders an den Ecken fleckig; zu Anfang und am Ende ist der Rand ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titel fehlt; steht aber auf dem ungezählten Vorblatt von ganz neuer Hand. Etwas anders in der Unterschrift f. 35°: مقامات الهروي المساق منازل السايرين

Schrift: klein, weit, gleichmässig, deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. Bl. 1—14 von etwas späterer Hand ergänzt in grösserer, kräftigerer, gewandterer Schrift: darin einige Lücken, hauptsächlich für Ueberschriften und Stichwörter. — Abschrift im Jahre 1110 Sawwäl (1699) von

منصور بن شمس الدين السندوسي

3) Spr. 882, 10, f. 79—82. Format etc. wie bei 9.

Titel etc. fehlt. Ein Stück aus dem Anfang des Werkes. Das Vorhandene beginnt mit den Worten der Vorrede: العبد وبين الحق الف مقام من نور F. 80 unten beginnt die Uebersicht des Inhalts. Dann fehlen 4 Bl.; f. 81. 82 enthalten: 2. قسم 8 قسم 8 قسم 7 (nicht ganz).

2828. Spr. 876.

58 Bl. 8°°, 17 Z. (183/4 × 141/2; 12 × 8°m). — Zustand: ziemlich gut; doch im Anfang nicht ganz sauber; überhaupt nicht ohne Flecken. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappbd mit Kattunrücken. — Titel f. 1°;

Der Titel des Grundwerkes steht noch einmal mit grosser Schrift f 1ª oben. Auf dem Vorblatt steht von neuer Hand als Verfasser (des Commentars):

سرح منازل السايرين للشيخ عفيف الدين التلبساني

Commentar zu einzelnen Stellen oder auch Wörtern desselben Werkes; er ist mit o, der ganz aufgenommene Text mit eingeführt. Die Vorrede des Werkes f. 1—4° ist ganz wie in dem Grundtext.

Die Erklärung beginnt zu dem 1. Kapitel des 1. من قبل الله f. 4° (nach den Textworten قبل الله عن وجل قبل النما اعظكم بواحدة . . . قلب العبد ش استشهد بلاية ولما كان واعظ الله في القلب واحد غقل بواحدة واما امرنا الله واحدة وهي تأثير الاسم المخ Manche Kapp. sind ohne Erklärung aufgenommen.

دن الاسقاط والاثبات ساقطان : 8chluss f. 58° والاثبات ساقطان وملى الله على خير خلقه المخ

Ob der Commentar von dem oben angegebenen سليمان بن على التلمسانى عفيف الدين † 690/1291 verfasst sei, ist sehr fraglich; die Angaben bei HKh.VI 12920 p.131 sprechen dagegen.

Schrift: ziemlich klein, geläufig, deutlich, fast vocallos, bisweilen auch ohne diakritische Punkte. Ueberschriften zum Theil roth. — Abschrift c. 1000/1881. — Collationirt.

Völlig verbunden; die Blätter folgen so: 1-4, 6, 7, 11-17, 53, 52, 18-22, 44-48, 28-25, 41, 28, 29, 26, 27, 80-82, 49, 55, 43, 42, 56, 50, 35-40, 57, 33, 54, 8-10, 5, 51, 34, 58,

2829. Lbg. 615.

102 Bl. 8°°, 19 Z. (21×15¹/2; 15×9-9¹/2°m). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel f. 1°:

ك" شرح منازل السائرين للشيخ عبد الله الهروى Verfasser fehlt.

الحمد لله ولى النعم والاحسان : Anfang f.1 وجيز ومُولى التوفيف والايمان . . . وبعد فهذا املاء وجيز صغير المجم غزير العلم على كتاب منازل السائرين الخ

Gemischter Commentar zu demselben Werk. Beginnt: بسم الله قال بعض العارفين لما الحجم طهر العالم من كانت الاسماء ... الرحمن الرحيم طهر العالم من العلم ... الحجمة هو اظهار صفات المحمود ... لله اي الذات المنافقة ... الواحد وجعله وصفا له تصريحا ... الاحد الذي وحدانية لا باعتبار مصايف له المح

ولا رسم لشيء في الحصرة : Schluss f. 102b: الحمدية ولا التي والا لم تكن احدية والحمد لله وحدة

Schrift: ziemlich klein, gefällig, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften roth. Grundtext anfangs roth, dann bloss roth überstrichen. — Abschrift c. 1800/1888.

2830. Pet. 238. 3) f. 22^a - 23.

Format etc. u. Schrift wie bei 2) (202/3×15; 15×10cm).

Titelüberschrift fehlt; aber aus der Unterschrift ersichtlich, dass dies Stück entnommen ist dem Commentar des حمد بن ابراهيم † 971/1668 zu demselben Werk.

واعلم أن العامة من علماء فده : Anfang: الفقوا الطريقة والمشيرين الي هذه الطريقة . . . اتفقوا على أن النهايات لا تصبح الا بتصحيح البدايات الح

فيكون المراد أن واحدا مع : Schluss f. 23b

2831. Spr. 822.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel fehlt; nach Spr. S45, 3, f. 47^b (Unterschrift):

بديع الانتفاث في شرح القوافي النلاث

عدة القوافي الثلاث للشيخ الكامل :Anfang ابي عبد الله المروزي الانصاري قلس الله روحة ونور صرحه المذكورة في آخر رسالته المساة بمنازل السايرين المشتملة على تعريف الف مقام وواحد في آخر باب التوحيد

Der Name des Verf. des Grundwerkes ist nicht richtig. Es handelt sich um Erklärung dreier Verse, die sich am Ende des Werkes betreffen. Der erste derselben lautet:
ما وَحَدَ الواحدَ من واحد الدكل من وحده حاحدُ
ما وَحَدَ الواحدَ من واحد الدكل من وحده حاحدُ
Die Erklärung ist von عبد الله بن عبد الله والدي يوسف بن عبد الله بن سلط من الكوراني aum مواد الداتي قولهم التوحيد الذاتي قولهم التوحيد الذاتي قولهم التوحيد الذاتي قولهم التوحيد الذاتي قولهم التوحيد الداتي القدم الداتي القدم الداتي القدم الداتي القدم الداتي القدم الداتي التوحيد الت

Spr. 845, 3, f. 456—48 dasselbe Werk. Pm. 82, 3, S. 123—125 dasselbe. (S. 125 Mitte noch ein Excurs über الترحيد.)

Commentare zu diesem Werke sind noch zu erwähnen von:

- 1) عبد الرزاق الكاشاني (1 + ⁷⁸⁰/₁₈₃₀.
- خمود بن محمد الكرّكزينى (۱۳۵۶ † 748/1842, u. d. T. تنزل السافرين)
- الجوزية (3) ئى المجارية (3) ئى المجارية (3) ئى المجارية (3) ئى المجارية (4. ألمالكين ألمالكين (3) ئى المجارية (4. ألمالكين (4. ألمالكي
- 4) الطوسى (لتباركاني الطوسى (+ 891/1486, u. d. T.
- 5) عبد الراوف بن تاج العارفين المناوي † 1031/1622. Ein Auszug aus dem Werk von عائشة

بنت يوسف الباعونية † ⁹²²/₁₅₁₆.

2832. We. 1812.

Format etc. u. Schrift (21 Z.) wie bei 2). — Titelüberschrift u. Verfasser:

ك" منهج الألباب في التصوف للغزالي so such in der Unterschrift,

الحمد لله اللطيف بعبادة الرؤف : Anfang بعبدة لردة التي معادة . . . وبعد يقول العبد . . . احمد بن محمد بن محمد الطوسيّ تاب الله عليه ان اشرف احوال الانسان واعلاها وافصل صفته واسناها معرفة الافات ثم معرفة الله تعالى الخ

Anweisung zur Çūfik, in 6 Abschnitten, von Ahmed ben mohammed ben mohammed elgazzāli ettūsī † 520/1126.

ئصل .1	38*	في البداية واحوال المبتدي
فصل .2	39 ^b	في التجريد ومراتبه
المال .8		في الذكر ونتايجه
فصل .4		في آفات الاعضاء وفوايدها
فصل .5		في الفقر واقسامه
فصل .6	47b	في الصوفي واقسامه وانتهائه
Schlu	ss f. 4	ينتهي هو الي شيء سوى :84

ود ينتهي هو الي شيء سوى : Schluss 1.48° الله وهو المراد من خلقه الاكوان وبه كمال الوجود' تم Abschrift vom Jahra 1076 Sawwāl (1666).

Abschrift vom Jahre 1076 Sawwäl (1666). HKh. VI 13266 (nur der Titel).

2833. Lbg. 964. 2) f. 614-78.

Format (c. 30 Z., Text $16^{1}/_{2} \times 11^{cm}$) etc. u. Schrift (etwas kleiner, gedrängter) wie bei 1). — Titel f. 61*:

لطايف الفكر وجوامع الدرر

so such im Vorwort f. 62b. - Verfasser f. 61a:

احمد بن محمد بن محمد الطوسي

المحدد لله منزل الكتاب وملهم الصواب: "An fang f.61.
. . . يقول . . . احمد بن محمد الطوسى . . . الشرف العلم وجلالته بقدر شرف العلوم وجلالته المخ

Ein cufisches Werk desselben Ahmed elgazzālī über die Religions-Principien und die Grundsätze der Çūfik, in 3 Kapiteln.

في اصول الدين؛ اعلم أن حجة الاعتقاد الح 62 باب.1 في قواعد علم الطريقة؛ اعلم أن أول الطريق 67 باب.2 في قواعد علم لحقيقة اعلم وفقك توفيق العارفين 71 باب.3

وليكتف بهذا المقدار من علم : Schluss f. 78^b: وليكتف بهذا المقدار من علم المناهج والفتوح نم الحقيقة الله هو روح الروح وبد تجعل المناهج والفتوح كلم المحادث لله المحادث لله المحادث ا

2834. Spr. 872.

قال الاستان العلامة أبو العباس :Anfang الحمد بن محمد الصوفي الصنهاجي رحم، قد استخرت الله تعالى في جمع فصول من محاسى الكلام الصادرة عن أهل الالهام تسهّل على المريد صعوبة طريقه Uebersicht der für die Çüfis erforderlichen Eigenschaften, von Ahmed b. mohammed b. mūsā eççanhāģī elandalusī abū 'l'abbās ibn el'arīf † 586/1141, in 12 ungezählten Abschnitten. 1486 ألما المعرفة حجتى والعلم حجتى فالعالم يستدل المعرفة والعارف يستدل بي

فصل الارادة حلية العوام المصل والما الرادة حلية العوام المصل والما الرحد فانه للعوام المصل والما التوكّل فانه للعوام المصل والما التوكّل فانه للعوام المصل والما المحزن ممازل العوام المحزن ممازل العوام المحزن ممازل العوام المحزن ممازل المحزن المحزن ممازل المحزن المحزن ممازل العوام المحبّة فهي اول اودية الفناء ممازل العوام المحرة والتوية والزهد والتوكل . . . منازل المحرة السايرين الى عين الحقيقة

Darauf führt der Verf. die zum Lohn für das richtige Verhalten des Frommen zu erwartenden Gnadengaben (المراحية) auf, 40 an Zahl, davon 20 irdische, 20 überirdische (القاء ربّ العالمين), zugleich darauf verweisend, dass, wie die Erkenntniss des Wesens Gottes nothwendig, so auch das demgemässe Handeln unerlässlich sei.

وأن يضعه في ميزان الصالحات : Schluss f. 172b الصالحات الخر ما الخر ما الخر الما ردّت اعمالنا البنا انه جواد كريم فهذا آخر ما اردنا ان نذكره في شرح كيفية سلوك طريق الآخرة وقد وفينا بالمقصود وصلى الله . . . التي يوم الدين تم Abschrift im J. 859, 5. Ďū'lhigge (1455). — Collationirt. HKh. V 11499.

2835.

Dasselbe Werk ist enthalten in:

1) Spr. 1961, 6, f. 56b-73a.

8vo, 21 Z. (17×11; 12¹/₂×6^{cm}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, ziemlich stark u. glatt. — Titel u. Verfasser fehlt. — Abschrift v.J. 1184 Rabi' II (1722).

2) Mq. 123, 4, f. 50-64^a.

8vo, 13 Z. (Text: 11¹/₂×8¹/₂cm). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, stark.

Titel und Verfasser fehlt, steht aber in der Vorrede. Anfang wie bei Spr. 872, 5.

Das Werk hört hier auf in dem Abschnitt mit einem längeren Ge- فصل فالارادة والتوبة المير dicht des Verfassers, dessen Anfang (Motaqurib): الا قل لمن يدَّعي حبّنا ويزعم أن الهوي قد علقْ Schrift: ziemlich gross, gut, gleichmässig, fast vocallos. - Abschrift c. 600/1387.

3) Pm. 15, 10, S. 92—106. Format etc. und Schrift wie bei 6). Titel und Verfasser am Seitenrande. Anfang und Schluss wie bei Mq. 123, 4.

2836. Lbg. 122.

205 Bl. 4to, 18-25 Z. $(26^{1}/_{2}\times18; 20^{1}/_{2}-21\times12-15^{\circ m})$. Zustand: nicht ganz sauber, auch wasserfleckig oben im Rücken und wurmstichig, besonders am unteren Rande. Bl. 1 und 2 beschädigt und ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, dick. - Einband: brauner Lederbd mit Klappe. -Titel und Verfasser fehlt, steht aber von neuer Hand auf dem 1. Vorblett, nämlich:

كا الغنية للشيخ عبد القادر الكيلاني Nach der Vorrede:

الغنية لطالبي طريف الحف

Der Verfasser heisst ausführlicher:

عبد القادر بن ابي صالح موسى بن عبد الله بن حيى الحسنى الحيلاني والحيلي والكيلاني محيى الدين ابو محمد وابو صالح (noch ausführlicher Pm. 363, 1).

الحد الد الذي [حمد] يفتنه كل : Anfang f. 1 كتاب وبذكرة يصدر كل خطاب ... أما بعد فقد الرح على بعص الاسحاب وشدد في الخطاب في جمع هذا الكتاب المن

'Abd elqādir ben abū çālih mūsā ben 'abdallah elkilani (und elgilani und elgili) muhji eddin, geb. $^{471}/_{1078}$ (470), gest. $^{661}/_{1166}$, giebt hier eine ausführliche Erörterung und Begründung der religiösen und gesetzlichen Vorschriften, zum Zweck der Erkenntniss Gottes; mit daran geknüpften erbaulichen Betrachtungen (heles). - Das Werk ist in ungezählte Kapitel (und Abschnitte getheilt und beginnt f. 2ª: باب فنبدأ فنقول الذي يجب على من يريد الدخول Dann heisst . في دين الاسلام ان يتلفظ بالشهادتين النظ os weiter f.2ª unten: أما الطهارة فلها فرائص وسُنَى المن

F. 4° كتاب الادب 11° u. s. w. 11° كتاب الزكوة u. s. w. كتاب في آداب الخلاء والاستنجاء 20° 41° زكتاب في معرفة الصانع; darin f.62°-71°: فصل في بيان مقالة الغِرَى الصالة عن طريق الهذي كتاب في الاتعاظ بمواعظ القبران والالفاظ 716 النبوية في مجالس

مجلس 30, 31, Sura 16, 100 جلس; 76 Sura 27, 30 مجلس 836 Sura 24, 31 فصل; 96 Sura 49, 13 مجلس أصل Sura 71, 11 أصل

باب في ذكر فصل الشهور والايام المباركة^{، 1116}

باب في الصلوات الخمس وبيان اوقاتها الرح باب في التصوّف (der Anfang fehlt, s. unten) باب فيما جب على المبتدي في هذه الطريقة الم 187 باب في محبة الاخوان والصحبة مع الاجانب المن 1900 باب يشتمل على بيان المجاهدة والتوكل وحسن 1966 الخلف والشكر والصبر والرضى والصدق

وقيل اذا طلبت الله بالصدى: "Schluss f. 205 اعطاک مرآة تبصر فيها كل شيء من عجائب الدنيا والآخرة عم

Schrift: ziemlich kloin, in der ersten Hälfte etwas grösser, gut, etwas vocalisirt. Ueberschriften und Stichwörter roth. - Abschrift im J. 850 Du'lhigge (1447) von اسمعيل بن للاج زكرياء بن محمد بن حسان الصديري للنبلى

Collationirt. - Nach f. 185 fehlen 4 Bl. HKh. IV, 8616 (unvollständig).

2837. Spr. 830.

215 (216) Bl. 8vo, 19 Z. (21 $\frac{1}{4} \times 15$; 14 × 9^{cm}). — Zustand: wurmstichig, sehr wasserfleckig, oft ausgebessert. - Papier: bräunlich, stark, ziemlich glatt. -Einband: Halbfzbd. - Titel u. Ver fasser auf Vorblatt b:

هذا كتاب فتور الغيب لسيدنا ... عبد القادر الكيلاني

Dem Werke ist eine Persische Uebersetzung oder auch Umschreibung beigegeben, die wahrscheinlich von dem Sohn des Verfassers, عيسى بن عبد القادر ابو محمد وابوعبد الرجن شرف الدين herrührt. Daher ist der Titel auf Vorbl. auch richtig: شرح فتوح الغيب.

Anfang des Grundwerkes (Vorblatt b): الحمد لله رب العالمين أولا وآخرا طاهرا وباطنا عدد خلقه وعداد كلماته . . . أما بعد فان نعم الله على العباد كثيرة متواترة في أناء الليل واطراف النهار الح

'Abd elqādir elkīlānī giebt in diesem Werke Verhaltungsregeln für die Gläubigen und Cüfis. Dasselbe zerfällt hier, soweit es vorhanden, in 78 (im Ganzen kleine) مقالة. 'Gegen das Ende hin ist für die Zahl derselben im Text Platz gelassen, sie steht aber am Rande. Anfang einiger الله عنه وارضاد).

لا بدلكل مومن في سائر احواله ثلثة أشياء 6.4 مقالة .5 اذا رايت الدنيا في ايدي اربابها 126 مقالة .5 برينتها واباطيلها

رايت في المنام كاني في موضع شبه مسجد 48 مقالة .15 احذر معصية الدعز وجل جدّا والزم بابد حقّا 45 مقالة .24 عليك بالورع والله فالهلاك

النفس لها حالتان لا ثالثنة لهما 128 مقالة. 42 مقالة . 42 حالة مافية وحالة بلاء

ينبغى للمومن ان يشنغل اولا بالفرايض 143 مقالة .48 فاذا فرغ اشتغل بالسنى

اذا غنى العبد عن الخلف والهوي 168 مقالة .56 والنفس والارادة والاماني

كلَّ مومى متكلف بالتوقف والتفتيش 179 مقالة .65 معادر الاقسام

الذين يدخلون الاسواف من اهل الدين 199 مقالة .72 والنسك في مخرجهم الى اداء اوامر الله

لاهل المجاهدة والمحاسبة واولي العزم 210 مقالة. 78 عشر خصال

Nach f. 215 fehlt der Schluss.

Schrift: ziemlich klein, Persische Hand, an eich ziemlich deutlich, aber durch Wurmstiche, Flecke, Ueber-kleben, Abscheuern der Seiten sehr oft schwer leserlich. — Abschrift c. 1100/1668. — Collationirt. — Arabische Foliirung; das vorderste Blatt ist ungezählt und Bl. 3 übersprungen. Die Blattfolge ist: 2—7. 1. 8. 10—73. 84. 75—78. 85. 80—88. 74. 79. — HKh. IV 8927.

2838. We. 1675.

109 Bl. Kl. - 8vo, 15 Z. (16¹/₂ × 11; 10¹/₂ × 6°m). — Zustand: nicht fest im Einband; f. 9—11. 60. 61 ganz HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

lose. Nicht ganz sauber; der Rand etwas fleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Dassel be Werk (Grundtext). Titel, Verfasser u. Anfang ebenso. Es bricht ab mit den Worten: ختار لك الاعلى والاسنى والانفع والاصليح وانت تابى فار، قلت كيف يصتي ابتلاء المراد مع هذا التقسيم

Schrift: Persischer Zug, klein, fein, weit, gefällig, gleichmässig, vocallos. Stichwörter roth. Text in rothen Liuien. Die Angabe und Ueberschrift der einzelnen Kilke fehlt hier überall. — Abschrift um 1120/1708.

2839. Pm. 363.

63 Bl. 8°c, 21 Z. $(20^{1}/_{2} \times 14^{1}/_{2}; 15^{1}/_{2} \times 7^{1}/_{2}$ cm). — Zustand: im Ganzen gut, doch ist der Rand der ersten Blätter unten fleckig; Bl. 3 u. 8 sind lose. — Papier: gelb, glatt, stark. — Kinband: brauner Lederband.

Dasselbe Werk (Grundtext). Titelüber-6" فتور الغيب من كلام الشيخ : «schrift f. 1 . . . محيى الدين ابي محمد عبد القادر الجيلي أبي صالح بي عبد الله بي جيبي الزاهد بي محمد بي داود بن موسى بن عبد الله محص بن حسن المثنى ابي امير المومنين حسن بن امير المومنين على رق Anfang ebenso. Die Zahl der einzelnen Maque ist bis f. 54° am Rande in rother Schrift angegeben; von da an nicht mehr und es fehlen von der nächsten an auch die zu Anfang jeder derselben stehenden Worte: وقال رصي الله عنه وارضاء es ist aber Platz dafür gelassen. Die bei Spr. angegebene 72. Maqale steht hier f. 57°; die 77. كر. مع الله عن وجل: wurde danach so anfangen f. 596 كان لا خلف مع الخلف كان لا نفس قالدا كنت مع الله الج Ob das dann noch Folgende mit verschiedenen Lücken noch eine besondere Magale oder mehrere oder überhaupt nicht sei, ist nicht ersichtlich. Das Ganze schliesst hier f. 60b so; ثم خفى صوته ولسانه متلصف بسقف حلقه ثم خرجت روحه الكريمة رضوان الله عليه واعاد علينا من بكاته وختم لنا بخير ولجميع المسلمين والحقنا بالصالحين غير خزايا ولا مفتونين والحد لله رب العالمين،

Schrift: klein, gefällig, gleichmässig, vocallos. — A'bschrift c. 1150/1787.

3

We. 270, 2, f. 197—224 enthält bei demselben Titel und Anfang Auszüge aus dem Werke; es schliesst: فهذا هو كالكبريت الاحمر وكبير العقر فرضوان الله عليه وعلى كل مومى مؤيد الله عز وجل وصل الى هذا المقام

Lbg. 935, 2, f. 36—6° enthält einige Abschnitte (في الزهد والمعرفة وتحو ذلك) aus Werken desselben Verfassers. Format etc. u. Schrift wie bei 1).

2840. Lbg. 492.

66 Bl. 4°, 19 Z. (24×17; 16×10°m). — Zustand: gut. — Papier: gelb, ziemlich glatt und stark. — Einband: rother Lederband mit Klappe. — Titel fehlt; nach der Vorrede f. 1°:

قطب العارفين ومقامات الابرار والاصفياء والصديقين

Verfasser feblt; nach der Vorrede:

ابو القاسم عبد الرحمن بن يوسف ابن عبد الرحمن البجائي

الحمد لله الذي رفع السموات : Anfang f. 1b: بغير عمد يري ودحي الارض بقدرته . . . قال ابو القاسم . . . البجائي رحم أما بعد يا اخى فقد انصرفت همتى لوضع هذا الكتاب لمن جهل معناه الخ

Ein in 3 chnitte eingetheiltes cufisches Werk, von 'Abd errahman ben jusuf ben 'abd errahman elbegää abu 'lqasim gemal eddin um 580/1184, worin er über Erkenntniss des Wesens Gottes, über die Mittel, durch Vertiefung in Gott demselben näher zu kommen und durch Selbstveredlung das Paradies zu gewinnen, handelt. Er hat dasselbe im J. 577 Moh. (1181) vollendet.

f. 1b. قطب 1.

فصل فى معرفة الله تعالي وصل فى معرفة الله تعالي فصل فى معرفة الموجودات والغربي بين الصفات الحدثة

ه فصل في نفي القبلية والبعدية عن الله تعالى 8 فصل في نفي القبلية والبعدية

فصل في العلق 11º ; فصل في النزول 11º

واعلم رحمك الله ان حقّ عرف مولاه تهيّئ للقاه النخ 12 قطب. 2 فصل واعلم ان الدنيا تحبة واختيار للخلايف 13^a فصل فان كان العبد مستغرقا في حبّ الدنيا 13^b س. 8. W.

فصل فى الفكر 32° ; فصل فى اصل العبادة 32° فصل فى فوايد القران

فاعلم يا اخى ان الجنة سراج العارفين 33° قطب. 3 فصل واعلم ان السفر الي جنة المعارف 34° فصل واعلم... ان جنة المعارف حاكي جنة النعيم 36° فصل ولا يوصف نعيم العارفين بمولاهم 36° فصل ولا يوصف نعيم العارفين بمولاهم

فصل في مشاهدة الحال والغيبة عنه في حال الوهلة 644 فصل في صرف الهمم الي الله فصل في السفه وبيان اهله فصل في العلم النافع والفرق بين علم 570 اللسان وعلم الغلب

فصل في مقام العارف مع الله في الارادة 60° 60° . 8. w.

فصل في استغراق العارف في حر الجود والالطاف 61º فصل في رؤيذ العارف نفسه

فصل في مقام العارف في الفقر والغنى 624

فصل في المرور على الصراط المصروب على 620 طهر عاهات النفوس

فصل في بيان علة الجسر الاول والثاني الدخ 630

فقد وضعت لك ايها الأخ الكريم ما : "Schluss f,66 يوليا الأخ الكريم ما يوليا عنك جهلك أن كان لك قلب ونصحتك فيه جهدي،

Schrift: ziemlich gross, kräftig, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1240/1824 (sehr incorrect).

2841. Lbg. 1045.

8°°, 24–25 Z. (20 \times 15; 14 \times 9°/2°m). — Zustand: etwas fleckig, nicht ohne Wurmstich. — Papier: gelb, dünn, etwas glatt.

الفصل منقول من ك" قطب العارفين البجائي القاسم عبد الرحمن البجائي القاسم عبد الرحمن البجائي فصل في شرح الكلام . . . القران عمل على شرح الكلام . . . القران عمل الحقيقة المخ

باب في التقوي، فالتقوي با اخى مفتاح كل خير الحر 240

ما فيد مزدجر حكية بالغة فما : Schluss f.27° تغنى النذر' انتهى

Also über Gotteswort d. h. den Qoran und über Frömmigkeit und Ergebung.

Die aufgenommenen Stücke entsprechen: f. 23° = Lbg. 492, 8°; 23° = 33°; 24 = 38°; $25 = 29^{\circ}$; $26 = 30^{\circ}$. 31° . 32° .

Schrift: magrebitisch, klein, gedrängt, etwas blass, vocallos. - Abschrift um 1150/1787.

F. 27^b leer. F. 28^b—30 enthält eine längere Stelle aus حل الرموز ومفتاح الكنوز von عبد العزيو بن عبد السلام

2842. Lbg. 306.

46 Bl. 8°, 22 Z. $(21^{1}/_{2}\times12; 15^{1}/_{2}\times7^{1}/_{2}-8^{cm})$. — Zustand: in der oberen Hälfte wasserfleckig, atellenweise auch am unteren Rande; hie und da ausgebessert. -Papier: gelb, dick, glatt. - Rinband: Pappband mit Lederrücken. - Titel f. 1 (verblasst u. später nachgemalt):

بهجد الطائفة

wozu nach der Vorrede noch hinzukommt: باللد العارفة Verfasser f. 1ª oben:

محييي الدين بن العربي الحاني الطائي الاندلسي

Dies ist gefälscht; aus dem Lehrbrief, der uber dies Werk ausgestellt ist an ابو ابراهیم von اسحف بن محمود بن ابي لكويه البُرُوجِوْدي im ابو التجيب محمود بن محمد الوجيهي اللَّرَي J. 604 Çafar (1207) geht hervor, dass Letzterer صياء الدين dasselbe gelesen hat bei dem Verfasser ابو عبر عمّار بن محمد بن عمار البدليسي الصوفي (wozu nach Lbg. 127 noch ابو ياسر zu setzen ist) im J. 590/1194.

الحمد لله الفرد القديم الواحد : Anfang f. 16: الصمد الرحيم . . . أما بعد فهذه بهجة الطائفة بالله العارفة وبذلك وسبتها وبها سبيتها الخ

Ein in ungezählte فصل eingetheiltes çūfisches Werk des 'Ammar ben mohammed ben 'ammār elbadlīsī dijā eddin abū 'omar (und abū jāsir), um 590/1194 am Leben.

فصل فإن قيل ما الواقعة قيل في حادثة الغيب المر فل16 أ فصل قال كل يوم لم تعص الله فيه فهو عيد فصل في حقيقة المسكنة فصل لما كوشف حدّ نور النبولا شرف ما للفقر "7 فصل الفقر في الحقيقة سرّ الغني المعنى المعنى 90 فصل القول فيما يتعلف بالحقيقة من اسرار الجُمَّعة 110 فصل في البجالسة 16° ; فصل في الذكر "18

فصل في العلماء بالله وصفتهم 28 ; فصل في السلوك 27 فعيل في الصحية والصاحب والمصحوب فصل والمراد من عجبة الخلق حصول معرفة الانب 310 31b فصل في اهل المشاهدة فصل في محمد الإنسانية والعبودية 32b

فصل في حال خاتم الاولياء فصل في صفة احوال القلب مع الرب فصل قيل فهل للقلوب منتهي 45° ; فصل في ترقى القلب 44° من هو في مقام القهر واللطف : Schluss f. 464 والكل في تصرف خاتم الاولياء وهو ولى الله ومن

بعده في مقام ولي حق الله وفي مقام الحق تم Schrift: ziemlich klein, gedrängt, gut, fast vocallos,

etwas verblasst. Die Ueberschriften treten nicht besonders hervor. - Abschrift c. 603/1206. - Nicht bei HKh.

2843. Spr. 892.

40 Bl. 8°, 15 Z. $(19^{1}/_{2} \times 14^{1}/_{2}; 15 \times 9^{1}/_{2}$ cm). — Zustand: ziemlich gut. - Papier: gelb, glatt, stark. - Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. - Titel f. 8a:

كتاب مواقف الغايات في اسرار الرياضات

ebenso in der Unterschrift. - Verfasser:

محيى الدين ابو العباس احمد بن الصالح المقري ابي الحسن على بن يوسف القرشي البوني

قال الشيخ الامام العالم . . . محيى : Anfang f. 1 الدين ... البوني رحم الحمد للم الذي رفع جب استار الاسرار عن حقايف بصاير المقربين ٠٠٠ ربعد فان جماعة من الحبين الصادقين المخلصين الخالصين رغبوا الي ان ابين لهم كيفية الرياضات وترتيب اسرارها في اطوار الموجودات وما سر البدايات منها والنهابات الخ

Por Verf. Ahmed ben 'alı ben jüsuf elbünt muhjı eddin abü 'l'abbās † 622/1226 giebt hier eine Charakteristik der Çüfis in 3 Stufen und eine Darstellung der von ihnen durchzumachenden Entwicklung. Die Frommen, sagt er, zerfallen in 3 Klassen: والمريدون والعارفون والعارفون والعارفون بالاجسام والقلوب والعريدون بالنفوس والارواح والعارفون بالعقول والاسرار،

فى فهم معنى سلوك أسماء الله : Bohluss f. 40° الله وأياكم الحسني فتدبّره أن شاء الله تعالى نفعنا الله وأياكم بما علمنا وتم علينا وعليكم أنوار ما الهمنا وجميع المسلمين أجمعين هذا آخر كتاب مواقف الغايات . . . والحمد لله ربّ العالمين "

Schrift: gross, auffällig vornüberliegend, deutlich, gleichmässig, fast vocallos. — Abschrift c. 1150/1727.

HKh. VI 18354.

2844.

Dasselbe Werk ist enthalten in:

1) Pm. 80, 4, S. 38-85.

8vo, c. 18—23 Z. (Text: 14¹/₃—15¹/₃ × 11¹/₃em). — Zustand: unsauber und fleckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Der Titel S. 38 oben am Rande, aber die erste Halfte desselben ist jetzt zur Unleserlichkeit verwischt. — Anfang und Schluss wie bei Spr. 892.

Schrift: gross, rundlich, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift c. 800/1484.

Nach S. 41 febit 1 Blatt.

2) We. 1738, 2, f. 5-36.

8v°, 15 Z. (21 × 15¹/₂; 18¹/₂ × 10^{em}). — Zustand: ziemlich gut, doch am oberen und unteren Rande wasserfleckig. — Papier: gelb, stark, etwas grob, glatt. — Titel f. 5^a wie bei Spr. 892. Verfasser bloss: البوني.

Schrift: ziemlich gross, etwas rundlich, deutlich, vocallos. Stichwörter schwarz überstrichen. — Abschrift im J. 1120 Gom. I (1708) von حمد الخليك.

Blatt 87 leer.

2845. Spr. 768.

217 Bl. 8°°, 21 (-25) Z. (21½×15; 15½×11°m). — Zustand: im Anfang etwas unsauber. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel und Verfasser f. 1°a:

كتاب عوارف المعارف

لشهاب الدين عمر بن محمد السهروردي

الحمد لله العظيم شائه القوي : Anfang f. 1°: سلطانه الطاهر احسانه الباهر حجّته وبرهانه فتم أن ايثاري لهدي هولاء القوم ومحبّتي لهم علما بشرف حالهم وصحّة طريقتهم المبنية على الكتاب والسنّة المخ

Systematische Uebersicht der Çüfik, von 'Omar ben mohammed essuhrawardi † 682/1284 (No. 2078), in 63 Kapp., deren Uebersicht die Vorrede giebt.

1. Kap. f.3	الصوفية	بنشأ علوم	في ه

في الخصيص الصوفية بحسن الاسماع ٢٠ و. .

فى بيان فصيلة علم الصوفية والاشارة 11° ، 3. التي نمولج منها

في شرح حال الصوفية واختلاف طريقهم 18 . . 4.

في ذكر ماهيد التصوف في دكر ماهيد التصوف

في ذكر تسبيتهم بهذا الاسم 230

في ذكر شرح رتبة المشيخة الله الله الله الله الله

في خصايص اهل الربط فيما يتعاهدونه 42° " 15. بينهم

في حال الصوفي المتسبب . 54° ... 19.

في حال من ياكل من الفتوح المحال من ياكل من الفتوح

فى القول فى السماع تادبا واعتناء م 74° ... 30. ق ذكر تفاصيل الاخلاق م 880 ... 880

في آداب اعل الخصوص والصوفية فيه 110 " 35.

في احوال الصوفية في الصوم والافطار 1250 م

في ذكر العبل جميع النهار وتوزيع الاوقات 149 س

في الله المراهد مع الشيخ الشيخ 51. " 1540

في آداب الصحبة والاخولا في الله 1700 م. 55.

في معرفة الانسان نفسه ومكاشفات 178 , 56. الصوفية من ذلك

فى ذكر اشارات المشايخ فى المقامات 1950 , 60. على الترتيب

61.Kap. 2024

في ذكر الاحوال وشرحها

في شرح كلمات من اصطلاح الصوفية 209 , . 62. مشيرة التي الاحوال

في ذكر شيء من البدايات والنهايات ومحتها 212 من البدايات

قد احت فلانا فاحتبوه : Schluss f. 217° فيحبد اهل السماء ويوضع لم القبول في الارض تم

Schrift: ziemlich klein, im Ganzen fein, deutlich, ungleich, zum Theil sehr flüchtig, vocallos. — Abschrift im J. 1001 Ramadan (1593). — Collationirt. — Nach f. 138 fehlen 2 Bl. — HKh. IV 8401.

Glossen (تعليقات) zu dem Werke sind von:

- 1) على بن محمد الجرجاني السيد الشريف (1 † 816/1418
- 1068/1648 + ابو بكر بن احمد بن ابي بكر باعلوي الشتى (2

Auszüge von:

- احمد بن عبد الله بن محمد الطبري محبّ الدين (1 † 694/1296
- على بن ابراهيم بن احمد بن على الحلبي (2) على الحلبي (2) على ابراهيم بن اجباد الدين

2846.

Dasselbe Werk ist enthalten in:

1) Pm. 19.

280 Bl. 410, 19 Z. (231/2 × 16; 18 × 111/2 cm). — Zustand: am Rande und auch sonst oft fleckig (auch wasserfleckig) und unsauber; der Rand öfters ausgebessert, beszu Anfang; das letzte Blatt sehr schadhaft u. ausgebessert. — Papier: gelb, dick, glatt. — Einband: rothbrauner Lederbd.—Titel auf dem ungezählt. Vorblatt von ganz neuer Hand:

Verfasser fehlt. F. 280° am Rande biogr. Notizen über ihn.

Der Anfang fehlt, 2 Bl. Das Vorhandene beginnt in der Inhaltsangabe mit Kap. 6.

Ausserdem fehlen nach f. 4 8 Bl., nach f. 128 4 und nach f. 134 2 Bl. — Zu Anfang folgen die Blätter so: 1—29. 84. 80—83. 85 ff. Einige fehlende Blätter sind ergänzt: f. 98—100. 135—142. 173.

Schluss wie bei Spr. 768.

Schrift: blass, gross (allmälig etwas kleiner), etwas rundlich und ein wenig flüchtig; die Ueberschriften hervorstechend gross, zum Theil roth nachgemalt. Wenig vocalisirt und zwar nachträglich. F. 93 ff. kleiner und gedrängter und gleichmässiger, vocallos (erst später etwas vocalisirt), um 800/1397 abgeschrieben. F. 185 ff. und 178 klein, gewandt, gleichmässig, vocallos (doch 173 später ziemlich stark vocalisirt): um 1300/1688 abgeschrieben. — Am Rande oft Verbesserungen und Bemerkungen.

Absohrift im Jahre 683 Rabī' II (1235) von

2) Pm. 352.

163 Bl. 4°, 27 Z. (23³/3×16¹/2; 19¹/3×12°m). — Zustand: im Anfang wasserfleckig am Rande; auch sonst nicht ohne Flecken; ziemlich stark wurmstichig und daher öfters ausgebessert, besonders gegen Ende in der oberen Hälfte der Blätter. — Papier: gelb, dick, ziemlich grob, etwas glatt. — Einband: brauner Lederband. — Titel f. 1° von späterer Hand. Verfasser (unrichtig):

ابو التجيب السهروردي

Schrift: gross, kräftig, gedrängt, etwas flüchtige Gelehrtenband, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter hervorstechend gross. Im Anfange grössere und weitere Schrift derselben Hand. Bl. 1 von recht später Hand (dick, rundlich, gross) ergänzt; Bl. 168 kleiner, gewandter. Abschrift c. 900/1464.

3) Spr. 767.

299 Bl. 4¹⁰, 17 Z. $(26^{9}/_{3} \times 17; 18 \times 8^{1}/_{2} - 9^{1}/_{2}^{\text{cm}})$. — Zustand: wurmstichig, zum Theil fleckig und am Rande ausgebessert. — Papier: bräunlich (auch gelblich), ziemlich dünn, glatt. — Einband: Pappe mit Lederrücken. — Verfasser f. 1ⁿ ausführlich:

ابو نصر شهاب الدين عمر بن محمد بن عبد الله بن سعد بن الحسين بن القاسم بن عبد الله بن عبد الرحمن بن القاسم بن محمد بن ابى بكر الصديق

Die zu Grunde liegende ältere Handschrift ist sehr lückenhaft und enthält im Ganzen nur 165 Blätter, also ein wenig mehr als die Hälfte. Das Uebrige ist in neuerer Zeit ergänzt. Der ältere Theil umfasst f. 20—23. 51—58. 60—65. 67—81. 90—105. 107—112. 115—132. 135—137. 147—152. 155—192. 194. 209. 212—215. 217. 227—232. 234—242. 245—247. 250—256. 258—264. 267—269. 274—276.

Schrift: klein, fein, hübsch, gleichmässig, deutlich, fast vocallos. Ueberschriften roth, Die Ergänzung ist gross, kräftig, gewandt, gleichmässig, deutlich, vocallos, etwas rundlich. Besonders zu dem älteren Theile sind Glossen am Rande und zwischen den Linien zugeschriehen, in kleinerer Schrift, gewöhnlich Persisch. — Abschrift der Ergänzung im Jahre 1259 Moharram (1848) von etwas, die des älteren Theiles um 100/1688.

2847.

Stücke desselben Werkes sind enthalten in:

1) Spr. 851, 4, f. 184—216.

Format etc. u. Schrift wie bei 1. — Ueberschrift f. 184:

الباب السابع والعشرون في ذكر فتوح الاربعينية

und f. 214:

لا المركز المركز في المربعينية المحول المربعينية المربعية المربعينية المربعية ا

2) We. 1634, 5, f. 61 -100.

Format etc. und Schrift wie bei 1. Der Rand ziemlich oft beschrieben. — Titelüberschrift:

الباب الثامن والعشرون من كتاب عوارف المعارف

Es ist das 28. Kapitel (vgl. Spr. 768, في كيفية الدخول في الإبعينية f. 82–85) und handelt Es ist darunter die 40 tägige Zurückgezogenheit und Enthaltsamkeit (Fasten) des angehenden Çüft verstanden. - Wo dies Kapitel aufhört, ist hier nicht erkennbar. Es ist aufgenommen hier ob vollständig, ist fraglich - in eine cūfische Abhandlung über die Einsamkeit des angehenden Çuft, über die Zustände, Zwecke und Folgen derselben: der Titel würde also sein: 3 1/3 1/4, Es kommen darin auch f.75° die 10 Bedingungen derselben (شروط الخلوة) vor, die Ibn el'arabi aufstellt; ferner werden einzelne Begriffe wie wie auch das Hingelangen , الرضا zu Gott (الوصول) und verschiedene Stationen auf dem Wege dahin erörtert.

Daran schliesst sich f. 85° ein Abschnitt: فصل في آداب الشيخ مع اسحابه وتلامذته اهم الآداب ان لا يتعرض الصادي للتقدم على قوم الخ فصل في ذكر وصف العقل اعلم ان العقل هو أ6.94 لسان الروح وترجمان البصيرة

فقال الخصر أنى حصرت : Schluss f. 100° الله اليه محمدا صعم حيث علم هذا الدعاء وارحي الله اليه وكنت عنده فتعلمته مين عليه اياه

Einen eigentlichen Abschluss hat diese Abhandlung nicht.

2848.

Ibn el'arabi.

Der bertihmteste, vielseitigste und bedeutendste çüfische Schriftsteller ist Mohammed ben 'alı muhjı eddin ibn el'arabı + 638/1240 (No. 808). In Spanien gebürtig, hatte er sich durch Studienreisen im Orient eine sehr umfassende Gelehrsamkeit angeeignet und suchte an verschiedenen Stätten wissenschaftlicher Regsamkeit durch Vorträge und Schriften unermüdlich zu wirken. Die Zahl seiner Werke, die zum Theil von beträchtlichem Umfange sind, beläuft sich auf etwa 250; sie betreffen fast alle diese oder jene Seite der Cufik und selbst wenn er andere Fächer behandelt, thut er dies von cufischem Standpunkt aus. Es ist schwer, dem Fluge seiner Phantasie zu folgen; seine Begriffsbestimmungen sind oft unfassbar, seine Vorstellungen von einer Ueberschwenglichkeit, die fast an Verrücktheit streift. Er ist oft von einer Tiefe und Innigkeit der Empfindung, die zur Bewunderung hinreisst und entzückt; aber gewöhnlich verliert er sich in Abstractionen, deren eine die andere überbietet, und die Schönheit der Darstellung und die Formvollendung seiner Sprache kann nicht für das Dunkel der Gedanken entschädigen, worin sich der Leser verliert. Sein zu unbegreiflicher Höhe geschraubter cufischer Standpunkt brachte ihn vielfach mit der Orthodoxie in Conflict und trug ihm einen Hass ein, der ihm selbst im Grabe keine Ruhe gönnte. Nach einem arbeitsamen Leben, das ihm der Anfechtungen viel, der Anerkennung wenig gebracht hatte, war er hochbetagt, im 75. Jahre, aus dem Leben geschieden und in Qäsijun bei Damaskus begraben. Aber seine Lehren schienen den an dem Herkömmlichen festhaltenden Gläubigen allmälig nicht bloss Neuerungen zu enthalten, sondern ein Angriff und ein Frevel gegen die Religion selbst zu sein, und die fanatisirte Menge riss seine Gebeine aus der Erde, verbrannte sie und zerstreute die Asche im Winde. Aber er fand auch wieder begeisterte Anhänger in früherer und späterer Zeit, die seine Ansichten zu begreifen und zu erläutern sich eifrigst bemühten. Die Verfolgungen, welche er erlitten, haben seiner Bedeutung und seinem Ansehen als Vertreter der cüfischen Richtung keinen Abbruch gethan.

Obgleich seine Werke nicht alle das Gesammtgebiet der Çüfik behandeln, sondern auch einzelne Seiten derselben, schien es mir doch zweckmässig, die in grosser Anzahl auf der Kgl. Bibliothek vorhandenen Schriften hier übersichtlich zusammenzustellen, nicht aber in den einzelnen Abtheilungen dieses Buches zu besprechen. Einige nicht ausschliesslich cüfische Werke sind bereits in anderen Abtheilungen dieses Werkes besprochen; dies wird mit anderen der Art auch weiterhin geschehen. Voraufgeschickt ist eine Anzahl von (meistens) kleineren Schriften, welche die Ansichten des jedenfalls ausserordentlichen Mannes theils bekämpfen, theils in Schutz nehmen.

Endlich sei noch erwähnt — s. auch No. 808 —, dass er in der Regel Ibn el'arabī heisst, dass aber, nach der Randbemerkung in We. 347, f. 105b, Ibn 'arabī richtiger ist, während sein älterer Landsmann خمد بن عبد الله بن محمد الله بن عبد الله بن محمد أله بن عبد الله بن محمد أله الشبيلي المالكي القاصى ابو بكر ألقاصى ابو بكر Ibn el'arabī genannt ist.

2849. Spr. 790.

250 Bl. 4¹⁰, 19 Z. (27¹/₄×17; 18¹/₂×10^{cm}). — Zustand: wurmstichig, der Rand öfters fleckig und ausgebessert; fast lose im Deckel. — Papier: gelb, ziemlich dünn, glatt. — Einband: rothbrauner Lederband. — Titel f. 1^a (so auch f. 3^a Vorrede):

كتاب القول المنبيّ عن ترجمة أبن عربي Vorfasser f. 1^a (und 287^a):

شمس الدين محمد بن زين الدين عبد الرحمن ابن محمد بن ابي بكر الساخاوي الشافعي ابو الخير الحمد لله ناصر دينه القويم وناشر : Anfang f.1 العدم وبعد فهذا اعلامه بالكشف عن سبيله المستقيم . . . وبعد فهذا كتاب مرشد ان شاء الله للصواب جمعت فيه الالغاظ والنصوص المنتقد بها علىصاحب الفتوحات والفصوص الح

Dies Werk des Mohammed ben 'abd errahman ben moh. ben abu bekr ben 'otman essahāwi eśśāfi'i śems eddin abu 'lhair, geb. 881/1428, gest. 902/1496, bekämpft die cufischen Ansichten u. Lehren des Ibn el'arabi und ist speciell gegen dessen grosse Werke الفصوص und ist speciell gegen dessen grosse Werke

- في التاويل (المحمد الم
- في صنيع الاثبة في اعلام هذين الكتابين 8 فصل .2 وما اشبههما من هذا القبيل
- في كونها لِم تبرك مما يجوزه ويحل 15° فصل 3. الاماكن مستورة ً
- فيما اجتمع لي من مذاهب الناس فيه 18° فصل .4 وبيان العتمد منها حسن الايراد والتوجيه
- في سرد شيء من كلمائد المزيفة ومعانيم 43 فصل 5. المبتدعة المحرفة الخ
- في تجريد اسماء من نسب الني هذه النحلة 27 فصل 6. او كان معتقدا في بعضهم لكوند مثله النخ
- ف الاعتدار عن معتمده ليتميزوا عن منتقده 35 فصل . 8. في الاعدل في الحكم عليه وعلى امثاله 66 فصل . 8

لقصد السلامة من التكفير واحتماله

Das eigentliche Werk beginnt f. 37° Mitte, mit chronologischer Aufzählung derer, die die Ketzereien des ابن العربي bekämpft haben; zuerst: معين الدين ابو بكر حمد بن عبد الغنادي ابن نُقْطَنَة أبن ابي بكر البغدادي الحنبلي ابن نُقْطَنة † 629/1282. Er führt bei den Einzelnen ihre Todesjahre an. Es kommen mehrere längere Gedichte des Inhalts vor. So f. 69°. 70°. 71° von سيف الدين عبد الله السعودي بن عبد الله السعودي † 736/1335 und f. 177° u. 184° zwei Gedichte von المهميل بن ابي بكر بن عبد الله اليمني ابن العقري † 837/1433, deren erstes betitelt ist:

فان ارادوا بالحلول والاتحاد :"Schluss f. 237 ما ذكرناء فقد ظهر بطلانه وان ارادوا غيره فلا بدّ من البيان ليتمكّن الاثبات او النفى؛

F. 237^b—245^b einige Nachträge zu dem Werke, wahrscheinlich vom Verf. selbst: woran sich f. 245^b—250 noch einige auf den Gegenstand und den Verfasser bezügliche Fragen schliessen, nebst den Antworten Verschiedener, und Erörterung anderer dahin gehöriger Fragen.

Schrift: ziemlich gross, gefällig, gewandt, deutlich, vocallos, aber incorrect. — Absohvift c. 1900/1785.

Der Abschreiber (المبيض) der hier in später Abschrift vorliegenden Handschrift ist (nach der Unterschrift f. 237°): عبد العزيز بن عبر عبر العزيز بن عبر العزيز بن عبر العربي السائعي الشائعي الشائعي الشائعي الشائعي المكي الشائعي المكلي المكلي الشائعي المكلي الم

2850. Spr. 490.

(Auch bezeichnet als Spr. 792.)

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel-überschrift f.4*:

مدهرسالة تستى تنبيد الغَبِى في تنزيد ابن العربى تاليف الامام . . . جلال الدين الاسيوطى

اللهم صل وسلم وبارك على سيدنا محمد : Anfang . . . مسئلة في ابن عربي وما حاله وفي رجل امر باحرات كتبة وقال انه اكفر من اليهود والنصاري ومن التعي ان لله ولدا فما يلزمه في ذلك الحواب اختلف الناس قديما وحديثا في ابن عربي ففرقة تعتقد ولايته الح

Vertheidigung des Ibn el'arabi gegen den Vorwurf der Ketzerei, von Gelal eddin essojūti † 911/1505.

Schluss f. 94 (Hafif):

خلاف الشناع عنه ولكن ليس خلو من حاسد انسان تمت الرسالة حمد الله وحسن توفيقه الرخ Nach f. 5 fehlt etwas. — HKh. II 3629.

We. 1868, 5, f. 46-52 dasselbe Werk. Anfang und Schluss ebenso. Abschrift vom J. 1076/1665.

2851. We. 1545.

Format etc. und Schrift (etwas enger) wie bei 1). — Titelüberschrift und Verfasser f. 55°:

هذه الرسالة في الرد على منكرى الشيخ الأكبر الدر العربي لعلى بن ميمون

Die Abhandlung ist daher auch f. 59°, Z. 2 v. u. betitelt:

الحمد لله الذي وفق الصالحين من Anfang: على بن عباده لمعرفته بفضله . . . وبعد يقول . . على بن مبدون المغربي لما شاء الله تعالي بحلولي ببلاد الشام سنة اربع وتسعماية سبعت عن بعض من لا خلاى له من اهل الاهواء والغتي الزاعمين بدعوي العلم الخ

Vertheidigung des Ibn el'arabī. Der Verfasser 'Alī ben meimūn elmagribī † 917/1611 erzählt, wie in Syrien und speciell in Damask eine fanatisch feindliche Stimmung gegen denselben unterhalten werde; wie er bei seinem Aufenthalt daselbst im J. 904/1498 erst nach Auskunft des عبد القادر بن عبر العندي seine Grabstätte aufgefunden — s. S. 22 — und sich dort im Glauben gestärkt habe, etc. Er giebt zugleich einige Notizen über dessen Leben und Schriften, berührt auch sein Verhältniss zu 'Omar ibn elfärid. Er hat die Abhandlung im J. 909/1508 verfasst.

ان يجعلنا من الحبين لاوليائه: Schluss f. 59%.
. . المحشورين تحت لواء محمد نبيهم مع النبيين والصديقين . . . وصلي الله الح

Abschrift v. J. 933 Śa'bān (1527). - HKh. II 3629.

2852. We. 1545.

Format etc. und Schrift wie bei 2). - Titel fehlt. Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله ولى التوفيف والصلاة والسلام: Anfang. . . . وبعد فيقول الفقير . . . على بن عطبة الملقب بعلوان الشافعي خادم مولف هذه الرسالة الميمونية تغمد الله مؤلفها بالرحمة والرضوان وقفت على مؤلف مستقل

مشتمل على فتاري متعددة تظاهر بعصهم مع بعص على اطلات القول بكفرة مغرين سلطان فلك الزمان على العلاكم المرا

In Bezug auf eine Schrift, welche eine Zusammenstellung von vielen Gutachten giebt, in welchen die Abhandlung des Ibn meimun zu Gunsten des Ibn el'arabi der Ketzerei bezichtigt und der Verfasser der Regierung als der strengsten Bestrafung werth bezeichnet wird, vertheidigt 'Ali ben 'aṭijje 'alawān † 906/1580 (No. 1935) den Verfasser und nimmt diejenigen in Schutz, die sich für Ibn el'arabi aussprechen. Wer den inneren Sinn seiner Ansichten erfasse, nicht aber bloss bei der äusseren Einkleidung derselben stehen bleibe, könne ihn nicht für einen Ketzer ausgeben, wofür denn auch verschiedene Autoritäten, besonders auch Essojüṭī, angeführt werden.

لقد نصح الغربقين وهدي : Schluss f. 60b الي خير النجدين جعلنا الله في بركاته واعاد علينا من آثار نفحاته في الدارين امين *

2853. Lbg. 295.

Format etc. und Schrift wie bei 1). In der oberen Halfte sehr fleckig; Bl. 607 im Text etwas beschädigt. — Titelüberschrift f. 595b:

نين الرسالة الوجودية في نيل مسئلة الشهودية Verfasser; s. Anfang.

الحمد لله الذي عرفنا بوجوده : Anfang f. 595b وشرفنا بشهوده ... أما بعد فيقول ... على بن سلطان محمد القارى الى لما كتبت الرسالة المماه عرتبة الوجود ومنزلة الشهود وتبينت فيها ضلالة طرق اهل الالحاد النخ

'Ali ben sulțăn mohammed elqārī giebt hier einen Anhang und eine weitere Begründung seiner in der Abhandlung 68) gegen die Irrthümer des Ibn el'arabī und seiner Anhänger vorgebrachten Ansichten, zum Theil durch Randbemerkungen eines Gegners, der jene in Schutz HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

nahm, veranlasst, zum Theil durch ein Fetwä eines Türken, das sich zu ihren Gunsten aussprach, zum Theil auch durch Angriffe, welche يتابع الشافى in einer Abhandlung gegen 'Omar ibn elfärid gerichtet hatte. Indem er also diesen vertheidigt, erörtert er verschiedene çüfische Begriffe, um dann den ketzerischen Standpunkt des Ibn el'arabi zu erweisen, wobei er doch in gewisser Hinsicht seine Bedeutung anerkennt.

2854. WE. 124.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel fehlt.

الحدد للم قابل توبة عبده الداتاب: "Anfang f.164 عين الرخ

Behandelt Sura 10, 90, setzt aus einander, was unter "Glauben" zu verstehen sei, und vertheidigt den Ibn el'arabi wegen der gegen ihn gerichteten Vorwürfe des Unglaubens.

الهمنا فهم منطق الحكمة: "Schluss f. 169°: الحمين القدرة يا أرحم الراحمين كالمحمدة الثار وعبادة الثار وعبادة التاء القدرة يا الحمين القدرة يا الحمين القدرة المحمدة ال

Es ist dies Stück abgeschrieben aus dem Buche des المن كتاب مصطفى باشا. Dieselbe Stelle behandelt ein Anhang f. 169°—170°, entlehnt dem von الخامي verfassten Commentar zu den الفصوص.

2855.

Ueber die Lehrsätze des Ibn el'arabī handelt auch الشيخ عبد العزير, in Spr. 772, f. 1796—181° aber in Persischer Sprache. — Ein Fetwä (des عبد الله بن عمر البيضاوي † 685/1286) über die Frage, ob man ihn studiren dürfe, We. 1686, f. 446 unten.

Gegen ihn gerichtet sind ferner die Schriften:

1) علاء الدين البخاري والشمس البساطي von denen على بن محمد البخاري علاء الدين عمد البخاري علاء الدين عمد بن احمد بن عثمان lebte und محمد بن احمد بن عثمان im J. 842/1438 starb.

Von Ersterem wird auch die Schrift والمحدين (gegen Ibn el'arabi) erwähnt.

- تسفيه الغبى في تكفير ابن العربي von تسفيه الغبى في تكفير ابراهيم الحلبى (gegen Essojūţī, No. 2850).
- تنزية الكون عن اعتقاد اسلام فرعون (70 بين العابديين سبط المَوْصَفي سسط المَوْصَفي سلط المَوْصَفي سبط المَوْصَفي
- 4) ورسائل في الرق على محيى الدين ابن العربي (4 أياد على بن بدر الدين الشرنبابلي (4 أياد الدين الشرنبابلي

2856. Spr. 777.

254 Bl. 4°, 22-23 Z. (26 × 16; 20 × 10°m). — Zustand: wurmstichig, zum Theil ausgebessert. — Papier: bräunlich, gelb, grün, blau, ziemlich dünn, glatt. — Rinband: rother Lederband. — Titel f. 1°:

الجزء الاول من فنوحات المكينا

Ausführlicher in der Vorrede:

ر" الفتوحات المكيّة في معرفة الاسرار المالكية والملكية

Verfasser nicht angegeben.

Ibn el'arabī hat dies grosse Werk Mekkische Offenbarungen betitelt, weil ihm das Meiste davon in Mekka, bei dem Umgang um die Ka'ba, offenbart worden sei. Er hat es daselbst im J 629/1281 vollendet. Es zerfällt nach der Dibäge, woran sich die Inhalts-

ubersicht f. 8—20^b schliesst, in ein Vorwort f. 20^b—37^b, und in 6 Abschnitte (فصل), welche 560 Kapitel enthalten, nebst einem Schlusswort. Die Eintheilung des ganzen Werkes ist folgende:

غ المعارف : (in 78 Kapiteln) فصل .1

- في معرفة الروح الذي اخذت من تفصيل 6.38 باب. 1 نشأته ما سطرته في هذا الكتاب وما كان بيني وبينه من الاسوار؟
- فى معرفة مراتب الحروف والحركات من العالم 41^b باب. 2 وما لها من الاسماء الحسنى ومعرفة الكلمات التى توم التشبيد ومعرفة العلم والعالم والمعلوم (in 3).
- فى تنزيد الحق عمّا فى طتى الكلمات 16º باب.8 التى اطلقت عليد فى كتابد وعلى لسان رسولد عمّ من التشبيد والتجسيم
- في سبب بدء العالم ونشئه ومراتب 81 باب. 4 الاسماء الحسنى في العالم
- فى معرفة اسرار بسم الله الرحمن الرحيم 84 باب. 5. من جهة ما لا من جميع وجوهه
- في معرفة دور الفلك واول منفصل فيها المخ 113 باب. 10
- فى معرفة العلم العيسوي ومن اين جاء 144 باب. 20 والى اين ينتهى الخ
- في معرفة الطبقة الأولى والثانية من 178 باب.30 الاقطاب الكيانية
- في معرفة شخص تحقف في منزل الانفاس 189 باب. 34 فعاين فيها اسرارا اذكرها
- في معرفة علم منزل مجاور لعلم جزؤي °210 باب. 40 من علوم الكون وترتيبه وغرايبه واقطابه
- فى معرفة قوله صعّم الى لاجد نفس الرحى 244 باب. 49 من قبل اليمي ومعرفة سرّ هذا المنيل ورجاله
- في معرفة رجال الحبيرة والحجز 248° باب. 50
- في معرفة السبب الذي يهرب منه المكاشف 252 باب. 52. من حصرة الغيب الى عالم الشهادة
- في معرفة ما يلقى المريد علي نفسه من :باب.53 وطايف الاعمال قبل وجود الشيخ
- في معرفة العناصر وسلطان العالم العلوي : باب. 60 على العالم السفلي الح
- ف معرفة بقاء الناس في البرزخ بين الدنيا والبعث : باب. 63 في معرفة اسرار الطهارة

: باب	في معرفة اسرار الصلاة
؛ باب،70	في معرفة اسرار الوكواة
بات : باب.72	في معرفة اسرار الحج ومعرفة مناسكه وآي
ند	بينه المكَّرُم وما أشهد في الحق ع
* .s .	طوافي بالبيت من اسرار الطواف
<i>ە</i> د :باب.73	في معرفة عدد ما يحصل من الاسرار للمشا
	عند المقابلة والاحراف وعلى كم ياح
	من البقابلة
2. نصل (١٤	ق المعاملات : (189_189) قع المعاملات
بد: باب. 74	في تركه التوبية : باب 75. ﴿ وَ فِي النَّوْ
: باب ،80	في العزلة
: باب .90	في معرفة اسرار الفرايص والسني
؛ باب. 100	في معرفة مقام الخوف واسراره
: باب 110.	في معرفة اسرار الخشوع والحصوع
: باب .120	في معرفة مقام الشكر واسراره
؛ باب .130	في العبودية واسرارها
؛ باپ ،140	في معرفة مقام الحرية واسرارها
: باب. 144	في معرفظ مقام الفكر واسراره
: باب ،150	في معرفة مقام الغيرة واسراره
؛ باب ، 160	في معرفة مقام الرسالة الملكية
: باب .	في معرفة مقام الصحبة واسراره
ماتهم:باب .176	في معرفة احوال القوم عند الموت على قدرمقا
دي :باب ،177	في معرفة مقام المعرفة على الاختلاف ال
100	بين الصوفية فيها والمحققين
180. باب: 186	في معرفة الشوق والاشتياق واسراره
: باب . : باب .	في معرفة مقام خرق العادات
: باب ، 100	في معرفة صورة السالك
8. فصل (K	apitel 190—269): في الاحوال
	في معرفة المسافر واحواله
، باب، 198	في معرفة النَقَس واسوارة
: باب .200	
: باب ،210	في معرفة الوصل واسراره في معرفة البكاشفة واسرارها في مدنة الفناء واسرارها
؛ باب .220	في معرفة الفناء واسراره
؛ باب .230	في معرفة الغربة واسرارها
؛ باب. 240	في معرفة الانس واسراره
؛ باب. 250	في معرفة الرقي لمن شرب واسرارة
: باب .260	في معرفة القرب واسراره
ليقين: با ب .269	في معرفة علم اليقين وعين اليقين وحق ا

غ المنازل :(Kapitel 270 – 383) نصل .4 في معرفة منول القطب والامامين من : باب. 270. المناجاة الحمدية في معرفة منول مالي واسراره من المقام الموسوي : باب .280 في معرفة منزل مناجاة الجماد ومن حصل فيه: باب . 285 حصل نصف الحصرة المحمدية والموسوية في معرفة منزل تقرير النعم من الحصرة الموسوية : باب . 290 في معرفة منزل سبب انقسام العالم العلوي : باب .300 في الحصرة المحمدية في معرفة منزل الصلصلة الروحانية من الحصرة : باب 310. في معرفة منزل تسبيح القبصتين وتمييزها : باب 320. في معرفة منزل ذهاب المركبات الى البسايط: باب 328. عند السبك وهو من الحصرة الحمدية في معرفة منيل القمر من البدر الهلال وهو: باب 330. من الحصرة المحمدية في معرفة المنزل الذي منه خبا رسول الله صعم: باب .340 لابي صياد ما خبا وهو من الحضرة الموسوية في معرفة منزل سرين من اسرار قلب الجمع : باب 348 والوجود وهو من الحصرة المحمدية في معرفة منزل التجلى الاستفهامي ورفع الغطا: باب .850 عن العائي وهو من الحضرة الحمدية مي اسم الربّ في معرفة منهل الظلمات المحمودة والانوار: باب. 360 المشهودة والحاق من ليس من اهل البيت باهل البيت وهو من الحصرة المحمدية في معرفة منهل المزيد وسرّ وسرّين من اسرار: باب. 370 الجود والتبدل وهو من الحضرة المحملية في معرفة منزل العلماء ورثة الانبياء وهو: باب. 380 من الحضرة الحمدية في معرفة منزل العظمة الجامعة للعظمات : باب . 383 وهو من الحصرة الاختصاصية في المنازلات : (Kapitel 384—461) نصل .5 في معرفة المنازلات الخطائية وهو من سرّ قوله : باب. 384 وما كان لبش أن يكلُّمه الله الله وحيا أو من وراء حجاب وهو من الحصرة المحمدية في معرفة منازلة زمان الشيء وجوده الله : باب. 390 انا فلا زمان لي والله انت فلا زمان لك

فانت زمانى وانا زمانك

فى معرفة منازلة اليد يصعد الكلم الطيّب: باب،397 والعمل الصالح يرفعه

فى معرفة منازلة من ظهر لي بطنت له : باب. 400 ومن وقف عند حدي اطلعت عليه

في معرفة منازلة وأن الي ربك المنتهي : باب 410. فاعتزوا بهذا الرب تسعدوا

في معرفة منازلة التخلص من المقامات : باب. 420

في معرفة منازلة أن حيرتك أوصلتك التي : باب. 430

في معرفة منازلة اشتد ركن من قوي قلبة : باب. 440 بمشاهدتي

فى معرفة منازلة من ثبت لظهوري كان لي: باب. 450. سجانى كان بع لاق وهذا الطقيقة والاول مجاز

في معرفة منازلة الاسلام والايمان والاحسان : باب. 460 واحسان الاحسان

فی معرفة منازلة من استدانت علیه حجاب: باب. 461 کتفی هو من صنایتی لا یعرفه احد ولا یعرف احدا

ق المقامات: (Kapitel 462—560): فصل

في معرفة الاقطاب المحمديين ومنازلهم : باب 462

في معرفة الاثنى عشر قطبا وهم الذين : باب. 468. يدور بهم فلك العالم

في معرفة حال قطب كان منزله وما خلقت : باب 470. في معرفة حال قطب كان منزله

فىمعرفة حال قطب كان منزلة وآتيناه الحكة صبيا : باب. 480

فی معرفة حال قطب كان منزله ومن يعمل: باب.487 من الصالحات من ذكر او انثى وهو مومد، فلنحيينه حيولا طيّبة

في معرفة حال قطب كان منزله ومن يقل : باب. 500 منهم أني الله من دونه فذلك تجزيه جهنم

فى معرفة حال قطب كان منزله ساصرف عن : باب .510 آياتى الدين يتكبرون فى الارض بغير الحق

فى معوفة حال قطب كان منزله حتى الذا فرغ :باب .518 عن قلوبهم قالوا ما ذا قال ربكم قالوا الحق وهو العلى الكبير

في معرفة حال قطب كان منزله انما يستجيب : باب 520! الذين يسمعون في معرفة حال قطب كان منزله يستخفون: باب. 530. من الناس ولا يستخفون من الله وهو معهم أذ يثبتون ما لا يرضى من القول

في معرفة حال قطب كان منزله ولو انهم: باب. 540. صبروا حتى تخرج اليهم لكان خيرا لهم

في معرفة حال قطب كان منزله فلما تجلّي : باب. 550. ربّه للجبل جعله دكّا وخرّ موسى صعقا

فى معرفة اسرار وحقايق من منازل تختلفة ؛ باب. 559 وهذا الباب هو كالمختصر لابواب هذا الكتاب لكل باب فيه قولنا ومن ذلك وفية زيادة ثلثة أو أربعة

في وصيّة حكيّة شرعيّة الهية ينتفع بها المريد : باب .560 والواصل وهو آخر ابواب هذا الكتاب

كاتمة الكتاب تعويذات مذكورة :Das Schlusswort

In diesem Bande liegt der erste Theil des Werkes vor.

مقدمة الكتاب قلنا ربما Die Vorrede beginnt: وقع عندي ان اجعل في هذا الكتاب اولا فصلا في العقائد المزيدة اللادلة القاطعة والبراهيين الساطعة المخ

Er enthält ausserdem Kapitel 1 — 52 und die Ueberschrift des 53. Kapitels.

Sohrift: Persische Hand, ziemlich gross, gewandt, deutlich, etwas rundlich, gogen Ende etwas kleiner, vocallos. Ueberschriften roth. Collationirt, am Rande bisweilen Zusätze und Verbesserungen. Die Ueberschriften der einzelnen Abschnitte standen längs am Rande, sind aber durch Beschneiden meistens fortgefallen. — Abschrift c. 1200/1785.

HKh. IV 8914.

2857. Spr. 781.

341 Bl. 8°°, c. 19-22 Z. (21¹/₃ × 15; 15-16 × 10°m). — Zustand: an mehreren Stellen, besonders auch im Anfang, fleckig. — Papier: gelb, ziemlich dick, glatt. — Einband: schöner Halbfzbd.

Dasselbe Werk, 2. Band, umfassend Kap. 31—68. (Kap. 54 f. 149^a; 60 f. 178^b; 68 f. 247^b.) Titel u. Verfasser f.1^a ganz kurz.

Schrift: gross, kräftig, rundlich, öfters ohne diakritische Punkte, vocallos, gleichmässig. Ueberschriften roth. — Abschrift im Jahre 1007 Ramadān (1599) von بوسف البصروي الحنفي

2858. We. 1624.

178 Bl. Folio, 45 Z. (31×20½); 24×14½°cm). — Zustand: im Ganzen gut. Bl. 1 unten am Text beschädigt. Im Anfang, auch weiterhin besonders f. 40. 58. 105. 170, fleckig. Bl. 50—60 oben am Rande wasserfleckig. Bl. 11—20 am Seitenrand ausgebessert. — Papier: gelb, zieml, starku. glatt.—Einband: brauner Lederbd mit Klappe.

Dasselbe Werk, 1. Band. Er geht bis in das 69. Kapitel, welches f. 140° beginnt und in viele را المنافع المنافع , dann auch رومل في فصل المنافع المنافع المنافع , eingetheilt ist; es hört in dem Abschnitt auf, welcher überschrieben ist: f. 178° المنافع ا

Schrift: ziemlich klein, gedrängt, gut, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift c. 1100/1688.

2859. Pet. 650.

 4to , 37 Z. $(29^3/4 \times 19^1/9; 24 \times 13^{\text{cm}})$. — Zustand: ziemlich gut, bis auf einige Flecken; die 2 letzten Blätter etwas beschädigt. — Papier: weisslich, zieml. stark u. glatt.

Dasselbe Werk, 1. Band. Er geht bis in das 49. Kapitel; die letzten Worte sind: فاصاف. Titel und كاعدا اللهم فزادوا بذلك كبرباء. Titel und Verfasser von späterer Hand ganz kurz. Nach der Unterschrift ist dies der 1. von 11 Theilen.

Es fehlt nach f. 214 und 222 je ein Blatt.

Schrift: klein, sehr gleichmässig, gut, gewandt, vocallos; die Ueberschriften roth. — Abschrift um 1100/1888.

2860. We. 1625.

161 Bl. 4to, 25-27 Z. (24 × 15!/2; 15!/2 × 8cm). — Zustand: lose Lagen. Die untere Hälfte (mehr oder weniger) wasserfleckig; Bl. 22. 23. 38-42. 81. 86. 87 besonders fleckig. Bl. 70 oben ausgebessert; Bl. 128. 129 unten am Rande beschädigt. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: Pappdeckel mit Lederrücken.

Dasselbe Werk, 1. Bd. Enthält Kap. 1-34. Titel und Verfasser fehlt. Der Anfang fehlt, 41 Blätter. Das Vorhandene beginnt f. 3°, 1 etwa in der Mitte des 1. Kap. mit den Worten: خول لي في صورة العلم الاعم

Das Vorhergehende ist von der Hand des in diesen Handschriften oft begegnenden Fälschers auf Bl. 1^b u. 2 ergänzt; derselbe hat aber f. 1^b bis 2^a, 13 von der langen Einleitung nur (mit geringen Auslassungen) den Anfang des Werkes, entsprechend We. 1624, f. 1^b-2^a, 27. Dann giebt er auf f. 2^b, 14-25 den Anfang des 1. Kapitels, hat darin aber viel fortgelassen. Zeile 15-18 ist in der That der Anfang (= We. 1624, f. 16^a, 3 v. unten bis f. 16^b, 2); Zeile 19-25 entspricht We. 1624, f. 17^a, 14-29 (mit manchen Auslassungen). — Bl. 161 ist von derselben Hand wie Bl. 1. 2 ergänzt und zwar richtig.

Schrift: klein, gedrängt, in der ersten Hälfte etwas vornüberliegend, gleichmässig, gefällig, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1100/1688.

2861. We. 1626.

184 Bl. 8°°, 19 Z. $(20^3/4 \times 15; 13^1/2 \times 8^1/3^{\rm cm})$. — Zustand: gut, aber nicht ganz ohne Flecken. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Ein band: Pappbd mit Lederrücken.

Ein Band desselben Werkes, enthaltend Kap. 51 bis in das 68. Kap., wovon es etwa 2 Drittel umfasst. Es hört auf mit dem Abschnitt . باب الاغتسال من الحيض Titel u. Verfasser fehlt.

Schrift: gross, weit, schwungvoll und gefällig, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften roth. Bl. 1—8 und das Schluseblatt f. 184 von späterer Hand in etwas kleinerer, gefälliger Schrift ergänzt. — Abschrift c. 1200/1785.

2862. We. 1630.

26 Bl. 4¹⁰, 27 Z. (27¹/₃ × 18; 19—20 × 18^{0m}). — Zustand: im Anfang etwas unsauber, auch am Rande fleckig; der Rand im Anfang und am Ende ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Halbfranzband mit vergoldetem Rücken.

Ein Stück desselben Werkes, und zwar Ende des 53. Kapitels (von den Worten an: الدار مغلق فاذا بشخص قد دخل على وسلم الخ bis zur Mitte des 63. Kap. (bis zu den Worten: وفيه يقول النبي صقم اعبد الله كانك تراه اي تخيله . Titel f. 1° ganz kurz oben am Rande von späterer Hand. Verfasser fehlt.

Schrift: gross, stattlich, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 900/1494.

2863. We. 1627.

167 Bl. 8°c, 21 Z. $(20^2/_3 \times 15^1/_2; 15 \times 10^{cm})$. — Zustand: im Ganzen ziemlich gut; im Anfang etwas lose im Einbande; nicht ganz frei von Wurmstichen. — Papier: gelb, ziemlich glatt und stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe.

Ein Stück desselben Werkes. Es beginnt hier im 72. Kapitel mit dem Abschnitt f. 1°: نابوينا und enthält auch Kap. 73 f. 27° ff. In diesem langen Kapitel werden eine Menge Fragen erörtert; die Wendung dazu ist: فان قلت في الفصل . . . فلنقل Dieser Erörterungen sind hier 155; die letzte f. 166°: ما معنى المغفرة التي غفر الله لنبينا صعم وقد بشر المغفرة

Titel u. Verfasser, schwarz auf dunkelrothem Grunde, f.1: جزؤ من الفتوحات المكية للشيخ محيى الدين ابن العربي

Schrift: ziemlich klein, gedrängt, geläufig, deutlich und gleichmässig, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. Von f. 136° an bis zu Ende ist die Schrift von anderer Hand, kleiner, regelmässiger und gefälliger. — Abschrift des Stückes von f. 136° an von مصطفى بن المستاخي بن

An der Handschrift fehlt der Anfang und zwar 66 Bl.; um dies zu verdecken, sind die ersten Zeilen der jetzt ersten Seite mit dicker rother Farbe bestrichen und als Titel verwendet.

2864. Spr. 778.

220 Bl. 4to, 29 Z. (27 × 16¹/₂; 20 × 9¹/₂cm). — Zustand: sehr wurmstichig, der Rand öfters ausgebessert. — Papier: gelblich, dünn, glatt. — Einband: schöner Hlbfzbd.

Ein Band desselben Werkes, und zwar Kap. 73 bis 177 Ueberschrift. (Er enthält den 3. Theil f. 1—101, Kap. 73, den 4. f. 102—189, Kap. 74—157, den Anfang des 5. f. 190—220, Kap. 158—176.) — Der Titel f. 1° oben in der Ecke ganz kurz von neuerer Hand; Verfasser fehlt.

Schrift: klein, zierlich, gleichmässig, deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. Bl. 1 u. 2 von persischer, sehr kleiner Hand ergänzt. In der Mitte folgen die Blätter so: 67. 69. 68. 70 ff. — Abschrift c. 1150/1727.

2865. Spr. 779.

380 Bl. Format etc. und Schrift wie bei Spr. 778. — Kinband: Pappband mit Lederrücken.

Ein Band desselben Werkes, unmittelbare Fortsetzung von Spr. 778, und zwar:

1) f. 1—205, enthaltend Kap. 177—269. Theil 5 geht bis f.133, Kap.177—198, 43. فصل 5 theil 6 f. 134—205, Kap. 198, 44. فصل 5 bis Kap. 269.) — Dann ist eine Lücke, umfassend Kap. 270—284.

2) f. 206 — 380, d. h. Kap. 285 — 340 (nicht ganz zu Ende). — Nach f. 374 fehlen mehrere Blätter (Kap. 337 Schluss, 338 und 339), nach f. 379 1 oder 2 Bl. — Der dritte Band dieser Handschrift hat mit f. 206 begonnen.

2866. Spr. 782.

144 Bl. 8°c, 17 Z. $(14^3/4 \times 10; 11^1/8 \times 6^1/3^{cm})$. — Zustand: an mehreren Stellen, besonders Anfang und Ende, fleckig und unsauber. — Papier: gelblich, ziemlich dick, etwas glatt. — Einband: Pappband mit Kattunrücken.

Ein Band desselben Werkes, enthaltend Kap. 186 bis Kap. 198, 32. Abschnitt (dies Kapitel enthält 50 Abschnitte). Titel fehlt; doch steht f. 1° oben in der Ecke:

Schrift: klein, gleichmässig, rundlich, deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1150/1727. Lücken nach f. 1. 4. 5. 6. 7. 11.

2867. We. 1628.

169 Bl. 4to, 25—26 Z. (261/2 × 19; 21 × 131/2 cm). — Zustand: lose im Einband; nicht recht sauber und öfters fleckig, auch nicht ganz frei von Wurmstich. — Papier: gelb, glatt, dick. — Einband: Pappbd mit Lederrücken.

Ein Band desselben Werkes, umfassend Kap. 328—360. Von Kap. 328 fehlt der Anfang; f. 1^a beginnt: فلا فرق بين من يتصدى Titel مباثة الف دينار اذا لم يكن له غيرها الخ auf dem Vorblatt von neuer (Türkischer) Hand:

فتوحات مكيد قطعه سي در Es beginnt Kap. 329 f. 3°, 330 f. 6°, 340 f. 46°, 350 f. 100°, 360 f. 155°. Schrift: gross, krāftig, gefāllig, gleichmāssig, fast vocallos. Ueberschriften hervorstechend gross. — Abschrift von خيدر بن حسين بن حيدر الغارسي الجبل حيلون im J. 717 Śa'bān (1817). — Collationirt.

Es ist von dieser Handschrift der 5. Band, von dem jedoch zu Anfang 110 Bl. fehlen.

2868. We. 1629.

281 Bl. Folio, 28 Z. (32½ × 24; 24 × 18em). — Zustand: am oberen Rande wasserfleckig (besonders in der 2. Hälfte; und desgleichen am unteren in der 2. Hälfte) und besonders gegen Ende; nicht wenig wurmstichig, oft ausgebessert am Rande. Bl. 1 oben schadhaft und ebenso Bl. 2 ff. unten im Rücken ausgebessert. — Papier; gelb, glatt, dick. — Einband: schwarzer Lederband.

Ein Band desselben Werkes, enthaltend Kap. 348 Schluss bis 397. Titel f. 1° oben in der Ecke ganz kurz. Es beginnt Kap. 350 f. 4°, 360 f. 59°, 370 f. 174°, 380 f. 227°, 390 f. 267°, 397 f. 280°.

Schrift: gross, weit, stattlich, deutlich, vocallos, öfters auch ohne diakritische Punkte. Ueberschriften in grösserer Schrift. — Abschrift c. 600/1397. — Es ist der 4. Band dieser Handschrift, aber nur die 2. Hälfte.

2869. Spr. 780.

356 Bl. Folio, 33 Z. (30²/₃ × 21¹/₃; 24¹/₃ × 14¹/₂cm). — Zustand: etwas wurmstichig, fleckig, stellenweise ausgebessert. — Papier: gelb, dünn, glatt. — Einband: rother Lederband mit dunklem Rücken.

Der letzte Band desselben Werkes, von Kapitel 384 an bis Ende. Titel fehlt. F. 75^b beginnt das 6. فصل. Nach f. 108^b Mitte ist eine grosse Lücke im Text; er springt von Kapitel 487 sofort zu Kapitel 518 über: es fehlen Kapitel 488—517. — Schluss f. 356^b: بالباب غلى صالين ولا مصلين قال الشيخ رق انتهاء الكتاب على ما امكن من الاجاز والاختصار وهذا هو الاصل خطّى قاني لا اعمل التصنيف والاختصار وهذا هو الاصل خطّى قاني لا اعمل التصنيف مسودة اصلا والحمد لله رب العالمين

Schrift: ziemlich gross, etwas weitgezogen, rundlich, deutlich, vocallos, uncorrect. Ueberschriften roth. F. 1—27 und 344—356 sind von neuerer Hand ergänzt, rundlich, deutlich, vocallos. — Abschrift c. 1150/1737 (die Ergänzung um 1256/1840).

2870. Lbg. 907.

44 Bl. 4to, 25 Z. (261/2×171/3; 191/4×18cm). — Zustand: ziemlich unsauber, auch fieckig, am Rande bisweilen ausgebessert. — Papier: gelb, auch bräunlich, glatt, dick. — Einband: brauner Lederband mit Klappe. — Titel und Verfasser fehlt.

Ein Stück aus demselben Werke und zwar: 1) f. 44 beginnt im 88. Kapitel (نفسه بالعزيز الكريم وقد قال الخ) und geht bis zu den Worten: ونافلة الزكوة اعطت في الانسان البركة im 89. Kapitel.

- 2) f. 18 43 beginnt im 406. Kapitel (لو ظهرنا للشيء كان سوانا الحز) und geht bis in den Anfang des 450. Kapitels. Es sind aber Lücken nach f. 18. 21. 30. 39.
- 3) f. 1—17 enthält eine grosse Anzahl von يوسية und gehört in das letzte (560.) Kapitel des Werkes. Die hier vorhandene erste ganz احذر يا ولي ان تربيد علوا الخ الخ الخ الن تربيد علوا الخ النام الصيف فانه قد ثبت الخ الخ المحام الصيف فانه قد ثبت الخ المحام الصيف المحام الحميد المحام المحا

Schrift: klein, schön, gleichmässig, fast vocallos. Ueberschriften hervorstechend gross. — Abschrift c. 1050/1640.

2871.

Stücke aus demselben Werke und zwar:

- 1) WE. 119, 23, f. 188—194*, aus dem 2. Kap., nämlich f. 188*: ملونة وهو علم الكشف الخيالي وعالمة المتصل به النخ bis zu den Worten: فان لم يصبها وابل فطل
- 2) WE. 119, 21, f. 149—175. Enthält Kap. 7. 9 (f. 155^b), 10 (160^a), 11 (165^b), 12 (172^a) ganz oder theilweise. Die Titelüberschrift الباب الثاني من الفتوحات ist unrichtig.
- 3) Pm. 224, 12, f. 171—186*. Enthalt Kap. 8 (ق معرفة الارص التي خلقت من بقية الخ). F. 186°—190 çūfische Kleinigkeiten, darunter ein Gebet نعاء حفظ الايمان) نعاء حفظ الايمان) نعاء حفظ الايمان).
- 4) Pm. 441, 2, f. 30^b—32. (8^{ve}, 25 Z.; 20 × 13¹/₂; 16 × 11^{cm}.) Enthält Kap. 196, 40. Abschn. (في المجلق والخفق من الانغاس) und f. 31. 32 Kapitel 176.

- 5) Pet. 519, f. 258b. Ein Stück aus Kap. 412.
- 6) Pet. 684, f. 34^b. 35^a. Ueber Lesung der Anfangsworte der 1. Sura, nebst Ansicht des القونوى darüber
- 7) Lbg. 935, 9, f. 70—74. Enthält das 153. Fragstück eines Kapitels und zwar über التحلّى u. s. w. und zuletzt über الباجس und الارادة . Collationirt.

2872. Spr. 490.

Format etc. wie bei 34).

Verschiedene Auszüge, darunter:

- a) f. 197 ff. das 8. Kap. aus den الفتوحات المكية Ausserdem:
- كمال الدين الدميري nach الهدهد b) f.196 iber
- c) f. 1994—1996 eine Anekdote und ein Gedichtstück (die Gesundheit betreffend): letzteres dem على بن ابي طالب beigelegt.
- d) f.1996-2016 Abschnitte über Qoränstellen: 1996 فصل من عيون التشابه والحروف المبدلات 2006 فصل في الحروف الزوايد، والنواقص 2006 فصل في المقدم والمؤخر 2018
- e) f. 201^b—216. Etwas aus كتاب روض المناظر; die) فتوج الغيب لعبد القادر الجيلاني ferner aus المفترق والمتَّفق aus 203° (الناس اربعة رجال Stelle des انس بي مالكه; 2036—205° Kleinigkeiten; 205° 10 Ansichten (حكمت) über die Bedeutung des Spruches لا الد الا الله محمد ,سول الله 305 ; لا الد الا الله محمد ,سول الله على الله 105 إلى الله ein Stück aus den Sitzungen (مجالس) des uber 209° 209، 207; احمد بن صدقة ابن الصيرفي الشافعي الخصر عم ; 209 von den 11 Zeichen des Glückes, nach den Aussprüchen Mohammeds; 210° Aus-زابي الجوزي des كتاب المدهش zuge aus dem 211b (wol eben daher) geschichtliche Angaben von Hungersnoth u. Seuchen (في الجذب وعموم الموت); 212^b (eben daher) von Erdbeben u. Todesfällen (في الزلازل والاموات); 214 aus einem anderen Werke: über den Vorzug des النوري vor الغزالي und besonders den des الشافعي vor den übrigen Imamen; 215 Wünsche von Prophetengenossen,

dass sie etwas anderes als Menschen wären; 216° über den Glückwunsch an Verstorbene: Heil dir, dass du ein Vogel des Paradieses geworden bist! und Mohammeds Unwillen darüber.

2873. Spr. 299.

41 Bl. 8°°, c. 35-41 Z. (21¹/2×14¹/2; c. 18×9-12°m).— Zustand: wasserfleckig, besonders in der unteren Hälfte, auch unsauber. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappbd mit Kattunrücken. — Titel und Verfasser fehlt.

Ein Collectaneenheft, allerlei Notizen, zum Theil auch Verse und Gedichte. Die Schrift läuft entweder über die ganze Seite fort, oder über die Hälfte oder etwa zwei Drittel derselben; der sogewonnene breitere Rand ist dann in ein, zwei, auch drei Columnen mit schräglaufenden Reihen beschrieben. — Die hauptsächlichsten Stücke sind:

- 1) Stellen aus dem كُ الفترحات المكية, und zwar f. 3°, 12 aus Kap. 5; 2° aus Kap. 29; 3°, 34 aus Kap. 39; 8°. 9°. 10°. 23°. 24° andere Stellen.
- 2) f. 2° etwas aus ك" المنتخب في فضل الحج (Traditionen).
- 3) f.3b—7a über die Trefflichkeit der Śa'bān-Nacht (را في بعص فصل ليلة النصف من شعبان).

 Beginnt mit Sura 44, 1—9. Die verschiedenen Stellen dieser Nacht f. 5b oben.
- 4) f. 8^b Inhalt der الزروقية, die auch والوطيفة الزروقية, die auch genannt wird عزب البركات ووطيفة الفوز والنجاة
- 5) f. 9^a eine Tabelle der Buchstaben in 3×11 Fächern, nebst kurzen Sätzen, nach dem Alphabet, als Spiel zur Enträthselung der Zukunft.
- 6) f. 10^b. 11^a Verzeichniss der Schriften des أبراهيم بن حسن الكوراني † 1101/₁₆₉₀.
- مدر الدين des (دعاء التوحيد) des (ماء التوحيد) مدر الدين
- 8) f. 17—22 Vermächtniss (رصية) des رصية. نصري بن احمد الحصري الخلوتي الصديقي . Es schliesst sich (wahrscheinlich) f. 32—34^u daran, obgleich nicht unmittelbar. Anfang: حمدك يا من اشرقت بغيض انواره الممكنات

F. 26^b von demselben ein Excurs über die Stufen, auf denen die Seele zu Gott gelangt. F. 30^b. 31^a von demselben eine kürzere موسيّة.

9) f. 24^b. 25^a ein Brief an einen Freund vom J. ¹⁰⁸⁷/₁₆₇₆.

10) f. 25°. 26° die Kräfte der "schönen" Namen Gottes (خواص اسماء الله الحسنى), von جلال الدين التبريزي

11) f.27^b—29^a theologische Qaçīde, betitelt:

مادحة الزل رساحة النزل
Der hier nicht genannte

Verfasser ist على الشناري + 1028/1619

78 Verse lang, mit Glossen am Rande und
zwischen den Zeilen.

12) f. 29b. 30a ein Stück der الأوايل: Aufzählung von Dingen und Personen, die zuerst dies oder das waren oder thaten. Fängt an: أول ما خلف الله نور نبيتك يا جابر

18) f. 29° am Rande: ein kleines Stück aus اتحاف ما يحسن فيما يجري علي الالسن von (falsche Traditionen). Zuerst: تُخ الطبّ الكئ ليس يحديث

14) f. 34° — 39° biographischer Artikel über عيسي بن محمود بن محمد بن عيسي الشاخي المشقى, geb. 1042/1682, gest. 1094/1688 (1093).

15) f. 40 ein längeres cüfisches Gedicht (auf 2, Wäfir): der Anfang fehlt. Der zuerst vorkommende Vers ist:

وافنى جسمه شغفا وحبا وتم لقلبه ما صتح عندي

16) f. 41b ein Gebet, in 40 kurzen Anrufsätzen an Gott bestehend, deren jeder mit يا und einem Namen Gottes anfängt. Diese Namen heissen الاسماء الادريسية, und das Gebet kann betitelt werden: الاسماء الدريسية. Es fängt an (in der 2. Columne zur Seite): الله الأله المناك لا الله الأله المناك لا الله الله المناك الشيء جلاله الله النبي ارب كل شيء . . . يا الم الالهة الرفيع جلاله التعام النبي الرب كل شيء . . . يا الم الله المناك الشريفة المناك المناك المناك الشريفة المناك الشريفة المناك المناك الشريفة المناك ال

des ابن ابي الدنيا entnommen, giebt über Entstehung, Wirkung und Mittheilung dieser Namen und dieses Gebetes Auskunft.

Der Sammler dieses Bandes lebt in der ersten Hälfte des 12. Jahrhdts. (um ¹¹²⁰/₁₇₀₈).

Schrift: im Ganzen klein, gedrängt, aber gefällig und deutlich, nur dass ausser den Vocalen auch nicht selten diakritische Punkte sehlen. Das Meiste scheint gegen Ende des 11. Jahrhdts. geschrieben zu sein (um ¹⁰⁹⁷/₁₆₈₆).

2874. Pet. 598.

44 Bl. 8°°, 19 Z. (18 × 13; 12 × 8¹/2-9°m). — Zustand: nicht ganz sauber, etwas fleckig und zu Ende ein grösserer Wasserflecken im Rücken. — Papier: gelb, glatt, dünn (in der 2. Hälfte stark). — Einband: brauner Lederband. — Titel f. 1°;

شرح مشكلات الفتوحات المكية وفتح الأبواب المغلقات من العلوم اللدنية

so auch im Vorwort f. 2ª. - Verfasser:

عبد الكريم بن ابراهيم بن عبد الكريم الكيلاني

أما بعد فائد لما كان العلم : Anfang f. 1 الله ان باللة اعظم العلوم قدرا . . اردت بانن الله ان المنص عباد الله شرابا من عباب المعارف الح

'Abd elkerım ben ibrāhım ben 'abd elkerım elkılānı (oder elģili) um 820/1417 erläutert hier schwierige Stellen des كُمُ الْفَتَرَحَاتُ الْكِيرَةِ besonders das inhaltreiche 559. Kapitel, welches gleichsam der Inbegriff der Çüfik ist. Seinem Zwecke gemäss hat er selbst den Text geordnet.

قال الشيخ الامام رق Es beginnt f. 2" unten: ونفعنا بعلوم امين الباب التاسع والخمسون بعد الخمسائة في معرفة اسرار وحقايق مختلفة من منازل مختلفة اراد بالاسرار اللطايف الالهية التي اودعها الله في ذوات الموجودات . . . لله في خلقه نذير يعلمهم انه البشير اراد رق بالنذير والبشير الحقيقة المحمدية الكلية التي هي موجودة بجزئياتها في كل شيء . . . وهو السراج الذي سناه يبهر البابنا المنير اي والحقيقة المحمدية هي النور الذي يقع به التمييز الي والحقيقة المحمدية الكلية والحقيقة المحمدية هي النور الذي يقع به التمييز الي

والعقول من حيث ادلتها . Schluss f. 36*:

قاصرة عن ادراك هذا العلم لطموس عين الفهم يعنى وكونه صعّم قبل وجود آدم ودريته مما لا يدركه العقول لطموس طريقة الفهوم الموقوفة على الادلة فافهم فقد شرحت لك جميع ما حواه الباب العاشر من الفتوحات المكية والله الموفق لا رب غيره والحمد لله اولا وآخرا . . . وصلى الله على سيدنا الم

Schrift: ziemlich klein, gewandt, deutlich u. gleichmässig, fast vocallos; der Grundtext roth. Die Ergänzung, sehr ähnlich, aber etwas gedrängter, liegt vor in f. 1—19. 28—30. — Abschrift c. 100/1888.

2875. We. 1559.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel fehlt. Verfasser fehlt; nach der Unterschrift:

قالد . . . علي بن احمد بن محمد البعلي الاصل الشامي المولد والمنشأ الشافعي الملعب الاشعري الاعتقاد عفى عند البن جع المامية الم

حمدك يا واجب الوجود ونشكرك :Anfang يا مانح الخير والجود . . . وبعد فقد وقع السؤال عن عبارة وقعت في اول خطبة فتوحات سلطان العارفين . . . ابن عربي وهي قولة الحمد للة الذي اوجد الاشياء من عدم وعدمة فكتب علية الائمة الاعلام الخ

Erörterung der aufgeworfenen Frage, ob der Anfang des Werkes الفتوحات المكية des Ibn el'arabi ketzerisch sei oder nicht.

وان يجنبنا العصية والعناد : Schluss f. 11°: بيان العباد وزين العباد ورين العباد وحسبنا الله . . . والحمد لله الرخ

مصباح الهداية des الشيخ علوان tiber das Zusammenverrichten zweier Gebete im Krankheitsfall u.dgl. F.11^bleer.

Einzelne Stellen aus dem Werk (الفتوحات الح) angeführt oder besprochen: Mo. 35, f. 107° (über الخواطر الخمسة); We. 1818, f. 46° (über Kap. 198, Abschn. 27); Spr. 299, f. 2. 3°. 8°. 9°. 10°. 23°. 24°. Spr. 490, f. 197°; 851, f. 90–97.

2876. WE. 116.

73 Bl. 8vo, 21 Z. (20 × 15; 16¹/₂ × 12¹/₂ – 13¹/₂c^m). — Zustand: etwas unsauber. — Papier: gelblich, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel fehlt; er ist (nach der Vorrede):

فصوص الحكم

vollständiger aber (nach Pm. 53, f. 1b):

فصوص الحِكم في خصوص الكِلَم Verfasser: s. Anfang.

قال الشيخ... محبى الملة والدين: "Anfang f.1 العربي ابو عبد الله محمد بن على بن العربي الحاتمي الاندلسي رق الحمد لله منول الحكم على قلوب الكلم باحدية الطريف الامم من المقام الاقدم ... أما بعد فاني رايت رسول الله صقم في مبشرة اريتها في العشر الاخر من محرم سنة ١٢٧ بمحروسة دمشف وبيدة صقم كتاب فقال لي الخ

Ibn el'arabi hat dies Werk, in welchem er das Wesen und die eigentliche Bedeutung der in verschiedenen Typen in die Erscheinung getretenen 27 Hauptpropheten in ebenso vielen Abschnitten behandelt, im J. 627 Moh. (1229) verfasst, und zwar in Folge einer ihm damals*) in Damaskus zu Theil gewordenen Erscheinung des Propheten. Die Zahl der Abschnitte hatte, derjenigen des Alphabetes entsprechend, eigentlich 28 sein sollen. Die Form der Ueberschriften ist immer so wie beim 1. Abschnitt:

حكمة الاهية في كلمة ادمية

So der 2.: كبة نفثية في كلبة شيثية u. s. w. Der 27.: حكبة فدية في كلبة محبدية

لا يقال فيد يسع نفسه ولا : Schluss f. 73b لا يقال فيد يسعها فافهم والله يقول الحق وهو يهدي السبيل والحمد لله وحده وصلى الله الح

Schrift: ziemlich gross, gewandt, deutlich, fast vocallos. — Abschrift von الحاج ابراهيم بن اسماعيل الحابي im J. ⁹⁹⁷/₁₅₈₉. — HKh. IV 9078.

^{*) —} und nicht im Jahre 657, wie in Spr. 772, f. 2b mit Buchstaben steht —

2877.

Dasselbe Werk in:

1) Pm. 291.

219 Beiten 8vo, 15 Z. $(18^{1}/_{3} \times 12^{1}/_{2}; 11^{1}/_{3} \times 7^{1}/_{2}^{em})$. — Zustand: im Ganzen ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken. — Papier: gelb, dick, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Titel fehlt; doch steht auf der Rückseite des Vorderdeckels: والشرح للهردي صاحب التصانيف والتآليف وهذا الكتاب بخط الشارح المؤلف وهذا الكتاب بخط الشارح المؤلف

Dieser Titel ist insofern unrichtig, als hier nicht ein Commentar vorliegt, sondern bloss der Text. Der Anfang fehlt, und zwar 19 Bl. Das Vorhandene beginnt S. 1: بواطنهم لهذا (= Pm. 41, 2, S.117, Z.15). Schluss wie bei WE. 116.

Schrift: etwas blass, ziemlich kleine Gelehrtenhand, flüchtig, doch gleichmässig, vocallos, oft auch ohne diakritische Punkte, nicht leicht zu lesen. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 900/1491.

Am Raude von S. 218 steht eine kurze biographische Notiz über den Verfasser.

Nach S. 42 fehlt 1 Blatt. Auf S. 191 folgt noch 1914.

2) Lbg. 935, 5, f. 21^b—56^a.

Format etc. und Schrift wie bei 1.

Titel und Verfasser fehlt. Anfang und Schluss wie bei WE. 116.

3) Mo. 23, 1, f. 1-77.

141 Bl. 8vo, 11 Z. (16¹/₃ × 12; 9 × 6cm). — Zustand: schlecht; mehrere Blätter beschädigt; Bl. 3 – 58 wasserfleckig. — Papier: ziemlich stark, gelb, glatt. — Einband: Pappband mit Ledorrücken und Klappe.

Titel fehlt, steht von späterer Hand f. 1° oben am Rande. — Voll von Lücken und kaum zur Hälfte vorhanden. Die Blätter folgen so: 65; Lücke; 7; Lücke; 1.66.67.2; grosse Lücke; 59-64; grössere Lücke; 3-6; Lücke; 8-48.70-77.49-57; Lücke; 68.69; Lücke; 58; Lücke. Vom 1. Abschnitt ist nur das Ende, der 11.16.—24. sind ganz vorhanden, die meisten nur zum Theil oder gar nicht.

Schrift: klein, ziemlich gut, deutlich, etwas vocalisirt. Am Rande öfters Bemerkungen. — Abschrift c. 1100/1688. 4) Spr. 772.

181 Bl. 4to, 13 Z. (26¹/₂×15¹/₂; 16×8^{cm}). — Zustand: sehr wurmstichig; der Rand oft ausgebessert. — Papier: gelb, dänn, glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken.

Titel und Verfasser, Anfang und Schluss wie bei WE. 116.

Schrift: gross, kräftig, deutlich, gleichmässig, vocallos; Ueberschriften roth. Ueberall (besonders im Anfang) am Rande und zwischen den Zeilen Glossen und Bemerkungen, in kleinerer Schrift. — Abschrift c. 1500/1888.

F.1 unten enthält kurze Notiz über den Verf.; ibid. oben ein Zeugniss, dass das Werk nichts gegen das mohammed. Gesetz Widerstreitendes enthalte.

F. 179⁶—181^a ein Persisches Schreiben des iber die Lehrsätze des Ibn el'arabı.

5) Lbg. 359, 1, f. 1—93.

147 Bl. 8°°, 23 Z. (21 × 15¹/₂; 14 × 9°m). — Zustand: nicht ohne Flecken, besonders zu Anfang. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: brauner Lederband mit Klappe, in Futteral.

Titel und Verfasser, Anfang und Schluss ebenso.

Schrift: ziemlich gross, etwas rundlich, gefällig und deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift vom J. 1182 Gom. II (1720). — Bl. 94 leer.

6) We. 1227.

109 Bl. 8°, 17 Z. $(16^{1}/2 \times 11; 11^{1}/2 \times 6-6^{1}/2^{\text{cm}})$. — Zustand: lose im Deckel; im Anfang unsauber. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Einband: rothbrauner Lederdeckel mit Klappe. — Titel u. Verfasser von neuerer Hand.

Schrift: klein, gefällig, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften roth. Text in rothen Linien. — Abschrift im J. 1147 Rabi' II (1784) von عبد القادر.

7) Pm. 41, 2, S. 98-269.

4°, 25 Z. (22×15¹/2; 15×8°m). — Zustand: ziemlich gut, doch oben am Rücken fettfleckig, unten am Rande etwas wasserfleckig. — Papier: gelb, glatt, dünn.

Titel und Verfasser fehlt: doch gilt für dies Werk der Titel links in der Mitte der dem Text-Anfang auf S.1 vorhergehenden ungezählten Seite: فصوص الحكم للشيخ تحيى الدين العربي Anfang und Schluss wie bei WE. 116.

Schrift: ziemlich gross, kräftig, deutlich, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1150/1737.

Beim Paginiren sind ausgelassen S. 161 u. 241-249.

8) Spr. 773, 2, f. 31^b—98.

Format etc. u. Schrift (Text: 151/2-17×91/2cm) wie bei 1. Vorhanden vom 2. Abschnitt an bis zu Ende. Am Rande häufig mit Glossen u. Noten versehen.

Pm. 231, 3, S. 34 steht unter der Ueberschrift: من كلام ابن عرب [عربى .] محيي الدين das Verzeichniss der 27 Abschnitte dieses Werkes.

2878. We. 1226.

54 Bi. 8°°, 15—18 Z. $(21^1/_2 \times 14^1/_2; 13-14^1/_2 \times 8-8^1/_2^{cm})$. — Zustand: im Ganzen ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel und Verfasser f. 1°:

كتاب فكوك الفصوص لصدر الدين محمد بن السحف بن على بن يوسف الماطي القونوى تلميذ امام العارفين محيى الدين ابن عربي nuss es بن محمد heissen.)

الحمد لله الذي اطلع من مشارق: • Anfang f.1 ناك كتاب غيبة الاخفى شموس انواره الباهرة . . . وبعد فان كتاب فصوص الحكم من انفس مختصرات تصانيف شيخنا . . . وهو من خواتم منشاءته واواخر تنزلاته الخ

Mohammed ben ishāq elqōnawī † 678/1274 (672) — No. 1471 —, ein begeisterter Schüler des Ibn el'arabī, hat auf Wunsch Verschiedener, die sich für die çūfische Richtung interessirten, die Erklärung der Schwierigkeiten und des verborgenen Sinnes der Ausdrücke dieses Werkes übernommen, obgleich er sich von dem Verfasser desselben nur die 弘之之 hatte erklären lassen. Aber da er in dessen Ansichten und Lehren eingeweiht war, verstand er sich zu einer Erläuterung des Textes, nicht aber sich wörtlich an denselben haltend oder ihn sprachlich behandelnd, sondern den Inhalt desselben ins Klare setzend.

Er schickt vorauf eine Erörterung über den Begriff von المحكمة الكتاب اعلم: أدع المحكمة الله بنور ارشاده فهمك ... أن الفض عبارة عن خاتمة علوم كل مرتبة من المراتب المذكورة في هذا الكتاب المخ

Zn dem Werke selbst beginnt er f. 4° so: فك ختم الفص الانمي واما اختصاص هذه الكلمة الآنمية الحصرة الالوقة فذلك سبب الاشتراك في احدية الجع الح

وخلف الطير من الطين : Schluss f. 53° علي واحياته بالنفح وابراء الاكمة والابرص والاطلاع علي ما ياكل الناس في بيوتهم وما يذخرون وانزال المايدة فافهم وال يسر الله ما التمس بيانه من اسرار مستندات حكم الفصوص وفك ختومها . . . فلنختم بقولنا الحمد لله ولى الافصال والاتعام والحمد لله وسلام على عباده . . . وحسبنا الله دو الجلال والاكرام،

Schrift: im Ganzen klein, ziemlich fein, geläutige Gelehrtenhand, ziemlich deutlich. Stichwörter und Ueberschriften roth. Bl. 1 von späterer Hand in guter Schrift ergänzt. — Abschrift um قام مستدات حكم الفصوص HKh. IV 9180 (الفكوك في مستدات حكم الفصوص).

F. 53^b u. 54 ein Stück eines Abschnittes aus einem rhetorischen Werk über التجنيس التام.

2879. Lbg. 935. 6) f. 566-65.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

Ein Stück desselben Werkes. Der oben am Rande stehende Titel: كتاب الفكوك للجيلى ist fehlerhaft, richtig aber der am Seitenrand f.56": ك"الفكوك في مسندات حكم الفصوص لصدر الدين القونوى Bricht in dem 10. وستر ab mit den Worten: سبق العلم ورجهم ومقتصاء وتصعيف ذلك او عدمه المعارفة العلم ورجهم ومقتصاء وتصعيف ذلك او عدمه المعارفة والعلم ورجهم ومقتصاء وتصعيف ذلك او عدمه المعارفة والمعارفة والمعارفة

اسعد Bemerkungen zu diesem Commentar hat البلخى verfasst. كتابات verfasst. † البلخى النقشبندي

2880. Pm. 53.

335 n. 4 Bl. 8°°, 19 (16—18) Z. (21¹/4×14; 16×10°m). Zustand: ziemlich gut, doch nicht frei von schadhaften Stellen, Wurmstichen u. Flecken. Der Rand bisweilen ausgebessert. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Einband: schöner Halbfrzbd mit Klappe u. Goldverzierung. — Titel f. 1° in Goldverzierung:

anf Vorblatt b: شرح الفصوص للجندي und anf c: مؤيد الدين الجَنّدي

Verfasser f. 1a in goldverzierter Rosette:

الشيخ محيى الدين ابن العربي رحّة Dies ist der Verfasser des Grundwerkes; der des vorliegenden Werkes (nach f. 6°):

مؤيّد الدين بن محمود بن صاعد بن محمد الصوفي الحاتمي الجندي

حمد الحمد احق تحامد الحق : Anfang f. 1 الحمد احق تحامد الحق المحدد الما بعد فان كتاب فصوص الحكم في خصوص الكلم من منشاات هذا الكامل الخاتم مفخر بنى طي الح

Von den verschiedensten Seiten aufgefordert, einen Commentar zu diesem schwer verständlichen Werke zu schreiben, hat Moejjed eddin ben mahmud ben çā'id elhātimī elģenedī, um 690/1291 am Leben, lange geschwankt, ob er diesem Ansuchen Folge leisten solle. Er war sich der Schwierigkeiten mannigfachster Art, die in dem Werke selbst liegen, wohl bewusst und spricht ausführlich darüber. Endlich aber unterzog er sich doch der Aufgabe.

Er schickt dem Commentar eine Einleitung vorauf, die er تبهيد nennt, f. 4b. Danach hat صدر الدين محمد القوني [القونوي] sein Lehrer ihm die Vorrede (خطبة) des Werkes erklärt und ihm damit das Verständniss des Ganzen erschlossen, wie der Verfasser des Grundwerkes selbst diese seinem Lehrer. Darauf hat er den Commentar der Vorrede aufgeschrieben u. darin die allgemeinen Sätze, Grundregeln u. Haupt-واودعت فيد مجملات القواعد :geheimnisse behandelt والصوابط الكلية وامهات الحكم والاسرار العلية الالهية Von der Fortsetzung des Commentars hielten ihn allerlei Umstände ab; späterhin hat er auf besonderes Drängen, und zwar nach dem Tode seines Lehrers im J. 678/1274, wiederum einen Theil des Commentars vollendet, verliess aber vor Beendigung des Ganzen Bagdad, bis er dann zuletzt, wieder nach geraumer Zeit, sein Werk zu Ende brachte.

Er schickt seinem Commentar noch eine 142 Verse lange Qaçide vorauf, welche er تصيدة nennt, die voller rhetorischer Ktinste steckt und çüfischen Charakter trägt. Sie beginnt f. 6° (Tawil):

مۇيى لاتقىع مشهود شاھى فىيغىبە اقصى مقاصد قاصد $^{\circ}$ und schliesst f. 10° :

فحمدا له بندو وعودا وعائد اليه جميع الحد من لل حامد

المناخ والمناه به منه الحمل لله منول الحكم على قلوب الكلم . . . بالقيل الاقوم محمل وآله وسلم على قلوب الكلم . . . بالقيل الاقوم محمل وآله وسلم قل العبد في خطبة الكتاب ستة عشر كلمة لفظية تحتوي على مثلها مباحث كلية وأن استلزمت مباحث اخري صمنية تفصيلية على ما سيرد عليكه ذكرها . . . الاول منها المحمل وفيه عشرة احاث يتصمن العاشر منها عشرة الحدث الاول في حقيقة الحمل وتعريفه علم ايدك الله بروح منه أن الحد بعرف التحقيق تعريف الحمود بنعوت الكمال وذكرة للمخاطب بما هو علية من الغضايل الخ

Nach Beendigung der Erklärung der Einleitung (الخطبة) beginnt die des Werkes selbst f. 60% وارضاه بد مند له فص حكمة الهية في الحكمة والما كلمة آدمية قد سبق الكلام في الفص والحكمة والما اختصاصها بآدم فهو ان كل واحدة من الحكمة والكلمة حقيقة ظاهرية الاحدية الجمعية الكمالية الكلية قال الشيخ رة لما شاء الحق اصاف رة المشيئة الي الاسم الحق لكون هذه المشيئة متعلقة بالاجاد الخ

فص حكمة : *beginnt f. 321 فص حكمة : *beginnt f. 321 فص حكمة : فردية في كلمة تحمدية قال العبد قد قدمنا في شرح فهرس الفص علة استناد هذه الحكمة الكلية الفردية الح

ورضى نفسه ومداد كلمانه : Schluss f. 835 وارثة الاكمل وسلي الله على خاتم الرسل والانبياء ووارثة الاكمل في خصوص ختمية خاتم الاولياء المحمدييين وعلى خاتم الولاية العامة المطلقة روح الله وكلمته وخاتم الاولياء اجمعيين والحمد لله معادا ابد الابدين

Der Text wird satzweise ganz mitgetheilt und eingeführt mit den Worten قال الشيخ, während der Commentar mit قال العبد beginnt.

Schrift: klein, Gelehrtenhand, gleichmässig u. deutlich, fast vocallos. Ueberschriften hervorstechend gross. Nach f. 59 ist eine Lücke; sie ist auf f. 60—65. 65^A. 65^B. 65^C. 65^D ergänzt; desgleichen nach f. 67 eine Lücke, ergänzt auf f. 68—75. 75^A. 75^B, und nach f. 147, ergänzt auf f. 148—153. 153^A. 153^B in grösserer, kräftigerer, gleichmässigerer Schrift. — Abschrift c. 1100/1688.

Am Rande bisweilen Bemerkungen. — Arabische Foliirung. — HKh. IV 9073 p. 427.

Auf den Vorblättern a u. b u. c Rückseite steht, ohne Ueberschrift, ein Stück über das Verhältniss von Körper und Geist.

2881. Spr. 774.

33 u. 302 Bl. 4¹⁰, 20 (25) Z. (25 × 17; 17 × 11^{cm}). — Zustand: sehr wurmstichig, der Rand öfters ausgebessert. — Papier: gelblich (bräunlich), ziemlich dünn, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel u. Verfasser f. 1^a (von späterer Hand):

شرح فصوص الحكم لقيصري

Der Verfasser heisst nach der Vorrede:

داود بن محمود بن محمد القيصرى

الحمد للد الذي عين الاعيان : Anfang f. 1b: التي عين الاعيان القيسة الاقدس الاقدم وقدرها بعلمه في غيب ذاته وتبم ولطف برش نور التجلي عليها وانعم . . . وبعد يقول العبد الصعيف داود بن محمود بن محمد القيصري الجمع الله مقاصدة في الدارين لما وتقنى الله تعالى وكشف انوار اسرارة ورفع عن عين قلبي اكتم الصهداني الحق في التائيد الرباني باعلام رموزة والتوفيق الصهداني الح

Ausführlicher Commentar des Dāwūd ben mahmūd ben mohammed elqaiçarī elqarā-mānī errūmī elhanefī, um 740/1889 am Leben, zu demselben Grundwerk. In der Vorrede sagt der Verf., dass der Verkehr mit عبد الرزاق بن جمال الدين ابي الغنايم القاشاني † 780/1880 ihn veranlasst habe, diesen Commentar zu schreiben, mit Voraufschickung einer langen Einleitung über die Hauptpunkte des Werkes, mit dem allgemeinen Titel:مقدمات شرح فصوص الحكم oder specieller, nach f. 26 unten:

مطلع خصوص الكلم في معانى فصوص الحكم

الصاحب غياث Das Werk ist gewidmet dem الصاحب غياث الصدر السعيد الشهيد رشيد الدين

Die Einleitung, in 12 فصل, handelt:

- فى الوجود وانه هو الحق عند المجابية وصفائه تعالى 9° فصل .2 فى الاعيان الثابتة والتنبية على المظاهر 12° فصل .3
- في الجوهر والعرص على طريف اهل الله 16° فصل 4. في بيان العوالم الكليلة والحصرات الخمس الالهينة 19° فصل 5.
- فيما يتعلق بالعالم المثالي 211 فصل 6.
- في مراتب الكشف وانواعها اجمالا 236 فصل 7.

- في إن العالم هو صورة الحقيقة الانسانية 26 فصل 8.
- في بيان خلافة الحقيقة المحمدية وانها °27 فصل.9 قطب الاقطاب
- في بيان الروح الاعظم ومراتبه واسمايه 29 فصل 10. في العالم الانساني
- في عود الروح ومظاهرة اليه تعالي عند 30° فصل.11 القيامة الكبرى
- في النبوة والرسالة والولاية النبوة والرسالة والولاية

Es folgt dann, mit neuer Foliirung, der Commentar selbst, der, nach dem Bism., f. 16 so beginnt: قول الشيخ وقد العلم شروع فيما يجب الكمد لله منزل الحكم على قلوب الكلم شروع فيما يجب على جميع العباد من الحمد لله والثناء عليه ولذلك صدر الحق تعالى كتابه العربير بقوله الحمد لله الخ

Der Commentar folgt den einzelnen Stellen des Textes; derselbe ist ganz darin enthalten.

ويهدي سبيله للمتوجهين :Schluss f. 3016 اليد والطالبين وهو الموفق الي الرشاد ومند المبدأ والمعاد، وهذا آخر ما اردنا بياند والحمد للد الخ

HKh. V 12259. - IV 9078 p. 427 (aber falsch).

F. 302 فصل در شرح اصطلاح اهل تصوّف

2882.

Dasselbe Werk in:

1) Lbg. 679, 1, f. 1-282°.

287 Bl. Schmal-4°, 31 Z. (28¹/2×10¹/4; 24×7°m). — Zustand: am oberen und unteren Rand etwas wasserfieckig, mehr aber am Rücken. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: rother Lederbd mit Klappe.

Schrift: Türkische Hand, klein, deutlich, vocallos. Grundtext roth überstrichen. Stichwörter roth. — Abschrift im J. 1061 Ďū'lhigge (1651) von عبد الحديم القنوي الشهير بعارت المامي زاده لطف الله بن الحاج محمد القنوي الشهير بعارت امامي زاده

Arabische Foliirung, dabei Bl. 168 ausgelassen.

Inhaltsverzeichniss auf den Vorblättern f. 2b-3b. — Die Vorblätter 1 und 2a enthalten einige Artikel aus dem الجرجاني des الجرجاني.

2) Spr. 773, 1, f. 1-30.

98 Bl. 4to, c. 19—23 Z. $(24^{1}/_{2} \times 16; 18 \times 11^{1}/_{2}$ cm und von f. 31to an: $15^{1}/_{2} - 17 \times 9^{1}/_{2}$ cm). — Zustand: zum Theil etwas fleckig u. am Rande ausgebessert. — Papier: gelb, dick, glatt. — Einband: schöner Halbfzbd.

Ein Stück desselben Commentars. Titel und Verfasser f. 1* unten:

was in Betreff des Verfassers nicht richtig ist. Von der Vorrede des Commentars ist nur die letzte Seite f.1° vorhanden; dann folgt der Commentar, welcher hier nur den ersten Abschnitt behandelt.

Schrift: klein, gewandt, gleichmässig, vocallos, oft chne diakrit. Punkte. Ueberschriften roth.—Abschrift c. 900/1494.

3) Lbg. 880, 21, f. 90 - 93.

Format (31—88 Z., Text $19 \times 8^{1/2^{cn}}$) etc. u. Schrift wie bei 2. — Papier: blau und röthlich.

Der Anfang der Einleitung desselben Werkes. Bricht in dem 1. Abschnitt mit den Worten ab: والعماء المصل والذا اخذت بشرط.

(F. 95^a. 96^a über Sura 16, 124 u. 25, 47. 48 (nach Elbeidāwi); 97^b—99^b Sura 6, 159; 96^b. 97^a der 39. Abschnitt eines juristischen Werkes قالعتق وحزية الاصل ; 100^a über die Monatsnamen. 101^b. 102^a Türkisch.)

2883. Spr. 776.

266 Bl. Hoch-8°, 17 Z. (23 × 13; 16 × 7¹/2cm). — Zustand: sehr wurmstichig, schadhaft. — Papier: bräunlich, ziemlich stark, etwas glatt. — Einband: schöner Halbfrzbd. — Titel f. 1° oben in der Ecke:

كتاب شرح الفصوص الحكمية

Verfasser (f. 1ª u.) f. 266a:

مولانا عبد الرحمي بن احمد جامي

الحمد لله الذي زين خواتم اولي : Anfang f.1b الهمم بفصوص نصوص الحكم . . . أما بعد فاعلم ان الحكم الفايضة من الحق سجانه على قلوب كمّل عباده وخلّص عبيده على انواع الخ

Ausführlicher gemischter Commentar des 'Abd errahman ben ahmed elģāmī † 898/1498 zu dem selben Grundwerk, aus verschiedenen Commentaren zusammengestellt, mit eigenen

Zusätzen versehen und im J. 896/1491 vollendet. Anfang f. 2°: الحبد هو اظهار كبال الحبود واذ لا الحق سجاند . . . لله أي للذات المطلقة المجردة عن جميع النسب المن

والله يقول الحق بلسان العبد : Sohluss f. 266* وقف وهو يهدي السبيل اليه وينصب الدليل عليه كلف وقف للفراغ عن ذك ختام هذه الفصوص . . . العبد المتذلل بالشخوص . . . عبد الرحبي بن احمد الجامي الح

Schrift: ziemlich klein, Persischer Zug, vocallos, gefällige Hand. Der Grundtext überstrichen. Am Rande Verbesserungen, im Anfang auch viele Glossen. Vorangeht f. 1^a ein Index der 27 Abtheilungen. — Abschrift Ende des J. ¹⁰⁶⁴/₁₅₅₄. — Nach f. 120 fehlen 24 Bl.

HKh, IV 9073 p. 426.

2884. Lbg. 732.

316 Bl. 8°°, 15 Z. (17¹/4×12; 11×7°m). — Zustand: ziemlich gut, doch ist der Rücken nicht frei von Wurmstich und öfters ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Lederband mit Klappe (mit Zeug überzogen). — Titel auf dem Vorblatt:

شرح الفصوص لابن العربي

Verfasser f. 14: بالي افندي. Er heisst genauer:

بالى خليفة الصوفيوي

الجد الله على دين الأسلام وعلى توفيق : Anfang f.1 أ الإيمان والصلوة على محمد عمّ وعلى آلة العظام واصحابه الكرام

Das ist die ganze Vorbemerkung zu dem gemischten Commentar des Bālī efendī oder Balī halīfe eççūfijewī † 960/1558 zu demselben Grundwerke. — Derselbe beginnt: الحمد لله منزل الحكم على قلوب الكلم ولما انزل الله تعالى الحكم على قلب الشيخ . . . باحدية الطريق الامم الذين الحق الزلا مالتبسا باتحاد الطريق المستقيم في اصل الدين الحق والشيء لا يقال فيه أي في : . . وفي المن الحق قلب عبده غير ظهوره في مرتبة اطلاقه . . . وفي مرتبة الاله المحدود وغير تلك المراتب فالامر واحد فافهم والله يقول الحق وهو يهدى السبيل؛

Schrift: Türkische Hand, klein, gedrängt, vocallos. Grundtext roth überstrichen. — Abschrift c. 1150/1737.

Arabische Foliirung. — HKh. IV 9073 p. 428.

2885. WE. 117.

209 Bl. 8°0, 17 Z. (21 × 14¹/2; 14¹/2 × 7³/4°m). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, ziemlich stark, glatt. — Einband: rothbrauner Lederbd mit Klappe. — Titel fehlt; erist nach der Vorrede: گاشف الاسرار. Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله الذي جعل الانسان : Anfang f. 1b ميزابا بجر علومه . . . أما بعد فيقول خادم الفقراء . . . على بن الشيخ محمد القسطموني لما جرت ينابيع فيوضى وطلعت شموس روحي من مشارق وجودي الخ

Gemischter Commentar des 'Alı ben mohammed elqastamüni zu demselben Grundwerk; derselbe ist im J. 1081/1670 in اسكىدار verfasst. Der Text mit قال الشيخ eingeführt.

الحمد الحكم الحكم الحمد الشيء عن الناقص لله منزل الحكم الحيد تنزيه الشيء عن الناقص بلسان المقال والحال ويكون بمعنى حامد ومحمود المخ لا سيّما عبدك القربي واجعلهم : Schluss f. 1974

Schrift: klein, regelmässig, deutlich, vocallos. Die Einführungsworte قال الشيخ und die Ueberschriften der 27 Abtheilungen roth. Der Text in rothen Linien. — Abschrift im J. 1125/1713.

Dem Werke ist eine Nachschrift angefügt, die mit den Worten schliesst: وافطار صوم الصائم فيبدأ من آية يانجافي جنوبه

2886. Pm. 567.

125 Bl. 8°°, 26 Z. (19¹/2×14; 16¹/2×10¹/2^{cm}). — Zustand: ziemlich gut; der untere Rand etwas wasserfleckig, überhaupt nicht gaoz frei von Flecken. — Papier: gelb, stark, glatt. — Ein band: brauner Lederbd. — Titel f.1° von ganz neuer Hand unvollständig; ausführlich im Vorwort f.1°;

جواهر النصوص في حل كلمات الفصوص Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله الذي بذاته ثبتت : Anfang f.1b العيان ... اما بعد فيقول ... عبد الغنى النابلسى نسبا الحنفى مذهبا القادري مشربا ... هذا شرح مختصر وضعته على كتاب فصوص الحكم الذي صنفه ... البن العبرات الح ابن العبرات الح

Gemischter Commentar des 'Abd elganī ben ismā'īl ibn ennābulusī † 1148/1780 zu demselben Grundwerk. Er schickt ein Vorwort voraus — f. 1b: وعلم العلوم المجود الخ ضعام القول وعلم الفهم وعلم الشهود الخ das hauptsāchlich von dem Zweck der Çūfik handelt. Der Commentar selbst beginnt f. 2b: بسم الله الرحمن الرحيم لما كانت علوم الشهود والالهام تنزلات معانى القران . . . التحمد لله ويقال في الجمدالة كما قيل في البسملة . . . منزل بسكون النون وكسر الزاى اسم فاعل من الزل الخ

Er behandelt bloss die 3 ersten Absohnitte, deren 3. (نص حكمة سبوحية) f. 41° beginnt. Die letzten Textworte sind hier f. 45° في حقب Der Comقومه من الثناء عليهم بلسان الذم' فانه كله بتمامه ماسك : 45° في الاستدارة على طريقة موزونة'

Schrift: magrebitisch, klein, gleichmässig, vocallos. Grundtext roth. — Abschrift c. 1180/1737.

2887.

1) Pet. 683, 13, f. 183^{b} — 185^{a} . (Text: $14^{1/2} \times 6^{om}$.)

Ahmed ben soleimān kemāl bāsā zāde † 940/1683 behandelt hier 2 Stellen aus den الفصوص u. المعتادة des Ibn el'arabt. Dies Stück beginnt: المحترب في هذه الصحيفة المقرب على وفق الشريعة الشريفة المترب في المتربية المتربية

Die erste Stelle ist: لم فرعون في البتم The zweite Stelle: — عند الشجر سمّاء فرعون موسى فقيضه الي الحق طاهرا ومطهرا ليس فيه شيء من الخبث Schrift: Persische Hand, klein, deutlich, vocallos.

2) We. 1818, 5, f. 47-49. Format etc. und Schrift (30 Z.) wie bei 3.

Aus dem Commentar eines Ungenannten (zwischen 800/1897 — 1000/1591) zu dem کا الفصوص Titel und Verfasser fehlt.

اختلف في الوجود الذي ترتب عليه :Anfang الختلف في الوجود الذي ترتب عليه المكنة الرح وال لا تمايز الماهية المكنة الرح في في الذهن وان شئت قلت العلم التهي في الخارج فيو في الذهن وان شئت قلت العلم التهي Es ist eine Abhandlung über die absolute Existenz.

2888. WE. 118.

121 Bl. 4°, 19 Z. (22 × 14³/4; 14¹/2-15¹/2 × 8¹/2°m). — Zustand: nicht ohne Wurmstiche; an einigen Stellen ausgebessert. — Papier: bräunlich, glatt, dünn. — Einband: brauner Lederbd mit Klappe. — Titel u. Verfasser f. 1°:

نقد النصوص في شرح نقش الفصوص للمحقف السامي مولانا عبد الرحمن بن احمد الجامي

الحمد لله الذي جعل صفايح قلوب : Anfang دوي الهمم قابلة لنقش فصوص الحكم . . . أما بعد اين كلمةً جند است از نصوص ارباب خصوص الح

Ibn el'arabī hat sein فصوص الحكم selbst in einen Auszug gebracht u. d. T. نقش الفصوص. Zu diesem liegt hier der Persische Commentar des 'Abd errahman elgamī † 898/1498 vor, mit einer langen Vorrede (f. 3—28b). Der Commentar zu dem 1. فص (f. 28b) beginnt: فص الشي خلاصته وزبدته وفص الحاتم ما يبزين به الحاتم HKh. IV 13968, 13964.

2889. Mo. 22.

92 Seiten 8v°, 15 Z. (15¹/2 × 10³/4; 10¹/2 × 7-7¹/2°m). — Zustand: etwas lose im Deckel; der Anfang etwas schadhaft und beschmutzt. — Papier: ziemlich stark, glatt, gelblich. — Einband; Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel fehlt; er ist:

شرم نقش الفصوص

Verfasser fehlt; es ist 'Abd erraliman elgami,

الحمد لله الذي جعل التوحيد Anfang S. 1: في قلوبنا كنقش الفصوص وبين حقايق الحكم محكمات النصوص . . . وبعد فلما رايت النفوس مايلة عن الموار الولاية الخ

Commentar zu dem نقش الفصوص, im J. 891 Ram. (1486) in arabischer Sprache vollendet. Er erklärt nicht die Worte des Textes, sondern dessen Inhalt und Zusammenhang.

اعلموا ايها الاخوان زين :Er beginnt S. 1 so: الله قلوبكم بالعرفان ان نبينا الكامل الخاتم صقم التفكرين في صفاتك فان القلب :Schluss S. 92 متوجد اليك ولا فيص الا من لديك والحمد لله المخ Schrift: klein, gedrängt, vocallos, geläufig, dentlich.

HANDSCHRIFTEN D. R. BIBL. IX.

Abschrift c. 1000/1591.

2890. We. 1850.

 8vo , 17 Z. $(19 \times 13^3/4; 14 \times 7^3/4^{om})$. — Zustand: im Anfang (u. zu Ende) fleckig. — Papier: gelb, glatt, stark.

Dasselbe Werk. Titel u. Verfasser fehlt. Der Anfang fehlt; das Vorhandene beginnt in dem 4. Abschnitt mit den Worten: باعتبار ظهوره باعتبار ظهوره المكاني حسب المطاهر الخ Schluss wie bei Mo. 22.

Schrift: ziemlich gross (jedoch ungleich), deutlich, vocallos. Der Grundtext roth überstrichen, die Ueberschriften roth. In der Mitte folgen die Blätter so: 65. 69—76. 66—68. 77. 78. — Abschrift im J. 1000 Śa'bān (1592) von بابراهيم الادهمي

2891. We. 1753.

38 Bl. 4¹⁰, 17 Z. (22 × 15²/s; 16¹/s × 11^{0m}). — Zustand: zum Theil fleckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel fehlt: s. nachher. Verfasser: s. Anfang.

الخبد لله المتعالي عمّا يقول : Anfang f. 1b: الطالمون علوا كبيرا . . . وبعد فيقول الفقير الي الله الغنى مسعود بن عمر المدعق بسعد التغتازاني . . . لما رايت اباطيل كتاب الفصوص انطقني الحقّ على هذا النسق

كتاب الفصوص صلال الامم وزين القلوب نقيص الحكم الرج

Mas'ud ben 'omar ettaftāzānī sa'd eddīn † ⁷⁹¹/₁₈₈₉ widerlegt hier die von Ibn el'arabī in seinem فصوص الحكم vorgebrachten Irrlehren. Als Titel dieser Schrift steht f.1b oben am Rande:

Eine Schrift mit diesem Titel legt HKh. IV 8687 dem علاء الدين محمد البخاري † 841/1487 bei; ob also der Titel richtig sei, ist doch fraglich.

اعلم أن الله : "Das Werk selbst beginnt f. 1 الله الله الم

Nach allgemeinen Betrachtungen beginnt die Polemik gegen Ibn el'arabi f. 4 مام المام الما

Sie bricht hier f. 26° ab mit den Worten: ونلك انكار لما ثبت انه مات علي الكفر بالنصوص القاطعة المذكورة في اثنتين وعشرين سورة من القران وباجماع الاملا في كل عصر وزمان والمارة الملاقية الملاقي

Schrift: Türk. Hand, klein, gedrängt, deutlich, vocallos. Absohrift (nach f. 38b) im J. 1135/1723 von حمد روسجيقي

2892. We. 1753.

Am Rande steht eine kleine Abhandlung, deren Titel f. 16 zur Seite und 6 unten ist: كتاب الحق المبين لخطأ من خطأ العارفين Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله المجلي باسمائه وصفاته : Anfang f.1 . . . ويعد فيقول المعترف بالتجر . . . ويعد فيقول المعترف بالتجر . . . ابو بكر بن احمد بن داود النقشبندى . . . لما رايت هذا الكتاب النسوب لرئيس المحققين في المعقول المدعو بالتفتاراني . . . اردت ان ابين توحيد الحالق الح

Diese Schrift des Abū bekr ben ahmed ben dāwūd ennaqsbandī ist gegen das soeben besprochene Werkchen des Ettaftāzānī gerichtet und weist die unrichtige Auffassung der Einheit der Existenz [وحده الرجود] bei diesem nach und dass er in Folge dessen Unrecht gegen Ibn 'arabī habe. Uebrigens verweist er auf sein grösseres Werk

بذات الله وصفاته وكلمة الحكمة : Schluss f. 6 منالة الحكيم اينما وجدها التقطها وستيت هذه البسالة كتاب الحق . . . العارفين المسالة كتاب العارفين المسالة كتاب المسالة كتا

Schrift: zieml.gross, rundlich, vocallos. — Abschrift c. 1200/1785.

2893. Lbg. 295.

Format etc. und Schrift wie bei 1). Die Schrift ist durch Wasserflecke und Zusammenkleben der Blätter oft verwischt und so beschädigt, dass sie nicht lesbar ist, besonders Bl. 559 ff. 574. 592. — Titel f. 554°:

المرتبة الشهودية والمنزلة الوجودية

Der Verfasser nennt die Abhandlung f. 595b:

مرتبة الوجود ومنزلة الشهود

aber f.610^b, letzte Zeile, so wie oben (nur steht Å statt 5). Verfasser: s. Anfang. الحمد لله الذي أوجد : Anfang f. 554b . . . الاشياء شرها وخيرها . . . وبعد فيقول . . . على بن سلطان محمد القارى انه ورد سؤال من صاحب حال مصمونه انه قال بعض جملة المطوعة المخ

Nachdem 'Ali elgari + 1014/1606 (No. 1931) die Bedeutung des Einheitsbekenntnisses (التوحيد) ausführlicher erörtert, sagt er, die Erkenntniss Gottes sei zwar für Alle nothwendig, aber sehr verschieden, und geht nun dazu über, die Auffassung der Cüfts von Gottes Wesen genauer zu besprechen. Dies führt ihn dann zu dem Hauptzweck dieser Schrift: einer Widerlegung der Ansichten, welche Ibn el'arabi in seinem vorgebracht hat. Dies thut er so, dass er Abschnitt für Abschnitt des Werkes mit seinen Bemerkungen begleitet. الأول قوله في فص آدم عم : Er beginnt f. 5694: م والم للحق سبحانه بمنزلة انسان العين للعين ومحظوره ظاهر ومحداوره باهر لانه سبحانه قببل ابداء آدم عم بل قبل ابداء العلم كان بصيرا الم

Daran schliesst sich f. 587° ff. eine Würdigung Ibn el'arabi's an, bei welcher Gelegenheit der Verf. f. 592° ff. ein grosses Stück (78 Verse) aus einer darauf bezüglichen langen Qacide des بالا عند المنافري المنافري المنافري المنافري (= Spr.790, f.177°).

واختلاف بعص الارآء صار : Schluss f. 5946 سببا لهذه الفتنة وسائر انواع البلاء فنسال الله حسى الخاتمة اللاحقة الطابقة للسعادة . . وسجان ربك رب العزة عمّا يصفون . . . والحمد لله رب العالمين

Abschrift im J. 1176 Rab. I (1762). EKh. IV 9072, p. 480.

Commentare zu dem Werke (کا الفصوص) sind noch von عبد الله الرومي البوسنوي عبد الله الرومي البوسنوي عبد اللطيف بن بهاء الدين بن عبد اللطيف بن بهاء الدين بن البهائي البهائي البهائي البهائي المحدد بن يوسف منلا حاجي الحصكفي von الحمد بن يوسف منلا حاجي الحصكفي الحمد بن يوسف على بن نصوح المعروف بنوعي بن على بن نصوح المعروف بنوعي

2894. Mq. 43.

142 Bl. 8vo, 17 Z. (18¹/₂ × 13¹/₂; 18¹/₂ × 10^{cm}). — Zustand: nicht recht sauber; der obere Rand wasserfieckig. — Papior: weisslich, ziemlich stark u. glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel u. Verfasser fehlt; auf der Innenseite des Vorderdeckels unter den Titeln von Schriften, die in diesem Sammelbande enthalten sind, steht richtig:

كتاب عنقاء مُغْرِب في معرفة ختم الأولياء وشمس المَغْرِب للشيخ محيى الدين ابن العربي

Anfang so wie bei WE. 120.

Dies im Jahre 595/1199 (f. 8a) verfasste Werk in Reimprosa, welche öfters mit Gedichten untermischt ist, sollte eigentlich den Titel oder auch كا الكشف والكتم في معرفة الخليفة والختم ك" سدرة المنتهى وسر الانبياء في معرفة الحليفة وختم الاولياء bekommen, der alsdann durch den obigen ersetzt worden ist, welcher f. 9ª u. 12ª noch den Zusatz ونكته ست الشفافي القرن اللاحق بقرن المصطفى hat: Es behandelt das Verhältniss des Menschen als Mikrokosmos zum Makrokosmos. Ueber diesen im ersten Abschnitt (تبيين الغرص الخ) auseinandergesetzten Inhalt s. bei WE. 120. -Es zerfällt in eine Menge ungezählter Abschnitte, deren Ueberschriften in dieser Handschrift nicht alle deutlich hervortreten. Einige derselben sind: f.15 تبييين الغوص من هذا الكتاب 54 وصف حال بعد حال وارتحال 56

الجر الحيط الذي لا يسمع لموجه غطيط في معرفة الذات والصفات بكرة صهيا في لجنة عميا وي معرفة الذات والصفات بكرة صهيا في لجنة عميا وي معرفة الخات حاصرة ازلينة على نشاة ابدية والعلم الاخلي الاقدس والما وقع هذا الكلام الانفس في هذا النجلي الاقدس والعارفون المرسلون والعارفون والعارفون والعارفون الدرجان الاوفى في اللولؤة الاولي الكشف وعلم الدرجان الاوفى في اللولؤة الاولي المرجان الاوفى في اللولؤة الاولي منه وعلم الكشف وعلم الكشف وعلم الكشف العلم منه العربية والعلا الاعلى منه وعلم الكشف وعلم الكشف وعلم الكشف وعلم العلم منه وعلم الكشف وعلم الكشف وعلم العلم منه وعلم العربية العلا الاعلى منه وعلم الكشف وعلم العلم منه وعلم العربية العلم العلم منه وعلم العربية العلم العلم منه وعلم العربية العلم العلم

فصل وهذه الاشارات كلها راجعة الي النسخة الصغري 90

حكمة تعليم من عالم حكيم

Die Abschnitte f. 24^b—29 haben alle die mit الولوء anfangende Ueberschrift, dann f. 30^b bis 34^a die mit الولوء , von 1 bis 10; zuerst: مرجانة اللولوء الاولى خط الانسان منها انسلاخه Dann f.35^b: الثبات الامامة على الاطلاق من غير اختلاف folgen, فصل أشار الى الحجر الاسود ولاسود أعلم أن للمفاضلة ابوابا النو نلمفاضلة ابوابا النو

Aber der Schluss fehlt (s. bei WE. 120). Das Vorhandene schliesst f. 44b: ولما كان دو الخية (Lbg. 1010, 1, f. 47a, 16).

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein, deutlich, fast vocallos; Stichwörter roth oder roth überstrichen. — Nach f. 42 fchlt 1 Bl. In der ersten Hälfte, besonders zu Anfang, stehen zwischen den Zeilen öfters Türkische Glossen. — Abschrift c. 1100/1688. — HKh. IV 8374.

2895. WE. 120.

68 Bl. 8°°, 18 Z. (20 × 15; 14¹/2 × 10°m). — Zustand: fleckig, nicht recht fest im Deckel. — Papier: gelblich, etwas glatt, dick. — Einband: brauner Lederband mit Klappe, etwas schadhaft.

Dasselbe Werk. Titel u. Verf. f.3° bloss: كتاب عنقاء مغرب لحيى الدين ابن العربي

Anfang f. 3° (Ṭawil): حبدت الاهي والمقام عظيم خابدي سرورا والفؤاد كظيم . . . أما بعد حبد الله الذي . . . اما بعد حبد الله الذي الحبد وتبم تقدم والصلاة التي ختم بها الحبد وتبم

تدبر اتها الحبر اللبيب امورا قالها الفطن المصيب

Der Inhalt wird f. 46 so anseinandergesetzt:

نبيين الغرص من هذا الكتاب كتا الفنا كتابا روحانيا
وانشاء ربانيًا سبيناء بالتدبيرات الالاقية في اصلاح
المبلكة الانسانية تكلمنا فيه على ان الانسان عالم صغير
مسلوج عن العالم الكبير فكل ما ظهر في الكون الاكبر
فهو في هذا العين الاصغر . . . فجعلت هذا الكتاب
لمعرفة هذا العين الاصغر . . . فجعلت هذا الكتاب
لمعرفة هذا العين المقامين ومتى تكلمت على مثل هذا
فانما انكر العالمين ليتبين الامر للسامع في الكبير الذي
يعرفه وبعقله ثم اضافيه بسرة المونع في الانسان الذي
يغرفه وبعهله فليس غرضى في ما أصف من هذا الفي معرفة
ما ظهر في الكون واذما الغرص معرفة ما ظهر في هذا العين
الانساني الشخص الادني في فقف نظرك ايها العاقل المن

F. 60^b—61^b (auch f. 62^b und 63^a) fremde Schriftzeichen, aus dem Arabischen verdreht, deren Tabelle am Ende des Werkes f. 65^a.

وعند انقصائه عند فناء العدد الوتر الملاكور في وجود ختم اوليايه عند فناء العدد الوتر الملاكور في Darauf الشعر والله اعلم بالصوابة تم الكتاب folgen noch 11 Verse (Tawil), deren letzter: وما مثله الا شخيص واتنى عجبت له من كامل وهو مختصر وما مثله الا شخيص واتنى عجبت له من كامل وهو مختصر وما مثله الا شخيص واتنى عجبت له من كامل وهو مختصر وما مثله الله سخيص واتنى المدرود وما مثله الله الله سخيص واتنى المدرود والمدرود وا

Schrift: ziemlich klein, gewandt, nicht ganz correct, zum Theil flüchtig, vocallos. — Abschrift im Anfang des J. 1185/1771 von الشيخ حيدر بي محمد.

Es folgt dann f. 66. 67° eine Betrachtung über den Vers: انا الموجود فاطلبئ تجديل وان تطلب سواي لم تجديل

2896.

Dasselbe Werk in:

1) Pm. 783, 5, S. 40-98.

Format etc. u. Schrift wie bei 4). Etwa von S. 62 an sehr fleckig.

Unterhalb des Titels steht von derselben Hand bemerkt, dass dies Werk auf die Bitte des ابو جيبى ابن ابي بكر الصنعاري verfasst sei. Anfang S. 41 nach dem Namen des Verfassers, als Ueberschrift für das Folgende — s. auch We. 1693 —: الوعاء المختوم على السر المكتوم. Und der Anfang (حمدت الاهي الح) und der Schluss wie bei WE. 120.

Abschrift vom J. 1136 Rab. I (1723). - Collationirt.

2) Lbg. 1010, 1, f. 1-47b.

61 Bl. 410, 21 Z. (221/2×16; 17×91/40m). — Zustand: ziemlich gut, aber oben und unten am Rande wassersleckig. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Titel und Verfasser f. 1° ausführlich. Anfang wie bei WE. 120. Nach dem bei Mq. angegebenen Abschnitte (f. 40°) folgen hier noch einige, zuerst: 41° فصل ولما كانت المبابعة لهذا الامام u.s.w.; zuletzt: 46° اللولوق اللاحقة بالياقوتة السابقة Schluss wie WE. 120, ohne die Verse.

Schrift: gross, kräftig, rundlich, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift im Jahre 1168/1755 von جمعة بن حاجى الشافعي القادري

2897. We. 1693.

19 Bl. Queer-8vo, 23 Z. (18¹/₂ × 9; 16—16¹/₂ × 7^{em}). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken. — Papier: gelblich, auch strohgelb, ziemlich stark, meistens glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titel f. 1^a (von ganz später Hand):

سفينة كتاب عظيم للشيخ الاكبر :(und f. 1 Deberschrift (von derselben Hand تاليف الشيخ الاكبر

خال الشيخ الامام . . . محيى اللين :Anfang . . . ابن العربي الطائي الحاتمي الاندلسي اعاد الله علينا وعلى المسلمين من بركاته امين امين امين

Darauf folgt sofort als Ueberschrift zu dem Folgenden: الرعاء المانختوم على السر المكتوم حمدت الهي والمقام عظيم الم

24 Ueberschrift: تنزل روح امين باشراف صبح مبين رحيف مخنوم مزاجه تسنيم 4^b Ueberschrift: und andere Ueberschriften auf mehreren der übrigen Blätter. Es wird dadurch der Schein erweckt, als lägen hier verschiedene kleine Abhandlungen vor, und zwar wie der Titel angiebt, von Ibn el'arabi. - Dies ist unrichtig. Es liegen hier 11 ganz von derselben älteren Hand beschriebene Blätter und 8 nur theilweise beschriebene Blätter vor (von dem ganz beschriebenen Bl. 9 abgesehen); letztere 8 von der Hand des oft erwähnten Fälschers. Jene 11 aun enthalten Theile des Werkes عنقاء مغرب des Ibn el'arabi und sind, damit die einzelnen Stücke als kleine Abhandlungen erscheinen möchten, im Anfang oder am Ende aus dem Werke selbst richtig mit dem dazu gehörigen Anfang oder Schlussstück versehen. So kommt es, dass diese Ergänzungsblätter alle (ausser Bl.9) nur zum Theil beschrieben sind. Es entspricht:

Bl. 1b, 8 bis 2a ult. = Mq. 43, 1, f. 1a, 1 bis 1b, 12. 4b, 6 » 26 » 4n . 8^a, 7 » 96, 2, 4b 64 14b, 8 » 17b, 10. 6b × 94, 8 114 🗀 19^a, 2 » 22^b, 13. 94,9 » 25b, 12 » 30b, 2. 11b 14ª 15^{b} 31°, 16 » 33°, 1. 14^b 35b, 2 * 36b, 15. 16ª 174 39ⁿ, 6 * 40ⁿ, 12. 19ª 18ª

Im Ganzen ist also etwa ²/₅ des Werkes hier vorhanden.

Schrift: klein, gefällig, zierlich, gleichmässig, fast vocallos. Ueberschriften und Stichwörter meistens roth. Die Schrift der ergänzten Blätter ist ähnlich, aber etwas gedrängter. — Abschrift c. 1000/1591 (resp. 1200/1785).

2898. We. 1767.

74 Bl. 8°°, 27 Z. (21×15; 15¹/2×9¹/3°ш). — Zustand: ziemlich gut, obgleich nicht ganz frei von Flecken. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: Pappband mit Kattunrücken. — Titel und Verfasser f. 1°:

كتاب البرق اللامع المغرب في شرح عنقاء مغرب لقاسم بن ابي الفضل السعدي الجوذي الحلبي

الحمد لله الذي جعل المعانى ارواح : Anfang . . . الكلمات الموضوعة في الرقوم والحروف اجساما . . . وبعد فقد سالنى من اثف به من الاخواا وله الي الشيخ ميل ومحبة أن أشرح كتاب عنقاء مغرب الح

Gemischter Commentar des Qāsim ben abū 'lfadl essa'dı elfalii elfalebı † 982/1674 (über 100 Jahre alt, in Mekka) zu demselben Werke des Ibn el'arabı. Der Verfasser hat die Aufforderung, einen Commentar dazu zu verfassen, zuerst abgelehnt, dann aber, in Folge zweier Träume, derselben entsprochen. In dem Vorwort führt er f. 2° unten ein lobendes Urtheil des خد الدين الغيروزابادي † 817/1414 über den Verfasser an, dann f. 2° giebt er auch selbst ein von ihm verfasstes Lobgedicht auf ihn.

قال حمدت Der Commentar beginnt f.3° so: قال حمدت والحمد في عرف التحقيق تعريف المحمود بنعوت الكمال . . . الهي المعبود حق واختلف العلماء في اسم اللذات . . . والمقام الذي انفردت بع الربوبية المخ

Schrift: klein, gewandt, gleichmässig, deutlich, vocallos. Grundtext roth (auch gelb), von f.21^b an in schwarzer Schrift, roth überstrichen. Nach f. 32 ist eine Lücke.

Abschrift c. 1000/1591. - HKh. IV 8374.

2899. We. 1622.

96 Bl. 8°°, 15 Z. (17²/3×12¹/2; 12×8¹/2°m). — Zustand: die ersten 20 Blätter oft am Rande oder am Rücken ausgebessert, dazu fleckig u. unsauber, hernach im Ganzen ziemlich gut, jedoch in der oberen Hälfte wasserfleckig, besonders gegen Ende. — Papier: gelb, glatt, dick. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel f. 1°;

كتاب تذكرة الخواص وعقيدة اهل الاختصاص

(ebenso im Vorwort f. 3a). - Verfasser:

ابو عبد الله محمد بن على بن عربي الحاتمي الطائي الانداسي الاشبيلي

Dasselbe am Rande in kürzerer Fassung.

بسم الله الرحمن الرحيم ابتدي :An fang f.1 العزيز الحكيم وبنوره نهتدي ولا حول ولا قوق الا بالله العزيز الحكيم . . . أما بعد فقد سالنى من تعتر على مسالته وتجريح لدي طلبته أن أقيد له معتقدي وما أدين الله به من التوحيد والتعويد وتجريد التفريد وليين له أثر الصانع في الابداع والانشاء فاستخرت الله النخ

Der Verfasser will hier, von Freunden aufgefordert, ein System der Glaubensanschauungen, wie sie die Cufts haben, geben, weil er dies für ein zur Stärkung des Glaubens verdienstliches Werk hält. Es giebt, sagt er, verschiedene Glaubensbekenntnisse und Erklärungen und verschiedene Standpunkte, von denen aus dieselben richtig sein können; er wolle sich an die Ansichten der Orthodoxen und der ihnen unter den gufischen Meistern Aehnlichen halten und sich möglichst deutlich ausdrücken. Nachgelesen habe er die Werke der Sachverständigen und im Umgange mit Kundigen hinlängliche Belehrung und Anweisungen erhalten. Er theilt sein Werk nicht in Kapitel oder Abschnitte mit bestimmten Ueberschriften; die Hauptsätze desselben werden فصل ,وصل ,اصل oder) اعلم (auch اعلم فصل eingeleitet.

Das Werk selbst beginnt f. 3° unten:

اعلم انه لا يعرف معاني تجايب هذا الجر الا ساحة الخ
اصل ما خن بصدده ما روي ابن عمر رآ 4.4°
قال قال رسول الله صعم ان بنى اسرائيل
افترقوا على احدى وسبعين فرقة الخ

اعلموا رحمكم الله اني لما سمعت قول الله عز وجل 4.5° عن نبيه هود عم . . . اني اشهد الله . . .
التي برق مما تشركون من دونه النخ وصل تلك اللولوة اللاحقة بالياقوتة السابقة 10° في ذكر تفريد التوحيد وتجريد التفريد، وصل في الابداع والانشاء وصل في الابداع والانشاء على النباء العظيم . . . ان قالوا اول نور برز 18° من خدر الغيب . . . نور نبينا محمد النخ من خدر الغيب . . . نور نبينا محمد النخ فيه اصول قواعد الايمان

Dann beschliesst er durch ein unmittelbar folgendes Gedicht — eine Apostrophe an den Leser — das Werk; der letzte Vers f. 94^b (Monsariß):

ومن اتاه الحبيب كشفا لم يدر ما لذة الرقاد

Schrift: klein, gefällig, gleichmässig, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1100/1888.

In dem Werke kommen ziemlich viel (längere) Gedichtstücke vor. — HKh. II 2806.

Von derselben Hand folgt, unmittelbar nach der Unterschrift, ein längeres Gedicht cüfischen Inhalts (37 Verse) f. 95*, das ohne Ueberschrift so beginnt (Wäfir):

اشاهدكم وقد جب العذول واعرفكم وقد جهل الجهول

2900. We. 1868.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titel fehlt. Er ist:

رسالة كند ما لا بدّ مند Verfasser fehlt.

الحد اله رب العالمين . . . سألت : Anfang f. 39° العالمين . . . سألت : Anfang f. 39° العبتك المها المريد المسترشد عن كنه ما لا بد منه فاجبتك في هذه الاورات . . . ان الرزت من الله لا يعلم الا بتعريفه اياك بذلك الخ

Ibn el'arabī setzt hier aus einander, was der Çūft durchaus glauben und thun müsse, in mehreren ungezählten Abschnitten. Die Sätze beginnen theils mit عبية, auch bloss mit وعليك , theils und meistens mit وعليك , theils und meistens mit مواليك بكظم الغيظ فاند دليل على سعة الصدر الح 42° فصل وعليك بالاحسان 42° فصل وعليك بالاحسان 42° فصل وعليك بالزهم الذكر والاستغفار فصل وعليك بالزهد وقلة الرغبة في الدنيا كداسة وقلة الرغبة في الدنيا كداسة واليهم بالنظر فيها واحسنوا أن الله يحبّ الحسنين الحسنية الحسنية والديهم بالنظر فيها واحسنوا أن الله يحبّ الحسنين Abschrift v. J. 1076 Dū'lq. (1666).— HKh, III 6809.

2901. Pet. 195.

4to, 17 Z. $(24^{1}/_{2} \times 16^{1}/_{2}; 16^{1}/_{2} \times 8^{1}/_{2}$ cm). — Zustand: etwas uneauber. — Papier etc. u. Schrift wie bei 1). — Titel fehlt; nach dem Vorwort f. 26°, 3:

كتاب الإسرا، الي المقام الأسرا،

قال سيّدنا . . . محيى الدين : Anfang f. 25b البي العربيّ . . . الحمد للم الذي سلخ نهاره من ليلم المظلم . . . أما بعد فاني قصدت معاشر الصوفيّة اهل المعارج العقليّة والقامات الروحانيّة الخ

Ibn el'arabi giebt hier eine Anweisung für die Çūfis, zu Gott zu gelangen. Das Werk ist in gereimter Prosa, mit Versen untermischt, und zerfällt in Kapitel.

صفة الروح الكلّي 27° ; عين اليقين 27° ; سفر القلب 26° العقل والاهبة للاسراء 28° ; الحقيقة 27° سماء الوزارة والاجسام 29° ; النفس المطمئنة 30° سماء الامارة 33° ; سماء الشهادة 32° ; سماء الكتابة 30° سماء الغاية 35° ; سماء القصاء 34° ; سماء الشرطة 35° نماء الشرطة 35° الرفراف العلي 45° ; مناجات قاب قوسين 45° مناجات الرباح وصلصلة الجرس وريش الجناح 48° مناجات الرباح وصلصلة الجرس وريش الجناح 30° مناجات الاحبار ببعض 50° ; ما حدّ لي من الاستار مناجات الاحب 50° ; ما حدّ لي من الاستار مناجات الاحب 50° ; ما حدّ لي من الاستار

مناجات التشريف والتنزية والتعريف والتنبية ما 51 مناجات التقديس 53° مناجات التقديس 54° مناجات التعليم 54° مناجات السوار مبادي السرور 55° (مناجات التعليم 56° مناجات الدرّة البيضاء مناجات المارات الفياس النور 57° (الاشارات الموسوية 59° (الاشارات العيسوية 50° (العيسوية 50° (العيسوية

قال السالك ثم قيل لي قف : Schluss f. 61b هنا ولا تبرح وقد اعطيتك البفتاح فمن شاء فليفتح والحمد لله على ما منح والصلوة على محمد الخ

Schliesslich sagt der Verf. noch, dass in diesem Werke alle Prosa und Poesie von ihm sei, ausser 4 (namhaft gemachten) Versen.

HKh, I 689.

2902.

Dasselbe Werk ist enthalten in:

1) Spr. 860, 3, f. 21-48*.

Format etc. u. Schrift (Text: 121/2×91/2°m) wie bei 1.

Titel und Verfasser, Anfang und Schluss ebenso.

2) We. 1632, 1, f. 1-53b.

82 Bl. 8°°, 15 Z. (16°3/3×13; 11×8¹/2°°m).—Zustand: der obere Rand etwas wasserfleckig; überhaupt etwas fleckig und nicht recht sauber; Bl. 1 (auch 2) beschädigt und ausgebessert. — Papier: gelb, zum Theil auch strohfarbig, glatt, ziemlich dünn. — Ein band: brauner Lederbd mit Klappe. — Titel fehlt. Verfasser stoht ziemlich ausführlich im Anfang.

Es folgt hier noch f. 536 ein Gebet des Verfassers, das als Anhang an das obige Werk anzusehen ist; es beginnt: القايم بذاتك الحيط بصفاتك والمجتلي باسائك الخيط بصفاتك والمجتلي باسائك الخيط ويستهلكني في عين معارف ، 566 . فانت ولي ذات ولي ذات ولي ذات ولي ولا دين ولله وهيم كذلك فانت ولي يوم الدين حول . . . وسلم تسليما كثيرا الي يوم الدين

Schrift: klein, fein, gut, gleichmässig, vocalisirt. Ueberschriften (stehen nur im Anfang) roth. — Abschrift im J. 966 Rab. II (1559) von احبد بن محمد البزوري

2903. Spr. 834.

74 Bl. 8°°, 23 Z. $(21 \times 14^2/8; 15^1/2 \times 9^1/2^{cm})$. — Zustand: siemlich gut, doch nicht ohne Flecken. — Papier: gelblich, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel f. 1°:

كتاب النجاه من جبب الاشتباه في شرح مشكل الفوائد من كتابي آلاً شراء والمشاهد

Verfasser: الامام اسمعيل بن سودكين

الحمد لله ربّ العالمين جميع :Anfang f. 1 الما بعد فسلام الله ورقابقه . . . أما بعد فسلام الله ورحمته وبركاته عليكم يا اخواني في الله تعالى الخ

Erklärung der beiden Werke des Ibn el-'arabı, deren eines كتاب الاسراء الخ (s. No. 2901), das andere سالة مشاهد الاسرار الم betitelt ist, von Ismā'il ben saudekin ben 'abdallāh ennüri elmiçri elhanefi sems eddin abu 'ttahir, geb. 578/1182 (577), † 646/1248, seinem Schüler, verfasst nach der demselben von seinem Lehrer vorgetragenen Deutung; was er aus eigenem Ermessen zugethan hat, ist als solches besonders bezeichnet. Er hat dabei das erstere Werk ganz aufgenommen und dem Texte da, wo es nöthig schien, eine Erklärung beigegeben; derselbe ist mit قوله eingeführt, die Erklärung mit . Sl. Bei dem 2. Werke jedoch hat er sich beschränkt auf Erwähnung der Hauptpunkte: (على ذكر المشاهد التي هي قطب معارف الكتاب وما عداها فأنبا هو مقدمة وتمهيد وفوايد في مناقب الشيخ عبد، العزيز المهدوي). Das Uebrige sei deutlich und brauche keinen Commentar. hat das 2. Werk von dem 1. geschieden durch eine besondere خطبة.

باب سفر القلب Der Commentar beginnt zu dem باب سفر القلب هه 6.8° وقال السالك خرجت من بلاد الاندلس اريد المالس بيت القدس قوله رق الاندلس مشتف من الدلس وهو التعبير والقدس التطهير والتعبير والتعبير

وتحل بالموافقة: Schluss des Commentars f.74b والحمد لله والحمد لله على ما منح بد . . . وكان فصل الله عليك عظيما وصتى الله على سيدنا الح

Diese Handschrift enthält nur dies Werk; das im Titel versprochene zweite soll, nach der Unterschrift, in dem anderen Bande folgen: dieser fehlt jedoch.

Schrift: klein, gleichmässig, deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. Incorrect. — Abschrift c. 1215/1800. HKh. V 12061.

2904. We. 1506.

167 Bl. 4to, 19 Z. (241/2×17; 19×121/2cm). — Zustand: fast lose im Deckel; wurmstichig; fleckig und im Ganzen unsauber. Bl. 1 ausgebessert (und auch sonst). — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe.

Dasselbe Werk. Titel f.1° ebenso. Verfasser f.2° ausführlich. Der in Spr. 834 enthaltene erste Theil, mit demselben Anfang und Schluss, steht hier f.1—118. Der zweite in diesem Werke behandelte Theil ist betitelt:

رسالة مشاهد الاسرار القدسية ومطالع الانوار الالهية

(ebenso auch in dem Vorwort f. 120b). Er ist ebenfalls mit Commentar versehen und beginnt الحمد لله على ما جاد به من : (nach d. Bism.) والحمد لله على ما جاد به من كنو: المعارف الالهية . . . وبعد فانه قد تمهُّد فيما تقدم من شرح مشكل الاسراء الى المقام الاسرا جمل من القواعد المح Das Grundwerk ist hier nicht dem ganzen Umfange nach mitgetheilt; der Verfasser beschränkt sich auch hier, nach f. 120b, auf Besprechung der البشاهد, daher Anfang und Schluss des Grundwerkes bei Seite gelassen sind. Es zerfallt in 14 مشهد, deren Uebersicht f. 120 ff. اشهدني الحقّ بيشهد نور الوجود : f. 121b مشهد 1 Der Commentar dazu: - رطلوع نجم العيان انها قال نور الوجود للمطابقة لان النور يظهر نفسه المز -beginnen alle mit den hier überstriche مشهد 19 Die 14 مشهد nen Worten, dann folgt die genauere Bezeichnung. 2. 123b نور الاخذ وطلوع نجم الاقرار

نور السعور وللبوغ حم المعربية المطلع والكشف 434 . 5. العلمت والسلب 434 . 5

7. 146° إلى والجد «8. 147° ; السباق والدعاء «7. 146°

9. 151° والعدم 10. 155°; الانهار والرتب 11. 157° الرحدانية ولا 157°; الالوهية ولا 157° 13. 157° الالوهية ولا 13. 161° العبد والفردانية 13. 161° (Von 5 bis 14 sind hier die Ueberschriften etwas abgekürzt; z. B. bei 11 für: العبد والموية وطلوع تجملاً).

فانظر حذرهم من الزلل : *Schluss f. 167 مخافة الفوت فإن اردت انوارهم واسرارهم فاسلك آثارهم والحمد لله حق حمد النخ . . . ترى دلايل للرحمن شاهدة ان لا اله ولا معبود الله هو

Schrift: gross, gefällig, deutlich, gleichmässig, fast vocallos, sorgfältig. Ueberschriften hervorstechend gross. — Abschrift c. 1000/1891. — Collationirt. — HKh. V 12061.

2905. We. 1833.

329 Bl. 8°c, 19 Z. (21¹/2×14¹/2; 14¹/2×9°m). — Zustand: soust gut, aber f. 66—89 und besonders von f. 127 an in der oberen Hälfte wasserfleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: brauner Lederband mit Goldverzierung und Klappe. — Titel f. 1°:

شرح المشاهد القدسية لتكميل دايرة الختم الموصوف بالولاية المحمدية لحمد ابن العربي

ست عجم بنت النفيس بن ابي :Verlasser القاسم بن طرز البغدادية

الحمد لله الاول قبل الاكوان : Anfang f. 1.
المالوفية الآخر بعد انقصاء الازمان الفلكيلا . . . اما بعد فانه لما سبق لي في العلم وهب العليم بارادة شان اختصر الله تعالى فيه من مواد المماثلين الرخ

Ausführlicher Commentar (mit قوله und كان الاسرار القدام) zu dem so eben besprochenen Werke von einer Frau, Namens 'Ogm, Tochter des Ennesis ben abū 'lqāsim, aus Bagdād; sie sagt von sich, dass sie ganz ungebildet sei, aber durch höhere Erleuchtung in einer einzigen Nacht aus ihrer Unwissenheit in sprachlichen und sonstigen Dingen, deren ein Erklärer bedarf, zu der erforderlichen Einsicht und den nöthigen Kenntnissen gelangt sei. Zur Absassung dieses Werkes hat sie eine Vision des Versassers veranlasst.

قال الشيخ رحمه: Anfang des Werkes selbst f.3*: التحمد الله رب العالمين اقول ان مفتحه بالحمد واجب واعلانه به لكال امره ... قوله حمد إنية لا حمد هوية اقول مراده به خصوص نفسه بالتحمد مع اتصافه بمجموع الوجود . . قوله حمدا منزها عن النماء موجودا قبل الماء معتليا عن الصفات والاسماء اقول ان قوله حمدا تكرار وفايدته تاكيد الحمد الخ

Der weitere Anfang des Grundwerkes ist f. 5°: يكون قدوة لجميع المحامد المتفق عليها والمختلف فيها ومادة لالفاطها ومعانيها الح

Vom Grundtext sind nur die der Erklärung bedürftigen Sätze mitgetheilt.

Schluss des Textes hier f. 260°: وان عملته فلكت وكن على حذر ولا تفارف الامر'

وان لم : Schluss des Commentars f. 260 الم الله الله الثاني هلكت وان لم تتثل هذا الامر الثاني وان لم تتثل هذا الأمر الثاني وان لم تتثل وان ل

Die dann noch folgende längere Nachschrift schliesst f. 262°:

حتى الدا قابلها استعبر لا يملك دمع العين من حيث جري والحمد لله . . . والسلام على سيد المرسلين . . . والختص تحقيقة اليقين محمد النبي وآله وصحبه اجمعين ،

Schrift: ziemlich klein, gefällig, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift im J.1153 Çafar (1740) von عبالي خليفة الحموي.

F. 268, 264 leer. - HKh. V 12061.

Einen Commentar zu diesem Grundwerk hat وين العابدين بن عبد الروف أبن المناوي العابدين بن عبد الروف أبن العابدين بن عبد الروف العابدين بن عبد الروف العابدين بن عبد العابدين بن العابدين بن عبد العابدين بن العابدين بن

2906. Pm. 41.

4¹⁰, 29 Z. (22 × 15¹/₂; 16¹/₂ × 10^{0m}). — Zustand: ziemlich gut, obgleich nicht ohne Flecken. — Papier: gelb, glatt, dünn. — Titelüberschrift (nach d. Bism.) S. 270:

كتاب التدبيرات الألهية في اصلاح المملكة الانسانية

ebenso im Vorwort S. 271. — Verfasser (S. 270):
الشيخ الاكبر ... محيى الدين محمد بن على أبن العربي
Anfang S. 270: الخمد للة الذي استخرج الإنسان من وجود علمة الي وجود عينه في اول ابداعه HANDSOHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

جوهرة . . . أما بعد حقف الله سرّى جعايف الوصال وجعلك من الساجدين له في الغدو والاصال المز

Ibn el'arabi weist in diesem Werke die göttliche Führung in den einzelnen Ständen der menschlichen Gesellschaft nach als hinauslaufend auf Herbeiführung des Einheitsbekenntnisses. Es ist eingetheilt in كمهمة, Vorwort und 21 Kapitel nebst Schlusswort, deren Uebersicht S. 278.

تمهيد الكتاب اعلم وفقك الله لطاعته المن 272 مقدمة الكتاب التصوف صافاك الله امر عجيب 274 في وجود الخليفة الذي هو مَلِك البدن 279 باب. 1 واغراض الصوفية رم وتعبيرهم عنه وهو الروح الكلي

في الكلام على ماهينه وحقيقته 284 باب. 2

في اقامة مدينة الجسم وتفاصيلها النج 285 باب. 3

فى ذكر السبب الذي لاجله وقع الحرب 289 باب. 4 بين العقل والهوي

في الاسم الذي يخص الامام وحده في صفائه الرخ 292 باب .5

في العدل وهو قاضي المدينة القايم باحكامها 300 باب. 6

في ذكر الوزير وصنفاته وكيف يكون 301 باب.7

في الفياسة الشعية والحكمية كالفياسة الشعية والحكمية

في معرفة الكاتب وصفائه وكتبع 310 باب.9

في المشددين والعاملين والحاب الجبايات الح 315 باب. 10

في رفع الجبايات الى الحصرة الالهية 316 باب. 11

في السفراء والرسل الموجهين التي الثايرين النخ 318 باب. 12

في سياسة القواد والاجناد ومراتبهم 319 باب.13

في سياسة الجيوش والحروب وترتيبها النج 321 باب. 14

ف ذكر السرّ الذي يغلب بداء ها وفي الدينة 322 باب. 15.

في ترتيب الغذاء الروحاني على فصول السَّنة 324 باب. 16.

في خواص الاسرار المودعة في الانسان 329 باب.17

في معرفة افاصة العقل نور اليقين النخ 336 باب.18

في الحجب المانعة من ادراك عين القلب الملكوت 337 باب. 19.

في اللوج الحفوظ الذي هو الامام المبين 337 باب. 20

في اسباب الزفرات والوحيات والتحرك 338 باب. 21 عند السماء

في الوصية للمريد وهو على فصول 339 الخاتمة في الكسب والتوكل 342 ; في الأكل والشرب 342

في السعى الي المساجد 344 ; في الصحبة 343 في السعى الي المساجد 345 .

7

وانما ينقطع هذا بالذكر :Schluss S. 346 وينقطع ما كان في جانب الحق عنك بالعلم والله اعلم تم

Schrift: klein, kräftig, etwas rundlich, deutlich, vocallos. Ueberschriften und einzelne Sätze roth. S. 323 beim Zählen ausgelassen. — Abschrift i.J. 1137 Çafar (1724) von طاهر بي، عساف بي، خالد الجميلي بلدا الشافع القادري

HKh. II 2762 (nach ihm hat das Werk 17 Kapitel; dann sind Kap. 18-21 4 Unterkapitel des 17.).

S. 346 ein cüfisches Gedicht, 45 Verse lang, wol von ابن العربي, anfangend (Kāmil):

هذا المقام وهذه اسراره رفع الحجاب فاشرقت انوازه

S. 347 ein kleines Gedicht über Reichsein in Gott. — S. 348 u. 349 einige kleine Gebete, darunter auch eins gegen Augenschmerzen.

2907.

Dasselbe Werk in:

1) We. 17, 3, f. 103-121.

8°°, 28 Z. (Text: 148/4—151/2 × 71/2—10°m). — Zustand: ziemlich gut, doch öfters am Rande fleckig, besonders f. 113 ff. Der Rand und die Bemorkungen darauf haben durch Beschneiden etwas gelitten. — Papier: gelb, ziemlich stark, wenig glatt.

Titel und Verfasser fehlt. — Vom Ende des 13. Kap. an bis zu Ende. Das Vorhandene beginnt (von der hinzugefälschten 1. Zeile abgesehen) f. 103°: خوف باجناده الخوف باجناده المؤلمة ال

Schrift: ziemlich klein, etwas rundlich, ungleich, vocallos. Ueberschriften zum Theil roth. Am Rande stehen viele Verbesserungen. — Abschrift angeblich von im J. ⁹³¹/₁₆₂₄. Dies ist aber falsch; diese Notiz rährt von der Hand des Fälschers her. Sie ist vielmehr um das J. ¹¹⁶⁰/₁₇₈₇ zu setzen.

2) Glas. 71.

21 Bl. 46, 15-16 Z. $(22^1/4 \times 15^1/3; 13-14 \times 9^1/2^{em})$. — Zustand: gut. — Papier: golb, glatt, stark. — Einband: Kattunband mit Lederrücken.

Titel fehlt. Ansang wie bei Pm. 41, 3. Bricht ab im 3. Kap. mit den Worten f. 21*: في المالية والمختصورين بدل والمحتصورين بدل

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein, gewandt, vocallos. Stichwörter und Ueberschriften grösser; für beide öftere Pletz gelassen, so f. 8b. — Abschrift c. 1200/1785.

3) We. 1190, 3, f. 106-107.

8°°, c. 25 Z. (20 \times 14; $16^{1}/_{2} \times 10^{1}/_{2}^{\text{cm}}$). — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark.

Titelüberschrift f. 106° (auch f. 1°):

من الفراسة الحكيية للشيخ محيى الدين ابن العربي اعلم بإ اخبي وفقك الله وابانا : Anfang f. 106° ان احسن الهيئات واعدل النشات الخ

Physiognomische Bemerkungen, in denen die einzelnen Körpertheile durchgegangen werden; zuletzt der Fuss behandelt. — Dies Stück ist entlehnt dem soeben besprochenen Werke: s. Pm. 41, 3, S. 304, Z. 5 bis S. 306, Z. 15.

Schrift: ziemlich gross, rundlich, etwas flüchtig, doch deutlich, vocalles. — Abschrift c. 1840.

F. 108 über einige einfache Heilmittel. F. 109, 110 leer.

4) Glas. 220, 2, f. 19-24.

Format etc. und Schrift wie bei 1),

Bruchstück ohne Anfang u. Ende, ohne Titel u. Verfasser. Darin steht hier f. 19°, Z. 14 ff. ein Stück aus كا التدبيرات الالهية des Ibn el'arabī, nāmlich das Schlusswort (= Pm. 41, 3, S. 339 – 344), woran aber das Ende fehlt; ausserdem fehlt nach f. 21 ein Blatt.

2908. WE. 166.

84 Bl. 8°°, c. 28 Z. (21¹/2×16; 16¹/2×10°m). — Zustand: ziemlich gat, doch besonders im Anfang etwas unsauber. — Papier: gelblich, stark, etwas glatt. — Einband: Pappe mit Lederrücken u. Klappe. — Titel f.1° von späterer Hand, abgekürzt; ausführlich nach d. Vorrede f.2°, 3:

رسالة مواقع النجوم ومطالع اهلَّة الأسرار والعلوم ابن العربي : • Verfassor £.1° u. 2°:

الحمد لله الحتى القيوم المقسم :Anfang f. 2°: بمواقع النجوم . . أما بعد فيا ذا العقل السليم والنصف باوصاف الكمال والتنميم الخ

Ibn el'arabi hat dieses Werk für den والمنافئة im J. 595 Ram. (1199) verfasst, nachdem er von المرسية nach المرتبة thergesiedelt war. Nach dem Einleitungskapitel f. 3°, welches über den Anlass zur Abfassung desselben berichtet. folgt das Work

selbst, welches in 3 مرتبة mit je 3 فلك getheilt ist. Von diesen 9 فلك sind das 1. 4. 7. اسلامية نام sind das 2. 5. 8. المانية (und zugleich إنفسانية), das 3. 6. 9. المسانية (und zugleich فلك). Die 3 ersten فلك (d. h. فلك werden bezeichnet als المرابع تجرم البدايات Die Inhalts
die 6 übrigen als مطالع اهلة النهايات Die Inhaltsübersicht des Werkes ist diese:

V .	· ·
f.4b	المرتبة الاولى في توفيف العناية
(فلک ،1 (فلک)	الموقع الاول النوفيقي
(فلكيا .2) 94	المطلع الاول الوفاقتي
96 (3. فلكه)	المطلع الاقل الآلي الالهي
10 ^b	المرتبة الثانية في علم الهداية
(فلک 4. 11 (غلک)	الموقع الثانى العلمي
(نلک .5) 18*	البطلع الثاني العياني
(فلک ،6) 20 ^b	المطلع الثاني الآلي والهلالي
21b 1 154 1 1 1 1 1	المرتبة الثالثة في عمل الولاية "
(فلكه .7) ²¹ b	الموقع الثالث العملي
(فلكك 8، 24)	المطلع الثالث المخلقي
76° (9. فلكي)	المطلع الثالث الآلي والالهي
77° শ্লীঞা	خاتمة الكتاب مواقع نجوم ومطالع
	توضح مقامات وترتب ادلة

[darin zuletzt f.83a: [مواقع النجوم الفرقانية

التى اوصى الله سجانه بها : Schluss f. 84* البين الموصلة البه عباده واوصح جل وعلا لهم بها السبيل الموصلة البه قال . . . انتهى الالقاء الالهى والاملاء الربانى الروحانى قد علم كل قلب مشربه . . . ولا قوّة الله بالله العلى العظيم وحسبنا الله في كل موطن تمت

Schrift: ziemlich klein, rundlich, deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift um das J. 1100/1688 von مسن بن صالح بن غانم بن راشد بن محدود Collationirt. — HKh. VI 13 352.

2909. Lbg. 769.

123 Bl. 8 ve , 21 Z. (21 $^{1}/_{4} \times 16$; 15 $^{1}/_{2} \times 9^{3}/_{4} - 10^{1}/_{2}$ cm). — Zustand: zieml. gut, doch nicht ohne Flecken; bes. am Ende ist der obere Rand wasserfleckig. — Papier: gelb, grob, zieml. stark, wenig glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel u. Verfasser f. 1 a (von späterer Hand):

شرح مواقع النجوم للقاشاني' والاصل لحيى الدين ابن العربي الحمد لله وحده ولا شئ قبله Anfang f. 1b: ولا شئ بعده . . . أما بعد فهذه عبارات شريفة علقتها على الرسالة الموسومة بمواقع النجوم الح

Gemischter Commentar des *Elqāsānī* d. i. 'Abd errazzāq ben abū 'lganāim † ⁷⁸⁰/₁₈₈₀ (s. No. 872) zu demselben Werk.

Nach Erklärung des Bismilläh und was dazu gehört, beginnt derselbe f. 3° so: ملك ملك المحمد المعلق المحمد المعلق على المحمد الم

Geht aber nur bis gegen Mitte des Abschnittes بالفلك الرابع bis zu den Worten: والبرق لاهل العلم وهم اهل الاختصاص الالهي الحامعين للمقامات كلها وهم اهل؛

(= WE. 166, f. 16a, Zeile 6).

Schrift: ziemlich klein, gefällig, deutlich, vocallos. Grundtext roth. — Abschrift c. 1100/1688.

2910. WE. 119.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel f. 19a: كتاب مقام القربة

(nach Lbg. 765, 2: القربة). Verf. ungenannt.

Nach einer Vorbemerkung f. 19^a, deren Anfang: اعلم رحمك الله ان مقام القرية هو مقام الولاية beginnt das Werk selbst f. 19^b so: الحيد لله مخصص من شاء من عبادة محصايص علوم الالهام الحيد الما بعد فان الحقيقة الغايبة الذا تحكم سلطانها الرخ

Ibn el'arabi handelt hier über die Geistesverfassung, die nothwendig ist, um Gott zu nahen.

فعند ذلك يقف العارف بديدة التهي بعض الغرض عند حدّه والله المرشد لا ربّ غيره التهي بعض الغرض المرت بالمساعد الموافق والحمد للد وحده تم 12708. HKh. VI 12708.

Lbg. 765, 2, f. 8-12. Format etc. und Schrift wie bei 1).

Dasselbe Werk. Titel f. 84: كتاب القربة (aber am Schluss: مقام القربة). Verfasser fehlt. Anfang (ohne die Vorbemerkung) und Schluss wie bei WE. 119, 4.

2911. WE. 119.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel f. 6^a (und auch in der Unterschrift):

كتاب العظمة

محيى الدين أبن العربي Verf. f.6°: وحيى

الحمد لله مبدع المثانى : Anfang f. 6°: في المثانى ومودع المعانى في المغانى الم

الله المناف الم

اتما الصباح والمساء لمن تقيّد : Schluss f. 14* المحالج والمساء لمن تقيد كتاب العظمة المخ المحالفة الم

2912.

Dasselbe Werk in:

1) Lbg. 359, 2, f. 95-107.

Format (21 Z., Text $15^{1}/_{2} \times 9^{1}/_{2}^{cm}$) etc. u. Schrift (ctwas grösser und weiter) wie bei 1.

Titel f.95° (unrichtig): كَ الْشَارِات. Verf.: كَ الْشَارِات. verf.: كي الدين حمدين على الطائي لخاتي الاندلسي richt ganz richtig; gemeint ist ohne Zweifel der bekannte Ibn el'arabı. Anfang u. Schluss wie bei WE. 119, 2.

2) Lbg. 765, 1, f. 1-7.

12 Bl. 46, 21 Z. (25½×18½; 19×12cm). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Klappe.

Titel, Anfang und Schluss wie bei WE. 119, 2. Verfasser fehlt.

Schrift: gross, kraftig, deutlich, vocallos. Collationirt, am Rande oft Verbesserungen. — Abschrift c. 1200/1785.

2913. Spr. 853.
5) f. 87^b—97^b.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Titel fehlt. Er ist: کتاب الانوار

s. Lbg. 676, 1. Nach HKh.I 1426 ist dies Werk auch betitelt: الانوار فيما يفتح على صاحب الخلوة من الأسرار Verfasser fehlt: s. Anfang.

الحمد لله رب العالمين . . . فحيى المعين . . . ابن العربي . . . محيى الدين . . . ابن العربي . . . الحمد لله واهب العقل ومبدعه وناصب الشرع ومشرعة . . . اجبت سؤالك ابها الكريم . . . في كيفية السلوك الى ربّ العزة تقدّس الج

In dieser Abhandlung, deren Titel im Vorwort nicht angegeben, beantwortet Ibn el'ar abs verschiedene an ihn gerichtete Fragen über den Weg zu Gott, das Verweilen bei ihm und Anschauen desselben, und was Gott dem Pilger sage, und die Rückkehr von ihm.

كاعلم ايها :Die Abhandlung selbst beginnt so: الاخ الكريم ان الطرق شتي وطرق الحق مفردة الح فليعمل العاملون وفي هذا :Schluss f. 976 المخافس المتنافسون وصلي الله على سيدنا الح المدل للله لا 9912. III 6000.

2914.

Dasselbe Werk in:

1) Lbg. 676, 1, f. 1. 3-5.

28 Bl. 8°c, 27 Z. (201/2×131/2; 15×10cm). — Zustand: fleckig, ausgebessert. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Titel u. Verfasser f. 1° von späterer Hand: كا رسالة الانوار من مؤلفات الشيخ محيى الدين الخ Der Anfang der Abhandlung fehlt, ist aber richtig ergänzt; an f. 1° schliesst sich an f. 5°. 5°. Darauf fehlt 1 Bl. (= Spr. 853, 5, f. 90°, Z. 2 bis f. 91°, Z. 12). Dann folgt f. 4; Lücke von 2 Bl. (= Spr. f. 93°, 4 bis 97°, 8); f. 3°. Schluss wie bei Spr. 853, 5.

Schrift: magrebitisch, ziemlich klein, gut, fast vocallos. Stichwörter roth. F. 1 von Türkischer Hand, klein, gewandt, ohne Vocale, auch öfters ohne diakritische Punkte. — Abschrift c. 1000/1591.

2) Lbg. 964, 4, f. 82*-88.

Format etc. und Schrift (etwas weniger gedrängt) wie bei 2. — Ueberschrift:

كتاب الخلوة للشيخ الاكبر تحيى الدين ابن العربي (der Titel unrichtig).

Anfang u. Schluss wie bei Spr. 853, 5. Abschrift im J. 1118 Gom. I (1706).

3) Lbg. 935, 7, f. 66^{a,b}. Format etc. und Schrift wie bei 1.

Schluss desselben Werkes. Titel und Verf. (kurz) oben am Rande. Enthält den Text in Spr. 853, 5, f. 95, 10 bis Ende. Collationirt.

2915. WE, 115.

129 Bl. 8^w, 25 Z. (21 × 15¹/₂; 15¹/₂ × 10^{cm}). — Zustand: gut. — Papier: gelblich, etwas glatt, stark. — Einband: guter rother Lederband mit Klappe. — Titel und Verfasser f. 1^a:

كا شرح الخلوة المطلقة للعارف بالله عبد الكريم الجبلى اليمني والمتن للشيخ محيى الدين ابن العربي الاندلسي وسماء الاسفار عن وسالة الانوار فيما ينجلى لاهل الذكر من الاسرار،

احمد الله تعالى الذي نور :Anfang f. 1b نور الله تعالى الذي فاعلم قلوب العارفين بنبراس معرفته . . . أما بعد فاعلم ان الله سجانه وتعالى لما حجب خاصة حصرته وخلاصة محبته حجاب غيرته الن

Gemischter Commentar des 'Abd elkerim elgili, um 820/1417 am Leben, zu demselben Werk. (Die Bemerkung auf f. 3a, dass derselbe noch 887/1482 gelebt habe, ist unrichtig.) Er beginnt f.17a: الحمد المان علم الله المان في مرتبتي الجمع والفرق خالص لله المطلق عن الكمال في مرتبتي الجمع والفرق خالص لله المطلق عن حيث ذاته ان كان عبارة عن قايم بنفسه والا فين حيث صفاته النخ

والمواهب في حصول ما تعطش له: Bchluss f.128b والرهب من فواته وعدم الوصول اليه يتعلق به دايما ابدا ولمثل هذا فليتنافس الماملون وفي هذا فليتنافس المتنافسون وصلى الله على مولانا الخ

Daran schliesst sich als خاتمة الكتاب die Qaçide des أبو مدين أطاع, deren Anfang: استغفر الله مجرى الفلك في الظلم

Schrift: ziemlich klein, rundlich, geläufig, deutlich, vocallos. Der Grundtext roth. Das Ganze in rothen Linien eingerahmt. — Abschrift im Jahre 1149/1737 von ابراهيم بن احمد الجلوني

2916. Spr. 851.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titel überschrift f. 8a:

كتاب الخلوة للامام . . . بن العربي الطائي

الحمد لله الذي الهم الصفوة : Anfang f.8° الله الذي سالت من عباده اتخاذ الخلوات . . . أما بعد فانك سالت اليها الولي العارف . . . ان اقيد لك صورة الاستعداد الجامع الكلّي الخ

Ibn el'arabī erörtert hier, was der Çūfi unter dem Zustand der "Einsamkeit" zu verstehen habe.

بيان وايصاح سئلت عن الخلوة المطلقة 18° وبيان وايصاح سئلت عن الخلوة والمطلقة ماحب الخلوة والمطلقة 10° وسنة بيت الخلوة وحاله فيها وشروطها 12°

صعة بيت الحلوة وحالة فيها وشروطها المدهد 12 خلوة القرين 12 ; خلوة الصمدانية 12 ; خلوة الهدهد 12 أخلوة المدهد 12 أ

واسماء الصفات كالحتى والقيوم: • Schluss f. 13 واسماء الصفات كالحتى والقدر من التبيين والحمد لله النخ الله, V 10097.

F. 14 handelt u. a. vom Wollen الارادة und dem Satze: اريد أن لا أريد.

2917.

Dasselbe Werk in:

1) We. 1843, 3, f. 17—22°.

Format etc. und Schrift wie bei 2).

Titel und Verfasser, Anfang und Schluss ebenso.

F. 22 enthält von späterer Hand einige gufische Verse, deren erster: ولدت ابي من قبل التوالد والماء والكحتها اياه قبل التوالد nebst Erklärung.

2) Lbg. 676, 2, f. 3. 6. Format etc. und Schrift wie bei 1).

Ein Stück aus dem selben Werk. Titel fehlt. F. 3^a Mitte beginnt mit dem Kapitel والم الم Dieses Blatt entspricht Spr. 851, 2, f. 9^b, Z. 22 bis f. 10^b, Z. 2. Dann fehlt ein Blatt. Bl. 6 enthält den Schluss des Kapitels (= Spr. f. 11^b, Z. 5 bis f. 12^a, Z. 19).

2918. WE. 119.

16) f, 92b-104b.

Format etc. wie bei 1). - Titel f. 92h:

كتاب أنشاء الجداول والدوائر

Ausführlicher f. 93° in der Vorrede:

انشاء الدواير الاحاطبة على الدقايق على الدقايق على مضاهاة الانسان للخالف والخلايق في الصور الحسوسة والمعقولة والخلايق وتنزيل الحقائق عليه في انابيب الرقائق

Verfasser ungenannt.

الحمد لله الذي خلف الانسان: Anfang f.92b على صورته . . . أما بعد فان الله سجانه لما عرفنى حقايف الاشياء على ما هي عليه في دواتها الرخ

In dieser Schrift, welche nach Pet. 327°, 3, f. 19° an 'Abd alläh elhabest gerichtet ist, handelt Ibn el'arabt über die erhabene Stellung des Menschen in der Schöpfung und im Urbeginn, ehe er noch leiblich gebildet war; ferner über den Begriff des Wissens, über Gottes Eigenschaften und Namen und deren Wirken in der Welt. Darin f. 101°: 'باب سبب بدر العالم ونشئنه

وما هي عليه بوجود الاكوان ' Schluss f. 1046 . . . والله المرشد للصواب نم المختصر . . . والله المرشد للصواب تم HKh. I 1858.

2919.

Dasselbe Werk ist enthalten in:

1) Pet. 327*, 3, f. 19-23.

S^{vo}, 21 Z. (18×12⁸/₄; 13×8¹/₂cm). — Zustand: lose Blätter; etwas fleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband fehlt; lose im Pappdeckel zus. mit 1, 2. Titel und Verfasser f. 19 zur Seite: رسالة السلها ابن العربي لعبد الله الحبشي Anfang und Schluss ebenso.

Schrift: klein, gefällig, gleichmässig, vocallos; der Text in rothen Linien eingerahmt. — Abschrift von لعبد العروي um 100/1688.

Nach f. 19 u. 21 sind Lücken.

Auf f. 23^b stehen, ausser Kleinigkeiten, 4 Verse von الشيخ البكري zum Lobe des Kaffes (با قهرة تذهب هم الفتى).

2) We. 1633, 1, f. 1—18*.

102 Bl. 8vo, 17 Z. (15¹/₂ × 10¹/₂; 11 × 6^{cm}). — Zustaud: nicht recht fest im Einband; ziemlich unsauber. — Papier: gelb, glatt, dünn. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe.

Schrift: Türkische Hand, geläufig, etwas hintenüberliegend, nicht undeutlich, vocallos. — Abschrift v. J. 276/1568. Nach f. 1 fehlt 1 Bl.

3) Lbg. 1029.

13 Bl. 8°, 19 Z. (18 × 13¹/2; 13¹/2 × 10°m). — Zustand: etwas wasserfleckig, auch nicht ohne Wurmstich. — Papier: gelb, glatt, stark. — Kinband: Pappbd mit Klappe.

Titel f. 1° von späterer Hand: انشاء الدوائر Verfasser ziemlich ausführlich. Anfang wie bei WE. 119, 16. Das Vorhandene bricht f.7° ab mit: باب الجدول الهيولاني (WE. 119, 16, f. 99°, 7).

Schrift: kleine Gelehrtenhand, gedrängt, kräftig, ziemlich deutlich, vocallos. — Abschrift c. 1000/1591.

F. 8 enthält ein Stück aus العلوم العلوم العلوم Aussprüche über السرار الطهارة enthaltend. — F. 9 giebt die Uebersicht eines Werkes über Hochmuth und Demuth (الكبر والتواصع), in 25 Abschnitten und Schlusswort. — Dann f. 9b—10der 1. Abschnitt غي تفسير الكبر والتكبر والاستكبار Labschnitt في تفسير الكبر والتكبر والاستكبار F. 10b—11a Aussprüche Mohammeds über Kleidung (في اللباس). — F. 12b. 13a Beispiele für den Buchstaben, in den verschiedenen Fällen seiner Aussprache.

4) Mq. 122, 34, f. 281-286.

 8re , 15 Z. $(18 \times 13^{1}/4; 18 \times 9^{1}/3^{\text{cm}})$. — Zustand: unsauber u. fleckig. — Papier: gelb, glatt, diok.

Ein Stück desselben Werkes. Titel und Verfasser von späterer Hand f. 281° oben:

كتاب انشاء الدواير للشيخ الكبير رآ

Anfang wie bei No. 2918. Vorhanden das erste Viertel des Werkes, das Weitere fehlt. Die hier letzten Wörter f. 286 نعدم العالم يكن في وقت لكن الوهم يتخيل ان بين

Schrift: ziemlich gross, kräftig, flüchtig, vocallos, bisweilen fehlen auch diakrit. Punkte. — Abschrift c. 800/1897,

2920. WE. 119.

Format etc. wie bei 1). - Titel f. 67b:

كتاب الحق

الدين ابن العربي الدين العربي الدين العربي الدين الدين العربي

الحمد للذات الواحدة من Anfang f. 67b: جميع الوجود . . . أما بعد فان النظير من حيث النعت والوصف قد يوجد في جميع الموجودات الخ

Betrachtungen des Ibn el'arabi über das wahre Wesen Gottes.

فلنقبض العنان ونقوم لاسباغ : "Schluss f. 71 الطهور ومناجات الرحمن والحمد لله الخ الطهور ومناجات الرحمن والحمد لله الخ

2921. Spr. 783. 3) f. 43-48.

8vo, 19 Z. (Text: 11½ × 8½ cm). — Zustand: fleckig, unsauber. — Papier: bräunlich, ziemlich glatt, stark. — Titel und Verfasser f. 43a;

ك" نُسْخَلا الحقّ للشيخ (ابن العربي Am Rande)

الحمد لله الذي جعل الانسان : Anfang f. 43b الكامل معلم الملك . . . أما يعد فاق الله تعالى لما اوجد العالم اوجده على ثلاثة انواع من الايجاد الخ

Diese Schrift des Ibn el'arabi handelt von der Schöpfung überhaupt, dann besonders von der des Menschen, von dem Lichte zu seiner Linken und der Finsterniss zu seiner Rechten, von der Benennung der Wesen durch ihn, seiner Stellung zu den Engeln, von den 5 verschiedenen Körper-Arten, von dem Menschen als Stellvertreter Gottes auf Erden, von dessen Macht über die Engel ausser Iblis, von dem Wesen und der Macht des Iblis.

Das Vorhandene bricht so ab f. 47°: ناخذ يصادمه مصادمة الصدّ فلهذا وقعت الاباية منه Der Schluss fehlt (= Pm. 15, 5, S. 56, Z. 6 ff.). F. 48 enthält einige Zeilen von neuerer Hand, scheinbar das Ende dieser Schrift gebend, was falsch ist.

Schrift: sehr klein, gefällig, gleichmäseig und gut, vocalisirt. — Abschrift c. 600/1397. — EKh. VI 13763.

2922.

Dasselbe Werk in:

1) Pm. 15, 5, S. 50-56. Format etc. und Schrift wie bei 1).

2) Lbg. 676, 3, f. 6b-10. Format etc. und Schrift wie bei 1).

Titel ebenso. Verfasser fehlt. Anfang und Schluss wie bei Pm. 15, 5.

3) Lbg. 1015, 1, f. 1-7*.

28 Bl. 8°°, 21 Z. (18 × 13; 14²/₃ × 11^{cm}). — Zustand: fleckig. — Papier: gelb, glatt, dick. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Titel f. 1b ebenso. Verfasser etwas ausführlicher. Anfang u. Schluss wie bei Pm. 15, 5.

Schrift: ziemlich gross, aber ungleich, deutlich, ziemlich stark vocalisirt; Hauptsätze roth. — Abschrift um ⁹⁷⁰/₁₅₆₂ (f. 23a) — f. 19b im J. ⁹²⁶/₁₅₂₀: dagegen No. 1744 — von بكر بن ابراهيم بن حمد بن ابراهيم بن أبراهيم الخنيلي. — Collationirt im J. ¹⁰⁰⁷/₁₆₅₇.

F. 7* unten bis 8* enthalten çüfische Verse, hauptsächlich von البن العربي.

2923. WE. 119.

Format etc. wie bei 1). - Titel u. Verfasser f. 104b:

كتاب عقلة المستوفر لابن العربي

الحمد لله الذي افتته وجود : Anfang f. 104 المجات السري الارواح الهينة الخلوقة بل الميدعة من فيص السجات . . . أما بعد فان الله تعالى علم نفسه فعلم العالم البخ

Ibn el'arabi handelt hier in einer Anzahl (ungezählter) Kapitel von den Schöpfungen der höheren und niederen Welt, wie sie sich in den Geistern, dem Verstand, dem göttlichen Thron, den Gestirnen und der Erde und der Entstehung des Menschen zeigt. Zuerst:

باب في نظم ما يحتوي عليه هذا الكتاب 105 من ذكر العالم العلوي والسغلى

باب في خلق الارواح 106 ; باب الكمال الانساني 106 ، 107 الكمال الانساني 107 ، 107 باب في خلق العقل 107 ، 118 باب في الدياء 115 ، باب خلق الدياء 115 ، باب في النكاح والتوالد 120 ، باب في خلق النكاح والتوالد 120 ، باب في النكاح والتوال

Schluss f. 123b:

عينى ولست بغير لكم فكن بي انتا (HKh. IV 8215 ist ein anderes Werk.)

2924.

Dasselbe Werk in:

1) Spr. 854, 1, f. 1-36b.

185 Bl. 8vo, 17 Z. $(15^{1}/_{3} \times 10^{1}/_{2}; 11^{1}/_{2} \times 7^{cm})$. — Zustand: etwas unsauber. — Papier: gelblich, ziemlich stark u. glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Titel f.1^a: كتاب العقلة, Verfasser im Anfang ausführlich. Anfang u. Schluss ebenso.

Schrift: klein, deutlich, gleichmässig, geradestehend, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift im J. 899 Ram. (1494) von تحمد بن ابي اليسر الشافعي القوصي (Als Jahr der Abschrift steht bloss ۹۹ دسنڌ).

2) Lbg. 886.

13 Bl. 8°°, 25 Z. (21 × 15¹/2; 14¹/2 × 10°m). — Zustand: hauptsächlich am oberen Rande fleckig; der Seitenrand zum Theil ausgebessert. Bl. 1 im Text etwas schadbaft. — Papier: gelblich, glatt, meistens ziemlich dünn. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe.

Titel f. 1*: كتاب عقلة المستوفر Verfasser ausführlich. Anfang ebenso. Schluss f. 13^b: بل جهاء بهم من قبورهم الي جهام اعادنا الله تعالى منها جهاه نبي الرحمة سيدنا صقم امين الحد لله رب العالمين (Einige Zeilen vor dem bei WE. angegebenen Schluss.)

Schrift: klein, geläufig, nicht undeutlich, fast vocallos. Das Stichwort باب roth. — Abschrift um المناء الحديد اللطيف الحنفي الحديد البناء المياطي

3) Lbg. 633.

20 Bl. 8vo, 25 Z. (20 × 14; 15 × 9^{cm}). — Znstand: gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe.

Titel und Verfasser f. 1°: عُقلة العلماء للشيخ محيى الدين ابن عربى

Der Titel in der Unterschrift bloss XXXXX Anfang und Schluss ebenso.

Schrift: ziemlich gross, gut, gleichmässig, etwas vocalisirt. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1100/1888

2925. Spr. 1961.

8°°, c. 20 Z. $(16^1/2 \times 11^1/4; 11^1/2 \times 7^{\circ m})$. — Zustand: am unteren Rande fleckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Titel fehlt; s. Anfang. Verfasser fehlt; es ist:

تحيى الدين ابن العربي

الحمد لله الذي جعل العلم مفتاح :Anfang الجنة . . . وبعد فهذا كتاب مسمى بتخفظ السفرة الى حضرة البروة مشتمل على عشرة ابواب وفصول نعوذ بالله عن الاشتغال بالفصول النخ

In diesem Werke, welches in 10 Kapitel zerfällt, erörtert Ibn el'arabī die Entwicklungsstufen, welche der Çūfi durchzumachen hat, um zur höheren Erkenntniss Gottes vorzudringen, von der Reue zum Glauben, zur Selbstentsagung, zur Liebe u. s. w.

; في الاعتقاد 2. 225° ; في التوبة 2. 224° باب. 1. بياب. 1. في الاعتقاد 5. 226° ; في التوبة 4. 226° ; في الاخلاص 3. 225° . في العشق 227° ; في العشق 227° ، في العشق 230° ، في بيان الخلوة وآدابها وشروطها 230° ; في صفة المريد 231° . 9. وأحال وتفسير بعصها 237° . في بيان المعرفة والمقام والحال وتفسير بعصها 237° . 10. 237°

على القول الثابت في الحياة "Schluss f. 238° الدنيا وفي الآخرة اللهم استجب اللهم استجب اللهم استجب اللهم استجب والحمد للم أولا وآخرا والصلاة والسلام على رسوله باطنا وظاهرا وعلى آله المخ

Schrift wie bei 14). Am Rande oft Verbesserungen und Zusätze und Bemerkungen.

HKh. II 2592.

2926.

Dasselbe Werk enthalten in:

1) Pm. 84, 1, S. 1-51.

71 Seiten 8°°, 11 Z. $(19^{1}/2 \times 14; 13 \times 7^{1}/2^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ganz sauber. Das 1. Blatt am Rücken ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: schöner Halbfzbd.

Titel ebenso. Verfasser S. 1:

Schrift: gross, weit, stattlich, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften u. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1100/1688.

2) We. 1860, 10, f. 41b-42.

Format etc. und Schrift wie bei 9).

Titel und Verfasser fehlt. Anfang wie bei Spr. 1961, 16. Bricht ab gegen Ende des 4. Kapitels, mit dem Verse:

احبك لا ارجو بذلك جنلا ولا اتقى نارا وانت مرادي

3) We. 1636, 1, f. 1b-15a.

66 Bl. 8°°, 15 Z. (16³/4×12; 14×10¹/2°m). — Zustand: die obere Hälfte (und noch mehr) wasserfleckig, ausserdem ziemlich unsauber; die Blätter unten durch einen Nagel durchlöchert; Bl. 1 ausgebessert. — Papier: gelb, dick, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel und Verfasser fehlt: s. Anfang.

الحمد للد الذي انطق كل شيء : Anfang f.1b بعد فهذه رسالة بتسبيعه والصلولا على رسوله . . . أما بعد فهذه رسالة مرتبة على عشرة ابواب وفصول ومسمالا بتحفة السفولا التي حصولا البررلا لشطار الطريقة كاشف اسرار الحقيقة مهبط انوار القدسية خادم الحصرلا قوام الملة والدين أبى الفضل محمد بن عبد الحميد بن أبى الفضل محمد بن عبد الحميد بن مسيخ المشايخ البسطامي قدس الله ارواحهم Dann folgt das 1. Kapitel.

Dieser Anfang weicht von dem des soeben besprochenen Werkes etwas ab. Der Titel ist derselbe, als Verfasser ist Mohammed ben 'abd elhamid ibn elbistämi qiwam eddin angegeben. HKh. I 2592 citirt das Werk mit denselben Aufangsworten, legt es aber einem Jelal eddin ahmed bei. — Indessen scheint es doch nichts weiter als das Werk des Ibn el'arabi zu sein: es hat ganz dieselbe Ein-

HANDSOHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

theilung und auch denselben Schluss. (Eine Abkürzung desselben ist es nicht.)

Schrift: ziemlich gross, Türkischer Zug, weit, doutlich, vocallos. Ueberschriften zum Theil roth. — Abschrift c. 100/1688. — Nach f. 7 fehlt 1 Bl.

4) We. 1634, 1, f. 36-25.

100 Bl. 8vo, 17 Z. $(16^2/_3 \times 10^1/_2; 11^1/_2 \times 7^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: brauner Lederband mit Klappe.

Titel f.3°: ر" محفة السفرة الح. Verf. fehlt. Anfang und Schluss wie bei We. 1636, 1.

Schrift: gross, deutlich, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift vom J. 1154 Rab. II (1741).

F. 1—3° enthalten Aussprüche und Gebete, darunter eines, das ابراهيم التيمي gelernt hat von الخصر und das المسبعات genannt wird; ausführlicher wird darüber gehandelt in 5) f. 98° ff.

2927. Pm. 80.

85 Seiten 8^{vp}, 17 Z. (17³/₄×13; 10¹/₂×8^{cm}). — Zustand: unsauber und fleckig, bes. am Ende. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Ledorrücken. — Titel (von späterer Hand, auf der Vorseite):

الحدد لله الذي حجبنا عنه غيرة ان يعرف :Anfang له كنه بدا نورا ... أما بعد فانه من استوهب من الواهب

Ibn el'arabī handelt hier von der Liebe zu Gott, den verschiedenen Stufen derselben und gleichsam den "Vorhängen", welche dem Strebenden den Zutritt wehren. Das Werk ist in viele ungezählte Abschnitte getheilt, deren jeder mit بایج bezeichnet ist. Zuerst بالوحدانیة بالصحو بالستر بالخلوق والجلوق بالحالی بالحالی بالدود بالعالی بختان الحجاد بالعالی بالحداد بالعالی بالحداد بالعالی بالحداد بالعالی بالحداد بالعالی بالحداد بالعالی بالعالی بالحداد بالعالی ب

لم يطلب الوصال ان طلب :Schluss S. 22 الوصال لم يرد ما اراد المحبوب فهو مغلوب محبوج نم

Schrift: klein, gefällig, gleichmässig, etwas vocalisirt. Seite 1 ähnlich ergänzt. — Abschrift c. 1000/1591.

HKb. III 6094.

2928.

Dasselbe Werk in:

1) Lbg. 935, 8, f. 66b-70°.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

Titelüberschrift: كتاب الحجب لحبي الدين Collationirt.

2) Mq. 427, 4, f. 25*-27.

Format etc. und Schrift (Text: 16 × 9cm) wie bei 3).

Titelüberschrift: الرسالة الشريفة. Verfasser fehlt. Anfang wie bei Pm. 80, 1. Bricht ab, fast zu Anfang des (5.) Abschnittes الصاحب على شيء لم يبلغ وقته كما قيل. mit den Worten: لصاحبها على شيء لم يبلغ وقته كما قيل

3) Pm. 84, 3, S. 65-71.

 8vo , 17 Z. $(19^{1}/9 \times 14; 15^{1}/9 \times 9^{cm})$. — Zustand: fleckig, besonders S. 70. 71. — Papier etc. und Schrift wie bei 2), aber gedrängter, kräftiger.

Titel u. Ver f. fehlt. An fang wie bei Mq. 427, 4. Bricht ab in dem (2.) Abschnitt جياب الحب الحبوب التخروكلما يفعل المحبوب محبوب محبوب الآخر وكلما يفعل المحبوب محبوب التخروكلما يفعل الحبوب الحبوب التحبوب التحبوب

2929. We. 1618.

59 Bl. S^{vo}, 19 Z. (20 × 14¹/₃; 14¹/₂ × 9³/₄—10^{cm}). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht frei von Flecken f.13 ff.; der untere Rand wasserfleckig, besonders in der Mitte des Werkes. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: brauner Lederband mit Klappe. — Titel und Verfasser f. 1^a von späterer Hand:

كتاب وصف تجلي الذات المنسوب الي الشيخ الاكبر تحيى الدين ابن عربي

الحمد لله الذي حجبنا عنه غيرة : Anfang f.1^b الحمد لله الذي حجبنا عنه غيرة الإصار بنوره وظهر ال يعرف له كنه بدأ نورا فاستنر عن الابصار بظهوره فاندرج النور في النور الخ

Dies Werk hat ganz denselben Anfang wie die zuletzt besprochenen (Pm. 80, 1 ff.) und doch ist der Inhalt und der Schluss verschieden. — Der Verfasser ist fraglich, daher in obigem Titel steht "beigelegt dem Ibn el'arabi". HKh. erwähnt dasselbe nicht. Wahrscheinlich

liegt hier eine Fälschung vor. — Der Verfasser erörtert in einer Menge Fragesätze in mystischem Sinne die verschiedenen Weisen, in denen Gott sein Wesen offenbart. Die ersten derselben sind:

مسئلة في معنى قوله سجان الله اعلم ان هذا أf.1 الذكر يفتح للذاكرين ان الحق وراء كل تنزيه

مسئلة في معتى قول الحمد لله عال الله تعالى "2" [ما وقل الحمد لله

مسئلة في التوحيد للامام الغزالي؛ اعلم أن الحق 26 تعالى هو المنفرد بالافعال

Der letzte:

فايدة للامام العارف الوارث المحمدي قدس سرّة 66° في معرفة التعلق والتحقق والتخلق (woran sich schliesst die Besprechung der Gottesnamen, mit Hinzufügung von وافتقارك اليه من حيث الجمع علاسم الله افتقارك اليه من حيث الجمع مما يجوز ان يكون على الحدّ المشروع . . . الرحمن افتقارك اليه في تحصيل الاسم بجهلة منك الحر

مسئلة سئل الامام على بن ابي طالب . . . هل 59 مسئلة سئل الله الخ عرفت محمدا بالله الخ

مسئلة للشيخ حيى الدين قدس سرة لا يلزم الراضي 59° بالقصاء أن يرضى بالكفر والمعاصي والخالفات الرخ

فان ما هنا هي عين المقصى : Schluss f. 59^b الا ان تجعل ما زايدة نحينتُذ يجوز لك والله سجانه تعالى اعلم تم الكتاب

Schrift: ziemlich gross, gewandt, deutlich, wenig vocalisirt. Ueberschriften und Stichwörter roth. Von f.53 an ähnlich ergänzt; die Ueberschriften und Stichwörter (bis auf der ersten Seite oben) hier schwarz und kaum hervortretend, bisweilen aber schwarz überstrichen. — Abschrift c. 1100/1688.

Dasselbe Werk liegt in We. 1646 vor; aber der Text weicht namentlich gegen Ende von einander ab, besonders insofern als die Reihenfolge der Hauptsätze oft verschoben ist; ausserdem fehlt Manches, was in We. 1646 steht. Dieser Mangel rührt nicht daher, dass in der Ergänzung (f. 53 ff.) Manches fortgelassen wäre, sondern findet sich, ebenso wie die Textverschiebung, auch schon früher. So ist im Ganzen f. 50°, 2 bis 51°, 3 — We. 1646, 82°, 13 bis 86°, 7. Die Stelle 86°, 7 bis 88°, 9 ist ausgelassen;

 51^{b} , $3-6 = 88^{b}$, 9 bis 89^{a} , 1; 51^{b} , 7 bis 52^{a} , 2 = 94^{b} , 6 bis 95^{b} , 3; 52^{a} 6 bis 56^{a} , $11 = 98^{b}$, 5 bis 108^{b} , 5; 56^{a} , 11 bis 59^{b} , $2 = 89^{a}$, 6 bis 94^{a} , 12.

Vgl. HKh, II 2461. III 6028 (التجليات الالهيات); beide Werke sind verschieden.

2930. We. 1646.

116 Bl. 8°, 13 Z. (153/4 × 101/2; 101/2 × 7cm). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ganz sauber und nicht frei von Flecken; am oberen Rande wasserfleckig; ausserdem ist von den letzten Blättern (113—116) die obere Hälfte abgerissen; Bl. 61—68 in der oberen Hälfte durchgerissen und zusammengeklebt. — Papier: galb, glatt, ziemlich stark. — Einband: brauner Lederbd mit Klappe.

Dasselbe Werk. Titel und Verfasser, Anfang und Schluss fehlt. — Im Anfang fehlt 1 Blatt; f. 1°, 1 = We. 1618, f. 1°, 10. Der vorhandene Text hört f. 116° 80 auf: فايدة من علامة الولتي اذا طال عمرة كثر عمله واذا زاد فقرة زاد سخاوة واذا زاد علمه كثر تواضعه فايدة من كتاب التنوير ايضا الاستقامة خير من الف

Der Text ist im Ganzen, wie es scheint, ausführlicher und reichhaltiger als in We. 1618.

Schrift: ziemlich gross, gewandt u. gefällig, deutlich, ziemlich stark vocalisirt. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1100/1688. — Collationirt. — Nach f. 7 fehlt 1 Blatt.

2931. Pm. 185.

Format etc. und Schrift wie bei 3). — Titel fehlt, steht in der Vorrede f. 12a;

الحمد لله على ما الهم وعلمك ما لم :Anfang تكن تعلم . . . أما بعد فانى استخرت الله تعالي . . . بمنزل آل امية بالطايف في زيارتنا الح

Auf den Wunsch zweier Freunde, des عبد الله بن بدر الدين بن عبد الله الحبشى الحراني und des حمد بن خالد الصدفي التلمسانى, von Ibn el'arabī bei einem Besuch in bei seiner Wallfahrt im J. 599 Gom. I (1203) verfasst, als Wegweiser zur Seeligkeit. Er handelt

darin über Kennzeichen und Zustände der Art höherer Çüfts, welche Abdal heissen. Das Werk ist eingetheilt in eine Anzahl ungezählter Abschnitte. 12° فصل الحكم نتيجة الحكة والعلم نتيجة المعرفة الخ فصل فصل لما شغف الزاهد بترك دنياء الخ فصل كان لنا بمرشانة الزيتون ببلاد الاندلس الخ فصل فصل في العبد العبد على قسمين الخ فصل في العبرلة العزلة سبب لصمت اللسان الخ فصل في الجوع الجوع هو الركن الثالث الخ فصل في السهر تتيجة الجوع الرخ

Schluss f. 17 (nach einigen Versen auf الله Kāmil): لاستعمال هذه الاركان وينزلنا واياكم منازل المنان؛ الحسان الع الولي المنان؛ HKh. III 4619.

F. 17^b ein Excurs über Definition der Çüfik und über den Unterschied zwischen dem Namen und den übrigen Gottesnamen,

2932.

1) Mq. 43, 5, f. 104-106. Format etc. und Schrift wie bei 4.

Dasselbe Werk, 2. Hälfte. Titel u. Verf. fehlt. Beginnt, nach einer kurzen Vorbemerkung: اعلم ان اعماد هذا الطريق الاستى وقواعد اربعة اشياء المن mit dem Abschnitt في الصبت u. hört auf mit dem Vers: ما بين صمت واعتزال دايم والجوع والسهر السريع الحال

2) Mq. 427, 3, f. 23-25^a (8vo, 21 Z.).

Ebenfalls die zweite Hälfte, ohne die Vorbemerkung. Schluss wie bei Pm. 185, 4.

2933. Spr. 878.

8°°, c. 22-24 Z. (Text: 15 × 11°m). — Zustand, Papier, Einband wie bei 1). — Titel fehlt; nach der Unterschrift f. 37°:

شجون المشجون وفتون المفتون Verfasser fehlt; nach HKh.: ابن العربي

Anfang fehlt. F. 3° beginnt im 1. Kapitel des Werkes, mit den Worten: مع الغفلة عن F. 3° der Abschnitt: المخالفة في الانعال الح

Ibn el'arabi handelt hier in 3 Kapiteln von dem Streben nach Selbstveredlung durch Selbstbezwingung.

في العبل والعامل؛ يا من هو معى والاقرب التي المع المعدد على العدم على المعدول؟ سجان من اوجد من العدم على المعدود المعدد المعدد

Schluss f. 37b: وأكبل ناظر وان الكبل آخر تمر أرضع الزمان فلا حدود فكل أول والكبل آخر تمر ألامان فلا حدود فكل أول والكبل آخر تمر الإمان فلا حدود فكل أول والكبل آخر تمر المناف Schrift: f. 3-11a gross, ungleich, unangenebm, nicht gerade undeutlich, vocallos. F. 11a unten ff. kleiner, blass, ziemlich flüchtig, vocallos. Nach f. 25 scheint eine Lücke zu sein. — Abschrift im J. 1084 Dü'lqa'da (1674) von الحاج عبد الرحيم بن الحاج تحمد الرديني Collationirt. — HKh. IV 7422.

2934. Lbg. 935.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Titelüberschrift: کتاب الشواهد

Verfasser (am Rande): محيى الدين

الحمد لله رب العالمين . . . هذا Anfang: الحمد لله رب العالمين . . هذا الحق في القلب كتاب ينصمن ما ياتي به شواهد الحق في القلب من العلوم الالهيمة والوصايا الربانية بلسان الحكمة النخ

Ibn el'arabi behandelt hier in vielen ungezählten Kapiteln, die alle mit باب شاهد eingeführt werden, die im Herzen vorhandenen Beweisgründe für Gottes Wesen, die, auch wenn das Stadium des Erschauens vorüber ist, im Herzen bleiben.

74° باب شاهد الاشتراك في التقدير

باب شاهد السجدتين اياك اعنى فاسعى يا جاره '74° الانوار والطلمات التوبيخ

باب شاهد الغيرة الوزراء الامر الخفق والجلى مم 75° العنادة والجلى مم 75° العنادة الحب العنادة العبادة مم السوال القدرة الذكر المنة العبادة مم السبك والنشجير

باب شاهد السلب الغيب الوفا الباطئ 176 باب شاهد الحيوق تنزل الربوبية المغالبة الوكالة 176 باب شاهد الحيوق تنزل الربوبية

وبوحي العسل في حق روحك : "Schluss f. 77 وبوحي اللبن في حق من يبلغه كلامك ولا يراك فانه ارجى وارجى والجبى استوفى الوارد' والحمد لله الج Collationirt. — HKh. V 10236.

Lbg. 359, 4, f. 137—147.

Format etc. und Schrift wie bei 2).

Dasselbe Werk. Titel f. 137^a ebenso. Verfasser wie bei Lbg. 359, 3, aber unrichtig.

2935. We. 1632.

Format etc. und Schrift wie bei 1). Besonders am oberen Rande und im Rücken stark wasserfleckig. Bl. 60 in der Mitte durchgerissen und ausgebessert. — Titel fehlt; nach dem Vorwort f. 62*:

ر" الاتحاد الكونى في حضرة الاشهاد العينى بمحصرة الشجرة الانسانية والطيور الاربعة الروحانية Verfasser: s. Anfang.

يقول . . . أبن العربى . . . هذا Anfang: كتاب كريم وخداب جسيم كتبت به قال قدس الله سرّه من انتقاصى الى كمالي من انحرافي الى اعتدالي

Ibn el'arabi handelt hier von der Menschheit überhaupt und dem Urverstand, der Urseele und Materie und dem allgemeinen Körper (الخسم الكلي). Die Abhandlung ist in Reimprosa, mit Gedichten untermischt.

خطبة الشجرة الكلية الموصوفة بالمثلية 656 خطبة العقاب المالك 686 ;خطبة المطوقة الورقاء 666 خطبة الغراب الحالك 71° ;خطبة الغيبة العنقاء 70°

Schluss f. 72°: لعاقل حث ألعاقل عليك ورحبة الله وبركاته الطالب تجالا نفسه والسلام عليك ورحبة الله وبركاته HKh. V 9757.

Lbg. 935, 11, f. 77^a—80^b. Format etc. und Schrift wie bei 1).

Dasselbe Werk. Titel steht am Rande und in der Unterschrift. Verfasser (in der Unterschrift): حيى الدين. — Collationirt.

2936.

Spr. 2005, f. 34"-36". Abhandlung des Ibn el'arabi, betitelt: Eurale Elmales

über die vorzüglichsten Eigenschaften der Formel: لا اله الا الله محمد رسول الله . Anfang: سؤال سال احد السادات الاخوان . . . عن معاني فضايل HKh. V 10999.

2937. We. 1633. 5) f. 56 - 61a.

8vo, 17 Z. $(15^{1/2} \times 10^{1/2}; 10^{1/2} \times 6^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut. - Papier: gelb, glatt, stark. - Titel und Verfasser f. 56a:

الافادة لمن اراد الاستفادة

لمحيي الدين ابن العربي الحاتمي الطائي الانداسي

حصر امهات المعارف وعدم حصر ما :Anfang f.56b ينتهى اليد المولدات من العوارف امر الله تعالى نبيد صعم البخ

Ibn el'arabi erörtert hier die 3 Grundwissenschaften, deren eine von Gott handelt ohne dessen Beziehungen zu den zwei Welten, die andere von der von dem Verstande aufgefassten Welt, die dritte von der wahrnehmbaren Welt, nebst Angabe, in wie viele einzelne Wissenschaften jede derselben zerfällt. Der Anfang ist auffällig.

الله ما ذكرناه والأمر الا: Schluss f. 60b: المراه كما فصلناء وشرحناه والله قد افصيح لنافي المقال فلم الحمد على عموم الافضال كما له على كل حال ... فانع كثيب العطاء والامداد كملت السالة ،

Schrift: ziemlich gross, gefällig, vocallos. Einzelne Satze roth. - Abschrift c. 1150/1737. - Collationirt.

> 2938. WE. 119. 6) f. 31b -44".

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel f. 31b;

كتاب الفَهْوَانِيَّة منزل المنازل

Verfasser ungenannt.

الحبد لله الذي نقم العقول : Anfang f. 31b بعلوم الرياضات وهذبها . . . أما بعد فأن الله تعالى

Ibn el'arabī bespricht hier die sämmtlichen Stationen, die der Mensch durchzumachen hat, um zur höheren Erkenntniss Gottes zu gelangen. Er bespricht unter anderen darin das بغ الوحدانية 1. f. 33°) قسم in 5 منزل الرموز في منازل منها منزل الاستواء من العماء 33b . زفي منازل منها منول البراوير 3. f. 34b ; ومنول التمثّل غ. منازل منها منزل الرينة الالهيك 4. f. 36b رفي منازل منها منزل الذكر ومنزل السلب 5. f. 36b ثم انتقال عند الى المشاهد : Schluss f. 44° الالهيئ التي لا تتقيد بالمكان ولا يحكم عليه الآن الله اعلم تم الكتاب

HKh, III 6426 (" الهو) scheint verschieden zu sein.

2939. Spr. 788.

30 Bl. 8vo, 10 Z. $(20^{1/2} \times 14^{1/2}; 14^{1/2} \times 11^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut. - Papier: gelb, stark, etwas glatt. -Einband: Pappbd mit Lederrücken. - Titel u. Verf. f. 1n:

كتاب الموازنة للشبخ الاكبر محيى الدين . . . أبور عربي النخ

قال ... الحمد لله الكاشف : Anfang f. 16 تطادُّف الاسرار لارباب الهمم والابصار . . . وبعد فالنظر في هذا العلم الذي تحق بصدده نظران نظر بواسطة الامثال المصروبة للنظار ونظر في الحكمة الالهية التي هي ينبوع الانوار وكلاهما نظر للعقل الح

Der Inhalt dieser Schrift des Ibn el'arabi geht auf die "Vergleichung" zwischen den zwei Welten (بين العالمين) von çüfischem Standpunkt aus.

حتى يهتدي اليها من غير تعليم : Schluss f.30° يسيبه وهكذا هذا والله ولى التوفيف ونعم الرفيف تمت البخ

Schrift: gross, weitläufig, deutlich, vocallos. - Ab-.ungefāhr um 1800 , درویش عثمان schrift von

> 2940. Pm. 23. 4) 8. 53 - 79.

8vo, 27 Z. (Text: 16 × 11cm). — Zustand: ziemlich gut; das Papier ist seiner Breite wegen öfters am Rande umgebogen. An den oberen Rand S.77-79 Papier angeklebt. -Papier: gelb, stark, glatt. - Titelüberschrift n. Verf .: ر" في نعت الأرواح الشيخ الاكبر محيى الدين النخ الما جعل لهذه المعارج احكاما النخ

الحمد لله الذي اخرج ارواح العارفين : Anfang من كتم العدم وسيرهم في ميادين القدم . . . أما بعد فان اخواني سالوني ان اذكر شيئا من نعت الارواح النخ

Darstellung, wie der Geist von Gott geschaffen und durch welche Stationen er gehen muss, um zur Erkenntniss Gottes zu gelangen, und die verschiedenen Ansichten über das Wesen des Geistes, wie auch Erörterung über Verhältniss von Geist, Herz und Verstand. Diese Abhandlung des Ihn el'arabi zerfällt in mehrere ungezählte فصل, ohne besondere Ueberschriften.

حتى يعتبر بهذا القدر من كيدها :Schluss: ومكرها ويهتدي به الى فندون غيبها كتم الكتاب Schrift: klein, gedrängt, gleichmässig, fast vocallos. Abschrift im Jahrs 1109 Moharram (1697) von محمد بن محمد بن يوسف بن محمد الحرائي

2941. We. 1619.

14 Bl. 8vo, 13 Z. (16×11; 11×7¹/₂cm). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband. — Titel und Verfasser f. 1^a:

رسالة ترتيب السلوك الى مالك الملوك لحيى الدين ابن العربي

الحمد لله رب العالمين وصلى الله ... Anfang f.16: أما بعد فهذه فبداة في ترتيب السلوك الي ملك الملوك الم

Weg zu Gott. Diese Abhandlung des Ibn el'ar a bī zerfällt in Vorwort, 3 فصل, Schlusswort. فصل قد حقيقة الوصول الي الله تعالي الله تعالى الله القدمة

في سير الريف من طأهره الي نفسه المعبر "3 فصل .1 عنه في الشريعة وهو اتباع الصراط

ق سير المريد من نفسه الي قلبه المعبر 6 فصل .2
 عنه بالطريقة وهي التخلف بالخلف

في سيرة من قلبة التي ربه المعبر عنه بالتقيقة 84 فصل . 8 وهو أخو ما سوي الله

[في آداب الخلوة] من لم يتيسر له شيخ 12 الخاتمة

Schluss f. 14°: المتعالى ان جعالى الله تعالى الله على المقام الاسنى . . . وعلمناه من ممن رقاه بفصله التي المقام الاسنى . . . وعلمناه من ممن رقاه بفصله التي المتعالى الله على سيدنا التي Schrift: gross, krāftig, rundlich, deutlich, vocallos. Ucberschriften roth. Text in rothen Linien. — Abschrift im J. 1238 Śawwāl (1823) von عيد الغنى الميداني الميداني

2942. We. 1868. 2) f. 37^h-38.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel und Verfasser fehlt: s. unten.

الحمد لله الذي هدانا لهذا وما كنّا :Anfang لنهتدي لولا أن هدانا الله لما قال الله تعالى لنبيّه صقم وانذر عشيرتك الاقربين الخ

Es ist hier bloss der Anfang der Abhdlung des Ibn el'arabi vorhanden, deren Titel f.38a, 10:

HKh. I 1266.

Einen Commentar zu den schwierigen Stellen des Werkes hat عمر عبد القادر بن القادر بن

2943. We. 1632. 5) f. 81-82*.

Format etc. und Schrift wie bei 4). — Titel-überschrift f. 812:

Verfasser nach dem Bism. (ausführlich):

حيى الدين . . . ابن العربي الخ

اعلم ايدك الله تعالي بروح منه ان :Anfang في معنى الصلاة ثلاث معانى الخ Auskunft über die Grundlagen des Islām. Zerfällt in 4 ziemlich kurze برصية, deren 1. betrifft das Gebet; die 2. f. 81° unten Almosen (Anfang: اعلم من الزكاة مبنية على اربع اقسام); die 3. f.81° oben Fasten (Anf.: وهو ينقسم الى قسمين); die 4. f.81° unten Wallfahrt (Anf.: (وهو ينقسم الى قسمين). Schluss f.82°:

ففى حج الارواح الاشباح وروايح : "Schluss f.82 نم نسيم روح الارواح وفي التلويج ما يغني عن التصريح ' تم

2944. WE. 119.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel f. 78b:

كتاب الاعلام باشارات اهل الالهام Verf. f. 78%: تحيي الدين أبن العربي الدين

هذا كتاب الاعلام باشارات اهل الالهام: • Anfang f.78 سالنا في تقييده بعض من يكرم علينا من الاخوان الح

Ibn el'arabi behandelt hier die Eigenschaften und das Wesen Gottes in mehreren ungezählten Kapiteln. — F. 78^b زق الروية 78^b; في التوحيد 79^b; في الكلم 79^a; في التوحيد 80^a; الحبّ 80^b; الحبّ 80^b; الحبّ 80^b; الحبّ 80^b;

ما قيدت منها الد ما سمعته : *Schluss f. 83 . . . وجملتها مايتان وبصعة وستون كلمة والحد لله الرخ

2945. WE. 119.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel f. 75*: كتاب الفنا في المشاهدة واشارات منا يتعلق برحيف الله

Verfasser (ungenannt): آبن العربي

الحمد لله الذي قدر وقصا : Anfang f. 75° الحمد الم الذي قدر وقصا وحكم فامضى ورضى وارضى . . . أما بعد فاق الحقيقة الالهية تتعالى ان تشهد بالعين الخ

Ibn el'arabi behandelt hier die Erkenntniss des göttlichen Wesens.

تشهد لك لعدم الاحاطة : *Schluss f. 78 الموردة والله المرشد لا ربّ سواء انتهي ما قدر لنا ان نورده من هذا المنزل والله اعلم والحمد لله وحدة الح

2946. WE. 119.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel f. 71":

كتاب مراتب علوم الوهب

ابن العربي: :Verfasser (ungenannt)

الحمد لله منقم الفهوم وفاتح :Anfang f.71b مغالف العلوم ... اعلم ايها السالك بالهنة العليا ومزاحم الروحانيات العلا الخ

Von den Stufen der Inspirationswissenschaften. Schluss f.75°: والتحق بالرجال انه المولى بذلك المنزل من الفتوحات والقادر عليه انتهى القدر من هذا المنزل من الفتوحات المكيّة والحد لله ربّ العالمين والعاقبة للمتقين ولا عدوان الا على الطالمين وصلّى الله على من لا نبتى بعده سيدنا الله ونعم الوكيل محمد . . . الى يوم الدين وحسينا الله ونعم الوكيل HKh. V 11751. 10330.

2947. WE. 119.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel f. 2216; کتاب فی الازل

ابن العربي Verfasser ibid.:

الحمد لله الدايم الذي لم :Anfang ibid. يرل عاطف الابد المعقول على الازل . . . أما بعد فان الناس قد اجري الله على السنتهم لفظة الازل المخ

Ibn el'arabi behandelt hier den Sinn des Wortes Ewigkeit (J;).

نقد مشى فى الازل ما فيه غنية : * Schluss f. 227 الخ ومقنع لذي قلب سليم تتم . . . والحمد لله وحده الخ الله و Skb. V 9812.

2948. WE. 119.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Ueberschrieben:

مها جاء في تفسير آية الكرسي

قال الغزالي حجة الاسلام ابو حامد رقي :Anfang هو اسم للموجود الحق الجامع للصفات الالهية الرخ

Ibn el'arabi behandelt hier zunächst den Thronvers (Sura 2, 256).

Daran schliesst sich f. 1966—202a eine Anzahl von Fragen (تالله), von denen eine die 9 verschiedenen Arten des Geistes (حري) erörtert.

2949. WE. 119.

20) f. 134a-148b.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Titel f. 134^a (so auch in der Vorrede):

كتاب اشارات القران في عالم الانسان Verfasser (ungenannt): آبن العربي

الحد لله مرسل العوارف ومنزل : Anfang f. 134* اللطايف . . . أما بعد فهذا كتاب سميته . . . واوضحتها في معارج واسراءات وعرش رحمانيات واستواءات الح

Tiefere Betrachtung der Suren des Qorān, theils einzeln, theils mehrere zusammengefasst, von Ibn el'arabī. — Schluss f. 1486: شاسعا عن المواجهة والتلقي جعلت هذه الاشارات كالصلة لكتاب التنزلات في اسرار الطهر والصلاة "تتت

Es schliesst sich daran, f. 1486, eine Erörterung desselben Verf., über den Satz des Qorān (7, 155) درحمتی وسعت کل شیء: in wie fern darin auch الغصب begriffen sei.

2950. WE. 119.

18) f. 124ⁿ—133^a.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel f. 124*:

كتاب السبعة وهو كتاب الشان

(Nach der Vorrede: کا آیام الشان). Verfasser f. 124*:

Voran steht ein çūfisches Gedicht, 26 Verse, dessen Anfang (Ṭawīl):

اقول وروح القدس ينفث في النفس باق وجود الحق في العدد الخمس

الحمد لله العلي الشان العظيم: Aufang f.124 . . . وهو السلطان . . . اما بعد فهذا كتاب ستينه . . . وهو ما جدث في اصغر يوم في العالم من الاثار الالهيّنة الخ

Ueber Wesen und Bedeutung der Wochenzeit und Wochentage, und wofür in höherem Sinne jeder derselben bestimmt sei.

فان هذه الخيالة لا محتملها لصيف: Schluss f.133 الخيالة لا محتملها لصيف والحمد الله النخ الله ينفعنا بالعلم ويؤيدنا بالعين والحمد لله النخ HKh. V 10211 (كتاب الشان) 10211

2951. Pm. 2.

155 Seiten 8°, 19 Z. (21 × 15; 13¹/2 × 9°m). — Zustand: ziemlich gut, vom Anfang, besonders S. 13. 14, abgesehen. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel (auf der Vorseite des Werkes und im Vorwort S. 8):

تنترل الاملاك للاملاك في حركات الافلاك

Verfasser: حيى الدين ابن العربي

الحمد للد الذي وصف الانسان :Anfang S.1

ثم استمر للود منه حصرتي يبدي فيظهرما اريد على الدوام

Ibn el'arabi handelt hier zunächst von der göttlichen Sendung, nicht durch Engel, sondern durch Menschen, und von der Stellung und den Verpflichtungen der Gesandten. Dann erörtert er ausführlich die in den 5 Gebeten der Gläubigen liegenden Geheimnisse und die damit verbundenen Pflichten. — Das Werk zerfällt in 55 Kapp., deren Uebersicht S. 3 — 7.

- ق ذكر اسم هذا الكتاب وشرحة مجملاً S.7 بأب.1
- في بيان تنزل الاملاك على قلوب الاولياء 10 باب .2
- في معرفة سبب وضع الشريعة في العالم 15 باب 5. ومعنى قولم تعالى قال لو كان في

الارص ملائكة يمشون مطمئتين الخ

في بيان السبب الذي دعاني ان اخس 23 باب.10 في هذا الكتاب من العبادات الصلوات

الخمس دون غيرها

في معرفة اسرار الاستجمار الله عند 40 باب 20.

في معرفة اسرار طهارة الثوب والبقعة الصلوة 53 باب 30.

في معرفة اسرار السجود وما يخت به 70 باب.40

في اختصاص الظهر بيوم الخميس ومن هو 131 باب.50 الامام فيه وما يظهر فيه من الانفعالات

فى معنى قولة والذين م على صلوتهم دائمون 152 باب. 55. Schluss S. 154:

ولأساحل رجال مسلمون دمى يرون اقبح ما يانونه حسنا

Schrift: ziemlich gross, kräftig, etwas rundlich, deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift von عناية الله السامغاني الله السامغاني im Jahre 1093 Çafar (1682). — HKh. II 3656.

2952. Pet. 601.

142 Bl. 8^{ve}, 11 Z. (15¹/₂×10³/₄; 10¹/₄×7¹/₂cm). — Zustand: nicht fest im Einbaud; im Anfang unsauber und am Rande stark wasserfleckig. Der Rand bisweilen ausgebessert. — Papier: gelblich, glatt, stark. — Einband: rother Lederband. — Titel f. 1^a:

كا توحيد التوحيد

Verfasser ausführlich.

قال الشيخ الاكبر . . . فصل : Anfang f. 1 المنام في معرفة اليقين واسراره ان اليقين كل العلم في الخلان في كل حال بوعد الواحد الاحد البر

Einige Abschnitte:

ع. معرفة الصبر 6° ; في معرفة ترك اليقين 4° 8° في معام ترك العبودية 11° ; في العبودية 48° في مقام الفتوة 48° ; في مقام الفتوة 48° في مقام الادب 48° في مقام الادب 48° في مقام الادب 48° في مقام الدب 48° 118° في مقام كيبياء السعادة 418° .

فلا تكونى من الجاهلين :Schluss f. 142b نفعنا الله تعالى بالعلم وجعلنا من اهله أمين ولا جعلنا ممن سعي خيره في حق غيره والله اعلم بالصواب ولا حول ولا قوة الا بالله العلى العظيم'

Schrift: klein, gewandt, etwas gedrängt, deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. Für die Ueberschriften ist an vielen Stellen Platz gelassen, wie f. 21^b ff.

Abachrift von عبد الكريم بن محمد الصالحي im Jahre 999 Rabi II (1591).

F. 1 wird die Einkleidung in den Çūfiorden kurz besprochen.

HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL, IX.

2953. Pet. 515.

85 Bl. 8vo, 19 Z. $(20^{1}/2 \times 14; 15 \times 9^{1}/2^{cm})$. — Zustand: im Deckel zum Theil lose, Nicht ganz sauber. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titel und Verfasser f. 1^a (von neuerer Hand):

كتاب التدقيق في بحث التحقيق للشيخ الاكبر محيى الدين ابن العربي

الحدد لله وسلام على العباد الذين : Anfang f.16 اصطفى . . . السلام عليكم اخوانى . . . قدس الله ارواحهم وطهر اشباحهم . . . اعلموا انى انما اردتكم الخ

Ibn el'arabi bezeichnet f. 4° dies Werk selbst als eine جداية, Anleitung zum Hingelangen zu Gott dadurch, dass der Mensch sich selbst klar wird über sein Wesen, seine Zwecke, seine Stellung zur Welt und zu Gott. — Es ist in eine Anzahl (ungezählter) فصل getheilt, ohne besondere Ueberschriften.

فصل وبهذا تفهم أن الاختلاف حسب غلبة الصفات 11ª المطوية كلها ومن ذلك

فصل فقد بينت لك أن الله سجانة جعل جميع 18 صفاتة ترجع الى صفتين وجميع صفات الخلف

فصل استكشف ما قدّمت لك مها معناه ان 20^b العالم باسره انسان كبير وروحه الانسان الكامل u. s. w. — Zuletzt:

فصل واذا فهمت هذه الفصول فلتفهم آداب الدعاء *7.8 مجملا ومفصلا وسأشير لك الى ذلك

فصل فقد استبان لك مكورا أن كنت تفهم أن 80° الخلافة هي الطهور بمراتب الوجوب والامكان

فصل قد اخبرتك أن الكون ينقسم كلّه الي ظاهر ⁸¹ و وباطن وقد سنّي الله سجانه الباطن بالامر والظاهر بالخلف

فكان خليل الله محصا من ته Schluss f. 85 و حميل الله محصا واتي بمفاتيج خزاين الارص والسماء وهذا مفترض فيه عنان الشان بافصرح من هذا اللسان في هذا الزمان والله اعلم وحسبنا الله الح

Schrift: ziemlich gross, etwas rundlich, vocallos. Die Bezeichnung der Abschnitte meistens roth. F. 1—16 ist von derselben Hand, aber flüchtiger und meistens grösser und gröber. — Abschrift c. 1100/1688.

2954. WE. 119.

15) f. 83b - 92a.

الحمد لله رب العالمين والعاقبة : Anfang f. 83b للمتقين . . . أما بعد فاق الله جلّ اسمه اقسم في كتابه العزيز على أمور كثيرة الخ

Ibn el'arabi behandelt hier die verschiedenen Weisen, in denen Gott bei sich selbst schwöre.

1. باب 85 قسم الله بالربوبية على صورة تحصيل الايمان 87 باب.

2. في قسم الله بالربوبية على انفاذ سوال التقرير 87 باب. على المشركين يوم القيمة

فى قسم الله بالربوبية على انفاذ حكم الحشر 89 باب. 3 الروحاني والجسماني

في قسم الله بالربوبية على صمان الرزق بالجنة 89 باب. 4. والصمير يعود على المذكور

في قسم الله بالربوبية على قدرته : (فصل 5 in) 90° باب .5 ونفوذها تبديل الخلف خلف آخر خير منهم

النفود الاقتداري لا يسبق : Schluss f. 92° لارتباط الموجودات بالحق كتم

HKh, III 6270.

2955. We. 1796.

8vo, 21 Z. (21 × 15; $14^{1}/_{2}$ - $15^{1}/_{2}$ × 11- $11^{1}/_{2}$ cm). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Titelüberschrift f. 17^{2} :

مد المضاددة في علم الظاهر والباطن

Verfasser fehlt, doch steht oben am Rande links, von derselben Hand wie der Titel u. das Uebrige, الشيخ حيى (das Uebrige ist durch Beschneiden des Blattes fortgefallen),

للشيخ محيى الدين ابن عربي

الحمد لله ذي الحكمة الباهرة :Anfang الذي نوع شونه في المظاهرة الباطنة والظاهرة الخ

Der Verfasser spricht von den Gegensätzen, die sich in der Natur, im Wesen des Menschen und der Begriffe, im Innern und Aeussern und überall zeigen und von denen Gott selbst nicht frei sei. Er lässt nun, um eine Seite des Gegenstandes zu behandeln, sein Aeusseres u. Inneres sich in ihrer Gegensätzlichkeit gegen einander aussprechen. Er beginnt damit so f. 19° unten: فابين ظاهري ينكر على باطنى حسدا منه اذ السرّ فيه وباطنى ينكر على ظاهري عجبا وتيها عليه مما فيه فقال طاهري لباطنى اخرج الى عندي لتري ما فى ظواهري من المظاهر والامر والنهي والتفصيل والايات فتعذريني . . . وقال باطنى لظاهري فى الظهور كشف الستور وفى كشف الستور قصم الظهور ولكن ادخل انت الي عندي لنشهد انت ما فى الباطن من المعانى البواطن المخلهم السر فى التصادد من حكمة : *Schluss f. 26°

افهم السرق التصادد من حكمة : Schluss f. 26* الله في المطاهر ففي التصادد سر بليغ وقد تبدي لكل ناظر دقف تحقف معني لطيفا في طيّ رمز مرموز طاهر "تمت

Schrift: gross, kräftig, etwas rundlich, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift im Jahre 1117 Sa'bān (1705). Der Abschreiber fügt schliesslich noch einige Verse zum Lobe des Wissens und Aufforderung zu baldiger Busse und Gebet hinzu.

2956. We. 1632.

8vo, c. 32 Z. $(17^{1/2} \times 13^{1/2}; 16^{1/2} \times 12^{1/2}^{\text{om}})$. — Zustand: wasserfleckig, bes. am oberen Rande u.im Rücken. — Papier: gelblich, glatt, dünn. — Titel u. Verfasser f.72^b;

٤" الغايات فيها ورد من الغيب في تفسير
 بعض الآيات لمحيى الدين ابن العربي

الحمد لله الذي العب عنا : Anfang f. 73° الله تعالي الحن الله تعالي الحن ان ربنا لغفور شكور أعلم ايدك الله تعالي بروح منه ان الرجال ما سميت رجالا الا لهنهم وهبمهم لانها ريش اجاحة وجوده فمن خرب طاهره من الاعمال وخرب باطنه من الانب فهو الي الخروج اترب الرخ

Ibn el'arabī knupft hier çufische Erörterungen an einige Qoranstellen. Zuerst Sura 20, 19. Zuletzt f. 80°, 13 v. u. die Worte in Sura 21, 34:

يخفى القصابا ويغطى على وجوة : Schluss f.80° نختم كختم كلقايف وللقوق فافهم ... والفترح من الملك الوهاب في ختم الكتاب تبصرة لاولى الالباب واليد المرجع والمآب وصلى اللد المخ

Schrift: ziemlich gross, sehr gedrängt u. eng, vocallos, deutlich; geht fast bis an den äussersten Rand. — A bschrift von عمر بن زين بن على بن محمود العربي um 900/1494 (das Datum ist durch Beschneiden des Blattes fortgefallen).

2957. We. 1631.

Format $(20^{1/2} \times 15^{1/4}; 15^{1/2} \times 9^{1/3}$ etc. u. Schrift wie bei 1). — Titel und Verfasser fehlt: s. Anfang.

هذا كتاب تاج الرسايل : Anfang f. 104b المودعة ومنهاج الوسايل في ايضاح المعانى الالهية المودعة في المعانى الروحانية مما جري بيني وبين الكعبة المعظمة عند طوافي بها من باب المكاشفة والمطالعة كتب بها الشيخ . . . حيى الدين . . . البن العربي . . . البن بعض من يكوم علية من المحابة

Ein Sendschreiben des Ibn el'arabi an einen Freund in Mekka, cufischen Inhalts. Dasselbe beginnt: الحبد للد الذي ترجني بتاج العنظ بعد الخصوع . . . أما بعد فان الله تعالى لما النالني في حرمة واطلعني على حرمة المخ Es ist im Jahre 600/1203 verfasst und zerfällt in mehrere will, mit eigenen Ueberschriften, Betrachtungen enthaltend, zu denen ihn der Anblick der Ka'ba u. der Umgang um dieselbe veranlasste. السالة الألهية توسل بها عبد الله اليها ونزل بها عليها 105 الرسالة القدسية توسل بها عبد الحي ونزل بها عليها 108 الرسالة الاتحادية توسل بها عبد العليم اليها الج 1106 السالة الربائية توسل بها عبد الشكور اليها الخ 113 السالة المشهدية توسل بها عبد البصير اليها الح 1166 الرسالة الفردوسية توسل بها عبد السميع اليها النخ 119 الرسالة العذرية توسل بها عبد الودود البها المخ 121 الرسالة الوجودية توسل بها عبد القادر اليها الم 124

وتصديق الكلام وقصى ربك : Schluss f. 125° الاشارة انتهت ان لا تعبدوا الا اياه لنفى للحود وهنا بهذه الاشارة انتهت الرسالة والسلام عليك ورحمة الله وبركاته والحمد لله امين الله (رياح الرسائل الخ) HKh. III 6705

2958. Spr. 1958. 2) f. 61-78.

الدرّة الفاخرة في ذكر من انتفعت بهم في الأخرة المارّة الفاخرة في ذكر من انتفعت بهم في الأخرة ورسالة روح القدس في مناصحة النفس المدين محيى الدين . . . ابن العربي محيى الدين . . . ابن العربي

ارسلها من مكة حرسها الله سنة ست ماية الي الشيخ العارف . . عبد العزيز بن ابي بكر القرشي المهدوي نزيل تونس في بلاد المغرب

قال سيدنا ... ابن العربي ... من العبد : Anfang المحيف الركن التعيف الناصح ... التي وليه في الله تعالى واخيه الركن الوتيف ابني محمد عبد العريز ... أما بعد يا اخي فان النصح اولى ما تعامل به رفيقان وتسامر به صديقان الرخ

Ibn el'arabi giebt in diesem Sendschreiben, welches er im J. 600/1208 von Mekka aus an einen Freund in Tunis, Namens 'Abd el'azīz ben abu bekr elqorest elmahdawi gerichtet, Auskunst über seine Seelenstimmungen und sein Ringen nach Erleuchtung.

Das Werk bricht ab mit den Worten f.78b: اخاف والله يا ولتى نفسى وعلى من هو مثلي أن ينقل اسمه من ديوان المومنين الله HKh. III 6157.

2959. WE. 119.

227 Bl. 8°°, 25 Z. (21¹/2×16; 15×10°m).—Zustand: ziemlich gut; doch der Rand oben stellenweise, besonders im Anfang und Ende, wasserfieckig.— Papier: gelblich, stark, etwas glatt.— Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe.— Titelüberschrift f. 1°:

كتاب الحلالة

Verfasser nicht angegeben.

الحمد لله بالله حمدا لا تعلمه : Anfang f.16 الاسرار . . . أما بعد فاتى ذاكر فى هذا الكتاب بعض ما تحوي عليه الجلالة من الاسرار والاشارات الدخ

Ibn el'arabī erörtert, hier den geheimen Sinn und die Kraft des Wortes الجلالة (Hoheit). Das Werk ist in mehrere فصل (ohne besondere Ueberschriften) getheilt.

فبدا بعض ما في الجلالة من الجلالة : Ende f. 6 ، فبدأ بعض ما في الجلالة من الجلالة وحده وتد تجز الغرض الذي اعطاه الوقت والجد لله وحده تمت

Schrift: ziemlich gross, kräftig, rundlich, vocallos; nicht immer gleichmässig. — Abschrift c. 1750.

HKh. V 10023.

Der ganze Band enthält 28 kleinere Abhandlungen cüfischen Inhalts, fast alle von Ibn el'arabi. Ein Verzeichniss derselben f. 227°.

2960. Pm. 15.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titelüberschrift (nach dem Bismilläh):

جواب عن مسالة السجة السوداء وهي الهيولي،
Verfasser fehlt; nach HKh.: ابن العربي

واذا قد ذكرنا العقل الاول وهو اول Anfang: واذا قد دكرنا العقل الاول موجود والنفس الكلية وهي اول منفعل عن العقل النخ

Çufische Abhandlung über die Materie, von Ibn el'arabı.

وسنذكر طرفا من الامور التي :Schluss S. 26 وكل بها الارواح التي لهذه الافلاك في الجزء الذي فيم الحجواب عن الارواح أن شاء الله تعالي، تمت المسايل الثلاث والحمد لله الخ

Unter den 3 Fragen, die am Schlusse erwähnt werden, ist ausser der vorliegenden noch die in No.1 dieses Bandes und die dort schon erwähnte ر" في العقل الاول zu verstehen.

HKh. III 7007.

2961. Lbg. 935.

Format etc. n. Schrift wie bei 1). - Sehr wasser-fleckig. - Titel u. Verfasser (auch am Rande):

رسالة النشأنين لحيى الدين سع لابن العربي

لبارينا العظمة والجلال والتقديس :Anfang والاجلال ولرسوله السيد . . . العصمة والتنزيد ولنا التردد بين الحمد والصلاة وبين الوهب والصلات المخ

Ueber Verhältniss und Verbindung der beiden Schöpfungen, der geistigen und der körperlichen (الروحانية والجسمانية).

Schluss (Kāmil):

تبصر وجودا لا يزال منزلا سرّ الحيوة على يدي شؤيوبه فهذه نبذ من اسرار مقامها العلى وموردها الشهى والسلام عليكم ورحمة الله وبركاته

Colletionist

Vielleicht HKh. VI 13447 (المولد الجسماني والروحاني).

2962. WE, 119.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel f. 19°: كتاب مفاتج الغيب

Verfasser ungenannt,

الحمد لله المنفرد بعلم المفاتيج الاول : Anfang f. 23° المنعوت بها ... أما بعد فإن المفاتيج تعلو بعلو مغاليف غيبها

Ibn el'arabi erörtert hier die Geheimnisse des göttlichen Wesens.

ولا من المفاتيج الا ما اوضحته لك : "Schluss f. 27 فانهج وعلى الله قصد السبيل وانتهي بعض ما يعطيه هذا المنزل حكم الاجاز والكتم والحمد للم وحده المخ

Daran schliesst sich ein Fragesatz (المسئلة) tiber die Zahl der المراتب und المجالي und المراتب عليه und Beantwortung desselben. — Dann ein Stück العقايد من كتاب صفوة العقايد ما دام الانسان حيّا جب عليه رعاية احكام الشريعة الما الخرابية المحاليق للواقع المحالة الما الشريعة والله اعلم من جميع الوجوة ليستفيد ويقيد غيرة والله اعلم HKh. VI 12515.

2963. WE. 119.

9) f. 56a - 60b.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel f. 564: كتاب المحل التي معرفة ملخذ النظر في الاسماء والكنايات الالهيظ الواقعة في الكتاب العزيز والسنة Verfasser ungenannt.

الحمد لله هو نفس الحمد : Anfang f. 56^b على ما تقرر في قلب كلّ من به توحد . . . أما بعد فهذا كتاب تكلمنا فيه على ما وقع في القران الحقيم من الاسماء بلسان الحقيمة والشريعة المخ

Ueber die im Qoran vorkommenden Namen Gottes handelt Ibn el'arabī in dieser Schrift, einer Einleitung zu seinem Werke (f. 56°): الشريعة والحقيقة من الاسان (vgl. No.2226).

والله يعصم ويقى فى الوقت والمآل : Schluss النج الم على كل شيء قدير والحمد لله وحدة وصلّي النج HKh. V 11686 (cf. VI 12789).

2964. WE. 119.

10) f. 61a - 67b.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel f. 61°: کتاب النقباء

Verfasser ungenannt.

الحمد لله وسلام على عبادة الذين : Anfang f.61* الصفياء اصطفى أما بعد حفظ الله سراير اخواننا الاصفياء فاند لما كانت أرواح مكرمة في أجساد مطهرة الرخ

Ibn el'arabi behandelt hier in mehreren ungezählten Kapiteln die 12 قبيب d. h. geistlichen Führer der Çüfis.

باب الاشارة بقوله تعالي وبعثنا منهم اثنى عشر نقيبا 61⁶ واب النقباء وهو الاول 62⁶

n. s. w.

وقد لرِّحنا لك بالغرض المقصود + Schluss f. 67* والله يقول الحقّ وهو يهدي السبيل والحمد للم وحده

2965. We. 1735.

8vo, 16 Z. (201/3 × 141/2; 15 × 10cm). — Zustand: durch und durch wasserseckig. — Papier: gelb, stark, wenig glatt. — Titel und Verfasser f. 7^a:

ك" وسائل السائل للشيخ الاكبر

تلاقي الشيخ . . . شمس الدين : Anfang f. 7b الدين الدين الدين الدين الدين الدين من سيدنا الشيخ الامام . . . محيى الدين . . . ابن العربي . . . قال رحم سمعتم يقول ما معناه النظرة الالهية لا يقف قدامها شيء بل تحرق وتنفذ جمعية تحققة والنظرة الطبيعية مقيدة بالخوف والتفرقة الخ

Enthält Definition cufischer Begriffe. Es sind Antworten des Ibn el'arabi auf Fragen, die ihm sein Schüler Ibn saudekin vorlegt, zum Theil auch auf Fragen Anderer. Eine Menge Fragen sind eingeleitet durch يسمعته رق يدقول. Es scheint, dass das Wort رسايل in der Titeltberschrift verändert ist aus

ينبغى ان تعرف وبين طرفى : Sohluss f. 29° المائنة تكتنا خفينا قل ان يطلع عليها والله اعلم انتت

Schrift: gross, kräftig, gefällig, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1150/1737. — Collationirt.

2966. Lbg. 359. 3) f. 108-136.

Format etc. und Schrift wie bei 2). - Titel f. 108°: كتاب التراجم

(f. 1ª steht als Titel (unrichtig) angegeben: دتاج التراجم). Verfasser: محمد بن على الادرادين محمد بن على الطائي الحائمي الاندلسي

Hior ist ליאט פים einmal zu streichen; ein Sohn des Ibn el'arabī heisst allerdings אבאט, aber nicht ליבאט. sondern מואט ווענאני,

الحمد لله رب العالمين والعاقبة : Anfang f.108 للمتقين . . . اعلموا اخوالنا المحاب الهمم والترقى في الدرجات العلما والإكم اخاطب ومعكم اتكلم الخ

Ibn el'arabi erörtert in dieser Schrift, zu erbaulicher Belehrung, eine grosse Menge çufischer Begriffe, die alle mit باب ترجمة القهر eingeführt werden. Zuerst f. 1106 رباب ترجمة القهر dann العدل الثبات التعريف الرجابة الغتاج الكبرياء عرفة الرق التجاب الهادي الهادي معرفة الرق التجاب الهادي معرفة الرق التحاب الهادي التحاب ا

اشارة التنوعات حقايق الاحكام : Bchluss f.136 . . . ولا خير الاحكام . . . ولا خير الا خيرة وهو حسى ونعم الوكيل

Die Unterabtheilungen der einzelnen Kapitel sind mit قاشار und نطيفة bezeichnet.

Abschrift im J. 1182 Dü'lga'da (1720).

2967. Spr. 990.

12 Bl. 8°°, 11 Z. (163/4 × 121/2; 111/2 × 8°m). — Zustand: unsauber u. fleckig. — Papier: gelb, glatt, dick. — Einband: Pappband mit Kattunrücken. — Titel f. 1a:

كتاب ترجهان الالفاظ الحمدية Verfasser f.1ª am Rande:

الحمد للة وسلام على عبادة : Anfang f. 16 الحمد البنا بشرح الله التي تداولها الصوفية الخ

Kurze Erklärung çüfischer Ausdrücke. Ibn el'arabī sagt, er habe sich auf das Allerwichtigste beschränkt. — Beginnt f. 2° mit: الهاجس يعبرون به عن الخاطر الاول النخ سر السر ما انفرد به الحق عن العبد، تم القاد به الحق عن العبد، تم القاد به الحق عن العبد، تم السر

Schrift: klein, gefällig, gut, vocalisirt. Die Stiehworte roth überstrichen. — Abschrift c. 700 (670). — Collationirt. — HKh. I 816 (اصطلاحات الصوفية).

2968.

Dasselbe Werkchen ist enthalten in:

1) Pm. 199, 12, f. 224-232a.

8°°, 14-18 Z. (Text: $12^{1}/_{2} \times 7^{1}/_{3}^{cm}$). — Zustand; ziemlich gut. — Papier: gelb, stark, glatt,

Titel u. Verfasser fehlt. Anfang wie bei Spr. 990. Bricht etwa 3 Seiten vor dem Schluss ab mit dem Artikel

Schrift: ziemlich gross, flüchtig, vocallos. Die Stichwörter überstrichen. — Abschrift c. 1200/1785.

F. 226b. 232b. 233a leer.

2) Pm. 80, 2, S. 23-34. Format etc. und Schrift wie bei 1).

Titel und Verfasser fehlt. Aufang und Schluss wie bei Spr. 990. — Seite 34 ist von späterer Hand ergänzt.

3) Mq. 119, 25, f. 410 - 412.

8°°, 15 Z. (18 \times 12; 11 \times 7³/ $_4$ em). — Zustand: die obere Hälfte (und 412 auch unten am Rande) wasserfleckig. — Papier: gelb, glatt, stark.

Titel fehlt. Hier liegt (nicht ganz) die erste Hälfte des Werkes vor. Das Vorhandene hört auf mit dem Artikel الاثبات.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1100/1688.

2969. We. 1633.

8°°, 13 Z. $(15^1/2 \times 10^1/2; 10 \times 7^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Titel f.40°:

رسالة المقتنع في ايضاح السهل المهتنع

so auch in der Unterschrift f. 55a. - Verfasser f. 40a.

محيى الدين أبن العربي

In dieser Abhandlung behandelt Ibn el'arabī den geheimen Sinn der Buchstaben. فهذا يا اخوان ما تيسر نكره على : Schluss f. 55° الله وبركاتم من السان المولى والسلام الطيب ... عليكم ورجة الله وبركاتم تت

Schrift: klein, etwas rundlich, deutlich, fast vocallos. Text meistens in rothen Linien, Stichwörter roth. — Abschrift c. 1100/1688. — Tabelle über die vorgekommenen erklärten Buchstaben und deren Sinn f. 55^b.

2970. WE. 119.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel f. 144: كتاب الحروف النلائظ التي انعطفت اواخرها على اوايلها

Verfasser nicht genannt.

الحمد لله فاتح الغيوب وشارح: Anfang f.14b العدور . . . أما بعد فهذا منزل شريف يعطيك من المعارف الالهية الوجودية الخ

Ueber die 3 Buchstaben ن و , von Ibn el'arabi. — Schluss f. 18b وأم تتفعل الالف بالواويين لما ذكرناه هكذا وأو فنحقق هذه الحكم، وانتهي الغرص والحمد لله وحده الخ HKh. III 6383. 7041.

We. 1633, 3, f. 22-38a.

8vo, 11 Z. $(15^{1}/_{3} \times 10^{1}/_{2}; 10 \times 7^{\text{cm}})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, stark.

.ك" الميم والواو والنون: Dasselbe Werk. Titel محمد بن على بن احمد بن العربي النخ: Verfasser: محمد بن على بن احمد بن العربي النخ نات ist falsch). Anfang u. Schluss ebenso.

Schrift: ziemlich gross, weit, deutlich, etwas vocalisirt. Text in rothen Linien eingefasst. — Abschrift c. 1100/1688.

2971. WE. 119.

25) f. 2024 - 2074.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel f. 202a;

كتاب الألف وهو كتاب الأحدية

ابن العربي : «Verfasser f. 202

احديثة حبد الواحد : Anfang f. 202b في وحدانيت وحدانية حمد الاحد في احديثه . . . أما بعد فإن الاحدية موطن الاحد الح

Ibn el'arabi behandelt hier den Buchstaben i als Repräsentanten der Einheit. ويخفى اسمة فى جميع المراقب : Schluss f. 207b.
. . . والبعنى للالف مثل الواحد فلهذا سبيناه كتاب الالف وقد نجز الغرص . . . على قدر ما اقتصاه كتل المخاطب حين سال والحمد لله وحده المخلطب للله و لله المخلطب الله وحده المخلطب عن المخلطب الله وحده المخلطب عن المخلطب ا

2972. WE. 119.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel f. 208°: كتاب الباء وهو مفتاح دار الحقيقة

Verfasser ibid.: ابن العربي

قال من تعزّ على مسئلته : Anfang f. 208^b
. . . ان اقيد له كتابا . . . في الحقايف الالهية
والرقايف الروحانية . . . فقلت الحمد لله بالله
فانه اثبت لعيني . . . ظهور سلطانه . . . أما بعد
يا ولى ابقاك الله فانك قلت لي انه قيل لك
الاشياء ظهرت بالباء والباء فيها امر ما الخ

Ueber die geheimen Kräfte des Buchstaben , von Ibn el'arabi.

والله يفتح قفل هذه الابواب : Schluss f. 214b والله يفتح قفل هذه الابواب المبارك عليكم ورحمة الله وبركاته والحمد لله وحده الح HKh. V 9981.

F. 214^b Mitte und 215^{a,b} verschiedene Bemerkungen und Verse cüfischen Inhalts.

2973. WE. 119.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel f. 216a:

كتاب الباء وهو كتاب الهو

Verfasser ibid.: آبن العربي

يا من هو بلا هو الحمد الم حمد : Anfang f.216b الباء السماير المخصوص بالسراير ... أما بعد فهذا كتاب الباء وهو كتاب الهوكتبنا بع الي اهل الاشارات والحقائف الخ

Dies Werk des Ibn el'arabi über die geheime Kraft des Buchstaben ب wird beschlossen durch einige مناجات (Gebetsunterredungen mit Gott). لكن الغرض من هذا الكتاب: «Schluss f. 221b كن الغرض من هذا الكتاب وقد تجز الغرض هذه الزيدة المختصرة التى طهرت وقد تجز الغرض والحمد لله وحده ونسال الله التوفيق والسلوك من اقوم طريق وحسبنا الله ونعم الوكيال النخ HKb. V 10632.

2974. Spr. 1933.

8ve, 13 Z. (Text: c. 18 × 8cm). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, ziemlich dick u. glatt. — Titel f.146a:

Anfang f. 146^b: اللهم يا حتى يا قبوم بك تحصّنت الله الم خاية كفاية وقاية حقيقة برهان حرز أمان بسم الله الح قات الله الم الله الم Eine Gebetsperikope, von Ibn el'arabī.

Schluss f. 151^a: وحسابا يسيرا وملكا في الفردوس الم الم الم على سيدنا محمد الله على سيدنا محمد الله على سيدنا محمد الله على سيدنا محمد Schrift: ziemlich gross, rundlich, vocallos, weitläufig. Abschrift c. 1800.

F. 151°—185 allerlei Kleinigkeiten; darunter: 151° باب جلب وتهييج 153° باب حلّ المعقود 154° باب حلّ المعقود 154° باب حالة وأنا حالها 154° باب محبة وجلب صحيح 155° باب عقد لسان 154° und f. 156 ff. allerlei Mittel, besonders medicinischer Art.

2975. Lbg. 578.

3 Bl. 8vo, 15 Z. (15 × 9¹/₂; 10 × 5¹/₂cm). — Zustand: etwas fleckig. — Papier: gelblich, ziemlich glatt u. stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Dasselbe Werk. Titel f. 14: الكور الاعلا والدر الاعلا

Verfasser etwas ausführlicher. Anfang f. 1b: اللهم صلّ على الذات المُطَلَّسَمة والغيب المطمطم لاهوت الحال المُطلَّسَمة والغيب المطمطم لاهوت الحال . . . اللهم صلّ به منه فيه عليه يا عظيم Alsdann wie bei Spr. 1933, 12. Schluss ebenso.

Nach f. 1 fehlt etwas.

Schrift: ziemlich klein, gefällig, gleichmässig, vocalisirt. Das Stichwort all (Alli) roth. — Abschrift c. 1100/1688.

2976. We. 1607.

22 Bl. 8^{ve}, 19 Z. (19³/₄×14¹/₃; 15¹/₂×10^{cm}). — Zustand: lose Blätter und Lagen; nicht recht sauber, besonders gegen Ende; Bl. 21 und besonders 22 unten am Rande und im Text beschädigt. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: Pappdeckel. — Titel f.1^a:

شرح الدور الاعلى والكنز الاغلى Verfasser fehlt: a. Anfang.

الحمد لله العلى الاعلى [الفتاح] : Anfang f. 16: [الفتاح] اللذي وهب لاحبابه الدور الاعلى . . . أما بعد فيقول المحمد التافلاتي الخلاتي مفتى القدس . . . قد اقترح على اخوان صدى وصفا شرح الدور الاعلى الج

des Ibn el'arabi, von Mohammed ben mohammed elmagrebi ettäfeläti elhalläti (oder auch elhalulati) elmäliki † 1191/1777. Derselbe ist nach der Vorrede f. 2° betitelt:

الدر الاغلى بشر الدور الاعلى

Der Verfasser schickt eine Einleitung voran, in der er über die besonderen Eigenschaften und Wirkungen dieses Gebetes (ورد), über Lebensumstände des Verfassers und dessen Textüberlieferung und über die Namen Gottes redet. Dieselbe beginnt f. 2^a: المقدمة في ذكر خواصم المجربة عند اهل التحقيق منها الحبة والعزة في القلوب والحفظ من قرين السوء الخ

اللهم وإن كان : Der Commentar beginnt f. 3 . . . يا حق اتوب اليك من حبل الوريد قربا معنويا . . . يا حق الموصوف بالحياة التي لا يجوز عليها موت . . . يا قيوم القايم بنفسه لا يفتقر لغيره الدخ

ولنمسك عنان البراع في ميادين : Schluss f. 22ª العرفان العرفان وفيما قصدناه من العقود كفاية لذوي العرفان . . . ما ترنمت النفوس الرضية بتلاوة الدور الاعلى الذي اسراره غير متناهية٬

Der Verfasser hat nach der Unterschrift sein Werk beendet im J. 1182 Gom. II (1768).

Schrift: gross, kräftig, rundlich, deutlich, vocallos. Grundtext roth, vocalisirt. — Abschrift vom Jahre 1226 Ramadan (1811) von معيد معيد.

Nach f.21 fehlen 8 Bl. (=We. 1615, f. 33b, 2 bis f.47a, 4).

2977.

Derselbe Commentar ist enthalten in:

1) We. 1615.

47 Bl. 8°°, 15 Z. (16 × 10¹/2; 11¹/2 × 6¹/2°m). — Zustand: im Anfang unsauber, dann an mehreren Stellen fleckig. Bl. 1. 10. 17. 18 ausgebessert. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe.

Titel f.1^a: المر الاعلى المستى الدر الاغلال Es ist الاغلى zu lesen, wie auch im Titel in der Vorrede f.1^b ult. steht. Ver f.: محمد التفلاق المغربي مفتى القدس; ebenso in der Unterschrift, aber الخلولتي fehlt daselbst). Anfang und Schluss ebenso.

Schrift: klein, deutlich, gleichmässig und gefällig, vocallos. Grundtext roth. F. 1—9. 25. 26 von späterer Hand, etwas grösser und rundlich, ergänzt; ebenso f. 17 und 18 oben. — Abschrift im J. 1191 Dū'lqa'da (1777) von حسن بن داكرمان الصالحي.

2) We. 1616, 1, f. 1-45.

97 Bl. 8vo, 11 Z. (16¹/₄×11¹/₄; 13¹/₂×9¹/₂cm). — Zustand: unsauber, auch fleckig. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken u. Klappe.

Titel und Verfasser fehlt. Anfang und Schluss wie bei We 1607.

Schrift: ziemlich gross, etwas rundich, vocallos. Grundtext roth. — Abschrift im J. 1232 Rab. I (1817) von حمد بن عبد الرحيم بن عمر om Zusatze: الدمشقى الشافعي البكري القادري الخلوتي)

2978. Lbg. 572.

SBl. 410, 23 Z. $(23^1/3 \times 14^1/2; 17 \times 3^1/2^{cm})$. — Zustand: gut. — Papier: strohgelb, glatt, dünn. — Einband: Pappband mit Lederrücken u. Klappe. — Titelüberschrift $f.1^{b}$:

الحمد لله وكفي وسلام على عياده : Anfang f.14: من المغربي المعدد فيقول ... سيدي محمد الفاسي المغربي ... هذا ولما كنت في سن خمسة عشر من عمري اشتغلت بالادوار والاحزاب المنسوبين الي السادة العارفين الخ

Es ist nicht ein Commentar zu dem Werke des Ibn el'arabi, sondern ein dem Mohammed elfasi in seiner Jugend von einem Cuft dictirtes Werkehen, in welchem die Anweisung gegeben wird, wie die in dem Grundwerk liegenden geheimen Kräfte als Mittel, um dies oder jenes zu erreichen oder zu verhüten, verwendet werden können, wenn gewisse Stellen daraus so oder so oft, mit Qorānstellen verbunden, gebetet werden.

انه غائر الزلات ومقبل العثرات : *Schluss f. 8 . . . والحمد لله رب العالمين *

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, etwas flüchtig, fast vocallos. Textstellen roth überstrichen. — Abschrift von حاجى داود im J. 1242/1836.

2979. We, 1833.

Format etc. und Schrist wie bei 1). — Zustand; sonst gut, nur in der oberen Hälste die Spur von Wasser-slecken. — Titel und Versasser s. 265a (u. f. 1a):

كتاب العيادلغ للشيخ الاكبر (ابن العربي d. h.)

الحمد لله حمد الحمد فانه : Anfang f. 265 . . . هذا كتاب اوفى فلم المقام الاخلص الاصفى . . . هذا كتاب دكرنا فيه ما نطقت به السنة العبادلة عند تحققهم بما حققهم به الحق في سرايرهم الخ

Der Verfasser stellt in diesem Werke eine grosse Anzahl von Männern Namens 'Abdallah zusammen und führt cüfische Aussprüche und Ansichten von ihnen an.

عبد الله بن عبد الله بن محمد، : " الله بن عبد الله بن الحصولا الالهية الاسم واول ما طهر من الحصولا الالهية الاسم واول ما طهر من الحوودات الجوفراليخ عبد الله بن عبد الرحمن بن الباسية (188 في عبد الله بن عبد البر بن يونس (188 في عبد الله بن عبد البر بن يونس (188 في عبد الله بن عبد البر بن يونس (188 في عبد الله بن يوسع بن عبد العالي المتعالي (189 في عبد الله بن يوسع بن عبد العالي المتعالي (189 في عبد الدهر (189 في عبد (189 ف

Das Werk zerfällt in 12 kleine Hefte (جزء). HKb. V 10293.

HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

2980. Spr. 789.

78 Bl. 8°°, 25 Z. (20½ × 13½; 14½ × 9½ cm). — Zustand: am Rande grosse Wasserslecken. — Papier: gelblich, ziemlich dünn, glatt. — Einband: schöner Halbfrzbd. — Titel f. 1°;

هذا الكتاب تاليف سيدي محيى الدين العربي في الطريق

Bl. 1 ist von neuerer Hand ergänzt. Der Titel und der Anfang sind fraglich, der Verfasser (ابن العربى) richtig, da er sich f. 5^a auf sein Werk الفترحات المكتبة beruft. Nach der Unterschrift kann man dies Werk auch unter die Vermahnungen (الرصايا) rechnen.

الحمد لله الهادي الي سواء الطريق: "Anfang f.1 . . . أما بعد فان طريقة القوم عالية المنار رفيعة المقدار الخ

Ibn el'arabi giebt hier einen Commentar zu einem seiner Werke, worin er nachweist, dass und wie der Schüler eines Meisters bedürfe, der in allen Stücken ihm Anweisung und Belehrung gebe, um zur richtigen Erkenntniss Gottes und Befolgung seiner Gebote und Verbote zu gelangen. Dieser Commentar ist der Fassungskraft der Leser angepasst, nicht eigentlich dem Wesen des Gegenstandes selber entsprechend: sonst würde man ihn nicht verstehen, heisst es in der Vorrede. - Vom Text sind nur die der Erklärung bedürftigen Sätze mitgetheilt. Die Erklärung beginnt f. 5.: واما قولة وان يتصدف في مشيد الى الشيخ ش فذلك ليؤدي واجبا تعين عليه لان الوارث للرسول عم ينزل منزلة الرسول . . . ثم قال ويمشى وعليد الذلة والمسكنة والانكسار لان رسول الله صعم امرنا أن نأتي الجمعة بهذ، الصفة الحر

: *Der zuletzt mitgetheilte Satz des Textes ist f. 77 ثم قال واذا رايت بعض الاولياء قد اخفى حاله عن الناس ويظهر لهم خلاف حاله فاياك ان تنبه احدا من الخلف عليه

واما من قال ما : Schluss des Werkes f. 78 من قال ما : الله معه فلا بدّ أن يتقدّمه العلم بالله والله سجانه وتعالى أعلم تمت هذه الوصايا . . . والحمد لله الذي لا ربّ غيره وصلى الح

Schrift: klein, gleichmässig, gefällig, deutlich, vocallos. Der Text roth überstrichen. Collationirt. — Abschr. c. 1750.

2981. We. 1702.

2) f. 15-24.

S^{vo}, 17 Z. (15²/₃ × 11¹/₂; 11 × 7¹/₂c^m). — Zustand: ziemlich gut; die Blätter sind alle zur Seite umgebogen, um zu dem Format des Bandes zu passen. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Titel f. 15ⁿ:

Ibn el'arabī spricht über die Einkleidung und Aufnahme durch dieselbe in den Çūfi-Stand überhaupt, über die Gründe und die damit verbundene Gesinnung und Folgen, und zählt diejenigen auf, von denen er selbst und seine Meister und Vorgänger eingekleidet seien, bis zurück auf Mohammed und Gabriel.

فتخيلوا أن الانسان لا يجوز :Schluss f. 24a بقل بذلك له أن يلبس الا من شيخ واحد ولم يقل بذلك احد من الناس والله الموفق لا رب غيره والي ههنا انتهى الحرقة المذكورة والوصية فيه على مولفه

Schrift: ziemlich gross, etwas rundlich, vocallos. Am Rande Zusätze und Verbesserungen. — Abschrift von im Jahre المحاج تحمد الكردي

2982.

Dasselbe Werk ist enthalten in:

1) Pm. 553, 9, f. 44^a-45^b.
Format etc. und Schrift wie bei 1.

Nach der Unterschrift hat dies Werk عبر شاه بن محمد البظفري bei dem Verfasser gelesen und es abgeschrieben im Jahre 633 Sawwāl (1236). Nach seiner Abschrift ist es dann weiter abgeschrieben.

Darauf folgen noch f.46° obere Hälfte verschiedene Bemerkungen cüfischen Inhalts von Ibn el'arabī.

2) Pm. 158, 3, f. 23^b-30^a.

Format etc. u. Schrift wie bei 1. (Die Schrift ist vocallos).

Titel f. 23^b: رسالة) في لبس الحرقة وارسال العذبة العذبة الكلام (رسالة) Verfasser ausführlich. An fang ebenso. Schluss: سئلت الشيخ عبد القادر رحّه ما ذا اخذ عبد القادر الله والادب تمت النسبة Am Rande allerlei Bemerkungen, auch Verse.

3) Lbg. 1010, 2, f. 475-535.

Format etc. und Schrift wie bei 1.

Titel: رسالة الحرقة وهي لباس التقري. Verfasser ausführlich. Anfang und Schluss wie bei No. 2981.

4) Lbg. 964, 5, f. 89-94.

8vo, 28 Z. (Text: 15 × 9^{cm}). — Zustand: etwas fleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark.

Schrift: dieselbe wie bei 1, aber etwas grösser und bis 98^a weniger flüchtig. — Abschrift im Jahre 1091 Sawwäl (1680) von عمر بن على ابن السكري.

2983. WE. 119.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel und Verfasser f. 133°:

نسبة حرقة الشيخ الكامل الحقف . . . أبن العربي

نسبتنا في الخرقة قال لبستها بمكلا : Anfang f.133° كا المعبد المعطمة سنة تسع وتسعين وخمس مايلا من يد يونس بن جيمي بن ابي البركات الهاشمي العباسي الج

Ibn el'arabī berichtet hier über seine Aufnahme unter die Çüfis an verschiedenen Orten, zuerst im J. ⁵⁹⁹/₁₂₀₃ in Mekka, dann in Mosul und in Sevilla.

نسبة اخرى، لبست الخرقة ايصا بالموصل سنة ١٠١ الرخ 133 نسبة اخرى، وليستها أيصا باشبيلية من يد ابي 133 القاسم عبد الرحمن بن على الرخ

2984. We. 1731.

4) f. 129-151.

8°°, 25 Z. $(19^3/4 \times 14^2/3; 17^1/2 \times 10^{em})$. — Zustand: gut, — Papier: gelblich, ziemlich dünn, etwas glatt.

F.150 unten schadhaft und ausgebessert. — Titel fehlt; nach der Vorrede (f. 129b unten):

منهاج العارف والمتقى ومعراج السالك المرتقى

Verfasser fehlt; nach Spr. 785 ist es Ibn el'arabī.

وبعد الاسباب التي يتقرب بها : Anfang الى الله تعالى ثلاثة اعتقاد وعلم وعمل الخ

Ein çüfisches Gedicht über das Hingelangen zu Gott in 1007 Versen (Tawil), das daher auch cure (Tawil), das daher auch الفيدابي العربي betitelt werden kann. Anfang (f. 130°): رق بي مقامًا من فناء الي البقا فيا لي قصد في نعيم ولاشقا Es zerfällt in viele ungezählte Abschnitte; zuerst التوبة التوحيد والاخلاص التقوي الصدت العبادة العبادة والعرف والاشتياق والعشف على العرفة العارفين العبرة العرفة العرفة العرفة العرفي السماع في السماع الدعاء الماء الماء السماع الدعاء الماء الماء الماء السماع الدعاء الماء الماء

Schluss f. 151a:

ولى ولحلف الله اجمع ابتغى من الله رضوانا وعونا موقفا

Schrift: ziemlich gross und stark, etwas rundlich, deutlich, vocallos, gleichmässig. Die Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1200/1785.

F. 129ª enthält ein kurzes Gebet.

2985.

Dasselbe Werk in:

1) Glas. 93.

29 Bl. 8°°, 18-19 Z. (20¹/2×14; 14-15×9-9¹/2°™). Zustand: stellenweise fleckig und unsauber. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Kattunband mit Lederrücken. — Titel f. 1ª ebenso, aber mit المنتقى (statt والمنتقى), auch im Vorwort.

Schrift: ziemlich klein, gleichmässig, deutlich, fast vocallos. Ueberschriften roth, fehlen an einigen Stellen. Nach f. 27 fehlt 1 Blatt. — Abschrift im J. 1075 Ram. (1665) von محمد بن احمد بن صلاح الرصاص.

Auf f. 1^a eine längere Erörterung über die Bedeutung des Wortes الوحي).

2) Spr. 785.

23 Bl. 8 ^{vo}, c. 14-16 Z. (18 $^{\text{1}}$ /₃ × 13 $^{\text{1}}$ /₂; 14-15 × 11 ^{cm}). — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Einband: Pappbd mit Kattunrücken. — Titel f.1 ^{a}:

منظومة للشيخ محيى الدين أبن العربي

Schrift: ziemlich gross, rundlich, vocallos, unschön, aber deutlich. — Abschrift c. 1200/1785.

2986. Lbg. 1010.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Titelüberschrift: ر" المعشرات المبموهد على ترتيب حروف الهجاء لسيدي ابن العربي

Cufische Gedichte, 29 Strophen zu je zehn Versen, in alphabetischer Folge; jede Strophe beginnt und schliesst mit demselben Buchstaben. Die Versmaasse sind verschieden. Anfang: انظر الد لللق من مداول اسماء وكونه عين كل عين اجزائى Schluss fehlt; vom Buchstaben ي sind nur 8 Verse vorhanden.

Bl. 61° ist der Schluss einer Abhandlung (wahrscheinlich auch des زابن العربي); zuletzt: رابن العربي); zuletzt: باعتبار حكمة الذي يقتضيه العالم لذاته وهو آخر ما العلم الاعلا بجريان املائنا في هذه الرسالة وهذا اخر ما اردناه مما اوردناه والله سجانه يقول الحق الخ Von derselben Hand. — Darauf noch einige Fragen des تُمَيّل بن زيد an den Haltfen 'Alt, betreffend die Erklärung des Begriffes خالفة الحقيقة

2987. Lbg. 880.

41°. Schrift ebenso, u. auch queerlaufend, wie bei 2). Titel fehlt. Er ist etwa:

جَالَةً في شرح بعض ابيات لابن العربي Verfasser nach der Unterschrift:

جلال الدين الدوائي

حمد الحمد للمعبود الحق لكل عبد ... الما بعض الاخوان الخ

Gelāl eddīn eddewānī † 908/1502 erörtert den Sinn der Verse des Ibn el'arabī: كنا حروفا عاريات منقلة متعقلات في دري دي درق فارت النافية وحي الناه والناق واللل في هوفان فسل عن واصله

وهذا المسطور المترجم عنه بعص دقايق :Schluss هذا الذوق لان لطايفه اكثر من ان تحصى بالنطق

المطالب العالية للفخر الرازي aus المطالب العالية للفخر الرازي der 15. Abschnitt: في بيان ان النفس بعد مفارقة المجزئيات

10*

2988. Pm. 78.

68 Seiten 8^{ve}, 11 Z. (20×13¹/₃; 14¹/₂×7^{cm}). — Zustand: zieml.gut. — Papier: etwas grau, glatt, zieml.stark. — Einband: rother Lederbd. — Titel S.3 (im Vorwort): كالمالة الحسينية في كشف حقايف الأنسانية وكشف حقايف الأنسانية وكشف حقايف الإسلام المالة الحسينية في كشف حقايف الإسلام المالة الحسينية وكشف حقايف الإسلام المالة الحسينية وكشف حقايف المالة المالة

تحمدك حمدا يليق بجلال كنهك ... الشيخ حيى الدين أما بعد لما تاملت بقول لخاني الطائق... الشيخ حيى الدين أما بعد لما تاملت بقول لخاني الطائق... الشيخ حيى الدين وفيك كتاب فيه كل مسطّر الا فأخ عنك الله ان شئت ان تقري فا ثم الا انت فافهم اشارق فظاهرك الدنيا وباطنك الاخري وتلاقت العالم الخوطاب للانسان الكامل لكونه جامعا لحقايق العالم النخ وشرفك بالصورة الباطنية لقوله : Schluss S. 67 تمت تقويم تمت تعلى المناس في احسن تقويم تمت

Schrift: ziemlich gross, gefällig, gleichmässig, vocallos. Text in rothen Doppellinien. — Abschrift 1999/1814. Auch wol erst um diese Zeit verfasst.

2989. We. 1733.

129 Bl. 8°°, 21 Z. $(21 \times 15^2/s; 16^1/s \times 11^1/s^{cm})$. — Zustand: zieml. gut. — Papier: weisslich, zieml. stark, etwas glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titel f.1°:

رسالة الفتح المبين شرح بيتين لسيدى محيى الدين Verfasser: s. Anfang.

الحمد للم الذي فترج لاوليائه Anfang f.1b: المواب المعارف . . . وبعد فيقول فقير ذي اللطف والاحسان الحمد لخالدي النقشبندي الاحمدي أبن سليمان قد سالني بعض الاخوان . . . ان اشرح هذين البيتين النخ

Alimed ben soleiman elhalidi erklärt hier 2 Verse des Ibn el'arabi:

العبد حقّ والربّ حقّ فليت شعري من المكلّف ان قلت عبد فالعبد ميت او قلت رب فما يكلّف اعلم ان كلام الاولياء الكرأم ككلام الانبياء عمّ :Beginnt ايعصى ربنا جبرا فالزمة وقطع : 4 4 ألفوط المراب على القرطاس . . . وهذا آخر ما رقمة اليراع على القرطاس والصلاة والسلام على سيدنا محمد المخ

Schrift: gross, rundlich, vocallos. — Abschrift vom Verfasser selbst im Jahre 1266/1850.

2990. We. 1853.

46, 17 Z. (281/s × 161/s; 161/s-171/s × 100m). — Zustand: ziemlich gut, doch im Anfang nicht ohne Flecken. — Papier: gelblich, etwas grob, stark, etwas glatt. — Titelüberschrift f. 196: منا شرح البيت الكبر محيى الدين الموراني الموراني كوراني كورا

الحمد لله الذي بذكره يندفع الرعب :Anfang عن قلوب الابرار . . وبعد قال مظهر الحقايف . . . الشيخ الاكبر . . . بذكر الله الذكر في طريف الله لا يختص بالقول فقط بل يعم جميع الحركات الخ

Commentar des Mohammed ecçurani zu den 2 Versen des Ibn el'arabi:

بذكر الله تزداد الذنوب وتنكشف الرزايل والعيوب وترك الذكر افصل كل شيء وشمس الذات ليس لها مغيب

Das Werk beschäftigt sich hauptsächlich mit ausführlichen Erörterungen über das الذكر.

مقصود الحق من العالم وما فوق : Schluss f. 27^b
عليه المرتبة مرتبة لمخلوق اصلا والله الموقف للصواب

Schrift: ziemlich gross, breit, deutlich, fast vocallos.

Der Grundtext roth, andere Stellen roth überstrichen. —
Abschrift von عدر العطائي um 1200/1785.

2991. Pet. 689.

Format etc.u. Schrift wie bei 8). — Titel fehlt; nach f.66°,2: زبدة الغايدة في الجواب عن الابيات الواردة

Eine kleine Schrift des الشيخ عبد الغنى النابلسي, auf Veranlassung eines Freundes geschrieben, der um Erklärung von 4 Versen des Ibn el'arabī gebeten, deren erster:

صلاة العصر ليس لها نظير لجمع الشمل فيها بالحبيب

'Abd elgant ibn ennābulust † 1143/1730 giebt hier die Erklärung in 10 Versen desselben Metrums und Reimes, deren erster:

صلاة أي دعاء العبد حالا وقالا للاله المستجيب

Worauf er, auf weiteres Bitten, noch eine ausführlichere Erklärung in Prosa giebt. — Schluss f. 72b: وفي المشافهة ما ليس في المراسلة والله الولتي المخ

احمد بن عبد القادر بن عبر الدوعني العادر بن عبر الدوعني † 1052/₁₆₄₂ und عبد الرحمن العيدروسي † 1192/₁₇₇₈ haben schwierige Verse des Ibn el'arabī erklärt.

2992. WE. 27.

13 Bl. 8°°, 19 Z. (20 × 14¹/₄; 14 × 9¹/₂cm). — Zustand: fast ganz wasserfleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappbd mit Kattunrücken.

Titel fehlt. Verfasser fehlt; aber aus verschiedenen Stellen (z. B. f.7^b, Z.12 und dem Bücher-Verzeichniss f.10^a) geht hervor, dass es Ibn el'arabī ist, aus dessen Werken hier einige Stücke zusammengestellt sind.

- 1) ein längeres Gebet, dessen Anfang hier fehlt, wovon das Vorhandene f. 1° beginnt: بك وابتهج السرور بسروره منك الخ (es schliesst f. 2°) واهل المغفرة وصلى الله الح
- 2) f. 2b-4a ein Gebet, mit dem Anfang: لجنابه und Schluss: خنابه und Schluss: المجيد بغير نهاية ولا تحديد والحمد لله رب العالمين
- 3) f. 4°-7° ein Gedicht in verschiedenen Metren über die Buchstaben-Geheimnisse, mit kurzer Vorbemerkung: المالحية المالية المالية على بعض اسرار الحروف المخ المالية الالفاظ شهدت بذلك السي الحقاظ المالية الالفاظ شهدت بذلك السي الحقاظ Auf jeden Buchstaben kommen etwa 3-4 Verse. Es sind im Ganzen 100 Verse. Zuletzt:

فاصطبر بالله واحذرة يخذل العبد الذا لم يقف und eine kurze Nachschrift in Prosa, deren Schluss: ولكن عين معينا . . . ويفهمنا كلام اوليائه وكرمة واخصائه بمنه وكرمه واخصائه بمنه وكرمه

اقول وانا محمد بن Anfang: الله تعالى على بن العربي الحاتمي وهذا لفظى استجزت الله تعالى واجزت للسلطان الملك المظفر بهاء الدين غازي بن الملك العادل . . . واولاده ولمن ادرك حياقي الرواية عنى Eine Igaze des Ibn el'arabī an den Sultān, seine Söhne und alle Uebrigen: die Hauptsache

ist die Aufzählung der Lehrer, bei denen Ibn el'arabī gehört hat. Er zählt deren 58 auf: على والمنهم على بن النقران ولولا خوف المناه على بن النقران ولولا خوف المناه ولقيناه الملال وصيف الوقت لذكرنا من سمعنا عليه ولقيناه الملال وصيف الوقت لذكرنا من سمعنا عليه ولقيناه والمال وصيف الوقت لذكرنا من سمعنا عليه ولقيناه والمال الذكر المناه المناه والمالية والمعرفا جزء كراسة من تواليفي ما تيسر فانها كثيرة واصغرها جزء كراسة واكثرها ما يزيد على مائة مجلد وما بينهما المحاح في الحديث الصحاح في الحديث الصحاح في الحديث المحاح في ال

Schrift: zioml.klein, gefällig, deutlich, vocallos. Abschr. von عبد الرزاق بن ابراهيم بن نظام الدين الكوكباجي im J. 1000/1001.

2993.

1) Pm. 66, S. 271-280.

Zwei çüfische Abhandlungen des Ibn el'arabī, entnommen seinem المنتوحات المكرّة u. handelnd: die 1. S. 271: ق اسرار جمعية الهيكل القالبي القلبي القلبي die 2. S. 274: واطوار اسرار التشريح العرفانية المودعة في الهيكل الصوري العرفانية المؤدعة في الهيكل الصوري العرفانية المؤدعة في الهيكل الصوري العرفانية المؤدعة في الهيكل المؤدية المؤدعة في الهيكل المؤدية المؤ

2) Lbg. 1015, 3, f. 20b-28. Format etc. und Schrift wie bei 2).

Excurse aus Werken des Ibn el'arabī und Anderer, darunter f. 23b über die Seele; f. 24b bis 25a aus dem كا فك الاوزار عن عُنْق الانوار des منعى الدين ابو منصور tber die dreierlei Welten; f. 26a aus الخواص وعقيدة اهل الاختصاص وعقيدة اهل الاختصاص (vgl. No. 2899).

Nach f. 26 ist eine Lücke.

Abschrift theils im J. 970/1562 (f. 23a), theils 973/1866 (f. 25a), theils nach 939/1632 (f. 26a).

3) Pet. 610, 2, f. 27b-30b.

Verschiedene Stellen aus Ibn el'arabī: über Verhalten zu Gott, dem Propheten, den religiösen Pflichten, z. B. wie der Çūfī beten solle.

2994. Spr. 783.

48 Bl. 8°°, 11 Z. $(17 \times 12^{1}/2; 11^{1}/2 \times 7^{2}/3^{em})$. — Zustand: unsauber, fleckig. — Papier: gelb, glatt, dick. — Einband: schöner Hlbfzbd (zus. gebunden mit Spr. 990). — Titel und Verfasser f. 1°:

كتاب الجلال والجمال للشيخ

الحمد لله العظيم جلاله المهوب : Anfang f. 1b جماله . . . أما بعد فان الجلال والجمال مما اعتنى بهما المحتققون المرخ

Besprechung der Bedeutung von الجلال von c

von c

von c

ser ist الشيخ المدين الهونوي worunter wahrscheinlich Ibn el'arabi zu verstehen ist, vielleicht aber مدر الدين القونوي Nach f. 2 fehlen 4, nach f. 3 1 Bl., nach f. 15 der Schluss. Das hier Vorhandene schliesst f. 15 b so: فان الغرص من ذكري تفصيل هذه الآيات تعليم Schrift wie bei Spr. 990.

Pm. 185, 8, f. 61°-74°.

Format (19 Z.) etc. und Schrift wie bei 6).

Dasselbe Werk. Titel u.Verfasser f.61°:

كتاب الاشارات للشيخ

Anfang ebenso. Der bei Spr. angegebene Schluss steht hier f. 73°, 9; es folgt dann noch 1 Seite Text; der Schluss hier ist: سنان الاشياء فاعلم ذلك وقد تبين المقصود فلنقبض العنان والله ينفعنا واياكم بالعلم وجعلنا من اهله عم الحلم وجعلنا من اهله عم الح

F. 74^b-77^a fast nur Persische Kleinigkeiten; arabisch ist f. 76^b ein kleiner Excurs über den Satz: كنت كنبا مخفيا فاحببت ان اعرف.

2995. Pm. 15.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titel fehlt; er ist etwa:

عجالة (رسالة oder) في التوجه الاتم

ابن العربي :Verfasser fehlt; wahrscheinlich

الحمد لله المنعم على الصفوة من :Anfang عباده بمزيد الاجتباء . . . أما بعد فهذه عجالة تتصم التعريف بكيفية التوجه الاتم الاولي لحق الحق جل وعلا وكيفية تخليص العزيمة وتحرير المطلب الحر Abhandlung über die vollkommenste Annäherung an Gott und wie dieselbe zu erreichen. Voraufgeschickt ein Vorwort S. 28: المقدمة الذي عليها تقرير كيفية التوجّه الاعلى وشرايطه ولوازمة فصل في كيفية التنقيل في مراتب: Dann folgt S. 31: الذكر ولوازمه

يطول ذكر انواعها فكيف تعيّنها :Schluss S. 36 وبيانها والحمد لله وحده تمت

2996. Pm. 15.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel und Verfasser fehlt.

الحدد لله الظاهر بوجوده في مراتب شهوده : Anfang المحدل المحلي باطلاقه في عين تقييده . . . وبعد فاعلموا ان المعلومات ثلاثة لا رابع لها وهو الوجود المطلق المخ

Cūfische Abhandlung, vielleicht von Ibn el'arabī verfasst. Der Titel könnte sein: را في البرزخ الاعلى oder auch البرزخ الاعلى denn über diese Zwischenstufe als Inbegriff der möglichen Zustände und Gegenstände und Wesen und Eigenschaften, aus denen sich Alles entwickelt, handelt die Schrift. Darin: S.41: الرجودية وبيان مرتبة النساء من للك

فصل فى منزلة مبايعة النّبَات للقطب 46 فصل في منزلة مبايعة النّبات للقطب 48 فصل يتعلق بعلم مقدار النساء ومنزلتها في الوجود 48 فقال ان بورك من في النار وهو حولها :Schluss فافهم والله يقول الحق . . . وحسبنا الله وتعم الوكيل

2997. Spr. 853. 6) f. 976-1046.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel und Verfasser fehlt.

الحمد لله رب العالمين . . . Anfang f. 976 . . . والعلم ان للروح والقلب والعقل والنفس اخلاقا النخ

Der Verfasser ist wahrscheinlich Ibn el'arabı. Er bespricht zuerst die Eigenschaften
des Geistes (الرح), des Herzens (القلب), des
Verstandes (العقل) und geht dann f. 98^b auf
die der Seele (النفس) genauer ein, ihre tadels-

werthen Eigenschaften aufzählend (oft mit der Formel anfangend: ومن عيوبها) und die Heilung derselben angebend.

يعتبر بهذا القدر من كيدها : Schluss £ 1046 ومكرها ويهدي به الى فنون عيروبها' تمت

2998. WE. 119.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel f. 456: كتاب الجواب المستقيم عن ما سال عند الترمذي الحكيم

Verfasser ungenannt.

سالت الله الاخ الولي الحميم : Anfang f. 45b ان اشر لك المسايل الروحانية الرخ

Der Verfasser, wahrscheinlich Ibn el'arabi, beantwortet hier auf Wunsch eines Freundes eine Anzahl von religiösen Fragen, welche Mo-hammed ben 'all ben elhosein ettirmed'i † ⁸²⁰/₉₈₂ in seinem Werke ختم الارلياء (HKh. III 4683) aufgeworfen hatte.

سال الحكيم الترمذي رحمه: « Worauf die Antwort معدد منازل الاولياء ' worauf die Antwort معدد منازل الاولياء ' ومايتنا الف وثمانية واربعون الف لكل منزل خصوص الحج ما معنى المغفرة : « Die letzte Frage, die 155., f.55 التي قد غفر لنبينا عم وقد بشر سائر النبيين ايصا بالمغفرة وبشراه بالمغفرة اعلام بالستر : « Schluss f. 55 من غير مشاهدة والله سجانة اعلم والحمد للة الخ

2999. We. 1633.

8°°, 17 Z. $(15^1)_2 \times 10^1/_2$; $10^1/_2 \times 6^1/_4$ cm). — Zustand etc. und Schrift wie bei 5). — Titel f. 71°:

الرسالة القدسية التي اشار بها بعض العارفين بالله تعالي في السلوك

Verfasser fehlt.

اعلم ايها الطالب ارشدنا الله Anfang f. 71% واياك سبيل الصواب أن المومنين العارفين بالله قسمان أهل الاستدلال والبرهان وأهل المشاهدة والعيان الم

Erörterung von allerlei cufischen Begriffen, vielleicht von Ibn el'arabi.

بالاصالة عند اهل الطريقة: "Schluss f. 78 : بالاصالة عند اهل الطريقة الجهاد " تمت المحققين المجاهدين في الله حق المجاهدين في الله حق المجاهدين في الله عند المجاهدين في الله عند المجاهدين في الله عند المجاهدين في الله عند المجاهدين المجا

3000. Pm. 9. 5) S. 93-128.

Format (c. 35 Z.) etc. und Schrift wie bei 2). — Titel fehlt; nach der Vorrede S. 93 unten und S. 129:

نفايس العِرفان من انفاس الرحمن

الحمد لله فافخ ارواح العلوم الالهية :Anfang في صور انوار الفهوم اللدنية . . . وبعد فهذه علوم لا يعلمها علماء الستر والوقوف الخ

In diesem Werk, dessen Verfasser vielleicht Ibn el'arabi ist, wird ausgeführt, dass der göttliche Odem allen Dingen und Begriffen verliehen ist; ihn in denselben erkennen führt dahin, das Wesen Gottes zu begreifen. Zu dem Zwecke geht der Verfasser die einzelnen Odems-Aeusserungen durch; er führt eine Unzahl derselben auf. Jeder seiner Hauptsätze beginnt mit wir und einem Zusatze.

نفس ابام الله من وجم التحقيق على المراف S. 94 unten ; نفس البقا المطلق S. 94 unten ; نفس العراف : u. s. w. Zuletzt: dann نفس حصرة الله في غيب العارف ; نفس علم الله بالذات نفس ذهب اوان الصحو والسكر . . . على ما لا يصبح احتجابة فيه كما يستحيل ظهورة بوجم من الوجوة نفس

Das Werk ist hier nicht zu Ende.

S. 130 u. 131 sind leer.

3001. Pm. 15.

172 Seiten 8°, 25 Z. (21 × 15; 15 × 10¹/₂cm). — Zustand: nicht ganz fest im Einband; im Ganzen ziemlich gut. — Papier: gelblich, zieml.stark u. glatt. — Einband: brauner Lederbd. — Titelüberschrift (nach dem Bism.):

حواب عن مسئلة الزمردة الخضراء والياقوتة الحمراء واب عن مسئلة الزمردة الخضراء والياقة المالية المالية

اعلم أن الله تعالى غيور على :Anfang حلالته وحصرته ولهذه الغيرة حرم الغواحش البخ Quinsche Abhandlung über die Allseele. Der Verfasser ist, wie ich glaube, Ibn el'arabi. Schluss S. 11: برتيب الاسماء ترتيب السماء ترتيب كمل الجواب والا كيف كان يصبح هذا الترتيب كمل الجواب حمد الله . . . والحمد لله على كل حال

Schrift: klein, deutlich, gleichmässig, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift im J. أومور (nach S.49 u.56), von بن على المراب المراب

Voraufgegangen ist dieser Abhandlung eine über den Urverstand: ق العقل الاجل, ".

3002.

1) Pm. 9, 1, S. 1. 2.

233 Seiten 8°°, 29 Z. (201/4×14; 17×11cm). — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: weisslich, stark, otwas glatt. — Einband: schöner Halbfrzbd mit Klappe.

Titel fehlt. — Anfang (nach dem Bism.): الحمد لله واضع حيطة الوهم وفاصل وجودات الفهم . . . خطبة ثانية الحمد لله واضع الحيطات الابية مظاهر ظواهر الواحدات العددية . . . خطبة ثالثة الحمد لله الذي استوي باحاطة محمول

Es liegt hier der Anfang eines cufischen Werkes vor, und zwar eines vielleicht von Ibn el'arabi verfassten. Dieser Anfang enthält 3 خطبة, welche hier vorhanden sind.

Schrift: klein, blass, nicht ganz deutlich, vocallos. S. 2 ist stark abgescheuert. — Abschrift c. 1900/1785.

2) We. 1631, 8, f. 183. 184. Format etc. und Schrift wie bei 5.

Enthält einige Stellen aus dem Werke كَلَيْمِ الْكَالِيِّةِ , das Verhältniss des Menschen zu Gott, in Betreff seiner Vervollkommnung, betreffend; und desgleichen eine Stelle aus المعالمة الم

3003. Pm. 9.

 8vo , c. 28-32 und von S. 52 an 20-21 Z. (Text $18^{1}/_{2}-19 \times 12^{1}/_{2}$ und von S. 52 an $18-18^{1}/_{2} \times 11^{\text{cm}}$). — Zustand: nicht recht sauber, an einigen Stellen fleckig, auch ausgebessert, so S. 3-5 am Rande. Nicht frei von Wurmstichen. — Papier: gelb, dick, etwas glatt.

Titelüberschrift S. 3: التاصيل والصورة Das Wort والصورة bezieht sich schwerlich auf dies Werk, sondern auf das S. 189—232 enthaltene. S. 129 ist als Titel angegeben:

- Verfasser fehlt, ist aber wahrscheinlich Ibn el'arabi.

بسم الله واعود بالله واتوكل على الله Anfang: والحمد لله ولا حول ولا قوة الا بالله وسجان من شرف العالم بالعالم . . . وبعد فقد ورد الخبر وصحيح الكشف والنظر أن الله خلف العرش ارباعا قدرةً منه واتساعا الج

Der Versasser erörtert zuerst, dass der Thron Gottes viersach sei: Thron der Natur (عرش الطباع), Reich der Phantasie (عرش الطباع), Thron des Zwanges (عام الاجاب والوجوب). Dann spricht er von dem Bereich, für welchen jeder dieser Throne maassgebend ist, und theilt die Zeit in Beziehung auf dieselben auch in 4 Perioden (bis auf Adam, Idrīs, Noah, Abraham). Von diesen Voraussetzungen aus sucht er dann die Offenbarung Gottes in Raum u. Zeit zu deuten.

Das Werk zerfällt in eine Menge Abschnitte — die jedoch nicht مصف genannt werden — mit Ueberschriften. Zuerst: S. 5 إليصاح وانشراح ; تنزيل وتفصيل 6 ;انعطاف واستبصار 8 وانشراح واستبصار 9 ونظر واستبصار 18 يتوصيل وحصيل 29 تنظيع وتنويع و نظر واستبصار 29 ;توصيل وحصيل 29 تتعين عين نسخة الحق 29 ;كيفية الننزول الي ظاهر هذا الكون المفصول 33 ;كيفية الننزول الي ظاهر هذا الكون المفصول 33 يتعين وتصور وكيفية 35 يتعين اللواء المعقود 26 وكيفية 35 ;حقيقة النواء المعقود 26 ;حقيقة الميزان 66 ;حقيقة الميزان 56 ;حقيقة الميزان 57 ; الحاق ولحاق 57 ;

لا باحكم احكام او تاذي راي :Schluss S.75 بابداع والي هذا انتهي القول حول ذي القوة والحول . . . فهو المهتدي ومن يصلل فلن تجد له وليّا مرشدا وحسبنا الله فنعم الوكييل وعلى الله فتوكلوا ان كنتم مومنين

Schrift: bis S.51 klein, sehr gedrängt, deutlich und gefällig; von S.51 unten bis Ende allmälig grösser u. flüchtiger, fast vocallos. Die Ueberschriften meistens hervorstechend gross. — Abschrift v. J. 641/1243 (S. 129). — Nicht bei HKh.

3004. Pm. 9.

Format etc. u. Schrift (34 Z.) wie bei 2) (in der ersten Hälfte, und noch kleiner). — Titel fehlt. Er könnte sein:

ترجمة المقامات الماية Vorfassor febbt.

الحدد لله الذي نور قلوب العارفين بانوار :Anfang المعارف الالهية . . . وبعد فانتم فسرح الله مراحكم . . . استخرت الله في استخراج لآلي من الحكم الوبانية الرخ

Der Verfasser, wahrscheinlich Ibn el'arabi, behandelt die Seelenzustände der Çūfis, nach den 8 Seiten ihrer Bedeutung, ihres Wesens und ihres Zieles (المعانية الموقعة وعاينها النفس من سنة الغفلة بداعية الموقعة اليقطة هي انتباء النفس من سنة الغفلة بداعية الموقعة الموقعة

3005.

- 1. Von Ibn el'arabi's Aufnahme unter die Çufis ist die Rede Spr. 863, f. 79. Ein wirksames Gebet desselben in Spr. 2005, f. 13°. Eine Persische Abhandlung von ihm in Mq. 118, f. 13. 14°. Sein Ausspruch: Sein ist Einbildung und diese ist Wesenheit, in Pm. 224, f. 87°. Seine Ansicht über die Wirksamkeit der 7 Imame in Spr. 807, f. 53°.
- 2. Andere çüfische Schriften des Ibn el'arabī sind: 1) الدرة البيضاء (2 ; تلقيج الانهان العلم العلم العلم ;
 (رح القدس (3 ; في لكر مقام العلم الاعلى ;
 (ربياح الرسائل ومنهاج الوسائل (5 ; روح القياس (4)
 شمس الطريقة (7 ; سجنجل الارواح ونقوش الالواح (5 ; العقد المنظوم والسر المختوم (8 ; في بيان الشريعة والحقيقة ; الر" الغوثية (10 ; كتاب الغوامص والعواصم (9 ; الفتوحات المدنية (12 ; فتنج الغاسى (13)

 HANDSOHRIFTEN D. K, BIBL, IX.

(16) ; المبادي والغايات في اسرار الحروف النخ (15) مشكوة العقول (18) ; مراتب التقوي (17) ; مرآة العارفين ; الموند في المسائل الاعتقادية (19) ; المقتبسة من دور المنقول

مغتاج المقاصد ومصباح المراصد (20

المقصد (الاسمى) الاسنى في الاشارات (21

3006. Lbg. 286.

75 Bl. 4°, 17 Z, $(25^{1}/_{2} \times 15; 17^{3}/_{4} \times 9^{1}/_{2}$ cm). — Zustand: ziemlich gut; an der oberen Ecke schadhaft. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel f. 1° abgekürzt; ausführlicher im Vorwort f. 3°:

منتخب المرصاد في سلوك العباد

Verfasser f. I*: الغزالي, was nicht richtig ist.

الحمد لله الذي خلف الارضين : Anfang f. 2b والسموات وجعل النور والظلمات . . . وبعد فهذا كتاب وجيز في علم التصوف انتخبته الخ

Auszug aus dem

. ك" مرصاد العباد من المبدأ الي المعاد

نجم الدين ابوبكر [بن] عبد الله بن محمد الله بن محمد الله بن محمد بن شاهاور الاسدي الرازى المعروف بابن الداية

Das Original ist Persisch. — Das von 'Abd alläh ben mohammed ben 'abdalläh erräzī neģm eddīn abū bekr ibn eddāje (häufiger bloss dāje) † 654/1256 verfasste und hier von einem Unbekannten ins Arabische übersetzte Werk ist eingetheilt in Vorwort und 3 bel (mit im Ganzen 24 Kapiteln). Zu Anfang des Vorwortes und jedes Kapitels steht ein bezüglicher Qoranvers und eine Tradition. Nach dem Vorwort f. 3° folgt die Inhaltsübersicht. Das Ganze ist eine Einleitung zur Çūfik.

- فى المبدأ . (in 4 Kapp.): فى المبدأ . أو المرداح . أو باب . أو الرداح . فى فطرة الارداح .
- فى المعاش (in 16 Kapp.): في المعاش الروم بالقالب 11° باب 11.
 - في تصفيم القلب بالطريقة 22° باب. 5

11

في تلقين الذكر الله باب .10 الم 15. باب .52 الم .15 الم .15 الم .15 الم .15 الم .15 الم .15 الم .16 ا

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, gefällig, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften roth, Stichwörter roth überstrichen oder in grösserer Schrift. — Abschrift c. 1160/1787. — HKh. V 11805.

3007. Spr. 888.

134 Bl. 4to, 21 Z. (26 × 17¹/₂; 21 × 14¹/₂cm. — Zustand: im Ganzen ziemlich gut, doch mehrfach unsauber und besonders fleckig. — Papier: gelb, glatt, dick. — Einband: Halbfrzbd. — Titel f. 1*:

كتاب منارات السايرين الي حصرة الله ومقامات الطايرين بالله

ebense in der Vorrede f. 2^a u. im Schlusswort f. 134^b oben. Verfasser f. 1^a:

ابو بكر بن محمد بن شاهاور الرازي المشهور،

الحمد لله المتوحد في ذاته المتفرد : Anfang f.1 في الله تعالي الله تعالي الله تعالى البو بكر بن شعاور عبد الله الاسدي الرازي المشهور بداية اعانه الله على ما نوي . . . قد التمسنى بعض خلص المحابى الخ

Derselbe Verf., dessen Name hier etwas abweichend und kürzer ist, hat um 650/1252 auf Wunsch von Freunden dies Werk arabisch verfasst, welches seinem vor 32 Jahren abgefassten Persischen Werke مرصاد العباد ähnlich die cüfische Lehre übersichtlich und vollständig darstellen soll. Es hat Vorrede (خاتمة) und Schlusswort (خاتمة) und behandelt in 10 Kapiteln, jedes in ziemlich vielen Abschnitten — im Ganzen 60 —, die Zustände und Geistesverfassung der Çüfis (مقامات العارفيين). (In dieser Handschrift zerfällt das Werk in 10 جزء وأطوت in mehrere Kapitel.)

فاتحة الكتاب اعلم ايدك الله بروح منه واحياك بنوره الإ f.2b غي مقام المعرفة (in 3 Kapp.): جزء .1 في مقام التوحيد :(4. - 6. Kap.) عن مقام التوحيد 3. جزء .3 (7. —16. Kap.): في مقام النبوَّة ﴿ في مقام الولاية : (.17. -22. Kap.) جزء .4 جزء .4 في مقام الانسان : (.23.—25. Kap.) جزء .5 جزء .5 في مقام اللخلافة :(.26.—28. Kap.) خزء .6 جزء .6 المختضة بالانسان في مقام الانسان : (.29.41. Kap جزء .7 جزء .7 جزء .7 عند رجوعه الى رته في مقام النفس ومعرفتها: (42. Kap.): جزء .8 في مقام معرفة القلب: (.43:-56. Kap.) جزء .9 ومقاماته في التصفية في معرفة الروح ومقاماته: (.57.-60. Kap) و 90° جزء .10 في مقام الحبيد Das 60. Kap. 99ª [الماقبة 104° وأحبة 100° الفتوة 199° إلى [.السماع 113°, الصحبة 111°, السماع [قال الله تعالى سنريهم أياتنا في الآفاني : Auf. أ 126 الحاتمة واذا وجد سهوا نادي عليه : Schluss f. 1346 وابداه كما قيل (البسيط) صمّاذا سعوا خيرا ذكرت به وان ذكرت بسوء عندهم اننوا والحمد لله وحده الخ Schrift: gross, ungelenk, rundlich, ziemlich deutlich,

Schrift: gross, ungelenk, rundlich, ziemlich deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 900/1494. — Collationirt. — Die Blätter folgen so: 1—90. 93. 94. 91. 92. 95—126. 129. 128. 127. 130—134. — HKh. VI 12905.

3008. Pm. 151.

131 Bl. 8vo, 21 Z. (17¹/₂ × 13; 13 × 8³/₄om). — Zustand: im Ganzen nicht recht sauber; zu Anfang und dann besonders von f. 82 an in der oberen Hälfte wasserfleckig. F. 181^a oben im Text beschädigt. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappbd mit Lederrücken.

Dasselbe Werk. Titel, Verfasser und Anfang ebenso. Nach f.10 fehlen 6-8 Blätter; statt dessen ist das leere Blatt 11 eingeschoben. Nach f.131 fehlt der Schluss, wol nur 1 Blatt. Das Vorhandene hört f.131 auf mit den Worten: نادیت نفوسهم خطاب ارجعي الي ربکه نادیت نفوسهم بنجلي جبالک الي حصرة جلالک Das darauf folgende وهديتهم بنجلي جبالک الي حصرة جلالک ist gefälscht und steht auf einigen ausradirten Worten.

Das 7. Kap. hat hier 4 Abschnitte (= Spr. 29.—32. Kap.), das 8. 10 (= Spr. 33—42), das 9. 2 (= Spr. 43. 44 und ausserdem noch 45.—56.), das 10. 2 (= Spr. 57. 58., letzteres hier in 13, مقام, worin das 59. u. 60. Kap. enthalten).

Schrift: ziemlich klein, gewandt u. gefällig, im Ganzen gedrängt, vocallos. Ueberschriften roth. F. 1—9 ergänzt, etwas kleiner, deutlich, vocalisirt. — Abschrift c. 1100/1688. Collationirt.

3009. We. 1568.

118 Bl. 8°°, 19 Z. (21 × 15¹/3; 16-16¹/2 × 11°m). — Zustand: ziemlich gut; doch die ersten Lagen lose und der obere Rand im Anfang wasserfleckig. Auch sonst nicht ohne Flecken. F. 46. 49. 67 durchgerissen. — Papier: weisslich, ziemlich stark, wenig glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe.

Titel fehlt. Auf der Innenseite des Vorderdeckels steht oben in der Ecke von anderer Hand:

Auf dem Schnitt unten steht jedoch: النتها الشائل Gemeint ist offenbar dasselbe Werk. Es ist verschieden von dem gleichbetitelten We. 1590. Der Verfasser heisst f. 51^a ausführlicher:

Anfang fehlt. Das Vorhandene beginnt f. 1°, 1: السماء على الله يرزقكم من السماء المن والرض وان من الارض نفسك ومن السماء قلبك المخ

Dass dies Werk ein Auszug aus einem cufischen Werke sei, welchen 'Alī ben 'abd allāh ben 'abd elģebbār eśśādilī † 656/1258 gemacht hat, erhellt aus den vielen Stücken, aus denen es besteht, und die fast alle mit قال يعلم ما يلج في الارض وما يخرج منها وما ينجر فيها الخ

Einige andere Stücke:

وقال رَهَ من اجلَ مواهب الله الرضا بمواقع القصاء 13° والصبر عند نزول البلاء

وقال رَوْ الادکار اربعة ذکر تذکر، وذکر تذکر به 23° وذکر يُذکرک وذکر تُذکر به

وقال رَة منازل السايلين ثلثة سايل يسال عن "31 التصديف بحقيف القرب

وقال رَةَ افصل ما يسال العبد من الله خيرات ⁴⁹⁸ الدين ففي خيرات الدين خيرات الآخرة

وقال رَوْ مراتب الاولياء اربعة مرتبة في القربة *82 ومرتبة في الملك

وقال رَقَ رايت في النوم كانى اخاصم ثلثة رجال 63% لودخل الصالح الذي هو بدل النبي: 64 Schluss f.118 في اقبل بحر من هذه الابحر لغرق فيه غرقا لا نجاة له منه فهذه عبرة من بيان طريقي الخصوص والعوم تم حمد الله الخ

F. 51° beginnt mit dem Bismilläh und der Angabe des vollständigen Namens des Verfassers. Es fängt hier also gewissermaassen die 2. Hälfte des Werkes an. Auffällig, dass in derselben öfters wörtliche Wiederholungen aus der 1. Hälfte stattfinden; so entspricht f. 23°, 1 bis 24°, 8 f. 57°, 14 bis 58° ult.; f. 39°, 6—15 = 69°, 15 bis 69°, 2; f. 44°, 4 bis 45°, 9 = 59°, 4 bis 60°, 6.

Schrift: gross, rundlich, unschön, aber deutlich, fast vocallos. Das einführende Wort قال (meistens) roth. — Abschrift um 1900/1785. Dieselbe ist nach einem Exemplar, das datirt ist vom J. 897 Gom. I (1492), angefertigt von

Nach f. 8 ist eine Lücke. - Nicht bei HKh.

3010. We. 1757.

107 Bl. 8°°, 21 Z. $(20^1/2 \times 15; 14 \times 9^2/s^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut, doch wasserßeckig am unteren Rande u. im Rücken oft ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pppbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel f.l°:

ebenso im Vorwort f. 2b. - Verfasser:

الحمد لله الذي فترج بمفاتيج :Anfang f. 1b الغيوب اقفال القلوب . . . وبعد فلما كانت المعانى جواهر والالفاظ اصدافها الرخ

'Abd essalām ben ahmed ben gānim elmoqaddesī 'izz eddīn um 660/1262 erörtert in den vielen ungezählten Abschnitten dieser Schrift die çūfischen Ansichten. Er sagt, dass es eine Menge von Wörtern gebe, deren etwas tiefer liegender Sinn sehr Vielen entgehe. Diesem Uebelstande will er durch dies Werk abhelfen. Es zerfällt in viele ungezählte فعلم المناه المناه المناه المناه المناه والاحسان فالاسلام اول مراتب الدين نعامة المومنين الخواسين الخواسين المناه ا

فصل وقد لمع من هذا النكتة لمعة باهية 63.6 فصل واعلم أن السالك أذا صدى في توبته الرخ 50 فصل وأعلم أنك لا تصل الي منازل القربات حتى 50 تقطع ست عقبات

u. s. w. - Zuletzt:

فصل واعلم أن السماع عبارة عن الاصوات الحسنة 26° والنغمات المطربة

فصل واما الصرب بالدف والرقص فصل المال الصرب بالدف والرقص فصل اعلم ان القلوب اوعية والآنان اوكية 30° فصل واعلم ان الاجساد تنموا بنماء الاقوات فصل فصل واعلم ان طايفة متن عدموا العقل 31° فصل واعلم ان هذه الاوصاف الشريفة لا تكون 34°

الالمن شرفت ارصافه

Schluss:

وا خيبة الآمال أن اقصيتنى عن بابهم وا خيبة الآمل

Nach dem Ende des Werkes kommt sofort f. 36° ein Gebet المنافعة والمنافعة و

Schrift: klein, gedrängt, deutlich, etwas vocalisirt. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift vom J. 994 Gom. I (1586).

(جل الرموز وكشف الكنوز) HKh. III 4594

3011.

Dasselbe Werk vorhanden in:

1) Spr. 833.

80 Bl. 8°, 15 Z. (17°/3×13°/2; 13×9°/3°m). — Zustand: unsanber und fleckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Titel und Verfasser (ganz kurz), Anfang und Schluss ebenso.

Schrift: ziemlich gross, kräftig, gewandt, wenig vocalisirt. Rothe Ueberschriften. Bl. 40. 41 unschön ergänzt. — Abschrift im J. 851 Śawwāl (1447). — Collationirt.

2) Lbg. 236.

38 Bl. 8°c, 25 Z. $(20^1/_3 \times 14^1/_5; 14^1/_4 \times 10^1/_9$ cm). — Zustand: etwas fleckig, nicht fest im Einband. — Papier: gelb, dick, etwas glatt. — Einband: Pappbd mitLederrücken.

Schrift: zieml.gross, kräftig, gedrängt, deutlich, etwas vocalisirt. — Abschrift im J. 932 Dū'lq. (1526) von جمر بين محمد العبادي الشافعي الراهيم بين محمد بي عبد العزيز بن محمد العبادي الشافعي Collationirt. — Die Arabische Foliirung ist von 86—122.

3) Spr. 845, 5, f. 56^b—72.

Format etc. und Schrift wie bei 1.

Der Titel: ك" الكنوز وحلَّ الرموز والمفاتيح hier unrichtig. An manchen Stellen abgektirzt. Anfang wie bei We. 1757, 1. Schluss: غابوا وبالسكر فيك طابوا وصرحوا بالهوي وفاهوا

4) We. 1654.

62 Bl. 8°, 15 (u. von f. 41 an 25) Z. $[19^{1}/_{2} \times 14^{1}/_{3};$ $12 \times 9^{1}/_{2}$ (u. $15 \times 9^{1}/_{2} - 10)^{em}$]. — Zustand: Bl. 1—40 wasserfleckig. — Papier: gelb, auch bräunlich, glatt, stark. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe.

Schrift: gross, breit, gefällig, etwas vocalisirt. Stichwörter roth. Von f. 41 an zuerst klein, eng, rundlich, später grösser. — Abschrift c. 1000/1591 (u. 1900/1785).

5) Pm. 40, 2, S. 80—151.

Format etc. und Schrift wie bei 1. — Titel bloss في الرموز. — Abschrift vom J. 1031 Śa'bān (1622).

6) We. 1109, 1, f. 1—110.

167 Bl. 8vo, 10-12 Z. (17²/₂ × 13¹/₄; 12¹/₂ × 9^{cm}). — Zustand: etwas fleckig u. unsauber, auch am oberen Rand wasserfleckig (gegen Ende). Bl. 1 ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, dick. — Einband: schwarzerLederbd mit Klappe.

Hört vor dem Schluss auf in einem Gedicht mit dem Verse:

القانتين المخبتين لربهم الناطقين باصدى الاقوال

Schrift: gross, aber ungleich, deutlich, nicht recht gefällig, vocallos. Bl. 2—4 steif ergänzt. — Abschr. c. 1100/1688. 7) Spr. 794.

37 Bl. 8vo, 23 - c. 29 Z. (20 × 13 1/2; 15 × 9cm). - Zustand: fleckig, unsauber, wurmstichig. - Papier: gelblich, zieml. dick u. glatt. - Einband: Pappbd mit Kattunrücken.

Der Verf. f. 1* (u. f. 1b nach dem Bism.): عد الدين بن عبد السلام الحو

was unrichtig ist, aber oft vorkommt.

Schrift: klein, vocallos, allmälig flüchtiger u. ungleichmässig. F.1-7 schlecht ergänzt. - Abschrift c. 1100/1688.

8) We. 1815, 2, f. 17-58.

8°°, 16 Z. $(18^{1/2} \times 14; 13^{1/2} \times 11 - 12^{cm})$. - Zustand: ziemlich gut. - Papier: gelb, glatt, stark.

Der Verfasser ist hier mit Unrecht beigenannt. — Vorhanden nur zwei Drittel des Werkes; f. 58b vorletzte Zeile = We. 1757, 1, f. 24°, Z. 5. Die Bemerkung am Rande انتهى ولله الحمد ist falsch.

Schrift: gross, breit, deutlich, fast vocallos. Stichwörter roth. - Abschrift um 1100/1688. - Collationirt. Bl. 32b leer, aber am Text fehlt nichts.

9) Pm. 82, 2, S. 29—120.

Format etc. und Schrist wie bei 1.

Schluss mit dem Gedicht, das S.119 anfängt: نعب الرجال وحال حول حاهم ناس من الاوباش والاندال Abschrift vom Jahre 1141 Ragab (1729).

S. 121 einige Traditionen; S. 122 über die drei Stufen des اليقين und dessen Kennzeichen.

10) Pet. 519.

54 Bl. 8vo, 21 Z. $(19 \times 13^{2}/3; 14 \times 8^{1}/2^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken. - Papier: gelblich, glatt, etwas dünn. - Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe.

Schrift: ziemlich klein, gedrängt, rundlich, deutlich, vocallos. Text in rothen Linien. - Abschrift im J. 1181 الحاج محمد الرسام ابن الشيخ على von (1767) Sa'bān

F. 1ª Formular eines gerichtlichen Documents über Eigenthumsrechte.

> 3012. Spr. 881. 2) f. 31 - 654.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titelüberschrift f. 31ª (und auch in der Vorrede):

كتاب الفتوحات الغيبية في الاسرار القلبية Verfasser; s. Anfang.

غال الشيخ الامام . . . عنر الدين : "Anfang f. 31 عبد السلام بن الشيخ الامام احمد بن الشيخ غانم المقدسي الحمد لله مالك الحمد بحقَّة وصلواته على حمد ... وبعد فان لقلوب الخواص في بحار الغيوب المز

85

Dieser cufische Tractat desselben Verfassers zerfällt in 24 نصل ohne besondere Ueberschriften.

جلست يوما في خلوة سرى النخ 31b فصل 1. خلوت يوما من الابام في خلوة فكرى الح في 39 فصل 6. لما رايت الاقدار ترهكني حكمها الخ 48 فصل 12. كنت في البداية اجد في العزوبة عذوبة الحر 57° فصل .18 الهى اذك امرتنا بالوصية الرخ 64 فصل 24.

وان الساعة آتية لا ريب فيها :Schluss f. 65ª -Nicht wenig er وإن الله يبعث من في القبور؟ bauliche Verse beigemischt. Nicht bei HKh.

We. 1706, 8, f. 31b-36b. Dasselbe Werk. Die Eintheilung ist hier in 20 فصل das 20. fängt so an wie bei Spr. das 24.

3013. Spr. 872. 1) f. 1-29b.

177 Bl. Kl.-8vo, 14—16 Z. $(15 \times 11^2/3; 11 \times 8^1/2 - 9^{cin})$. Zustand: nicht ohne Wurmstich. - Papier: gelb, stark, etwas glatt. - Einband: schöner Halbfrzbd. - Titel f. 1a und auch f. 28a ult. und f. 28b:

الفوائد في اختصار المقاصد

Verfasser f. 1a:

عم الدين بن عبد السلام المصري

الحمد لله رب العالمين وصلى : Anfang f. 1 الله على سيدنا محمد وآله وصحبه وسلم

Dann sofort das Werk selbst, das in eine Menge قاعدة ,فايدة zerfällt. 'Izz eddin 'abd el'aziz ben 'abd essalam + 660/1262 (No. 294) giebt hier eine Anweisung des Verhaltens, was zu thun und zu lassen sei, um des dereinstigen Lohnes theilhaftig zu werden.

فصل في بيان المصالح والمفاسد f.1b

فصل فيما يعرف به مصافح الدارين ومفاسدهما 26 فصل فيما تبنى عليه المصالح والمفاسد

فصل في الوسايل للمصالح والمفاسد اسباب المع 30

فصل في اعمال القلوب المعارف والاحوال والنيات والمقصود 44° فصل في مراتب القرب 25° ; فصل في بيان الفصايل 25°

وليس من كفر قبل موته بلحظة : Schluss f.28ª كمن اقام على الكفر يوما أو شهرا أو مائلة عام والله أعلم وصلى الله الخ

Schrift: kräftig, ziemlich grosse Gelehrtenhand, etwas flüchtig, aber deutlich, vocallos. Collationirt. — Abschrift von خمد الخمى بن محمد بن احمد الفقاعي الرفاعي im J. 859 Dū'lhigge (1455).

F. 29^a ein Spottgedicht auf مصر in 14 Versen (Tawil). Anfang:

يقولون لى هل لا نهصتَ الى العلى فا لذَّ عيش الصابر المتقنَّع

F. 29^b. 30^a ein Traum des الشيخ ابو الحارث nebst paränetischer Nutzanwendung.

3014. We. 1589.

30 Bl. 8°°, 14-15 Z. (20 × 14¹/2; 13¹/2-14 × 8¹/2^{cm}). — Zustand: nicht ganz sauber, etwas fleckig. Bl. 30 lose. — Papier: gelb, glatt, dick. — Einband: rothbrauner Lederband. — Titel f. 1°:

كُ اوصاف الأَشْراف في السير والسلوك

so such im Vorwort f. 2b. - Verfasser:

نصير الدين الطوسى

يقول العبد . . . محمد بن على الجرجاني : Anfang بعد حمد الله تعالى على الائه وشكره على جزيل نعمائه . . . فأنى قد تصفحت اكثر كتب من سبقنى زمانا في فنون العلم فلم اجد كلاما الخ

Uebersetzung des so wie oben betitelten Persischen cufischen Werkes des Naçır eddin ettüsi † 672/1273, von Moßammed ben 'alı elgorgāni, um 780/1880 am Leben. Er hatte schon folgende Werke desselben Verf. übersetzt: 1. كلا السامي الاقتباس في المنطق 2. الاخلاق النامرية المناصول في الاصول في الاصول في الاصول في الاصول في الحجير والقدر . والقدر في الحجير والقدر والمحتير والمح

Die Uebersetzung dieses Werkes beginnt f. 1b unten: قال تغمده الله ... بعد حمد الله تعالي والصلوة على رسوله محمد وآله أنّى بعد تحرير الكتاب الموسوم بالاخلاق الناصرية في بيان الاخلاق الكريمة

والسياسات المرضية على طريقة الحكماء الماضين اردت ان ارتب مختصرا في سير الاولياء الخ

Es ist auf Anrathen des حمد بن بهاء الدين verfasst und behandelt die Çūfik in ihren verschiedenen Stadien, den Anfang, die begleitenden Umstände und Voraussetzungen, den Fortschritt und das Ziel und Resultat derselben. Es zerfällt in Vorrede und 6 Kapitel, jedes in 6 نصل, ausser dem letzten Kapitel. Die Vorrede f. 2b giebt die Uebersicht über die Eintheilung. In dem Werke selbst beginnt jedes mit einer Qoranstelle.

في مبدأ الحركة وما لا بدّ للحركة منه £3 باب 1. [في الايمان في الثبات في النيّة في الصدي في النابة في الاخلاص]

في ازالة العوابيق وقطع الموانع من السير والسلوك 7 باب. 2

في السِيّر والسلوك 12 باب. 8

في ذكر احوال تقارن السالك في الانتهاء الى المقصد 170 باب. 4. [قي الارادة * في الشوت * في المحبة *

في المعرفة ' في البقين' في السكون]

ولا كل ما ينطق به أو يتوهم : Schluss f. 25* الم كله وهذا أو يعقل بل ينتفى الجميع واليه يرجع الامر كله وهذا آخر ما أردنا أيراده فلنقطع الكلام حامدين لله ومصلين على رسوله وعترته الطاهرين والحمد لله رب العالمين

Schrift: ziemlich klein, gefällig, deutlich, fast vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1100/1888.

HKh. I 1487 (bloss das Persische Original erwähnt).

3015. Mq. 123.

81 Bl. 8°°, 15 Z. (19 × 14; 13 × 8¹/2°m). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: rothbrauner Lederband mit Klappe. — Titel und Verfasser f. 2°:

ک" النصوص لصدر الدین محمد بن اسحف القونوی

الحمد اله الذي أبان بمستقرات: Anfang f. 2b: الحمد الذي أبان بمستقرات وحقّه ودرجاته الرخ

Dies Werk des Mohammed ben ishāq elqōnawī çadr eddin † 678/1274 behandelt die Hauptsätze der Çūfik in 15 (ungezählten) Abschnitten, welche صن benannt sind. Zuerst: أهن شريف هو أول النصوص الواجب تقديمه أهن الحق من حيث اطلاقه الله الرحداني الخ ومن النصوص الالهية أن العلم الوحداني اللهاتي الماتي الماتي النهاتي الماتي اللهاتي اللهاتية الهاتية اللهاتية اللهاتية اللهاتية اللهاتية الهاتية الهاتية الهاتية ال

ومن النصوص الالهيظ ان العلم الوحداني الذاتي 5° يصاف البع التعدد

ومن تفاريع ما ذكرناه من النصوص ايضا أن 54 الحكم من كل حاكم على كل محكوم

ومن النصوص أن العلم يتبع الوجود u. s. w.

نصشريف جدا حقيقة للقعبارة عن صورة علمة بنفسة 22 نصشريف جدا علم ان ثمرة التنزية العقلي هو تمييز للق 23 نصشريف كينونة كلشي في شيء انما يكون حسب الحل 23 نص شريف من اشرف النصوص واجلها واجمعها 23 لكليات اصول المعرفة الالهية والكونية علم ان اطلاق اسم الذات

نص هو آخر النصوص، اعظم الشبه والحجب 32⁶ التعددات الواقعة في الوجود

Schluss f. 33*: بعضا بعضا المنظهر بعضها بعضا المنظلم الله اعلم تم الغلبة والمغلوبية المشار اليها انفا فافهم والله اعلم تم Schrift: zieml. gross, gut, weit, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 800/1397. — Collationirt. HKh. VI 18822 (ك" النصوص في تحقيق طور المخصوص)

Lbg. 935, 14, f. 103b-110a.

Format etc. und Schrift wie bei 1. - Sehr wasserfleckig, der Text an mehreren Stellen, besonders auf den letzten Seiten, beschädigt.

Dasselbe Werk. Titel und Verfasser, Anfang und Schluss ebenso.

3016. Spr. 804.

108 Bi. 8°°, 25 Z. (21 × 15; 16¹/2 × 9¹/2cm). — Zustand: im Ganzen ziemlich gut, doch zum Theil beschmutzt u. fleckig. Bl. 21. 23. 27—29 stark beschädigt. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Kattunrücken. — Titel fehlt; er ist:

شرح نصوص القونوي

Verfasser fehlt, aber nach der Unterschrift f. 107b:

نور الدين علي بن شهاب الدين احمد بن علي بن احمد المهايمي،

Anfang fehlt; das Vorhandene beginnt f. 1° im Schlusse des 1. فصل des Vorwortes.
2. فصل f. 1° Mitte: فصل أدام العارفين اقتصروا الخ

في رفع الشبهات وفيد اعتراضات . . . 6.5° فصل 8.

Commentar zu demselben Werke, von 'Alı ben alimed ben 'alı ben alimed elmehdimi nür eddin, welcher nach f. 108° das
Werk im Jahre 815 Gomādā I (1412) vollendete. Das Grundwerk wird absatzweise
mitgetheilt; der Commentar beginnt f. 6° so:
سالحبل تعظیم الذات بما فیها من حاسی العادی

und schliesst f. 107°:
فی اعدامد آخر فافهم والله اعلم وصلی الله الح
فی اعدامد آخر فافهم والله اعلم وصلی الله الح
woran sich zum Schluss eine وصیته des Commentators an die Leser des Werkes schliesst.

Schrift: ziemlich klein, gewandt, deutlich, vocallos. Der Text roth überstrichen, f. 33 — 36^a überhaupt roth. F. 1—32 von einer kleinen, gewandten, flüchtigen, nicht grade undeutlichen Hand vocallos ergänzt. — Abschrift vom J. 1089 Ragab (1678).

Ein anderer Commentar ist verfasst von عبد الكريم بن اكمل الدين بن عبد الكريم العدنى عبد الكريم العدنى ألفطبي العام أ 1055/1645.

3017. We. 1662.

122 Bl. 8⁷⁰, 21 Z. (21×15¹/₄; 15×10—11^{cm}). — Zustand: nicht ganz fest im Einband; am Rande und auch sonst öfters fleckig, bes. in der vorderen Hälfte. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel und Verfasser f. 1^a und in der Vorrede:

عذا كتاب الشيخ صدر الدين القونوى رَوَّ ومو النفحات الالهيم القدسيم

الحمد لله رب العالمين والصلاة : Anfang f. 2b: . . وبعد فقد قال . . . وبعد فقد قال . . . وبعد فقد قال . . . صدر الدين القونوي ان [انى d.i.] اشرح في هذا الكتاب مما يتعلق بارباب احوال الصوفية وفي كلام الوحدانية . . . اعام ان الله واحد احد فرد صمد منزه ازلا وابدا امره واحد انما يقول له كن فيكون له الحكم والارادة المخ

Diese Seite ist von späterer Hand ergänzt, aber unrichtig. So kann dies grössere Werk nicht angefangen haben; der Verfasser wird vielmehr über Veranlassung, Plan und Ausführung desselben gesprochen haben. Auch steht das folgende Blatt mit dem obigen Text, von dem hier nur noch zwei Zeilen fehlen, ausser Zusammenhang. Dazu kommt, dass mit Bl. 3 eine neue vollständige Papierlage beginnt; es fehlt vorher also mindestens eine Lage, d. h., von dem Titelblatt abgesehen, neun Blätter.

Also der Anfang fehlt. Derselbe ist nach HKh.VI 13921: الجدد لله بلسان المرتبة ... وبعد فلما 13921: ورد عن النبي صقم انه قال أن لربكم في ايام دهركم نفحات من رجمته الا فتعرضوا لها ... وانا انكرها بجملتها Der vorhandene Text beginnt f. 3° so:

شيئة الثبوت عبارة عن تصوّر معلومية كل شيء في علم الحق ازلا وابدا الح

Çadr eddin elqonawi giebt in diesen Anwehungen des göttlichen Geistes, deren er gewürdigt worden, ein System der Çüfik. Die einzelnen (ungezählten) Abschnitte sind fast alle mit kai bezeichnet. Zuerst:

منازله الالهيم بقيف وترقى وترويم وتلقى وتقرب 6.5° وتحبّب وكشف تبديل بتسويم وتعديل سبوحيّ سابق على النفث الروحي والبراف اللوحي'

متسلة من كتاب علم العلم عبب الجهل بالشيء 156 هو اثر حكم ما به يمتاز الرخ

نفحة تتصمى التعريف حقيقة العلم 16ª

نفحة الاهية كلية بوارد ورد في اواخر صفر سنة 17⁶ ثلاث وستين وستمائة

نفحة الاهية تختص بسر العلم والخبرة والغرق بينهما 25⁶ وان معرفة الاشياء قبل وقوعها وكيف تكون علما

نفحة ربانية في كشف سرّ محبة المحبوب والمحبّ نفحة u. s. w. — Zuletzt:

نفحة بلسان المناجات المناجات

نفحة الاهية تتضمن جملة من اسرار السلوك 99 والسفر وسر البطون والظهور والجمع والتفصيل في المراتب الالهية والكونية وما بينهما من الاسماء والصفات والنسب والاصافات

نفحة الاهينا بوارد شريف ينصبن كشف سر 102° التذكر الانسانى والنسيان وسر التدبر والتفكر وسبب محلا اصافنا التدبر الي الحق سجاند الح

نفاحة عظيمة تتضمن المجزاة الكلية الاصلية ومنبعها 107 من الجناب الالهي ومحتدها وانواعها وتغاصيلها (كتاب) In diesem Abschnitt sind viele Briefe (كتاب) enthalten.

Der Schluss des Werkes fehlt. Das zuletzt Vorhandene ist f. 122b: كاننى اطلعت فيهما على عرفت انه اسرار وعلوم جمعة من جملتها اننى عرفت انه واحد احد ليس كمثله شيء وهو السميع البصير،

Schrift: ziemlich gross, etwas flüchtig, zum Theil sehr stark vocalisirt, bis f. 6^a die meisten einzelnen Wörter von einander durch rothe Punkte (obenstehend) getrennt. Ueberschriften roth. Der fehlerhafte Text oft am Rande verbessert, bes. in der ersten Hälfte. — Abschrift c. 1180/1787.

3018. WE. 167.

50 Bl. 8°°, 15 Z. (18 × 13; 11¹/2 – 12¹/2 × 8°m). — Zustand: lose Lagen; an einigen Stellen etwas unsauber. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Einband: Pappdeckel mit Lederrücken u. Klappe. — Titel u. Verfasser f. 1a:

كتاب بستان العارفين في التصوّف من تصانيف السيد . . . الرباني

لحیی الدین ابی زکریا بحیی بن شرف بن مری بن حسن بن حسین بن محمد النواوی

الحمد لله رب العالمين وله الثناء: Anfang f.1b. الحسن الجميل . . . أما بعد فهذا مختصر لطيف جنوي على علم شريف موضوعا لهداية المتعبّدين

Eine kurze Anleitung zur Gottseligkeit, von Jahjā ben śeref ennawāwī † 676/1277, welcher sein Werk aber unvollendet hinterlassen hat. Er handelt zuerst über الأخلاص (Hingabe in frommer Gesinnung), dann über die Absicht (النيّنة), die besser als die That selbst sei, führt dann die Glaubensgrundlagen, in 26 Traditionen (nach ابوعمرو عثمان بن عبد الركن المعروف بابن المدلى denen er noch 3 hinzufügt, an; spricht f. 11^b باب فى نفايس منثورة 5. 23^b فى حقيقة الاخلاص والعمدى . F. 23^b باب فى نكر كرامات الاولياء ومواهبهم

Das Vorhandene schliesst f. 42ⁿ: المولى الله المام والحدد الله الخاص المولى الله المام والحدد الله الله المام والحدد الله المام المدن المولى الله المام المدن ا

3019. We. 1660.

70 Bl. 8°°, 21 Z. (20¹/2×14³/4; 15×10°m). — Zustand: einige Lagen lose; am unteren Rand und im Rücken wasserfleckig und öfters, bes. Bl. 1 und 70, ausgebessert. — Papier: gelb (auch röthlich und grün), stark, ziemlich glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken und Klappe. — Titel f. 1° und auch in der Unterschrift f. 70°:

كالعيون الحقايف

Verfasser (s. auch Anfang):

داورد الشائلي الاسكندري

قال سيدنا ومولانا . . . داود بن : Anfang f.1 . . . جاء في الحديث انما الاعمال بالنيات وانما لكل امرئ ما نوي فعلى حسب همتك في نيتك ارتقاء درجتك عند عالم سريرتك الخ

Der Verfasser dieses Werkes, welches in kurzen Sätzen das ganze Gebiet der Çūfik behandelt, ist Dāwūd ben bāhalā essikandarī eśśādilī; so heisst er auch Pm. 417, f. 2°. In der Unterschrift heisst er Dāwūd elmāhalī (الماضل) und wird Nachfolger des Tāģ eddīn ibn 'aṭā allāh † 709/1809 genannt. Vielleicht ist er derselbe mit Dāwūd ben 'omar ben ibrāhīm essikandarī eśśādilī elmālikī † 782/1832, jedenfalls aber Zeitgenosse. Das Werk ist von einem Schüler oder Freund herausgegeben, daher alle Sätze mit آولي له beginnen. Der erste Satz beginnt f. 2°: الولي له أولون نور يحذب به ونور يدنع به نور بسط وعضف ورحمة يجذب به ونور يدنع به نور قبض وعزة المخ

ومن لم يعلم من ابن ياتية : Schluss f. 70%

Schrift: ziemlich gross, kräftig, breit, gleichmässig, deutlich, vocallos; die Stichwörter meistens roth überstrichen. — Abschrift vom J. 1002 Sa'ban (1594).

Die Blätter folgen so: 1—21; Lücke von 9 Bl.; 42—61. 22—41. 62—70.

HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

3020. Pm. 199.

238 Bl. 8°°, 15 Z. (16¹/2×12¹/2; 12¹/2×9¹/2cm). — Zustand: nicht ganz sauber, zum Theil fleckig, bes. f. 85; Bl. 1 unten im Text beschädigt u. der Rand ausgebessert. — Papier: gelb, stark u. glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titel f. 1° (u. richtiger im Vorwort f. 2°):

ر" تذكرة المُرِيد الطالب المَزِيد

(im Titel الطّلَب المريد Verfasser f.1* (u. zu Anfang): صحمت بن المريد المريد (im Titel بن ابي سالم بن ابي عبد الله الأظعالي نسبا الشافعي مذهبا البسطامي طلبا النبوفي طريقة العارف مشربا

und (nach dem Bismilläh) f. 1b:

الشيخ الامام . . . ابو عبد الله محمد بن الشيخ . . . شهاب الدين ابي العباس احمد بن محمد بن ابي الفتخ بن ابيسالم بن ابي عبد الله الاطعاني البسطامي

الحمد لله وسلام على عبادة . . . أما بعد Anfang: الحمد المراد المرد المر

Ueber allerlei für den Çüst wichtige Punkte, deren richtige Auffassung zur Erkenntniss Gottes führt, handelt hier Mohammed ben ahmed ben (esseih oder) mohammed elhalebi ibn elitani (oder ibn elitani) elbistami † 807 Dü'lq. (1405); er hat sein Werk im J. 797 Ragab (1395) vollendet. Es zerfällt in Vorwort, 11 Kapp.u. Schlusswort, deren Uebersicht schlusskort.

- في احتياج المريد الي الشيخ £1.2 المقدمة
- فى فصل اللَّهٰ كر والدَّاكرين وفوايده 5° باب. 1
- في معرفة الخواطر وتمييزها 46 باب. 3
- في مراتب الذكر واقسامه وما يتعلق بذلك 49 باب. 4
- في ذكر طرف من واقعات القوم 57⁴ باب. 5 في ذكر لبعد من مشاهدة الاندار التي 61⁴ باب. 6
- فى ذكر لمعد من مشاهدة الانوار الذي 16 باب. 6 يراها السالك الذاكر
- في ماهية النفس وتزكيتها 64° باب.7
- في معرفة القلب وتصفيته العلب وتصفيته التعلب والماء التعلق التعلق
- في الروم واحوالم علم 74° باب. 9
- في الاشارة الي المقامات وتداخلها في اربع 81 باب. 10

12

فى ذكر وصايا مفيدة جامعة من كلام 85° باب. 11 الشيوخ العارثين وصية الشيخ سهل بن عبد الله التسترى 85°

وصية الشيخ سهل بن عبد الله النستري 85 من قال لا تعرض عمن اعرضت عنه تكبرا واستصغارا

رصية الشيخ آبي السعود اعلم يا اخي 86° الله الن الطلب

وصيد الشيخ عبد القادر الكيلاني اوصيك 88^b بتقوي الله وحفظ طاعته

وصية من كلام الشيخ أبي النجيب السهروردي، ط89 من اراد أن يثبت له قدم في طريق الحق

وصية الشيخ شهاب الدين السهروردي 400 يا بنى اوصيك بتقوى الله وخشيته

وصية اخري لمَّ ولقد وصينا الذين اوتوا 92 الكتاب من قبلكم

وصية لبعض المحققين ولت عليك بذكر الله تعالى 930 في ذكر آدابهم اذا وقع منهم كدر وما يعتمدونه لازالته 95 الحاتمة

وان يجعله خالصا لوجهه الكريم: Schluss f. 98b

Schrift: ziemlich gross, doch nicht ganz gleichmäseig, deutlich, vocalisirt. Ueberschriften u. Stichwörter roth. — Abschrift um ⁹⁴⁶/₁₅₃₉ (s. bei 2).

Nach f. 39 fehlt etwas. F. 81b ist überkopf geschrieben. HKb. II 2847 (wo im Titel steht لطلب المزيد).

3021. Pm. 199. 6) f. 172-207.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel f. 1724: تذكرة الشفيف في معرفة الطريف

elienso in Vers 10. - Verfasser feblt.

Anfang f. 172b:

ا الحمد لله مفيص الخير وباعث الرسل لدفع الصير و وبعد فالمرء الى الآداب مفتقر لخدمة الاجعاب

Anweisung zur Çūfik, verfasst nach dem letzten Verse im J. 809/1406. Reģez-Gedicht in etwa 1060 Versen und vielen ziemlich kurzen Abschnitten, deren Inhalt immer durch einen Reģez-Vers angegeben ist. Sie beginnen fast alle mit قالة القول في So zuerst: f. 173°

القول فى وطايف المريد فى خدمة الشيخ بلا تجريد القول فى ذكر ثياب القوم وانها غالية فى السوم 174

Die letzten Abschnitte: f. 206^b القول في الروح وفي بيانها وافترقت كل الوري في شانها 206^c القول في السرّ وفي بيانه واختلفت ارواحهم في شانه ⁴ Schluss f. 207^b:

تم حمد الله نظم التذكرة موزونة ابياتها محررة سادس شوال نهار الجمعة عام اصح للهجرة المتبعة Abschrift im J. 946 Moh. (1539). — Nicht bei HKh.

3022. We. 1591.

8°°, 17 Z. (20°/₃ × 15; 15 × 11°^m). — Zustand: ziemlich gut; die untere Ecke wasserfleckig. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Titel f. 34° in der Angabe des Gesammt-Inhaltes der f. 34 ff. folgenden 10 Gedichte über 10 Wissenschaften; zuerst:

منظومة في علم التصوّف

Verfasser fehlt; aber nach der (richtigen) Angabe auf f. 34ª Mitte (von späterer Hand) ist es:

تاليف الفاصل أبن الشحنة

Anfang f. 34b (Vers 1 n. 3):

الحمد لله المهيمي الصمد الواجد القيوم والفرد الاحد وبعد فالسلوك ذو منازل عالية صافية المناهل

Eine kurze Darstellung der Çüfik in 102 Regez-Versen, von Abū 'lwelid ibn eisihne † 818/1412 (No. 1820). — Schluss f. 37b:

وقد وفا علم السلوك في مائد عروسة تجلى على خير فئه Schrift: ziemlich gross, breit, deutlich, vocallos. — Abschrift c. 1150/1787.

3023. We. 1602.

42 Bl. 8°°, 17 Z. $(17^1/_2 \times 18^1/_2; 18^1/_2 \times 10^1/_2$ cm). — Zustand: fast ganz wasserfleckig. — Papier: gelb, dick, glatt. — Einband: Pappbd. — Titel f. 1° (von spaterer Hand):

وهذه رسالة في احكام الصوفية

Er ist vielmehr (nach dem Vorwort) oder Unterschrift). — Verfasser: s. Anfang und vollständiger in der Unterschrift.

اما بعد حمد الله تعالى والصلوة : Anfang f.16 قال شيخنا الامام والسلام على رسوله محمد وآله قال شيخنا الامام . . . زين الحق والدين أبو بكر الخوافى الخراساني . . . فهذه وصية لاحكابي واولادي الذين تابوا الى الله وقصدوا سلوك طريق اولياء الله الخ

Rathschläge des Zein eddIn abū bekr elliawāfī um 826/1422 zur Richtschnur für diejenigen, welche Busse gethan haben und sich zur Cüfik wenden wollen. Eine vollständige Erörterung der Stufen und Stationen hält der Verf. nicht für nothwendig, sondern nur Hervorhebung der Hauptpunkte. Diese werden mit المناه وأنهم بعدان تابوا الحالة تعالى بالشرايط الثلاثة. ... ومنها انهم بعد أن دخلوا في زمرة التايييين. ومنها انهم بعد أن دخلوا في زمرة التاييين. يا العلم ومنها انهم بعد أن دخلوا في زمرة التاييين. يا العلم ومنها انهم بعد الله عليهم أن يحصلوا من العلم ومنها انهم بعد الله عليهم أن يحصلوا من العلم ومنها انهم بعد عليهم أن يحصلوا من العلم ومنها انهم بعد عليهم أن يحصلوا من العلم ومنها انهم بعد عليهم ال يحصلوا من العلم ومنها الهم يحب عليهم الله يحسلوا من العلم ومنها الهم يحب عليهم الله يعد اللهم يحب عليهم اللهم يحب عليهم الله يعد اللهم يحب عليهم يحب عليهم يحب عليهم يحب عليهم يحب عل

ومنها انهم اذا قصدوا الانقطاع والتبتّل في الخلوظ 400 ومنها انهم اذا شاهدوا شيئا في الواقعة النبي 420 في اليقظة أو بيني النوم واليقظة

واعمل انت على الترتيب : Schluss f. 42b فاني ما كتبت على التبويب وانت شاهدت حالي وتوزع بالي اسال الله توفيق العمل بمقتصا ما لي ولكم ولجميع الطالبين بحرمة سيد المرسلين الخ

Nach der Unterschrift hat der Verfasser ابو بكر محمد بن علي المدعق بابن الخوافي das Werk (الوصايا) im J. 825 Gom. I (1422) vollendet zu Jerusalem.

Schrift: gross, kräftig, weit, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift nach der des Verfassers. — Collationirt. — HKh. VI 14259. (Er nennt des Werk: زين الدين الدين القدسية القدسية المقدمة المقدم

3024. Lbg. 659.

16 Bl. 4to, 19 Z. (25¹/₂ × 15¹/₂; 17¹/₂ × 8³/₄cm). — Zustand: zieml.gut; etwas lose im Einband; die obere Ecke ein wenig beschädigt. — Papier: gelb, glatt, dünn. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titel f. 1^a von späterer Hand:

ك" الناموس الاعظم والقاموس الاقدم في معرفة قدر النبي صعم للكيلاني

الحمد لله الذي نور الوجود : Anfang f. 1 الباطن . . . أما بعد فانى سألت وارد التحقيف . . . عن سرّ الالوهية وحقيقة الربوبية والعبودية الم

Von dem umsangreichen Werke, in welchem 'Abd elkerim elkiläni (= elgiläni, elgili), um 826/1423 am Leben, die Geheimnisse des

göttlichen Wesens, welche in dem Propheten Mohammed offenbar geworden, von cufischem Standpunkt aus behandelt hat, liegt hier das 11. Heft vor mit dem Specialtitel:

سر النور الهنكمن في معنى قولد صعم المؤمن مرآة المومن

Es zerfällt in Vorwort, 2 Kapitel und Schlusswort, und behandelt den Ausspruch des Propheten: der Gläubige ist ein Spiegel des Gläubigen; der Anschluss an Mohammed führe zum Heil, der an den Teufel, seine Liste und Lüste aber zum Verderben.

فيها مسائل تصون اعتقاد الناظر في هذا : f.3° المقدمة الكتاب من الزيغ والارتياب

في ذكر الحقيقة المحمدية : (فصل 10 (in 2 باب. 1 وفي ذكر الحقيقة الغرازيلية : (فصل 2 nu) ما 10 باب. 2 في شرح قولة صغم المؤمن مرآة المؤمن 15 الحاتمة عتى تنجلي ذاتك جميع : 61 الحالمة في تلك المرآة ما لها من تلك الحاسن الطاهرة في تلك المرآة المشيودة على النمام والكمال . . . تمت

Schrift: ziemlich gross, gefällig, deutlich, gleichmässig, fast vocallos. Ueberschriften u. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1200/1785. — Collationirt. — HKh. VI 1852S.

3025. We. 1814.

3) f. 19-22. 34-44. 50-69.

8°°, 25 Z. Zustand etc. und Schrift wie bei 1). — Titel f. 34° (und so auch im Vorwort):

٢٠ قواعد الصوفية

Verfasser f.84°: محمد العري الواسطي Ausführlicher: العمر بن عمر بن احمد الواسطي العمري الشافعي الصوفى ابو عبد الله شمس الدين

يقول . . . الواسطي . . . الحدد المد : Anfang f. 34^b . . . وبعد فقد استخرت رب العالمين حمدا يوافي نعم . . . وبعد فقد استخرت المد تعالى في جمع فصول تنعلف بامر النصوف الخ

Darstellung des Çüfismus, von Mohammed ben 'omar ben ahmed elwäsiti el'omari sems eddin, geb. ⁷⁸⁶/₁₈₈₄, † 849 Sa'b. (1445), in einer Menge ungezählter Abschnitte. فصل آخر في ذكر اعمل الصفّة وذكر اسمائهم 64 Zuletzt: 64 وما كانوا عليه من الاخلاق الرضية والمقامات السنية

خاتمة نفيسة نختم بها هذا الكتاب بيان الكشف عن درَى من ادّعي الحبّة في الحبة في الحب

يبان على المحلق العمن : Schluss f. 52° على العمن الله به عليه بالتوحيد الا الجنة وعذا ما يسر الله به والحمد لله على تعبة الاسلام الخ

Dann folgt noch f. 52° unten ein Nachtrag, der sich in seiner Handschrift vorgefunden hat; zunächst ein kurzes Gebet; f. 53° allerlei auf Çüfismus bezügliche Bemerkungen, über خاب المناه besonders über das Verdienstliche des المناه المناه

Völlig verbunden. Die Blätter folgen so: 34-36, 19-22, 37-39, 54-61, 68, 69, 50, 51, 62-67, 52, 53, 40-44,

3026. We. 1661.

36 Bl. 8°°, 23 Z, (21 × 15¹/4; 16¹/2 × 11°m). — Zustand: wasserfleckig, besonders am Rande, und auch sonst unsauber. — Papier: gelb, glatt, zieml, stark. — Einband: brauner Lederbd, abgescheuert. — Titel u. Verfasser f. 1°:

كتاب ارتقاء الرئية باللباس والصحية على ثلثمائة وستين طريقة من لباس اهل الحقيقة الابي الفتح الحميد بن بدر الدين ابي عبد الله المحمد بن نور الدين ابي الحسن على بن تقى الدين ابي الثقا صالح بن عثمان بن محمد بن عمر بن عبد الرحمن ابن ابي الوفي [الوفا]

فان قلت ما معنى قوله تعالى : Anfang f.14 منكم من يبريد الدنيا ومنكم من يبريد الآخرة

وتكور لفظها فى الكتاب والسنة ... قلت تكلم الناس فى هذا المعنى كثير واحسى ما قالوا هو هوي كامن فى القلب جمل الانسان على جميع متاعها الخ

Der obige Anfang (unmittelbar nach dem Titel) zeigt, dass hier nur ein Stück aus einem Werke vorliegt, in welchem eine Darstellung der cüfischen Ansichten gegeben ist. Die Wendung فان قال قال . . . قلت oder فان قال قال . . . قلت wird darin ziemlich oft gebraucht. Der Verf. Mohammed ben moh. ben 'all ben cälih ibn abū 'lwefa abū 'lfath lebte um 880/1475; f. 9a erwähnt er sein Werk

Der erste hier vorhandene Abschnitt ist ohne Ueberschrift; er handelt في حبّ الدنيا der auch في حبّ الدنيان والمارة به F. 2 في الشهوات في الحال والمارة والما

فيسلم له دينه وديناه ويقل : Schluss f. 36° دنبه ويرضى بذنك ربه تانيها عزلة العابدين ثيكون على اعبة في تحقيق اعماله'

Schrift: ungleich, im Ganzen gross, flüchtig, nicht undeutlich, fast ganz vocallos. — Abschrift c. 1180, 1737.

HKh. I 447 ist ein anderes Werk.

F. 36^a unten und 36^b ein Gebet mit den "schönen Namen" Gottes.

3027. ма. 282.

199 Bl. 8^{ve}, 11 Z. (17¹/₂ × 13¹/₃; 11¹/₂ × 7¹/₂ – 8^{cm}). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ganz sauber und am Rande öfters wasserfleckig. Bl. 1 u. 2 am Rücken ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, dick. — Einband: schwarzer Lederbd mit Klappe. — Titel u. Versasser f. 1^a:

عتاب فيه فوايد من شرح التعرف لمذهب اهل التصوف

لعلى بن احمد بن محمد بن احمد المنوفي

الحمد لله والعلوة والسلام على : Anfang f. 1b.
رسول الله . . . وبعد فهذه اوراق فيها فوايد جمعها كاتب
هذه الحروف . . . المنوفي الشافعي . . . من شرح الامام . . .
علاء الدين ابني الحسن على بن اسمعيل بن يوسف
القونوي الشافعي المسمي حسن التعرف لتصنيف الشيخ
. . . ابني بكر تحمد بن اسحاق بن ابراهيم بن يعقوب
اليخاري الكلاباذي المسمي بالتعرف لذهب اهل التصوف
واسئل الله النفع به وحسينا الله ونعم الوكيل

Allerlei Notizen, entlehnt dem Commentar des 'Alı ben ismā'ıl ben jūsuf elqonawi, geb. 668/1269, gest. 729/1329, dessen Titel حسن النصرف في شرح النعرف ist, zu dem Werke des Mohammed ben ishāq ben ibrāhīm elkelābād'i elhanefi abū bekr, † c. 390/1000, welches betitelt ist: التعرف لمذهب أهل التصرف. Der Sammler 'Alı ben alimed ben mohammed ben alimed ben mohammed ben alimed elmenāfī (nm 880/1475 lebend) hat in einer Menge ungezählter Sätze (عاده المعرفة) hauptsächlich allerlei auf Çūfik bezügliche Ansichten und Fragen erörtert.

فايدة لام :Das Werk selbst beginnt f. 1 so فايدة لام :التعريف في الحمد لله قبل انها لاستغراق المجنس وقيل لتعريف الماهية الم

Die Notizen zum 1. Kap. des Grundwerkes فايدة قالت طائفة سميت الصوفية صوفية: فايدة قالت طائفة سميت الصوفية صوفية الأثار طهارة الظاهر الإ

Die letzte Notiz handelt über Musik f.195°; فايدة في السماع اعلم ان لفظ السماع من حيث اللغة اعم مما هو مشفق علي حواره الخ

فان لم يكن كذلك وجب : "Schluss f. 198 وجب عليه ترك ذلك وللقوم في السماع فنون من الكلام يطول ذكرها والحمد لله وحده والخر الفوايد الن

Schrift: kleine gedrängte Gelehrtenhand, ziemlich stark vocalisirt, gleichmässig. — Autograph des Verf., im J. 882 Ram. (1477). — Collationirt.

Nach f. 9 feblen 11 Blätter Text; statt dessen sind 2 leere Blätter eingeheftet, welche jetzt mit 10. 11. foliirt sind, Vgl. HKb. II 3083.

F. 199 enthält einige Stellen aus dem Persischen Commentar zu dem التعرف "ك." التعرف

3028. Spr. 808.

52 Bl. 87, 21 Z. (201/2 × 151/3: 141/2-15 × 9cm). - Zustand: gut. - Papier: gelblich, glatt, stark. - Einband: Pappbd mit Kattunrücken. - Titel u. Verfasser f.11. تتاب قوانين حكم الاشراق الى كافة الصوفية في جميع الآفاق

الحمال المدين [بن] محمد ابي المواهب الشاذلي المحمد بن الحمد بن الحمد بن الحمد التونسي: Ausführlicher الشاذلي الوفائي جمال المدين ابو المواهب

الحمد لله الحكيم العليم الراوف : Anfang f.16 القوم علرق الرحيم . . . وبعد فهذه حكم على طريق القوم علرق خاطرها خاطري في البقطة اردت الابرات الم

التاييد في مقامات التوحيد f.3b قانون 1. التوبة بمعانى الربة وفيه تقرير وتحذير 6 قانون .2 الأخلاص وفيه علامات ودلالات يميزها صاحبها 8 قانون . 3 الصدى وفيه مقامات وحالات 8b قانون .4 96 قانون 5. المراقبة وفيه لوايح وسوايح المحبد وفيد نفحات ولمحات 10° قانون 6. 12 قانون .7 الصدق وفيه تقرير ومحذير الفقر وفيه تحقيف وتلاقيف 13 قانون .8 15^ قانون 9. البيا وغيم ترقيف وترويف وبروت المعرفة وفيد مشاهد وشواهد 17 قانون 10٠ الفنا وفيه مزارع ومشارع 214 قنون 11. 22 قانون 12. البقآ وفيه قواعد وفوايد 23° قانون 13. الولاية العامة وفيه ضوابط وروابط الوايد الخاصة وفيه فتح طلسم الكنوز 24 قانون .14 في الوصية للقلوب الزكية المرضية 44 خاتمة

Das Werk ist in gereimter Prosa, oft mit kurzen Versstücken vermischt. Schluss f.46" (fehlerhaft): فعن بقبره فليدع لله دعوة رحمة عسى يستجابها

Schrift: gross, krāftig, deutlich, vocallos, gleichmāssig. Ueberschriften roth, auch farbig. — Abschrift von جسن بن على الاحمدي im J. 1115 Çafar (1703).

3029.

Dasselbe Werk ist enthalten in:

1) Pm. 212.

121 Bl. 8vo, 15Z. (15×10¹/₂: 15×6²/₃cm). — Zustand: ziemlich gut, an einigen Stellen ausgebessert. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken.

Titel f. 1° und im Vorwort f. 4° ebeuso (aber التي كلة für التي كافقة). Verfasser f. 1° (ausführlich) ebeuso. Schluss hier mit einem Gebete, dessen Hauptsätze mit الاهي الابد بدوام المدد على العانية التي الابد بدوام المدد على الحالمين الحد التعالمين الحد التعالمين الحد التعالمين الحد التعالمين الحديد التعالمين التع

Schrift: gross, weit, gewandt u. gleichmüssig, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift im J. 1097 Sa'ban (1686). — Collationirt.

2) Wc. 1795, 1, f. 1-19.

128 Bl. 8°°, 15 Z. (17 × 12¹/₂: 12 × 9°°). — Zustand: etwas unsauber, auch wasserfleckig. — Papier: gelb, glatt, dick. — Einband: Pappbd mit Lederrücken.

Titel und Verfasser f. 1ª (dreimal):

Weiter unten steht der ausführliche Titel. Aufang ebenso. Das Werk geht hier nur bis zum Anfang des 6. قانون und hört f. 19^b mit den Worten auf: وفنا النفس عن الخطوط والاعباض

Schrift: ziemlich gross, kräftig, breit, deutlich, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift c. 1000, 1888. — Bl. 20 leer.

3) Pm. 553, 4, f. 20a-35b.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

Titel: کا التصوف والسلوک Verfasser ausführlich. Anfang und Schluss ebenso, aber das Werk ist hier doch nicht unerheblich abgekürzt.

3030. Pm. 553. 5) f. $36^{10}-40^{10}$.

. 3) 1. 30° — 40°.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Titel fehlt; er ist etwa:

الشاذلي الوفائي ابو المواهب الشاذلي الوفائي المواهب

الحدد لله الذي من والاه تولاه ومن اصطفاه : Anfang

Derselbe Verf. behandelt hier die Hauptpunkte der Çūfik. F. 38^h unten kommt ein Gebet des Lehrlings vor, مناجات الريد في خلوات التغريد und ein anderes f. 39^a. Dann f. 39^b ff. über den höchsten Namen Gottes in einigen Suren (36, 2. 3 u. s. w.).

البصير البرّ القايم الدايم' هذا آخر :Schluss ما اخترته من كلام سهل رة ولم اترك منه الا ما هو لدفع بعد الامراض وقد قدر هذا والدمد لله وحده'

3031. Pm. 547.

54 Bl. 8°°, 27 Z. (20°/3 × 15; 13°/2 × 9°°). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken, besonders zu Anfang. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: rothbrauner Lederband. — Titel und Verfasser f. 1°:

د واعد الطريقة فالجع بين الشريعة والحقيقة الشهاب الدين احمد البرنسي عُرِفَ بِمَرَّرُوقِ

الحمد لله رب العالمين والصلوة ... Anfang: أما يعد فيقول العبد . . على بن حسام الدين لما رايت كتاب قواعد الطريقة . . . للشيخ . . . شهاب الدين احمد البرنسي . . . كتابا حسنا الخ

Das Werk des Ahmed zarrūq † 899/1498 (No. 2239), Regeln der Çüfik betitelt ,(تمهید [تاسیس oder] قواعد التصوف واصوله) ist zwar sehr brauchbar, aber der Stoff im Werke zerstreut und nicht recht geordnet. Daher hat es 'Ali ben husam eddin elmottaqi elhinds + 977/1569 (No. 2726) in 8 Kapitel und Schlusswort gebracht: so liegt es hier vor. Jedes Kapitel ist in viele ungezählte قاعدة getheilt. Um nichts von dem Grundwerke verloren gehen zu lassen, hat er auch noch die kurze Dibäge desselben vorangestellt. Sie beginnt: الحمد لله كما يجب تعظيم مجده والصلوة . . . وبعد فالقصد بهذا الختصر وفصوله تمهيد قواعد التصوف واصوله على وجه جمع بين الشريعة والحقيقة المخ ف اشتقاف لفظ التصوف وماخذ من الحديث f.1 باب . 1 ى العلم وآدابد 2. باب 2^b في السير والسلوك وما يتعلف بد 3. باب 9^b

Schrift: klein, gut, gleichmässig, fast vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift im J. 1017 Dū'lliigge (1609) von عدل بن الحاج عدل بن الحاج عدل الشعري الشافعي الاشعري الحاج محمد بن عبد الحسين البصري الشافعي الاشعري in Elbaçra. — Collationirt. — HKh. IV 9612 (cf. II 2348).

Pm. 40, 1, S. 1-78.

289 Seiten 8vo, 20 Z. (20¹/₂ × 15; 15¹/₅ × 10^{cm}). — Zustand: die obere Hälfte (und mehr) stark wasserfieckig, der Text öfters dadurch beschädigt. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Einband: schöner Halbfrzbd mit Klappe.

Dasselbe Werk. Titel und Verfasser fehlt. Anfang und Schluss wie bei Pm.547, 1.

Schrift: ziemlich klein, gewandt, gleichmässig, deutlich, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter hervorstechend gross. — Abschrift im J. 1031 Rab. I (1622) von دنظام بن محمد بن نظام بن محمد بن نظام بن محمد بن نظام بن محمد المسابقة الم

Nach S. 1 fehlt 1 Blatt. S. 79 leer.

3032. Spr. 809.

59 Bl. 8^{ve}, 21 Z. $(17^3/4 \times 13^1/2: 12^1/2 \times 9^1/2^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut, doch f. 30—39 ein grosser auch den Text beschädigender Flecken. — Papier: gelb, zieml. stark, glatt. — Einband: Pappbd mit Kattunrücken. — Titel f.1^a:

كتاب تاييد الحقيقة العلية وتشييد الطريقة الشاذلية

so auch Vorrede f. 1b. - Verfasser:

الجلال السيوطي

الحمد لله وسلام على عباده : Anfang f. 1º: التصوف الذين اصطفى وفقنى الله واياك أن التصوف في نفسه علم شريف رفيع قدره الرخ

Die Çūfik, sagt Essojūți, sei eine hochstehende Wissenschaft, aber entstellt durch Viele, die sich angeblich der Lehre zugethan erklären, ohne im Grunde Çūfis zu sein, ohne rechte Einsicht davon zu haben: diese irren und beirren bloss und werfen Nachtheil auf das Ganze. Davon handelt dies Werk. Es ist getheilt in eine Menge (ungezählter) فعدا (meistens ohne Ueberschrift). Anfang der ersten فعدا:

Er bespricht unter Anführung seiner Quellen das Wesen der Çufik, f. 46 ff.; ferner (f. 7° ff.) das Verhältniss derselben (علم الحقيقة) zu der Rechtswissenschaft (علم الشبيعة), den hohen Rang, den die Cufts einnehmen (unmittelbar nach den Propheten), den Unterschied zwischen (f. 10° ff.) علماء الباطر، und den علماء الظاهر (f. 10° ff.) und worin ihr Wissen besteht, die verschiedenen Stufen der Çūfis (f. 176 ff.), und was der Gegenstand und das Ziel ihres Wissens und ihrer Bestrebungen sei. F. 27b ff. behandelt ihre (في العقيدة التي اجمع عليها الصوفية) Glaubenssätze bespricht ihr System, widerlegt verschiedene Einwände und Vorwürfe und handelt f. 52b: الاتحاد wo unter) في الاتحاد والدليل على بطلائه und (اتحاد العبد مع الله تعالى : und . في ذكر الحلول والدليل على بطلانه والرق عليهم : £6.54.

فيري في الواقعة انه الربّ : Schluss f. 56^a: المعبود فيحب عليه ان جتنب ضاعة النفس والهوي ويكثرها بالمجاهدة والرياضة ولا يظن ذلك المحال والله اعلم تم حمد الله المؤ

Es schliesst sich daran f. 56° — 57° ein Regez-Gedicht von 67 Versen, über die Kleidung der Çūfis, ohne Ueberschrift, anfangend: القول في ذكر اثباب القوم والها غالبة في السوم S. No. 3021 (f. 174°).

F. 58^b ein Stammbaum der العشرة المبشرين und 59^a des ابن حنبا.

3033. Lbg. 451.

25 Bl. 8vo, 17 Z. (18×12¹/₂; 12¹/₂×9^{cm}).— Zustand: nicht recht sauber, auch wasserfleckig am Rande.— Papier: gelb, glatt, stark.— Einband: Pappband mit Lederrücken.— Titel f. 1^a (und auch im Vorwort f. 3^a):

رسالة الاخوان من اهل الفقد وحملة القران

Verfasser: s. Anfang.

الحد لله ذي انجد والحود الاحسان : Anfang f.1 وربعد يقول . . على بن هيمون بن ابي بكر بن على بن هيمون بن اسماعيل بن ابي بكر بن يوسف بن اسماعيل بن ابي بكر بن على بن على بن ابي طالب . . . المغربي . . . ورد على في لواخر العشر الاول من جمادى الاولي سنة خمس عشرة وتسع مائة بالصالحية المذكورة رجلان من بلاد حاحا (?) من المغرب الاقصى المن

'Alı ben meimün elmagrebī † 917/1511 hat im J. 901/1496 Fās verlassen; erst im J. 915/1509 erhält er durch einen Besuch — er wohnte in der Nähe von Damaskus — Nachricht von seinen dortigen gelehrten Freunden. Er beschliesst, denselben eine çūfische Abhandlung zu schicken, um sie für die Glaubensauffassung zu gewinnen, die er durch die Belehrung von Seiten des تعمل المتابعة الما الماء والماء الماء الماء الماء والماء الماء الماء

ى تولىد تعلى وما خلقت الجن والانس الا بيعبدون (3

في قويه تعدني وما امروا الا ليعبدوا الله تحلصين (4

في قوله تعملي أن النفس لامارة بالسؤ

في قوله تعلى أن انشيشان لكم عدة فاتخداره عدوا (6

فى قولد تعالى فال تغزنكم الحباة الدنيا ولا يغرنكم (7 بالله الغرور

Diese Eintheilung tritt aber nicht deutlich hervor. Das Vorhandene schliesst f. 23b; وأعوذ بك شرق وشر مع جبلتب عليد شم يمصى نسبيمد Ob die folgenden Seiten noch dazu gehören, ist fraglich, aber möglich; dann ist nach f. 23 eine grössere Lücke, und der Schluss des Ganzen

würde sein f. 25°: اللهم اجعلنا ... اللهم الله النخ من الهادين الهديين ... ولا ترمنا مكرك وصلى الله النخ Schrift: ziemlich grosse Gelehrtenhand, etwas flüchtig, vocallos. — Abschrift c. 950/1543. — Vgl. No. 2545.

3034. Spr. 814.

66 Bl. 8°, 17 Z. (18 × 13¹/₄: 12¹/₂ × 8¹/₂cm). — Zustand: ziemlich gut, im Anfang unsauber. — Papier: gelblich, stark, etwas glatt. — Einband: Pappband mit Kattunrücken. — Titel und Verfasser Vorblatt^a;

سادى السالكين الى مقامت العارفين المعربي على بن ميمون المغربي

احمد لله الذي خلق : Anfang Vorblatt الحمد لله الذي خلق : الإنسان ولم يكن شيئا مذهورا . . . وبعد النها الطالب على عنت رقبته من عقاب ربه واليم عذابه النه

Ibn meimūn † 917/1511 geht davon aus, dass der Islām auf fünf Pfeilern beruhe (الشبادة وافمذ الصلاة وايت الركة وصور مصان وج البيت) u. behandelt dann die Verpflichtung des Gläubigen, seine 7 Glieder zu hüten (حفظ الجوارح السبعة والبحق واللمان والبدان والبدان والفرج والرجلان im Einzelnen, um seinen religiösen Pflichten nachzukommen. — Schluss f. 13° ونك بشرط الخلاس على اللمان والحمد لله الذي على ما تقدم في فصل الكلام على اللمان والحمد لله الذي هدانا لهذا ونساله بفصله ان ينفعنا واياك . . . ويغفر لنا ولوالدينا ولكافة اعلينا ولمستخنا . . . ومدى الله المح

Schrift: klein, flüchtig, doch deutlich, vocallos, collationirt. Rothe Stichwörter. — Abschrift c. 1150 1737.

Arabische Foliirung. das Titelblatt (nebst Anfang) nicht mitgezählt.

HKh. V 11300.

3035. Spr. 1992.

18 Bl. 8°°, 15 Z. (17×11¹ 2: 12¹ 2×9°m). — Zustand: unsauber, besonders am Rande fleckig. — Papier: gelb. glatt, ziemlich dünn. — Einband: Pappband mit Katturrücken. — Titel und Verfasser fehlt: s. Ansang.

Kurze Darstellung der Çūfik in 10 Abschnitten, von Zakarijjä ben mohammed elunçārī † 926/1520 (No. 1369).

في بيان تعريف التصوف وموضوعه 1.1 فصل 1.2 في بيان اركان التصوف والطريق الح الله تعالى 2° فصل 2. في بيان التوحيد والايمان والاسلام 60 فصل 4. في بيان العلم اللدني وعلم اليقين وحقه واصله 7 فصل 5. في بيان الالهام والوحبي والفراسة 60 فصل 5. في بيان الحاضرة والكشف والمكاشفة 90 فصل 7. في بيان الخواطر والحقيقة والطريقة 60 فصل 5. في بيان الخواطر 10. فصل 10. في بيان كيفية اخذ العهد وليس الخرقة 110 فصل 10.

Das 8. فصل fehlt hier im Text und auch der Ueberschrift nach. Nach der Inhaltsangabe f.1^b sollte es handeln قصل. In der Uebersicht des Inhalts f.1^a ist obiges Kap. 3 ausgelassen, so dass dann Kap. 4. 5. ff. als Kap. 3. 4. ff. aufgeführt werden.

وتلقين الذكر

ويهديها الشيخ الي حصرة النبي: Schluss f.13b: ويهديها الشيخ الي حصرة النبي: وسائر الصالحين والمسلمين اجمعين Schrift: gross, rundlich, unschön, vocallos. — Abschrift o. 1800/1785.

3036.

Dasselbe Werk enthält:

1) We. 1750, 3, f, 41-43^a.

8vo, c. 29 Z. $(20^{1/2} \times 14^{1/2}; 19 \times 14^{cm})$. — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: gelb, glatt, stark.

Titel und Verfasser fehlt. Anfang und Schluss wie bei Spr. 1992, 1. Das 8. فصل steht f. 42^b, Zeile 10 ff.

Schrift: klein, rundlich, gedrängt, vocallos. — Abschrift c. 1150/1731.

2) Lbg. 1014.

4 Bl. 8°°, 27 Z. (20¹/4 × 14³/4; 15¹/2-16 × 10°m). — Zustand: gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Titel f. 1^a: ر" في النصوّف. Anfang und Schluss (bis zu den Worten: (ويهلّلا الله ما شاء) wie bei Spr. 1992, 1.

Schrift: ziemlich klein, gedrängt, deutlich, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. Der Text in rothen Linien. — Abschrift vom J. 1124 Ram. (1712).

HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

Einen Commentar dazu hat sein Enkel ديد العابدين بن يوسف بن زكرياء † 1068/1657 u.d.T. المنح الربانية في شرح الفتوحات الالهية.

3037. We. 1648.

1) f. 1 — 143.

145 Bl. 8°°, 21 Z. (21¹/9×16; 15×11°m). — Zustand: lose im Deckel; nicht recht sauber, öfters auch fleckig. Vorblatt u. Bl. 1. 2 unten schadhaft und ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, (ziemlich) stark. — Einband: Lederdeckel mit Klappe. — Titel und Verfasser auf dem Vorblatte (Vorderseite):

ك" منهج السالك الي اشرف المسالك المتصمنة لرسالة القشيري، تشتمل على علم الحقيقة لنور الدين على المرصفي

Titel so auch im Vorwort f. la. Verfasser vollständiger:

على بن خليل المرصفاري والمَرْصَفى المصري الموق نور الدين

الحدد لله : (Rückseite des Vorblattes) الذي تعرف لعباده حدوث كايناته فنحققوا وجوده برسالة من المتاب الموسوم برسالة القشيري مشتملا على مقاصد السلوك ومبانيه الخ

Ein gufischer Freund bat den 'Alt ben halt elmargafi nur eddin † 980/1524, dass er aus der Abhandlung des Elqoseiri das Wesentlichste aushöbe und bei den einzelnen Kapiteln derselben auch andere Werke berücksichtige, nicht zu lang und nicht zu kurz. Demgemäss hat er dies Buch verfasst, in welchem er aber, wo es nöthig schien, eine andere Anordnung befolgt. Es zerfällt in 26 just (deren Uebersicht f. 12-b).

في بيان اعتقاد هذه الطايفة في التوحيد أ1.1 فصل 1. والبعوفة من مسايل الاصول

في ذكر المشايخ لهذه الطريقة الخ 80 فصل 2.

فى معرفة السير والترقى ومعرفة الخواطر الح 30° فصل .5 فى الرهد والقناعة

ى الرحم والعناصة في الصدق والاخلاص

في الارادة والمحبة والشوف المحبة والشوف المحبة والموق

في المراقبة والعبودية والاستقاملا على 83 فصل 15.

في الحياء والحرّية 109 فصل 20.

13

فى الولاية والفراسة في السماع 111 فصل .25 فصل .25 فصل .25 فصل .25 فصل .26 في السماع كرامات الأولياء وفي ذكر خروجهم 133 فصل .26 من الدنيا وفي رؤيا القوم بعد الخروج منها

اللهم اعطنا ما اعطيتهم :Schluss f. 143b وامنحنا ما محتهم ولا تحرمنا ما وهبتهم انك علي كلّ شيء قدير بالاجابة جدير وصلي الله على سيدنا النخ

Nach der Unterschrift ist das Werk vollendet im J. 891 Moli. (1486).

Schrift: ziemlich gross, gewandt, deutlich, vocallos, gleichmässig. Ueberschriften u. Stichwörter roth. — Abschrift von عبد القادر بن محمد العالق im J. 930 Sawwāl (1524). — Arab. Foliirung. — HKh. VI 13275.

3038. Lbg. 387.

43 Bl. 8°, 21-25 Z. (19²/₄×14¹/₂; 15-18×10¹/₂-11¹/₂cm). Zustand: am oberen und unteren Rande wasserfleckig, weniger am Seitenrande. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel und Verfasser f. 1°:

كا المُقْنِع والمورد العذب لمن يشرب ويكرع لنور الدين على بن خليل المرصفي Der Titel im Vorwort ebenso.

الحمد لله الواعب الفصل لمن :Anfang f. 1 الني قد لبيا به وفزع . . . أما بعد اعلموا . . . انني قد البيا به وفزع . . . انني قد استخرت الله تعالى في جميع محتصرا مفيدا الن

Ein çüfisches Werk desselben Verfassers, eine Abkürzung des vorigen Werkes (zum Theil ganz dieselben Ueberschriften), in 13 Abschnitten, deren Uebersicht f. 16. — 1. مصف f. 2° التوبة والعزلة 6° فصل على المحلوة والعزلة 6° فصل في المحلوة والعزلة 16 فصل ونكر عبوبها 14 فصل 18 فصل ونكر عبوبها 18 فصل 10. والمحلق والمحبود والسخاء 28° فصل 13. فصل 41° فصل في الصديق والاخلاص 41° فصل

أن الاخلاص افراد الحق في : Schluss f. 43º أن الاخلاص والله اعلم

Schrift: ziemlich gross, gewandte Gelehrtenhand, ungleich, oft flüchtig, vocallos, oft auch ohne diakritische Punkte. Collationirt.—Abschrift im J.920 Śa'bān (1514) von عمر بن أحمد بن عباس الاخطابي الشافعي.

3039. We. 1643.

99 Bl. 8°°, 19(21) Z. (20×14¹/2: 13-15×7¹/2-9¹/2cm). Zustand: ziemlich gut: doch nicht frei von Flecken; das erste Blatt lose, unsauber u. eingerissen. — Papier: gelb, ziemlich stark u. glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel (von späterer Hand) f. 1° oben:

كالم تحقة الحبيب

Nach der Vorrede f. 3":

تحفة الحبيب فيما يبهجم في رياض الشهود والتقريب

ولي الله سيدي الشيخ المحمد بن الله سيدي الشيخ علوان ولى الله سيدي الشيخ علوان

الحمد لله الذي اعجم حرف : Anfang f. 1b. الحمد الدي الحمد الوجود بنقطة نور جماله السنى . . . وبعد فان احلى ما تحلت حلاة الافهام . . . علم الربوبية المسمى بعلم الحقيقة المشتمل على الاسرار الغامضة والمعاني الدقيقة الخ

Auf Wunsch von Freunden hat Mohammed ben 'alı ben 'atijja elhamawı sems eddın ibn 'alawān † 954/1547 dies Werk versasst, um eine gedrängte und zugleich lichtvolle Darstellung der schwierigsten Begriffe der Çūfik zu geben. — Das Werk selbst fängt an f. 3ª Mitte: مواحدا فردا بغير ربب الخ

ويكون له في الوجود الثاني: *Schlass f, 98 والاختتام ما كان في الوجود الاول فيتحقق البدء والاختتام وهذا اخرما قصدنا ايراده في هذا الانموذج وبالله التوفيق

In dem Nachworte sagt der Verf., er habe vor, sein Werk mit einem Commentar zu versehen.

Der Verfasser ist ein Sohn des bekannten 'Alawan † 936/1529, den er öfters anführt, dessen Todesjahr er angiebt und über dessen Bedeutung als "Erneuerer" der Religion seiner Zeitgenossen er f. 696 ausführlich spricht. Er schrieb also nach 936/1529.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, vocallos. Von f. 78 an ergänzt. Für Ueberschriften ist bis f. 77 Platz gelassen. — Abschrift um d. J. 1000/1591 [der Ergänzung vom J. 1031 Gom. II (1622)]. — Collationirt.

Nach f. 7 fehlen 2 Bl. - HKh. II 2573.

3040. Spr. 851.

19) f. 127 - 181.

 8vo , c. 22 Z. $(15^1/4 \times 10^1/2; 13 \times 8^1/2^{cm})$. — Zustand: nicht ganz sauber, oben am Rande fleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Titel und Verfasser f. 127a:

كتاب آداب الاقطاب وهي اربعون ادبا وخمسة اداب لابي الحسن على بن عبد الله بن المحمد بن ابني الثناء محمود الكازواني البغدادي

(Verfasser so auch f. 166a Mitte.)

الحمد لله وكفى وسلام على عباده :Anfang الذين اصطفى . . . سالتنى رحمك الله وزادك توفيقا . . . ان اذكر لك طرفا من آداب التصوف وقواعده الخ

Anleitung und Uebersicht der Çüfik, in 45 Kapiteln, von 'Ali ben ('abdallah =) ahmed ben mohammed ben mahmud elkizawānī (elkīzawānī, elkāzawānī) abū 'lhasan elhamawī elbagdādī eççūfī † 955/1548.

Mit dem Titel sind gemeint die Eigenschaften, welche die "Pole" der Çūfik, d. i. die vollkommensten Çūfis besitzen; er könnte deutlicher آداب التصريف sein.

ادب التوبة 2. Kap. 132° ; ادب الخلق 1. Kap. 132°

الب الجوع °136 « 4. , 136 الب النول الجوع °136

أدب التقوى 136° ، 10، ، 140° ; ادب القناءة 136° ...

15. " 144^b الرجا الرجا (20. "149^b الدب الرجا

ادب المراقبة "157 , 30. , 157 السخا 25. , 152

34. " 160 الفراسة nach f.160 eine Lücke.

35. " Anfang fehlt. 36. Kap. 166 ادب المحبنة

ادب الساع 175° , 44. , 175° الب البقين 170° , 40.

.ادب الحركات 177° , 45.

فمن دى باب كريم فتح : Schluss f, 181 ويلحقنا فالله تعالى يعيد علينا وعليك بركة اوليائه ويلحقنا وايك باحبابه واصفيائه امين والحمد لله رب العالمين

Schrift: ziemlich gross, ungleich, flüchtig, deutlich, vocallos. Ueberschrift (meistens) schwarz, in grösserer Schrift. — Abschrift c. 1200/1785.

F. 181^a unten ein Stück aus dem Werke ناصر الدين ابو des كتاب الآداب في رياصة الاخلاق القسم محمد بن يوسف الحسيني المدايني [المدني]

3041. Lbg. 731.

169 Bl. 8vo, 23 Z. (20²/₈ × 14³/₄; 15 × 9¹/₉om). — Zustand: in der ersten Hälfte sehr stark wasserfleckig und der Rücken so durchweg. F. 35^a. 53^a unsauber. — Papier: gelb, ziemlich stark u. glatt. — Einband: rother Lederband mit Klappe. — Titel und Verfasser f. 1^a:

كتاب الجواهر الخمس للسيد محمد الغوث

(Der Titel so auch im Vorwort f. 2b.)

الحمد لله الاحد الصدد الفرد : Anfang f. 1b بعد اللذي لم يلد ولم يولد ولم يكن له كفان . . . أما بعد فقد قال . . . محمد بن خطير الدين بن بايزيد ابن خواجه فريد العطا لما كان دولة العشق واصطرابه في ابتداء اول الحال لم ازل مجتهدا ومجدا الح

Der Verf. Mohammed ben hatir eddin ben bajezid elgaut elhindi hat dies um ⁹²⁸/₁₅₂₂ verfasste Werk in reiferem Alter (im J. ⁹⁵⁶/₁₅₄₉) etwas umgeändert herausgegeben. Es behandelt die Hauptpunkte der Çüfik und ist in 5 per getheilt.

في عبادة العابدين وطريقتها " f. 3 جوهر 1.

فى زهد الواهدين وطريقة 22° جوهر . 2

في دعوة الداعين وطريقها 34° جوهر. 3

(in Vorwort und vielen فصل).

فى انكار الذاكرين واشتغال العارفين 114 جوهر. 4 من مشرب الشطار وطريقهما

في ورثة الحق وعمل الحققين وطريقه 158 جوفر .5

وان لم يوصل اليد والمنطوف بد: ف Schluss f. 167 في المتعالى تم

Schrift: ziemlich klein, gedrängt, deutlich, gefällig, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift im J. 1048 Dü'lqa'da (1639). — HKh. II 1639.

F. 168b. 169 Türkisch.

Commentare u. Glossen zu dem Werke von:

1) مبغة الله بن روح الله البَرُوَجي أ 1015/1606.

2) عبد القدوس الشنّاوي (2)
 4 1028/1619.

3) مالم بن احمد بن شيخان † 1046/₁₆₈₆ (vollendete das Werk seines Lehrers الشناري).

3042. Pm. 344.

381 Bl. 4°c. c. 17 Z. (22×16; 15¹/3-16×11cm). — Zustand: ziemlich gut. doch nicht ohne Flecken; der Rand bisweilen ausgebessert (f. 23. 63. 109-112 etc., 331), auch der Rücken (f. 1-6. 8). — Papier: gelb. meistens stark, glatt. — Binband: brauner Lederbd. — Titel f. 1°u. 381°;

الرسالة العادلية في بيان الفرق والجمعة
 [والجمع 1] في مذهب الصوفية

Verfasser f. 12 und ausführlicher f. 3812:

بدر الدين [محمد] بن عمر بن احمد بن محمد العادلي الشافعي العباسي

الحمد لله الذي نور قلوب : Anfang f. 1 الموجب الوليائه بنور الولاية . . . وبعد اقول ان الموجب لتسطير هذه النبذة اللطيفة صديق النج

Nachdem Mohammed ben omar ben ahmed el'adili bedreddin, um 970/1562 am Leben, weitläufig den Anlass zur Abfassung dieses Werkes erzählt - Aufforderung eines zu äussern أغرق والجمع zu äussern und Ersuchen eines Anderen, der ihm im Herzen feindlich gesinnt war, die Stelle Sura 93, 6.7. zu erklären -, beginnt er das Werk selbst, in welchem er eine Darstellung der gesammten Cufik zum Nutzen derer, die Gott suchen, geben will. Er hat das weitschweifige Werk, welches er in d. J. 971/1568 u. 972/1564 in Mekka verfasst hat, in Kapitel getheilt, die aber ungezählt sind, aus dem Text nicht überall deutlich hervortreten und ausserdem ohne Ueberschriften sind. Er beginnt f. 6° so: ارید اجعل هنا لمنازل السايرين الى الله عز وجل بابا وعو هذا؟ اعلم يا اخبى أن السايريين الي الله عز وجل لا يسيرون الا في صُرِف الحقيقة العنوية بعدد انفاس الحلايف الرخ

عتاج : Das nächste Kapitel beginnt so f. 13b عتاج الما الطريق التي بيان شهور الواحد في مراتب العدد وذلك البيان جتاج التي بآب وهو هذا اعلم يا اخى المخ

Einige andere Kapitel:

واريد ان اشرع في بيان ردع لمن لا وصل وادّى الوصول المن ط86 ويلي بيان ذلك الاتحاد بيان الفرق والجمع المن ط88 وبعده اجعل للجمع بيانا

ونشرع بعدها في بيان جمع الجمع بلفظ موجز النخ 60⁶ وذلك القسم يسمّى فرق التواضع النخ 89⁶ وبيان اتّحاد الذات بالاسماء والصفات بيان لما 89⁶ بعده من الاتّحادات النخ

u. s. w. Das letzte Kapitel beginnt so f. 370°: باب في بيان ما نسب بجهلي فيد من فروض الوضوء الستة الخ

ويشرح صدورنا وجفظنا : Schluss f. 380* في ابداننا . . . ويسّر لنا الخير ودفّع عنا وعن ما ذكرنا كل شرّ . . . والحمد لله رب العالمين'

Schrift: gross, dick, rundlich, deutlich, vocallos. Am Rande oft Zusätze u. Inhaltsangaben. — Abschr. um 1200/1785 von عبد الله العلوي البدري السهروردي — Collationirt.

F. 381° am Rande eine سلسلة بدرية, von dem Verfasser an bis auf الحسن البصري (und von diesem auf 'Alı, dann auf Mohammed) zurückgehend, eine Liste von Haftfen, die von einander die Lehre erhalten haben.

3043. Pm. 156.

85 Seiten Sro, 21 Z. (171/3×111/2; 131/2×63/3cm). — Zustand: in der I. Hälfte öfters fleckig u. nicht recht sauber. — Papier: gelb, stark, zieml. glatt. — Einband: brauner Lederbd. — Titel (auf der ungezählten Seite vor dem Text): الفتح المبين في جملة من السرار الدين عن جملة من السرار الدين so auch im Vorwort S. 3. — Verfasser (s. Anfang):

قال الشيخ الامام . . . عبد . . Anfang S. 1: قال الشعراني المعراني المعراني المعراني الحمد بن على الانصاري الشعراني . . . الحمد لله رب العالمين والصلاة وانتسليم . . . وبعد فهذه آداب واسرار جناج الي مراعاتها كل مريد الخ

'Abd elwahhāb eśśa'rānī † 978/1565 (No.1365) behandelt hier die 5 Grundlagen des Islām in 7 ungezählten Kapiteln.

باب فكر اسرار شهدة ان لا اله الا الله وان محمدا رسول الله 3.3 باب بيان آداب الوضوء واسراره 29 باب بيان آداب الغسل من الجنابة 29 باب بيان آداب الصلاة واسرارها 34 باب بيان آداب الركوة واسرارها 45

باب بيان آداب الصوم واسراره

باب بيان آداب الحم واسرارة

وان يكتب لنا فى كل خير حظًا : Schluss S.80 اراد ونصيبا بمنه وفصله امين وليكن نلك آخر ما اراد الله تعالى تسطيره فى هذه الاوراق والحمد لله الرخ

Schrift: gross, dick, gedrängt, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift im J. 1134 الله بن الحاج ابي بكر بن الحاج العالمي الشائعي القادري im Auftrage des

S. 81—85 n. a. etwas aus احياء علوم الدين; auch einige Gedichtstellen.

3044. We. 1760.

68 Bl. 8vo, 19 Z. (21 × 15; 13 × 8¹/2^{cm}). — Zustand: sehr wasserfleckig, besonders im Rücken und am meisten zu Anfang. Bl. 1—4 am Rande ausgebessert. — Papier: gelb, grob, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappband mit Kattunrücken. — Titel u. Verfasser f. 1^a:

٤ ارشاد الطالبين الى مراتب العلماء العاملين لعبد الوهاب بن اجمد بن على الانصاري الشعراوي

(Titel ebenso im Vorwort f. 1b).

الحمد الدرب العالمين والصلاة . . . : Anfang f.1 . وبعد فهذه رسالة شريفة مشتملة على امور نفيسة ينبغى للطالب أن لا يبهمل علم شيء منها رم

Çufische Abhandlung desselben Verfassers, Anleitung zu den Stufen der Çufis, in 5 Abschnitten (1961).

بيان كيفية تنزّل الصحف والكتب الالهية 10 والكتب الالهية 20 بيان حكمة بعثة الرسل عم بالتكاليف الالهية 50 بيان العلوم الكاشفة لجهل لامن ادعى العلم من الفقهاء 20 بيان سبب مشروعية جميع التكاليف التي جاءت 20 بها الرسل عم

ميزان مي داتها وزن بها كل عمل برز على يديه 34° واعطا حقم

على ننوب هذه المدّة كلها٬ هذا : Schluss f. 34b الذي يلزمه بعد معرفة حدود الشريعة والله غفور رحيم الج

Nach der Unterschrift hat der Verf. dies Werk in Elqāhira im J. 933 Raģab (1527) beendigt.

Im 3. Abschnitt führt er, nach seiner eigenen Zählung f.27°, 411 verschied. Wissenschaften auf.

F. 8ª erwähnt er als seine Werke:

تنبية الاغبياء على قطرة من بحر علوم الاولياء فكرت فيه من علومهم حو احد : Er sagt daselbst) وسبعين الف علم كل علم منها لا يدرك له قرار ولا يمكن لاحد، من غير الاولياء und f. 44°, in einer andern Schrift, sagt er von demselben Werke: فكرنا فيه ثلاثة الاف علم من علوم القوم لا تعرف ايمة النحو والمعاني والبيان علما واحدا منها بقواعد النحاة)

und الدر النظيم في علوم القرآن العظيم Beide nicht (ذكرت فيه نحو ثلاثة الاف علم منها) bei HKh. erwähnt.

Schrift: kleine Gelehrtenhand, gleichmässig, vocallos, Stichwörter roth. — Abschrift im J. 1122 Ram. (1710) von شرف الدبين بن الحاج شرف الدبين الطوخي الشعراوي (s. f. 47a). — Nach f. 28 ist eine Lücke. — Nicht bei HKh.

We. 1603.

45 Bl. 8°°, 19 Z. (20 × 14¹/2; 13 × 9°°). — Zustand: im Ganzen gut, doch ist der untere Rand (u. am Ende auch der obere) wassersieckig: bes. f. 40. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband; Pappbd mit Lederrücken u. Klappe.

Dasselbe Werk. Titel und Verfasser, Anfang und Schluss ebenso.

Schrift: klein, gewandt, ziemlich gut und gleichmässig, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift von شرف الدين بن تاج الدين شرف الدين بن تاج الدين ألفرف الدين ألفرفي الشعراوي im J. 1122 Ďū'lliiģģe (1711).

3045. We. 1668.

227 Bl. 4°c, 33 Z. (24⁸/₄ × 15¹/₃; 17 × 9¹/₂°m). — Zustand: gut, nur sind mehrere Lagen lose, besonders zu Anfang und zu Ende. — Papier: gelb, glatt, dünn. — Einband: rother Lederband mit Klappe; der Vorderdeckel lose. — Titel und Verfasser von späterer Hand f. 1° und ausführlicher f. 226^b:

كتاب الميران الشعرانية لعبد الوهاب بن احمد الشعراني

الحمد لله رب العالمين الحمد Anfang f.16: لله رب العالمين الحمد لله الذي جعل الشريعة المطهوة بحرا يتفرع منها جميع بحار العلوم والخلجان ... وبعد فهذه ميزان نفيسة عالية المقدار حاولت فيها الجمع بين اقوال جميع المجتهدين ومقلديهم من الاولين والآخرين الى يوم القيامة المخ

'Abd elwahhāb eśśa'rānī hat das Werk verfasst, um den richtigen Glauben zu bestärken und zu fördern, dass derselbe nicht bloss mit dem Munde, sondern auch mit der That geübt werde. Die Grundlage desselben verdankt er den Unterhaltungen und den Belehrungen seines Lehrers اليو العباس الخصر im J. 938/1527. Sie enthält den Satz, dass die reine Religion, insofern sie Gebot und Verbot ist, auf 2 Stufen - und nicht, wie manche annehmen, auf 1 Stufe beruht, einer Abschwächung und einer Ver-Das Gebot schliesst in sich, nach Einigen Nothwendigkeit, nach Andern Freiwilligkeit; das Verbot, nach Einigen völlige Untersagung, nach Andern Abneigung; das Erlaubte dagegen ist der Art, dass es im Belieben des Menschen steht, es zu thun oder Beiden Stufen entsprechend sind nun auch die Menschen in Ausführung des Gesetzes entweder stark oder schwach geartet, die Klassen Beider sind von einander abgegrenzt und gehen nicht in einander über, dies zu ändern steht in Keines Belieben. Nach dieser Maassgabe lassen sich die Ansichten und (الجنهدين) Aussprüche aller Religionsgelehrten und ihrer Anhänger (ملقدره) in Bezug auf Qorān und Tradition abwägen; aus diesen beiden fliessen alle jene, direct oder indirect. Wie jene beiden ohne inneren Widerspruch sind, so auch die darauf beruhenden und daraus abgeleiteten Ansichten.

Diese Grundansicht hat der Verfasser hier des Weiteren ausgeführt und sein Werk mit allerlei Notizen, die ihm sein Lehrer Elhidr nach obigen Mittheilungen zukommen liess, und mit Hervorhebung des hohen Standpunktes desselben, unmittelbar hinter Mohammed, beschlossen. An mehr als einer Stelle nennt er sein Werk ein originelles, zu dem Keiner ihm ein Vorbild geliefert, und sagt in der Unterschrift, er habe es im J. 966 Ramadān (1559) vollendet. Es ist in eine Menge فصل (ungezählt und zuerst ohne Ueberschriften) eingetheilt. Zuerst:

فصل ایاک یا اخی ان تتوهم ان مرتبتی المیران ۱.3% اللتین سبق ذکرهما

فصل يستثنى من كون مرتبتى الشريعة على 4° الترتيب الوجوبي لا على التخيير

فصل اعلم يا اخي أن المراد بالرخصة والعزيمة 4º المذكور في الميزان

فصل ومما يوضح لك حدة مرتبتى الميزان ان 46 تنظر الى كل حديث

فصل فان قلت فمن يقول أن القياس من جملة "5. الادلة الشرعية

فصل يلزم كل من لم يعمل بهذه الميزان التي ذكرناها 50 فصل ينبغي لكل مؤمن الاقبال على العمل بكل حديث 6

فصل فان قال قايل كيف الوصول الي اطلاع على ٥٠ عين الشريعة المطهرة

فصل فأن قلت فاذا انفك قلب الولى عن التقليد 7

فصل فان قلت هذا في حق العلماء باحكام الشريعة ٢٠

فصل فان قلت أن الايمة المجتهدين قد كانوا من الكيل ما

فصل فان قلت فيم ذا اجيب من نازعني في محد "8 هذه الميزان

فصل فان ادعي احد دون هذه الميزان هل نصدقه 90

فصل أن أردت يا أخى الوصول الى معرفة هذه الميزان "10

فصل في بيان تعريف قول من قال ان كل مجتهد مصيب 10

فصل لا يلزم من نقيد كامل من الاولياء والمجتهدين 116

فصل اياك يا اخي ان تطالب احدا من طلبة العلم "12

فصلهما يدل على محدة ارتباط جميع اقوال علماء الشريعة 13

فصل رمما يؤيد هذه الميزان عدم انكار العلماء في كل 13° اعصر على من انتقل من مذهب الى مذهب

فصل في بيان استحالة خروج شيء من اقوال 15° المجتهدين من الشريعة

فصل أن قال قايل أي فايدة في تأليف هذه الميزان 17*

فصل في بيان جملة من الامثلة الحسوسة لاتصال 17⁶ الخوال الايمة المجتهدين ومقلديهم بعين الشريعة المطهرة على اختلاف طبقاتهم من حضرة الوحي الى حضرة العلماء الى دخول الجنة

فصل في بيان قم الايمة من القول في دين الله 20° بالراي لا سيما الامام أبو حنيفة

فصل في بيان ما ورد في دم الراي عن الشارع "21 وعن المحابة والتابعين وتابع التابعين لهم باحسان الي يوم الدين فصل فيما نقل عن الأمام مالك رق من ثم الراي وما 220 جاء عنه في الوقوف على ما حدّته الشريعة المطهرة فصل فيما نقل عن الامام الشافعي من نم الراي 220 والتبرئ منه

فصل فيما نقل عن الامام احمد من لم الراي 23° وتقيده بالكتاب والسنة

فصول في بعض الاجوية عن الامام ابي حنيفة رَة 24º فصل في بيان ضعف قول من نسب الامام الا حنيفة 25º الى انه يقدم القياس على حديث رسول الله صعم

فصل مما قررناه ان كل من اعترض على شيء 26° من اقوال الامام آبي حنيفلا رَّه كالفاخر الرازي فانما هو تخفاء مدارك الامام

فعمل في تضعيف قول من قال ان أدلة مذهب 26° الامام ابي حنيفة ضعيفة غالبا

فصل في بيأن قول من قال ان مذهب الامام ابي 28° حنيفة اقل الذاهب احتياطا في الدين

فصل في بيان ذكر بعض من اطنب في الثناء على 28⁶ الامام ابي حنيفة من بين الايمة على الخصوص وبيان توسعته على الامة وسعة علمه وكثرة ورعه وعبادته وعفته وغير فلك

انتهت الفصول الموضحة للميزان ونشرع في مقصود 80° الكتاب من الجع بين احاديث الشريعة واقاويل الايمة المجتهدين ومقلديهم

فصل قال لحققون أن للعلماء وضع الاحكام حيث 80ª شاءوا بالاجتهاد حكم الارث لرسول الله صعم

فصل في بيان بعض ما أطلعت عليم من كتب 80ª الشريعة قبل وضعى هذه الميزان الشريفة

ونشرع في الجمع بين الاحاديث الشريفة وتتزيلها "82 على مرتبتى الشريعة المطهرة من تخفيف او تشديد . . . فاقول . . . من الاحاديث التي اختلف العلماء في معناها

فصل في امثلة مرتبتي الميزان الاخبار والآثار من 84º كتاب الصلاة الى الزكاة

فصل في امثلة مرتبتي الميزان من الزكاة الي الصوم «38 فصل فيما يدل لمرتبتي الميزان من الصيام الي الج «39 فصل فيما يدل لمرتبتي الميزان من الصيام الي الج

فصل في امثلة مرتبتي الميزان من كتاب الحم 400 الى كتاب البيع

فصل في امثلة مرتبتي الميزان من كتاب البيع الى الجرام "40

فصل في بيان امثلة مرتبتي الميزان من كتاب 48° الجراح الي آخر ابواب الفقه ولنشرع فى الجمع بين اقوال المجتهدين وبيان كيفية *45
وردها الى مرتبتي الميزان من تخفيف
وتشديد مصدرين بمسايل الاجماع والاتفاق
من كتاب الطهارة الي آخر ابواب الفقد وبيان
تاييد الشريعة بتوجيد اهل الحقيقة وعكسه
غالبا وبيان ان الايمة المجتهدين كانوا علماء
بالحقيقة كما هم علماء بالشريعة

كتاب الطهارة اجمع الايمة الاربعة على وجوب الطهارة 45 ملاء التجاسد الخمر 48 ماب التجاسد الخمر 50 ماب السباب الحدث اجمعوا على نقص الوضوء 50 ماب المخارج سع u.s. w. — Zuletzt:

كتاب الكتابة 'اتفق الايمة على أن كتابة العبد ط218 كتاب أمهات الاولاد 'اتفق الايمة الاربعة على ط219 أن أمهات الاولاد

خاتمة في بيان نبذة صالحة تتعلق باسرار احكام "220 الشريعة تناسب الميزان في النفاسة من كلام شيخنا العارف بالله تعالى سيدي على الخواص روّ يطلع الناطرُ فيها على سبب شروعية جميع التكاليف في ساير الادوار وانها كلها كالكفارة للاكلة التي اكلها ابونا آدم عمّ من الشجرة

واستمع يا اخى نصحي وامعن : Schluss f. 226 المجتهدين النظر فيه والزم الادب مع ساير الايمة المجتهدين لياخذوا بيدك في اهوال يوم الدين والحمد لله رب العالمين وصلى الله م ولا قوة الا بالله العلى العظيم

Schrift: klein, gedrängt, gleichmässig, deutlich, dicker Grundstrich, vocallos. Stichwörter roth. Der Text in rothen Linien eingerahmt, die beiden ersten Seiten in Goldlinien, f. 1b enthält ein ziemlich schmuckloses Frontispice. — Abschrift von ابراهیم بن الحاج یوسف im J. 1075 Sa'ban (1665). — Collationirt.

HKh. VI 13495 (nicht ganz richtig).

F. 227° enthält in ziemlich grosser magrebitischer Schrift, vocallos, eine längere Stelle aus dem Commentar zu dem ختصر البخاري (d. i. عبد الله بن سعد بن احمد بن الله بن سعد بن احمد الله المقرطبيي (ф. و. و. و. المقرطبيي العباس احمد بن عمر بن ابراهيم) in dessen Commentar zum ختصر مسلم dessen Commentar zum ختصر مسلم Metaphysik und beginnt: المتكلمين عن الكلام بعد انقصاء اعمار بعيدة الج

Pm. 369, 7, f. 59—61. Längeres Stück aus ميزان الشعراري, über die Zulässigkeit, aus einer Sekte zu einer anderen überzutreten.

3046. Spr. 817.

234 Bl. 8vo, 17 Z. (21¹/₃ × 15¹/₂; 15 × 11^{em}). — Zustand: nicht ohne Wurmstiche, nicht ganz sauber. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titel u. Verf. f. 2^a (so auch Vorrede f. 2^b):

كتاب رسالة [لواقع] الأنوار القدسية في بيان قواعد الصوفية

لعبد الوهاب بن احمد بن على بن احمد الشعراني

Es ist zu Anfang des Titels يواقع zu ergänzen, wie in der Unterschrift richtig steht. Die المقدم ist ein anderes Werk desselben Verfassers (s. We. 1670).

الحمد للدرب العالمين واشهد أن : Anfang f.2b لا اله الآ اللد . . . وبعد فهذه رسالة عظيمة لم ينسج احد فيما اطق على منوالها ولا نصح نفسد واخوانه بمثالها الح

'Abd elwahhāb eśśa'rānī versichert zunächst seine Rechtgläubigkeit und weist jeden Vorwurf oder Verdacht des Gegentheils von sich. Alsdann giebt er als Zweck des Werkes an, sich und seine Freunde auf den richtigen Weg der Çūfis zu Gott zu bringen, erwähnt, dass er im Anfang des 10. Jhdts. mit einer Menge frommer Seihe verkehrt und zuletzt mit dem خاله المعاملة († 980/1524) und was er vorbringe, sei nur wie ein Tropfen aus ihrem Meere. Das Werk ist ein Auszug aus dem الفتوحات المحاملة des Ibn el'arabī (No. 3047. IIKh. IV 8914). Es zerfällt in Vorrede, 3 Kapp., Schlusswort, deren Uebersicht f. 2^b. 3^a.

Die Vorre de trägt f.5 folgende Ueberschrift: مقدمة تشتمل على جملة من عقايد القوم وبيان موافقتها لعقايد اهل السنة والجماعة وعلى بيان سند القوم في تلقينهم الذكر وعلى سندهم في الباس الخرقة للمريد وعلى بيان جملة من آداب الذكر

فى ذكر نبذة من آداب المريد فى نفسه 1.29 باب 1. وذكر ما قالم الاشياخ فى ذلك

(die meisten Abschnitte fangen mit engen mit engen en en).

في بيان نبذة من ادب المريد مع شيخه أ6.89 باب .3 في بيان نبذة من آداب المريد مع اخوانه أ175 باب .3 في ذكر جملة من آداب القوم وشروطهم أ208 الخاتمة العامة في حقّ كل احد من مريد وشيخ

كما بسطت الكلام على ذلك : Schluss f.232b وليكون آخر المنى الكبري والحمد لله ربّ العالمين وليكون للك آخر كتاب لواقت الانوار القدسية في بيان قواعد الصوفية والحمد لله الذي هدانا لهذا وما كنا لنهتدي لولا ان هدانا الله

Die Unterschrift sagt aus, dass das Werk vollendet sei Ende des Jahres ⁹⁶¹/₁₅₅₄ in Elqāhira.

Schrift: ziemlich gross, geläufig, deutlich, fast vocallos. Rothe Aufschriften. Die ersten 18 Bl. von anderer, doch ähnlichet, Hand. — Abschrift v.J. 1003 Çafar (1594). HKh. V 11207. Vgl. I 1413.

Ein Auszug daraus (مختصر لواقح النج) ist von حسن بن صالح بن محمد البودغوريجموي im J. 1166/1753 verfasst.

3047. We. 1669.

224 Bl. 8., 19 Z. (20 × 13: 13 × 63/4cm). — Zustand: ziemlich gut; im Anfang mehrere lose Blätter und einige Unsauberkeit, auch Flecken. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: brauner Lederbd mit Klappe. — Titel und Verfasser (von späterer Hand, aber richtig) f. 1a:

كتاب الكبريت الاجرى بيان علوم الشيخ الاكبر لعبد الوهاب الشعراوي

(Der Titel so auch im Vorwort f. 1h.)

(Zu dem Anfang des Titels ist von späterer Hand hinzugefügt: كتاب] منتخب لواقح الانوار القلسية الخ]

الحمد لله رب العالمين والصلاة : Anfang f. 1 : فيس والتسليم على سيدنا . . وبعد فهذا كتاب نفيس انتخبته من كتابي المسمي بلواقح الانوار القدسية الذي كنت اختصرته من الفتوحات المكية خاص فهمه بالعلماء الاكابر وليس لغيرهم منه الا الظاهر الخ Derselbe Verf. hat dies cüfische Werk im J. 942/1535 ausgezogen aus seinem Buche لم المائلة على dieses aber ist ein Auszug aus dem لمائلة des Ibn el'arabi. — Er will darin einen Auszug und eine Uebersicht über die cüfischen Wissenschaften, die Ibn el'arabi in seinem Werke behandelt, und deren Anzahl er in seinem Werke behandelt, und deren Anzahl er in seinem Werke تنبيه الاغبياء على قطرة من حر علوم الاولياء auf etwa 3000 anschlägt, geben und sagt, dass die dort behandelten Wissenschaften zu den übrigen cüfischen Wissenschaften sich verhalten wie das Gold-Elixir zu dem Golde.

فاقول : Das Werk selbst beginnt dann f. 3b ولله التوفيق قال الشيخ رحّه في الباب الثاني من الفتوحات في قوله تعالى وما علمناه الشعر وما ينبغي له اعلم أن الشعر محل الاجمال واللغز والرمز الرخ

فلا الايات السماوية تذكرهم : Schluss f. 223* ولا الله الله الله ولا الايات النفسانية تجبهم فلا حول ولا قول الا بالله العلى العظيم اقول قولى هذا واستغفر الله تعالى من كل خطأ وزلل وقع من جوارحي الظاهرة والباطنة الي وقتى هذا عدد كل لرة في الوجود والباطنة الي وقتى هذا عدد كل لرة في الوجود für die Unterschrift ist Platz gelassen.

Das Werk ist nicht in bestimmte Kapitel oder Abschnitte getheilt, sondern behandelt die einschlägigen Fragen in Anlehnung an Stellen in gewissen Kapiteln des تناب الفترحات, indem es mit بناب الفترحات, dieselben einführt. Die längste Ausführung ist dem 559. Kapitel, dem inhaltreichsten des grossen Werkes, gewidmet, f. 165 ff. Am Rande ist häufig, von derselben Hand, mit rother Dinte der behandelte Gegenstand angemerkt.

Schrift: ziemlich klein, sehr gefällig u. gleichmässig, fast vocallos. Das Stichwort die roth geschrieben. Der Text roth eingefasst. — Abschrift c. 1100/1688.

F. 224° enthält eine Geheimschrift, unter jedem Buchstaben des Alphabets ein gewisses Zeichen, mit der Bemerkung, dass dieselbe dem Ibn el'arabi beigelegt werde.

HKh. V 9747 (11207).

We. 1769, 5, f. 21-45.
Format etc. und Schrift wie bei 1.

Ein Stück aus demselben Werke. Titelüberschrift: من كلام الشيخ محيى الدين ابن العربي من كلام الشيخ محيى الدين ابن العربي

قال رَ اعلم ان رسول الله صعم اعطى :Zuerst الله صعم اعطى : Schluss f.45 — القران مجملا قبل جبر يل الدخ فلحف باصاب تلك الاعمال في الدرجات الاخروية مع احده في دار الدنيا من التعب والله اعلم بالصواب

3048 Pet. 532.

96 Bl. 8°°, 19 (-25) Z. (21×15¹/2; 15-17×9-10°m). Zustand: ziemlich gut, doch nicht frei von Flecken, besonders am Rande. — Papier: gelblich, stark, etwas glatt. — Einband: schwarzer Lederband. — Titelüberschrift f. 1^b (von späterer Hand):

كتاب الكبريت الاحبر استلقطه (التقطته 1.) من كتاب المواهب الشيخ الشعراني (ist zu streichen)

dann, nach dem Bismilläh von derselben Hand: نالمام الشعراني كشف الحجاب

darunter: قال الشيخ حيى الدين رة

(Das Wort الشعراني ist ausgestrichen.)

أن سرّ القدرة ما علمه الله تعالى من : Anfang f.1 الله علم الله تعالى من وجودها كل عين في الازل من احوالها التي تظهر عليها عند وجودها فلا جكم على شيء الا بما علمه من غيبه في حال ثبوته الرخ

In dem Werke wird eine Menge theologischer Fragen von cüfischem Standpunkt aus behandelt. Die Ausichten des Seilis, d. h. des والمالة المالة والمالة, nehmen darin einen grossen Raum ein; aber es werden auch die einschlägigen Meinungen Späterer berücksichtigt. Auch الشعرائي wird oft citirt, z. B. f. 2b. 5a. 20b. Dies Werk rührt also nicht von diesem her. Die zweite Angabe in dem Titel ist auch falsch; das vorliegende Werk ist von dem كشف الحالة المالة ا

Eine Eintheilung in Abschnitte hat das Werk nicht. Die behandelten Fragen sind oft am Rande angemerkt.

لوسجد احداها ابليس لآدم لما كان: "Schluss f.95 من الملعونين ولو سجدها فرعون مرة لكان من المسلمين ولم يصومن اهل الفساد المطرودين والله اعلم بالصواب

Wie das Werk hier keinen eigentlichen Eingang hat, so fehlt ihm auch ein eigener Schluss.

Schrift von verschiedenen Zügen von derselben Hand: zuerst gross und kräftig, dann kleiner und flüchtiger, dann wieder größer, etc. Im Ganzen rundlich, vocalles, deutlich. Für Stichwörter sind oft Lücken gelassen. — Abschrift c. 1200/1785. — Collationirt.

3049. Spr. 580.

30 Bl. 8°°, 21 Z. (21¹/₄ × 15¹/₃; 18¹/₂ × 7^{cm}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, ziemlich stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel f.1° von neuer Hand:

جلاء [ال] قلوب Verfasser fehlt.

الحمد لله الذي جعل الليل والنهار : Anfang f.1 . . أما بعد خلفة لمن اراد أن يذكر أو أراد شكورا . . . أما بعد فقد روي مسلم رحم في صححه عن تميم الداري أن النبي عمّ قال الدين النصحة الدين النصحة الدين النصحة قالوا لمن يا رسول الله عمّ قال لله ولرسوله ولكتابه ولائمة المسلمين وعامتهم الن

Abhandlung über Glaubens-Grundsätze, die Jedermann nöthig hat, und die zur Abschleifung der verhärteten Gemüther, besonders als Vorbereitung auf den Tod, dienen soll. Das Ganze hat ein cufisches Gepräge. Der hier (und auch in den anderen Exemplaren des Werkes meistens) nicht genannte Verf. ist Mohammed ben pir 'alı elbirkewî † 981/1578 (No. 2132), der auch elbirgelī, elbirģelī, elbilkewī, elbālkawī heisst. Er hat diese Abhandlung auf Wunsch eines Gönners im J. 971/1664 (Spr. 581, f. 119) verfasst, nachdem er schon früher eine ähnliche Türkisch geschrieben hatte. Der Titel ist der Vorrede entnommen, f. 2ª, wo als Zweck des Werkchens angegeben ist: لتكون صيقلا للصدور وجلاء للقلوب ونخيرة لنا يوم الدين الح Es zerfällt in folgende Abschnitte:

ما يزهد عن الدنيا ويرغب في الآخرة 1. f.2b نصايح ومواعظ على سبيل العموم 2. 5

نصابح لها نوع اختصاص بالمولى المشير 3. 12b

ما يتعلّق بذكر النوت الله على الله على

ما يلزم من الوصايا او يستحت ما يلزم من الوصايا او

ما يست أو يستحب في حال الاحتصار وما بعده (6. 23

ما ينفع الموتى ممّا ورد فيه خير او اثر 250 .7

في سعة رحمة الله وسبقها وغلبتها على 27º الخاتمة عصبه تعالى

انك انت الغفور الرحيم : "Schluss f. 30 والتحواد الكريم والبر الرحيم ذو الفصل العظيم

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein, gleichmässig, zierlich, vocallos, in rothe Striche eingerahmt. Mit vielen Glossen (z. Th. Türkisch) am Rande und zwischen den Zeilen. — Abschrift von مسين بن اسماعيل د. 1160/1837. — HKh. II 4138.

3050.

Dasselbe Werk ist enthalten in:

1) Pm. 414.

40 Bl. 8°°, 13 Z. (15 × 10¹/2; 11¹/2 × 7¹/4°m. — Zustand: nicht recht fest im Einband; im Ganzen nicht besonders sauber, besonders zu Anfang. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel ebenso. Verfasser: البلكوي.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein, nicht undeutlich, vocallos. Ueberschriften u. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1100/1688. — Arabische Foliirung. Auf f. 8 folgt noch 3^A.

2) Pm. 593, 3, S. 55-104.

Format etc. u. Schrift wie bei 1. — Titel u. Verfasser fehlt. Auf der Seite vor dem Anfang der Handschrift steht: را في علم التصوف للبرجلي. — Collationirt.

3) We. 1724, 1, f. 1-33.

176 Bl. 8°°, 19 Z. (19³/3×12³/3; 16×6¹/9-6²/s°m).—Zustand: ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken.—Papier: gelb, glatt, ziemlich stark.— Einband: Pappband mit Lederrücken.— Titel ebenso. Verfasser fehlt.

Schrift: klein, gedrängt, fast vocallos. Stichwörter roth. Zwischen den Zeilen nicht selten kurze Glossen (Türkisch); auch bisweilen am Rande (und zum Theil längere). — Abschrift c. 1150/1737.

4) We. 1773, 3, f. 5b-31a.

8°, 21 Z. $(20^{1/2} \times 14^{1/2})$; $14 \times 6^{\circ m}$. — Zustand: ziemlich gut, doch am oberen Rande wasserfleckig. -Papier: gelb, glatt, stark. - Titel u. Verfasser fehlt.

Schrift: Türkische Hand, klein, gedrängt, gleichmässig, deutlich, vocallos. Zwischen den Zeilen, auch am Rande, nicht selten kurze Glossen. Ueberschriften roth. -Abschrift im J. 1160 Rab. I (1747). - F. 31b-32b lear.

5) Pm. 235, 1, f. 1—40.

111 Bl. 8vo, 15 Z. $(19^3/4 \times 13^1/2; 14 \times 6^1/9^{cm})$, — Zustand: am Rande wasserfleckig, auch nicht frei von Wurmstich, sonst ziemlich gut. - Papier: gelb, glatt, dünn. -Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. - Titel f.1* (von späterer Hand) oben in der Ecke ebenso. Verf. fehlt.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein, ungleich, vocallos. Am Rande öfters längere Glossen, bisweilen auch zwischen den Zeilen Bemerkungen. - Abschrift c. 1900/1785.

6) Lbg. 554, 5, f. 35-43.

Format (20 $\times 14^{1/2}$; 15 $\times 10^{cm}$) etc. u. Schrift wie bei 3. - Titel ebenso. Verfasser fehlt.

Dies ist nur ein Auszug. Anfang wie bei Spr. 580, weicht aber bald ab: الحبد لله الذي جعل الليل والنهار . . . وبعد فان جلاء القلوب القاسية والمصدية لا يجليها الا الوعظ القاطع الرع

ولا يدخلها الا من سلم : Schluss f. 43b من العيوب وخلص من الذنوب ولو بدخول النار، اللهم اجرنا منها ببركة النبي الخشار امين،

Am Rande öfters längere Bemerkungen. -

F. 43b. 44 enthält einen längeren Excurs über Çūfik.

3051. Spr. 581.

119 Bl. 8vo, 19 Z. (21 × 16; $14^{1}/_{2}$ – 15 × 9^{cm}). – Zustand: zicml.gut. - Papier: gelblich, glatt, zieml.stark. -Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. - Titel f.1a oben (unrichtig): كتاب حياة القلوب. Darüber (nach der Vorrede f. 1b richtig verbessert):

كتاب ضداء الغلوب

Verfasser f. 1" oben (s. Anfang): المحق الزنجاني.

الحمد للم الذي جعل الليل لباسا: Anfang f.1 والنهار نشورا . . . وبعد فيقول العبد الجاني استق بون حسين الناتجاني ثم التوقاتي . . . اتي اشتغلت برهة من العبر المرغوب بتدريس الرسالة المستاة جلاء القلوب

Commentar zu derselben Abhandlung, von Ishāq ben hasan ezzenģānī ettūgātī im J. 1095 Śawwāl (1684) vollendet. Der Text ist ganz mitgetheilt; auf längere oder kürzere Stellen desselben folgt der Commentar. Derselbe beginnt اعلم أن الصدّف اغتركتابه بالتحميد بعد التيمن: 6.2° 80 بقوله بسم الله انرجن الرحيم مقتبسا من القران العظيم فقال الحمد للم الذي جعل الليل والنهار خلفة اى دوى خلفة بخلف كل واحد منها الاخر الرخ

Schluss wie bei Spr. 580: nur mit dem Zusatz über die Zeit der Abfassung des Grundwerkes und des Commentars, dessen letzte Worte: والحيد لله على انعامه واحسانه والصلوة على محمد وآلة

Schrift: ziemlich klein, gleichmässig, deutlich, vocallos. Der Text roth überstrichen. - Abschrift im J. 1129 29. Ġomādā I (1717), von بن ابي بكر

3052. Pm. 23. 1) S. 1-9.

244 Seiten S^{vo}, (15—)16 Z. ($20^{1}/_{2} \times 14$; $13 \times 6^{1}/_{3}$ cm). — Zustand: ziemlich gut. - Papier: gelb, stark, glatt. -Einband: Pappbd mit Lederrücken. - Titelüberschrift:

ارجوزة في علم التصوف

Verfasser:

محمد البكرى الكبير

Es ist damit wol gemeint:

محمد بن على بن محمد البكري الصديقي شمس الدين Anfang:

باسم الاله الواسع العليم الواحد الرحمن والرحيم

Regez-Gedicht, über Cüfik in 127 Versen handelnd, wahrscheinlich von Mohammed ben 'alī elbekrī ecciddīqī + 994/1586 (No. 1435).

Schluss:

واشرقت لذاته الانوار وختمت بسته الادوار

Schrift: ziemlich klein, kräftig, fast vocallos. -محمود بن خليل بن اغمير Abschrift von um 1093/1682 (nach S. 37).

Seite 9-11 stehen noch verschiedene Distichen, auch Einzelverse.

3053. Pm. 216. 2) f. 496 - 77.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titel f.49a u. f.1a: الفية التصوف للسيد البكري الصديقى رآ

Der im 1. Verse angedeutete Verfasser heisst:

مصطفى بن كمال الدين بن على البكرى الصديقي الخلوتي

Anfang f. 49b:

ا قال الفقير للغنى مصطفى نجل ابى بكر وسبط المصطفى ٢ الحمد للد العلى الشان ما شان اهل الحب يوما شاني

Regez-Gedicht in c. 1200 Versen, die Hauptpunkte der Cüfik behandelnd, von Muctafa ben kemāl eddīn ben 'alī elbekrī ecciddīgī elhalwati † 1162/1749. Dasselbe ist eingetheilt in خاتبة und فصل Zuerst f. 52b وقصل في الروحانية 34° وقصل في المعرفة واللازم على طالبها .u.s.w. Zuletzt فصل في العزلة 56° ; فصل في الخرقة 55° فصل في اشارة الوالمدين والاب والمربى والشيخ النخ ⁶⁷⁶ فصل في اشارة دوي القربي واليتيم والمسكين النخ 686 68b فصل في بعض اصطلاحات القوم

فصل في الرجال الذين جحصرهم العدد والذين 420 ولا يحصرهم العدد .الحاتمة 25°

Schluss f. 77b:

وما صباح بالصباء معلم وما نها معلما معلم

3054. Pm. 216. 3) f. 78 - 83.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel f. 78a:

الارجوزة اللطيفة والبلغة السامية المنيفة (So nach dem viertletzten Verse.)

Nach v. 27 und der Vorrede f. 79a:

بلغة المريد ومشتهى موفق سعيد

Ein kürzeres Regez-Gedicht (214 Verse) desselben Verf., gleichen Inhalts. Anfang f. 786: الحمد للم على التوفيق ما سار سار منهج التحقيق

Schluss f. 83b:

والحمد لله على التمام في الابتدا إيضا وفي الختام

Dasselbe Gedicht in Pet. 702, 3, f.55-60.

3055. Pm. 216. 4) f. 84 - 87.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel f. 84°: ٤ البسطة التام في نظم رسالة السيوطي التام

Anfang f. 84b:

باسم الاله ابتدى لى الجود الواحد المنزّه المعبود

Ein Regez-Gedicht (in 105 Versen) von dem selben Verf., nach einer Abhandlung des Essojūti gearbeitet, Anleitung zur Çūfik. Der Titel der Abhandlung ist im Gedicht nicht genannt. Auch der obige Titel kommt im Gedicht nicht vor. — Schluss: اصابها من الزمان لا ولا

3056. Lbg. 554. 19) f. 222-231.

8vo, 21 Z. $(20 \times 14^{1/3}; 15 \times 10^{1/3})$. — Zustand: ziemlich gut. - Papier: gelb, stark, etwas glatt. -Titelüberschrift:

الكاس الرائف في سبب اختلاف الطرايف ebenso im Vorwort. - Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله الذي فترع ابواب : Anfang الحقايف لمن قطع العلايق . . . وبعد فيقول . . . مصطفى بن كمال الدين الصديقي . . . قد جري ذكر سبب اختلاف الطرايق مع محبّ صادف ذايف المخ

Derselbe Verf. handelt über die Gründe der verschiedenen Richtungen in der Cufik, denn es heisse: so viel Seelen, so viel Ansichten; weshalb ein Theil seine Auffassungen durch Schriften darlege, der andere nicht, und welche Partei am tiefsten eingedrungen sei. Den Hauptgrund für das Erste findet er in den verschiedenen Graden der Fähigkeit, die göttliche Erleuchtung in sich aufzunehmen.

لا لغلبتها عليه تكلم بل : Schluss · f. 231b لتساكره فلا تكابي والحمد لله أولا وآخيا ... حمدا كتبرا الى يوم الدين والصلاة والسلام المخ

Schrift: ziemlich gross, etwas rundlich, gefällig, vocallos. - Abschrift im J. 1219 Gom, II (1804).

3057. We. 1683.

117 Bl. 4°, 17 Z. $(22^1/2 \times 15^1/2)$; $16 \times 10 - 12^{cm}$). — Zustand: nicht recht sauber, besonders im Anfang, auch nicht frei von Flecken, wie f. 50 ff. — Papier: gelblich, glatt, stark. — Einband: Pappbd mit Lederrücken und Klappe. — Titel und Verfasser f.1°:

ك" تحفظ السالكين ودلالظ السايرين لنهم المقربين للشيخ محمد البكري بن السمانودي الشهير بالمنير

Der Titel so auch im Vorwort f.2". Der Verf. heisst genauer:

محمد بن حسن بن محمد بن احمد السمنودي الازهري المنبّر جمال الدين

الحجد لله الذي ازال الدرن عن قلوب : Anfang f.1b: العارفين . . . وبعد ققد سائنى بعض المحبين . . . ان اجمع شيئا مما جتاجه الراغب في سلوك الطريق الخ

Moliammed ben hasan ben moliammed essamanūdī (häufiger als essamānūdī) elazharī elmonajjir ģemāl eddīn, geb. 1099/1688, † 1199/1785, giebt hier eine Anweisung zur Çūfik. Das Werk ist auf Bitte von Freunden entstanden mit Unterstützung seines Lehrers الشمس الحفتي † 1181/1767 und zerfällt in 10 Kapitel und Schlusswort.

فى كيفية العهد والتلقين ووصية الشيخ 4.2 باب 1. للمويد بعد العهد

فى الذكر وآدابه والحث علي استعماله 9° باب .5 . ق آداب المريد مع شيخه 64° باب .60 . ق آداب المريد مع شيخه ق النفوس وتقسيمها واوصافها وما يتعلق بها 91° باب .10 والاسماء التي يستعملها السالك فى كل نفس

فى شىء من مصطلح القوم مما ينبغى الوقوف 110 الحاتمة عليد اي فى بيان تفسير الفاظ تدور بين هذه الطايفة وبيان ما يشكل منها على غيرم

فافهم الرموز من اللغوز تفتيح : Schluss f.117* وفقه الله لك الكنوز وفي هذا القدر كفاية لمن وفقه الله . . . ورضى الله . . . عن سيدنا . . . السيد مصطفى البكري الصديقى . . . وعن والدينا ومشايخنا الح

Schrift: gross, rundlich, flüchtig, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter auf den ersten 41 Bl. roth, hernach schwarz, überstrichen. — Abschr. v. J. 1236 Gom. II (1821).

كذلك السالك يمر : "Zn Kapitel 10, f. 93 المذكورة في سيره على تلك المقامات السبعة المذكورة المقام الاول منها طلمات الاغيار ويسمى بالنفس الامارة والثاني مقام الانوار ويسمي بالنفس الملهمة والثالث مقام الاسرار ويسمي بالنفس الملهمة والرابع مقام الكمال ويسمي بالنفس المطمئنة والتحامس مقام الوصال ويسمي بالنفس الراضية والسائس مقام "تجليات الافعال ويسمي بالنفس المرضية والسابع مقام "تجليات الاسماء والصفات ويسمي بالنفس الكاملة

3058. Pet. 568.

154 Bl. 8°°, 15 Z. (21¹/2 × 16¹/2; 15 × 9³/٤°m). — Zustand: fast lose im Deckel. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: brauner Lederband mit Klappe. — Titel f. 1°: كتاب آبات العاشقية،

vollständiger im Vorwort f. 3a:

آیات العاشقین ومسالک الصادقین درویش علی :Vorfassor f. 1a: درویش

الحمد لله الذي جعل آيات : Anfang f. 1b فقد العاشقين للعاشقين سراجا وقاجا . . . أما بعد فقد التمس منى بعض الاخوان . . . شيئا قليلا من شراب محبة بنى نوعَى الانس والجان الخ

Unterweisung der Çüfts zum rechten Wandel u. zur Glückseligkeit, von Der wis 'Ali, welcher dies Werk im J. ¹²⁴⁰/₁₈₂₄ zu Mekka verfasst hat.

فاعلموا يا : فاعلموا يا : فاعلموا يا : فاعلموا يا : فاعلم على زمرة العاشقين . . . ان مبنى هذا الكتاب قايم على الشريعة المصطفوية ودائم على الطريقة المحمدية المخقد استراج لسان القلم : فقد استراج لسان القلم : فقد من حديقة تحرير آيات العاشقين بالعجايب بالتوفيق والهداية بتلك الساعة على العمل الصالح والمطائب

Schrift: ziemlich gross, kräftig, deutlich, vocalisirt. Am Rande oft Bemerkungen von grösserem Umfang und Angabe der im Text behandelten Fragen (roth). — Abschrift im J. 1941/1825 (Autograph?) — Collationirt.

Bisweilen auch Persisches darin, Verse (z. B. f. 8°) und Prosa (z. B. f. 16°).

3059. Spr. 698.

147 Bl. 8°0, 13 Z. $(15 \times 10^{1}/_{2}; 10^{1}/_{2} \times 6^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut, doch der untere u. obere Rand wasserfleckig. - Papier: gelblich, glatt, zieml. stark. - Einband: Pappe mit Lederrücken u. Klappe. - Titel u. Verfasser f.1:

منتاب لوازم الاسلام والايمان لابي نصر هلال بن محمد بن نصر المقدسي

حدثنا الشيخ ابو على اسماعيل بن : Anfang f.1b موسى الزنجاني قال سمعت الشبيخ ابا نصر . . . يقول' الحمد للم المتوحد بدوام البقاء المتفرد بالعظمة والكبرياء . . . وما اردت بما اوردنه في هذه السطور من علم احوال الصالحين ووصف مقاماتهم مباهاة باني منهم الحو

Der Glaube in theoretischer und praktischer Hinsicht von cufischem Standpunkt aus dargestellt von Hilal ben mohammed ben naçr elmoquddesi abū naçr. Das Werk zerfällt in 3 Theile ohne besondere Ueberschriften.

1. Theil:

باب تلاخيص معنى الاسلام [والايمان] f.44 (u. 54) باب تلخيص ما يلزم الانسان من الاعمال الظاعرة والافعال 10°

الباطنة جميعً ما يلزم الانسان في الاسلام والايمان؛ تلخيص ما يلزم اللسان [والعين الرخ] تلخيص ما يلزم القلب من الافعال الظاهرة والذي 290 يازم القلب الاتيان بد من الافعال الباطنة

تلخيص معنى الخوف والطمع 35 ; تلخيص معنى اليقين 31 " تلخيص معنى العلم الذي سلك به الطريف الى الله تعالى 44 4

2. Theil: f. 47° والأخلاص الصدق والأخلاص زالتوحيد *52 ; تلخيص الافعال التي تارم القلب *52 عقد النية 59 ; تصديف الرسول صعم فيما أورده 570 وتخالفة الهوى وتجاهدة النفس 62ª ; عند الاعمال ; الورع 44° ; التوبد °70 ; اشخاذ الشيطان عدوا 620 التوكل 88° ; الزهد 81° ; الصبر 79°.

3. Theil: f. 93 الرضى أ 100 ; الشكو (المعرفة والذكر 116° ; المراقبة 112° ; الحبّة 105° . تلخيص اصلاح عادات النفس 134°

فتنقطع حسرات حين لا :Schluss £ 1476 ينفع وتدعوا بالويل والثبور حين لا يسمع فشتر ولا تغتر والله تعالى الموقف لما يشاء عم

Schrift: zieml. gross, rundlich, deutlich, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften roth. - Abschr. Ende des J. 1210/1796 ۷۰۱ حکیم باشی ۳۰۱ - کحمل بن محمد حکیم باشی

3060. Spr. 840. I) f. 1 -- 77°.

89 Bl. 8vo, 11 Z. $(20 \times 13^{1}/_{2}; 14 \times 7^{1}/_{4}^{cm})$. — Zustand: Der obere Rand zum Theil fleckig, zum Theil etwas ausgebessert, Bl. 1 unsauber. - Papier: gelblich (auch farbig), ziemlich dunn, etwas glatt. - Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. - Titel f.1ª u. 77ª, 4:

كتاب بيان الاسرار للطالبين

(und Ueberschrift f. 16 bloss البياد، الاسرار).

سراج الدين عهر الميلاني :Verfasser f. 1*: سراج الدين عمر المَوْشَني : und f. 16

ميلان أسم قرية قريبة من تبريز وعمر :F. 1ª am Rande .[الميلاني منسوب اليها

الحمد للم القادر العليم الفاطب: Anfang f.1b: الحليم الحواد الكريم الرب الرحيم منزل الذكر الحكيم . . . وبعدة فاعلم أن العلم أشرف مرقاة واجل مرتبة وابهى مفخرة واربح متجرة به يتوسل الى توحيد رب العالمين الح

Dies Werk über Cufik ist in 24 فصل eingetheilt (nach der Buchstabenzahl des Satzes . Ind der Stunden لا الله تجمد رسول الله zahl von Tag und Nacht). Der Verfasser heisst 'Omar elmeilani und errausani sirag eddin. (Nach einer Randbemerkung f. 1ª liegt ein Ort ميلان in der Nähe von Tabriz).

في رجوع الانسان الى وطنه الاصلى 4.8 فصل 1.

في بيان ردّ الانسان الي اسفل السافلين 11 فصل .2

في بيان التوبة والتلقين 21 فصل 5. في بيان الحجب الظلمانية والنورانية 36 فصل 10.

في بيان طهارة المعرفة في عالم التجريد 49 فصل 15.

في بيان الخلوظ والعزلة 59 فصل 20،

في بيان اهل التصوّف [وهم اثنا عشر نفرا] 420 فصل .23

75 فصل 75 فصل في بيان الخاتمة

علمك كاف عن المقال وكرمك : Schluss f. 76° كاف عن السؤال وصلَّى الله على محمد وآله اجمعين واغفر لنا ولوالدينا وللمسلمين اجمعين امين تمت

Schrift: ziemlich gross, deutlich, gewandt, vocallos. زين العابدين بن خداوند Abschrift v. J. ¹⁰⁷⁵/1664, von Collationirt. - Es kommen auch Persische Verse darin vor.

HKh. II 1980: Titel بيان اسرار الطالبين. Der Anfang, wie oben, angegeben. Als Verfasser genannt مولانا يوسف. In 24 فصل. Gemeint ist also gewiss das vorliegen de Werk.

3061. We. 1735.

8°°, 21 Z. (20¹/2 × 15; 16 × 9°m). — Zustand: nicht ganz sauber. Der Seitenrand durch Ankleben von Papier verbreitert. — Papier: gelb, glatt, stark.

Dasselbe Werk. Titelüberschrift f. 72^b: كتاب أسرار الاسرار من تاليفات سلطان الاولياء الابرار ذي الهيكل الشريف النوراني سيدي الشيخ عبد القادر الكيلاني؛

In obiger Titelüberschrift ist das Meiste, das ursprünglich darin gestanden, von neuerer Hand verändert; fast nur die letzten Worte: الميلانى sind ursprünglich. Es wird also wol im Titel gestanden haben, dass der Verf. gewesen sei الميلانى, von der Schule, ein Anhänger der Liehren des Elkiläni. Offenbar sollte der Schein geweckt werden, als ob dieser der Verf. sei; das ist aber schon deshalb nicht der Fall, weil der hier öfters erwähnte خم المادين ابو بكر عبد الله بن محمد الله بن

Anfang und Schluss wie bei Spr. 840, 1. Schrift: Türkischer Zug, ziemlich klein, gefällig,

breit, vocallos. Ueberschriften roth, Viele Wörter roth überstrichen. — Abschrift vom J. 1062/1652.

Am Rande bisweilen längere Bemerkungen, so besonders f.82b bis 84a, ausserdem Inhaltsangabe in rother Schrift.

3062. We. 1254.

112 Bl. 8°°, 27—33 Z. (21×13¹/2; 17-18×7-8¹/2cm). Zustand: lose Lagen u. Blätter, oft wasserfleckig, f. 42—69 oben am Rücken ein grösseres Loch. — Papier: gelblich, stark, etwas glatt. — Einband: schwarzer Lederbd. — Titel fehlt. — Verfasser fehlt; er heisst (nach mehreren Stellen dieses Werkes):

احمد الجيري

الحمد لله العظيم العالم الرحيم :Anfang المنعم الكريم٬ اعلم ان قلم لسان البيان بواسطة الالات الانسانية والعداة العقلية والقوق الالهية القدسية ينهى محزونات الصماير ومكنونات السراير الخ

Ein cüfisches Werk des Ahmed elģīzī eccufi, welcher vielleicht derselbe mit Ahmed elmonāwī ist (الجيبة lag im Gebiet von المناواة). Nach Lbg. 308, f. 212 lebt dieser im (Anfang des) 11. Jhdt. - Jedenfalls lebt der Verfasser nach Essa'rāwi + 973/1565, den er z. B. f. 26b. 72b. 106b citirt. - Er erörtert die Anschauungen und Begriffe der Cufis im Einzelnen in einer wortreichen Darstellung, in 2 Abtheilungen, deren erste keine Ueberschriften der Eintheilung hat. Bei der zweiten, welche f. 82b beginnt: الحمد لله الذي جعل تنقريب الخصوص في عموم البعد صورة . . . وبعد فالحقايف الالهية والدقايف الرحمانية . . . قد انتشرت واشتهرت وتشعبت الح sind einige Abschnitte angegeben f.86b. 88a. 93b. Ein Schluss ist nicht vorhanden. Zuletzt eine grammatische Erörterung f. 108b.

Bl. 109—112 gehören nicht dazu. F. 112b unten steht von der Qaçide אוָתַ הַאָּבֶּהְיָּי des אוֹתְ מַבְּאַבְּיִי der Anfang, 8 Verse. — Vielleicht haben diese Blätter vor dem besprochenen Werk gestanden u. f.111a enthielte dann eine allgemeine Inhaltsangabe.

Schrift: klein, fein, gedrängt, eng, an sich deutlich, vocallos. — Abschrift c. 1180/1737.

3063. Pet. 600.

59 Bl. 8°°, 15 Z. $[21 \times 15^1/2; 14 \times 8^1/2]$ (u. von f. 8 an: $17 \times 10^1/2)^{\rm cm}$]. — Zustand: am Rande fleckig. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titel und Verfasser fehlt: s. Anfang.

الحمد لله الواحد الفتاح : An fang f. 1b: الشيخ الواهب المناح . . . اما بعد قال الاستان . . . الشيخ قاسم القادري النقشبندي الشافي الاشعري التوجيري العبادي كنت ادرس لبعض الاخوان في ربيطة شيخنا المرحوم السيد احمد القادري النقشبندي الخ

Qāsim elqādirī ettuwaiģirī hat ein Werk über Çūfik verfasst unter dem Titel:

مرقاة المريدين الي طريقة العارفين Da dasselbe aber sehr kurz sei, sagt er, habe er dazu einen Commentar geschrieben unter d. Titel (f.2°): حياة ارواح المريدين وامانة نفس العاصين

Dieser liegt hier vor: er ist aber nicht ein Commentar im Anschluss an den Grundtext, sondern eine weitläufigere Erörterung des daselbst behandelten Gegenstandes, ohne eine äussere Eintheilung. Er beginnt mit der Begriffsbestimmung des Wortes العرف المناس عن المعرف المناس عن العرف فقال اول عفّ يدخل الجنة يسمى عموفي المخاص العرف فقال اول عفّ يدخل الجنة يسمى عموفي المخاص

Das Werk bricht hier ab mit den Worten f. 11b: كما نقل الامام السنوسي في شرح العقايد، وايضا قال السنوسي في شرح العقايد،

Der Verf. gehört einer sehr späten Zeit an. Schrift: ziemlich gross, deutlich und gleichmässig, geht aber von f. 7 an in eine grössere unschöne Hand über; vocallos. — Abschrift um 1150/1737.

3064. Spr. 893.

112 Bl. 8vo, 15 Z. $(21^{1}/_{2} \times 13; 13^{1}/_{2} \times 6^{3}/_{4}^{\text{cm}})$. — Zustand: ziemlich fleckig. Der Rand öfters ausgebessert. — Papier: gelb, etwas glatt, ziemlich stark. — Einband: Halbfrzbd. — Titel u. Verfasser f. 1^a (von anderer Hand):

كتاب مناهج العارفين لعبد الله بن عبد الرحمن المدايني

يا ربّ يا ربّاه باسمك ابتدي :Anfang f. 2ª: يا ربّ يا ربّاه باسمك التخ

Dies die Çüfik behandelnde, auf Qorān, Sunna und Kunden der Prophetengenossen gestützte Werk des 'Abd allah ben 'abd errahman elmedainī zerfällt in Vorrede, 20 Kapp., Schlusswort. Der Titel des Werkes nach f.3b:

العلم علمان علم المكاشفة وهو نور الخ 4°£ المقدمة 1. Kap. f.7ª مفي الورد " 18^a في الانفاق والقناعة , 21^b في الصوم وكسر الشهوة 4. 24 في السفر والحج والغرف في التزوج والتخلي في الاناة والحلم والعفو والنصيحة 65° م. 10. في نفى الخواطر والرياضة -834 في التوحيد والتوكّل واليقين 105 س (ورد ان كنتم تحبّون الله البخ) 109 الخاتمة

وقد انتهي الكتاب المتحلّي : Schluss f. 112a المقطع بالدعاء الماثور . . . ونعود بك من علم لا ينفع . . . وآخر دعوانا أن الحمد لله . . . والسلام على عباده . . . يا أرحم الراحمين '

Die letzten Blätter folgen so: f. 105, 111, 107-110.

Schrift: klein, geläufig, deutlich, wenig vocalisirt; in rothen Linien eingerahmt; am Rande und zwischen den Zeilen ziemlich oft Glossen (auch Persische). Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1150/1737. — F. 1b Inhaltsverzeichniss. HKb. VI 13068.

3065. Lbg. 735.

110 Bl. 4to, 25 Z. $(24 \times 17; 17 \times 11^{cm})$. — Zustand: gut. — Papier: gelb, glatt, zieml. dünn. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel f. 1au. in der Vorrede f. 3a:

شواهد الربويية في المناهج السلوكية (mit dem Zusatz f. 14:

رفي علم الكلام على طريقة الحِكَّمة في التوحيد). Verfaseer f. 1ª und im Vorwort f. 2b:

محمد صدر الدين الشيرازي

الحدد لله الذي تجتى لقلوب العارفين : Anfang f.2b باسرار المبدأ والمعاد . . . وبعد فاقول . . . انى بفصل الله وتأييده لما كثرت مراجعتى الي علم المعانى والاسرار النخ

Çüfisches Werk des Mohammed eśśirāzī çadr eddin, eingetheilt in 5 مشهد, welche wieder in شاهد, deren Unterabtheilungen اشراق genannt werden, zerfallen.

مشهد 1. مشهد f.3° (in 5 مشهد أيما يفتقر أليه في جميع :(شاهد أيماني العامة أيماني العام

في وحوده تعالى وانشاء النشأة الآخرة والاولى 43° مشهد. 3. في النظ المختص بعلم المعاد 55° مشهد.

ى الحشر الجسماني وما وعدة الشارع واوعد 18º مشهد .4

عليه من القبر والبعث والجنة والنار وغير نلك في النبوات والولايات في النبوات والولايات

وهو روح ولا يقوم لك الا : Schluss f. 110b الك الك المسالة وهي الرسالة

Ob das Werk hiermit zu Ende sei, ist fraglich.

Schrift: Türkische Haud, klein, gedrängt, aber ungleich, deutlich, vecallos. Ueberschriften meistens roth. — Abschrift c. 100/1888.

3066. Pm. 231.

4to, 15 Z. (Text; 14¹/₂ × 7²/₃cm). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Titel fehlt, steht im Vorwort:

هدية الملوك في الأخلاص والسلوك Vorfasser: s. Anfang.

الحمد لله الذي فنح Anfang 8.77: وبعد السراير بمفاتيح الدين . . . القلوب ورفع حجب السراير وجلا ابصار البصاير . . . وبعد فيقول . . . أبو بكر بن صالح الخالدي اني كنت من ابان الامر وعنفوان العمر مغترفا من كتب المتقدمين الخ

Çüfische Abhandlung des Abū bekr ben çālih elhālidī, wol um 1100/1688 am Leben, dem 'Alī bāśā gewidmet. Zerfällt in Vorwort und 5 Abschnitte.

لما كانت المعانى جواهر والالفاظ اصدافها 8.79 المقدمة ولقد بين رسول الله صعم فى للحديث المذكور 91 فصل 1. ان ادب السلوك فى خدمة الملوك ثاثثة

اعلم أن أرادة الله جامعة لجميع المرادات 99 فصل .2 اجمع أعل الشرايع والملل على عصمة الانبياء 114 فصل .5

فاطرق ثم رفع راسه وقال وكان امر الله :Schluss قدرا مقدورا وليكن هذا آخر ما قصدناه . . . والحمد لله . . . الى يوم الحشر والقيامة

Schrift: ziemlich gross, gefällig, gleichmässig, fast vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1160/1737.

3067. Lbg. 593.

69 Bl. 8°°, 25 Z. (20 \times 14; 15 \times 10¹/2°°°). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken (bes. f. 59—61. 69), auch etwas wasserfleckig. F. 1 u. 69 am Rande ausgebessert. — Papier: gelb, ziemlich stark u. glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel f. 1°:

كتاب التعليف على وصية الأدب الستي بكشف القناع عن وجة الفاظ شبهة السَماع لعلى بن محمد الشهير بالمصري

الحمد لله الذي جعل الادب : Anfang f. 1b سببا لحصول خيري الدنيا والآخرة . . . وبعد فان علوم السلوك كثيرة لا تحصر الرخ

HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

Gemischter Commentar zu dem "Vermächtniss der (pufischen) Bildung", als dem Inbegriff der ganzen Çufik. Der Verfasser des Commentars 'Ali ben mohammed elmipri lebt um 1127/1715; er führt den Lehrer des Eśśa'rāwi, den سيدى على الخواص, häufig als Quelle an.

عليكم ايها الاخوان بالانب اي Beginnt f.1b: الزموة فاند اشرف مكتسب وقال الامام عبد الله بن المبارك الانب اشرف اخلاق العبد . . ومنة اي من النواع الانب الفوار بكسر الفاء من الاعوجاج في التوبة الخ

Die Wendung mit ومن geht durch das ganze Grundwerk bis f.55b; dann kommt die Wendung ومنه الغرار من الغفلة عن اداب التسميع ... وعن bis zu Ende.

وعن الصلاة :Schluss des Grundwerkes f. 63° وعن النبي صَعْم . . . كلما ذكر في ليل او نهارً

Der Verf. knupft daran zwei lange Erörterungen (تنبيهات), die erste, nach إبن الخزري), über Zeit und Ort, an welchem am besten für Mohammed zu beten sei, in 42 Sätzen; die andere, in 40, nach einem Ungenannten, über den Nutzen dieses Betens.

والهموم وقصاء الحاجات كما : Schluss f. 69^b المحاب التعليف المخ جرب للك مرات وكرات وهذا آخر التعليف المخ

Das Schlussblatt fehlt, von der Unterschrift nur ein Paar Zeilen.

Schrift: ziemlich gross, weit, deutlich, fast vocallos. Die Stichwörter roth. — Abschrift c. 1150/1737.

3068. Spr. 743.

28 Bl. 8°, 21 Z. (19 × 12°/3; 15 × 10¹/2-11°m). — Zustand: ziemlich gut, doch im Anfang fleckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Kattunrücken. — Titelüberschrift f. 1°:

كتاب التعرف في مذهب اهل التصوّف

قال بعض الواجدين سالنى بعض :Anfang f.1 عن اقوام السالكين العارفين عن التصوّف فاخبرته عن اقوام اعيان هذه الطايفة الخ

15

Das Werkchen ist offenbar nur ein Stück aus einem grösseren Werk über Çūfik; es ist verschieden von demjenigen, welches unter obigem Titel تعمد بن اسحق البخاري الكلاباذي ابو بكر المحارث المحارث المحارث المحارث والمحارث والمحارث

Schrift: ziemlich gross, spitz, nur ziemlich deutlich, vocallos. Die Stichwörter roth. — Abschrift c. 1980/1640.

3069. Pet. 602.

363 Bl. 8°c, 13 Z. (15¹/2 × 10; 9¹/2 × 5³/3cm). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ganz ohne Flecken (z. B. f.110 ff.). — Papier: gelb, stark, grob, etwas glatt. — Einband: rother Lederband. — Titel u. Verfasser (von ganz neuer Hand) f. 1a;

mit der Bemerkung: ناقص الديباجة منه

Das bezeichnete Werk ist dies nicht; die Vorrede und Angabe über Zweck, Inhalt und Verfasser fehlt. Das Vorhandene beginnt f. 3°, 1: والاحوال الحاكمة والمقامات الراسخة والمعارف اللهيئة والمناول المشهودة والمعاملات القدسية والاذكار المنتجة والمخاطبات المبهجة والنفتات الروحية والقابلات الروعية وكلما يعطية الكشف ويشهد له الحق الصرف صبنت هذا الكتاب مبا لا بد من الباب الاول الى آخرة الشنبية علية مرتبا من الباب الاول الى آخرة

Dies ist, wie es scheint, das Ende des Vorwortes eines cufischen Werkes, in welchem, wie ich glaube, die Hauptpunkte eines zu Grunde liegenden Werkes der Reihe nach, vom ersten bis zum letzten, einer Erörterung unterzogen werden. Dies geschieht so, dass sie jedesmal kurz mit der Wendung

فمن ذلك سرّ الامام المبين الامام المبين : £3° Mitte هو الصادي الذي لا يمين

هو الصادق الذي لا يمين ومن ذلك سر الظرف المودع في الحرف الظرف ٥٥ وعاء والحرف وطاء

ومن ذلك التنزية والنزية التنزية تحديد المنزة 4 في ومن ذلك سر البدء اللطيف وما جاء ذية من 5 في التعريف منه أن العالم علامة

ومن نلك سركن والبسملة فيمن علله قال الحلاج 60 وان لم يكن من اهل الاحتجاج

ومن نلك سر الروح وتشبيهه بيوح والشرقت ارض 66 الاجسام بالنفوس

ومن ذلك سر الكيف والكم وما لهما من الحكم 66 سر الوالج في المارج 70; سر طهور الاجساد 70 سر الافتتاح بالنكاح 80; سر النور في الخفاء والظهور 80 سر النبوتين 100; سر الدور المستدير 90 سر الاوتاد والابدال 110; سر اطفاء النبراس 110 سر الاوتاد والابدال 110; سر اطفاء النبراس 110 سر الاوتاد والابدال 110 % سر الله 80 سر الاوتاد والابدال 110 % سر الله 80 سر الله 80 سروا الله 80

Von f. 95 an steht in den Ueberschriften das Wort w. gewöhnlich nicht.

Die letzten Ueberschriften sind:

ومن نلك منزلة الامام من الانام ومن نلك الفرق بين المسيح والمسيح 359° ومن نلك الفرق بين المسيح والمسيح والمسيح ومن نلك سما من علم آدم الاسما والانوار والانوار والانبياء واحد ما ثم امر 361° وزايد وان اختلفت الشرايع فثم امر جامع

فلكل علم رجال ولكل مقام : "Schluss f. 363 وهذا مقال ولكل بيت اهل ومع كل صعب سهل وهذا القدر كاف في هذا الباب لمن سمع قطاب وعلم الحكمة وقصل الخطاب والحمد لله رب العالمين لا الم الا هو

Das Ganze ist in Reimprosa, oft auch mit kurzen Gedichtstücken untermischt.

Schrift: ziemlich gross, geläufig, deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1100/1688.

3070. Spr. 843.

89 Bl. 4°, 17 Z. (25×17; 18¹/2-19×11¹/2°m). — Zustand: mehriach fleckig; der Rand öfters ausgebessert. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Halbfrzbd. — Titel und Verfasser fehlt.

An fang fehlt, 1 Bl. Das Vorhandene beginnt f. 1°, Z. 3: أمّا بعد معاشر اخوانى واهل عنى اختلاف عنى اختلاف عنى اختلاف نيّاتهم مطويّة اعمارهم مكتوبة آثارهم

Ein cüfisches Werk, dessen Zweck ist, die Çüfik richtig darzustellen, gegenüber den Unrichtigkeiten der Auffassung bei manchen Schriftstellern. Ziemlich oft Verse beigebracht.

Diese Handschrift enthält den 1. Abschnitt, d. h. das erste Buch.

 1. باب f.1b
 باب معانيها
 باب 5b
 باب 7b
 باب 10a
 باب 10a

Das Werk ist verbunden, ausserdem defect. Im Anfang fehlt 1 Bl.; es folgt 1-10; Lücke von 21 Bl.; 79-84; Lücke von 4 Bl.; 21-78; Lücke von 10 Bl.; 11-20; Lücke von 1 Bl.; 85-87.

Vorhanden von diesem Theile sind:

Kap. 1-4 Anfang.

" 10, letzte Hälfte bis 12, erste Hälfte.

Kap.13, Schluss bis 32, erste Hälfte.

- " 36 (bloss der Anfang fehlt) bis 39, 1. Hälfte.
- " 40 (bloss der Anfang fehlt).

Schluss f. 87b (Wafir):

شمامات يشم بها مريد فنيدًا كلّها للعارفين

Schrift: ziemlich gross, kräftig, deutlich, etwas rundlich, gleichmässig, etwas vocalisirt; die diakritischen Punkte fehlen zum Theil. Ueberschriften (meistens) roth, etwas grösser. — Abschrift im J. 686 Çafar (1287) von على بن مظفر بن الغفل الواسطى

3071. Lbg. 160.
2) f. 516-65*.

Format (19Z.)etc. u. Schrift wie bei 1).—Titel f.51* unten: كُنُّ فَي تُوابِ الأعمال وفضائلها

und specieller in der Vorrede f. 516:

كفاية المتعبّد وتحفظ المتزقد

الحمد لله الموقّف لصالح الاعمال :Anfang ... وبعد فان اخى ابا احمد عبد الكريم ... سالنى ان اجمع له كتابا مختصرا الخ

Ein çüfisches Werk über die 4 verdienstlichen Werke: Gebet, Fasten, Almosen und Dikr (Bitte und Preis Gottes) in 4 Kapiteln.

Der Verfasser hat das Werk für den Abū ahmed 'abd elkerim — seinen Bruder (im Glauben) d. h. einen Çüfi — verfasst, vor 740/1889.

Schluss f. 65°: حمل وآل المحمد وآل البراهيم الفود بد البخارى 'كما باركت على البراهيم وآل البراهيم 'الفود بد البخارى' Nicht bei HKh.

3072. Lbg. 808.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel f. 33^a oben zur Seite (und so auch in der Vorrede f. 33^b):

ك" مزيل اللبس عن آداب واسرار القواعد الأمس Verfasser: s. Anfang.

يقول عبد الله سبحانه : Anfang f. 33° الله سبحانه الحمد لله محمد بن على الخروبي الطرابلسي الحمد لله الذي نور اسرار العارفين بانوار معرفنه . . . وبعد فلما كانت القواعد الخمس هي اصول الدين الخ

Mohammed ben 'alt elharrübi ettaräbulust behandelt hier die 5 Glaubens-Hauptsätze (الأعلى): Bekenntniss, Gebet, Almosen, Fasten, Wallfahrt, vom cüfischen Standpunkte aus, um die darin enthaltenen zur Veredlung des Herzens und zur Gottnähe führenden Geheimnisse und die praktische Anwendung derselben den dafür nicht recht empfänglichen Zeitgenossen zum Verständniss zu bringen.

فقد حصل لك رتبة الرجال : Schluss f. 43° الرجال وانتظمت في سلك اعمل الكال والي هذا تم ما قصدنا وبه وعدنا والله سجانة اسئل ان يوفقنا . . . وصلى الله المخ

3073. We. 1635. 8) f. 57-62.

 8vo , 9 (auch 5 u. 6) Z. ($16 \times 10^{1/4}$; c. $10 \times 6^{1/5cm}$). Zustand etc. u. Schrift wie bei 2. — Titelüberschrift (nach dem Biem.) f. 57^{a} :

مدا علم التصوف

Anfang: خدّه كما قال الغزالي رحمة الله كما قال الغزالي واحتقار ما سواه الخ عليه تجريد القلب لله واحتقار ما سواه الخ Bruchstück, kurzer Inhalt der Çüfik.

وفضل آخرون باختلاف : Schluss f. 62 الاحوال والمختار لا ينافي التوكل الكسب

Am Rande viele Bemerkungen; ebenso zwischen den Zeilen. Die Bemerkung auf f. 56^b: scheint nicht techtig.

3074. Pm. 470.

135 Bl. 8°°, 17 Z. (21°/3 × 16¹/2; 17 × 11°m). — Zustand: in der oberen Hälfte fleckig; auch etwas wasserfleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: schwarzer Lederband. — Titelüberschrift f.1°:

الحمد لله رب العالمين والعاقبة : Anfang f.1^b: العالمين والعاقبين . . . وبعد فقد جاء في الخبر أن الله تعالى خلف شجرة اليقين الخ

Voraufgeschickt ist die Legende von Erschaffung des Baumes der Wahrheit und des Propheten-Lichtes, alsdann der übrigen Wesen und Dinge in der Welt, über der Erde und auf der Erde, endlich von Austheilung der verschiedenen Eigenschaften an die menschlichen Wesen. Dann wird zuerst kurz von Erschaffung Adams und der Engel (aber nach einer anderen Auffassung als der in der Legende vorgebrachten) gehandelt, dann ausführlich vom Engel des Todes, vom Sterben, von Prüfung im Grabe, vom Jüngsten Gericht, vom Paradiese und von der Hölle, von Auferstehung, Belohnung u. Strafe, Almosen, Armuth, Elternliebe, Wissen, Frömmigkeit, Geduld, Vorzug gewisser Monate.

Dies oufische Werk zerfällt in eine Menge ungezählter Kapitel (باب في ذكر الحين). Zuerst; 20 رباب في ذكر الحين) وخلف الموت 4° الملائكة عمّ وفي الموت 5° الموت وأخشر 17° ملك الموت والحشر 17° الموت الاشياء الاشياء 18° ومور القرع وزلزلة الساعة 17° الموقف وفي الموقف 19° وفيملة العلماء 67° وتصيلة القارد الموقف 18° وفيملة العلماء 67° وتصيلة القرد 18° وفيما فيه من الثواب العظيم وفيما فيه من الثواب العظيم

. في فصيلة شهر رمضان 49° ; في فصيلة شهر شعبان *78

واغفر لنا الذنب العظيم : Schluss f. 82b وادخلنا ببركتك جنات النعيم برحمتك يا ارحم الراحمين والحمد لله رب العالمين تم الكتاب

Schrift: zieml. gross, gewandt, deutlich, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften roth. — Bl. 84 leer. — Abschrift von منلا يوسف بن احمد im J. 1167 Śawwāl (1754).

3075. Pm. 282.

54 Bl. 8°°, 13 Z. (201/4×13; 12×7°m). — Zustand: im Ganzen nicht recht sauber; im Anfang stark wasserfleckig. — Papier: schmutzig gelb, dünn, glatt. — Einband: rother Lederband.

Dasselbe Werk. Titel fehlt, doch steht auf der Rückseite des 1. Vorblattes von ganz neuer Hand: الدرة الفاخرة للغزالي, was falsch ist. Anfang wie bei Pm. 470, 1. Das Werk ist hier etwas abgekürzt; es ist fast die ganze Stelle in Pm. 470, 1, f. 33—50°, welche der

Hauptsache nach von der Hölle handelt, hier f. 45^b vor dem Kapitel باب في ذكر الجنان ausgelassen. Das hier letzte Kapitel behandelt f.51^a: باب في ذكر اهل الجنة (= Pm. 470, 1, f.60^b). Schluss f. 53^a: باب في ذكر اهل الجنة كريم المسك اللهم ارزقنا منه بحرمة النبي محمد كريم المسك اللهم ارزقنا منه بحرمة النبي محمد وآلد اجمعين برحمتك يا ارحم الراحمين تمن Vom Schlusse des Werkes ist hier also Vieles fortgelassen.

Schrift: ziemlich kleine Gelehrtenhand, wenig vocalisirt. Ueberschriften roth. — Abschrift im J. 1108 Ragab (1697) von خمد تحمد تحمد تحمد الحمد العمد العمد

F. 1b. 2a und f. 53b. 54 Persisch.

Pet. 690, 10, f. 65^b, ohne Titelangabe, enthält die ersten 9 Zeilen dieses Werkes. — Pet. 690, 11, f. 66—68 Türkisch.

3076. Pm. 15.

Format etc. und Schrift wio bei 6). — Titel S. 79: رسالة عظيمة مشتملة على أصول تشتهر عن رسالة عظيمة مشتملة على التصوف يبنون كلامهم عليها Vorfasser fehlt.

الحمد لله حمدا مستوجبا 8.80: الحمد لله حمدا مستوجبا المخال كمالاته . . . وبعد فهذه جملة مشتملة على المحافرين الح المستود عن العمل التصوف من المتاخرين الح Die Grundbegriffe der späteren Çūfis.

Sie beginnen: كنه ذات الحق لا يدرك واحديثه الرح وليس المدرك منه الا باعتبار واحديثه الرح Schluss (Motaqarib):

فلا الحد في ذا ولا ذاك لي ولكن لك الحد في ذا وذاكا Collationirt.

3077. Spr. 1994.

42 Bl. 410, 25 Z. (233/4×161/2; 21×14cm).—Zustand: durchaus wasserfleckig; Bl. 1 schadhaft n. ausgebessert.—Papier: gelb, auch bräunlich, stark u. glatt.— Einband: Pappbd mit Kattunrücken.— Titel u. Verfasser f. 1a:

قال الشيخ عبد القادر رَهُ ؛ Anfang f.1 ؛ (مَّ عبد القادم بملازمة اليوب الولاية ؛ اختبرت نفسه . . . فعاهد حبيبه بملازمة الصبر فاذا نزل به بلاء . . . ذكر ذلك العهد القديم الخ

Cüfisches Werk, von dem gleichbenannten des Elktlant in Spr. 830, We. 1675 völlig ver-Der Titel oder der Verf. muss ein schieden. anderer sein. Es besteht aus einer grossen Anzahl — etwa 200 — ungezählter Sätze, in denen çüfische Zustände und Stimmungen, die Liebe des Geschöptes zu seinem Schöpfer in ihren verschiedenen Stadien, die Regungen und Anwandlungen des Herzens etc. geschildert und dann (fast) jedesmal mit einem oder einigen Gedichtstücken belegt werden. Die Sätze beginnen so wie oben oder auch bloss: وقال رضى الله عنه. اذا اراد الله حماية عبده ؛ Der 2. Satz beginnt f. 1 ادا اراد الله حماية اذا رفع منصب الولاء في قطب فلك الارادة : Der 3. ebenda

Schluss mit 3 Fünfversen, deren Ende:

افدي بساحة نعمان وخيف مني عربا مزجت دموعي بعدهم بدمي

Schrift: klein, kräftig, gefällig, gleichmässig, fast vocallos. F. 41. 42 in grosser, etwas nachlässiger, doch ziemlich alter Schrift. — Abschrift c. 400/1404.

Auf f. 36 folgt 37h. 37a. 38 ff.

3078. Pm. 225. 3) f. 60-98.

 8vo , 19 Z. $(17\frac{1}{2} \times 13; 15 \times 10^{1/2^{cm}})$. — Zustand: stark fleckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Titel von späterer Hand:

مجموع الغوايد شرح قصيدة ، والموجود الشرح ولم يذكر القصيدة ، Verfasser fehlt,

الحمد لله الكريم الوقاب الحليم التراب :Anfang الذي ترّج لقوم بالوصال . . . أما بعد فانى كنت في ايام الشبوبية قد نظمت قصيدة طويلة الم

Der Verfasser hat in seiner Jugend eine lange Qacide verfasst und darin auch die Çūfik dargestellt. Dann hatte ihn die Anwandlung erfasst, dereinst keine Spur des Daseins von sich zu hinterlassen, und in dieser Stimmung hatte er die Papierlagen — abgesehen von denen, die unter seinen Büchern versteckt und ihm nicht zur Hand waren — abgewaschen und sein Werk also (wenigstens zum grössten

Theil) vernichtet. In späteren Jahren bat ihn Jemand um das Gedicht; seine Ansicht hatte sich geändert und er holte das noch Vorhandene hervor, worin ein Stück über Çüfik stand. Da er aber keine poetische Ader habe, auch nicht aus eigenem Antriebe, sondern nur, weil es von Gott so bestimmt worden, die Verse verfasst habe, seien dieselben nicht besonders verständlich gewesen und Jemand habe ihn um einen Commentar zu denselben gebeten. Er sei auf den Wunsch eingegangen, habe aber die Verse fortgelassen und ein eigenes Werk daraus gemacht, ziemlich kurz, weil es ihm an Zeit gebreche und dem Leser hoffentlich auch.

فاعلم : "Das Werk selbst beginnt dann f.61 المعتبر بهم من اهل دين الاسلام الحيطين بعلم الكتاب والسنة م علماء تفسير وحديث وفروع وصوفية استنبطوا منها احكاما وردوا حادثا تجدد الي اصل الخود يحصل هذا لا بتهليل : 49 97 وقد يحصل هذا لا بتهليل : 49 50 ايصا وقد بغيرة من قراءة وغيرها بطريق ذكر ايصا وقد يغيب فية من كمال انسة وحلاوة ذكر كنايم فقد تنكشف لة الحقايق كنايم في لبسة خيال

Mit diesen Worten bricht die Unreinschrift ab. Das Werk hat keine äussere Eintheilung.

Der Abschreiber hat ein Paar Verse des Verfassers und ein kleines Gebet hinzugefügt.

Schrift: ziemlich gross, gleichmässig, gefällig, deutlich, vocallos. — Abschrift c. 900/1494.

3079.

Ein längerer Excurs über Çüfik in Lbg. 554, f. 43b. 44. Ueber Umfang und Inhalt des cüfischen Wissens Pm. 553, f. 41b. 42. Ueber Wesen und Aufgaben der Çüfik in Mo. 35, f. 104a. Pm. 680, f. 86b. — Definition des Wortes التصوف Pm. 158, f. 30a; 185, f. 17. We. 1681, f. 80b. — Ueber den Ausspruch des 'Abd elqüdir elģilänī † 567/1171 "Mein Fuss ist auf dem Nacken jedes Frommen" handelt We. 1758, 9. Pet. 553, f. 5a. — Stellen aus Werken des Eśśa'rānī † 973/1665 kommen vor

oder sind besprochen in We. 1783, f. 38^a (aus تنبيه المغترين); We. 1796, f. 90^b (aus البرار); Pm. 159, f. 1^b, 2^a (aus البراتين والجواهر).

3080.

Einige hieher gehörende çüfische Werke sind:

- التعرّف لمذهب التصرّف von كحمد بن اسحق von التعرّف المخاري الكلاباني ابو بكر \$880/990.
- von بلوغ [الجدي] المدي من اصول الهدي (2 عبد القاهر بن طاهر البغدادي التميمي ابو منصور † 429/1038.
- عبد الكريم بن فوازن القشيري von حو القلوب (3)
 † 465/1072.
- 4) مراق الزلفي von الغزالي von مراق الزلفي (4
- احمد بن محمد الغزالي von الغزالي العشاق (5 + 520/1126)
- عبد السلام بن عبد الرحمن von ك" الارشاد (6) عبد السلام بن عبد الرحمن أبد المدارة أبن برّجان
- تحمد بن الفصل الشعراني von كشف الاسرار (7 أحمد بن الفصل الشعراني أحمد الفتار (7 أحمد الفتار الفتوج
- .von أبن الجوزي von منهاج القاصدين (8 † 597/₁₂₀₁
- روزبهار بن ابي von الانوار في كشف الاسرار (9 + c. 600/1208) النصر البقلي الكازروني
- 10) سلوة الطالبين von محمد بن عمر التجويني von محمد بن عمر التجويني + 617/1220.
- 11) جم الدين الكبرى von هداية الطالبين † 618/1221
- 12) منير القلوب von منير القلوب † 826/₁₂₂₉.
- 13) علم الهدي واسرار الاعتداء von شهاب الدين von شهاب الدين $^{682}/_{1284}$.
- von شمس مطالع القلوب ويدر طوالع الغيوب (14) على بن احد بن الحسن الحرالي ابوالحسن +687/1289.
- von demselben. بهجنة الاسرار (15)
- السالكين بن الحسن von كا السالكين بن الحسن بن الحسن بن الحسن بن الصغاني الصغاني
- احمد بن von اللطائف الروحانية والعوارف الربانية (17 أحمد بن von اللطائف الروحانية (728/1838.

- عبد الرزاق von مصباح الهداية ومفتاح الكفاية (18 780/1880 الكاشاني
- البدارج والبعارج von محمد بن محمد بن von البدارج والبعارج (19) أحمد السمناني أعمد السمناني السمناني السمناني السمناني المعارج العمد السمناني المعارج العمد المعارج العمد المعارج العمد المعارج المعارج العمد المعارج المعارج
- عمر بن von مطالع انوار التحقيق والهداية (20 مطالع انوار التحقيق القرشي ... † علي بن عتيق القرشي
- von كتاب الهدي und مغتاج دار السعادة (21 von بن تيم الجوزية † 761/1860.
- 22) حياة القلوب von حياة القلوب + 764/₁₈₆₈.
- سريجا بن von لوح العارفين وروح الصادقين von سريجا بن von لوح العارفين أربحه الملطي
- 24) الحقيقة الوصفية في طريقة الصوفية von demselben.
- von مفاتيج اسرار الصون ومصابيج انوار الكون (25 um 820/1417.
- von demselben. مفتاح اسرار السعادة
- 27) مسرة القلوب von مسرة القلوب + 828/1420.
- ابن الجزري von منجد المقربين ومرشد الطالبين (28 + 883/1429.
- von اقتباس رفع الالتباس في بيان طريق الناس (29 + 856/1452 عبد اللطيف بن عبد الرحمي المقدسي
- 30) أنين الدين الخوافي von منهيج الرشاد (35 † 859/1455.
- von الخلاصة المرضية في سلوك طريق الصوفية (31 ألاشموني †881/1476.
- 32) تروق الفاسي von تحصيل الفوائد لذوي الوصول (899 † 899/1494.
- um 900/1495. الله النخجواني von عداية الاخوان
- 34) بستان القلوب von الدواني † 908/1502.
- 35) بالحسين بن محمد von منبهات القلوب † 917/1511.
- محمد بن على الدمشقى von رسائل في التصرّف (36 محمد بن على الدمشقى von رسائل في التصرّف (36 معراف) التن عراق
- 37) كنز الداني von كنز الداني احمد الكيزواني von كنز الداني المرواني على بن احمد الكيزواني على الداني (37
- $\frac{38}{1558}$ von قوت الأرواح (38 $\frac{1}{1558}$ um $\frac{960}{1558}$
- 39) عبد النافع بن von فرج المغبون وفرح المحزون von عبد النافع بن على المشقى $+ \frac{962}{1555}$.

- 40) غايدًا التعرّف في علمي الاصول والتصوف von عليه المرسقي um ⁹⁸⁰/₁₅₇₂.
- ابو بكر بن سالم المصرمي اليمني von معراج الارواح (41) um 990/1582.
- 42) عمدة الراتيج في الطريق الواضيح von حمدة الرملي
 أحمد بن حمزة الرملي
- احمد بن عمر الحمامي الخلوق von تروية الارواح (43 + 1017/1608
- حقيقة زبد لبن الشريعة حركة محص سلوك الطريقة (44 von حسن بن احمد بن ابراهيم باشعيب الواسطي 1080/1621.
- von demselben. سرور السرائر
- عبد القادر بن ابي الغيض von المواقف الالهية (46 مبد القادر بن ابي الغيض + c. 1040/1680.
- von dems. نهج السعادة u. الفتوحات المدنية (47
- على بن ابراهيم بن احمد von رسالنا في التصوف (48) على بن ابراهيم بن احمد von رسالنا في التحليق
- لوامع انوار حلية الفقر من مطالع اسرار مسافة القصر (49 von المدوعة العدر بن عمر باعش الدوعة † 1062/1642.
- عبد الرحمن بن ابراهيم von رسائل في النصوف (50 + ابن المعلم المعل
- ابو الوفا بن عمر بن عبد von طريق الهدى (51 الوفاب الغيضي المعرفية) † 1071/1860.
- خفة اولي الالباب والجواهر السنية في اصول (52) داود بن سليمان العلواني von طريقة الصوفية + 1078/1667.
- 700 تحفة الملوك لمن اراد تجريد السلوك (53 المالوك أو108 المالوك (1086/1675) احمد بن على الخلوتي ابن سالم
- 54) موائد العرفان وعوائد الاحسان von محمد المصري von بعدد المحروب بالمحروب المحروب المحروب بعدد المحروب بعدد
- وصيد الخالق الي الصوفية في سائر الآفاق (55) محمد بن احمد بن سعيد المكي الطاهر عقيلة سيدا المكام 1140/1727.
- احمد بن عبد von ارشاد الماهر الي كنز الجواهر (56) المنهوري † المنعم بن يوسف الدمنهوري
- عبد الرحمن العيدروسي von مرقعة الصوفية (57 مرقعة الدين الدين † 1192/1778

- von النفاحة القدوسية بواسطة البصعة العيدروسية (58 1905/1791. محمد بي محمد الزبيدي مرتضى
- محمد بن von جوهر الالباب وبغية الطلاب (59 محمد بن محمد الشائلي أبن الوفا
- محمد بن حسين الانباري von روضة المريدين (60
- على الناسيخ ابو الحسن von سراج العارفين (61
- von قواعد الحقائق وضوابط المقائق von تاج الدين بهرام بن يعقوب
- على بن von كشف المحجوب لارباب القلوب (63 عثمان ألغزنوي
- ابو صادق بن الخسن الطبرى von كشف الاسرار (64
- عبد الله بن على السراج ابو نصر von لمع في التصوف (65

- von مجمع البحرين في علم الحقيقة والشريعة (66 محمد بن نصر السجزي
- محمد بن von الهدي والارشاد لاهل الخير والعناد (67 احبد البيكندي
- كوكب الدرة في العلوم الروحانية 68)
- عبد الخالف بن von الفوز المعتبر بكنز الغرر (69 ابى القاسم المصري
- اوحد الدين الكرماني عدم مصباح الارواح واسرار الاشباح (70
- كنه السعادة العرفانية في رمز السيادة الروحانية (71
- كنو السعادة في شوف سعد السيادة 72)
- كنز القاصدين الى اسرار السعادة 73)
- 74) كنز الالواء الروحانية وسر الافراء النورانية

2. Ideenkreis, Eigenschaften und Benehmen der Cūfis

a) im Allgemeinen.

3081. Spr. 851. 9) f. 58b - 73.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel und Verfasser am Rande:

كتاب جوامع آداب الصوفية للشيخ أبي عبد الرحمن السلمي

محمد بن الحسين بن موسى النيسابوري الصوفي

الحمد لله الذي زين اولياء بآداب :Anfang الظواهر والبواطئ . . . ثم انه وقع لى أن اجمع شيئا من آداب ارباب الاحوال والمقدّمين من اولياء الله النخ

فصل Ein in eine Menge Abschnitte (nicht فصل genannt) zerfallendes Werk, deren jeder mit (roth geschrieben) beginnt.

Mohammed ben elhosein ben mūsā essulami ennisābūri abū 'abd errahmān † 413/1022 (412) handelt hier von dem Verhalten und den Sitten der Çūfis. Zuerst f. 59b: فمن آدابهم منعهم انفسهم عن الشهوات النخ

Nicht vollständig. Der hier vorkommende letzte unbeendete Abschnitt beginnt f. 73°, 8: ومن ادابهم أن يتهموا انفسهم في كلّ الاوقات ولا يقع لهم رضا عنها المخ

F. 74° enthält ausser einigen kurzen Sentenzen das Gedicht (15 Verse) des الشافعي, das beginnt: خبت نار.

HKh. I 309 (الاداب الصوفية).

3082. Pm. 686.

280 Seiten 8vo, 21 Z. $(21 \times 12^{1}/_{4}; 14^{1}/_{2} \times 7^{cm})$. — Zustand: gut. - Papier: gelb, stark, etwas glatt. -Einband: rother Lederband. - Titelüberschrift S.1:

> هذه لوامع الانوار في تآليف القاضي Verfasser: s. Aniang

قال القاضى الامام أبو المعالى :Anfang S.1 عزير (عزينري ١) بن عبد الملك المعروف بشيدلة البغدادي رحّه

الحمد للد الذي خلف فاخترع وابتدأ فابتدع . . . ثم اصطفى منهم احباء واصفياء الرخ In diesem Werke beschreibt 'Azīzī ben 'abd elmelik ben mançūr elwā'īṭ elbag-dādī elqādī ścidala (oder auch ścidala) abū 'lme'ālī † 493/1100 (494), ein Schüler des الحسين بن محمد الدامغاني ابر عبد الله 450/1058, in ungezählten Abschnitten und Kapiteln, die verschiedenen Stufen der Liebe zu Gott, führt ihre Namen an und erläutert sie mit Anekdoten und sehr vielen kleinen Gedichtstellen.

فى فصول الحبّة ومعانيها باب فى ذكر الاخبار والآثار فى احوال الحبين 11 باب فى معرفة الحبة عند الاصوليين وحدودها 17 عند الحققين

باب في اشتقاق المحية عند العرب العرباء على 19 اصول اللغوييين والادباء

باب فى أسماء المحبنة وصفاتها واختلاف اصحابها وفروعها 208 باب فى شروط المحبنة وادلتها ياب فى اختلاف إساسها وتبايين ادبها 215

الالفة ثم :Die 10 Stufen der Liebe sind) الصداقة ثم المودة ثم الهوي ثم الشغف ثم العشف ثم الحلة ثم الحبة ثم اليتم ثم الوله) باب الاعتدار الى دوى الالباب

وينظر فيد بعين الحبة :Schluss S. 279

فعفوًا جميلا عن خطائي فانني اقول كما قد قال من كان شاكيا

Schrift: ziemlich klein, gewandt, gleichmässig, vocallos; dieselbe ist viel uncorrecter als sie scheint. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift von على بن الحسيب المكيدي im J. 1222 Ragab (1807). — HKh. V 11214 (الوامع انوار القلوب في جميع اسرار المحبوب).

3083. Spr. 126.

8°°, 17 Z. $(18^{1/2} \times 13^{1/2}; 19 \times 10^{em})$. — Zustand etc. und Schrift wie bei 1).

Ein Stück desselben Werkes. Anfang f.31°: وقال القاضى . . . شيدله في كتاب له في الحبة ثم الله أن العامل من العلماء والفصلاء ذكروا أن الله تعالى المخذ ابراهيم عم خليلا ومحمدا صعم حبيبا النج HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

Der Verfasser behandelt hier den Unterschied zwischen الخبة und den Begriff des Wortes الحبة Pm. 686, S. 27 ff.

وانما هو وصف على : Das Stück schliesst f. 50° على على والعجر والعجر والعجر الحيرة والعجر العجر العربة والعجر المان الحيرة والعجر المان الما

3084. Spr. 828.

204 Bl. 8°°, 7Z. (von f.179b an c. 14—15 Z.) (18¹/2×14; 11×7¹/2 [15×8—9]°™). — Zustand: wurmstichig, fleckig, am Rande öfters ausgebessert; gegen Ende der untere Rand und auch ein Stück des Textes abgerissen und ausgebessert, so dass der Text (namentlich von f. 181 an) an dem unteren Theile des Blattes verstümmelt ist. — Papier: gelb, ziemlich stark, wenig glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel fehlt. Es ist:

آداب المريدين في التصوّف Vorfasser: s. Anfang.

الحمد لله ربّ العالمين والصلوة : Anfang f. 1 الحمد لله ربّ العالمين والصلوة الشيخ الامام . . . طباء الحق والشرع والدين حجّة الاسلام ابو النجيب عبد القاهر بن عبد الله السهروردي رحّه اعلم ارشدك الله أن لكلّ طالب لشيء لا بدّ له أن يعلم ماهيته وحقيقته حتى يتكامل له الرغبة فيه ولا يصبح لاحد أن يسلك طريق الصوفية حتى يعرف عقايدهم وآدابهم في ظاهرهم وباطنهم حتى يعرف عقايدهم وآدابهم في ظاهرهم وباطنهم

'Abd elqāhir ben 'abdallāh ben moh. ben 'abdallāh ben sa'd essuhrawardī (auch essuhruwardī) dijā eddīn (nicht śihāb eddīn, wie öfters aus Versehen steht) abū 'nneģīb ibn 'ammūje elhanefī, geb. 490/1097, † 563/1168, behandelt hier das Wesen und Benehmen und die Glaubensansichten der Çūfīs in vielen ungezählten Abschnitten.

ق بيان الاحوال 63° ; في بيان المقامات 163° 66° 66° فصل في ذكر اختلاف المسالك 68° 68° فصل في ذكر اقاويلهم في فصل العلم 17° 68° فصل في ذكر آدابهم في محاوراتهم في محاوراتهم في ذكر الشطحيّات 68° 68°

الشطيح التوشع :so am Rande erklärt) في الكلام وعدم المبالاة وكلام هذه الطايفة النما يكنون في مقام الانبساط والسكرة) فصل في ذكر آدابهم في حال البداية 40 v. s. w.

آدابهم فى التزريج 183 ;آدابهم فى السماع 172° Zuletzt: 172° أدابهم فى السوال 185° أدابهم فى السوال 185° آدابهم فى حال الموت 187° آدابهم فى حال الموت 187°

Der letzte Abschnitt في ذكر آدابهم في الرُخُون ist wegen der Beschädigung des Textes von f. 189 an hier nicht erkennbar. (Er steht in Spr. 850, 1, f. 45^a).

وجعل حظّنا من للك : Schluss f. 204b جمعه وحفظه دون استعماله انه عزّ اسمه قریب مجیب والله اعلم بالصواب

Am Rande u. zwischen den Zeilen stehen oft Glossen, zwischen den Zeilen gewöhnl. Persische.

Schrift: bis f. 179 ziemlich gross, weitgezogen, weitläufig, gleichmässig, stark vocalisirt. Von f. 179^b an kleiner, gewandt, deutlich, nicht gleichmässig, vocalisirt. Die Glossen noch kleiner, persischer Zug. — Bl. 1—3. 22 fehlen und sind später ergänzt. — Abschrift c. 1900/1591. — Collationirt. HKh. I 318.

3085.

Dasselbe Werk ist vorhanden in:

1) Spr. 850, 1, f. 1-55.

94 Bl. 8vo, 17—20 Z. (18¹/₈ × 13²/₃; 13 × 9¹/₂cm). — Zustand: unsauber u. fleckig. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

micht ganz richtig). Anfang und Schluss wie bei Spr. 828. — Ohne Glossen.

Schrift: ziemlich gross, kräftig, gewandte Gelehrtenhand, deutlich, vocallos. Stichwörter roth überstrichen. — Abschrift von شعبان بن اسمعيل الزرعي الصوفي الشافعي im J. 865 Ragab (1461). — Collationirt. Auf f. 55°—60 kurze Gedichtstücke, Gebete und ein Gedicht des عبد العزيز الديريني † 694/₁₂₉₅ über die dem Çüft nothwendige Bildung, anf. f. 57°: تاتب ان قدمت على اناس واجلس مجلس الرجل الذكى

Ferner f. 59° über Zahl der Verse, Wörter, Buchstaben und Punkte etc. im Qoran und f. 59°-60 Einiges über Buchstabenaussprache.

2) Lbg. 160, 1, f. 1-51*.

66 Bl. 8°°, 19 (f. 41-46 17) Z. $(17^{1/2} \times 12^{1/2};$ $13 \times 9^{3/4^{cm}})$. — Zustand: ziemlich unsauber u. fleckig. — Papier: gelb, auch farbig, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Verfasser f. 1^b von späterer Hand.

Schrift: klein, gut, gleichmässig, etwas vocalisirt. Stichwörter roth (anfangs nicht). — Abschrift im J. 743 Gom, II (1342).

3) Spr. 845, 1, f. 1—33.

85 Bl. 8°°, c.14-16 Z. (18¹/₃×13¹/₂; 15-16×11-12°m). Zustand: unsauber, besonders im Anfang und am Ende, auch fleckig u. im Text schadhaft.—Papier: gelblich, stark, glatt.—Einband: Pappband mit Lederrücken u. Klappe.

Titel und Verfasser, Anfang und Ende fehlt (= Spr. 850, 1, f. 25^b, 10 bis f. 54^a, 6). Zu Anfang fehlen 30, am Ende 1 (2) Bl.

Schrift: ziemlich gross, flüchtig, unschön, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift von (?) ني احمد بن البث um محمد بن البث

4) Pm. 23, 5, S. 80—166.

87°, 19-20 Z. (Text: 141/2 × 91/2°m). - Zustand: ziemlich gut. - Papier: gelblich, glatt, ziemlich stark.

Titel fehlt. Verfasser steht in der Unterschrift. Zu Anfang fehlen 2 Bl.; das Vorhandene beginnt: على الولاة وان كانوا ظلمة Schluss (abweichend): منها وما بطن ووفقنا لطلب مرضياته ما خفى منها وما علن ونفعنا به وجميع المسلمين ببركته في الدنيا والآخرة بمنه وكرمه وجوده وسعة رحمته

Schrift: ziemlich gross, deutlich, vocallos. Stichwörter schwarz überstrichen. — Abschrift im J. 1236 Moli. (1820) von درویش عبد القادر بن ملا صالح افندی Nach S. 91 fehlt 1 Blatt.

3086. Lbg. 299.

133 Bl. 4to, 19-32 Z. (25 × 13¹/₂; 17¹/₂-19 × 8³/₄cm). Zustand: zieml. gut, doch nicht ganz sauber. — Papier: gelb, glatt, dünn. — Einband: brauner Lederband mit Klappe und Goldverzierung. — Titel fehlt; er ist:

شرح آداب المريدين للسهروردي

الحمد لله الذي اذبنا واحسن : Anfang f. 1 الحمد لله الذي اذبنا واحسن تاديبنا بتعليم كتابه . . . وبعد فيقول . . . ان هذا سلطان المحمد الهروى القارى . . . ان هذا التعليف على بعض مغلقات كتاب آداب المريدين الخ

Dasselbe Werk mit dem gemischten Commentar des 'Ali ben sultan mohammed elherewi elgarî + 1014/1606. Er behandelt nicht bloss, wie es nach der im Anfange stehenden Stelle zu vermuthen wäre, schwierige Stellen des Werkes. In dem Vorwort giebt er biographische Notizen, zum Theil nach dem Nach-اليافعي von روض الرياحين des (تششة) † ⁷⁶⁸/₁₃₆₆, über den Verfasser, führt auch einige Proben seiner Gnadengaben (كالمات) an, erörtert dann den Satz, dass der nach Vollendung Strebende keinen eigenen Willen haben und sich in allen Dingen Gott ergeben und von ihm völlig abhängig zeigen müsse; Gott ziehe ihn an sich und die Folge sei, dass der so Angezogene nach dem Wege der Çūfis trachte, dazu bedürfe es aber gewisser Vorschriften. Somit geht er f. 4° zur Erklärung über: قال بسم الله الرحمين الرحيم الحمد لله رب العالمين اقتداء بكتاب الله المجيد . . . وصلواته أي أذواع رحماته . . . على خاتم النبيين كما هو بداية الخلف . . . تم قال أعلم بالخطاب العام . . . أرشدك الله اي ذلك على سبيل هداه . . . أن كل طالب لشيء اي امر دنيوى او اخروق . . . لا بد له اى لا فراق له ولا خلاص منه المز

ولا جعل حظنا من ذلك جمعة : "Schluss f. 132 اي مجرّد وجمعه وحفظه اي ضبط لفظه دون استعاله ومتابعته كما يجب في حقه ليكون وسيلة حظّه لجوده

اي لكرمه وعنايته وسعته ورحمته اي انعامه ورعايته وحمايته ووقايته أنه قريب اي بعباده مجيب اي موفق مراده وعلى ما يشاء قدير اي وبالاجابة جدير والحمد لله اولا وآخرا الن

Schrift: Persischer Zug, klein, meistens gedrängt, besonders in der 2. Hälfte, gefällig, vocallos. Der Grundtext roth überstrichen; die Eintheilung in Absohnitte tritt nicht recht hervor, doch ist dieselbe manchmal in rother Schrift angegeben. Der Text in breiten Goldlinien eingerahmt. — Abschrift im J. 1226 Dū'lhigge (1812) von

Auf den 4 Vorblättern (a-d) ein recht genaues Inhaltsverzeichniss.

3087. We. 1704.

Format etc. und Schrift wie bei 37). — Titel f. 107°:
ر" الخايف الهايم من لومة اللائم في شرايط الخلوط الخلوط الحلام في الكثيري Verfasser: احمد بن عمر بن محمد الكبرى الخبوق الحمد بن عمر بن محمد الكبرى الخبوق الحمد بن عمر بن ابو الجناب

الحمد لله الذي تواضع كل : Anfang f. 107b شيء لعظمته . . أما بعد فهذه رسالة الي الخايف الهايم من لومة اللايم الطالب بقلبه الهارب بقالبة الخ

Abhandlung des 'Ahmed ben 'omar ben mohammed elkubarī (auch elkubrī) elliaiwaqī (elhīwaqī u. elhijūqī) neģm eddīn abū 'lģennāb, geb. 640/1145, † 618/1221. Er führt aus, dass nur, wer innerlich und äusserlich rein ist, Gott nahen dürfe. Dazu sind 10 Dinge erforderlich. Zuerst طاحات المعارة البدن, dann الحادة على الأمر الوسط في الطعام والشراب المن نكر الله الحافظة على الأمر الوسط في الطعام والشراب المن الوسط في المن المن المن المن الوسط في المن ال

Schluss f. 1124: قلم الله بصيرة الله صياعا رزقكم الله بصيرة الله على الرحيم التروف الرحيم المريم الراد الكريم الرادف الرحيم Abschrift im J. 1077 Gom. II (1666).

Mq. 280, 6, f. 42 ff. das 30. Kapitel aus موارف المعارف von عوارف المعارف المعارف von عوارف المعارف das Verhalten der Çūfis im Einzelnen erörternd (في تفاصيل اخلاق الصوفية).

3088. We. 1827.

104 Bl. 4to, 21 Z. (27¹/₂ × 18; 22¹/₃ × 13^{cm}). — Zustand: unsauber, in der oberen Hälfte wasserfieckig, etwas wurmstichig. — Papier: bräunlich, stark, etwas glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel fehlt, steht aber f. 1^a von ganz später Hand u. im Vorwort f. 3^a, 17:

حفظ البررة في المسايل العشرة

Verfasser fehlt; er ist nach HKh.:

شرف بن مؤيد البغدادي مجد الدين

Anfang fehlt. Das Vorhandene beginnt f.2°, Z.1: على خدمه فدى الله بماء وجوههم تراب قدمه

Ein cufisches Werk des Seref ben elmoejjed ben abu 'lfath elbagdadı megd eddın abu sa'ıd elhanefi, um 650/1252, in welchem zunächst 10 Fragen enthalten sind, welche

seinem احمد بن على بن المهذب بن نصر الخُواري Lehrer vorgelegt hat; diese Anfrage schliesst f. 3ª mit den Worten: في أصل السماء وجنسه ومن يتاهل له ويقلُّ منه أو يكثر طلبا للثواب الآجل والثناء العاجل؛ Auf diese folgt dann als Antwort das oben genannte Werk. Es beginnt (nach dem Bism.) f. 3ª so: الحمد لله الذي اطلع نور العبودية عن كمال العبادة بلواقر العناية . . . البشرية بلطايف الهداية . . . أما بعد فقد سالني بعص خلص اخواني في الدين . . . عشر مسائل في في الحقيقة معظم ما جدتاج الى معرفتها الطالب الح Der Verfasser, Tag und Nacht mit Vollendung be- زبدة العوالي وحلية الامالي beschäftigt, wollte Anfangs auf Erörterung der ihm vorgelegten Fragen nicht eingehen, entschloss sich aber am Ende doch dazu. Sein Werk zerfällt, den Fragen entsprechend, in 10 Kapitel.

- في المسألة الاولى وهي ما قوله في آداب $f.3^a$ باب $f.3^a$ المتصوفة في جملة احوالهم ومعاملاتهم
- (في المسالة الثانية وهي) أن زق الصوفية 5 باب. 2 وحليتهم من حلف الراس وتقصير الثياب ولبس الازرت من الشرايط اللازمة في الطريقة أم يمكن أن لا يتشبه بهم الشارع في هذا الفق ولا يتحلّي بحليتهم الخ
- في المسئلة التالثة وهي ما قوله في حدّ 6 باب. 3 الشيخية وحقيقتها والدرجة التي بها يساحق

- الاقتداء به وما يلزمه من رعاية جانب المريد في اول حاله وآخر امره وتصفيته وتربيته والتصرف في احواله ونفسه وامواله
- فى المسئلة الرابعة ما قولة رق فى حدّ الارادة 100 باب .4 وحقيقتها واحتياج المريد التي المراد والشرايط الماخولة على المريد ابتداء وانتهاء وما يلزمه من حقوق الشيخ وهل يجب عليه متابعة اوامرة وذواهية وان كانت تخالف طاهر الشرع وحسن الظن به فيما يرى ويشاهد منه محظورا كان او مشروعا ،
- في المسالة الخامسة وهي قوله ما كيفية 19 باب .5 الخلوة والوحدة والعزوب عن الناس وما يلزمه من الاذكار فيها على اختلاف الاوقات الرخ
- في المسالة السادسة التي عي ان ما "30 باب.6 يختلج في صدره وبخطر بباله في مشاهداته وحالاته كيف يفرق بين الحق منها والباطلا
- في المسالة السابعة وهي قوله الخرقة التي 84 باب .7 ياخذها المتصوفة عن الشيوخ ويتبركون بها ما اصلها واستادها وسببها وهل تراعي جهة العلق فيها ومتى يتاهل المريد لها'
- فى المسالة الثامنة وهي قوله اذا نال 40 باب .8 المرجة العليا وبلغ المقصد الاقصى فظهرت له حالات وحدثت له مشاهدات وانكشفت له للخقايف وثبتت له الدقايف هل يمكن أن يري في واقعاته أنه عوفي عن التكليفات واريح من المشقات وهل يجوز أن يعتقد أنه بعد الرياضات والمجاهدات يصير كال يرفع عنه الخطاب وينحرف عنه العتاب؟
- فى المسالة التاسعة وهي قولة أذا راي مثل 44° باب .9 هذا مرة بعد أولي وكرة بعد أخري هل يسوغ أن يحيد عن التكليفات ويميل عن المفروضات الخ
- في المسالة العاشرة وهي قوله ان الاختلاف 48 باب .10 الى ابواب السلاطين والاختلاط مع الظلمة الملاعين هل يحطّ عن المرتبة والدرجة لم يجوز للواصل البائغ التبسط والتوسع في معايشة الناس جملتهم الج

Am Schlusse fehlt etwas. Das Vorhandene hört f. 58 auf mit den Worten: قال الله تعالى فويل المصلين اللهين هم عن صلوتهم ساهون وقال النبى صعم رب قايم ليس حظم من

Schrift: gross, krāftig, breit, deutlich, etwas vocalisirt. — Abschrift c. 800/1397. — HKh. II 2561.

F. 59^b enthält in grosser dicker Schrift die Namen der 7 Männer, die als die frühsten Rechtsgelehrten des Isläm bekannt sind, zunächst in 2 Versen, dann mit erklärenden Bemerkungen.

3089. We. 1645.

112 Bl. 8vo, 16-18 Z. (18 × 12¹/₂; 11¹/₂ × 8¹/₂cm). — Zustand: ziemlich gut; nicht frei von Flecken, auch etwas wurmstichig. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Einband: rothbrauner Lederband mit Klappe. — Titel f.1ⁿ:

ك" التنوير في اسقاط التدبير

so auch in der Vorrede f.26. - Verfassor f.1a:

تاج الدين ابو الفصل احمد بن محمد بن عبد الكريم ابن عطاء الله

قال الشيخ . . . ابن عطاء الله : Anfang f.1b الملم السكندري، الحجد لله المنفرد بالخلف والتدبير . . . اعلم الما الخي جعلك الله من اهل حبه واتحفك بوجود قربه الخ

Dies Werk des Ahmed ben mohammed eliskenders täg eddin ibn utä alläh † 709/1809 handelt von der völligen Hingabe an Gott und von dem Hingelangen zu ihm; das Wichtigste sei, dass der Mensch sich los mache von der Selbstbestimmung seines Thuns und dem Ankämpfen gegen das Verhängte. Er stützt sich dabei auf Qoranverse, Traditionssprüche und Aussprüche Verschiedener.

Der eigentliche Anfang des Werkes ist f. 2b: قال الله سجانه وتعالي فلا وربك لا يومنون حتى جكّمون فيما شجر بينهم الخ

Der Verfasser behandelt zuerst die auf den Gegenstand (Hingabe an Gott und Verzicht auf freien Willen) bezüglichen drei Qorānstellen Sura 4, 68. 28, 68. 53, 24. Dann أفصل اعلم أن الذي جملك على اسقاط التدبير مع أنسال الله والاختيار أمور الأول علمك بسابق تدبير الله فيك الخ (أمر 10) الله فيك الخ الخ التخبير والاختيار وباله عظيم أن التدبير والاختيار وباله عظيم حسيم

فايدة جليلة اعلم ان اكل آدم من الشجرة "21 لم يكن عنادا ولا خلافا

u. s. w.

فصل نذكر فيد امثلة التدبير مع الله تعالى 200 والمدبرين مع الله وامثلة الرزق وصمان للق له فصل يذكر فيه مناجاة الحق لعبدة على السنة 406 هواتف الحقايق في شان التدبير والرزق

an. ايها العبد Die einzelnen Sätze fangen mit ايها العبد an. اردنا الن اختم هذا الكتاب بدعاء مناسب 111

لما الكتاب موضوع لد

اللهم Die einzelnen Sätze beginnen mit اللهم Schluss f.112b: منبعين لرسولك وارثين عنه والخدين منه وتحققين به وقايمين بالنيابة عنه واختم لنا منك خير يا رب العالمين

Schrift: ziemlich gross, vocallos, deutlich. Ueberschriften zum Theil roth. — Abschrift vom J. 993 Rab. I (1585). — HKh. II 3703.

3090.

1) Spr. 1169, 1, f. 2-34*.

56 Bl. 4°, 21 Z. (27 × 18¹/2; 20 × 18¹/2°m), — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Kattunrücken, — Titel f. 1ª oben von späterer Hand:

التنوير لابن عطاء الله الاسكندرائي

es muss vielmehr heissen: محنصر من ك" التنوير الح

Auszüge aus dem selben Werk. Das erste Stück beginnt f. 2^a: نظرتم الي ما يكون في الارص (= We. 1645, f. 56^a, 14).

 F. 18° القسم الثانى من اقسام الادخار We. f.83°, 10.

 F. 27° فصل نذكر فيد امثلة التدبير Ewe. f. 99°.

 F. 31° فصل نذكر فيد مناجاة الحق We. f.106°.

 Der Schluss f.34° wie bei We. f.112° angegeben.

Schrift: Anfangs schön, allmälig flüchtig und zusammengezogen, übrigens gross und stattlich, vocallos. — Abschrift c. 1000/1591.

F.1 enthält die Aufschriften, welche sich auf den Rändern befinden, die um das Dach der Schule, die الشيخونية heisst, in Elqähira herumlaufen. Es sind deren sechs, mit erbaulichem Inhalt. Zuerst: بسم الله الرحمن الرحيم المناسمة الذي يبتدأ به وتيمنا بذكره الزي المناسمة الذي يبتدأ به وتيمنا بذكره الن

2) Spr. 851, 12, f. 83. 84. 86. 87b.

Auszüge aus dem selben Werke. Sie beginnen mit dem Anfang (so wie bei We. 1645 angegeben); f. 84^b = We. f. 22^a. F. 86 u. 87 stehen mit dem Vorhergehenden nicht in unmittelbarem Zusammenhang. — Schrift wie bei 11.

3091. We. 1657. 6) f. 694-84.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Titel fehlt: s. unten. Versasser fehlt.

الحمد للم رب العالمين وبدأت اولا :Anfang في تعريف تسمية هذه الطايفة بالصوفية من ذوات الفقراء واشتقاق هذا الاسم الخ

Ueber das Aensserc der Çūfis, deren Benehmen und Umgang und Erklärung einer Anzahl von auf sie bezüglichen Worten und Begriffen, von einem Verfasser, der um 750/1849 lebt. Das Werk ist betitelt f. 69 Mitte: مبل الطالب الى نهاية الطالب الى نهاية الطالب المالي الطالب المالية الم

فى لبس الخرقة ومعرفة من يصلح أن 70⁰ باب. 1 يلبس الخرقة طالبها ويسلك الطريق فى آداب السف

في آداب السفر 13° باب. 2 في ادب القعود والقيام ومعافتهما 14° باب. 3

في ادب الدخول الى الرباط وكيفيته (74h, 3 fr.) باب .

في ادب اكل الطعام ومعرفته 750 باب. 5

في ادب المشي الي الدعوة ومعرفته 166 باب. 6

في آداب السماء ومعرفة اهله ٢٦٠ باب ٦٦٠

فى وصايا مشايخ هذه الطريقة العراقة العربية على 8. باب

في كيفية الحبة مع القوم باب 79^b باب .9

ى ئىقىيە اكبىر مع اللوم فى كلمات وقعت فى حقيقة : (فصل 10 in 10 باب ،10

الفقر والوجد والحبة والمعرفة والرضى والصبر والصمت والفتوة والوجد والحبة والمعرفة والرضى والصبر والصمت

In diesem Kapitel hört das Werk hier auf mit den Worten f. 84b: قيل له وكيف ثلك يناجى الله في الدنيا وجاورة في الآخرة وقال بعصهم

Das 4. Kapitel scheint f. 74^b unten anzufangen, obgleich eine Ueberschrift nicht vorhanden ist; denn zwischen f. 74 u. 75 ist keine Lücke.

Die Blätter sind oft unten am Rücken beschädigt, sei es abgescheuert, sei es abgerissen und dann mit Papier ausgebessert. — Nicht bei HKh.

3092. We. 1795. 2) f. 21-31.

 8^{ve} , 11 Z. (17 × 13; $11^{1}/_{2}$ × 9^{cm}). — Zustand: unsaubor. — Papier: gelb, glatt, stark. — Titel f.21° (auch 21°):

ديوان العلامة القشيري

Uober den gefälschten Titel s. unton.

Anfang f. 21^b (Wāfir):

الا أن المحامد بالتنوالي الي الله الكريم له التعالى

Dies Gedicht, eine Lämijjet von 211 Versen, zerfällt in mehrere (ungezählte) فصل. Es schildert in dem ersten, wie ein Çüfi nicht sein soll, in den übrigen aber, wie er sein und was er thun und lassen solle.

 21b
 نصل في ذكر احوال الصوفية القبيحة

 22a
 فصل في ذكر احوال الصوفية الحسنة

 فصل في احوالهم ايصا
 فصل في بيان محافظتهم الشريعة

 فصل في بيان صغة الشيخ
 على الميخ

 فصل في بيان صغة الشيخ
 على الميخ

 8. W.
 الميخ

فصل في بيان حرمة السجود لغير الله تعالي 26ª فصل في بيان حرمة الدف والرقص وغيرها 29⁶ فصل في بيان الزامهم

Schluss f. 31b:

وشِعْرِي مثل شَعْرِى او كشِعْرَى علق الشان او سحر حلال فدامقتى بنظم قد اتتكم وقد شرحت بدامغة الجلال فحمدا ثم حمدا ثم حمدا على عدد الرمال لذي الكال

Der Titel dieses Gedichts ist nach dem vorletzten Verse الدامقة; der weitere Zusatz drückt aus, dass dasselbe in dem Werke الحكل weitläufiger behandelt sei; jenes ist also eine Versificirung von diesem. Dieses ist, wie aus den Glossen in Lbg. 923, f. 24b und f. 25b hervorgeht, ein Werk des حسام الدين الحسين بن على بن حجّال المعناقي المعناقي المعناقي المعناقي بن على بن حجّال فيفخوم بذا الكرم المعالي Nach Anderen aber (HKh. III 4838) soll وسعنات يفاخوم خيارا فيفخوم بذا الكرم المعالي Nach Anderen aber (HKh. III 4838) soll التبريزي (nach Lbg. 923, f. 2b) oder c. 798/1891 der Verf. sein.

Der ausführlichere Titel des Grundwerkes scheint والمعند المند المندين والصرة المهندين على zu sein: s. No. 1890. Uebrigens sind دامغة (auf den Schädel hauend) und دامغة (an die Zähne schlagend) Synonyma und werden leicht verwechselt: so bei Lbg. 923 in der Unterschrift und f.26 in der Notiz aus HKh.

Jedenfalls ist also die Angabe f. 21, dass hier der Diwan des القشيري vorliege, völlig falsch; sie ist in der That nicht ächt, sondern rührt — an beiden Stellen — von der Hand des schon oft bezeichneten Fälschers her. — Alle Verse sind in demselben Versmaasse und reimen theils auf عام . دراي, theils auf ماري.

Schrift: ziemlich gross, gefällig, etwas vocalisirt, besonders zu Anfang. Ueberschriften roth, in grösserer Schrift. Abschr.v. على بن حسين السنوبي im J.783 Gom.II (1381).

3093. Lbg. 923.

26 Bl. 8°°, c. 19 Z. $(20^{1}/4 \times 14; 14 \times 9^{1}/5^{cm})$. — Zustand: wasserfleckig am oberen Rande, weniger am unteren. — Papier: gelb, glatt, dick. — Einbd: Pppbd mit Lederrücken.

Schrift: türkische Hand, ziemlich klein, vocallos. Die Grundverse grösser, vocalisirt. — Abschrift von عبد الله بن على im J. 1006 Çafar (1597).

F. 1 bein längeres Türkisches Stück; f. 26 bein Gedicht (in neueren Formen) von خصریک.

3094. We. 1728.

Format etc. und Schrift wie bei 4). — Titel und Verfasser f. 80° von späterer Hand:

(unten auf der Seite ist hinzugefügt: ک" الآداب (في النصوف لانهاني الشبياني بكر بن على بن محمد بن الموصلي الشبياني

(für بن عبد الله بن محمد ist zu lesen: بن عبد الله بن محمد , obenso auch in dem Namen zu Anfang). الحدد لله على نعمة الاسلام وهو حسبي :Anfang وكفى " قال الشيخ . . . ابو بكر . . . الشيباني . . . التحمد لله رب العالمين وصلى الله . . . وبعد فهذا كتاب انتقبته من كلام اهل التصوف ينتفع به المريد المبتدي

Çüfische Lebensansichten, von Abū bekr ben äli ben 'abd alläh eśśeibānī elmauçilī eççüfī eśśāfi'i † 797/1894 zusammengestellt in einer Menge ungezählter Kapitel.

باب حكم الصوفى \$40 ;باب الانب \$20 الصغفر رينته المخ ;باب التصوف \$85 ; ان يكون الفقر رينته المخ ;باب مكارم الاخلافي \$105 £105 . 20 وعنده قوت يومه \$106 . باب التوبة \$106 ;باب ما التصرف الا بذل الروح .

وشر الطاعات طاعة تورث : Schluss f.112 الذي الذنوب لنب اعقبه توبة وندم التايب الذي يتوب من غفلاته خير من المطبع الذي يدلّ بطاعاته وتم كتاب الآداب بحمد الملك الوهاب

Aus dieser Unterschrift ist also die Richtigkeit des obigen Titels ersichtlich.

Abschrift von المانعي المرعات الشانعي المرعات المرعات

Es folgen einige Stücke aus Werken desselben Verfassers:

und محتصر معارف القلوب سماء سنر السرّ aus معارف القلوب سماء سنر السرّ f.113° aus معارف القلوب سماء سنر السرّ

3095. Pm. 225.

98 Bl. 8vo, 15 Z. (17¹/₂ × 13; 12¹/₂ × 9¹/₂c^m). — Zustand: (Anfangs) nicht recht sauber; von f.28 an im Text ein grosser Fleck und f.39 ein Loch. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Dasselbe Werk. Titel und Verfasser, Anfang und Schluss ebenso. (Vor dem Namen des Verfassers ابو بكر steht noch عبد الله بن jedoch بن ist schon ausgestrichen und عبد الله ist hier kein nomen proprium.)

Schrift: im Ganzen ziemlich gross, breit, gewandt und deutlich, vocallos. Viele Stichwörter roth überstrichen. Abschrift von اكمد بن سالم الدرى im J. 800/1397. 3096. Spr. 854.

Format etc. und Schrift wie bei 2). - Titel fehlt. Verfasser nach f. 46b:

زين الدين الخوافي

اعلم ايها الطالب ان جناب : Anfang f. 44b الحق سجانه وتعالى اعلى واقدس من ان يصل اليه واحد مع التدنس بظلمات وجودة الخ

In dieser Abhandlung zeigt Zein eddIn elhawafi, um 825/1422, dass der Fromme sich der irdischen Begierden entschlagen müsse, damit aus seinem Herzen die Dunkelheit schwinde und er sich zum Erkennen Gottes läutere. Er verweilt etwas länger bei Besprechung des الذكر المناس

وثبتنا اللهم على منهج متابعة : Schluss f. 46 اللهم على منهج متابعة الحيا وباطنا وسرًا والحمد لله ربين العالمين صدرت هذه الاحرف من قلم ربين الملة والدين الخوافي تنبيها لبعض الصادقين الخ

3097. Pm. 553.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Ueberschrift:

und darunter;

ذكر النجليات لسيدي أبى المواهب

Derselbe beisst ausführlicher f. 20a und 36b:

محمد بن احمد بن محمد التونسي الشاذلي الوفائي المالكي صفى الدين ابو المواهب

تجلّي الجود' انتشر الجود في العالم :Anfang فشبت اعيان الموجودات باسرها فلا زوال لها الخ

Mohammed ben ahmed ben mohammed ettünisi abū 'lmewähib çafı eddin ibn zagdün (auch ibn zagrün), geb. 810/1407 (820), † 882/1477, beschreibt hier, wie die Haupteigenschaften des Çüfi sich äussern. Die Hauptsätze beginnen mit جَلَي . Behandelt werden u. a.: الحيرة , السبحات المحرقة , سبحات , المحرقة , سبحات المحرقة , سبحات , سب

فذلك منتهي القلوب فلا ينقل ولا يحصر ما يرجع به من لطايف التحف التي تليف بذلك الجناب العالي،

Es folgt dann noch f. 176 Mitte bis 196 oben eine Art Anhang, in welchem tiber das dem Çūfi nöthige Wissen, unter Beibringung von allerlei Geschichten, Traditionsstellen, auch sonstigen Aussprüchen und Versen, gehandelt wird; es komme dabei auf sieben Punkte an (مدار العلم الذي يختص به اهل الله على سبع مسايل), nämlich: معرفة التجليات ومعرفة كمال خطاب الحق عبادة بلسان الشرع ومعرفة كمال الوجود ونقصه ومعرفة الانسان من جهة حقايقه ومعرفة الكشف الخيالي ومعرفة العلل والادواء العلل والادواء

Daran schliessen sich f. 19^b verschiedene çüfische Sentenzen. Dieselben beginnen: وقال المام المحاسبي الظالم نادم وان مدحه الناس (Ueber ihn s. No. 2812).

von dem حزب الانس von dem المواقعة von dem المواقعة المو

Diese ganze Stelle von den Sentenzen an kehrt wörtlich so wieder f. 35^b, letzte Zeile bis 36^b Mitte.

3098. Pm. 159. 5) f. 29-43.

8vo, 21 Z. (21¹/₂×15¹/₂; 15×9¹/₂cm). — Zustand: im Ganzen zieml.gut.—Papier: gelb, stark, glatt.—Titel f.29^a:

رسالة ببان الاحكام في الساجادة والخرقة والأعلام

Verlasser: s. Anfang.

الحمد لله رب العالمين . . . يقول : Anfang f. 29^b العبد . . على بن ميمون المغربي المنشأ ثم الحسنى نزيل مدينة بُرصة من البلاد العثمانية حين تعليقه التحمد لله الدال على انفراد وحدانيته بوجود مخلوقاته . . . وبعد ايها السالك بنفسه الحاكم بوه المقتدي برايه الخ

Ibn meimün † 917/1611 erörtert in dieser Abhandlung: welche Bewandtniss es mit der Betdecke, dem Busskleide, den Abzeichen der Çüfis habe und welch tieferer Sinn darin liege; denn das äusserliche Brauchen dieser Dinge allein mache nicht den Çüfi, wie Manche irrthümlich glauben, insbesondere Zeitgenossen des Vers. Gegen diese wendet er sich im Verlauf ausführlich.

فصل في بيان الذكر

وهو تعالى المسئول في النوبة : Schluss f. 43° : المسئول في المسئول والسائم على والثبات والصلوة والسائم على سيدنا محمد ... ما دامت الارض والسموات الحد لله كما هو اهله اللهم لا احصى ثناء عليك انت كما اثنيت على نفسك

Schrift: gross, deutlich, gefällig, etwas vocalisirt, Türkische Hand. — Abschrift v. J. 1123 Gom. I (1711).

F. 43b u. A. ein Stück aus الاذكار الاربعينية des فخر الدين العراقي.

3099. Lbg. 747.

264 Bl. 8°°, 15Z. (193/4×13; 13×7¹/2°m) — Zustand: im Ganzen gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: rother Lederband. — Titel f. 1°a;

ه تنبيع المغترين ٥٠

Er hat f.4° den Zusatz:

أوائل القرن العاشر على ما خالفوا فيه سلفهم الطاهر

Verfassor: عبد الوهاب الشعراني

يقول مؤلفه عبد الوهاب بن : Anfang f. 1b العالمين الحمد بن على الشعراني عفى عنه الحدد لله رب العالمين واصلّي واسلّم على سيدنا محمد . . . وبعد فهذا كتاب نفيس صغير الحجم كبير القدر جمعت فيه نبذة صالحة من نقد طريق اهل الله تعالي وما كانوا عليه من الرهد والورع والعلم والحشية والخوف وغير ذلك الم

'Abd elwahhāb eśśa'ranı † 978/1565 will hier seinen Zeitgenossen einen Spiegel vorhalten, wie sie nach dem Vorbilde der früheren Çüfis sein sollten. Die Hauptsätze beginnen deshalb alle mit: اخلاقهم

HANDSOHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

Der Anfang des Werkes selbst ist f.4° so من اخلاف السلف الصالح رم ملازمة الكتاب والسنة كلزوم الظلّ للشاخص المر

راي نفسه قد انسلخت من :Schluss f. 264 من ثوبها فاسئل اخلاق الصالحين كما تنسلخ الحية من ثوبها فاسئل الله من فصله أن ينفع به الاخوان ومن بعدهم وختم لنا ولهم بالحسنى . . . واشهد أن محمدا رسول الله وصلى الله رب العالمين وصلى الله رب العالمين

Der Anfang f. 1. 2. und das Ende f. 264 richtig ergänzt, in ähnlicher Schrift.

Schrift: ziemlich klein, gut, etwas vocalieirt. Stichwörter roth. Text in rothen Linien. — Abschrift c. 1100/1888. HKh. II 3632.

3100. Spr. 818.

24 Bl. 8vo, 24—26 Z. (20¹/₄ × 14 ¹/₂; 15 ¹/₂ × c. 10^{cm}). Zustand: wasserfleckig, so dass einzelne Seiten ziemlich stark verwischt sind. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt. — Einband: Pappdeckel.

Auszüge aus demselben Werke. Titel f. 1ª ausführlich. Verfasser und Anfang wie Lbg. 747. Schluss f. 24b: على مساوي اعباله النار انتهي ما سمعته من مواعظ الزبور وقد جمعت كلها في جزء فاطلبه والحمد لله رب العالمين وليكن ذلك آخر كتاب المغترين اواخر القرن العاشر وليكن ذلك آخر كتاب المغترين اواخر القرن العاشر

Schrift: gewandt, etwas flüchtig, zieml. gross, vocallos, öfters verwischt u. unleserlich.—A bschrift im J. 1090/1679 von حمد بن عبد الخالف للنبلي المقالمة

3101. We. 1670.

156 Bl. 8°°, 15 Z. (20¹/2 × 14²/3; 18 × 8¹/2°m). — Zustand: im Ganzen gut, von einigen Flecken (zu Anfang, am Rande) abgesehen. Der Rand oben f.1—9 ausgebessert. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: guter rothbrauner Lederbd mit Klappe u. Goldverzierung. — Titel f.1²:

د" رسالة الانوار القدسية في بيان اداب العبودية so auch im Vorwort f. 40. — Verfasser f. 10:

عبد الوهاب الشعراني

Der Titel in rother, schwarzer, grüner Farbe, mit Verzierungen.

الحمد لله رب العالمين حمدا : Anfang f. 16 المبارك يوافى نعمه . . وبعد فلما كان يوم الاثنين المبارك سابع عشر رجب الفرد سنة احدي وثلاثين وتسعاية تحرك عندي خاطر قوي بطلب مقامات الاولياء رم الرخ

In Folge einer Vision, welche 'Abd el-wahhāb eśśa'rānī im J. 981/1525 in الفسئاط gehabt, hat er auf Wunsch von cüfischen Freunden dies Werk verfasst, in welchem er die Gottesverehrung und die Erfordernisse dazu behandelt. Eine grosse Anzahl von Hauptsätzen fängt in diesem Werke mit مان علم على على على على على على على على على المنافعة المنافعة

في آداب العبودية على الاطلاق ... 4.7 باب. 1. في آداب طلب العلم النافع ان شاء الله تعالى 19^b باب. 3. في آداب الفقراء والمشايخ من السلف الصالحين 52^b باب. في بيان ما خرج من مقامات السالكين بالعبودية 115^b خاتمة

وقد قرّبنا لك طريق الادب : Schluss f. 156* فهمنا الله في كل ما تجريه على يديك انتهي فافهم فهمنا الله واياك ونسال الله تعالى ان جعققنا بالعبودية انه على كل شيء قدير . . . فان الحمد الصادر من العبد ملك لله ايضا فحمده امتثالا لامره فنقول الحمد لله رب العالمين اليصا

Schrift: gross, breit, gleichmässig, gefällig, wenig vocalisirt. Ueberschriften und Stichwörter roth (selten grün). Der Text in rothen Linien eingerahmt. — Abschrift um 1100/1888. — HKh. I 1143.

3102. Pet. 527 u. 528.

359 (1-264 u. 265-359) Bl. 8°°, c. 23-26 (19) Z. (21¹/2 × 15¹/2; 18 × 12¹/2-13°m). — Zustand: Pet. 527 fast lose im Deckel; im Ganzen beide ziemlich unsauber. Pet. 528 die letzten Blätter beschädigt. — Papier: gelblich, ziemlich glatt u. stark. — Einband: brauner Lederbd mit Klappe. — Titel u. Verfasser fehlt; nach dem Vorwort f.1°:

مشارق الانوار القدسية في بيان العهود الحمدية لعبد الوهاب الشعراري

الحمد لله رب العالمين واشهد : Anfang f. 1 الله الله الملك الحق المبين . . . وبعد فهذا كتاب نفيس لم يسبقنى احد الي وضع مثاله ولا اطن احدا نسم على منواله ضمننه جميع العهود التي بلغننا عن رسول الله صعم من فعل المامورات وترك المنهيات المخ

Dies Werk desselben Verfassers soll die weltlich Gesinnten aufmerksam machen, wie sie in Erfüllung ihrer religiösen Obliegenheiten viel zu wenig leisten, und ihnen Gelegenheit geben, an den einzelnen hier vorgeführten, von Mohammed den Gläubigen auferlegten, Verpflich-

tungen zu prüfen, in wie weit sie denselben genügen oder nicht, und an ihrer Selbstveredlung danach zu arbeiten. In den meisten Fällen sei es gerathen, da diese Aufgabe ihre Schwierigkeiten habe, sich der Leitung eines frommen und kundigen Seilis anzuvertrauen; die Kenntniss der Rechtsgrundsätze allein genüge dazu nicht. Jede der hier aufgeführten Verpflichtungen (عهود) ist gestützt durch zuverlässige Traditionen, da der Verf., durch Erfahrungen an seinem Werke الجر المورود في المواتيق والعهود (das die ihm von seinen Lehrern auferlegten Verpflichtungen behandelt) gewitzigt, neidische Unterstellungen in Betreff seiner Gläubigkeit von vornherein abschneiden wollte. Der Verf. bedient sich in jedem Falle, den er behandelt, des Ausdrucks أخذ علينا العهد العام, weil Mo-Rammed bei seinen Kanzelreden alle Gläubigen bis zur Auferstehung im Auge gehabt habe. -Das Werk zerfällt in 2 Theile, Gebot u. Verbot. Jenes zuerst behandelt, weil es im Wesen des Gläubigen liege, gehorsam gegen Gott zu sein und dessen Gebote zu befolgen, während der Ungehorsam und das Thun der verbotenen Sachen eher als etwas accidentelles (عارضة) anzusehen sei.

Das Werk selbst beginnt dann, nach dieser längeren Vorrede, f.4b: (حقوقسم المامورات وهوقسم المامورات علينا العهد العام من رسول الله صغم ونرجو من فصل ربنا الوفاء أن تخلص النية لله تعالي في علمنا وسائر اعمالنا وتخلص ساير اعمالنا من ساير الشوايب حتى من شهود الاخلاص ومن خطور استحقاقنا المخ حنى علينا . . . صغم أن نتبع السنة المحمدية 6b في جبيع اقوالنا وافعالنا المخ

u.s.w. Dieser 1. Theil behandelt 253 Verpflichtungen; die letzte f.261°: معم ان معم ان اخذ علينا المائحة الإعمال الصائحة الإ

فقال لي لم: *Schluss von Pet. 527, f. 264 معك شيء لا تصعد فقلت لا اطبق فقال لي يكون معك شيء من الدنيا فقلت ما معي شيء ففتح كفي اليسار فاخرج من بين اصابعي حو السفاية فقال ارمها وانت تصعد فرميتها فصعدت فالحمد لله رب العالمين

Pet. 528 enthält den 2. Theil, mit besonderem الجنورة الثاني من العهود في قسم المناهي : Titel f. 265* وهو آخر كتاب العهود مائة واثنين وثلاثين عهدا Der Verfasser heisst hier: الشعراني.

F. 265 Anfang dieses Theiles (nach dem قسم المناهي وهي اقل من المامورات لان :(Bism.) الاصل في الوجود الطاعة اللهم الا إن يجعل الامر بالشيء نهي عن صده فيكون من للك اكثر من المامورات أذا علمت ذلك فنقول وبالله التوفيف

Dieser Theil umfasst 132 Verpflichtungen, also unter Anschluss an den voraufgehenden Theil No. 254 — 385. Die Einleitung jedes der Verbote ist wie dort.

165° اخل علينا العهد . . . صعّم أن لا نتدين 165° بفعا شيء من البدع المذمومة المخ

٢٥٥ اخذ . . . صعم ان لا نتهاون بتاخير 268 الاوام الشعية بل نبادر لفعلها

٨٥٥ اخذ . . . صعب ان لا نبني لنا في دركات ٥٤٥٥ النار مسكنا ولوقدر مفحص قطاة المخ

والاحاديث في ذلك كثيرة مشهورة : "Schluss f.359 في كتاب الترغيب والترهيب وغيرة من الكتب وفي هذا القدر كفاية والله تعالى اعلم وليكن نلك آخر كتاب لواقي (مشارت ١٠) الانوار القدسية في بيان العهود المحمدية والله سجانه وتعالى المامون بمنه وكرمه ولطفه امين

Schrift: gross, kraftig, rundlich, flüchtig, unschön, vocallos. Stichwörter roth. Arab. Foliirung, bei der 77 und 333 beim Zählen übergangen sind. F. 105-144 von neuerer Hand, gross, gerade stehend, deutlich, vocallos. F. 30 ist noch neuer, klein u. deutlich, vocallos. - Abschrift vom J. 991 Moharram (1583). - HKh. V 12052.

3103. We. 1594.

92 Bl. 8°c, c. 23-26 Z. (211/4×16; 161/2×111/2°m). -Zustand: ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken, so besonders f. 83^t. 88^s. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe.

Dasselbe Werk. Titel und Verfasser und Anfang ebenso. Enthält etwa das erste Drittel des Werkes und umfasst ungefähr 111 Verpflichtungen (die Zahl ist nur im Anfang bei jeder Verpflichtung übergeschrieben, späterhin steht sie nur dann und wann am Rande).

Die Handschrift hört hier bei Besprechung اخذ علينا العهد العام من رسول الله صعم: des Satzes اذا لم يقسم لنا جهاد ان لا ننفر من الامور التي ورد f. 91b auf mit den Worten: انها تلحقنا الم ولو كشف للمتصوفة لراوا للك الجرء يدق ولا يزول ومن هنا استغفر الاكابر من افعالهم الحسنة وسمعتم

Schrift: ziemlich gross, etwas rundlich, deutlich, vocallos. Uebarschriften u. Stichwörter roth. Am Rande oft Inhaltsangabe. — Abschrift c. 1200/1785. — Collationirt.

F. 91^b u. 92^r eine Stelle aus الزواجر (des und f. 92b eine Stelle aus (ابن حجر الهيثمي einem Werke über Tradition, in welcher das Verdienstliche des Gebetes behandelt wird.

We. 275, 2, f. 34b eine Stelle aus demselben Werke.

3104. We. 1807. 7) f. 81 - 109.

8vo, 23 Z. (20 × $14^{2}/_{3}$; 15 × 10^{cm}). — Zustand: ziemlich gut, doch etwas fleckig, besonders auch am oberen Rande wasserfleckig. - Papier: gelb, stark, glatt. -Titel u. Verfasser f.81a:

, " في آداب الفقراء لعبد الوهاب الشعرائي Nach dem Vorwort f. 81b unten ist der Titel:

مدارج السالكين الى رسوم طريف العارفين

اقول وانا العبد الفقيم الحالله تعالى: Anfang f.81b: عبد الوهاب بن احمد بن على بن احمد ابن محمد بن موسى بن مولاي بن عبد الله بن على سلطان تلمسان واحد امحاب سيدي الشيخ ابي مدين الانصاري رة الحمد لله رب العالمين واصلّى واسلم على سيدنا محمد . . . وبعد فهذه رسالة لطيفة في بيان نبذة صالحة من آداب الفقراء القاصدين طريق الله الج

Cüfische Abhandlung desselben Verfassers vom Benehmen, Verhalten und Streben der Cüfis.

في سندنا بالتلقين f.81 باب, 1 Kapiteln: 1 باب في آداب 85° باب .2٪ زولبس الخرقة وبيان آداب الذكر في آداب المريد مع شيخه 87 باب. 3 زالمريد في نفسه في نبذة من آداب المريد مع اخواند 102 باب. 4 في صفات المريدين الصادقين مفرى 105 باب. 5 علي جميع احوالهم ومقاماتهم

ومن نم ينتفع بروية شيخة : Schluss f. 109*: ومحبته لم ينتفع بكلام في أورات والله يهدي من يشاء الى صراط مستقيم وحسبنا الله . . . وصلى الله النخ Schrift: ziemlich gross, kraftig, deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. - Abschrift c. 1200/1785. HKh. V 11659.

Dasselbe Werk ist enthalten in Pm. 157. 47 Bl. 8°, 21 Z. $(18^{1}/4 \times 12^{1}/4; 12^{1}/2 \times 6^{1}/3^{cm})$. — Znstand: ziemlich gut, doch nicht völlig sauber. - Papier: gelb, glatt, ziemlich dann. - Einband: schöner Halbfrzbd.

Schrift: gross, krāftig, etwas rundlich, gleichmāssig, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. - Ab-فتح الله بن الحاج ابي بكر von فتح الله بن الحاج ابي im Auftrage des أبن صافى الحلبي الشافعي القادري احمد بي عبد الله البغدادي القادري

3105. Spr. 825. f. 192b. 193.

Format etc. u. Schrift wie bei f.159b. - Titelüberschrift: رسالة نكات الأخوان بعون الله الملك المنان Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله رب العالمين والعاقبة . . . Anfang: اما بعد فيقول . . ، محمد . . . الغاروق الجشتي . . . هذه رسائة نكات الاخوان . . . نكتة العقل ما ينجيك من الاخلاق المذمومة الى الاخلاق المحمودة، نكتة العلم الخ

Ganz kurze Aufzählung der einzelnen Punkte (نكتة), auf die es für die Çūfis ankommt, von Mohammed elfaruqi elģesti um 1000/1591. — Nicht zu Ende; bricht hier ab f.193b unten mit: نكتة حقيقة لخف العدم نكتة فناء الغناء عدم الشعور٬

3106. Spr. 825. f. 162b-177b.

Format etc. u. Schrift wie bei f.1590. - Titelüberschrift: رسانة مَراجين العشاق من احر الاشواق Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله الذي نور قلوب المشتاقين :Anfang auf dem Wege zu Gott. مقامات الاولياء | بانوار الذات وابدانهم بآثار الصفات . . . أما بعد

فيقول ... محمد ... الفاروق الاودهى الجشني جراغ دهلی . . . هذه مراجین العشاق . . . يتزين بها الاعناق بعناية الله الرزاق؛ مرجان واعلم أن العشف يكون حيث لا يعنب معد العاشف والمعشوق الح

Cüfische Erörterung in einzelnen ziemlich kurzen Sätzen, Perlen genannt, über das Wesen der Liebe, das Verhältniss des Liebenden zu seinem Liebesobject, seine Freude und sein Leid im Anschauen, Vereinigt- und Getrenntsein; von demselben Mohammed elģeśtī.

في السنة أو في اليقظة على حسب :Schluss صفائد قال قبل كيل يعمل على شاكلته

3107. Lbg. 398. 3) f. 136-22.

8vo, 17 Z. $(19^{1}/_{2} \times 13; 9 \times 7^{cm})$. — Zustand: die obere Hälfte ganz wasserfleckig. - Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. - Titel fehlt; nach dem Vorwort:

Verfasser fehlt. Nach HKh .:

لتحمود الاسكداري

الحمد لمن لم العظمة والكبرياء : Anfang والصلوة على سيد الانبياء . . . وبعد فهذه رسالة في تحقيف بعض ما خصّه الله تعالى بالانسان الن

Mahmud eluskudārī † 1088/1628 erörtert die den Menschen verliehenen Vorzüge und Gaben in 3 Kapiteln, in cüfischen Betrachtungen. ; في التوبة 14^b باب. 2 ; في خلف الانسان 13^b باب. 1 . في جمعية الانسان واحتجابه بالسر الالهي 16 باب . 8

F. 196-216 oben enthält eine çüfische مسية vom Verfasser.

فان الله ارحم بكم جميعا : Schluss f. 22b من هذه بأبنها فنفرق المسلمون على افضل سرور واعظم بشارة تمت

Schrift wie bei 1), aber grösser. - HKb. IV 8847.

F. 22ª unten eine längere Notiz über die

3108. Pet. 572.
4) f. 31b-36a.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Titelüherschrift:

Verfasser: s. Anlang.

الحمد لله الذي اوجد العالم: Anfang f.31b الشيخ من الغيب الي الشهادة . . . أما بعد قال الشيخ . . . عبد الكريم بن محمد اللاهوري . . . اعلم يا اخي وفقك الله لما يحبه ويرضي فلا بد لك من ثلاثة اشياء بتوحيد ومعوفة وعبادة الن

'Abd elkerim ben mohammed ellähöri, um 1060/1650, behandelt die dem Frommen (Çüfi) nothwendigen drei Erfordernisse.

وكان قلبي بين اصبعين من اصابع: "Schluss f.36 الوحمن يقلبه كيف يشاء والحمد لله رب العالمين

Nach der Unterschrift ist die Abfassung der kleinen Schrift vom J. 1062/1652.

3109. Pet. 572.
2) f. 25^b-28^a.

Format (Text: $13 \times 8^{9/3^{em}}$) etc. und Schrift wie bei 1). — Titel fehlt.

الحمد لله الذي اطلق السنة : Anfang f. 25^b: الحبائه الذي اطلق السارة . . . الحبائه بانواع الحكم واطلعهم علي غوامص اسراره . . . الما بعد اعلم يا اخي ان اهل الله قد انتفت عنهم صفات Schluss — البشرية فلما حصل لهم الفناء الح وحصل لهم ذوق وازدادت محبتهم للحق عرّ وجلّ : 6.28^a

Derselbe Verfasser behandelt hier, unter Anführung einiger bezüglicher Anekdoten, den Satz, dass der Mensch durch innig hingebende Liebe sich Gott nähere.

3110. We. 1704.

التى المسلة المستاة جوهرة العلوم ودرة الفهوم التى الملاها الوارد الرباني . . . أيوب بن أحمد بن اليوب الخلوذي الامام عصرة الشيخ الاكبر والكبريت الاحمر محيى الدين ابن العربي الحاتمي الطائئ برسم اخيد في الله . . . احمد افندي الزيني

الحمد للم الذي انعش :Anfang f. 113b الحمد للم الذي انعش العرفة لطايف اوليائه . . . وبعد فهذه رسالة الحبة والوداد الواردة من حصرة القربة والاسعاد

Abhandlung des Ejjüb ben ahmed el-halwatī † $^{1071}/_{1660}$, allerlei çüfische Anschauungen erörternd.

بيان برنامج هذه الرسالة وانمونجها أكان برنامج هذه الرسالة وانمونجها ومدخلها الصدي على المولي المذكور وتحرجها الاعلام الله المدكور وتحرجها الاعلام الله المحتى حقيقة الجع وتقريب معنى الفرق للسمع أكان الكور العلب ذاكر الحداد الأعلام المحتى الموسلة والوقوف بها على ذكر الجلالة أكان المحاسمة الحكم بين اهل: \$\$\$ Schluss f.130

3111. We. 1704.

الود والعرفان " وليس يقال شي غير هذا ' فاوله وآخره السلام "

Format etc. wie bei 8). — Titel fehlt. Versasser:

نفد لله الذي جعل اولياء اركان العالم: Anfang . . . وبعد قان الشيخ العارف بالله تعالى . . . سيدي الشيخ سالم الذي هو من ملاحظة السوي سالم الخ

In dieser Abhandlung behandelt derselbe Verf. die Zustände und die Aufgaben des Çüft, unter Anknüpfung an ein Gedicht (40 Verse), dessen Anfang f. 73° (Basit):

يا دهر جدّ لي بما اهواه منك ولا تبخل على فليس البخل من شيّمي

الي محيط الحقيقة المحمدية : Schluss f. 76* تدلي الي مركزها فكان وارثا وهو المطلوب والسلام والحمد لله . . . على سيد المرسلين ،

3112. We. 1704.
23) f. 93^a-93^b.

Formatetc. wie bei 22). — Titel s. Anfang. Verfasser: ايوب الخلوتي

الحمد لله عنه فخيرة اهل الملامة :Anfang وانهم هم الاعيان وغيرهم من الامثال وهم كما قال الشيخ الاكبر . . . قوم لا يظهر على طواهرهم شئ المخ

Cüfische Abhandlung desselben Verf., den Grundcharakter der Çüfis behandelnd. -بين الروح القدسية والنفس الناطقة: 'Schluss f.93b: وهذا آخر ما وجدناه من هذه الذخيرة والحمد لله،

3113. We. 1704. 62) f. 164b - 166b.

Format etc. und Schrift wie bei 61). - Titel fehlt. Versasser fehlt, Es ist:

ايوب الخلوتي

الحد لله فاتح الغيب وكاشف الريب قدر : Anfang المقادير وتدبر التدابير واجري القلم بماكان وما يكون الخ Abhdlg desselben, Schilderung des Cuft. واسرعها فاتحا وانجاها في الدارين واكثرها :Schluss منحا وفي فتجير الوارث المحمدي والعارف الاجدى والسلام

3114. We. 1704.

20) f. 90° - 91°.

Format etc. wie bei 19). - Titel s. Anfang. Verfasser:

ايوب الخلوتي

لله الذي جعل الظلمة غيبا والنور : Anfang شهارة . . . هذه ذخيرة العبادة والعبودية والعبودة وهي ثلاث مراتب في الحكمة للواحد الحق جل وعلا المز

Abhandlung desselben über Gottesverehrung in drei Abstufungen.

وكل واحد منهم ربع عشر : "Schluss f. 91 رجل كامل من الرسل صلوات الله عليهم والورثة قدس الله اسرارهم والسلام والحمد لله وحده،

3115. We. 1704.

21) f. 91a - 92a.

Format etc. wie bei 20). - Titel: s. Anfang. Verfasser:

ايوب الخلوتى Anfang:

قوموا انظروا مغرما لتج الغرام به فصار من سقمة بخفى عن النظر Darauf noch 5 Verse; alsdann: هنه نخية الكِنَف وهو المرص وقد يطلق على مرص الحبة خصوصة المن

Abhandlung desselben, von der Liebeskrankheit zu Gott und dessen Lobpreisung. -هي مودّة اهل الايمان ومصادقتهم ومن : *Schluss f.92 احت غير الله عذب به فاعلم ذلك والسلام والحد لله وحده٬ 3116. We. 1704. 8) f. 72b - 73a.

Format etc. u. Schrift wie bei 7). - Titel: s. Anfang. Verfasser ist: ايوب الخلوتي

الحد الم عنه ذخيرة الغيرة في الحبية عنه الحد الم على الحبوب وهل هي من الاحوال القايمة بالحب فلا تنفك مند او منزللا من منازل الحبلا وهل هي غاية او يرتقى الحبّ عنها اذا ارتقت محبنه الرخ

Abhdig desselben, von cüfischem Standpunkt aus, über die Eifersucht in der Liebe u. ihre Grade u. die Heilung derselben. - Schluss f. 73: فهذا هو الدواء النافع والسلام وصلى الله على سيدنا البخ

3117. Lbg. 889. 1) f. 1-13.

111 Bl. 8°, 25 Z. $(21 \times 15; 16 - 17 \times 10^{1/2})$. -Zustand: wurmstichig, etwas fleckig, bisweilen (am Rande) ausgebessert. - Papier: gelb, stark, etwas glatt. - Einband: Kattunbd mit Lederrücken. - Titel u. Verf. f. 14:

ك" تحفة الأبرار في ذكر شيء من فضل تحبة الأخيار لابي الحسن على بن عبد الله المصرى

(Der Titel so auch im Vorwort.)

الحمد للم رب العالمين والصلاة ... Anfang f.1b: وبعد فهذه رسالة في ذكرشيء من فصل الصحية في الله تعالى الخ

Abhandlung des 'Ali ben 'abdallah elmicri, um 1076/1664 am Leben, über die Vorzüge, zu den Frommen zu gehören; Vorschriften über das Verhalten im Verkehr mit denselben, und Aufzählung der für sie erforderlich. Eigenschaften, Dieselbe zerfällt in 2 Abschnitte u. Schlusswort. 1.فى ذكر شيء من فضل الصحية فى الله تعالي و $f.1^{\circ}$ فصل في ذكر شيء من حقوق الصحبة 36 فصل 2.

Die Hauptsätze beginnen hier immer:

ومن حف الاخ على الاخ ان 96 الخاتمة في ذكر شيء من أداب القوم

Die Hauptsätze beginnen: ومن آدابهم

ولا يقطعوا رجاء من ارتجاهم : Schluss f.13* اللهم لا تقطع رجاءنا . . . واغفر زلاننا برجتك يا ارحم الراحين ا وهذا آخر ما يسر الله تعالى بجمعه . . . الحمد لله البخ

Schrift: magrebitisch, etwas blass, ziemlich gross, gleichmässig, vocallos. Stichwörter roth. Autograph. -Abschrift c. 1075/1664 (vgl. f.796: im J. 1100/1688). -- Collationirt.

3118. Lbg. 628.

37 Bl. 8^{vc}, 32-47 Z. (21 × 15; 18¹/₂-20¹/₂ × 12-14³/₄c^m). Zustand: ziemlich gut, doch die untere Ecke in der 2. Hälfte fleckig und auch Bl. 1 u. 2 voll Flecken, auch ausgebessert. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt. — Einband: brauner Lederbd. — Titel und Verfasser f.1^a:

ر" تسلية الاحزان وتصلية الاشجان لمطفى البكرى الصديقى الخلوتى سبط آل الحسن

(Der Titel in der Vorrede f. 2b ebenso.)

الحمد لله الذي بسابق حبه : Anfang f.1 . . . طهرت كوامن الحقائق . . . وبعد فيقول . . . مصطفى بن كمال الدين بن علي . . . لما شاء الله تعالى يعد انقضاء زيارتنا للحرم القدسي الح

Schluss f. 37* (mit einem langen Gedicht des Verfassers, dessen letzter Vers): كذا الآل والاسحاب ثمّ وتابع مدا الدهر ما لاح الهلال وادبرا

وصلى الله على سيد الاحباب . . . الي يوم الدين والحمد لله رب العالمين

In der Unterschrift von 10 Versen giebt der Verfasser die Zeit der Abfassung des Werkes an. Es kommen viele Verse und auch längere Gedichtstücke, hauptsächlich vom Verfasser selbst, darin vor.

3119. Spr. 896.

78Bl. 41°, 23 Z. (24×15°/3; 171/2×11°m). — Zustand: stark fleckig, unsauber, der Text an einigen Stellen beschädigt. — Papier: gelb, stark, wenig glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel u. Verfasser fehlt.

للحد المد الذي فنق وجود الموجودات: Anfang f.1° ان بقدرته . . . وبعد فقد سالني بعض الاخوان . . . ان ارسم رسالة . . . اذكر فيها كيفية الدخول في باب هذا الطريق وآداب السالكين من اهل هذا الغريق الخ

Abhandlung über die zum Eintritt in die Çüfik nöthigen Eigenschaften und über den Bildungsgrad der Çüfis, in ungezählten Kapiteln (und Abschnitten).

باب في بيان ما يجب على سالكي طريق الله بل •f.2 على كل عبد الله'

باب في بيان ما ينبغى للمريد السالك الحبّ الصادي •6 وجب عليه في طريف القوم من اهل الله

اب في بيان كيفية التوبة والرجوع الي الله تعالى 80

باب في بيان كيفية الزهد

باب في بيان كيفية التوكل

باب في بيان كيفية الرضي ومقام الراضين 11"

اب في بيان مقامات الحبّين والحبوبين العبان مقامات الحبّين والحبوبين

والله ذو الفصل العظيم والحمد : Schluss f. 30° . ونسال الله لله رب العالمين اولا وآخرا وظاهرا . . ونسال الله تعالى حسن المتابعة والموافقة والمصادقة والمسالمة والمكالمة والمشاهدة بغير حجاب وهو الكريم الوهاب

Schrift: ziemlich grosse, geläufige, kräftige Gelehrtenhand, deutlich, aber unschön, vocallos. — Abschr. c. 1050/1610.

3120. Spr. 1993.

36 Bl. 8°°, 17 Z. (18¹/2×13¹/2; 12×9cm). — Zustand: stark fleckig; der Text an einigen Stellen abgescheuert u. f. 6 beschädigt. — Papier: gelb, glatt, stark. — Ein band: Pppbd mit Kattunrücken. — Titel fehlt, steht im Vorwort f. 24³, 14:

مصباح الأرواح

Verfasser fehlt; steht f. 24^b, Z. 3; 2^a, 6; 4^b, 7: عبد الخالف البصري

Bei HKh. ausführlicher:

عبد الخالف بن ابى القاسم المصرى الصوفي

Anfang fehlt, wol nur 1 Blatt. Das Vorhandene beginnt f. 24°, 1: سبق فيما تقدم لي من الكتب المبرفنة في علم التحقيق الخ

Ein kleines çüfisches Werk, die menschliche Schöpfungs-Entwicklung und die Zeitphasen behandelnd, von 'Abd elhäliq ben abu 'lqāsim elmiçri. Es zerfällt in 4 أَمْمُواً.

فى أن النشأت الانسانية خلاصة مراتب 24b مصوأ 1. المخلوقات وآخر درجات المكونات، . . .

في الادوار الدهرية التي تكرر في مقتصاها 2 مصوا .2 الانسان . . . (دور in 4)

3. أختلاف النشأت الانسانية في ايام الوجود... 4 مصوا ... Dieser Abschnitt, in welchem 30 Monatstage einzeln in Bezug auf die in sie fallende schöpferische Thätigkeit Gottes behandelt werden, bricht hier ab beim 19. Tage, mit den Worten f. 7 فاذا هم قيام ينظرون اشارة التي رفع الحجاب عن فاذا هم قيام ينظرون اشارة التي رفع الحجاب عن Das Uebrige fehlt.

Schrift: klein, gefällig, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften u. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1100/1888. HKh. V 12150.

3121. WE. 124.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Titel f. 1696 Mitte: كتاب تحدير السالك من الوقوع في المهالك Verfasser (so auch f. 1704):

أبو العباس أبو الجود شهاب الدين أحمد بن شعبان الغرّى الشافعي الصوفى الانصاري'

الحمد لله الذي معد : Anfang f. 170 الحمد لله الذي معد الطالبين طريقا والخدا . . وبعد فقد ورد على سؤال من بعض الفقراء الصالحين والاخوان المحبين الخ

Dies Werk ist veranlasst durch eine Frage, die sich auf das frivole Verhalten mancher Cüfis zu fremden Weibern bezieht: nämlich ob dasselbe erlaubt sei oder nicht. Auf Verlangen Einiger hat Ahmed ben sa'bān elyazzī sihāb eddīn abū 'lģūd den Gegenstand etwas ausführlicher, mit allerlei Nutzanwendungen, behandelt.

Vorhanden ist davon nur eine Seite: das Uebrige fehlt.

3122. Spr. 298.

Schrift wie bei 1), aber enger und gedrängter.

Ueberschrift: والمحدد العص للعارفين رمّ Ein Regez-Gedicht in 63 Versen, anfangend: القول في ذكر ثياب القوم وانها غالية في اللوم Betrifft die Kleidung der Çūfis. — Schluss: وهذه خاتبة الثياب والحمد للمهيمن الوهاب

Spr 809, f.56. 57 dasselbe (in 67 Versen).

3123. мо. 80.

1) f. 1—110.

143 Bl. 8°, 17 Z. (15 × 10; 10 ½ × 6½ cm). — Zustand: am Rande und auch am Rücken meistens wasserfleckig; im Ganzen ziemlich gut. — Papier: farbig, glatt, ziemlich dünn. — Einband: brauner Lederband mit Klappe. — Titel fehlt, steht aber f. 110° zur Seite:

dessen Richtigkeit auch aus der Außehrift f. 115ª hervorgeht.

هو در تقسيم وجه آنم وحوّاء بخوان :Anfang بشناس اي خوانندهٔ خطوط وجه كويم آدم عمّ كه حصرت رسالت فرموده است خلف الله تعالي آدم على صورته وعلى صورة الرجي از تقسيم خط وجه حوا كه يك سطر موي سراو ست ... قامت الرحم فاخذت حقوي الخ

Ein çüfisches Werk, die Liebe Gottes zur Creatur und die des Menschen zu Gott predigend. Ein Arabischer Text mit Persischen Betrachtungen, ist eher ein Persisches Werk.

پسمنزل آخر هم از علما وزاهدان وحكما :Schluss وشهدا بعالم عشف الهي ميكشدكم أذا قتلته انا ديته عن

Schrift: Türkische Hand, klein, hübsch, vocallos. Der Text in rothen Strichen. — Abschrift im J. 1001/1583 von مرويش علي. — Auf f.10 u. 29 folgt noch 10⁴ u. 29⁴, die beim Foliiren übergangen waren.

F. 113b ein Gebet 83lazi. F. 114. 115a leer.

3124. Mo. 80.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Ueberschrift (nach dem Bismilläh):

شرح محبت نامد الهي

خلف الله تعالى آدم على صورته Anfang: وعلى صورت الرحمن يعنى حف تعالى آدمي كندو صورتى اوزرينه خلف ايتدي ديمكدر الح

Derselbe Arabische Text, satzweise mit Türkischer Uebersetzung.

اذا قتلته فانا دیته یعنی قجن که :Schluss برکیمسه اولدورورم آنک قان بهاسی بن اولورم تمت

3125. We. 1539.

Format etc. und Schrift wie bei 2).

الحدد للم والصلوة على رسوله أما بعد فهذه Anfang: فبدأة من الكلام من الله العزيز العلّام الي قلب احقر فقراء الانام حسن الكردي . . . فاقول . . . اعلم أن العاقل هو الذي يحمى نفسه وغيره من مصار العقبي المخ

Ueber das richtige und innige Verhältniss des Çüfi zu Gott, von Hasan elkurdi.

فالحل في هذا المثال أمور اعتبارية : Schluss f. 44b متصادّة على شيء واحد وهو في حاله والله اعلم بالصواب

Auf f. 45—47° theils kürzere Gebete, theils einige talismanische Quadrate, u. dgl. F. 47° bis 51 leer.

3126. We. 237.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Ueberschrift:

اعلم يا اخى أن التوحيد بيت لا :Anfang دخول اليه الا من الابواب الخ

Aus einer Schrift über die Liebe und Vereinigung mit Gott und die Mittel dazu. In Prosa, mit kürzeren Gedichten untermischt. Dabei ein Stück, dessen Sätze der Reihe HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. ix.

nach alphabetisch anfangen; es beginnt f. 24: اهجر منامك لتنال مناك برصاه برح لنفسك بمرصاته وtc. und schliesst f. 25°: يا ليتنى متن يلوذ حماه

Das Ganze schliesst mit Beantwortung der einem Mönch vorgelegten Frage: Was die Menschen, trotz ihrer Kenntniss Gottes, von demselben entfremde? — Schluss f. 33°: رتاب الى الله من نتبه واقبل على ما يقربه الى رته،

3127. Spr. 1962.

 8vo , 17 Z. (Text 15×10^{om}). — Zuatand: fast ganz fleckig. — Papier: gelb, dick, etwas glatt.

Stück aus einem cüfischen Werke, das in mehrere فن getheilt ist. Das Bruchstück beginnt hier, fast zu Anfang eines dieser قالت لنعيم الحقايق . . . وبعد فان هذا الغن من العلم يفتق الى اهلية واستعداد الخ

Es zerfällt in viele (ungezählte) قاعدة. Zuerst: 189° قاعدة في خصوص طايفة الصوفية وجبلة امرهم Zuletzt 194° ult. قاعدة في مظاهر الشهود والمعرفة Das Weitere fehlt.

Schrift: gross, kräftig, etwas steif, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift: c. 1100/1688.

3128.

Hieher gehören auch Schriften von:

- عبد الملك بن محمد بن ابراهيم الخركوشي الواعظ (1 † 408/1015, u. d. T. شعار الصالحين .
- 2) $\frac{1}{(1286)}$ $\frac{1}{(1286)}$ $\frac{1}{(1286)}$ $\frac{1}{(1286)}$ $\frac{1}{(1286)}$ $\frac{1}{(1286)}$ $\frac{1}{(1286)}$ $\frac{1}{(1286)}$
- على بن عبد الله النميري الششتري
 نام بن عبد الله النميري الششتري
 نام بن عبد الله النميري
 نام بن عبد الله ال
- 4) عبد الله بن اسعد اليافعي أمرة † 768/1866, u. d. T. نشر الرجان في فصل المتحاليين في الله من الاخوان نشر المحاسن الغالية في فصل المشايخ : und auch اولى المقامات العالية
- نعمر العمري شبس الدين (5) أعمري شبس الدين (1445, u. d. T. الانتصار لطبيق الاخيار).
- 6) كمد بن ابراهيم ابن الحنبلي رضى الدين † ⁹⁷¹/₁₅₆₈, u. d. T. جوم المُريد ورجوم المَريد

- 7) عبد القافي الفاكهي um ⁹⁸⁰/₁₅₇₂, u. d. T. مباهيم الاخلاف السنية في مناهيم الاخلاف السنية
- 8) أبراهيم بن تيمور خان بن عزة البسنوي † 1026/1617, u. d. T. القلوب في الشوق لعلام الغيوب

b) Einzelne Auffassungen und Vorstellungen der Çūfīs.

3129. We. 1721. 6) f. $90^{b} - 96^{a}$.

Format (Text: 141/2×8cm) etc. u. Schrift (zu 17 Zeilen) wie bei 1); aber nur unten wasserfleckig u. oben am Rande. --Titel u. Vorfasser fehlt: s. unten.

الحمد لله رب العالمين وسلامه :Anfang على عباده . . . قال الشيخ ابو الحسن النوري رحم مقامات القلوب اربعة وذلك ان الله تعالى سمى القلب باسماء اربعة سماه صدرا وقلبا وفؤادا ولبا المر

Çüfische Abhandlung über die vierfache Stellung des Herzens zu Gott u. zur Religion. القلوب ثلثة الاول قلوب العصاة النخ Zuerst f. 92ª صفلا قلوب العارفين ال

حور قلب العارف لا تصل العارف الى 246 Zuletzt عظمة ربه تعالى ما لم يجاوز ثلثة احر جر الربوبية وجر المهيمنة وجر اللاهوتية

ومطر العداوة في قلوب الظالمين : Schluss f. 96° وريبح الحجاب في قلوب العاصين والله اعلم بالصواب الح

Diese Abhandlung könnte betitelt sein: بسائة في مقامات القلوب; vielleicht ist der im Anfang genannte ابو الحسن النوري, ausführlicher: ابوالحسن احمد بن محمد النورى الخراساني الصوفي + 295/908 der Verfasser.

F. 96b enthält u.A. eine Charakteristik des Çūfi.

3130. Spr. 769. 12) f. 91 - 94b.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

قال الشيخ الامام ابو عبد الله محمد بور : Anfang على الكيم الترمذي رحم في صفة القلوب الفؤاد هومدينة من مدائن النور وللنور سبع مدائن إولها الفؤاد ثمّ الضمير ثم الغِلاف ثم القلب ثم الشغاف ثم الحبّة ثم اللّباب الح

Mohammed ben 'als ben elhosein ettirmedi elhakım + 320/932 handelt hier über die Eigenschaften des Herzens, der Brust u. der Seele.

ثم الله وهو ادناهم والذي ذكينا : Schluss f. 946 السابق والفصل والآخر ما دون المقتصد وهو طالم تتتك

> 3131. Spr. 851. 6) f. 28b-36.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel und Verfasser f. 28 am Rande:

كتاب عيوب النفس ومداواتها تصنيف الشيخ ابي عبد الرحمن محمد بن الحسين بن مجهد بن موسى السلمي

الحمد لله اولا وآخرا وصلى الله على :Anfang محمد باطنا وظاهرا . . . الكعمل للد الذي عنف اهل صفوته عيوب انفسهم . . . أما بعل فقد سالني بعض المشايخ . . . أن اجمع له فصولا من عيوب النفس الخ

Mohammed ben elhosein ben moh. ben mūsā essulami ennīsābūrī † 418/1022 handelt hier von den Fehlern der Seele und wie dieselben zu heilen, in einer Menge Abschnitte, die anfangen ومن عيوبها (und dann jedesmal (ومداواتها).

ويسقط عنها بذلك عيبا من : Schluss f. 36b عبوبها والله يوفقنا لمتابعة الرشد . . . فاند القادر عليد والواهب له برحمته وفصله وصلي الله الج HKh. IV 8448 ganz kurz.

> 3132. Spr. 814. 4) f. 54a-64.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel und Verfasser f. 54a:

كتاب كيهياء السعادة لابي حامد الغزالي

الحمد للة الذي اصعد قوالب : Anfang f. 54b الاصفياء بالجاهدة . . . عنوان معدفة النفس اعلم أن الكيمياء لا تكون في خزاين العوام النخ

فصل في معرفة القلب وعسكرة . 1.58°

Abū hāmid elgazzālī † 505/1111 führt hier aus, dass die Erkenntniss der Seele und des Herzens und der Leidenschaften, wie Zorn und Begierde, oder auch der Regungen wie Erinnerung, Nachdenken, Hochmuth etc. nothwendig sei; das vollkommene Glück beruhe auf dreierlei: قوة الغصب وقوة الشهوة وقوة العلم, und zwar zu gleichen Theilen, damit nicht die Kraft des Wissens überwiege oder zu kurz komme: dann aber entstehe Geduld, Tapferkeit, Weisheit, ferner Keuschheit und Genügsamkeit.

لانهم يصيرون التي النراب : Schluss f. 63b ويبقى هو فى العذاب نعوذ بالله من ذلك ونستجير به . . . ولا حول ولا قوة الا بالله الخ

HKh. V 10998. Hier ist bloss von dem Persischen Werke die Rede, wovon dies höchstens ein Auszug sein kann, der sich dann bloss auf das 1. bezöge. Von Arabischer Bearbeitung ist da nicht die Rede.

3133. Lbg. 127.

28 Bl. 8°°, 22 Z. $(21^1/2 \times 11^1/2; 15^1/2 \times 7^1/2^{cm})$. — Zustand: fleckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pppbd mit Lederrücken.—Titel fehlt; er ist nach f.23°, Z.10:

ك" صوم القلب

Verfasser f. 1ª von später Hand:

ابو ياسر عمار بن محمد البدليسي

Anfang f.16 (gleichfalls von später Hand): قال للشيخ ... البدليسى الحمد لله وحدة وصلى الله ... وسلم فصل في صوم القلب وافطاره اعلم وفقك الله لطاعته ... ان علامة من استعمله الله تعالي في العبودية بشرايط آداب اعمال القلب حصول حسن التفقد الح

Das Werk des 'Ammar ben mohammed ben 'ammar ben maţar eśśeibanī elanda-lusī elbadlīsī abū jāsir, um والمناه المناه المنا

Schrift: blass, ziemlich gross, godrängt, gut, etwas vocalisirt. Bl. 1 u. 10 in kleiner Schrift erganzt. — Abschrift vom J. 603 Du'lqa'da (1207). — Collationirt.

ابر النجيب محمود Nach einem darüber von ابن عمر بن ابي علي الارباى الوجيهى اليافقى im J. 604 Çafar (1207) ausgestellten Lehrbriefe hat er es bei dem Verf. im J. 590/1194 gelesen.

3134. Lbg. 179.

296 Bl. 800, 22 Z. (20 × 151/2; 141/2×101/4cm). — Zustand: am oberen Rande wasserfleckig; nicht überall sauber; nicht frei von Wurmstich. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: brauner Lederband. — Titel f. 1a: الأرشاد الى النجاة; f. 7a: الأرشاد الى طريف النجاة. Verf. f. 1a:

عبد الله بن زيد العنسى عفيف الدين

اللهم الى معترف لك بالربوبية ولمن :Anfang f.1b

Diese Anleitung zur Seligkeit, von 'Abdallah ben zeid ben ahmed elansi husam eddin (und 'afif eddin) im J. 632 Rab. II (1235) vollendet, ist hauptsächlich gegen die Batiniten (f. 82^b ff.) gerichtet und zerfällt in 3 Haupttheile.

1. تَهْذَيْبِ النَّهُ بَتْرِكَ الْمِنَاعِي (mit Unterabtheilungen der verschiedenen Arten des Ungehorsams, der Nachtheile, welche gewisse Körpertheile und Gliedmaassen, wie Auge, Ohr, Zunge, mit sich bringen u. s. w.)

2. تهذيب النفس بحسن الخلق مع المخلوق 44 قسم (oder deutlicher f.8°؛ عند المعاشرة مع خلقه (Ueber die zum Verkehr mit Menschen erforderlichen Eigenschaften und über die Weise des Verkehres [f. 61° ff.] u. s. w.)

تهذيب النفس بالخصوع لله في اوامرة 80ª قسم.8 وجميع الطاعات

(Ueber den Gehorsam gegen Gottes Befehle auf Grund der Kenntniss der göttlichen Eigenschaften. Dieser Abschnitt zerfällt in 5 تكليف oder مامرا, mit verschiedenen Unterabtheilungen.)

Den Schluss bildet ein Abschnitt f. 2896:

في ذكر اهل البيت

فقد ذكرت انى وجداته ولم اطلف : *Schluss f. 295 الروايلا فيه وليس ذلك الافي مواضع ندرة بجدها القاري كذلك

.3135. Pm. 23.

8°, 21 Z. (Text: 15¹/2 × 8°m). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Titel fehlt; nach der Vorrede: وسألذ الأنوار. Verf. fehlt: s. Anfg.

الحمد لله رب [العالمين] الذي نور :Anfang قلوب العارفين بنور معرفته . . . أما بعد ايها اخوانى الطلاب من اهل القلوب والالباب . . فقال . . . يونس بن محمد الشكيمي البعلبكي يونس بن محمد الشكيمي البعلبكي . . . وصيتى الي من وقع نظرة على هذه الرسالة الح

Çüfische Abhandlung des Jünus ben mohammed ben moh. eśśakimi elba'labakki, im Anlass eines Besuchs bei حديري † 1048/₁₆₉₈ im J. 1016/₁₆₀₇ verfasst, über die 7 verschiedenen Seelenzustände u. deren Erleuchtung.

والتحقيق والشوق واللوق والتدقيق: Schluss الناف ان منشأ الافاصات لاولي العلم والرغبات الهي استلك ان لامدن . . . وتجذبني اليك . . . الله سميع قريب مجيب المحوات المين والحمد لله . . . في جميع الحالات المخ Schrift: gienlich klein, gut. vocallos. Stichwörter

Schrift: ziemlich klein', gut, vocallos. Stichwörter und Ucberschriften roth. — Abschrift c. 1100/1688.

3136. We. 1704.

Format etc. u. Schrift wie bei 30).—Titelüberschrift: وسالة مخاطبة النفس الامارة بالسوء عند اراده التوجّه بالحبّة الذاتية الى الله

ايوب الخلوني Verfasser:

الحمد لله رب العالمين اللهم صلّ على :Anfang سيدنا . . . هذه صفة مخاطبة النفس الامارة . . . جب عليه اولا أن يُعتقد أنه ليس الا عبد وهو ذاته Abhandlung des Ejjüb ben ahmed elhalwatt † 1071/1660, von den widerstreitenden Regungen der menschlichen Seele.

اعتقدت انه منك فلم التفت : Schluss f.98* اليه وها انا مجتهد في ذلك والسلام

Spr. 2005, f. 23b-25b.

Eine andere Abhdlg desselben, betitelt:

Anfang: الحبد لله الذي اودع قدرته في الصعفاء S. daselbst.

3137. We. 1706.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel fehlt. S. nachher. - Verfasser s. Anfang.

الحمد لله الحجب بالكمال عن ادراك :Anfang ذوي النقصان . . . وبعد فيقول خادم العباد . . . عبد الغنى بن اسمعيل الا لكل باب دار ولكل باب دليل ودار الحضرة انت بابها وطريقها . . . هذه بداية المريد ونهاية السعيد الماطرية الطرية المريد

Çüfische Abhandlung, die Verbindung mit Gott und namentlich die Erklärung der Ausdrücke القلب والنفس والروح unter Beziehung auf die Auffassung des الحاين الرازي † 664/1266 — behandelnd, von 'Abd elgani ben ismā'il ennābulusi † 1148/1780.

هوروح نبينا محمد صعّم لقوله صعّم: Schluss f.43b اول ما خلف الله روحي وفي رواية نوري وهذا آخر ما اردناء

3138. Lbg. 814.

217 Bl. 4°, 25 Z. (26°/2 × 18°/2; 19 × 13-13°/2°m). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken, z. B. f. 132-135; besonders am Ende wurmstichig. Bl. 1 am Rande ausgebessert. — Papier: gelb, dick, glatt. — Einband: Kattunbd mit Lederrücken. — Titel u. Verf. fehlt.

Anfang fehlt. Auf f.1° beginnt das 10. Kapitel des Werkes: "متحت القلب وحقة المحت المحتوات المحتوات

فى علاج مرص القلب من استيلاء النفس عليه 14. باب .11 باب .12 فى علاج مرص القلب بالشيطان 18. باب .13 فى مكايد الشيطان التي يكيد بها ابن آدم 23° باب .13

Der Verfasser behandelt in diesem cüfischen Werke die Krankheiten des Herzens, deren Grund die Leidenschaften und besonders auch die List des Teufels sind und giebt die Mittel zur Heilung an.

Andere Kapitel sind hier nicht vorhanden, wenn nicht in den Lücken die Anfänge solcher, nebst den Ueberschriften, sich finden. Das 13. zerfällt in eine grosse Menge von Abschnitten, die zum Theil auch wieder Unterabtheilungen haben, z. B. in Jiže, f. 114 ff., deren sich daselbst 80 finden, wovon die ersten 16, der dort befindlichen Lücke wegen, fehlen. F. 181* ff. ist ein langer Schluss-Abschnitt des Kapitels darüber, dass die Kenntniss Gottes der Grund und die Hauptsache der Religion sei. Bei welcher Gelegenheit der Verfasser sich besonders von f. 186 an über Götzendienste, auch die der früheren Zeiten, über das Christenthum und das Nicäische Concil f. 205* ff. äussert.

Der Schluss fehlt; hier ist zuletzt von der Anbetung des goldenen Kalbes Seitens der Juden die Rede; die letzten Worte f. 2176: فقال هرون يا قوم انما فتنتم به وان ربكم الرحمن فاتبعوني واطبعوا امري'

Schrift: gross, kräftig, deutlich, vocallos. — Abschrift c. 900/1494. — Collationirt. — Vor f. 1 fehlen 20 Bl.; nach f. 9 fehlt 1, nach 39 8, nach 70 10, nach 113 4 Bl.

Der Verf. lebt nach أبن الجوزي, den er citirt. Er hat nach f.161°,6 ein تناب المفتاح geschrieben.

F. 64^b ff. steht eine Qacide, 130 Verse lang, aufangend (Kamil):

نعب الرجال وجال دون مجالهم زمر من الأوباش والاندال Dieselbe steht in Pm.82, 2, 119. cf. Spr. 794. 833.

3139. Spr. 847.

17 Bl. S^{vo}, 21 Z. (19¹/₂×14; 13¹/₂×9^{cm}). — Zustand: wasserfleckig, der Rand öfters schadhaft und gebessert,

wobei auch der Text beschädigt ist. — Papier: gelblich, ziemlich stark, etwas glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel f.1*:

كتاب شقّ الجبوب في اسرار معانى الغبوب وتجلّي المحبوب في الله الغبوب وتجلّي المحبوب في الله المعادية Variassar fehit.

الحمد لله رب العالمين في كل : Anfang f. 16 وقت وحين حمدا . . . أما بعد فقد سالني بعض اخواني من الحبين أن أعمل له نبذة لطيفة في معرفة حقيقة القلب وسعته الن

Qufischer Tractat, behandelnd das Wesen des القلب (Herzens); zu dem Zwecke erörtert der Verfasser zuerst: die Erkenntniss Gottes, dann die der Seele nach ihren Theilen und Stufen, des Geistes und des Verstandes, des Wesens des Herzens und seines Geheinnisses; den Sehluss macht ein Abschnitt über die Gottesnamen في معرفة اقسام الديمة وما يتعلق بها und dass das höchste Wesen sich in jedem derselben offenbart [تنتل الدات العلية عن شانها بكل أسم منها].

وانَّما تنجلي لكنل حصرة تجليًّا : Schluss f. 12b يناسب تلك للصرة فافهم ذلك والله سجانه وتعالى اعلم' الخ

Schrift: ziemlich klein, fein, hübsch, gleichmüssig, vocallos. Rothe Stichwörter. — Abschrift c. 1150/1737.

3140. Lbg. 554.

8°°, 23–24 Z. (20 \times 14 $^{1}/_{2}$; 15 \times 8 $^{1}/_{2}$ cm). — Zustand: zieml.gut. — Papier: weisslich, glatt, dünn. — Titel f. 328°:

ر" في جهاد النفس الامارة والرجوع الى الله تعالى Verfasser fehlt.

الحمد لله الذي جعل الجهاد : Anfang f. 329* في النفس الامارة افصل الجهاد ... وبعد فان النفس الامارة بالسوء هي اعظم قاطع عن حصرة الله الح

Handelt über das Ringen der Seele nach dem Hingelangen zu Gott und über den Kampf, den sie zu bestehen hat gegen den Satan, die weltliche Lust und die fleischlichen Begierden, um des rechten Glaubens in der Furcht Gottes theilhaft zu werden. لا يخفى الرحمة هي اجل : Schluss f. 336b النعم والله تعالى نعمه لا تعدّ ولا تحصى نسال الله ان يرحمنا في الدنيا والآخرة تم

Schrift: zieml. klein, gedrüngt, vocallos. — Abschrift um ¹²⁷⁰/₁₈₆₄ von حقى — Am Rande oft Bemerkungen.

F. 328^b, von derselben Hand geschrieben, enthält gleichsam eine Vorrede zu der folgenden Schrift dieses Bandes. Die Aneignung des Wissens ist die Grundlage der Religion; sie muss bethätigt werden durch Gehorsam gegen Gott, der dafür belohnt; derselbe besteht im Befolgen der Gebote und der Verbote, aber aus reinem Herzen, nicht aus Furcht oder aus Trachten nach Vortheil. Die den Augen unsichtbaren Sünden erkennt die Seele; darum muss sie ringen, sie zu überwinden; ihr Lohn ist das Erschauen Gottes.

3141. Pm. 15. 9) S. 85 - 92.

Format etc. und Schrift wie bei 6). - Titel S. 85:

ك" كشف الغيّة النفسانية في معرفة النفسانية

ebenso im Vorwort. — Verfasser S. 85:

شبس الدين محمد بن منصور بن محمد القدسى

اول ما افتتح به بعد حد من بهر الابصار :Anfang نور ظهوره . . . بسط الثناء على مناقب المولي الخ

Cufische Abhandlung des Mohammed ben mançur ben moh. elmoquadesi, von der menschlichen Gestalt und dem Wesen derselben mit Hinweis auf das Ziel der Selbstveredlung. In 6 أصن, ohne besondere Ueberschriften. Zuerst: ايها الاخ الكريم المنوع بالطايف التكريم المنوع بالطايف التكريم المدورة الانسانية 8.86 نصل . كيا علم ارشدك الله أن الصورة الانسانية 8.87 نصل . Zuletzt: 6. فصل . 8.91

هدانا الله وأياك أيها الاخ أوضح سبيل :Schluse العارفين بمنه وكرمه أنه لطيف خبير والحمث لله الح 3142. Lbg. 710.
2) f. 9^b-19.

Format (21 Z., 14×71/2cm) etc. u. Schrift wie bei 1). Der Text nicht in roth. Linien.—Titel fehlt; nach d. Vorwort:

حيوة القلوب لما يزول بد علل الجهل والذنوب Verfasser fehlt

الحداله الذي هدانا الى علم الاسلام ... وبعد : Anfang المخدونية المنظم الدين جمعتها من كتب المتفقهين المخ في المنظم الدين جمعتها من كتب المتفقهين المخ الدين جمعتها من كتب المتفقهين المخ الدي المعلم الله المتفارة يوم التنادي المتفارة المتفارة يوم التنادي المتفارة يوم التنادي المتفارة المتفار

A bachr. von افنِدي [في بلدة] اغروس A bachr. von نصمد بن عثمان افنِدي [في بلدة] اغروس im J. ا

3143. Pet. 690.

Format etc. u. Schrift wie bei 2). - Titel fehlt. Er iet etwa:
معرفة الكواطر

Verfasser fehlt: s. unten.

ومن علم الصوفية معوفة الخواطر ما :Anfang كان منها للحف ويخالف خلافه والخواطر وارد يرد على القلب في صورة الخطاب الخ

Dies ist, wie es scheint, ein Stück einer cufischen Abhandlung und erörtert die خواطر d. i. plötzliche Vorstellungen, Eingebungen, deren der Verf. viererlei aufstellt, nämlich خاطر من الملّف وخاطر من الملّف وخاطر من الملّف وخاطر من النفس وخاطر من الشيطان

كذلك لا يمكنه التمثل بصورة : 8chluss f. 25° المريد محفوظاً

Es folgt noch, nach einem kleinen Zwischenraum, ein Excurs über den Unterschied zwischen
Unterschied zwischen
Und الرصول und السلوك.
Darunter steht, es sei entnommen der Schrift des الأردبيلي
Über Çüfik
(في التصوّف): diese Notiz bezieht sich vielleicht
auch auf das soeben vorhergehende Stück.

3144. Pm. 422.

101 Bl. 8 vo , 16—17Z. (20 \times 14; 14 \times 9 om). — Zustan d: zu Anfang ziemlich unsauber, auch fleckig; Bl. 2 schadhaft

und mehrsach ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappbd. — Titel f. 1^a von ganz neuer Hand:

نثر الجواهر في المفاخرة بين الباطن والظاهر

In der Unterschrift steht einfach:

المفاخرة بين الباطن والظاهر

Verfasser: على الكبيرواني. Derselbe heiset ausführlicher:

على بن احمد بن محمد الكيزواني الحموي الشاذلي ابو الحس

Anfang fehlt; er ist auf f. 16 von derselben Hand, welche den Titel geschrieben hat, ergänzt und beginnt: الخبيل على المائية الكريم لاهل الخبيل على سائر البريات جل شانه الخطيئات . . . الجبيل على سائر البريات جل شانه الخطيئات . . . الجبيل على سائر البريات جل شانه الخطيئات . . . الجبيل على سائر البريات جل شانه المنابق متعرف المنابق والمنابق المنابق متعرف المنابق المنابق المنابق المنابق من المنابق المنابق

Der Verf. geht von der Thatsache aus, dass der Körper des Menschen, aus Materie u. Geist bestehend, Gegensätze in sich schliesst, und es frägt sich, wem der Vorzug gebührt, dem Aeusseren oder Inneren des Menschen. Diese Frage wird hier als Streit zwischen beiden erörtert (von f. 5 an): die einleitende Formel ist hier: نقال باطنی لطاهری لباطنی لطاهری لباطنی لطاهری لباطنی Das Ganze läuft darauf hinaus, dass jeder Theil bei dem bleibt, was er hat und keine Einigung erzielt wird. Das Ganze ist ziemlich reichlich mit Versen untermischt.

Der vielleicht richtige Verfasser 'Ali ben ahmed elkīzwānī starb im J. 955/1548 (No. 3040). Schluss f. 17b:

دقت تحقّف معنى لطيفا في طى رمزي مرموز ظاهر وصلي الله على سيدنا . . تسليما الي يوم الدين "نت Schrift: gross, weit, gefällig, vocallos. Stichwörter

Schrift: gross, weit, gefällig, vocalles. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1100/1688.

3145. Spr. 825.

Format etc. u. Schrift wie bei f. 159b). — Titel überschrift: رسالة الجمع بين الدنيا والعقبي بعناية الله العليا Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله رب العالمين والعاقبة ... الفاروق والحشتى أما بعد فيقول ... محمد ... الفاروق والحشتى ... هذه الرسالة المكرمة في الجمع ... واعلم أن الدنيا محمودة مع العقبي من كل وجد الرح Cufische Betrachtung, dass die Welt als Vorbereitungsstätte für das Jenseits mit diesem

Vorbereitungsstätte für das Jenseits mit diesem in Verbindung stehe und Lob verdiene, von Mohammed elfarüqī elģestī, um 1000/1591 am Leben. — Schluss: كما قال الله تعالى رجال لا تلهيهم تجارة ولا بيع عن ذكر الله تمن

3146. We. 1704.

Formatetc. u. Schrift wie bei 50). — Titel s. Anfang. Verf. fehlt; es ist: ايوب الخلوني

الحمد لله الذي قرب من عباده بالاجابة :Anfang وتلافاهم بالانابة عده فخيرة قولة صعم عن الدنما انه ما نظر اليها منذ خلقها وما ورد من عدا الصرب فيها وما يدم منها وما يمدر الخ

Çüfische Abhandlung des Ejjüb elhalwatī † 1071/₁₆₆₀, betreffend die Frage, was das Irdische werth sei u. in wiefern es Lob oder Tadel verdiene?

وحل المدى والذم ما ظهر وتجلي :Schluss للذام والمادح ان كان حجابا وشهودا فاعلم ذلك والسلام

3147. Min. 187.

f.435^b unten bis 442^b: Persisch (Qoränlesung, in 12 Kapp.).
 f. 442^b — 444^b: Persisch.

30) f. 444b, Z. 13 v. u. bis f. 445a Mitte.

Format etc. und Schrift wie bei 27). - Titel fehlt.

اعلم وفقك الله تعالي اني طفت بعض Anfang: الما المؤ المؤر وباشرت الاشغال وصبت الرجال المؤ

Betrachtungen über die Vergänglichkeit und Unzulänglichkeit des Irdischen und Hinweis auf das Ewige. Die meisten Sätze beginnen mit ما رايت. Daran schliesst sich f. 445°, 8 ein kurzer Abschnitt: wie der richtige Çüft beschaffen sein müsse: فصل في نعت العقير السالك طريق التصوف

3148. Lbg. 554.

8vo, 20-22 Z. (20×141/2; 15×11om). - Zustand etc. und Schrift wie bei 8). - Titelüberschrift:

النجات الغريقين ومناجات النجاة (النجات und العادات so statt)

Nach dem vorletzten Verse:

مرآة الكونين لقرة العين Verfasser fehlt.

Anfang:

اهل الباطئ اهل الروم الجميل اهل الظاهر اهل البدن التقيل

Es ist eine Dichtung in 78 Doppelversen, die zwar auf einander jedesmal reimen, aber ohne sonst ein bestimmtes Metrum zu haben. Sie sind übersetzt aus einem Persischen مثنوي und stellen die Eigenschaften der Esoteriker (اهل الطاهر) und der Exoteriker (اهل الطاهر) gegenüber. Jeder Vers beginnt in der ersten Hälfte mit jenen, in der zweiten Hälfte mit diesen Worten; nur die vier letzten nicht. — Schluss: وصلى الله على سيدنا ومولانا السلطان الهمام

3149. We. 1505.

Format etc. und Schrift wie bei 2). - Titel und Verfasser am Rande:

تنبيد الطالبين على مقاصد العارفين لعلي الكزواني

الحمد لله الكريم الوهاب الرحيم : Anfang f. 57b التواب . . . وبعد فانى مقسم عليك ايها الناظر فى هذا الكتاب وفى كل كتاب أن تكون على بصيرة من أمرك الخ

Betrachtung über Tadel Anderer und Eigenlob: beides falle auf den Urheber selbst zurück und kennzeichne ihn als parteiisch; von 'Alīben ahmed elkizwanı † 955/1548.

فليس بعالم ولا بعارف افهم : Schluss f. 58° وفليس فائد غريب نفيس وما فعلته عن امري والله المهدّ والموقف والحمد لله وحدة ،

Pm. 422, 3 enthält dasselbe Werk.

3150. We. 1704.

Format etc. u. Schrift wie bei 41). — Titel fehlt; er könnte sein: دخبره الصدي والاخلاص. Verfasser fehlt; es ist:

ايبوب الخلوتى

الحدد للد الذي انعش اهل الحق بحقيقته : Anfang . . . وبعد فالامر داير على الصدي في الاقوال والافعال الخ

Çüfische Abhandlung des Ejjüb elhalwatı † 1071/1660, betreffend Wahrhaftigkeit und Aufrichtigkeit. — Schluss: اليمنى السعداء والا فالحق غنى عن العالمين والسلام

3151. Spr. 769.

Format etc. und Schrift wie bei 10).

لا حول ولا قوَّة الا بالله العلى :Anfang العظيم قال الله . . . ياتِها الذين أمنوا اتقوا الله الخ

Behandelt, im Anschluss an Sura 5, 39, die Frage, auf welcher Grundlage die Frömmigkeit (التقوي) ruhe und wie sie sich äussere? Der Verf. scheint Essohrawardi † 682/1284 zu sein.

من مقام المجاهدة التي مقام المشاهدة :Schluss وذلك فصل لكنّه يوتيه من يشاء والله ذو الفصل العظيم، F. 80—89 beim Zählen übersprungen.

3152. Pm. 185.

Format (17-19Z.) etc. u. Schrift wie bei 6). — Titel f.47a:

٤ مرانب التقوى

Verfasser f. 47* (und 25*):

(صدر الدين القونوي d. h.) له ايصا

الحمد لله الذي خص المخلصين : Anfang f. 47° في حمده وثنائه والمختصين بقربه وولائه . . . أما بعد فهذا ما سمع به الوقت والحال . . . من لطائف معنى التقى والوسيلة ودرجاتهما الخ

Abhandlung des Çadr eddin elqönawi † 678/1274 über die Stufen der Frömmigkeit und wie man dieselben ersteige. — Zerfällt in 3 مقدمة und mehrere ungezählte Abschnitte. أعلم أن أسماء الله السنى على كثرة تعييناتها 48 مقدمة على د. s. w. Dann 50° فصل ثم أعلم بعد استحصار قصل ثم أعلم بعد استحصار قاللك أن التقوي

فراجع الي هذا المعنى فاعلم : Schluss f. 61* : فراجع الي هذا المعنى فاعلم : المديقول الحق وهو يهدي السبيل تم

HKh. V 11749. Nennt als Verfasser ابن العربي. Jedenfalls ist dies von demselben verfasst, der No. 6 geschrieben hat, denn f.48° führt er No. 6 als sein Werk an.

3153. We. 1704.

Format etc. u. Schrift wie bei 46). — Titel s. Anfang. Verfasser fehlt; es iet

ايوب الخلوتي

الحمد للع عده فخيرة الفرح :Anfang بفصل الله ورحمته وما محله من سرّ العبد المقرب الذي لا يدخله كون الخ

Abhdig des Ejjüb ben ahmed elhalwatı † 1071/1660 betr. die Fröhlichkeit des Menschen über Gottes Erhabenheit und Barmherzigkeit. Schluss: بدارتقى عن الصدّية الى العندية والسلام

3154. We. 1704.

Format etc. und Schrift wie bei 51). - Titel s. Anfang. Verfasser fehlt; es ist

ايوب الخلوتي

الحمد لله على فنهيرة الشكر Anfang: وقوله تعالى لئن شكرتم لازيدنكم ولئن كفرتم ان عذابي لشديد وعد الشكر بالزيادة الح HANDSOHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

Çüfische Abhandlung desselben Verf., die Dankbarkeit betreffend, mit Bezugnahme auf Sura 14, 7. — Schluss f. 146^b: عن الرعونات بتعالي نسبته الصحيحة الي الله يتعالي عن الرعونات بتعالي نسبته الصحيحة الي الله من وجد الوحدة والطهور الكامل بالحق والسلام

3155. We. 1704.

Format etc. und Schrift wie bei 49). - Titel s. Anfang. Verfasser fehlt; es ist

أيوب الخلوتي

الحمد لله عده فخيرة قول بعضهم :Anfang الرضى جنّة الدنيا وباب الله الاعظم وهو في حصرة انقرب من الله الخ

Çüfische Abhandlung desselben Verf., betreffend das Gott-Wohlgefälligsein als Quelle des Glücks. — Schluss: وهذا هو الرضى الذي القوم بان منه حالا ومنه مقاما والسلام

3156. Lbg. 206.

81 Bl. 8°c, 15 Z. (178/4 × 121/2; 121/2 × 9°m). — Zustand: ziemlich stark fleckig, besonders auch im Rücken; etwas wurmstichig, besonders zu Anfang. — Papier: gelb, glatt, dick. — Einband: Pappbd mit Lederrücken, nicht ganz fest. — Titel f. 1°a:

المنتخب في الزهد Vorfassor feblt.

الحمد لله رب العالمين . . . Anfang f. 1b: الله تخبا أما بعد فهذا كتاب نذكر فيه أن شاء الله تخبا من كتاب الزهد للامام المبجل الرخ

Auszug aus dem Werke des Ibn hanbal † 241/855, welches über die Enthaltsamkeit handelt. Die Gewährsstützen sind hier fortgelassen. Zuerst f.1b wird diejenige Mohammeds besprochen, dann f.3b die des Propheten Jonas, dann 5b des Soleimän, 6b des Loqman u. s. w. Nachdem zuerst die Propheten behandelt, kommen f. 22b ff. die ersten Nachfolger Mohammeds,

dann 25 ff. andere Fromme, wie Abu edderdä, Selmän elfärist u. s. w., besonders auch f. 34^a 'Omar ben 'abd el'aziz.

Das Ganze enthält Charakterzüge und Aussprüche genugsam-frommer Männer,

Schrift: klein, gut, etwas vocalisirt, zum Theil ziemlich blass. Stichwörter roth. — Abschrift im J. 753
Rab. II (1352) von حمد بن محمد بن محمد بن الكركي.

3157. We. 1704.

Format etc. u. Schrift wie bei 42). — Titel: s. Anfang. Vorf. fehlt; es ist: أيوب الخلوتي

الحمد لله عله فخبرة جُمْدان :Anfang بحمة الجيم وسكون الميم جبل مفرد بين مكة والمدينة لاح له صعم بارقة التفريد عنده لحكم بها كشفه الصادف على السابقين من امته في كل عصر الخ

Çūfische Abhandlg des Ejjūb ellialwatī, betr. das التفريد (das für sich sein in u. mit Gott). — ولذلك كان صعّم يقول سبق المفردون بخزانتهم :Schluss المخصوصون من بين طوايف المخلوقات فاعام ذلك والسلام

3158. We. 1771.

Format etc. und Schrift wie bei 27). — Titel fehlt. Verfasser: s. unten.

واعلم أن الخلوة عند السادة الصوفية: Anfang: على قسمين أحدهما الخلوة الحسية الخ وأما خلوة السالك . . . فهي طريف Schluss: موصل الى هاتين الحالتين النتهى

Abhandlung über die Einsamkeit nach cufischen Begriffen. Ist ausgezogen aus dem Commentar des July zur Traditionssammlung des Elbohäri.

3159. Pm. 394.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Ueberschrift sehlt. Verfasser: s. Anfang.

اعلم انه قال آبو تميم المغربي من اختار الخلوة : Anfang على الصحبة ينبغي أن يكون خاليا من جميع الاذكار الح In diesem Stücke wird über die Erfordernisse und Bedingungen für die Zurückgezogenheit von der Welt, wie körperliche Reinheit, Schweigen, Fasten, Entsagung etc., gehandelt.

ومنها دوام الذكر باللسان او : *Schluss f. 42 بالقلب ومنها دوام السكوت وآدابها كثيرة *

ازعفرانی شرح المصابیج: Nach der Unterschrift: الزعفرانی الزعفرانی ist es ein Stück des Commentars des عمرانی zu dem Werke مصابیح السند (No. 1294, 17).

3160. Lbg. 409.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titolüberschrift f. 61^b (so auch f. 1^a):

الحمد للد وحده مما ذكره العلماء العارفون :Beginnt ... في الزهد في هذه الدنيا ... وما يحتمل لها من السعادة الخ

Erörterungen über Enthaltsamkeit im Leben und daraus hervorgehende Seligkeit im Jenseits, nach cufischen Begriffen. Bricht ab mit den Worten: وتفوته للجائزة وللحامة فهذا حكم نفوس

3161. Spr. 769. 9) f. 71^b-74^a.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Titel fehlt; er ist etwa:

Verfasser: s. Anfang.

قال الشيخ شهاب الدين :Anfang السهروردي رق سالني بعض اصدقائي وققهم الله تعالى عن شرح الفقر ومكايد النفس وغرورها فقلت طفت بعض الدنيا وجربت الامور وركبت العظام الخ

Sihāb eddīn essuhrawardī † 682/1284 behandelt in dieser kleinen Schrift, von çūfischem Standpunkt aus, die Armuth und Weltentsagung als Weg zu Gott, und giebt Vorschriften, wovor sich der "Faqīr" zu hüten habe.

اذا اراد الله بعبد خيرا بصّره بعيوب :Schluss تصلّه والحمد لله ربّ العالمين والصلوة الخ 3162. Pm. 201.

 8vo , c. 22-26 Z. (Text: $16 \times 9^{1/2^{cm}}$). — Zustand: ziemlich gut; Bl. 46-51 am Rande ausgebessert. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt.

Dasselbe Werk. Titel fehlt. (Nach der Inhaltsangabe auf der Rückseite des vorderen Deckels: الحبد اله النقر تاليف ابن كمال , was falsch ist.)

Anfang f. 46°: الفقر تاليل يعلم مكاييل الحبال الحبال الحبال الحبال الحبال الحبال الحبال العبال ا

Schrift: ziemlich gross, gewandt, vocallos. Das Wort نصل ist öfters ausgelassen. — Abschrift um المائد المائد الحسنى الحسنى الحسنى الحسنى الحسنى العالمية على المائد الما

We. 1634, 3, f. 33b-57 ist dasselbe Werk (Anfang u. Schluss u. Eintheilung grade so), nur dass es beigelegt ist dem ابع عمرو عثمان بن أبي عمرو بن عبد الغفار الابهري الشافعي الشافعي Format etc. und Schrift wie bei 1).

3163. We. 1796.

Format etc. u. Schrift wie bei 12). — Titel fehlt; er ist etwa:
ق الدقية

Verfasser (f. 129b):

ابن كمال باشا

الحمد لمن ذاته تعالي بكمال الغنى :Anfang الحمد المن ذاته تعالي بكمال الغنى بالقاهرة احق وأولي . . . فأنى سئلت في هذه اقامتي بالقاهرة الطاهرة عن الادناس عن أن الفقر مع دونه سواد الوجم في الدارين كيف كان فخر مفخر الناس فقلت في جوابد الخ

Ibn kemāl bāśā † 940/1588 giebt hier Antwort auf die Frage, weshalb Mohammed gesagt, dass die Armuth sein Stolz sei.

Bricht f. 138b unten ab mit den Worten: وإن اشتبه على الفاصل الشريف حيث قال . Am Rande öfters (auch längere) Bemerkungen,

> We. 1824, 4, f. 6b-9. Format etc. und Schrift wie bei 1.

Dasselbe Werk. Titel und Verfasser fehlt. Anfang wie bei We. 1796, 14. Schluss fehlt; das Vorhandene hört f. 96 auf mit den Worten: فلا يلزم تقدم الشيء على نفسه لا يقال

F. 10° oben gehört nur scheinbar zu dieser Abhandlung (der Kustos auf f. 9° ist gefälscht); es ist der Schluss einer anderen Abhandlung; die letzten Worte sind: المان عما يتبادر منه النقصان خصوصا الى وهم النقامة لانهم لا تقررون على دفعة وتداركة٬ تبت

3164. Spr. 825.

Format etc. und Schrift wie bei f. 105. Das Papier in der oberen Hälfte fleckig. — Titelüberschrift:

رسانة المغلس في امان الله Verfasser s. Anfang.

الحمد لله رب العالمين والعاقبة : Anfang للمتقين . . . أما بعد فيقول . . . محمد بن . . . محمد بن العاروق والجشتى محمد بن احمد . . . الفاروق والجشتى . . . انه قد سمع بفضل الله المثل المشهور المغلس في امان الله فعليك أن تكون مغلسا عن كل شيء الخ

Erörterung des cüfischen Sprüchwortes: der Arme steht in Gottes Hut; von Mohammed ben mohammed ben ahmed elfarügi elģesti, um 1050/1640 am Leben.

ويصرب الله الامثال للناس والله بكل :Schluss شيء عليم والله يقول الحق وهوي السبيل تمت (Statt وهوي muss es heissen: وهوي (.

19*

3165. Lbg. 227.

122 Bl. 8vo, 17 Z. $(18 \times 11^{1}/4; 14 \times 7^{om})$. — Zustand: gut. - Papier: weiselich, glatt, ziemlich dünn. - Kinband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. -Titel und Verfasser f. 13:

ك" الفلاكغ والمفلوكيين لشهاب الدين لحمد بن على الدلجي

الحبد لبن يستحق الحبد اله Anfang f. 16: الحبد المن يستحق لذاته وهويته . . وبعد فقد منحتكم يا معشر اخواني المفاليك كنابا بديع المثال المخ

Dies Werk des Ahmed ben 'ali eddeldi. im J. 1210 Rab. II (1795) abgefasst, behandelt die zu den Fagiren und Cufts zu rechnenden Armen, die mit dem Persisch-Arabischen Worte u. مفلوك genannt werden (nicht im Qāmūs). Es zerfällt in 13 فصل, deren Uebersicht f.3 u. 3 ه.

f.3b فصل 1. في محقيق معنى المفلوك

في خلف الاعمال وبيان ان لا حجة ٥٠ فصل 2. للمفلوك في التعلف بالقصاء والقدر

في أن التوكل لا ينافي التعلق بالاسباب وأن 8b فصل . 8 الرهد لا ينافي كون المال في اليدين

في الآفات التي تنشأ من الفلاكة 150 فصل 4. وتستلزمها الغلاكة وتقتصيها

في إن الفلاكة والاهمال الصف باهل العلم الح 85 فصل 5. في مصير العلوم كمالات نفسانية وطاعة 40 فصل 6.

ليس الله بعد كونها صناعة من الصنايع

وحرفلا من الحرف النغ

في غلبنا الفلاكة والاهمال والاملاني على 51 فصل 7. نوء الانسان

في إن الفلاكة المالية تستازم الفلاكة للاالية فعل 8 فصل 8

في إن التملق والخصوع وبسط اعدار الناس 55 فصل .9

. . . من احسن أحوال المفلوكيين البخ

في تراجم العلماء الذين تقلصت عنهم 570 فصل 10. دنياهم ولم يحظوا منها بطائل

في مياحث تشعلف بالفصل قبلة 101 فصل 11.

في اشعار المفلوكيين أو من في معناهم النع 108 فصل .12

في وصايا يستصاء بها في ظلمات الفلاكة فا118 فصل 13.

ولى لم تغفر لنا وترحمنا لنكونيّ : Schluss f.121b من الخاسبين لا اله الا انت سجانك اني كنت من الظالمين،

Schrift: ziemlich klein, gefällig, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften roth. - Abschrift im J. 1299 Sa'ban (1882) in Elmedina,

3166. Spr. 838. 3) f. 76, 77,

Format etc. und Schrift wie bei 1).

2 Kapitel, einem grösseren Werke entlehnt, wahrscheinlich einem und demselben.

1) Die Ueberschrift des 1. (f. 76°) ist: باب في تفصيل الفقراء

في قول الله تعالى واصب نفسك مع الذين : Anfang يدعون ربهم بالغدالا والعشى يريدون وجهم الآيات هذه في تفصيل الفقراء وسبب نزولها أن النبي صعم Ueber Vorzug der اول من امن بد الغقراء Armen, mit Rücksicht auf Sura 18, 27.

2) Die Ueberschrift des 2. (f. 77*) ist: باب في فصل المد محمد صعم

وروي عن رسول الله صعم انه قال انتم :Anfang تتبون سبعين امة انتم خيارها واكرمها على الله الج Ueber Vorzug der Landsleute des Propheten.

F. 78, 79 sind beim Zählen ausgelassen.

3167. We. 1797. 2) f. 26 -45.

8vo, 17 Z. $(17^{1})_{9} \times 12^{1}/_{2}$; $13^{1}/_{2} \times 10^{cm}$). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken. - Papier: gelb, glatt, stark. - Titel und Verfasser f. 268:

ك" مغاليط المغرورين لحجة الاسلام الى حامد الغزالي

قال الشيخ . . . الغزالي رَوْ ؛ Anfang f. 26 ؛ اعلم ان الخلف قسمان حيوان وغير حيوان والحيوان قسمان مكلف ومهمل المخ

Abu hamid elgazzālī † 505/1111 handelt hier von den Täuschungen, denen die Menschen - seien sie gläubig oder nicht - unterworfen sind und von den Ursachen derselben. Das Werk zerfällt in ungezählte Abschnitte.

26b فاول ما نبدأ به غرور الكفار

فصل والمومنون بالسنتهم وعقايدهم 276

فصل في بيان اصناف الغروريي (صنف 4 in 4

Schrift: ziemlich gross, dentlich, fast vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift e. 1000/1591.

3168. Spr. 769.

Format etc. wie bei 1). - Titel fehlt; er ist etwa:

في غرور الخلق واستدراجهم

شهاب الدين السهروردي Verfasser:

الحمد لله الذي اصطفى اولياء الموقع Anfang: الحمد الله تعالى ربّما يزيّن اعداء بلباس اوليائه

Śihāb eddīn essuhrawardī † 682/1234 handelt hier von den Täuschungen der Menschen über sich und ihr Verhältniss zu Gott und dass sie stufenweise, ihres äusseren Glückes und ihres Wahnes beraubt, zur Selbsterkenntniss und zur Gottseligkeit geführt werden.

وارقها في الاخوان عند المرافقة والله :Schluss الموقف والمعين الهي لا تجعلني من بابك مطرودا ولا عن طاعتك مجبورا برحمتك يا ارحم الراحمين،

Es schliesst sich daran f. 102^b. 102^a ein kurzes Gebet des الشيخ تجم الدين الاصفهائي العمالية أبراً العمالية أبراً العمالية العمالية أبراً العمالية أبراً العمالية العمال

3169. We. 1704.

Format etc. u. Schrift wie bei 47). — Titel (s. Anfang): er ist etwa: را في البلاء . Verf. fehlt; es ist:

ايوب الخلوتي

الحمد لله اللطيف الخفي بعباده : Anfang منهم العبد الخفى الذي خصه بطارفه وتلاده ولاده وتلاده فذه لخبرة قوله صغم بينما ايوب يغتسل عريانا الد امطر عليه جراد من نعب نخرج وجمعة فبدت جراده الرخ

Çüfische Abhandlung, die Versuchung des Menschen behandelnd, von Ejjüb elhalwatı.

ان يخلصنا من البلاء في ديننا :Schluss f.142b ودنيانا واخرانا الي العوافي التامة بتمام بركته علينا المين والسلام

3170. We. 1704.

Format etc. u. Schrift wie bei 44). - Titel: s. Anfang. Verfasser fehlt; es ist:

ايوب الخلوتي

الحمد لله؛ هذه تخيرة قوله صغم Anfang: كل لحم نبت من حرام فالنار اولي به مآل هذا الحكم الي انه لا بد ان تجري عليه المعاصي الخ

Çūfische Abhdig, betreffend die menschliche Sündhaftigkeit u. Busse, von demselben Verf. Schluss f. 140^b: خصوص بمن اراد الله الله وهولاء الرثة والسلام الدعوة الى الله وهولاء الرثة والسلام

3171. We. 1704.

Format etc. wie bei 10). - Titel s. Anfang. Verfasser:

ايوب الخلوتي

الحمد لله وفي فخيرة النوبة: Anfang f.77* وهي المنوب وكيمياء السعادة وحقيقتها الرجوع من الخلف الي الحف الخ

Von der Busse und dem Wege zu Gott; Abhandlung desselben Verfassers.

فمن سافر هذا السفر فقد : Schluss f. 78b وصل والا فهو السالك الابتر والسلام والحمد لله وحده

3172. We. 1704.

Format etc. wie bei 23). - Titels. Anfang. Verfasser:

ايوب الخلوتي

الحمد لله الذي هو يقبل :Anfang f. 93b التوبة ويغفر الحوبة عده نخيرة قولم تعالى فتوبوا الي ربكم فاقتلوا انفسكم الح

Im Anschluss an Sura 2, 51 handelt hier derselbe Verf. von der Busse des Menschen.

Schluss f. 94ª (Ramal):

والذي يذكر مولا ٥٠ له في الحرب لامّة

3173. We. 1704.

Format etc. v. Schrift wie bei 48). - Titel: s. Anfang. Verfasser fehlt; es ist:

ايوب الخلوتي

الحداله عن فضيرة من جرّدة الحبّ :Anfang

Abhandlg desselben Verf., dass die Liebe zu Gott die Furcht abstreife. — Schluss: والحسرة في هذا القسم الثاني واقعة في خلاله والسلام

3174. We. 1704.

Format etc. u. Schrift wie bei 45). - Titel: s. Anfang. Verfasser fehlt; es ist:

ايوب الخلوتي

الحمد لله عده فخيرة قوله صعم :Anfang حاكيا عن موسي عم أن ربّه أوحى البه يا موسى خف مما لا يخافني وكيف يسوغ الخوف من المخلوق وهو تعالى يقول في كتاب فلا تتخافوهم الخ

Abhandlung desselben Verfassers, dass die Furcht des Menschen unverträglich mit der Liebe zu Gott sei.

وخذ بالجزم في الاحياز عن دواتهم Schluss: وخذ بالجزم في الاهتباك بهم والسلام

3175.

Eine Charakteristik der Çūfis giebt We.1721, f. 96^b; WE. 53, f. 107—108^a. — Ueber verschiedene Arten derselben We. 1794, f. 32. Unterschied derselben von praktischen Gelehrten We. 1462, f. 70^a. — Die 3 Stufen der Çūfis We. 1691, f. 88. 89. — Unterweisungen für dieselben We. 1700, f. 54^b—58. — Vom Wandel und Benehmen der Frommen Spr. 901, f. 91^b ff. Was ihr Wandel bezweckt We. 1793, f. 31^b. 32.—

Züge aus dem Leben der Frommen Spr. 1982, f. 29^b. 30. — Einzelnes aus ihrem Ideenkreise. Auffassung der Armuth, Pet. 485, f. 159^b. Mohammeds Ausspruch über die Gründe der Armuth Mq. 115, f. 237^b. — Ueber Sehen und Hören Spr. 854, f. 173^b. — Ueber cüfische Seelenzustände Pet. 684, f. 127^b Rand. Ueber das Herz und seine achtfache Richtung Pm. 146, S. 256—258. Ueber Wollen (851,31) Spr. 851, f.14^a u. (8) Spr. 851, f.241. 242. Ueber Weltverachtung Mq. 280, f. 49^a.

3176.

Andere Schriften dieser Art sind verfasst von:

- عبيد الله بن احمد النحوي ابو الفتح المعروف (1 در الفتح المعروف س 380/941, u. d. T. كا العزلة المعرفة المعرفة
- عمد بن أبراهيم الخطابي (⁹⁸⁸/₉₉₈, u. d. T. العزلة).
- احمد، بن الحسين بن علي البيهقي (458/1066, u. d. T. الزهد .
- 4) على بن يوسف بن عبد الله التجويني + 468/1071,
 u. d. T. السلوة
- 5) ببو حامد محمد الغزالي † 505/1111, u. d. T. الانيس في الوحدة
- ومر بن محمد بن عبد الله البسطامي صياء الاسلام (6 † 570/1174, u. d. T. مزالف العزلة
- احمد بن محمد بن احمد السِمْناني ركن الدين (7 أحمد بن محمد بن احمد السِمْناني ركن الدين (7 أبو المكارم الدين (7 أبو المكارم
- 8) سرجا بن محمد اللطي زين الدين + 788/1886, u. d. T. خلاصة التمهيد في نهاية التجريد.
- 9) القاهري القاهري التراهد القاهري (9 † 819/1416, u. d. T. خفة السالك المبتدي ولمعة المنتهى
- 10) عمر بن احمد الشماع لللبي زين الدين u. d. T. نظم الفائدة في الزهد والرقائدة.
- 11) جبد القناني احمد القناني (11 + عبد القناني (11

3. Lehrer und Schüler.

3177. We. 1743.

Format etc. und Schrift wie bei 6). - Titel fehlt. Verfasser s. Anfang.

قال الشيخ الامام شيخ الاسلام وزين بن احمد بن العباد . . . وقامع البدعة ابو محمد للسن بن احمد بن العباد . . . وقامع البدعة ابو محمد للسن بن احمد ابي البركات بن على بن احمد الرفاى قدس الله روحه امين الموقعة الاحمام الموقعة الاحمام الموقعة الموقعة

Ueber das Verhältniss des Schülers zu seinem Lehrer in der Çüfik und über die Selbstüberwindung, die er sich anzueignen hat auf dem Wege zu Gott.

فالاجتماع بارائل الناس اتم من :Schluss f. 52a هذه الخلوة وتحن نسال الله سجانه وتعالي ان يرزقنا السلامة في ادياننا ويثبتنا على كتابه وسنة رسولة صقم تسليما

3178. Spr. 769.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). F.94 doppelt gezählt.

من شرايط المريد ان يلازم محبة :Anfang الشيخ الذي اراده عشرين سنة او ثلثين لا يعمل عملا ولا يجتهد اجتهادا الا باشارته الد

Dies Stück, einer Schrift des 'Omar essuhrawardi sihäb eddin † 682/1284 (No. 2078) entnommen, handelt von der Nothwendigkeit, sich unter langjähriger Anleitung eines tüchtigen Meisters zum Çūfi auszubilden, und was dazu erforderlich sei, nebst Polemik gegen die oberflächliche Auffassung dieses Verhältnisses Seitens der Zeitgenossen. والتحرّد الي الله تعالى : Schluss f. 97b والتحرّد الي الله تعالى القدر كاف لمن له قريحة والحمد لله حق حمده والصلوة على رسوله خير خلقه الله

3179. We. 1657.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Titel u. Verf. fehlt.

الحمد لله رب العالمين والعاقبة : Anfang f. 59^a المنتقين ولا عدوان الا على الطالمين أما بعد فلما شاع بين القوم . . . خطابه في كتابه في حق اهل الارادة من الفقراء الح

Ueber den Begriff des cüfischen Schülers (مراجعة) und die ihm obliegenden Pflichten. — Der Verfasser lebt um 755/1364 und später (f. 63b).

واحسان جميع المحابي اين :Schluss f. 64 المحابة في خلواتهم وخلف يدعوا لهذا الفقير في مطان الاجابة في خلواتهم وخلف صلواتهم بالتوفيق وحسن العاقبة ان شاء الله تعالى المحاورة الله المحابة المحابة الله المحابة الله المحابة ال

3180. Pm. 108. 8) S. 75-101.

Format etc. und Schrift wie bei 1) - Titel fehlt. Verfasser s. Anfang.

الحمد لله على ... السيد على Anfang: بن ميمون الله تعالى بن ميمون المغربي ... لما أن من الله تعالى بتمام هذا الكتاب ... خطر ببالي الحاقه بشيء من الآداب والشروط الواجبة لله على الشيخ والمريد الخ

Ein çüfisches Werk, das über die Aufgaben und Verpflichtungen des Lehrers und Schülers handelt, von 'Alı ben meimün elmagribi † 917/1511, nach den von seinem Lehrer Ahmed ben mohammed ettünisi ettabbāsī (auch eddabbāsī) abū 'l'abbās † 980/1524 erhaltenen Regeln. Es beginnt selbst so S. 76: الموفق جوده ... وبعد فاول ما جب على الشيخ الا يقعد الني الارشاد والتربية والتعليم الا بادن السميع العليم الخ

وهذا مقصد الشيطان وهو فساد عظيم :Schluss وهذا مقصد الشيطان وهو فساد عظيم :عجب الاحتفاظ منه بالبعص والكل والله المستول بفصله في الحفظ من المكارم الدينية والدنيوية فهو حسبنا البخ

3181. Pm. 211.

47 Bl. kl.-8vo, 15 Z. (15 × 10¹/₃; 10 × 6^{cm}). — Zustand: nicht recht sauber, am Rande oft wasserfleckig. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: brauner Lederband mit Klappe. — Titel f.1^a (ebense im Vorwort f.2^a):

ك" الجوهر الفريد في ادب الصوفي والريد للشيخ رضى الدين الغزى

Anfang f. 1b:

ا يقول راجي مدد لا ينقصى محمد هو الوصى بن الرضى الله الجليل المنعم المانح الفصل الجزيل الكرم

Regezgedicht in 1238 Versen über Verhalten und Bildung des Çüfis und Schülers, von Mohammed ben mohammed ben ahmed ben 'abdallüh el'ümiri elgazzī radī eddīn ben radī eddīn ben radī eddīn abū 'lfadl † 936/1528. Zerfāllt in Vorwort (f.2°) u. 8 Kapp. u. Schlusswort (f.42°). 1. بالمقامات الطريقة ومبانى الحقيقة الماليل والرفيق التخلق بالاخلاق الجميلة والتخلق بالاخلاق الجميلة

ف التادب بالآداب والتهذّب والتوكل والاحتساب 24^b باب .5 ف كشف القناع عن وجه حقيقة الذّكر والسماع 30^b باب .6 في تجرّع الغصص باستعمال الرخص 34^b باب .8 في الانتقال وتنقل الاحوال 38^a

Schluss f. 44n:

ومنه نسال الصلاة الدايمه موصولة منه بحسن الحاتمه

Schrift: ziemlich gross, gedrängt, gefällig, gleichmässig, etwas vocalisirt. Ueberschriften und Stichwörter roth oder grün. Der Text in rothen oder grünen Strichen eingerahmt. — Abschrift c. 1160/1787.

3182. We. 1714.

S^{vo}, 21 Z. $(20^{1/9} \times 14^{1/9}; 17^{1/9} - 18 \times 12 - 12^{1/2}c^{cm})$. — Zustand: stark fleckig. — Papier: gelb, grob, zieml. stark, etwas glatt. — Titel von späterer Hand f.15 und im Vorwort:

الامر الدارس في الاحكام المتعلقة بالمدارس على بن عطية بن حسن بن ، Verfasser f. 15° على بن عطية بن حسن بن الماقب بعلوان الحموي الشافعي

الحمد لله رب العالمين تحمده : Anfang f. 15^b: مدين العالمين العدد ونستهديه . . . أما بعد فيقول . . علي بن عطية . . . علوان الهيتى ثم الحموي مولدا ومنشأ لما كان مستهل شهر ربيع الاول النبوي سنة سبع عشر وتسعماية سنح في فكري وخطر بسري باذن مدير امري ان ارتب رسالة المخ All ben 'aţija elhamawı 'alawān

Ali ben 'aṭijja elhamawi 'alawān † 986/1529 hatte in einem Schulgebäude (das genannt wurde المدرسة العصرونية), das aus einem fast ruinenhaften Zustande ziemlich hergestellt war, Unterricht in der Çūfik an Einige ertheilt. Da trat Jemand auf und behauptete, die dort betriebene Wissenschaft sei nur ein Gefasel und werthlos. Dagegen vertheidigt er sich in dieser im J.917/1511 verfassten Schrift, in 3Abschnitten (فصل).

في المدرسة وما يتعلق بها ١٤٠ قصل ١٠

في المدرّس وما يلزمه فصل 2.

في الدارس وما يتوجه عليه فصل 8.

Davon ist hier nur das 1. فصل vorhanden, aber nicht ganz zu Ende; es bricht f. 24b ab mit den Worten: لا الدرس والتدريس قال صعّم انما بعثت معلماً

Schrift: klein, breit, gewandt, nicht undeutlich, wenig vocalisirt. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1000/1891. Nicht bei HKh.

3183. Spr. 815.

Queer-8vo, c. 86 Z. (Text 17 × 11¹/₂^{cm}). — Zustand: unsauber, mehrere Blätter eingerissen und schadhaft, ausgebessert. — Papier: gelb, etwas glatt, ziemlich stark. — Titel f. 21^b oben (und ebenso in der Vorrede f. 23^b):

كتاب الحر المورود فى المواثيق والعهود :Verfassor f. 21^b (s. Anfang)

عبد (الله) الوقاب الشعراوي

اقول وانا عبد الوهاب بن عمد بن عمد بن موسي بن احمد بن على بن احمد بن محمد بن موسي بن عبد الله سلطان تلمسان عفى الله عنه وعن مشايخه الحمد لله ربّ العالمين واصلى واسلم على سيدنا... وبعد فهد عهود ومواثيف اخذت علينا من مشايخنا الذين ادركناهم في القرن العاشر بارض مصر وهم تحو مائة شيخ فكرناهم وذكرنا مناقبهم في خاتمة كتاب الطبقات التي الفناها الح

'Abd elwahhāb eśśa'rāwi † 978/1565 (No.1365)
beklagt sich in der Vorrede über Fälschungen,
die man bei Abschriften dieses Werkes absichtlich begangen habe, um ihn in den Verdacht
des Irrglaubens zu bringen; er aber sei nicht
Schuld daran. Das Meiste der hier vorgebrachten Verpflichtungen (عهود) stamme von
folgenden zehn Lehrern her: 1. على الحواص الحدود بي عنان الحدود بي عنان الحدود بي عنان المسلم ال

In diesem Werke, welches der Verfasser im J. 947 Sawwal (1541) in Micr beendigte (Lbg. 194, f. 248), handelt er von den Verpflichtungen, welche der Schüler nach allen Seiten hin gegen seine Lehrer eingeht, auf Grund unbedingten Gehorsams gegen sie. Die Zahl dieser Verpflichtungen beläuft sich auf 248*). Jede derselben beginnt mit den Worten: اخد علينا العهود, Die 1. fängt an f. 28b unten: اخذ علينا العهود ونرجو من فصل الله الوفاء أن نرى انفسنا دون كل جليس على وجه الارص ولو من بعض الصفات دون بعض فننظر الى : "Die 2. f. 26 - المحاسن ونعي عن المساوي الح اخذ علينا العهود أن لا تجيب احدا للصحبة الخاصة بالمهدين الصادقين الابعد امتحانه بالامور الح (Die Zahl ist nicht im Text, sondern nur am Rande angemerkt.)

Das Werk, dessen letztes Blatt ergänzt ist, schlieset hier f. 75°: تان سمعت ولا خطر على قلب بشر قط وليكن ولا الن سمعت ولا خطر على قلب بشر قط وليكن على آخر العهود والمواثيق وقد تبت بعون الله الملك المعبود . . . ولا نعبد الا اباه والصلوة والسلام على خير الانام . . . والحمد لله رب العالمين والمادين أله وا

HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

Schrift: klein, eng, gelänfig, etwas flüchtig, nicht undeutlich, vocallos. F. 21^b, unten schadhaft, ist auf f. 20^b u. 21^a oben abgeschrieben, und da das folgende Blatt fehlte, ist es auf f. 22^b—25^b von neuerer Hand ziemlich gross, etwas rundlich, ergänzt. — Abschrift o. ¹⁹⁸⁵/1874 (s. f. 88^a, Rand). HKh. II 1686. V 10340.

F.75b unten findet sich eine Notiz über andere Werke des Verf., näml.: 1) كشف الغيد عن هذه الامتلاد (8) ومايد القلايد في علم العقايد (5) .الجواهر والدرر (4) .الطبقات (6) , وصايا العارفين (5) .الجواهر والدرر (4)

F. 84°. 83°. 83° oben einige Lehrbriefe, deren 1. fehlt, fiber das Werk, von احمد بن حمزة الرملي الانصاري الشائعي von خمرة الرملي الانصاري الشائح المالكي von خامر اللهائي بن حسن اللقائي المالكي von خامر الدين بن حسن اللقائي المالكي von حمرة الشهاير بابن الشلبي المالكي von حمرة الشهاير بابن الشلبي المالكية.

F.78° ff. u. a. allerlei Gebete auf verschiedene Tageszeiten und f.79°. 78° das Gedicht المستغفر العلمي ومن العلمي; es fängt an: استغفر الله من اثمي ومن زللي.

Der vordere Deckel enthält inwendig den Anfang des grammatischen Werkes كتاب العوامل F. 76—78° leer.

3184. Lbg. 194.

248 Bl. 8°c, c. 19—25 Z. (21 × 15; 16—17 × 10¹/₂cm). Zustand: nicht ganz sauber; hier und da fleckig; der Rand zu Anfang und am Ende ausgebessert. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: brauner Lederband.

.ك" العهود Dasselbe Werk. Titel f.1° bloss: معبد الوهاب الشَّعْرَاوِي Verfasser: معبد الوهاب الشَّعْرَاوِي Anfang f.1° الحبد لله الذي خلع على اوليائه خلع انعامه . . . وبعد فهذه عهود اخذت على مشايخي الذين ادركتهم الخ

Das hier vorliegende Werk ist vollständiger als Spr. 815, 2. Die Zahl der "Verpflichtungen" ist hier, in der Regel von 10 zu 10 am Rande gezählt, im Ganzen 382; die Zählung ist aber nicht genau, die Zahl ist etwas grösser. Die bei Spr. angegebene Schlussstelle steht hier f. 240°. Das Werk schliesst hier f. 247° mit den Worten: منافع عن الأمور بلسان رباني جهل ابدا لانه بين عن الأمور بلسان رباني فيكشف كل غامص وبالجملة فعهود الكمال لا تتحصر فيكشف كل غامص وبالجملة فعهود الكمال لا تتحصر

^{*) [}Die letzte ist am Rande nicht angemerkt. No. 94 kommt zweimal vor; nicht gezählt sind nach No. 111. 119. 134. 141. 149. 167. 234. je 1, nach No. 113 2 »Verpflichtungen«; dagegen beim Zählen übersprungen u. ausgelassen No. 211 u. 224—233. So dass die Zahl genauer 247 ist.]

Worauf der Verfasser noch f. 248 seine zehn Hauptlehrer aufzählt und die Abfassungszeit des Werkes angiebt.

Schrift: ziemlich gross, rundlich, kräftig, geläufig, deutlich, vocalisirt. Stichwörter roth. Später ergänzt in deutlicher vocalloser Schrift f. 237—239. 242—244. — Abschrift von حبد المرابط بالثغر السكندري im J. 1048 Gom. I (1633).

3185.

Dasselbe Werk ist vorhanden in:

1) We. 1593.

182 Bl. 8°c, 17 Z. $(20^{1}/_{2} \times 15; 13^{1}/_{2} \times 8^{1}/_{3}$ cm). — Zustand: die untere Hälfte von f. 1—75 wasserfieckig, dann f. 78 bis c. 104 oben am Rande. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: brauner Lederband mit Klappe.

Titel und Verfasser fehlt. Anfang und Schluss (f. 128°) wie bei Spr. 815, 2. Die Zahl der hier behandelten Verpflichtungen ist 251.— Die Gutachten u. Lehrbriefe folgen hier ebenso f. 128° ff.; das 1. ist von شهاب الدين احمد بن العزيز الفتوحي الحنبلي الشهير بابن النجار † 949/1542.

Schrift: ziemlich gross, deutlich, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. F. 78b leer, aber es fehlt nichts. — Abschrift im Jahre 1063 Gom. I (1653) von على بن محمد بن علي البنيم البقاعي الشافعي

2) Pet. 616.

84 Bl. 8°°, 25 Z. (201/2×15; 15-17×11°m). — Zustand: ziemlich gut; im Anfang nicht recht sauber. — Papier: gelb, etwas grob, stark, glatt. — Einband: brauner Ledorband mit schwarzem Rücken.

Titel u. Verfasser, Anfang u. Schluss ebenso. Die Zahl der Verpflichtungen ist hier 245. — Die Lehrbriefe fehlen hier.

Schrift: klein, gefällig, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift im J. 1087 Gom. I (1676).

F. 83^b enthält ein Gebet in 14 Versen um Fürbitte an Mohammed, anf.:

قطعت الفيافي هائم القلب مغرما لارص نبتي شرف الارص والسما

نشهد : F. 84° ein Glaubensbekenntniss, anf. نشهد المرابعة المرابع

3) We. 1769, 3, f. 7-15

enthält einige Stellen aus demselben Werke, hauptsächlich vom Gebet, vom الذكر von der Annäherung an Gott, von Demuth u. Entsagung und anderen Verpflichtungen der Gläubigen. Zuerst: قال التوالي اقرب في جلاء الباطئ من التفرق Schluss: حتى يشرق الروحاني على الباؤ البائماني والله اعلم

4) Pm. 161, 1, f. 1-10.

117 Bl. 8°°, 17—18 Z. (von f. 9 an 18 Z.) $[17^{1}/2 \times 18; 12^{1}/2 - 18 \times 8^{1}/3 (14 \times 11)^{cm}]$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einbd: Pppbd mit Lederrücken.

Ein Stück aus demselben Werke. Titel fehlt. Verfasser: 8. Anfang. — Anfang: قال سيدي عبد الوهاب الشعرالي رَهَ في عهود الشرفاء رَمَ الخل علين العهود أن لا نري انفسنا قط على شريف الخ

Ueber die Verpflichtungen gegen die Serife. وهذا العهد من اشرف عهود هذا : *Schluss f.10 الكتاب... فانك لا تجده في كتاب الله وبع التوفيق لا ربّ غيره ا

Sohrift: magrebitisch, gross, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift im J. 1117 Moh. (1705) von حبد العلج الاندلسي

3186. Pm. 82.

125 Seiten 8°°, 19 Z. (21 \times 15½; 15 \times 9½°°°). — Zustand: nicht ohne Flecken. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Einbd: hellrother Lederbd. — Titelüberschrift S.1:

Der Specialtitel des Werkchens ist nach Pm. 155:

und nach Spr. 1954, 6:

ك" موازين القاصرين

الحمد لله رب العالمين والصلوة . . . Anfang وبعد وبعد فقد دعانى داعي الشفقة على طايفة من النفقراء في هذا الزمان سبوا انفسهم بالصوفية وادعوا الولاية الكبري وهم اضل من الانعام الخ

Die Abhandlung ist gegen solche gerichtet, die sich auf äusserliches Gebahren hin und ohne die richtige Unterweisung und Weihe zum Beruf für Çūfis ausgeben und als solche bei Anderen gelten wollen und sich oft auch Ansehen verschaffen. Sie handelt also darüber, wie der Schüler und wie der Lehrer beschaffen sein, was und wie jener zu lernen, dieser zu lehren habe u. s. w.

'Abd elwahhāb eśśa'rāwī † 973/1565 hat (nach S. 3, Z. 10) diese Abhandlung im J. 993 verfasst und so steht auch in Pm. 155, f. 3b. Dass er wirklich der Verfasser sei, geht aus der Erwähnung mehrerer seiner Schriften hervor (S. 9. 18. 28 zweimal). Er citirt S. 14 auch sein الميزان f, welches er im J. 961/1554 vollendet hatte, folglich ist die Zeit der Abfassung dieser Schrift zwischen 961 und 973 zu setzen, vielleicht 973 (سبعين verlesen für عدين) oder 963. Die Angabe bei Spr. 1954, 6, f. 78—im J. 933— ist gleichfalls unrichtig.

وقد اوضحنا لك في رسالة الانوار :Schluss فلك . . . فلينظر في بقية رسايلنا الموضوعة لبيان الآداب المتعلقة بالخلف من الملوك والعلماء واسحاب الحرف وغيرهم والحمد لله . . . الي يوم الدين'

Schrift: ziemlich klein, etwas flüchtig, nicht undeutlich, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift vom J. 1140 Ragab (1728) von مسيد ابراهيم.

3187.

Dasselbe Werk vorhanden in:

1) Pm. 155.

46 Bl. S^{ro}, 13 Z. (15½×10; 9½×5¾c^{cm}). — Zustand: nicht recht sauber, auch fleckig und obon wasserfleckig. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel f. 1° unten und auch f. 1°: الشعران الرجال . — Schrift: klein, kräftig, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1100/1688.

F. 30^b—46 kleine Stellen aus verschiedenen Werken, wie الطبقات des Verf., المجوعرة الفاخرة des Elgazzālī, الاذكار des Ibn teimajja u. s. w.

2) Spr. 1954, 6, f. 77—90.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel: موارين القاصرين. — Verfasser: الشعراني القاصرين. — Abschrift i. J. 1137/1724.

3188. We. 1814.
4) f. 33. 45-49. 70-79.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titel n. Verf. f. 451:

كتاب بلوغ الارب بسلوك الادب لحمد بن محمد بن عبد الرحمن البهنسي العقيلي النقشبندي الشافعي

الحمد للم القريب لاجابة : Anfang f. 45^b: الدعوات . . . وبعد فهذه جمل من الادب تبلغ ان شاء اللم السالك الارب الخ

Unterweisung in der cufischen Lehre, von Mo-hammed ben moh. ben 'abd errahmän elbahnasī el'aqīlī † c. 1001/1592. Dieselbe beginnt f. 45^b: اعلم عدانا الله واياك ان من طن انه يظفر برضى الله الخال Der Verfasser behandelt darin zuerst die Obliegenheiten des Lehrers an sich und im Verhältniss zum Schüler, dann diejenigen des Schülers (المديد) f. 49^b ff. Darauf handelt er über: f. 73^b (المديد); f. 74^b أوللخلوة آداب f. 76^b; وللخلوة آداب f. 76^b; وللمجاهدة آداب f. 76^b; فصل النود خاتمة بنسخى الملازمة على هذا الدعاء المخادة المخا

فاغفر لنا وارحمنا وانت خير ; Schluss f. 33° الراحمين هو الحي لا اله الا هو فادعوه مخلصين . . سجان ربك رب العزة عما يصغون وسلام على المرسلين والحمد لله رب العالمين تمت

Nach der Handschrift des Verfassers abgeschrieben. — F. 33 folgt auf f. 79.

3189. Pm. 243. 1) f. 1-30°.

77 Bl. 8°°, 17 Z. (20 × 15; 15 × 9¹/2°cm). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich, glatt, ziemlich dünn. — Einband: schöner Halbfrzbd. — Titel u. Verfasser im Inhaltsverzeichniss f. 1° und in der Unterschrift f. 30°a.

آداب المريدين لتاج الدين بن زكرياء العنماني

اللهم خاصنا عن الاشتغال : Anfang f. 1 اللهم خاصنا عن الاشتغال والمالدهي . . . أما بعد فهذه رسالة في بيان اداب المشيخة والمريدين والطالبيين وشرايطهما الح

Abhandlung über Benehmen der çüfischen Lehrer u. Schüler, von Tag eddin ben zakarijjā elot'mānī ennaqsbandī † 1050/1640 (No. 2186). Dieselbe ist in einige فصل eingetheilt.

فصل في آداب الله ورسوله صعم f. 1b فصل في معرفة الشيخ والولي 4. فصل في شرايط المشيخة وهي أحدى عشرة شريطة 56 فصل في شرايط المريد وهي احدي عشرة شريطة 70 فصل في آداب المشيخة وهي اثنا عشر ادبا فصل في آداب المريد مع الشيخ 15b فصل في آداب الذكر 224

ولا تقنطوا من رحمة الله وكن : Schluss f.30* راضيا من الله ومن قضائه وقدره مقاما بحمد الله تعالى تمن

Schrift: ziemlich gross, kräftig, etwas rundlich, vocallos. Ueberschriften roth. Stichwörter oft roth überstrichen. - Abschrift v. J. 1939/1814.

3190. We. 1812. 2) f. 37°.

8vo, 23 Z. (21 × 15; $17^{1}/_{2}$ × 11^{em}). — Zustand: der untere Rand (und Text) ist wasserfleckig. - Papier: gelb, ziemlich stark und glatt.

Schlussseite eines Werkes, dessen Inhalt, wie es scheint, ist: Anweisung für das Verhalten des angehenden Çüfis.

Da in der Unterschrift steht, dass es abgeschrieben habe von dem Original des ابو الوفا العرضى) إبو الوفا العرضي († 1071/1660) im J. 1075/1664 und da dieser u. a. Werken auch verfasst hat: طريف البدى في التصوّف, ist es möglich, dass dies der Schluss davon ist. Die ersten Worte hier sind: مل فليطالع كتب القوم

واجتناب اللحوم كلما قل نان : Schluss احسن والله جعل الهمم متفاوتة والله الموفق الهادى Schrift: ziemlich klein, gewandt, gleichmässig, fast

vocallos.

3191. We. 1704. 53) f. 146b-1484.

Format etc. und Schrift wie bei 52). - Titel felilt. Verfasser fehlt; es ist:

ايوب الخلوتي

تحفة الطلاب . . . وهو مولانا نعم المولي ونعم النصير٬ ابنور المشاهدة . . . وبعد فان الاخ في الله ونيي

وصديقى . . . التمس منى رسالة من الذخاير التي جمعتها في ارقات التاقي من حصرة الفهوانية الج

Cüfische Abhandlung des Ejjüb elhalwati † 1071/1660, betreffend die Unterweisung des Schülers, die Zurückgezogenheit und Einkehr desselben in sich.

فمن غلب عليد عمل من اعمالها :Schluss نسب له حزق العادات فيه والحمد لله وحده الم

3192. Spr. 896. 2) f. 30b - 61.

Format etc. u. Schrift wie bei 1) (f. 61 von anderer Hand). - Titelüberschrift f. 30b:

كتاب تحفظ الطلاب ومنحة الوهاب في الآداب بين الشيخ والاحداب

Verfasser fehlt: s. unten.

الحمد لله الذي سهل منهاج : Anfang f. 30b السالكيين على العارفين . . . وبعد فقد سالت ايها الاخ الوفي . . . عن مقام المشيخة وكيفية الارشاد وما يلزم الشيخ في مقام الشيخوخية والتعليم الح

Ueber das Verhältniss zwischen Lehrer und Schüler und die Erfordernisse für Beide; in mehreren ungezählten Kapiteln. Da sich der منهاج السالكين Verfasser f. 41° auf sein Buch beruft und HKh. VI 13234 ein solches von anfthrt, ist † السمعيل الانقروري المولوي vielleicht dieser der Verfasser.

باب في بيان كيفية رتبة المشيخة باب في بيان صفات المريد وما يلزمه من الآداب *38 باب في بيان شروط التوبة ولبس الخرقة وتلقين 470 الذكر وآداب كلّ منها

باب في بيان كيفية اخذ العهد 49* باب في بيان كيفية لبس الخوقة 51ª باب في كيفية تلقين الذكر لا اله الا الله باب في بيان كيفية الختصرة لاخذ العهد ولبس 59 ا الخرقة وتلقيبي الذكر

لعل الله تعالى أن يفتر له الباب ويدخله: Schluss f.61b مع الاحباب بلا حساب وهو الكريم الوهاب وهذا آخر كتاب الحمد لله الذي نور قلوب اوليائه Anfang:

3193. Spr. 897.

29 Bl. 8°°, 15 Z. (17 × 10¹/2; 11¹/2 × 7¹/2°m). — Zustand: am Rande wasserfleckig, der Anfang unsauber. — Papier: gelb, etwas glatt, ziemlich dünn. — Einband: Pappband mit Kattunrücken. — Titel f. la (u. Vorrede):

كتاب مقصد الطلاب فيما يلزم الشيخ والمريد من الآداب Veriasser f. 18:

Verlasser f. 14: هجمد بن زين العابدين بن محمد الغُمْرِيّ سبط العارف بالله على بن خليل المرصفي

الحمد للم الذي جعل الصوفية : Anfang f.1 الفاظ صفوة عده المنذ وسهل طريقهم . . . وبعد فهذه الفاظ يسيرة وفي النفع غزيرة فيما لا بدّ منه من الآداب الح

Ueber die Eigenschaften und Pflichten und Beziehungen des cufischen Lehrers u. Schülers, von Mohammed ben zein el'äbidin ben mohammed ben 'alt elbekri ecciddiqi elmicri elgomri † 1087/1676. — Zerfällt in zwei

أى شروط الشيخ وآدابه £2 منزع £2.
 أناب المريد مع شيخه £10 منزع £2.

فبقبت سعادتها على الي: الي Schluss f. 21b: الإبد وفي هذا القدر كفاية لمن حقته العناية تم'
Schrift: gross, ungelenk, deutlich, vocallos. — Abschrift von حسى بن ابي بكر الزوكاني im J. 1160

Es schliesst sich daran f. 21^b—23^a eine على الشائعي betreffend eine dem المدد بن حجر الشائعي † 978/1565 zur Entscheidung vorgelegte Frage, in Bezug auf gewisse Aussprache mancher Çūfis beim المدر und einige Manieren beim Beten.

3194. Wei 4631.

Format etc. u. Schrift wie bei 5). - Titelüberschrift:

كتاب الرسوخ في مقام الشيوخ Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله انذي جعل طريق الولاية: Anfang. سببا علي اقتنفاء آثار النبوة . . . أما بعد فيقول . . عبد الغنى أبن النابلسي . . . هذه الرسالة كشفت فيها عن طريق الولاية التي كان عليها السلف التعالحون الخ

Diese Abhandlung des 'Abd elgani ibn ennäbulusi † 1143/1730 (No. 1372) betrifft das Verhältniss des Lehrers zum Schüler, mit Rücksicht auf die Observanz in früherer Zeit und auf die Missbräuche zur Zeit des Verfassers.

خانك تصل بذلك الي مقصودك : *Schluss f.193 الله تعالى وتقدع به على معرفة معبودك ان شاء الله تعالى التهي ما ذكره الجيلي رق وقد كملت الرسالة المبارك .

Abschrift im J. 1158 Moh. (1745):

3195. Pm. 216.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel f. 881: قطم القلادة في كيفية الجلوس على السجادة قطم القلادة في كيفية الجلوس المريد Ebenso im Vorwort f. 83", aber الجلوس المريد statt الجلوس Verfasser: s. Anfang.

احمد لله الذي نصب من قبل : Anfang f. 88 من عباده علما موصلا اليد ... وبعد فيقول العبد الفقير ... مصطفى بن كمال الدين بن على الصديقى نسبا الخلوتي طريقة الحنفي ملاعبا ... قد ورد علي وارد شريف من الحد في يوم الحد ... أن اصنف رسالة الدكر فيها بعص شروط المشيخة وصفات من قم في منصبها وكيفية اجلاس الشيخ للمريد على السجادة الح

Ueber Eigenschaften und Erfordernisse des Lehrers und Schülers der Çüfik und Pflichten und gegenseitiges Verhalten derselben, besonders auch Unterweisung des Schülers zu verschiedenen Graden, von Muctafüben kemüleddin ben 'all egeiddigi elbekri elhalwati † 1162/1749 (1161).

Darin eine längere Qaçide (65 Verse, Tawil) des Verfassers, in welcher derselbe die Kette der Lehrüberlieferung seiner Secte von Gabriel herunter bis auf ihn selbst, Glied für Glied, nachweist. Es beginnt f. 101¹¹: الا يا نديمي كم كذا النت نئيا الحاق الا يا نديمي كم كذا النت نئيا الحاق الانوار من داخل الحجيب

او غير ذلك من المقامات : Schluss f. 111b العلية التي خصها الله بالاكابر وان كانوا يعتقدون في نفوسهم ذلك والله اعلم'

Abschrift v. J. 1178/1764.

3196. Lbg. 554.

 $8^{\circ \circ}$, 15-23 Z. $(20 \times 14^{1}/_{2}; 15^{1}/_{2} \times 9^{1}/_{2}^{\text{cm}})$. — Zustand: etwas fleckig und unsauber; auch wurmstichig. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Titel f. 310°:

٢ الخلاصة الصغرى في مقاصد سالك
 الدنبا والآخرة

(chenso im Vorwort). - Verfasser f. 310a:

بدر الدين بن عمر سراج الدين العادلي الخريثي طريقة

الحمد لله ذي الجود والاحسان : • Anfang f. 310 الجود والاحسان . . . أما يعد فانى والفصل والكبرم والامتنان . . . أما يعد فانى جلست ذات يوم في جمع الحابي في مجلس الح

Es sei in einer Gesellschaft von Freunden, sagt Bedr eddin ben 'omar sirāg eddin el'ādili elhoreiti (? um 970/1562: vgl. No. 3042), davon die Rede gewesen, dass der an der Hand eines Lehrers seinen Weg antretende Schüler wenig Erfolg davon habe. In Folge dessen erörtert er hier zunächst Alles, was der Aufänger thun und lassen soll; reine Liebe zu Gott müsse ihn erfüllen, den Lüsten müsse er entsagen; die Liebe aber bestehe in Reinheit des Herzens und dem Streben zu Gott hin. Alles gipfle in dem Satze: strebet, bevor ihr sterbt, und demgemäss müsse der Strebende der Welt absterben, indem er 10erlei befolge und übe: Busse, Entsagung, Gottvertrauen, Genügsamkeit etc. Zu allem diesem führe ihn ein tüchtiger Lehrer den sichersten Weg.

Schluss f. 3186: حسالك وسالك Schluss f. 3186: مجذوب وسالك بلا جذب وجذب بلا سلوك اللهم على الله على سيدنا الخ كاتبها فتنة القبر... وصلى الله على سيدنا الخ Schrift: gross, kraftig, zuerst etwas vocalisist. Gegen

Schrift: gross, krāftig, zuerst etwas vocalisirt. Gegen Ende kloinere Schrift. — Abschrift e. 1180/1737.

3197. Spr. 817.

Format etc. u. Sohrift wie bei 1). - Titel u. Verf. fehlt.

Anfang: الحبد للم الذي اختار لخدمتم من الله الذي اختار المدروبية المراد من اهل التوقيق . . . وبعد فان هذا ما سمم

به الفؤاد في النقيب والاستاذ اعلم ان اول ما يجب على النقيب معرفة الطريق الذي هو واقف عليها

Einige Bemerkungen (in kurzer Abhandlung) ther die Obliegenheiten des النقيب, dem النقيل ومرتبتها تحت (234°): عدم الشيخ وفي هذا القدر كفاية لمن تأمّل والعارف يستنبط من هذا الكلام٬

3198. Spr. 851.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Ueberschrift:

في ذكر شيء من البدايات

قال عمر بن الخطاب رق على : Anfang f.14 الاعمال المنبر سمعت رسول الله صعم يقول انما الاعمال بالنيات . . . قلت النية اول العمل وحسبها يكون العمل واهم ما للمريد في ابتداء امره في طريق القوم ان يدخل طريق الصوفية الخ

Behandelt, was der Anfänger und die Vorgerückten in der Çüfik zu thun haben.

فانه علي غاية الاعتدال واقف : "Schluss f. 18

3199. Spr. 851.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

Stück aus einem grösseren Werke, das in (ungezählte) Kapitel getheilt ist.

باب النهي عن الشاهد، ثم أن أشد الأشياء 1 ,88° واصعب الأمور استهانة النظر الى الشاهد

(الندم والاستغفار 89° ; كراهية الاجتماع 88°, Mitte ; الخنيار النفناعة 89° : الامل والاجل 89° . مداومة الذكر 80° ; الورع 80° ; كراهية الاشتهار 90° .

Anleitung für den angehenden Çuft. Dass hiermit das Werk zu Ende, ist nicht anzunehmen.

F. 90^b Mitte u. 91^a. 94—97. Stücke aus des Ibn el'arabt. F. 91^b—92^b steht aus dem نوادر الاصول في معرفة اخبار الرسول des أبو عبد الله محمد بن علي الترمذي der 213. Abschnitt. F. 93 Definition çüfischer Ausdrücke

und f. 98^b. 99^a. einige Aussprüche und eine kurze, an شمس الدين ابن سودكين † 646/₁₂₄₈ gerichtete Vermahnung (وصيّة) des Ibn el'arabı.

3200. Spr. 769.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

قال الله سجانه وتعالى الله يَجُنّبِي اليه من: Anfang يشاء ويهدي اليه من ينيب الخلق تحجوبون عن الله تعالى سجانه ونفوسهم الامّارة بالسوء المتابعة لاهوائها الخ

Abhandlung cüfischen Inhalts: weist im Anschluss an Sura 3, 174 auf die Nothwendigkeit hin, einem Meister als Führer zu Gott sich anzuschliessen und giebt Vorschriften, was dem Schüler obliege, um zu der rechten gottseligen Gesinnung zu gelangen.

جاءت الامداد الالهية والعلوم: Schluss f. 65b المداد الالهيئة وينربي مع الله ولا حول ولا قوة الله بالله الح

3201. We. 1665.

50 Bl. 8vo, c. 18 Z. (21¹/₂×15¹/₂; 15¹/₂-16¹/₂×10-11^{cm}). Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: Pappbd. — Titol u. Verfasser f. 1ⁿ: سالة الغضل والأمنان الحافظة الأصحاب والأخوان

لعلى حراز بن العربي

الحمد لله الذي نور قلوب اوليائه : Anfang f.1 معرفته . . . وبعد فهذي رسالة لطيفة ومعلى شريفة جمعتها من كلام شيخنا . . . ابي العباس التجاني الحسنى الخ

'Alı harrāz ibn el'arabr, wol um 1200/1785 am Leben, hat diese çūfische Abhandlung auf Grund von Unterhaltungen und Mittheilungen seines Lehrers verfasst, welcher f. 13b ausführlicher heisst: محمد بن الختار بن احمد بن الختار بن احمد بن سالم النخياني المغاري دارا رمنشأ المقصد Er theilt dieselbe in Vorwort, Hauptsache (مقصد) und Schlusswort und handelt in dem ersten von den Pflichten und dem Benehmen des Schülers gegen seinen Lehrer; in dem zweiten Stücke von den Vorzügen des Lehrers (und zwar des Abū 'l'abbās ettiģģānī) und dem segensreichen Einflusse desselben auf seine Schüler und

seine Umgebung; in dem letzten von den Vorzügen des Gebetes für Mohammed vor allen sonstigen frommen Handlungen u. theilt einige Gebete mit. f.3° مقدمة هادية لانواع الرشد والفلاح داعية المقدمة في كرامة الشيخ ... وما خصد الله بدس محص فصله 13° كاتمة لانواع الخير ناقعة

فانه يغار أن يسمعه غيرة وما : *Schluss f. 36 الله الله عبرة فننوقه والسلام وهذا آخر ما يسر الله . . . ونساله سجنه أن يمن علينا بالرشد والهداية . . . انك ولى والقادر عليه وصلى الله على سيدنا الخ

Schrift: gross, krāftig, rundlich, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift im J. 1223 Çafar (1808) von احمد بن حمد عباس المدنى البخاري. — Arab. Foliirung.

F. 37—38 die Gebete wiederholt, welche f. 28b—30a stehen. F. 40—41a Zusammenstellung von Qoränversen aus verschiedenen Suren. F. 41b—48a eine längere Predigt und f. 48—50 noch zwei Gebete.

3202. Lbg. 107.

4 Bl. 4to, 20—23 Z. (23^t/₂ × 16^t/₂; 20 × 11^t/₂cm). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich, dünn, etwas glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titel f.1^a:

رسالة في شروط الشيخ والتلميذ

Der Specialtitel ist nach der Vorrede f. 1b:

مرشد العبد لسلوك الطريق واخذ العهد Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله الذي جعل المشايخ : Anfang f. 1b.
كالمسابيج ... وبعد فيقول .. عبد المعطى بن سالم بن عمر الشبلي السمر الوى عده رسالة في شروط الشيخ والتلميذ وفي التصوّف واركانه وفي الطريق الي الله

Kurze Anleitung zur Çūfik, von 'Abd elmo'tī ben sālim ben 'omar eśśiblī essimillāwī. Ausführlicher wird darin über die verschiedenen Arten des العبد (Vertrags-Verbindlichkeit) gehandelt.

ولا فيها متفصل من سلسلة : "Schluss f. 4": الاربع عهود عهد النصراني وعهد اليهودي وعهد الشرك

Damit bricht die Abhandlung hier ab.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein, etwas flüchtig, aber deutlich, vocallos. — Abschrift c. 1200/1785.

3203. We. 1815.

8vo, c. 18 Z. (18¹/₃×13²/₃; 15-16×12^{cm}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier etc. und Schrift wie bei 2). — Titel und Verfasser fehlt: s. Anfang.

الحمد لله على بن الحسين الشيرجانى الو الحسن على بن الحسين الشيرجانى قدس الله روحه في كتابه المسمى البياض والسواد في حكم خصايص العباد في نعت المريد والعارف والمراد الباب السنون في المكر وغلط اهله وتخويفهم عالى الله عز وجل وجداركم الله نفسه قال الواسطى في معناه لا يامن احد أن يفعل به كما فعل بابليس المن

Von dem oben bezeichneten Werke des 'All ben elhosein eistrigant, das paränetischer Art und çüfischen Inhalts ist und von den Eigenschaften und Kennzeichen der Schüler und Lehrer der Çüfik handelt, ist hier Kapitel 60 mitgetheilt; nach der Randbemerkung auf f.60^b folgt Z.13 ff. noch Einiges aus demselben Werke.

3204. Mq. 119.

Format etc. u. Schrift wie bei 25).

Bruchstück aus einem Werke, die Pflichtenlehre des angehenden Çūfi behandelnd. Das Vorhandene beginnt, in Erörterung des Verhältnisses des Schülers zum Lehrer und seines genauen Gehorsams, mit den Worten: خطأ فنمص لما امرك ولا تعرج علي تاويل فيمه الح

Es ist in ungezählte لحض eingetheilt. 413 الكل والشرب 414 ; فصل الحلا والشرب 414 . فصل الحكم والتوكل 414 . فصل الحسب والتوكل 414 . Zuletzt die Worte: فاي من البلد وكذلك

3205. Mq. 43.

Format etc. u. Schrift wie bei 6). - Titel u. Verf. fehlt.

Anfang: والسابع دوام ربط القلب بالشيخ
بالاعتقاد والاستمداد الخ

Ein Bruchstück, von der Nothwendigkeit, dass der cufische Schüler sich eng an einen Lehrer anschliesse. — Schluss f. 132°: ويدفعه عما يعترف عن يعترف العروج الى ذروة العرفان فان علو الهمة [ولا يقع تمم]
Die letzten 3 Worte gehören nicht dahin.

3206.

- 1. Wie sich der Schüler zu benehmen habe, behandelt Pm. 419, f. 17. Darüber, dass er sich einen tüchtigen Meister anschaffen müsse und Kennzeichen eines solchen, We. 397, f. 144. 145. Wie er selbst zur Stufe des Meisters gelange, Pm. 224, f. 239. 241. Eine Schülerkette (السلسلة البدرية عمر بن احمد العادلي عمر بن البصري عمر البصري عمر البصري عمر البصري عمر البصري العادلي عمر البصري العادلي عمر البصري عمر البصري العادلي عمر البصري العدلي عمر البصري العدلي عمر البصري البصري العدلي ال
- 2. Einige in dies Fach einschlagende Schriften sind noch abgefasst von:
 - الحق بن عبد الرحمن بن عبد الله الاشبيلي عبد الحق بن عبد المبتدى أفقار المبتدى أفقار المبتدى أفقار المبتدى المبتد
 - الغرغائي الحنفي العنفي بين محمد الفرغائي الحنفي بين محمد المعيد بين المعيد
 - المامع والمتكلم في آداب العالم والمتعلم بدر الدين (3 u.d.T. المسامع والمتكلم في آداب العالم والمتعلم والمتعلم في الداب العالم والمتعلم والمتعلم في الداب العالم والمتعلم والمتعلم
 - احمد بن محمد بن سليمان الزاهد شهاب الدين (4 † 819/1416, u. d. T. المعلم وعمدة المعلم المعلم
 - 5) على بن خليل المرصفى (5 † 930/1524, u. d. T.
 احسن التطلاب فيما يلزم الشيخ والمريد من الآداب
 - نام المعراني (شعراني) به عبد الوهاب الشعراني (شعراني) مدارج السالكين الي رسوم طريق العارفين

 - صبغة الله بن روح الله البَرْوَجي النقشبندي (8) أما لا يسع المويد تركه كل يوم 1015/1606, u. d.T.
 - 9) مرعي بن يوسف بن ابي بكر الكرمى بن الكرمي (1088/1624, u. d. T. روض العارفين وتسليك المريدين
- عبد القادر بن شيخ بن عبد الله بن شيخ العيدروس † 1038/1628, u.d.T. بغية المستفيد بشرح تحفة المريد
- 11) تحمد بن محمد الغزي ابن تجم الدين (11) بن تجم الدين (11) سرح جمع الجوهر الفريد في ادب الصوفي والمريد (11)

4. Unterweisung in der Çūfik.

a) der Gottesbegriff. 3207. We. 1633. 8) f. 81-102.

Format etc. u. Schrift wie bei 7). - Titel u. Verf. f.81a:

٤٠ مشكاة الأنوار ومصفاة الأسرار لحمد بن محمد بن محمد الغزالي الطوسي (Beides so auch in der Unterschrift,)

قال الامام ابو حامد . . . Anfang f.81b: . . . الغزالي رحم الحمل لله فايص الانوار وفاتح الابصار . . . أما بعد فقد سالتني ايها الاخ الكريم . . . ان ابين لك اسرار الانوار الالهية مقرونة بساويل ما يشير اليه طواهر الايات المتلوظ والاخبار المروية

Abhdlg des Abū hāmid elgazzālī † 505/1111, betreffend das göttliche Licht, zugleich mit der (allegorischen) Deutung dahingehöriger Qoranverse und Aussprüche. Auf Wunsch eines Freundes verfasst, aber in kurzer Darstellung, weil der Verfasser zu längeren Erörterungen keine Zeit habe. Zerfällt in 3 فصل.

في بيان النور الحق هو الله تعالى وأن 82 فصل 1. اسم النور لغييره مجاز محص الح في بيان المشكاة والمصباح والزجاجة 96 فصل 2. والشجرة والزيت والنار

او لمقايسة العقل او بالنور : Schluss f.101b المحص كما سبق فهذا ما حصر لي في هذا الوقت . . . واستشفاف الانوار الالهية من ورآء الحجب البشرية عسير غير يسير والسلام

Obgleich der Verfasser in der Vorrede f.82^b die Eintheilung in 3 فصل ausdrücklich angiebt, enthält die Abhandlung doch nur obige 2 فصل. HKh. V 12086 und 12087. (Auch von diesem ist

angegeben in 8 فصل). Collationirt.

Lbg. 277.

23 Bl. 4°, 25 Z. $(25^{1}/_{2} \times 15; 17^{1}/_{2} \times 9^{1}/_{2}$ cm). — Zustand: fast lose im Einband; an der oberen Ecke etwas HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

beschädigt. - Papier: gelb, glatt, dünn. - Einband: Pappband mit Lederrücken.

Dasselbe Werk. Titel und Verfasser abgekürzt: مشكاة الانوار للغزالي.

Schrift: gross, krāftig, gefällig und deutlich, vocallos. Stichwörter roth oder rothüberstrichen. - Abschrift von — .um 1200/₁₇₈₅ بن السيد حسين بافقية Collationirt von demselben; am Rande oft Verbesserungen,

> 3208. Spr. 853. 12) f. 165b-178a.

Format etc. u. Schrift wie bei 7). - Titel fehlt; er ist etwa:

," في المعرفة

Verfasser: s. Anfang.

قال الشيخ الامام جمال الاسلام: Anfang f. 1656: وزين الدين أبو حامد محمد بن محمد بن محمد الغزالي الطوسي رة علم أن المعرفة معبفتان معبفة الحثف ومعبفة الحقيقة فمعرفة الحق هي الفرار من النفس المخ

Abū hāmid elgazzālī † 505/1111 handelt hier von der Erkenntniss des Wesens Gottes und unter welchen Bedingungen dieselbe möglich sei, und welches die Kennzeichen des "Erkennenden" (العارف) seien. — Die Abhandlung zerfällt weiterhin in mehrere فصل:

فصل في حجاب العبد عير الله 171ª فصل في حقيقة الدنيا 171b فصل اعلم أن الرؤية رؤيتان 1716

Weiterhin:

فصل في الذك 174° وفصل في الغناء والبقاء 174° فصل في الابتساء والانتهاء والتساء

فصل في السكر 1774 وفصل في البلاء 1766

Den Schluss macht eine فائدة, in der die verschiedenen Arten der Seele erklärt werden, näml.: النفس الامارة اللوامة الملهمة المطمئنة الراضية المصتذ الصافية

وهي عبارة عن الذلّ والانكسار : Schluss f. 178a والفاقة والافتقار والسلام تمت

3209. Lbg. 271.

70 Bl. 8vo, 13 Z. (17¹/₂ × 12¹/₃; 12-13 × 9^{cm}). — Zustand: zieml. unsauber. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Einband: brauner Lederbd. — Titelüberschrift f.2^b:

ك" نترهة السالكين للامام الغزالي جن الاسلام،

ولما كان حمد الله تعالى : Anfang f. 2b: ولما كان حمد الله سجانه وذكره المقام الاعلى . . وبعد فان الله سجانه وتعالى شرف الاسلام على جميع الاديان الخ

Die Vorrede des Werkes, in deren Anfang (nach der obigen Stelle) alle Gottesnamen aufgeführt werden, geht bis f. 9b. Dann beginnt das Werk selbst f. 9b Mitte so: الحمد لله الوفاب ... وبعد فان اناب وسلك سر سبيل مسالك اولى الالباب ... وبعد فان العبد الصعيف ... تلمح في فكره ما تيسر تلوه من الكلام الح

البيان في مسالك الايمان الايمان

الحبد لله :Dann kommt f.10° ein neuer Anfang الحبد لله بداية الآخر بلا نهاية . . . وبعد فانه لما خلف الله . . . الانسان وطلب منه علم البيان الخ

Çüfische Glaubensauffassung: von Gottes Wesen; vom jüngsten Gericht (die verschiedenen Ausdrücke dafür f. 18—19); vom Paradies und der Hölle; von der Rechenschaftsablegung; die 10 Wege, um der einstigen Strafe zu entgehen f. 20° ff. Darauf: معند عليل وقل من ينجو من علته بعد تملكها 53° لعلم ان لا يجب ان يتقلد القصاء الله من

كمل فيه ثمانية وعشرون خصلة محمودة اعلم ان لا شيء انصل من لخق وبيانه والعبل به وجريانه 61 65 فصل مختصر في شان هذا الزمان واهله

Das Ganze schliesst mit einem Gebete, dessen Schluss f. 696: بيك رب النصير وسجان ربك رب العالمين والجدد لله رب لعالمين والجدد لله رب لعالمين العزة عما يصفون وسلام على المرسلين والجدد لله رب لعالمين

Dies Werk ist schwerlich von Elgazzalt verfasst.

Schrift: gross, dick, rundlich, etwas vocalisirt. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift c. 1150/1737.

F. 1 und 70 enthalten theils andere, theils Räthsel-Verse, von späterer Hand in klein. Schrift. 3210. Spr. 1968.
5) f. 39-51^b.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titel u. Verf. f. 391:

هذه رسانة في بيان العلم اللَّدُنِيّ لحجة الاسلام أبي حامد الغزالي

الحمد لله الذي زين قلوب : Anfang f. 39b وأحمد الله الله ال خواص عبيده بنور الولاية . . . [اعلم] اعانك الله ان واحدا من اصدفائنا حكي عن بعض العلماء انه انكر العلم الغيبي اللدني الذي يعتمد عليه المتصوفة الخ

Ueber die tiefere mystische Erkenntniss Gottes. Elgazzālī handelt den Gegenstand in mehreren فضا (wie es scheint, 5) ab, ohne besondere Ueberschriften. Er giebt dabei eine Uebersicht über die Wissenschaften überhaupt, die er in 2 Theile theilt الشرى والعقلى, von denen der مرتبة (الشرى), der andere in 3 مرتبة zerfällt etc.

جتاج الى زيادة شرح يتيسر بعون : Schluss f.51b الله تعالى والآن تختم هذه الرسالة فان هذه الكلمات كفاية لاهلها ومن لم يجعل الله له نورا فما له من نور تنت

HKh. III 6314. — Anders 6286 (wo er die Abhandlung mit gleichem Titel und Anfang zuschreibt dem رابو الحسن علي بن احمد بن الحسن.

3211. Pm. 185.

8vo, 13 Z. (Text: 10¹/₂ × 6²/₂cm); von f. 40 an 15—19 Z. (11×8^{cm}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich (von f. 40 an: gelb), glatt, ziemlich dünn. — Titel f. 25°:

ك" شعب الايمان

Den vollständigeren Titel s. am Schluss. — Verfasser f. 25°: صدر الدين القونوي

الحمد لله الذي نور صماير : Anfang f. 25^b الما بعد فهذا الرباب الدين بانوار الاسلام والايمان . . . أما بعد فهذا عجالة تميط الحمار عن وجود ابكار معان واسرار متجحة بمحاسن الفاظ نبوية وجوامع كلمات مصطفوية المؤ

Çūfische Abhandlung vom Glauben und den Spaltungen darin. Es gebe deren mehr als 70; die beste habe das Einheitsbekenntniss Gottes; auch die Scheu الخياء d. i. Ehrerbietung gegen

Gott sei dahin zu rechnen. Es werden hier also die Begriffe des Glaubens, der inneren Erhebung, der Selbstveredlung u. s. w. erörtert. Als Verfasser ist hier Cadr eddin elgonawi + 678/1274, in Mq. 123, 4, f. 34* aber Sa'id ben mohammed ben ahmed elfergani sa'd eddin + 699/1299, sein Schüler, angegeben; HKh. aber nennt als solchen den Ibn el-'arabı. — Beginnt nach der Vorrede f. 26a: اعلم أن الايمان عبارة عن نور حاصل من قبل الحف النخ

ازالة احكام الغلبات وغلبات :Schluss f. 466: الاحكام يشتمل الكل وجمع الجيع والله يقول الحف وهو يهدي السبيل٬ هذا آخر كتاب تحرير **البيا**ن في تقرير شعب الايمان ورتب الاحسان والله اعلم الح

Schrift: ziemlich gross, geläufig, fast vocallos. -Abschrift c. 1900/1785. - HKh. IV 7572.

Mq. 123, 2, f. 34-41*.

8vo, c. 20-22 Z. (Text: $13^{1}/_{4} \times 9^{1}/_{2} - 10^{em}$). — Zustand: im Ganzen gut, aber nicht frei von Flecken. -Papier: gelb, glatt, stark.

Dasselbe Werk. Titel f. 344:

Verfasser: s. bei Pm. 185, 6. Anfang ebenso. Die Abhandlung bricht hier ab mit den Worten: مشتملة علي جميع الصور والامزجة الحشية وحقيقة

Schrift: (bis f. 35") ziemlich klein, deutlich, gleichmässig, etwas vocalisirt. Dann kleine flüchtige Gelehrtenhand, in einander gezogen, schwierig, vocallos. Der Titel von derselben Hand. - Abschrift um 800/1397, nach der Handschrift des Verfassers.

3212. Spr. 795.

78 Bl. 8°, 15 Z. $(21^{1}/_{2} \times 12; 12^{1}/_{2} \times 7^{cm})$. — Zustand: wurmstichig, der Rand oft ausgebessert. - Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. - Einband: brauner Lederband, gut. - Titel (von neuerer Hand) f. 1ª (so auch zu Anfang der einzelnen Papierlagen, oben):

مفتاح الغيب

. مدر الدين القونوي Verfassor feblt. Es ist: مدر الدين

اللهم احمد نفسك عمن امرته : Anfang f. 1 ان يتخذك وكيلا حمدا عايدا منك اليك . . . وبعد

In diesem Werke sucht derselbe Verfasser auf wissenschaftliche Weise zur Erkenntniss des göttlichen Wesens und der darin liegenden Geheimnisse anzuleiten. Das Werk zerfällt in ungezählte Abschnitte. Es beginnt, nach einer langen Einleitung über Wesen, Inhalt u. Zweck der Wissenschaften, die in der Theologie gipfeln, فصل شيف يشتمل على علم عزيز خفى لطيف 4.8 [اعلم أن الحقّ هو الوجود المحص الرخ]

فصل [ولما كان الحق سجانه من حيث حقيقته] 13ª u. s. w. Zuletzt:

تتبة لهذا الفصل يتصبى صابطا شريفا كليا 64 في بيان بعض اسرار النهايات

65ª فصل في سرّ الكلام واحكامه ولواحقه 69b تتبة كلية وخاتبة جامعة

الشرح لهذا الوارد بلسان الوقت والحال والمرتبة 120 قولى ما حقيقته

Mit f. 78 hört das Werk hier auf: der Schluss, etwa 32 Bl., fehlt. Die letzten Worte قبل تعينه بهذا المزاج العنصري من حيث ' f.78 sind (= We. 1663, f. 60 $^{\circ}$, Z. 6).

Schrift: Persischer Zug, klein, gefällig, gleichmässig, gut u. deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. Am Rande im Anfang bisweilen kurze Glossen. Nach f. 30 fehlen 2 Bl. - Abschrift c. 1800. - HKh. VI 12581.

3213. We. 1663.

81 Bl. 8vo, 15Z. (18×13¹/2; 13¹/2×10^{em}).—Zustand: ziemlich gut, der Rand nicht überall sauber; nicht frei von Wurmstichen, die aber zum Theil ausgebessert sind. -Papier: gelb, dick, glatt. - Einband: guter rother Lederband mit Klappe; dazu ein Pappfutteral.

Dasselbe Werk. Titel f. 16:

Verfasser (ausführlich) und Anfang ebenso. finden sich in dem Text, der فصل Besondere bei Spr. 795 fehlt, nicht. — Das Schlusswort خاتمة تتصمى وصية ومناجاة بلسان : *steht f. 79 من السنة الكال؛ إعلم أن الذي يذكر في هذا الفصل الخ

رلا تجبنا في كل ما تقيمنا : Schluss f. 81*: فيم من حصرات قدسك وحلاوة شهودك وأنسك آمين آمين والحمد لله وسلام على عباده . . . ومفتاح قفل نشاتنا ورحمة الله وبركاته عم فان العلوم منها المهات اصلية وفروع تفصيلية الح

Schrift: klein, ziemlich weit, gefällig, gleichmässig, wenig vocalisirt. Der Text in rothen Linien. Am Rande stehen im Anfange einige längere Glossen. — Abschrift von حمد بن بابا فرم um 1000/1591. — Collationirt.

F.1° und 81° stehen einige Stellen aus den عبد الرزاق des الاصطلاحات.

3214. Spr. 796.

322 Bl. 4¹⁰, 19 Z. $(25 \times 17; 18 \times 9^{1}/2-10^{\circ m})$. — Zustand: etwas wurmstichig, zum Theil ausgebessert: so besonders im Anfang mehrere Blätter, unten im Text. Fast lose im Deckel. — Papier: gelb, dünn, glatt. — Einband: rother Lederband. — Titel f. 2^b (Vorrede) und f. 322^a (Unterschrift):

مصباح الانس بين المعقول والشهود في شرح مفتاح غيب الجمع والوجود

Verfasser: شمس الدين حمد بن محمد الفناري Er heisst ausführlicher:

محمد بن حمرة بن محمد بن محمد الروصافي الرومي الحنفي ابن الفناري [وابن الفنري] شمس الدين

سجانك اللهم وتحمدك حمدا : Anfang f.1b من تسلّب يرتضيه داتك . . وبعد فان التنفر عن تشلّب ارآء علماء الرسوم بتوفر تذبذب اعواء امناء العلوم الى حدّ لا يرجى تطابق طرايقهم الخ

Commentar zu demselben Werke, von Mohammed ben hamza ben mohammed errüm! ibn elfenar! (oder ibn elfener!) sems eddin, geb. 751/1850, † 884/1480. [Der Gentilname entweder von dem Orte Fenar oder von dem Geschäft seines Vaters als Leuchtthürmer.] Das Werk ist eher eine Bearbeitung des Grundwerkes, als ein eigentlicher Commentar, doch ist der Text ganz aufgenommen.

Der Inhalt ist so vertheilt:

الفاتحة في مقدّمات الشروع : (فصل in 5) 6.3° في تقسيم العلوم الشرعية الالية التي 3° فصل .1 الامهات الاصلية وفروعها الكلّية

(f.17° eine Tabelle über: مراتب السلوك الى الله

سابقة التمهيد الجملي في امهات : (فصل 10 in 10) 24° اصول صحّة الارتباطيين

التمهيد الجملي في تصحير : (مقام 10 in) 50° فصل. الاضافات التي بين الذات والصفات

وصل في بيان أن مبدئة الحق والاحكام °97 التفصيلية التي يعرف ويقع فيها الكلام باي اعتبار حقيقته اعتبار حقيقته من حيث هو ومرتبته التي هي الالوهية التي هي النسبة الجامعة للنسب الالهية والعلمية التي هي حقايف الكاينات

من التمهيد الجملي :(مقام 4 in 4) 996 فصل .2 في تصحيح النسبة التي بينه سجانه باعتبار اقسام اسماء الصفات وبين تكوين اعيان المكونات

خاتمة التمهيد الكلّي الجملي في بيان متعلّف 117 طلبنا بالإجمال وباي اعتبار لا يتناهي مراتب الاستكمال

Nach dieser Einleitung folgt das Hauptstück: 123° الباب الذي في تعيين كليات جهات الارتباطات بينه سجانه وبين العلويات والسغليات هو المستي بباب كشف السرّ الكلي وايصاح الامر الاصلى (in 12).

فى كشف المرتبة :(اصل in 16) 123° فصل .1 الجامعة لجميع التعينات

في اول المراتب المنعوبة وهي 124 اصل 1. مرتبة الجمع والوجود

يتصبّى صابطا عزيزا عام الفايدة 239 فصل 5. للمبتدي والمنتهي في بيان البراءة عن التخليط المذكور والتنبية على الحصور في الحقايق

في بيان صابط في أن كل علم ﴿253 فصل 10 من العلوم المتعلقة بالمظاهر أو الظواهر يستلزم عملا وينجر الكلام فيد التي تقسيم العلم بما عايند ذلك العمل وما ثيس كذلك

في اسرار الكلام الذي هو نسبة •256 فصل.12 بين الظاهر والمظاهر

263° (diese Ueberschrift fehlt hier; steht so Spr. 797, f. 230°): تنتقن كلية وخاتمة وخاتمة الكامل الذي هو جامعة في الانسان الكامل الذي هو اول الاوايل في التوجه الالهي الشامل (in 17 سؤال 17).

ختام الكلام يكشف سراير خواص الانسان 406

فاستجب دعانا با ارحم الراحين : *Schluss f.322 والحجد لله وسلام على عباده . . . وعلى امامنا ومفتاح قفل نشأتنا ورحمة الله وبركاته وحسبنا الله ونعم الوكيل

Vorauf geht ein Inhaltsverzeichniss, flüchtig geschrieben, auf 2 Blättern.

(F. 207^b fehlt die tabellarische Uebersicht: s. Spr. 797, f. 180^b).

Schrift: Persischer Zug, ziemlich gross, gleichmässig, gut, vocallos. Ucherschriften roth. — Abschrift c. 1800. Collationirt. — HKh. VI 12581. 12154.

3215.

Dasselbe Werk in:

1) Spr. 797.

275 Bl. 8°°, 23 (25) Z. (203/4 × 15; 14 × 9°°). — Zustand: wurmstichig, vielfach ausgebeseert, fleckig. Der Text ist Anfangs (am Rücken) beschädigt. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Einband: schöner Halbfranzbd.

Titel, Verfasser (ganz kurz) und Anfang ebenso. Nach f. 255 fehlt der Rest, ist aber aus Spr. 796 (von f. 290^a, Z.18 an bis zu Ende) ergänzt. Nach f. 1 fehlt 1 Bl., nach f. 8 21 Bl. Die Arabische Foliirung geht bis 255; die fehlenden 22 Bl. sind darin mitgezählt.

Schrift: ziemlich klein, dick, gedrängt, ziemlich deutlich, vocallos. Rothe Ueberschriften. Die Schrift von f. 256 an ist Persischer Zug, klein, fein, ziemlich gut, gleichmässig, vocallos. — Abschrift um etwa 1000/1291; die Ergänzung von c. 1250/1834. — Collationirt.

2) Pm. 519.

258 Bl. 8°°, 25 Z. (20×15; 14×9¹/2ºin). — Zustand: der obere Rand im Anfang besonders wassersleckig, ein wenig auch am Ende oben und unten wassersleckig. Die ersten Blätter am Rande ausgebessert. Bl. 6—9 eingerissen. Nicht ganz frei von Wurmstich. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: rother Lederband.

Titel (f. 2ª vollständiger als f. 1ª), Verfasser (ganz kurz), Anfang u. Schluss ebenso.

Schrift: klein, etwas gedrängt, gefällig, deutlich, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift in Mekka im J. 1051 Ragab (1641). — Collationirt.

F. 258° enthält ein Stück aus Kap. 412 des Ibn el'arabi.

3216. We. 1704.

Format etc. und Schrift wie bei 62). Zum Theil fleckig. — Titel fehlt. Verfasser fehlt: s. Anfang.

قل الشيخ ...سيدي أبو الطبب الغزى : Anf. هذا ما التقطته من الكتاب الآتى نكره للعارف الكامل ... شبس الملة والحق والدين تحمد بن حمزة الفناري رحم

Auszüge aus dem schen Commentar des Ibn elfenārī, von Abū 'ṭṭajjih ben bedr eddīn elgazzī (um العمدية (um العمدية المحدودة المتعلقة بالحقيقة وكل ممكن كان كما ذكر حالة ادري من غيرة انتهي الالتقاط والم يكن كما ذكر حالة ادري من غيرة انتهي الالتقاط والم

Abschrift im Jahre 1077 Sawwäl (1667). HKh. V 12154 und besonders VI 12581.

Andere Commentare dazu sind von:

- 1) عثمان بن فتح الله الجَلْوَتي (1 + 1108/1691.
- 2) عبد الرحمن افندي رحيمي البرسوي (2 um 1158/1746.

3217. Lbg. 852. 1) f. 1-42^h.

48 Bl. 8°°, 16—18 Z. (20¹/3 × 14¹/2; 13¹ 2 × 9¹/3°m). — Zustand: ziemlich gut, der Seitenrand etwas fleckig; nicht ganz ohne Wurmstich. — Papier: gelb, dünn, glatt. — Einband: Kattunband mit Lederrücken. — Titel f. 2a;

الطريق الجادة في نبل السعادة Verfassor: s. Anfang.

قال ... تاج الدين : فلا الدين ابي بكر ابو الفصل احمد بن فلخر الدين ابي بكر محمد عبد الكريم ابن عطاء الله رق ايها العبد اطلب التوبة من الله في كل وقت فإن الله تعالى قد قربك اليها النج

Anleitung, zum Glück, d. h. zur Erkenntniss Gottes zu gelangen; von Ahmed ben mohammed ben 'abd elkerim eliskenderitäg eddin abu 'lfadl ibn 'atā allāh † 709/1309.

وانت الظاهر ام كيف تغيب وانت الرقيب :Schluss الحاضر والله الموفق وبه استعين وصلى الله على سيدنا الح

Schrift: magrebitisch, klein, gleichmässig, etwas vocalisirt, in der zweiten Hälfte ziemlich blass, Stichwörter meistens roth. — Abschrift c. ¹¹⁶⁰/₁₇₃₇.

3218. We. 1775.

8vo, 15 Z. $(17^8/s \times 18^1/s; 11^1/s - 12 \times 9^1/s^{cm})$. — Zustand: zu Anfang und am Ende fleckig. — Papier: gelb, glatt, dick. — Titel und Verfasser f. 7^a:

تقريب المرام في تهذيب الكلام للبلقيني

خلف الله تعالى الاتسان على : Anfang f. 7b ولذلك ما هو عليه حقق من خَلق وخُلق ورزى ولذلك : Schluss f. 14b — مكنه من الانصاف بالاسماء النخ وغاية الكون الاكتساب والعبر جوهر نفيس فلا تصرف منه ذرة الا في كسب ولا تكسب الا ما كلفته واذا احت النظر الى الله تعالى لا تنظر اليه الا مكلفا عنه مامورا منه لتكون ناطرا اليه به والسلام

Stück einer çüfischen Abhandlung über die Möglichkeit und den Weg, zur Erkenntniss Gottes zu gelangen. Der Anfang ist hier fortgelassen. Der Titel, von späterer Hand geschrieben, ist sehr fraglich. F. 11^b erwähnt der Verfasser seinen Commentar heissen النقرى wofter es aber مواقف النُفّزي muss, d. h. والجبّار بن الحسن عبد الجبّار بن † 854/965. Zu diesem cufischen Werke führt HKh. VI 13355 einen Commentar 690/1291 + عفيف الدين سليمان بن على التلمساني an: ob von diesem die obige Abhandlung verfasst sei, weiss ich nicht. Ist aber Elbalqini der Verf., so ist damit wahrscheinlich 'Omar ben raslan sirag eddin + 805/1402 gemeint.

Schrift: ziemlich gross, gut, gleichmässig, vocallos. — Abschrift um 846/1442.

3219. We. 1631.

Format etc. und Schrift wie bei 5). — Titel und Verfasser f. 165^a (auch in der Unterschrift):

كتاب مراتب الوجود لعبد الكريم الجيلي

الحمد لله الذي اعطى : Anfang f. 165 . . . اما بعد مراتب الوجود حقها على التمام والكمال . . . اما بعد فان اولي ما اعتنى به العقلاء . . . هو العلم بالله الم

'Abd elkerım elgili, um 826/1428 am Leben (No. 2314), führt hier Folgendes aus. Die Erkenntniss des Wesens Gottes ist von höchster Wichtigkeit; sie zu erlangen durch Umgang mit Eingeweihten und Belehrung von deren Seite ist besser als durch Studium der bezüglichen Werke. Sie ist aber bedingt durch die Kenntniss der Existenz an sich; denn ohne sie kann der nicht begriffen werden, der das Vorhandene zur Existenz gebracht hat. Diese Existenz aber ist sehr mannigfacher Art; sie lässt sich in 40 Hauptstufen darstellen; sie sind der Gegenstand dieses Werkes. 167° الدرتبة الأولى من مراتب الوجود هي الذات 167° الذابية البعش عنها ببعض وجوهها بالغيب

الالهية المعبّر عنها ببعض وجوعها بالغيب المطلق وبغيب الغيب الرخ

الموتبة الثانية . . . هي اول التنزلات الذاتية 167⁶ المعتبر عنها بالتجلي الاول

البرتبة الثالثة . . . في النوول الثانى المعبّر 168° عنها بالواحدية الخِ

سى النبات وهو الجسم 176° 38. ألمعدن المعدن Die 38. f. 176° . النامي وهو انزل من المعدن مي الحيوان وحدة العقلاء بانه الجسم النامي المتحرك عي الانسان وبه تنت المراتب وكمل العالم 177° Die 40. 177°

فلله درّ من عرف نفسه : Schluss f. 1774: معرفتى اياها لانه عرف ربه معرفته لربه والله الموفق للصواب واليه المرجع والمآب والحمد لله المخ Abschrift im J. 1158 Moh. (1745). — HKh. V 11754.

3220. Spr. 822.

129 Bl. 8°°, 19 Z. (20¹/3×14¹/2; 15×9²/3°m). — Zustand; nicht ganz sauber. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe.

Dasselbe Werk. Titel und Verfasser f. 1ª oben am Rande:

نفحات القدس لسيدي عبد الغنى النابلسي Dies ist unrichtig. Anfang und Schluss wie bei We. 1631, 6.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein, etwas vornüber, gewandt und gleichmässig, vocallos. Text in rothen Linien; Ueberschriften roth. — Abschrift im J. 1099/1688 von خيبي الديون السلطي. Versificitt ist das Werk von غرس الدين الحيل الحيل الحيل الحيل الحيل الحيل الحيل الحيل العلم المواقع الحيل الله البوسنوي الله البوسنوي † 1054/1644 einen Commentar verfasst.

3221. We. 1631.

Format etc. u. Schrift wie bei 5). — Titel u. Verf. f. 178*: هذه الرسالة المماركة المسماة بترلّفة التمكين الحبيلي لعبد الحبيلي

حمد الله لصفاته توحيده : Anfang f. 178b: اما بعد لذاته فهو الواحد لا عن توحيد . . . اما بعد فان التوحيد عظيم شانه عال مكانه الح

Derselbe Verfasser handelt hier über die Schwierigkeiten, das Wesen Gottes zu erfassen und zugleich auch über die Möglichkeit, eine Stufe zu ersteigen, auf der die Erkenntniss desselben erreichbar wird. — Schluss f.183°: من المناف وملى الله المناف المناف وملى الله المناف المناف المناف وملى الله المناف المناف المناف وملى الله المناف المناف وملى الله المناف المناف

3222. Spr. 854.

Format etc. und Schrift wie bei 1). (Schrift etwas grösser.) — Titel fehlt. Nach der Unterschrift (u. auch f.1a): السالة القدسية في بيان المعارف الصوفية Verfasser: s, Anfang.

قال الشيخ الامام . . . شمس :Anfang f. 38b الدين محمد بن حمزة [بن] محمد الحنفي . . . التحمد الله الذي علم في الازل بعين علم بذاته جميع ما ظهر ويظهر التي الابد . . . أما بعد فاعلم اتبها المتشوق التي المتطلع على حقيقة التوحيد الخ

Mohammed ben hamza ben moh. errüçäfi elhanefi ibn elfenārī (oder ibn elfenerī) sems eddin, geb. 751/1350, † 834/1480, behandelt hier die çüfischen Vorbegriffe zur Erkenntniss des Wesens der Einheitslehre Gottes und führt deren 9 auf.

والصلوة على خير الخلايق الدليل: Schluss f.44°: التي اقرب الطرايق محمد وآله ومحبد اجمعين تمت (In der Unterschrift steht als Sohnsname بين الغفاري, was falsch ist.)

We. 1704, 6, f. 63-65.

Format etc. und Schrift wie bei 5).

Dasselbe Werkchen. Titel fehlt. Verfasser ausführlich. —

Auf f. 63° eine Anfrage in 5 Versen, ob das Tabakrauchen erlaubt sei, nebst der bejahenden Antwort in 6 Versen von كمال الداين افندى.

Ein Commentar ist zu dieser Schrift von معروف بنوعى بن على بن نصوح المعروف بنوعى verfasst.

3223. Lbg. 880.

4¹⁰, 23 Z. (22³/₄ × 13¹/₂; 14 × 7^{cm}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Titel und Verfasser fehlt, steht aber in der Unterschrift f. 26^b:

الرسالة الزوراء للجلال الدواني

الحمد لذاته لوليه بذاته والصلوة منه :Anfang على مرتبته الجامعة جميع صفاته وبعد فهذه نبذة من الحقايق بل زبدة من الدقايق منبثة عن تشبيهات مبنية على تنبيهات الخ

In dieser kleinen Abhandlung erörtert Geläl eddin mohammed ben as ad eddewānī † 908/1602 verschiedene philosophische u. cūfische Punkte (z. B. Ursache und Wirkung, Einheit des göttlichen Wesens etc.). Der Gedanke zur Abfassung ist ihm unweit des Tigris (der auch انزوراء heisst) bei Bagdād durch Erscheinen 'Alī's im Traum gekommen; daher der Name derselben. Er hat sie im J. 872 Gom. II (1468) vollendet.

واشركنى فى صوالح دعواتك والصلوة :Schluss والسلام على القدسيين خصوصا سيدنا الكل فى الكل وآله وهجه اجمعين والحمد لله رب العالمين

Schrift: sehr klein, gefällig, vocallos. — Abschrift im Jahre 993/1585 von على شناسي. — HKh. III 6874 (hat cinen anderen Anfang, denselben wie Cod. Oxon. 500, 19).

3224.

Dasselbe Werk ist vorhanden in:

1) Pm. 369, 2, f. 25-27.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel und Vorfasser fehlt.

2) Pm. 369, 10, f. 85-89.

8°°, 21 Z. (Text 14 × 7°°). — Zustand: gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Titel und Verfasser fehlt. — Schrift: klein, fein, zierlich, gleichmässig, vocallos; Stichwörter roth. — Abschrift im J. 1946/1850.

3) Spr. 806, 3, f. 71b. 81-83a.

Format etc. und Schrift (Text $17^{1}/_{2} \times 7^{1}/_{2}^{cm}$) wie bei 1). — Abschrift im J. 1097 Sa'bān (1686).

3225. Pm. 369.

11) f. 89b-98.

Format etc. u. Schrift wie bei 10). — Titel fehlt. In der Unterschrift etcht: مشرح الزوراء . Verfasser fehlt; es ist المدواني

اما بعد الحمد لوليه والصلوة على نبيه :Anfang فافي لما فرغت من تهذيب الرسالة الموسومة بالزوراء . . . التمس منى بعص الاصدفاء . . . ان اكتب عليها حاشية الإ

Glossen zu derselben Abhdlg, vom Verf. selbst, welcher beide zusammen hier zu einer Schrift verarbeitet hat, die er الر" الحوراء nennt. Sie beginnt so f. 90°: الحمد لذاتة لولية بذاته الوالي اي الحمد الح

فظل هائما في مهاوي الحيرة . Bchluss f. 98b: الحيرة أحيرة فظل هائما في النبع الهدي وضل ضلالا بعيدا والسلام على من اتبع الهدي HKb. III 6113 u. 6874.

Lbg. 880, 8, f. 23b-27.

Format etc. u. Schrift wie bei 7; allein das Werk steht in schrägen Zeilen am Rande f. 23^b—26, läuft f. 27^a zum Theil in schräger Richtung, zum Theil in der von unten nach oben, und nur f. 27^b in der gewöhnlichen horizontalen.

3226. Spr. 806.

1) f. 1-49.

83 Bl. 8vo, c. 31 Z. (21¹/₉ × 12¹/₉; 16¹/₉ × 7¹/₂c^m). — Zustand: ziemlich wurmstichig, fleckig. — Papier: gelblich, etwas glatt, ziemlich stark. — Einband: schöner Halbfrzbd. — Titel fehlt. Nach HKh. III 6113 u. 6874:

تحقيف الزوراء

Verfasser fehlt: s. Anfang.

الحمد لمن هو محمود بلسان كلّ : Anfang f.1 بن محمد بن حامد . . . وبعد فيقول . . . كمال بن محمد بن فخر بن على اللاري . . . لما كانت الرسالة . . . الموسومة بالزوراء الكاشفة عن دقايق احوال المبدأ والمعاد الخ

Commentar zu derselben Abhandlg الحوراء von Kemäl eddin ben mohammed ben fahr eddin elläri im J. 918 Gom.I (1512) vollendet. Er beginnt f.2% بغيره باللسان الطهار باللسان الربغيره التناء باللسان الحمد هو الثناء باللسان الح

An den Grundtext der الزوراء (Lbg. 880, 7) schlieset sich das Ende dieses Commentars unmittelbar so an: اقول وانا احوج الخلف الى الغنى الباري ... هذا آخر ما تيسر لى في توضيح خفيّات الكتاب وشرحه الخ

Schrift: klein, gedrängt, doch (ziemlich) deutlich, gewandte Hand, vocallos. Der Grundtext roth überstrichen. Am Rande ziemlich viele Glosson. Der Text mit rothem و, der Comm. mit و eingeführt. — Collationirt. — Abschrift im Jahre 1097/1686, in Elmedina, von عناية الله بن شيخ طالب

3227. Spr. 807.

53 Bl. 8°°, c. 25 Z. (21¹/2×15; 17×9¹/2°m). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken. — Papier: gelb, dick, glatt. — Einband: Pappband mit Katturrücken. — Titel und Verfasser f. 1°:

هذا شرح مولانا شيخ الكردى الاسنوى على النروراء وحاشيتها لمولانا جلال الدواني،

الحد لله المتوحد بجلال وحدة . . . اما بعد فاتى لما ذاته فى كمال كثرة اسمائيه وصفاته . . . اما بعد فاتى لما رايت الحواشى النى علقها الحبر . . . محمد الدوانى الخ

Commentar zu derselben Abhandlung الحوراء, von Elkurdi elasnawi im J. 1018 Ragab (1609) vollendet und dem Emir Seref han, dem Vogt im Kurdenlande, gewidmet.

Er bezeichnet darin mit قال في المتن das Grundwerk الزوراء, mit شاخواتي die damit verbundene Glosse الحوراء — Anfang desselben f. 2ⁿ:

بسم الله الرحمن الرحيم اما بعد الحمد نوليه اي بعد تصديقي وانعاني واعتقادي بان حقيقة الحمد . . . والصلاة حاصل وثابت على سبيل الاختصاص لوليه . . . والصلاة التي هي افاضة الرحمة . . . على نبيته اي نبي ولتي الحمد . . . فاتى لما فرغت من تهذيب الرسالة الموسومة بالزوراء المشتبلة اشتمال الدال على المدلول على زبد ج زبدة الح

Nach der Vorrede beginnt nun das Werk selbst so (f. 5"): قال في خطبة المتن التحمد لذاته: ("6. 5") لوليه بذاته قال في الحواشي الصمير الاول يعني ضمير لذاته راجع الى الحمد وكذا الصمير الثاني يعني ضمير لوليه واما الصمير الثالث وهو ضمير بذاته فهو راجع الى الولي الح

وله الحمد حمدا يوافي عتيد : Schluss f. 52° وكرمه نعمد ويكافي مزيده ويدافع عنا نقمه بفصله وكرمه والصلاة والسلام على سيدنا محمد وعلى آله والمحابه وتابعيه واحبابه والحمد لله رب العالمين

Der Commentator fügt hinzu, er habe dies Werk im J. 1018/1609 vollendet, die beiden letzten Abschnitte (الختم والوصية) zu verdeutlichen aber für überflüssig gehalten.

Schrift: gross, kräftig, atwas rundlich, vornüberliegend, vocallos. Der Text überstrichen. — Abschrift von على بن السيد على الماني, in Halob, im J. 1123 Mollarram (1711). — Collationirt. — HKh. III 6113 (hat als Versasser شيخم الكردوي).

F.53benthält eine in Kreisen dargestellte Uebersicht der Ansicht des البن العربي iber die 7 Imāme (الحي) العالم الريد القايل القادر الجواد المقسط) und die Beziehungen ihrer Wirksamkeit.

3228. Pm. 369.

98 Bl. 8°°, 21 Z. $(20^{1/2} \times 14^{1/2}; 15^{1/2} \times 9^{1/2}^{cm})$. — Zustand: zieml. gut; im Rücken u. am unteren Rande wasserfleckig. — Papier: gelb, etwas glatt, mässig stark. — Einbd: Pppbd mit Lederrücken. — Titel fehlt; nach der Unterschrift:

كشف الزوراء وحاشيتها

Verfasser sehlt; wahrscheinlich der Abschreiber

الفقيه محمود الأردبيلي

HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

Glosse zu demselben Werk الحوراء

Anfang fehlt, wahrscheinlich 8 Blätter. Das Vorhandene beginnt: ولا تظهر فان وجدها خيال المسحرة . . قال في الاصل خيال المسحرة . . قال في الاصل بل النما يظهر رسمها وهو ارتباط بالوجود الحق كما مر قال في الاصل تنبية كتب في الحاشية وجم العنوان به ظاهر فان المدرك فيه معلوم الخ

Die obige Stelle des Textes steht Pm. 369, 2, f.25, Z.6; die der Glossen in Pm. 369, 11, f.92°, Z.8.

ويكافى : Der ganze Schluss ist hier هو يكافى المرتب الشكر لأن شكرتم لازيدنكم مزيد فصله وكرمه بسبب الشكر لأن شكرتم لازيدنكم فالمؤيد ما سياتي والصلوة على سيدنا محمد وآله واسحابه وتابعيه واحبائه ابدا دايما كثيراً عم ما تيسر لنا من كشف الرسالة الموسومة بالزوراء وحاشيتها في يوم الإيوم الجمعة من شهر رمصان سنة ١٠٠١ من الهجرة النبوية عليه الصلوة والسلام . . . اللين هم خير الانام النبوية عليه الصلوة والسلام . . . اللين هم خير الانام

Schrift: Türkische Hand, klein, deutlich, vocallos. Der Grundtext (d. h. Text mit Glosse) roth überstrichen. Abschrift vom Jahre 1202 Ramadan (1788) von الفقيم محمود الاردبيلي (f. 27b).

3229. Pm. 15.

Format etc. u. Schrift wie bei 6). - Titelüberschrift:

القول الفريد في معرفة التوحيد

so auch in der Unterschrift. - Verfasser:

محمد المدءو دَمِرُداش

الحمد لله الواحد الاحد الولى الحميد : Anfang الما بعد فأن العبد . . . دمرداش المحمدي الصوفى . . . يقول قد سالني الاخ في الله الشاب . . . ان اشرخ له بعض قول بعض العارفين الخ

Cūfische Abhandlung über Einheitslehre, von Mohammed demirdas elmohammedī elgerkesī † 929/1528. Der Verf. erläutert den Satz:
من سال عن التوحيد فهو جاهل ومن اجاب عند فهو ماحد ومن عرف فهو مشرك ومن لم يعرف نلك فهو كافر،

وختم ايصا نوع الانسان باكمل : Schluss S.169 موجود . . . سيدنا ومولانا محمد . . . وباسمه الشريف ووجوده اللطيف . . . والله يقول الحق وهو يهدي السبيل تن

3230. Lbg. 398. 2) f. 10⁶-13⁶.

Format (aber 19-28 Z. u. Text 101/2-111/2×51/2-70m) etc. und Schrift wie bei 1). — Titel fehlt; er ist etwa:

Verfasserfehlt. Uebergeschrieben ist f. 106 von ders. Hand:

الحمد لله رب العالمين وصلى الله ... Anfang: ... العمل الله بجمال طهر الجال بمظهر الاجلال فشهدت عين جلاله بجمال ... اعلم يا اخى ان الموصوف واحده ومعانى جميع صفاته واحدة الح

Nachweis, dass, bei der Einheit des Wesens und der Einheit aller dafür gebrauchten verschiedenen Bezeichnungen, die Erhabenheit und Schönheit in dem göttlichen Wesen ein u. dasselbe ausdrücken. Der Verfasser ist wahrscheinlich Elkāzawānī (sonst auch elkīzawānī) † 955/1648. Die so wie oben betitelte Schrift des Ibn el'arabī (Spr. 783, 1) ist verschieden. — Schluss, ebenso wie der Anfang, mit einigen Versen, deren letzter: فاستغرقتني جملتي في كلها وبقيت فيها فانيا عن ذاي

3231. Spr. 825.

8°°, 15 Z. (17¹,2 × 11²,3; 11¹,2 × 6°,3°m). — Zustand: wurmstichig, öfters am Rando ausgebessert; in der unteren Hälfte wasserfleckig. Bl. 105° ziemlich stark mit Dinte beschmiert. — Papier: bräunlich, stark, glatt. — Einband: brauner Lederbd, am Rücken Goldleisten. — Titel f. 105°, Z.3:

رسالة من عرف الله Versasser schit: s. Ansang.

المجد لله رب العارفين والصلوة : "Anfang f. 105 ابن قطب والسلام . . . أما بعد فيقول شيخ محمد أبن قطب الاولياء شيخ الاتقياء المتخلف باخلاق الله المتصف باوصاف الله محمد بن أحمد بن نصير المعروف بشيخ حسن محمد ابن ميانجيو ابن نصير المستفين من مولاه النصير الفاروق المجشني . . . أنى كنت عند شيخي رق فسال سائل ما الفرق بين القول من عرف الله كل لسانه ومن عرف الله طال لسانه والمن عرف الله طال لسانه والمن عرف الله طال لسانه المن

Abhandlung des Mohammed elfaruqi elgesti über die Sätze: Wer Gott erkennt, dessen Zunge stumpft ab, und Wer Gott erkennt, dessen Zunge wird lang. Der Verfasser ist im J. 1008/1594 am Leben: s. Spr. 825, f. 277^b.

كلّ لساند اي Bricht ab mit den Worten: كلّ لساند المقالي والحالي ومن هذا ما في القرآن لا ادري،

Schrift: klein, gefällig, gleichmässig, vocallos. — Abschrift c. 1000/1691. — Arabische Foliirung.

3232. Spr. 825. f. 2146-277.

Format etc. u. Schrift wie bei f.1595. - Titelüberschrift:

هذه رسالة جواهر العلوم Verfasser: s. Anfang.

الحدد لله الذي علم الانسان ما لم يعلم : Anfang: ... أما يعد فيقول ... محمد .. الفاروق الحيشتى الاودهي جراغ دهلي . . . رحم الله عبدا قال امين انا نرجو أن أيدنا الله سجانه . . . ويعد ذلك يقول هذه رسالة معظمة مشتملة على جواهر العلوم الحسنية الموروثة من العلماء الراسخيين الوارثيين من الانبياء المرسلين . . . عددها سبعة وعشرون من الانبياء المرسلين . . . عددها سبعة وعشرون

Abhandlung desselben Verfassers aus dem J. 1003/1594, welche in 27 Sätzen (deren jeder الجوهر genannt wird) von der wahren Erkenntniss, die den Propheten geoffenbart und von diesen weitervererbt ist, in Bezug auf Gottes Wesen und Eigenschaften in fortschreitender Entwicklung handelt. Diese 27 Stufen werden f. 218°—219° kurz aufgeführt. Dann beginnt f. 219° das Werk selbst so: العام العا

Schluss (des 27. جوهر welches handelt f. 277%: جوهر 1. المتعلق بالغردية f. 277%: في العلم . . . المتعلق بالغردية f. 277%: فأل عم من عرف نفسه فقد عرف ربه اشارة التي نلك والله يقول الحق وهو يهدي السبيل فافهم واغتنم تم والله الموفق والملهم للحق . . . هذا آخر ما اردنا بيانه في التاريخ خمسة عشر من الشهر الصفر ختم بالخير والطفر من السنة ثلث والف من الهجرة لله المحدد والمنة على التوفيق والشكر لولي القايق والحقيق والمنتقلة والشكر لولي القايق والحقيق،

Nach f. 226 fehlt 227—232, und nach 233 fehlt 234, nach 256 fehlt 257.

3233. Spr. 825.

Format etc. u. Schrift wie bei f. 1596. - Titel überschrift:

رسالة الحيرة في ذات الله

Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله رب العالمين والعاقبة ... Anfang: ... الماروق والكيشتى الما بعد فيقول ... محمد .. الفاروق والكيشتى والاودهي جراغ دهلي ... هذه رسالة الحيرة في ذات الله وصفاته واسمائه بفصل الله النخ

Abhandlung desselben Verfassers über Gottes Wesen und Eigenschaften und die Verwunderung, welche dieselben hervorrufen.

فانه كالمطر الكثير في اعطاء الالوف :Schluss

3234. We. 1704.

Format etc. u. Schrift wie bei 59). - Titel: s. Anfang. Verfasser fehlt; es ist

ايوب الخلوتي

الحمد لله مطلق الحمد واتمه . . . Anfang: هذه فخيرة العطف بفتح العين وهو الميل الي المهجور بعد الميل عنه مشارك للعطف النحوي الخ

Abhandlung des Ejjūb elliahvatī † 1071/1600, über die göttliche Zuneigung. — Schluss: بعد وفاته وانتقاله الي البرزخ فهذا بعض ما تيشر معاني العطف الالهي جعلنا الله من اعلم والسلام

3235. We. 1704.

Format etc. u. Schrift wie bei 54). - Titel schlt: s. Ansang. Versasser schlt; es ist:

ايوب الحلوتي

الحد لله عده نخيرة الاكسير: Anfang f.157 وعلم الله الباطن الذي هو سرّه عند اولياده المختصّين بدالج

Abhandlung desselben Verfassers über das innere Erfassen Gottes als Ergebniss der Liebe zu ihm. — Schluss f. 1586: مبادا اشهدهم اسراره في الوجود والحمد لله وحده عبادا اشهدهم اسراره في الوجود والحمد لله وحده

3236. We. 1704.

Format etc. wie bei 31). - Titel fehlt. Verfasser:

ايوب الخلوتي

الحمد لله رب العالمين حمدا : Anfang f. 98° الحمد به نفسه . . . وبعد فقد تكلم الفقراء الخلوتية رم في معنى حسن الخلف

Abhandlung desselben Verfassers über den Begriff der "Schönheit des Wesens".

ولا يفسد جميع ذلك الا : Schluss f. 98° الغصب ولا يصلحه الا الرضا والسلام

3237. We. 1704.

Format etc. u. Schrift wie bei 39). - Titel: s. Anfang. Verfasser fehlt; es ist:

ايوب الخلوتي

الحمد لله المنعم على المومن الذي :Anfang سبق له الايمان . . . هذه نخيرة المكر الالهى هل يدرك المومن أو هل هو المختص بالذي عام به الكفر

Abhandlung desselben Verfassers darüber, ob die göttliche "List" auch den Gläubigen (und nicht bloss den Ungläubigen) treffe.

فهو المسعد بالقرب بعد ابعادة والسلام : Schluss

3238. We. 1704.

Format etc. wie bei 17). - Titel s. Anfang. Versasser:

الحمد لله الذي وهب الموفقيين Anfang: العمل بالالهام لا بمقتصى احكام العقول . . هذه فخيرة قولد صعم أن لله امرني بالمداراة كما امرني باقامة الصلوات وهل الغلظة المامور بها على الكفار والمنافقين منافية لها أو لا ومتى يجب المداراة الم

Abhandlung desselben Verfassers über freundliche und harte Behandlung in Angelegenheiten des Glaubens und Unglaubens.

وماواهم جهنم على عدم الرحمة : Schluss f. 896 بهم فانهم لا يرجمون نفوسهم والسلام والحمد لله وحده

3239. We. 1704.

Format etc. u. Schrift wie bei 11). — Titel überschrift: عدّه ذكيرة الوجود المطلق والمقبّد والوحدة والكثرة

ايوب الخلوتي Verfasser:

الحمد لله الموجود قبل كل شيء :Anfang وبعده . . . وبعد فهذه رسالة لطيفة الحجم في تحقيق الوجود المطلق والوحدة المطلقة الح

Derselbe Verfasser handelt hier von der absoluten und beschränkten Existenz, der Einheit und Vielheit; er knüpft an ein Gedicht (35 Verse) an, dessen Anfang f. 78^b:

وجودي بربي دلّى بوجوده عليه واهداني سربعا لوصلتى فلطلوب المبرهي عليه في هذه الذخيرة: «Schluss f.80 مودع في هذه الابيات فاعرف ذلك والسلام والحد لله وحده

3240. We. 1704. 28) f. 96^a - 96^b.

Format etc. wie bei 27). — Titel: s. Anfang. Verfasser:

الحد لله المعروف بالمعروف . . . هذه فخيرة : Anfang دعاء يوسف . . . وبه تخلّص من السجن واعزّ به فيه وهو با ذا المعروف الذي لا ينقطع ابدا ولا يحصيه غيره النو

Derselbe Verfasser erörtert hier, im Anschluss an ein kurzes Gebet Josefs, in wiefern göttliche Wohlthat und Ewigkeit zu Gottes Wesen gehöre. — Schluss f. 966: فهو متصل منفصل غير منقطع والسلام والحد الدوحدة

3241. Pm. 505.

Format etc. u. Schrift wie bei 4). — Titelüberschrift: هذه رسالة شيخنا . . . الشيخ سليمان Genauer im Vorwort f. 49^a:

ذريعة المومنين ووسيلة العارفين

Der Verfasser ausführlicher:

سليمان بن عبد الله الجراني

الحمد لله حمدا يليف جلاله والصلوة Anfang: الحمد . . . وبعد فهذه وجيزة تعين معرفة المعبود ومفيض النخير والحود لخصتها لاخواني المومنين النخ

Soleimān elbahrānī handelt in dieser Schrift, welche er im J. 1101 Gom. II (1689) vollendete, von der Erkenntniss Gottes, und zwar in 6 نبط.

في معرفة سجانه على طريقة اهل 49° f. 49 نمط 1. الجث والنظر

في مظانها والله الهادي وهذا آخر :Schluss ما اردنا تحريره وحاولنا تقريره من هذه الرسالة

3242. We. 1671.

19 Bl. 8^{ve}, 15 Z. $(21 \times 15; 14-14^{1}/2 \times 9-9^{1}/2^{em})$. — Zustand: die obere Hälfte wasserfleckig, die untere Ecke mehrerer Blätter ausgebessert. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt. — Einband: Pappbd. — Titel f. 1^a (u. 3^a):

٤٠ علم انوار الرقيقة بالكشف الى منازل
 ١١ الطريقة والحقيقة

Verfasser f. 1ª (von der Hand des Sohnes):

منصور الحكيم أبن محمد الحكيم الحلبي

الحمد لله الذي اوجد الوجود : Anfang f.1b واثبته بعلمه وجعله وحدة جمع وكثرة فرق وتجلي بذاته بما اوجد في علمه علما النخ

Ueber das Wesen Gottes, seine Offenbarung in den Wesen und das Verhältniss der Geschöpfe und des Menschen zu ihm und die Möglichkeit, ihn zu erkennen.

Çüfische Abhandlung, ohne Eintheilung in bestimmte Abschnitte, von Mançur ben mohammed elhalebi elhakım um 1110/1698.

ومن اراد الوصول فعلية :"Schluss f. 19 الي حفظ الاصول وصلى الله على سيدنا . . . الي يوم الدين . . . وهذا آخر ما تيسر علي يد الفقير الي الله . . . على ممر الليالي والايام الخ

Schrift: ziemlich gross, etwas vornüberliegend, deutlich, fast vocallos. Einige Stichwörter roth. — Abschrift im J. 1124/1719 von مصطفى بن منصور.

3243. Lbg. 554.

Format (19 Z., Text $14 \times 7^{1/9^{cm}}$) etc. und Schrift wie bei 3). — Titel f. 67^n u. im Vorwort:

عذر الائمة في نصح الامة Verlassor: عبد الغنى النابلسي الممشقى الحنفي الصوفي

الحمد لله الذي امر بالتقوي : Anfang f. 67b. وهو الذي يعلم السر والنجوي . . . أما بعد فيقول . . . عبد الغنى . . . المعروف بالنابلسي . . . هذه رسالة عملتها في اصلاح علماء الشريعة والمحققين الخ

Nach Voraufschickung eines Gedichtes zum Dank an Gott für Rettung aus Fieberkrankheit geht 'Abd elganı ibn ennabulusi † 1143/1730 daran, das Verhältniss des Wesentlichen (الحقيقة) und des Gesetzlichen (الشريعة) zu bestimmen; jenes sei Wurzel, dieses Zweig; jenes gehe auf das Herz, dies auf das Aeussere, und je nachdem die Gelehrten diese oder jene Seite des Forschens und Erkennens pflegen, sagt er, suchen sie dem Volke zu nutzen, und sind nicht anzusehen als solche, die von der andern Richtung nichts kennen oder nichts wissen wollen. hat diese auf Erkenutniss des göttlichen Wesens abzielende Schrift im J. 1128 Dū'lqa'da (1716) an Einem Tage verfasst und beschliesst das Ganze mit einem zweiten Dankgedicht für Genesung.

ينتفع بها عباد الله : Schluss f. 78°: المقبلون علية والله يتولى هداهم لانه مولاهم ولو الجرينا القلم على مداه لطالب مسافة خطاه 'Abschrift im J. 1278/1861.

3244. We. 1659.

185 Bl. 4%, c. 17—22 Z. (22×16; 15—16×9cm). — Zustand: im Ganzen ziemlich gut, doch nicht frei von Flecken. — Papier: gelb, stark, meistens glatt. — Einband: brauner Lederbd. — Titel und Verfasser f. 1°: عردا كتاب اطلاق القدود في شر م م أة الوحود

هذا كتاب اطلاق القبود في شرح مراة الوجود لعبد الغني النابلسي

(Titel ebenso in der Vorrede f. 2a.)

الحمد لله الذي اظهر جمال وجهه : An fang f.1 الحمد لله الذي اظهر جمال وجهه قل البن النابلسي

الحنفى مذهبا القادري مشربا النقشبندي طريقة . . . و الحنفى مذهبا القرايق الدخ يقول لما المرايق الدخ

Commentar desselben Verfassers zu der des مراة الوجود ومرقاة الشهود Abhandlung im J. 1088 Ďā'lh. (1678) أوحد الدين النوري auf Wunsch eines Schülers desselben verfasst. Der Verf. des Grundwerkes ist 'Abd elahad elhalwati ennüri auhad eddin + 1061/1651. Er behandelt die verschiedenen Stufen in der Erkenntniss des göttlichen Wesens, und zwar in Vorwort u. 7 Kapp. Der Commentar beginnt: بسم الله الرحمن الرحبيم بدأ بالبسملة في اول كتابه . . . الحمد للد أي جميع المحامد والاثنية... الذي صور صورتنا معشر بني آدم السوية أي المعدلة المستقيمة الخ على هيئة مستعدة : Der Text geht dann weiter so لنعلف الإرواح بها العلوية وافاص علينا سجال العلوم اللدنية ... أما بعد فأن أفقر الموحدين عبد الاحد المتلقب بأوحد المدين النوري يقول لما رايت أن الجع بين الاحكام الظاهرة الدينية وبيئ بعص الاعلام اللدنية لم ينكشف وجهة الخ f.9b القدمة في اثبات الواجب وفي ماهية الوجود في عالم العمي وفي سائر العوالم الكليلا "23 باب. 1

- في المراتب السُّت وفي الحصرات الحمس 43 باب. 2
- فى الارواج الكلية من العقول والنفوس 55^b باب. 3 الفلكية وغيد ذلك
- في عالم المثال المطلق والمقيد والخيال 64° باب. 4
- في عالم الناسوت وفي سرّ الخلافة الربانية 16° باب. 5 للحصوة الانسانية
- في النور المحيط المشهود المقتضي 105 باب. 7 لمشاهديم وحدة حقيقة الوجود

امر عبده ان لا: فSchluss des Textes f. 138 ان لا: فالمتحدي حدّه ولا يتبع ضدّه والحمد لله على الاتمام ثم الصلاة على سيدنا . . . الي يوم الحشر والنشر والقيام

والقيام بين :Schluss des Commentars وهذا آخر ما كتبناه بدي الله تعالى للعرص والحساب وهذا آخر ما كتبناه بالاستخال . . . واثابنا سجانه من فصله على هذا الشرح ما نرتجيه من القبول انه اكرم مامول واجود مسؤل

Schrift: gross, grob, unschön, nicht undeutlich, vocallos. Der Text roth, auch braun, überstrichen. — Abschrift im Jahre 1151 Rab. I (1738) von جمد الراعي, nach der Unreinschrift des Verfassers. — Collationirt.

3245. We. 1756.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titelüberachrift und Verfasser von anderer Hand:

الاستار في علم الاسرارالعبد الغنى النابلسي

(Titel ebenso im Vorwort f. 57b u. in der Unterschrift f. 68a.)

الحمد لله الذي قطع بصمصام :Anfang f. 57b وسالة الغيرة رسم المغايرة والاغيار . . . أما بعد فهذه رسالة في التوحيد لاجل الموحد الوحيد والعاشف الغريد الخ

Abhandlung desselben Verfassers, betr. das Einheitsbekenntniss; verfasst nach den Schriften des Ibn el'arabi darüber. Eingetheilt in 10 فصل. أو في مراتب الوجود 59 فصل. وفي الوجود 60 فصل في العيان 60 فصل في الحين 60 فصل في الحين 60 فصل في المحاد 60 فصل وفي التحاد 60 فصل وفي المحاد 61 فصل وفي المحاد 61 فصل وفي المحاد 61 فصل وفي المحاد 63 فصل 63

كنت سمعة وبصرة ويده :"Schluss f. 68 عقا فافهم ورجلة وحيث قال لك بلسانة الحق حقا فافهم الحق الحق بفهم الحق الحق الحق ولا حول ولا قوة الا بالله تمت

Pm. 15, 11, S. 107—120.

Format etc. und Schrift wie bei 6.

Dasselbe Werk. Titel:

کا الاستار فی کشف علم الاسرار

Verfasser fehlt.

3246. We. 1631.

Format etc. u. Schrift wie bei 5). — Titelüberschrift:

هذه قطرة السهاء ونظرة العلهاء

obenso in dem Vorwort. - Verfasser: s. Anfang.

اللهم انا نسالك يا فتاح الابواب المغلقة :Anfang . . . عبد . . عبد المعنى أبي ألب النابلسي الدمشقى . . . الني جميع المن محمد صعم بقصد ارشادهم الى طريق اليقين الح

Ueber das Wesen Gottes und die Eigenschaften des Jenseits handelt derselbe Verfasser hier in zwei (ungezählten) Kapiteln.

208° باب في حقيقة الوجود الموصل التي معرفة المعبود 210° باب في بيان حقايف الآخرة وما يرجع اليه 210° امر الانسان في دار الربح والخسران Schluss: f. 211° بل مشاهدين ربها رضى الله 36° 50° والله اعلم بالصواب المؤعنم ورضوا عند ذلك لمن خشى ربه والله اعلم بالصواب المؤ

3247. We. 1719.

Abschrift vom J. 1158 Moharram (1745).

Format etc. u. Schrift (aber sorgfältiger) wie bei 1). Titelüberschrift und Verfasser f. 1862:

الكلمات الخواطر على الصمير والخاطر لمصطفى البكري الحسنى الحسيني

يا على يا متعال يا من لما يريده فعال :Anfang

Aufforderung, den Weg nach der richtigen Erkenntniss Gottes unermüdlich zu verfolgen, von Muctafä ben kemäl eddin elbekri † 1162/1749.

فاشكر لمولاك على ما اولاك Schluss f. 187^b . . . والصلاة والسلام . . . ما اختفى ضوء الشمس وانجلا نور الاتحار وسلم تسليما . . . ما تسامرت السمار في الاسحار

Abschrift im Jahre 1155 Rabī' II (1742) von عبد الرحمن النيلي الشافعي الاحمدي الخلوتي aus der Handschrift des »Dieners« des Verfassers.

3248. We. 1674.

102 Bl. 8°°, 11 Z. $(15^1/4 \times 10^1/2; 9^1/2 - 10 \times 6^1/2^{cm})$. — Zustand: zieml. gut, doch nicht ganz sauber u. nicht ganz frei von Flecken, bes. f. 63°; 20. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titel f. 1°:

كا شعاير العرفان في الواح الكنمان ebenso im Vorwort f.3°. — Verfasser f.1°: سيدي محمد وفا أبو سيدي على الوفائي الشاذلي الحمد الله ماحي السنن : Anfang f.1° بالسنن ومكمل المنن بالمنن . . . وبعد فان الشعور من تصمّن الكتاب المسطور وطيّ الرق المنشور متعذر نيل طولة على القصور الخ

Ein cufisches Werk des Mohammed wefa abu 'alı elwefaï essād'ilı, in eine Menge ungezählter sain eingetheilt, in denen der Verfasser über das Verhältniss des Menschen zu Gott, über sein Wesen und das Wesen Gottes seine Ansichten in kurzen inhaltreichen Sätzen vorbringt. Unter aus sind hier (Erkennungs-) Zeichen zu verstehen. Zuerst:

شعيرة الخير كل الخير في الغيبة عن النغير 66 شعيرة مفاتيح الغيب الازل اسرار امبات الكلم 68 شعيرة النور والنار بالفرق حجابي الحق هو شعيرة انا تحن نرث الارص ومن عليها والينا يرجعون هو 10.8. W.

شعيرة شيخك من اوجدك وانت فاقد 100 أ100 شعيرة شيخك من اوجدك وانت فاقد 100 شعيرة العارف علمه بلا كتاب ورزقه بلا اكتساب 100 شعيرة للحواطر في الارواح المجردة عن اجسام بني آدم 100 شعيرة فينقسم العالم الي قسمين عالم الارواح 101 وعالم الاجسام

وتجازيم بشاكلة عمله كفى :"Schluss f. 102 بنفسك اليوم عليك حسيبا من عرف نفسه فقد عرف ربد والحمد لله وحده وصلى الله الج

Schrift: ziemlich klein, gefällig, gleichmässig, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift vom J. 996 Rab. II (1588) von خمود القعمر in Haleb. — Collationirt. Arabische Folirung. — HKh. IV 7568.

Pm. 9, 6, S. 132-186.

Format (20-22) etc. u. Schrift wie bei 2 (in der 2. Hälfte). Dasselbe Werk. Titel ebenso. Verf. fehlt.

3249. Lbg. 554.

 8vo , 23 Z. (20 × $14^2/_{3}$; $14^1/_2 \times 8^1/_2^{vm}$). — Zustand: Aufangs am Rande etwas fleckig, sonst gut. — Papier etc. und Schrift wie bei 8). — Titel u. Verfasser f.114ⁿ:

ر" في عالم الحكمة للدرويش حقى حسين المولوي

الحمد لله الذي اتقن عالم "Anfang f.116": الدرويش حكمته بحسن بديعه . . . وبعد فيقول . . . الدرويش حَقِي المولوي . . . قد احببت أن أثبت في هذه الورتات ما تعلق نظري من الاحات اللطيفة من معرفة أسرار توحيد الله وعالم حكة خلق حقيقة الانسان الح

Hosein haqqī elmaulawī elbālī (No.2358) hat çūfische Schriften, besonders die des Ibn el'arabī und des Gelāl eddīn, studirt und will daher auch ein Buch schreiben, und zwar über die Erkenntniss Gottes und die Geheimnisse seiner Einheitslehre; wobei er von çūfischem Standpunkte aus seine Eigenschaften erörtert und vom Zweck des menschlichen Daseins redet und was der Mensch zu thun habe, um zu Gott zu gelangen. Um das Wesen des Menschen richtig zu begreifen, müsse man den Inhalt und den Sinn der Wörter: Seele, Geist, Herz, Verstand und ihr Verhältniss zu einander verstehen u.s.w.; zuletzt spricht er über Art u. Zweck des Gebetes.

خالاجابة أن يبقبول الرب : "Schluss f. 153 و الرب المومئ لبيك يا عبدي وعذا موعود موجود لكل مومئ Autograph vom J. 1271 Dū'lya'da (1855).

F. 115 u. 1256 leer; 154, 155 beim Zählen ansgelassen.

3250. We. 1799.

Schmal-Svo, 12 Z. (21 × 10: 15¹/₂ × 6¹/₂cm). — Zustand: lose Lagen, etwas fleckig. — Papier: gelblich, ziemlich stark, wenig glatt. — Einband: brauner Lederdeckel. — Titel and Verfasser f. 30°:

عنه الرسالة البلبانية في الوحدة الطلقة المنزعة الحققة الدرسالة البلباني الشيخ عبد الله البلباني

الحمد لله الذي لم يكن : "Anfang f. 30 تبل وحدانية قبل الا والقبل هو . . . ينبغنى نك ان تعرفه بهذه الصفة لا بالعلم ولا بالعقل الخ

Çūfische Abhandlung an Moliammed elbalbānī gerichtet und nach ihm benannt, den vor dem obigen Anfang stehenden Satz erörternd: عن النبت صغم في بيان قوله من عرف نفسه فقد عرف رته "Wer sich selbst kennt, kennt seinen Herrn." Ueber die Einheit, Ewigkeit und Absolutheit des göttlichen Wesens. Dieselbe ist Pm. 89, 1 fälsehlich dem Essojūtī beigelegt: s. No. 1830.

ويسلك بهمتم ويصل به الى مقصوده : Schluss f.42b ال شاء الله تعالى وفقنا الله . . . وصلى الله على سيدنا الح

Schrift: ziend. gross, breit, etwas schwungvoll, vocallos. Der Toxt in rothen a. schwarz. Strichen, jede Buchstabenreihe mit schwarzer Linie unterstrichen. — Absehr. vom J. 1251,1835.

Mq. 43, 3, f. 80—82.

Format etc. und Schrift wie bei 1.

Dasselbe Werk, aber mit grosser Lücke. Anfang und Schluss wie oben.

S. auch Pm. 553, 7, f. 41⁶. We. 1796, 3, f. 171^a (u. Do. 180, S. 111. 112 in Türkischer Sprache).

3251. Pm. 76.

8°°, 21 Z. (Text: 15 × (8¹/2-)9°m). — Zustand: am (unteren) Rande fleckig, sonst ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Titelüberschrift:

ر" تذكرة المتذكّر وتبصرة المتبصّر ebenso im Vorwort f. 7". — Verfasser fohlt: s. Anfang.

الحمد لله الذي ليس في الوجود :Anfang الا ذاته الاحدية الواحدية . . وبعد [ف]يقول . . . احمد الملقب بالمسلم الرفاعي طريقة القادري مشربا الشافعي مذهبا الموصلي مولدا وموطناً لما كان علم التوحيد انفع العلوم واشرفها المخ

Da die vielen Werke über das Einheitsbekenntniss und über die Liebe zu Gott in der Regel zu lang sind, hat Ahmed elqadiri elmaucilī elmosallim errufā i auf Wunsch eines Freundes sich zur Abfassung dieses kürzeren Werkes darüber entschlossen. Er behandelt den Gegenstand, von eufischem Standpunkt aus, in Vorwort, 4 Abschnitten und Schlusswort. f. 7ª القدمة في ما لا بد للسائك مند فى معرفة النفس واقسامها وأفاتها الح 9ª فصل 1. في المحمة والعارف والمعرفة 2. فصل 13 فصل في كيفية الذكر والتوحيد 3. قصل 21^b في النفيا 36° فصل .4 في دفع انكار المنكريين على اعمل لخف العارفين "44 الخاتمة

بالاجباد والحفظ والابقاء : "Schluss f. 48": والحقول والافناء والكل يقولون انا لله وانا اليه راجعون

Damit aber ist dies Werk noch nicht ganz zu Ende, es wird aber doch wol nur wenig fehlen, vielleicht kaum eine Seite.

Schrift: ziemlich gross, etwas rundlich, vocallos. Ueberschriften roth. Inhalt öfters am Rande in rother Schrift. — Abschrift c. ¹¹⁵⁰/₁₇₃₇. 3252. Pm. 502.

1) f. 1-24.

120 Bl. 4to, 17 Z. (221/2 × 151/2; 151/2 × 10cm). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich, stark, rauh. — Einband: rother Lederbd. — Titel u. Verfasser fehlt.

الحمد لله رب العالمين وصلى الله : Anfang f. 1°: ما العالمين العبد المعالمة في هذه المقالة من غير اطالة ما ادّى اليم نظري الفاتر الخ

Der Verfasser sagt in seinem kurzen Vorwort, er wolle, soweit er es verstehe, ohne Bücher einzusehen, möglichst kurz, unter Hinweis auf Qoranstellen und Ueberlieferung, zur Verbesserung der Welt und der Religion, diese Abhandlung (xJLäx) schreiben. Er steht auf cufischem Standpunkte und behandelt allerlei religiöse Begriffe, im Anknüpfen an voraufgeschickte Sätze aus anderen Werken, zu dem Zweck, auf Frömmigkeit durch richtige Erkenntniss Gottes hinzuwirken. Er beginnt: قوله انك تشهد مقامى وتسمع كلامي وترة سلامي وانت حتى عند ربك رزوق فنقول . . . السكران الغير مومن وفي عقايد تحمد أما بالنسبة الي كلام الايمة عم فنه ذو وجوة ككتاب الله فاحملوه على احسنها الرح

Der Schluss fehlt. Das Vorhandene schliesst: وأن بعض الاخبار على فرص محتها تنزل على أن قتلهم كان حياة لهم لتعقّبه وأنما قتدل لاعدايهم لتعقّبه

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, dick, rundlich, vocallos. — Abschrift c. 1200, 1785.

3253. Pm. 211. 2) f. 44^h-47ⁿ.

Format etc. wie bei 1). - Titel fehlt; er ist (nach dem Anfang):

ذخبرة التحقيق

الحد لله الذي جعل الانسان مظهر كماله: Anfang

Çüfische Abhandlung: tiber Erkenntniss des Wesens Gottes. Am Ende fehlt etwas: das Vorhandene schliesst: ويكون المامه الاسم المصل وحقيقة الحق الى البائل عذا الاسم تدعو الى الرجوع عن الحق الى البائل

3254.

1) Pet. 259, f. 153-169.

Auszug aus der çüfischen Abhandlung des حيدر بن ابراهيم بن محمد الحسنى الحسنى العالمية في الأجوبة لحيدرية القدسية في الأجوبة لحيدرية . Handelt und verfasst im Auftrage des علاكو ميرزا . Handelt über das Wesen der Gottheit, das Verhältniss der Çüfis zu ihr und über die Aeusserung der göttlichen Wirksamkeit. — Abschr. v. J. 1260/1844.

2) Mo. 164, 13, f. 216b-223.

Çüfische Betrachtungen über Erkenntniss Gottes und deren Frucht bei den Menschen; von f. 221^b an Gedichtstellen ähnlichen Inhalts.

3255. We. 1658.

122 Bl. S^{vo}, c. 11-13 Z. (16¹/₂ × 11; 11 × S^{cm}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich, ziemlich stark, etwas glatt. — Einband: brauner Lederband mit Klappe. — Titel fehlt: er steht in der Vorrede f. 4^b:

رسالة الثبات والوجود في معرفة العلي المعبود Verfasser fehlt.

نبتدي على خيرة الله تعالى : Anfang f. 1 الله تعالى على خيرة الله الله النه جواد كريم على عظيم بنقل . . . وتفهيم في رسالة الثبات . . . وفي حق الحقيق ومعدن التصديق الح

Nach dem Vorworte, in welchem der Verfasser sagt, dass er auf briefliche Bitten dies Werk über die Glaubenssätze, das Wesen und die Erkenntniss Gottes und den Weg zu ihm verfasst habe, beginnt das Werk selbst f. 5° (nach dem Bismilläh) so: الحمد لله العلى العظيم عند والما بعدة وصل الينا كتابك الفرد القديم . . . واما بعدة من اشكال اللغوز الخ

Das Werk ist nicht in Kapitel oder Abschnitte getheilt. Die Hauptsätze beginnen in der Regel mit يا ايها الاخ oder mit يا ايها الطالب oder mit فيا ايها الاخ oder mit beiden Ausdrücken.

وهذه الدايرة يتصرفها كل : Schluss f. 1156 البناء فيلسوف عالم خبير دار تاليف محمد خصر البناء السنجاري الغساني وصلي الله على سيدنا الخ HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

Diese Wörter stehen neben einem Kreise, dessen Inneres Vierecke mit Zahlen enthält, und sind in kleinerer Schrift.

Schrift: ziemlich gross, kräftig, gewandt, deutlich (doch incorrect), fast vocallos. Stichwörter roth. Der Text in schwarzen Linien, die zum Theil etwas verziert sind. F. la steht ein etwas buntes Frontispice; f. la steht das Bismilläh in weissen Buchstaben auf schwarzem und rothem Grunde, in kufischen Zügen; f. 116b—117b stehen ähnlich wie f. la Frontispice in Kreis- und Quadratformen, mit Qoranstellen in kufischer Schrift.—Abschrift f.116a von على بن احمد بن محمد بن سلمان البناء السنجاري

Bl. 118—122 Kleinigkeiten, hauptsächlich abergläubischen Inhalts.

3256. Glas. 70.

1) f. 1b-6.

47 Bl. 8°c, 17 Z. (19 × 13¹/2; 15 × 10cm). — Zustand: etwas fleckig und wurmstichig; am Randc ausgebessert. — Papier: bräunlich, glatt, dick. — Einband: Kattunband mit Lederrücken. — Titelüberschrift f.1°:

سرّ المرايا والصور في ذكر شيء من مناقب خير البشر

ebenso im Vorwort. - Verfasser fehlt.

للد الشهيد على كل شيء ولا يشهده : Anfang شيء ... أما بعد فلما كان العلم والمعرفة اسنا كل اشياء الخ

Ein cüfisches Werk, das Wesen Gottes und des Propheten und die in diesem liegenden geheimnissvollen Kräfte erörternd, in 4 Kapiteln, deren Uebersicht f. 2° und 2°.

فى ذكر نشاة الامر الاول : (فصل 9 in 9) باب .1 فى بسط الامر الاول وعجائب النشئات فى : باب .2 الجيوت والملكوت والملك

فى بسط اسرار ما اودع آدم المصطفى ودريته : باب .4 فى السيد الصادف انسان عين الوجود : باب .4 . . . وهو محمد رسول الله

Bricht ab gegen Ende des 1. Kapitels mit den Worten: هو البرء في الارواح والخلف في الصور الحلق والامر الخلف والامر الخلف

Schrift: jemenisch, gross, kräftig, deutlich, etwas vocalisirt. — Abschrift c. 800/1397.

3257. We. 1691.

89 Bl. 4¹⁰, c. 12-13 Z. (22¹/₂×15¹/₂; c. 16¹/₂×10¹/₂cm). Zustand: ziemlich gut, der obere Rand in der zweiten Hälfte wasserfleckig. — Papier: gelb, stark, zieml. glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel f.1*:

Verfasser fehlt.

الحمد للم الصمد الوجود : "Anfang f. 1 التوفيق القديم الابدي . . . أما بعد اقول وباللم التوفيق اول ما خلق الخلق اي محمد

Ein çüfisches Werk, das Wesen des Menschen, sein Verhältniss zu Gott, die Offenbarung und Erkenntniss desselben betreffend. Es ist nicht in besondere Abschnitte getheilt; die Hauptsätze beginnen mit [یا اخی این الله علی علی الله علی علی علی الله علی الله

Der Verfasser lebt im 12. Jahrhundert, da er f. 76° den عبد الغنى النابلسي † 1143/1730 citirt.

Schluss f. 88": التلوييح فبهذا كفاية والله ولتي الهداية . . . واليم الرجع والمآب تم Schrift: gross, rundlich, dick, schwungvoll, doutlich, im Ganzon blass. — Abschrift c. 1200/1785.

F. 88° unten bis 89° ein Excurs über die 3 Standorte der Gottesfreunde (الأولياء, nämlich الدولياء).

3258. Spr. 1972. f. 38-67.

8vo, 19 Z. (21 × 15¹/₂; 15 × 9¹/₂^{cm}). — Zustand: durchaus wurmstichig, so dass nicht nur der Text, sondern auch der Rand und Rücken oft gelitten haben und letztere ausgebessert worden sind. Uebrigens fast lose im Einband. — Papier: bräunlich, ziemlich stark, etwas glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel f. 38^a:

Verfasser und Anfang fehlen

Ein mit Persischer Vorrede versehenes Arabisches Werk, enthaltend Zusammenstellung von Stücken (in Prosa und auch in Versen) aus verschiedenen cüfischen namhaften Werken, unter denen besonders oft das الفصوص des Ibn cl'arabī benutzt ist. Der Verf. lebt nach dem mehrfach citirten und benutzten عبد الوهاب الشعراني,
also nicht vor dem 10. Jahrhundert.

Das Werk handelt von den Eigenschaften Gottes und der Stellung der Çūfis zu ihm.

Die Vorrede entbehrt des Anfanges (2 Bl.). Der Arabische Text beginnt f. 39^a, Zeile 4 so: قال الشيخ العارف بالله ابو القاسم عبد الكريم بن هوازن القشيري رحمه اعلموا رحمهم الله ان شيوخ عده الطايفة بنوا قواعد امرهم على اصول محجة الخ

Das Werk bricht f. 67% ab mit den Worten: فكل حاكم محكوم علية بما حكم بة وفية كان الحاكم من كان فتحقف هذه

Schrift: ziemlich klein, deutlich, gleichmüssig, vocallos. Stichwörter roth überstrichen. — Abschrift c. 1125/1713.

3259. WE. 124.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel fehlt.

Anfang f. 145": واشقى المحدد الله الذي المحدد واشقى

وامات واحيى ... وبعد فهذه رسالة فيما جب اعتقاده الم

Çüfische Abhdlg, den Glauben betreffend, und hauptsächlich den Satz erklärend, dass Gott den Elenden glücklich, den Glücklichen elend mache, also von der Gerechtigkeit Gottes handelnd.

والتأمّل في عاقبة الافعال انها : Schluss f. 163b الموه اذا اراد شيئًا ان يقول له كن فيكون وصلّى الله النخ

3260. Spr. 808. 2) f. 47-52.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel fehlt.

بسم الله اي بالله طهرت :Anfang f. 47° بخلوق الاشياء وبه وجدت المخلوقات فما من حادث مخلوق وحاصل مسبوق من عين واثر وغير النخ

Ein Fragment, das sich mit den Eigenschaften Gottes beschäftigt und dadurch beweist, dass er allein der Preiswürdige sei. Es
bespricht, unter Anführung von Qoränstellen,
das Verhalten der Scheingläubigen und der
Frommen, bezeichnet als ihre Aufgabe, den

Weg zu Gott innezuhalten und auf ihn allein ihr Streben zu richten und an weiter nichts sich zu kehren. — In gereimter Prosa.

Das Stück bricht hier ab mit den Worten (f. 52b): واحوالهم شاهد فاز الصابرون على صدف القصود (f. 52b) بقلوبهم والصادقون في العهود بارواحهم [والقانتون]

3261.

Hieher gehören auch Werke von:

- احمد بن ابراهيم بن احمد المالقى أبن صغوان † 768/1862, u. d. T. مطلع هلال الانوار الالهية
- عبد الكريم بن ابراهيم الكيلاني قطب الدين (2 um 820/1417, u. d. T. البرق الموقى und der Auszug قبس اللوامع von demselben.
- الله الالهي (الد المشتاقين طالبه + 896/1491, u.d.T. والد المشتاقين oder والد الطالبين oder والد الطالبين
- 4) عبد الرحمن بن احمد التجامي † 898/1498, u. d. T. الدرة الفاخرة
- 5) أحمد بن محمد بن يونس البدري † 1071/1660,
 u. d. T. حاشية على الكمالات الالهية للجيلي

b) der Weg zu Gott. 3262. Spr. 851. 11) f. 79°-82°.

Format etc. u. Schrift (28 Z., enger u. kleiner) wie bei 1). — Titel und Verfasser am Rande:

٢٠ ترتيب السلوك في طريق الله تعالى لابي القاسم عبد الكريم بن هوازن القشيرى

Wie der Anfänger in der Çūfik seinen Weg zu Gott einzuschlagen habe, von 'Abd elkerim ben hawäzin elqościrī † 466/1072. Das Werkchen enthält mehrere (ungezählte) Abschnitte. 80°, 1 فصل اذا تحقق الذكر في ذكر اللسان المخ المحقق الذكر الح فصل اذا نكر العبد بلسانه فيقوي همته في الذكر الح 80° عصل البتداء الذكر في الجوارج المخ عمل ابتداء الذكر في الجوارج المخ عمل البتداء الذكر في الجوارج المخ عمد عمد عمد المناه المناه المناه المناه المناه المناه عمد عمد المناه المن

فصل وهذا الطريق الذي هو طريق الله تعالي *82 لا بدّ فيه من طول المجاهدة

فصل والمبتدئ في ابتداء امرة يجهد فيتباعد *82 عنه مقصوده

لم اعد الى حالتي في قوق النفس : Schluss f.82b ولم يرد على شي يزيد في حالي أو ينقص البتة تم الكتاب

3263. Pet. 41.

2) f. 96 - 120.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titel f. 964; كتاب بداية الهداية

ebenso f. 120b. - Verfasser: s. den Anfang.

قال الشيخ الامام أبو حامد : Anfang f. 96^a و العرالي رحّه العبد بن محمد بن أحمد الغزالي رحّه الحمد لله حق حمد والصلوة على خير خلقه الم بعد فاعلم أيها الحريص على اقتباس العلم الخ

Abū hāmid elgazzālī † 505/1111 geht von dem Satze aus, dass Wissen ohne Glauben von Gott entferne. Den rechten Weg zu Gott zu finden sei die Hauptsache; der Anfang dazu sei das äussere Leisten der Frömmigkeit (خاص التقوي), das Ende dahin das innere Erfülltsein von derselben (باطن التقوي); Frömmigkeit aber sei das Befolgen der Gebote und Verbote Gottes. — Hier nun wird das Aeussere der Frömmigkeit behandelt, in zwei Hauptabschnitten (قسم) mit Unterabtheilungen.

في الطاعلاء اعلم ان أوامر الله تعالي 4.97 قسم .1 فرايض ونوافل النخ

آداب التيمّم 100°, آداب الغسل 99°, آداب الوصوء 98° . آداب الصوم 90° , آداب الجمعة ط108° , 108° .

في اجتناب المعاصي؛ اعلم ان الدين 110 قسم .2 شطران احدهما ترك المعاصي النخ

ثم اعلم انه قط لا يصفو : Schluss f. 120b لك الملك في محلّتك . . . ثم يفوتك به الملك المقيم . . في جوار ربّ العالمين تمّت

HKh. II 1696.

3264.

Dasselbe Werk ist vorhanden in:

1) Lbg. 272.

66 Bl. 8vo, 11 Z. (18 × 13¹/₃; 13 × 9¹/₂^{cm}). — Zustand: ziemlich gut, aber nicht ganz sauber. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel (von neuerer Hand) f. 1^a, steht auch in der Ueberschrift f. 1^b. — Verfasser fehlt.

Schrift: ziemlich gross, gefällig, etwas vocalisirt. Ueberschriften roth. F. 1—17 von neuerer Hand deutlich und gleichmässig, auch vocalisirt, ergänzt. — Abschrift c. 900/1494 (resp. 1900/1785).

2) Pm. 210.

36 Bl. 8°°, 15 Z. (20¹/2 × 14¹/2; 14 × 9°m). — Zustand: wasserfleckig am Rande und auch im Rücken, besonders stark gegen Ende. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Verfasser ausführlich.

Schrift: Türkische Hand, zieml. klein, deutlich, vocallos. — Collationirt. — A bechrift im J. 1046 Ďū'lga'da (1637) محمد بن شيخي بن محمد الشرواني الحسيني

3) We. 1579.

55 Bl. 8vo, 11 Z. (19³/₄ × 15¹/₂; 12¹/₉ × 8¹/₉—9^{cm}). — Zustand: etwas unsauber, auch fleckig; der hintere Deckel lose und deshalb gegen Ende einige Blätter lose. — Papier: gelb, glatt, zieml. stark. — Einband: rothbrauner Lederdeckel mit Klappe. — Titel und Verfasser f. 1^a von späterer Hand (aber unrichtig):

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, gewandt, im Ganzen kräftig, deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. Am Rande, auch zwischen den Zeilen, oft Glossen. — Abschrift c. 1100/1108.

4) We. 1580.

35 Bl. S^{vo}, 21 Z. (20×15; 15×9^{cm}). — Zustand: wasserfleckig und unsauber. Bl. 1 am Rande, 28 im Text ausgebessert. — Papier: gelb, grob, ziemlich stark, etwas glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel f. 1^a mit dem Zusatz: في علم الشاعات.

Schrift: gross, etwas vornüberliegend, gleichmässig, deutlich, etwas vocalisirt. Ueberschriften roth. Von f. 27 an ergänzt in etwas kleinerer Schrift, rundlich, vocallos. Der Text (18 × 12¹/₂ - 13¹/₂ cm) geht bis dicht an den Rand und hat bei einigen Blättern unten am Rande durch Beschneiden gelitten. — Abschrift c. 1100/1688 (resp. 1200/1785).

Nach f. 12 u. 16 feblt je 1 Blatt.

5) We. 1804, 8, f. 26-58.

8°°, 13 Z. (von f.38 an 15 Z.) (16×10¹/4; 11¹/2×6¹/scm). Zustand: nicht recht sauber; die ersten Blätter unten am Rücken beschädigt. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Titel f.26°: المنابقة وهداية الهداية الهداية الهداية وهداية الهداية وهداية الهداية وهداية الهداية الهداية الهداية وهداية الهداية الهداية الهداية الهداية وهداية الهداية وهداية الهداية الهداية وهداية الهداية وهداية الهداية وهداية الهداية الهداية الهداية وهداية الهداية وهداية الهداية وهداية الهداية وهداية الهداية الهداية الهداية وهداية الهداية ا

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, stark, gedrängt, vocallos. — Abschrift o. 1100/1688 von عبد الغفور

6) Lbg. 808, 1, f. 1-32.

497 Bl. 8vo, 28 Z. (20¹/₂ × 15; I4¹/₂ × 8^{cm}). — Znstand: lose Papierlagen; etwas wurmstichig. — Papier: gelblich, dünn, glatt. — Einband: brauner Lederdeckel mit Klappe. — Titel und Verfasser f. 1ⁿ oben zur Seite,

Ueber f, 2b-6b s. No. 1948, 2.

Schrift: magrebitisch, klein, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften meistens roth, auch Stichwörter und einige Verse so. Bl. 23° leer, aber Text fehlt nicht. — Abschrift c. 1100/1688. (Nach f. 72° von عبد القادر بن على im J. 1080/1688.) — Collationirt; am Rande oft Berichtigungen.

7) We. 1697.

39 Bl. 8vo, 18 Z. (17 × 12¹/₂; 12¹/₂ × 8^{cm}). — Zustand: durchaus unsauber und fleckig. Bl. 1 am Rande unten ausgebessert. — Papier: gelb, dick, glatt. — Einband: Pappband mit Kattunrücken.

Schrift: ziemlich klein, gedrängt, gut, ganz vocalisirt.
Ueberschriften u. Stichwörter schwarz, aber hervorstechend
gross. — Abschrift von عمر بن احمد um 1000/1581. —
Am Rande stehen zieml. oft kleine Glossen u. Berichtigungen.

8) Lbg. 393, 1, f. 1—46.

68 Bi. Svo, 15 Z. $(19^{1}/_{2} \times 11^{1}/_{2}; 12^{1}/_{2} \times 5^{2}/_{3}^{cw})$. — Zustand: nicht fest im Einband, sonst gut. — Papier: bräunlich, dünn, glatt. — Einband: braunrother Ledorband mit Klappe und Goldverzierung. — Titel f. 1ⁿ in der Mitte, in ganz kleiner Schrift.

Schrift: klein, fein, zierlich, Nesta'līq, vocallos. Ueberschriften roth. Der Text ist in Goldstrichen eingefasst, f. 1^b beginnt mit einem Frontispice. — Abschrift von على بن مصطفى im Jahre 1180 Ďū'lqa'da (1767).

9) Pet. 218.

50 Bl. 8°°, 13 Z. (20 × 15; 151/2×10cm). — Zustand: am oberen Rande wasserfleckig; nicht überall sauber. — Papier: gelb, dick, glatt. — Einbd: Pppbd mit Lederrücken.

Schrift: ziemlich gross, weit, etwas steif, deutlich, vocallos. Die Ueberschriften zum Theil roth. Bl. 25-28. 37-39. 46-50 auf gelblichem, dünnem Papier ergänzt in ähnlicher Schrift, aber fester und besser. — Abschrift c. 1800. — Collationirt.

10) We. 1578, 1, f. 1-24.

28 Bl. 8°°, 22-23 Z. (20¹/2×14¹/2; 15-15¹/2×10°m). Zustand: lose im Deckel, die obere Hälfte wasserfleckig; der Text dadurch oft sebr undeutlich. — Papier: gelb, ziemlich glatt, stark. — Einband: schwarzer Lederdeckel.

Der Schluss fehlt. Das Vorhandene geht bis zu den Worten f. 24^b: وإن الطامع في الاكثر (= Pet. 218, f. 47^b, 2). Es fehlen bis zum Ende 2 Blätter.

Schrift: gross, krāftig, geübt, flüchtig, zieml.schwierig, vocallos. — Abschrift im J. 1075 Gom. II (1664) von احمد بن احمد الشائعي الازهري

11) Spr. 814, 2, f. 14-53*.

(Auch bezeichnet als Spr. 759.)

Format etc. u. Schrift wie bei 1. (Text $12^{1}/_{2} \times 9^{cm}$.) Nach f. 19 fehlen 20 Bl.

3265. Spr. 673.

136 Bl. 8vo, c. 15-19 Z. (21¹/₂ × 16¹/₂; 16 × 10^{cm}). Zustand: am Rande (besonders dem untern) stark fleckig, ganz besonders im Anfang. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: brauner Lederbd. — Titel u. Verfasser f.3^a:

كتاب منهاج العابدين للامام الغزالي

حدثنى الشيخ . . . عبد : هد الملك بن عبد الله . . . قال املي على شيخي الملك بن عبد الله . . . قال املي على شيخي الامام الاوحد زين الدين شرف الاثبة عماد الفرق أبو حامد محمد بن محمد بن محمد الغزالي الطوسي رق هذا الكتاب وهو آخر كتاب صنفه ولم يشتبل منه الا خواص اصحابه واوله الحمد للة الملك الحكيم الجواد الكريم العزيز الرحيم الذي فطر السموات والارص . . . اعلموا اخواني اسعدكم الله وايانا بمرضاته ال العبادة شمرة العلم وقائدة العمر وحاصل العبد وبضاعة الاولياء الحوالياء الحوالياء

In der Vorrede sagt Elgazzālī, es sei schwierig, zur Gottseligkeit zu gelangen; er kenne den Weg dazu, und habe, um Anderen den Weg dazu abzukürzen, einige Werke verfasst (wie das كشف الاسرار und احياء علوم الدين الى الله und andere): man habe sich

jedoch weniger an sie gekehrt, indem man die darin vorgetragenen Lehren für Historien der früheren (الساطير الازلين) erklärt; er wolle daher jetzt ein nützliches, für Alle brauchbares Buch schreiben. Er bespricht dann ausführlich die Eintheilung desselben. Es ist sein letztes Werk. Dasselbe zerfällt in 7

عقبة العلم واقول وبائله التوفيق يا 1.7 عقبة 1. طالب الخلاص والعبادة

عقبة التوبة' ثم عليك . . . بالتوبة 10⁶ عقبة .2 وذلك لامرين

عقبة العوائق' ثم عليك . . . بدفع 14° عقبة .3 العوايف حتى تستقيم

[Dieser عوليق sind 4: 1) 14° الدنيا ; الدنيا 15° (3) 20° (15° الشيطان 20° (3) (ألحلق 23° (nebst 5 نصل 6) 27° (35° (البطن 35° (18 اللسان 28° (35° (البطن 35° (3° (البطن 35° (3° (18 اللسان 29° (35° (18 اللسان 35° (3° (3° (18) 18) 18) 18 (3° (3° (18) 18) 18 (3° (3° (18) 18) 18 (3° (3° (18) 18) 18 (3° (18) 18 (3° (18) 18) 18 (3° (18) 18 (3° (18) 18) 18 (3° (18) 18 (3° (18) 18) 18 (3° (18) 18 (3° (18) 18) 18 (3° (18) 18) 18 (3° (18) 18 (3° (18) 18) 18 (3° (18) 18) 18 (3° (18) 18) 18 (3° (18) 18 (3° (18) 18) 18 (3° (18) 18) 18 (3° (18) 18) 18 (3° (18) 18 (3° (18) 18) 18 (3° (18) 18 (3° (18) 18) 18 (3° (18) 18 (3° (18) 18) 18 (3° (18) 18 (3° (18) 18) 18 (3° (18) 18 (3° (18) 18) 18 (3° (18) 18 (3° (18) 18) 18 (3° (18) 18) 18 (3° (18) 18 (3° (18) 18) 18 (3° (18) 18) 18 (3° (18) 18 (3° (18) 18) 18 (3° (18) 18) 18 (3° (18) 18) 18 (3° (18) 18 (3° (18) 18) 18 (3° (18) 18 (3° (18) 18) 18 (3° (18) 18) 18 (3° (18) 18) 18 (3° (18) 18) 18 (3° (18) 18 (3° (18) 18) 18 (3° (18) 18) 18 (3° (18) 18) 18 (3° (18) 18 (3° (18) 18) 18 (3° (18) 18 (3° (18) 18) 18 (3° (18) 18) 18 (3° (18) 18 (3° (18) 18) 18 (3° (18)

عقبة العوارض ثم عليك . . . بكفاية 45 عقبة .4 العوارض الشاغلة عن عبادة الله

[1) 45° (3; الاخطار 49° (4); الرزت 45° (1); الشمايد والمسائب 52° (4).

عقبة البواعث ثم عليك يا اخي 60 عقبة .5 بالسير اذا استقام لك الطبيق

عقبة الحمد والشكر ثم عليك . . . 76 عقبة 7. بعد قطع هذه العقبات

أنه جواد كريم فهذا ما :Schluss f. 85° ما الآخرة وقد اردنا أن نذكره في شرح كيفية سلوك الآخرة وقد وفينا بالمقصود في ذلك والحمد الله . . . ما اعتدت الي البيت وفود وبدت دراري النجوم في الليالي السود وسلّم تسليما الي يوم الدين في الليالي السود وسلّم تسليما الي يوم الدين

Schrift: ziemlich klein, dick, gedrängt, Türkische Hand, fast vocallos, am Rande häufig Zusätze und Bemerkungen, auch zwischen den Zeilen. — Collationirt. — Abschrift c. 1188/1725 (siehe f. 119a, unten).

HKh. VI 13243.

F. 2^b und 3^a (grösstentheils queer beschrieben) ein Stück eines juristischen Werkes (Kap. قالصلاة).

3266.

Dasselbe Werk ist enthalten in:

1) Spr. 674.

97 Bl. 4to, c. 22-24 Z. (23^t/₃ × 16; 19 × 11^t/₂cm). — Zustand: schlecht, unsauber, fleckig, nicht ohne Wurmstiche. — Papier: bräunlich, dick, etwas glatt. — Einband: schöner Halbfranzband.

Titel und Verfasser und Anfang ebenso. Im Schluss f. 97b sind die Dankes- u. Segensworte nach بالقصود etwas gekürzt. Nach f. 95 fehlen 8 Bl. (= Spr. 673, f. 78b—83b, 9). F. 73b, 16 bis f. 74a oben ist f. 75a, 1 ff. wiederholt.

Schrift: gross, dick, deutlich, ohne Vocale und meistens ohne diakritische Punkte. Die Ueberschriften etwas grösser, meistens farbig. F. 1. 2. 73. 74. 97 von neuerer Hand ergänzt, ziemlich gross, eng, deutlich, etwas vocalisirt. — Abschrift c. 700/1300. — Collationirt.

2) Lbg. 349.

105 Bl. 4°, 25 Z. (23 × 13°/2; 18°/4 × 8°/4°°). — Zustand: ziemlich fleckig; bisweilen am Rande ausgebessert; nicht ohne Wurmstich. Bl. 1 in der Mitte etwas durchgescheuert. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel f.1°: خنجاني الحادث الحادث

Schrift: zieml. gross, gewandt, deutlich, etwas vocalisirt. Ueberschriften u. Stichwörter roth. Collationirt. — Abschr. im J. أسمعيل بن ابراهيم بن احمد بن اسمعيل بن ابراهيم بن احمد بن

3) Spr. 675.

160Bl. 8vo, 17(13)Z. (173/4×13-131/2; 12×9-91/2cm). Zustand: fleckig und unsauber. — Papier: gelb, dick, glatt. — Einband: schöner Halbfranzband. — Titel und Verfasser f. 1* von neuerer Hand.

Schluss f. 156, in den Dankesworten etwas abweichend: بالمقصود وللجدالله الذي بنعته تتم الصالحات وتتنزل البركات وصلى الله ... الى يوم الموعود يوم شهادة الخ

Schrift: im Ganzen klein, fein, zierlich, etwas ungleich, aber deutlich, vocalieirt; Ueberschriften roth. Auf f. 3b folgt 4b. 4a. 5 ff. — Abschrift von عثمن بن محمد بن رافع c. 800/1194, aus einer mangelhaften Handachrift. — Collationirt.

Daran schliesst sich, von derselben Hand, ein Abschnitt, die Bekehrungsgeschichte des unfrommen, dem Trunke ergebenen مالكه بن دينار, von ihm selbst erzählt f. 1576—159°, und f. 159° Mitte bis 160° eine Schilderung Mohammeds, die aber mit f. 160 nicht zu Ende ist. Sie fängt an:

4) Lbg. 662.

102 Bl. 8vo, 20-21 Z. (21³/₃ × 15¹/₂; 16¹/₂ × 12¹/₃c^m). Zustand: ziemlich gut; doch am Rande etwas wasserfleckig, bes. f. 10-21 am Seitenrand und auch im Rücken. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Kattunbd mit Lederrücken. — Titel f. 1^a oben am Rande in blauer Schrift:

Im Anfang fehlt 1 Blatt. Das Vorhandene beginnt mit وطريف الاقوياء.

Schrift: ziemlich gross, gewandt, kräftig, deutlich, vocallos. — Abschrift v. J. 961 Sawwal (1554).

5) Pm. 45.

136 Bl. 8°°, 17 Z. (20 × 15; 14 × 10°m). — Zustand: ziemlich gut, doch in der ersten Hälfte stark wassersleckig. Bl. 1 am Raude ausgebessert. — Papier: gelblich, auch bräunlich, stark, glatt. — Einband: schöner Halbfranzband mit Klappe. — Titel f. 1°a:

منهاج العابدين الي الجنة

Anfang (von المجدد الله an) wie bei Spr. 673, 1. Schluss ebenso, bis zu dem Worte بالمقصود dann etwas kürzer: وصلى الله على خير مولود ديم الله افصل معبود محمد صعم تسليما كثيراً

Schrift: gross, gefällig, weit, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. Text in rothen Doppellinien. — Abschrift zu eigenem Gebrauch von خمد الموز المغير im J. 974 Rab. II (1566).

Die ersten Blätter folgen so: 1. 3-10. 2. 11 ff.

6) Lbg. 357, 1, f. 4-81°.

160 Bl. 8°, 23 Z. (21 × 15 ½; 16½ × 10½-11cm). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Einband: rothbrauner Lederband.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, wenig vocalisirt. Stichwörter und Ueberschriften roth. — Abschrift von على بن حسين بن ملا محمود العكري (im Lande في بلدة حيول) im J. 1009 Ramadān (1601).

Die voraufgehenden 3 Blätter enthalten hauptsächlich: f. 1° ein Gebet am Tage المارة والمارة العلام العلم العلم verschiedene Stellen. — F. 81° 82 enthält das Gedicht المارة الشيبانية: s. No. 1934, 4. (Irrthümlich in der Ueberschrift und auch am Schluss dem beigelegt.) F. 82° die 4 Verse, welche auf der Fahne des Elhosein, die er an seinem Todestage führte, gestanden haben sollen.

7) We. 1584.

105 Bl. 8°°, c. 17—25 Z. (21×16; 15—16×9¹/2—11cm). Zustand: in der ersten Hälfte stark wasserseckig und ziemlich unsauber. Die untere Hälfte von f. 76 übergeklebt und der Text nachgeschrieben. Bl. 1 schadhaft und ausgebessert; auch Bl. 10. — Papier: gelblich, ziemlich glatt und dünn. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel und Verfasser fast ganz überklebt.

Schrift: ziemlich gross, deutlich, im Anfang etwas gedrängt, vocallos. Ueberschriften roth. Der Text in rothen Linien — Abschrift im J. 1183 Śa'bān (1769) von كالحام شعبان. — Arabische Foliirung.

8) Pet. 41, 3, f. 121—211.

Format (19 Z.) etc. und Schrift wie bei 1. Am Rande grössere Wasserslecken. — Titel und Verfasser fehlen; aber f. la oben steht:

منهاج العابدين للغرالي

Abschrift um ¹²⁰⁰/₁₇₈₅. — Anfangs am Raude und auch zwischen den Zeilen viele Glossen. Von f. 174^b an ist für die Ueberschriften Platz gelassen.

F. 121° enthält, ausser einem Talisman und Kraftgebet, hauptsächlich: بيان سلسلة طرية vom Seili Elwefa herunter bis auf Mohammed geführt.

9) Spr. 673, 4, f. 119b-120b.

Enthält ein Stück aus demselben Werk (= Spr. 673, 1, f. 62^b ult. bis 64^b, 3).

3267. We. 1775. 3) f. 15 -32° .

Format etc. und Schrift wie bei 2). - Im Ganzen ziemlich unsauber und sieckig. - Titel u. Verfasser s. 15:

کا بغید الطالبین منهاج العابدین نشمس الدین البلاطنسی

الحمد لله الذي وفق من شاء من . أما بعد فان منهاج عباده لسلوك منهاج العابدين . . أما بعد فان منهاج العابدين من الكتب التي وقع عليها في علم الدين الاجماع الخ

Auszug aus dem selben Werk, auf Wunsch von Freunden gemacht, von Sems eddin elbelätunusi (wahrscheinlich Mohammed ben mohammed), um 850/1446 am Leben. Es enthält die Hauptsätze, ist aber nicht in bestimmte Kapp. oder Abschnitte getheilt. Es beginnt f.16a: اعلم اسعدك الله . . . العلم المام العمل وان رسول الله صعم قال طلب العلم فريصة علي كل مسلم النخ وخاتمتها لقاء الله تعالى رب : «und schliesst f. 32 العالمين بلا كيف جل جلاله عن مقالات اهل البدع والاهواء والحمد لله على ما اولى وصلى الله على سيدنا النخ

Abachr.von يوسف بن محمد بن موسى الترجمان الشافع im J. 846 Śa'bān (1442). — HKh. VI 13243, p. 211.

F. 32^b u. 33^a zwei Stellen aus احياء العلوم.

3268. We. 1746.

 8vo , 15 Z. $(20 \times 14^{1/2}; 12^{1/2} \times 8^{1/2}c^{cm})$. — Zustand: im Ganzen gut, doch an mehroren Stellen fleckig. Bl. 26 lose. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Titel u. Verf. f. 25°:

الدر الثمين شرح مقاصد منهاج العابدين
 الليف الغزالي
 لسيدي مصطفى البكري الصديقى
 الحسيني بن كمال الدين

الحمد لله رب العالمين والصلاة: Anfang f. 25°: أما بعد فإن الكتباب الموسوم بمقاصد منهاج العابدين الجامع لشوارد رقايق دقايق التمكين في حقايق الدين الذي اختصره العارف الرباني سيدي عبد الوهاب الشعراني من اصله المنسوب لحجة الاسلام الح

Nach Vorstehendem ist der Auszug, den des Elgazzālī ge- منهاج العابدين aus dem الشعراني macht hat unter dem Titel: مقاصد منهاج العابدين, hier mit einem gemischten Commentar versehen von مصطفى الصديقى + c. 1162/1749 und betitelt الدر الثمين. Alles dieses ist theils falsch, theils fraglich. Blatt 25 ist - ebenso wie das Schlussblatt — von anderer Hand geschrieben als das Uebrige, und zwar von der Hand eines Mannes, der ein Geschäft daraus gemacht hat, Büchertitel, Bücher-Anfänge und Ausgänge zu fälschen, um ihnen mehr Ansehen zu verschaffen. Er hat auch hier gefälscht. Es liegt hier vor ein gemischter Commentar zu dem so eben منهاج الطالبين besprochenen Auszug aus dem . Ob der Commentar wirklich von Muctafā elbekrī sei, ist fraglich, möglich wäre es indess.

Der Anfang des Werkes fehlt hier also; die f. 26° zuerst vorkommenden Textworte nebst Commentar sind: بعد العاملين ولما اتم الله نعمته والريا المحيطين لاجر العاملين ولما اتم الله نعمته على عبده بالعلم والتوبة . . . ووفقهم لشكرة فنالوا به الدرجات في اعلا عليين احمده . . . اما بعد فو من الظروف المبنية المقتطعة عن الاضافة . . . فأن منهاج العابدين وهو الكتاب الذي صنفه الامام حجة الاسلام . . . من الكتاب الذي صنفه الامام الدين الاجماع اجابة لدعايه حيث قال ابتهلت الي من بيده الخلق والامر أن يوفقني لتصنيف كتاب الخ

Das Werk ist hier nicht zu Ende; es hört auf in Erklärung der Textworte ليهون عليك احتمال (ב We. 1775, f. 28°, Z. 6) mit den Worten f. 117b: من العقاب الاليم ما لا صبر عليه نعليك اذا بالتزام هذين المين المعينين جعمل لك فعليك اذا بالتزام هذين المين المعينين جعمل لك

Bl. 118 ist gefälscht, um einen scheinbaren Schluss des Werkes zu geben; während vielleicht 20-30 Blätter fehlen.

Schrift: gross, kräftig, rundlich, deutlich, fast vocalles. Grundtext roth. — Abschrift: c. 1800.

3269. Lbg. 554.

337 Bl. 8°°, 23 Z. $(19\frac{1}{2} \times 14; 15 \times 9^{cm})$. — Zustand: gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel f.1°:

Verfasser fehlt.

الحمد لله رب العالمين والصلوة Anfang f. 2°: وبعد قد التقطت عدة الفوايد من منهاج العابدين لسيدي العالم . . . ابي حامد محمد بن محمد الغزالي . . . العبادة ثمرة العلم وفايدة العر وحاصل العبد المخ

Auszug aus dem Werke Elgazzāli's.

قال الله تعالى :(عقبة .7° (der 7. اعلى) : (عالم الله تعالى الله تعالى المرتم لازيدنكم وله شرح كثير فاقتصرنا على بعض الفوايد لاجل أن يصنم [يغتنم] بالتاليف والله اعلم

Schrift: ziemlich klein, sein, gleichmässig, vocallos. Text in rothen Linien eingerahmt. — Abschrift c. 1200/1785. Arabische Foliirung (im ganzen Bande).

3270. Spr. 889.

107 Bl. 4¹⁰, 15 Z. (26¹/₂ × 18; 16 × 11¹/₂—12^{cm}). — Zustand: fleckig.—Papier: gelb, glatt, stark.—Einband: schöner Halbfrzbd.—Titel fehlt; nach der Vorrede f. 2⁵, 6:

كتاب ادب السلوك Verfasser: s. Anfang.

قال عبد الهنعم بن عهر بن المحمد Anfang f. 16: حسان الغشاني الاندلسي الجلباني رحمه الحمد لله الذي اطلع الانسان على سراير من الاحوال . . . أمّا بعد فافي الجمع لكم معشر السالكين في سبيل الحق ما حصر عندي الآن ممّا انطقني به ربّي من الحكة كلاما مطلقاً

Anleitung zur Weisheit in çüfischem Sinne. Dieselbe zerfällt in 60 Wege (رَضُور), die schliesslich zu Gott führen. — Die Uebersicht f. 26—36. — Der Verfasser 'Abd elmun'im ben 'omar ben 'abdallah ben hassän elgassäni elandalusi elģiljānī abū 'lfadl † 608/1206 sagt, er habe keinen Ausdruck einem anderen Werke entlehnt. — Die 60 مشر sind:

تندويه ونظر 1. f.4° اطلاع واستبصار 2. f.7b تنبيه وتذكير 96 .4 3. 8^b وتبصير ⁸ 6. 11 أ التخلَّى والتحلَّى 6. 11 أ اعتبار وافتكار حذر وتصرّع 8. 14 ه 7. 13* خلوة وجلوة 9. 154 يقظة وتحتز اصطفاء وتعليم 10.16 11. 18b قبول وتلقى تخصيص واستمداد 12. 20° 13. 22ª اجتماع وملكة تحبر وماقبة 14. 23 اتصال ومشاهدة 27° 16. 15. 24b صفاء واشراق الفاضل والمفضول ط17. 29 استدلال واعتراف 18. 31 انعام واحترام حصور وتصور 19. 32b 20. 33b 21. 34b معبفلا وصفوة استبساك وتنشك 22. 35 23. 36ь بحث وتصور نباهة وتقويم . \$24. 38 نباهة 25. 39b عوللا وسياسلا 26. 41^b... ردع وورع 27. 434 تمجيد وادراك 45° 28. حزم وعزم 29. 474 مبادرة وعزيمة 30. 48ª تحرى وتبصر 31. 494 نظر وتحقيف محاسبة ومواصلة 32.50 33. 52ª حبية ومجاهدة اعتصام وتمسك 34. 53 ا 35. 55ª رشد وسيادة عطاء ونسكه 36. 56ⁿ 37. 572 أعانة وعناية تايىك وتنبيم \$8. 58

39. 60ª

وزن وتنحمرير

عداية وموعبة 40.61

قصد وتميير 42. 64 تبيين واقتباس 43. 65 القطاع والغراد 43. 65 القطاع والغراد 43. 65 هـ 44. 67 عبرة وموعظة 46. 69 صدى وصبر 47. 70 القتداء واقتفاء 48. 71 تامل وكشف 47. 70 مناسبة واقتصاد 50. 72 تسليم وتحصيل 49. 71 تمحيص واحتراز 52. 75 سبق ومساوقة

تفهيم وتزكية "56. 79 استعداد واختصاص 55. 78

وجل واستحياء 58. 81° كاسبة وتطهير 57. 80°

رقى وكسال 60.83^b استواء وملكة 59.82^b

Das Werk schliesst f. 86° mit einem Gebet (تضرّع) aus dem J. 580/1184, dessen Ende so ist: والحقنا بعبادك الصالحين وصل اللهمّ على محمد سيد المرسلين وعلى المحابد اجمعين والحمد لله رب العالمين

Bei jedem مشرع ist die Zeit der Abfassung angemerkt: sie umfasst die Jahre ⁵⁶⁹/₁₁₆₄ bis ⁵⁹⁹/₁₂₀₂. Ebenso ist auch die Zahl der einzelnen Dicta (عدن كلمات) angegeben, die in jedem مشرع enthalten sind. In der Vorrede führt der Verfasser zehn Werke von sich an, deren Mehrzahl in Versen ist.

Schrift: gross, gefällig, deutlich, reich vocalisirt. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1000/1591.

HKh. I 330.

3271.

Dasselbe Werk ist enthalten in:

1) Lbg. 745.

66 Bl. 4°, 19 Z. $(25^1/4 \times 17^1/4; 18^1/2 \times 12^3/4^{\rm cm})$. — Zustand: stellenweise fleckig. — Papier: gelb, dick, glatt. — Einband: rother Lederband mit Klappe.

Titel (von neuerer Hand) f. 1°: کا آداب السالکین الی طریق التمکین کا آداب السالکین الی طریق التمکین

Verfasser (ganz kurz) und Anfang und Schluss wie bei Spr. 889, 1.

Am Rande f. 13° ff. steht ein Excurs des تناج الحين جعفر بن السراج الحلبى uber السماح (Singen der Derwische) und f. 33° ff. Verschiedenes aus Werken des ألسهروردى † 632/1234, HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

von derselben Hand, sehr flüchtig, der Text oft durch Beschneiden etwas beschädigt.

Schrift: ziemlich gross, gut, gleichmässig, vocalisirt.
Ueberschriften roth. Der Anfang ist f.3b—10b ergänzt in
gefälliger deutlicher Schrift, vocallos. F. 1b—3a leer. —
Abschrift im J. 713 Rabī' I (1313) in Damaskus, von
مناصر بن أبي الفصل بن الهيني. — Collationirt.

In f. 58^b — 66 ist hauptsächlich zu bemerken f. 61 die lange Dibäge des

ك" انموزج العلوم ونتيجة المنطوق والمفهوم deren Anfang: الحمد لله الذي اطلع نجوم العلوم .قسم In 10 .قسم

2) Spr. 890.

69 Bl. 8°°, 21 Z. (20¹/2×14³/4; 14¹/2×9-9¹/2°m). — Zustand: stark fleckig. Bl. 1 schadhaft, doch der Text leidet nicht davon. — Papier: gelb, etwas glatt, ziemlich stark. — Einband: schöner Halbfrzbd.

Titel u. Verfasser f.1° wie bei Spr. 889, 1. Schluss etwas anders: بعبادك الصالحين برحمتك يا ارحم الراحمين وصلى الله علي سيدنا محمد وآله الطيبين الطاعرين٬

Schrift: ziemlich klein, etwas breit gezogen, gleichmässig, wenig vocalisirt, Ueberschriften roth. — Abschrift im J. 1014/1605 (vielleicht 1094/1683).

3) We. 1692.

78 Bl. 8°°, 17-18 Z. (21¹/2×15¹/3; 16¹/5×11-11¹/2°m). Zustand: ziemlich lose im Deckel, oben am Rande fleckig, besonders in der ersten Hälfte; im Ganzen nicht recht sauber. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel f. 1a:

كتاب في التصوّف محتو على ستين مشرعاً كل مشرع تحته ثلثون ادباً وهو لطيف عظيم

الحمد لله رب العالمين وصلي : An fang f. 1^b: والعالمين وصلي الله سيدنا . . . وبعد فان عذا كتاب آداب السلوك وهو كلام مطلق وكلمات الحكمة المبصرات التحكمة المبصرات Titel und Anfang sind von ganz später Hand ergänzt.

Das Vorhandene hört gegen Ende des 59. مشرع auf mit den Worten f. 78^b: ومن نسبانها ومن خرصها ومن عقدها ومن ازدراء

Schrift: ziemlich gross, deutlich, etwas vocalisirt. Stichwörter und Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1100/1688. — Collationirt.

3272. We. 1792.

24 Bl. 8°°, 17 Z. (20³/4×13¹/3; 14¹/2×7¹/2°°). — Zustand: fleckig, besonders zu Anfang, und am Rande bisweilen ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: Pappband. — Titel und Verfasser f. 1°: ان هذه الاصول العشرة للشيخ . . . خيم الدين الكبري

Der Titel ist رفى الطريق (oder وسالة فى الطرق). Der Verfasser heisst ausführlicher: Ahmed ben 'omar elhaiwagi (oder elhiwagi) negm eddin elkobari † 618/1221 (s. No. 3087).

الطرق الى الله تعالى بعدد انغاس الخلايق: Anfang وطويقنا الذي نشرع في شرحه أقرب الطرق الى الله الح

Der Wege zu Gott sind so viel wie der Athemzüge der Geschöpfe; man kann sie indess auf 3 Klassen zurückführen, nämlich:

- طبيق ارباب المعاملات
- طيق المحاب المجاهدات والبياضات (2
- طبيف السايرين الى الله (3)

ويشاهد اموالهم كمن مثله :Schluss f. 4b المومنية في الطلبات ليس بخارج منها لا برهرة المومنية ولا بثمار الولاية والنبوة والله اعلم الم

Schrift: ziemlich gross, gefällig, wenig vocalisirt. Ueberschriften roth. Der Text in rothen Linien eingesasst. Abschrift (nach f. 19b) im J. 1158/1743. — HKh. III 6222.

3273.

Dasselbe Werk ist vorhanden in:

Spr. 583, 4, f. 109^b—112^b.
 (Auch bezeichnet als Spr. 879.)

Format etc. und Schrift wie bei 2). - Titel fehlt. Verfasser s. Anfang.

فناء الصفات في الصفات في الصفات التوحيد فناء الذات التفويد فناء الصفات في الذات التوحيد فناء الذات في الذات والحمد لله وحده تمت (Gehört wol nicht zu dem vorliegenden Werk.)

2) Spr. 853, 8, f. 1306—1344.

Format etc. u. Schrift wie bei 7). — Titel u. Vers. f. 1306:

هذه رسالة في سلوك الطريق التي الله للفخر الرازي

(Der Versasser ist unrichtig.)

3) We. 1868, 4, f. 44^a—46^a.

Format etc. und Schrift wie bei 1. — Titel und Verfasser fehlt.

4) Mf. 248, f. 144^b—145^b. Die Abhandlung ist hier betitelt: گافیهٔ لطالب الحق

5) We. 1779, 1, f. 1-26.

115 Bl. 800, 27 Z. (18×121/2; 141/2×90m). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich, ziemlich dünn u.glatt. — Einband: Pppbd mit Lederrücken. — Titelüberschrift f. 10: وله الرسالة للشيخ الكامل. . . . جم لكف والدين الكبري

Schrift: klein, rundlich, eng und gedrängt, vocallos. Abschrift um 1150/1737.

6) Pm. 363, 2, f. 61—63°.

Format etc. und Schrift wie bei 1. - Titel und Verfasser sehlt.

7) Spr. 878, 1, f. 1. 2.

37 Bl. 8°°, 27 Z. (20¹/4×15; 14¹/2×9²/3°m). — Zustand: am unteren und auch am oberen Rande wasserfleckig. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Titel u. Verfasser f.1° (von neuerer Hand). Verfasser ausführlich im Anfang. Der Schluss fehlt hier; das Vorhandene hört f.2 unten auf in Besprechung des 9. المراقبة) mit den Worten: بالسوء ما لا ينول في ثلاثين سنة بالمحاهدات والرياضات

Schrift: ziemlich klein, deutlich, vocallos. — Abschrift c. 1200/1785.

3274. We. 1806.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel fehlt. Nach der Unterschrift f. 846: كالم عن منتهى الافكار وسبب اختلاف الامم والموضحة من الاهتداء الي الطريق الاشرف الاهم صدر الدين محمد بن يوسف بن علي الطونوي ... (d. i. والقونوي ...)

الحمد لله المنعم على الصغوة من : Anfang f. 9b: عباده بمزيد الاحسان . . . وبعد فلما كان الناس بمقتضى القسمة العملية والاختيارات الالهية على ثلث طبقات

Abhandlung des Mohammed ben ishāq ben moh. elqōnawī çadreddīn † 678/1274 über die Erkenntniss Gottes und die Beweise für seine Existenz, über das Wesen der menschlichen Seele und die Möglichkeit, ihn zu begreifen und zu erreichen, in mehreren Abschnitten u. Fragen.

11 والمسئلة الإفران الخوان المناه المسئلة الأولى هل ثبت عندكم أن وجود واجب عندكم أن وجود واجب الوجود أمر زايد على حقيقة النفس مسئلة كلية تتضمي عدة مسايل ما حقيقة النفس الخوان الدال على اثباتها الخواس الدال على اثباتها الخواس الدال على اثباتها الخواس الدال على اثباتها الخواس الدال على اثباتها النفس الإنسانية وما البرهان الدال على اثباتها النفس الإنسانية وما البرهان الدال على اثباتها النفس الإنسانية وما البرهان الدال على اثباتها النفس المناه المن

المسئلة المشتملة على مسايل Schluss f. 34^b: بن بالتبعية لما له وجود محقق المثاهب المتقدمة كما سبقت الاشارة اليد في بعض المذاهب المتقدمة Abschrift vom J. 817 Ramadān (1414).

3275. We. 1806.

86 Bl. 8vo, 19 Z. (17 × 13; 13 × 10^{cm}). — Zustand: am oberen Rande wasserfieckig; auch sonst nicht ohne Flecken und im Ganzen etwas unsauber. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Ledorrücken. — Titel fehlt. In der Unterschrift f. 9^a:

الرسالة المرشدية

u.f.1ª (u. auf der Rückseite des Vorderdeckels) noch der Zusatz:

في احكام الصفات الالهية Verfasser foldt: s. unten. الحمد لله المنعم على الصنف : *Anfang f. 3 المنعم على الصنف : * Anfang f. 3 الله من عباده بمزية الاحسان . . . أما بعد فهذه عجاللا تتضمن التعريف بكيفية التوجه الاهم الاولي تحو الحق حل وعلا وكييفية الخليص العزيمة وتحرير المطلب حال القصد اليه والاقبال بوجه القلب عليه

Abhandlung desselben Verf., betreffend die Art und Weise, zu Gott zu gelangen, die Vorbereitung der Gesinnung dazu, die Darstellung des geradesten Weges dahin, die geheime Kraft des stillen Gebetes (الذكر) etc.; in Vorwort und 2 (ungezählten) Abschnitten.

المقدمة التي يبتني عليها تقرير الخ 8 فصل في كيفية التنقل في مراتب الذكر 50

يطول ذكر انواعها فكيف تعيينها : Schluss f.9* وبيانها فانهم والله يقول الحق الرخ

Schrift: kleine geläufige Gelehrtenhand, vocallos, meistens ohne diakrit. Punkte. — Abschrift c. 1917/1414. — HKh. III 6336. Der Verf. ist nach ihm: صدر الدين القونوي

3276. We. 1678.

315 Bl. 8vo, 17 Z. (18³/₄ × 13²/₃; 13¹/₂ × 9^{em}). — Zustand: im Ganzen gut, nicht frei von Wurmstichen. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel f. 1^a (ebenso f. 3^b in der Vorrede):

كناب طريق الهجرتين وباب السعادتين Verfasser f. 1º (und zu Anfang):

شمس الدين ابو عبد الله الحمد ابن قبيم الجوزيظ

قال الشيخ . . . ابن قيم : Anfang f. 1^b: الحوزية الحنبلي الحمد لله الذي نصب الكاينات على ربوبيته ووحدانيته جبحا . . . أما بعد فان الله سجانه غرس شجرة محبته ومعرفته وتوحيده في قلوب من اختارعم من بريته الخ

Mohammed ibn qajjim eldauzijje † 751/1850 führt hier Folgendes aus. In die Herzen der Menschen, die er vor den übrigen Geschöpfen begnadet, hat Gott gleichsam den Baum der Liebe zu ihm und des Erkennens seiner Eigenschaften und den des Glaubens gepflanzt; der Drang ihrer Liebe und Verehrung gilt also Gott und ihr Führer zu ihm ist einzig der Gesandte

desselben. So hält sich der Fromme also zu Gott in allem seinen Streben, in Liebe, Furcht, Hoffnung, Hingabe und Verehrung, und zu Mohammed in allem seinen Thun, insofern er den Vorschriften seines Gesetzes nachzukommen trachtet. Dies sind die zwei Wege, die er allein einzuschlagen hat; sie führen ihn zur Pforte zwiefachen Glückes.

Das Werk ist in eine Menge ungezählter Abschnitte ohne bestimmte Ueberschriften getheilt.

Zuerst: f. 4° الها الله سجانه وتعالي الله والله هو الغنى الناس انتم الفقراء الي الله والله هو الغنى فصل وقوله الدرجة الثانية الرجوع الي 13° السبق بمطالعة الفصل وهو يورث الخلاص فصل والذا كان التلوث بالاعراص قيدا يقيد 14° القلوب عن سفرها الي بلد حياتها

فصل وللناس في دخول السر في القصاء الالهي 108⁶ طرق فنذكرها

قاعدة الساير التي الله تعالى والدار "Weiterhin: 134 الآخرة . . . لا يشمّ سيرة ولا يصل التي مقصودة الا بقوتين قوة علمية وقوة عملية فصل فمن الناس من تكون له القوة العلمية 135

الكاشفة عن الطريف ومنازلها

فصل والمقصود الكلام على علل 220° المقامات وبيان ما فيها من خطا وصواب فصل قال وهي على الاجمال قبل أن تنتهي وجود 220° تعظيم في القلب يمنع الانقياد لغير محبوبه

u. s. w.

فعل في مراتب المكلفيين :(طبقة 18 (in 18 فعل في مراتب الآخرة وطبقاتهم فيهم Darin:

الزنادقة وهم قوم اطهروا الاسلام 496 طبقة .15 ومتابعة الرسول وابطنوا الكفر ومعاداة الله ورسله

طبقة المقلدين وجهال الكفرة واتباعهم 303° 17.

طبقة الجن . . . منهم المومن والكافر 305 . 18. والبر والفاجر

فصل فاذا علم تكليفهم بشرايع الانبياء 12° Zuletzt: 312° ومطالبتهم بها وحشرهم يوم القيامة . . . علم ان تحسنهم في الجنة

الثالث ان تزويج المومنين : Schluss f. 815 الأول الأول بالحور العين وتزويج الكفار بالشياطين والقول الأول اطهر الاقوال والله اعلم'

Die vor dem Titel f. 1° stehenden Worte الجزؤ الأول من sind ausgestrichen, und zwar mit Recht; es liegt hier das ganze Werk vor. Dies geht aus f.3°, 13 ff. hervor, wo der Verf. sagt, er beginne sein Werk mit Betrachtungen über die Armuth und schliesse es mit Darstellung der verschiedenen Klassen (طبقات) der Ginnen und Menschen im Jenseits und ihrer Rangstufen im Paradiese u. in der Hölle. — Ein langes Gedicht des Verf. (105 Verse), das Glück des Paradieses betreffend, steht f.40° ff. Es beginnt (Tawil):

Der Verfasser erwähnt als sein Werk f. 152^a التحفظ المكية (nicht bei HKh.).

Schrift: klein, kräftig, gewandt, gleichmässig, deutlich, vocallos; auch fehlen nicht selten diakritische Zeichen. Ueberschriften meistens etwas grösser. Die ergänzten Blätter (meistens) in grosser, rundlicher, deutlicher Schrift, auch vocallos. Ergänzt sind Bl. 1—15, 165—200, 310—315; wie es scheint, ist die Ergänzung richtig. — Abschrift vom J. 1244 Moli. (1828) (für die ergänzten Blätter; das Uebrige d. h. der Haupttheil der Edschr. ums J. 1000/1591). — Collationirt.

الهاجرتين) HKh. III 7180 (سفر الهاجرتين).

3277. We. 1779.

8°°, 17 Z. $(18^1/2 \times 13^1/2; 13-13^1/2 \times 9^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb., glatt, dick. — Titel und Verfasser f. 25°a:

عتاب فيه وسالة لمن يسلك طريق الله تعالي لعلى بن الحد بن ابراهيم الجازي الشافع السقطى

الحمد لله رب العالمين Anfang f. 25b: . . . العالمين الهمنى ربي وحرك وجود تامل صنعته . . . بتسطير احرف المنعم الجواد من ينبوع حكته الخ

'Alı ben alimed ben ibrāhīm elhigāzī essaqaṭī, um 800/1397 am Leben, giebt hier eine Anleitung für solche, die den Weg zu Gott gehen wollen, wozu fünferlei erforderlich sei: Bussfertigkeit, Entsagung etc. Die Abhandlung ist im J. 801/1398 verfasst und zerfällt in ungezählte Abschnitte.

ولا نعة بعد كلمتي الشهادة: *Schluss f.46 شروطها اكمل من الاستقامة على حدودها واستيفاء شروطها والله الموقف والهادي لا ربّ غيرة أ

Schrift: ziemlich gross, gleichmässig, vocallos. Stichwörter roth. Bl. 37^a leer, aber im Text fehlt nichts. — Abschrift im J. ³³⁶/₁₅₂₉.

3278. Spr. 802.

 8^{79} , 17 Z. (Text: $16 \times 9^2/3^{em}$). — Zustand n. s. w. wie bei 1). Die Schrift wie bei 1), f. 28. 29^{3} . — Titel und Verfasser f. 29^{6} :

(Im Titel stand 2 mal القريب, in der Vorrede f. 30 أغريب; die obige Aenderung scheint mir nothwendig.)

الحمد لله الذي خلف النسان : Anfang f.29 وعلمه البيان . . . أما بعد فاتى اذكر في هذه الرسالة سفرا وجدته وجدانا وسافرت فيه زمانا الح

Nach der Lectüre des كتاب الاسفار des des البن العربي hat 'Abd elkerim elgili um 820/1417 den Gegenstand schon daselbst behandelt gefunden, aber mehr andentungsweise: so will er ihn hier denn deutlicher behandeln und den Weg zur richtigen Erkenntniss Gottes zeigen.

وذلك من شفقته صعم على امنه : Schluss f. 32b

3279. Spr. 802.

32 Bl. 8vo, 21 Z. (21²/₃×16; 16×10^{cm}). — Zustand: gut. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Kattunrücken. — Titel u. Verfasser fehlt eigentlich: aber f. 1^a steht oben rechts (u. in der Unterschrift):

الحد لله الكاين في الموصوف بالاستواء: Anfang f.1 الم بعد جل جلال ذاته بعد فراغه من خلف ارضه وسمايه ... أما بعد فان الاسفار ثلاثة لا رابع لها اثبتها الحق عز وجل الح

Abhandlung desselben Verfassers. Alles was existirt, lebendige wie leblose Wesen, Gottes Wesenheiten und die ganze Schöpfung sind in ewiger Bewegung, d. h. Reise, begriffen, und nirgend ist ein Ende derselben; für den Menschen besteht diese Bewegung in der Reise von Gott her, zu ihm hin, in ihm. Dieser Reisenden sind aber verschiedene Arten, und der Zweck des Verfassers ist f.5^a: فنكر في هذه المجالة من الاسفار التي وقفنا عليها علما وعينا وهي التي وقعت للانبياء عم والاسفار الالهية وسفر المعانى ومعرفة التنبيد على ما ينبغي من الاسفار وسفر المعانى ومعرفة التنبيد على ما ينبغي من الاسفار

Er theilt sein Werk in Reisen (سَفَر) ein. Zuerst: f. 5^a إسفر الخلق والامر 6^a إسفر عربانيّ وهو بعنن الناس f. 5^a إسفر الرؤية في الايات والاعتبارات 9^a ; وهو سفر الابداع 24^b إسفر الرضى 23^b إسفر الابتلاء 11^a ... حيفر الحذر 27^b ; سفر الخوف 46^b ; سفر الغصب والرجوع ... Schluss f. 29^a والظهور : 42^a \$chluss f. 29^a

Schrift: ziemlich gross, krüftig, rundlich, gleichmässig, vocallos, ziemlich deutlich. Ueberschriften roth. F. 28 u. 29° magrobitischer Zug, mit der gewöhnlichen Setzung der Punkte über über u. ü. (nicht u. ü.). — Abschrift c. 1950 1834.

على خصمايه والله يقول الحق المخ

3280. Lbg. 807. 5) f. 59"-81".

Format etc. and Schrift wie bei 3). - Titel fehlt. Er könnte nach dem Anfange sein:

وصبتة

Verfasser fehlt, steht in der Unterschrift:

اما بعد حمد الله تعالى والصلوة . . . Anfang فهذه وصبة لا محابى واولادي الله يعالى الله تعالى

Verhaltungsmaassregeln für Çūfis, um zu Gott zu gelangen, von Abū bekr ben mohammed ben 'alī elkawāfī elhanefī zein eddīn, geb. ⁷⁵⁷/₁₈₅₅, gest. c. ⁸⁵⁹/₁₄₅₅; verfasst im J. ⁸²⁵/₁₄₂₂. Er geht von der Bussfertigkeit aus und erörtert von da aus die in Betracht kommenden Fragen. Dasselbe Werk No.3023.

Schluss f. 81^a: المال التوفيق بنا لعمل العمل المرسلين صعّم بمقتصاها لي ولكم . . . بحرمة سيد المرسلين صعّم Abschrift vom J. 939 Gom. II (1533).

F. 57^b unten und 58^a ist der Anfang des Werkes wiederholt (= f. 59^b, 1 bis f. 60^a, 7).

3281. We. 1779.

Format etc. und Schrift wie bei 6). - Titelüberschrift und Verfasser:

ر"كشف طريق الوفا الموصلة الى قدم اهل الصفا لعلي بن محمد بن احمد بن ابراهيم الجازي الشافعي السقطي

الحمد لله الذي خلق : Anfang f. 46b. الانسان وعلمه البيان وجعلم نسخة كاملة . . . وبعد فقد الهمت جمع شيء من كلام بعض المحققين

'Alı ben mohammed ben ahmed elhiguzi essaqatı, um 880/1475 am Leben, behandelt in dieser Schrift das Gelangen zu Gott, was er an dem Beispiele Ibrāhim's erläutert. Sie ist daher auch bei Lbg. 935, 1, f. 1* am Rande منابع ", betitelt. Er hat sie im J. 888/1478 verfasst und in einige Abschnitte ohne besondere Ueberschriften getheilt. Die Anfangsworte ganz wie bei Spr. 802, 2.

Schluss f. 57b (Mousarili):

فلا خطاب به اليه ولا مشير الى الخطاب وهذا آخر ما اراد الله جمعه . . واختم لنا وله حير . . . وصل اللهم على النبي . . . باحسان الى يوم الدين وحسبنا الله ونعم الوكيل

Abschrift von حمد بن اسماعیل با اسماعیل با اسماعیل با اسماعیل با اسماعیل با اسماعیل با اسماعیل باز

Lbg. 935, 1, f. 1-3^a.

110 Bl. 4to, 31 Z. (24¹/₂ × 16¹/₂-17; 21¹/₄ × 13¹/₂cm). Zustand: wasserfleckig, besonders in der oberen Hälfte; der Rand etwas ausgebessert; der Text an einigen Stellen beschädigt. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: rother Lederband.

Dasselbe Werk. Titel und Verf. fehlt. Schrift: ziemlich klein, gut, gleichmässig, gedrängt, vocallos. — Abschrift im J. 896/1491 (nach f. 56°) von جاني بك العزيزي

3282. Lbg. 977.

S3 Bl. 8vo, 15-19 Z. $(17^{1/2} \times 12^{1/2}; 13^{1/2} \times 9^{1/2^{cm}})$. Zustand: unsauber, auch fleckig; im Anfang beschädigt

(auch im Text) und ausgebessert. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel und Verfasser f. 1^a von neuerer Hand:

عذا الكتاب في آداب الدخول في الطريف لابن ميمون

Der Verfasser ist nicht richtig: s. unten.

الحد لله الذي فتق رتق وجود :Anfang f.1b للوجودات بقدرته ... وبعد فقد سالني بعض الاخوان فى الله ... ان الله ... ان ارسم رسالة ... اذكر فيها كيفية الدخول فى باب الطريق وآداب السالكين من اهل هذا الفريق الح

Eine Anleitung zur Çüfik, verfasst von البراهيم بن على بن ابراهيم بن يوسف البراهيم بن يوسف المراهيم بن البي البوف الحسيني العواقي ابو الصفا بن ابي البوف und in Kapitel u. Abschnitte getheilt. Ibrāhīm ben 'alī el'irāqī ibn abā 'lwefā, geb. 810/1407, † 887 Ġom. I (1482), behandelt zuerst das, was zu wissen jedem Çüfi und überhaupt jedem Gläubigen nothwendig ist (العلم الصروري).

باب في بيان ما يجب على سالكي طريق الله £1.2 بل على كل عبد الله

باب في بيان كيفية التوية والرجوع الي الله تعالى 13° باب في كيفية الرهد باب في كيفية الرهد الدهد الدهد

Das Werk wird beschlossen durch einen Anhang f. 25 ff. in mehreren Abschnitten

في بيان كيفية علامة الحبين والحبوبين über die Kennzeichen eines ächten Çüft und die Stufen, welche er durchzumachen hat.

ونسال الله حسن المتابعة : "Schluss f. 45 والمافقة . . . والماهدة بغير حجاب وهو الكريم الوهاب

Schrift: gross, krāftig, rundlich, fast vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift im J. 898 Rab. I (1498) von محمد بن ابي بكر بن ابرافيم المعروف بابن الخبار (خليفة), einem Schüler und Vertreter (خليفة) des oben genannten Verfassers dieses Werkes; derselbe erwähnt öfters sein Werk منهاج السالكين, in welchem er die 9 Stufen der Çūfis behandelt.

F. 45^b. 46^a handeln in grosser flüchtiger Schrift von den an das Beten der 97. Sura geknüpften Verheissungen.

3283. We. 1776.

8vo, 19 Z. (19¹/₅ × 14; 12¹/₂ × 9¹/₃cm). — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: gelb, stark, wenig glatt. — Titel (schlecht geschrieben, von anderer Hand) f. 26^a:

So ist der Titel gewöhnlich, er hat aber auch bisweilen (nach المحبوك noch den Zusatz (Spr. 894 hat Beides) oder والتب المسبوك so We. 1715, 7. 1666). Statt بالحلى المسبوك .We. 1641) في طريقة kommt auch vor في طريق في أسرار We. 1642, 1) oder) في علم ,(1637, 2 (Lbg. 1012). Ausserdem heisst das Werk und so auch in der انقصيدة البيية vorliegenden Handschrift. — Der Verfasser ist 'Alı ben 'atijja elhamawı 'alawan † 986/1580, der hier im Verse 'Alwan oder 'Olwan heisst (s. No. 1935). — Das Gedicht giebt theoretische Anweisung und praktische Verhaltungsregeln (اداب), deren Befolgung zu Gott u. zur Seligkeit führt. Es zerfällt in sehr viele Abschnitte mit Ueberschriften u. ist etwa 1250 Verse (Basit) lang.

قال الفقير الي مولاه ذي الكرم . Anfang: قال الفقير الي مولاه ذي الكرنب والعصيان والجرم

باب في طريق طريق وخدمة المرشد 28% ;السلوك ; طلب العلم والرادة وخدمة المرشد 28% ;السلوك ;والب في اصول الدين 29% ;التزام الاوراد والانكار 29% ;باب في اصول الدين 29% . باب الردّ على القدرية 29% الاشارة الى نسمات اعمل العناية والقرب اختصة باعمل الحبّ الاشارة الى لحق الشديد في السير الى الطريق السديد 57% التنبية على احوال من خلف والتحذير نهم من 57% افعال التلف

ولا تخيب جميل الظل فيك ولا تخيب جميل الظل فيك ولا تخيب النعم تقطع عوائدت الحسنى من النعم

Schrift: ziemlich klein, gleichmässig, deutlich, vocallos. Die Ueberschriften roth oder grün. — Abschrift um ¹⁰⁵⁰/₁₆₄₀.

Nach f. 57 fehlt 1 Blatt; ebenso nach f. 58 (5 Verse nebst Unterschrift).

HKb. II 4299 (خواهر المحبوك).

Auf f. 26° steht in ziemlich schlechter Schrift vom J. 1120/₁₇₀₈ ein Gedicht, beigelegt dem بالحسين بن على بن ابي طالب, Lob auf seine Herkunft.

3284.

Dasselbe Werk ist vorhanden in:

1) Lbg. 1012.

37 Bl. 8^{ve}, 20 Z. (20¹/₂ × 15; 14¹/₂ -15 × 10^{cm}). — Zustand: wasserfleckig; anfangs am Rande ausgebessert. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Schrift: ziemlich klein, gefällig, vocalisirt. Ueberschriften roth. Die Blätter folgen so: 1—10, 17, 18, 11—16, 19—87. — Abschrift von فتنح الله بن فصل im Jahre 994 Rab, II (1586).

F. 1*ein kurzes Glaubensbekenntniss in Versen.

2) We. 1642, 1, f. 1-36a.

48 Bl. 8°°, 19 Z. (21 × 15; 13¹/2-14¹/2 × 9°m). — Zustand: fast gauz wassersleckig. — Papier: gelb, grob, zieml.stark u.glatt. — Einband: Pappod mit Kattunrücken.

Nach dem Schluss (s. bei We. 1776, 4) folgen hier noch 4 Verse: ihr Inhalt ist, dass die Verszahl des Gedichtes 2260 (was aber 1260 heissen muss) und dass dasselbe in Hamāt im J. 922 Rabī' (1516) vollendet sei.

Schrift: gross, gedrängt, gefällig, deutlich, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften roth. Sie fehlen von f. 11 an, es ist aber Platz für sie gelassen. — Abschrift von تج الدين بن عبد الرجن بن احد بن عمر الحلبي الشافعي im Jahre 1027 Śa'bān (1618).

3) We. 1715, 7, f. 434-824.

8°°, 17 Z. Papier etc. und Schrift wie bei 6. — Titel und Verfasser sehr ausführlich. — Abschrift vom Jahre 1090/1670. — Collationirt. — F. 43° das Gebet ابو القاسم الشاطبي des دعاء ختم القران.

4) Spr. 894.

24 Bl. 8vo, 29 (34) Z. (20¹/₄×14¹/₂; 16¹/₂×10¹/₂c^{1u}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Kattunrücken.

Dem Gedicht geht ein biographischer Artikel über den Verfasser vorauf, der aber fast keine Daten giebt, sondern ihn überhaupt charakterisirt.

Schrift: zieml.gross, fein, deutlich, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften roth. Bl.1 von neuerer Hand ergänzt. — Abschr. von رجب بن أبراهيم الشافعي الناصري c. 1100/1688.

5) Pm. 419, 5, f. 25b-60b.

Format etc. u. Schrift wie bei 1. — Titel fehlt. — Abschrift um 1100/1688.

F. 61^{a u. b} allerlei Gedichtstücke; f. 61^b-63^a Gebete.

6) We. 1666.

42 Bl. 8°c, 15 Z. $(18^1/3 \times 13^1/2; 12^1/2 \times 9^1/2^{cm})$. — Zustand: unsauber u. fleckig, besonders in der 1. Hälfte; Bl. 1 ausgebessert, ebenso f. 33 unten. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband; loser Pappdeckel mit Lederrücken u. Klappe. — Titel u. Verfasser ausführlich.

F. 1° bemerkt, dass der Verfasser seine Unterweisung in der Çüfik erhalten habe von در الحسني المغربي الفاسي على بن ميمون الحسني المغربي الفاسي المغربي المعربي الم

Nach f. 26 fehlen 2, nach 28 u. 39 je 1 Blatt.

Schrift: ziemlich klein u. gedrängt, deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift um 1100/1888.

F: 41 enthalt die ersten 13 Verse (Ṭawīl) eines Gedichtes des الحافظ ابن ناصر الدين über die Haupt-Ereignisse vom Jahre 1 der Higra an. Es ist betitelt: براعث الفكرة قرحوانث الهجرة

7) We. 1641.

61 Bl. 8°°, 11 Z. (19¹/2 × 13³/4; 14¹/2 × 11°°). — Zustand: ziemlich gut; von f. 48 bis zu Ende in der oberen Hälfte fleckig. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe.

Schrift: ziemlich gross, weit, deutlich, fast vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1150/1737. — F. 19a Glossen am Rande und zwischen den Zeilen

F. 61^b enthält (aus dem vorliegenden Gedicht) 9 Verse (v. 44—49. 51—53), in denen über die Unsittlichkeit der Zeit geklagt wird. Sie fehlen in dieser Handschrift an der ihnen gebührenden Stelle; es fehlen ausserdem daselbst aber noch 21 Verse, ohne dass eine Lücke angedeutet wäre.

8) We. 1639, 1, f. 1-45a.

101 Bl. 8vo, 15 Z. (21 × 15; 14¹ 2 × 10¹/2^{cm}). — Zustand: im Ganzen gut; der Rücken ist an einigen Stellen etwas fleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: brauner Lederband mit Klappe.

Schrift: zieml. gross, gut, gleichmässig, fast vocallos. Ueberschriften roth. Der Text in Goldlinien eingerahmt. — Abschrift von ابراهیم زیدی im J. 1190 Çafar (1776).

9) We. 1637, 2, f. 56*-100. Format etc. u. Schrift wie bei 1.

Auf den Schluss f. 99°, 10 folgen noch einige Verse über Zahl der Verse des Gedichts, Zeit der Abfassung: s. bei We. 1642, 1. Daran schliesst sich von على , einem Schüler 'Alawān's, ein Lobgedicht auf Mohammed (auf , Basit), dessen Anfang hier aber fehlt.

Ergänzt sind f. 85. 86. 92-96; f. 99. 100 sind in grossen groben Zügen, in ganz neuer Zeit geschrieben.

3285. Spr. 825.

Format etc. u. Schrift wie bei f. 1596. — Titelüberschrift: الملوك الموصلة الى الله ملك الملوك الموصلة الى الله الموصلة ا

الحدد لله رب العالمين والعاقبة ... أما بعد Anfang: فيقول ... محمد . . الفاروق الاودهي الجشنى جراغ دهلي . . . هذه الرسالة المعظمة اسمها تحفة السلوك التحقة في العلم واعلم أن الله سبحانه وتعالى قال واعلم أنه لا اله الا الله الخ

Çüfische Abhandlung des Mohammed elfārūqī elģestī, um 1000/1591 am Leben; in 26 Sätzen (deren jeder نفحنا betitelt ist) bezeichnet er die Erfordernisse, die zu Gott hinführen. Zuerst التوبة (d. i. التوحيد), dann الوعظ tu. s. w.; zuletzt الشكر.

كما قال الله تعالى لئن شكرتم :Schluss لازيدنكم ولئن كفرتم ان عذابي لشديد،

3286. Spr. 932.

36 Bl. 8°°, 23 Z. (21×15; 15×8¹/2°°). — Zustand: ziemlich gut, obgleich nicht ganz sauber; Bl. 1 unten ausgebessert. — Papier: gelb, ziemlich glatt, stark. — Einband: Pappband mit Kattunrücken. — Titel f. 1°;

ولا عبالة الظمآن في تعداد شعب الأيمان وbenso im Anfang. - Verfasser f. 1a:

الصوفي شاهين بن ابي اليمن العاتكي

الحمد للم المومن الذي جعل : Anfang f. 1b المومن والصلاة على عبده واستئة عقد سلك الايمان

... أما بعد فهذه تجانة الظمان ... للمبتدي من أهل طريقنا ثبتهم الله عليه وأوصلهم التي حصرته وأقامهم بالادب لديه أمين وقد ورد في الخبر تخلقوا باخلاق الله وقال تعالى ولله الاسماء الحسني فادعوه بها المن

Ein Werk des Sähln ben abu 'ljumn el'atiki, um ¹⁰⁷⁵/₁₆₆₄ am Leben, das den Anfänger über die zu Gott führenden Wege des Glaubens belehren und ihn zur vollen u. richtigen Erkenntniss Gottes bringen soll. Nicht in Kapitel oder Abschnitte getheilt. Der Verf. beruft sich hauptsächlich auf Stellen des Qoran u. der Tradition.

وظلمة الجهل وهي الظلمة النفسانية 'Schluss f.36 : النفسانية ' Schluss f.36 اللهم إذا نسالك أن تخبرنا من أحوال هاولاء يا ربّ العالمين ألم ربّ العرّة عمّا يصفون وسلام على الموسلين المخ

Schrift: ziemlich gross, rundlich, deutlich, nicht recht gefällig, vocallos. Besondere Stichworte roth. — Autograph im J. 1076, 1665.

3287. WE. 124.

172 Bl. 4to, 15 Z. (23¹/₃ × 16¹/₂; 16¹/₂ × 9¹/₂^{cm}). — Zustand: lose Lagen, nicht ohne Flecken, im Ganzen ziemlich gut. — Papier: gelblich, stark, etwas glatt. — Einband: Pappdeckel mit Lederrücken und Klappe. — Titel f. 2^a (und Vorrede f. 8^a, 5):

كتاب السير والسلوك الي ملك الملوك

Verfasser fehlt; s. bei Spr. 852, 3. Er heisst ausführlich:

قاسم بن صلاح الدين الخاني الحلبي الصوفي

لله الذي اهبط حكمته اسرار : Anfang f. 3°: الله الذي اهبط حكمته اسرار ناده من سماء العماء الي ارض الطبيعة الكلية . . . وبعد فار سلوك طبيق الحق من اخلاق الانبياء والمسلين الخ

Dies Werk geht von der Nichtigkeit der Lüste dieser Welt aus und findet die einzige Aufgabe des Menschen in dem Streben nach Selbstveredlung; es zeigt, wie derselbe die Scheidewand zwischen ihm und Gott durchbrechen und die mancherlei Leidenschaften seiner (siebenartigen) Seele bekämpfen müsse, um zu Gott zu gelangen und schildert schliesslich den Gläubigen, wie er sein soll. Vorauf-HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX. geschickt ist in der Vorrede eine alphabetisch geordnete Uebersicht und Besprechung der in diesem Werk vorkommenden çüfischen Ausdrücke. Der Verfasser Qāsim elhānī † 1109/1697 (s. No. 2498) hat, wie er in diesem Werke angiebt, zu der Qaçīde (اللامية في الكلام) des التلامية في الكلام) des التحد بن عبد الله الزواوي الحرائري المالكي أبو العباس † 884/1479 einen ausführlichen Commentar, welcher alle Glaubenssätze der Orthodoxen umfasst, geschrieben. — Das vorliegende Werk zerfällt in Vorrede, 10 Kapitel und Schlusswort.

في بيان نم الدنيا ولذّاتها وبيان حقيقتها 19 باب .1 في للت على سلوك هذه الطريقة وبيان فصلها 29 باب .2 في بيان الحجب التي بين العبد وربّه الخ 50° باب .4 في بيان النفس اللمّارة وبيان سيرها الخ 50° باب .5 في بيان النفس الملهمة وبيان سيرها الخ 105° باب .6 في بيان النفس الملهمة وبيان سيرها الخ 105° باب .7 في بيان النفس المطمئنة الخ 100° باب .8 في بيان النفس المرضية الخ 115° باب .9 في بيان النفس الكاملة الخ 111° باب .9 في بيان النفس الكاملة الخ 111° باب .9

ثمّ تلازم الإحاديث ولو حديثاً: *Schluss f. 126 واحدا ثم تلازم الصلوق في الاسحار ولو ركعتين'

Ein weiterer Abschluss oder Unterschrift ist nicht da.

Schrift: gross, kräftig, rundlich, deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1132/1720 (cf. f. 169a). HKh, III 7345 (bloss Titel).

3288.

Dasselbe Werk vorhanden in:

1) Spr. 852, 3, f. 55*-150b. Format etc. u. Schrift wie bei 1.

قاسم الخاني Titel ebenso. Verfasser: قاسم الخاني Schluss f. 150°: الا تقتدر ايها الاخ على رذها الا العاملين وصلى الله على التمسك النسريعة وحبة العلماء العاملين وصلى الله على الشرف الانبياء المسلين والحمد لله ربّ العالمين تمت

Abschrift von عمر بن الحاج احمد, im J. 1115 Ragab (1703). — Collationirt.

2) Pet. 603, 1, f. 1-48.

197 Bl. 8°c, 23 Z. (21¹/3×15; 15¹/2×10¹/2°m). — Zustand: ziemlich gut. Bl. 3. 8 lose. — Papier: gelblich, ziemlich glatt und stark. — Einband: rother Lederband.

Titel und Verfasser fehlt. Schluss wie bei Spr. 852, 3.

Schrift: ziemlich gross, gedrängt, gewandt, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. Abschrift c. 1150/1737.

3) We. 1841, 1, 1-51.

104 Bl. 8ro, c. 20-23 Z. (21¹/₂ × 15; 14¹/₂-16¹/₂ × 11-11¹/₂^{cm}). — Zustand: unsauber, such wasserfleckig am oberen Rando. — Papier: gelblich, stark, ziemlich glatt. — Einband: Lederband mit Klappe.

Titel und Verfasser fehlt. Schluss wie bei Spr. 852, 3.

Schrift: ziemlich gross, rundlich, flüchtig, ungleich, nicht undeutlich, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift von خليل بن محمد لبدير الشافعي im J. 1199 Moharram (1784).

3289. Lbg. 554.

8°°, c. 26-32 Z. $(19^1/_3 \times 13^1/_2; 15 \times 9^3/_4$ cm). — Zustand: am Rand etwas fleckig; Bl. 56 oben beschädigt. — Papier: gelblich, zieml. stark u. glatt. — Titel fehlt; er ist:

قال الشيخ قدس الله سرّه بسم الله : Anfang f.54 : الرحيم الكحمد لله افتتح كتابه بالتسمية والتحميد . . . اللذي اهبط حكمته اسرار ذاته اي انزل بمقتصى علمه القديم الارلى ما تعلقت ارادته في اجاده . . . به الح

Ein gemischter Commentar zu dem selben Werke, dessen Vorwort hier aber fehlt, wol nur 1 Blatt; dagegen der Anfang des Grundtextes und des Commentars dazu beginnt auf f. 54°. Nach f. 66 fehlt das Uebrige. Das Vorhandene bricht ab mit den Worten: ما كان قبيان اوصافها على النفصيل في باب النفس الامارة والمقام الاول

Schrift: klein, gedrängt, deutlich, vocallos. — Abschrift c. 1200/1785.

3290. We. 1635.

1) f. 1-21a.

62 Bl. S^{vo}, 11 Z. (16³/₄×10¹/₄; 12×6³/₄c^m). — Zustand: nicht recht sauber. — Papier: weisslich, stark, ziemlich glatt. — Einband: Pappbd. — Titel fehlt; von späterer Hand f.1^b übergeschrieben: ساللا حقى في النصوف nach der Vorrede f. 2^a:

جلاء القلوب بذكم الله

Verfasser: s. Anfang. Nach f. 28b:

ابراهيم الحقي

الحمد لله وصلى الله على مصطفاه : Anfang f. 16: ومن اجتباه أما بعد قال الحقى الفقيرى رحّه لبعض احبّاء اخوانه في الله اجبت سؤالك في هذه الاوراني يا محبّ الله اعلم ارشدك الله ان الطرق الى الله بعدد انفاس خلايف الله الخ

Abhandlung, den nächsten Weg zu Gott lehrend, von Ibrāhīm elĥaqqī. Zerfällt in Vorwort und 10 فصل (welche dann اصل genannt sind) und Schlusswort.

 في تقدمة طريق محبة الله
 4.2 المقدمة

 في الاصل الأول وهو حب الله
 5 فصل .2

 التوجه الي الله
 6 فصل .3

 توحيد افعال الله
 70 فصل .3

 الصبر علي الله
 40 فصل .3

 الفناء في بقاء الله
 140 فصل .0

في طلب التوفيق من الله للتخلف 18ª خاتبة الخاتمة بما في جلاء القلوب من أخلاي أهل الملة

Dieses Schlusswort ist ein Gebet; der Schluss desselben f. 20^b: الرسالة غلى على ختم الرسالة بالتمام والشكر لك باللسان

F. 15°—18° steht ein Abschnitt:
الفصل السادس في الاصل السادس لشهود وحدة الوجود
الله مع التعظيم لامر الله والشفقة على جميع خلق الله
الله مع التعظيم لامر الله والشفقة على جميع خلق الله

Der 6. Abschnitt des Werkchens findet sich
f. 10°; dieser hier gehört offenbar dem Werke
an, aber nicht als 6. Abschnitt, sondern ist
anzusehen als المخاتمة , worauf dann noch f. 18°
die خاتمة الخاتمة folgt.

Schrift: Türkische Hand, kräftig, rundlich, deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1840.

3291. Spr. 1172.

8ro, 13 Z. (20¹/₂ × 13¹/₂; 11¹/₂ × 6^{cm}). — Zustand: stark fleekig, wurmstichig, öfters ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, stark. — Titel und Verfasser f. 16^a:

عدة رسالة شفا القلوب الموصلة الى رضا الحبوب تاليف الحقير تراب اقدام الفقرا ... محمد بن عبد الله

حمدًا لمن نور قلوب اوليائة : Anfang f.16b بنور العرفان . . . وبعد فيقول الحقير محمد لما الفت سابقا في بعض الفنون من الفقة والاصول الح

Abhandlung des Mohammed ben 'abd alläh über Çüfik und den zu Gott führenden Weg. Dieselbe fängt an: القلب لله واحتقار ما سواء كما ذكره ججة الاسلام الغزالي Schluss f.32b: (وجاء)

Schrift: gross, ziemlich deutlich, ohne Vocale. — Abschrift im J. 193/1585.

3292. Spr. 882.

Format etc. wie bei 1). — Titel u. Verfasser: s. Anfang. Anfang f. 42°: بنامك تامك كتاب كتاب كناب المنيخ الامام . . . فاشيخ الامام . . . فاستخرت الله تعالى واودعه سر نفيس الحصال . . . فاستخرت الله تعالى وعلقت منه ما اتوق به غصب رئي شديد الحال الكال ال

Auszug eines Ungenannten aus dem Werke المحالية الحواص des Jūsuf ben 'alı ben ahmed elbagdādı elbaqqāl ģemāl eddīn abū 'l'izz, einer Anleitung, den rechten Weg zu Gott zu finden. Dasselbe heisst sonst سلوك الخواص und so führt es HKh. III 7237 an, legt es aber (irrthümlich) dem على بن احبد البقالي bei. — Es zerfällt in viele (ungezählte) لفطى ذو التحميية الذي يحكم اعماله الن المحمد المعلم النام عند استماع الكلام الكلام اللاب ايها الاخ عند استماع الكلام الكلام اللاب ايها الاخ عند استماع الكلام

u. s. w.

ينبغى للعبد ان يراعي مروته 59° كالعبد ان يراعي مروته 59° أما الغصب فانه باب عظيم من الاثم 60° أما الغام الاخ ان اكثر الاخيار كالخيار كالخياد يتاخر عنه وهذا شيء : Schluss f. 60° أوملى الله على سيدنا الخ

3293. Pm. 394.

46 Bl. 8°°, 17 Z. (16¹/₃×11; 12×6²/₃c^m). — Zustand: nicht recht sauber; am oberen Rande wasserfleckig. Nicht recht fest im Einband. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: Pappband. — Titel ausführlich im Vorwort f. 2°:

مرشد الطالبين الى الصراط المستقيم وموصل العاملين الى جنات النعيم ومنجيهم عن العذاب الاليم

(Abgekürzt — bloss die beiden ersten Worte — f. 16 und auf der Rückseite des 1. Vorblattes). — Verfasser fehlt.

الحمد لله الذي تجزت عن : Anfang f. 16 الحمد لله الذي تحقل ذاته عقول العقلاء . . . أما بعد فاعلموا اخوالى في الدين . . . ان الانسان لم يخلف سُدّي اي مهملا لم يسال عن افعاله واقواله النخ

Kurze Anweisung zur Anbetung Gottes. Ihretwegen, sagt der Verfasser, sei der Mensch erschaffen; das irdische Leben sei die Vorstufe zum Jenseits: je nachdem man Gutes oder Böses säe, sei die Ernte. Ohne Auskunft eines Lehrers oder auch betreffender Bücher wisse man nicht, wie Gott zu verehren sei: den Weg dazu wolle er in dieser Schrift zeigen. Dieselbe zerfällt in 3 Bücher. Nach einer kurzen Vorbemerkung f. 2b, dass der Mensch bei Aneignung von Kenntnissen Gott und das künftige Leben, nicht aber irdische Vorzüge und Vortheile, im Auge haben müsse, beginnt

في الوطايف القلبية الواجبة : (.f. 2b (in 4 Kapp كتاب.1

- في بيان العقايد الاسلامية 26 1.
- في تخلية القلب عن المهلكات 66 . 2.
- غ. 18^b علية القلب بالمنجيات غلية ال
- في بيان شكر النعم الظاهرة والباطنة "4. 26

25*

ويكون من تابعية الاخيار ورثة : Schluss f.39° الي الاجرار فالحمد لله على الاختتام والصلاة على من بعثه الي كافة الانام . . . صلاة متلاحقة الى قيام القيام تمت

Dieser Schluss kann sich jedoch nur auf das Ende des 1. Buches beziehen. Das Uebrige fehlt. Der Inhalt der fehlenden 2 Bücher ist nach der Uebersicht am Ende der Vorrede f.2° dieser: 2. كتاب (in 6 كتاب): كتاب (نصل 5) الوطايف الشرعية بين الناس (نصل 5) كتاب (فصل 5) كتاب (فصل 5)

F. 1 a Talismanische Verwendung des Thronverses (حساب وفق آلية الكرسيّ) nebst einer daran geknüpften Berechnung.

3294. Spr. 848.

55 Bl. Schmal-S^{vo}, 15 Z. (19 × 9¹/₂; 13¹/₃ × 5¹/₄cm). — Zustand: wurmstichig, besonders am Rande, der daher auch öfters ausgebessert ist. — Papier: gelb, glatt, dünn. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel f. 1ⁿ (von neuer Hand) und f. 1^b oben:

شرح التسوية

so such in der Unterschrift. - Verfasser fehlt.

الحمد لمن وجد بكل ما وجد المائي الحمد لمن وجد بكل ما وجد وخلاس وشجد بكل ما شجد يعنى ثناء لسانى وحبّت واخلاس جنانى وحزمت وطاعت اركانى ... والصلوة والسلام ... اعلم أن العقلاء من المتكلمين والحكماء قالوا أن الواجب تعالى علة موجدة للممكن ... وليس الامر عليه كما ستسمع أن شاء الله العزير يعنى بدان أي طالب حق كم عقلاء يعنى جماعة أرباب عقل واصحاب فكر الخ

پس درين مصايقه ومناظره تكنى ' Schluss f.50b: ها انتم هاؤلاء حاججتم فيما لكم به علم فلم حاجون فيما ليس لكم به علم والله يعلم وانتم لا تعلمون ' تمّن Çüfische Abhandlung, gestützt vielfach auf Ibn el'arabi, über die Ebnung des Weges zu Gott, mit ziemlich kurzem Persischen Commentar.

Schrift: Persischer Zug, an sich gut, aber ziemlich flüchtig, vocallos. Der Arabische Text roth überstrichen. Collationirt; am Rande bisweilen Glossen. — Abschrift im J. 1126 Gomädä II (1714). — Bl. 40. 44. 45 fehlen.

Es schliesst sich daran ein Artikel (f.51°-55) في الوجود (über die Existenz), der beginnt: اعلم أن الموجود من حيث أنه موجود

3295. Lbg. 364.

50 Bl. Folio, 29 Z. $(34^{1}/_{2} \times 20^{1}/_{2}; 23 \times 14^{cm})$. — Zustand: im Ganzen gut, aber die ersten 10 Bl. am Seitenrand wasserfleckig und zum Theil ausgebessert. — Papier: weisslich, ziemlich stark und glatt. — Einband: Kattunband mit Lederrücken. — Titel und Verfasser f.1ⁿ:

تهرة لحقيقة ومرشد السالك الى اوضح طريقة
 لاحد بي عمر الزيلعي العقيلي شهاب الدين الى العباس

الحمد لله المنعوت بوصف $f.\,1^b$: المنعوت المنعوت المنعوت الله المنعون في ازل الآزال . . . $|\dot{c}_{e}|_{L^{\infty}}$ من افرد الله تعالى باطنه تستوهت جوارحة عن معاصيم المن

Çüfisches Werk des Ahmed b. 'omar ezzeila' ī el 'aqılı ab ū 'l'ab bās, in ungezählt. Abschnitten.

وصل شحنت سفينة اهل الجدّ الاشتيان وصل مدى تستخلص حامية رياضتك وصل متى تستخلص حامية رياضتك وصل العاقل من عقل عن الله امرة وصل العاقل من عقل عن الله امرة و السلوك السلوك السلوك ومية عين الجود وروية عين الجود ووية عين الجود وصية عليك يا اخى ببذل الجهود وروية عين الجود والنهار وطائف الليل والنهار والنهار وطائف الليل والنهار والنهار وطائف الليل والنهار وحسين بن ابي بكر السودي Dann f. 10b ff., 14b—21°, 21° ff., 28b ff. verschiedene Fragen über einzelne Punkte erörtert. F. 30b ein Schreiben des سين بن ابي بكر السودي nebst Antwort; 33° des الليل بالتوى من اهل الحين محمد بن عمرو التباعي and andere Schreiben u. Antworten. Dann f. 38° wieder 4 Fragen von والتباعي معرو التباعي عمرو التباعي وصوية والتباعي عمرو التباعي عمرو التباعي عمرو التباعي عمرو التباعي عمرو التباعي وصوية والتباعي وصوية وصوية والتباعي وصوية والتباعي وصوية وصوية وصوية والتباعي وصوية وصوية وصوية والتباعي وصوية والتباعي وصوية وصوية والتباعي وصوية وصوية والتباعي وصوية وصو

فهذه علوم قد درست وعفا :Schluss f. 50^a: اثرها لعدم اهلها والعاملين بموجبها . . . فنسال الله تعالى الاقالة مما زلّ به القدم والطير يقرأ والغدير محائف والريم يكتب والغمائم تنقطُ

Schrift: gross, kraftig, deutlich und gleichmässig, vocallos. Die Ueberschriften roth, aber meistens ganz verblasst; so auch die Linien, welche den Text einrahmen. — Abschrift im Jahre 1266 Çafar (1849) von عبد الله بن احمد الحبادى الشافعي الاشعرى واللحيي الشافعي الاشعرى واللحيي الشا

3296. We. 1799.

Format etc. n. Schrift wie bei 3). — Titel fehlt. — Verfasser ist wol derselbe wie in 3), nämlich

عبد الله البلباني

قال الشيخ قدس سرّه فيما : Anfang f. 45° المدايات كتبه جوابا لبعض اخوانه الما بعد فان البدايات مجلاة النهايات كانه قال ثِبٌ في النبهضة الح

Abhandlung über den Weg zu Gott.

واجعل لي من لدنك : Schluss f. 46b سلطانا نصيرا ينصرنى وينصر بي ولا ينصر على ينصرنى على شبود نفسي وينفى عن دبره حسى،

Zwischen jeder Zeile blaue Linien und rothe, zwischen denen ein breiter bläulicher Strich.

3297. Spr. 1820^h.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Ueberschrift: بيان الطريق وبيان السالك والمسلوك والسلوك

انتهاء السلوك ابتداؤها :"Anfang f. 123 وانتهاؤها وعلاماتها الاول مع ما فيه ابتداء السلوك وانتهاؤها الطاهر مع ما فيه الباطن الخ

: Vom Wege zu Gott. — Schluss f.123 لان التفاوت بين هذه الاشياء يكون في نظر من ليس له نظر بعد فاذًا لا تفاوت بينها بل الجيع سواء عنده تتمت

Abschrift vom J. 1080 Çafar (1669). -F. 124-126; Türkisch; 127. 128 leer.

3298. Lbg. 287. 2) f. 1^h-3^b.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titel fehlt; er ist etwa:
را في معرفة الطريف الي الله

Verfasser fehlt.

الحمد لله جامع المتفرقات المان Anfang: الحمد لله جامع المتفرقات . . وبعد فالعبد يشعبون عليه معرفة الطريق التي الله تعالى والتعرّف له الح

Der Wege zu Gott giebt es viele; der Einsicht und den Kräften eines Jeden angemessen ist der eine oder der andere, und der Mensch kann nichts Besseres thun, als denselben einschlagen: dazu ermahnt diese kleine Schrift.

وان يوفقنا لاعمال يرضى بها عنّا بمنه :Schluss وان يوفقنا لاعمال يرضى بها عنّا بمنه : . . ونعم الوكيل كويمة وهو ارحم الواحمين والحد لله . . . ونعم الوكيل Lbg.287, 7, f.37 — 39a dasselbe Werkchen.

Mf. 248, f. 139. 140 eine Abhandlung über den Weg zu Gott ر", in Vorwort, و" ضريف السلوك, Schluss und Anhang; beginnt: الحد للد... أما بعد قان الطريف الى الله الورود ينقسم الخ

Spr. 299, f. 26^h enthält einen Excurs des ين الحسيني الخلوتي الصديقي tiber den Weg der Seelen zu Gott.

3299. Spr. 1961.

8vo, 21 Z. (17×11; $12^{1}/_{2}$ × $6^{3}/_{4}$ - $7^{4}/_{2}$ ^{cm}). — Zµstand; ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark.

Titel fehlt; der Verfasser nennt dies Werk öfters eine Vorrede (مقدّمة). — Verfasser fehlt; er sagt f. 246a, er sei Verfasser der Abhandlung سالة الانسان الكامل, in Persischer Sprache.

Anfang felilt. Das Vorhandene beginnt mit: فصل اعلم أن الموجود العلميّ أنّما انتصف بالادراك في حصرة العلم النخ

فصل لا يخفى على من اطلع علي ما قدمناه °243 في هذه المقدمة أن الله سجانه وتعالي يبصر الاشياء وهي على حالها في عدمها الخ

Dies Stück aus einem grösseren Werke behandelt das Wesen der Dinge und die Erkenntniss Gottes und den Weg zur Erkenntniss desselben, von cüfischem Standpunkte. Der Verfasser stützt sich auf einen Ungenannten, den er öfters anführt als von den einen Ungenannten, den er öfters anführt als von den einen Commentar giebt. Es scheint im Ganzen ein umschreibender Commentar zu sein, der vielfach die eigenen Auseinandersetzungen und Ansichten

des Commentators enthält. Gegen die Mitte ist es mehr eigentlicher Commentar. F. 251 ff. behandelt der Verfasser die 6 مواطق مواطق , die der "Strebende" (مريد) durchzumachen hat:

1) موطن الحنيا (2) بموطن ألسنت برتكم (3) بموطن الجنة والنار (5) بموطن الحشر (4) بموطن البرزخ (6) بموطن الكثيب خارج الجنة (6)

Das Stück ist hier nicht zu Ende. Es schliesst f. 2586: وتعلق الهمة والذكر في استجلابه على النبي هي محل يجلب وهو سوء دارة اي دار الملك النبي هي محل المشاهدة ودفع الحجب والظهور بالغزة واطوار الربوبية ومن Das Uebrige fehlt. — Schrift wie bei 8).

3300.

Hieher gehören noch Werke von:

- wol c.500/1106, تحمد بن يوسف بن خلصون ألروطتي (1 u. d.T. الملوك الى ملك الملوك في وصف السلوك الى ملك الملوك الم
- 2) محمد بن محمد الغزالي + ⁵⁰⁵/₁₁₁₁, u. d. T. القربة الي الله
- عبد الحق بن ابراهيم بن محمد العكي أبن سبعين (3 † 669/1270, u. d. T.
- 4) محمد بن اسحق القونوي + 678/1274, u. d. T. الر" المرشدية
- احمد بن تحمد بن عطاء الله الاسكندرائي (5) † 709/1809, u. d. T. المقدس الانقى
- أحمد بن عبد الله بن سعيد السلماني لسان الدين (6) وضد التعريف بالتحطيب + 776/1874 بابن الخطيب الاشارة وقطع السلوك und بالحب الشريف
- 7) حمد بن على الحموي um 940/1688, u. d. T. حمد بن على الحموي تحفة لأبيب فيما يبهاجم من رياس الشهود والتقريب
- 8) على البكري شمس الدين (2 um ⁹⁵⁰/₁₅₄₈, u. d. T. هداية المريد للسبيل الحميد
- القرارة (خان بن حمرة القرارة بالمراعيم تيمور خان بن حمرة القرارة (u. d. T. بيمور خان بن حمرة القرارة الغيوب على الشوق لعلام الغيوب المراعية الشوق العلام الغيوب المراعية المراعية
- 10) خمود افندي الاسكدار (1088/1628, u. d. T. جامع الفصائل وقامع الرنائل
- منهاج السالكين . † 1042/1682, u.d.T اسمعيل الانقرة وي

- حادي القلوب .u. d. T. محمد بن الملاح الشاذلي (12) الى لقاء المحبوب
- مدارج الكال u. d. T. الحمد الكاشي افصل الدين (13) التي معارج الوصال
- 14) ونرهة المشتاق, verf. im J. 994/1586, auch betitelt: والخاطر وسلوة القلب والخاطر
- . جذاب القلوب الى طريق المحبوب (15
- c) Stufen und Standörter der Annäherung.

3301. Mq. 123. 6) f. 76-81.

8°°, 19 Z. (Text: 131/2×91/2°m). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Titel u. Verf. f.76°: جزء فيه من كلام الشيخ الامام ابي العباس البوني

Der Titel ist:

مواقف الغايات في اسرار الرياضات

Der Verfasser ausführlicher im Anfang.

قال الشيخ . . . تحيى الدين : Anfang f. 76 المقرئ ابو العباس الحمد بن الشيخ الصالح المقرئ على بن يوسف القرشى ثم البونى . . . الحمد للد الذي رفع حجب استار الاسرار عن حقايق بصاير الحققين . . . أما بعد فان جماعة من الحبين . . . رغبوا في ان ابين لهم كيفية الرياضة وترتيب اسرارها الح

Ahmed ben 'alı ben jūsuf elqoreśt elbūnī abu 'l'abbās † 622/1225 handelt hier über die Kasteiung und Selbsterziehung der von Gott durch 40 Vorhänge getrennten Frommen, welche erforderlich ist zur Annäherung u. Anschauung Gottes. Die Abhandlung enthält 3 Theile (مسة):

1. منافذ المريدين بالاجسام والقلوب قسم 15.79 قسم 2. وياضد المريدين بالنفوس والارواح قسم 3. وياضد العارفيين بالعقول والاسرار قسم قسم 3.

Der 2. und 3. Theil sind hier aus einem wichtigen Grunde, wie der Abschreiber sagt, fortgelassen. Das ganze Werk ist bereits in No. 2843 behandelt.

تجلّت له انوار : Bchluss (des 1. Theils) f. 81 : تجلّت له انوار : ولم يحصل المرهبيات فيترقا التي درجات المريدين ولم يحصل تعليق رياضة المريدين بسبب امر مهم لا يسع ذكرة ونسال الله ان يمنّ به في نسخة اخري،

Schrift: magrebitisch (aber mit Neahī-Puuktation), ziemlich gross, etwas vocalisirt. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift um عمر الدين المحمد بن ميمون البلوي الاندلسي ناصر الدين محمد بن ابي الحسن علي بن تحمد بن محمد بن السلمي الشهير بابن عشاير

3302. Spr. 769.

227 (216) Bl. 8°°, 11-13Z. (17²/3×13¹/2; 13¹/2×9¹/2°m). Zustand: nicht ganz sauber, besonders im Anfang fleckig; zum Theil lose Lagen. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel und Verfasser f. 1b;

رسانة الرحيق المختوم لذوى العقول والفهوم لسنة المهاب الدين السُهْرَوَرُدي

الحمد لله الذي سبق الاشياء وجودا :Anfang . . . اما بعد فإن بعض من قدمت لي حجبته . . . سالني ان املي رموزا من العلم المكنون والسر المعون الذي هو نتيجة الخدمة وتسرة الحكمة الخ

'Omar ben mohammed essuhruwardi sihāb eddīn † 632/1234 erörtert in dieser Abhandlung, in mehreren (ungezählten) فحمل, die verschiedenen Stationen, welche die Scele durchmachen muss, um zur richtigen Erkenntniss Gottes zu gelangen. Es kommen darin ziemlich viele Verse vor. — Schluss f. 15^b:

لا تنكري حمدي هواك نانما ذاك للحود عليك ستر مسبل تم الكتاب

Worauf noch eine kurze Vermahnung (وصية) angeschlossen wird, deren Ende auf f. 16a: اقولي قولي هذا واستغفر الله الغفار لي ولك وأجماعة المسلمين انه هو الغفار الرحيم

Schrift: ziemlich grosse, aber flüchtige, in einander gezogene Gelehrtenhand, oft schwer zu lesen, fast ohne Vocale. Ueberschriften roth. — Abschrift im J. 823/1420.

3303.

Dasselbe Werk ist vorhanden in:

1) Spr. 851, 1, f. 1—7.

182 Bl. 8°°, c. 22 Z. (15×10°/3; 11-12×7¹/4cm). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel f. 1b zur Seite bloss: الرحيف المختوم المختوم "ك. Verfasser ausführlich.

Schrift: klein, gewandt, deutlich, vocallos, Stichworte roth. — Abschrift c. 1000/1591.

2) Mq. 123, 3, f. 42-49.

Svo, 19 Z. (Text: 13¹/2×9¹/2^{cin}). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht frei von Flecken. — Papier: gelb, glatt, stark. — Titel f. 42ⁿ oben in der Ecke bloss: کا الرحیث

Schrift: klein, gefällig, gleichmässig, vocallos. Bisweilen fehlen diakritische Punkte. Die Ueberschriften (غصمل) roth. — Abschrift im J. 773 Ramadān (1372).

3304. Mq. 127.

Format (c. 19-20 Z.) etc. und Schrift (aber grösser und weiter) wie bei 1). — Titel und Verfasser fehlt: s. Anfang.

الحمد نلم رب العالمين والصلوة :Anfang . . . هذا كتاب السبر والطبير من تصانيف شيخ الشيوخ شهاب الحق والدين . . . ابي عبد الله عمر بن محمد بن عبد الله البكري الشهروردي . . . قل قال رسول الله صعم سيروا سبق المُقرِدُون قيل من المفردون با رسول الله قال المستهترون بذكر الله المخ

Çüfische Betrachtungen desselben Verf., an den Aussprach Mohammeds geknüpft: wandelt! vorauf sind die Absonderlichen, womit die dem stillen Gebet an Gott Ergebenen und dadurch stufenweise sich Veredelnden u. Vergeistigenden gemeint sind. Das Wandeln in diesem Sinne ist Sache des Menschen; es wird zum Fluge als That Gottes selbst, wenn der Geist von ihm die reinen Offenbarungen erhält, in der göttlichen Liebes-Erleuchtung etc. Daher der Titel dieser kleinen Schrift; sie sehliesst: فَهُو مَدْعَ كَذَابِ اللهِ اعْلَمَ عَلَيْنِ مَدْعَ كَذَابِ اللهِ اعْلَمِ وَاللهِ اعْلَمَ عَلَيْنِ مَدْعَ كَذَابِ اللهِ اعْلَمِ وَاللهِ اعْلَمْ وَاللّهِ اعْلَمْ وَاللّهُ عَلَيْنَ وَاللّهُ اعْلَمْ وَاللّهُ اعْلَمْ وَاللّهُ اعْلَمْ وَاللّهُ وَاللّهُ اعْلَمْ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ اعْلَمْ وَاللّهُ عَلَيْنُ وَاللّهُ اعْلَمْ وَاللّهُ وَاللّهُ عَلَيْنُ وَاللّهُ اعْلَمْ وَاللّهُ وَاللّهُ اعْلَمْ وَاللّهُ اعْلَمْ وَاللّهُ اعْلَمْ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ عَلَيْنَا تَوْابِعُونَ وَاللّهُ اعْلَمْ وَاللّهُ وَاللّهُ

Dann folgen f. 33°—34° verschiedene Stellen aus den Aussprüchen und Ansichten des Verfassers; darauf f. 34°—35° sein Vermächtniss: وميتنه للمريدين الصادقين . Es beginnt hier: سيف ينسب الى التصوف الح وقال معم احسنكم ايمانا احسنكم خلقا' تمت

Spr. 769, 5, f. 586—616 dasselbe Werk. (Der Anfang mit قال رسول الله الح).

3305. Spr. 769.

Format etc. wie bei 1). - Titel u. Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله رب العالمين والصلوة . . . Anfang: فهذا ترجمة مقامات العارفين للشيخ السالك الشيخ شهاب الحدين قدس الله سرّة و قال رحم كل هذه العلوم صفير سفير يستيقظك من رقدة الغافلين الخ

Die kleine Schrift desselben Verfassers behandelt die Annäherungs-Stationen der Çūfis und enthält Weckruse zur Frömmigkeit und innigen Hingabe an Gott; sie ist mit einer Persischen umschreibenden Uebersetzung versehen. Dieselbe folgt abschnittweise dem Arabischen Texte und beginnt (f. 74^b): مقصود شرح است ازین فصل انست که جمیع علومی کسب کرد میشود بتعلیم وتعلم مطلوب نیست الح

فلا تردّها في انقلاب الناكسين: Schluss f. 79b فارحم وانصر واعتصم وانت خير العاصمين يا الم العالمين ويا خير الناصرين برحمتك يا ارحم الراحمين

3306. Spr. 855.

8°, 16 Z. (20¹/2×11¹/2; 16¹/2×8°m). — Zustand: wurmstichig, besonders in der ersten Hälfte. — Papier: gelb, stark und glatt. — Einhand: brauner Lederhand mit etwas Goldverzierung. — Titel und Verfasser f. 67°:

الحمد لله ذي المناظر العليّة: Anfang f. 67b: المناظر الالهيّة والمحاضر السنيّة . . . أما بعد فان المناظر الالهيّة المحاضر جمال العلوم اللدنية المح

'Abd elkerım elgili um 820/1417 (No. 2314) handelt hier von den verschiedenen (hundert) Stufen, in denen der Çüfi Gott erschaut, hebt aber bei jeder derselben den Nachtheil (25) hervor, der damit für ihn verknüpft ist und den er erst überwunden haben muss, um auf die nächst höhere Stufe zu kommen. Um überhaupt Gott erschauen zu können, sind 4 Grundvoraussetzungen (101) zu fordern, nämlich der Glaube an Gott als den Ewigen, Einigen u.s.w., an Mohammed als den vollkommensten und also den wahren Gesandten, an die Wahrheit des von ihm überbrachten Gottes-Wortes, und endlich die völlige selbstlose Hingabe im Streben nach Wahrheit.

Die ersten منظر (aber alle ohne Zahlen): 69° منظر المبدد ف9° (69° منظر اعبد الله كندك تراه 69° (منظر المبدد الله كندك تراه 69° (منظر الشهود 70° (منظر المبدد 70° (منظر المبدد 101° (منظر المبدد 101° (منظر المبدد 102° (منظر المبدد 103° (منظر وان من شيء الا عبدنا خزاينه 102° (منظر المبدد 103° (منظر وان من شيء الا عبدنا خزاينه فيكون منطر المبدد كن فيكون منطر المبدد كن فيكون فيكون

لما قال بالتجز لان الله تعاني: Schluss f. 1036 لا يلحقه عجز فهو الكمال المطلق والله اعلم، هذا آخر التعليق وحسبنا الله النخ

Der obige Titel ist den Anfangsworten entnommen; wahrscheinlicher ist derselbe aber المناظر الالهيية, wie nach dem المناظرات الالهية steht: und so steht auch We. 1631, 5, f. 164 (Unterschrift) und ganz kurz bei HKh. VI 12979, während bei We. 1631, 5, f. 138° im Titel (unrichtig) steht: المناظرات الالهية.

Schrift: Persische Hand, ziemlich gross und dick, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift im J. 1168 Rah. I (1754) von ابو طالب الحسيني. — Collationirt. — Am Rande einige Glossen.

We. 1631, 5, f. 138—164 dasselbe Werk. Format etc. und Schrift (Text: $16^{1/2} \times 8^{1/2^{cm}}$) wie bei 1). — Ueber den Titel s. oben.

Abschrift im J. 1157 Du'lligge (1745).

3307. Spr. 855. f. 104-134.

Format etc. und Schrift wie bei f. 67-103. -Titel und Verfasser f. 67a:

رساله اربعين مواطن مسمي بكلمات ايصا از شيخ عبد الكريم جيلي

قال الشيخ . . . عبد الكريم : Anfang f. 104 الكيلاني الصوفي على اعدم وفقك الله تعالى ان للطائفة اختلافا كثيرا في تعريف الحال والمقام الح

Eine Abhandlung desselben Verfassers. zwischen الحال und الحال sei ein Unterschied, der sehr verschieden aufgefasst werde. Nach dem Verfasser ist der Zustand (الحال) nicht von Dauer, sondern vorübergehend, dagegen der Standort (المقام) dauernd und dem Individuum verbleibend. Geht also Jemand von einem Zustand zu einem anderen über, so giebt er den früheren auf; steigt er aber von einem Standort zu einem andern auf, so dauert die Einwirkung jenes fort. Obgleich es nun zahllose Zustände und Standorte giebt, beschränkt sich der Verfasser auf 40, welche gleichsam die Urstätten der übrigen sind, und behandelt sie in 40 Worten (کلمة), deren Uebersicht f. 104 unten und 104b oben.

апосы	ши	704 00	eu.		٠	
1.	.105*	المخ	ھامتى	اطر ال	هو خ	الزاجر"
2.	105b	Ÿ	ي	ام اله	هو اله	الباعث
3.	106*	Č	, العما	يكون	هو ما	القصد
4.	107		مبد	توع ال	في رج	الانابغ
5.	1076			-	* 11	التوبة٬
6.	108b			. —	84	الزهد
7.	109b	اللم				النوكل
8. u, 9.	110					التفويض
10.	111ь	ىبد				الرضى
11.	112	خلاص	18	12.	112b	الصدي
13.	112b	ورع				الانخوف
15.	114	_	11			المحتبة
17.	115ª	شوق	11	18.	115 ^b	الصبر
19.	1164	غر الغربة	w ' ·	20.	118 ^b	السكبنة
HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.						

الذكم 118 21. 118 السماء 22. 120^b التوحيد 23. 125 24. 125b المحاسنة الماقية 126 . 25. الستادة 26. 126 الستادة واللوايي والغوايي والبوادي والبوارق والفواتج واللوامع والطوالع والسواطع، البكالبة 27. 1276 28. 128 التجلي الشهود 128 . 29. 30. 129* الوجود الفناء 129° 31. 32. 131* البقاء الاتصاف 433. 131 34. 1324 التلويس التمكيب. 132 .35 36. 132b الرجوع 37. 132b الكال المطلق ط38. 132 الهلاية 39. 133* العجز 40. 133b العبودة

اذا نول من مقام الربوبية :Schluss f. 134° الى مقام العبودية وهذا هو البشار اليه ختم الاولياء وبه ختمت الكتاب والله الموفق للصواب وصلي الله الخ Collationirt.

3308. We. 1750. 4) f. 43°---60.

8^{ve}, 21 Z. $(20^{1}/_{2} \times 14^{1}/_{2}; 16 \times 9 - 9^{1}/_{2}$ cm). — Zustand: zieml.gut. - Papier: gelb, stark, zieml.glatt. - Titel f.434:

ك" تحفة واهب المواهب في بيان المقامات والمانب

so auch in der Unterschrift. - Verfasser:

زين الدين عبد اللطيف بن عبد الرحمن أبي غانم المقدسي الشافعي

الحمد لله الذي سلك بارليائه :Anfang سبيل الرشاد . . . وبعد فهذه تحفظ المخ

Abhandlung über die verschiedenen Stufen, auf welchen der Çūft zur Seligkeit gelangt, verfasst von 'Abd ellatif ben 'abd errahman ben ganim elmoqaddest zein eddin abu 'lwaqt + 856/1452. Er hat sein Werk in Vorrede, 4 Standorte (مراتب) u. 6 Stufen (مراتب) getheilt. في بيان طبيق أهل الله وكيفية : f. 43b ألمقدمة

السلوك فيد الى اللد

مقام النفس وهو اول توحيد الافعال النخ 46 مقام .1 مقام القلب وهو آخر توحيد الافعال 52 مقام .2

مقام .3	55 ⁿ	مقام الروح وهو توحيد الصفات
مقام .4	57*	مقام السر وهو توحيد الذات
مرتبة ،1	57 ^b	عتف الروح من رق القلب
مرتبة .2	58ª	السير الدائم الي جناب الرب
مرتبلا . 3	58b	ظهور الاصداد في الوجود
مرتبة .4	58b	الاستغراق في حر الشهود
مرتبة .5	59*	التحقف بحقائف الكمال
مرتبنا 6.	مول 598	التحقف بالنصر في كمال الوم

لخاصية الاكسير يقلب عين :Schluss f. 60b الانسان ويرقيه ابد الاباد مراتب الوصول والعرفان والله المتفصل بالكرم والجود والاحسان تمت

Schrift: zieml. gross, rundlich, deutlich, vocallos. — Abschrift c. 1360/1737. — IIKh. II 2688 (nonnt als Verfasser: الرحمن البكري).

3309.

Dasselbe Werk ist enthalten in:

1) We. 1636, 2, f. 17b-64a.

 8vo , 11 Z. $(16^3/_4 \times 12; 11 \times 9^{cm})$. — Papier etc. und Zustand (nicht frei von Wurmstichen) wie bei 1. — Titel f. 16^a oben und 17^b in der Ueberschrift (unrichtig):

Schrift: gross, krāftig, gefāllig, gleichmässig, vocalisirt. Stichwörter und Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1100/1688. — Collationirt.

F. 64^b und 65^b Aussprüche Mohammeds und Anderer über Wissen und Wissende und Erklärung des Wortes المرة.

F. 66ª Turkisch, 66b eine Monatstabelle.

2) Mq. 43, 4, f. 83b-103.

Format etc. u. Schrift (c. 18-19 Z.) wie bei 2. - Titel fehlt.

3) Mq. 60, 7, f. 67-74.

8vo, 19 Z. (18 \times 12; $12^{1}/_{2} \times 7^{1}/_{2}$ cm). — Zustand: zieml. gut. — Papier: gelblich, glatt, dünn. — Titel fehlt.

Bricht ab in dem 1. مقام f. 74^b mit den Worten: اذ من لم يصله ميراث الانبياء ما ولد (— We. 1750, 4, f. 50^b, 18).

Schrift: Türkische Hand, klein, gedrängt, vocallos. Ueberschriften u. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1100/1688. 3310. Pm. 23.

8vo, 19 Z. (Text 14¹/₂ × 9¹/₂^{om}). — Zustand etc. und Schrift wie bei 1). — Titel feblt; nach der Vorrede S. 12 unten und in der Unterschrift:

زاد المساكين الي منازل السالكين

Verfassor fehlt; ist (nach Lbg. 675):

على بن احمد الكيرواني ابو الحسن

الحمد لله الذي اتصف بالبقاء : Anfang والقدم وابرز الوجود من كتم العدم . . أما بعد فقد تذاكرت مع بعض الاخوان ممن هم على الحق اعوان في شيء من بعض كلام السلف الخ

Abhandlung des 'Alī ben alimed elkīza-wānī abū 'lhasan † 955/1458: Anweisung über die Stadien, welche zu Gott führen, nebst Erörterung über die erforderlichen Eigenschaften des Çūfis. Der Verf. stellt eine Anzahl von Begriffen fest, die zur Selbsterkenntniss von Nutzen sind. Zur Leitung auf den rechten Weg sei dreierlei nothwendig: Kenntniss der religiösen Satzungen, Selbsterkenntniss, Kenntniss des Wesens Gottes. Dann beginnt das eigentliche Werk: الطريق الي الله تعالى كمال الشهود ولزوم الحدود Schluss (Kāmil): هن ذا الذي يقوي اذا غلب الهوي السكران في المعهود من ذا الذي يقوي اذا غلب الهوي السكران في المعهود في المعهود

قال المؤلف رحم هذا الذي يسره الله . . . والله الموفق والمعين فانه قوي منين والحمد للد الح

HKh. III 6775 (السائرين); ausserdem ; الكزواني falsoh für الكزواني).

3311.

Dasselbe Werk:

1) Pm. 422, 2, f. 18-39^a.

Format etc. und Schrift wie bei 1. Oben am Rande wasserfleckig.

Titel fehlt. Verfasser fehlt, steht im Anfang. Schluss f. 37b: مقام مقام الله الله الله الله الله الله الله واحوالا واحوالا وهذا ما تيسر من زاد المساكين الله woran sich noch zwei längere Gedichte und einige Distichen schliessen.

2) Lbg. 675.

10 Bl. 8°°, 27 Z. $(20^1/2 \times 14^1/2; 18 \times 10^1/2^{em})$. — Zustand: wasserfleckig; Bl. 1 im Text beschädigt. — Papier; gelb, grob, wenig glatt. — Einbd: Pappbd mit Lederrücken.

Verfasser aussührlich. — Auf den Schlussvers (من ذا الذب) folgen hier noch 3 Distichen.

Schrift: ziemlich gross, deutlich, vocallos. — Abschrift c. 1100/1688.

3312. We. 1729. 5) f. 111-1214.

Format etc. u. Schrift (etwas kleiner u. gedrängter) wie bei 4). - Titel f. 111* unten:

كتاب لوامع البرق الموهن في معنى ما وسعنى سمواتى ولا أرضي ووسعنى قلب عبدي المومن

Verfasser fehlt, steht im Anfang.

الحمد لله مظهر اسمائه وصفاته: الله مظهر اسمائه وصفاته: الما بعد في مظهر اكمل خلقه من موجوداته . . . اما بعد فيقول العبد الفار من ظلمة نفسه الي نور قدسه حسبين الحسيني الحسني المعروف قديما بالبيتماني ويومئد بالمبداني الشافعي مذهبا القادري طريقة ونسبا النقشبندي مسلكا ومشربا أبن الشيخ طعهة الدرخباني خادم طريف السادة الصوفية بديار دمشف الشان الخيية . . . التي وجدت كتابا عظيم الشان كريم الامتنان جليل المعاني والعرفان يذكر فيم السلوك في حصرات القرب الى الله الدخ

Der Verfasser Hosein ben ta'ma ben mohammed elhosein! elbeitamānī elmeidānī elqūdir! elhalwat! † 1175/1761 hat ein gutes Werk in Persischer Sprache über die verschiedenen Annäherungsstufen an Gott gefunden, dessen Verfasser sich nicht genannt hat. Er will daher dasselbe übersetzen, ihm aber eine brauchbare Vorrede voraufschicken. Dieselbe stützt sich, nach f. 112b, auf das publiken bieselbe stützt sich, nach f. 112b, auf das publiken, um 820/1417, ist (s. No. 3024).—
Sie soll 40 Stufen (مراتب الوجود).

الذات الالهينة المعبر عنها بالغيب المطلق "112 مرتبة.1 التنزلات الذاتية المعبر عنها بالتجلق الاول الم 113 مرتبة.2 Der Verfasser ist hier nur bis in die 22. Stufe gekommen, welche handelt f. 120°: للمركبات والمركبات تنقسم الي ستة اقسام. Also die übrigen Stufen und der eigentliche Haupttheil des Werkes fehlen. Der letztere sollte in 8 Kapp. bestehen, deren Uebersicht f.112° giebt. أي فكر مجلى شخاطبات الانس في حصاير القدس من القلب. 4. في ذكر مجلى ظهور المعاني وبطون الصور والمباني من القلب. في ذكر مجلى الكمال المطلق للوجود الحق من القلب. 8.

F. 119b u. 120a ist im Text eine kleine Lücke.

3313. We, 1723.

8°°, 23 Z. $(21^3/4 \times 16; 15-17^1/2 \times 12-13^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut, am oberen Ende fleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark, grob. — Titel f. 6°b:

رسانة فيض الحلاق العليم علي قلب عبدة المومن السليم

ebenso im Vorwort f. Sa. - Verfasser f. 6b:

السيد حسين بن طعمة القادري . البينماني . . . الميداني

بسم الله الذي به وجدت : Anfang f. 6 : السيد جميع الممكنات ... أما بعد فيقول العبد ... السيد حسين ... المعروف ... بالبيتماني الحسنى الحسيني ... سبب تسطير هذه النبذة العرفانية والرسالة القلمية من مشرب علوم الذوف الوحدانية الخ

Abhandlung desselben Verfassers, in Folge einer Zusammenkunft verfasst, die er mit dem ausgezeichneten Çūfī الفندي زهراب اغا أيا المام المندي أهراب اغا المام المندي المام المندي المام المندي المناس المندي المناس المناس

ال للحق تعالى : Dieselbe schliesst f. 24°: تعالى الحق كينونات كينونة في العمي وهو ما ذكرناه وكيبنونة في العرش وهي الاستبواء على العرش العرش المرش العرش العرض العرش الع

Damit ist aber die Abhandlung nicht zu Ende. Schrift: s. bei We. 1729. — Autograph d. Verlassers.

3314. Spr. 1991. 2) f. 32-46.

Kl.-8°°, 15 Z. (15 × 10; $11 \times 6^3/3^{cm}$). — Zustand: gegen Ende stark fleckig. — Papier: gelblich, grob, etark, etwas glatt. — Titel f. 32^a (und f. 32^b und Vorrede):

كتاب سراج القلوب

Verfasser f. 824:

ابو الجاهد احمد بن محمد بن عبد الملك الاشعري التبريزي

الحمد الله على ما خص وعم من : Anfang f. 32* التمس نعمته وصلي الله . . . قال . . . التبريزي رحّع التمس منى بعص اخواني أن أملي كتابا مشتملا على ذكر مقامات العوام والخواص واخص الخواص موجزة مختصرة الح

وسر السر ما لا اطلاع عليه : Schluss f. 47b لغير الحق فالسر الطف من الروح والروح من القلب والله اعلم بالتنواب؛

Schrift: gross, kräftig, rundlich, deutlich, vocallos. الباب in den Ueberschriften roth. — Abschrift vom J. المالب الدمشقي dll.

Lbg. 807, 4, f. 51^b—57^b dasselbe Werk. Format etc. und Schrift wie bei 3. — Titel steht schräg am Rande.

3315. We. 1682.

118 Bl. 8vo, 25 Z. $(21^{1}/2 \times 11^{2}/3; 16 \times 6 - 6^{1}/2^{cm})$, — Zustand: ziemlich gut; Bl. 62. 63 lose. — Papier: gelb, meistens stark, ziemlich glatt. — Einband: sehwarzer Lederband. — Titel f. 1^a (und im Vorwort):

مكارم لخلاق لاهل مكارم الاخلاق في شرح رسالة الحافظ المحدث جمال الدين المقدسي في انتصوف Vorfassor f. 1":

محمد بن عبسی بن کنان

الحمد لله الذي افاص النور Anfang f. 16: الحمد لله الذي افاص البصاير . . . وبعد فلما رايت

رسالة الحافظ المحدث المقدسي المختصة باحوال السادة الصوفية مشتملة على اعداد مكارم الاخلاق المخ

Gemischter Commentar des Mohammed ben '1sh ibn kennan † 1168/1740 zu der Abhandlung über die Stufen, welche der Fromme ersteigen muss, um vollkommener zu werden und sich Gott zu nähern, deren Verfasser Gemäl eddin elmogaddesi ist.

Dieselbe zerfällt in 8 Grade (درجة).

- درجة البدايات جمع بداية وفي امر: (منزلة in 30) 1. f.2° (أمنزلة 20) المرابع ومنازلها فلاثون منزلة من قسم المعاملات كذا سماها الهروي etc.)
- 2. 11° (in 11 (منزلة: 11°): درجة الأخلاق الحياء .3 (الشكر .2) (الرضا .1)
- 3. 51° (in 10 اصل): درجة الاصول (in 10 اصل): (اصل 10 الأورد) (العبر . (القصد . (القصد) المرادة)
- درجد الاودية سهيت : (منولة in 10) 4.70 منولة 4.70 مدد المنازل من هذا القسم بالاوديد لان معظم السر والسلوك انما هو فيها ... قد يكون فيها مهالك وتخاوف الج

(1. الحكمة 3. العلم 2. والاحسان etc.)

- درجة الاحوال؛ : (منزلة 10 in 10) 5. 84 (in 10) الشوق 3. (المحيدة 1.)
- 6. 99 (in 10 منولة): ترجة الولايات المولايات (منولة 10 ألولات المولد) (1. والوقت (1. المولد)
- 7. المحقاية : (مقام 10 أ104) (in 10 درجة الحقايق : (مقام 10 أ104) (in 10 درجة الحكاشفة : (مقام 104) (in 104) (in 104)
- درجة النهايات وسميت : (منرلة 10 in 10) درجة النهايات لانها مقامات تحصل بعد السلوك والوصول بانتهاء القرب ائي ائله تعالي etc.

 Zuletzt 117^a (التوحيد 117^a).

Autograph, vom J. 1152 Sa'bān (1739), ziemlich gross, schwierig, vocallos. Verbesserungen, auch Inhaltsangabe, oft am Rande. Text in rothen Linien eingefasst. Nach f. 37b, 22 gehört f. 10 und 11. 3316. Spr. 882. 9) f. 61 - 78.

Format etc. wie bei 1). Der Rand u. Text oben wasserfleckig. - Titel fehlt; aber in der Ecke oben (f. 61a) steht:

مقامات منازل السالكين Verfasser feblt.

الحمد للم الذي فجر من أسرار :Anfang العارفين ينابيع الحكم . . . أما بعد فان جماعة من الطالبين النظر الى مقامات السالكيين الواصلين الح

Es handelt sich in diesem cüfischen Werke um من اين توغل السالكون : Beantwortung der Fragen في بحار الاعمال ولم يدركوا حقايف المطلوب والمآل وان تنكشف لبصيرتهم انوار الغيوب ولم يحصلوا من حدّ الطلب على راحة المد المطلوب وكيف السلوك الى منازل اللوكك Der Verfasser hat das Werk in 4 اصل eingetheilt. Er sagt f. 62 Mitte: اعلم ان الاسلام اول المقامات الدينية والإيمان أول المقامات انقلبية والاحسان أول المقامات الروحية والقرب أول مقامات المحبة؛ , الجاهدة : الايمان dem , التوبة entspricht الاسلام المحبة : القرب و والمكاشفة و الاحسان و 1. اصل 1. f.62*, 2. 64*, 3. 69*, 4. اصل Anfang fehlt. Jedes اصل zerfällt in 3 قسم, in Bezug auf die ausserdem ; العارفون u. die المريدون in eine gewisse Anzahl von Kapp., deren jedes mit باب الوصول: فist f.78 باب anfängt. Das letzte وعلامته (وعلامته رجوعه للشرع بمتابعة العلم وتملك للقيقة : Anf.)

وقد استكملنا بحمد الله شرم: Schluss f. 78b: مسئلة السايلين وبقية الطالبين فنسال الله الذي شرر الصدور حكمته واسبغ علينا لطايف نعمته ان يستعملنا بما علمنا وان يلهمنا مثل ما اوزعنا وان يجعلها نورا ما بيس ايدينا وما خلفنا ولجميع المسلمين وسلام على المرسلين والحمد للد رب العالمين

Nach f. 74 fehlen 2 Bl. - Das Werk ist collationirt.

3317. Spr. 1168. 3) f. 10b-17.

Format etc. u. Schrift (c. 23-24 Z.) wie bei 1). -Ueberschrift (und im Anfang):

هذه الرسالة تاليف على بن المقرى بن عباس الشريف المسماة بعقيلة السلوك وعقيدة الملوك في تجييد الرجال ومسالك حقايق الابدال

الحمد للم الواحد الأحد القيد : Anfang الصبد الذي تجلى على هياكل العارفين ... وبعد فيقول العبد الصعيف . . . هذه عقيلة السلوك الح

'Ali ben 'abbas ibn elmoqri behandelt in dieser Schrift die Stufen der Annäherung an Gott in 3 Abschnitten, deren jeder zehnfach ist, und die er Strassen, Rastörter und Tränkplatze nennt. Das Vorwort dazu beginnt: اعلم أن علم التجريد موقوف على نظر عين العناية الالهية بمطابقة الحبة النورانية . . . فللسالك على هذا عشرة مسالك ولنفسه عشرة منازل ولقلبه عشرة مناهل وللل واحد من هذه المسالك والمنازل والمناهل اشارات يتعاطيها اهل الاداب وتلمجات مكشوفة للارباب مهر هولاء الاحياب

Die einzelnen Stufen sind:

a) (السالك): 1. والاصراف . 3 الاعتراف . 4 السالك) والاعتزال 6. والخوف والابتهال 5. والترغيب 4. . التبات . 10 والسلوك . 9 والمحاسبة . 8 والرياضة .

b) (المنازل): 1. قارادة على التوبة 2. المنازل) (b) التوبة على التوبة على التوبة على التوبة على التوبة التو والفقر 7. والورع 6. والزهد 5. وقطع العلاقة 4. الرضا .10 والتوكل .9 والصبر .8 .

والذوني .2 رورود القلب منهل) اللحظ .1 . (المناهل) والذوني .2 التلف 6. والشغف 5. والتعطش 4. والشوق 3. .التوحيد. 10 رائحية . 9 رالشكر . 8 رالصحو بعد الحور. Die einzelnen Ausdrücke jedes Abschnittes werden ziemlich ausführlich erläutert. Das وهذا ما اردنا ايراده من : Werk schliesst f. 17b الاشارات المعشرات والحمد لله اولا واخرا وظاهرا

3318. We. 1638. 2) f. 77 - 142.

وباطنا وصلى الله على من لا نبي بعده المر

8^{ve}, c. 21-28 Z. $(17 \times 13; 18^{1/2} \times 9^{1/2})$. — Zustand: durch u. durch wasserfleckig, der Text öfters beechādigt; etwas wurmstichig. Im Rücken ausgebessert. — Papier: gelb, stark, glatt. - Titel und Verfasser:

ك مقامات العارفين للعارف بالله أبي طالب المكي

الحد للم الذي رفع مقامات اهل: Anfang f. 776: (nur 2 Zeilen) الاختصاص وشملهم عنايته المنزهة المز

Mit ابوطالب المكي als Verfasser ist gemeint: مكى بن ابى طالب القيسى † 489/1047. Dieser Name wie der Titel und der Anfang sind von der Hand des Handschriftenfälschers, der f. 77° u. 142° noch einige Zeilen hinzugesetzt hat, um das Fehlende des Anfangs und des Schlusses zu verdecken. In der That beginnt das Werk hier erst f.78° mit den Worten: الخاطبة الخاصية التي خميم بها عز وجواب اهل الاختصاص عن حقيقة الخ

Inhalt des Werkes ist Aufzählung und Besprechung der verschiedenen Standörter, welche der Cufi durchzumachen hat, um zu Gott zu gelangen. Es werden deren hier 92 aufgezählt, sind aber wahrscheinlich mehr, denn das Ende des Werkes fehlt. - Zuerst: 4. مقام ; الندم والاقلاع *5. 80 ; الخشية والاشفاق 4.79 ; 6. 81° التوبة "Weiterhin: 8. 82 التوبة 10. 84° زمقام المويدين ط11. 84 وسر المحب مستسر المحبوب .40 ; مقام الالغة °30. 94 ; مقام الراضيين °87 .20. 60. 116 ; مقام العشق 109 ،50 ; مقام السكر 102 مقام الشغف الذي هو اجاد بالحب وجدا للمحبوب مقام الناطقي 80. 134° ; مقام الاصطلام 119°، 70. مقام الطمس °141 °89 ; مقام الفناء °88. 140 90. 141 ; اول مقام من مقامات البقاء 90. 141 ، 90 من غير انتقال عن مقامه ولا تغيير لكانه ولا عكس في احواله Mit dieser Ueberschrift hört das Vorhandene auf.

Das Werk enthält viele Gedichtstücke.

Schrift: klein, gefällig, gleichmässig, fast vocallos, nicht selten fehlen diakritische Zeichen. Ueberschriften hervorstechend gross. — Abschrift c. 700/1300.

Die Blätter folgen so: 77-84; Lücke von etwa 3 Bl.; 85-118. 120-125. 119. 126-141; 1 Bl. fehlt; 142.

3319. Mo. 225.

194 Bl. 8^{ve}, 11-12 Z. (15 × 10; 11-12 × 7-8^{cm}). Zustand: unsauber, auch fleckig. — Papier: gelb, stark, glatt.—Einbd: brauner Lederbd mit Klappe.—Titel fehlt.

Enthält eine Menge von meistens kleineren Stücken in Vers oder Prosa, erbaulichen çüfischen Inhalts, mit vielen Lücken.

- 1) f. 1 Text der Sura 1.
- 2) f. 2-24 Bruchstück aus einem cüfischen Werke, die Liebe zu Gott und die Stufen der

Annäherung zu ihm behandelnd, mit vielen ermahnenden Stücken; Einiges davon rührt her von ابو سعید الخزاز (f. 5-b). Der Anfang fehlt. Das 2. ابو سعید الخزاز (f. 2- unten) behandelt الانهكین (f. 4- unten) behandelt الانهكین. Auf Prosa-Abschnitte folgt immer ein Stück in Versen. Nach f. 9. 11. 12. 15. 16 sind Lücken.

- 3) f. 26 51 mehrere çūfische Gedichte. F. 30 أو المربع وقدرم السيد العظيم شَطْنِيل الكيم وقدرم السيد العظيم شطبي عند ما ذاع الخبر التم يطلع من هجر المدروي عماد المدروي عماد المدروي الم
- 4) f. 51^b—69^b Prosastücke, erbauliche Erzählungen (zum Theil mit Versen untermischt) und Ermahnungen.
- der Verf. fehlt) موعطة لابن المقري : 46-74 (5) (5) (5) hier). Die Qaçıde, deren Anf. الى كم تماد الخ
- 6) f.74b-79 Ermahnung zu frommem Wandel. Alsdann f. 80-86b cüfische kleinere Stücke.
- 7) f. 866-107° meistens Gedichte çūfischen Inhalts. Darin f. 98° eine Qaçīde des إبوالعلاء المعزي (43 Verse lang), anfangend (Kāmil): ضافت على باسرها الدنيا وجري من الجفن القريم دما
 - 8) f.1076-127 meistens cufische Prosastucke.
 - 9) f. 128—167. Titel:

كتاب درر النحور في التوبة الى الملك الغفور مشتمل على معشرات للحروف في التقرّب الى الرحيم الرّوف جمال الدين يوسف بن سعيد الكَفَرْقُوقي : Verf حرف الالف المهموز اقبل الي اوامر الهك : Anfang انعانا انهن الي خدمته يقطانا الخ

Das Gedichtstück dazu beginnt f. 129 (Ṭawīl): افق ايها العانى بكل عناء اذا رمت ان تحظى بخير غناء الاقت ايها العانى بكل عناء اذا رمت ان تحظى العالى بكل عناء الدارمت ان تحظى العالى بكل عناء الدارمت ان تحظى العالى العالى

10) f. 168—175°. Titel: هذه محيفة انزلت من اللك العلّام على بعض الانبياء الكرام Ermahnende Offenbarung an einen Propheten. Die Hauptsätze beginnen mit يا نبئ.

gerichtet an die Brüder und abwechselnd auch an den Bruder, mit Gedichtstellen untermischt.

12) f. 187—191^a. Der Anfang fehlt, wol 1 Blatt. Erbauliche Geschichte des Propheten مالی, mit einigen Gedichtstellen am Schlusse.

13) f. 191—194. Titel: على ما روي عن الحصر ومعاجرة وقوّته صلى الله عليه حديث على ما روي عن الحصر ومعاجرة وقوّته صلى الله عليه Einige Wundergeschichten von Elhidr.

Schrift: gross, krāftig, gefāllig, vocalisirt. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1750.

3320. Spr. 771.

 4^{10} , 23 Z. (Text: $16 \times 9^{1}/_{2}-10^{cm}$). — Zustand: f. 21 etwas schadhaft und ausgebessert, etwas schmutzig, ebenso f. 22^{n} , sonst ziemlich gut. — Papier: gelblich, ziemlich dick und glatt. — Titel f. 21^{n} :

هذا كتاب الروض الأنبيق في وصول الطالبين التحقيق، التي مقام التحقيق،

الحمد للم الذي انزل اقوال : Anfang f. 21b الشريعة لتكليف اهل الايمان . . . أما بعد فان أعلي ما تتحلي به النفوس النفيسة الاستقامة مع اللم تعالى

Der Verfasser sagt f. 23°, dass er diese Abhandlung zusammengestellt habe aus den Aussprüchen früherer Meister auf diesem Gebiete, zum Nutzen frommer nach religiöser Erkenntniss Suchender, und giebt daselbst den Titel an wie oben. Sein Zweck ist, in Kürze zu behandeln die الشروط والاركان والادان , mittelst deren man sich Gott nähern könne; und er bespricht dabei am ausführlichsten in 7 Abschnitten das 7 fache Wesen der Seele (قالفس الداولة f. 31°; النفس الداولة f. 31°; النفس الراضية f. 32°; النفس الراضية f. 33°; النفس الراضية f. 33°;

فى تفريف الارادة Der Schluss f. 39° ff. handelt في تفويف الارادة المحتياج فى الوصول الي الله تعالي' والمد يقول Schluss des Werkes f. 41°: والله يقول الحق وهو يهدي السبيل والحمد لله وحدة'

Schrift: ziemlich klein, nicht undeutlich, vocallos. — Abschrift von براهيم بن محمد الشافعي النقشبندي im J. 1238 Ďū'lqa'da (1823).

3321.

Andere Werke über dies Fach sind verfasst von:

- 2) الحسين بن موسى السلمى ابو عبد الرجي (عبد الرجي † 412/1021, u. d. T. مقامات الاولياء
- 3) المحق بن ابراهيم بن محمد السرخسي القراب المحق بن المائيين ومقامات $^{414}/_{1028}$, u. d. T. المديدة يد
- 4) بين الحوزي $+ \frac{597}{1201}$, u. d. T. مدارج السالكين
- (5) أحمد بن عباس الدُنَيْسري عماد الدين (5) المقالة المرشدة في درج الولاية المفردة .u. d. T.
- 6) عبد الرحمن بن ابراهيم الفزاري الفركاح (690/1291, u. d. T. القبس بذات الغلس
- احمد بن احمد أبن مرزوق الخيمسي التلمساني (7 † 842/1488, u. d. T. نور اليقين في شرح حديث اولياء الله المتقين
- 8) ابن حسام الدين البدليسي (um 900/1495, u.d.T. الكنز الخفى في بيان مقامات العوفي
- 9) على بن ميمون المغربي (9 على بن ميمون المغربي و مبادي السالكين الي مقامات العارفين
- 10) على بن خليل المرصفى (10 † على بن خليل المرصفى (10 احسن النلقى في معرفة السير والترقي
- 11) أو المام عن المام بن المام بن شيخان (11 مراة بن شيخان (11 تمين المامين على النقل التمامين المامين الما
- 12) جسن بن على بن على المكى شمة الفوى (12 أ¹¹⁷⁶/1762, على المكالف بن على المكالف الفوى (12 للأشارات التي ترقى المقامات التي ترقى التي

d) Erleuchtung, Verzückung und Gnadengaben.

3322. We. 1546.

85 Bl. 8°°, 9 Z. (20¹/3×15; 15¹/2×10-10¹/2°m). — Zustand: zieml. unsauber, am oberen Rande wassersleckig. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel u. Verfasser fehlt, doch steht f. 1b (von neuerer Hand) u. f. 81b in d. Unterschrift:

تتاب لوائح الانوارف الردّ على من انكر علي العارفين لطايف الاسرار تاليف عمر بن استق بن احمد الهندي الحنفي الشبلي

Der Verfasser ist zu Anfang f. 2b und in der Unterschrift f. 83a ebenso angegeben.

ما تقول السادة العلماء ... في قول الشيخ : Anfang ... ابي محمد عبد الله اليافعي اليمني نزيل الخرمين الشريفين تجلّي باردماف الجمال فشاهدت

تجلي بارساف الجمال فشاهدت عيون قلوب ما به حار ذو الفكر

فيا ليلة فيها السعادات والمنى لقد صغرت في جنبها ليلة القدر

هل عليم في ذلك مواخذة الض

Aufgefordert, ein Gutachten darüber abzugeben, ob an 2 mitgetheilten Versen des Abd allah eljafi'i † 768/1866 nicht Anstoss zu nehmen sei, in denen die Nacht Elqadr als unbedeutend gegen die, in welcher sich das göttliche Wesen dem inneren Auge des Çüft offenbart, bezeichnet wird, hat Omar ben is haq ben ahmed elhind i eśśibli elgaznewi elhanefi, geb. 714/1814, † 773/1371, in diesem Werke in grosser Ausführlichkeit die Frage über das Wesen der göttlichen Offenbarung und des Innewerdens derselben, die Gründe, Zwecke und Art und Weise derselben behandelt. Er beginnt f. 26:

.Das in Kunstprosa abgefasste Werk hat gleich im Aufang ein Paar Lücken, ist ausserdem in der ersten Hälfte ganz falsch gebunden. Eine Eintheilung nach Kapiteln oder Abschnitten hat es nicht. Die Blätter folgen so: 1. 2. Lücke von 2 Bl. 22. 23. Lücke von 2 Bl. 13. 24. 25. 14—21. 26—37. 4—11. 38—85. (Die 4 fehlenden Blätter sind durch 2 leere Blätter, 3 und 12, vertreten.)

Der Verfasser rechtfertigt die Verse, indem er f. 78° sich kurz so zusammenfasst: غكيف لا يستصغر عنده الكون والكان وليلة القدر وسائر الازمان عنده بجنب عظمه الكون والكان وليلة القدر وسائر الازمان مذا ما اردناه من الكلام والجد لله على الائم الجسام والصلاة والسلام الح والجد لله على الائم الجسام والصلاة والسلام الح والمواهدة والسلام المواهدة المواهدة والسلام المواهدة المواهدة والسلام المواهدة المواهدة والسلام المواهدة المواهدة والمواهدة والسلام المواهدة والمواهدة والسلام المواهدة والمواهدة والم

Der Verfasser nennt öfters sein Werk eine Abhandlung (رسالة; das Wort تناب in obigem Titel steht f. 81b in der Unterschrift nicht.

Schrift: gross, weit, stattlich, gleichförmig, vocalisirt. Abschrift c. 800/1397. — Nicht bei HKh.

F. 1ª enthält ein kleines Gebet in Versen, anfangend: إيا من فصله غمّ البرايا - إجابا

F. 83^b enthält eine Stelle aus dem 3, في des ضى des بناب الاشباء والنظاير — ob Jemand Ketzer sei, wenn er unbewusst einen ketzerischen Ausdruck braucht — nebst einer Glosse dazu.

F. 84^b. 85^a ein Lehrbrief (اجازة) (im Auszug), den الشيخ نحر الدين beigenannt الشيخ نحر الديل sich hat ausstellen lassen von dem Sohne des شمس الدين احمد بن محمد الرفاعي

3323. We. 1704.

Format etc. wie bei 12). - Titel s. Ansang. Versasser:

ايوب الخلوتي

الحمد لله عدد فخيرة الفنوح :Anfang وان صاحب الفنج لا يصره شيء لنحققه بالاسم "Schluss f. 81 — الالهي الوحداني الخ وتسرح في مجال عباراته الارواح القدسية ويظهر ذلك على ظاهرة وفي باطنه ما فيه والسلام والحمد لله وحدة

Ablidig des Ejjüb ben ibrähim ben ejjüb ellialwatī † 1071/1660 über die göttlich. Eingebungen.

3324. We. 1704.

8°°, 23 Z. $(19^3/4 \times 13^4/2; 13 \times 7^{cm})$. — Zustand, Papier, Einband wie bei 1). — Titel f. 28°:

كشف الريب عن الاستبداد من الغيب so auch in der Vorrede. - Verfasser f. 284:

ايوب [بن احمد بن ايوب] القرش الخلوتي

الحد لله الذي اوصل المدد الي : Anfang f. 28^b وسالة السرار عباده في رقايق انوار العلوم . . . وبعد فهذه رسالة معنى التي الهي نزلت الي سرّ عبد كلّي تعطى المدد اللبيّ في العالم القلبيّ بالعلم الاثباتيّ والسلبيّ الح

ويدور عليه الامر كما دار علي: Schluss f.30b: الاحاد والسلام وهذه طريقة اريس بن عامر القرني مع تلميذه فرق بن حيان . . . والجد لله وحده وصلى الله الخ

Abhandlung desselben Verfassers, über die Nothwendigkeit der Erleuchtung zum Erkennen des geheimnissvollen Wesens Gottes.

Schrift: klein, gedrängt, deutlich, vocallos, gefällig. — Abschrift im Jahro 1077 Du'lliigge (1667) von اسمعیل بن ایوب بن احمد بن ایوب الخلوتی الحنفی (also von dem Sohne des Verfassers).

3325. We. 1704.

26) f. 94b - 95a.

Format etc. wie bei 25). — Titel fehlt. Verfasser:

الحمد للم الذي اطهر على عباده Anfang: المختصين به من غيبه ما اعجز الامثال . . . وبعد فقد نقل بعض الناس . . . ان الماء الذي نبغ من بين اصابعه صغم ليس هو خرف عادة في الاصبعين الج

Blosser Anfang einer Abhandlung desselben Verf., die im Anschluss an die Mittheilung, dass zwischen den Fingern des Propheten Wasser (Schweiss) hervorgequollen, sich über Wunder auslassen wollte.

Schlussworte: اذا ترك العالم لا ادري فقد اصيبت مقاتله واعلم ان مناط المحبرة، وهذا آخر ما وجد، HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX. 3326. We. 1704.

Format etc. wie bei 24). - Titel: s. Anfang. Verfassor:

الحمد للم عدم فخيرة قل : Anfang f. 94* العدم العلق العدم العلق العلم التابت عن الوجود الظاهر الم

Abhandlung desselben Verfassers, im Anschluss an Sura 113, 1 über Ekstase handelnd. Schluss: وأما علماء الكشف فانهم ارتقوا

3327. We. 1704.

Format etc. wio bei 16). — Titel feult. Vorsasser:

الحمد لله الذي من على اهل : Anfang f. 86 النمعة بالفتوحات السنية . . . ولقد حملني علي كتابة هذه الذخيرة وهي ترسم اهل الدعوى ما بلغنى عن بعض الناس انه دخل خلوة اربعينية الخ

Abhandlung desselben Verfassers, gegen Jemand gerichtet, der durch 40 tägige Zurückgezogenheit besondere Erleuchtung erhalten zu haben vorgab. — Schluss f. 86^h: والمثرى المقام بعد التقليب سواء كان غيبيّا ام شهاديا والخمد لله وحده ويقع عليه الحكم المميز له ايصا والحمد لله وحده ويقع عليه الحكم المميز له ايصا والحمد لله وحده ويقع عليه الحكم المميز له ايصا والحمد لله وحده والعمد العمير المهيز اله العمارة العمارة

3328. We. 1704.

Format etc. wie bei 21). — Titel: s. Anfang. Verfasser:

الحمد لله رب العالمين حمدا لا بداية: Anfang له ولا نهاية . . . هذه ذخيرة الاطلاق في المشاهدة وعين الشهود والشاهد الذي يرجع به المشاهد الخ

Abhandlung desselben Verfassers, von dem Erschauen Gottes. — Schluss f. 920: ومنعت عن الفرق الاول جمعه فكانت عين السلوك هذا. آخر ما وجد من هذه الذخيرة والحمد لله وحدها

3329. We. 1704.

Format etc. wie bei 13). - Titel: s. Anfang. Verfasser:

الحمد لله الذي حياته تقوم : Anfang f. 81b. ... وبعد الاشياء وبحياته وسلامه يذهب الفتور والاعياء ... وبعد فهذه رسالة القربة والوصول الى حضرة الرسول واجتلاء الانوار الصمدية المنبعثة عن الذات الحمدية

Abhandlung desselben Verfassers, von der Annäherung an Mohammed u.von seinem Wesen.

Der Verfasser giebt zuerst die Uebersicht von dem, was er behandeln will, in 3 Kapiteln und Schlusswort; das 1. Kapitel soll handeln: في ذات الحقيقة المحمدية وسبّقها للعالم كله في الوجود في سلوك الطريق الموصل اليها على الطريق الموصل اليها على المحمد في المحمد والرجوع: 3. Kap.:

Allein es liegt nur die Eröffung zum 1. Kap. vor: f. 83° الباب الاول فاتحة هذا الباب ومقدمة فصل الخطاب Schluss f. 84° فكان معبوا بالعبارات الفايقة التي : "Schluss f. 84° وسلم" في لعلاات العقول خارقة والحمد لله وحده . . . وسلم"

3330. Spr. 849.

i02 Bl. 8°°, 19 Z. $(20^9/3 \times 15^1/4; 15^1/3 \times 8^1/2^{cm})$. — Zustand: im Ganzen ziemlich gut, doch hat die untere Hälfte von f. 1—22 einen grossen Fettslecken. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel (in der Vorrode) f. 2°, 2:

فتح المبدي المعبد في شرح رسالة انتقال المريد Verfasser fehlt,

الحمد للم الذي كشف عن Anfang f. 1^b: رياضي كشف عن الخمد الما يعد كلمة غياهب النفوس سرادةات الطلمة . . . أما يعد كلمة عيادي بها للانتقال من اسلوب الي اسلوب آخر الرخ

Commentar zu der Abhandlung

beides von demselben Verf. Derselbe war, nach der Unterschrift, Schüler des قاسم بن صلاح الدين الخان ألف المربد الدين الخان ألف المربد الدين الخان ألف المربد الدين الخان ألف المربد الدين الفائل المربد المربد

Stufe zu Stufe aufwärts in der Erkenntniss steigt.

An fang f. 2* (das Ueberstrichene der Text): بسم الله اي ابتدي تاليفي . . . بالله تعالى . . . الرحمن اى البالغ في الرحمة الكثيرة الخ

الحمد لله مغيض النور: Der Grundtext ist الما بعد انه سالنى على من يشاء من عباده . . . أما بعد انه سالنى بعض الاخوان . . عن سرّ معنى نقل الشيخ للمريد من كلمة التوحيد الي لفظ الجلالة الح

الي ملك الملوك "Schluss des Textes f. 99 والحيد لله على التمام والصلاة والسلام على . . . سيد الانام . . . على ممر الليالى والايام مدة نكر الذاكرين وسهو الغافلين

اللهم صلّ : Schluss des Werkes f, 101 مليت وسلّم على محمد وعلى آل محمد كما صليت على ابراهيم في العالمين الك حميد مجيد وحسبنا الله ونعم الوكيل الح

Es folgt f. 102* noch eine in 8×9 Felder getheilte Tabelle, die Zustände der Scele, ihr Verhältniss zu Gott u. den verschiedenen Welten, ihre verschiedenen Studien, die Verschiedenheit des Lichts und die verschiedenen Eigenschaften Gottes, die dabei in Betracht kommen, aufführend.

Schrift: ziemlich gross, gut, vocallos, gleichmässig. Der Grundtext roth. — Abschrift c. 1150/1737.

3331. Spr. 853.

Format etc. und Schrift wie bei 7). — Titel und Versasser sehlt. Nach der Unterschrift f. 165^a:

النسمة السبتية لاحمد العلواني

قال الله تعالى انا عرصنا : Anfang f. 161ª الامانة الى آخر الآية وبعد فالامانة سر الله الذي حمله الانسان انه كان طلوما الرخ

فيكون الله معه فى السر وبالتجلّي: *Schluss f.165 . . الذاتي الذي هو روح الكال وحر للجال وغاية الوصال وللجد الله على كل الاحوال سوي الكفر والصلال تمت الرسالة الخ

Von Sura 33,72 ausgehend, erörtert Ahmed el'alawāni hier die verschiedenen Stufen und Stadien des Geistes und der Offenbarung des göttlichen Geheimnisses und das Verhältniss des Menschen zu Gott.

3332. We. 1634.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel fehlt. - Verfasser s. Anfang.

قال أبو سعيد الخراز اجمع السلف: Anfang. وَمَ على أن حدّ الفتري الربائي وكشف الموهبي لا يصلح لمن في معدت مثقال ذرا من الطعام الن

Erörterung des Abū sa'id ahmed ben isā elharrāz darüber, dass göttliche Erleuchtung nur möglich sei für den, dessen Magen völlig leer von Speise ist, und wie lange Zeit erforderlich, um sich dazu fähig zu machen.

Die Abhandlung hört f. 59% auf mit den Worten: من احبّ أن يفتح الله على قلبه نور الكاككة فعليه بالخلوق وقلة الاكل

F. 59b - 61* leer.

3333. Pm. 9. 8) S. 189-232.

Format etc. und Schrift wie bei 6). - Titel S. 132:

2" الصور النورانية في العلوم السريانية

Versasser fehlt.

الحمد الله خالف الانسان مراة البيان Anfang: وجامع الاعيان وموضوع الرحيم الرحمان كتابه المكنون الخ

Behandelt die verschiedenen Offenbarungsformen, durch welche das Wesen Gottes erschlossen wird. Zuerst: مصورة الله بيخ مصورة البدية, مصورة القدم مصورة رمصان etc. Zuletzt: صورة القدم مصورة الحج , صورة تنزل ذات الانسان , صورة الصوم

فتدلي فكان قاب قوسين :Schluss S. 232 او الدنى فاوحي الي عبده ما اوحي وكذلك قال ادنى ربى فاحسن تاديبي بحمد الله وعونه

3334. We. 1708.

8vo, 17 Z. (Text: c. 16×10cm). — Papier: gelb, stark, glatt.

Stück aus einem Werke, in welchem — vielleicht unter anderem — über die Möglichkeit, Gott selbst zu schauen, gehandelt wird;

es ist hauptsächlich gegen die Ansicht der Gahmiten gerichtet. Dasselbe beginnt: فصل قال المام احمد؛ باب بيان ما حمت الجهيية من قوله الامام احمد، باب بيان ما حمت الجهيية من قوله الي ربّها ناظرة (Sur. 85, 23) قال احمد رق فقلت لهم لم انكرتم ان اهل الجنة ينظرون الي ربهم النخ Schrift: zieml. gross, dick, breit, geläufig, vocallos, fast ohne diakritische Punkte, schwierig. — Abschrift c. 900/1404.

3335. Spr. 845.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titelüberschrift f. 79a:

كتاب التوحيد والمعرفة ويضاف اليهما البصيرة والمكاشفة والمشاهدة والمعاينة والحياة والالهام واليقين والفراسة لانهن من مواريثهما

المعرفة عماد الدين : Dies Stück beginnt f. 79 : وهي نفس القرب والمكاشفة الرخ فصل في عدد المقامات ونبدأ بكتاب التفكّر لانه منبع *f. 83 العلوم والاحوال وهما البصاعة التي يقع بها الاتجار الرخ

لان التفكّر روية الذكر بالتمام: Schluss f. 85° الله واما القامات التي اشار اليها الغزالي فمنها حب الله بطريق الكشف والمشاهدة في دار السلام وهذه تقصى حب الموت وتترك الاختيار لله تم وكمل

Es ist ein Abschnitt aus einem grösseren Werke, und handelt hier hauptsächlich von Gotteserkenntniss und höherer Eingebung.

Abschrift von بالبث بالمحمد بن احمد بن بالبث العمد بن احمد بن بالبث العمد بن العمد العمد

Die Schrift wird gegen Ende des Bandes immer flüchtiger und ist öfters schwer zu lesen. Bl. 85 ist überdies schadhaft und hat einige Löcher.

3336. We. 397.

146 Bl. 8vo, 21 Z. (21³/₄×15¹/₂; 15-16¹/₂×9¹/₂-11¹/₂c¹ⁿ). Zustand: fast nur lose Lagen; ziemlich unsauber. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: brauner Lederdeckel mit Klappe. — Titel und Verfasser f. 2^a:

عتاب نسمات الاسحار في كرامات الاولياء الاخيار لعلى بن عطية بن الحسن المقب بعلوان الشائعي

الحمد لله الذي ايقظ اهل معرفته Anfang: الحمد لله الذي الصالحون من دعائم الدنيا الرخ

Erbauliches Werk des 'Alī ben 'aṭijja elhamawī 'alawān † 986/1629, über die Gnadengaben (حرامات) der Frommen handelnd. Zuerst
bespricht er die Einwürfe, welche dagegen erhoben sind und stellt den Unterschied zwischen
Gnadengaben und Wunderthaten fest. Alsdann
bringt er eine Menge auf den Gegenstand bezüglicher Anekdoten vor. — Das Werk ist in
eine Anzahl (ungezählter) فصل getheilt. Der
eigentliche Anfang ist f.3°: ان الذي نهب اليه اهل الحق والسنة الي ان

Einige Abschnitte:

نبذة من مناقب عمر بن عبد العزيز 16⁴ نبذة من سيرة الحرجاج نبذة من سيرة الحرجاج فصل في الدخول على الحكام وما يترتّب على ذلك من الآثام 23° فصل في فصايل الكعبة المشرفة زادها الله شرفا 15⁶ نبذة في الابدال 45⁶ فصل في طرف من فصل سيد الخلف صعّم 45⁶ فصل في شيء من البدع وفيد فوائد 119⁶ خاتمة مما جب التنبية عليد ان المومن يكون خائفا 138° خاتمة مما جب التنبية عليد ان المومن يكون خائفا 138°

وان يخرجنا من طلمات انفسنا : Schluss f. 1444 وان يفرغ علينا ورجودنا الي فسيح جندة عرفانة وان يفرغ علينا حلل البضا والتسليم

Schrift: ziemlich gross, gedrängt, gewandt, deutlich, vocallos. Stichwörter u. Ueberschriften roth. — Abschrift im J. 969 Ďū'lqa'da (1562) von مامر بن سالم ب

F. 144^b. 145^a ein Stück über die Nothwendigkeit für den Çūfī-Schüler, sich einen guten Lehrer anzuschaffen und die Kennzeichen desselben. — F. 145^b u. 146^a ein Stück über desselben. — wie des ein Stück über بيان طريق تحقيق ذكر الوت في القلب, dass man sich an den Gedanken des Todes gewöhnen müsse, u. s. w.

Spr. 712.

38 Bl. 8vo, 25 Z. (20 × 14¹/₂; 14¹/₂ × 9¹/₂-10^{cm}). — Zustand: die obere Hälfte wasserfleckig; auch sonst nicht überall sauber. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Dasselbe Werk, aber unvollständig. — Titel und Verfasser und Anfang ebenso.

فهنياً لنا اذ جعلنا من الما : Schluss f. 38°: المربع الكريم الشفيق واكرمنا وله الحمد حجم بيته العتيق والحمد لله وحده وصلى الله الخ

Schrift: klein, geläufig, ziemlich deutlich, vocallos. Die Stichwörter roth. Berichtigter Text, aber ohne Hinzuziehung einer anderen Handschrift. — Abschrift im Jahre 1031 Sawwäl (1622) von ندى بروع عبس عبس ألماني المناف

3337. Spr. 147.

Format etc. und Schrift wie bei 22). Die letzten Blätter ausgebessert. — Titel fehlt. Verfasser fehlt; es ist:

عبد القادر بن شيخ العيدروس

هذه الغايدة منقولة من كتاب الزهر الباسم: Anfang من روض الاستاذ حاتم عند الكلام على قوله في المتن و وصل كتابكم فشرح صدر التصوّف ونوّر جهات التعوّف الخ

Ein Stück aus dem Werke الزهر الباسم Bei Gelegenheit der angeführten Stelle des Grundwerkes bespricht 'Abd el qādir ben śeih eleiderüs † 1038/1628 einige Gnadengaben des Çūfi شهاب بن عبد الرحين und behandelt dies Thema an anderen Beispielen weiter.

كما صافح السيد على الهمداني: *Schluss f. 407 الشيخ سعيد الحبشي كما صافح الشيخ سعيد الحبشي رسول الله صغم

3338. Spr. 819. 8) f. 44^a-48^b.

 8ro , 19 Z. $(20 \times 14^{1}/2; 14 \times 9^{1}/2^{em})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb und auch blau, glatt, ziemlich dick. — Titol und Verfassor f. 44^{n} :

الحمد لله رب العالمين والعاقبة : "Anfang f.44 سيّل شيخ شيوخنا للمنتقين . . . وبعد فقد سيّل شيخ شيوخنا . . . شمس الدنيا والدين تحمد بن احمد الشوبري الشائعي . . . ما قولكم رضى الله تعالى عنكم في الاولياء هل لهم وجود وهل كراماتهم ثابتة وهل تصرفهم ينقطع بالموت وهل يمتنع أن يقال لسيدي احمد البدوي واصرابه أنهم أولياء أم يجوز ذلك المخ

Mohammed ben ahmed elhatib essaubari sems eddin † 1069/1659 beantwortet hier kurz eine Anzahl von Fragen, welche die Gnadengaben der Heiligen und die Fortdauer ihrer Persönlichkeit und ihr Weiterwirken auch nach dem Tode betreffen.

نعوف بالله من شرور انفسنا وسيّات: *Schluss f. 48 الله الدن اعمالنا ومعضلات الافعال ولا حول ولا قوّة الا بالله الدن Schrift wie boi 1). — A bachrift im J. 12)0 Ragab محمد بن صالح الكيلاني von محمد بن صالح الكيلاني

3339. Pm. 201.

8vo, 21 Z. (Text: 15¹/2×9^{cm}). — Zustand: zieml.gut. — Papier: gelblich, dünn, glatt. — Titel u. Verf. fehlt; abernach der Inhaltsangabe auf der Rückseite des vorderen Deckels: ويكا كامات الأولياء للسبد احمد الجوي ",

Der Name des Verf. steht auch in der Unterschrift f.64.

الحمد لله الذي شرف اولياء «Anfang f. 54» : الما بعد المحدي في المجلس بانواع الكرامة . . . الوزير الاكرم عبد الرحمن باشا . . . العالمي على كرامات الاولياء وانها هل تنقطع بالموت وان الاولياء هل لهم تصرف في الحياة بعد الموت في البرزج وان من اعتقد ظهور الكرامة لهم بعد الموت الوت الاوت هل يكفئ الموت او التصرف حال الحياة وبعد الموت هل يكفئ

Ahmed elhamawi elhanefi † 1098/1687 behandelt hier, durch die Fragen des Grosswezirs 'Abd errahmän bäsä veranlasst, im J. 1091/1680 die Frage der Gnadengaben der Heiligen, ob dieselben auch noch nach ihrem Tode fortwirken und ob man das glauben dürfe.

ولا يمكن استقصارت وفي هذا : اعلم، القدر كفاية لمن انعن وسلم والله سجانه . . اعلم، القدر كفاية لمن انعن وسلم والله سجانه . . اعلم، Schrift: klein, gofällig, gleichmässig, vocallos. — Abschrift c. 1100/1688.

3340. Pet. 249.

Format etc. und Schrift wie bei 5). - Titel fehlt. F. 2° steht als solcher: كتاب في النبات كراهات الأولياء في الحياة وبعد المات

Verfasser in der Unterschrift angegeben:

ابراهيم بن محمد بن شهاب الدين بن خالد البرماوي خادم الفقراء بالجامع الازهري

الحمد لله الذي وفق العلماء لحل :Anfang المشكلات . . وبعد فقد تكور السؤال عما يتعلق بكرامات الاولياء في الحياة وبعد الممات والتوسل بهم وغير ذلك قديما وحديثا الم

Ibrāhīm ben mohammed ben sihāb eddīn elbermāwi † 1106/1694 behandelt hier, aus derselben Veranlassung, das Thema der vorhergehenden Schrift.

ولا امثاله عن الخوص في هذه: "Schluss f. 176 . . . وحسبنا انسالك وتهوره بمثل نلك والله يقول الحق . . . وحسبنا الله ونعم الوكيل؛ وهذا آخر ما تيسر جمعه بالنقل الصحيح عن أرباب الترجيح والله تعالى اعلم بالصواب التر

3341. We. 1715. 2) $f.6-8^{\circ}$.

8vo, c. 20–23 Z. (21×15; $16^{1}/_{2}$ ×11cm). — Papier etc. u. Schrift wie bei 1). — Titelüberschrift f.6a (nach d. Bism.):

اعلم أن طايفة من عدموا العقل :Anfang وخالفوا النقل عدلوا عن الحق وصدوة الخ

Nachweis, dass die Frommen der Gnadengaben theilhaftig sind, und nicht bloss die Propheten; einem grösseren Werke entnommen.

Daran schliesst sich, vielleicht aus demselben Werke, f. 7b ein Stück an, die Eigenschaften des Çüfis schildernd: ولقد سئلت يوما ولقد سئلت يوما . Es schliesst f. 8a: عن الفقير وما صفته الخ وسلك بنا مناهجهم القويمة ومسالكهم المستقيمة وصلى الله الخ

> Pet. 312, 10, f. 93-96. Format etc. und Schrift wie bei 9.

Einige Beispiele über die Entwicklungsstufen und Bildung und Gnadengaben der Çūfis.

سمعت ابي جدث عن ابيه قال :Anfang خدمت الشيخ الجليل العارف ابا عبد الله محمد ابن احمد البلخي رة ببغداد الخ

3342.

Den ganzen Abschnitt betreffen folgende Stellen, Ucber Gottes Wesen handelt Pet. 684, f. 62b. Ueber Erkenntuiss Gottes Spr. 1108, f. 62b. - Ueber den Wog zu Gott Pm. 214, f. 58. 59. Ueber die drei Offenbarungsstufen Gottes We. 1266, f. 70°. - Von den 7 Standörtern der Çufis ist die Rede Pm. 224, f. 1396. Aufzählung der 46 منازل und مقامات Pm. 654, f. 242bn n. die der 80 مقامات We. 1564, f.63". — Ueber Gnadengaben (كرامات) We.1706, f. 8th u. ff. Spr. 854, f. 172. Dass dieselben auch nach dem Tode fortdauern, Spr. 300, f. 34b. - Vom Lohn der Frommen hier und jenseits Pet. 94, f. 98 ff. - Erleuchtung der Seele durch Anschluss an Gott We. 1381, f. 30⁶—36.

3343.

In dies Fach einschlagende Werke sind noch verfasst von:

- فتور الغيب . t 561/1166, u.d.T عبد القادر الكيلاتي (1
- (2) محمد من ابي القاسم البقالي ابو الفصل (2 + 576/1180, مفتاح التنزيل u. d. T.
- (3) خابد المنعم بن عمر الخالياني (3) + 608/1206 u. d. T. الاشواق
- ر" التجليات .u. d. T. التجليات .t + 622/1226, u. d. T.
- (5) عبد الله بن محمد المَوْجاني النونسي (5) + 699/1299 الفتوحات الربانية .u. d. T

- 6) مرجا بن محمد الملطى زين الدين (6 † 788/₁₃₈₆ التخلي في التجلي u. d. T.
- محمود بن اسرائيل بن عبد العزيز ابن قاضي سماونه (7 † c. 818/1415, u. d. T. الباردات
- احمد بن ابراهيم بن محمد التحلبي ابو در (8 ا دسيه الجال فيما يقال في الحال .1 488/1479 ti. d. T
- 9) خمد بن محمد ابن بلال العلبي (9 + محمد ابن بلال العلبي) (9 ر" الفت والفتوح فيما يتعلق بما نول به الامين والروح
- 10) عبد القادر بي حمد ابن قصيب البان (10 + c. 1040/1630) نبوحات المدينة المنورة .u. d. T.
- 11) مبد الغنى بن اسمعيل النابلسي (11 الفتنج المدنى في النفس اليمني u. d. T. الفتح المكي واللمح الملكي und
- ك" الملكوت. u.d.T. وحمد بن عبد الله الكسائي ابوجعفر (12
- 13) أسمعيل بن هيد الله أبن باطيش الموصلي (13 مزيل الشبهات في اثبات الكرامات .u. d. T.
- 14) تحمد بن محمد ابن سيد الناس اليعرى (14 + ⁷⁸⁴/₁₈₈₈, المقامات العليّة في الكرامات الجليّة n. d. T.
- عبد القادر بن حسين بن على بن مُغَيّرل (15 الكواكب الزاهرة في اجتماع .um 890/1486, u. d. T. الأولياء بسيد الدنيا والآخرة
- ابو الوفاين محمد بن عمر السعدي أبن خليفة الزكي (16 $+ \frac{1010}{1601}$, u. d.T. كحمدينة في مواعظ وكرامات الأولياء
- ميزان الاستقامة .u. d. T. على بن محمد الغزالي (17 لاعل القرب والكرامة
- .السر المصون فيما كرم به المخلصون (18

Aufnahme unter die Cūfis.

3344. Spr. 743.

2) f. 14b-18h.

Formateto, u. Schrift wie bei 1). - Titelüberschrift:

رسالة في فضل الفقر والفقراء

الحمد للم يقول العبد الفقير : Anfang f. 14 الراجى رحمة ربع الجليل القدير لحمد بور محمد بور محمد الطوسى تاب الله عليه سمعت من الشيخ الصالع . . . الحاج احمد بن الحسين بن الحسين قال سمعت من شيخى وقدوتى الشيخ الصالح الناسك عيسى بن الحسن السلفى الكردي المن

Diese kleine Schrift des Ahmed ben mohammed ettüsi elgazzālī † 520/1126 handelt von der Bekleidung Mohammeds - bei Gelegenheit seiner Nachtfahrt - mit dem Gewand der Armen (زيف الفقراء), welches dann allmälig auf Abū 'lqāsim elģoneid übergegangen sei. Die Ueberlieferung dieses Vorganges wird vom Verfasser durch alle Mitglieder bis auf 'Alī ben abū ṭālib zurückgeführt, der ihn von Mohammed selbst gehört habe. Diese Einkleidung des Propheten gilt als Stiftungsact für die Cūfis. — Darauf noch 40 Traditionen über die "Armen" (No.1462). 1.Trad. f.15^a: آل قال رسول الله صعم بعثت لحراب الدنيا ما بعثت قال قال رسول الله صعم بعثت لحراب الدنيا ما بعثت حرمة الفقير المومن خير عند الله من السبع حرمة الفقير المومن خير عند الله من السبع الرسين وجبالها وما ديها والله اعلم وصلى الله المؤ

3345. Spr. 769.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

قال سيدنا وشيخنا الصدر الكبير :Anfang ... السهروردي رحم قال البست الولد الصالح العزيز عز الدين عبد العزيز ابن الامير حجم الدين اسمعيل بن مسلمة خرقة المشايخ الصوفية الخ

Nachdem der Verf., Śihāb eddīn 'omar essuhrawardī † 632/1834, angegeben hat, dass er den 'Abdel'azīz ben ismā'īl ben maslama mit dem Gewande der çūfischen Śeiĥe bekleidet habe und wie er selbst es von seinem Ohm ومناء الله عبد القافي السهروردي und so fort bis auf Moliammed herab bekommen, sagt er, dass jener ihn gebeten habe um eine رصية (Vermahnung). Diese giebt er hier. Sie beginnt f.69b so: الوصية لكن شخص على قدر ما منح من الاستعدادة الم

Aus der Unterschrift geht hervor, dass er diese Schrift in Damask abgefasst hat.

Lbg. 144, f. 89. 96^a.

ابو طاعر محمد بن عالم شيخ المدعة Aufnahme des ابو طاعر محمد بن عالم شيخ المدعة unter die Çūfis, um 640/1242.

3346. мо. 294.

1) f. 1-74: Persisch

2) f. 75 — 96.

8°°, 11 Z. $(17 \times 13^{1}/2; 11 \times 3^{1}/2^{cm})$. — Zustand: wasserfieckig u. abgescheuert. — Papier: gelb, dick, etwas glatt. — Einbd: sehr schadhafter Pappdeckel mit Lederrücken; liegt mit 1) in einem modernen Pappdeckel mit Leinwandrücken.

1) f. 75. Stück eines çüfischen Werkes, worin Mohammed von seiner Nachtfahrt erzählt, dass er im Himmel einen Kasten gesehen, worin die Armuth und der Bettelsack (الفقر والمرقع) eingeschlossen, und dass er diese als Geschenk von Gott für sich und seine Volksgemeinde erhalten habe. Zuerst: عن انس بن مالك رة

2) f. 76—79°. Anfang: الم الحد الله العم وصلى الله ... يقول اضعف عباد الله ... بكر العم وصلى الله ... يقول اضعف عباد الله ... بكر المحد بن البين منير الاسلام ... بحبت الشيخ جلال الدين منير الاسلام ... بعبت الشيخ ... جمال الدين ناصح المسلمين يقول محبت الشيخ ... حمال الدين ناصح المسلمين الاستاذ الخ عن سيد المسلمين .. ورسول ربّ العالمين صلى الله عليه عن سيد المسلمين ... واصحابه الطاهرين اجمعين وسلم كثيرا ... واصحابه الطاهرين اجمعين وسلم كثيرا ... واصحابه الطاهرين احمعين وسلم كثيرا ... واصحابه الطاهرين احمعين وسلم كثيرا ... واصحابه الطاهرين الطاهرين احمعين وسلم كثيرا ... واصحابه الطاهرين الطاهرين احمعين وسلم كثيرا ... واصحابه الطاهرين المعامدة واصحابه الطاهرين المعامدة واصحابه والمعامدة المعامدة واصحابه والمعامدة المعامدة واصحابه واصحابه المعامدة المعامدة واصحابه واصحابه المعامدة واصحابه المعامدة واصحابه المعامدة واصحابه المعامدة المعامدة واصحابه المعامدة المعامدة واصحابه واصحابه واصحابه المعامدة واصحابه و

3) f. 80 (von derselben Hand) Stück aus einem Lehrbrief (اجازة), welcher dem Obigen ertheilt worden. Anfang und Ende fehlen.

Schrift: ziemlich gross, gut, fast vocallos.

ابر عبد الله Lehrbrief des ابر عبد الله عبد الله عبد بن محمود بن عبد المحمد بن محمود بن عبد القرشى التبعى القرشى المحمد بن عبد الجليل عصام الدين عبد الجليل بن محمد بن عبد الجليل ابن ابي بكر بن على السرقندي المرغيناني الرشداني الس المحمد بن على السرقندي المرغيناني الرشداني الس المحمد بن على السرقندي المرغيناني الرشداني السرقندي المحمد بن على السرقندي المرغيناني الرشداني الرسداني المحمد بن على السرقندي المرغيناني الرشداني المحمد بن على السرقندي المحمد بن على السرقندي المحمد بن على السرقندي المحمد بن على المحمد بن عبد المحمد بن عب

5) f. 86b. Lehrbrief, in welchem der Empfänger desselben: أبو ولي على بن سعد الله بن على المحبودي السبرقندي seine Lehr-Erlaubniss von Seiten seines Vaters und die diesem und dessen Vorgängern ertheilten Lehr-Befugnisse aufzählt. Ungefähr vom J. 702/1303, in kleiner gedängter Schrift.

6) f. 876—884. Lehrbrief des محمد بن عمر المدعو بالفقير المحمودي für den obigen (bei 4) genannten 'Içam eddin um 702/1303.

7) f. 88°. 88°. Lehrbrief des شياب الدين für den obigen 'Içam eddin um 702/1308.

8) f. 89^b—92. Lehrbrief des بي محمد بن طاهر النسفى für den الاوقاء (1305).

9) f. 93—96. Anfang und Schluss fehlen; ausserdem ist der vorhandene Text meistens so abgescheuert und beschädigt, dass er sich nicht gunz lesen lässt. Das Ganze scheint gleichfalls eine (längere) Lehrerlaubniss zu enthalten, die sich ein Ungenannter bei 'Içām eddin in Samarqand geholt hat.

10) f. 97, nicht zu der Handschrift gehörig, enthält ein Stück aus dem جامع الفتاري.

3347. Mq. 127. 5) f. 37. 38.

Format etc. u. Schrift wie bei 4). Fast ganz u. gar fleckig. — Titel f. 37a:

جزؤ فيد الاجازة ونسبط الخرقظ للمشايخ الصوفية والمقامت الاربعون الصَوَقَة قدس الدارواحهم اجمعين،

Darüber in der Eeke: اجازة مكية وشامية

الحمد لله الذي جلي صدور : Anfang f. 37b الله الذي جلي صدور الايمان . . . أما بعد فقد جعل الله تبارك وتعالى بلطغه وتواتر آلائه الخ

Aufnahme des ابو بكر الهلتاني und seines Bruders خبود in den Çūfi-Orden mit Ertheilung der أُخْرَقة, durch كن الدين ابو الفتح فيض الله أبو الفتح فيض الله (s. Mq. 127, 12) im J. 702/1808 u. 706/1806.

Autograph des الملتاني vom Jahre 785/1334.

3348. Mq. 127.

Format etc. und Schrist wie bei 7). - Titel f. 74° oben in der Ecke:

نسبة خرقة التصوف

und ausführlicher daselbst oben: نسبة الخرقة لاهل الخرقة وانتسابهم الى المتابعة بالمبايعة بالمبايعة العرقة وانتسابهم الى المتابعة بالمبايعة Verfasser: s. Anfang.

قال الفقير ... أبو بكر الهُلْنانى :Anfang ... اعلموا اخوانى أن الخرقة أربيعة أقسام خلة ورافة وقربة وتجريد اخذتها من نفظة الخرقة فهي البعة احرف خاء وراء وقاف وتاء النخ

Nachdem der Verf. von cufischem Standpunkte aus die Bedeutung des Cufi-Kleides in zweifacher Weise erklärt, auch über Aufgabe und Stellung des Lehrers in Bezug auf den Schüler gesprochen, beginnt f. 74^b das eigentliche Werk (nach dem Bismillah) so: الذي جلى صدور المومنيين بنور الايمان النخ اللي جلى صدور المومنيين بنور الايمان النخ (ganz so wie bei 5) f. 37^b).

Hier spricht der Verfasser ausführlich über die Bedingungen und Erfordernisse zur Aufnahme unter die Çüfis und speciell über die Vorstellungen und Vorschriften, die er dem سعد الدين مسعود بن محمد بن علي الهمداني gemacht, der sich an ihn um Aufnahme gewandt hatte. Die Aufnahme fand statt im J. 736 Rab. I (1335), und nun giebt der Verf. die ganze Reihe der Aufnehmenden und Aufgenommenen, von ihm selbst an [im J. 706/1806 (oder vielmehr im J. 702) zu Multün durch الدين ابو الفتح فيص الله بن محمد بن زكرياء القرش اللتاني bis zurück auf Mohammed selbst. — Schluss f. 78b:

Vom Verfasser geschrieben im J. 741 Ramadan (1841) in Elqähira.

3349. Mq. 127. 13) f. 79, 80.

Format etc. und Schrift wie bei 12). - Titel f. 79a (in grosser Schrift):

ذكم الذكم الأكبر بالسند العالى الاكبر لذاكر الذكر الاكبر ولذكر الله اكبر وهو ذكر الله الاكبر

und f. 79a die Ueberschrift (und ebenso 78h, 8):

نسبغ الذكر الاكبر ولذكر الله أكبر لا اله الا الله Verfasser (nach f. 80s, 19):

ابو بكر الملتاني

الله جل جلال الله وعم نوال :Aufang الله لا الدر الارالله الخمدا رسول الله من التم لقي ذكر الله لا الم الا الله محملًا رسول الله أبا بكر وعمر وعثمان وعليها . . . ثم لقن ابو بكر الم

Derselbe Verfasser zählt hier die ganze Reihe derer auf, die bei der Aufnahme unter die Cūfis einander die Formel des Dikr mitgetheilt haben. Der Verfasser empfing sie ركن الدين ابو الغشم فيض الله الملتائي von im J. 702/1808 und von ihm erhielt sie wieder سعد الدين مسعود بن محمد بن على الهمداني im J. 736 Rab. I (1335). - Schluss f. 80b: باحسان الى يوم الدين والحمد لله . . . والسلام على رسوله . . . وعلى التابعين لهم باحسان الى يوم الدين؛ Autograph vom J. 741 Ramadan (1341) in Elgabira.

3350. ма. 121.

349 Seiten 8vo, c. 20 – 28 Z. $(18^3/4 \times 13^3/4)$; 14 – 16¹/₂ ×10-111/2cm). - Zustand: ziemlich gut. - Papier: gelb, glatt, stark. - Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. - Titel Seite 1:

مجموع عجيب وكتاب غريب فيه فوايد لا تحصى ومهمات جب ان تستقصى وهو خط العلامة أبراهيم بن على بن احمد بي بريد الديري القادري،

Der Sammler und grossentheils auch Schreiber dieses interessanten Bandes ist Ibrāhīm ben 'alı ben ahmed elhaleb*ı eddeir*i elqadiri borhan eddin abu ishaq ibn boreid, geb. 816/1418, gest. 880/1475.

HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

1) Anfang S.2: الحمد لله رب العالمين وصلى الله . . . إما بعد قال شيخنا الجامع السند الحدث . . . ابو محمد عبد الله جمال الدين أبن الامام العلامة الصدر الرئيس مقدم اهل الفتوى والتدريس ابي الحسن على علاء اللين بور ابي عبد الله محمد شمس الدين بور ابي الحسن على نور الدير الحنبلي العسقلاني الكناني رة ورحم سلفه

Selbstbericht des 'Abdallah ben 'ali ben moh. ben 'alı el'asqalanı über seine Aufnahme in den Stand der Çūfis, nebst Angabe von der Aufnahme seiner Meister zurück bis auf den Anfang, und von seinen Lehrbefugnissen. Die-صدر الدین محمد بن محمد بن selbe geschah durch im Jahre 752/1351 und محمد بن ابراهيم الميدرمي فتنح الدين ابو الحرم محمد بن محمد بن محمد u. A. Er führt zuletzt eine القلانسي الحنبلي grosse Anzahl von Männern an, die er persönlich gekannt hat (ورايت) und sagt, er habe deren noch einmal so viel aufführen können.

Schrift: ziemlich gross, geläufig, kräftig, mit einem breiten dicken Zug am Ende jedes Wortes, vocallos. - Ab-ابراهيم الديري schrift im J.868 Gom.I (1464) von obigem

- 2) S. 19. 20. Zeugniss über die Aufund seines ابراهيم الديري und seines -in die Ge ابو بكر محب الدين محمد Sohnes meinschaft der Çüfis, von ابراهیم بی نصر الدین احمد بن محمد بن ابي الفتح هاشم الكنائي الحنبلي im J. 868 Gom. I (1464) in Elqahira.
- 3) S. 21-154. Eine grosse Anzahl von Excursen (فايدة) fiber allerlei Punkte aus den theologischen Fächern, aus verschiedenen Schriftstellern entlehnt, meistens von grösserem Umfang; darunter S. 86-144 Auszüge aus dem Commentar des Zein eddin el'iraqi + 806/1408 zu dem Traditionswerk des Ettirmid'i + 279/892.

Vor Seite 21 fehlen (ein oder) mehrere Blätter.

برفان الدين S. 155. Aufnahme des ابراهيم بن محمد بن خليل الحلبي القوف † 841/1437 unter die Çūfis. Die Reihenfolge der Meister geht zurück bis auf 'Aïśa. Eine zweite Reihe beginnt mit der Aufnahme durch جلال الدين ايو محمد عيد الله بن البسطامي im J. 782; sie bricht ab bei dem الشيخ عبس weil der Verf. sie augenblicklich nicht weiter weiss (ولم يحضرني الآن لها اتصال سلسله في لبسها).

- 5) S. 156—164 oben. Excurs (فايدة) aus رفايدة) (nicht bei HKh.), dem Werke des الموايق صدقة بن عمر بن عمر العادلي الشانعي الشانعي الشانعي (سس محمد العادلي السانعي (سس محمد العادلي العادلي العادلي (سس محمد العادلي العادلي العادلي العادلي العادلي العادلي العادلي العادلي (سس محمد العادلي ا
- 6) S. 164 oben bis 165. Biographischer Artikel über مرب عمد بن على بن ابراهيم بن عمر بن على . . . البدري البدري وقل بن عمر بن على . . . البدري geb. 696/1200, † 675/1276, entnommen der Handschrift des الحافظ تقى الدين المقيزي † 845/1441.
- 7) S. 165—168: 17 Z. (Text: 121/2×11^{cm}). Excurs über den höheren Sinn [حكمة] der Nachtfahrt Mohammeds, in 11 Sätzen (قول).
- 8) S. 170—206. Hauptsächlich ein langer Excurs über die verschiedene Behandlung des Bismilläh, aus dem شرح المهذب des Ennawawi.
- 9) S. 207—214. Ein für Mehrere zugleich, u. A. ابراعيم بن احدد الباعوني † \$70/1465, ausgestelltes Zeugniss über Aufnahme unter die Cufts und über ertheilte Lehr-Erlaubniss Seitens einer Menge von Cufts und Gelehrten. Das Lehr-Patent betrifft hauptsächlich theologische Werke, insbesondere das Traditionswerk des Elbohari. Zugleich wird die Liste der Vorgänger in der Aufnahme und Lehr-Erlaubniss mitgetheilt. Der Anfang und das Ende fehlen.
- 10) S. 215-221. Gutachtliche Aeusserungen Verschiedener über allerlei theologische Fragen.
- aus dem فوايد) aus dem كا الترغيب والترهيب والترهيب والترهيب والترهيب والترهيب والترهيب والترهيب الشافعي عبد الله بن سلامة المنذري الشافعي عبد الله بن سلامة المنذري الشافعي أو 655/1257 (nach der Angabe auf S. 225 Mitte). Der Abschreiber بن احمد بن احمد بن العمري الحنفى العمري الحنفى hat das Werk bei mehreren Gelehrten gehört, die er aufzählt, und zwar um etwa 860/1456.

- 12) S. 230-256:
- a) Beantwortung einer von دمال الحدين ابن الزملكان († 127/1327) aufgeworfenen, das Kriegsrecht betreffenden, Frage durch تقى الحدين أبدى تيمية
- b) S. 239 ff. Ueber die rechtlichen Ansprüche der Juden auf einen Tempel und dessen Grund und Boden etc., durch البن تيمية
- c) S.244. Ueb. die Erbauung eines Judentempels in einer Stadt (من الاربان), durch denselben.
- d) S. 245 ff. Von der Unzulässigkeit, Judentempel in moslimischen Ländern zu errichten.
- e) S. 254. 255. Ueber Zugeständnisse, welche Omar den Juden und Christen in Betreff ihrer Gotteshäuser gemacht.
- 13) S. 257—274. Auszuge aus dem الروستيون † 665/₁₂₆₆.
- الى كالمناكر على الصارخ في وجدة الصائح الى كالمناكر على الصارخ في وجدة الصائح الى كالمناكر على الصارخ في وجدة الصائح الملاء سيدي ... ابي عبد الله كحمد بن النعان الفاسى (lebt um 630/1283).

 Anfang S. 276: موسى بن النعان الفاسى المعالم السر والاعلان ... Anfang S. 276: المعالم السر والاعلان المعالم المع
- 15) S. 289—294. Titel:
 ريحان القلوب في التوصل الى الحبوب
 Spr. 882, 1. Ist nur etwa 2/8 vorhanden;
 bricht ab im Abschnitt التلقين mit den Worten:
 الشيخ شمس الدين ابي عبد الله تحمد بن الشيخ ابي عبد
 الد محمد بن عبد الله الدمشقى القادري اعزه الله تعالى الد تحمد بن عبد الله الدمشقى القادري اعزه الله تعالى الد
- 16) S. 295—320: 11 Z. (Text: 11×7¹/2ºm). Bruchstück ohne Titel, Anfang und Ende. Im Anfang fehlen 90 Blätter. Stück aus einer Sammlung von Stellen aus Briefen oder bisweilen auch aus anderen Schriftstücken, in

Reimprosa. Die meisten Stücke sind kurz und tragen die Ueberschrift: من رهده (oder من رقعة).

Nach S. 295 oben am Rande rührt die Schrift her von المن المجر العسقلاني, d.h. أبن المجر شارح البخاري † *55/1448. Sie ist ziemlich gross, gewandt, etwas in einander gezogen und oft schwierig zu lesen, etwas vocalisirt. (S. 315—320 beim Paginiren ausgelassen.)

17) S. 322—326. Verschiedene Excurse, besonders aus dem و الكبري الكبري الدين الدين ابن رجب † ⁷⁹⁵/1898 und aus dem كا رموز الكنوز في تفسير الكتاب العزيز عز الكبين ابو محمد عبد الرزاي بن رزت الله بن عبد الرزاي بن رزت الله بن (gest. um 660/1262).

18) S.327-340. Titel: الاحكام السلطانية We. 1258. Bricht gegen Ende des 1. Kapitels ab mit den Worten: على حكم النسب فلم على حكم النسب فلم يعدد التهمة طريقا الى امامتم ولا سبيلا الى معارضته

ع (فوايد) aus verschiedenen Büchern, besonders aus dem († 672/₁₂₇₈) علية الأولياء aus ; علية الأولياء aus ; ك⁴ مَشْيَخَة ابن الصيقل (S. 343. 346) und (S. 344) aus احياء العلوم.

3351. Spr. 882.

107 Bl. 8vc, 15 Z. (18 × 13²/₃; 14¹/₂ × 10¹/₂-11^{cm}). — Zustand: nicht völlig sauber. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titel f. 1^b:

كتاب ريحان القلوب في التوصّل الى المحبوب تفاؤلا من علام الغيوب واعلاما بانكشاف الحجوب

ebenso im Vorwort. - Verfasser f. 16:

جمال الدين ابو المحاسن يوسف بن عبد الله بن عمر بن خصر الكوراني التمليجي

الحمد الله مانيج عطائه وكاشف : Anfang f. 1b غطائه . . . وبعد فإن بعض الاحداب الحبين . . . سالى ان اذكر لهم شيئا من اشراط التوبة ولبس الحرقة الض

Ueber Belehrung und Aufnahme des Schülers unter die Çūfis, von Jūsuf ben 'abd alläh ben 'omar elkaurānī ettamlīģī ģemāleddīn, im J. 769 Śaw. (1368) (nach f. 7ª, 6) noch am Leben.

زباب في بيان كيفية عمل المريد التايب الي الله 1.2° 3 المحد تلقين 50 ; لبس الحرقة 40 ; كيفية اخذ العهد 30 . دصل في اداب الذكر وما يراد منه 70 ; الذكر لا اله الا الله

كما حث عليم صعّم بعبادات : Schluss f. 11 المجادات عنى شهرتها عن ذكرها هاهنا والحمد لله المج

Schrift: ziemlich gross, geläufig, unschön, deutlich, vocallos. — Abschrift c. 800/1391.

Diese Schrift und andere des Verfassers sind von seinem Sohne redigirt: er redet von dem Verfasser in der 3. Person, mit den üblichen Lobeszusätzen, z. B. f. 5^a, 2. HKh. III 6751.

3352.

Dasselbe Werk ist enthalten in:

1) Spr. 845, 2, f. 84-45*.

Format etc. und Schrift wie bei 1.

Das Stück steht auch Spr. 882, f. 14^b, 1 bis f. 16^b, 2 für sich; aber die Stelle f. 14^b, 6 bis f. 15^a, 15 fehlt in Spr. 845, 2.

2) We. 1713, 10, f. 80-88a.

8°°, 19 Z. (18×13¹/4; 12×8Ч₂°m). — Zustand: nicht recht sauber, dabei fleckig.— Papier: gelb, glatt, zieml.dünn.

Titel, Anfang u. Schluss ebenso. Verf. fehlt. Auf den Schluss aber (f. 85^b, 15) folgt unmittelbar, wie zum Werke gehörig, etwas abgekürzt, das Stück, welches Spr. 882, 3 besprochen ist, und die Schrift gegen den Philosophen, f. 86^a, 6 bis f. 87^a; dann f. 87^b, 1 ff. das in Spr. 882, 2 besprochene Stück, das anfängt:

Schrift: klein, fein, gefällig, gleichmässig, fast vocallos. — Abschrift c. 1100/1688. — F. 88^b. 89 leer.

3) Pet. 690, 2, f. 18-23*.

Format (19 Z.) und Schrift wie bei 1. — Zustand: lose im Einband, nicht ganz sauber. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt.

Titel f. 18° (von späterer Hand) u. Anfang ebenso. Schluss (abweichend) f. 23°: يا انسان الله اعلم عرف نفسك تعرف ربك فتماوت ممتثلاً بقوله والله اعلم عرف نفسك تعرف ربك فتماوت ممتثلاً بقوله والله اعلم علم المهادة الله اعلم عرف نفسك تعرف ربك فتماوت ممتثلاً بقوله والله اعلم عرف المهادة الله اعلم عرف المهادة الله المهادة الله المهادة الله المهادة الله المهادة اللهادة اللهادة

4) Mq. 121, 15, S. 289-294.

Dasselbe Werk, aber nur etwa ²/₈ davon vorhanden.

5) Spr. 882, 3, f. 13^b—16^b, 2.

Format etc. u. Schrift wie bei 1. - Ohne Ueberschrift.

Ein Stück desselben Werkes. Anfang: واعلم ايها المريد الصائف ان امهات حجبك عن مطلوبك عشر خمس ظاهرة السمع والبصر الج

Die 3 ersten Zeilen des Stückes finden sich in Spr. 845, 2, f. 41^b, 13—16. Das Folgende, daselbst nicht vorhanden, ist als weitere Ausführung desselben anzusehen; woran sich dann die kleine Gegenschrift (gegen die Ansichten eines Philosophen) schliesst, f. 14^b, 1 bis f. 16^b, 2 (= Spr. 845, 2, f. 43^b—45^a).

3353. Lbg. 307.

20 Bl. 8vo, 17 Z. (18¹/₃ × 13¹/₂; 13¹/₂ × 9¹/₂^{cm}). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ganz sauber. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel f. 1^a (und in der Vorrede f. 2^b und am Schluss):

ك" نرغيب المتحبين في لبس خرقة المتميزين Verfasser f. 1": البع الله الطليلاني القادري

الحمد لله الهادي العزيز الذي :Anfang f. 1b والحمد لله الهادي العزيز الذي ويعد فقد جرت قديما وحديثا عادة كثير من اعيان العارفيين الح

Ueber die Einkleidung und Aufnahme unter die Çūfis, mit besonderer Rücksicht auf die zu dem Çūfi 'Abd elqādir elkīlānī † 561 Rab. II (1166) in Beziehung Stehenden. Der Verfasser giebt f. 18° die Reihe der ihn Einkleidenden zurück bis auf jenen. Dabei nennt er sich: عبد الله الطَلْيَانِي. Am Ende verknupft er damit Ermahnung und Gebet.

واجعلنا جبيعا محاتين فيك : Schluss f. 20° واجعلنا جبيعا محاتين فيك الكلامي متعاونين على ما يرضيك الكلام على كل شيء قلير كا Vollendet im J. 813 Sa'bān (1410).

Schrift: ziemlich gross, gewandt, deutlich, etwas vocalisirt. Stichwörter roth; am Rande oft Berichtigungen und Zusätze. — Abschrift im J. 818 Śawwāl (1415). — Collationirt vom Verfasser.

Lbg. 607, 3, f. 37. Die Aufnahme des عبد الرزاق بن حهزة بن على الواعظ الحنفي im J. 825/1422 unter die Çufts (نسبة الحرقة).

3354. Pm. 243.

Format etc. u. Schrift wie bei 5). — Titel fehlt. Er ist nach dem Inhaltsverzeichniss f. 1a;

مكاتبة ابن زروق الي كافة الفقراء Verfasser: a. Anfang.

من عبد الله الفقير الي رحمته Anfang: من عبد الله الفقير الي رحمته Anfang: الله الله الله السادة الله الفقراء . . . اما بعد فقد بلغنا منكم كتاب يتصمن كمال الوداد الله فقد بلغنا منكم كتاب يتصمن كمال الوداد الله

Schreiben des Ahmed elburnusi zarrūq elfāsī † 899/1493 (No. 2239) an die Çūfīs überhaupt und speciell an 'Abd allāh eççafrāwī und
'Abd elmelik ben abū sa'īd, in welchem der
Verfasser ihren Wunsch, er möge den und den
in den Orden der Çūfīs aufnehmen, als nicht
von ihm abhängig ablehnt, dagegen ihnen vorschreibt, welche 5 Eigenschaften dazu erforderlich seien, und des Weiteren darüber spricht.
Er fügt schliesslich eine محرف المواجعة الله الخرى جعل الأولياء صفوة خلقه الله الخرى عليهم ولا هم حجزنون

F. 77^b eine Stelle aus المنس الكبري des الشعراني des المنس iber das persönliche Erscheinen des الخصر.

3355. Lbg. 705.

133 Bl. 8°°, 23 Z. (21²/3 × 15¹/2; 16 × 9²/3°cm). — Zustand: sonst ziemlich gut, doch ist die dicke Schrift durch das Papier durchgeschlagen. Der Rand nicht ohne Flecken. — Papier: gelb, stark, wenig glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel fehlt; nach der Angabe von späterer Hand auf f. 1°a:

يقول العبد . . . الحمد المدعو : Anfang f. 3b جلال الدين البن المرحوم محمد خبر الدين الكركى الشافعي . . . الحمد للم الذي نشر الوية العارفين . . . وبعد فلما صح النقل عن سيدنا رسول الله صعم انه قال طوبي لمن رآني الخ

Unter Anlehnung an Sura 7, 25, an die Aussprüche Mohammeds und Anderer bespricht Ahmed b. mohammed elkereki gelal eddin. um 900/1496 am Leben, die Bedeutung des Gewandes (نخرقة), welches der in den Cuft-Orden Eintretende anlegt, sagt, dass es ihm das Streben nach Gottes Nähe und zu seinem vor ihm zu Gott gelangten Lehrer der Cufik verleihe, nebst anderen besonderen Vorzügen, und beginnt dann f. 8ª die Aufzählung der Männer, die ihn in die Gemeinschaft der Cüfis aufgenommen haben, mit Fortführung der Reihe der Aufnehmenden bis auf Mohammed zurück, oft mit Angabe von Jahreszahlen und Lebensnachrichten. Ihn selbst hatte aufgenommen: محمد بن علی بن ابی بکر بن احمد بن ابراهیم الصديقي البكري الشافعي شمس الدين ابو عبد الله im J. 855 (nicht 955, wie mit Zahlen dasteht).

Alsdann spricht er f. 24^b ff. davon, welchen Einfluss die Anlegung des Gewandes auf den Empfänger in der Stellung zu Anderen mit sich bringe; ferner von den verschiedenen Arten der Lehrer, deren er 6 aufführt, von ihren verschiedenen Lehr- und Andachtswegen (مسلك), von den Erfordernissen ihres Berufes und ihrer Stellung zu den Schülern u. den Aufgaben dieser.

In dem Anhang (تذبيبان) f. 30; handelt er in dem Vorwort davon, welchen Weg zur Flucht vor dem Bösen und der einstigen Strafe die auserlesensten Frommen eingeschlagen haben, und bespricht dann 70 Punkte (فايده), auf die es ankomme, mit speciellen Erläuterungen. Zuerst التصوف u. s. w. Der letzte (70.) Punkt ist f. 45°: فصل الفقر على الغنا على الغنا على الغناء ع

المتبعين لستنه بجاهه وحرمته: Schluss f. 46b وآله وصحبه وعترته وحسبنا الله وكفى وسلام علي عباده الذين اصطفى وصلى الله الخ

Nach der Unterschrift vollendet im J. 900 Ramadān (1495).

Schrift: ziemlich gross, dick, deutlich, gleichmässig, vocallos. Die Stichwörter roth, aber nicht recht erkennbar. — Abschrift c. 1900/1785. — Collationirt.

3356.

1) Spr. 2005, f. 624-63b.

Die Aufnahme des الدرويش حسين بن بي الشطارى † 1121/1709 in den Çūfi-Orden: von ihm selbst berichtet. Zuletzt noch einige kleine Gedichte desselben.

2) Lbg. 819, 38, f. 147-148.

8°°, 25 Z. $(21 \times 15^{1}/2; 16 \times 7^{1}/2^{\text{cm}})$. — Zustand: gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Titel fehlt.

الحمد لله الذي تقرب الي : Anfang f. 147b فقد قلب العارفين بجميل اللطف . . . أما بعد فقد احد فرع الشجرة التقيّة الخ

Aufzählung der Reihenfolge (سلسلنه) derer, welche in den Çufi-Orden getreten und die Förmlichkeiten beim الذكر von ihren Vorgängern erhalten haben, von المعد البكرى الصديقى † 1128/1716 an bis herab auf Mohammed.

Schrift: ziemlich klein, gefällig, gleichmässig, vocallos. - Abschrift um 1150/1727.

3) We. 1706, 1, f. 7*.

Angabe über die Aufnahme des محبث بن عقبلة † 1150/1787 in den Çūfi-Orden und Zurückführen der Reihe der Aufnehmenden bis auf Mohammed.

3357. Pm. 216.

111 Bl. 8vo, 19 Z. (213/4 × 151/2; 16 × 91/2^{ran}). — Zustand: zieml. gut; am Rande zum Theil etwas wasserfleckig. — Papier: gelblich, glatt, stark. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel f.1^au. auch im Vorwort f. 8^b:

النصحة السنية في معرفة آداب كسوة الخلوتية

Vorfassor fehlt. Er ist nach f. 55^a u. 107^a derselbe, welcher Pm. 216, 2 (und 5) verfasst hat; er heisst also nach f. 89^a:

الحمد لله الذي خلع على من Anfang f. 1b: ارتضاه خلع القبول . . . وبعد فاعلم من الله عليك حسن الفهم . . . ان اللباس على قسمين طاهر وباطن

Ueber das Verfahren bei Einkleidung derer, welche in die Sekte der Halwatier (von den Çūfis) eintreten, von Muçtafā ben kemāl eddīn elbekrī ecciddīqī elhalwatī † 1162/1749. Er hat ziemlich oft eigene Verse eingestreut.

والله المرجو أن ينفع بها من طالعها :Schluss أوالله المرجو أن ينفع بها من طالعها الحنان المنان '

Schrift: ziemlich gross, etwas rundlich, vocallos. Stichwörter (und Ueberschriften) roth. Der Text in rothen Doppellinien eingerahmt. — Abschrift im J. 1177 Ragab (1764) von حمد الرفاعي عمر الرفاعي

We. 413, f. 71^b giebt eine Reihe (سلسلة) der Çūfis, von obigem Muctafā aufwürts, welche einander in ihren Stand aufnahmen; und f. 72^c desgleichen (سلسلة شاذلية), von حمد عبد عبد الرحمي الناجي الله بن محمد بن جيبي بن عبد الرحمي الناجي um 1200/1785, aufwärts bis auf

3358. We. 1702.

Kl.-8vo, 12-13 Z. (15²/₃×10¹/₂; 11-12×7^{cm}). — Zustand: unsauber u. fleckig, besonders an der oberen Ecke. — Papier: gelblich, zieml. stark u. glatt. — Tite lüberschrift:

لله رب العالمين وصلى الله ... أما بعد Anfang: لله رب العالمين وصلى الله ... أما بعد وي عن جعفر الصادق انه قال اذا سالوك بِكُمْ شدّ الاستاذ الدرويش فقل في ثمانية مراتب الاول الرصا الدر

Behandelt gewisse Ceremonien bei der Aufnahme in den Çūfi-Orden. Ist hauptsächlich in Frage und Antwort.

ولا يكون كذابا ولا مغتابا ولا كثير : *Schluss f.164 الأعدال في لسانه وبحول وجهه عن جراير الشيطان تن

Schrift: ziemlich gross, gewandt, fast vocallos. — Abschrift (nach f. 106*) im J. 1253/1837.

Vgl. We. 1732, 2.

3359.

1) We. 1735, 8, f. 100°-101°.

Format etc. und Schrift wie bei 7). — Titel fehlt.

Anfang: اعلم ان الله سجانه وتعالي اعطي Anfang: النوبة والتلقين والبيعة والعلم وخرقة الوحي والنبوة الى امين وَحْيه الرباني جبريًل الخ

Liste der Fortpflanzung der göttlichen Offenbarung von Gott an Gabriel — an Mohammed — an 'Alt — Hasan elbaçri . . . bis herab auf Ahmed ben muçtafā und Ismā'il errūmī.

2) Pm. 199, 13, f. 2336-238 (8vo).

Titel fehlt. — Verzeichniss derjenigen angesehensten Çūfis, welche einander direct in die çūfische Lehre einweihten, nebst Angabe einiger Schüler von Einzelnen und auch deren Weiterübertragung der Lehre an Andere. Jeder dieser Namen ist in eine Art Kreis eingeschlossen. Es beginnt: من الله تعالي الي جبريل عم الله تعالي الي جبريل عم Dann beginnen die Kreise, die durch Striche mit einander in Verbindung stehen; zuerst على الي سيدنا على u.s.w. Die letzten sind: الشيخ ابراهيم بن ادريس الجلبي الحلبي الحليي الشيخ حمد بن مغلباي الحلبي الحليي.

Schrift: ziemlich gross, flüchtig, vocallos. — Abschrift c. 1200/1285.

3360.

1) Mq. 658, f. 464b-473a.

Excurs über den Eintritt in die Sekte der halwatischen Çūfis: "فَذَكُر احْذُ الْعَهِدُ بِطْرِيقَ الْخُلُوتِيّ Dieselben leiten sich her von تحمد الخُلُوتِيّ; sie heissen auch الْقَرَبَاشُلِيّة, von 'Alt efendt qarabāś, einem ihrer Hauptstifter, und zwar speciell so eine besondere Sekte unter den Halwatiern.

2) Mq. 118, f. 75b. 76a.

Zwei Aufnahme-Zeugnisse in den Orden der جمال الدين محمد بن بدر الدين المنشى, an النقشبندية und (f. 77b) an منصور بن محمد المغربي المراكشي ausgestellt.

3) We. 396, f. 1b. 2a.

Einige Ansprachen, darunter eine bei Aufnahme unter die Çūfis und beim Anziehen ihres Gewandes.

Ueber Aufnahme und Einkleidung handelt Pet. 601, f. 1^a. Spr. 550, f. 23^b. — Ein Verzeichniss der von 'Alt und Selmän elfärist Eingeweihten (المشدودون) in We. 1664, f. 97^b-99.

3361.

Hieher gehören die Schriften von:

- 1) جنصر القواعد الوافية في اصل حكم خرقة الصوفية في اصل حكم خرقة الصوفية
- براهيم بن على بن احمد أبن بُرَيْد القادري (2 u.d.T. مفاتي المطالب ورقبة الطالب. (vgl.No.3350).
- نابن طولون † 958/1646, عمد بن على الدمشقى ابن طولون (u. d. T. افادة الشيوخ لطهارة الجوخ
- 4) حمد بن محمد بن احمد المتبولي + 1008/1594,
 u. d. T. نيل الاهتداء في فصل الارتداء
- 1088/₁₆₂₈, عبد القادر بن شيخ بن عبد الله العيدروسي (5) u. d. T. الفنوحات القدسية في الخرقة العيدروسية
- شيخ بن عبد الله بن شيخ بن عبد الله العيدروسي † 1041/1631, u. d. T. السلسلة في الخرقة الشريفة

6. Gottesfreunde und Geheimbündler.

3362. Lbg. 705. 2) f. 49-90.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titel u. Vers. 1.49a: 5" الفتح الذوق في الكلام على بعض كرامات سيدي ابراهيم الدسوقي

لاحمد بن محمد الكركى الشافعي البرهاني جلال الدين ابي العباس

الحمد للم الذي اشرق نورة : Anfang f. 49b في قلوب اوليائه . . . أعلموا . . . أن العبد لو اعطي بكل حرف من القرآن الف فهم الخ

Unter Bezugnahme auf die Stelle Sura 10, 63—65, die als Kernpunkt des Glaubens bezeichnet wird, erörtert Ahmed ben mohammed elkereki geläl eddin, um ⁹¹²/₁₅₀₆ am Leben, das Wesen des الراحة, des Gott Nahestehenden, sein Verhältniss zu Gott, seine Aufgaben und Pflichten, und stellt dann f. 55^b als Beispiel eines solchen den Ibrähim eddasüqi

(ابراهيم بن عبد العزيز الدسوقي القرشي الشائعي بن ابي المجد) برهان الدين ابو العينيين بن ابي المجد) geb. 653 Śa'bān (1255), gest. 696/1297, hin, mit allgemeinen Erörterungen und Beibringung einer Menge Züge auch aus dem Leben anderer Çüfis.

من الذين انعم الله عليهم من النبيين: *Schluss f.90 والتعلق من الذين الشهداء والصالحين وحسن اولائك رفيقا *Vollendet im J. 912 Śa'hān (1506).

3363. Spr. 1958.

16) f. 272⁶ - 279⁶.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Ueberschrift: دنيا المُتَّجَلِي في تَطَوِّرِ الوَلِي، تاليفشيخ الاسلام حلال الدين عبد الرحمن السيوطي رحمه،

الحد لله وسلام على عبادة الذين اصطفى : Anfang رفع التي سوال في رجل حلف بالطلاق أن ولي الله الشيخ عبد القادر الطحطوطي بات عندة ليلة كذا فحلف اخر بالطلاق أنه بات عندة في تلك الليلة الخ Erörterung der Frage, ob ein Gottesfreund an 2 Stellen zugleich sein könne? Aus Anlass eines Falles, da 2 Männer schworen, den frommen Ettahtūti (oder Ettanhatūti) in derselben Nacht zum Besuch bei sich gehabt zu haben, von Essojūti † 911/1605 verfasst. Dasselbe Werk führt auch den Titel:

[القول] المعتلى في تعدد صور الولى

Das Ende scheint zu fehlen. Das hier zuletzt Vorhandene ist: التطوّر باطوار مختلفة بعالم المثال وبنوا عليه المثال واستانسوا بقوله تعالى فتَمَشَّلَ لها بشراً المثال واستانسوا بقوله تعالى فتَمَشَّلُ لها بشراً المثال واستانسوا بقوله تعالى فتَمَسَّلُ لها بشراً المثال واستانسوا بقوله تعالى فتَمَسَّلُ الها بشراً المثال واستانسوا بقوله تعالى فتَمَسَّلُ الها بشراً المثال واستانسوا بقوله المثال واستانسوا بقوله تعالى فتَمَسَّلُ الها بشراً المثال واستانسوا بقوله تعالى فتحد المثال واستانسوا بقوله المثل المثال واستانسوا بقوله المثل المثل المثل واستانسوا بقوله المثل المثل

3364. Lbg. 554. 6) f. 45-53.

8°°, 25 Z. (19×14; 15×10-11°°). — Zustand: etwas fleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Titel f. 45° und im Vorwort:

الحمد لله المتفصل من خزاين : Anfang f. 45^b . . أما بعد فأن بعض كرمه وجوده خلف العقل . . أما بعد فأن بعض المحصلين وهو المسمي بعبد الرحمن الملقب بحلال الدين زعم أنه سئل عن مسئلة النخ

Alimed ben liagar elheitemī † 978/1565 wendet sich hier gegen die soeben besprochene Schrift des Essojūtī. Der Vers. erörtert bei seiner Widerlegung namentlich den Punkt, dass der richtige Heilige nicht an Einen Ort gebunden sei, woher denn auch die cüsischen الدال (vom Wechseln des Ortes) ihren Namen hätten.

والعلق عليها كالرسل للملك والعلو: "Schluss f. 53 عليها والموتى كالجند فتامل انتهي فهذا ما يسره الله . . . ثم اشياء اخر تركتها خوف الصحر وحسبى الله الح

Schrift: klein, gefällig, gleichmässig, vocallos. — Abschrift i.J. 1134 Gom. (1722).

F. 51 beim Zählen übergangen.

3365. Lbg. 684.

57 Bl. 8°, 15 Z. (15°/4×11; 11×6°m). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Einband: Lederbd mit Klappe. — Titel f.1°u. im Vorwort f.1°;

الرسالة الحمدية في الردّ عن السادة السعدية

الحمد لله رب العالمين والصلاة :Anfang f.1 الم رب العالمين والصلاة :.. أما بعد فهذه رسالة تتعلق بسند السيد سعد الدين الجباوي وبعض مناقب له الخ

Nachdem der Vers. in dem 1. dieses aus 5 Kapp. bestehenden Werkchens über die in der Familie Sa'd eddIn elgahāwī fortgesetzte Ueberlieserung der çūsischen Lehre, von seinem Zeitgenossen على بن احمد بن عبد المحسن بن عبد القادر بن عبد القادر بن عبد القادر بن عبد القادر بن عبد المحسن عبد القادر بن عبد المحسن الحباري السعدي an bis zurück auf Mohammed u. Gabriel, geredet, knüpst er Erörterungen an Sura 7, 171, woraus er den Vertrag und die Zusammengehörigkeit der Frommen mit Gott begründet. Im weiteren Verlauf erörtert der Vers. noch einige wichtige çūsische Punkte.

في ذكر يسير من آداب المريد وما يجب 53 الحاتمة عليه من حف الطريق

انك لعلي خلق عظيم :°Schluss f. 57 فالتختم بالاية القرانية فهو ما انتهى اليه آخر الكلام في هذا المقام وصلى الله الح

Der Verfasser hat sein Werk zu Anfang des Jahres ⁹⁷⁶/₁₅₆₈ vollendet. Vgl. No. 2184.

Schrift: ziemlich gross, kräftig, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift im Jahre 1285 Ďū'lqa'da (1869).

3366. Lbg. 514.

5 Bl. 8vo, 21 Z. $(20\frac{1}{4} \times 15; 15 \times 9^{1}/2^{cm})$. — Zustand: im Ganzen gut. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: zusammen mit Lbg. 509-513. — Titel fehlt; er ist etwa:

سؤال في القطب والاوتاد والنجباء وحوابه

Verfassor: s. Anfang. Ebense steht in der Unterschrift.

هذه صورة سؤال رفع نشيخ : "Anfang f. 1 السلام . . " محمد تجم الدين الغيطى الشافعى رحم نقد بعد البسملة . . . ما قولكم . . . في القطب والاوتاد والاربعين النجباء والثلاثمائة ارباب الادراك في اقطار الارص بامر القطب هل لهم حقيقة موجودين ما دام الدهو والمنكر لذلك مبطل لا يعقل عليم ام لا وهل للعالم في ذلك تجال وهل الملك دليل في الكتاب والسنة ام لا وهل العلماء اولياء الله العامل منهم وغيرهم ام لا وهل في كل مسلم البركة ام لا وهل الاعتقاد في كل احد من الخلف واجب او مستحب او هي سنة السلف والخلف ام كيف الحال اغتونا ماجورين عن ذلك الحر

Dies ist der ganze Text der hier behandelten Frage, betreffend den "Pol" der Heiligen und seiner Helfershelfer, ob sie wirklich existiren, ob an sie zu glauben sei etc., von Mohammed elgeitt negm eddin † 984/1576.

ونفوص للم شانهم؛ هذا ما ، Schluss f. 5 ا تيسر الآن وجري به القلم والله سجمانه وتعالي اعلم،

Schrift: magrebitisch, ziemlich gross, deutlich, gleichmässig, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1150/1737.

3367. We. 1814.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titel fehlt. - Verfasser fehlt. Ich glaube, es ist:

Anfang fehlt. Das Vorhandene beginnt f. 23°: من هؤلاء المدعين لانهم طول عمرهم : في اعمال شاقة في نفع الخلف الخ

Es wird im Anfange nicht viel fehlen; denn schon f. 23^b kommt der Verf. auf den Zweck HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX. des Werkes zu reden. Die Abhandlung ist gegen diejenigen gerichtet, welche sich die Eigenschaften eines رلى — Gott ganz nahe Stehenden, von Gott Erleuchteten — beilegen und nachrühmen.

Der Verfasser hat dies Werkehen im Jahre ⁹³³/₁₅₂₇ geschrieben (f. 23^b, 3); eine frühere Abhandlung desselben ist betitelt: رسانة الانوار (f. 23^a, ult.). Vgl. No. 3101.

Das Vorhandene schliesst f. 32b: فعلم أن من على النصيح مواخذ بذلك لانه منازع لله تعالي؛ Das Ucbrige fehlt.

Verbunden. Die Blätter folgen so: 23. 30. 24-29. 31. 32.

3368. We. 1642.

S^{vo}, 28-27 Z. (21 × 14³/₄: 16-16¹/₂ × 18^{cm}). — Zustand: fast ganz wasserfleckig: Bl. 48 in der Mitte beschädigt und unten am Rande und zur Seite ausgebessert. — Papier: gelb, ziemlich dünn und glatt. — Titel fehlt. In der Vorrede f. 46^b:

الحمد لله الذي هو اهل النقوي : Anfang واهل المغفرة وان اولياء الا المنقون ... أما بعد فيقول احقر عباد الله علي بن حسام الدين الشهير بالمتقى هذه نبذة في معرفة الولي والواصل والمقرب وهي اسماء مترادفة متقاربة المخ

Belehrung über die Stufe, welche der Gottesfreund (الولق) einnimmt, damit derjenige, welcher diese Belehrung beherzigt, möglicherweise auch selbst zu dem Range gelange; von 'Alt ben husām eddin elmottagī † 977/1569.

فيما ورد من الايات Darin die Abschnitte: 46° فيما ورد من الايات التي وردت بلفظ الامر والتقوي 47° في الاحاديث التي وردت في فصل التقوي 47°

ويري القدرة تنجلي له من : Schluss f. 48b

Schrift: klein, gedrängt, deutlich, vocallos. - Abschrift von derselben Hand wie bei 1).

3369. Lbg. 295. 70) f. 609 - 610.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). Sehr fleckig und in dem oberen Theil des Textes schr abgescheuert und verwischt. - Titel fehlt; er ist etwa:

Nach dem Inhaltsverzeichniss S. 4 würde er sein:

العلامات البينات في فصائل بعض الآيات

was doch nur zum Theil passt. - Verfasser s. Anfang.

Anfang f. 609 (fast unlesbar): الحبد لله الذي زين جيد وجوده . . . أما بعد فيقول . . . على بن سلطان محمد القاري أن الله سجانه بمقتضى ذاته الملازمة لكماله من نعوت جماله الح

'Alī ben sulțăn moliammed elgări † 1014/1606 erörtert, dass Gott die Wesen und Dinge nicht gleich, sondern nach Stufen geschaffen habe; so entsprächen die Engel seiner Lichtschönheit als des Allerbarmers (انوار جماله البحموتية), die Teufel aber seinem Majestäts-Weihedunkel als des Allgewaltigen. Die Menschen seien aber zwiefach, theils engelhaft, hochstrebend, theils tenfelhaft, zum Niedrigen gewendet. Diese Verschiedenheit, gleichsam diesen Rangstreit (تغارت) finde man bei Allem, was erschaffen sei. Dies führt der Verfasser nun in Kürze aus, selbst bei den Suren und Qoranversen - obgleich sie alle eigentlich gleich vortrefflich seien - sei in gewisser Beziehung dies oder jenes höher stehend wegen seiner speciellen Beziehung auf Gottes Wesen: so zum Beispiel der Thronvers. Auch bei den Gelehrten und Frommen gebe es verschiedene Stufen: dies veranlasst nun den Verfasser, den Lehrer zu ermahnen, sich der höheren Erleuchtung würdig u. theilhaft zu machen durch Streben und rechten, allerlei Ketzerei fernen, Glauben. - Er verweist auf sein Werk No. 2893.

وقد ابتلى طايفة من الالحادية : Schluss f. 610b والاتحادية في هذه البلية وقد أوضحت هذه القصية في رسالتي المسماة بالمرتبة الشهودية . . . والله اعلم بالصواب Abschrift vom J. 1175 Moharram (1761).

3370. Lbg. 554. 14) f. 160 - 172.

Format etc. u. Schrift wie bei 13). - Titelüberschrift: صورة مكتوب عرض حال لولى من الاولياء الاقطاب

الحمد للم الملك الكريم المنان والصلاة : Anfang ... وبعد حبب لى ان اجمع فوايد من كلام ساداتنا الصوفية . . . من كرامات ومواعظ وفضل التلقين الحز

Allerlei çüfische Betrachtungen, wie es um einen richtigen Gottesfreund stehe. - Schluss تنزل الرجة على السامعين الحبين . . . ولنختم : ٢.١٦٤٠ كلامنا حديث الرحمة . . . يرحمكم من في السماء٬

Die Blätter folgen so: 160, 165-172,

F. 172b unten und f. 173 ein Excurs über die verschiedenen Arten von صمدانية (Ewigkeit).

3371. We. 1725. At 18 6) f. 68-111.

8vo, 21 Z. (20 × 14; 16 × 9cm). - Zustand: zieml. gut, obgleich nicht ohne Flecken. - Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. - Titel und Verfasser f. 68a:

In der Unterschrift ist der Titel الطبقات الشرنوبية, weil darin auch von verschiedenen Klassen der Cuf is die Rede ist.

الحد لله الذي احلّ اولياء دار : Anfang f.686 القامة . . . أما بعد فيقول . . . حدد البلقيم أنه لما اراد الله سجعانه وتعالى ومن وتفصّل على باخذ العهد على القطب الغوث سيدي أحمد بن عثمان الشرنوبي وسالته الخ

Cüfische Belehrungen, Unterhaltungen des Meisters Ahmed ben 'ofman essernūbi (um 950/1643) mit seinem Schüler Mohammed elbalqīnī um 970/1562 (f. 79a) (meistens Antworten auf dessen Fragen), hauptsächlich die 4 Pole (قطب) d. h. Hauptsäulen ihrer Lehre betreffend, den ,احمد البدوي ,احمد الرفاعى ,ابراهيم الدسوقى ihre Theilung der Erde عبد القادر الكيلاني unter sich, ihre Farbenabzeichen, ihre Wundergaben etc. Darin f. 81-91 Auskunft über die Gottesfreunde (اولياء الله), die vom J. 1001/1592 bis 1280/1863 auftreten werden.

ثم يستغفرون الله حتى يعفو : *Schluss f. 111 عن الذمني فارصيك يا مريدي لا تتبع غير طريقنا هذه . . . والله سجانه وتعالى اعلم واليه الصير' تمت

Schrift: zieml. gross, breit, gefällig, vocallos. Ueberachriften u.Stichwörter roth.—Abschrift im J. المنافعي على بن محمد بن يونس القبالي الشافعي — Bl. 112 leer.

Pet. 249, 2, f. 836—117. Dasselbe Werk. Format (23 Z.) u. s. w. wie bei 1. Titel fehlt. Der Name البُلْقِيني ist f. 836 البلقيني vocalisirt; so auch Lbg. 115, f. 222a. Auch البُلْقَيْني kommt vor (Lbg. 664, f. 30a, 1).

Schrift: zieml. klein, gefällig, gleichmässig, fast vocallos. Ueberschriften u. Stichwörter roth. — Abschrift von الزير الساري بلدا الصعيدي الاحمدي الاحمدي الساري بلدا الصعيدي الاحمدي الساري الساري بلدا الصعيدي الاحمدي

3372. Spr. 871.

9 Bl. 8°°, 21 Z. $(19^1/2 \times 14; 15 \times 9 - 9^1/2^{cm})$. — Zustand: nicht ohne Flecken. — Papier: gelb, ziemlich dünn, etwas glatt. — Einband: Pappband. — Titel fehlt. Verfasser: s. Ansang.

الحمد لله رب العالمين والصلوة Anfang f. 1b: وبعد فيقول العبد الفقير عيسي بن والسلام . . . وبعد فيقول العبد الفقير عيسي بن موسي الطولودي التي ذاكر في هذه الاورات كيفية الطلب والاستمداد والمعونة من رجال الغيب على كلّ سهم مِنْ سفر في برّ أو حجر أو صلح أو تجارة الح

Die Geheimbündler (رجال الغيب) zerfallen in 10 Klassen (1. القطبانية, 2. القطبانية, 8. الأوراد , 8. الأفراد , 5. الأفراد , 9. النجباء , 10. المغردون , 9. الخيار , 10. المنجباء , الرائد الله , 10. المنجباء , الرائد الله , 10. الأفراد , الخكماء , الواصلون). Sie heissen auch überhaupt الابدال , weil, wenn einer von ihnen stirbt, Gott ihn durch einen anderen aus der nächsten Klasse ersetzt (البدل). Sie versammeln sich an jedem Tage an einem der 8 Punkte der Windrose (über die f. 5 h. 6 gesprochen ist), um irgend ein religiöses Geschäft abzuthun und zerstreuen sich dann wieder [في مركز من هذه المراكز الثمانية]. Sie sind Gottes Werkzeuge zur Hülfe und Strafe, und sind auf jene 8 Punkte beschränkt, von denen

Schrift: ziemlich gross, deutlich, etwas rundlich, vocallos. — Abschrift c. 1200 1785.

3373. Pet. 690. 8) f. 41-51.

Format etc. und Schrift wie bei 7). - Titel und Vorfasser fehlt.

الحمد لله الذي ابرز لنفوذ حكم :"Anfang f.41 الفتح النقل ملاكا ... وبعد الى قد فصلت بابا من ابواب الفتح المكي ... حيث منه ما يقلبه ذعن المبتدي سريعا الخ

Der Verfasser hat hier auf Wunsch eines Gönners ein Kapitel aus dem الفترحات المكية, d. h. الفترحات المكية des Ibn el'arabi bearbeitet, und handelt über die verschiedenen Arten der Frommen und ihrer Stellung zu Gott (und zu Mohammed), vom çüfischen Standpunkt aus.

Der Verfasser zählt auf:

الاقطاب وهم الجامعون للاحوال والمقامات . . ولا "41 يكون منهم في كل زمان الا واحد وهو الغوث الرخ الآثية ولا يبزيدون في كل زمان على اثنيين "41 الاوتاد اربعة في كل زمان احدام متصرف في جهة المشرف "42 الابدال سبعة في كل زمان فقط النقياء اثنا عشر في كل زمان فقط النقياء اثنا عشر في كل زمان المحواريون واحد في كل زمان الحواريون واحد في كل زمان الحواريون واحد في كل زمان الحواريون اربعون نفسا في كل زمان المحالية الرجبيون اربعون نفسا في كل زمان

291

ثلثمائة نفس على قلب آدم "Dann zählt er auf: f. 44 سبعة على قلب الخليل 44 ; اربعون شخصاعلى قلب نوح 44 الخاتم واحد في كل زمان بل هو احد في العالم 45 ثلثة على قلب ميكايل 45 ; خمسة على قلب جبر يل 45 أ واحد على قلب اسرافيل 454 رجال الغيب عشرة في كل زمان فقط وهم اهل خشوع 45ª ثمانية عشر نفسا هم الظاهرون بامر الله 456 450 ثمانية رجال يقال لهم رجال القولا خمسة رجال هم على قدم هؤلاء الثمانية المذكورة 456 46* خمسة عشر نفسا هم رجال الحنان 46* اربعة انفس رجال الهيبة اربعة وعشرون نفسا يسمون رجال الفتح 46b 474 سبعة انفس يقال لها رجال العُلَى احدي وعشرون نفسا رجال التخت الاسفل ثلثة انفس يستمدون من الحق ويمدون الخلف 47* ولكن بلطف ولين ورحمة ثلثة انفس الهيون رحمانيون يشبهون الابدال 47b رجل واحد وقد يكون امراة له الاستطالة على 476

كل شيء سوي بينهم شجاع مقدام

رجل واحد مركب ممزج فى كارزمان لا يوجد غيره فى مقامد 48 رجل واحد وقد يكون امراة له رقايف ممتدة الي 48* جميع العوالم

رجل واحديسمي مقامه سقيط الرفرف بن ساقط العرش 48 رجلان يقال لهما رجال الغنى بالله جفظ الله بهما 486 هذا المقام

شخص واحد يتكرر تقلبه في كل نفس رجال عين النحكم والزوايد وهم عشرة انفس في كل زمان 494 اثنا عشر نفسا هم البدلاء ما هم الابدال وسموا ابدالا 49 اثنا رجال الاستئناف خمسة انفس وهم المحاب القلق 49° تقلقلهم الاشواف

ستة انفس^م رجال الايام الستة التي خلف الله فيها العالم 49 الم الميذوم الذين لا يظهروا على شواهرم اثر مما في بطونهم 50 م رجال الماء وهم قوم يعبدون الله في قعر الجار والانهار 50ª الافراد وهم المقربون بلسان الشرع وهم رجال 500 خارجون عن دايرة القطب

الحداثون وكان منهم عمر بن الخطاب رة وهم صنفان 500 صنف جداثهم الحق تعالى من خلف الحجاب

فكل روح مقام معلوم وهذا إنا Schluss f. 514: آخر ما تبسر ذكره من اصناف رجال الله تعالى وشرح

مقاماتهم واحوالهم٬ والله تعالى نسال ان يغيض علينا من ميامنهم وبركاتهم انه بر رحيم والحمد لله الم F. 51 Mitte bis 51 Mitte Stück aus einer . Bl. 52—54 leer.

3374. We. 1796. 9) f. 117-128.

8°°, 29 Z. $(21^{1}/_{2} \times 15^{1}/_{4}; 17 \times 9^{3}/_{4}^{em})$. — Zustand: gut. - Papier: gelb, stark, glatt. - Titel von späterer Hand: كشف الريب في العمل بدايرة رجال الغيب

s. unten. - Verfasser fehlt, s. Anfang.

الحمد للم المعطى فلا مانع لما : Anfang f. 1176 اعطى والساتر فلا ينكشف عن من ستره غطا . . . أما بعد فيقول فقير رحمة ربع ... عبد الله بن عبد الرحمن الطولوني الموقت بمسجد احمد بن طولون رخه سالني بعض من وجب حقد على . . . ان اضع له الفاطا قليلة المباني . . على الآلة التي وضعتها له المخ

Abhandlung des 'Abdallah ben 'abd errahmān ettūlanī, betitelt:

د" كشف الريب وبيان السرّ الغموض -في العمل بدايرة رجال العبب وبالبسيطة ذات العروض

und eingetheilt in Vorwort, 3 Kapitel und Schlusswort. Er beschreibt zuerst f. 117b-119a ein von ihm erfundenes Instrument, die Himmelsrichtungen und die Lage der Ka'ba und die Tageszeit jederzeit genau zu bestimmen. Darauf behandelt er "das Verfahren mit dem Kreise der Geheimbündler" (انعمل بدايرة رجال الغيب) in 7 Fragen, die er aus verschiedenen Büchern und Abhandlungen zusammengestellt hat.

فيما ورد من الاحاديث الشريفة على 119 مسئلة .1 في حقيقة القطبانية "121 مسئلة .2٪ والسادة الأولياء في طبقات رجال الغيب : (طبقة 10 in 10 مسئلة.3 في معرفة الجهة التي تجتمع فيها رجال الغيب 124 مسئلة. 4 فى معرفة الايام التي تجتمع فيها رجال الغيب 126 مسملة. 5 في معرفة طريق طلب الاستمداد . . . من 426 مسئلة .6 في دعاء , جال الغيب 128 مسئلة .7 ; رجال الغيب وقت الطلب والاستمداد

فتلك الجهات هي محلّ رجال : Schluss f.128b المتقدمة الغيب . . . فاستقبلها بعد استيفاء الشروط المتقدمة والله اعلم وهذا آخر ما فتح به علام الغيوب الح

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, etwas eng, gleichmässig, deutlich, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift c. 1150/1737.

We. 1640, 1, f. 1-5.

133 Bl. kl.-S^{vo}, 17 Z. (15 × 10; 11¹/₂ × 7^{cm}). — Zustand: gut. — Papier: gelb, glatt, dünn. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel fehlt.

Ein Stück desselben Werkes, nämlich 4. 6. 7. Frage (hier Kapitel genannt). Der Schluss ist ganz so wie bei Spr. 871, mit dem Zusntz, dass dies Gebet (7. Kapitel) entnommen sei der Handschrift (خطّ) des نظام الدين محمد (الحسن النيسابوري (التذكرة النيسيية النصيرية النصيرية).

Schrift: klein, kräftig, gefällig, deutlich, vocallos. — Abschrift c. 1200/1785. — Bl. 6 leer.

We. 333, 6, f. 149b-153a.

Abhdlg über einige ausgezeichnete Çūfīs und Gelehrte unter denselben, zu Ende des 11. Jhdts d. H., nebst Aussprüchen über die in Syrien mit dem Namen الابدال unterschiedenen Çūfīs.

3375. Lbg. 287.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Titel: s. Anfang. Er ist etwa: الفتوّة . Verfasser fehlt.

باب ما ذكر في الفنوة قال سمعت ابراهيم بن :Anfang اسحف يقول . . . سئل سفيان الثوري رحم عن الفتوة فقال الفتوة العقل والحياء وراسها الحفاظ وزينتها الحلم والادب الإ

Unter الفترة sind zwar alle Tugenden edler Menschlichkeit zu verstehen, hauptsächlich aber Gottesfurcht: nur wer diese besitzt, heisst in Wahrheit فتى. Dieselben gipfeln im Gebet, und dazu fordert diese Schrift auf.

والصلاة اول فريصة فرضت على :Schluss النبى . . . وهي اول ما يسال عنه العبد يوم القيامة من عملة وهي عمود الاسلام والحمد للة وحدة الخ

 8vo , c. 28 Z. $(19^2/_3 \times 16; 18^1/_2 \times 13^{cm})$. — Zustand etc. und Schrift (etwas weniger gedrängt) wie bei 1). — Titel (von späterer Hand) f. 115^a :

رسالة في الفتوة Verfasser fehlt.

الحد لله العالم بالصماير والاسرار: Anfang f.115 . . . ان الفتوة . . . أما بعد فاعلم وفقنا الله واياك للسداد . . . ان الفتوة اصل تابت وفرع نابت ودرجة عالية ومنقبة سامية الخ

Nach der zweisachen Schilderung, die von einem wahren فتن gegeben wird — er soll ehrenhaft, bieder, hülfreich und fromm sein — folgen verschiedene Anekdoten, in denen Züge seines Charakters enthalten sind. Die Abhdlg bricht vor dem Schlusse ab mit dem Verse (Basit): ناك الذي حسنت في الخلق سيرتد وناك يصلح الدنيا والدين

3377. We. 1640.

Kl.-8vo, 11 Z. (15 × 10; 10 × 6¹/ $_{3}$ ^{cm}). — Zustand: gut; der Seitenrand zum Theil fleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Titel fehlt; er ist

الحيد لله الذي جعل الفتوة : Anfang f. 10b التقوي وخلعة الانبياء وسلكه فيها من اختصه من عبادة الاولياء . . . أما بعد فقد روي السيد من عبادة الاولياء . . . أما بعد فقد روي السيد تحمد بن السيد الاعلي علاء الدين ابن الرضي عفا الله عنه انه [عن . 1] مصنف هذه الفتوة ومعوفة الطرايق والحقايق واركان الشريعة٬ اعلم يا طالب الفتوة وهذه الطريق هداك الله الى مواقيت [مواقف. 1] السائيين واوصلك الي منازل الواصلين واعلم يا طالب الفتوة والشد لا تتهاون فيه واركان الفتوة ان ياخذ المقراص وياخذ النقرا ويتوب والشد ان يوفي حق الله تعالى الخ

In dieser Abhandlung soll der Weg angegeben werden, der zur Erlangung der الفترة virtus — führt, deren Ziel völlige Hingebung an Gott mit dem Aufopfern der eigenen Individualität ist.

Als Verfasser ist genannt in Pet. 701, 3: in We. 1702, 3 , تحمد بن علاء الدين الرضوي während jener , مجمد الرضى بن الحسين بن على السيد على الدين بن الرضى hier u. Pm. 418, 1 (wo fälschlich steht) und We. 1700, 2 und We. 1699 bloss als Rāwī bezeichnet ist, der das Werk auf Grund der Mittheilungen des Verfassers vorträgt. In We. 1699 und 1702, 3, f. 26° wird Verfasser und Schreiber der Abhandlung genannt. Der Text ist in diesen Werken durchweg fahrlässig und incorrect; in We. 1702, 3 steht sogar, der Prophet (Mohammed) habe den Mohammed crradi als Verfasser bezeichnet. - Der Inhalt des Werkes beruht auf alter Grundlage, aber die Abfassung gehört späterer Zeit an. — Von f. 55° an wird in Frage und Antwort Auskunft über die Lehre gegeben. Dieser Theil beginnt: ثم نذك لكم هذه الطبيقة في البسط وفي اركانه وفي معرفته وفي شيعته وطبيقته وحقيقته وفي عينه وفي يمينه وشماله وراسه ورجله وفي فرضه وسننه واما بعد جوز على صاحب البسط أن يكون متكم [متكلما] بالشريعة والحقيقة والطبيقة والرشاد الي هداية المالك الوهاب فاعلم أن سلوك أمحاب الشد والعهد أذا قالوا لك من أول مشدود التجواب أول مشدود جبرئيل النخ

ونعود بالله من الزيادة : Schluss f. 87 منه الزيادة بالله من علينا وعليكم جزيل منه والنقصان ونسال الله ان يمن علينا وعليكم جزيل منه والغفران ... وجشرنا والياكم في زمرة الشهداء والصديقين الني جنات النعيم والحمد لله رب العالمين تمت

Schrift: ziemlich gross, weit, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift vom J. 1267/1851.

3378.

Dasselbe Werk ist enthalten in:

1) Pm. 418, 1, f. 1-55*.

85 Bl. 12mo, 13 Z. $(14^{1}/_{3} \times 9^{2}/_{3}; 10^{1}/_{2} \times 5^{3}/_{4}$ ^{cm}). — Zustand: fleckig, bes. zu Anfang, und am oberen Rand oft ausgebessert; ebenso auch der Seitenrand von f. 1. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken.

Titel fehlt, steht aber auf der Innenseite des Vorder-Deckels. Schluss wie bei We. 1640, 3 (bis zu dem Worte زالنقصار). Schrift: ziemlich klein, dick, weit, deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift um 1200/1785 von زين الدين بن خليل الاحمدي

2) We. 1700, 2, f. 5-52.

8°°, 13 Z. (16 × 10³/₄; 12 × 7°m). — Zustand: unsauber, auch fleckig. — Papier: gelblich, ziemlich stark und glatt. — Titel und Verfasser fehlt.

Schrift: ziemlich gross, etwas rundlich, deutlich, vocalisirt, Stichwörter roth. Der Text f. 5—13. 21^b. 22^b. 44^a in rothen Linien. — Abschrift c. 1150/1737.

F. 52⁶ enthält in grosser Schrift, vocallos, باب بیان احوال اهل الزنار :ein kurzes Kapitel علی طریقند الحاج بکداش

F. 54^b—58 ein Abschnitt, آرکان العهد, worin hauptsächlich von den Grundlagen der Religion und des Verhaltens in Handel u. Wandel, namentlich von den verschiedenen Seiten der الامانة, die Rede ist, mit speciellen Anweisungen f. 58 u. 59^a.

3) We. 1702, 7, f. 97-153.

Kl.-8vo, 11Z.(15⁹/₃×10¹/₂; 11×7¹/₂-8^{cm}).— Zustand: im Ganzen gut.— Papier: gelblich, stark, glatt.— Titel f.97^a: كُّ الْفَتُوقَ وَعَهُودَ الشَّدَ وَالْمُواتِيقَ وَمَا يَتَعَلَّفُ بِهُ وَهُو لِلْمُ الْبِغْدَادِي مَن كتب الشَّيْخُ عَبِدَ اللهِ البغدادي

واما شرط الشد ان يطبخ الحلاوة: Anfang f. 97b واما شرط الشد ان يطبخ الحلاوة: هي بلد الي بلد ومن مدينة الي مدينة الي مدينة ويسلمها كيف يتسلمها حاملها الخ

Dieser Anfang entspricht We. 1700, 2, f. 6^a, 4. — Die Wortfassung weicht oft ab und ist in der Regel erweitert.

فلما تبت المعاهدة لحمد : Schluss f. 153b صقم وكانت ايادي الانبياء واحدة فوق واحدة فوقعت المعاهدة والمبايعة للنبي صقم والحمد لله وحدة وصلى الله على من لا نبي بعدة تمت

Schrift: gross, dick, rundlich, vocallos. — Abschrift vom J. 1942/1826. — F. 154. 155a leer.

4) We. 1699.

42 Bl. kl.-8vo, 15 Z. (15¹/₂×10¹/₂; 11¹/₂×8^{cm}). — Zustand: fast ganz lose im Deckel; nicht recht sauber, auch an manchen Stellen fleckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappdeckel mit Lederrücken. — Titelüberschrift f. 8ⁿ oben:

فتوة الطريق بشذ والعهد

الحمد لله رب العالمين الذي : Anfang f. 3°: أما بعد لما خلق الانسان في احسن تقويم . . . أما بعد لما كان شرف علم بشرف تعليم بشرف معلومه واشرف كل عمل على قدر نوره والحمد لله الذي جعل الفتوة لباس التقوي . . . وأما بعد فقد روي محمد الرضى ابن الحسين . . . عن مصنف هذه الفتوة ومعوفة الطريق وكاتبها الفقير الى الله الشيخ اسماعيل الذي يدل على الطريقة واركان الشريعة على التحقيق وأما بعد فاعلم يا طالب الفتوة وسلوك الطريقة الخ

Von dem letzten واما بعد, an so, wie bei We. 1640, 3 angegeben ist, aber der Text zum Theil erweitert. Es fehlen daran etwa 20 Bl.; das Vorhandene geht bis zu den Worten f. 42b: اي شيء يكون كلامك واذا سلمت صنعتك اي شيء يكون كلامك الجواب فقل لهم بثلاث شيء يكون كلامك الجواب فقل لهم بثلاث (im Ganzen = We. 1700, 2, f. 37b oben).

Schrift: ziemlich gross, breit, rundlich, vocallos Stichwörter roth. — Abschrift um 1150/1727.

5) We. 1702, 3, f. 25-55.

Kl.-8vo, 15Z. (15²/₃×10¹/₂; 10¹/₂×5¹/₂cm). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, stark, glatt. — Titel f. 25ⁿ (von späterer Hand):

هذا كتاب الفتوق . . في معرفة الطريف واركانه والشد والعهد وما يوليه لمن لا يعرفه تفهيما وارشادا

الحمد لله رب العالمين وافصل : Anfang f. 25^b . . . والحمد الصلوة واتم النسليم على افصل العباد . . . والحمد لله اللمي جعل الفتوة لباس التقوي وحلة الانبياء . . . أما بعد فقد روي عن النبي صغم ان محمدا الرضي بن الحسين بن علي مصنف هذه الفتوة ومعرفة الطريق واركان الشريعة على التحقيق واما بعد فيا طالب الفتوة وسلوك الطريقة الخ

Von hier an im Ganzen so wie We. 1640, 3. Der Schluss etwas abgekürzt.

Schrift: ziemlich gross, dick, deutlich, etwas vornüberliegend, vocallos. — Abschrift um 1150/1737.

6) Pet. 340, 13, f. 61*-70.

Zustand etc. und Schrift wie bei 7.

الحمد لله الذي خلف : *Anfang f. 61 الحمد لله الذي خلف الطلمات الي النور الخ

An den Ausspruch Mohammeds, dass die الفترة beruhe auf Ergebenheit gegen die Gebote

Gottes und seines Gesandten und den Anschluss an die Frommen, schliesst sich eine Erörterung, was zum الشدّ امير المؤمنين على gehöre.

Darauf folgt f. 62^b unten

كتاب العهدنامه في كيفية الشد

mit dem Anfange wie bei We. 1640, 3. Schluss f. 69°: العزم صارت هذه العزه العزم سائة بين اهل الطريقة الخ

Endlich noch f. 69° unten ein kleiner Abschnitt: باب سؤال عن الطريقة والشد, Fragen aus diesem Gebiete, der aber f.70° in der Mitte aufhört.

7) Pet. 701, 3, f. 13-23.

8vo, 15 Z. (Text: 13×8^{om}). — Zustand: unsauber, am Rande ausgebessert, f. 23 halb abgerissen u. ausgebessert. — Papier: gelblich, dünn, glatt. — Titel f. 13^b in d. Ueberschrift.

الحمد لله رب العالمين والصلاة : "Anfang f. 13 وروي عن مصنف هذه الرسالة السيد تحمد بن السيد علائ الدين الرضوي رق . . . ، اعلم ايها طالب الاركان هداك الله التي مراتب الطالبين واوصلك التي منازل السالكين أعلم ايها الطالب أن الفتوة والاركان تمت من ابونا [ابينا] آدم عم وانتقلت الخ

Der Schluss fehlt. Das Vorhandene schliesst mit Aufzählung derer, die dieser Richtung anhängen f. 28b: مشد من هذه حسام وشده البصري وسلسلة العطارين (الحسن الله البصري وسلسلة العطارين)

Schrift: klein, zierlich, gleichmässig, vocallos.

Dieser Text ist im Grunde nur ein Auszug. Ueberhaupt weichen die Texte aller dieser Handschriften mehr oder weniger von einander ab.

8) We. 1702, 1, f. 3^b-7. Das Schlusskapitel = We. 1700, 2, f. 46^b ff.

3379. We. 1702.

Format etc. und Schrift wie bei 4).

F.77 übergeschrieben: هُذُه فَتُوه نَامِهُ شَرِيفُه Dieser Titel gehört aber zu f.97 ff. Die hier befindlichen Stücke enthalten:

a) ein kleines Gedicht, bezeichnet als aus 6 Vierzeilen bestehend. b) f. 78—86°. Ueber die Ceremonie des Haarscheerens, als Erforderniss zur الفنوة الفنوا الله سجانة وتعالى اعلم بالصدت الخاليات الفنوا والله سجانة وتعالى اعلم بالصدت الخاليات الفنوا والله سجانة وتعالى اعلم بالصدت الخاليات الفنوا والله سجانة وتعالى اعلم بالصدت الخاليات

3380. We. 1702.

Format etc. u. Schrift wie bei 4). — Titelüberschrift: هذه رساله سلمان باک [d. i. هذه رساله سلمان باک ایمان باک ایم

قيل لما اراد الله تعالى أن خلف Anfang: قيل لم الله تعالى أن خلقه كرة من تراب الح

Das Stück ist zum Theil in Frage und Antwort abgefasst und bezieht sich ebenfalls auf die Ceremonie des Haarscheerens und auf das الشدّ على طبيقة سلمان ق

ان جل كل واحد منهم عقده : Schluss f. 91b كل واحد منهم عقده المادين ولجيع المسلمين ثم يقرآ الفاتحة للنبي صغم وللحاصرين ولجيع المسلمين ثم يغرق الملح . . . ونعوذ بالله من الزيادة والنقصان الخ

Endlich f. 92—96 ein Stück, das hauptsächlich in Versen das Lob derer, die zu dem Verein der الفتوة gehören, enthält. Das erste dieser Gedichte beginnt (Ṭawil): سلامي عليكم انتم اشرف الامم وانتم اعز الناس في العرب والحجم Dasselbe steht auch f. 145° ff.

3381.

- 1. Notizen und Auskunft über die Geheimbundler finden sich in Pm. 625, f. 391b—393. Pet. 694, f. 37b. We. 1796, f. 119b—128. Ueber Aurufung derselben Pm. 657, f. 71a. — Von den الابدادالية ist die Rede We. 1706, f. 10b.
 - 2. Andere Werke über Geheimbündler etc. von:
- 1) عبد العزيز بن عبد السلام السلمي عز الدين (1 يور) 4 عبد العزيز بن عبد السلام السلمي عز الدين (1 u. d. T.
- um عبد الرحمن بن محمد بن على البسطامي (2) درر الفوائد وغرر العوائد وغ
- 4) السيوطي السيوطي السيوطي السيوطي السيوطي السيوطي الكبر الدال على وجود القطب والاوتاد والخباء والابدال
- أولام بن احمد بن شيخان † 1046/1686, u. d. T.
 شف الحبيب في معرفة اهل الشهادة والغيب
- على بن عبد الواحد بن محمد السلجماسي (6) منظومة في مسئلة الاوتاد والابدال $\dot{\tau}^{1057}/_{1647}$, u. d. T.

7. Derwische, Sekten und Ketzer.

3382. Glas. 67.

1) f. 2b-4.

143 Bi. 4°, c. 23-30 Z. (24¹/4×17¹/2; 20×9-13¹/2cm). Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: rother Lederband mit Klappe. — Titelüberschrift und Verfasser:

الذريعة الي نصر الشريعة الشريعة المقري المقري المقري الماعيل بن ابي بكر المقري

Anfang (Basīt): برغم سنّة خير الحجم والعرب المست مساجدُنا للهو واللعب

Im Ganzen 162 Verse. Eine gegen die Çūfis und ihr unheiliges Treiben, besonders gegen ihr Tanzen, Lärmen und Musikmachen in und bei den Bethäusern, gerichtete Qaçıde, von Ismā'il ben abū bekr eljement seref eddin ibn elmoqrī † 887/1488. — Schluss: فباطي الارص خير من طواهرها رما لذي أرب في العيش من ارب

Schrift: jemenisch, ziemlich gross (doch ungleich), deutlich, vocalisirt. — Abschrift c. 1050/1640.

. F.1 enthält die ersten 18 Verse der لامية المحبم des الطغرائي mit vielen Rand- u. Zwischenglossen. Auf der Rückseite des Vorderdeckels ein längeres Gebet in Versen (Kam. decurt.) von الحسين بن محمد بن على المؤيدي

Lbg. 595.

2 Bl. 4to, 26 Z. (22×14¹/₂; 17¹/₂×10^{cm}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken u. Klappe.

Dasselbe Gedicht. Titel f. 1° ebenso, mit dem Zusatz: بذم البدع واهلها. Verfasser: اسمعيل بن ابني بكر المقرى الشغوري

Ist hier 90 Verse lang. Schluss f. 26: ثم الصلاة على المختار سيدنا خير البرايا كذاك الآل والصحب

Schrift: magrebitisch, zieml. gross, deutlich, vocallos. Abschrift c. 1100/1888 (aus einer Handschrift, deren Schreiber das Original abgekürzt hat).

3383. Pm. 231.

1) S. 1-33.

128 Seiten 8vo, 21 Z. (21¹/₃ × 14¹/₃; 14¹/₂ × 9^{cm}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel auf der ungezählten Seite vor dem Anfang des Werkes in abgekürzter und nicht ganz richtiger Form

رساله الحقيقية في طريق الصوفية

noch abgekürzter in der Unterschrift: الصوفية in dem Vorworte S. 1 unten so:

الرسالة التحقيقية لطالب الايقان في الطريقة الصوفية المحمدية لاهل العرفان

Verf. fehlt, steht aber auf der Rückseite des Vorderdeckels:

ابن كمال باشا

الحمد لله الذي هدانا لهذا وما : Anfang S. 1 كنا لنهتدي . . . أما بعد فإن بعض الطلبة والاحباب من خلصان الاخوان . . . سالوني أن ارد بعض شبه الفارحين الج

Ibn kemāl bāśā † 940/1533 bekämpft die Ansicht derjenigen Rechtsgelehrten und Anderer, welche das Drehen der Derwische für Tanz und somit für unerlaubt halten und die Vertheidiger dieses Thuns für Ketzer erklären.

Er theilt die Schrift in 3 Abschnitte.

فى ابطال قولهم ان دوران اهل الذكر S.4 فصل 1. فى الذكر رقص

فى ابطال قولهم أن الرقص حرام بالأجماع 8.24 فصل. 2 ولزوم بطلان قولهم أن مستحلّ الرقص كافرا

فى تنفسير قوله تعالى قل ان كنتم فصل. 3 تحبون الله فاتبعوني الخ

Dies 3. فصل, von dem die Vorrede spricht, kommt im Werke selbst nicht vor. Dasselbe schliesst S. 33: فيوجب العمل دون العلم فلا يكفر جاهده فيقدم على القياس تم كتاب الصوفية

Schrift: Türkische Hand, gross, krüftig, vocallos. Am Rande stehen zu Anfang und zu Ende einige Notizen, darunter S. 33 unten ein ziemlich langes Verzeichniss von Traumdeutern (معتبرون). — Abschrift von ابراهیم بن تحمد بن عمر بن بهرام بن مصطفی im J. 1092 Rab. I (1631).

3384. Lbg. 136.

108 Bl. 8vo, 21 Z. (183/4 × 14; 15 × 10^{-m}). — Zustand: gut. — Papier: woisslich, glatt, ziemlich stark. — Einband: schwarzer Lederbd. — Titel u. Verfasser f.1*:

جمع الاسرار في منع الاشرار من الطعن في حق الصوفية اهل التواجد بالاذكار لعبد الغني النابلسي

Der Titel in der Vorrede f. 2h ebenso, nur steht nach الصوفية noch الاخيار.

الحدد الدوكفى وسلام . . . أما بعد الماعبل النابلسى فيقول شيخنا . . . عبد الغنى بن اسماعبل النابلسى . . . قد جانى كتاب من بعض مشايخ الصوفية . . . صورته وردت علينا اسئلة من بعض سنجف الترك وهم معترضون على اهل الطريقة بما يقع منهم في حال الذكر من رفع الصوت بالجلالة والدوران في بعض الاحيان في حال التواجد وصورتها الخ

Beantwortung verschiedener die Çūfis betreffender Fragen, betreffend das Tanzen und Herumwirbeln der Çūfis bis zur Besinnungslosigkeit und ihre Verzückung beim lauten Hersagen des Dikr; speciell mit Rücksicht auf die Çūfis der Regel des Ahmed errifä'i und des Sa'd eddin elgabāwi; denn den Orthodoxen sei das Alles ein Anstoss und Greuel.

'Abd elganī ibn ennābulusī † 1143/1780 behandelt dies Alles eingehend, auf Grund der anerkannt gültigen Rechtswerke bei den vier orthodoxen Sekten und unter Anführung von 30 Fetwas ihrer Hauptgelehrten; spricht zuerst f. 26 von dem فع الصوت بالذكر والتهليل, weiterhin von dem الدوران والتواجد, und kommt zu dem Schluss f. 19a, dass Alles dies für zulässig Dann erörtert er noch und anzuschen sei. widerlegt verschiedene Sätze und Aussprüche in dem Anfrageschreiben, welche gegen das Thema gerichtet waren, bis f. 24°; handelt f. 24° vom Cufismus überhaupt, 25° ff. vom Benchmen und Verhalten der Çüfi-Meister; endlich f. 26 ff. spricht er von der Verzückung (التراجد) der speciell genannten Çūfi-Orden.

والطرق الي الله تعالي لا : Schluss f. 32b تنحصر والله تعالي اعلم عذا مقدار ما يسره الله تعالى لنا من البيان . . . وهو يهدي السبيل

Schrift: magrebitisch, ziemlich klein, deutlich, gleichmässig, wenig vocalisirt. Stichwörter roth, auch blau, oder in größerer schwarzer Schrift. — Abschrift um 1270/1884 von خمد الصالح السكلاري. — Bl. 33 34 leer.

3385. Mq. 618.

8°°, 25 Z. (Text: 16 × 11°m). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, dünn, glatt. — Titel f. 36°a:

٤" العقود اللؤلؤية في طريقة السادة المولوية

ebenso im Vorwort f. 38b. - Verfasser f. 36a:

عبد الغنى النابلسي الحنفي

الحدالة الذي قطع بسيف الحق : Anfang f. 36 المدالة الذي قطع بسيف الحق : الما بعد دابر من استحق . . . الما بعد فيقول العبد . . . الما الماريقة المولوية الح

Derselbe Verfasser behandelt hier den Glauben und den Wandel der Mewlewt-Derwische und nimmt dieselben gegen ihre Feinde in Schutz. Zerfällt in 10 Abschnitte, welche alle anfangen mit: اشتمل مجلس المولوية على

الصلاة بالجماعة على الصلاة بالجماعة على 1. وراية شيء من حديث 436 فصل 2. وراءة القران العظيم ورواية شيء من حديث 46° فصل 3. الوعظ والنصيحة للاخوان الفقراء 46° فصل 40° قراءة المثنوي الشريف المطربة 48° فصل 48° فصل 50° تواجدهم المالوف بدورانهم المعروف 45° فصل 50° فص

Nach der Unterschrift hat der Verfasser diese Abhandlung in drei Tagen verfasst im J. 1096 Sa'ban (1685).

Schrift: gross, etwas schwungvoll, gefällig, gleichmässig, etwas vocalisirt. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1150/1737.

3386. Lbg. 692.

69 Bl. 8°°, 11 Z. (19³/4×13; 11¹/2×7°m). — Zustand: ziemlich gut, doch die obere Ecke von f. 28 an wasserfieckig; auch nicht frei von Wurmstich. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn; von f. 30 an strohgelb, wenig glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken und Klappe. — Titel (f. 1° von späterer Hand und) f. 2° im Vorwort:

مطارح الدوارين [لكشف احوال الراقصين] [In der Unterschrift: مع كشف Verfasser fehlt.

الحمد لله الذي جعل العلماء : Anfang f. Ib: صياء للناس نجوم الهدي . . وبعد فلما جثت عن المدارسة ووجدت في داري شخصا مرسلا الينا الح

Der Verfasser hat zu Hause eine Abhandlung vorgefunden, die ein Çūft über die Zulässigkeit des Springens und Wirbeltanzes der Derwische verfasst hat. Diese begleitet er hier mit widerlegenden Bemerkungen.

الحمد لله الذي هذي : Der Grundtext beginnt قلدي هذي اليمان . . . وبعد فقد كنت المومنين الي الايمان . . . وبعد فقد كنت السمع كلمات قبيحة . . . في حق الطائفة المتصوّفة المخ

und ist in 3 فصل getheilt: 1. f. 20° فصل في جواز الذكر الذكر الدكريث والحديث إلى 2. 37° بالآية والحديث ولي بيان حقيقة الرقص قد 3. 47° في حقيقة الرقص قد 47° في حقيقة الرقص ألانكار عليهم والتشنيع رجعت من الانكار عليهم Derselbe ist meistens satzweise angeführt; die Bemerkungen dazu beginnen vom 1. Worte an:

فالحاصل أن الدوران والرقص :Schluss f. 59b حرامان مذمومان واهلهما مبتدعان باطلان أن ارتبتم جرمتهما فطالعوا كتب التفاسير والاحاديث والفقهاء تم

Schrift: ziemlich klein, gefällig, gleichmässig, vocallos. Grundtext roth. — Abschrift c. 1200/1785.

3387. Pm. 195.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titelüberschrift:

اعلم أن يبير الحمّالين فخر ولى وكان :Anfang حمّال الامام على كرم الله وجهه وكان يحمل للاصحاب حواجهم على ظهره وكان عابدا زاهدا الخ

Handelt von dem Altmeister und Patron der Lastträger, Namens Fahr wall (der Lastträger, Namens Fahr wall (der يراك المنابع oder auch عند genannt wird), zur Zeit des Halifen 'Ali, und führt eine Menge Fragen an die Anhänger desselben auf, welche zugleich mit den entsprechenden Antworten versehen sind. Die Sätze beginnen gewöhnlich:

: Diese cufische Abhandlung schliesst f. 16*: ولا يسعى الا بالحلال ويداوم الشكر ويسلك في صنعه سلوكا جيدا وفي هذا المقدار كفاية لاولى الابصار تن

3388. Spr. 851.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel und Verfassor am Rande:

رسالة الهلامنتية

لابي عبد الرحمن محمد بن الحسين السلمي

الحمد لله الذي اختار من عباده عبادا :Anfang جعلهم اثنة في بلاده . . . سالتنى وفقك الله أن أبين لك طريقا من طرف أهل الملامتية وأخلاقهم وأحوالهم الرخ

Mohammed ben elhosein essulami † 418/1022 behandelt hier die Grundsätze und Ansichten der Sekte, die den Beinamen İtaliya behandelt hier die Grundsätze und Ansichten der Sekte, die den Beinamen İlakori behandelt beschreibt sie (f. 48°): وهم الذين زين الله تعالى بواطنهم بانواع الكرامات من القربة والزلفة والاتصال وتحققوا في سرّ السرّ في معاني الخي حيث لم يكن للافترات عليهم سبيل حال الاحوال الحي Da sie keine geschriebenen Bücher haben, berichtet er über sie, so gut er kann, nach eigener Beobachtung und Erfahrung. Die einzelnen Absätze beginnen mit (dem rothgeschriebenen) ومن اصولهم واخرانا بفضله وسعة رحمته انه ولي ذاك والقادر عليما واخرانا بفضله وسعة رحمته انه ولي ذاك والقادر عليما

3389. Mq. 48.

Format (18-16 Z.) etc. und Schrift (etwas grösser und flüchtiger) wie bei 1). Nicht frei von Wurmstich. — Titel fehlt, steht aber f. 1º oben am Rande von späterer Hand:

Türkische Uebersetzung einer Arabischen Schrift des بأنّ شمس الدين, zur Vertheidigung der als nicht glänbig und als Neuerer augesochtenen Çūfis. Die Uebersetzung dieses Werkes des Mohammed ben hamza essohrawardi aq sems eddin, um 860/1456 am Leben, ist von Alīben hamza, dem Bruder des Verf., so gemacht, dass sie an schwierigen Stellen eine Umschreibung und kurze Erläuterung enthält. In dem Titel ist شهاب الدين عبر السهروردي † 632/1214 entstanden.

Das Grundwerk, welches nicht in Kapitel oder Abschnitte getheilt ist, beginnt f. 73^a:

يقول الملتجي الي الله الوهاب الكريم الغفور التواب محمد بن حمزة جدّه الاعلى محمد بن الشهاب السهروردي كمم بن حمزة الاعلى محمد بن الشهاب السهروردي يعنى توبه قبول ادجر يارلغياجر كرم قلجر عطيتلر باغشليجر الله التاجا ادجر كم محمد بن حمزه در باغشليجر الله التاجا ادجر كم محمد بن حمزه در دسي شيخ محمد بن شهاب در مشهور شيخ شهاب دسي شهروروي ومكله أن مودّتي الصوفية النورية معرفة بشرف على الكتاب والسنة المؤيدة من الله الكريم لي الفصل والمنة حرضتني على الكتاب والسنة المؤيدة من الله الكريم لي الفصل والمنة حرضتني على ان دفع عن هذه الجماعة بهذه الاوراق المجموعة النج

Der Grundtext ist satzweise oder auch in kleineren Abschnitten von der Uebersetzung unterbrochen und durch rothe oder (meistens) schwarze Striche über dem Text bezeichnet.

فان بقى : Schluss des Grundtextes f. 148 نعد بعد دلك ارتباب لقوم ججحدون فياتي حديث بعده يومنون رحم الله امرءا ينظر فيه بعين الانصاف عن المراء واللجاج والاعتساف امين يا رب العالمين يعنى الله رحمت ايلسون : und der Uebersetzung يعنى الله رحمت ايلسون : وكتابه انصاف كزيله اعراض اول كشيه كم نظر ايده بو كتابه انصاف كزيله اعراض اترك حالده . . تكلفله سوز سويلمكدن مستجاب قل بو دعامزي اي پروردكار عالم

Nach f. 128 ist eine grössere Lücke.

3390. Spr. 838.

93 Bl. 8°°, 23 Z. $(20^{1}/2 \times 14^{1}/2; 14^{1}/2 \times 10 - 10^{1}/2^{cm})$. Zustand: schmutzig und fleekig. — Papier: gelblich, ziemlich stark, wenig glatt. — Einband: zusammen mit Spr. 837. — Titel und Verfasser f. 2ⁿ:

شرح كتاب النصحة المرضية الى الطريقة المحمدية؛ تاليف الشيخ . . . شمس الدين محمد العلمي الرفاعي؛

Titol ebenso f. 3°, Z. 6. Dor Verfasser heisst ausführlicher: محمد بن على القدسي الحنفي العلمي الرفاعي الرفاعي

الحمد للم الهادي التي صراحله : Anfang f. 2b المستقيم . . . وبعد فلما من الله علينا بفصله على العبد الفقير الحقير بالانتظام في طريق السادة الكرام الخ

Anweisung zum Çüfismus, ein theologisches Lehrgedicht, nach den Grundsätzen der Rifä'iten, von Mohammed ben 'all elqodsi elalemi sems eddin † 1018/1610 auf Bitten eines Freundes gemacht. Es beginnt (Basit):

بالحد لله بدئي في مقالاتي واستغفر الله من جُرَّمي وزلاتي und schliesst f. 59^b: تعداد علم الهي ذي الوجودات تعداد علم الهي ذي الوجودات

Jedem Verse folgt ein sachlicher Commentar: derselbe beginnt zu Vers 1: ابندأ البخ بال الرح بالحديث الوارد عند صعم كل امرء ذي بال الرح وكذلك على ساير الانبياء نام 60°، العالمين والمرسلين والهم الطبيين الطاهرين يا رب العالمين

Schrift wie in Spr. 837, 1, nur flüchtiger. — Abschrift um 1000/1699.

3391. We. 1758. 6) f. 686-75.

تورة خلافة فأملا قطب العارفين الشيخ شرف الدين الحسنى الحسينى ابن الشيخ عبد القادر الكيلاني الحسنى الحسيني ابن الشيخ عبد القادر الكيلاني الساكن في تحمية حماة للشيخ السيد حسن رضائي ابن الحاج عبد الرحمن الاقسرائي في حال قصائد في المدينة المزبورة في اربعة وعشرين من حمادي الاولى لسنة احدى وستين والف

الحمد لله وكفى وسلام على عباده الذين Anfang: الحمد لله وكفى وسرفهم بوفاء العهود . . وبعد يقول كاتب الاذن في كتابة هذه الاجازة الشريفة القادرية المنسوبة الي ما فيه صحيح من الباس الحرقة الشريفة القادرية المخ

Rescript des بين بين الدين على الدين على الدين على Nachkommen des أبين عبد القادر الكيلاني in Hamāt, betreffend die Bestallung des dortigen Qāḍīs السيد حسن رضائي ابن الحاج عبد الرحمن الافسرائي seinem Nachfolger als Chef der Qādiriten vom Orden der Çūfīs, im J. 1061/1651.

Diese Bestallung beginnt f. 69° unten: الحمد نلم ذي الملكوت المؤيد والجبروت السرمد والاسم الممجد . . . أما بعد فقد سالني العبد الفقير . . . السيد حسن افندي ابن السيد عبد الرحمن افندي وهبته جماعة من الفقراء والاخوان الخ

وقبل منه الانن المعين جميعة : *und schliesst f.75 وملى الله على وتلقاه لنفسه قبولا شرعيا والحد لله وحده وملى الله على سيدنا محمد . . . تسليما كثيرا دايما التي يوم الدين والحمد لله رب العالمين برحمتك يا ارحم الراحمين والحمد الراحمين المدرب العالمين برحمتك يا ارحم الراحمين

3392. Lbg. 1016.

10Bl. 8°°, 24-26 Z. (20 \times 14 $\frac{1}{3}$; 15-16 $\frac{1}{2}\times$ 9 $\frac{1}{2}$ -10°m). Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel f. 1°:

انوار السلوك في اسرار الملوك

ebenso im Vorwort f. 1b. - Verfasser f. 1a:

عبد الغنى ابن النابلسي

الحمد لله الذي كشف عن Anfang f. 1b: . . . أما بعد فيقول شيخنا . . . عبد الغني بن اسماعيل . . . هذه رسالة اوضحت فيها طريق اهل المعرفة الالهية الح

Abhandlung des 'Abd elganī ibn ennābulusī † 1143/1730: Preis des Islām gegenüber anderen Religionen und Schilderung der drei Richtungen innerhalb des Islām (derer die sich an das Acussere der religionsgesetzlichen Vorschriften halten; derer die dieselben mit dem Gemüth erfassen und derer die in das eigentliche Wesen derselben mit geheinnissvollem Ahnen zu dringen suchen).

والله يتولي هداك وهو Schluss f. 10^b: وهو يتولي الصالحين وفي هذا البقدار كيفاية لمن وفقه الله تعالى والحمد لله وحدة وصلى الله الرخ Verfasst im J. 1103 Çafar (1691).

Sehrift: ziemlich gross, kräftig, gedrängt, rundlich, voeallos. Text in rothen Linien. — Collationirt mit dem Original. — Abschrift von عبد الله بن عثمان الاراكي im J. 1124 Rab. II (1712).

3393. Lbg. 603.

50 Bl. 8vo, 8 Z. (15³/₄ × 10; 9¹/₂ × 5^{cm}). — Zustand: ziemlich gut; Anfangs nicht recht sauber. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: brauner Lederband mit Klappe, nebst Futteral. — Titelüberschrift f. 1^b:

ر" لسيدي الشيخ على البَيَّومي في معرفة الله من طريقة الدمرداشية مع فوائد اخر

الحمد للد رب العالمين والعاقبة: Anfang f.1b:

. . وبعد فيقول . . البيومي الشافعي مذهبا الكردي تحلّ الدمرداشي طريقة فاني حمد الله تعالى اخذت عن السيد حسين وهو اخذ عن سيدي حمد ابي عبد الرحيم الخ

على بن حجازي بن محمد Der Verfasser ist على بن الجازي بن محمد البيومي الحلوتي الدمرداشي

Nach Anführung der Lehrerkette (السلسانة) bis auf Mohammed herab stellt 'Alī ben higāzī elbajjāmī eddemirdāsī, geb. um 1108/1696, † 1188/1769, die Glaubensausichten der Halwati-Sekte, der Demirdāsiten, ausführlicher in dieser (im J. 1144/1781 verfassten) Abhdlg dar, welche auch in Mq. 658, f. 541 erwähnt ist. — Schluss f. 49h: خان وافق الشرع فهو خير والا فهو شر وصلى اللم الم

Schrift: ziemlich gross, kräftig, dentlich, vocalisirt: Stichwörter roth. Text in rothen Linien eingerahmt. Am Rando öfters Bemerkungen. — Abschrift um 1170 1756 von ماليمان بن احمد.

3394. Spr. 819.

80 Bl. 8°°, 21 (29) Z. (20¹/₂×15: 16¹/₂×10^{cm}). — Zustand: ziemlich gut, nur dass Bl. 9 lose. — Papier: gelblich, wenig glatt, zieml. stark. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel fehlt; er ist nach der Vorrede f. 1^h:

الدرة البهيظ في صورة الأجازة القادرية Verfasser fehlt; nach der Vorrede f. 16:

محمد بن صالح الكيلاني

الحمد لله الذي اختص اوليانه Anfang f. 1*: الكيلانى ببزيد الفصل والكرامة . . . وبعد فيقول . . . الكيلانى المدة الرحماني وكان له عونا الرخ

Eine aus verschiedenen Werken gesammelte Schrift des Mohammed ben çālih elkīlānī, um 1210/1795 am Leben, zur Erleichterung und Hülfe dienend für denjenigen, der Einem der Qādiriten eine Lehrerlaubniss geben will. Unter den Qādiriten sind zu verstehen die Anhänger der Richtung des عبد القادر الكيلاني. Ein solches Lehrbrief-Schema ist f. 12 mitgetheilt.

Die Schrift setzt systematisch auseinander, wessen die Anhänger dieser Lehre sich befleissigen, was sie als Lehrer und als Lernende thun müssen, um auf den rechten "Weg" zu kommen. Sie beginnt: الله والمان الذواليات الطاعته ان الطريق لا يحصل بمجرد لقلقة اللسان الح

Der Lehrbrief ist nus mit den Worten f. 126: المجار المشار اليد من المجار المشار اليد وقبل مند المعين وتقلده لنفسد وقبله قبولا شرعيا مرعيا وصلى الله على سيدنا الح

Schrift: ungleich, zum Theil ziemlich gross, randlich, etwas flüchtig, nicht undeutlich, vocallos. — Autograph des Verfassers vom J. 1210 Gomādā I (1795).

Es folgt darauf f. 23° Mitte ein Anerkennungs- und Dankschreiben für das Werk von عبد الوهاب السكري.

3395. Lbg. 435. 5) f. 25²-31.

Formatetc. n. Schrift wie bei 1). — Titelüberschrift: الجزء الثانى من كتاب الأصول منا الفد ورواه البو الحسين الطبري من الهادي الي الحق وحمد بن الهادي سماع سالم بن عبد الله عن على بن الحسن سمعه عن ابي الحسين الطبري

اعلم ياخى علمك الله الخير أن أمّة :Anfang محمد صعم افترقت في اديانها واختلفت في اهوائها الخ Eine zeiditische Schrift des Abū Thosein ettaberi, gegen die Sekten überhaupt, besonders aber gegen die Imamiten und Haswiten (الخشوية) gerichtet.

وشهادة رجل واحد اهون :Schluss f. 31 علينا من تكفير من اعتزل علينا من خالفه او حاربه

3396. Spr. 891.

128 (130) Seiten S^{*o}, 11 Z. (20×14¹ 2: 13¹ 2×7¹ 2^{cm}). — Zustand: zieml. gut, doch nicht ohne Flecken. — Papier: gelb, etwas glatt, ziemlich dünn. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel u. Verfasser fehlt, s. Anfang.

الحمد للد الذي خلق قلوب بنى : Anfang S.1 المرم مستعدّة بغيضان الإنوار . . أما بعد فيقول العبد الصعيف . . . ولت الله ابن الشيخ عبد الرحيم . . . هذه فصول مشتملة على اصول الطريقة وما يتصل بها مما استفدناه من المشايخ النقشبندية والجيلانية والجيشتية وسميتها بالقول الجيل في بيان سواء السبيل

Die Grundlagen der Çüfik, nach den Ansichten der Naqsbanditen, Giläniten und Gestiten, von Wall alläh ben 'abd erra-him. [Die Gestiten haben ihren Namen von معين الدين حسن السجري الجشني حسن السجري الجشني عبد القادر الجيلاني الدين عبد القادر الجيلاني الدين عبد القادر الجيلاني الدين عبد القادر الجيلاني الدين عبد القادر الجيلاني الدين عبد القادر الجيلاني [.خواجم نقشبند von [.خواجم نقشبند]

Das Werk ist in mehrere (ungezählte) فصل getheilt, die keine besondere Ueberschrift haben, und bei denen für das Wort فصل selbst ein leerer Raum gelassen ist. Ueber den Verf. s. No.1381.

في البيعة ما هي أواجبة أم سنّة وما الحكة : Seite 8

- في درجات مرتبة للسالكين 19 ،
- في اشغال المشايخ الجيلانية 25 %
- في اشعال المشايخ الجشتية 38 ,
- في اشغال المشايخ النقشبندية 48
- u. s. w. Zuletzt: S. 110 في صفة المذكر وكيفية التذكير وما ذا اركانه وما آداب المستمعين
- في محبة المصنف وتعلمه لاداب الطريقة والسلوك 8.117

عن شيخ الطريقة احمد :Schluss S. 128 السهرندي بسنده الطويل المذكور في مقاماته وهذا آخر ما اردنا في هذه الرسالة والحمد لله الم

Schrift: gross, Persischer Zug, deutlich, gleichmässig, vocallos. Collationirt. Die Paginirung arabisch. Auf S. 102 folgen noch ا المعلى المعلى المعلى معلى المعلى الم

3397. Spr. 844.

804 Bl. 46, 19 Z. $(29^2/3 \times 20; 18^1/9 \times 11^1/2^{em})$. — Zustand: sehr wurmstichig, am Raude öfters geflickt. -Papier: gelb, ziemlich dünn, glatt. - Einband: brauner Lederband, mit schwarzem Rücken mit Goldstreisen.

Titel fehlt. Verfasser fehlt; aus den citirten Werken (z.B. dem تاريخ البافعي † 768/1366) ersieht man, dass er nach 768 lebt. Das Ganze scheint eine Compilation zu sein aus einer Menge namhafter Schriften, unter denen die des الغزالي und ابن العربي besonders häufig citirt werden, und enthält eine Darstellung cufischer Ansichten und Vertheidigung der Si'iten. In Kapitel oder sonstwie eingetheilt ist es nicht. Es führt die Darstellung fort, eine citirte Stelle an die andere reihend, oft von beträchtlicher Länge, u. zwar so, dass man eigentlich nicht erkennen kann, was eigene Zuthat ist. Es werden oft Stellen aus Persischen Werken mitgetheilt. giebt es zum Theil biographische Artikel von einiger Länge, zum Beispiel über ابن سينا f.13b, .f. 19^b فخر الدين الرازي

Der Anfang u. das Ende fehlen; ausserdem sind mehrere Lücken und das Werk ist verbunden. Die Blätter gehören so zusammen:

- a) 34 39, 9 33, 273 280, 290 296, 281 289. 297-304. 1-8. 226-244. Lücke.
- b) 40-100, 105-110, 101-104, 111-113, Lücke.
- c) 114. Lücke.
- d) 115-161. Lücke.
- e) 245-272, 196-212, 221-225, 213-220, 173, 174. 179, 180, 177, 178, 175, 176, 181—195, 162—172, Lücke.

Ob a - e in dieser Folge richtig sind, ist nicht ganz sicher.

Ueberschriften giebt es nicht; am Rande aber sind die behandelten Gegenstände ange-Einige davon sind:

بيان كون الله تعالى نور السموات والارص البحث في تحقيق صفات الله 11°; بيان الطبع 10°

الجث في إن الله فاعلا لا بطبيق المباشق 124 مسئله كفته ما عبفناك حقّ معبفتك ذكر الفرق بين التمكّن والمقام 241° زدر تصوّف كويد 241° 243b ذكر يوشيدن رقعات اثبات الرموز لهذه الطايفة 112 زبيان لفظ المرجية 1110 در بيان مداهب شيعه اماميّه كيسانيه زيديّه 120 در الغلات اسماعيلية

ذکر فصل امام که امام اورا کویند 122b كيفيت زيارة امام على موسى الرضا رة 123b ذكر علامات خروج مهدي 1246 ذكر امام حسن عسكري 170° ; ذكر امام على زكي 1686 ذكر امام محمد بن حسن عسكري روّ كه اورا 1700 مهدي كويند

Schrift: ziemlich klein, hübsch, gleichmässig, etwas vocalisirt. Die Stichworte (Anfänge der Artikel, Angabe der benutzten Werke) meistens roth. - Abschrift um 1150,1737. — Collationirt. Am Rande ziemlich oft Glossen (nach dem Wörterbuch الصراب).

3398. WE. 124. 2) f. 126* — 145*.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel fehlt; nach der Vorrede f. 127a:

رسالة التحقيف في الرد على الزنديف

الحمد لله الذي ليس : Anfang f. 126a لاؤنيتند اول ولا لآخريته آخر . . . وبعد فاني وقفت بل اوقفت على شيء من كلمات الشيخ . . . الشهير بصدر الدين زاده فاذا في تحقيقات الح

بياص اله Die Abhandlung ist gewidmet deni بياص und enthält den Commentar (aber nicht ununterbrochen fortlaufend) zu einer Abhandlung des Cadr eddin zāde. Er bekämpft darin, von çüfischem Standpunkt aus, die von dem richtigen Glauben abweichenden ketzerischen Ansichten. Die Abhandlung selbst beginnt mit Besprechung von Sura 112, 4. — Schluss f. 145°: فقصى عليه وقدر على حسب ما علم منه والله تعالى اعلم المر

3399.

1) Mf. 248, f. 262. 263.

محمد جلال الدين الدواني Abhdlg des ,ر" تحقیف ایمان فرعون betitelt ,ر" تحقیف ایمان im Anschluss an Sura 10, 90 die Ansicht des Ibn el'arabi vertheidigend, dass die Stelle von der Rechtgläubigkeit Pharaos handle. S. No. 2111 und 2799, 1 (f. 104^b. 105^a).

2) Pm. 71, 2, f. 1106-135.

8°°, 25 Z. (Text: $16^{1}/_{2} \times 9^{2}/_{3}^{cm}$). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich, glatt, stark. — Titel fehlt, steht in der Vorrede f. 110° unten:

التاييد والعون للقايلين بايمان فرعون

Verfasser fehlt. En lebt nach dem f. 1174 und sonst citirten الشعواري الشعواري الشعواري الشعواري

الحمد لله الذي وسعت : Anfang f. 110^b كل شيء رحمته . . . أما بعد ققد جرت الاهواء باقوام قصروا عن سواء الطريق الخ

Die Ansicht, welche von den Orthodoxen den Cufis und insbesondere dem Ibn el'arabī vorgeworfen wird (der sie vorzüglich in seinem الفصوص "ك vertritt), nämlich dass Pharao den rechten Glauben gehabt habe, sucht der Verfasser hier ausführlich als richtig zu beweisen. Er thut dies in 5 Excursen (مقدمة).

- ان القصد بهال الرسالة دفع الطعن 1. 110 والتنكير على اولياء الله الخ
- قال الامام حجنة الاسلام الغزالي 2. 111° الايمان هو التصديق بالقلب 114° 3.
- شروط التبوية بالنظر لحف الله تعالى 4. 115°
- علم كون حقيقة الايمان التصديف 133 .5 القلبي فقط الض

فقد كذب القرآن ولم : Schluss f. 135b

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein, kräftig, etwas flüchtig, gewandt, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1150 1737. — Collationirt.

Vom Singen der Derwische handelt Mo. 35, f. 110. 111. -- Ueber die Sekte الحاج بكتاش We. 1700, f. 52^b und Glaubensbekenntniss des عبد القادر بن محمد البغدادي بيكتاش زاده Pm. 482, f. 143^b. Gegen die Gahmiten (über Anschauen Gottes) ist gerichtet We. 1708, f. 103.

3400.

Zu diesem Abschnitt gehören noch Schriften von:

- على بن عبد الله الرومي الاختيار (1 † 1199/1785,
 u. d. T. التفتيش في معنى لفظ درويش
- 2) عبد بن محمد بن محمد بن عبد الرزاق (² الحسيني مرتضي † ¹²⁰⁶/1790, mit dems. Titel.
- 3) حمد بن عمر بن ابراهيم القرطبى (+ 656/1258 بر المراهيم القناء عن الوجد والسماء . T. كشف القناء عن الوجد والسماء
- 4) حسام الدين التوقاتي + c. 850/1446, u. d. T. في دوران الصوفية
- 5) اله سم الدين محمد بن عزة um 860/1456 (desgl.).
- 6) الحق القراماني جمال الدين (6)
- 7) المولى عرب الواعظ (7 + المولى عرب الواعظ
- 8) منان الدين بن يعقوب سنبل سنان (8 + 989/1581.
- 9) اسمعيل الانقرة وي 1042/1682.
- عبد القادر بن محمد الحلبي أبن فصيب البان †c. 1040/1630, u. d. T. الماء في اسرار السماء
- ارشاد .u. d. T. المناه + 1044/1634, u. d. T. المقول السليمة الى الاصول القويمة بإبطال البدع السقيمة
- .12) خسن بن احد الرومي الخلوتي اميسنان زادة (12)
- , †192/₁₇₇₈ عبد الرحمن العيدروسي وجيد الدين (13 تشنيف الاسماع ببعض اسرار السماع .u. d. T.
- المرصفي الفاح التي سبيل النجاح 14) عمد سبط المرصفي (14)
 التي سبيل النجاح الفلاح التي سبيل النجاح (15)
- 15) سنان بن يعقبوب سنبل سنان (15 + 989/1581) سلسلة المشايخ الخلوتية ...
- 16) أن التنزيهية في شان المولوية الانقرادي (16 ألك التنزيهية في شان المولوية
- 17) بيوب بن احمد بن ايوب الخلوتي (17 الوب الخلوتي (17 u. d. T. الر" الاسمائية في طريق الخلوتية
- 18) أحمد بن عمر الديربي أبو العماس (18 to d. T. العماس (18 على كل محالف العنيد (18 a. d. T.
- عقيلة .um المرامة, u.d. T. السيد مرتضى (19) الاتراب في سند الطريقة والاحزاب
- حسن بن على بن على بن منصور المكي شقة القوى (20) الحلل السندسية على .1176/1762 + الحلل الدائرة الشاذلية

8. Çüfische Predigten und Gedichte.

3401. Spr. 900.

88 Bl. 8°°, 21 Z. (21 × 15; 14 × 7¹/5°w). — Zustand: im Anfang etwas unsauber, sonst ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, zieml. dünn. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel u. Verfasser fehlt; er ist etwa:

مجموع خطب لعبد القادر الكيلاني

الحمد لله رب العالمين وصلواته : Anfang f. 1b على سيدنا ... ألتخطبة التي كان يذكرها الشيخ ... الكيلاني ... كيقول في كل مجلس الحمد لله رب العالمين يكرها ثلاث مرات ويسكت في عقب كل مرة لحظة الخ

Sammlung von 15 Predigten des 'Abd elqūdir ben mūsa elkīlānī † 561/1166 aus dem Jahre 646/1160. Vorangeht eine Notiz des ungenannten Sammlers, wie jener bei seinen Predigten zu verfahren pflegte; er sagt f.2° von ihm: ثم يشرع في الكلام بما يغتر الله عز وجل علي لسانه من فتوح الغيب من غير تقدير ولا تعبية الكلام وفي النادر من المجالس يكون قد حفظ خبرا عن رسول الله صقم أو كلهة حكمة من كلام الحكماء من جملة ما يقرأ عليه فيبدأ بذكر الله تعالى ويشرح في تغسيره كا تغسيره أو كلهة خيداً بذكر الله تعالى ويشرح في تغسيره أو تغسيره أو كلهة فيبدأ بذكر الله تعالى ويشرح في تغسيره أو كلهة فيبدأ بذكر الله تعالى ويشرح في تغسيره أو كلهة فيبدأ بذكر الله تعالى ويشرح في تغسيره أو

Schrift: klein, gewandt, gleichmässig, breit, vocallos. — Abschrift c. 100/1688.

3402. Pet. 604.

208 Bl. 4to, 21 Z. (22 \times 16; $17^{1}/_{2} \times 9^{1}/_{2}$ cm). — Zustand: ziemlich gut; die erste Lage nicht fest im Deckel; HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

f. 7 und besonders 8 schadhaft. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt. — Einband: rothbrauner Lederband. — Titel und Verfasser f. 1^b:

الفتح الربانى كلام الشيخ عبد القادر الكيلانى (in der Handschrift irrthümlich الفتر (الفتح المناد الفتر الفت

اللهم يا من عام عجزي عن ۱۰: Anfang f. ۱۰: حمده اسئلک باکمل حامدیک

Auf diesen Anfang, der von späterer Hand ergänzt ist (im Ganzen 10 Zeilen), folgt noch, von derselben Hand, die nicht ganz richtige Genealogie des Verfassers; aber über Inhalt und Zweck, Eintheilung oder Titel des Werkes ist nichts gesagt. Es scheint eine Fortsetzung zu den in Spr. 900 vorliegenden Predigten zu sein, die Ergänzung (f. 1) ist wol willkürlich. Der Herausgeber ist ein jüngerer Zeitgenosse; er beruft sich zu Ende des Werkes auf einen Bericht, den ihm der Sohn über den Tod seines Vaters ('Abd elqädir) gegeben habe.

Diese Predigten hier sind in den Jahren b45/1151 (vom 3. Sawwäl an) und b46/1152 gehalten. Ihre Zahl — soweit ersichtlich — ist 55 (f.154b); von da an ist eine Weiterzählung nicht erfolgt. Die Zählung ist überhaupt nicht genau; sie ist öfters unrichtig, dann auch verändert; die 37. und 38. Sitzung wird f. 93b und 95b noch einmal gezählt, ebenso f. 136a die 51.; eigentlich wäre also die 55. f. 154b die 58. Alle tragen ein Datum; das liört nach f. 154b auf. Sie werden hier als Sitzungen (www.) bezeichnet.

- الاعتبراض على الحق . . . موت الدين 1. f. 2°
- عرتك بالله عز وجل تنجيك ٢٠٠٠ 2.
- يا غلام أين عبودية الحق يا أهل هذه البلدة قد كثر النفاني نيكم 45° .20
- بعد كلام اذ الامر وانته عن النهى 30. 72
- يا غلام اني اري تصاريفك
- وحد الحق عز وجل حتى لا يبقى 154 .55. في قلبك من جميع الخلف الرخ

31

Schluss f. 208^a: على صوته ولسانه ملتصف وأرضاء . . . وصلى الله بسقف حلقه ثم مات رق وأرضاء . . . وصلى النخ على سيد الانبياء ومقدم الشفعاء تحمد الخ Schrift: gross, rundlich, doutlich, vocallos. Die Ueberschriften roth. Bl. 27. 60. 61 von derselben Hand ergänzt. — Abschrift vom J. 1156 Sa'bān (1743). — Collationirt. — Nach f. 9 fehlt 1 Bl.

3403. Spr. 806.

8°°, 13 Z. (21¹/2 × 12¹/2; 13 × 8¹/2 - 9°m). - Zustand: wurmstichig. - Papier: gelb, ziemlich stark, nicht recht glatt. - Titelüberschrift f. 51°;

مجلس في المحبدة

قوله تعالى جبهم وجبونه' : Anfang (f. 51°): ليس العجب من ولى يستناق الي عبد الج

Betrachtungen über die mystische Liebe zu Gott, in Form einer Predigt über Sura 5, 59. Die gewöhnlichen Anreden sind: يا خلى oder يا خوانى. Es ist ein Abschnitt aus einem grösseren Werke.

اللهم رصنا بقصائك وعافنا من : Schluss f. 67* باللهم الراحمين وارزقنا شكر نعائك برحمتك با ارحم الراحمين

Schrift: ziemlich klein, gut, gleichmässig, vocalisirt. Abschrift c. 900/1491.

3404.

Pm. 497, 4, f. 40°. Eine Qaçide des القاسم بن المظفر بن علي الشهرزوري المرتضى † 489/1096, in 44 Versen (Hafif). Anfang: لمعت ناره وقد عسعس الليل ومل الحادي وحار الدليل Dieselbe in Pet. 351, 3, f. 131°.

3405.

We. 1743, 1, f. 27. 28. Qaçide des (Tawil): + عدى بن مسافر شربت بكاس الحب من قبل نشأتي شربت بكاس الحب من قبل نوجد خلْقَتِي

We. 1769, 11, f. 106° von dem selben eine Qacide in 19 Versen (Basit). Anfang: نلت العلق ونلت العزّ للابد بعون مولى كريم واحد احدِ

3406.

1) Pm. 387, 12, f. 199^b. 200^a.
Format etc. a. Schrift wie bei 4. — Titelüberschrift:
هذه مما انشدها الشيخ عبد القادر الكيلاني

Anfang (Bast):

أن ابطات غارة الارحام وابتعدت عنّا فاسرع شيء غارة الله

Eine cufische Qacide des 'Abd elqadir elkiläni † 561/1166, in 29 Versen.

Dieselbe in Pet. 701, f. 1b.

2) We. 1758, 8, f. 78-79.

Die Qaçide zur Abwehr von Kummer und Bedrängniss, deren Anfang (Ṭawil): نظبت بعين الفكر في خون حصرتي حبيبا تجتي القلوب محبتي

3) Pm. 286, f. 24b.

Eine Qaçıde (in 24 Versen), Anfang: شهدت بان الله والى ولايتى وقد من في التصويف في لل خلوتي

4) Spr. 1464, f. 103.

Qaçide (in 24 Versen, Wāfir); Anfang: سقانی الحب کاسات الوصال فقلت لخمرتی حوی تعالی Woran sich noch ein längeres Gebet schliesst.

5) Pm. 516, f. 5a.

Tahmis zu der Qaçīde (19 Verse): مرضى من مريصة الاجفان علّلانى بذكرها علّلانى Dieselbe (aber dem ابن العربى beigelegt) in We.722, f. 295°. 295° u. auch in Pm. 452, f.100.

3407. Pm. 40. 5) S. 229-239.

Format (17-20 Z.) etc. und Schrift wie bei 1). Titel fehlt. Er ist:

سرح قصيدة لابي مدين

Verfasser fehlt. Steht am Ende der Abhandlung S. 289:

احمد بن ابراهيم العلان ساكن مكة

الحمد لله رب العالمين . . . أما بعد : Anfang فقد قال صقم جشر المرء على دين خليله فلينظر احدكم من يخالل النخ

In Folge des Ausspruches Mohammeds, dass ein Jeder auferstehen werde auf den Glauben des Freundes, mit dem er verkehre, empfiehlt Ahmed ben ibrahım eççiddiqi ibn allan † 1098/1624 als einzig richtigen Umgang den eines wahren Çüfi. Zu diesem Zwecke erklärt er hier das Gedicht des Abū madjan † 589/1193 (in 22 Versen), das denselben Gegenstand erörtert. Dasselbe beginnt (Basit) S. 229:

ما لذة العيش الله تحيظ الفقراع السلاطين والسادات والامرا أيما لذة عيش السالك في طريقة الدمولاء الا تحية الفقراء الخ

على سيدنا محمد الختار خير من Schluss: اوفى ومن نذر ومن اكرم الجار وهذا آخر عجالة الوقت . . . والا فنحن معترفون بالحجز والتقصير عن حقايقها وانما الاعمال بالنيات تمت

Abschrift vom J. 1032 Ďū'lqa'da (1623). — Die Verse roth überstrichen.

Dasselbe Gedicht in We. 1799, 5, f. 47° am Rande; ausserdem in Pet. 252, f. 169° bis 172° mit Tahmis.

Eine andere Qaçide desselben (48 Verse, Țawil) in Pm. 185, 2, f. 6*—7b. Sie ist betitelt: القصيدة الخمرية الخمرية المناصرة ودعمزجها عنّا فنحن الاسراد الري المزيم المناصرة ودعمزجها عنّا فنحن الاسراد المناصرة ودعمزجها عنّا فنحن الله المناصرة ودعمزجها عنّا فنحن الله المناصرة ودعمزجها عنّا فنحن الله المناصرة ودعمزجها عنّا فنحن الله المناصرة ودعمزجها عنّا فنحن الله المناصرة والمناصرة وال

3408.

Pm. 53, f. 6—10°. Eine çüfische Qaçıde, voll rhetorischer Künste, von مؤيد بن محبود بن محبود التعلق المحبود الم

3409. Lbg. 935.

Formateto. u. Schrift wie bei 1). — Titelüberschrift: القصيدة المفيدة فيها سلوك وعقيدة ويُحجَّمَع الاسماء للسين عبد العزيز الديريني

Eine die Çüfik und das Glaubensbekenntniss behandelnde Qaçıde des 'Abd el'azız ben alimed eddırını † 694/1295 (in 61 Versen).

Anfang (Kāmil): شهدت بدائع صنعة العلّم سجانه ذي العز والاكرام

Eine andere Qaçide desselben (25 Verse, Wāfir), über die dem Çūfi nothwendige Bildung, in Spr. 850, 1, f. 57°. Anfang: تاذب ار، قدمت على اناس واجلس مجلس الرجل الذكتي

3410. Lbg. 503.

81 Bl. 8vo, 20 Z. (20 × 15; 13¹/₂ × 10^{em}). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken, Bl. 81 ausgebessert. — Papier: weisslich, glatt, stark. — Einband: Lederband. — Titel f. 2^a (Vorrede):

انس الجليس في جلو الحناديس عن سينية ابن باديس

Verfasser (in der Ueberschrift) f. 16:

أبو العباس احمد بن الحاج

الحمد لله الذي اسبغ على : Anfang f. 1 وبعد فان بعض اوليائه نعمه ظافرة وباطنة . . . وبعد فان بعض المحابنا . . . سالني ان اشرح الغاظ القصيدة المخ

Ausführlicher gemischter Commentar zu der Qacide, deren Titel: القصيدة السينية oder (ابن باديس (u. النفحات القدسية d. i. بن ابن ابن القاسم بن باديس ابو على القاسم بن باديس ابو على القاسم بن باديس ابو على القاسم بن باديس ابو على القاسم بن باديس ابو على القاسم بن باديس ابو على القاسم بن باديس ابو على القاسم بن باديس ابو على القاسم بن باديس ابو على القاسم بن باديس ابو على القاسم بن باديس ابو على القاسم بن باديس ابو على القاسم بن باديس ابو على القاسم بن باديس ابو على القاسم بن القاسم بن باديس ابو على القاسم بن باديس ابو على القاسم بن

Dieselbe beginnt f. 2b (Tawil):

الا مل الي بغداد فهي مني النفس

وحدّث بها عن من دُوي باطن الرمس

الاً حرف يفتتنج بها الكلام . . . ومل امر من مال يميل اذا انحرف والي حرف الدخ

Aufzählung der in Bagdād begrabenen Çūfis. Der Dichter, geb. ⁷⁰¹/₁₈₀₁, † ⁷⁸⁷/₁₈₈₆, hat sein Gedicht, c. 80 Verse lang, dem ملاح الدين العلاقي العلاقي العلاقي العلاقي العلاقي العلاقي العلاقي العلاقي العلاقي العلاقي العلاقي العلاقي العلاقي العلاقي العلاقي العلاقية ا

وافصل تسليم الاله مرقد عليك له عرف ذكتي الي الرمس وهذا ما يشر :Schluss des Commentars وهذا ما يشر :Schluss des Commentars الله من الكلام على هذا المرام قد تم جمد الله . . .

فنسال الله تعالي ان ينور بصائرنا . . . ورضى الله عن التنابعين ومن تبعهم باحسان الي يوم الدين وغفر لنا الم

Schrift: magrebitisch, ziemlich klein, zierlich, gleichmässig, vocallos. Die Grundverse roth, Stichwörter auch (zum Theil farbig). Der Text in rothen Strichen. — Abschrift im J. 1229 Śa'bān (1814).

31*

3411. We. 1631.

Formatetc. u. Schrift wie bei 1) (Text: 16¹/₂×8¹/₂cm). Titel und Verfasser fehlt: s. Anfang.

قال شيخنا ... عبد الكريم : Anfang 126* الجيلي ... بعد حمد الله ... هذه منظومة لم ينسئ الدهر على لحم منوالها ... ستيتها بالنوادر العينية في البوادر الغيبية وبالله الاعتصام وهو حسبي وكفي

Text des çüfischen Gedichtes des 'Abd elkerım elgili um 820/1417 (in 534 Versen).

Der Titel ist auch القصيدة العينية الجبلية الماء العينية الماء العينية الماء العينية الماء العينية الماء العينية العينية الماء العينية الماء العينية الماء العينية الماء العينية الماء العينية الماء الماء العينية الماء

فؤاد به شمس الحبة طالع وليس لجم العذل فيه مواقع Abschrift vom J. 1157/1744.

3412. Spr. 822. 2) f. 18-80.

8vo, c. 25 Z. (Text: 16¹/₂ × 9^{cm}). — Zustand: etwas unsauber. — Papier: gelblich, ziemlich dick und glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe.

Commentar zu dem selben Gedicht. Titel f. 18^a und in der Vorrede:

عنه المعارف الغيبية شرح العينية الجيلية لمولانا واستانانا تاج العارفين وقدوة المحققين الشيخ عبد الغنى النابلسي،

الحدد لله شارح صدور المومنين : Anfang f. 18b بانوار التوفيق . . . أما بعد فيقول . . عبد الغني . . . هذا شرح لطيف وضعته بالتجل على قصيدة . . . الجيلي'

Der Commentar, von 'Abd elgani ibn ennābulusī † 1143/₁₇₃₀ zu Anfang des J. 1086/₁₆₇₅ verfasst, betrifft bloss den Inhalt, bringt die Verse meistens nicht einzeln, sondern in (grösseren) Gruppen vor, und beginnt: يعني لي فؤاذ شمس الحبة الاهية طالعة فيد الخ

ونسال الله تعالى ان ينفع : "Schluss f. 78 ويغفر لنا بكتابي هذا جميع المسلمين . . ويغفر لنا ولاخواننا . . واحبابنا والمسلمين اجمعين

Als Anhang folgen f. 78^b—80 einige Gedichte des 'Abd elgant.

Schrift: ziemlich gut, gewandt und deutlich, vocallos. Die Textworte meistens roth. — Abschrift von مالي بن ابراهيم الصالحي, vom J. 1090/1679.

الدرة العينية في الشواهد الغيبية) HKh. III 4945 (الحرة

3413.

Derselbe Commentar liegt vor in:

1) Pm. 214.

60 Bl. 4to, 19-21 Z. (22×16; 15 (-17)×9 (-10)cm). Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappband (mit Einpressungen) und Lederrücken. — Titel und Verfasser fehlt, steht aber auf der Innenseite des Vorderdeckels.

Schrift: ziemlich gross, etwas rundlich, nicht undeutlich, vocallos. Grundverse roth. — Abschrift von im J. 1187 Çafar (1724). — Collationirt.

F. 1ª und 58-60 allerlei cüfische Notizen.

2) WE. 55.

80 Bl. kl.-8°°, 17 Z. (15% × 10; 11 × 6% cm). — Zustand: sonst ziemlich gut, aber voll durchgehender Flecken. — Papier: weisslich, dick, nicht glatt. — Einband: Pappband mit rothem Lederrücken und Klappe.

Nicht ganz zu Ende; die letzten Worte sind f. 80°: ولولا كماله الذاتتي الظاهر في كل حسن لما مالت . Ausserdem fehlt f.72-79.

Schrift: klein, eng, gleichmässig, vocallos. — Abschrift um 1150/1737.

3) We. 278.

94 Bl. 4¹⁰, 17 Z. (22¹/₂ × 16; 16 × 11^{cm}). — Zustand: lose Blatter und Lagen, im Anfang etwas unsauber u. schadhaft; gegen Ende mit grossen Flecken — Papier: gelblich, ziemlich dick, glatt. — Einband: blosser Papier-Umschlag.

Titel und Verfasser fehlt. Am Anfang fehlt 1 Bl. — Das Gedicht bricht f. 93° so ab: واسمِى حقّا اسمها واسم ناتها كى آسّم ولى تلك النعوت توابع Der Commentar zu diesem (n. den vorhergehenden) Versen bricht mit den Worten ab: والناس الما تحزك كافرا ماتوا فلا حركة لهم وليس

Schrift: gross, flüchtig, unschön, vocallos, nicht grade undeutlich. Die Verse grösser und dicker. — Abschrift etwa um 1185/1771.

Auf der inwendigen Seite des Deckels vorn stehen die ersten dreizehn Verse der Qaçīde جوهرة التوحيد; s. No. 2045, 5.

3414. We. 1718. 5) f. 53-61.

8vo, 21 Z. (19³/4 × 14; 15 × 11¹/2em). — Zustand: fleckig.—Papier: gelb, zieml. stark, wenig glatt.—Ein band: Pappbd mit Kattunrücken. — Titol f.53ª (nach dem Bism.): سلك العبن لأذهاب الغبن تسمية سيد الاولين والاخرين وحبيب ربّ العالمين وقايد الغبّ المحجلين وشفيع المذنبين مين نظم وشفيع المذنبين ميب الصفدي،

Der Verfasser dieser Qaçīde heisst ausführlicher (f. 53h): عبد القادر الحمدي بن عمر بن حبيب القادري الصفدي

Der Titel ist, wie in der Vorrede erzählt wird, dem Gedicht von dem im Traum erschienenen Mohammed selbst beigelegt, während der Verf. 'Abd elqādir ben 'omar ben habīb ecpafadī abū 'nneģāīb † 915/1509 es früher سلك الترفيق بسواء الطريق benannt hatte. Die Qaçīde, auch تائية betitelt, ist 283 Verse lang und beginnt f. 55° (Basīt):

بالحدس بعد بسمالله بدي كذا على التهامي صلاق مع حيّاتي Schluss f. 618:

والال مع تابع واغفر لناظمه والقاري مع سامع وآهل الروايات

Schrift: ziemlich klein, deutlich u. gewandt, gleichmässig, yocallos. — Abschrift vom J. 1072, 1661.

3415.

Dasselbe Gedicht ist vorhanden in:

- Pm. 553, 12, f. 50-57.
 8vo, c. 15-17 Z. (Text: 13¹/₂-14 × 9¹/₂cm). Zustand: fleckig u. zieml. unsauber. Titel u. Verf. fehlt. An fang fehlt, die ersten 31 oder 32 Verse. Schrift: ziemlich gross, deutlich, vocalisirt, sehr verblasst. Am Rande einige kurze Bemerkungen. Abschrift vom J. 924 Rab. I (1518).
- 2) Pm. 553, 11, f. 46^b—49. Vorhanden sind nur die ersten 165 Verse. 8vo, c. 24-29 Z. (Text: c. 16 × 11^{cm}). — Zustand: nicht recht sauber, auch nicht frei von Flecken. — Papier: gelb, dick, glatt. — Schrift wie bei 1, nur größer und kräftiger, auch vocalisirt.
- 3) We. 1800, 1, f. 6*-13*.
- 4) We.1843, 1, f.1-8. Am Rande einige Glossen.

3416. We. 270.

224 Bl. 8vo, 19-21 Z. (20¹/₄×15; 15×9¹/₂^{cm}). — Zustand: lose Lagen; etwas fleckig n. nicht ganz sauber; der Rand an einigen Stellen ausgebessert. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Einband: Pappdeckel mit Lederrücken und Klappe.

Commentar zu demselben Gedicht. Titel f. 1°: هذا شرح تائية أبن حبيب الصفدي للشيخ علوان الحموى

رَبِ يسر ولا تعسر ورب اشرح لي : Anfang f. 1 فرص صدري ويسر لي امري . . . أما بعد فان علم السلوك فرص عين بلا خلاف على الذكور والاناث والعبيد والاشراف المخ

Der weitschweifige, auf Worterklärung sich wenig einlassende Commentar ist von 'Alī ben 'aṭijje ben hasan elhamawī abū 'lhasan alawān † 936/1529 verfasst und nach Pet. 368, f.1° betitelt: من العبين في شرح سلك العبين في شرح العبين während HKh. III 7220 zu Anfang noch einige Worte voranstellt. Derselbe beginnt f. 16°: نقمت تغمله الله برحبته في ابتداء وامتثالا النه يذكر اسم ربه وحمده تعبدا واقتداء وامتثالا النه بالكوين دعواهم فيها سجانك اللهم فانصرنا على القوم الكافرين دعواهم فيها سجانك اللهم وآخر دعواهم فيها سجانك اللهم

Schrift: ziemlich gross und dick, deutlich, etwas rundlich, nicht besonders gut, vocallos. Der Text fehlerhaft. Die Gedichtverse roth. — Abschrift von عمر بين مراد بين مصطفى الديخاوي موطئا الحنفي مذهبًا أنه im Jahre المناه المناه ونور العين ونور العين ونور العين ونور العين ونور العين

3417.

Derselbe Commentar ist vorhanden in:

1) Spr. 837, 1, f. 1-141.

165 Bl. 8^{ve}, 19 Z. (20¹/₂×14⁸/₄; 14¹/₂-15¹/₂×10-11^{cm}). Zustand: unsauber und fleckig. — Papier: gelblich, zieml. stark, wenig glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titel u. Verfasser: bloss der des Grundgedichts.

Schrift: klein, flüchtig, vocallos; der Text roth. — Abschrift im J. 396/1688.

2) We. 271.

148 Bl. 8°°, 25 Z. $(20!/_2 \times 15; 15!/_2 \times 10^1/_2$ cm). — Zustand: fleekig, unsauber, lose im Einbd. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe.

Titel u. Verfasser wie bei We. 270, 1. Anfang: رب اشرح لي صدري الخ. Schluss: والدخلنا في عبادك الصالحين واختم لنا منك بخير وللمسلمين أمين والحمد لله رب العالمين أمين والحمد لله رب العالمين

Schrift: ziemlich klein, gewandt, gleichmässig, vocallos. Die Textverse rotb. F.51—58 ergänzt, etwas enger.— Abschrift im J. $^{1012}/_{1603}$.

3) Pet. 280.

229 Bl. 8vo, 17 Z. (21 × 15¹/₂; 15 × 10^{cm}). — Zustand: etwas unsauber, Anfangs schadhaft, ziemlich lose im Einband. — Papier: weisslich, ziemlich stark, etwas glatt. — Einband: brauner Lederband mit Klappe.

Titel wie bei We. 270, 1. Anfang: رب اشرح لي صدري . . . الحمد لله عادي من يشاء الى سبيله . . . الما بعد فان علم السلوك الرح

Schrift: gross, dick, unbeholfen, aber deutlich, vocallos. Die Textverse roth. — Abschrift im J. 1053/1643 von جب بن الحاج محمد المكنى بابن سويمة

4) Pet. 368.

271 Bl. 8^{ve}, 15 Z. (18¹/₂ × 14; 11×9^{cm}).— Zustand: nicht ganz sauber, etwas wurmstichig.— Papier: gelblich, dick, glatt.— Einband: brauner Lederband mit Klappe,

Titel: نور العين في شرح سلك العين. An-fang wie bei Pet. 280.

Schrift: ziemlich klein, gewandt, etwas flüchtig, wenig vocalisirt. Die Textverse meistens roth. — Abschr. c. 1150/1737.

5) Pet. 684, f. 141^b—145^b u. 149—152. Erklärung einiger Verse dieser Qaçıde.

Einige andere Qaciden desselben Dichters finden sich in We.1843, f. 8b-10b u. 1800, f.15b.

3418. We. 1639.

2) f. 45b. 46a.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

Qacide des الشيخ علوان + 986/1629 (in 18 Versen). Anfang (Ramal):

كلما رمت أراما عرضت بالوجه عنّى In Vers 8 kommt der Name علوان 2mal vor mit vocallosem ل, also عَلْوَان oder . عُلُوان S. No.1935. 3419. We. 1704.

5) f. 53 - 62.

 8vo , 31 Z. (20 × $13^2/3$; $16 \times 7^1/2^{cm}$). — Zustand: etwas unsauber. — Papier: gelblich, dünn, glatt. — Titel f.53*:

تناب صادحة الأزل وساتحة النزل الشيخ المحقق ابي المواهب احمد الشناوي

احمد بن على بن عبد القدوس :Ausführlicher الشنّاوي المصري ابو المواهب

الحمد لله المحيط الاحدى الجع: Anfang f. 53b بذاته بذاته . . . وبعد فهذه صادحة الازل وساحة النزل آل وَاللَّهُ لَم وَمَا يَسْطُرُونَ ما يعقلها الا العالمون الرخ

Commentar des Ahmed ben 'ali ben 'ubd elqaddus essinnāwī abū 'lmewāhib, geb. 975/1568, † 1028/1619, zu dem cūfischen Gedicht in 91 Versen, das beginnt (Kāmil):

كنه الهوية والانية نقطة هي وحدة الاطلاق والهاهُوتُ الكنة الاصل والهوية حقيقة لها السريان :Er beginnt

فانا لله نزل وانا الهه حكمنا راجعون :Schluss وكل شيء هالك الله وجهد له الحكم واليد ترجعون

Schrift: klein, fein, zierlich, deutlich, vocallos. Die Verse roth. — Abschrift im Jahre 1077/1666 von اسمعيل بن اټوب بن اټوب ين اټد بن ايوب كنفي كلوي الدمشقى

Spr. 299, f. 27^b—29^a dasselbe Gedicht, 73 Verse, mit Glossen am Rande und zwischen den Zeilen.

3420. Pm. 553.
6) f. 40⁶-41^a.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Ueberschrift:

موشيح لابي المواهب

Anfang:

انا هو شيخ الشراب وفي الملاح لذّ لي التمزيق

Es sind hier 4 (kürzere) Mowaśśah-Gedichte cüfischen Inhalts von Abū 'lmewāhib — wahrscheinlich der so eben vorgekommene Eśśinnāwī — aufgeführt. Das letzte schliesst:

ققال انا هو الحق الذي لا يغير ذاته مر الزمان

3421. Spr. 147.
5) f. 1126-1216.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel f. 112b: الكتاب في الابيات السُلوكيّة

Nach dem Vorwort f. 112b:

غاید القرب فی شرح نهاید الطلب

عبد القادر بن شيخ العيدروسي

الحمد لله الذي شرع لقاصديد : Anfang f. 112b

Kleines cufisches Gedicht in 4 Versen (Weg zu Gott), nebst Commentar, beides von 'Abd elqādir ben seih el'eiderūsī † 1088/1628 im J. 998 Gom. II (1590) versasst.

Das Gedicht beginnt f. 112b:

شمّر فديتك ساق للآفى الطلب ميمّما اربا ناهيك من ارب الاخذ بالعزايم نعت : Der Commentar dazu الرجل الحازم ومعالي الهمم دالة على طبع الكرم الرخ فليتنافس المتنافسون فلا تعلم : Schluss f. 121^b نفس ما اخفى لهم من قرّة اعين جزاء بما كانوا يعلمون '

3422. Spr. 147.

Format etc. und Schrift wie bei 22). - Titel und Verfasser fehlt.

Ein çüfisches Gedicht desselben 'Abd elqādir el'eiderüsī, in der Mowassah-Form, anf.: اهلا بمسراك ايها القمر ومرحبا

منحتنى الوصل ام لي القدر' به جبا'

F. 400—403° enthält die Erklärung zweier, in diesem Gedichte vorkommender, Halbverse. Schluss f. 403°: الشيخ الصالح موسي الكشميري

3423. We. 1704. 34-36) f. 103b-105b.

Format etc. u. Schrift wie bei 33).

Einige çüfische Gedichte des Ejjüb ben ahmed elhalwatī † 1071/1660, und zwar:

الغيض الاقدس في المقام الانفس: 1046-1030 الغيض الاقدس في المقام الاحدُ Anfang: الحمد لله وهو الواحد الصمدُ في كنه الاحسان وهو الواحد الصمدُ 55 Verse (Bast) lang.

2) f.104^b—105^b: العقد الفريد في مقام التفريد العقد الفريد الحبد العديم الابدي الواحد الحق العليم السرمدي الواحد الحق العليم السرمدي Dies Regez-Gedicht ist 45 Verse lang.

مله الرسالة المنظومة . 105 . Anfang: قالوا خفيت عن الظهور وحبّذا . هذا الخفاء وان يكن فيه النصبُ . 30 Verse (Kāmil) lang.

4) f. 106: الكلام على هذا البيت له ايضا Çüfische Erklärung des Verses:

ومن بين احشائي الدنان تصاعدت ولم يبق منها في الحقيقة الا اسمُ

قد تقرر أن الخمرة عبارة عن تجلّي المحبوب : Anfang: فهو في العين وغيره في الرسم والاسماء: Bohluss £106

3424. Pet. 550. 6) f. 87*-94.

8vo, 17—23 Z. (20 × 14⁹/₃; c. 19 × 13^{cm}). — Zustand: an den Seitenrand der Blätter ist des Formates wegen etwas angestückt. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark.

a) F. 87°—89° einige Gedichte meist çufischen Inhalts, von عبد الغنى النابلسى بالنام الغنى النابلسى † 1148/1780; darunter ein längeres mit dem Anfang: شهدت بان الله اصل ولايتى وقد من بالتصريف فى كل حصرتى F. 88° eine قصيدة منفرجة in 45 Versen, mit dem Anfang (Habab):

ما الشدة الله للفرج وستاتي انواع الفرج

b) F. 89⁶—93^a. In incorrecter Prosa, Erläuterung cüfischer Begriffe und Ansichten, z. B. über über das Verhältniss von Lehrer zu Schüler etc.

Schrift: ungleich, kräftig, rundlich, vocallos. — Abschrift: um etwa 1800.

F. 94^b Tabelle der Otmānischen Sultāne, von الغازي an († 727) bis auf عبد المجيد.

3425.

Einige andere Qaçıden desselben sind:

- 1) Mo. 307, f. 75^b—79^a. Dieselbe ist 212 Verse lang u. betitelt: القصيدة العينية Anfang: فريدة حسن رجهها البدر طالع اشاهد معنى لطفها واطالع (= Spr. 1125, f. 34^b).
- 2) Pet. 351, 3, f. 141^b. Die Qaçıde ist 53 Verse lang. Anfang (Ḥafif): شَبِّب الربِيحِ والسَّوَيِّةِ عَنَّا والدجِي راف والنديم الطَّمانَّا

3426. We. 1756. 5) f. 48-56.

Format etc. u. Schrift wie bei 4). — Titel f. 48a: عدا الشرح بقية الله خبر بعد الغناء في السير ebenso im Vorwort. — Verfasser f. 48a:

عبد الغنى النابلسي

الحمد لله وسلامه على عباده : Anfang f. 48b. . . . الما بعد فقد طلب منى بعض الاماجد الاعراد الراع

Commentar des 'Abdelgani zu 5 von ihm verfassten cufischen Versen, deren erster:

حروف المبانى والمعانى تنزهت معادي تقري التي لم تكن تقري

للروف ج حرف وهو طرف الشي كخرف الجبل : Er beginnt الأوف ج حرف وهو طرف الشيء كخرف الجبل الحجال ولكن ذهب : Schluss f. 56b

زمان الشقاق والحمد للدعلى كل حال الخ F.50 ein Gedicht cüfischen Inhalts, das nicht

F.50 ein Gedicht çüfischen Inhalts, das nicht in seinen Diwän aufgenommen ist; es beginnt: كل شيء في علمه لن يزولا وطلوعا تري له وافولا

3427. We. 1756.

Format etc. und Schrift wie bei 3). - Titel f. 46^a (und f. 46^b Ueberschrift):

ر" الحواب من الشيخ عبد الغنى النابلسى عن السؤال بهذه الابيات

الحمد لله والصلاة والسلام . . . : Anfang f. 46b. . . . عن معنى هذه الابيات . . . طلبت الغيب بالغيب وجدت الغيب بالغيب

Erklärung von 6 Versen eines ungenannten Çufi, von demselben 'Abdelgani. Dieselbe beginnt: قوله طلبت الغيب اي الغايب الخالف والحس الخ und schliesst f. 47b: والكلمات ليس لها اول ولا آخر والله الاعلم والاحكم الح

3428. We. 1782.

Kl.-8°°, c. 15 Z. (15 × 10; $11 \times 6^{1/2} - 7^{1/2}$ °m). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: grob, gelblich, ziemlich stark u. glatt. — Titel fehlt. Verfasser fehlt: s. Anfang.

قال شيخنا واستاذنا . . . سيدي : Anfang f. 93° عمر الخلوني البيافي . . . ساله يوما الشيخ . . . حسين العطار عن بيت لسيدنا . . . عبد الغني النابلسي . . . فقال مجيبا . . . الحمد لله الذي كشف بالنور الحمدي الغطا . . . وبعد فقد سالت ايها المحب الخ

Erklärung eines Verses in einer Qaçıde des عبد الغنى النابلسى, deren Anfang (Kāmil): طوبي لن كشفت بصيرته الغطا واتاه من مولاه الواع العطا Der Vers selbst ist nicht ganz angeführt, sondern nur sein Anfang: صلح النبئ تكونت. Die Erklärung nimmt hauptsächlich auf den alten Vers (Wāfir): الا يا قومنا ارتحلوا وسيروا فلو ترك القطا ليلا لناما Rücksicht und erklärt ihn — und damit auch jenen Vers — in çüfischem Sinne.

وبما ذكرناه يظهر معنى البيت : Schluss f.100b معنى البيت كرناه يظهر معنى الصلاة والتسليم... ما فاح من مسك الاتمام عطر تميم وحمله نسيم امين والحد لله وحده تنت

Schrift: gross, rundlich, vocallos, deutlich. — Abschrift von خموسي الخموسي الخموسي الخموسي المساعي الحموسي المساعي الحموسي المساعي العموسي المساعي العموسي المساعي المساعي المساعي المساعية

3429. We. 1805.

Format etc. und Schrift wie bei 11). - Titel fehlt; nach der Unterschrift:

الجواب الشافي واللباب الكافي

Verfasser fehlt; es ist

مصطفى بن كمال الدين البكري الصديقي

Anfang:

الحد لله الذي قد الهما من شاء عن سرّ اللقا فاستفهما

Ein Regezgedicht (auf له reimend) des Muctafū ben kemāl eddin elbekrī egçiddīqī † 1162/1749 (1161), in welchem er Auskunft über die Çūfik und welchen Weg der Anfänger darin einzuschlagen habe, giebt. — Schluss f.123b: وآله وبحبه وتابعيده ما ابتدى النظم به واختتما (Im Text unrichtig ثم تابع

3430.

1) We. 1805, 11, f. 1086-114.

Format etc. und Schrift wie bei 10). - Titel fehlt. Verfasser fehlt; es ist

مصطفى البكري

الحمد لله الكريم الوهاب Anfang f. 108b. . . . وبعد فقد وقفت على قصيدة لبعض السادة الخطاب الخ

Derselbe Muçţafā elbekrī war auf eine Qaçīde gestossen, çūfischen Inhaltes, deren Anfang (Kāmil): يا رب بالشيخ الجنيد وآله — ausgezeichnet zwar, aber voll überschwenglicher Liebesergüsse. Als ihn daher ein Freund bat, ihm dieselbe zu leihen, vertröstete er ihn bis auf morgen und dichtete in demselben Versmaass und in derselben Anlage eine Qaçīde, in welcher er Gott bittet, um der und der frommen Männer willen das Herz des sehnsüchtig frommen Dichters zu läutern und zu erweitern.

Anfang f. 109a:

ادعوه بالسر المصون وآله وبعرشه الاعلى بنور جماله

2) We. 231, 3, f. 67b-68b.

 8vo , 15 Z. (Text: $17^{1}/_{2} \times 9^{1}/_{2}^{cm}$). — Zustand: fleckig u. schmutzig, Schrift von schlechter Hand, aber nicht undeutlich.

Eine Qaçide desselben Dichters, anfangend: فتوح الموالى طرى جنّى وفيص الموالى على سَنَى

3431. We. 1759.

8°°, 28 Z. (201/2×15; 14¹/2×9¹/2°m). — Zustand: ziemlich gut; gegen Ende fleckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Titel f. 47° (ebenso im Vorwort f. 48°):

كشف اللغام والستورعي مخدرات ارباب الصدور السرميني .Verfasser

HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

الحمد لله الذي انطق : Anfang f. 47b: الحمد المن الذي الخمد المنذ احبته . . . الما يعد فيقول . . . منصور قد تذاكرت في بعض الايام مع احبد اعلام الح

In einer Freundeszusammenkunft, in der von cüfischen Vermächtnissen und Versen die Rede war, hatte Mançūr essarminī, um 1170/1756 am Leben, sich über den Sinn einiger solcher Verse ausgesprochen und hat nun in dieser Schrift seine damaligen Auseinandersetzungen, auf Wunsch des معبد الرحين المنتسب للعريش, in Form eines Commentars zu den erwähnten Versen niedergelegt. Es sind deren 3, zuerst: عليك طرباب الصدور فين غدا مصافا لرباب الصدور تصدرا عليك هو اسم فعل امر عليه المصاورة الباء للمصاحبة اوالاستعانة الخ

Im Unreinen fertig im J.1169 Śn'bān (1756).

Schrift: ziemlich gross, kräftig, etwas rundlich, gleichmässig, vocallos. Grundtext roth. Der ganze Text in rothen Doppellinien. — Abschrift um 1180/1788.

3432. Spr. 889. 2) f. 866-107.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel fehlt. Verfasser s. Anfang.

Çüfische Gedichte des 'Alī ben mohammed elhazregī, in Zehnzeilen mit Tahmis, alle in Tawīl und nach dem Alphabet geordnet (also 29 Gedichte). Anfang:

اليكم فراري منكم ولجائي - - اليكم فراري منكم ولجائي الذا لم افر من حبكم بدوائي فقد عزّ دائي فيكم وعزائي عدّ افتقاد النفس للعود عدّة الطوي خشية الطي ويلهل عن حرّ الطوي خشية الطي

32

3433. We. 1664.

102 Bl. kl.-8°°, 11 Z. $(15\sqrt[4]{2} \times 10; 10 \times 6^{cm})$. — Zustand: nicht recht sauber. — Papier: gelb, glatt, etwas dünn. — Einband: brauner Lederbd mit Klappe. — Titel fehlt; er ist nach dem Vorwort f. 6°:

الحمد لله الذي هدانا للاسلام : Anfang f. 8b. . . وبعد فيقول . . احمد الملقب بالمسلم الموصلي الشافعي القادري مولدا ومذهبا وطبيقة لما من الله على بلطفه بالجلوس على سجادة الطبيقة الح

Commentar zu dem güfischen Gedicht: in welchem die Einrichtungen, كف الظالام Bränche und das Verhalten in einem religiösen Orden behandelt werden. Die Poesie darin ist nach dem Verfasser des Commentars schwach, aber der Inhalt ist voll von Geheimnissen; der Verfasser des Gedichtes sei wahrscheinlich ein Aegypter, vielleicht habe es الغيارى verfasst. Der Verfasser des Commentars, Ahmed elmosallim elmançili elqadiri, schickt eine Einleitung vorauf (f. 6ª ff.), in welcher er angiebt, auf welche Weise Jemand die Zulassung und den Eintritt in die Gemeinschaft einer besonderen Caft-Verbindung erhält. Dann beginnt die Erklärung des Gedichts; und zwar wird in der Regel 1 Vers (oder auch zwei) ganz mitgetheilt (mittelst der Worte: قال الناظم), dann قال الناظم: Holgt der Commentar. So zuerst f. 11 قال الناظم:

ان صدروا شيخ الطريف تصدر الله الحرف من كل ناج ناجب العنى اذا اجتمعت النقباء والعلماء واهل الطريقة والحرف على رجل كامل الخ

Zu der Stelle des Gedichts f. 64":

هذا المعما الكلام المبهم له شرح عند الذي لا يدري
على البساط وللمع السجادة والشد والعهد الذي في صدري

fügt der Verf. des Commentars einen Excurs hinzu (64"): فصل في ذكر مسايل الطريقة والسجادة والعهد

Weiterhin kommt noch ein Abschnitt (70"): فصل فيبيان الاربعة التي لا بدمنها لابن الطريقة ال يعرفها

Das Gedicht schliesst f. 81^b: على ما قال عليه جبرائيل على وفاء العهد، بالت الغالب ومن عمل شيخ أو نقيب أيش ينفع ال الواجب الله لكن يعرف شروك الواجب

Es gehört dies Gedicht zu der neueren Gattung, welche John hiesen. Der Verfasser des Commentars hat die 5 letzten Strophen hier fortgelassen, weil sie von dem bisherigen Inhalt Verschiedenes — Prophetenlegenden — enthalten. Statt dessen giebt er noch schliesslich f. 82° einen Nachtrag zu demjenigen, was er schon vorher in seinem Commentar an mehreren Stellen über das Jül — eine Art mystischer Einweihung — beigebracht hat; und f. 85°:

ويطلع بالكلس والابريق في ما يدعون: Behluss f.86b

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein, gefällig, deutlich, fast vocallos. — Abschrift c. 1800 1688.

F. 87 ff. enthält Legenden über Instrumente zum Haar- und Nägelabschneiden und deren Gebrauch an verschiedenen Tagen; ferner 91 ff. Fragen und Antworten çüfischen Inhalts; 97 ff. Liste der durch 'Alı Eingeweihten (الشدودون) und derer, die von سلمان الغارسي eingeweiht worden n. s. w.

3434. Spr. 1143.

80 Bl. 8^{vu}, 8-9 Z. (19×11; 11×6¹2^{rm}). — Zustand: sehr wurmstichig, nicht frei von Flecken. — Papier: zieml. stark, gelb, glatt. — Einband: Pappbd mit Kattunrücken. — Titel: اجزاء من ديوان تصوف. Der Verfasser nicht genannt.

Aus der Unterschrift erhellt, dass dies Werk ein Autograph des ungenannten Verfassers ist, der es im J. ¹²⁰⁴/₁₇₉₀ schrieb. Dieselbe Jahreszahl steht auch sonst als Unterschrift, z.B. f. 7°. 6°.

Anfang f. 1b (Basit): احواش صيد باصهاري على دُغِرِ احبّ قنصا من الافلاج كالبدر

Nach der allgemeinen Einleitung folgt f. 6^a das besondere Vorwort zu dieser Sammlung in etwa 1100 Versen, in verschiedenen Metren,

die den Titel führt: رُوع الدقايق, in welcher die Zustände (احوال und احوال) der Çüfis auseinandergesetzt werden. Das Werk ist in verschiedene, meistens kürzere, Abschnitte mit Ueberschriften getheilt. — Schluss f. 796:

بتمتع وقراءة وبنظرة وحفطها فيمن بالنبي البَلغ

Schrift: Persischer Zug, klein u. flüchtig, mit rothen Ueberschriften. Der Text in rothen u. blauen Strichen eingerahmt; mit 2 Frontispicen.

3435. Spr. 872. 6) f. 1736-1774.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

Verschiedene Gedichte çüfischen Inhalts. Darunter f. 173 eine Qaçide (30 Verse) des ابو العباس أحمد بن عبد الله بن محمد الطبري المكي † 694/1295, beginnend (Ramal): كَلَّ شيء ما سوى ان تغضبوا او تصدّوا هيين مستعدّبُ

3436. Lbg. 1041. 9) f. 133-137.

Format etc. und Schrift wie bei 5).

3437. Pet. 94.

Format etc. und Schrift wie bei 2). — Ueberschrift: هنه المقامة للمهلبي المراقشي ساحم الله تعالى،

und als Verfasser gilt البيلول المجنون. Einige Anekdoten über ihn stehen in Pet. 94,12, f. 49-52 (u. 62-63° ähnlich Anekdoten über über ...).

Anfang:

نقلف من رزقي لاش والخلاف يرزقني انا ما لى فياش واش عليا مني

Dies Gedicht in 29 Strophen zu je 4 Halbversen schärft Genügsamkeit u. Frömmigkeit ein. (Worauf noch einige dem تابط شرا zugeschriebene Verse folgen, die auch in Pet. 666, f. 208 b stehen.)

Dasselbe Gedicht in: Spr. 1101, f. 90^b; 162, 7, f.130^b. We.294, 3, f.8; 1238'. Pm.654, 3, f.308^b. MitTa'śir: We.1735, f.1. Spr.490, f.32.

3438. Lbg. 189.

40 Bl. 8°°, 19 Z. (20 × 14; 14 × 8¹/2°m). — Zustand: fleckig; Bl.1 ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Kattunband mit Lederrücken. — Titel und Verfasser f. 2°;

ک" ازالة العبوس عن قصيدة ابن عروس لحمد بن محمد بن عبد الرحن بن عبد البهنسي العقيلي الشائع الخلوتي النقشبندي شمس الدين

الحمد لله الكريم الفتاح الرزاق : Anfang f. 1b.
... وبعد فهذا شرح لطيف ١٠٠ على القصيدة المنسوبة التي الشيخ ١٠٠٠ المكنى بابن عروس المغربي وقيل انها هي منسوبة الي عثمان وشرف المغربيين الخ

Gemischter Commentar des Mohammed ben moh. ben 'abd errahman elbehnesi, gest. etwas nach 1000/1591, zu derselben Qaçıde, welche hier dem Ibn 'arūs beigelegt ist. Mit diesem ist vielleicht عدد بن شعبان بن geb. 870/1465, † 949/1542, oder خلف الصيروطي المري التونسي مروس التونسي المروب

نقلق اي ننزعج الله القلف على Beginut f. 2b: الانزعاج يقال بات قلقا واقلقه غيرة من رزقى هو ما ينتفع به والجمع الارزاق لاش لغة مغربية في ليش التي اصلها لاى شيء والتخلاق اي المقدر للامور الرخ

وايش عليا منى لكنا جميعا : Schluss f. 39b: نسالك اللهم بعلمك الغيب ... ان تحيينا ما علمت الحياة خيرا لنا ... اللهم اجعل هذا الدعاء صلة بينى وبينك ... والله يقول الحق وهو يهدي الى سواء السبيل وصلى الله الخ Der Commentar ist vollendet i.J. 992 (fom. (1584).

Schrift: ziemlich gross, gleichmässig, vocallos. Grundtext roth. — Abschrift im J. 1063 Sawwäl (1653) von بن عبد الله بن عبد الرحمن بن محمد بن عبد الله بن عبد الله ين عبد الشائعي zu eigenem Gebrauch.

3439. We. 1460.
3) f. 96 – 98. 94.

(Text: c. $16^{1/2} \times 11^{cm}$.)

Enthält, ausser einem kurzen مرشّح eines ungenannten Cufi u. einem anderen kleinen Gedicht,

a) f. 96°. 97° einige kurze Gedichte des جم الدين ابن اسرائيل

b) f. 97^a—98^b mehrere Gedichte des Çūfī كتمد أبن أبي الوفا الشاذلي المالكي الانصاري deren längstes so anfängt (Kāmil):

قدحت زناد الرأح في الأرواح قيسا فاغنتنا عن الصباح

c) f. 94° ein cufisches Gedicht, zur Annäherung an Gott auffordernd, 28 Verse, beginnend:

سهر القوم ونمتم وتحلوا وحرمتم

3440. Pm. 9. 9. 8. 233 (8re, 19 Z.).

Ein cufisches Gedicht in 8 Vierzeilen, das überschrieben ist: من منظومات الاج الصالح في الله المنافلي المنافلي النداني الوفائي الشافلي

An Stelle dieser Zeile hat ursprünglich etwas Anderes gestanden, das jetzt ausradirt ist. Vorher geht eine Zeile in rother Dinte, welche jetzt verwischt und unleserlich ist. Unter dem Obigen wird خبد بنا الشائلي zu verstehen sein; er lebt um 1020/1611. Das Gedicht fängt an:

دعنى أقصى زمانى بطيب سماع المثانى

Am Schluss der Seite folgen noch 2 Verse eines anderen ähnlichen Gedichtes.

Schrift: deutlich, ziemlich klein, vocallos. — Abschrift c. 1050 $_{1040}$

3441.

1) We. 239, 5, f. 24a-25b.

Format etc. u. Schrift wie bei 2. (nur f. 25b viel enger). Qacide eines Ungenannten, beginnend (Tawil):

فحتى على جنّات عدن فانها منازلك الاولى وفيها الخيم

Stellenweise voll poetischen Schwunges; von dem Verzicht auf weltliche Lust und der Hingabe in Liebe zu Gott handelnd. 105 Verse. Schluss f. 25^b:

على ربّهم طول الحيوة وجوههم على منهج قد سنّه فهم هم

2) Pet. 238, 2, f. 21b. 22b.

S^{vo}, 25 Z. (20²/₃ × 15; 15 × 10^{cm}). — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Titel und Verfasser fehlt; vielleicht von

ابن بنت الميلف + 197/1895.

Eine cüfische Qacide in 64 Versen, anfangend: هين ذاك طعم شراب القوم يدريه ومن دراه غدا بالروح يشريه Schluss f. 22°:

وترتوي من شراب الانس صافية باسعد من بات مملوًا يصافيه Schrift: klein, eng, deutlich, vocallos. — Abschrift von بن ناصر الجبوري الشافعي ناصر الجبوري الشافعي الشافعي

3) Pm. 15, 14, S. 170—172.
Format etc. n. Schrift wie bei 6. — Titelüberschrift:

Anfang (Kāmil): لي منك انوار على لوامع فجمال رجهك في فؤادي طالغ Çūfische Qaçide, 52 Verse lang.

4) We. 1815, 5, f. 63.

8°°, c. 16 Z. $(18^1/_2 \times 14; 15^1/_2 \times 12 - 13^{cm})$. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Schrift: schlecht, vocallos, um 1750.

Ein mystisches Gedicht, ohne Angabe des Verfassers, das beginnt (Hafif):

اضرم الدمع فى الحشاشة نارا حين قالوا شطّ للبيب وسارًا Es ist hier 27 Verse lang, aber damit nicht zu Ende; der Rest fehlt.

5) We. 1778, 2, f. 13^b. $(19 \times 14; 15\frac{1}{2} \times 10\frac{1}{2})^{\text{cm}}$.

Ein çüfisches Gedicht von 19 Versen (vielleicht damit noch nicht zu Ende), eines Ungenannten, aufangend (Ramal):

كن مع الله تر الله مُعَكُّ واترك الكلُّ وحافر طمعَكْ

6) Pet. 691, 5, f. 33". (Text: 15×10cm.)

Ein Gedicht mit der Ueberschrift ابيات, das mit dem weltlichen Anfang (Tawil): الاقل لليلي ان حللت حماها بان فؤادي لا يحب سواها

einen ticferen Sinn verbindend alsbald religiöse Färbung annimmt und schliesst:

عليك من الرحمن ازكي تحيّة مدا الدهر والايام لا تتناها

Ohen am Rande steht للشيخ عمر بن الفارض alsVerf., aber in seinem Dīwān kommt es nicht vor.

3442.

1) Spr. 2005, f. 26. Eine Qaçide des نعمد الوفائي in 26 Versen. Anfang (Kāmil): نك باللاحة كل كون شاهِدُ وعليه من انوار حسنك شاهِدُ

2) Spr. 869, 2, f. 54. Eine Qaçide des الشيخ يونس الفتى , in 11 Versen, anfangend: سلكت الهوي وحدي واخفيت مسلكي وقلت لهم سيروا واسري على اثري

Andere cufische Gedichte, ohne Angabe des Verfassers, stehen in: We. 1624, f. 3.; 1691, f. 32^a-35^a; 1704, f. 78^b; 394, f. 77^b. Spr. 1242, f. 1^b; 855, f. 135^b. We. 1704, f. 82*; 702, f. 48. Spr. 882, f. 19b; 299, f. 40. Pm. 41, S. 346; 22, S. 343. We. 1704, f. 86^b; 1622, f. 95^a. Pm. 557, f. 272b. We. 1747, 8, f. 124. Spr. 901, f. 73b. Pet. 605, f. 41. We. 230, 4, f. 36a-37. Pet. 312, f.105b. Pm. 159, f. 47a. 61b. We. 1739, f. 78. Lbg. 607, f. 1". Erklärung einiger cüfi-(ولدت ابي من قبل الله والله النخ) scher Verse in We. 1843, f. 22b. - Ueber den Spruch . We. 120, f. 66. 67 انا الموجود فاطلبني تجدني in Mq. 127, الشهاب السهروردي Aussprüche des f. 33. 34*. Andere Sätze erörtert in Pet, 684, f. 37. 38a.

3443.

Andere cüfische Dichtungen sind von:

1) ابراهیم بن محمد بن ابراهیم النفزی † 659/1261.

- يوسف بن موسى بن سليمان الجذامي المتشاقري (2 um 750/1349, u. d. T. ونفرج الاربيج المجيد
- 4) عبد الملك بن بنت المبلق ناصر الدين بن بنت المبلق ناصر الدين (und Commentar dazu von عبد الملك بن 1006/1597 (u. d. T. جبد السلام ابن دَعْسَيْن جواعر السلوك الماحدة. بها جيد السلوك الماحدة الملك
- (تائية) 1017/1608 أحمد بن عمر الحمامي العلواني (تائية)
 u. d. T. المشارب في السلوك والمناقب المشارب في السلوك والمناقب
- 6) خصر بن حسين المارديني † 1022/1618 (تائيني).
- 7) تائية) + 1088/₁₆₂₈ أحمد بن عمر بن حمد العلمي (تائية).
- عبد القادر بن ابي الغيض محمد العلبي (8) عبد العلبي (قصيد تائية) † c. المن قصيب البان المارانية (قصيد البان المارانية).
- على بن عبد الواحد بن محمد الساجماسي (9) منظومة في التصوف + 1057/1847, (السجلماسي)
- 10) نُعَل بن على بن احمد التحشيبي الغيثي نام بن على بن احمد التحشيبي الغيثي u. d.T. على بن احمد الله und Commentar dazu von ihm selbst: ايصاح المسالك.
- (تائية) 11/8/1676 حسين بن حمد بن ابراعيم الصرمي (11).
- 12) كمد بن سعيد المربعتي السوسى (12 + 1090/1679, u. d. T. منظومة في التصوف
- 1181/1719 † حسن البدري الحجازي الازهري (13 تنبيه الافكار النافع والصار .u.d.T (ارجوزة في التصوف) .اجماع الاياس من الموتوق بالناس .und auch
- 14) تا المنهوري (11¹¹⁹²/1778) المنهوري (14 ط. d. T. والسلوك في علم التوحيد والسلوك (14 الملوك (14 المل

9. Buchstaben- und Qorandeutung.

3444. WE. 119.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel f. 1764:

الرسالة القدسية في اسرار النقطة الحسية

Verfasser: ابو العباس احمد الهمداني

الحمد لله الذي ظهر بما شاء : Anfang f. 176 المن شاء بمشيته الازلية . . . وبعد فلما شاع بين اهل العلوم ان ارفع العلوم واشرفها علم التوحيد الن

Ueber die mystische Bedeutung der Buchstabenpunkte, von Ahmed elhamdanī abū'l'abbās; in Pm. 15, 6 heisst er zakī eddīn, Schüler des Elqōnawī † 678/1274, lebt also um 680/1281. Nach HKh. ist es بني شهاب † 786/1384.

ونهاية درجات كمال العارفين : Schluss f. 187b ونهاية درجات كمال العارفين الرسالة والحمد للد وحدة الخسقيين وبها ختمت الرسالة والحمد للد وحدة الخسقيين وبها ختمت الرسالة والحمد للد وحدة

Pm. 15, 6, S. 59-78.

S^{vo}, 21 Z. $(21 \times 15; 15 \times 9^{1} 2^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier etc. und Schrift (aber sorgfältiger) wie bei 1.

Dasselbe Werk. Titel hat noch den Zusatz: للشيرة الي الاسرار الغيبية. Verf. s. oben. Collationirt.

3445. We. 1631.

Format etc. u. Schrift wie bei 5). — Titel f. 212ⁿ und im Vorwort f. 213ⁿ und in der Unterschrift f. 226ⁿ:

ك" الكهف والرقيم في شرح بسم الله الركن الرحيم Vorfasser: عبد الكريم الكيلاني

الحد الد الذي كان من كند ذاته: Anfang f.212b: الله تعالى الكائن في عماء غيباتد . . . وبعد فافي استخرت الله تعالى في املاء هذا الكتاب . . . اجابة لسؤال اخ عارف رباني الخ

Diese Schrift ist von 'Abd elkerım elģīlī, um عماد الداير: 825/1422 am Leben, auf Veranlassung des جيبي بن ابي القاسم التونسي الغربي سبط الحسن بن على im J. 798 Gom. II (1396) in Zebīd verfasst und zwar als Antwort auf eine ihm von diesem vorgelegte Frage. Sie enthält eine Erörterung über das Bismillah, aber nicht nach seiner sprachlichen Seite, auch nicht bloss in Bezug auf die besonderen Buchstabenkräfte, die in demselben und in der ersten Sura (wozu es gerechnet wird) liegen: sondern in Rücksicht auf die innere Seite desselben, d. h. auf die Bedeutungen seiner Wesenheiten in Betreff der Majestät Gottes (جه من وجه لهيله للمنا عليها من معانى حقايقها فيما يليف بسجات الحف تعالى) und der Zweck ist, dadurch zur Erkenntniss Gottes beizutragen. Der Verfasser schickt einen Ausspruch Mohammeds über die Bedeutsamkeit der Formel vorauf: قال كل ما في الكتب المنزلة فهو في القران وكل ما في القران فهو في الفاتحة وكل ما في الفاتحة فهو في بسم الله الرحمون الرحيم وكل ما في بسم الله الرحمن الرحيم فهو في الباء وكل ما في الباء فهو في النقطة التي تحت الباء،

Dann behandelt er zuerst den Punkt unter dem und spricht über dessen Bedeutsamkeit, dann die übrigen Buchstaben, aus denen die Formel besteht, und auch deren Wörter: alles dies in mystischem Sinne, aber doch, wie er behauptet, von orthodoxem Standpunkte aus. Es sind mehrere فعدن ohne bestimmte Ueberschriften darin. — Schluss f. 226° (Ṭawil): ولا كان ما قلتم ولا كان ما قلتم ولا كان ما قلتم ولا كان ما قلتم ولا كان التهاء الكلام بائن الله الملك العلام وبنهامه تم الكتاب

Abschrift v. J. 1158 Cafar (1745). - HKh. V 10989.

Pm. 158, 4, f. 32-55.

Dasselbe Werk. Titel und Verfasser, Anfang (الحمد لله الكامن في كنه ذاته الخ , was richtig ist) und Schluss ebenso.

Schrift wie bei 3. — Abschrift vom J. الدرويش كعمد القادري البغدادي von الدرويش

Auf f. 33 folgt noch 334.

3446. We. 1633.

8°°, 19 Z. $(15^1/2 \times 10^1/2; 10^1/2 \times 5^2/3^{cm})$. — Zustand etc. und Schrift (etwas kleiner) wie bei 5). — Titel und Verfasser f. 62°a:

الخفة المكملة في شرح البسملة لحمد بن ابي الوفا بن معروف الخلوتي الحوي ده nennt er sich auch im Vorwort f. 634.

اما بعد حمد مبدي الحكم : Anfang f. 62b مغيد النعم . . . فقد سالني بعض افاصل الاخوان . . . ان اكتب على وجه التبرك على البسملة الشريفة الح

Erklärung des Bismilläh, mit Rücksicht auf dessen einzelne Buchstaben; auf Wunsch eines Freundes verfasst von Mohammed ben abū'lwefā ben ma'rūf elhamawī elhalwatī im J. 1034 Ďū'lhiģģe (1625). Beginnt f.63a: الباء حرف معنى جار مبنى كغيره من الحروف الخ Schluss f.69b: المنا جعله مبتدأ لا خبرا مقدما

Collationirt. - F. 70 leer.

3447. Pm. 412.

108 Bl. 8°°, 21 Z. (201/2×151/4; 18×13cin). — Zustand: zieml. gut, doch nicht ohne Flecken. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titel f. 1°:

٥٠ درر لطايف السر الخفى في ذكر مورد
 ١٥ تعريف حروف الصوفي الولى

وذكر البعض من ذدر المشايخ الكاملين السني

ebenso im Vorwort f. 2b; als ein 2. Titel steht f. 1a am Rande: بغيدَ المحبين في سر اسرار ما اودع الله تعالي في عباده المتصوّفين

مراد جاویش بن بیوسف :Verfassor f. 1ª: الخنفی الرومي الشاذلي الازهري

الحد لله ودفى وسلام . . . وبعد فقد : Anfang f.1b وبعد التسعد سالنى واردي أن أضع له شرحا لطيفا . . . على هولاء التسعد احرف الذي وضعها الشيخ الاكبر . . . في تعريف الصوفي الخ

Murād ģāwis ben jūsuf elhanefi essād'ili hat dies Werk im J. 1046/1636 geschrieben und behandelt darin, nach dem Vorgange des Ibn el'arabī, die in dem Worte Cuft liegenden Geheimnisse; es sind deren, nach den 3 Grundbuchstaben des Wortes 3 mal 3, und zwar entsprechen dem o desselben die Wörter, o., وفا ,وعد ,ورَّد die Wörter و معلى; die Wörter فناء ,فقد , فقب Zu dem Zwecke führt er die Ansichten einer Menge von Çüfts, die sich darauf beziehen, an. Voraufgeschickt ist f. 2b eine das Leben und die Ansichten und die Bedeutung des Ibn el'arabī behandelnde Vorrede. Alsdam f. 126 ein Abschnitt über Bedeutung des Ausdrucks Cüfi. Die Erklärung der obigen Wörter beginnt f. 21*; zuerst die mit o anfangenden. Dann f. 80° die mit ansangenden. Nach f. 82 ist eine Lücke; in derselben hat die Erklärung der Wörter mit begonnen. Nach f. 90 fehlt wieder etwas. Von f. 91 an werden verschiedene auf die Cūfik bezügliche Fragen besprochen, auch einzelne Begriffe erörtert, u. a. z. B. f. 97ª ff. Aufzählung solcher Cūfis, die der Ketzerei beschuldigt worden sind.

ويطلعنا على اسرار الكلم : Schluss f. 108^b: ويطلعنا على اسرار الكلم : ويغمنا بالنظرة ويزيدنا عطاء على عطاء لتلك المنجة

Das Ganze ist aber wol nur die unfertige Unreinschrift; an manchen Stellen sind Lücken frei gelassen, am Rande stehen oft Ergänzungen und Verbesserungen.

Schrift: gross, krāftig, rundlich, vocallos.

3448. We. 1704.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Titel u. Verf. f. 81*: هذه الرسالة المسماة فخيرة الانوار وسميرة الافكار لايوب بن احمد بن أيوب القرشى الخلوتي

الحمد لله الذي ابرز فرّات العالم :Anfang من العلم الي العين . . . أما بعد فان الحقّ الذي خلف السموات والارض الخ

Ejjūb ben ahmed elhalwatī † 1071/1660 handelt hier über die tiefere Bedeutung des Buchstabens ب und das Hingelangen zur Erkenntniss Gottes. Nach der Vorrede beginnt er mit einem Gedicht (in 15 Versen, Anfang: رأن الحروف هي التي تتدين), und bringt weiterhin überhaupt mehrere Gedichte auf den Buchst. ب bei.

Pet. 683, 12, f. 168-182.

Dasselbe Werk. Am Schluss fehlen nur wenige Zeilen; es bricht ab mit dem Verse: شربت الحبت كاسا بعد كاس فما نفد الشراب ولا رويتُ

Pet. 485.

159 Bl. 8vo $(16^{1}/_{2} \times 10^{cm})$.

In diesem arabisch-persischen Sammelbande sind hauptsächlich Persische Abhandlungen und Stücke (f. 10—126) enthalten, dann f. 1—9 und 126—159 neben persischen auch arabische Notizen u. Stellen. So f. 149 der Anfang des obigen Werkes (der Titel f. 150° unten).

Die Zeilen laufen meistens schräg, auch in entgegengesetzten Richtungen oder am Rande hin; es scheint nicht das ganze Werk, sondern nur einzelne Stücke daraus aufgenommen. Zuletzt steht noch eine Stelle aus كال سبة الاخلاص

Schrift: sehr ungleich, im Ganzen persischer Zug, klein u. gewandt; von f. 148^b an ziemlich gross, unschön, vocallos. — Abschrift um ¹¹⁵⁰/₁₇₃₇.

Ueber den Buchstaben ب als Inhalt des Qoran handelt We. 1782, f. 66°. — Deutung der Buchstaben des Wortes مثر in Pm. 224, f. 86°. 137°.

3449. Lbg. 554.

8°°, 19 Z. (20 \times 14¹/3; 14 \times 7¹/2°m). — Zustand: gut. — Papier: weisslich, glatt, zieml. stark. — Titel u. Verf. f. 321°:

مجلس في قوله تعالى ان اوي الفتية الى الكهف لعز الدين عبد السلام أبن غانم المقدسي

أعلم وفقنا الله وأياك أن المسبوق: Anfang f. 321b لله وأياك أن المسبوق في المجند الله المنابع

Eine çüfische Betrachtung, an die Qorānstelle 18,9 (von den Siebenschläfern) geknüpft, von 'Abd essalām ibn ganim elmoqaddesī 'izz eddīn um 660/1262.

لكننى اقنع في الدنيا بلقمه : Schluss f. 327^a: فان اتجبك حالي فتمشك بانيالي تمت

Schrift: ziemlich klein, gefällig, gleichmässig, vocallos. — Abschrift im J. 1270/1854 von ابن صاصيلا المعرادي

3450. Lbg. 935.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titel u. Verf. f.6°, Z.4:

الانوار الواصحة في تفسير الفاحة لعبد العزيز

الحدد لله العلى المحمود الغنى الموجود الولى: Anfang المعبود ... أما بعد فإن العقل عطاء شريف واشرف ثمراته العلم

Allgemeine Erklärung der 1. Sura, von 'Abd el'azīz ben alimed eddīrīnī (heisst sonst nicht dijā eddīn, sondern 'izz eddīn) † 694/1295 (No. 2234). Von seinem cüfischen

Standpunkt aus behandelt er den Gegenstand in mehreren (ungezählten) Kapiteln. — Vgl. No. 942.

زنقريب الادلة 6 ; في معنى الحمد لله 5 ، 6 وقيب الادلة 9 ، 6 ، 6 في المحلون 9 في الأدكار الحمد الله 14 في العمال العباد وذكر الشريعة والحقيقة 14 في افعال العباد وذكر الشريعة والحقيقة (in 4 Kapp.); 20

وجعلت لي الارض مسجدا : Schluss f. 20°: الرض مسجدا وطهورا وبعثت الي الاجر والاسود واعطيت الشفاعة عن الله. 1 1420.

3451. Pm. 224.

Format etc. und Schrift (etwas grösser, vocallos) wie bei !). — Titelüberschrift:

تغسيم آية الكرستي على لسان القوم Verfasser fehlt.

الله لا اله الا هو هي اعظم اين :Anfang في القران العظيم مدلولها وهو الذات الاحديث الخ

Erklärung des Thronverses (Sura 2, 256), von cufischem Standpunkt aus, dem تغسير القران العظيم des عبد الرزاق القاشاني + 780/1380 entnommen. Vgl. No. 971.

وفي حقيقة للقايف والسلام على من اتبع: Schluss الهدي وسلك مسلك الانبياء عليهم الف من التحية والثناء

Der Grundtext roth geschrieben.—Abgeschrieben mit der Lehr-Erlaubniss (اجازة) des لائاج احمد بن عبد الله القادري

3452. We. 1707.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titelüberschrift und Verfasser:

للشبخ صفى مسئلة في معنى قول الله تعالى ثم دنى فتدلّي في سورة النجم

قال الله تعالى ثم دنى اي قرب :Anfang فتدلّى اي رجع من الحقّ الي هداية الخلف الخ Cūfische Erklärung von Spre 53 8 n 9

Çūfische Erklärung von Sura 53, 8 u. 9, vom Śeili Çafı.

نصيب على حسبهم وحسب متابعية لاعلى : Schluss حسب المتبوع صعم والله اعلم بغيبة واحكمة والحدالدوحدة

F. 25^a fünf Aussprüche Mohammeds, sonst f. 25^b u. 26 fast ganz leer.

10. Çüfische Ausdrücke.

3453. Spr. 851.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel und Verfasser am Rande:

كتاب درجات المعاملات للسلمي

Der Verfasser heisst: موسى الحسين بن المسلمي السلمي النيسابوري الصوفى ابو عبد الرحمي

الحمد لله حق حمده وصلواته على محمد : Anfang فقعنا وآله قال أبو عبد الرحمن محمد . . . السلمي نفعنا الله ببركاته سالت اكرمك الله بجميل نظره بيان معاني الفاظ ذكرتها على حد الاختصار فعلقت لك حروفا الح

Begriffserklärung einer Anzahl in theologischen und speciell in cufischen Werken öfters vorkommender Wörter, von Mohammed ben elhosein ben musä essulami abu 'abd errahman † 418/1022. Zuerst: التفوي الانابة التوكل الزهد الخوف والرجا الاخلاص التوكل الزهد الخوف والرجا بالشاهدة الوانقة علم اليقين وعين اليقين البيقي الخيم والتفرقة والغناء والبقاء والبقاء والبقاء والبقاء والبقاء السكر الانس

على لسان السفراء والانبياء واذا : Schluss f. 79b المفراء والانبياء واذا نظر الي ربه جمع ، ، ، فهذه الجوبة مختصرة عما سالتنى . ، ، وبرئت من حولي وقولي واستوفقته ونعم الموفق ونعم الوكيل والجد اله الخ

3454. Pm. 466.
20) f. 706-82.

Format etc. u. Schrift wie bei 3). — Titelüberschrift: رسالة شريفة للشبخ الرئيس ابي على ابن سينا في كلمات الصوفية

المحمود الله ومحمد رسول الله والنهم لك : Anfang فان العبادة والتسبيح والاذكار والتقديس . . وبعد فان الصداقة التي بيننا الزمتني اسعافا في تحرير كلمات مومية الى الحقايف شارحة لمقامات الصوفية ومعاني مصطلحاتهم الح

Erklärung cüfischer Ausdrücke und Begriffe, im Anschluss an eine Uebersicht der theologischen Sätze von orthodoxem Standpunkt aus.

HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

Auf Wunsch eines Freundes von Elhosein ben'abdallah ibn sina † 428/1037 verfasst und in eine Menge ungezählter Abschnitte (فصل) getheilt. فصل اول ما اوصيك به تقوى الله الم 2uerst f.70° فصل لما التمست منى ذكر حدود عنه الامور 716 فصل انت لا تغيب عن ناتك وتغفل عن اعضائك ما 736 فصل وللكلمة نسبة الى القدس واخري الى البدن م 746 فصل الجهات العقلية ثلث واجب وممكن وممتنع "75 فصل من ادام فكره في الملكوت وذكر الله ذكرا صادرا 40b Zuletzt فصل كمال الكلمة شبهها بالمبادى حسب الطاقة البشرية 800 فصل في شرح بعض مصطلحات الصوفية Dieser letzte und hauptsächlichste Abschnitt führt die einzelnen Wörter, aber nicht in alphabetischer Folge, mit Erklärung vor; zuerst: اعلم أن المقام عندهم هو الملكة وهي القدرة على الشيء متى اريد من غير احتياج الى تفكر وكسب الخ Derselbe ist hier nicht vollständig vorhanden; er bricht auf f. 82b ab mit den Worten: التفرقة هي كون النفس متصرفة في القوي المدنية؛

3455. Spr. 850.
2) f. 61-68^a.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titel u. Verf. f. 61a:

كتاب عبارات الصوفيّة ومعانيها لعبد الكريم بن هوازن القشيري

اللهم صلّ على تحمد وآله : Anfang f. 61b فسلم تسليما كتاب عبارات الصوفية . . . للقشيري رَهَ وَ فَمِن ذَلَك قولهم الوقت والحال والمقام والمكان والحقّ والحقيقة والاشارة والصفا الخ

Dieses Werkchen, welchem der herkömmliche Anfang fehlt, giebt die Erklärung von 100 cüfischen Ausdrücken. Ob dasselbe von 'Abd elkerim ben hawāzin elqośeirī † 466/1072 verfasst oder von einem Späteren in Bezug auf dessen Abhandlung über Çüfik zusammengestellt sei, scheint mir fraglich.

Zuletzt werden erklärt die Ausdrücke: الاصطفا والوطن والسبب والنسبة

قال الثوري رحم كلما راته: Schluss f. 68°: سبب الي العلم وكلما راته القلوب سبب الي العلم وكلما راته القلوب سبب الي اليقين هذا آخر ما وجدته والحمد لله وحده Abschrift im J. 865 Gom. II (1461). — Collationirt.

3456. Spr. 1968.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titelüberschrift und Verfasser:

هذه رسالة في علم السلوك للشيخ بجم الدين الكبري

الحمد لله رب العالمين والسلام : Anfang f. 21b . . . الكبرى . . . الكبرى . . . الكبرى الكبرى الشيخ . . . الكبرى الشياعة كالمر والحقيقة كالمر الح

Negm eddin elkobari † 618/1221 behandelt hier in Kurze die die Çūfik betreffenden Hauptausdrücke. — Schluss f. 22ⁿ: فاعلم الله علم كرامات بل هو سحر والله كذاب في دعواه وليس فعلم كرامات بل هو سحر والله سجانم وتعالي اعلم بالصواب واليم المرجع والمآب Pm. 15, 7, S. 78 dasselbe Werkchen.

3457. Spr. 991.

278 Bl. 4to, 17 Z. (27 × 16¹/₂; 17¹/₂ × 9¹/₂^{cm}). — Zustand: sehr wurmstichig, auch im Text, der Rand öfters ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, dünn. — Einband: rother Lederbd. — Titel f. 1^a (in der Mitte am Rande):

كتاب لطائف الاعلام

Nach der Vorrede f. 2":

تناب لطائف الأعلام في اشارات اهل الألهام صدر الدين محمد القونوي : Verf. f.1a

الحمد لله وسلام على عبادة الذين : Anfang f. 1b اصطفى . . . وبعد فاتى لما رايت كثيرا من علماء الرسوم ربّما استقصى عليهم فهم ما يتصمّنه كتبنا وكتب غيرنا النخ

Alphabetisches Verzeichniss und Erklärung der von den Çüfis in ihren Schriften gebrauchten wissenschaftlichen Ausdrücke, von Çadr eddin mohammed ben ishāq elgōnawī † 678/1274 (s. No. 1471). Das Verzeichniss der behandelten Artikel folgt auf die Vorrede, f. 2°—12°. — Der erste derselben ist f. 12°: ماب الالف الابواب يشيرون بها الى القسم الثانى من الاقسام التانى من الاقسام العشرة ذوات المنازل المائة التي ينزلها السائرون الى الله المخ العشرة ذوات المنازل المائة التي ينزلها السائرون الى الله المخ المنازل المائة التي ينزلها والارواح "Es folgt f. 13° ابطنى الطهورات 13° الطهورات الله المنافرة المنا

كان من ارقات الابتداء او :Schluss f. 278b فيما بعد ذلك كما اشار شيخ العارفين الي ذلك في قصيدة نظم السلوك

وكلَّ الليالي ليلة القدر إن دنت كما كلَّ اللم اللقا يوم جمعة

Schrift: Persischer Zng, kräftig, zieml. gross, vocallos, etwas flüchtig. Collationirt, am Rande nicht selten Verbesserungen u. Zusätze. — Abschrift i.J. 1134 Ramadan (1722).

HKh. V 11111 meint dies Buch; statt الأفهام im Titel ist aber الألهام lesen. Der Verf. daselbst nicht genannt.

No. 11112 ist der Titel unseres Werkes; aber der dort angegebene Versasser ist verschieden.

3458.

Dasselbe Werk vorhanden in:

1) Pm. 128.

193 Bl. 4°, 19 Z. (27³/4×17; 18×9°/3°m). — Zustand: ziemlich gut, doch von f. 171 an wurmstichig und dadurch bis zu Ende der Text in den obersten Zeilen mehr und mehr beschädigt. Die Wurmstichlöcher, zuletzt sehr gross, mit Papier ausgebessert, der Text aber nicht ergänzt. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: schwarzer Lederband. — Titel derselbe. Verfasser (unrichtig): كتبى اللهائية

Schrift: ziemlich klein, gedrängt, deutlich, fast vocallos; von f. 77 an Persischer Zug, klein und gefällig. Kapitelüberschriften und bis f. 50° auch die Stichwörter im Anfang der einzelnen Artikel roth; letztere von da an roth überstrichen. — Abschrift im J. 1048/1838 von

2) Spr. 992.

205 Bl. 8vo, 19 Z. (20 × 13; 13¹/₂ × 6³/₄cm). — Zustand: sehr wurmstichig, der Rand oft ausgebessert. — Papier: bräunlich, glatt, ziemlich dick. — Einband: schöner Halbfrzbd. — Anfang fehlt, 25 Bl. (= Spr. 991, f. 1-25°, Z. 15). Nach f. 55 fehlt 1 Bl.

Schrift: klein, zierlich, gleichmässig, vocallos. Die Stichwörter der Artikel roth. Die Schrift in gelben u. blauen Strichen eingerahmt. — Abschrift im J.996 Sawwäl (1588).

3459. We. 1812.

Format etc. und Schrift wie bei 3). — Titelüberschrift u. Versasser: كا اصطلاح الصوفية والكلية والكلية والكلية والكلية للقاسم بن سعد بن محمد بن عبد الرحس الغذري المشهور بالرقام

الحمد لله وسلام على عبادة : Anfang f. 48b الذين اصطفى . . . أما بعد فانه سالنى من جب اسعافه وبالمصمار انصافه أن أجمع له شرح الفاظ الصوفية الذي تداولها الحققون من أهل الله الح

Erklärung der hauptsächlichsten, nicht aller, çüfischen Ausdrücke, von Elqāsim ben sa'd ben moliammed essabtī ettünisī eççüfī erraqqām sems eddīn abū 'lfaḍl † 705/1305. Er beginnt f.48° mit: فصل حتوي على مقدمة وتمهيد نصل آخر بن كلام شيخ المشايخ وق 50°; فصل آخر بن كلام شيخ المشايخ وق 50°; فصل آخر بن كلام شيخ المشايخ وق 50°; فصل آخر بن كلام شيخ المشايخ وق 50°;

Eine weitere eigentliche Eintheilung in أنصل findet nicht statt. Die Aufführung der einzelnen Ausdrücke ist nicht alphabetisch; die ihnen beigegebene Erklärung ist kurz und bündig. Der letzte Artikel التوحيد f. 64° ist etwas ausführlich behandelt. Das Ganze schliesst mit einer kurzen Vermahnung (وصية). — Schluss f. 66° والسلام الاتم الاكمل الاعم على اهل الله كافة وعليك والسلام الاتم الكريم والولى الحميم ورحمة الله وبركاته اليها الصديق الكريم والولى الحميم ورحمة الله وبركاته

F. 52^b ist leer gelassen; es fehlt daselbst der Text. Die Stichwörter sind roth geschrieben.

3460. Spr. 993.

55 Bl. 4°, 19 Z. (22 × 12; 17 × 6¹/2°m). — Zustand: wurmstichig, besonders im Rücken; öfters ausgebessert. — Papier: bräunlich, ziemlich dünn u. glatt. — Einband: schöner Halbfrzbd. — Titel fehlt; er ist:

اصطلاحات الصوفية

Verfasser fehlt; er ist:

عبد الرزّاق بن ابي الغنائم القاشاني

الحمد لله الذي تجانا من مباحث : Anfang f.1 الحمد الرسمية بالمن والافصال . . . أما بعد فانى لما فرغت من تسويد شرح كتاب منازل السايرين الخ

Alphabetische Erklärung cufischer Ausdrücke, die von den Lesern (besonders in dem Commentar zum منازل السايريين) nicht verstanden waren, von 'Abd errazzāq elqāśānī † 780/1880 (No. 872), welcher sein Werk dem غيات الدين فصل الله بن ابي الخير علي العنيل فصل الله بن ابي الخير auf dessen Veranlassung es entstanden war, gewidmet hat. Das Werk zerfällt in zwei Haupttheile (قسم). Das 1. قسم handelt: في بيان على الكتاب المصطلحات ما عدا المقامات المذكورة باسرها في متن الكتاب المصطلحات ما عدا المقامات المذكورة باسرها في متن الكتاب (في بيان تغاريع على الكتاب مبين في كل قسم لتغاريع كل باب)

Das 1. قسم zerfällt, nach den Buchstaben, in 28 Kapitel und beginnt f. 2°: 'باب الآلف' باب الآلف' الحديد العلق الحديد الي الخات الاحديد الي الخات هو شهود الوجود هو اول الاشياء في ازل الازال الآخال هو شهود الوجود الحق الواحد المطلق المخ باب الباء الباء الباء بشار به الي اول الموجودات الممكنة المخالف المحددات الممكنة المخالف المحددات الممكنة المحددات المحددات المحددات المحددات المحددات المحددات المحددات المحدد (der hebr. Buchstabenfolge). Das letzte Kapitel باب الغين الغين الغين العالم الغين المحدد الغين المحدد العالم الغين العالم الغين العالم الغين العالم الغين العالم الغين العالم الغين العالم الغين العالم الغين العالم الغين العالم الغين العالم

فهو الحجاب الكثيف الحائل : Schluss f. 55b بين القلب والايمان بالحق والغين نعول عن الشهود او احتجاب عند مع صحة الاعتقاد، والحمد لوليه والصلوة على نبيم، تمت الرسالة بالقسم الواحد،

Vorhanden ist von dem Werke hier also nur der erste Theil. — Nach f.47 fehlt 1 Bl.

Schrift: ziemlich gross, deutlich, vocallos. — Abschrift c. 1000/1591. — KHh. I 816 (u. V 11112).

Ein Appendix zu dem Werke wird dem بالماري † 894/1430 beigelegt.

3461.

Dasselbe Werk ist vorhanden in:

1) Glas. 70, 2, f. 7—47.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — F. 25 bis Ende ist in der oberen Hälfte des Textes ein grösseres Loch, das aber ausgebessert und ergänzt ist. — Titel und Verfasser fehlt, steht in der Unterschrift:

القسم الاول من ر" القاشاني في اصطلاحات الصوفية

33*

Der Anfang fehlt; das Vorhandene beginnt im Buchstaben وهو اللوح المحفوظ والكتاب : و الحصرة الاحدية الم

2) We. 1765, 4, f. 21-62.

8°°, 19 Z. (18 × 13¹/2; 12 × 9¹/2°m). — Zustand: ziemlich unsauber und besonders gegen Ende fleckig. — Papier: gelb, glatt, stark. — Titel u. Verfasser fehlt.

Anfang fehlt. Das Vorhandene beginnt f. 21°, 1 mit dem Artikel: احصاء الالهاء (= We. 1726, 1, f. 2°, Z. 4). Aber der Anfang ist nach dem Schluss auf f. 61°, 2 bis f. 62°, 8 nachgeholt, ganz so wie bei Spr. 993, nur sind die Artikel الاحد، , الاتصال , الاتحال , الاتحال ausgelassen.

Schrift: kleine Gelehrtenhand, etwas flüchtig, doch nicht undeutlich, fast vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift um 1000/1494.

3) Pm. 236, 11, f. 56b-93a.

8°°, 17-20 Z. (Text: 13-14 × 9-10°m). — Zustand: nicht ohne Flecken; Bl. 56 am Rande ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, stark. — Titelüberschrift von späterer Hand, aber richtig.

Schrift: ungleich, im Ganzen ziemlich klein, besonders zu Anfang, nicht undeutlich, vocallos. Die Stichwörter meistens roth. — Abschrift c. 1000/1591.

4) We. 1814, 1, f. 1-18 u. 80-93.

123 Bl. 8vo, 25 Z. $(20\times 14^1/2; 14-14^1/2\times 9^1/2^{cm})$. — Zustand: gut. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel u. Verfasser f. 1^a :

Die Blätter folgen so: 1-14. 87, 88, 15-18, 80-86, 89-93.

Schrift: ziemlich gross, kräftig, gleichmässig, vocallos. Stichwörter u. Ucherschriften roth.—Abschrift im J. 1020 Rab. II (1611) von خمد بن زين الدين الخياط الحموي zu eigenem Gebrauch.

5) We. 1726, 1, f. 1-34a.

128 Bl. 8vo, 23 Z. (20¹/₂ × 14; 16 × 8¹/₄cm). — Zustand: gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: braunor Lederband. — Titel und Verfasser fehlt.

Schrift: ziemlich klein, gefällig, gleichmässig, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift im Jahre 1088 (1677) von على بن محمد الشهير بالسابق الديري

6) Pet. 605, 1, f. 1-38.

41 Bl. 8°°, 15 Z. (21 × 15; 15²/₄ × 10¹/₂cm). — Zustand: lose Lagen im Deckel; besonders im Anfang fleckig und unsauber; nicht ganz frei von Wurmstich. — Papier: gelb, grob, glatt, stark. — Einband; brauner Lederdeckel. — Titel und Verfasser f. 1°:

مصطلحات الصوفية للاستان القاشاني In der Unterschrift 1.38°:

الاصطلاحات الذوقية

Schrift: zieml. gross, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift c. 100/1688. — Nach f. 23 fehlen 4 Blätter.

7) Mq. 43, 2, f. 45—78.

Format etc. u. Schrift (zu 18 Z.) wie bei 1. — Titel und Verfasser fehlt. — Von f.53 an ist die Schrift enger (zu c. 21 Z.) und sehr gedrängt, doch nicht undeutlich, von etwas älterer Hand.

F. 45° enthält in grosser, rundlicher, unschöner Schrift eine Erklärung von Sura 33, 41 (das Gebet und speciell das الذكر betreffend).

F. 79: Türkisch.

8) Lbg. 300, 4, f. 144b-163a. Format etc. u. Schrift wie bei 2.

3462. Pm. 224.

247 Bl. 8°°, 11 Z. (16×10; 12×6°m). — Zustand: zieml. unsauber; am oberen Rande und oben zur Seite wasserfleckig. — Papier: gelb, dick, glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titel u. Verfasser fehlt; er ist etwa:

ر" في بيان الحقيقة مع شرحها لعبد الرزاق القاشاني

رواية معنعنة عن كُمَيْل بن Anfang f. 1b: رواية على بن ابي رياد النخعى انه سال امير المومنين على بن ابي طالب رق فقال يا امير المومنين ما الحقيقة فقال ما لك والحقيقة قال اولست صاحب سرّك الخ

Erörterung des Begriffes Wahrheit. Die Frage danach hatte Kumeil ben zijād an 'Alī gerichtet und dieser hatte sie beantwortet. Der Commentar dieser Antwort, von demselben El-qāṣānī, ist hier hinzugefügt. Derselbe beginnt f. 2b; تقال الشارح عبد الرزاق القاشاني الحقيقة: قال الشارح عبد الرزاق القاشاني الحقيقة الشابت الواجب بداته لا يمكنه تغيره المن هذا هو الشيء الثابت الواجب بداته لا يمكنه تغيره النزاق

كنسبة نور الصبح الي نور : Schluss f. 12° : المسبح الي السراج الشمس وقت الاستواء وعند الابتلاج لا يحتاج الم السراج كالمتاز و المتاز و المت

Schrift: ziemlich gross, weit, deutlich, vocalisirt. — Abschrift c. 1100/1688.

3463. Spr. 989.

6 Bl. 4¹⁰, 19 Z. (23 × 16¹/₂: 15 × 8¹/₂cm). — Zustand: fleckig. — Papier: gelb, glatt, zieml. stark. — Einband: Pappband mit Kattunrücken. — Titel u. Verfasser f. 1ⁿ:

تعريفات القاضي زكرياء

قال مولانا شيخ الاسلام . . . الحمد : Anfang f. 1 b لله رب العالمين والصلاة . . . وبعد فلما كانت الالفاظ المتداولة في اصول الفقه والدين مفتقرة الي التحديد الخ

Kurze Definition von Wörtern, die in den "Wurzeln" des Rechts und der Theologie vorkommen, von Zakarijjä hen mohammed elançārī † 926/1520 (No. 1369). Die zuerst erklärten Wörter sind: الخبر الحدود, الحدود, الخبر النهى etc., die letzten: العالم النقى النهى الغالم.

او عزيزا او غريبا كما في مع ما يتعلق: Bchluss f.6b

Schrift: ziemlich gross, kräftig, deutlich, vocallos. Die Stichworte der Artikel roth. — Abschrift c. 1200/1785.

3464. We. 1632.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel fehlt. Verfasser fehlt: s. Anfang.

قال الفقير الي عفو ربه ... Anfang: علي بن محمد أبن عراق الحمد لله وكفى وسلام علي عباده الذين اصطفى اعلم ايد الله رعيتك بالتوفيق ... أن أنواع الموجود حق وامر وخلق الح

Çūfische Abhandlung, in Reimprosa, betreffend die Begriffe خلف und المر, حف und خلف und das Verhältniss des Çūfi zu denselben und seine Verpflichtungen und Aufgaben überhaupt, von 'Ali ben mohammed ben 'ali elhigāzī ibn arraq, um 950/1543 am Leben.

واجر تحت تسخيره تكن : Schluss f. 58° الله الح مكفولا والحمد لله رب العالمين وصلى الله الح Bl. 59 leer.

3465. We. 1559. 9) f. 12^b. 13^a.

Format etc. u. Schrift (enger) wie bei 1). - Titelüberschrift und Verfasser:

ر" البيان في اظهار التبيان لمنصور السقيفي

المجد لله الذي انزل الكتاب . . . اما بعد Anfang: المجد المعشر الاخوان . . . ان في كلام العارفين المج فاعلموا معشر الاخوان . . . ان في كلام العارفين المج Abhandlung über den richtigen Begriff des Aufgehens in Gott (الانحاد والحلول), von Man-

çūr hen 'ahd erraḥmān essaqīfī † 967/1660. فمن تبعنى فاند منى ومن ماء Schluss f. 13^a عصاني فانك غفور رحيم والحمد لله وكفى وسلام على عباده الذين اصطفى تمت

3466. We. 1728. 2) f. 70 – 74".

8vo, 21 Z. (18 × 13¹ s; 13 × 7¹/4^{cm}). — Zustand: am Rande wasserfleckig. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Titel und Verfasser f. 70^a:

د" الاقتصاد في بيان مراتب الاجتهاد لشمس الدين محمد بن أبي الحسن بن جلال الدين البكري الصديقي الشافعي الاشعري سبط آل الحسن

الحمد لله الذي جعل الاجتهاد : Anfang f. 70 الحمد الذي جعل الاجتهاد رتبة متعالية الح

Erörterung der verschiedenen Stufen des الاجتهاد, von Moliammed ben 'all ben geläl eddin elbekri ecciddigi sems eddin † 994/1586. Der Verf. zählt auf als höchste Stufe: الجتهد المتنبي الفتري dann المنتسب und sagt, dass einige zwischen diese erste und zweite Stufe noch einschieben ألجتهد المطلق.

فان اعتقد أن مدعي وجود : Schluss f. 74* المجتهد المطلف كافر لدينه فانما هو الكافر وردته بذلك أمر ظاهر والله تعالى متولى السراير

Schrift: klein, etwas rundlich, vocallos, deutlich. — Absehrift des Originals vom J. 1022 Sawwäl (1613); danach die der vorliegenden Handschrift um 1150/1757.

Spr. 838, 5, f. 86—89 über denselben Gegenstand, mit dem Titel باب في الاجتهاد وليلة القدر 3467. We. 1704.

Formatetc. u. Schrift wie bei 29). - Titolüberschrift:

رسالة السر المطلق والامر المحقق ايوب الخلوتي Verfassor:

ايها السر انت المكلف بالامانة المشرّف :Anfang باردية الصيانة المصرف في كل الصحة والزمانة الح

Abhandlung des Ejjūb ellialwatī † 1071/1660, den Begriff "Geheinmiss" erörternd: dasselbe ist vierfach: انسانی, روحانی, رانسانی, درانی Schluss f, 97°:

سلمت بالاطلاق من قيد كون وبالاغراق من حدوث الخليقة

Pm. 567, 2, f. 83^b—124. Erörterungen über allerlei çüfische Begriffe und Ansichten, von مصطفى اللطيف † 1128/1711.

3468. We. 1631.

Format etc. und Schrift wie bei 5). - Titelüberschrift und in der Vorrede:

ايضاح المقصود من معنى وحدة الوجود Vorfasser: s. Anfang.

الحمد لله الموصوف بوحدة : Anfang f. 199°: بين العنى بن الوجود . . . أما بعد فيقول . . . عبد الغنى بن السمعيل ابن النابلسي . . . هذه رسالة عملتها في تحقيق المعنى المراد عند اهل الله المحققين الامجاد المخ

Ueber die richtige Definition des Begriffes "Einheit der Existenz" und Widerlegung verkehrter Ansichten darüber; von 'Abd elganī ben ismā'īl ibn ennābulusī † 1148/1780.

وقد استوفينا الكلام على الشرك : *Schluss f. 204 الخفي ف شرحنا على رسالة الشيخ ارسلان حسب الامكان وبالله المستعان وصلي الله . . . باحسان الي يوم الدين

Versast im J. 1091 Śa'bān (1680). — Abschrift im J. 1158 Moharram (1745). — S. No. 2348.

Pet. 513, 3, f. 36^a—44^a dasselbe Werk. F. 44^b—49 verschiedene auf Çūfik bezügliche Stücke, zum Theil von demselben Verfasser.

3469. Spr. 850.

Format etc. u. Schrift wie hei 1). - Titelüberschrift:

كتاب منتور الخطاب في شهود الالباب

Verfassor oben am Rande (z.Th. abgeschnitten u. nur lesbar):
[vielleicht الاستان ابو القاسم عبد [الكريم

هذه الفاظ تخبر عن ارصاف اهل الصفوة : Anfang ... باب التوبذ التوبذ الندم على ما احترم الاسف على ما سلف استشعار الخلل لما عمل من الزلل المخ

Kurze Erklärung çüfischer Ausdrücke in besonderen Kapiteln. Zuerst werden behandelt: التوبّه الانابة القناعة الورع الزهد التوثيل الصبر الخ النس الهمة الفراق الوصال الوصال المهمة الفراق الوصال المهمة الفراق المعالمة الم

ذكر جنته الوصلة وعدها بالغيب : Schluss f. 72b لاهل الجنّة وبالله الحول والقوة والمنّة والحمد لله وحده ' ? عبد الكريم القشيري Collationirt. — Ob von

Auf f. 726-74 einige Aussprüche von Sokrates, Plato u. s. w., auch einige Verse, z. B. von Abū hanīfe.

3470. Lbg. 554.
2) f. 7^b-12ⁿ.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titelüberschrift:

باب الفاط اهل الحقيقة واصطلاحاتهم

اعلم أن أهل الحقيقة اصطلاحوا على :Anfang الفاظ معروفة بينهم وقصدوا بذلك ستر معانيهم الخ

Erklärung von Wörtern, denen die Çüfts einen besonderen Sinn geben. Dahin gehören: Dahin gehören: المجع والتفرقة , القبص والبسط , الحال , الوقت und علم اليقين und.

بين العبد وربه من الاحوال فقال :Schluss والاحرار قبور الاسرار وهذا آخر ما قصدنا ابداعه في هذا المختصر . . . ويرزقنا في العلم والعمل الصدي والاخلاص وابتغاء وجه الكريم'

Es ist dann unmittelbar hinzugefügt:

Da dies Kapitel einem grösseren Werk entnommen, ist es möglich, dass es zu einem der so betitelten Werke gehört.

3471. We. 1765.

Format etc. und Schrift wie bei 2). - Titel und Verfasser fehlt.

الحيد لله وكفى وسلام . . . قال رسول الله : Anfang صعم سيروا سبق المفردون قبيل ومنّ المفردون با رسول الله والله قال المستهترون بذكر الله تعالى وضع الذكر عنهم اوزارم المخ

Erörterung çüfischer Begriffe, besonders des الاجتهار, des السير und السلوك; als Inbegriff der verschiedenen Stufen gilt das بحر الطريقة, حر الشريعة theilt: حر الحقيقة, حر الشريعة, حر الحبة ,حر العوفة ,حر الحكمة und عدر الوجد ,حر الحبة ,حر العوفة . حر الخلمة . Diese werden noch kurz besprochen.

ويستخرج منه التلف وتغرى: Schluss f. 18b: فيه منه التلف وتغرى كل شيء فيه ما سوي المطلوب وهو قوله تعالى كل شيء هالك الا وجهه وقد يكون هذا وجه المراد من قوله تعالى والجر يمده من بعده سبعة ابحر والله اعلم (Sura 31, 26). Vgl. Mq. 127, 4.

Es schliessen sich daran f.19. 20 2 Excurse: der erste von شمس المدين محمد بن عمر الشائل الغربي behandelt die Frage, ob man wirklich den Propheten in wachem Zustande sehen könne, und unter welchen Bedingungen; der zweite, von und behandelt Sura 3, 163. 164., ob zu dem يرزفون auch das Begatten zu rechnen sei.

3472. We. 1732.

Format (17 Zeilen) etc. und Schrift (etwas kleiner) wie bei 1). — Titelüberschrift f. 19a:

ر" الشدّ والعهد وجميع السئلات

الحمد لله رب العالمين وصلي لله :Anfang العهد . . . أما بعد فهذه رسالة تتعلق في الشد والعهد والطريقة وفي طريق البساط الخ

شدّ Abhandlung über die çüfischen Begriffe مشدود (und wer die ersten مشدود gewesen, Gabriel, Mohammed, 'Alī, Selmān elfarisī etc.), بساط u. s. w. Bricht f. 22^b mit den Worten ab: وأي شيء بين عينيك وأي شيء في فمك وأى شيء

3473. Pm. 185. 5) f. 19-24.

8vo, 21 Z. (Text: 12¹/₂×8^{cm}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Titel und Verfasser fehlt; nach f. 1^a:

را في وصف الكمال

الحد لله الكريم الوهاب العليم الفتاح: "Anfang f.19

Çüfische Abhandlung über die Stufen der Vervollkommnung.

Schluss f.24*: 'فَعَهِّدُ عَقَلُكُ القَاصَ لَانْقَلَابِ الْعِيانِ Es scheint hier noch etwas zu fehlen. Eine Unterschrift ist auch nicht vorhanden.

Schrift: ziemlich gross, flüchtig, nicht undentlich, vocallos. — Abschrift um 1900/1785.

3474.

Erörterung çüfischer Begriffe (wie الشدّ Lehrer und Schüler, u. s. w.), in Pet. 550, f. 89°—93, und cüfischer Ausdrücke, in Spr. 299, f. 41° Rand; 851, f. 93; 855, f. 134°. Ueber den Namen الصوفى, Pet. 579, f. 62°; 684, f. 129°. Spr. 882, f. 106°. — Ueber التوبة Spr. 845, f. 56°; علم الحقائق الولاية Lbg. 880, f. 88°; über الروح und dessen Arten WE. 119, f. 196°—202; über الصهدانية und deren verschiedene Formen Lbg. 554, f. 172°. 173.

3475.

Hieher gehören auch Werke von:

- 1) عبد الكريم بي هوازن القشيري + 465/1072, u.d.T. فصل الخطاب في فصل النطق المستطاب
- 2) على بن ابي سعيد الواسطى (2 † 143/1842, u.d.T. روضة التقرير في الخلف بين الارشاد والتيسير
- 3) ألم الملطى + 788/1886, n. d. T. مغنى التنبيد عن معنى التنبيد
- 4) عبد بن ابي بكر أبن جماعة عز الدين (+ 819/1416)
 u. d. T. صفوة مقدمة في علم التصوف
- 5) حمد بن محمد آبن الشماع الحلبي (5 that bus days)
 نام الاغاليط في اصطلاح الصوفية (1459 that bus days)

- 6) جلال الدين السيوطي † 911/1606, u. d. T. السلالة في تحقيف المَقَرَّ والاستحالة
- 7) Ders : تقرير الاسناد في تفسير الاجتهاد
- 8) عبد الوهاب الشعراني (+ ⁹⁷³/₁₅₆₅, u. d. T. مقحم الاكباد في مواد الاجتهاد
- الفتح في تاويل ما صدر عن الكمّل من الشطيح :. Ders
- 10) أوسف الكرمي بن يوسف الكرمي (10 ألكرمي ألكرمي (10 ألادلة الرفية بتصويب قول الفقهاء والصوفية
- سلوك الطريقة الي الجمع بين كلام اهل :. Ders الشيعة والحقيقة
- ابو بكر بن ابي القسم بن احمد الحسينى (12 $^{1085}/_{1626}$, u. d. T. نظم اصطلاحات الصوفية
- 13) أسعد البلخى النقشبندى + 1040/1680, u.d.T.
- مفتاح الانوار واطلاف الاسرار في بيان بعض الاسماء (14 المدرجة في النفس والروح

11. Fragen, Excurse und Bruchstücke.

3476. Spr. 769.
2) f. 16^b-21^a.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel fehlt; er könnte sein: الاجوبة السهروردية. Verfasser ist:

شهاب الدين السهروردي

الحمد لله حمد الشاكرين والصلوة :Anfang ... عدة مسائل كتبها بعض ايمة خراسان واجاب عنه وقال سالت رحمك الله وايانا عده الاسولة الح السؤال الأول ما الفرق بيين الفترة والوقفة

Antwort des Śihāb eddīn essohrawardī † 682/1284 auf 18 Fragen, welche ein Imām Horāsāns an ihn gerichtet und die sich hauptsächlich auf Çūfik beziehen. Die 1. Frage: عنا الغرى بين الفترة والوقفة ; die 18. Frage f. 206: من يصلح للمشجنة ومن لا يصلح حملي الخق له سجانه عن شان الشيخ وحقيقة امرة كيشف الحق له سجانه عن شان الشيخ وحقيقة امرة

3477. We. 1806.

Format etc. u. Schrift wie boi 2). - Titel fehlt: nach f. 340 unten:

Verfasser fehlt: s. Anfang.

الحمد لله الذي نصب في كل "Anfang f. 35" وبعد زمان هاديا للخلف الي الطريق القويم . . وبعد فقد وصل من جنابه العالي . . . الي احوج خلف الله سبحانه اليه محمد بن محمد الطوسي كتاب جامع للاشارات الروحانية الي الاسرار الربانية الن

Antwort auf die Fragen, welche علقونوي aufgeworfen und in seiner Weise beantwortet hatte in seiner Abhandlung الرسالة المفتحة (We. 1806, 2), von Mohammed ben moh. ettüsi naçır eddin † 672/1273. — F. 356 geht auf 216, 38° auf 236, 39° auf 25°, 396 auf 27°, 416 auf 296, 436 auf 32°.

لم يكن ذلك من انعامه العام : Schluss f. 45b . . . واسبغ عليه فيصه الذي لا يزال انه اللطيف الجيب'

3478. We. 1779. 5) f. 7-24.

 8vo , 19Z. $(18\times13^{1}/2:13^{1}/2\times9^{1}/2^{cm})$. — Zustand: zieml. gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Titel u.Verfasser f.7°:

د" التحفظ في الكلام على اهل الصفّة؛ سيل عن ذلك شيخ الاسلام ابوالحسن تقى الدين على بن عبد الكافى بن على بن تمام بن موسى بن تمام بن حامد بن جيى السبكي

سئيل شيح الاسلام ابو الحسن : "Anfang f. 7" السبكي رحمة عن اهل الصفة كم كانوا وهل كانوا بمكة والمدينة وعن موضعهم الذي كانوا يقيمون فيه وهل كانوا مقيمين فيه باجمعهم لا يخرجون الا خروج حاجة او كان منهم من يقعد بالصفة ومنهم من يتسبب في القوت وما كان سببهم هل يعملون بايديهم ام يتخذون بالرسل وما قول العلماء فيمن يعتقد أن اهل الصفة قاتلوا المومنين مع المشركين . . . وهل المشاهد المسماة باسم على بن ابي طالب وولده صحيحة ام لا واين ثبت قبر على رقيم

وهده الصفات طها محتص باربعين : Schrift: gross, gedrängt, Gelehrtenband, vocallos. F.7 ergänzt. — Abschrift c. 1000 1501.

3479. Pm. 66.

289 Seiten 8vo, c. 19 bis 22 (27) Z. $(20^{1}/2 \times 14^{1}/2; 15^{1}/2 - 17 \times 9^{1}/2 - 11^{1}/2^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken. — Papier: (Bl. 1-19 weisslich, sonst) gelblich, glatt, dünn. — Einband: brauner Lederband. — Titel S. 23 (im Vorwort):

خوانيم الحكم وحل الرموز وكشف الكنوز Verfasser fehlt; es ist: على دده بن مصطفى البوسنوي علاء الدين المعروف بشبخ التربة

الحمد للم العلي الاعام : 13 Anfang S. 23 العالم العلى الاوايل الفياص . . . كتابي الاوايل والاواخر . . . استخرت الله أن اجمع رسالة فريدة . . . في الاسولة الحِكْمِيّة والاجوبة العلمية الح

Eine Sammlung von 360 Fragen philosophisch-cufischen Inhalts, nebst Beantwortung derselben, von 'Ali dedeh ben muctafü elbösnawī 'alā eddin śeih etturbe † 1007/1598. Er hat dieselbe im J. 1000 Moh. (1591) beendigt (S. 34) und beabsichtigt, im Anfange des Neuen Jahrtausends eine zweite ähnliche Sammlung HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

desselben Umfanges zu verfassen, die den Titel haben soll: كشف الكنوز, während er die vorliegende speciell عدل الرموز nennt (S. 33 und 220). In beiden sollen immer je 30 einen ausmachen, so dass die 12 Zahl des Ganzen den 12 Monaten entspreche.

ما الحكية في ان لا اله الا الله محمد رسول 8.34 سؤال .1 الله سبع كلمات ولم كانت اربعة وعشرين حرفا

ما الحكمة في تسمية أم القرآن بفائحة 8.65 سؤال .50 الكتاب وهي السبع المثاني

ما الحكمة في أن الله تعالى جعل 118 سؤال .100 الرحمة مائة رحمة في قوله صقم خلف الله الرحمة يوم خلقها مائة رحمة فامسك عنده تسعا وتسعين رحمة الخ

هل المارواج المؤمنة مقر واحد أو مقار 163 سؤال 150. تختلفنا في عليين والبوزخ العلوي الملكوتي وهل للارواج الكفار مقر واحد الخ

ما معنى الحديث الوارد وخيركم بعد 198 سؤال 200. المائتين خفيف الحاد الذي لا اهل له ولا ولد وما معنى الخبر المشهور الايات بعد المائتين

فان قيل اى نوع من الملائكة افصل 222 سؤال .250 وما المراد من العالين في قوله تعالى ام كنت من العالين حين استكبر ابليس وما مذهب المحققين في نلكه غير اهل الكلام

ما الحكمة في صلاة الجماعة تزيد 243 سؤال.300 على صلاة الغد الفرد بسبع وعشرين درجة وفي رواية خمس وعشرين درجة

ما الحكمة في أيجاب خمسين صلاة 263 سؤال .350 على الامة ليلة الاسراء

ما الجواب في قوله صعّم ما ورد في محيح 271 سؤال .360 البخاري رحم عن عائشة رآ أنه خلف كل انسان من بني آدم على ستين وثلثمائة مفصل الرخ

Daran schliessen sich zwei Abhandlungen, von denen die erste S. 271 handelt:

في اسرار جمعيّة الهيكل القالبي واطواره die 2. S. 274: في اسرار جمعيّة الهيكل الروحي القلبي : 8. 274 واطوار اسرار التشريم العرفانية المودعة في الهيكل الصوري زالرسالة التشريحية : Diese 2. Abhandlung heisstauch ; الرسالة التشريحية : beide von Ibn el'arabi (No. 2993, 1).

Das Ganze wird beschlossen S. 280 mit einem Schlusswort (in 7 نفور):

في الختم الاول من الزمان في حكمة اقتراب الساعة وسبب اخفاء 288 بلور .7 علمها عن العباد

مما ورد في الصحيح عن :Schluss \$. 289: تعلى الصاعة حتى لا الله وسول الله صقم لا تقوم الساعة حتى لا يقال في الارض الله الله وبه تم الكتاب والحمد لله . . . وحشرنا تحت لواء حبيبه تحمد صقم امين . . . وحشرنا تحت لواء حبيبه تحمد صقم امين . . .

Voraufgeschickt ist dem Werke S. 1—22 ein genaues Verzeichniss der 360 Fragen. Davon ist S. 1—19 von späterer Hand ergänzt.

Schrift: im Ganzen klein, gedrängt, besonders von S. 139 an, ziemlich gut, vocalles. Stichwörter und Ueberschriften roth. — Abschrift vom J. 1079 Moli. (1668).

Nach S. 147 fehlt ein Blatt. Auf S. 50 u. 141 felgt je eine bisher ungezählte Seite, jetzt 50° und 141°.

HKh. III 4595. Auch I 729 (السولة الحكم).

3480. We. 1756.

68 Bl. 8ro, 17 Z. (21¹/₂×15; 14¹/₂×11^{cm}). — Zustand: die obere Hälfte wasserfleckig — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Papphd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel f. 1ⁿ oben (von späterer Hand):

فنيجة العلوم ونصحة علماء الرسوم obenso in der Vorrede f. 1h. — Verfasser f. 1h: عبد الغنى النابلسي (s. Anfang).

قال الشيخ الامام . . . عبد الغنى : Anfang f.1 المشقى الدمشقى الدمشقى الدمشقى الديم اللهم يا هادي عبادك المكلفين التي سبيل المومنين . . . أما بعد فقد وقفت على مسائل في العقائد الكشفية الوحدانية الخ

Erklärung einzelner Stellen in den Glaubensfragen des Çüfi Ahmed elfärüqi essirhindi ennaqsbandi, von 'Abd elgani ben ismä'il ibn ennäbulusi † 1148/1730. Die Stellen durch eingeführt. Der Verfasser schickt Bemerkungen über die Erklärungsweise vorauf; dann beginnt das Werk selbst f. 5° so:

3481. Lbg. 554.

Format etc. und Schrift wie bei 21). - Titel und Vorfasser f. 260°:

ر"النفحات المنتشرة فالجوابعن الاسملة العشرة الغني [ابن] المابلسي

الحمد للد فاتح البصائر :Anfang f. 260b المغلقة بمفاتيج الشوفيية . . أما بعد فقد ورد على من بعض الاخوان سؤالات عشرة الخ

Beantwortung von 10 theologischen Fragen, von cufischem Standpunkte aus, von dem-Sie betreffen theils den selben Verfasser. Menschen, theils das göttliche Wesen. Was heisst Offenbarung der göttlichen Majestät? Luften des Schleiers von dem Geheimniss? Verwischen der Vermuthung gegenüber der Erkenntniss? Das Herbeiziehen des Einheitsbekenntnisses durch die Wesenscinzigkeit Gottes? Das Leuchten des ewigen Lichtes über die irdischen Gebilde und Träger des Einheitsbekenntnisses? Andererseits (f. 2714), was heisst Neuerung (بلعمه), und zwar betreffs des Glaubens, des Thuns, der Lebensgewohnheit, des persönlichen Verhaltens, des Wissens? Die Schrift ist im J. 1085/1674 abgefasst.

وقد اجبنا بالعبل على حسب : Schluss f. 272^b على حسب منه منه منه منه الله تعالى به علينا فمن وقف في شيء منه فليراجعنا حتى يتحقق بما هو الصواب في نفس الامر والله ولي التوفيق والهادي الي سواء الطريق وصلى الله الح Abschrift im J. 1281 Rab, I (1864).

3482. Pm. 199.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel fehlt. Verfasser: s. Anfang.

الحدد الد الذي جمّل الفقراء خلعة خلف: Anfang المجاهدة ... [أما بعد ف] عدا ما حرّره ... محمود بن محمد بن الحسين الغزنوي منشا والسهروردي مشربا ... انه قال سالني بعض اخواني ... ان اجمع له شيئا من الفوايد حتى تكون له عونا في سلوكه المخ

Mahmud ben moh. ben elkosein elgaznewi essohrawardi behandelt hier, vom cüfischen Standpunkt aus, allerlei interessante Fragen aus dem Gebiete der Qoränerklärung, Traditionen, Kernsprüche der Frommen u. dgl., mit Fortlassung der Gewährsstützen.

اعلم يا فقير . . . اول ما يجب عليك :Fängt an

أن القلب في جهة اليسار فادلاها عليه :Schluss وعلى الاذن اليسري وقاية واشارة التي دفع ابليس ووسواسه أذ لا ياتي الا من جهة اليسار، انتهي كلامه،

3483. We. 1702. 12) f. 170^a-177^a. 178^b-185^a.

Format etc. und Schrift wie bei S).

هذه مسائل اهل الطريق؛ Anfang: واذا قيل لك انت جالس على ايش الجواب على سجادة شرعية في رواية مروية الحقيقة الخ

Zusammenstellung von allerlei çüfischen Glaubensfragen.

Bl. 177 unten ist abgerissen und die Rückseite beklebt; es ist hier also eine Lücke. Wahrscheinlich gehört f. 1786 ff. zu derselben Schrift; hier wird wieder insbesondere von dem الشد والعباد gehandelt.

فان قيل لك ما الغرف وما : Schluss f. 185^a: المولي من غير الرشف فقيل الغرف الذي اعطاء المولي من غير واسطة والرشف هو الذي شرب من كاس شيخه ونسال الله تعالى العظيم وصلى الله الخ

F. 185^b u. 186 kleine Gebete.

3484. Pm. 195.

95 Bl. 8°, 14-15 Z. (20¹/2 × 15°m). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titelüberschrift:

ر" فى علم الطريقة على اثنى عشر سؤالا Verfasser fehlt.

للد اله رب العالمين والعاقبة . . . وبعد Anfang f.1 ه فهذه رسالة تشتمل على اثنى عشر مسئلة فالاستان يعنى الصانع يعطى ثلاثة والبير وهو ابو الطريقة يعطى ثلاثة الخ

Erörterungen über Çüfik in 12 Fragen und Aufzählung der 17 Männer, welche 'Alt einweihte, und der 56 Prophetengenossen, welche Selmän elfärist einweihte. — Schluss: ودو النون المصرى بير الاطباء وابو الدرداء بير الصوفية

Schrift: gross, gefällig, vocallos. — Abschrift von

3485. We. 1769.

.2) f. 6.

Format etc. n. Schrift wie bei 1). — Titelüberschrift: قايدة مينية

قال الامام الغنزالي . . . اعلم : Anfang f. 6° الغزالي . . . اعلم الخ الحقيقة الحقيقة طلبها غير مدموم الخ

Ein Excurs von Elgazzālī über die wirkliche und vermeintliche Vollkommenheit und das Streben danach und die Folgen beider. — Schluss: بقى على ما كان عليه قبل الموت من العلم والجهل والله اعلم

3486. Lbg. 220.

60 Bl. 8°°, 17 Z. $(23 \times 13^{1}/2; 14^{1}/2 \times 7^{1}/2^{cm})$. — Zustand: ziemlich fleckig; der Rand stellenweise, besonders Anfangs, etwas ausgebessert. — Papier: bräunlich, glatt, ziemlich dünn. — Einband: rother Lederbd mit Klappe. — Titel f. 1° von späterer Hand und f. 4° in der Vorrede:

ر" تجمع الاسرار وكشف الاستار

Verfasser f. 1" von ganz neuer Hand: الشيخ دمرداش (s. Anfang).

قال سيدنا . . . شهس الدين : Anfang f. 16 شهس الدين الحمدي . . . ابو عبد الله محمد المدعو دَمِرُدان الحمدي الخلوتي الحنفي . . . الحمد لله الذي تجلّا ذاته

344

لذاته فتموج حر الهوية بامواج ذاته . . . أما بعد فان بعض اخوانى منى هو متصف بالصفات المرضية . . . ذكر لى حكاية غريبة لطيفة دقيقة الن

Mohammed demirdās elhalwatī sems eddīn † 929/1528 giebt hier eine çūfische Deutung einer Geschichte aus dem العطار des ألعطار (von einem Sultān, dessen Wezīr und Sohn, den jener in einem Anfall von Eifersucht zu tödten befiehlt, der aber durch einen anderen ersetzt wird und am Leben bleibt und dem bald tief betrübten Fürsten wieder vorgeführt wird), in 2 Kapiteln. Den Sultān deutet er als الروح الاعظم d. h. Mohammed, den Wezīr als الروح القداس d. h. Adam, den Wezīrsohn als العقل الأول القداس عنى الانفس: باب f. 4 في معنى الانفس: باب f. 4

Schluss (mit einem Gebete) f. 60^b: للعنصلين غناء المتصلين عينا المتحدين بلطفك ورحمتك الواصلين غناء المتصلين عينا المتحدين بلطفك ورحمتك المراكبين وصلى الله على سيدنا . . . تسليما كثيرا كالمراكبين وصلى الله على سيدنا . . . تسليما كثيرا كالمراكبين وصلى الله على سيدنا . . . تسليما كثيرا كالمراكبين وصلى الله على سيدنا . . . تسليما كثيرا كالمراكبين وصلى الله على المراكبين وصلى الله على الله على المراكبين وصلى الله على المراكبين المراكبين وصلى المراكبين المراكبين وصلى الله على المراكبين المراكبي

3487. We. 1704.

Format etc. u. Schrift wie bei 32). - Titel u. Verf. f. 99a:

رسالة التحقيف لسلالة الصِدِيق لايوب القرش الخلوتي

الحمد للد الذي جعل غاية: Anfang f. 99b: الحمد الذي جعل غاية الحصول على سهم السعادة . . . وبعد فالباعث على انشاء هذه الرسالة . . . داعي الحب الازلى وساعي الفناء الكلّي الخ

Çüfische Abhdlg des Ejjüb ben alimed ellialwatī † 1071/1660 über Abü bekr الصدّية, mit mehreren längeren Gedichten des Verfassers. Schluss f. 103b:

حتى وصلت عيسى الى كعبتهم القيت بها موقف حتى العر نجعل الله حجها مبرورا وسعيها مشكورا والحمد لله وحده، 3488. Pm. 224.

Format etc. u. Schrift wie bei 6) (zuerst 16 Z., 121/2×8cm).

Verschiedene Stücke: F. 39° eine Stelle aus حكم سيدي محمد البكري; dann f. 40° einige Verse des أبراهيم الدسوق (Reimwort خبرنا بالعرايس القدسية المفصحة عن كتاب العرايس القدسية المفصحة عن von

مصطفى بن كمال الدين الصديقى الخلوق القادري واعلم أن كل من : Dasselbe beginnt من كل من جاهدا وبخلص طن أنه بمجرد توجهاته . . يكون مجاهدا وبخلص نانه بمجرد توجهاته . . يكون مجاهدا وبخلص نطق النهاء المنان وهمه النهوسة واسترح مما أنت فيه فائنا ما أنزلنا عليك القران لتشقى المومدين المغربي des (حكم) Dann f.55-58 Sprüche (حكم) des بسم الله تاج على الروس بسم الله حصن نفوس على ومن قام بما يجب عليه من الاحكام تخلص عليه على وارتفع تمت بالخير والتفع تمت بالخير والتفع تمت بالخير والتفع والتفع المنان ا

3489. We. 1799. 5) f. 47-48^a.

Format etc. und Schrist wie bei 4); c. 28 Zeilen.

وكتب رحم الي بعض اخوانه ان كانت :Anfang عين القلب تنظر الي ان الله واحد في منته فالشريعة تنقضي ان لا بد من شكر خليقته وان الناس في ذلك على ثلاثة اقسام غافل منهمك في غفلته الخ

Einige çüfische Betrachtungen, aus Briefen des Verfassers — der ohne Zweifel (wie in 3.) ist —, eine kurze Charakteristik des wahren Çüfis gebend; dann aber über den Satz, dass Gott nicht dankt, wer den Menschen nicht dankt; ferner, in wiefern man seine Augenweide am Gebet haben könne. Darauf f. 48°, aus einem anderen Brief, der Satz erläutert, dass die Menschen in Betreff des Entgegennehmens göttlicher Wohlthaten dreifach verschieden sind.

وان لا يجعلنا من الغافلين وان : Schluss t. 48° امين وان لا يجعلنا مسلك المتقين بمنه وكرمه واحسانه امين

F. 47 am Rande eine Qaçīde des ابو مدين (20 Verse), Verherrlichung der Çūfis. Anfang: ما لذّة العيش الا سحبة الفقيا

هم السلاطين والسادات والامرا

Dieselbe öfters: so Pet. 252, f. 169b. Pm. 40, S. 229 (s. No. 3407).

3490. Pm. 370.

104 Bl. 8vo, 13 Z. (201/2×15 1/3; 14 1/2×10 1/2^{cm}). — Zustand: ziemlich gut; der Rand meistens etwas gebräunt. Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel f. 1ⁿ von späterer Hand:

سين سلوك

Versasser: s. Anfang.

قال الشيخ الامام جمال الاسلام : Anfang f. 1 : احمد بن محمد الغزالي رحم في الحديث الصحيح ... قال ذلك خيرا عند الله سحانه وتعالي لا اله الا الله حصنى فمن عدابي المح

Der im Anfang genannte Elgazzālī ist nicht der Verfasser dieses Werkes, sondern bloss an der Stelle citirt. Der Anfang und der Schluss (trotz des تتن f. 104b) fehlt. Die in dieser Sammlung enthaltenen Abhandlungen betreffen 1) die Glaubensformel und allerlei damit Zusammenhängendes, 2) f. 42" ff. (ohne Ueberschrift) Einiges über Gebräuche der Qadiriten, besonders auch über Aufnahme in ihre Sekte. الحد لله الذي جعل قلوب العارفيين للعلوم محلاً : Anfang 3) f. 74° ein Stück: باب ما جاء في فصل التعود والبسمانة روى عن رسول الله صعم قال عباد الرحمن : Anfang f. 82ª scheint eine ; اغطقوا ابواب المعاصى neue Abhandlung zu beginnen, für deren Ueberschrift Platz gelassen ist. Anfang: حدثنا جابر بن عبد الله الانصاري . . . لما خلف الله سجانه وتعالى الارص وخلف فيها آدم النخ

In der 2. Hälfte sind verschiedene kürzere Stücke aufgenommen; so f. 88°—89° خوصة التفاحة; f. 89° werden die 40 Stufen des Betens des Cufi aufgeführt. — Das Vorhandene schliesst mit einem Gebet und der Anweisung es zu

اللهم اجعلنى من العالمين الغائيزين :beten; zuletzt المستبشرين الذين لا خوف عليهم ولا هم يحزنون

Schrift: gross, weit, deutlich, vocallos. Einige Ueberschriften roth. — Abschrift e. 1200/1785.

3491. Lbg. 1015.

Format etc. und Schrift (21-27 Z.) wie bei 1). -Titelüberschrift (nach dem Bismillüh):

شرح قول النبى صعم الناس نيام فاذا ماتوا انتبهوا على طريف المحققين من اهل التوحيد،

الحمد لله المبدئ المعيد . . . وبعد Anfang: الحمد المبدئ المعيد . . ان اكتب لهم طقد سالني بعض ارباب القلوب . . . ان اكتب لهم رسالة في شرح قول النبتي الرخ

Çūfische Deutung der Tradition: Die Menschen schlafen, aber wenn sie todt sind, erwachen sie; in mehreren ungezählten Abschnitten. — Schluss f. 196: من عبد التصاد الابتهاج من شوائب الكثرة التي هي منبع التصاد والاختلاف انه العبدي العبد الحبيد تبت المعيد الحبيد تبت كمديداً تبت المعيد العبدي العبدي العبد

F. 19^b und 20^a. Einiges von ابن العربي in Vers und Prosa.

3492. Pm. 553.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

3493. We. 1706.

9) f. 36b.

Format etc. u. Schrift wie bei 8). — Titelüberschrift:

Verfasser fehlt.

يا هذا لما صاح صايح احبة في النادي : Anfang وسمع نداء المنادي من جانب الوادي وضح الن وسمع المنادي من جانب الوادي وضح الن Qufische Abhandlung über den Zustand der Gott-Liebenden. Nicht zu Ende; bricht hier ab mit den Worten: ثم قال ليقم الحب المحتون المكتفى بمن امرة بين الكاف والنون والنون

Nach f. 36 eine grössere Lücke. F. 37^a Schluss eines längeren Lobgedichtes.

3494.

1) Pm. 9, 3, S. 75-84 u. 282.

8vo, 27 Z. (Text: 18¹/₂×13¹/₂cm). — Zustand: nicht ganz sauber und oben am Rande fleckig, wodurch auch der Text etwas beschädigt ist. — Papier: gelb, dick, glatt. — Ueberschrift: عام المرابق . Verfusser fehlt; en lobt nach d. J. ⁷⁴³/₁₃₄₂ (S. 83).

Es sind Sätze cüfischen Inhalts. Zuerst: صورة الاستان الناطق مراة سر المريد الصادي Schrift: gross und kräftig, gleichmässig, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift c. ومورة الاستان الناطق المريد ا

2) Pet. 691, 2, f. 10-27.

 8vo , 25 (auch 15) Z. (Text: c.16 $\frac{1}{2} \times 9^{\frac{1}{2}cm}$). — Zustand: zieml. gut. — Papier etc. u. Schrift (aber vocallos) wie bei 1.

قال رسول الله صعم استكثروا :"Anfang f. 10

Sammlung von allerlei, meistens çūfischen, Aussprüchen in Vers und Prosa. Oft wird vird citirt, z. B. f. 18^b, 1; 23^b etc.; auch الشعراني الغزالي, u. A. Zuletzt f. 27^a ein Gebet.

3495.

Verschiedene kleine Stücke:

- 1) Pm. 370, f.89b. Aufzählung der 40 Stufen des Betens der Çūfīs, in 4 Stationen (calla).
- 2) Mo. 164, 14, f. 224—235^a. Ueber die Stufen der Läuterung zur Erkenntniss Gottes und die Wirkungen der Annäherung an Gott.

- 3) Mo. 164, 16, f. 245—258. Çüfische Betrachtungen über Befolgung der Glaubens-Vorschriften u. Eingedenksein des göttlichen Zornes. Darin Abschnitte: f. 246 مصل في معنى الصبر عندي الياس 258—258 باب الخلوة والعزلة عندية عن
- 4) Mo. 164, 10, f. 186"—189". Ansichten und Aussprüche frommer Männer: so من كلام الشيخ المكنى بائهِلال "186 من كلام البراهيم بن ادهم "188"

3496. Spr. 1982. 1) f. 1-16°.

46 Bl. S^{ve}, 17 (-18) Z. $(21^2/_3 \times 15^4/_2$: $14^4/_2 \times 9^4/_2$ cm). Zustand: fast ganz wasserfleckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Kattuprücken.

Bruchstück aus einem çüfischen Werke, religiöse Betrachtungen enthaltend. Die Seiten sind nicht fortlaufend beschrieben. Darin: باب صفة الجنة واهلها ونعيمها

u.s.w. باب ما يرجي من رحمة الله تعالى 4° باب في فصل لا اله الا الله محمد رسول الله صعم 4°13

Auf f. 16a bricht dies Stück ab.

Schrift: gross, kräftig, zum Theil dick, deutlich, vocallos. — Abschrift c. 1140/1727. — Nach f. 1 u. 8 sind Lücken. F. 166-19a leer.

3497. Mo. 35.

13) f. 76-103: Persisch

14) f. 104-107 und 1096-111.

8°°, 21 Z. (Text: 11 × 7¹/2°°). — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: gelb, glatt, stark.

Stellen aus verschiedenen Werken, meistens çū fischen Inhalts. Darin: F. 104° von den Aufgaben der Çūfik. — 105° von den Pflichten des Çūfī, insbesondere in Betreff des الذرك (aus والمراد العارفين العربي . — 107° tiber المتوحات des للعربي des الفتوحات . — 109° Notiz tiber العربي العربي betreffend das Singen der Derwische.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein und stark, fast vocallos, gleichmässig. — Abschrift c. 1100/1688.

3498. Pet. 312.

Format etc. und Schrift wie bei 10).

Erbauliche Betrachtungen mit çüfischem Anstriche, aus verschiedenen Schriften. Zuerst Schilderung der Gottlosen und Frommen (aus رسائة التحقيق في الرد على الزنديق. Sonst ist die Rede von Irdischem und Nichtigem im Gegensatz zu dem Ewigen, Einschärfung der Frömmigkeit, Läuterung des Herzens etc. Einige Male die الطبقات الكبري des الطبقات الكبري des الطبقات الكبري tewähnt. Das Ganze schliesst mit Gebet um Erleuchtung der Herzen.

F. 105° Çüfisches Gedicht von einem die Grösse und Güte Gottes und die eigene Sündhaftigkeit.

3499.

1) Lbg. 1041, 4, f. 35-42.

8°°, 17 Z. $(16^3/_4 \times 12^4/_2; 14^4/_2 \times 9^4/_2^{cm})$. — Zustand: etwas unsauber, besonders die letzten Blätter. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark.

Bruchstück aus einem çüfischen Werke, allerlei Betrachtungen enthaltend. So f. 39° دراحد الله على واحد الله تعالى واحد الله الله تعالى واحد في منته فالشريعة تقصى ان لا بدّ من شكر خليقته اللح F. 40° 42 ein hier nicht zu Ende geführtes Gebet, dessen einzelne kurze Sätze mit اللهي انا الفقير في غنائي فكيف Esaginnen; zuerst: لا اكون فقيرا في فقرى الح

Schrift: ziemlich gross, gefällig, vocalisirt. Stichwörter und Ueberschriften roth. — Abschrift c. 950/1543.

2) Spr. 1966'-, 4, f. 7. 8. Format etc. und Schrift wie bei 2.

Letztes Stück einer çüfischen Abhandlung (ellel und auch III genannt).

F. 7° in der Mitte: طُوايف الرعاية, d. h. Aufführung der Klassen, welche fleissig die religiösen Vorschriften beobachten und nach grösserer Vollkommenheit streben. Es sind davon hier die 8. bis 15. Art (صنف) aufgeführt (die 13. fehlt); so f. 7^a:

الثامن على لسان العباد الناسكين الناسع على لسان اهل رياضات النغوس العاشر على لسان الصوفية

ليس سدي بل تعرّض بكشفه : Schluss f. 8^b الوقوف على جملتها والله الموفق والهادي وحسبنا الله ونعم الوكيل الح

3500.

1) Mq. 65, 5, f. 188-193.

8vo, c 29 Z. $(20\frac{1}{2} \times 14\frac{1}{2}; 15 \times 11^{cm})$. — Zustand: unten am Rande wasserfleckig. — Papier: gelb, stark, glatt.

Bruchstück aus einem cufischen Werke, das, wie es scheint, Züge aus dem Leben gottseliger Männer enthält. Es kommen darin theils Aussprüche, theils (kleine) Anekdoten (zum Theil als Leben geführt, heils auch Gedichtstücke vor. Die meisten Sätze mit Jo oder Josephint. Die 1. Zeile auf f. 188° ist gefälscht. F. 193° ein den freien Willen des Menschen betreffender Fragesatz, nebst dem Anfang der Antwort darauf, beides von

Schrift: ziemlich gross, kräftig, flüchtig, vocalles. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1050/1640.

> 2) Spr. 854, 6, f. 168*—185. Format etc. and Schrift wie bei 2.

Verschiedene kleine Auszüge und Stücke cüfischen Inhalts. Darunter ein Stück aus: لفحات الأنس من حضرات القلاس, die Gnadengaben (الكرامات) betreffend, f. 172"; ferner الغزائي betreffend, f. 172"; ferner الغزائي, eine Stelle aus den الغرائي nebst Commentar des الفصوص nebst Commentar des الفصوص nebst Commentar des الفصوص nebst Commentar des الفصوص الفصوص ألم المناز الغريزية: nud ebenso f. 176"; f. 177" — 180" ein Stück, das anfängt: إبن العربي جمود النار الغريزية; ferner f. 181" bis المبار العربي على الانبياء على الانبياء . 184" Erklärung der Tradition قدمة في النار الخبار يصع (F. 185 einige Recepte.)

3501.

1) Pet. 312, 8, f. 57—88.

4to, c. 17 Z. — Zustand: ziemlich unsauber, auch am unteren Rande wasserfleckig. — Papier etc. und Schrift wie bei 7.

Zusammenstellung von zum Theil cüfischen Stücken, auch Traditionen u. s. w. aus verschiedenen Werken.

Zuerst allerlei Glaubensverpflichtungen: أكن علينا العبد العام من رسول الله صغم); f. 59^b Dann Bitte um Verzeihung (الاستغفار); f. 59^b Vertrauen auf Gott u. s. w. Zuletzt f. 74^b Dankbarkeit gegen Andere, 75^a völlige Hingabe an Gott, 77^a Bitte als Märtyrer zu sterben, 77^b Ergebung und Geduld, 81^a Vorbereitung zum Gebet durch demüthiges Verhalten.

2) Pm. 146, 3, S. 237-258.

Kleine Stücke aus verschiedenen Werken cufischen Inhaltes, darunter S. 245—250 das Gebet معلى النبي الختام على النبي الختام, mit der Vorbemerkung S. 244, wer es verfasst habe (= Pet. 691, 6). Die Abschrift von الحاج احبد بن عبد الله القادري um المالقادري des النبي العربي des كتاب المشاعدات des التربي ناهري und dessen achtfache Richtung, S. 256—258.

3502.

Allerlei Stücke u. Stellen aus güfischen Werken:

- 1) Pm. 250, f. 61^b 63^b. Auszüge aus البي القيم des مفتاح دار السعادة.
- 2) Mq. 116, f.143—148. Beginnt in Kap. 4 غ بيان الخلوة وشرايطها . 5. في صفة المريد في بيان المشاعدات . 7 في صفة المريد في بيان التجلي . 9. في بيان المكاشفات . 8.
- 3) Mq. 116, f. 198—201. Aus dem Ende eines in Kapitel (und Abschnitte) getheilten Werkes. Ein Kapitel überschrieben f. 198^h: ما ينبغى لاقل الطريق. Das Schlusswort أخاتهم الايمان مركب من حصول المعرفة المخ
- 4) Mq. 116, f. 187. Aus einem cüfischen Werke in mehreren Kapiteln, deren jedes in (vielleicht 10) حكاية getheilt ist. Das 12. Kap. f. 1876: في زوال المعرفة نعوذ بالله منه
- 5) Spr. 851, 19, f. 181"—182. Ein Stück aus كا الآداب في رياضة الأخلاق des ناصر الدين ابو القاسم بن يوسف الحسيني المدايني über Charakterbildung des Çüft.
- 6) Mf. 248, f. 232^b. Alphabetisch geordnete kurze Sätze, beschreibend, worin der Cüfismus bestehe, aus einem Werke را في وصف التصوف (u. auch التصوف الفصايل ومحو الردايل: Anf.: التصوف الفصايل ومحو الردايل:
- 7) Mo. 164, 12, f. 214b-216a. Handelt von 84 Eigenschaften der Frommen (= Mo. 225, 4, f. 55b).

VI. Buch.

Das Gebet.

Erste Abtheilung.

Die Werke des Glaubens.

- 1. Von Gebet und gottesdienstlichen Handlungen überhaupt.
- 2. Einzelne Gebetsfragen.
- 3. Aeussere Reinheit.
- 4. Hauptgebete (صلوات).
- 5. Einzelgebete (الدعية).
- 6. Herzensgebete (اذکار).
- 7. Gebete mit den Gottesnamen.
- 8. Gebetsperikopen (ارراد).
- 9. Gebete auf bestimmte Stunden, Tage und Monate.
- 10. Gebete mit Qoran-Abschnitten.

- 11. Gebete bei Beendigung der Qoränlesung.
- 12. Stossgebete (احزاب).
- 13. Abwehrgebete (حرز, جاب).
- 14. Gespräche mit Gott (مناجات).
- 15. Gebete an und für den Propheten.
- 16. Gebet-Gedichte.
- 17. Predigten (خطب).
- 18. Vermahnungen (وصایا).
- 19. Almosen und Fasten.
- 20. Wallfahrt.
- 21. Gebet am Grabe.
- 22. Glaubenskampf.

1. Von Gebet und gottesdienstlichen Handlungen überhaupt.

3503. Min. 187.

Format (c. 34 Z.) etc. und Schrift (vocallos) wie bei 41). — Titel:

Verfasser feblt; s. Anfang.

باب فصل الصلوة؛ قال :Anfang f. 571b محمد بن يعقوب بن محمد الكلينى مصنّف هذا الكتباب رحّه حدثنى محمد بن يحيى عن احمد بن محمد بن عيسى الم

Es liegt hier ein Stück eines dogmatischen Werkes des Mohammed ben ja'qüb elkulini (um 300/912) vor: s. Bd. II 1855. Es handelt in ungezählten Kapiteln vom Gebet.

باب من حافظ على صلوته او صيعها 571⁶ باب فرص الصلوق باب المواقيت اولها وآخرها وافصلها 572⁶ باب وقت الظهر والعصر باب وقت المغرب والعشاء الاخر 573⁶ باب وقت المغرب والعشاء الاخر 573⁶

Bricht zu Anfang dieses Kapitels ab mit den Worten: قلت لا قال لان المشرق مظل على المغرب عمدا الورفع عينيه

3504. Lbg. 911.

58 Bl. 8°°, c. 21—24 Z. (16¹/3×12¹/4; 14×10¹/2—11cm). Zustand: der Rand fast überall schadhaft, auch der Text selbst an violen Stellen; alle Blätter mit Pflanzen-Papier beklebt. — Papier: gelb, glatt, dick. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel und Verfasser f. 1a:

ك" علل العبودية في الاحكام الشيخ ابي عبد الله الحمد البن على بن الحسين بن بشر الحكيم الترمذي

الحمد لله رب العالمين ولى :Anfang f. 1 الحمد العالمين والعد أما بعد فانك سالتني عما اختلف

الناس فيه من اثبات العلل في الامر والنهى وليس لامره علة انما هو امتحان وابتلاء وقال آخرون هو ابتلاء وامحان تعبدهم به الخ

Mohammed ben 'alı ben elhosein ettirmid'i elhakim † \$20/932 will die Vorschriften für die gottesdienstlichen Handlungen u. allerlei damit verknüpfte gesetzliche Bestimmungen mit Gründen beweisen u. Einwürfe dagegen widerlegen. Er handelt darüber in ungezählten Abschnitten. Zuerst: 6 نكو علة الاقرار بالتوحيد 7 نكو علة الوضوء في الوضوء في الموضوء في الموضوء في الموضوء في الموضوء في الموضوء في المحلقة المحلوة 10° والمحلوة المحلوة 11° والمحلوة 11

توقى أن يزيل شيئا من جسده : Schluss f. 57b عن نفسه حتى لا جرم الفداء والكرامة من الله والرحمة ،

Auf f. 58 ein halbes Dutzend Traditionen.

3505. Pet. 50.

81 Bl. 8vo, c. 16-21 Z. (21 × 14; 17-18 × 11-12^{cm}).

— Zustand: unsauber und fleckig; der Rand zu Anfang und auch am Ende ausgebessert. — Papier: gelb, ziemlich dick, etwas glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel und Verfasser f. 1^a:

تناب عمل اليوم والليلة تصنيف الامام ابى بكر احمد بن تحمد بن اسحف السُنِّيّ، Dies Werk des Ahmed ben mohammed ben ishāq ben ibrāhīm eddīnawerī abū bekr ibn essunnī † 864/974 handelt in 4 Theilen von den bei Tage und bei Nacht, in den verschiedenen Lebenslagen, zu verrichtenden Gebeten und überhaupt von dem Verhalten gegen Gott, auf Grund von Traditionen. Es ist in viele kleine Kapitel eingetheilt. Der Herausgeber Mohammed ben abū 'abdallāh ben abū 'lfath ennahrawānī um 640/1145 schickt die Riwāje desselben vorauf. Ohne Einleitung beginnt der 1. Theil (55) f. 16 so:

باب حفظ اللسان وا... (والبدع) [اخبرنا الشيخ ... ابو الحسن سعد الخير بن محمد بن سهل

الانصاري قراءة علية الخ]
باب ما يقول انا استيقط من منامه 2° 3° 40.8 %. 40 باب ما يقال انا لبس ثوبه 40° جزء 2° 40° باب تسليم الرجل على الحلم انا دخل بيته بسلام 20° جزء 40° 40.8 %. 40° باب ما يقول بعد صلاة الجمعة 40° جزء 40° باب كم مرة يستخير الله عز وجل 40° جزء 63° باب خطبة النكاح 40° 81° العلى 40° 50° باب خطبة النكاح 40° 81° العلى الما يقول انا استعبر الروية 81° العلى عندها مغفوة وتحن 30° 50° الحمد لله المخ

Schrift: Autograph des Herausgebers, ziemlich klein und deutlich, vocallos, öfters ohne diakritische Punkte, im J. 539 Du'lqa'da (1145). — Collationirt.

HKh. IV 8367.

3506. Spr. 672.

12 Bl. 8°°, 19 Z. (21 × 15: 16¹ 2 × 9¹ 2°m). — Zustand: vorn u. hinten unsauber, oben ein grosser Wasserfleck, der Rand von Bl. 1 ausgebessert. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Einband: Pappband mit Kattunrücken. — Titel und Verfasser f. 1b oben:

عذا كا مقدمة أبي اللبث السمرقندي رحم

الحمد لله رب العالمين والعاقبة : Anfang f. 1 . . . أعلم بان للمتقين . . . قال الفقيد ابو الليث . . . أعلم بان الصلاة فريضة قائمة وشريعة ثابتة عرفت فرصيتها بالكتاب والسنة واجماع الامة الح

Dies Werkchen des Abū 'lleif essamarqandı † 575/985 (393) — II 1945 — behandelt die Verpflichtung des Gläubigen zum Gebet und weist nach, was zu demselben erforderlich (wobei der Verfasser sich über die Reinigung (قرائل) ziemlich ausführlich auslässt). Das Werk zerfällt in ziemlich viele Abschnitte, am Ende in mehrere عسم.

امًا الاقرار فهو صنع العبد وهو :Schluss f. 12b تخلوق واما الهداية فهو صنع الرب وهو غير تخلوق ومن قل الهداية تخلوقة فهو كافر والله تعالى اعلم تنت

Schrift: ziemlich gross, krästig, gut, vocallos (ausser einigen Zeilen im Ansang), gleichmässig. Ueberschristen roth. — Abschrist c. 900 1484. — HKh. VI 12756.

3507.

Dasselbe Werk in:

1) Mo. 19, 3, f. 26-34.

[Die Handschrift hat im Ganzen 129 Bl.]

8°°, 8 Z. (16 × 11; 12 × 53/4°m). — Zustand: ziemlich gut; nicht ohne Flecken. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel und Verfasser fehlt.

Anfang wie bei Spr. 672. Schluss fehlt; bricht ab mit den Worten: يعنى القهقه هذه يعنى النصوء في يوم الخبس والجمعة والعيدين

Schrift: ziemlich gross, gefällig, vocalisirt. — Abschrift c. 1100 1888. — Bl. 35 leer.

[1) f. 1-8. 14-17 und 2) f. 9-13. 18-25 und 4) f. 36-48 Türkisch.]

2) Pm. 374, 3, f. 51-75.

Format etc. und Schrift wie bei 2.

Schluss wie bei Spr. 672 bis zu den Worten فهو كاشر, dann aber noch ein grösserer Zusatz, der فانا كانا جميعا يكون كلافيا أيمانا والحمد للدائم:

Im Anfang einige Randbemerkungen; am Schluss noch ein längerer Fragesatz (مسئلة).

3) We. 1836, 6, f. 71b-844.

Der Schluss wie bei Spr., aber nur bis zu والهداية صنع الرب عز وجل وهو غير مخلوق: den Worten

F. 85° enthält Sätze mit Wörtern verschiedener Bedeutung (حصير, جلس, جعفر, کافر).
F. 86°—89° Türkisch.

3508. Pm. 161.

8vo, 19 Z. (Text: 13½ × 9^{cm}). — Zustand: etwas wurmstichig: ziemlich unsauber, auch fleckig. — Papier: gelb, glatt, dick. — Titel fehlt; er ist:

شرح مقدمة ابي الليث

und genauer nach HKh. VI, p. 72:

ك" التقدمة في شرح المقدّمة

Verfassor fehlt: or ist genannt zu Ende des Werkes f. 1174: جبرائبل بن حسن بن عثمان بن محمود بن عثمان الكنجائي والمعكلي

في بدؤ الاسلام الاحرَّكم الاصنام: Anfang fehlt, wahrscheinlich 10 Bl. Das Vorhandene beginnt: في بدؤ الاسلام الاحرَّكم الاصنام: على وجوفها ساجدين . . . قوله من الصديقين الصديق المبالغة في الصدي طاهرة بالمعاملة وباشنة بالمراقبة . . . قوله والشهداء وهم الذين استشهدوا في سبيل الله المن

Commentar mit die zu ausgewählten Stellen derselben Abhandlung, von Gabrail ben hasan ben otman elkengai (u. elma'kalı); (um ⁷⁰⁰/₁₈₀₀) بديع الدين الرومي (um ⁷⁰⁰/₁₈₀₀) und lebt um 750/1849. — Auf den Commentar, der zuletzt (f. 104a) die Textstelle behandelt: قولة واما الهداية فهي صنع الرب وهو غير تخلوق folgt f. 106° ein Anhang ذيل الكتاب, in welchem zuerst f. 1064 die Bedeutung der Buchstaben des Alphabetes angegeben (الالف من اجمد الله والباء بدء الله وقبل الباء بهاء الله والتجيم جلال الله وقيل جمال الله والدال دين الله الن darauf f. 106 Mitte ihre Herleitung (الاشتقات) ausführlicher erörtert wird: الف مشتقة من الالفتر وانما سميت بذلك لانها الفت اسم الله . . . والباء مشتقة من المباهاة . . . والتاء مشتقة من التوبة الم

Das Werk schliesst f. 1126 ff. mit verschiedenen Gebeten (دعاء موسى , دعاء النبق u. s.w., zuletzt f. 1166: الدعاء عند ختم القران).

In der Nachschrift sagt der Verf., er habe das Werk auf Bitten seines Sohnes عبيد الله verfasst.

وجمعت له هذا الكتاب : "Schluss f. 117 وجمعت له هذا الكتاب المعتبرة والشروح المتداولة وقد وقع فراغ من تاليغه وتسويله تحمد الله وحسى توفيقه

Die Jahreszahl der Abfassung ist hier ausgelassen. Schrift: ziemlich klein, gut, gleichmässig, vocallos. Das Stichwort قولم roth. — Abschrift c. ⁹⁵⁰ 1446. HKh. VI 12756.

3509. Spr. 671.

187 Bl. 8vo, 15 Z. (21 × 15; 14 × 8^{cm}). — Zustand: gut (Bl. 1 fleckig). — Papier: gelb, dünn, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel u. Verfasser f. 1ⁿ:

كتاب التوضيح للقرماني في شرح مقدمة ابي الليث (Titel ebenso in der Vorrede; Vers, ausführlicher im Ansang.)

الحمد لله رب العالمين والصلاة : Anfang f. 1b والسلام . . . وبعد يقول . . مصطفى بن والسلام . . . مصطفى بن زكرياء بن ايدعمش القراماني سدده الله في القول . . . نما رايت مختصر مقدمة الصلاة الح

Ausführlicher Commentar mit قولة عن zu derselben Abhandlung von Muçtafā hen zakarijjā ben eidogmis (bei HKh. unrichtig ben abī toghmās) elqarāmānī moçlih (und çafī) eddīn † 809/1406, im Jahre 792 Moharram (1390) beendet. Derselbe beginnt f. 2°: قولة بسم الله الرجن الرحيم جرت سنة السلف والخلف بذكر التسمية والحمد لله في اوائل تصانيفهم الخ

Schluss des Textes wie bei Spr. 672; der des Commentars f.187^a: والغوز الفلاح والغور على الخناج انه هو المشكور على الخاصة بالجناح انه هو المشكور على الخاصة نعه والمسئول خاتمة السعادة بفصله وكرمة والصلاة والسلام الخ

Schrift: ziemlich klein, zierlich, gleichmässig, vocallos, Türkische Hand. Ueberschriften u.Qoränstellen u.Aussprüche Molammeds (zum Theil) roth. — Abschrift c. 1200/1785.

HKb. VI 12756. II 3751. — (F. 187b = 143^a , 1–14.)

Lbg. 818 enthält denselben Commentar. 136 Bl. 8°°, 17 Z. (18¹/4×13¹/2; 13¹/2×10cm). — Zustand: etwas unsauber, auch fleckig; in der 2. Hälfte, besonders am Ende, wasserfleckig im Rücken; Bl. 1 ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, dick. — Einband: rothbrauner Lederband. — Titel ebenso. Verfasser f. 1°:

in der Unterschrift mit dem Zusatz: بن زكرياء.

Schrift: gross, weit, gut, deutlich, gleichmässig, vocallos, oft auch ohne diakritische Punkte. Stichwörter roth. Bisweilen Verbesserungen und auch Bemerkungen am Rande. — Abschrift c. 830/1427. — Collationirt.

3510. Spr. 670.

107 Bl. 8vo, 7 Z. $(20^1 2 \times 15^1/3; 13 \times 9^1 2^{cm})$. — Zustand: ziemlich unsauber, besonders im Anfang. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: schwarzer Lederband.

Commentar zu derselben Abhandlung. Der Titel f. 1° (2 mal) von späterer Hand on späterer Hand خوله ist unvollständig; ist unvollständig; cs liegt hier ein Commentar mit خوله vor, aber der Verfasser desselben ist nicht genannt. Er beginnt zu dem 1. Abschnitt f. 4°: قوله اعلم المعادة فريضة الصلوة في اللغة عبارة عن الدعاء وفي الشريعة عبارة عن اسم هذه الافعال التي ستيت ركذ 'للشريعة عبارة عن اسم هذه الافعال التي ستيت ركذ 'Auf die bei Spr. 672 im Schluss angeführten Worte فهو صنع الرب وهو غير تخلوق folgen hier noch 2 kurze Fragsätze.

Schrift: f. 2-S4 gross, dick, deutlich, fast vocallos; f. 1 (ergänzt) und 85-107 etwas kleiner, gut, fast vocallos. Die Ueberschriften roth. — Nach f. 98 fehlt 1 Blatt. — Abschrift c. 1000 f. 681.

Andere Commentare zu der Abhdlg haben verfasst:

- 1) خو النون بن احمد بن يوسف السرمري (1) + 677/1278
- 2) مقبل المعلمي um 780/1378.
- 3) سين الطولوني (3 um 870/1465.

عبد الوعاب بن Versificirt ist sie von عبد الوعاب بن عربشاء + 901/1495.

3511. Mq. 47.

4^{tc}, 11 Z. (Text: 17×9¹/2^{cm}). — Zustand: ziemlich gut, aber der Seitenrand von f. 171 an, und namentlich auch gegen Ende, fleckig; f. 182 und 183 auch unten beschmutzt. — Papier: gelblich, glatt, stark. — Titel fehlt.

Es ist dieselbe Abhandlung mit Türkischer Uebersetzung hinter je einem oder 2 Textworten; dieselbe fehlt aber öfters, besonders von f. 170b an und ist dann Platz dafür gelassen. Der Anfang fehlt. Das Vorhandene beginnt: يعتى بن سمع بن الناس خيرا غشا وبن سمع شرا افشاه الن

صنع الرب الدك عز اسمه : Der Schluss f. 183 عز اسمه الدك عز اسمه الدك عز الدك عن الدك عن الدك عن الدك الدي وهو اول غير مخلوق يرادلمش در عن

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, gut, gleichmässig, vocallos. Das Türkische roth, das Arabische roth überstrichen. — Abschrift c. 1050 1640.

3512. Lbg. 368.

Format (c. 26 Z.) etc. und Schrift wie bei 16), — Titelüberschrift:

ر" في الصلوة للشيخ الرئيس

الحمد لله الذي خص الانسان :Anfang بشرف الخطاب . . أما بعد لما التمست ايها الاخ الشقيق . . ، أن اكتب رسالة في الصلوة الخ

Ueber das Wesen des Gebets, in 3 Ahschnitten, von Esseili erra d. i. Ibn sın قد المادة الماد

Der Verfasser sagt am Ende, er habe diese Abhandlung in kaum einer halben Stunde geschrieben, trotz allerlei Störungen.

HKb. III 6214.

3513. Mf. 586.

323 Bl. Folio, 19 Z. (30% × 18; 21 × 10^{cm}). — Zustand: gut, aber nicht frei von Wurmstichen und deshalb an einigen Stellen am Rande ausgebessert Der Rand öfters fleckig. — Papier: gelb, auch bräunlich, glatt, ziemlich dünn. — Einband: Halbfranzband. — Titel und Verfasser fehlt; von späterer Hand steht f. 1° oben:

مصباح كبير شيخ الطايقة شيخ ابو جعفر الطوسي Der Titel ist nach der Unterschrift f, 321°:

Der Verfasser heisst:

محمد بن الحسن بن على الطوسي الشيعي أبو جعفر

الحمد لله ولتى الحمد ومساحقه : Anfang f. 1b ... سالتم الدكم الله أن أجمع عبادات السّنة ما يتكرّر منها وما لا يتكرّر وأضيف اليها الادعية المختارة عند كل عبادة على وجه الاختصار دون التطويل الح Mohammed ben elhasan ben 'alt ettüsī abū ģa' far † 460/1068 (und nicht 561/1166, wie bei HKh. V p. 401 und VII p. 677 steht), ein st'itischer Gelehrter, giebt in diesem Werke eine Sammlung von Bestimmungen über die im Lauf des Jahres wiederkehrenden und nicht wiederkehrenden gottesdienstlichen Handlungen, nebst ausgewählten Gebeten bei jeder solchen Handlung. Er will sich möglichst kurz fassen, dabei aber die unumgänglich nothwendigen juristischen Fragen nicht übergehen. Der Zweck des Buches ist ein praktischer, nämlich die Beibringung von Gebeten. Er schickt einige allgemeine Abschnitte voraus.

فصل فى ذكر حصر العبادات وبيان اقسامها 4.2° فصل فى كيفية الطهارة فصل فى ذكر الجنابة وكيفية الغسل منها 4.4 كلوات 6.6 Zuletzt: 6.6

Dann beginnt das eigentliche Werk, mit der Aufschrift: Es wird zuerst in mehreren ungezählten Abschnitten von den Bedingungen gesprochen, unter denen das Gebet stattzufinden hat und von dem äusserlichen Verhalten beim Beten, dann von den im Laufe des Tages und der Nacht vorzunehmenden Körperbeugungen und was dabei von dem Betenden zu sprechen ist.

فصل فى ذكر شروط الصلاة 10° فصل فى ذكر باقى شروط الصلاة 10° u.s.w. فصل فى ذكر الاذان والاقامة 11° u.s.w.

Der 2. Theil beginnt, wie es scheint, f. 157°, obgleich der 1. Theil daselbst keine Unterschrift hat. Aber nach f. 321° besteht das Werk aus 2 Theilen und an keiner andern Stelle als hier ist eine Andeutung, dass der 1. Theil zu Ende sei. Dieser 2. Theil beginnt nach dem Bism. mit: دعاء ليلة السبت مروي عن علي عم تعلمه من جبرويل ملوات الحوايم على عن علي عم تعلمه المسبت عمول المسبت عمول المسبت عمول في ذكر ما لا يختص بوقت معين من العبادات 317° يوم النبيروز 320° ; فصل في احكام الركوة 38°

حتى لا اتكلف ما لا احتاج : Schluss f. 821* البع يا نا الجلال والاكرام واكثر من قولك يا نا الجلال والاكرام وصلى الله على محمد وآل محمد الخ

Schrift: ziemlich gross, gefällig, gleichmässig, (fast überall) stark vocalisirt. Ueberschriften und Stichwörter roth. Der Text in farbigen Linien eingerahmt. Eine zweite Umrahmung mit Goldstrichen gegen den Rand hin. In diesem Rahmen stehen von derselben Hand, aber in kleinerer Schrift, sehr oft auf den Text bezügliche Stellen aus anderen Werken. — Abschrift vom J. 1820, in كاتحداداً المنافعة ال

HKh. V 12185 (ohne Angabe des Verfassers).

F. 322a-323a steht, von derselben Hand, ein kurzer Nachtrag über den Besuch der Gräber der Propheten und Heiligen.

3514. Min. 187. 98) f. 809.

Format (33 Z.) etc. und Schrift (etwas dicker) wie bei 90). — Titel fehlt: s. Anfang.

الحدد لله رب العالمين والصلوة ... أعلموا Anfang: الحدد رحمكم الله انى لما علمت عبادات السنة في الكتاب الذي سميته بمصباح المتهجد وجمعت فيه من العبادات ومختار الادعية المخ

Abkürzung desselben Werkes, vom Verfasser selbst gemacht.

فصل فى ذكر عبادات الشرع : «809 كل عبادات الشرع والليلة «809 u.s.w. Bricht ab in dem فصل فى الاغسال المسنونة mit den Worten: وتركه متعمدا وعند صلوة الاستخارة وعند صلوة الحاجة)

Der Rand stark mit Gebeten beschrieben.

3515. Spr. 869.

8°°, 15 Z. (Text: 12 × 9¹/2°m). — Zustand: fleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dick. — Titel u. Verfasser f. 54° (von neuerer Hand):

كتاب التصوّف في العبادات للغزالي

الحمد لله رب العالمين والصلاة : Anfang f.54 : المحمد بن محمد بن محمد بن محمد بن محمد بن محمد العزالي . . . اعلم أن كل مسلم بالغ يجب عليه في كل يوم وليلة اربعائة وثمانية عشر فرضا المخ

Die Zahl der dem Menschen obliegenden religiösen Pflichten (auf Grund des Spruches: وما خلقت الحن ولا الانس الا ليعبدون) ist, nach Elgazzālī † 505/1111, dem Verf. dieser kleinen Schrift, deren Titel fraglich ist, 418; er giebt ihre Eintheilung f. 55° zuerst im Allgemeinen (فعشرة في الاسلام وخمسة وعشرون في الايمان الح) dann im Einzelnen au und schliesst f. 59° mit den Worten:

Von demselben Verfasser ist wol auch das sich unmittelbar anschliessende تتاب اللحوات Dasselbe beginnt f. 59%: وقال ربكم العوني استجب المجاني العوا ربكم تصرعا وخفية الخ

Das Gebet ist nothwendig. Von Qorānstellen ausgehend, führt der Verf. eine Menge Traditionen an und giebt an, wie Mohammed gebetet und das Beten Anderen eingeschärft habe. — Schluss f. 626: من كل برة والغنيمة من كل برة والنجاة من النار، رواء الحاكم تمت

Schrift: ziemlich klein, gleichmässig, gefällig, deutlich, vocalisirt. — Abschrift c. 1000 1501.

Pm. 315, 1, f. 1-7b.

61 Bl. S^{vo}. 11-13 Z. $(15^{1}/_{4}\times 10^{1}\,_{2}: 12\times 8^{cm})$. Zustand: ziemlich unsauber und fleckig. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Einband: rother Lederband.

Dasselbe Werkchen. Titel fehlt. An-fang fehlt (bis زقال الشيخ الح). Schluss f. 4b abgekürzt, zuletzt aber so wie oben (aber ohne das الدعوات).

Schrift: zieml. klein, deutlich, etwas steif, vocallos. — Abschrift e. 1200 1785.

F. 7 " n. 8 " ein Stück aus اذكار النواري.

3516. Spr. 869.

Format etc. and Schrift wie bei 3). - Titel und Vorfasser fehlt.

باب الامر بالمحافظة على الصلوات : An fang f. 62b: المكتوبات والنهي الائيد والوعيد الشديد في تركين ' باب الترفيب في ترك الصلاة '64b باب الترفيب في عدم اتمام الركوع والسجود النخ '67b Dies Stück eines grösseren Werkes handelt vom Gebet und stützt sich dabei auf Qoran und Traditionen. Es scheint dem 1. Theil des بالترفيب والترفيب والترفيب والترفيب والترفيب والترفيب (أ 656/1258) — s. II 1328 — entnommen zu sein. Das letzte Kapitel ist hier Mohammeds Gebet im Sturm, f.718. باب ما يقول اذا فاجت الربيح . Schluss: وشرّ ما فيها وشرّ ما ارسلت به والله اعلم والحمد لله الخ

Daran schliesst sich, von anderer Hand, f. 716-73° ein Kapitel desselben Werkes باب الترغيب في كلمات يُستفتح بها الدعاء وبعص ما جاء في اسم الله الاعظم'

Mq. 121, S. 225—228 enthält einige Stücke (über Waschung, Gebet, Almosen etc.) aus demselben Werke.

3517. Pm. 77.

33 Bl. S., 25 Z. (21 × 14¹2; 15¹2 × 9cm). — Zustand: nicht ganz sauber, zum Theil flockig. Bl. 18 am Rande ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel fehlt. Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله رب العالمين واشهد أن لا Aufang: الم الا الله وحده ... أما بعد فيقول العبد ... هذه أبو الحسن المالكي الشاذلي ... هذه مقدمة في مسائل من العبادات وغيرها على مذهب الامام المالكي ... فحصتها من الكتاب المن

Das vorliegende Werk ist abgekürzt aus المام مالك على مذهب الامام مالك المام مالك على مذهب الامام مالك المام المالك على مذهب الامام المالك المالك على مذهب المام المالك ا

في الطاهرة والله تعالى وانزلنا من السماء ماء 10 باب .1 في الصلاة وهي احد اركان الاسلام الخمسة 50 باب .2 في الاعتكاف 5.12 ; في الصوم 4.12 ; في الزكوة 11 باب .10 في الغرايص الوارثون من الرجال عشرة 160 باب .11 في بيان جمل من الغرايص والسنن 176 باب .11 والآداب يتعين على المسلم

وترك الاستعلاء وحسن الثناء وجميل: Schluss f. 18b الادب معينا على طلب العلم والحد لله وحده وصلى الله الدخ

Schrift: ziemlich klein, gefällig und gleichmässig, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift von يوسف بن احمد الشطيحي im J. 1096 Moharram (1684). — Nicht bei HKh.

3518. Spr. 676.

71 Bl. 8°°, 15 Z. $(19^1/2 \times 13^1/3; 15 \times 8^1/2 - 9^1/2^{cm})$. — Zustand: unsauber. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Ledorrücken. — Titel f. 1°:

كتاب الادوية الشافية في الادعية الكافية

(so auch Vorrede f. 4b, 15). - Verfasser f. 1a:

قطب الدين ابو بكر محمد بن اجمد بن ابي العَسْطَلَانِيّ الحسن علي بن العَسْطَلَانِيّ

قال الشيخ الفقية . . . ابن Anfang f. 1b: القسطلاني . . . الحمل لله الذي علمنا بفضله ما لم ذكن نعلم . . . أما بعد فان ما عند الله خير وابقى لمن اعطي قياد الاقتداء الخ

In diesem Werke behandelt Mohammed ben ahmed ben 'alī (ibn) elqastallānī abū bekr qoṭb eddīn † 686/1287 das Gebet und Alles was dazu gehört, und giebt Anleitung zu demselben. — Es zerfällt in 4 كنز, deren 1. und 4. in 6, das 2. in 7, das 3. in 22 مطلب getheilt ist. 2 كنز الحت على الدعاء وفصله وما يستحبّ 1. كنز 1.5 كنز أو يكره في فعلم

فى الأمر بالدعاء والوعد بالاجابة 1.5 مطلب .1 فى الازمنة الفاضلة الواردة بالبركة الشاملة 11 كنز .2 فى اوقات السؤال 11 مطلب .1

في الدعا في اليوم والليلة ورَّدًا وصَدَّرًا 400 كنز .3 وعند تحوّل الاحوال سفرا وحصراً

1. في الصباح والهساء طلب 20b مطلب HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

في الصدقة والصوم والفطر "80 مطلب . 20. على 20. في قضاء الدين والحوائج في 55% مطلب . 22 مطلب . 59 مطلب . 59 مطلب . 59 مطلب . 4. في ادعية متعددة لم يتعلق باقصية متمهدة "61 كنز . 4. في ادعية متعددة لم يتعلق باقصية متمهدة "61 كنز . 4. في ادعية والاسم الاعظم "61 مطلب . 6 مطلب . 6 مطلب . 6 مطلب . 6 مطلب . 6 مطلب . 6 مطلب . في الحوالة والاستغفار "65 مطلب . 6 مطلب . 5 مطلب . في الحوالة والاستغفار "69 مطلب . كفيل بما عليه فيه يعول املوه والحمد لله المح كفيل بما عليه فيه يعول املوه والحمد لله المح . كفيل بما عليه فيه يعول املوه والحمد لله المح . Schrift: ziemlich gross, gewandt, gleichmässig, ziemlich stark vocalisirt, deutlich. Ueberschriften grösser. — Abschrift im J. 683/1284 von . ازبك الخصى الظاهرى

3519. We. 1608.

Collationirt. - HKh. I 359 (bloss Titel).

159 Bl. 4°, 23 Z. (25¹/2×16¹/2; 17¹/2-18×11¹/2°m).—Zustand: an den Rändern wasserfleckig, auch sonst nicht frei von Flecken, im Anfang schadhaft und ausgebessert.—Papier: gelb, dick, glatt.—Einband: brauner Lederband mit Klappe.—Titel und Verfasser f. 1°:

الجزء الثاني من كتاب المدخل لابن حاج ie oratan drei Wörter des Titels aind aueradirt. Ders

Die ersten drei Wörter des Titels sind aueradirt. Derselbe ist nach HKh. V 11690:

مُدَّخِلُ الشرع الشريف على المذاهب الاربعة ابو عبد الله: Der Verfasser heisst vollständig: ابو عبد الله محمد بن محمد بن محمد الفاسي ابن الحاج

Eine ausführliche Anleitung zur Erfüllung der durch das religiöse Gesetz vorgeschriebenen Pflichten und Verrichtungen, auf Grund der orthodoxen Lehransichten, von Mohammed ben moh. ben moh. elfäst ibn elkagg † 787/1386 im J. 782/1382 vollendet. Das Werk umfasst drei Bände, welche in viele ungezählte Abschnitte getheilt sind, davon liegt hier der zweite Band vor, welcher in seinem letzten Drittel sich hauptsächlich mit Unterweisung des angehenden Çüfi beschäftigt. Er beginnt f. 1b: فصل في خروج الامام التي صلاة العينيين والسنة الماصية

في صلاة العيدين أن تكون في المصلّى الرخ فصل في التكبير عند الخروج الي المصلّى، والسنة "£.2 الماصية أن يكبّر الرخ

فصل في التحفظ من التجاسة في المصلى، ويتعبَّى على الامام الخوفة

Einige Abschnitte sind:

فصل في الرباط وفصله وذكر الحيل وفصلها اخرج "23 البخاري في صححه

فصل في فصل الشهادة اخرج مسلم في محجه 24 ا

فصل في آداب الفقير المنقطع التارك للأسباب وكيفية 27° نيند وهديد قد تقدم ان الهاد ينقسم على قسمين

فصل الزهد والخلوة وقال رحماعلم الى لم احد شيئا ابلغ "53

فصل في السماع وبيفييته وما يمنع منه وما يجوز في 696 فانظر رحمنا الله تعالى واياك

فصل واما الرقص والدي بالرجل وكشف الراس *72 وحريف الثياب

فصل وقال رحم واما تمزيق الثياب فهو جمع 47^b الى ما فيد من السخافة

فصل واما الاشتغال بتحصيل علم الكيمياء فهو ⁸⁶⁶ من الباطل البين

فصل في دخول المريد الخلوط؛ وينبغى للمريد 88° ان لا يدخل الخلوط بنفسه

فصل في آداب محبة الاعصاء اعلم ان لكل جارحة *98 من الجوارح آدابا

فصل في صرف همم المريد كلها الي امور 127 الآخرة وينبغي له ان يكون

كثرت المفاسد فيه وقل ان : Schluss f. 159 المتثلت تنحصر بصد ما هي السنة فانها اذا امتثلت في شيء نار واستنار وتجمل والحمد لله وحده الح

Die Wörter ويتلوه في الجزء الثالث sind in der Unterschrift ausradirt.

Schrift: gross, kraftig, deutlich, stark vocalisirt. Ueberschriften roth. Ergänzt in kleinerer gefälliger Schrift f. 5. 9. 12. 21. Nach f. 5 fehlt etwas; so auch vielleicht nach f. 55. — Abschrift c. 800/1397. — Collationirt.

3520. We. 1523.

179 Bl. 8°°, 17 Z. (20¹/3×14¹/2; 15×8¹/2-9cm). — Zustand: nicht recht sauber. Gegen Ende am oberen Rande wassersleckig. — Papier: gelblich, glatt, ziemlich dünn. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel u. Verfasser auf Blatt b Vorderseite:

كتاب جواهر الفقد

لطاهر بن سلام بن قاسم الانصاري الخوارزمي

الحمد لله الذي Anfang Blatt b Rückseite: الما بعداً هدانا لمعرفته واكرمنا بتقواه وطاعته . . . [أما بعداً

فيقول . . . طاهر . . . الحوارزمي . . . لما لفظنى رامي الغربة من ديار خوارزم الي هذه التربة الخ

Auf der Rückkehr von der Pilgerfahrt nach Mekka, sagt der Verfasser Tähir ben selläm ben qāsim elhowārizmī, um 770/1869 am Leben, habe er, in den Ländern Griechenlands (بلاد الروم) zurückgeblieben, den Entschluss zur Abfassung dieses Werkes gefasst. Er berühre zuerst allerlei Fragen aus den Religions-Principien, um das Wesen Gottes klar zu stellen; darauf die Grundsätze des äusseren Kultus, ohne sich dabei auf Beweisführungen einzulassen, der Kürze wegen. Er hat dabei eine Menge Werke aus älterer und späterer Zeit benutzt, die er f. 1ª ff. aufführt und mit ihren Siglen (die er im Werke braucht) bezeichnet. Vor dem völligen Abschluss habe er auch noch Elqahira besucht und dort die letzte Hand an sein Werk gelegt, es aus den genannten Werken mehrfach erweiternd, im J. 771 Ram. (1370). Als Titel giebt er f. 3° bloss an . كتاب الجراف. Es zerfällt in 10 Kapp., deren Uebersicht f.3b u.4.

في اثبات الصائع وتوحيده وكتبه ورسله £4 باب.1 والايمان به

في الطبهارة والسواك واحكام المياه 8 باب. 2

في الصلوق والمسايل المنشورة فيها 45 باب. 5 والاوقات والانان والجماعة

والوقات والحال واجماعه في آداب السالكين من أهل الطريقة 167 باب. 10

فالمرجق من فضل الله الحلاق : Schluss f. 177ª هذه انه لا يؤاخذ فيما جمعه في رحبات (وجنات الله هد الاوراق . . . انه هو الغفور الوهاب للمؤمنين سبيل الصواب واليه المرجع والمآب

Schrift: gross, rundlich, breit, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift im J. 1159 Dū'lqa'da (1746) von عبد المعطي بن محمد بن حسن القرشي.

Arab. Foliirung; die beiden ersten Blätter nicht mitgezählt, jetzt Bl. a u.b. Bl. 155 überschlagen. — HKh. II 4292.

F. 1776—1796 verschiedene Kleinigkeiten, darunter f. 1796 Verse gegen das Tabakrauchen (in Frage und Antwort, von رخمد البكري المحري), und 2 Verse über 4 Ausdrücke für "Schlaf", nebst Erklärung.

Dasselbe Werk in:

1) Lbg. 979.

110 Bl. 8°, 23 Z. (20¹/2×14³/4; 14×8¹/2°m). — Zustand: zieml. unsaubor, am Rand wasserfieckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Schrift: ziemlich klein, kräftig, gedrängt, vocallos. Ueberschriften, auch Stichbuchstaben, roth. — Abschrift um 950/1643. — Am Rande oft Noten. — Arabische Foliirung; 101 ausgelassen, 6 zweimal gezählt.

2) Pm. 37.

Tib Bl. 8°°, 21 Z. (20¹/3×15¹/3; 13¹/3×8¹/3-10°m).— Zustand: zieml. gut; nicht ganz sauber. — Papier: gelb, stark, zieml. glatt. — Einband: brauner Lederbd. — Titel von späterer Hand. Verfasser feblt. Anfang u. Schluss (f. 147b) wie bei We. 1523. — Schrift: zieml. gross, deutlich, vocallos. Ueberschriften u. Stichwörter roth.—Abschrift im J. 1051 Gom. I (1641) von

F. 148—155 allerlei Notizen von Ueberschwemmungen u. Feuersbrünsten im J. 1064/1654, auch verschiedene Gebete u. Traditionen.

3521. We. 1369.

47 Bl. S^{vo}, 18-21 Z. (18¹/₂×14; 14-14¹/₂×11-11¹/₂^{cm}). Zustand: lose Lagen, etwas unsauber. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einbd: brauner Lederdeckel. — Titel u. Verf. f.1a:

مجموع نفيس فيه فصول تتعلق بالصلوات المكتوبات وثواب فاعلها واثم تاركها وعقوبته

جمع كاتبه ابي العباس احمد بن أبي بكر الطبراني الكاملي

للد الذي جعل الصلاة عمود الدين: Anfang f.1 المنافقة على اول وقتها المنافقة على اول وقتها المنافقة على اول وقتها المنافقة على اول وقتها المنافقة على اول وقتها المنافقة على اول وقتها المنافقة على اول وقتها المنافقة على اول وقتها المنافقة على اول وقتها المنافقة على اول وقتها المنافقة على المن

Von der Verdienstlichkeit des Gebets und der Strafe derer, die es unterlassen, unter Anführung von Qoran- und Traditionsstellen, von Alimed ben ab übekrettaberanielkamiliab ü'l'ab b as um 816/1413. Das Werkehen zerfällt in mehrere ungezählte Abschnitte.

فصل وقد ذكر الله تعالى في كتابه ان عبادته ألم فصل وقد ذكر الله تعالى في كتابه الله الح

فصل واما الخشوع في الصلاة فهو روحها ولبها وبع حياتها "16

وهذا الذي ذكرناه في هذا : Belluss f. 18 الفصل يكفى والله يهدي من يشاء الي صراط مستقيم'

Schrift: ziemlich gross, etwas gerade stehend, spitzig, deutlich, vocallos. — Autograph, um 816/1413 (s. f. 47a).

3522. Glas. 235.

8ve, 16 Z. (201/2×141/2; 14×10cm). — Zustand: lose Blätter und Lagen; unsauber u. fleckig. — Papier: gelb, glatt, stark. — Titel und Verfasser f. 72°:

٢" حيوة القلوب في معرفة عبادة علام الغيوب لاحمد بن جيى بن المرتضى

قال مولانا امير المومنين :Anfang f. 72b المهدي لدين الله احمد بن جيى بن رسول الله الحمد لله ونستعينه ونساله العصمة عن معاصيه ... أما بعد فانا نظرنا في امرين عظيمين ملازمين للعباد مخالفين لما يقتصيه المعتاد الخ

Der zeiditische Schriftsteller und Imam Elmehdi lidin alläh ahmed ben jahjä ben elmorteda, geb. 775 Ragab (1373), gest. 840 Dū'lq. (1437), weist in diesem Werkchen, welches in 3 Abschnitte zerfällt, auf die Pflicht des Gebets hin; der Mensch vergesse zu leicht, dass er sterben müsse. — 1. أنصل أ. 72 فنا في سبب الغفلة عن الاعتمام بأمر الموت وعلم الغزع منه في سبب غفلة العبد في حال قيامه 736 فصل . والرص

فى ذكر الصلوات الخمس التى فرضها الله على عباده 14° فصل 3 . Schluss f. 80° . الله على عباده 5 فصل المعلم لك الثواب عنده أ

Schrift: jemenisch, klein, gut, etwas vocalisirt, diakritische Punkte fehlen bisweilen. Ueberschriften u. Stichwörter hervorstechend gross.— Abschr. (nach f.111") im J.1020/1611, von (أولابان) الحسن بن على بن وهان (وهبان)

3523. Glas. 112. 2) f. 211⁶-214⁶.

4to, c. 27-29 Z. (Text: 23-24×17-18cm). — Zustand: fleckig, am Rande ausgebessert. — Papier: gelb, dick, glatt.

فى احياء Dasselbe Werk. Im Titel steht فى احياء für غى معرفة. Am Schluss fehlt etwas; es geht hier nur bis zu den Worten: على باب احدنا يتطهر فيم والله خمس مرات (Glas. 235, 4, f. 80°, 12).

Schrift: dieselbe Hand wie bei 1), aber flüchtig und ungleich, besonders gegen Ende, und daselbst auch kleiner, enger und gedrängter. Stichwörter hervorstechend gross, auch roth. — Abschrift um **806*1462*.

In Glas. 233, 4, f. 426 ist der Anfang des Werkes bis zu den Worten واستعانوا عليه بمواد vorhanden.

3524, Pm. 493.

Format etc. u. Schrift wie bei 3). - Titel fehlt; er ist:

مطالب المصلى

Verfasser feult; es ist:

لطف الله النسفي الفاضل الكبدائي

(nach WE, 179, 1; nach Anderen حمد بن حمزة الغناري + 883/1480 oder auch البن كمال (167, 1676 HKh. VI, p. 83, 84).

الحمد للع رب العالمين والصلوة : Anfang f. 56 : اعلم بان العبد مبتل بين أن يطبع الله تعالى فيثاب وبين أن يعصيد الخ

Vom Gebet, in 8 Kapiteln, von Lutf allah ennesefi elfādil elkīdānī um 900/1494.

زفي بيان الفرائص وهي خمسة عشر : باب .1. زفي السني .3 ; في الواجبات وهي سبعة .2

إنى المكروهات .6 ; في المحرمات .5 ; في المساحبّات .4

. في المفسدات . 8 في المباحات . 7.

وترك فرص من الغرايص بلا عذر : Schluss f. 61* : ولو طرأ فواته دون اختياره وتعبد الحدث تبت الكتاب HKh. VI 12770 (a. d. T. الصلوة .)

Dasselbe Werk: 1) Mf. 248, f. 104. 105°.

2) Mq. 145, 32, f. 305-310.

Format etc. u. Schrift wie bei 31.

Das Vorwort fehlt bis auf die Schlussworte (وغير المشروعات وبيان معانيها الح); dann folgt Kap. 1—4; dies bricht ab mit den Worten: وعلى الصدر للنساء وأخراج الكفين

Mq. 145, 33, f. 311-314 Türkisch.

3525. We. 1961.
9) f. 58^h-104.

8°°, 17 Z. (14¹/2 × 7¹/2°m). — Zustand: ziemlich gut, doch in der 2. Hälfte oben am Rande wasserfleckig u. ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, zieml. dünn. — Titelüberschrift f.58°: كناب قهستاني لشرح كبداني. Richtiger:

شرح مطالب المصلّى للفاصل الكيداني محمد القوهستاني الصداني شمس الدين .vert الحد لله الذي رفع قاعدة الفقد . . : Anfang f.58 أما بعد فلما ارتحل من هذه الدار خيار هذه الامة الابرار الخ

Gemischter Commentar des Mohammed elqohistant eççamadāni sems eddin (um 960/1543) zu demselben Werk, im J. 947/1540 verfasst. Er beginnt f. 596: عند الكوفيين وهو اشهر ... الرحمن الرحيم بالحركات عند الكوفيين وهو اشهر ... الرحمن الرحيم بالحركات أي نقض الطهارة قصدا بمثل و الحامس تعمد الحدث أي نقض الطهارة قصدا بمثل البول والربح ... لعلد يتولد منهن اولاد صوالح الاعمال؛

Schrift: ziemlich klein, gleichmässig, vocalles. Ueberschriften roth. Grundtext roth überstrichen. Am Rande nicht selten Bemerkungen. — Abschrift c. 1100/1888.

HKh. VI 12770.

Spr. 1957, 1, f. 1-61.

202 Bl. 8vo, 13 Z. (18 × 13; 12 × 6^{cm}). — Zustand: fleckig und unsauber. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt. — Einband: Pappband mit Kattunrücken.

Derselbe Commentar. Titel u. Verf. fehlt. Anfang fehlt, 1 Bl.; Schluss wie bei We. 1961.

Schrift: ziemlich klein, gefällig, deutlich, vocalios. Grundtext (aber auch manches Andere) roth überstrichen; Ueberschriften roth. Am Rande oft längero Glossen. — Abschrift im J. 1117/1705. — Nach f. 6 fehlen (wol 2) Blätter.

3526. WE. 179.

240 Bl. 8°°, 19 Z. $(20^{1}/2 \times 15; 14 \times 9^{1}/4^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut, doch etwas lose im Deckel. — Papier: gelblich, zieml. stark, glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel fehlt. Verfassor fehlt: s. Anfang.

الحمد لله الذي رفع بالعلم عبده ' : Anfang f. 1 ' التحق بالعلم عبده المرتجاني المرتجاني الوالي والاخرة . . . للمولي لطف الله النسفي المشهور بالغاصل الكيداني العالم الرباني الخالم الرباني الخ

Abkürzung desselben Commentars, von Ishāq ben hasan ezzengani um 1095/1684 (No.3051).

انتهي ما في شرح القهستاني ومن : Schluss f. 55° من المما استخلف سبقه الحدث في الصلوة انصرف فان كان اماما استخلف وتوضأ . . . تم ذلك المقصد بعون الله الملك الصمد الخ

Schrift: klein, schön, deutlich, vocallos. — Abschrift vom J. 1133 1720. — F. 56 leer.

3527. Spr. 822.

Sro, 17 Z. (Text: 151/2 × 8cm). — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: gelb, stark, glatt. — Titel u.Verf. f.81a:

Für في اقامة hat die Vorrede في اداب im Titel; HKh.

الحمد للم وكفى وسلام على : Anfang f. 81b عباده الذين اصطفى أما بعد فهذه سنى التقطتها من كتب الحديث وحررتها الخ

'Abd crrahmān essojāṭā † 911/1605 giebt in diesem Paradiesschlüssel Anweisung zur Erfüllung der religiösen Pflichten, besonders in Bezug auf Gebet u. Fasten. Zuerst: f.81b النام النوال هـ 86مالية النوال هـ النوال هـ النوال هـ النوال هـ النوال هـ النوال هـ النوال هـ النوال هـ 180مالية النوال هـ 180مالية النوال في آداب الصحية والمعاشرة مع الخلف والخالف هـ 120مالية النوال في آداب الصحية والمعاشرة مع الخلف والخالف هـ 120م

ثم يفوتك به الملك المقيم والنعيم: Schluss f, 129b: المجابع المقيم والنعيم المحاليم في جواز ربّ العالمين تم الكتاب بعون الله المخ

Schrift: ziemlich gross, gut u. deutlich, gleichmässig, vocallos. Rotho Ueberschriften. — Abschrift c. 1100 1688.

3528. Pet. 231.

141 Bl. 8°°, 21 Z. (21 × 15; 16-16³/3 × 10-11°m). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich, stark, etwas glatt. — Einband: rother Lederbd mit Klappe. — Titel fehlt; nach der Vorrede (f. 6^b):

كشف الغيّة عن جبيع الامّة

(Von späterer Hand steht f. 14 derselbe Titel 2 mal, aber عن علي für عن جبيع für عن جبيع). — Verfasser fehlt; s. unten.

الحمد لله الذي جعل الشريعة : Anfang f. 1 العلوم المطهرة الحرا يتنفجر منه جميع التي مرارا بلسان والخلجان . . . وبعد فقد شكى التي مرارا بلسان الحال وبلسان المقال جماعات من الفقراء الج

Auf die Klage Vieler, dass sie bei Ausübung gottesdienstlicher und durch die Religion

vorgeschriehener Handlungen von Anhängern anderer Lehransichten und Sekten verhöhnt würden und dass sie deshalb ganz rathlos seien, was sie thun und lassen sollten, und auf inständiges Bitten derselben hat sich der Verfasser dazu verstanden, in diesem Werke ihnen einen Anhalt und eine Richtschnur zu geben. Er hat also, unter Benutzung der angesehensten Traditionssammlungen und des كتاب السنن الكبير وابن كثير des جامع الاصول des البيهقي und einiger Auderer die darauf bezüglichen ächten Aussprüche des Propheten und seiner Genossen so kurz wie möglich, ohne Anführung der Gewährsreihen und ohne Wiederholung, zusammengestellt, in der Anordnung der juristischen Werke. Zuerst eine Reihe von Kapiteln:

باب كيف كان بداؤ الوحي على رسول الله صعم 10° باب الاخلاص والعمدي والنية الصالحة باب ما جاء فيمن لا يعبأ بما يبلغه من 14° الحديث إذا خالف قبل إمامه

u. s. w. Dann folgen Bücher, die in ungezählte Kapitel und Abschnitte eingetheilt sind.

Zuerst: f. 21°

تتب الايمان والاسلام والسلة والسنة واحكام المياء

Von f. 68^h un fehlen die Ueberschriften, es ist leerer Platz dafür gelassen. Das Werk hört hier f. 141^h mitten auf der Seite, ohne Unterschrift, auf, und zwar in dem تناب الصارة den Worten: ٢ يفصل بينهن بتسليم دوبت له النار، شعع في اعل بينه كلهم مهن وجبت له النار،

Das Uebrige fehlt. Der Verf. schrieb dies Werk in Aegypten (f. 3b) und lebte später als Essojūtī. HKh. V 10723 legt das Werk dem عبد الوهاب الشعرائي † 978/1565 bei und rechnet es zu den Traditionsschriften; der von ihm angegebene Anfang weicht von demjenigen dieser Handschrift ab.

Schrift: ziemlich gross, gefällig, im Ganzen gleichmässig, vocallos. — Ueberschriften roth, ebenso Stichwörter. — Abschrift c. 1100/1688.

3529. We. 1836.

3) f. 19-40.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titel f. 19a:

كتاب معدل الصلاة

Verfasser fehlt; nach We. 1840, 1:

محمد چلبى الشهير بالبركلي

الحمد لله الذي امر عباده : Anfang f. 196: باقامة العلوة وتعديلها الحر

Abhandlung des Moliammed elbirkewI † 981/1573 über die Nothwendigkeit des Gebets und die Nachtheile seiner Unterlassung. Zerfällt in Vorwort (مقدمة), مثلب معليه عندين الأركان: "Das Vorwort handelt f. 200 في تفسير تعديل الأركان: "كالقومة والواللية واقوال الفقهاء وتعيين المذهب الختار

في ادلة من الكتاب والسنة: *f. 25 (مطلب) f. 25 في ادلة من الكتاب والسنة: *f. 25 (مطلب) Die Ermahnung (تنبيه) f. 29 في أفات الترك ... 29 في أفات الترك ... 25 (مطابقة الامام في أفعال الصلوة وترك سنون الصف : betrifft مسابقة الامام في أفعال الصلوة وترك سنون الصف

فاذا لم يوجد لا يكره ولا يلزم : Schluss f. 40b في المختار جذب رجل التي جنبه من الصف المقدّم والله المستعان تبت الرسالة

Am Rande häufig (längere) Glossen. — HKh. V 12391.

(F. 40^b u. 41 kurze Gebete und eine Tradition über die Schlange حريش. Bl. 42 leer.)

3530.

Dasselbe Werk in den Handschriften:

1) Mq. 621, 1, f. 2-22.

50 Bl. 8vo, 15 Z. (21 × 15; 16 × 7^{cm}). — Zustand: stark fleckig. — Papier: gelb, ziemlich stark u. glatt. — Rinband: Pappband mit Lederrücken. — Titel f. 2^b (auch f. 2^a oben) ebenso. Verfasser fehlt.

Schrift: Türkische Hand, flüchtig, ziemlich gross, nicht überall deutlich, vocalios.—Abschr. v. J. 1074 Gom. II (1663). Am Rande oft längere Bemerkungen zum Text.

2) We. 1857, 4, f. 57—76.

8°°, 17 Z. (20 × 13¹/4; 14¹/2 × 7°m). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken, und der Seitenrand oben f.57—61^A beschädigt. Der Text der letzten Blätter hat durch Zusammenkleben derselben am Rücken etwas gelitten.— Papier: gelb, glatt, zieml.dünn.—Titel u.Verfasser fehlt.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, gefällig, gleichmässig, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift vom J. 1134/1722. — Auf f. 61 folgt f. 61^A.

3) Spr. 694, 1, f. 1—14.

163 Bl. 8vo, 17 Z. (191/3 × 131/2; 141/2 × 8cm). — Zustand: fleckig und unsauber. Einige Wurmstiche. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel und Verfasser fehlt eigentlich: doch steht der Titel f. 1a unten am Rande.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein, gedrängt, etwas flüchtig, ziemlich deutlich, vocallos. Im Anfang einige Glossen am Rande und zwischen den Zeilen. — Abschrift c. 1160/1737.

4) Wc. 1840, 1, f. 1-30^a.

76 Bl. 8°°, 15 Z. $(21 \times 15: 12^3/4 \times 7^1/2^{cm})$. — Zustand: wasserfleckig, besonders zu Anfang. Nicht ganz frei von Wurmstich. — Papier: grob, zienlich stark, gelb, wenig glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken und Klappo. — Titel f. 18:

هذه رسالة تسمى بتعديل الصلاة

Schrift: ziemlich gross, weit, flüchtig, etwas vocalisirt. — Abschrift c. 1700/1785.

3531. Min. 187.

Format (33 Z.) etc. u. Schrift wie bei 27). — Titel f. 488a oben am Rande und in der Einleitung f. 488b, Z. 7:

مفتاح الفلاح

Verfasser fehlt, s. Anfang.

الحمد لله الذي دلّنا على جادة : Anfang f. 488 الله الدي دلّنا على جادة : التجاة ... وبعد المشتهر ببهاء الدين العاملي ... يقول قد التمس منى جماعة من اخوان الدين . . . تاليف تختصر جتوي على ما لا بدّ لاهل الديانة من الاتيان به في كل يوم وليلة الح

Compendium der täglichen religiösen Verrichtungen, die dem Gläubigen geboten sind und auch die zu thun löblich ist, von Mohammed ben hosein ben 'abd eççamad elhäriti el'amili behä eddin † 1031/1622. — In 6 Kapiteln, deren Uebersicht zu Ende der Einleitung. 1. باب f. 488½: ثبيا يعمل ما بين طلوع الفجر الي طلوع الشمس (in Vorrede und ungezählten Abschnitten). Bricht ab mit den Worten: فقال ما اعلم شيئا

Die anderen Kapitel sind hier nicht vorhanden; das zweite behandelt die Verrichtungen بين das sechste: بين طلوع الشمس الي الزوال بين انتصاف الليل الى طلوع الفحر

3532, We. 1821.

137 Bl. 8vo, 23 Z. (20 × 12; 14 × 6¹/₄cm). — Zustand: fast lose im Einband, sonst ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken. — Papier: farbig, dünn, glatt. — Einband: brauner Lederdeckel. — Titel f. 1ⁿ und im Vorwort f. 4ⁿ:

كتاب محتصر هدية أبن العاد الي عبادة العباد في شروط الصلاة

Verfasser f.1^a: عبد الرجن المفتى العادي . Ausführlicher: عبد الرحمن بن محمد بن محمد بن محمد العادي الدمشقى الحنفى ابن عماد الدين

الحد للد عدد ما حده الخامدون ... Anfang f. 3b: ... الحدد ما حده الخامدون ويعد فلما كان الاشتغال بالعلم من اشرف فصايل الانسان الخ

Da die Grundsätze des Gottesdienstes für die Frommen äusserst wichtig sind — da Gottesdienst ohne Wissen wenig werth —, hat 'Abd errahmän ben mohammed ben moh. ibn 'imād eddin (oder el'imādī), geb. 978/1570, † 1051/1641, dies Compendium in einer Menge ungezählter Abschnitte verfasst, in welchem er die für den Beter wichtigsten Sätze erörtert.

زفصل في بيان فصل الصلاة 10 قصل في بيان فصل الدين 10 u. s. w. Zuletzt: 33 فصل في ملاة الإنازة 34 فصل في ملاة الإنازة 35

قيل وما الرفع يا رسول الله :"Schluss f. 37 الله والله اكبر قال سجان الله والحمد لله ولا اله الا الله والله اكبر رواه الترمذي والجميع في المصابيح والحمد لله وحده الرح

Schrift: klein, fein, zierlich, sehr gleichmässig, vocallos. Ueberschriften u. Stichwörter roth (auf f. 3. 4. 11. 12 mit Goldbuchstaben). Der Text eingerahmt in blauen Strichen mit einer Goldlinie. — Collationirt. — Abschrift im Jahre 1058 Rabī' II (1648) von الفقير أحمد بن عبد الله الحموي (Obgleich die Jahreszahl hier u. f. 75^b u. 86^b so in Worten angegeben ist, muss sie doch 1158 sein. F. 108^a steht als Zeit der Abschrift das Jahr 1148, f. 137^a 1153, und dass dies richtig sei, erhellt aus dem in Bd I No. 1015 Beigebrachten.)

3533. Spr. 677.

150 Bl. 8vo, 21 Z. (19¹/₂ × 13¹/₂; 15¹/₂ × 7¹/₂^{cm}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, ziemlich stark, glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel u. Verfasser f. 1^a (so auch Vorrede f. 1^b):

کتاب مفتاح العبادة ووسیلة السعادة للبنلا حسین الاسکندری

الحمد لله المتفرد بذاته المتقدّس: Anfang f.1 الحمد لله المتفرد بذاته المتقدّ كنت شرحت مقدمتي المشائدة على الفقة والعقائد والمسائد المهمّات الدينيّة المخ

Die von Hosein eliskender geschriebene Abhandlung (مقدمة), Rechts- und Religionsfragen nach hanefitischem Ritus behandelnd, hatte derselbe mit einem ausführlichen Commentar versehen, der hier von ihm abgekürzt und mit einigen interessanten Zusätzen versehen vorliegt. Er hemerkt, dass er in dem Werke mit dem Commentar zur منية المالي den des منية المالي المالية المالية den des نين العابدين ابن جيم المصري den des نين العابدين ابن جيم المصري († 970/1662) meine, dessen Titel

الحمد لله الذي صلّي علي نبية على نبية المحمد في الابتداء محمد خير الانام جمع بين التسمية والتحميد في الابتداء جريا على قصية الامر في كلّ امرء ذي بال . . . وبعد فهذه مقدمة أي بعدما تقدم من البسملة والجدلة والصلاة والسلام . . . مشتملة على مسائل في الفقد والعقايد على ملاهب الامام الاعظم ابي حنيفة النعيان بن ثابت النخ

باب اركان العملاة 11°; باب شروط الصلوة 20.3° Zuletzt باب المستقاد 2.5° Zuletzt ارباب في بيان الاعتقاد 2.5°

Nach der Unterschrift ist das Grundwerk vollendet Ende des Rabī' II ¹⁰⁶⁰/₁₆₅₀ und der Commentar Ende des J. ¹⁰⁶⁴/₁₆₅₄.

Schrift: ziemlich gross, rundlich, deutlich, vocallos. Grundwerk roth. — Abschrift von الخاج عيسي التركماني im J. 1145 Rabī' II (1732).

3534. We. 1569.

50 Bl. 8°°, 15 Z. (20 × 15; 14-14¹/2 × 9-10°m). — Zustand: nicht ganz sauber, besonders zu Anfang. — Papier: gelblich, ziemlich stark und glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel:

نور الايضاح وجاة الارواح

(so nach dem Vorworte; f. 1ª steht nur die erste Hälfte). Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله رب العالمين والصلاة : Anfang f. 16: في العبد الفقير . . . أبو الأخلاص حسن الوفائي الشُرْنْبُلالي الحنفي انه النبس منى بعص الاخلاء . . . أن أعمل مقدمة في العبادة تقرب على المبتدي ما تشتب من المسائل في المطولات المخ

Eine Schrift für Anfänger, über den Gottesdienst und was damit verbunden ist, in kurzer Fassung, von Abū 'lihlāc hasan essurunbulālā † 1069/1658 (II 2692) im J. 1032 Gom. I (1623) zusammengestellt.

f.16 تعاب الطهارة المياه الذي يجوز التطهير بها سبعة in mehreren Kapiteln.

12^b الصلاة عشرط لغريصتها ثلثة اشياء in vielen ungezählten Kapiteln. Zuletzt: f. 49^b باب الاعتكاف

فالمعتكف يقول لا أبرح حتى يغفر: Schinss f. 50ª . . . ونسال الله سجانه لي وهذا ما تيسر للعاجز . . . ونسال الله سجانه ان يجعله خالصا لوجهه . . . وصلى الله على سيدنا الت

Schrift: gross, rundlich, deutlich (nur dass die Buchstaben öfters in einander gezogen sind), vocallos. Ueberschriften roth. Stichwörter oft roth überstrichen. — Abschrift c. 1200/1785.

3535. Lbg. 972.

197 Bl. 410, 19-21 Z. $(22^{1} _{2} \times 15^{3} /_{4}; 15^{1} /_{2} \times 9^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut: Anfangs nicht recht sauber, auch am Rande ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Kattunbd mit Lederrücken.— Titel u. Verf. f. 11:

د" مراق الفلاح بامداد الفتاح، شرح دور اليصاح وتجالا الارواح للشرنبلالي

(Der Titel so auch in der Vorrede.)

الحمد لله الذي شرف خلاصة : Anfang f. 16: عباده بوراثة صفوة خير عباده . . . وبعد فيقول . . .

حسن بن عمار بن علي الشرنبلالي الحنفى ٠٠٠ ان هدا كتاب صغير حجمه غزير علمه صحيح حكمه الن

Gemischter Commentar zu demselben Werk, vom Verf. selbst im J. 1054/1644 aus seinem i. J. 1046/1636 verfassten mehr als doppelt so umfangreichen Commentar (المناد الفتاح) betitelt ausgezogen. Beginnt f. 2a: كتاب الطهارة الكتاب والكتاب والكتابة من المسائل . . . المياة لغة الجمع كثرة وجمع القلة امواه . . التي جوز أي يصم الخي und schliesst f. 186a: عنى يغفر لي ننوبي التي هي التي هي ونزول مصايبي . . . وهذا ما تيشر من انتخاب الشهر واختصاره . . العاجز . . خالصا لوجهه الكريم الخ

F. 187* noch ein ergänzender Nachtrag: ثم انى اردت اتمام العبادات الخمس بالحاف الزكاة والحج بها جمعتم مختصوا فقلت كتاب الزكاة هي تمليك مال مخصوص لشخص مخصوص المخ

فصل في زيارة النبى صعّم : Zuletzt f. 1946 يا كثير المعروف والاحسان يا : Schluss f. 1976 دائم النعم يا ارحم الراحمين وصلى الله على سيدنا الخ

Schrift: ziemlich gross, kräftig, deutlich, vocallos. Grundtext roth bis f. 132a, dann roth überstrichen. Ueberschriften roth. — Abschrift im J. 1237 Cafar (1821).

3536. Pet. 702.

156 Bl. 8°°, 21 Z. (21 × 15; 16 × 9¹/3°ш). — Zustand: ctwas unsauber, oben an der Ecke ein grosser, durchgehender Flecken. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Einband: schwarzer Lederband mit Klappe. — Titel fehlt; nach dem Vorwort f. 1°:

المنهل العذب السائغ لوزاده عن ذكر صلوات الطريق واوراده والمالية المالية المال

الحمد لله رب العالمين ... Anfang f. 16: ... مصطفى بن كمال الدين ابن على الصديقى الخلوتى ... اعلم ايها الطالب المريد وقيقك الله لطلب المريد الخ

Anweisung zum Gebete, von Muctafa ben kemal eddin ben 'ali elbekri eçciddiqi † 1162/1749. Dieselbe ist nicht in bestimmte Abschnitte oder Kapitel getheilt.

وفى هذا الميدان وقف قلم : *Schluss f. 42 الميدان وقف الله الد المخ الله الد المخال الله الم

Schrift: ziemlich gross, dick, gut, deutlich, gleichmassig, vocallos. — Abschrift im J. المحمد von كمحة صلح بن محمد سعيد بن عبد الحفيظ بن حماد الحنفي

Dasselbe Werk in Pm. 393, 1, f. 1-61.

68 Bl. 8°°, 15 Z. $(16^{1}/_{2} \times 11; 11^{1}/_{2} \times 7^{cm})$. — Zustand: ziemlich fleckig, auch wasserfleckig. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Einband: Pappband. — Titel und Verfasser ebenso,

Schrift: ziemlich gross, dick, rundlich, vocallos. Stichwörter roth, Arabische Foliirung. — Abschrift um ¹⁹⁰⁰,1785.

3537. We. 1857.

2) f. 23 — 47.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titelüberschrift:

عدا كتاب سراج المصلي وبدر المبتدي

so auch im Vorwort f. 25°, mit dem Zusatze von Jerilia

للدرب العالمين والعاقبة للمتقين : Anfang f.23b
. . . واعلم اسعدك الله تعالى في الدارين ذكر في الفتاوي الكبري . . . من لم يعلم فرايض الوضوء وغسل الاعصاء الح

Der Verfasser spricht zunächst von der Nothwendigkeit für die Gläubigen, ihre religiösen Pflichten, insbesondere in Bezug auf Waschungen und Gebete, genau zu kennen. Dann führt er f. 24°. 25° die für dies Werk, in welchem er diesen Gegenstand behandeln will, benutzten Werke auf, und spricht in der Vorrede f. 25° von der Hauptpflicht, Gott zu erkennen. Das Werk ist in 2 Kapitel getheilt. 1. باب 25° (in 11 فصل الطهارة العالم المنافقة المنافق

Dasselbe Werk in Lbg. 471, 42, f.148^b—160.

8°°, 21 Z. (19 × 12¹/₂; 15 × 8°°). — Zustand: ziemlich gut; die obere Ecke von f. 158—156 beschädigt. — Papier: gelb, ziend. dünn, glatt. — Titel u. s. w. ebenso.

Schrift: Türkische Hand, zieml. klein, kräftig, deutlich, vocalles; Stichwörter roth. — Abschrift im J. 1142/1728.

HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

3538. We. 1849.

150 Bl. 8^{ve}, 7 Z. (15 × 10¹/₄; 10¹/₂ × 6¹/₄cm). — Zustand: nicht recht sauber. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: schwarzer Lederband. — Titel und Verfasser fehlt. In der Unterschrift steht:

كا شروط الصلوة

الحمد لله رب العالمين والصلوة : Anfang f. 36 . . . باب شروط الصلوة وهي ثمانية الاول الوضوء بالماء المطلق عند وجود الماء والتيمم عند عدم الماء والشانى طهارة الشوب من التجاسة الح

Gebetsanweisung in vielen ungezählten Kapiteln. Zuerst: f. 4° قباب اركان المصلوة 5° باب ما يجب في الصلوة 5° باب ما يجب في الصلوة 4° باب في المعانى الموجبة للغسل 11° ياب غسل المسنون 12° باب غسل المسنون 12°

والثاني غسل العيدين والثالث: *Schluss f. 12 تمن غسل للإحرام تمن

Schrift: Türkische Hand, gross, gedrüngt, vocallos, Ueberschriften roth. — Abschrift um المان بين ملا خاصل محمد أمين بن ملا محمد قاسم بن ملا فاصل

F. 1^a enthält ein Inhaltsverzeichniss. — F. 12^b bis 20^a verschiedene Kleinigkeiten; darunter 12^b ist der Anfang des Werkes No. 2, wiederholt auf f. 20^b.

3539.

Dasselbe Werk ist vorhanden in:

1) Pm. 492, 3, S. 368-372.

8°°, 21 Z. (20 × 12¹/2; 15 × 8¹/2°m). — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: rother Lederband. — Schrift: Türkische Hand, klein, gefällig, gleichmässig, vocallos. — Abschrift c. 1150/1737.

(Pm. 492, 1, 2, u. 4 Türkisch.)

2) Pm. 289.

11 Bl. 8°°, 11 Z. (19³/4×14¹/3; 14×9¹/2°m). — Zustand: gut. — Papier: hellgelb, ziemlich stark und glatt. — Einband: Pappband. — Schrift: gross, schwungvoll, deutlich, vocalisirt; Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift c. 1940/1824.

3) We. 1836, 5, f. 63b-68a.

Format etc. und Schrift wie bei 1.

F. 686—70° behandelt ebenfalls die Erfordernisse zum Gebet (Anfang: الحمد لله الذي عمل محمدا سبب كل موجود . . . اعلم بان الصلوة النخ

3540. ма. 21.

8 Bl. 8°, 13 Z. (20¹/3 × 14¹/2; 15 × 9°m). — Zustand: ziemlich gut; nicht frei von Flecken. — Papier: gelblich, stark, ziemlich glatt. — Einband: Papierdeckel. — Titelüberschrift f. 1°:

عذا كتاب شروط صلوة

الحمد لله رب العالمين الرحمن 'Anfang f. 1b الحمد الرحيم والصلاة على سيد المرسلين وآله وصحبه اجمعين

Gebetsanweisung, von der soeben besprochenen verschieden; sie zerfällt gleichfalls in viele ungezählte Kapitel. Zuerst: f.1^b باب شروط الصلوق الوضوء بالماء الطاهر او التيمم وهي ستذ' الأول الوضوء بالماء الطاهر او التيمم باب سنن الصلوق وهي خمسة وعشرون ولا العسل وهي خمسة (Schluss f. 8^b). Schluss f. 8^b: مالكافر اذا اسلم ان

Schrift: Türk. Hand, zieml. gross, deutlich, vocalisirt. Ueberschriften u. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1100, 1688.

3541. Dq. 98.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Ueberschrift f. 30b;

كتاب شروط الصلوة

الحمد لله رب العالمين والصلوة : Anfang f. 30b والسلام . . . ثم اعلم وفقك الله وايانا بان الواجب على العبد المكلف اولا أن يؤمن بالله تعالى المخ

Die Erfordernisse zum Gebet; von den vorhergehenden Werken verschieden.

فوجد في ثيابه منيًا أو مذيًا "Schluss f. 32°: أو مذيًا أو مذيًا تمت الكتاب؛ فحدكم عليه الغسل احتياطاً تمت الكتاب؛ Nach f. 30 fehlen mehrere Blätter.

3542. Pet. 129.

61 Bl. 8°°, c. 13 Z. (21 × 15¹/2; 16¹/2 × 9¹/2 cm). — Zustand: unsauber; das 1. Blatt lose. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: nur der vordere Deckel vorhanden. — Titel fehlt. Nach der Vorrede:

مُنْيَةُ المُصَلِّي وغنية المبتدي

Verfasser fehlt. Nach HKh. 13320:

سديد الدين الكاشغري

الحمد لله رب العالمين والصلوة : Anfang f. 1 الحمد لله رب العالمين والسلام . . . أعلموا وققكم الله تعالى واليانا الله العلوم كثيرة واهم الانواع بالتحصيل مسائل الصلوة

Erörterung der auf das Gebet und die dazu erforderlichen Eigenschaften und Vorbereitungen bezüglichen Vorschriften, von Sedid eddin elkāsgari. Das Werk zerfällt hauptsächlich in ziemlich viele ungezählte Abschnitte.

 $F.1^b$ فصل فى التيمّم 7^b ; فرص الغسل 5^b ; كتاب الطهارة 42^b 42^a سنة الصلوة 42^a ; فرائص الصلوة 42^a الفارى 42^a كناب . كناب فصل فى بياب زلّة القارى 59^b

ولو قرء حبّالة الحَنّب تفسد : Schluss f. 61* ولو قرء من الجننة والناس بنصب الجيم لا تفسد

Schrift: Türkische Hand, mässig gross, gewandt, vocallos. Die ersten 50 Bl. roth cingorahmt. — Abschrift vom J. 1833, 1721. — HKh. VI 13320.

3543.

Dasselbe Werk liegt vor in:

1) Pet. 47.

76 Bl. 4°, 15 Z. (23¹/₂×15¹/₂; 15×8¹/₂c^m). — Zustand: lose Lagen und Blätter; nicht ganz sauber. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: brauner Lederdeckel mit Klappe. — Titel und Verfasser fehlt.

Schrift: zieml.gross, gut, in rothen Linien eingerahmt, die ersten 2 Seiten in Goldlinien gefasst. Collationirt. — Abschrift von عمر جورنجي أوسكُوبي من طايفة جمليان آوسكُوبي من طايفة جمليان J. 1092 Dii'lqa'da (1681).

2) Mq. 619.

115 Bl. 8°, 13 Z. $(21^{1}/_{4} \times 15^{1}/_{2}; 12^{1}/_{2} \times 6^{1}/_{4}^{\text{cm}})$. — Zustand: Anfangs ziemlich unsauber und am Rande beschädigt; der Seitenrand bis f. 22 und der Rücken wasserfleckig; die letzten Blätter lose und fleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappband mit Lederräcken. — Titel und Verfasser fehlt.

Schluss wie bei Pet. 129 und dann noch etwa 12 Zeilen; zuletzt f. 1136: ولو قرأ والقمر المنافعة المنا

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, gefällig, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften, auch Stichwörter, roth. Der Text in rothen Linien eingeschlossen. Im Anfang (und auch f. 12^b. 24^a) viele Randbemerkungen. — Abschrift c. 1100/1668.

F. 23 steht in sehr kleiner Schrift ein Excurs في احكام الحِياص والماء الراكد.
F. 114 leer.

3) Mq. 297.

74 Bl. 8vc, 13-15 Z. (201/2-21×14-141/2; 15×8-9cm). Zustand: ziemlich schlecht; unsauber; in der ersten Hälfte wasserfleckig, öfters auch ausgebessert. — Papier: gelblich, auch strohgelb, grob, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappbd mit Klappe. — Titel u. Verfasser fehlt.

Schluss fehlt, vielleicht 1 Blatt. Zuletzt: وذكر في زلة القارئ الشيخ الامام حسام الدين ابو سعيد بن اسعد النسفي وقرأ الله الصمد بالسين

Schrift: Türkische Hand, ungleich, im Ganzen ziemlich gross, f. 72—74 kleiner, nicht undeutlich, vocallos. F. 1 u. 2 von ganz neuer Hand flüchtig ergänzt, f. 63 ziemlich gut ergänzt. Zwischen den Zeilen nicht selten kurze türkische Glossen. F. 12^a ist die obere Hälfte mit Dinte überstrichen; der Text darunter ist ungültig. — Abschrift c. 1100/1688.

4) Lbg. 1042.

118 Bl. 8^{ve}, 15 Z. (16 × 10¹/₄; 10¹/₂—11 × 4³/₄^{cm}). — Zustand: zieml. gut, doch nicht ganz sauber. — Papier: gelb, stark, zieml. glatt. — Einband: rother Lederband mit Klappe. — Titel und Verfasser fehlt.

Schrift: ziemlich klein, hübsch, gleichmässig, ganz vocalisirt. Ueberschriften (meistens) roth. Am Rande häufig Bemerkungen von derselben Hand, etwas kleiner. — Abschrift vom J. 1175 Gom. I (1761).

F. 116^b—118 enthalten Anweisung zum التفائل (aus dem Qoran die Zukunft zu enträthseln); in grosser moderner schlechter Schrift.

5) Pet. 219.

50 Bl. 8°°, 17 Z. (19½ × 14; 15-16½ × 9°°). — Zustand: sehr unsauber, fleckig und besonders auch in der zweiten Hälfte wasserfleckig; lose Lagen im Deckel. — Papier: gelblich, stark, ziemlich glatt. — Einband: Pappdeckel mit Lederrücken. — Titel und Verfasser fehlt. — Schluss wie bei Mq. 619.

Schrift: ziemlich gross, gefällig, deutlich, vocallos. F. 1—11 von ähnlicher Hand ergänzt. — Abschrift im J. 1206 Sa'bān (1792) von مصطفى بن على الحنفي القادري

6) Mq. 119, 2, f.36. 38. 40. 21. 23-30. 22.

Format etc. und Schrift wie bei 1. - Titel und Verfasser fehlt.

Es sind davon nur die Anfangsblätter vorhanden; die Blätter hören auf in dem Abschnitte فصل في الحياض mit den Worten: فامتلاً قيل هو نجس وقيل ليس بنجس وبد اخذ

3544. Pet. 223.

167 Bl. 8°°, 19 (von f. 51 an 23) Z. (21×16; 14¹/2×6¹/4 [15¹/2×8²/3]°m). — Zustand: lose Lagen im Deckel; ziemlich gut, doch nicht frei von Fiecken. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken u. Klappe. — Titel fehlt; nach der Vorrede f. 1a:

مختصر غنية الستملي في شرح منية المصلي

und nach der Unterschrift f. 1648: الكتاب الحلبي الصغير Vorfasser fehlt; s. Anfang.

الحمد لله الذي جعل العبادة :Anfang f. 1*: مفتد السعادة . . . وبعد فيقول العبد . . . المراهبم الحمليي البراهبم الحمليي قد كنت شرحت كتاب منية المملى شرحا سميته المراهب

Auszug, welchen Ibrāhīm ben mohammed ben ibrāhīm elhalebī † 956/1649 aus seinem gemischten Commentar selbst gemacht und mit einigen Fragesätzen vermehrt hat. Derselbe beginnt f.1": كالمنتف رحم بسم الله الله الله المنتف وتبركا واقتداء بالقران وكذا قوله الحمد لله رب العالمين واتبع ذكر الله تعالى بذكر رسوله فقال والصلاة على رسوله محمد واله أي اعلم الجمعين اعلموا خطاب عام لمن يطلب الاستفادة الخ

ولو قرأ "Der Commentar hört auf f. 139 أولو قرأ المحتبة والناس بنصب الجيم اي بفتحها لا تفسد لان ماخذ الاشتقاق واحد والله تعالي اعلم

Dann folgen mehrere Excurse.

ونسال الله حسن العاقبة لنا : Schluss f.163b ولوالدينا... وله الحد اولا وآخرا... وهو على كل شئ قدير وصلى الله على سيدنا... ابدا الى يوم الدين تم الكتاب

Auf Vorblatt c (Rückseite) u. d (Vorderseite) eine Inhaltsübersicht des Werkes; auf f. a (Rückseite) 2 kürzere Gedichte des الشافعي).

Auf f. 164^b—167 Kleinigkeiten; darunter ein Gebet f. 166^a (ردعاء نصف شعبان).

3545. Lbg. 809. 6) f. 79°-88.

 8vo , 11-13 Z. $(21^{1}/_{2} \times 15^{1}/_{2}; 15 \times 8^{1}/_{2}^{om})$. — Zustand etc. und Schrift wie bei 1). — Titel fehlt. Er ist

شرح ديباجه مختصر غنية المستملي

Gemischter Commentar eines Ungenannten zum Anfang (ديباجة) desselben Commentar-Auszuges (ob dieser Commentar überhaupt das ganze Werk behandelt habe, ist doch fraglich).

التحمد جنسه أو كله أو بعضه : • 10 منسه أو كله أو بعضه : • 10 من فللحمد سنة معان معنى المصدر . . . لله لذات وأجب الوجود المستحق لجيع المحامد . . . الذي جعل العبادة فعل من أفعال القلوب عدي الي المفعولين الخ وهو نعم الوكيل والعطف من قبيل :• 8 Schluss f.88 عطف الاخبار على الانشاء . . . جوو أن يكون جملة معترضة في آخر الكلام ولما ما عندي والعلم عند الله علام الغيوب 4 Abachrift (mit Zahlen) ini J. 1280 Śawwāl (1815).

3546. Pet. 340.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel fehlt; er ist: حاشية على ديباجة مختصر غنية السندلي Verfasser fehlt: s. Anfang.

الحمد لله الذي جعل العلماء مفتاحا :Anfang المشكلات ... وبعد فيقول ... الحمد بن عمر بن المولى عبد الجلبل عده كلمات نافعة الج

Glosse des Moliammed ben 'omar ben 'abd elgalil zu dem Anfang (دبياجي) desselben Commentar-Auszuges (Pet. 223). Sie beginnt f. 156: الحبد الله الي كل فرد من الرال الي الابد الن und schliesst f. 206: ويتميز القيل من القال ويرتفع الجدال وجحمل في بدك النوال؛

Dieselbe Glosse in Pm. 501, 1, f. 1—3b. 63 Bl. 8vb, 27 Z. (21×15; 17×10cm). — Zustand: ziemlich gat; der untere Rand etwas wassertieckig. — Papier: gelb, ziemlich dünn, etwas glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel und Verfasser fehlt.

Schrift: schr klein, fein, gleichmässig, dentlich, vocallos. Grundtext roth. — Abschrift im J. 1220 Sa'ban (1805). — Collationirt.

Andere Commentare zu dem Werk (منية المصلّي) sind von:

- العاج العامير العاج (1) عبد بن حمد بن محمد الحلي العاج (1) أو العام ال
- 2) مر بن سليمان (2 um 1075/1664.
- عمد مستقیم زاده Eine Glosse von سلیمان بن مستقیم زاده um مستقیم زاده

3547. Pm. 470. 2) f. 85 - 135.

8°°, 15 Z. (21°/2 × 16°/2; 15°/2 – 16 × 11°m). — Zn-stand: nicht ganz sauber; etwas wassersleckig am Seitenrande. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Titel sehlt; nach der Vorrede:

الحمد لله الذي اوضيح بالفقه: Anfang f. 85b.
في الدين سبيل الهدي واليقين . . . وبعد فيقول
. . . محمد بن عبد الرحيم هذا ما احببت
وضعه على مقدمة الصلولا المسمالا بالحفة المبتدي
لجذي العلامة الشيخ ابراهيم بن حسن الخ

Gemischter Commentar des Mohammed ben 'abd errahım um 1100/1688 zu einer Abhandlung seines Grossvaters Ibrāhım ben hasan über das Gebet, betitelt خفت البيتدي und in mehrere ungezählte Abschnitte getheilt.

بسم الله اي : Das Werk beginnt f. 85° so الرحمن اي البالغ اؤلف او ابندي تاليفي . . . الرحمن اي البالغ في الرحمة الكثيرة الخ

Der Grundtext fährt dann weiter fort: والصلوة والسلام . . . هكه نبلة يسيرة في احكام والصلوة والسلام . . . هكه نبلة يسيرة في احكام und schlicsst: المهم اغفر لي ثلثا رب اغفر وارحم وانت خير الراحين Schluss des Commentars f. 135° (nach افصل من رحم وفي الرحمة زيادة على المغفرة فهو سؤال لا جمل الاحوال

Aus der Unterschrift ist ersichtlich, dass der Verfasser seinen Commentar beendet hat im J. 1097 Ramadan (1686).

Schrift: von derselben Hand wie 1), nur etwas grösser. — Abschrift im J. 1167 Ragab (1754). — F. 89 ist beim Foliiren ausgelassen. — Nicht bei HKh.

3548. Pm. 1.

543 Seiten 8°, 17-18 Z. (20 × 14; 15 × 10cm). — Zustand: ziemlich gut; aber nicht ohne Flecken, auch nicht ganz sauber; der Rand zu Anfang und am Ende etwas ausgebessert. — Papier: gelb, ziemlich glatt, stark. — Einband: schwarzer Lederbd. — Titel u. Verfasser auf der Vorderseite des 1. Blattes, von ganz neuer Hand:

الخرق على مذهب المالكية فقه

Anfang S. 1 (die ganze Seite von derselben neuen Hand wie der Titel): حق حمده والصلوة . . . وقال . . . احمد الخِرَق المالكي، هذا تاليف لطيف في العبادات على مذهب الامام الفاضل مالك روّا قولة هذا تاليف اراد به الجمع يقال الفت تاليفا اي جمعت جمعا . . . وأ. وقولة هؤالان الخ

Die eigentliche Handschrift beginnt mit f. 2. Gemischter Commentar zu einem ziemlich ausführlichen in ungezählte Kapitel getheilten Werke, das von mälikitischem Standpunkt aus über die gottesdienstlichen Vorschriften und Handlungen mit Rücksicht auf die juristischen Auffassungen derselben handelt, und dessen Verf. nicht Allmed elkiragi elmälikt ist, wie oben S. 1 steht, sondern 'Abd alläh ben 'abd erralimän elgairwäni † 889/999 (Pet. 511, 3). Der Titel ist bloss الرسالة, der Verfasser des Commentars nicht genannt.

Die letzten Kapitel: .

8.498 باب في الجهاد 529 ; باب في الصحايا والذبائح الح

S. 543 بنب في الايمان. Mit der Ueberschrift dieses Kapitels und der eingefügten Glosse (باب في بيان ما يجوز الحلف به من الايمان) schliesst das Werk, von dem hier nur die erste Hälfte vorhanden ist. Nach S. 495 muss etwas fehlen.

Schrift: gross, rundlich, deutlich, vocallos. Von S. 322 an von einer weniger gewandten, auch ungleichen Hand ergänzt. Der Grundtext ist meistens rotb. Bei der Paginirung sind zwei Seiten ungezählt gelassen: jetzt 214 u. 215 .

3549. Mq. 714.

8°°, 14 Z. (21 × 14¹/₂; 14¹/₂ × 7¹/₂c¹⁸). — Zustand: unsauber und fleckig; Bl. 70 am Raude ausgebessert. — Papier: gelb, zieml. dünn und glatt. — Titel fehlt. Er ist:

> رسالة في فرص الصلوة Verfasser fehlt.

الحمد لله رب العالمين : Anfang f. 70^b والصلوة . . . أما بعد فهذا رسالة وجيزة في فرص الصلوة اجابة لالتماس من طاعته حدم الخ

Ueber die Verpflichtung zum Gebet: in Vorwort, 3 . فضل 1. المقدمات المادية عند المنافيات . 3. المنافيات . 4 المنافيات . 5 المنافيات . 5 المنافيات . 5 المنافيات . 5 المنافيات . 5 المنافيات . 5 المنافيات . 5 المنافيات . 5 المنافيات . 5 المنافيات . 5 المنافيات . 5 المنافيات . 5 المنافيات . 5 المنافيات .

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein, deutlich, vocallos; von f. 776 an füchtiger. — Abschrift c. 1900/1786.

3) f. 80—93 Persisch.

Dasselbe Werk in Pet. 413, f. 526—63. 8°, 15 Z. (Text: 14 × 8½cm). — Zustand: der Rand wassersleckig, auch ausgebessert. — Papier: gelblich, glatt, dünn. — Titel u. Verfasser fehlt. Schluss f.63°: على صلوة الطواف والجنازة فحجاز وكذا النذر المطلق Schrift: klein, gleichmässig, vocallos; Stichwörter

3550. Schöm. XI, 1.

roth. - Abschrift im J. 1267/1841. - Die Blattfolge ist:

52-60, 62, 61, 68,

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Titel fehlt; er ist etwa: ق الصلوة من اهل الله ترغيب الاعمال في بيان كيفيذ الصلاة من اهل الله وترهيب تاركها وبيان افصليتها وترهيب تاركها

Verfasser feblt.

الحمد لله الذي نور قلوب العارفين :Anfang بالتوحيد والعرفان . . وبعد فان الصلوة عروس الموحدين وجزية المعتقدين الخ

Abhandlung über Wesen u. Zweck des Gebetes und dessen Wichtigkeit u. Nothwendigkeit.

على غير الشهادة ويختم : Schluss f. 22b له بخاتمة الشقاوة، وليكن هذا آخر ما قصدناه وما تاملناه بعون الله الملك الوهاب،

3551. Lbg. 152. 2) f. 114-160.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Bl. 160 schadhaft. — Titel f. 114a:

كتاب الترغيب في العمل والصلاة وما جاء في ذلك من الحديث عن النبي صعم Verfasser fehlt.

عن ابي هريرة ان رسول : Anfang f. 114b الله به الخطايا الله صغم قال الا اخبركم بما يمحو الله به الخطايا ويرفع به الدرجات . . وعنه ان رسول الله صغم قال لو يعلم الناس ما في النداء والصف الاول الخ

Traditions-Aussprüche, das Beten als religiöse Handlung betreffend; möglicher Weise einem grösseren Traditionswerke entnommen. Darin f, 117 ein Abschnitt: ورد فيها عن النبي صعّم

صفة صلاة رسول الله صقم' افتتناج الصلاة النخ 118 ما 120 وجوب القراءة في الصلاة وقدرها 137 يا 137 وقدرها 137 ني التباع الرسول صقم والتحذير من تخالفته 137 كذا دخلت خلف احد 160 داوجز صلاة من صلاة رسول الله صقم' تم

3552. Min. 246.

62 Bl. 8°°, 10-12 Z. (20 × 15; 12-13 × 6¹/₃-⁴7¹/₂cm). Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel fehlt; er kann (nach der Vorrede) sein:

(رسالة موجزة oder) (" في واجبات الصلوة المفروضات) Verfasser fehlt.

الحدد لله الولي الحيد المبدئ المعيد: Anfang f.1b: مبعد الحيد المبدئ المبدئ المعاس من اجابته من افضل الطاعات الم

Abhandlung über die Erfordernisse zur Verrichtung des Gebetes, in Vorwort, 4 Kapp. und Schlusswort (1. باب f. 3° في الطهارة أو 30° غير المالوة أو 30° غير التوابع أو 4. باب f. 42° غيال الصلوة أو 30° غيراً المالوة أو 30°

Der Schluss fehlt; das Vorhandene hört f. 626 mit den Worten auf: وابنة الكرسي الي هم فيها خالدون عشرا جماعة في الصحراء بعد أن يخطب الامام

Schrift: im Ganzen ziemlich gross, deutlich, fast vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1900/1688.

Am Rande (f. 1—46) und auch zwischen den Zeilen meistens sehr viele Glossen, diese zum Theil persisch. F. 14°, Z. 1—3 wiederholt aus f. 12°, 1—3.

Dasselbe Werk Min. 187, 25, f. 3986—403. Es geht nur bis in den Anfang des 3. Kapitels. Auf f. 404° u. A. دعاء ختم القران (= Pm. 654, 3, f. 171°4).

3553. WE. 179.

8vo, 23 Z. (20¹/₂ × 15; 15 × 9¹/₂cm). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: "gelblich, ziemlich stark und glatt. — Titel fehlt; nach der Vorrede:

مفاتيح الصلاة وينابيع الحياة

الحمد لله رب العالمين : Anfang f. 57^b والعاقبة للمتقين . . . وبعد فاني اردت ان اجمع كتابا جامعا وكان في نوع العبادات كافيا الخ

Dies Werk über die gottesdienstlichen Verrichtungen ist eingetheilt in 30 Schlüssel (مفادی).

- في بيان من اراد أن يذهب الي الخلاء 1. f.60° للتبول والتغوط أو لاحدها وله مستحبات
- في بيان المنهيات التي نهيت عن فعلها 62^b . ودولها في حال التبول والتغوط
- في بيان الاستنجاء ؛
- في بيان المكروفات في الاستنجاء 4. 656
- في بيان الوضوء وما يتعلف بد
- في بيان منهيات الوضوء ومكروهاته 10. 78b
- في بيان صلاة الجعة 20.128 ; في بيان اركان الصلاة 84 في
- فى بيان الصوم *28.146 ; في بيان الزكوة *28.146
- فيبان ما يوجب الصدقة على من جني بعد الاحرام 30.152

رجع وحرم من الميقات جاز : Schluss f. 154 وحرم من الميقات جاز : Schluss f. 154 ووضة العلماء هجه ولا شيء عليه العلماء الزَنْدَويْستي الحمد لله على التمام الرخ

Schrift: klein, zierlich, regelmässig, sorgfältig, vocallos, sehr deutlich, dann flüchtiger, etwas grösser und dicker. — F. 1546—156 leer.

3554. Spr. 679.

61 Bl. 8vo, 13 Z. (20¹/₂ × 14¹/₂; 14 × 8¹/₅^{cm}). — Zustand: unsauber und fleckig, wodurch auch der Text zum Theil beschädigt ist. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Einband: schwarzer Lederband. — Titel fehlt; nach der Vorrede f. 1^b:

انوار قدسيّة في اسرار روحيّة

للد لله ... والصلوة والسلام ... وبعد .. Anfang f.16. وبعد Anfang f.16. فاتّى اختصرت من مختصر مفاتيج الصلوة وينابيع الحياة الفرايض والواجبات والسنى والمستحبّات والمكروهات المخ

Auszug aus dem vorhergehenden Werke. Er ist in 6 Kapp. getheilt und beschränkt sich auf die Kapitel Reinheit und Gebet.

في بيان الطهارات (فصل f.1 (in 12 باب .1

في بيان شروط الصلاة 156 باب. 2

في اركان الصلوة العالمة العالم

ف بيان المكروهات في الصلوة "19 باب.6

فاذا لم يتعلم العمل من Schluss f. 27a: الاستاذ لا يخلو العمل من الخطاء والكراهة والفساد تم الكتاب بعون الله النخ

Schrift: ziemlich klein, kräftig, nicht undeutlich, vocallos. — Abschrift vom J. 1007/1686.

3555. We. 1849.

Format etc. and Schrift wie bei 1). — Titel and Verfassor fehlt. Nach der Vorrede f. 21h:

تعليم الصلوة لعبد النافع الشروان الأغطاشي

اللهم لك الحمد والمنة على ما جعلتنا :Anfang من المسلمين . . . أما بعد فإن الصلوة والصوم لما كانا فرضا علي كل مكلف من مؤمن ومؤمنة الح

'Abd ennāfi' eśśarwānī elagţāśī will, da es an einem brauchbaren kurzen und deutlichen Werke fehlt, ein Compendium schreiben, in welchem er zuerst den Glauben (الايمان), dann das Gebet und Fasten und was dahin gehört, behandelt. — Das Werk zerfällt in eine Menge ungezählter فصل في الايمان F. 21° فصل الغرق بين الركن والشرط والواجب والسنة 23° والمستحب والمنهى والمكروة

Abschrift vom J. 1140 Ramadan (1728). — Zwischen den Zeilen und am Raude oft Glossen.

3556. We. 1566. 2) f. 426-46.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel fehlt. Er steht f. 1ª richtig:

رسالة في آداب الداعي

الحمد لله موضح الرشاد : Anfang f. 42b بسيرة ومرشد العباد والصلوة . . وبعد فهذه نبذة يسيرة تشتمل على ما لا بدّ منه من آداب الداعى الح

Auszug aus dem ركتاب عَدَة الداعي, über das
Benehmen beim Beten handelnd, in 3 Kapiteln.

1. باب 42^b (in 5 باب ناب الأجابة باب الأحامي الداعي ناب الداعي ناب الداعي ناب الداعي ناب الداعي ناب الداعي ناب الداعي ناب الداعي ناب الداعي ناب الداعي ناب الداع ناب الداع ناب الداع ناب الداع ناب الداع ناب الداع ناب الداع ناب الله الداع ناب الله ناب الل

وفى رواية وجهد وصدرة وليكن : Schluss f. 46b في وحمد وصدرة في هذه النبذة ومن اراد الاستقصاء في هذا الباب فعليد بكتاب عدة الداعى فائد كاسمه وصلى الله الإ

3557. We. 1489.

4¹⁰, 49 2. (26¹/₄ × 17; 25 × 16¹/₂cm). — Zustand: am unteren Rande etwas schadhaft. — Papier: gelb, dick, grob. — Titel und Verfasser f. 112^b:

رسالة اسمها تحفة الابرار وعدة الاخيار لبهاء الدين احمد الزاهد الصري شروط وجوب الصلاة اربعة: Anfang f. 112b المروط وجوب الصلاة المروط والعقل والبلوغ والطهارة المخ

Behä eddin ahmed ezzähid elmieri behandelt hier die zum Gebete nothwendigen Erfordernisse und üblichen Vorschriften.

وتحيله قبل النوم الحصل : Schluss f. 114* لمن لا تهجد له والله تعالى اعلم

Schrift: klein, eng, gedrängt, deutlich, vocalios, blass, oft ohne diakritische Punkte. — Abschrift von auch liche Lieben

3558. Lbg. 554.

8°°, 19 Z. (20 × 14 i /₂; 14 × 7 i /₂°m). — Zustand etc. u. Schrift wie bei 8). — Titel u. Verfasser f. 175°:

متن الغيوضات الحسنى في صلاة اهل الله من مشاهد الحبيب الاسنى للعبد حسين الشكور

الحمد لله الذي اقلنا لمناجاته : Anfang f. 175 . . . وبعد فهذه تعليقة حزبية على منظومتي المستاة الرج

Hosein essakür hat ein Gedicht gemacht, betitelt: الهدية السنية في الصلاة المدينة السنية في الصلاة التي في ذكر الله ونسيان ما سواه التي في ذكر الله ونسيان ما سواه التي في ذكر الله ونسيان ما سواه التي في ذكر الله ونسيان ما سواه التي في ذكر الله ونسيان ما سواه التي في ذكر الله ونسيان ما سواه التي في ذكر الله ونسيان ما سواه التي في ذكر الله ونسيان ما سواه التي في ذكر الله ونسيان ما سواه التي وقد حسن البدء والختم في كل السادات . . والم مرمي . . . وصلى الله على سيد السادات . . والم

Am Rande oft, besonders im Anfang, sehr viele und lange Erklärungen, auch auf einigen eingeklebten Blättehen.

Auf f. 175* ein Gebet in Versen, die alle mit u anfangen. — Bl. 198. 199 leer.

3559. Spr. 298.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel und Verfasser fehlt.

ورايت في كلام بعض المحققيين رمّ :Anfang . . . ما صورته في آخر المؤلف وقد اثنى سجانه على انبيائه بالدعاء فقال وكانوا يدعوننا رغبا ورهبا الخ

Stück einer Abhdlg vom Wesen des Gebetes und seiner Wirkung zur Läuterung, entlehnt, wie es scheint, einem Werke des Ibn el'arabi, näml.: بنغة الغواص في الاكوان الى معدن الاخلاص في معرفة الانسان (HKh. II 1907).

والله يقول الحق وهو يهدي : Schluss f. 13b: السبيل وحسبنا الله ونعم الوكيل

3560. Min. 187.

85) f. 788. 789. 784 - 7856.

Format (c. 31-34 Z.) etc. u. Schrift wie bei 84). -Titel und Verfasser fehlt.

روي عبد الله بن الحسن بن علي عمّ :Anfang عن ابيه عن جده عمّ انه قال ان من حق المعلّم على المتعلم ان لا يكون السوّال عليه ولا يسبقه في الجواب الح

Dies Bruchstück handelt davon, dass das Wissen hauptsächlich im Gebet (ناكر, دعاء ,مالوة) bestehe und dass die Unterweisung darin verdienstlich sei. Die Eintheilung in Abschnitte ist, obgleich 788°, Zeile 8, الفصل الأول steht, doch fraglich und kommt hier weiterhin nicht vor. — Hört hier auf mit den Worten f.785° م قال با الله: مرات فلو دعا على صخرة لفلقها الله صديق الامام المام،

3561. We. 1685.

108 Bl. 8°°, 18 Z. (20¹/2 × 14¹/2; 14¹/2 × 10°m). — Z ustand: recht unsnuber, wasserfleckig. — Papier: weisslich, (auch einige hochgelbe Blätter), ziemlich stark, nicht recht glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken und Klappe. — Titel fehlt; der f. 1ª stehende geht auf alle in diesem Sammelbande enthaltenen Schriften; auf die vorliegende passt die Angabe را فيه مسائر (s. f. 25°).

الحمد لله الذي جعل الدعاء : Anfang f. 1b سلاحا للمومنين وصير الصدي والاخلاص جنّة للموقبنين . . . وبعد فاعلموا أن الدعاء مجلي القلوب من العدا ومجلي الهموم من الكروب الح

Von der Wichtigkeit und den Arten des Gebetes; dann einzelne kurze Gebete; darauf f. 4° kurze Beantwortung von allerlei theologischen und auf den Qorän bezüglichen Fragen, die dem Mohammed in den Mund gelegt wird. Die Fragen werden dem 'Abdalläh b. saläm zugeschrieben, und daher steht am Ende f.25°: وهذا ما النهى البنا من مسايل عبد الله بن سلام واعود بالله النا

Schrift: ziemlich gross, flüchtig, unschön, nicht undeutlich, vocallos. — Abschrift v. J. 1114/1703 (s. f.974 oben).

3562. Spr. 590.

89 Bl. 8^{ve}, 17 Z. (21×15; 13 ½×8 ¼ cm). – Zustand; fleckig. – Papier: gelb, ziemlich dick, etwas glatt. – Einband: Pappband mit Lederrücken. – Titel f. la (von derselben Hand, die f. lb gefälscht hat):

كتاب السنة Verfassor fehlt,

الحمد لله مفيض المنّة ومحيى :Anfang f. 1 المنّة ومحيى الحديث كتاب الله وخير الهدي هدي سيّدنا الح

Aber Bl. 1, von neuerer Hand geschrieben, ist ohne Zweifel ein gefülschter Anfang. Ebenso ist f. 2^a, 2 das Wort المقدمة und 2^b, 11 المقدمة uachträglich gefälscht. Also der Titel und der Anfang des Werkes fehlen.

Das Werk zerfällt in eine Menge ungezählter فصل. Die ersten 5 فصل sind allerdings gezählt; es scheint aber doch, als sei mit diesen Zahlen eine gewisse Aenderung vorgenommen. Es handelt von den religiös-gesetzlichen Bestimmungen, die für das Verhalten des Gläubigen maassgebend sind, also von Reinheit, Gebet, Almosen u. s.w. F. 2° beginnt in dem Abschnitt über Qoranlesung: القران ما قال النبي صقم من قرأ منكم والتين والريتون الخ زق تفصيل سنن الطهارة 3° في الب كتابة الصحف 4° في تفصيل سنن الطهارة 3° في الب كتابة الصحف 4° في سنن الغسل والتيثم 4° في سنن الغسل والتيثم في سنن النكاح وفضايلة وحقوقه 46° في حقوق الخار على الخل على المحلكة وحقوقه 46° في حقوق الخار على المحلكة والمحلكة وحقوقه 46° وفي الخار على المحلكة والمحلكة In diesem Abschnitt schliesst das Werk hier, das Uebrige fehlt. Die letzten Worte f. 51° sind: ولا يهجرها ولا يصربها ويوسّع النفقة عليها أذا وسّع الله عليم ويستوصي لها خيرا ويداريها برفق فأنّهن من ضلع

Zwischen den Zeilen finden sich oft Glossen.

Schrift: klein, deutlich, fast vocallos. Die Ueberschriften roth. Im Anfange fehlen wol 9 Blätter. — Abschrift e. 1180/1737.

3563.

1) Glas. 191, 3, f. 81—89.

S^{vo}, 17 Z. (20¹/2×15¹/2: 14 ¹/2×S^{cw}). — Zustand: nicht rocht sauber. — Papier: gelb, glatt, stark. — Titel fehlt; or ist otwa: ق فصيلة الصلوة ",

Anfang: اللهم اجعلنى من التوابين . . . أعلم أن الجمالي التوابين المخ الصلوة من أفضل عبادات الله أو أفصلها على الاطلاق الح Von der Vorzüglichkeit des Gebets.

لوضيح قول من اباحه لمنافاة ذلك للمقعد : Schiluss من الصلوة التي هي اشرف العبادات وافصلها والله اعلم Schrift wie bei 2, f. 77 ff.

Ein Nachtrag dazu f. 896 u. 906. -

F. 91—94 werden grammatische Fragen behandelt (ر" في اصالة الاعراب في السم وفرعيند في الفعل). F. 95° wiederholt aus 94°.

2) Mo. 35, 5, f. 336.

 8vo , 21 Z. (Text: $12 \times 6^{1/2^{cm}}$). — Papier: braun, glatt, ziemlich stark. — Titel fehlt. Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله الذي جعل دين الاسلام: Anfang: نريعة التي وصول دار السلام . . . [أما بعد ف]قال مولاي واستاذي . . . زين الحاج والحق والدين خليل بن على بن عبد الله البخاري خليل بن اول فرض يلزم العبد الايمان بالله تعالى الخ

Anfang eines Werkes über die Pflichten des Gläubigen; und zwar zunächst vom Gebet.

Schrift: klein, gefällig, fast vocallos. — Abschrift c. 1000/1501.

3) We. 1724, 13, f. 176.

Format etc. und Schrift wie bei 3.

Ein Blatt aus einer Abhdlg (wahrscheinlich von بن جيم † 970/1662) über Gebets-Erhörung (الدعاء السنجاب), wie es scheint. 3. فصل f. 1764 فصل 1764 فصل وجع الى الدعاء اللاماكن

38

3564.

1) Min. 187, 55, f. 579a.

Format (27 Z.) etc. und Schrift wie bei 54. Der Seitenrand ausgebessert.

Bruchstück, von der Wichtigkeit des Gebetes handelnd, in Aussprüchen Mohammeds und Anderer nachgewiesen: mit Auführung der Gewährsmänner. Die ersten Worte hier: ... عن محمد بن الحسين عن محمد بن الحسين عن على عليه الف الصلوة والسلام قال قال رسول عن على الله عن وجل الله عن وجل الله عن وجل الله عن وجل الله عن الماوت عن البه عن البه عن البه عن البه عن البه عن البه عن البه عن البه عن البه عن البه عن البه عن البه عن البه

Am Rande ein kurzes Gebet u. Aussprüche Mohammeds. F. 579^b leer.

2) Mq. 119, 4, f. 51-56.

8°°, 21 Z. $(18^{1})_{2} \times 11^{1}/_{2}$; $12 \times 7^{3}/_{4}$ °°m). — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: gelb, glatt, stark.

Bruchstück eines grösseren Werkes, mit einem gemischten Persischen Commentar. Es handelt hier vom Gebet (gehört aber wol einem juristischen Compendium an) und zerfällt in viele kurze فصل عند الكسوف يصلّى امام الجعة ركعتين بالناس نافلان فصل عند الكسوف يصلّى امام الجعة ركعتين بالناس نافلان در وقت كرفتن آفتاب بكذارد امام نماز جمعه النخ ولواثم وقعد الاولى ثم فرصه واساء والواثم وقعد الاولى ثم فرصه واساء والماء والماء والماء وقعد الاولى ثم فرصه والماء وا

Schrift: Türkische Hand, klein, gedrüngt, vocallos. Der Text roth überstrichen, das Wort ich. — Abschrift c. 1000/1591.

3) Mq. 127, 19, f. 91.

Eng beschrieben in schlechter u. blasser Schrift (wie f. 90).

Es ist ein Stück aus einem Werke, das über das Gebet handelt: فصل يذكر فيه مسائل شريفة nach den Grundsätzen des Abū hanife, in verschiedenen Fragesätzen.

Zuerst: مسئلة لا يجوز تقديم المراة على الامام الح

4) Spr. 679, 4, f. 54^a-61.

Format etc. und Schrift wie bei 3.

Bruchstücke theologischen Inhalts. Zuerst 3. bis 5. تارك الصلوة *und zwar f. 54 مجلس und تقارف الجماعة في , f. 54° غير الجماعة في . Ferner f. 55° في الجماعة في . باب الصوم u. s. w. F. 58° über die Wirkung der Worte des Bismilläh u. Anderes; zuletzt f. 61° Tabelle über Unglücksstunden und Unglückstage.

Auch Pm. 654, 3, f. 2906—2926 handelt vom Gebet und von Handlungen reines Herzens, mit allerlei Aussprüchen und Verser

3565.

Von der Vorzüglichkeit und Verdienstlichkeit des Gebets handeln: We. 388, 381. Mo. 42, 7b. Spr. 299, 9t. We. 1594, 92b. Glas. 233, 6ª. — Von den Vorzügen der fünf Tagesgebete Pm. 654, 3196; 238, 17-18. Gebets-Anweisungen und Vorschriften in Mq. 436, 4; 116, 202. 203. Spr. 1227, 68 ff. We. 1780, 54-56. Pm. 387, 181-184. Spr. 852, 54b. 55a. Mf. 35, 89b-92a. Pet. 238, 36b; 401, 123-126. 129. 138-145. Pm. 227, 49a. We. 34, 1a; 1598, 1; 1836, 68b-70a. Lbg. 428, 48 ff. We. 1793, 48b. nach den 5 Gebeten Wc. 1667, 24. — Von der Gebets-Erhörung Mf. 248, 145° Rand. - Wirksamkeit der Gebete Spr. 679, 58b. 59a. We. 1616, 71. Mo. 286, 1a. Die Wirkung abhängig vom Vorbeter Lbg. 471, 33.

3566.

Von den vielen hieher gehörenden Werken seien noch folgende erwähnt:

- 1) الترمذي von المنهاج في العبادة (* ⁸²⁰/₉₈₂
- الفصائل وجامع الدعاوي والانكار (2 von عصائل الشيرازي + 371/981.
- von ک" ما لا يسع المكلّف جهله من العبادات (3) \$398/1007. أومد بن على بن احمد الهمداني أبن لال
- عبد الله بن يوسف التجويني von التبصرة في الوسوسة (4 مرا الله بن يوسف التجويني 4) + 488/1046
- 5) احمد البيهقي von ترغيب الصلولا (458/1066.

- - 7) المقدمة الغزنوي von المقدمة الغزنوية (7 + 598/1197
 - احمد بن von حكم الدعاء في ادبار الصلوات (8) أحمد بن مقرج العشاب ابن الرومية (637/1289.
 - ابن العربي von حِرَف الكلمات وحَرْف الصلوات (9) † 688/1240.
- الصلوة (10 ك⁴ الصلوة (10 ألصلوة (10 ألصلوة (10 † 646/₁₂₄₈)
- منكوبرس بن عبد الله von مقدمة الصلوة (11 ألمستنصري ابو شجاع † المستنصري ابو شجاع
- كمد بن von مراصد الصلات في مقاصد الصّلاة (12) كمد بن von مراصد الصّلاتي أمّا احمد القسطلاني
- von الافادات المنظومة في العبادات المحتومة (13) + 1376 بوسف بن محمد بن مسعود السرمري
- الازهية في احكام الادعية (14 كام الادعية (14 كام الادعية (14 كام الاردشي الله الزردشي الله الزردشي الله الزردشي
- von الدرة الفاحرة فيما يتعلق بالعيادة والآخرة (15) von لدرة الفاحرة أوما بن العماد الآقفهسي + 808/1405.
- احمد بن 700 موجبات الرحمة وعزائم المغفرة (16) المعفرة (16) ابي بكر بن محمد القرشي ابن الرداد
- von الحصين الحصين من كلام سيد المرسلين (17 الحصن المحرري + 838/1429.
- 18) مرشد المعلى von مرشد المعلى (18 الفنارى von مرشد المصلى
- 19) حالال الدين الدواتي von و" في افعال العباد (19) + 908/1502
- von سيام الاصابة في الدعوات المستجابة (20 مربطي الميوطي الميوطي الميوطي الميوطي الميوطي الميوطي
- ر" الافعال التي تفعل في الصلوة على المذاهب الربعة (21) von وين العابدين ابن نُجَيِّم المصري von وين العابدين ابن نُجَيِّم المصري
- كمود السكداري von مفتاح الصلوة ومرقاة النجاة (23) † 1088/1628
- von در الكندوز نلعبد الراجى ان يفوز (24) von الكندوز المحادث † مان الشرنبلالي ابو الاخلاس
- عبد الغنى von ربع الافادات فى ربع العبادات (25) عبد الغادى بن المعيل النابلسي النابلسي

- . نخيرة المصلّى (27 . كُ السَّعادة في معرفة العبادة (26
- الغنية في مسائل الصلوة (29) مرج المصلى (28)
- محمود بن فحر الدين القدسي von جناح التجاح (30)
- 31) كمد بن نصر المروزي von كا قيام الليل (31
- 32) عبد العظيم المنذري von عمل اليوم والليلة +656/1268.
- von تحفظ الابرار في دعوات الليل والنهار (33) با تحفظ الابرار في دعوات الليل والنهار (33) أنهار بكر بن على الموصلي الشيباني
- von دعوة الافكار في معرفة اوقات الليل والنهار (34 von على بن عثمان ابن القاصح + 801/1898.
- 05) مصباح الاتوار في الاعية الليل والنهار (35) wm عبد الرحمي البسطامي (35)
- 760 نتيجة الافكار في أعمال الليل والنهار (36 محمد بن عمر بن صديق الفوانيسي .
- . فضائل قيام الليل (37
- النرقي الممنازل الابرار في كيفية العبل في الليل والنهار (38)
- von نوهمة النطار في اعمال الليل والنهار (39 ماحمد بن يوسف بن محمد الميقاتي
- احمد بن الحسين البيهقي von فصائل الاوقات (40 ⁴⁵⁸/1086
- جم الدين عمر النسفى von يواقيت المواقيت (41) جم الدين عمر البعبرى † 782/1142 براهيم بن عمر الجعبرى † 782/1381 براهيم بن عمر الجعبرى
- عمر بن احمد ابن لخزمي von اليواقيت في علم المواقيت (42 um العزيز بن أحمد um 854/1450 und von عبد العزيز بن أحمد
- . كشف الغموض في سائر العروض (43
- الدروع الوافية من الاخطار فيما يعمل مثلها (44 كل شهر على التكرار
- 45) أبونعيم الاصفهاني von ك" حرمة المساجد (45)
- تقى الدين von قدر الأمكان في حديث الاعتكاف (46) . المبكى √56 السبكي
- von كشف الدسائس في ترميم الكنائس (47 لامين السبكي ألمبين السبكي
- خمد بن von اعلام الساجد باحكام المساجد (48) خمد بن von اعلام الساجد + 794/1892
- احمد بن von تسهيل القاصد لزوار المساجد (49 مرد بن von القاصد القفيسي العماد القفيسي
- von النور اللامع فيما يعمل بد في الجامع (50 + 858/1454) ابن العر الحنفي *88

- نهيج الدماثة بما ورد في نصل المساجد الثلثة (51 von محمد المكي ابن نهد + 871/1466.
- von اللواء المعلم في مواطن الصلوة على النبي (52) von اللواء المعلم في مواطن الصلوة +888/1483.
- 53) مناجهة + خواجه زاده von واله في الجهة (53)
- مصطفى القسطلاني ٢٥٥ ر" في جهة القبلة (54 + مصلح الدين + 901/1495
- ريب بدعة المحاريب $\frac{55}{100}$ بدعة المحاريب $\frac{55}{1000}$ بدعة المحاريب $\frac{55}{1000}$
- حمود بن محمد ميرم جلبى von را ست القبلة (56) ** * 981/1525
- عبد الرموف المناوى von تهذيب التسهيل (57 + 1081/1622
- المد الاجود في استلام الحجر الاسود (58)

2. Einzelne Gebetsfragen.

3567. We. 1774.

Format etc. und Schrift wie bei 4). - Titel f. 105°: رسالظ الامام ابي عبد الله الحد بن محمد بن منابل رد الى قوم صلى معيم بعض الصلوات

هذا كتاب في الصلوة وعظم : Anfang f. 105b خطرها وما يلزم الناس من تمامها واحكامها النخ

Imām Ahmed ben mohammed elmerwezi ibn hanbal + 241/855 behandelt die selbst erlebte Thatsache, dass beim Gebete in der Moschee Manche dem Imām vorauseilen mit den vorgeschriebenen Verbeugungen und Niederfallen und die Stimme heben oder senken eher als er. Gegen diesen Unfug ist dies Schreiben gerichtet, gestützt auf verschiedene Traditionen. Dabei wird aber auch überhaupt über das Gebet und die rechte Art zu beten, über die Verächter desselben und die darin Leichtsinnigen gehandelt.

لا صلاة لجار المسجد الافى: •Schluss f. 123b المسجد وجار المسجد بينه وبين المسجد اربعون دارًا •

Collationirt. — F. 124° ein kurzes Gebet des Propheten am Tage عرض. Bl. 125 leer.

3568. Lbg. 368.

Format etc. u. Schrift wie bei 18). — Titelüberschrift: سؤال ساله . . . ابو سعید بن ابی الخیر من ابی علی ابن سینا سلام الله تعالى وبركاته وتحباته على :Anfang افضل المتاخرين . . . أما بعد فسئل مولي . . . عن سبب اجابة الدعاء وكيفية الزيارة وحقيقتها وتأثيرها في النفوس والابدان الخ

Antwort des Ibn sinā † 428/1037 auf eine Frage, das Gebet u. den Besuch der Gräber betreffend.

من شوايب هذا العالم المعرص الزوال انه: Schluss لما يريد من كل خير فعال والصلوة على محمد وآلد خير آل؟

3569. Lbg. 681.

5 Bl. 4to, 16 Z. (24×15½; 18×12½^{tcm}). — Zustand: stark wasserfleckig, etwas wurmstichig. — Papier: gelb, glatt, dick. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titel f. 1^a:

٥١ حصيل المرام في تفضيل الصلاةعلى الصيام

so auch in der Vorrede f. 2a. - Verfasser fehlt, s. Anfang.

قل... كمال الدين أبو سالم شحم ن المائي ... الحمد لله أبي طلحة بن محمد بن الحسن الشافعي . . . الحمد لله الذي خص بعض الطاءات بما أوجب له صفة التفصيل . . . وبعد فقد سالني من التبس عليه وجه الصواب الخ

Entscheidung der Frage, ob Gebet oder Fasten löblicher sei, zu Gunsten jenes, von Mohammed ben talha ben mohammed خاتر الله عصابة : 652/1254. — Schluss f. 5b: عالم الصبابة بمحمد وآله الطاهرين تبت

Schrift: ziemlich gross, kräftig, deutlich, etwas vocalisirt. — Abschrift c. 1000/1591.

HKh. II 2514.

3570. Lbg. 215.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel (übergeschrieben und) zu Anfang:

Verfasser: s. Anfang.

قال الشيخ ابو العباس : Anfang f. 20ª أكلك بن تيهية فصل في سجود القرآن، وهو نوعان خبر عن اعل السجود ومدح لهم أو أمر بد وذم على تركه، الخ

Ibn teimajja † 728/1328 (No. 2082) behandelt hier das Niederfallen zur Erde, d. h. das sich Niederbeugen mit dem Gesicht und Bart auf den Erdboden (الخرور على الانقان سجال), beim Vorlesen von Qoränstellen während des Gebetes; desgleichen das mit dem Lesen beim Beten verbundene الذكر das wiederum das sich Verneigen und Preisen Gottes (السجود والنسبة) zur Folge hat; und allerlei Einzelnes. Bricht ab mit den Worten: والمروى فيها عن النبي صغم عادة الى عبادة الى عبا

3571. Lbg. 215.
5) f. 48-53.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel fehlt: s. Anfang. - Verfasser fehlt; es ist:

أبى تبهية

قاعدة في أعداد ركعات الصلوات واوقاتها :Anfang وما يدخل في ذلك من جمع وقصر جرت عادة كثير من العلماء المصنفين للعلم أن يذكروا في باب مواقيت الصلاة أوقاتها وإعدادها الخ

Derselbe Verfasser handelt hier über Zahl und Zeit der Gebetsverneigungen, ferner über das Aneinanderschliessen mehrerer und das Abkürzen derselben, unter gewissen Umständen, z. B. auf Reisen.

ويستفيد بذلك خمسة فوايد : Schluss f. 53° . . . والخامس الاجماع موافق للكتاب والسنة والله اعلم

3572. Lbg. 1019.

Format etc. u. Schrift wie bei 6). - Titel fehlt; er ist etwa:

فتوي أبن تيمية على مسئلة في الصلاة

Entscheidung über eine, ihm im J. ⁷⁰⁸/₁₈₀₈ in Aegypten vorgelegte Frage, allerlei Punkte beim Verrichten des Gebetes betreffend.

سئل فى رجل جهر بالنية :Anfang der Frage ، ويقول اصلى فرض كذا وكذا النخ المحمد لله الجهر بلفظ النية ليس بمشروع النخ الذي بعث الله به رسوله ولا :Schluss desselben جعل دينه تبعا لهواه والله اعلم '

3573. Lbg. 215.

53 Bl. Sve, 20-22 Z. (183 4×131 2: 15×10cm). — Zustand: sonst ziemlich gut, doch die Papier-Lagen nicht alle fest im Einband. — Papier: gelb, glatt, zieml. stark. — Einband: brauner Lederbd. — Titel u. Verfusser f. 12:

رسالة في سجود السهو لابي تبمية

الحمد لله نستعينه ونستغفره : "Anfang f. 2" : ونعود السيو ونعود بالله من شرور انفسنا . . . فصل في سجود السيو والمهم منه امور منها مسائل الشك . . . فنقول . . . المناطقة المناط

Ibn teimajja weist nach, dass Jemand, der (durch Teufels Einfluss) vergessen hat, wie oft er das Vorgeschriebene gebetet hat, zwei Vergesslichkeits-Beugungen (سجدتى السهو) zu machen habe, ehe er sich vom Beten erhebt, ohne dass dabei vorgeschrieben sei, ob dies vor oder nach dem Salam zu geschehen habe. Dieser Punkt wird in dem Abschnitte f. 6b ff. des Weiteren erörtert; die Verpflichtung dazu in dem folgenden Abschnitte f. 10b. Einige weitere Abschnitte erläutern noch einzelne Punkte.

كما انه لا تحريم لهما لكن : *Schluss f. 19 الصواب الفرى كما وردت به السنة الصحيحة والله اعلم

Schrift: ziemlich gross, spitz, geläufig, vocallos, oft auch ohne diakritische Punkte, etwas schwierig. — Abschrift c. 950/1543. — Collationirt.

3574. Lbg. 215.

3) f. 34 - 454, ...

Format etc. and Schrift wie bei 1). - Titel und Verfasser's, Anfang.

قال الشيخ ابو العباس أكم بن نيمية Anfang: مرحمة فصل في اوقات النهى والنزاع في دوات السباب وغيرها فان للناس في هذا الباب اضطرابا كثيرا فنقول قد ثبت بالنص والاجماع أن النهي ليس عامًا لجميع الصلوات المخ

Abschnitten vom Abbrechen und Außschieben des Gebetes unter gewissen Umständen, damit dessen Erfolg nicht wirkungslos werde, und den verschiedenen Ansichten darüber; ferner vom Wiederholen desselben in der Moschee, wenn es auch schon anderswo verrichtet worden; vom Beten an der Leiche zu ungewöhnlichen Tageszeiten (بعد الفجر وبعد العصر), u. dgl., und endlich, dass das Gebet mitten am Tage untersagt sei, abgesehen vom Freitage.

فصل والمعادة اذا اقيمه المصلاة "F. 37 المحالة المحادة الد المحادة الم

3575, Lbg. 215.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel: s. Anfung. - Verfasser feblt; es ist: البحن تيمية.

الحمد للد نستعينه ونستغفره Anfang: فصل في أن دوات الإسباب تفعل في أوقات النهي فقد كتبنا فيما تقدم في الاسكندرية وغيرها كلاما مبسوطا الخ

Erneuerte Prüfung des in No. 3 behandelten Gegenstandes: dass Umstände von Einfluss sind auf die Verrichtung des Gebetes zu ungewohnter Zeit und bei ungehöriger Körperbeschaffenheit (Unreinheit etc.), und dass auch in solcher Form zu beten besser sei als das Gebet aufschieben oder gänzlich unterlassen. Gleichfalls von Ibn teimajja. — Schluss f. 47b: فانها تنشط الي ما كانت والله اعلم منوعة منه وتنشط للصلاة بعد الراحة والله اعلم

3576. We. 1775. 21) f. 90⁶-113²

Format (18 × 13¹2: 45 × 12^{em}) etc, und Schrift wie bei 16). — Titel fehlt.

الحمد لله وحده وصلى الله . . . قاعدة : Anfang فريفة في المراص القلوب وشفائها لشيخ الاسلام أبن تبهيخ رحم أب تقول السادة العلماء . . . في رجل ابتلي ببلية وعلم انها أن استمرت به أفسدت دنياه وآخرته الخ

Eine von Ibn teimajja (der Name wird f. 90^b, Z. 2 u. 6 (öfters kommt er nicht vor) geschrieben) تبيمه der vielleicht تيميمه aufgeworfene Frage, betreffend den Fall, dass Jemand von schwerer Anfechtung geplagt wird, die, wenn sie dauert, ihm zeitlich und ewig schadet: ob und wie dieselbe zu heilen sei? Die ausführliche Antwort darauf ist von seinem gegeben. شمس الدين ابن قيم الجوزية Schüler, dem und فصل Sie zerfällt in eine Menge ungezählter نصل stützt sich durchweg auf Aussprüche Mohammeds. ثبت في الصحيري أن النبي صعم : "Sie beginnt f. 90 : u.s.w. Zuletzt ; قال ما النول الله داء الا النول لم شفاء فصل ولما كانت مفسدة اللواط من اعظم المفاسد 112^a فصل واما وطئي البهيمة فللفقهاء فيه ثلاث اقوال المز اللا 112 وتبلوط الإنسان بمملوكم : "Schluss f. 113 كتلوطه بمملوك غيره في الاثم والحكم، Collationist.

3577. Lbg. 1019.

Format etc. und Schrift wie bei 14). - Titelüberschrift (nach dem Bismilläh):

مسئلة في عيد الخميس وتحوة من البدع ابن تيمية Verfasser fehlt; wahrscheinlich ist es

اما بعد حمد الله تعالي والصلاة :Anfang . . . فان الشيطان قد سؤل لكثير ممن يدعى الي الاسلام فيما يفعلونه في اواخر صوم النصاري وهو الخميس الحقير من الهدايا والافراح الخ

Die Frage, ob irgend welche Betheiligung an der christlichen Feier des grünen Donnerstags und der Ostertage von Seiten der Gläubigen zulässig sei, wird hier (wahrscheinlich von Ibn teimajja) beantwortet. Die Fassung der Frage selbst wird hier nicht mitgetheilt. Die Antwort schildert in interessanter Ausführung die Weise der Festfeier, von der die Gläubigen als einem Teufelswerke sich fern zu halten haben.

Der Text bricht f.130° ab mit den Worten: قد زينها الشيطان لكثير مهن يدعي السلام وجعل لها في قلوبهم مكاند حسن طق وزادوا في بعض ذلك

3578. We. 1263.

54 Bl. 8°°, 19 Z. (18 × 13³/4; 14¹ 2-15 × 11¹/3cm). — Zustand: lose im Deckel, nicht ganz sauber. — Papier: gelblich, glatt. stark. — Einband: Pappdeckel mit Lederrücken u. Klappe. — Titel f. 1° (u. Vorwort n. Unterschrift):

كتاب القول التمام في أحكام الماموم والامام البوالعباس شهاب الدين احمد الشهير: "Verfasser f.1" بابن العماد الاقفهسي

الحمد للم رب العالمين والصلاة : Anfang f. 1b: الحمد للم رب العالمين والصلاة : وبعد فهذه مسائل ستينها بالقول النسام . . لا يستغنى عنها لكثرة وقوعها المر

Ibn el'imād elaqfahesī † 808/1405 (No. 1816) erörtert in diesem Werke, unter Benutzung und Anführung der angesehensten Werke, die Grundsätze, die für den Imām und für dessen Gemeinde gelten. Sie sind enthalten in einer Menge von Fragesätzen. Der erste derselben beginnt f. 1b: قيمت الصلاة المام الم

ونسلم الهداية ونستمد : Schluss f. 50° : مولا تجعل في من توثييقد حسن العناية . . ولا تجعل في قلوبنا غلا للذين امنوا ربنا انك روف رحيم تم

Schrift: klein, fein, gedrängt, etwas in einander gezogen, ziemlich flüchtig, vocallos. Das Stichwort هستگلند roth. — Abschrift von احمد بن احمد الفرعمي im J. 830/1435 (cf. f. 54°). — Collationirt nach der Handschrift des Verfassers. — HKh. IV 9645.

We. 1263, 2, f. 51-54 erörtert derselbe Verf., welcher hier aber nicht genannt ist, die Frage über den Standort (الموقف) des Beters und Vorbeters in 3 Sätzen (قسم مستحبّ وواجب ومكروة). Schluss: وهو المكان المعدّ لطرح الرماد وتحوة)

Einiges auf die Eigenschaften des Imam Bezügliche wird in Spr. 911, 2, f. 43^b. 44^a (nach الحسن البصرى † 110/728) erörtert.

In Pm. 236, 8, f. 50—51° wird die Frage, ob es ebenso verdienstlich sei, wenn der Imam allein ohne die Gemeinde in der Moschee betet als mit derselben, von عبد الله بن الوليد المالكي begutachtet.

3579. Schöm. XI, 1. 1) f, 1-15^b.

74 Bl. 8¹⁰, 17 Z. (21¹/₂×17; 15 × 11¹/₂cm). — Zustand: gut. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel fehlt: s. Anfang. Verfasser fehlt.

الحمد لله رب العالمين والصلوة : Anfang f. 1 المعروفة المعروفة المعروفة المنسوبة للشيخ . . . ابي عباس احمد الزاهد تغمده الله برحمته النخ

Gemischter Commentar zu der Abhandlung der 60 Fragen, die von Ahmed abū 'l'abbūs ezzāhid † المحام (No. 1821) verfasst ist. Er beginnt: الله الرحمن الرحيم بدأ بالبسملة (المحام الله الرحمن الرحيم بدأ بالكتاب العزيز وعملا بقوله صقم من الفروض ما لا بستغنى عن معرفته من الفروض من فرض وهو الواجب وهما مترادفان الا في الحج جمع فرض وهو الواجب وهما مترادفان الا في الحج الرحم الواجب على مذهب الامام الشافعي رحم الرحم الواجب على مذهب الامام الشافعي رحم الواجب على مذهب الامام الشافعي رحم الرحم المراحم الشافعي رحم المراحم المراحم الشافعي رحم المراحم ا

Die Fragen betreffen das Gebet, Almosen, Fasten, Wallfahrt.

على من Der Schluss des Textes f. 14^b: صلى من النق اليد سبيلا واحكامه معروفة في كتب الفقه Schluss des Commentars f. 15^b: وصلى ورضوانه نسئلك اللهم ان تعيدنا من النار . . . وصلى الله على افصل الخلف سيدنا محمد كلما ذكرك الذاكرون . . . وسلم تسليما كثيرا والحمد لله رب العالمين تن

Schrift: ziemlich gross, gefällig, gleichmässig, vocallos. Grundtext roth. — Abschrift c. 1215/1800.

3580. We. 1776.

Format etc. n. Schrift wie bei 11). - Titelüberschrift: هذه المسابل للعلامذ الكردري صاحب السيف المسلول في الد على صاحب المنحول

قال رحم مسالة يجوز للانسان : Anfang f. 156* ان يعبل ثواب ما عبله لغيره الخ

وقد حصل له رفع الدرجة وحط: Schluss f.157b الوزر فنسال الله تعالي التوفيق لكل خير والحمد لله الح

Es wird hier von Elkerderi d. i. Hafit eddin mohammed ben mohammed ibn elberzäzi † 827/1427 nur die eine Frage behandelt, ob Einer für einen Anderen ein verdienstliches Werk, wie Beten, Fasten, Wallfahrten etc., thun könne, und dabei Qoran, Tradition und verschiedene Ansichten Gelehrter berücksichtigt.

3581. Spr. 1962.

277 Bl. 8°°, 13 Z. (18 × 13; 12¹/₂ × 9¹/₂cm). — Zustand: sehr fleckig u. unsauber: Bl. 1 etwas schadhaft. Lose im Dockel. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappdeckel mit Kattunrücken. — Titel u. Verfasser f. 1°:

تحفظ العابد في فضل بناء المساحد لاحمد بن ابي بكر بن احمد

الحمد لله الغنى الواجد القوي : Anfang f. 16 الحمد لله الغنى الواجد القوي : الماجد . . . وبعد فلما كان بناء المساجد ثوابد عظيم الن

Anknüpfend daran, dass sein Freund الحاج زين الدين عمر بن مسعود الحلبي ein Bethaus (جامع) gebaut, spricht Ahmed ben abūbekr ben ahmed elhanbalı elqādirī um 840/1436 über das Verdienstliche solcher Werke und führt dafür Stellen aus Qorān, Tradition und sonstigen Werken an, spricht auch (f. 4° ff.) von denen, die zuerst im Islām Moscheen gebaut haben und erwähnt schliesslich die den frommen Gelehrten und Lernenden verheissenen Belohnungen.

فذكر منهم من بني لله مسجدا أو: Schluss f.84: و فذكر منهم من بني لله مسجدا أو أوقف مصحفاً

عماد الدين ابن كثير Der Verf. erwähnt f.5^b den عماد الدين ابن كثير ابن العبي الدين العبي العبي العبي العبي الأرام: (d.i. حمد بن محمد بن احمد بن محمد بن احمد بن محمد الدين الامدان Nach f. 39 war er noch im J. 841/1437 am Leben.

Schrift: gross, kräftig, etwas blass, ziemlich flüchtige Gelehrtenhand, fast vocallos. Autograph. — Collationirt. — Nicht bei HKh.

3582. Spr. 1966^{v-y}.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel f. 2ⁿ oben und 2^b unten:

الجواب الهُجَلِّي للفظ تشويش القارئ على الهُصَلِّي

Verfasser f. 2b unten:

ابراهيم بن محمد بن محمود الناجي

للد وسلام على عبادة ... ما تقول السادة : Anfang اللح الد وسلام على مصليكم الح

Ibrahtm ben mohammed ennagi + 900/1494 erörtert hier die Frage, ob der Satz: "der Leser solle den Beter nicht stören" von Mohammed sei oder nicht?

ممّا لا يوجد مجموعا في غير : "Schluss f. 2 في ممّا لا يوجد مجموعا في غير : "Bchluss f. 2 في المان المخان المخان المخان المخال المخان ا

3583. Pm. 407.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titelüberschrift und Verfasser:

حزء في صلاة الضحى للجلال السيوطي

الحمد للد وسلام . . . وبعد فهذا الكلام :Anfang

Essojūtī † 911/1505 weist hier die Ansicht derjenigen zurück, die auf Grund einiger Traditionen das Frühgebet verwerfen, und stützt sich dabei auf Qoranstellen und etwa 25 Traditionen.

لقد قنل عثمان وما احد يسجها عثمان تم وما احدث الناس سببا التي منها تم الله. HKh. III 6213.

3584. Lbg. 346.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Titel u. Verf. f. 70°: البُسْطى في تعيين الصلاة الوُسْطى للمين السيوطى الحين السيوطى

الحمد لله وسلام على عباده . . . : "Anfang f. 70 الحمد لله وسلام على عباده الحمد الخالف الناس في الصلاة الوسطى على عشرين قولا الح

Die Ansichten, was unter "Mittelgebet" zu verstehen sei, gehen weit auseinander; Essojūțī zählt hier deren 20 auf. Er weist alsdann nach, dass darunter das Mittagsgebet zu verstehen sei.

لصدورة من الصحابي الذي : طالع الصدورة من الصحابي الذي الذي الوحي والتنزيل انتهى

Collationirt. - HKh. VI 14455.

3585. We. 1832.

Format etc. und Schrift wie bei 5). — Titelüberschrift und Verfasser:

المحة في السجة لجلال الدين السبوطي

الحد لله وسلام على عباده الذين اصطفى :Anfang

آخر المناحة ولله الحمد على كل حال

HKh. VI 13161.

3586.

Dasselbe Werk vorhanden in:

1) Pm. 407, 95, f. 460b-463b.

Format etc, und Schrift wie bei 1. — Titel u.s. w. ebenso. — Bl. 463 im J. 1249/1833 ergänzt.

2) Lbg. 337, 1, f. 1-5°.

18 Bl. 8^{ve}, 17 Z. $(19^{1}/_{2} \times 13; 12 \times 6^{2}/_{3}$ ^{em}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: weisslich, ziemlich stark und glatt. — Ein band: Pappbd mit Lederrücken. — Titel:

ك" المنحة في فصل السجة

HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

نجات ام مسلم والسجة تسبح :Schluss فلما جلست سكتت والله اعلم

Schrift: ziemlich klein, dicker Grundstrich, vocallos. Abschrift c. 1180/1766.

3587. Lbg. 332.

Format etc. und Schrift wie bei 5). - Titel fehlt; er ist:

ر" في التحميد للسيوطي

الحدد لله وسلام . . . اعلم انه اتفق الانمة : Anfang على أن الامام ياتي بالتسميع حالة الانتقال من الركوع المخ

Erörterung der Frage, wann der Imam die Formel سبع الله لمن حمدة zu sprechen hat, ob in dem Augenblick, dass er sich vom Bücken beim Gebet (الركوع) erhebt oder später; von Essojūţī.

ان النبى عَمَ كان يكبر اذا قام الي الصلوة :Schluss و النبي عَمَ كان يكبر اذا قام الي الصلوة : عدد عبد الله لمن حمد الله لمن الله

3588, Pm. 407.

Formatete. n. Schrift wie bei 2). - Titel u. Verfasser:

٤٠ بسط الكف في انهام الصق للجلال السيوطي

الحمد لله الذي لا يقطع من Anfang: وصلم . . . وبعد فقد سئلت عن عدم اتمام الصغوف والشروع في صفّ قبل اتمام صف الح

Essojuți behandelt hier ausführlich den Satz, dass beim Beten die Reihen der Betenden vollständig und ohne Lücken sein sollen, bevor eine neue Reihe hinter sie tritt. Der Verfasser vervollständigt hiemit sein in diesem Sinne abgegebenes früheres Fetwä.

3589.

1) Pm. 407, 15, f. 84*-86b.

Format etc. und Schrist wie bei 2. - Titel sehlt, doch ist er zur Seite richtig angemerkt:

حسن التسليك في حكم التشبيك

Verfasser fehlt; ist ohne Zweisel:

السبوطي

الحمد لله وسلام ... قال البخاري :Anfang محجم باب التشبيك [تشبيك] الاصابع في المسجد وغيره

Essojūṭī behandelt hier die Frage, wie in der Moschee oder auch sonst beim Beten die Finger in einander gesteckt, d. h. die Hände gefaltet werden müssen. — Schluss: 'مالدواب يوم الخميس وادم يوم الجمعة والله اعلم' والدواب يوم الخميس وادم يوم الجمعة والله اعلم' والدواب يوم الخميس وادم يوم الجمعة والله اعلم'

HKh, III 4495 (der Titel nicht ganz richtig, die Erklärung falsch).

2) Lbg. 332, 6, f. 54b-55a.

Format etc. u. Sohrift wie bei 5. — Titel nach f.53ª unten مسابل فقهية تتعلق بدخول النساء الساجد Verfasser:

الحمد لله وسلام . . . أعلم انه يدوم Anfang: الحكم ما بقيت علته الى ان يستقبح دوامه الح الحكم ما بقيت علته الى ان يستقبح دوامه الح Ueber das Betreten der Bethäuser Seitens der Weiber, von Essojūţī. — Schluss: كالرمل والاضطباع في الطواف لاظهار الحلاوة

3590.

1) Pm. 407, 49, f. 252b-254a.

Format etc. und Schrift wie bei 47. - Titeluberschrift und Verfasser: مما سطر في الفناوي

٤٠٠ بذل العسجد لسؤال المسجد لجلال [الدين السيوطي]

قال . . . السيوطي السؤال في المسجد Anfang: مكروفة كرافة تنزيم واعطاء السايل فيم قربة النخ

Essojūti erörtert hier die Fragen, ob in der Moschee zu betteln erlaubt sei und ob man daselbst einem Bettler etwas geben dürfe? انك من قوم يوترون على انفسهم فما :Schluss انك من قوم يوترون على انفسهم فما تري في التقدم نقله عبد القادر الفاكهي في شرح البداية 'HKh, II 1761 (nicht ganz richtig).

Dasselbe Werkchen Spr. 1958, 14, f. 260. 261. 8vo , 19-21 Z. (Text; $11\frac{1}{2} \times 8^{cm}$).

مما يحتاج :Titel u.s. w. ebenso. Schluss الناس اليد لانه مجمعهم ولا بد لهم مند، انتهي

2) We. 1827, 4, f. 65b-73b.

Format etc. und Schrift wie bei 2). — Titelüborschrift sehlt; es steht bloss Σων da. — Verfasser sehlt; es ist Essojūtī.

Sammlung von Fragen über allerlei, die meistens sich auf eine Traditionsstelle beziehen, u. zum Theil in Versen abgefasst sind. Dieselbe beginnt so: مسئلة روي الطبراني [الطبري [الطبري الطبرية آدم عم الكبير . . . أن أول من رمي بالقوس العربية آدم عم رواة أبو يعلى في مسندة من "Schluss f. 73

3591. Spr. 1954.

حديث ابي عباس وسنده جيد والله تعالى اعلم

148 Bl. 8^{ve}, 21 Z. (21 × 15¹/₂; 15¹/₂ × 11^{cm}). — Zustand: wurmstichig, zum Theil von der Dinte zerfressen. — Papier: gelb, ziemlich dünn, etwas glatt. — Einband: Pappband mit Kattunrücken. — Titel u. Verfasser f.1^a:

هذا كتاب في تعظيم المساجد وفضلها لعلوان الحموي

Von der Hochhaltung und der Vortrefflichkeit der Moscheen, von Alawan † 986/1630 (No. 1935).

1 أب في المنع من دخول المساجد للاكل وتحوه المساجد للاكل وتحوه أب في فصل المساجد وفصل العظمين لها ولحرمتها مع Schlusswort f. 25°.

سيّما الموضع الذي تشاهد : *Schluss f. 25 نفيه الذي تشاهد الموضع الذي والله والله المام تمت الرسالة *

Schrift: gross, etwas steif, deutlich, vocallos; die Dinte hat manche Zeile zerfressen. — Abschrift im J. 1140 Çafar (1727) von بن محمد العالمية الشهير بالقحف عمر بن محمد العالمية الشهير بالقحف

3592. We. 1724.

Format etc. u. Schrift wie bei 3). - Titel f.120a:

ر" في رفع الغشاعن وقتى العصر والعشا

Verfasser nach HKh. und Lbg. 598, f. 7b:

زين العابدين بن ابراهيم المري ابن جيم الممري ابن جيم الحمد لله الذي ينصر الحق : Anfang f. 1200

ولو بعد حين . . . وبعد فهذه رسالة في وقتى العصر والعشا على مذهب الامام الاعظم الح

Abhandlung des Zein eddin (oder zein el'ābidin) ben ibrāhim ibn nogeim † 970/1562 (No. 2642), abgefasst im J. 952 Śa'bān (1545). Sie betrifft die beiden Abendzeiten und und deren Eintritt, nach den Lehrbestimmungen des Abū hanife, mit Hinsicht auf die in denselben abzuleistenden Gebete, und ist gegen solche gerichtet, die, ohne sich an deren genaue Innehaltung zu kehren, beten, was sogar bei manchen Hanesiten der Fall war.

وجب علينا اتباعه والعمل : *Schluss f. 129 به والافتداء والله سبحانه الموذيف للصواب الج HKb, III 6503.

3593.

Dasselbe Werk:

1) Spr. 1938, 2, f. 26b-29a.

8vo, c. 28 Z. (Text: 16¹/₄ × 10¹/₂cm). — Zustand: fleckig. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Titel u. Verf. fehlt. — Schrift: klein, gedrängt, etwas undentlich, vocallos.

F. 30^b Notiz über die Zeit des Gebets und den Wallfahrtsort قبر الست.

2) Lbg. 598, 4, f. 7b-10.

Format etc. u. Schrift wie bei 1. — Titel wie bei We. 1724, 7. Vorfasser: بزين بن جيم — Abschrift im J. 995 Gom. II (1587) und zwar, nach f. 15⁶ u. 16^a, von

3594. We. 1724.

Format etc. u. Schrift wie bei 3). — Titel u. Verf. f. 1054: تفعل في الصلاة للنافع النافع المنافع الاربع لابن تجيم على قواعد المذاهب الاربع لابن تجيم

الحمد لله رب العالمين والصلوة : Anfang f. 105 . . . وبعد فهله مقدمة لطيفة مشتبلة على ذكر الافعال التي تفعل في الصلاة الخ

Ueber die verschiedenen Dinge, auf die es beim Gebet ankommt, wie Reinheit, Richtung zur Ka'ba, Verbeugungen, Lesungen etc., nach den Auffassungen jeder der vier orthodoxen Sekten; von demselben Ibn nogeim.

وانما انفرد ابو حنيفة بشيء : Schluss f. 108 تمت من الواجبات وكذا الامام احمد كما قررناء تمت HKb. III 5976. 6122.

Dasselbe Werkchen Lbg. 598, 7, f.16-17.

Format etc. und Schrift wie bei 1.

3595. We. 1734. 1) f. 1-26.

122 Bl. 8^{ve}, 21 Z. (20¹/₂ × 14¹/₂; 14 × 8^{cm}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, ziemlich stark, wenig glatt. — Einband: der vordere Deckel Pappe, der hintere Leder. — Titel f. 1^a:

كتاب غاية المرام في شروط الماموم والامام Verfasser f. 1° und in der Unterschrift:

محمد بن احمد بن حمرة السامعي الشامعي

الحمد للد البائي وكل من : Anfang f. 1 على على على على على على على على الاعراد على المامة الح

Gemischter Commentar zu der Abhandlung des طعمد الرملي † c. 980/1572 über die Bedingungen und Verpflichtungen des Imams beim Gebet und derer, denen er vorbetet, von Mohammed ben ahmed ben ahmed ben hamze erramli, dem Sohne desselben, im Jahre 953 Çafar (1546) verfasst.

الحدث لله الذي جعل : Dieselbe beginnt so: الما بعد اللهان . . . الما بعد اللهان . . . الما بعد اللهان . . . الما بعد اللهان المدان العدان العدان العدان العدان فائي ذاكر ما يسره الله تعالى من شروط المامة الصلاة : und schliesst على المذهب أو رأي مرجوج الشخ فيصلوا فرادي وتستى الاعادة معمد أن حصر وسم الله الرحن الرحيم : Der Commentar beginnt f.1 الحمد المحالة والاسم مشتق من السهق وهو العلق . . الحمد لله الختياري المن الحمد لغة الثنا باللسان على الجميل الاختياري المن شمارة والا فلا باس أن يصلى أول الوقت جماعة مطروق والا فلا باس أن يصلى أول الوقت جماعة ما المعادق والا فلا باس أن يصلى أول الوقت جماعة المعادي المن المعادة المعادة المعادي المعادي المعادي والا فلا باس أن يصلى أول الوقت جماعة المعادي المعادي المعادي المعادي المعادي المعادي والا فلا باس أن يصلى أول الوقت جماعة المعادي المعا

Darauf fügt der Commentator einen Excurs hinzu, allerlei auf das Gebet bezügliche Notizen.

Endlich noch ein Lehrbrief des Ahmed, in welchem er sich günstig über den Commentar seines Sohnes ausspricht.

Schrift: ziemlich klein, gewandt, deutlich, vocallos. Grundtext roth. — Abschrift nach einer Handschrift, die von der Handschrift des Verfassers abgeschrieben war, im J. 1037 Sawwäl (1628). — F. 27. 28 leer.

3596. Lbg. 556.

1) f. 1-8: Türkisch,

2) f. 9 - 26

90 Bl. 8°°, 23 Z. (21 × 13¹/2; 13 × 6¹/₁ºm). — Zustand: gut.—Papier: gelb, glatt, zieml, stark.—Einband; Pappband mit Lederrücken. — Titel f. 9° und im Vorwort:

الشمعة في بيان ظهر الجمعة و المحمد المحمد المحمد المحمد المحمد المحمد المحمد المحمد المحمد المحمد المحمد بن على ابن غانم المقدسي نور الدين

الحمد للم الذي الموالمصلى : Anfang f. 9b بملازمة المصلي . . . وبعد فقد ورد على سؤال في الاربع التي بعد الجمعة تصلى الرخ

'Alī ben mohammed ben 'alī ibn gānim elmoqaddesī nūr eddīn, geb. 920/1514, gest. 1004/1695, beantwortet hier einige ihm in Betreff des sonntäglichen Nachmittagsgebetes vorgelegte Fragen; in Vorwort, 3 Kapiteln (f. 14b. 16b. 19a) und Schlusswort.

انا فتحنا لك فتحا مبينا : Schluss f. 26b في صلاة التطوع فمن فعل فلك حفظ فلك الالهام تحت

Schrift: Türkische Hand, klein, gefällig, vocallos. Ueberschriften roth. Text in rothen Linien. — Abschrift von کیمد ناصر الدین im J. 1165/1762. — Bl. 27. 28 leer. HKh. VI 14035.

3597. We. 1801.

62 Bl. 8vo, 21 Z. (20¹/₂ × 15; 18¹/₂ × 7¹/₂cm). — Zustand: im Ganzen gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Binband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel fehlt; doch steht f.1ⁿ in dem Inhaltsverzeichniss des Bandes:

عدة فتاري للشيخ محمود البيلوني

ما يقول السادة العلماء أيمة الدين رمّ : Anfang f.1 المعين في التلفظ بالنية هل ثبت عن النبي صعّم انه حين قام الي الصلاة قبل ال يكبر تكلم بلفظ النية فقال نبة اصلّى فرض هذه الصلاة الحاصرة الح

Beantwortung der Frage, oh Mohammed vor Beginn des Gebetes zu sagen gepflegt habe: "mit Absicht" bete ich etc., oder ob einer seiner Genossen so gesagt und er es bestätigt habe, oder ob Mohammed einem derselben so geboten oder ob einer von seinen rechtmässigen Nachfolgern oder Genossen oder deren Nachfolgern oder von den vier orthodoxen Imamen solchen Ausdruck beim Gebetanfang gebraucht hätten? Auf diese Frage sind hier Antworten aus verschiedenen Zeiten ertheilt, f. 1-3"; dann folgt f. 3ª unten bis 31ª ein ausführliches Gutachten in mehreren خصل; Anfang: الاول ان القائل نويب اصلى صلاة كذا وكذا أربع ركعات المز Es ist von حمد بن ابي بكر verfasst; der oben genannte Elbeiluni d.i. Mahmud ben mohammed ben moh. ben hasan nür eddin elhalebi † 1007/1500 ist nur der Sammler u. Herausgeber.

ويوفقنا لفهم الصواب واتباعد : "Schluss f. 31 المحال والمراب والكرم المول وهو حسبنا ونعم الوكيل (Schrift: kloine, science Gelehrtenhand, sclänfix dent-

Schrift: kloine, feine Gelehrtenhand, geläufig, deutlich, vocallos. Für das Wort فصل ist im Text Platz gelassen.—Abschrift im J. 996 Rab. II (1588), in 2 Tagen, von حمد فتح الله بن محمود البيلوني العقيلي الانصاري dem Sohn des Obigen, † 1942/1639.

3598. Lbg. 295.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel am oberen Rande verwischt; in dem Inhaltsverzeichniss S. 2:

الغصول المهمة في حصول المتمة Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله الذي اقام امر الدين باقامة : Anfang الصلوة . . . أما بعد فيقول . . . على بن سلطان الصلوة . . . المقارى الما رايت عامة الناس من الجهلاء بل انشر العلماء والفصلاء بل من يدعي المشخة الخ

والمخلصون على خطر عظيم : Schluss f. 82b • . . ورزقنا المقام الاسنى مع اللهي انعم الله عليهم • . . وحسى اولدك وفيقا ً

Abschrift im J. 1175 Cafar (1761).

3599. Lbg. 295.

Formatete, u. Schrift wie bei 1). - Titel überschrift f.477b;

البرهان الجلى العلى على من سمّى ملك من سمّى ملك من غير مسمّ بالوليّ

Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله الذي حكم وقصى : Anfang f. 477 . على بن وامر ونهى . . أما بعد فيقول . . . على بن سلطان محمد القارى قد رفع التي سؤال وجواب استجبت من حسن سؤال السايل العاقل الكامل المخ

Derselbe Schriftsteller polemisirt gegen einen Gelehrten, den er der gröbsten Unwissenheit in religiösen Dingen zeiht und der sich mit Unrecht zu den ارلياء الله Gottesfreunden und Frommen rechne. Demselben war die Frage zur Beantwortung vorgelegt, ob es zulässig sei, am Festtage (يوم العيد) während der Predigt des Imāms zu beten? worauf er eine hochmüthige Zurechtweisung ertheilte. Der Verfasser begleitet die Frage und die Antwort — welche beide im Text mitgetheilt werden — mit einem gemischten Commentar. Darauf allerdings habe er sich bei dem Fragsteller entschuldigt, aber ohne besonderen Erfolg. So sagt der Verfasser f. 484 in einem Anhange zu obiger Schrift, in welchem er in mehreren Punkten seinen Dünkel, seine Unwissenheit und beinah seine Ketzerei nachweist.

وحشرنا فى زمرة اتباعه واشياعه : "Schluss f. 489 نمونا فى زمرة اتباعه واشياعه : في المرسلين والحمد لله رب العالمين 'Abschrift im J. 1175 Du'lqa'da (1762).

3600. Lbg. 471.

Format (27 Z., Text: 15 × 71/2 cm) etc. und Schrift wie bei 3) (der Text in rothen Linien). — Titelüberschrift und Verfasser:

الفصل المعوّل في الصف الأول لعلى القاري الهروي

الحمد لله اولا وآخرا . . . أما بعد فيقول :Anfang . . على . . . على . . . القارى قد قال الله تعالى والصافات صفا اقسم بالملائكة الصاقين في مقام العبودية للقيام حق الربوبية الخ

Derselbe Verfasser handelt hier über die Qoränstelle 37, 1, unter Anführung vieler Traditionen, und über den der Vorderreihe der Betenden beigelegten Vorzug.

واللحوق بالرفيف الاعلى من : Schluss f. 36° النبيين والصديق والشهداء والصالحين وسلام على المرسلين والحمد لله الخ

Dasselbe Werk in:

Lbg. 295, 19, f. 84-87^a.
 Papier: röthlich. - Abschr. i.J. 1175 Cafar (1761).

Lbg. 302, 2, f. 7—10.
 Am Rande einige längere Noten.

3601. Lbg. 295.

Format etc. und Schrift wie bei 1) .- Titelüberschrift:

شفاء السالك في إرسال مالك Vorfasser s, Anfang.

المحدد لله مالك رقاب الامم ... : Anfang f. 127b وبعد فيقول ... على بن سلطان محمد الهروي قد وقعت مباحثة بيني وبين بعض الفصلاء الح

Derselbe Schriftsteller unternimmt hier eine Rechtfertigung des Imam Mülik, dessen Ansicht über die Haltung der Hände beim Gebet (und beim Niederfallen) von der des Abu hantfe und Essüfi'r abzuweichen scheint; nämlich nach diesen wird die Rechte auf die Linke oder auf den linken Unterarm gelegt, nach jenem aber lässt der Betende die Hände herunterhängen (ارسال الهدين).

فانهما انا تعارضا تساقطا : Schluss f. 128b فالتخبير والاباحظ بهما ترابطاً تمت

Ein Lobschreiben auf dieses Werk steht f. 127°, in einem grossen Kreise, roth eingefasst; von ومند بي عبد اللطيف بي مُكَيْنَة المالكي an den Verf. gerichtet im J. 1007 Rab. I (1598).

Abschrift vom J. 1175 Du'lqa'da (1762). — Bl. 129 leer. — HKh. IV 7591.

3602. Lbg. 471.

Format (31 Z.) (Text: 16 × 10°m) etc. und Schrift wie bei 2). — Titel fehlt; er ist etwa:

رسالة في أرسال اليدين Verfasser fehlt; s. Anfang.

قال العبد . . محمود بن احمد :Anfang الله ابن مسعود الحنفى . . . أما بعد حمد الله على الائه والصلوة على سيدنا . . فهذه مقدمة في عدم فساد الصلوة برفع البدين النخ

Erörterung der Frage, ob es zulässig sei, beim Niederbeugen (ركوع) während des Gebets und beim Emporheben des Hauptes dabei, die Hände zu erheben, oder ob dadurch das Gebet seine Wirkung verliere? ob in diesem Punkte die Hanesiten sich nach den Sassiiten richten dürsten oder nicht? Verfasst von Mahmud ben ahmed ben mas'ud elhaness.

وفى هذا القدر كفاية لمن انصف :Schluss ولم يعاند والله اعلم بالصواب الخ

Ein kurzer Anhang, f. 33° unten und 33° obere Hälfte, von einem Ungenannten, behandelt die Frage, ob das Beten hinter Jemandem, der die gesetzliche Reinheit nicht hat, die Wirkung des Gebets aufhebe, und gipfelt in dem Ausspruche Mohammeds: dass es auf den Vorbeter ankomme und dass das Gute oder Schlechte auf diesen zurückfalle. Anfang: Schlechte auf diesen zurückfalle. der Jehr

3603. Lbg. 809.

Format etc. u. Schrift wie bei 7). - Titelüberschrift:

ر" في تزيين العبارة لتحسين الاشارة

so such im Vorwort. - Verfasser:

على القارى

الحمد لله الذي هذا للتوحيد :Anfang: من القاري القاري القاري القاري القاري القاري القاري القاري المناه الله المناه
'Alī elqārī † 1014/1606 behandelt in dieser zu Mekka im J. 1007/1698 verfassten Schrift eine beim Beten — und zwar an der Stelle, wenn das Bekenntniss der Einheit Gottes abgelegt wird — in Betracht kommende Frage; welche Stellung dann vom Betenden anzunehmen sei? Auf Grund von Traditionen und andern Gewährskunden giebt er als Stellung das Ausstrecken des rechten Zeigefingers und Stützen der Arme auf den Schenkeln an. Unter المستحدة ist der Finger zu verstehen (f. 966 Mitte), der nach

dem Daumen kommt. Das Ausstrecken des Fingers als Hinweis auf das Einheitsbekenntniss. Schluss: حشرنا مع العلماء العاملين تحت العلمين العالمين والحمد لله رب العالمين والحمد لله رب العالمين

Dasselbe Werk: Lbg. 295, 20, f. 88-93.

Papier: braun. - Abschrift im J. 1175 Çafar (1761).

Bl. 94 lear.

3604. Lbg. 471.

Format etc. n. Schrift wie bei 6).-Titel überschrift u. Verf.: ذيل تريين العبارة لعلى القارى الهروي

الحمد لله الذي دل على الخير :Anfang وهدي . . . أما بعد فبعدا ما كتبت رسالة مشتملة على تحقيق مسئلة الاشارة بالمسجد الم

Ein Anhang des Verfassers zu seiner so eben besprochenen Abhandlung, betreffend die Aufhebung des Zeigefingers beim Aussprechen der Bekenntnissformel beim Gebet, die Einwürfe und Zweifel eines zeitgenössischen Gelehrten — welche f. 37°, 10 bis f. 37°, 1 vorgebracht werden — berichtigend.

وايوك والنظر الي خُلف الخَلف : Schluss f. 38b مع تحالفتهم للسلف هدانا الله واياكم الي الطريف المستقيم . . والحمد لله . . . وبلغنا المقام الاسني

Dass clb e Werkchen: Lbg. 295, 21, f. 95-98.

Titel f. 95 (u. auch im Inhaltsverzeichniss S. 2):
التهدين ذيل التريين على وجد التبيين

Text in Goldstrichen. — Abschr. im J. 1175 (2016).

3605. Lbg. 295.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). Papier grün. — Titelüberschrift f. 121b:

> الاستدعاء في الاستسقاء Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله الذي اخرجنا : Anfang f. 121b من طلمة العدم الي نور الوجود . . . أما بعد فيقول . . على بن سلطان محمد القاري، لما رايت كثيرا من الفقهاء اضطرب عملهم في الاستسقاء الخ

Das Verfahren, wie bei dürrer Zeit die Gebete um Regen abzuhalten sind, ist nicht überall dasselbe. 'All ben sultan mohammed elqari sucht also darzustellen, wie es früher damit gehalten sei und bringt eine Menge Berichte, wie Mohammed in solchen Fällen gebetet habe, zusammen. Das Ganze wird mit einem langen Gebete geschlossen.

وارزقنا شفاعتهم واحشرنا معهم : Schluss f.125b وارزقنا شفاعتهم واحشرنا معهم الرحم الراحمين سجان ربك رت العوق عما يصفون وسلام على المرسلين والحمد لله رب العالمين Abachrift im J.1175 Dū'lqa'da (1762). — F.126 leer.

3606. Lbg. 295.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). Papier grün. — Titelüberschrift:

صِلات الجوائز في صَلاة الجنائز Verfasser feblt. Es ist:

على بن سلطان الحمد القاري

الحمد للد الذي جعل الارص: "Anfang f.130 عن كلها مسجدا وتلهورا . . . وبعد ققد سئلت عن اجازة صلوة الجنازة في المسجد الحرام من غير كراهة لتخصيص هذا المقام الخ

Derselbe Verf. erörtert hier ausführlich den Satz, dass es zulässig sei, in der heiligen Moschee in Mekka das Leichengebet abzuhalten, als nicht gegen die Heiligkeit des Ortes verstossend; als Antwort auf eine darauf bezügliche Anfrage.

وتشييع الجنازة لا سيّما : Schluss f. 135 المثلة في الازمنة المحارة والله اعلم بالمقاصد الحسنة . . . اسئله ان يوفقنى لمرضاته . . . ويرحمنى وسائر المومنين . . . وسلام على المرسلين والحمد لله رب العالمين

Abschrift im J. 1175 Rab. I (1761). F. 133 zweimal gezählt, jetzt 133^a u. 133^a.

3607. Lbg. 1045. 6) f. 61-135.

8vo, 21(-23) Z.(21×15; 15×10^{cm}). — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: gelb, stark, zieml. glatt. — Titel f.61°: كا المسايل الواضحة في الاستعادة بالله تعلق المسايل والفاحة وما يتعلق بالحمد والشكر والنباء والمدح من المباحث والحجيج والوجوة والمسايل

Der Titel ebenso — bis Kolall — im Vorwort f. 62^a. — Verfasser f. 61^a und noch ausführlicher im Anfang.

حمدا لله على كل حال وشكرا : Anfang f. 61b.
له ... أما بعد فيقول ... لحمد بن الشيخ شمس الدين محمد بن الشيخ زين الدين ابي الفصل عبد الرحمن الشهير نسبه بابن عميرة الطهرائي الصيرى ثم العسقلاني النعماني القرشي الكناني الشافعي ... أن اكثر الناس لم تتم لهم صلاة على الصحة بسبب أن منهم من لا يتمذهب الخ

Die verschiedenen Weisen, wie beim Beten und Ablesen der 1. Sura betreffs der Anwendung der Formeln des Bismilläh, des Dankes und des Abscheues gegen Unheiliges verfahren wird, indem sie z. B. laut oder leise, zum Theil überhaupt nicht, hergesagt werden, will Ahmed ben mohammed ben abd errahman ettahrai eccabri ibn omeire hier gründlich prüfen und richtig stellen. Er behandelt f. 62° sülsen, 89° ührend, 121° sülsen, 89° ührende bei ein Beten Beten Beten behandelt

Schluss f. 134 mit Anführung der ersten Sura; darauf: وقد تمت المسايل المتعلقة بما اشرنا المتعلقة الله وسلم . . . ورضى الله الله الكتاب . . . وصلى الله وسلم . . . ورضى الله تعالى عن التابعين . . . وعن والدينا ومشايخنا الح

Schrift: ziemlich gross, deutlich, vocallos. - Autograph vom J. 1015/1006 (1105 1003).

F. 136—141 (221/2×16; 191/2×13cm) sind zusammenhängende Blätter aus einem astronomischen Werke (wahrscheinlich dessen Schluss) und enthalten Tabellen; zuerst f. 136 und 137 die 6. bis 9. der تعاول الاتعالات وعروضها 137 die 6. bis 9. der جدول اطوال البلاد وعروضها 141° للماء علاء الدين ابن الشاطر واتحرافها رصد الامام علاء الدين ابن الشاطر

3608. Lbg. 1045.

4to, 24 Z. (22×16; 16¹/₂×13^{cm}). — Zustand: in der oberen Hälfte wasserfleckig; etwas wurmstichig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Titel und Verfasser f. 291^a:

هذا الرسالة السابعة المسايل البهية الزكية على المسايل الاثنى عشرية للشرنيلالي الحنفى

(Verfasser ausführlicher im Anfang.)

الحمد للم الذي تفصل : Anfang f. 291b بالاحسان على جميع البرية وخص علماء الملة الحنفية بالهبات اللدنية . . وبعد فيقول . . . حسن الوفائي الشرنبلالي . . . ان المسايل المشهورة بالاثنى عشرية تصويرها مقدر طاهر بالشروح الح

Der Titel dieser 7. Abhandlung steht so auch im Vorwort, nur fehlt daselbst das Wort المسايد in der 2. Hälfte desselben. Zu den unter der Benennung "die Zwölferfragen" in den Riwäjät bekannten, die Vergeblichkeit und Nichtigkeit des Gebetes (قلطان الصلاة المعام والمعام المعام المعام المعام المعام المعام المعام والمعام المعام والمعام المعام المعام والمعام المعام ا

وقد يفتح الله تعالى من فصله : *Schluss f. 299 بما يزيد على ذلك نساله التوثيق والقبول لما يرصيه' Das Werkchen ist im J. 1000/1650 vollendet.

Schrift: gross, rundlich, etwas gedrängt, vocallos. Die Stichwörter farbig, aber ziemlich verblasst. — Abschrift c. 1200 1785. — F. 300 leer.

3609. Lbg. 891.

 8vo , 21Z. $(21^{1}/_{2}\times14^{3}/_{4}; 14\times7^{1}/_{2}^{em})$. — Zustand: zieml. gut. — Papier: gelb, glatt, zieml. dünn. — Titelu. Verf. f. 20^{n} :

سعادة اهل الاسلام بالمصانحة عقب الصلاة والسلام لحسن الشرنبلالي الحنفي (Titel chenso in der Vorrede.)

الحمن للم المنعم بالايجاد : Anfang f. 20b . . . هذه نبذة . . . هذه نبذة يسيرة في تحرير الكلام على سنذ المصافحة الح

Ueber das Händegeben nach dem Gebet in der Gemeinde und über Grüssen überhaupt, (auch am Grabe), u. dgl., von dem selben Verf.

فيقول مخاطبا لحضرة الصطفى صعم: Schluss f.41b. فلان بن فلان يصلى ويسلم عليك باسيدي . . والتابعين باحسان على الدوام وهذا آخر ما اردنا جمعه ولنعم الاتام

Das Werk vollendet im J. 1049/1639, ins Reine gebracht im J. 1050 Gom. I (1640).

Schrift: ziemlich klein, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1150/1737.

3610. Glas, 181.

8°°, 20 Z. (21¹/2 × 15¹/2; 15 × 9¹/2°m). — Zustand: lose Lage und Blätter. — Papier: gelb, glatt, dünn. — Einband: fehlt. — Titel und Verfasser f. 116°a;

ر" النور الساطع في نفى الحرج على الجامع الحديم بن احمد بن عواض

الحمد لله الذي يسر : Anfang f. 116b; يسر وخفف . . . وبعد فانه قد اختلف في الجمع بين الصلوتين تقديما وتاخيرا لغير عذر الرخ

Erörterung der Frage, ob man willkürlich, ohne hinreichenden Grund wie Reise, Krankheit, die Gebetszeiten verlegen oder zwei Gebetszeiten zusammen abmachen dürfe, von Jahjā ben ahmed ben awwād, um 1070/1659. [Er citirt f.116° den النصور بالله القسم بن محمد † 1029 Rab. I (1620) u. seinen Sohn محمد † 1054 Rag. (1644).]

أن التوقيت سنة مؤكدة : Schluss f. 122b وأن الجمع والتاخير بلى تهاون جائز كما حكمت بذلك الادلة المؤيدة وصلى الله الخ

Schrift: jemenisch, zieml. klein, gefällig, vocallos; diakritische Punkte fehlen bisweilen. Stichwörter roth; der Text in rothen Linien. — Abschrift i. J. 1079 Gom. I (1668) von على بن ناصر بن حاثم بن سعيد الحسنى الانسى

Bl. 123—126 enthalten ein Gedicht des الرئخشري, dessen Anfang f. 123° (Ṭawil): اياطالب الدنيا ويا تارك الاخري ستعلم بعد اليوم ايهما احرَى HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

F.125^b ein astronomisches Gedicht (Motaqārib, auf مُ) und 126^{a, b} (zum Theil queer über die Seite) ein Schreiben des الحسن بن احمد الجلال an den Imām المتوكل على الله.

3611. Pm. 511. 5) f. 775-805.

Format etc. und Schrift wie bei 4). - Titel fehlt. Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله رب العالمين . . . وبعد Anfang: الحمد العالمين فيقول الاقل الانل المحمد باقر بن المحمد الكمل عفى عنهما في الخي ان من يقول بصحة عبادة الجاهل ان كان يقول انه مكلف بما حصل له طنه الح

Moßammed baqir ben moßammed akmal um 1100/1688 behandelt hier die Frage, ob der Gottesdienst desjenigen, der die dazu gehörigen Förmlichkeiten nicht recht kennt, richtig und giltig sei, oder nicht?

على أن الاحتياط حسن : Schluss f. 80° واحتياط على كل حال لو علم أنه احتياط والله تعالى هو العالم باحكامه ورسوله وخلفائه

3612. Mq. 146.

Format etc. u. Schrift wie bei 45). - Titel u. Verf. f. 595a:

رفع الاشتباه عن مسئلة المحاذاه لحسن بن محمود المقدسي اللدي

احمد الله الذي من : Anfang f. 595⁶ . . . الما بعد فلما من الله على بها من ساقنى بعد ما شاقنى الخ

Hasan ben mahmūd elmoqaddesī elladī um 1100/1688 behandelt hier die Frage über die Außtellung der Männer u. Frauen in Reihen beim Gebet und widmet die Schrift dem أو الموادق الشهير بقرة جلبي زادة † 1063/1658, bei dem er Vorlesungen gehört. Er geht von einem Text eines Rechtsbuches aus oder auch von dessen Commentar und knüpft daran Betrachtungen. Zuerst f. 596°: قال المعنف ريصة النساء انتهي يقول العبد الرجال ثم الصبيان ثم النساء انتهي يقول العبد الصعيف . . . لم ينبه على صفة الخناثي الخ

فى نفس: Das Vorhandene schliesst f. 604b: فى نفس (خسرة الشهوة وقوله فقدّره بعصهم بسبع) حدّ الشهوة وقوله فقدّره بعصهم بسبع، (5, f. 182a, 11.) Das Uebrige fehlt.

Autograph des Versassers, wie bei 44).

3613.

Dasselbe Werk ist enthalten in:

1) Mq. 115, 5, f. 172-189.

 8vo , 19 Z. $(21^{1}/2 \times 15^{1}/2; 14 \times 8^{cm})$. — Zustand: im Ganzen gut (ausser 174ⁿ, 186^h, 187^a). — Titel und Verfasser fehlt.

يوسف بن يعقوب بن اسحق بن :"Schluss f.189 ابراهيم وامتالهما كثير شهير وليكن هذا آخر ما اردفا ايراده . . . انفذنا الله من الخطل . . . غير علام الغيوب

Worauf der Verfasser noch eine Notiz in Betreff des Verfassers der الهداية giebt und für sich um Nachsicht bittet,

2) Mq. 145, 41, f. 367-375.

4¹⁰, 19 Z. (22×15¹/₂; 14×8^{cm}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Scheint Unreinschrift; Vieles ausgestrichen, Anderes am Rande.

Der Schluss fehlt; zuletzt vorhanden:

ويلزم من رجوده الوجود ومن عدمه العدم

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, gewandt,
vocallos. Auf 367 folgt 369.

Mq. 117, f. 5—10 handelt über die Aufstellung beim Beten hinter dem Imam (wol aus einem juristischen Werke, Kapitel Gebet).

3614. Pm. 505.

Format etc. und Schrift wie bei 4). - Titel fehlt; nach dem Vorwort:

الرسالة السنية في جوابات المسائل الرسالة المستستانية

Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله الهادي الي الرشاد :Anfang والداعي الي السداد . . . وبعد فيقول الفقير . . . عبد الله بن صالح الجراني . . . هذه رسالة وجيزة ومقالة غريزة مشتملة على بعص المسائل الدينية سالني بها الاخ الابجد . . . احمد ابن علال البوري الخ

giebt in dieser Abhandlung, welche im J. 1132 Gom. I (1720) verfasst ist, Antwort auf 35 Fragen, welche fast alle sich auf das Gebet beziehen und in seinem Commentar zu der قفحة الهمانية ورشحة النهاية ورشحة النه

المسئلة الرلي هل تكفى النية عند : «Zuerst f. 77 المسئلة الرلي هل تكفى النية عند المستحب ام لا المصمضة والاستنشاف او غسل اليدين المستحب ام لا والاقرب عدم الاجزاء ولتحقيف : Schluss f. 80 الجالة الجالة في هذه الجالة المحالة في هذه الجالة المحالة ال

3615. Pm. 505.

Format etc. und Schrift wie bei 4), - Titel fehlt; s. nachher. - Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله الذي امر بالنفقة في الدين Anfang: المعنى لمن جهل . . وبعد فيقول الفقير الي الغنى عبد الله بن صالح الحرائي . . . هذه يا اخوانى مسائل مهمة من امور الدين سالني بها الاني . . . الشيخ اسمعيل الخ

Derselbe Verf. beantwortet hier 109 Fragen hauptsächlich aus dem Gebiet der praktischen Theologie, welche sein Freund Ismā'il an ihn gerichtet mit der Bitte, die Antwort zwischen die Zeilen der Fragsätze zu schreiben. Ihr Titel ist: كالليعة الخليلة (الحلية الخلية الخ

المسئلة الاولي هل الحديد طاهر ام: «Zuerst f. 81 المحديد طاهر ام: الطايفة المحقة المحدد القول طاهرا بلا اشكال اجماعا من الطايفة المحقة المح منهم الشيخ في الخلاف والمرتضى : Schluss والله الهادي، وهذه تتمة مسائل الاخ المح Verfasst im J. 1132 Ramadan (1720).

3616. Pm. 505.

Format etc. und Schrift wie bei 4). - Titel fehlt, s. unten. Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله الهادي الى الرشاد والداعي: Anfang الى السداد . . وبعد فيقول خادم علوم الدين . . . عبد الله بن صالح الجرانى هذه يا اخوانى رسالة وجيزة ومقالة غريزة . . . في جوابات سب عشرة مسئلة مينية مفصلة الخ

Derselbe Verf. erörtert hier, auf Wunsch eines Freundes, des ملا محمد حسين الكازروني, 16 von jenem aufgestellte Fragen aus verschiedenen Gebieten. Zuerst f. 101^b:

المسئلة الاولي؛ اذا كان لرجل طعام من سلم فلما حل الاجل تقاصاء فقال ليس عندي طعام الرح

Er nennt die Abhandlung: السائل الكازرونية في بعض المسائل الكازرونية

حققناه في كتاب من لا يحصره : Schluss f.111* النبيه في شرح كتاب من لا يحصره الفقيه والله الهادي

Daran schliesst sich noch ein Schlusswort كالمالة, in welchem der Verf. dem obigen Fragsteller eine Lehrerlaubniss über diese Abhandlung und andere seiner Schriften ertheilt.

Verfasst im J. 1133 Cafar (1720).

3617. Pm. 505.

4'0, 23 Z. (17'/2 × 10°m). — Zustand: ziemlich gut, am Rande ausgebessert. — Papier: gelb, stark, glatt. — Titel fehlt. Verfasser fehlt; es ist:

عبد الله بن صالح الجراني

Anfang fehlt, 1 Blatt. Das Vorhandene beginnt f. 8°, 1: مخصوص النبي صلى الله عليه وأله وامام الايمة عم فهو منصوص النخ

Derselbe Verf. beantwortet hier 12 Fragen, die sich auf die Religion oder auf sociales Verhalten beziehen, auf Grund des Qorān oder der Tradition. — Die zuerst vorkommende Frage ist die dritte, f. 8a, Z.15: المالة الثالثة والحسن وهي ان البلاء اذا نبل عمم المسيء والحسن

وهي ان لو استطاع رجل الحم : Die 12. f. 10: تم بادر واجتهد ولم يوفق . . فهل يسقط عنه الغرص فيهما او في احدهما او لا

وان كان القطع بالفتري محمل نظر والله اعلم : Schluss

Verfasst im J. 1135 Śawwāl (1723). — Der Verf. erwähnt f. 8° seine 2 Abhandlungen über den Freitag: الرسالة القامعة للبدعة في ترك صلوة الجمعة من عين المانع من الجعة und يالمانع من الجعة من عين المانع من الجعة erichtet gegen die Ansichten des الفاصل الهندى.

Schrift: Persischer Zug, ziemlich gross, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. — Nach f. 8 fehlt 1 Blatt.

3618. Pm. 505.

Format etc. und Schrift wie bei 4). Der Seitenrand von f. 145 ausgebessert. — Titel fehlt: s. unten. Verfasser fehlt: s. Anfang.

الحمد لله الذي اوضح معالم الدين : Anfang لعبادة . . . وبعد فيقول . . . عبد الله بن صالح الجرادي هذه جملة من المسائل سالني بها الاخ . . . ناصر بن عبد المحسن . . . طالبا منى الفتيا فيها الخ

Derselbe beantwortet hier 15 verschiedene Fragen, die Nägir ben 'abd elmohassin an ihn gerichtet, aus den Gebieten der Theologie und des Rechts. Der Titel ist f. 1436:

المسائل الناصرية في بعض المسائل الضرورية

الله الميت عينية او حكمية The 1. Frage: المرابعة المرابع

قد ضبطنا الكلام في ذلك : *Schluss f. 146 في شرح الفقية فمن اراده فيرجع اليه فالله الهادي؛ Verfasst im J. 1135 Dū'lqa'da (1728).

3619. Pm. 505. 8) f. 24^a-40^a.

Format etc. u. Schrift wie bei 4). — Titel fehlt. Verfasser fehlt; es ist:

عبد الله بن صالح الجراني

اما بعد حمد الله رب العالمين . . . فما :Anfang سالتعنه ايها السيد الاعظم . . . اما س الأولى وفي فيمن حصر طريف المسلمين وعمل فيها سردابا او حوضا او غير ذلك الخ 40* Derselbe Verf. beantwortet hier 32 Fragen, meistens der praktischen Theologie angehörig.

التبرع المحص اما معد فليس لد . Schluss f. 39 من المعد فليس لد . في المحاب والله اعلم وهذا ما جرى بد القلم المح

Daran schliesst sich dann noch, ebenfalls auf Wunsch verfasst, eine Hochzeitspredigt خطبة نكاح (Anfang f. 39° unten:
الحمد لله الذي شرع ما طاب من النكاح الح)
عروة الدين من الانفصام وصارمه من الانتلام الكلم،
بمحمد واله ... وبالصلوة والسلام عليهم تختم الكلام،

Autograph. — Die Predigt ist vocalisirt.

Pm. 505, 30, f. 151^b, ohne Ueberschrift, enthält den Anfang des Werkes (= f.24^a Mitte bis 24^b, 8).

3620. Lbg. 444.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titel fehlt. Verfasser: s. Anfang.

لله الذي جعل العلماء ورثة : Anfang f. 104b الأنبياء حمد لا يحيط به الحدّ . . . وبعد فيقول . . . فحمد بن مصطفى الأوداني . . . لما رايت مؤذنا مغنيا ومبتدعا ومقرئ التسبيحات الخ

3621. Lbg. 1045.

410, 21 Z. (22×16; 16×91/2°11). — Zustand: ziemlich gnt. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Titel f. 278": رسالة لطيفة اشتملت على تحقيقات شيفة حقّ لها- رسالة لطيفة الشتملت على تحقيقات شيفة حقّ لها- التاليف القاطع في ردّ الحواب الضائع التحامي السيف القاطع في ردّ الحواب الضائع الاحتمام Verfasser 1. 278" (ans neuester Zoit):

عمر بن على بن رفاعي بن على

الحد لله الذي هدانا سبل السلام : Anfang f. 279 وبعد فقد رفع سؤال لبعض الناس متعلف بشأن الجعد الإ

'Omar ben 'alī ben rifā'ī ben 'alī, um 1240/1824, behandelt hier eine die Freitagsfeier betreffende Frage. Nämlich wegen Bürgerstreit in einer Stadt baut sich die eine Partei ein neues Bethaus; dann vertragen sich die beiden Parteien: ist nun in dem neuen Bethaus die Feier zulässig oder nur im alten? Letzteres. — Schluss f. 287b: الحال في جبيع الأحوال: في حبيع الأحوال: في جبيع الأحوال: في جبيع الأحوال: في جبيع الأحوال: في جبيع الأحوال: في حبيع
F. 278b enthält 2 kurze Lobschreiben über die Abhandlung.

Schrift: gross, dick, vocallos, etwas undeutlich. — Autograph, um 1940/1824.

F. 287^b unten u. 288^a enthalten einen Nachtrag zu obiger Frage, von ders. Hand. F. 288^b—290 leer.

3622. Mo. 301.

20 Bl. 8vo, 21 Z. $(20^{1}/_{2} \times 12^{3}/_{4}; 14 \times 6^{1}/_{3}$ cm). — Zu-

stand: gut. — Papier: strohgelb, dünn, glatt. — Einband: Pappband. — Titel fehlt. Er ist etwa:

الحمد لله رب العالمين والصلوة : Anfang f. 14: المرحوم . . . وبعد فيقول . . . عبد الله ابن المرحوم امين الغتوي عتمان لما استشكل بعض الاخوان ما وقع في عبارة الملتقى عند حدث سجود السهو الخ

'Abdallāh ben 'otmān (vielleicht der in No. 864 vorkommende), wol um المائية, behandelt hier die richtige Auffassung der Stelle im المائية, an welcher die Rede ist von dem "Gebet in Folge eines ungehörig und mangelhaft verrichteten Gebetes". — Beginnt: قال في المائية وسلام من وجب عليه سجود السهو بخرجة عن الصلوة موقوفاً عند البي حنيفة وابي يوسف المخ لا على الشائية وعلى كل حال لا يخلو : Schluss f. 10 كلام صدر الشريعة عن الاختلال والله اعلم حقايف الاحوال كلام صدر الشريعة عن الاختلال والله اعلم حقايف الاحوال

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein, gefällig, vocallos. Der Grundtext roth überstrichen. — Abschrift vom J. 1204 Ragab (1790).

3623. Mo. 35.

8°, 17 Z. (Text: 10¹/2 × 5³/4°m). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, stark, glatt. — Titel fehlt. — Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله الذي هدانا لطريف معرفته :Anfang . . . أما بعد فلا نعمة الله تعالى على عباده اعظم من الايمان . . . فيقول العبد الفقير . . . خضر بن فيأزى غفر الله فنوبه . . . السنة لغة الطريقة والعادة واصطلاحا في العبادات النافلة وفي الادلة ما صدر عن الرسول الخ

Hidr ben nijāzī behandelt hier ausführlich die Satzung des Frühgebetes (سنة صلاة الفحر), und hat dazu mehrere angesehene Werke benutzt, die er mit gewissen Siglen (welche im Vorworte erklärt sind) bezeichnet.

اوصله الله تعالى الى عليا المدارج :Schluss . . . على ما يقتضيه المارب تحمد الله اولا وآخرا . . . وعلى آله واصحابه اجمعين ونصلي على سيد الكونين . . . وعلى آله واصحابه اجمعين و

Schrift: kleine Türkische Hand, deutlich, vocallos. Mit rothen Strichen eingerahmt. — Abschrift c. 1000/1550. Zu Ansang am Rande Glossen.

3624. Lbg. 976.

105 Bl. 8vo, 15 Z. $(17^4/2 \times 12^3/4; 13 \times 9^{cm})$. — Zustand: wasserfleckig; Anfangs ausgebessert. — Papier; gelb, dick, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel f. 1^a (und ebenso in der Vorrede):

ك" الايذان بفتح اسرار التشهّد والاذان Verfasser feldt.

الحمد لله الملك الديان الذي الذي الملك الملك المراكب

Dies Werk handelt in 2 uber den Ruf zum Gebet und die Einheits-Bekenntnissformel, auf Grund von Traditionen; nebst Betrachtungen über die darin liegenden Geheimnisse.

فيما يحتاج اليه من الاحاديث الواردة فيهما 1 اصل.1 في استجلاء المعانى مما فيهما من الاسرار المحتجبة 8 اصل. 2 بغرائب الاستار من اشقة الاتوار الباهرة لنوافذ الابصار

Schluss f. 19^a: الجليل القدر الجليل العبيد بمعنى الجليل القدر العطا والله تعالى الموقف للصواب وهذا ما تيسر من الكلام على بعض الاسرار العظيمة المنطوية تمت Schrift: klein, gofällig, vocallos. Ueberschriften roth. Bl. 19 ergänzt. — Abschrift c. 1000/1591.

We, 1807, 10, f. 149b. 150a handelt vom Ruf zum Gebet (الذان) und dem Gebet als Weg zu Gott in verschiedenen Stufen; von محمود ابن الشيخ لمخر الدين

3625. Pet. 483.

8^{ve}, 24 Z. (16¹/₂ × 9¹/₂cm). — Zustand: nicht ganz sauber; der Rand ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: zusammen mit anderen Abhandlungen in einem rothen Lederband. — Titelüberschrift;

في علمة وجوب خمس صلوات في خمس مواقبت؛

وهي ما روي الحسين بن ابي العلام عن :Anfang ابي عبد الله عم انه قلل لما هبط آدم عم من الجنّة الح

Ueber den Grund der Nothwendigkeit, 5 mal zu verschiedenen Zeiten zu beten. Als nämlich Adam aus dem Paradies vertrieben, hatte er ein schwarzes Maal im Gesicht, das er durch Gebet auf den Nacken, beim 4. Male auf die Beine, beim 5. Male ganz fortschaffte. Nebst ein Paar Sätzen püfischer Freundschaftszusicherung und Verbrüderung.

Die Schrift, etwas vocalisirt, so wie bei f. 166-206.

Pet. 99, f. 1^a ein Abschnitt über die 5 Gebetszeiten, in enger Schrift.

3626. Lbg. 1019. 4) f. 206-284.

8vo, 17 Z. (18 × 13; 12¹/₂ × 9^{cm}). — Zustand: ganz wasserfleckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Titel und Verfasser fehlt.

الحمد لله الذي عصم أولياء « Anfang f. 20 : وبعد فان الله عز وجل قال قل للمومنين يغضوا من ابصارهم الن

Eine erbauliche Schrift, namentlich gegen den Verkehr und die Liebe zu jungen Knaben (مردان) gerichtet und als Mittel dagegen das Gebet (الذكر والعملاة) empfehlend.

واشغلني بك عن سواك واجعل : "Schluss f. 28 خيار ايام يوم لقائك ' فهذا آخر ما حصرني من هذه الرسالة . . . وان راي عيبا فينبغي عليد ستره والله اعلم'

Schrift: klein, gefällig, fast vocallos; völlig vergilbt und an manchen Stellen fast zur Unlesbarkeit verwischt.

— Abschrift vom J. 779 Gom. I (1377) von حمد بن أبي بكر بن جميى بن عبد القادر بن أبي للراجي

3627.

1) Spr. 1958, 4, f. 80b-90.

Format etc. und Schrift wie bei 1. - Titel und Verfasser fehlt.

الحدلله والصلاة والسلام . . . قال الله: Anfang f.80b الحدلله والصلاة والسلام . . . قال الله علام اي من بعد الانبياء

Im Anschluss an Sura 19, 60 wird hier die Nothwendigkeit des Gebetes und die Folge der Ausübung und Unterlassung desselben behandelt.

من النار : "Schluss fehlt; zuletzt f. 90 والنفاق، مر عيسي عم على شاطئ الحر فراي طيرًا،

Lbg. 322, 2, f. 7 ein Gedicht des التمرتاشي † 1004/₁₅₉₅ (16 Verse, Kāmil, auf الكافر), wie die Unterlassung des Gebetes zu bestrafen sei.

2) We. 1785, 14, f. 105.

 8vo , 16 Z. $(20 \times 14^{1/2}; 13 \times 8^{\text{em}})$. — Zustand: fleckig. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt.

Schlussblatt einer Schrift über praktische Theologie; dieselbe hat die Eintheilung in Kapitel gehabt, welche bestehen in Frage und Antwort.

Das letzte Kapitel beginnt f. 105°, 2 80: باب في الرقايق والمنتورات مسئلة هذا الانقطاع التي الله تعالى في برية معتزل عن الناس افصل أم الاقامة في البلد بسبب الجماعة٬

حوالي القبر ام لا أجاب رق : Schluss f. 105b هذا مشهور في كتب الرقايق والله اعلم وهذا آخر ما يشره الله تعالى من ترتيبه وجمعه والحدد لله وحده النخ

3628.

1) Mq. 146, 43, f. 572—581.

4to, 13 Z. $(22 \times 15^{1/2}; 14 \times 7^{1/3}$ cm). — Zustand: die obere Hälfte bis 578 wasserfleckig. — Papier: gelb, glatt, stark. — Titel fehlt.

Schluss einer Abhandlung (wie es scheint), in welcher vom Gebet gehandelt wird, und zwar hier von جدة السهر (einzelne Fälle desselben aufgeführt), woran sich f. 573° verschiedene auf Gebet bezügliche Fragen schliessen u. besonders ausführlich allerlei in Betreff der äusserlichen Ableistung des Gebetes aufsteigende Zweifel behandelt werden. Dieser Abschnitt beginnt: مسائيل شنى الصلوات سنة مسخبة يعنى في القعدة الخيرة وقال الشافعي فرص حتى تفسد صلوته الح

وان كان بعد خروجه فالظاهر Schluss f. 581: الله لم يتركهما فلا يلتفت بالشاف عمل بظاهر الحال' تم Schrift: gross, dick, deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. Text in rothen Linien. — Abschrift c. 1100/1888.

Pet. 693, 7, f. 52 behandelt allerlei auf Almosen, Gebet u. s. w. bezügliche Fragen.

2) Spr. 1962, 25, f. 179—186.

 8re , 15 Z. (Text: 12×10^{cm}). — Zustand: unsauber und fleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark.

Bruchstück ohne Anfang und Ende. Es handelt über das Gebet und zwar so, dass auf eine Anzahl von Fragen, die zu Anfang eines Abschnittes aufgeworfen werden, die Antworten der Reihe nach gegeben werden; aus einem Werke, das in معنف eingetheilt ist. Die Antworten beginnen entweder: الحواب عن في المناف المعنف قال Das znerst Vorhandene: الصلاة مأدبة في الارض ويقال هي نور من الله المها النمان في الصلاة سقيل لم أمرنا بالجهر 184° وسنة النبين مثيل النسبيج في الركوع والسجود والسجود وسنة النبين مثيل النسبيج في الركوع والسجود

Schrift: gross, dick, flüchtig u. schlecht, vocallos. — Abschrift c. 1100/1688.

3629.

Ueber die Richtung beim Gebet Pet. 684, 64^b. – Ueber Vorbeter u. Zuhörer Pm. 89, S. 85. We. 1742, 139^a. – Ueber التكبير WE. 154, 8^b. Ueber التسبيح المواه الحوف السبيح (السبيح السبيح الوف الحوف السبود السبود السبود السبود السام المواه الحوف المال

3630.

Von den in diesen Abschnitt gehörenden Werken seien folgende erwähnt:

- ٧٥٣ كشف المغطّى في فضل الصلوق الوسطي (1 عبد المؤمن بن خلف الدمياطي شرف الداين + 705/1805.
- حمد بن محمد von منظومة في الصلوة الوسطي (2) ألا المصل أ 890/1486.
- von اللفظ الموطا في بيان الصلوق الوسطي (8) المفط الكرمي أو 1088/1624 und von demselben: ازهار الغلاق ق آية قصر الصلاة
- عبد الكريم بن von فصل صلوق التسبيح (4 معبد الكريم بن von منصور السمعاني ألم
- زيد بن الحسن الكندي ابو اليمن von السحة (5) + 618/1216
- (6) التصحيح لصلوة التسبيح (von التصحيح لصلوة التسبيح (1 + 911/1506)
- تقى الدين von نور المصابيح في صلوة التراويج (7 السبكي مراويج ألسبكي
- . von dems طليعة الفتح والنصر في صلوة الخوف والقصر (8
- 9) الرغائب بالنهي عن صلوة الرغائب von كخفة المحبطري ألم von المحبطري ألم المحبطري ألم المحبط
- von dems. البرى اللموع لكشف الحديث الموضوع (10
- عبد العزيز von الترغيب عن صلوة الرغائب (11) عبد السلام المسلام السلام
- المجاورة ابطال الغرائب في مجاورة إنطال صلوق النصف (12) مجاورة ابطال الغرائب بي كمد الملطى von والرغائب
- von الرد الصائب على مصلى الرغائب (13) الواهيم بن غنيان المقدسي

- على بن غانم von رَدَّع الراغب عن صلوة الرغائب (14 ملى بن غانم von رَدَّع الراغب من طوة الرغائب المقدسي
- عبد الله بن يوسف الجويني von موقف الامام والمامون (15 † 488/1046
- الانتظام في احوال الامام (16)
 أحمد بن محمد القدسي von الانتظام في احوال الامام (16)
 † 808/1405
- von هداية الطالب لحقوق الامام الراتب (17 ⁹⁸¹/₁₅₂₅.
- 18) كفة الراغب في معرفة شروط الامام الراتب von demselben.
- von ر" في بيان احكام القراءة خلف الامام (19 ألام 19) معدد التمرتاشي 195. 196 ألد بن احمد التمرتاشي الله بن احمد التمرتاشي الله بن احمد التمرتاشي الله بن احمد التمرتاشي الله بن احمد التمرتاشي الله بن احمد التمرتاشي الله بن احمد التمرتاشي الله بن احمد التمرتاشي الله بن ا
- افادة المبتدي المستفيد في حكم البيان الماموم بالتسميع (20) von الناجي المستفيد بن محمد الناجي
- von دفع التشنيع في مسئلة التسميع (21) بالإلال السيوطي (21) + الجلال السيوطي
- 23) أون غير المرابع المربع المربع المارة (23 † † 751/1850 أبن قيم المورية von رفع المدين في الصلوة (
- ر" في رفع اليد في الصلوة وعدم جوازه عند الحنفية (24 von مرادة الاتقاني von von رائدة المرادي عمر الانتقاني von رائدة المرادي و von رائدة المرادي
- على بن von را في ارسال اليد في الصلوة (25) 1014/1606 منطان محمد القاري
- 26) المحمد مكين von را في ارسال البد في الصلوة (26) um المحمد مكين
- ابن الباريني عدم ايصاح اقوي المذهبين فيرفع اليدين (27
- النقص والابرام في عدم استحباب رفع المديني (28 في غير تكبيرة الاحرام
- 29) كا سجود القران von كا سجود القران (29 + 881/991.
- 00 الناجدات في بيان السهو في السجدات (30 الناجدات (879 + البن قطلوبغا
- 31) أبن كمال باشا von ك" في سجود السهو (31 † 940/1533.
- عدم اللمعلاق تحقيق ركعة لادراك الجمعة (32) von جلال الدين السيوطي + 911/1505.

- 83) أبن العربي von شرح خلع النعلين (83 + 688/1240
- von شفاء السقام في نوادر الصلوة والسلام (34 von شفاء السقام في نوادر الصلوة + 828/1426.
- عبد الرحيم von تذكرة الانام في النهى عن القيام (35) عبد الرحيم von تذكرة الانام في النهات القاهري عبد أبن الفرات القاهري
- von صوب العمامة في ارسال طرف العمامة (36 موب العمامة في ارسال طرف العمامة (36 موب العمامة في المقدسي موبيف المقدسي
- مواهب الكريم الفتّاح في المسبوق المشتغل بالاستفتاح (37 von على بن عبد الله السبهودي von بالمهودي
- محمد بن ابراهيم von ر" الاختلاج في الادعية (88 ابن محمد بن هشام

- محمد بن يوسف المرغاسوني von نوادر الصلوة (89
- von السلاف في التفصيل بين الصلوة والطواف (40 von السلاف في التفصيل بين الصلوة والطواف (40 von
- von تحصيل المرام في تفصيل الصلوط على الصيام (41 top) حصيل المرام في تفصيل الصلوط + 652/1254.
- حمد بن احمد بن محمد von الجهر بالبسملة (42) عمد بن احمد بن الحمد الحمد عمد عمد المحمد بن الحمد المحمد عمد المحمد المحمد المحمد بن الحمد المحمد احمد بن ابي بكر بن von التعيين في التأمين (43 المستبشري
- محمد بن von التهديد والوعيد لتارك الصلوة (44) على بن محمد الزاعد الاصبهاني

3. Aeussere Reinheit.

3631. Spr. 1954.

3) f. 57 - 61*.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titelüberschrift: هذا كتاب شروط الوضوء للنووى وقيل للعراقي

الحد الد الذي جعل الصلاة افصل: "Anfang f. 57

Commentar des Erramli + 1004/1595 zu den Bedingungen der Waschung, einem Gedicht des Ennawawi + 676/1277 oder des El'irāqi + 806/1408 (15 Verse, Ṭawil). Das Gedicht beginnt f. 57°: أياطالبا منى شروط وصوئه فخذها على الترتيب ان انتسامخ وقد شرع في الطالبا منى شروط وصوئه فخذها على الترتيب ان انتسامخ المشرحها الشروط ج شرط بسكون الراء وهو في اللغة العلامة الح وتصح صلاته وطهارته وامامته : 60° وسلم على سيدنا . . . وسلم تنس العذرة والله اعلم وصلى الله على سيدنا . . . وسلم تنس

8°°, c. 20 Z. (21¹/₂ × 15³/₄; 15-16¹/₂ × 9-9¹/₂cm). — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: gelblich, ziemlich stark und glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel f. 64³ (und Vorwort):

كتاب فتح الجواد بشرح منظومة ابن العماد في المعفوات للشيخ تحمد صاحب الشرج ا

الحدد للد الذي جعل حمدًا صعم: Anfang f. 64 منظومة رحمة للعالمين . . . وبعد فهذا تعليف على منظومة الشيخ الامام . . . احمد ابي العباس شهاب الدين ابي عماد الدين . . . في النجاسات المعفق عنها

Commentar zu dem Lehrgedicht des Ahmed ben 'imād ed dīn elaqfahesī † 808/1405 (No. 1816) tiber die verzeihlichen Unreinheiten. Als Verfasser desselben ist hier المنابع المنا

استغفر الله مما قلته خطأ وخالف الراي فيه نص حكته

Schrift: deutlich und ziemlich gleichmässig, wenig vocalisirt, rundlich, unschön: der Grundtext roth. — Abschrift von احمد بن رمضان, i.J. 1228/1813. — Bl. 92. 93 leer.

HKh. I 469 meint violleicht dies Werk, aber es ist weder ein Regez-Gedicht »قرجوزة, noch ist der Commentar dazu vom »Versasser« solbst gemacht.

3633.

Dasselbe Werk liegt vor in:

1) Spr. 1986 und 1987.

50 und 4 Bl. 8%, 15 Z. (15½×11; 11½×6°m). — Zustand: nicht ganz sauber; besonders 1986 zu Anfang fleckig, auch wasserfleckig. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Kattunrücken. — Titel u. Verfasser fehlt; Anfang fehlt, 1 Bl. — Schrift: zieml. gross, doutlich, vocallos. Grundtext roth. — Abschrift von الخياري الكسوائي بن على بن حسن الخياري الكسوائي im J. 1155 Gom. I (1742). (Spr. 1987 schliesst sich unmittelbar an 1986 an.)

2) Lbg. 610.

44 Bl. 4to, 17 Z. (223/4 × 16; 183/4 × 71/2cm). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken; etwas lose im Einband. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Einband: Papphand mit Lederricken. — Titel und Vorfasser fehlt. — Schrift: ziemlich gross, kräftig, fast vocallos; Grundtext roth; am Rande oft Glossen. — Abschrift von ابراهیم السندیونی الاحمدی السندیونی الاحمدی السندیونی الاحمدی Glossirung des Anfangs dieses Werkes.

3) We. 1854, 4, f. 49-68*.

10, 27 Z. (22 × 161/2; 17 × 101/2000). — Zustand: zieml. gut. — Papier: gelblich, glatt, stark. — Verf. s. bei No. 8632. Schlussvers: حان ترى حسنا طالد حمده النج Schrift: ziemlich gross, deutlich, vocallos. Grundtoxt roth. — Abschrift von صائر المجلوزي im J. 1219/1804.

4) Pm. 691, 2, S. 39.

Die ersten 21 Verse der Qaçide. Beim Titel ist angegeben, sie sei eine Abkürzung der Schrift: رفع الالتباس عن رقم الوسواس.

3634. We. 1827.

4°, 41 Z. (27×17¹/₂; 23×14¹/₂-15^{om}). — Zustand: wasserfleckig im Rücken, besonders in der oberen Hälfte, am Rande oft ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, stark.

a) f.97-100*: Verfasser (nach dem Bism.): قال الشيخ الامام شهاب الدين احمد بن العماد أبو العباس الأقفي سيّ المصري الشافعي رحم قد سبق في مصنف لنا بيان النجاسات المعفو عنها ونحن نذكر فنا نبذة منها غير مرتبة الخ

Derselbe Verfasser (Ibn el'imād elaqfahsı) behandelt hier specieller die im Gesetz HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

aufgestellten Regeln der Unreinheiten und Beschmutzungen und besonders diejenigen davon, welche als verzeihlich, dem Gebet nicht hinderlich, anzusehen sind; wobei er denn auch f. 100° zum Schluss 20 Verse aus seinem Gedicht über den Gegenstand anführt.

b) f.100: Ein Fetwä über das Erlaubtsein des Schahspiels und ob einer der Prophetengenossen und deren Nachfolger oder Andere der Zeit es gespielt; von تاج الدين السبكي † 771/1869, dem sein Vater die Beantwortung aufgetragen hatte (entlehnt seinem Werke (الطبقات الوسطي); beginnt f. 100:

c) f.1006—1016: Beantwortung von 10 kurzen Rechtsfragen, welche عبد الله بن اسعد († 708/1966) aufgestellt hatte und die bei ihrer Räthselhaftigkeit eine gewisse Berühmtheit erlangt hatten. Dieselben sind in Versen (Ṭawīl) u. ebenso ist es die Beantwortung, die von ابو الحسن على الصالحي الشائعي الحاكم بادرعات aufgesetzt worden. Die Verse des Eljāfi'r, die derselbe übrigens in einem Werke selbst erklärt hat, sind 15 an Zahl und beginnen:

وفي كل ارض حيثما العلم يكتسب

Die Fragen sind in Vers 3 bis 8 enthalten. In der Beantwortung steht zuerst der Fragevers (oder auch Halbvers), mit vorgeschriebenem (oder auch übergeschriebenem) نقول und alsdann die Antwort mit اقول. Dieselbe beginnt f.101° so: اقول جوابك من عبد محب قد انتست

الي باب اهل العلم والفصل والادب

d) f. 101^b—103: Ein Stück aus den Fragesätzen des جمال الدين عبد الرحيم الاسنوى p 1772/1370 nebst den Antworten darauf von شرف الدين البارزي الحموي † 788/1887.

e) f. 104: Einige längere Excurse (فايدة) aus (meistens) juristischen Werken (mit diesem Blatte nicht zu Ende).

Schrift: klein, eng, gut, etwas vocalisirt. Stichwörter hervorstechend gross oder roth. — Abschrift c. 1000/11591.

3635. Pm. 691.

39 Seiten 8vo, 22-23 Z. (17 × 12; 14³/₄ × 11^{cm}). — Zustand: wasserseckig im Rücken, unsanber. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel sehlt; nach dem Vorwort S. 1:

القول التمام في آداب دخول الحمام

Versasser sehlt: aus der Unterschrift ist ersichtlich, dass

der Versasser ist: welcher ein kurzes Zeugniss darüber ausstellt, dass das Werk bei ihm gelesen sei im J. 777/1875.

الحمد لله البر الكريم الواسع : Anfang S. 1 العليم . . وبعد فهذا كتاب سميته القول التمام . . . اذكر فيه آدابا تتعلف بالداخل شرعية الخ

Ibn 'imād claqfahsī giebt hier Verhaltungsregeln beim Baden, in ärztlicher und religiöser Bezichung. Das Werk zerfällt in Vorwort S. 1: فيما يختار دخوله من الحمامات الخ und 2 Kapitel: 1. Kap. S. 2: ق آداب الدخول 2. Kap. S. 36: في شرح آداب الحروج من الحمام Schluss S. 38: بقليل لئلا ينصب المرار الي

Schrift: klein, gewandt, otwas flüchtig, zieml. deutlich, vocallos. — Abschr. c. 810/1,104. — HKh. IV 9646 (ohne Verf.).

3636. Pm. 77.

8°°, 23 Z. (21 × 14¹/2; 16¹/2 × 11°m). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, dünn. — Titel f. 20° (und Unterschrift):

تحفظ الانجاب بمسئلة السنجاب السبوطي Veriasser:

الحمد لله تعالى وحده وصلى : Anfang f. 20b الله وسلم . . . أما بعد فقد ورد على سؤال صورته ما قول مولانا شيخ الاسلام . . . في شعر السنجاب وحوه من شعور الميتة هل تطهر بالدباغ تبعا للجلد او لا الخ

Essojūţī † 911/1505 erörtert hier die Frage, ob die Felle von Eichhorn und anderen Thieren durch Gerben verunreinigt werden? Dies behauptet Eśśāfi'ī; die Frage soll aber allseitig und mit Berücksichtigung der gegenüberstehen-

den Ansichten behandelt werden (والمسئول ان المسئول ان المحتلافات) يكون الجواب على طريقة الاجتهاد والمحاب الاختلافات) Der Verfasser schickt 2 Vorbemerkungen (مقدمة f.20^b. 21^a) vorauf und belegt Alles ausführlich mit Stellen aus der Tradition u. gelehrten Werken.

فهذا ما ادانا اليه النظر والاجتهاد : فهذا ما ادانا اليه النظر والاجتهاد : Schluss f.29b

Das Werk ist nach der Unterschrift im J. 890 Moharram (1485) verfasst.

Schrift: gross, etwas rundlich, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1150/1737. — HKh. II 2550.

3637. We. 1724.

8⁷⁰, 17 Z. (20 × 12³/4; 14 × 7^{cm}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Titel f. 94ⁿ (und im Vorwort f. 95ⁿ):

الخبر الباقى في جواز الوضوء من العَسَاقى Verlasser: 8. Anfang.

هذه انرسانة الأولى في جواز الوضوء : "Anfang f. 94 من الفساق لشيخ الاسلام زيين أبين تجيم الحنفى الحمد للم الذي انزل من السماء ماء طهورا بفضله . . . وبعد فقد قال . . . زين بن نجيم الحنفى لما كثر الكلام في مسئلة الوضوء من الفساق الصغار الخ

Abhandlung des Zein ibn nogeim † 970/1562 (No. 3592), auf Wunsch eines Freundes im J. 951 Rab. I (1544) in weniger als einem halben Tage verfasst, über die unter den hanefitischen Gelehrten der Zeit behandelte Frage, ob die Waschung aus den kleinen Wasserbehältern (الفساق) erlaubt sei, welche in den Schulanstalten befindlich sind. Der Verf. stützt sich, bei der gründlichen Erörterung der Frage, auf eine Menge juristischer Werke. — Schluss: ندرناه جارفی العمل ما العم

Schrift: ziemlich gross, rundlich, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1200/1785. — Bl. 94 etwas später ergänzt, aber richtig, wie es scheint. — HKh. III 4820.

Spr. 1972, f. 152—158 dasselbe Werk. 8vo, 15 Z. (14×9^{cm}). — Zustand u. s. w. wie bei f. 38—67; Schrift etwas grösser und gleichmässiger. Abschrift (wie es scheint) um 1169/1755.

3638. We. 1804.

1) f. 1-2.

144 Bl. 8vo, 33 Z. $(16 \times 10^{1/2}; 12^{1/2} \times 7^{3/4})$. — Zustand: ziemlich gut. - Papier: gelb, ziemlich dunn, etwas glatt. - Einband: Pappband mit Lederrücken. -Titel f. 1ª (und im Vorwort):

ك" الأحكام الخصة في حكم ماء الحمصة Verfasser (s. Anfg): الشرنبلالي،

الحمد لله الذي شرع لنا دينا : *Anfang f. 1 غير ذي عوج وڭلفنا بما لم جعل علينا فيه من حرب ... وبعد فيقول . . . أبو الأخلاص حسر. الشرنبلالي الحنفي . . . هذه نبذة يسيرة جواب حادثة شهيرة سميتها . . . جمعتها اجابة لطالبها الم

Eśśurunbulāli + 1069/1658 (No. 2692) erortert in dieser im J. 1059/1649 verfassten Schrift die Frage, ob durch Legen einer Kichererbse als Fontanell und durch die daraus fliessende Feuchtigkeit die vorgeschriebene Körperreinheit leide und das Gebet beeinträchtigt werde? Der Verfasser verneint die Frage.

ا... التلفيف باطل بالاتفاق بالاخقيف: • Schluss f.2 فمن اراد فلك فليراجعها وهذا آخر ما تبيسر جمعه الح Schrift: sehr klein, kräftig, eng u. gedrängt, gleichmassig, vocallos. - Abschrift im J. 1129 Sawwal (1717) in Damaskus. عبد الوقاب بن عبد الرزاق

3639.

1) Pm. 505, 11, f. 41b. 42a.

Format etc. u. Schrift wie bei 4. - Titel fehlt; er ist:

مسئلد ابن فرح

سؤال للشيخ عبد الله بي شيخ فرح . . . اليس : An fang رواينا سعد بن خالد بن خلف . . . صريحة في عدم وجوب الز

Erörterung einer das Waschen des Körpers betreffenden Frage, mit Rücksicht auf eine Tradition: ob dasselbe nämlich geboten sei überhaupt und nicht bloss bei Pollutionen (جنابته). 'Abd allah ben farah lebt um 1130/1718. - Schluss: نعم تلك التي بمعنى ليس لا التي لنفي لجنس كما صرح به

12) f. $42^a - 44^a$ 13) f. $44^b - 46^b$ Persisch. 14) f. $46^b - 47^a$

2) Pm. 505, 15, f. 47^a-48^b. Format etc. n. Schrift wie bei 4. - Titelüberschrift:

مسائل شيخ سليمان

ما يقول شيخنا راعي الشيعة العلوية . . . Anfang: في للبيرة الا تعذّر رفعها وايصال الماء الى البشرة أو امكن الحر

Erörterung verschiedener Fragen, die sich hauptsächlich auf Körperreinigung beziehen (z. B. wie es zu halten sei, wenn ein Körpertheil einen Verband hat, der nicht gut abzunehmen sei; ob es doch geschehen müsse, damit die vorgeschriebene Waschung erfolgen könne u, dgl.). Soleimān ben 'abdallāh elbahrānī (f. 48^b, 15 u. f. 54^a) lebt um 1180/1718. — Schluss: ومال البه الشهيد الثاني وقد حررنا نلك في مكان اليف Die Schrift vom J. 1135 Du'lqa'da (1723)

> 3640. Pm. 77. 3) f. 30 — 33.

8°°, c. 18-25 Z. (21×16; $16^{\frac{1}{2}}-17\times12^{\frac{1}{2}}-13^{\frac{1}{2}}$ cm). Zustand: zieml. gut; der Gleichförmigkeit wegen (mit 1. 2.) sind die Blätter am Seitenrande umgelegt. - Papier: gelblich, glatt, zieml, dünn. - Titel n. Verfasser f. 30a:

رسالة الشيخ طد الجبريني في حل الصنصار Genauer nach dem Vorwort:

القول المختار في حل الصنصار

الحمد لله الذي شرع بالدلايل: Anfang f. 30b القاطعة الاحكام للانام . . . وبعد فيقول . . . الجبريني طه . . . هذه رسالة بينت فيها الحيوان المسمى بالتركية بالصنصار وحكمه من الحل او الحرمة الج

Tah ben mohenna elgabrini elhalebi, geb. 1084/1678, + 1178/1764, behandelt hier die Frage, ob man das Thier الصنصار essen durfe und ob das Anziehen eines Pelzes daraus und das Beten darin gestattet sei? Ein Fetwa des hatte dieselbe im محمد بن الغزي الشافعي ألصنصار J. 1154/1741 verneint. Derselbe hatte unter einem Türkischen Worte, das Arabische النبس (Ichneumon) verstanden; unser Verf. weist nun nach, dass darunter das Arabische دُلُق (Wiesel) zu verstehen sei, im Persischen ذكن; die grössere Art heisse Jis. Dann geht er f.31, Z. 4 auf Behandlung der eigentlichen Frage ein, die er bejaht.

ان اهل بلادهم ياكلون لخيوان المسي: Schluss f.33^b الماضير والله اعلم حقيقة لخال وبالصحيج في الاقوال والافعال والصنصار والله اعلم حقيقة لخال وبالصحيج في الاقوال والافعال Schrift: die ersten Seiten ziemlich klein, dann gross, rundlich, gewandt, deutlich, vocallos.—Abschrift c. 1900/1785.

3641. Pm. 501.

Format etc. und Schrift wie bei 4). — Titel fehlt; nach f. 1^a: رسم في الرجليس. Richtiger:

ر" في مسيح الرجلين وغسلهما

اختلف الناس في مسج الرجلين :Anfang وفي غسلهما فنقل القفال في تقسيره . . . أن الواجب فيهما المسج وهو مذهب الامامية النخ

Untersucht die Frage, ob bei der vorgeschriebenen Reinigung des Körpers das Abwischen der Füsse oder das Waschen oder Beides erforderlich sei? Das Ende dieser Untersuchung steht am Seitenrande, und da das Blatt stark beschnitten ist, fehlt der Schluss. 3642. Pm. 501.

Format etc. und Schrift wie bei 4). — Titel fehlt; nach f. 1^a: ق غسل الرجلين Richtiger ر" وق الشيعة Verfasser: s. Anfang.

الحدالدرب العالمين والصلوق ... فهلّ نبذة : Anfang من الافكار . . . جمعها . . . أحمد بن حبدر الشافعي لدفع احاث الشيعة المتعلقة بمسئلة غسل الرجلين الح

Ahmed ben Reider essafi'r hat das Werk auf Wunsch eines Freundes, des حمد الخطيب, verfasst und widerlegt darin die st'ttischen Ansichten in Betreff der Frage, ob bei der Reinigung des Körpers die Füsse zu waschen oder abzuwischen seien? — Schluss: فيحمل قراء الجزر ايصا على ما يفيد الغسل تمت

Angehängt sind hier noch einige Commentarstellen zu den Worten Sura 5, 8: وارجلكم الى الكعبين aus dem البيصاوي, الكشاف und البيصاوي.

4. Hauptgebete (صلوات).

Von den fünf Pfeilern, auf denen der Islam ruht, ist das Gebet der stärkste und wichtigste. Alle gottesdienstlichen Handlungen sind aufs engste mit demselben verbunden und ohne Gebet gar nicht möglich. Dieser Wichtigkeit wegen haben wir auch das ganze Buch, welches die auf den Gottesdienst bezüglichen Schriften behandelt, mit Gebet überschrieben statt des längeren Titels Gottesdienst oder praktische Theologie. Diese Bezeichnung, und namentlich die letztere, schien mir aus Gründen unpassend, welche bei der zweiten Abtheilung dieses Buches vorgebracht werden sollen. - Das Gebet ist nach Inhalt, Zweck und Form sehr verschieden. Das von Mohammed vorgeschriebene, an mehrere Bedingungen geknupfte und mit vielen Förmlichkeiten verbundene Gebet (الصلوة) ist gleichsam das officielle und Hauptgebet: zu diesem ist jeder Gläubige verpflichtet, zu anderen nicht. Dieses Hauptgebet enthält, je nach den Umständen, eine Menge Unterabtheilungen, z. B. Gebet am Freitag, auf der Reise, beim Ausbleiben des Regens. — Die persönlichen Gebete dagegen (دعية, plur. دعاء) sind weder an Ort noch Zeit noch Förmlichkeiten gebunden; je nach Bedürfniss richtet der Einzelne an Gott seine Bitte um Hülfe; ihr Inhalt ist daher immer das persönliche Anliegen des Beters. — Völlig verschieden sind die Herzensgebete (نكر, sgl. نكر). Während die anderen Gebete vernehmlich mit dem Munde gesprochen werden und ihr Inhalt Lob und Preis und Dank Gottes oder Bitten verschiedenster Art an ihn sind, brauchen diese nicht in Worte gefasst sein; nicht auf die Lippe, welche betet, komint es an, sondern auf das Herz, welches in Demuth sich dem Höchsten erschliesst und frei von irdischen Wünschen nur an ihn denkt und für ihn schlägt. Ihr Inhalt ist allein Gott, sind die Formeln und die Namen, mit denen er angebetet

Die Anrufung Gottes mit "Gedenken" seines Namens ist der Zweck, und auf den Qoranspruch "Gedenket meiner, so gedenk ich euer" ist diese Art Gebet gegründet. Sie ist vorzugsweise bei den Cufis im Schwange und passt zu der Innerlichkeit ihres Strebens, sich der Persönlichkeit zu entäussern und so gleichsam entmenschlicht Gott zu nahen. Die Gefahr dieses Gebetes ist freilich, dass es entweder gedankenloses Herleiern stehender Redensarten und Wörter wird, oder dass bei stillem Beten das Herz seine Betheiligung versagt und der Mensch in dumpfes inhaltloses Brüten verfällt. Zu dieser Art gehören diejenigen Gebete, welche speciell die Gottesnamen verwenden und auf die in denselben liegenden Kräfte rechnen. Das Missliche dieser Gebete ist, dass sie leicht zu Aberglauben führen und den Worten und Namen selbst Kräfte beilegen, welche sie nur bei gläubiger Gesinnung haben. - Mit dieser Art von Gebeten sind diejenigen verwandt, welche man Gebets-Perikopen (اورك, sgl. اوراد) nennt. Ihr Inhalt sind einzelne Qoranstellen, Gebetsformeln und Anrufungen Gottes und darin berühren sie sich mit den Herzensgebeten; sie sind aber darin verschieden, dass sie sich auf bestimmte Abschnitte des Tages und der Nacht oder der ganzen Woche beziehen. Mit ihnen verbinden wir in besonderen Abschnitten die Gebete auf einzelne Tage und Monate und die Gebete bei Beendigung der Qoranlesung. - Diesen Gebeten stehen diejenigen nahe, welche wir Stossgebete (حزب, sgl. حزب) nennen; sie haben ihren Namen davon, dass die Anrufungen Gottes in gewissen Gruppen, mit verbindenden Uebergängen, zusammengestellt sind. Sie kommen nicht, wie die Perikopengebete, für gewisse Zeiten, sondern für gewisse Umstände und Lebenslagen in Anwendung und sind, so zu sagen, kurze Nothschreie, wofür wir eben den Ausdruck Stossgebete verwenden. Dergleichen giebt es z. B. für Gefahren auf See, in Kriegsnöthen, bei Feuersbrunsten u. s. w. - Die Abwehrgebete (حرز, جاب) schliessen sich an diese Art von Gebeten an; sie haben einen specielleren und persönlicheren Inhalt und der Beter will damit drohende Lebensgefahr, Krankheit u. dgl. von sich fern halten. an die Beschwörungsgebete: aber der Unterschied ist, dass bei jenen fromme Gesinnung, bei diesen leere und oft sinnlose Worte ihr Ziel zu erreichen trachten. - Eine Art Gebet sind auch die Zwiegespräche (مناجات), die der Fromme mit Gott führt, und in denen er Auskunft über allerlei religiöse Fragen erbittet und erhält. Der Gläubige sucht sich hier über manche dogmatische Schwierigkeiten klar zu werden, und was er für richtig hält, legt er Gott als dessen Entscheidung in den Mund. Er stellt kein besonderes Anliegen an Gott, er bittet um keine Gnaden, er dankt ihm nicht für Beweise seiner Gute, er betet nicht; aber indem er Glaubensfragen prüft und nach Erkenntniss des Höchsten strebt, tritt er aus der Einseitigkeit, welche im Beten liegt, in lebendige Wechselbeziehung zu Gott. Dabei ist zu bemerken, dass der Ausdruck "Zwiegespräch" allmälig sich verflacht hat und schliesslich auch bloss Einzelgespräch, Anrede, Gebet bedeutet. - Während in allen bisher besprochenen Gebetsarten der Gläubige die Befriedigung seiner Bedürfnisse und Wünsche von Gott selbst erbittet, giebt es auch zahlreiche Gebete, in denen der Beter sich an den Propheten als Vermittler seiner Anliegen wendet und wiederum auch solche, in denen er Gottes Gnade nicht für sich, sondern für den Propheten ersieht. Endlich giebt es noch eine grosse Anzahl von Gebeten in Gedichtformen, zum Theil von beträchtlicher Länge. Dieselben könnten den einzelnen Gebetsarten zugetheilt werden; im Ganzen aber bietet das Einordnen erhebliche Schwierigkeiten und es schien meistens gerathener, diese Gedichtart für sich zu behandeln.

3643. Mq. 146.

29) f. 508-509a: Türkisch

30) f. 509b - 511.

8ve, 15 Z. $(21\frac{1}{2} \times 14^{1}/2; 16^{1}/2 \times 10^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier; gelb, glatt, stark. — Vor Bl. 510 fehlt etwas.

Ausser einer Tradition über Gottes Barm-herzigkeit und einigen Kleinigkeiten steht hier ein dem Mohammed beigelegtes grosses Gebet (mit einem längeren Vorwort über die Wirksamkeit desselben), dessen Anfang f.510°, 3: سالغ اللهم الى السلك ولا استل غيرك وارغب الح در المناك ولا استلام الى المناك ولا استلام المناك ولا استلام المناك ولا استلام المناك ولا استلام المناك ولا استلام المناك وارغب المناك ولا استلام المناك ولا استلام المناك ولا استلام المناك وارغب المناك ولا استلام المناك ولا استلام المناك ولا استلام المناك وارغب المناك ولا استلام المناك وارغب المناك ولا استلام المناك والمناك و

Darauf einige kleinere Gebete desselben; endlich, ihm gleichfalls zugeschrieben, als Mittel gegen allerlei Körperschmerzen, Angabe gewisser Gebetsformeln, so und so oft zu sprechen.

Schrift: Türkische Hand, gross, kräftig, stattlich, fast vocallos. — Abschrift um 1000/1898.

We. 1748, 8, f. 54 ein von Gabriel dem Propheten mitgetheiltes Gebet. Aufang: اللهم يا من اقتر له بالعبودية

We. 1882, 2, f. 73 ein Gebet desselben, beginnend: بسم الله خير الاسماء وخير

Ein dem Halifen 'Alī beigelegtes Gebet steht We. 1189, 2, f. 54°. Anfang: سبحان الله ملأ الميزان ومنتهى العلم

3644.

1) We. 1093, 1, f. 3. 4.

Ein Gebet des Elgazzāli + 505/1111. An-fang: اللهم انى اسالك يا الله يا رب يا رحمن يا رحمه يا ملك

2) Pm. 224, 13, f. 191—197. Gebete von Ibn el'arabī † 688/₁₂₄₀, الصلوات الاكبريخ

Anfang: اللهم صلّ وسلّم وابرّ واكرم واعزّ واعظم Die Hauptsätze beginnen mit اللهم. خائبا ولا منى هو لك نائبا فائك Schluss: خائبا ولا منى هو لك نائبا فائك الكريم وانا العبد العديم وصلى الله الح الواحد الكريم وانا العبد العديم وصلى الله الح الواحد الكريم وانا العبد العديم وصلى الله الح

3) We. 1616, 2, f. 46-57.

Gemischter Commentar dazu u. d. T.: الهبات الانورية على الصلوات الاكبرية مصطفى بن كمال الدين بن على الصديقى

Anfang: الحبد لله الواهب من احبّ علومه الح Muctafā ben kemāl eddīn elbekrī ecciddīqī † 1162/1749 hat denselben in Bagdad verfasst im J. 1129/1717. Schluss: منحنا الله به كامل التوفيف في السر والعلانية انه البر الرحيم

4) Pm. 224, 11, f. 155-169. Derselbe Commentar.

3645.

Spr. 490, 21, f. 131^a.
 Gebet des احمد بن موسي بن غَاجَيْل † 690/₁₂₉₁.

2) We. 1719, 14, f. 1826. 1834.

Gebet des البوصيري (d. i. الامام الابيصيري) الامام الابيصيري (d. i. البوصيري) † 694/1295), wirksam zur Bestrafung und Vernichtung desjenigen, der Einem Unrecht gethan hat, betitelt: التوسل بالقرال, weil darin alle Suren nach ihren Titeln vorkommen.

3) Pm. 224, 10, f. 1496.

Gebet des إبو الربيع المالقي, mitgetheilt von ihm an بحمد القرشي.

4) Pm. 65, f. 122*-124*.

Gebet des عبد العزيز المهدوى tiber den Haltfen Alt. Die Hauptsätze beginnen: اللهم صلّ على:

5) Mf. 248, f. 201 am Rande.

غلام حسن قادرى الرصائى الحنفى Gebet des غلام حسن قادرى الرصائى الحنفى Anfang: اللهم صلّ وسلم وبارك وارحم على سيدنا
Ein anderes Gebet desselben f. 2029-2039.

6) We. 413, 4, f. 151—153°.

Mehrere Gebete, zuerst ein صلاة الخنام anfangend: عبد الله بن على السقاف باعلوي von اللهم صل وسلم على سلم الاسرار

3646.

Gebete ohne Angabe eines Verfassers:

- 1) Pm. 398, 2, f. 115 116 . Anfang: اللهم صلّ وسلّم على سيدنا محمد اكمل مخلوقاتك
- 2) Lbg. 580, 5, f. 74b 77. Anfang: اللهم اجرنا من النار اللهم صل على سيدنا
 - We. 1805, 6, f. 58⁶—61⁶. Anfang: اللهم اشرق على هيكلي
- 4) Mq. 146, 47, f. 614. 615. Anfang: اللهم انت السلام ومنكع السلام واليك يرجع السلام
- 5) Min. 187, 48, f. 557b 561a oben. Anfang: اللهم انت الله الملك الحق الحي
- 6) We. 1665, f. 41^b—48^a. Die Hauptsätze beginnen mit اللهم (F. 48^a—50^b noch zwei kurze Gebete.)
 - Lbg. 580, 3, f. 60 63^b. Anfang:
 اللهم انى ضعيف فقق في رضاك ضعفى
- : We. 1694, 6, f. 24° 25. Anfang الحمد للد الذي من علينا الايمان . . . اللهم انى استلك بلا الد الا الله وبعزته

3647.

- 1) Dq. 103, 2, f. 69—72b. Gebet und Predigt. Anfang: لقد جاءكم رسول من انفسكم عزيز
- 2) Lbg. 941, 7, f. 58. Gebet in Versen (Tawil, auf ع), betitelt: روضة الأنابة في الدعوة المستجابة Nur der Anfang (30 Verse).

- 3) Pm. 398, 2, f. 119^b—120^b. Gebet an die جال الغيب und Notiz über dieselben.
- 4) Spr. 1933, 6, f. 89*. Ein Gebet, worin in jedem Satze (der ersten Hälfte) in alphabetischer Reihe die Buchstabennamen vorkommen, mit Hinzufügung eines ebenso anfangenden Wortes. اللهم صل على سيدنا محمد اللهم صل على سيدنا محمد اللهم الله

in Pm. 398, f.113*. Do. 50, 60*. Mq. 125, 190.

in Do. 50, 60°. Spr. 300, 34°. Lbg. 580, 46°.

Lbg. 864, 75 (wie es zu beten sei). Fragesätze über ماوة الجماعة Lbg. 854, 234b,

3648.

Einige hier zu erwähnende Gebete sind:

- الرحمن mit Commentar صلوة ابي الفتيان (1 بعد الرحمن العيدروسي von بعدد الرحمن العيدروسي
- mit Commentar von صلوة السيد البدوي (2) مارة العرب احمد بن احمد الدردير
- mit Commentar صيغة صلوة عبد السلام (8 von زهر الاكمام المنشق عن جيوب الالهام كمد بن عبد الرزاق مرتضى ألام 1²⁰⁰/1790
- von المنحة الثابتة في الصلاة الفائنة (4) + أحمد بن الطالب بن سودة التاودي

5. Einzelgebete (ادعية)

a) mit bestimmten Titeln. 3649.

1) Pet. 684, f. 30^a. وعاء الاستخبرك بعلمك, dem Propheten beigelegt. Anf.: اللهم ان استخبرك بعلمك . We. 1780, 4, f. 57^a. Lbg. 654, 135^a. WE. 179, 10, f. 239. 240; mit einer Vorbemerkung über den Nutzen dieses Gebetes. Vgl. No. 2399 (f. 63^a) u. 3436.

So betitelte Gebete finden sich ferner in: Mq. 115, 257^b (von Mohammed). We. 1735, 72^a. We. 1771, 32-37 am Rande (mehrere). Pet. 66, 9^a; 684, 179^b. Mq. 43, 140^b. We. 174 Vorbl.; 1780, 57^a. Pm. 77, 19^b. Auch mit Anweisung, wie es zu beten sei Pet. 691, 27^b; 249, 194. Pm. 213, 63^a.

عما الأستغاثة العظيمة . "Anf. عما الأستغاثة العظيمة المعلق ورب الروح الامين: Anf. عسم الله رب السوات ورب الروح الامين: Der Titel nach f. 122°. (Dasselbe in We. 1812, 6, f. 104°, betitelt ردعاء البواسيير Gebet und Mittel gegen Hämorrhoiden). Abschrift des Obigen von على بن سلامة بن منصور الكناني الطناني الطناني سلامة بن منصور الكناني الطناني الطناني سلامة بن منصور الكناني الطناني الطناني على بن سلامة بن منصور الكناني الطناني ا

Ein so betiteltes Gebet ist verfasst von † 1192/1778.

F. 124^b—132^a Türkisch. F. 132^b. 133^a von den Geheimkräften der Gottesnamen. Ein gleichnamiges Gebet in We. 1771, 40^a; 1837, 1^b. Pet. 688, 327^b. 328 (in Versen).

- 4) Pet. 610, 2, f. 45 ° u. 49 °, معاء الاستغفار S. bei No. 2207. Mf. 382 und We. 1735, 12, f. 125 °. Anfang: استغفر الله العظيم. Schöm. XI, 3°, Hft 23, f. 2 ° 19 °. We. 1681, 81 ° und Vorzug desselben We. 1590, 72 °.

- دعاء اللم نشرح . We. 1748, 5, f. 42°. ماء اللم نشرح . Dz. 5, 98°—100°. Anfang: يا اله الاولين بالم نشرح لك صدرك
- 8) Dq. 21, 2, f. 318^b 319^b. الياس الماه ا
 - دعاء انعام اللهم با سريع الساب . Do. 125, 1, 24b. و
- ده الاین الکریهن ۱۵) Dz. 5, f. 43-47 مریهن ۱۵) Anfang: للد ما في السبوات وما في الارص und We. 1141, 58
- - b) دعاء بانة العظمة We. 1141, 16 ff.
- 12) Mo. 11, f. 1774—1794. نعاء بنزوك . .العظمة لله السلطان ...
- دعاء النسبيري . 221° 13) Mo. 11, f. 220° 221°. مرجان البدئ سجان الباق
- 14) Dq. 21, 2, f. 319^b. 320. 324. دعاء التهليل الله بعدد كل تهليل هنداد. كل الله بعدد كل تهليل هنداد. كل الله بعدد كل ا
 - دعاء التوحيد للقونوي . Spr. 299, f. 11^b.
 - 16) Do. 125, 1, 576. معام الكريم
- - دعاء الحرامي . 135 133 (19 Dz. 14, 2, 133 (19 اللهم انت الخالف

21) Dq.21,2,f.325^b-326^b. وحُسَيْن وحُسَيْن Anfang: حَسَ حَمَ عَسَق Anfang: حَسَ حَمَ عَسَق Mo. 363, f. 77^a b. الله اعول بكلمات الله Mo. 363, 74^b-77^a ليهم اعطف المودة

عاربند حسن حسين 115-215 Mo.16, 1, f. 211 و عسي حسين اللهم يا دايم الابد الحس .

23) Lbg. 1043, 7, f. 396—47. 82. 83°. دعاء الحصن الحصين والدرج المتين

دماء الحطيم . " Lbg. 103, Vorbl. 1 ماء الحطيم .

دعاء لحفظ الأيمان . Mo. 130, f. 83^b. لا اله الا الله ايبانا بقدرته . Pm. 224, f. 187^b und f. 30. Anfang: يا حتى يا قيوم يا . Mo. 9, 2, f. 91^b ebenso. — Mf. 382, 1. بديع السموات دعاء الحفظ اللهم بحق سورة البقرة . Ibid. 2. المجمولة المجلس اللهم بحق سورة البقرة .

26) Do. 125, 1, f. 46. الدخان

دماء درهم الكيس Pm. 224, 5, f. 30. اللهم يا كاشف كل كرية

28) Do.125, 5, 2326-2386 دما خطبه دوازده امام 238-2326 المام 38 Anfang: الحبد لله الذي جعل مشاهد انبيائه (Vgl. Mo. 179, f. 446 ff.)

29) Mo. 11, f. $101^{\text{b}}-109^{\text{b}}$. نعاء الدولة Anf.: مدى الله العظيم Mo. 15, $100^{\text{b}}-106$. Mo. 10, $104^{\text{a}}-123^{\text{a}}$. Ham. 230, $167^{\text{b}}-180$. Mq. 147, f. 237. 238: 8vo , 9 Z. $(16^{1}/2 \times 10^{1}/2)$; $11 \times 6^{1}/2^{\text{om}}$). Schluss fehlt. Abschr. c. $^{1000}/1591$. Auf f. 246—250 erbauliche Betrachtungen über die Monate Sa'bān, Ramadān u. Sawwāl.

81) We. 1771, 8, f. 34°. دعاء الرحمن Do. 125, 1, 53°. مدت الله اظهر اسرار البيان HANDSOHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

32) Mo. 16, 1, f. 2974-3064. دهاء الرسول Anfang: الحبد لله وثنقنا به لم يبكن التي غيرة Ham. 230, 78-804 (دهاء بيغمبر).

33) Dz. 14, 2, f. 112°-118°. دعاء رمضان Anfang: اللهم انى استلك باسبائك الحسنى Mq. 119, 20, f. 377°.

34) Spr. 1933, 9, f. 119 – 121: 80, c. 11 Z. (Text: c. 131/2 × 90m). بسم الله وبالله والحمد لله ولا المه الا الله والله اكبر الماد الله والله اكبر الله والله اكبر الله ولا المه الله والله اكبر والحمد لله ولا المه الا الله والله اكبر وانتما لا تكبران الح: (Weicht ziemlich ab.)

دهاء سبع آيات .136 ماء سبع آيات . 35) Dz. 14, 2, f. 136 ماء سبع آيات قبل يصيبنا الا ما كتب الله

دعاء سِيحْر بطل .96 Mo. 363, f. 90 و 36. قال موسى ما جئتم بد السحر : Anf.

38) Mq. 280, 1, f. 2-10.

78 Bl. 8°°, 12 Z. (172/s × 13; 111/2 × 9°°). — Zustand: stark wasserfleckig. — Papier: gelb, glatt, stark.— Einband: schwarzer Lederbd. — Titelüberschrift f.2°:

نعاء السيغي

Anf.: اللهم انت الملك الحق الذي لا الذ الا انت Schluse f. 10°: فسجان الذي بيده ملكوت كل شيء واليم ترجعون وصلى الله على خير خلقه الج Schrift: ziemlich klein, gut, gleichmässig, vocalisirt. Am Rande oft Verbesserungen und Bemerkungen. — Abschrift c. 1000/1591.

Dazu ein Nachtragsgebet اختتام دعاء السيفي. F. 10^b. 11^a einige kleine Gebete und f. 11^b u. 12^a einige Aussprüche 'Alis u. Moliammeds. Mo. 35, 8, f. 52^b - 63. Dasselbe mit dem Nachtrag. Mo. 19, 5, f. 44-51 nicht zu Ende, aber f. 44-47 Bemerkungen über die Wirkung und wie es zu beten sei.

Mq. 36, 1, f. 1-6.

35 Bl. 8vo, c. 18 Z. (18¹/₃ × 13; 15 - 16 × 11^{cm}). — Zustand: fleckig. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel von späterer Hand am Rande.

Dasselbe Gebet, ohne den Nachtrag; dafür ein kurzes Gebet des أبو ذرّ الغفاري † \$2/652 angeschlossen.

Schrift: ziemlich gross, kräftig, vocalisirt. — Abschrift c. 1000/1891. — F. 7. 8 leer.

Min. 187, 48, f. 557^b—561^a oben. Titel fehlt. (Min. 187, 44, f. 523^b—524; 45, f. 525—527; 46, f. 528—556^a (hierin öfters Stellen mit arabischen Gebeten u. Aussprüchen); 47, f. 556^a bis 557^a Persisch.)

39) We. 1694, 1, f. 1-3a.

25 Bl. 8°, 11 Z. (19 × 11¹/2; 13¹/2 × 6¹/sem). — Zustand: lose Lagen im Deckel; unsauber und fleckig. — Papier: gelblich, glatt, zieml. stark. — Einband: Pappdeckel mit Lederrücken u. Klappe. — Titelüberschrift f. 1°;

دعاء شريف

Anfang: اللهم ارزقنى فقها في الدين وزيادة في العلم Schrift: Türkische Hand, gross, gewandt, deutlich, vocalisirt. — Abschrift c. 1100/1688.

Mq. 119, 20, f. 377b.

- دهاء طاعون 41) Mo. 181, f. 80°-83°. نماء طاعون Anders Mo. 179, f. 52°.
 - b) دعاء يوم عرفة in We. 1577, 2294.
- دعاء عظيم مبارك . 42) Mo. 20, f. 26°-32°. مبارك . Spr. 1958, مبارك الت الله رب العالمين . Spr. 1958, 8, f. 239° اللهم انك حميد مجيد ودود شكور.

- Eine Vorbemerkung dazu f. 238^b. (Das Stück f. 234—238^a enthält allerlei Fragen und Antworten: العقل افصل أم اللها أفصل أم النهار الخ
- دعاء عهدنامه . 363, f. 55 59. الله لا اله الا هو الحتى القيوم . Dq. 21, 2, 327°. Ham. 230, 106. 107.
- دعاء الفاحدة . We. 1748, 8, f. 51. دعاء الفاحدة . Dz. 5, 94—98. Anfang: الحمد لله رب العالمين . We. 722, 270—272.
- دعاء فاطهة الزهراء .45) We. 1882, 2, f. 73. اللهم رب السموات السبع
- دعاء فيال نياميخ ' Mo. 15, f. 175 . 46) فيال نياميخ ' فال التكوار : *und 180 اللهم التي توكلت
 - 47) Do. 125, 1, f. 50°. مناء الفنح
- 48) Mo. 363, f. 78—79. نعاء الفاحية اللهم انتي على امنا
- دعاء فاتحة الفقراء . 113 -110 Do. 125, 5, f. 110 ما فاتحة الفقراء . Anfang: الحمد لله رب العالمين يا حي يا قيوم
- للمبري aus دعاء الفرج . 49°) Lbg. 454, 1. Vorbl. الدمبري aus دعاء الفرج We. 1583, 50°. Pet. 531, 1°. Pm. 33, 46.
 - دعاء الغبر . Ham. 230, f. 210 214.
- القدر 195^b. رحاء القدر 195^b. رحاء القدر 195^b. معاء القدر 195^b. بسم الله رباسمه المبتدأ رب الآخرة Mo. 11, 118^b—125^a. Spr. 490, 27, f. 165^a. Dz. 14, 2, 100^b—106^b. Mo. 10, f. 180—187^a. Mo. 15, 85^b—91^a. Ham. 280, 127—140.
- دعاء الغنوت . 174 (628 Mq. 628 في اللهم إذا تستعينك وتستهديك

Lbg. 598, 28, f. 60⁶—62, ohne Titel, ist Commentar dazu. Anfang: والقنوت في الاصلام. Schluss: مصدر قنت . . من باب دخل الرخ عن الشيخ الكلاباذي في آخر شرح المشارق عن الشيخ الكلاباذي في آخر شرح المشارق (Abschrift im J. 997 Sa'bān (1589). F. 63. 64^a leer.

Pm. 224, 15, f. 208b ein دعاء قنوت الصبح und العشا (letzteres so wie oben anfangend). Pm. 455, 55a دعاء القنوت (dem Eśśāfi'i beigelegt).

دعاء قوش [= الطائر] . 44 - 84 . [ما قوش [= الطائر] . Anfang: اللهم انى اسئلك يا من لا تراء العيون . 40 . 11, f. 266 - 267 . We. 1771, 14, f. 49. Mo. 179, f. 98 / 103 .

54) Pm. 251, 4, f. 109—110°، ماء الكنز الاعظم Anfang: اللهم اجعل افصل صلواتك ابدا. (Dem Mohammed elgazzi beigelegt.)

دعاء كننر العرش العظيم . 1,297-308 معاء كننر العرش العظيم . (Darin die علانيتي علم سرّي وعلانيتي . (Darin die zu Anfang vieler Suren stehenden Buchstabengruppen.) Mo. 10, f. 131*—1714.

دعاء هجنون . 325. 29, f. 321. 325. اللهم انى استلك بحق لا اله الا الله .

دعاء محمد . Mo. 16, 1, f. 206*—209ه. دعاء الابرار . Anfang: يا حبيب الابرار; auch Pet. 113, f. 4. (Gebet an Mohammed.)

59) Spr. 1985.

7 Bl. 8°°, 8 Z. (15 × 9¹/2; 9 × 5¹/2°m). — Zustand: gut. — Papier: gelblich, dünn, glatt. — Einband: Pappband mit Kattunrücken. — Titel fehlt. Er ist:

دعاء المرجان

اللهم يا هادي تهدّيت بالهداية : Anfang f.4

Dies Gebet bricht hier f. 6° ab mit den Worten: رما خلفهم ولا جيطون بشيء من

F. 1^b—4^a enthält die Türkische Einleitung dazu. F. 7 gehört nicht dazu, es ist aus der Einleitung zu einem anderen Gebet und gleichfalls Türkisch.

Schrift: gross, weit, deutlich, wenig vocalisirt. — Abschrift c. 1840.

Dasselbe Gebet: Mo. 10, f. 235^a—240^b. Dz. 14, 2, f. 165^b—169^a ist verschieden; Anf.: اللهم انى استلك يا خير مستولى

دعاء ممشهور .35 Mo. 17, f. 32—35 اللهم اعطف المودة :Anfang

62) Mo. 16, 1, f. 1286-135. حاء البعراج Anfang: اللهم لك الحمد لا الد الا انت

63) Do. 125, 1, f. 58°. كماء الملك

دعاء مناجات . 64 Mo. 211, f. 62° – 64. الهي بخمرة سر محمد .

دعاء المولى . 184 – 210° – 65) Mo. 17, f. 210° – 218°. لا اله الا الله بعدد : Anfang

66) Do. 125, 1, f. 60°.

67) Dz. 14, 2, 156° — 161°. اللهم يا نور النور تنورت بالنور Mo. 130, 77° — 83°. Mo. 11, f. 189° — 195°. Mo. 181, f. 63° — 72°. Mo. 10, 203° — 209°. Mo. 16, 1, f. 21° — 30°. Mo. 20, 44° — 57°. Mo. 7, 57 — 59°. Mo. 18, 32° — 39°. Dq. 21, 2, f. 312° — 314°. Mo. 259, 104° — 109°. Mo. 15, 125° — 130°. Mo. 250, 79° — 84°. Mo. 17, 189° — 197°. Mo. 211, 33—35. Ham. 230, 42° — 50°.

69) Mo. 10, 200°-201°. كلك هاء الماء دعاء هيكل الغرس . 175 – 1754 Mo. 11, f.174 محات الغرس المحات الذي اسري بعبده . Mo. 16, 1, f.273 مروا انا خلقنا لهم مما عملت : 4.273 مروا انا خلقنا لهم مروا انا خلقنا لهم مروا انا خلقنا لهم مروا انا خلقنا لهم مروا انا خلقنا لهم مروا انا خلقنا لهم مروا انا خلقنا لهم مروا انا خلقنا لهم مروا انا خلقنا لهم مروا انا خلقنا لهم مروا انا خلقنا لهم مروا انا لهم

دهاء سورة يتس . 19 Pm. 394, 4, f. 46. سورة يتس Anf.: اللهم ارزقنى رزقا حلالا طيبا بلا كث واستجب . Gebet im Anschluss an Sura 36. (Vgl. Do. 125, 1, f. 38° u. 43°. Dz. 5, f. 50°.)

Schrift: klein, fein, deutlich, vocalisirt. — Abschrift um 1930/1805.

Spr. 490, 21, f. 142 ein anderes auf dieselbe Sura bezügliches Gebet. Mo. 19, 10, f. 95—110 gleichfalls; die Sura zerfällt in Gruppen (v. 1—11; 11—23; 24—47 ff.), an welche sich das Gebet anschliesst; zuerst f. 1086: سجان البنقس عن كل مديون. Die Blätter folgen so: 95. 108. 110; Lücke von etwa 2 Bl.; 109. 96—106. Das Weitere fehlt. Bl. 107 gehört nicht dazu.

دعاء يوسف . 164 - 164 Mo. 20, f. 158 – 164 . . Dq.21, 2, 324 . 822. لا اله الا الله رحدة لا شريك . Dq.21, 2, 324

b) ohne Titel. 3650.

1) Lbg. 809, 20, f. 2186—224, 8°°, 19 Z. (21¹/₂× 15¹/₃; 18×5³/₃°m). Anfang: اللهم انت الملك الحي القيوم المبين

2) Lbg. 410, 7, f. 68—73.

8vo, 11—12 Z. (17×11; 11¹/₂×6^{cm}).

Anf.: مبنى الله العظيم وبلغ رسوله. Absohr.

c. 1240/1824. — Lbg. 410, 13, f. 127—133 dasselbe. Absohr. c. 1250/1884. Vgl. No. 3649, 29.

3) Mo. 6, 2, f. 57ab. Anf.: الحيد لله والشكر لله

4) Dz. 5, f. 90°—94°. Anfang: الحبد لله رب العالمين يا حتى يا قيوم اجب

5) Mo. 212, f. 126-23°. Anf.: اللهم انك تعلم سري

(6) Dq. 103, 2, f. 90°. Anf.: اللهم صلّ على سيدنا على سيدنا متابعة النبي

7) Pm. 8, 2, S. 11—13. Anf.: اللهم انك تعلم ان Voraufgehen einige Qoranverse. بالجهالة معروف

8) Do. 125, 1, f. 236. Anf.: الهي من الذي دعاك

9) Ib. f. 546-566. Anf.: الغنا الغنا الغنا الغنا عنور اهل الغنا

سبحانك : Mo. 179, f. 85°—89°. Anfang النب الله تعالى يا رحمن اجرنا من النار بعفوك Dq. 21, 2, f. 322°. 323. 321°.

يا لطيف اني اسملك بالركن. Anf. مم 12) Mo. 212, 30°-70°.

رَبَ فَرَّحَنَى بِمَا تُرْضَى بِدَ : \Do.125, 5, 199 -200 وَبَ

اللهم انى استلك رحمة : 14) We. 1694, 6, f. 21 اللهم انى استلك رحمة : 14) und f. 24 الخمد لله الذي من علينا

اللهم الى استلك بسر اسمك :45° We.1766, 12, f. 51 بسر اسمك بسر اسمك بسر اسمك بسر اسمك بسر اسمك بسر اسمك بسر السمك السمك السمك السمك السم

بسم الله يا رجمي يا رحيم يا كريم: •77- •Mo. 250, f.75 (16)

17) Dz. 5, f. 50° ff.: اللهم الى استلك با اله الاولين (in Bezug auf Sura 36).

3651.

Von den sonst noch zerstreut vorkommenden Gebeten verzeichnen wir: Spr. 1217, 199. 1975, 44b-45. 800, 84b. 1957, 201b. 1234, 11b ff.; 83°. 1464, 102°; 104. 1832, 89°. 299, 18. 14. We. 1849, 156-166. 1694, 10-13. 1702, 16. 1702, 8—12°. 1540, 228°—229°. 1726, 102°. 1769, 47 - 50°. 1836, 70°. 1573, 11. 12. 174, 1476. 148. 210, 41. 42. 1839, 35%. 1464, 1024. 85, 46, 474 1780, 435. 586. 1759, 82. 1228, 1; 2°; 23°. 1616, 80°. 81. Pet. 684, 30; 1776-179. 606, 72a. 303, 1b. 2a (für Ross und Reiter). Pm. 490, 238b-239a. 8, S. 15. 177, 1964. 251, 62b. 173, 16. WE. 27, 2b. 151, 5a. Min. 187, 561 ff.; 809 Rand. Mf. 132, 30. 248, 105b. Mq. 466, 75. 76a. 119, 377b. 561, 285c. 125, 187a; 191a. Mo. 13, 43b Rand; 44a ff. bis 50. Mo. 137, 44-51 (=150, 53-62).150, 62. 63. Do. 82, 34^a; 57^a; 111^b. Mf. 470, 12b (Gebet zum Heiligen Geist).

c) mit Angabe der Verfasser. 3652.

Spr. 843, 2, f. 886-896.

Format etc. wie bei 1. — Die Schrift, gross, kräftig, deutlich, vocalisirt, läuft über die Länge der Seiten hin. — Ueberschrift: دعاء خطّ اميرالمومنين على بن ابي طالب

عذا دعاء علمنى رسول الله صعم :Anfang . . . اللهم يا من دلع لسان الصباح بنطف تبلّجه وسرج قطع الليل المظلم بغياهب تلجلجم الخ

Ein angeblich von 'Ali herstammendes, dem Propheten zugeschriebenes Gebet. — Der Schluss fehlt; das Vorhandene endet hier so: اكلتها الي جناب لطفك فاجعل اللهم صباحي'

Einige andere, dem Propheten zugeschriebene, Gebete stehen: We. 1616, 686—70;
1756, 1°; 1774, 124°. Spr. 945, 32°. Min. 250
Vorblatt. Pet. 684, 126°. Pm. 654, 171°В;
77, 18°. Spr. 303, 158° (gegen Bekümmerniss,
17, 18°. Spr. 303, 158° (gegen Bekümmerniss,
18° (gleichfalls).

Mo. 363, f. 64—65°. الكبار الماء

3653. We. 1766.

87,21Z.(20×14;15×81/2-91/2°m).—Titelüberschrift (.43%). ماء القطب الربائي . . . عبد القادر الجيلاني

6) f. 43 - 45a.

الحمد لله رب العالمين هو الله :Anfang الذي لا اله الا هو الجميل الجليل . . . اكسنى من جمال بديع الانوار الجمالية الخ

Gebet des 'Abdelqadir elgīlānī † 561/1166. Schluss f. 45°: اللهم اغفر لنا ولوالدينا ولمشايخنا ... الحيوم الدين امين ولكافة المسلمين وصلى الله على سيدنا ... الحيوم الدين امين

Schrift: ziemlich gross, breit, gefällig, gleichmässig, otwas vocalisirt. — Abschrift c. 1700.

Dasselbe in We. 358, 2, f. 95b.

Pet. 684, f. 30b. Von demselben das Gebet اللهم ان علم الغيب عندك . Anf.: دعاء الاستخارة u. Pm. 468, 1a. — Spr. 490, 27, f. 164a. Von demselben das Gebet دعاء فتم البصائر.

3654.

دعاء للشاذلي . We. 1735, 12, f. 126. Dies Gebet des Eśśādilī † 656/₁₂₅₈ beginnt: يا من له الخير كله اسئلك الخير كله

حوة حرف القاف . • 1769, 12, f. 117 كلبن سبعين (Ibn sab in † 669/1270). An-fang: بسم الله القادر القاهر القوي القاصم الح Die Wörter des Gebets fangen mit عدم عدم عدم عدم الله القادر القاهر القادر القاهر القوي القاصم الح

صدر الدين Spr. 299, f. 11^b. Gebet des صدر الدين الصوفي الصوفي التوحيد التوحيد + 678/₁₂₇₄, betitelt اللهم لبس ارواحنا نور الوحدانية :Anfang

3655.

We. 1704, 67, f. 187. Titel:

دعاء لاحمد العسالي

Dies Gebet des Ahmed ben 'alt el'usalt † 1048/1639 beginnt: وباليوم السرار وباليوم السالك بسرّ الاسرار وباليوم السالك بسرّ العفو والعافية والرضي schliesst: والحبة والنمكين يا ارحم الراحمين أمين أ

3656. We. 1805.

Titelüberschrift:

هذه الجوهرة ديما يقوله خادم السفينة

Verfasser fehlt; es ist:

مصطفى البكري

الحد لله رب العالمين الذي نجانا : Anfang f. 132^b: الحد لله رب العالمين وسيرنا في البر والحر بسلطانه المبين من القوم الظالمين وسيرنا في البر والحر بسلطانه المبين Gebet des Muçtafā elbekrī † 1162/1749. Schluss f. 137^b: القبول القبول القبول القبول يا ربنا الح وصبا الوصول للاقتفاء التر الرسول يا ربنا الح Abschrift vom J. 1234/1800.

F. 1386—147a Aussprüche Mohammeds über die Verdienstlichkeit der Einheitsformel; dann besonders das Stück f.1446—147a, nach der Unterschrift betitelt بنهليل القران العظيم, über denselben Gegenstand: s. No. 2470, 1.

3657. Pet. 691.

8v°, 25 Z. (Text: 16^t/₂ × 9^t/₂cm). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich, ziemlich stark, etwas glatt. — Titelüberschrift f. 28^a (oben am Rande):

رسالة الفواتح والاستمداد

Die Ueberschrift enthält die Angabe, dass عبد الله بن على البغدادي العيدروسي البدري القادري im J. 1179/1765 den عبد الله بن على أبغدادي ألستان in seiner Zurückgezogenheit in Elmedina besucht und dort diese Abhandlung gesehen u. abgeschrieben habe nach einem Exemplar, das von seinem mit eigener Hand geschriebenen Exemplar abgeschrieben worden.

الفاتحة يا سيدنا يا رسول الله يا سيدنا :Anfang ابا بكر الصديف يا سيدنا عمر بن الخطاب الرخ

Ein Gebet von Mohammed ben 'abd elkerim essamman elmedeni † 1189/1775, welches sich in der obigen Weise (in mehreren Gruppen, an deren Spitze immer الغاتخة steht) in kurzer Anrede zuerst an Mohammed und seine 4 ersten Nachfolger, dann an alle Propheten und Frommen wendet. Nach diesen Anreden kommt f. 30b das Gebet selbst: والمناب المعانى واخوانى واحبائى في مقعد صدت التي روح النبي عنه المناب

Schrift: gross, krāftig, deutlich und gleichmässig, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift im J. 1187/1778. — Collationirt.

Pm. 173, f. 12^b — 14^b. Ein Gebet des وكرياء anf.: اللهم يا من اقتر له بالعبودية

We. 1148, 3, f. 49°. Ein الاستغاثة des البكري anf.: الدهي كيف المذلّ من بك عزّه

3658.

Gebete von anderen Verfassern kommen vor in: We. 415, 22° und Lbg. 453, 27° (Elhidr). We. 1563, 127b (Adam). Mq. 466, 138b (Salomo). We. 1577, 229 (Abū bekr). Pm. 497, 103 ('Alı). Mq. 36, 6 (ابو ذرّ الغفاري). Pet. 329, 228° — 280 (زين العابدين). We. 1707, 58° (الشافعي) Pm. 224, 154° (مقاتل بن سليمان). Lbg. 368, 13° (ابن سينا). Pm. 8, S. 15 und Spr. 300, 83; 75° (عبد القادر الكيلاني). Lbg. 808, 83° (von ابومدين, Verse). We. 1632, 536-56° und Spr. 2005, 134 (ابن العربي). Spr. 837, 1514 (نجم الدين الاصبهاني) «769, 102 (احمد البدوي). We. 1803, 135° (عبد اللطيف بن السعودي). . (أبن حجر) 450, 50, 50° . (أبو السعود) . Pm. 37, 152° (أبن حجر). Lbg. 245, 1826—1836 (حمد البكري الكبير). Spr. 902, 187 (كبد الصبان). 2005, 20 Rand (محمد المراكشي) 408.192,230 (الشمس البلاطنسي). Pet. 684, 182^b (ابو الربيع المالقي).

Hier seien noch erwähnt die Werke:

- استجیب دعوته (۱) که من استجیب دعوته (۱) کمین بن حبیب دعوته (۱) با النحوی با النحوی دعوته (۱) کمین با النحوی
- 2) ابن ابي الدنيا von الدنيا + ²⁸¹/₈₉₄.
- احمد بن جبى العدوي von الدعوة المستجابة (3) احمد بن جبى العدوي von المحادث الله
- 4) الغيث المدرار في سحائب الاستغفار von الغيث المدرار في سحائب الاستغفار von الغياق + 988/1527.
- مصطفى بن von ر" في الحية الصلوة البقروصة (5) مصطفى بن von مصطفى بن von مصطفى بن von مصطفى بن von مصطفى بالم
- احمد بن محمد بن von شرح قول الوفائية (6) احمد بن محمد بن أوبارية المردية

d) Zusammenstellung von Gebeten.

3659. We. 1775.

28) f. 137.

Titel und Verfasser f. 1374:

من كتاب الدعوات والأذكار مما ردي عن النبي الختار لعبد اللد بن الحارث

عن عبد الرحمن بن بشير :Anfang f. 187b قال قال رسول الله صعم العبادة هي الدعاء وعنه الدعاء مم العبادة الح

Ein Blatt aus der Sammlung der Gebete des Propheten, von 'Abd allah ben elharit.

3660. We. 358.

2) f. 95b-96a

8°, c. 32 Z. (Text: 19 × 11³/4°m). — Zustand: lose Blätter, etwas fleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Titel und Verfasser f. 95°:

هذا دعوات مباركة شريفة ... منقولة عن ... محيى السنة والدين عبد القادر الحسني الحسيني الكيلاني

Einige Gebete, welche 'Abd elqādir elgilāni † 561/1166 in seinen Werken الغنية und erwähnt als von besonderer Wirksamkeit. Sie beginnen: الحمد لله رب العالمين هو الله الذي لا اله الا هو الجميل الجليل الح

Schrift: ziemlich klein, gefällig, deutlich, vocallos. — Abschrift c. 1160/1747.

3661. We. 1805.

Format etc. u. Schrift wie bei 12). — Titelüberschrift:

جريدة المآرب وخريدة كل شارب

so such im Vorwort f. 125. - Verfasser:

السيد البكري مصطفى

الحمد لله الذي فتح : Anfang f. 124° . . . أما بعد بالصلاة والتسليم لاهل التعليم بابه . . . أما بعد فيقول . . . لما وتفت على الصلوات النبوية المنسوبة لسيدي على وفا الخ

Gebete des Muctafā ben kemāl eddīn elbekrī † 1162/1749 für den Propheten, nach dem Vorgange des 'Alī wefā. Anfang f. 125°: صلّ وسلّم وشرف وكرم ومجدن وعظم على سيدنا ومولانا واعلانا واعلانا وعدن الغاتم بالوجود خزانة الجود المخ Darin eine Stelle (f. 128b—129b), worin Mohammed gebeten wird, den Frommen zu verhelfen zu solchen Plätzen im Paradiese, wo sich ihnen erschliessen die Vollkommenheiten, die sie erstreben, und das Erkennen der Eigenschaften Gottes; jedes dieser Dinge wird alphabetisch, mit Angabe des Buchstabens, hinter einander aufgeführt: طهرت الف الاحديث وباء التولية والرشاد وباء اليقين المواحدية وتا التولية والرشاد وباء اليقين

وتابعيد وانسابه الي ابد : Schluss f. 132 الي ابد الي الله العام ا

3662. We. 1805. 6) f. 49-57.

Format(151/4×101/2; 12×61/2cm) etc. u. Schrift wie bei 3).

Einige Gebete desselben zusammengestellt.

a) f. 49-57. Ohne Titel. Anfang f. 49a:

اللهم يا سيار يا ستار يا عزيز يا غفار يا جليل يا جبار الخ

b) f. 58b-61a. Titel fehlt. Anfang:

اللهم اشرق على هيكلي من انوارك القدسية الخ

woran sich schliesst f.61a: دعاء الاستعانة: s.3649, 2.

an- ورَّد الضاحي . Titel: ورَّد الضاحي, an-fangend: اللهم أنى استلك حيل وصلة قربك الح

d) f. 64°-67°. Titel: ورد الغروب, anf.: المجدد للعرب العالمين الرحمن الرحيم مالك يوم الدين الرح ورد يتلوق المسافر Titel: -69°. Titel: اللهم اسفر لنا عن وجوة الاسرار البراقع الرح Anfang:

3663. We. 1769.

8°°, 13 Z. (15×10¹/4; 11×7¹/وºण). — Titel u. Verf. f.106¹؛ في الأوقات التي يستجاب بها الدعاء من ليل او نهار للشفوني

قال الامام الشافعي يستجاب : Anfang f. 106^b الدعاء في خمس ليال اول ليلة من شهر رجب وليلة النصف من شعبان وليلة عيد الاضحي وليلة الجعة الخولد الملك كل كلمة في جهة : Schluss f. 109^b فانك تجمى باذن الله تعالى؛

Eine Anzahl kleiner Gebete, die bei dem oder jenem Vorhaben von besonderer Wirksamkeit sind, von Mohammed essafüni (um 1200/1785).

F. 110^b—111^a hauptsächlich ein Stück des Werkchens, zum Theil in anderer Anordnung, meistens mit ganz denselben Worten.

F. 109 und 110, betitelt باب محبّة, Anleitung, die Liebe einer Person zu gewinnen. F.111 über den Ausdruck الأنس والمربّة für

F. 112 Aufzählung derjenigen Propheten, die beschnitten geboren sind, nach ابن الجوزي.

3664. Lbg. 587.

Formatetc. u. Schrift wie bei 1). — Titelüberschrift: ك" الجواهر الصيدة في المعوات الشريفة النبوية Verfasser: ابو العباس احمد بن محرز

الحمد لله على عظيم الائه وشكرا له : Anfang على سبوغ نعمائه . . . وبعد فإن الله عز وجل حيث امرنا بدعائه وحثنا على طلب نصله الخ

Gebetbuch des Ahmed ben muhriz um 860/1456, auf zuverlässigen Traditions-Quellen

(wie Elbohari, Muslim, Ettirmedi u. s. w.) beruhend, in 53 Kapiteln.

في فصل الدعاء 'حديث في جامع 82 باب 1. الترمذي الخ فيما يقال عند سماع المؤلن 43 باب. 5 حديث في محيم البخاري 84 باب ،10 فيما يقال في القنوت فيما يقول من شدة الارق *89 باب. 20 910 باب 30. فيما يقول ليلة القدر 94° باب .40 فيما يقول الانسان في مرضه 95 باب. 50 فيما يقول اذا د مل السوق 96 باب .53 في شم ع من الآداب كان يقول اذا اكل او شرب: Schluss f. 97b:

Dann f. 97 beinige Gebete aus dem الدعوات des الدعوات الله تحمد ابن البيع النيسابوري und 98 beten des (كلام) und Gebeten des الشاذلي und f. 111 لا ابو الحسن على الشاذلي aus den Gebeten des ابو الحسن الانصاري.

الحمد لله الذي اطعمنا واسقانا تم

F. 117—128 allerlei auf Geheimlehre, Talismane, Beschwörungen etc. bezügliche Notizen; von derselben Hand.

3665. We. 1805.

Format etc. u. Schrift wie bei 14), f. 138b ff., aber im Ganzen etwas kleiner, enger. Sehr unsauber, die letzten Blätter oben beschädigt u. ausgebessert. — Titel fehlt; er ist:

ه الهياكل السبعة

Verfasser fehlt.

روي عن على بن ابي طالب رق انه :Anfang قال قال رسول الله صعم اتائى جبرويل فقال يا محمد ان الله قد منحك بهدية لم يمنحها لاحد من قبلك ولا من بعدكا فقلت وما هي يا جبرويل قال هذا الهياكل التي ما دعا بها داع الا واستحاب الله له الخ

Zuerst wird von der wunderbaren Kraft der الهياكل geredet und im Einzelnen dieselbe erläutert, nachdem angegeben, dass Gabriel sie dem Mohammed als besondere Gnade überbracht habe. Dann folgen die 7 مياكل, Gebete und Lobpreisungen Gottes (f. 149^a, 150^b, 151^a,

1526, 1536, 1556, 1576). Das letzte ist nicht zu Ende, das 1. beginnt f. 1498: ينسى ذكرة الخمد لله الذي لا يخيب ويمن بالاحسان من ذكرة الحمد لله الذي لا يخيب ويمن بالاحسان احسانا وبالسيئات غفرنا والحمد لله كاشف كربنا الح

We. 1552.

57 Bl. 16mo (8 × 5¹/₂; 5 × 3¹/₄cm). — Zustand: schmutzig. — Papier: gelblich, stark, etwas glatt. — Einband: rother Lederbd mit Goldverzierung u. Klappe.

Dasselbe Werk. Titel und Verfasser fehlt. Der Text weicht öfters ab. Anfang: روي عن رسول الله صغم انه كان له سبعة هياكل Schluss: وبالحق انولته والحدالة رب العالمين وصلى الله الح

Schrift: ziemlich gross, kraftig, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschr. um 1916/1800. — Nach f. 9 fehlt 1 Bl.

3666. Schöm. XI, 36.

Eine ganz gleiche Mappe mit der XI, 3°. Enthält Heft 13-20. Davon Arabisch:

Heft 13. 25 Bl. 8^{v_0} , 9 Z. $(18^{1/2} \times 10^{1/2}; 11 \times 8^{1/2^{om}})$. Zustand; unsauber. — Papier: weisslich, stark. — Titel fehlt; er ist: گلهباکل السبعة

Anfang so wie We. 1805, 15 bei dem 1. عيكل (f. 149°) angegeben ist; aber der hier vorliegende Text scheint ausführlicher zu sein. Der Schluss weicht ab. Dann folgt noch f. 19° ein längeres Gebet, überschrieben: دعاء مبارك

Schrift: ziemlich klein, vocalisirt. - Abschrift um 1800. - Nach f. 12 fehlt 1 Bl.

Heft 15. 8^{ve} , 12 Z. (16 × 10; 13 × 8^{cm}).

An verschiedenen Stellen Gebete und auch Qoranstellen, von kleinerem Umfange.

Heft 16. 56 Bl. 8re, 7 Z. (15¹/₂×11¹/₂; 11×7^{cm}). Zustand: unsauber, wurmstichig; vielfach lose Blätter.— Papier: strohgelb, ziemlich dünn und glatt.

F. 15—19. Aussprüche Mohammeds (c. 26). No. 1447, 4. Zuerst: الله عليه بثلاثة بليات

F. 24—30. 40 Traditionen. No. 1550, 8. Zuerst: الحديث الصلوة الشجرة وثمرها ثلثة الخ Auf Bl. 25° folgt 26°.

F. 31—35°. Traditionen (c. 17, unvollstdg). No. 1447, 5. Zuerst: من حفظ أربعين حديثا من أمّى

F. 35b-41b. Traditionen (von Gebet, Fasten, Weinverbot), etwa 34. No. 1447, 6. Anfang: قال النبي صعم إذا قام العبد من الصلوة فقال الله اكب

بهجة العلوم F.41 -48. Titel fehlt; er ist No. 1945. Nach f. 42 fehlt etwas. F. 48ab Lobpreisung Gottes.

F. 52-56. Vom Fasten. Anfang: هذا كتاب الصوم وهو ركن من اركان الاسلام وقوص - Bricht ab mit den Worten: من فروص العين يوما من شعبان غم عليكم فاكملوا عدة Schrift: ziemlich klein, breitgezogen, etwas vocalisirt.

Heft 17. 56 Bl. 8°, 11-13 Z. $(16\frac{1}{2} \times 10^{1}/4; 11\frac{1}{2}-12 \times 7-8^{cm})$. Meistens kleinere Gebete, auch Qoranstellen. F. 12"—16" das حنب النووي (der Grundtext دعاء الربيح الاجر Pet. 537, 1). F. 31 -34 das Gebet دعاء الربيح الاجر (No. 3649, 34). Vor f.1 u. nach f. 31 fehlt etwas.

Heft 19. 12 Bl. kl. -8° , 9 Z. $(12^{1}/_{2} \times 9^{1}/_{2}; 9^{1}/_{2} \times 7^{\circ})$. Im Anfang (f. 1b-4b) einige kleine unbedeutende Gebete.

Heft 20. 29 Bl. 8vo, c. 12 Z. $(20^{1}/_{2} \times 15; c. 18 \times 14^{em})$. Arabisch f. 3. 4. 6-8. Einiges über richtige Aussprache beim Qoranlesen. $(F. 14^b - 18)$ unerhebliche Gebete; sie stehen überkopf.)

3667. Lbg. 540. 2) f. 51 -- 89.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel fehlt; er ist:

شرح هياكل النور

Verfasser und Anfang fehlt.

Es ist ein gemischter Commentar zu demselben Werk (No. 3665); er beginnt hier im 4. هيكل. Die ersten hier vorhandenen Worte sind f. 51*: Erste ، وقد بان ان صنعة الواهب لا يمكن ان تكون كذلك والاجسام والهيئات كثيرة وقد بينا: Textworte f.52

Das 5. عيكل f. 61b, das 6. 80a, das 7. 86a. Das Vorhandene bricht ab f.89b im Grundtext: 111 انفتح سبيل القدس ليصعد الى رحال منعت ترازح الاكثرين' Der Commentar dazu bricht ab mit den Worten: فلعله تصحيف او فيه ترك فمن وجد النسخة المصححة

Lücken scheinen zu sein nach f. 58. 66. 68. HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

3668. Lbg. 392.

50 Bl. 8vo, 17 Z. $(20^{1}/_{3} \times 13^{3}/_{4}; 13^{1}/_{2} \times 7^{\text{em}})$. — Zustand: ziemlich gut, am unteren Rand wassersleckig. -Papier: gelb, zieml. stark u. glatt. - Einband: Pappbd mit Lederrücken. - Titel u. Verfasser auf dem Vorbl.:

شرح فياكل النور لانقروي اسمعيل افندي

Türkische Uebersetzung, satzweise, mit einigen erklärenden Zusätzen, von Isma'il elanqirawi + 1042/1682. — Das 1. كري beginnt f. 8b: كل ما يقصد اليه بالاشارة الحسية فهو جسم يعني هر ثه شيئه كه اشارت حسى ايتمكله قصد اولنسد اول جسمدر

واجعل النبوة سبيلنا والأشباني: Der Text schliesst جليسنا انك انت بالجود ولا بالغم على العالمين منان Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, vocallos.

Grundtext zum Theil roth. - Abschrift c. 1200/1785.

HKh. VI 14433 (ايضاح الحكم).

3669, Pm. 360.

57 Bl. 8ve, 9 Z. (15 × 10; 11 × 53,4cm). - Zustand: gut. - Papier: gelblich, stark, etwas glatt. - Einband: schöner Hlbfrzbd. - Titel und Verfasser fehlt.

الحمد لله الذي عو كاين : Anfang f. 1b قبل کل شیء ولا یکون شیء معد

Ein si'itisches Gebetbuch: 7 Gebete, von denen einige besondere Ueberschriften haben, auf besondere Festtage. — Das 2. Gebet f. 10b geht auf das Fest des Teiches (عيد الغدير). الحمد لله الذي الهم الخلف توحيده : Anfang

في يوم عيد الفطر : Das 4. f. 30° في عيد الأضحى : 186° Das 5. f. 36°

Das 6. f. 40°; Ohne Ueberschrift, ist ein

Gebet für Freitag. الحمد للم الذي دم : Anfang: الحمد للم الذي دم

شهد لنفسه بالوحدانية المخ Schluss (des 7.) f.57b: من تحب منهم صلواتك وسلامك عليهم اجمعين وصلى الله على محمد وآله اجمعين الى يوم الدين

Einige Stellen sind wörtlich wiederholt; so f. 4^a , 5 bis 8^b , $1 = 52^b$, 9 bis 57^b , 1; 26^{a} , 4 bis 26^{b} , $1 = 44^{b}$, 5 bis 45^{a} , 3.

Schrift: zieml. gross, krāftig, etwas rundlich, gleichmässig, vocalisirt. Ueberschriften roth. Abschr.i.J. 1276/1859.

Ob dies der "Qoran der Babis" ist?

3670. Mo. 179.

115 Bl. 16mo , 7 Z. $(9^{1}/_{2} \times 6^{8}/_{4}; 6^{1}/_{4} \times 4^{\text{cm}})$. — Zustand: ziemlich gut; oben am Rande zum Theil wasserfleckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: brauner Lederband mit Goldschnitt.

Titel fehlt. Es ist ein Türkisches Gebetbuch; die Gebete darin, von kleinem oder auch grösserem Umfang, sind mit einer voraufgehenden Erörterung versehen, die sich über die Wirksamkeit derselben, die Art des Betens oder auch die damit verknüpfte Geschichte auslässt. Die Gebete sind Arabisch, vocalisirt; zum Theil sind es nur Qoranstellen oder Anrufungen Gottes. Das hauptsächlichste darunter ist:

F. 216—416. Gebet für Mohammed. Zuerst fangen die Sätze an mit السلام عليك , dann mit السلام عليك يا . Anfang: اللهم صل على كعبد السلام عليك يا مكتى الخ

F. 44^b—46^b. Gebet für die 12 Imame (vgl. No. 3649, 28). Anf.: اللهم صل على محبد المصطفى

F. 48b - 50a. الايمان (No. 3649, 11).

F. 52° -- 53°. دعاء طاعون (No. 3649, 41). Anf.: اللهم يا ولى الولاء ويا كاشف الصر والبلاء الح

F. 85°-89b. eles (No. 3650, 11).

F. 98b—103a. دعاء قُوشُ (s. No. 3649, 53). Schrift: ziemlich gross, weit, deutlich. Der Arabische Text vocalisirt. — Abschrift c. 1700.

3671. Ham. 230.

224 Bl. 16mo , 7 Z. $(10^{1}/_{2} \times 7^{1}/_{2}; 6 \times 8^{3}/_{4}^{om})$. — Zustand; nicht ganz sauber. — Papier: gelb, glatt, dick. — Einband: schwarzbrauner Lederband.

Titel fehlt. Es ist ein Türkisches Gebetbuch, das zuerst einige Suren (36. 67. 78. 112—114. 1. Anfang der 2.), dann eine grosse Anzahl von Arabischen Gebeten enthält, deren grössere eine Türkische Vorrede haben, die an einem Beispiel die Kraft des folgenden Gebetes beweisen soll. Die hauptsächlichsten sind:

- a) f. 42°/50° نعاء نور
 b) 58°/65° دعاء كردان
 c) 68°/69° الياس 68°/69° الياس 68°/69°
- e) 78—80° يېغىبىر 6) 106. 107 نامە 108 دىماء يېغىبىر
- g) 127—140 دعاء قدر (h) 1526—156 عداء قدر الماء قدر

- ناء ملوات °206 (k) 202 (caاء دولت 180 –187 (i
- دعاء قبر 210/214 drei دعاء

Schrift: ziemlich gross, gut, vocalisirt. Ueberschriften roth, fehlen aber zum Theil. F. 221—224 ein Anhängsel in neuerer flüchtiger Schrift. — Abschrift c. 1150/1737.

3672. Mo. 212.

115 Bl. 16mo, 7.Z. $(10 \times 7; 5^{1}/_{9}-6 \times 4-4^{1}/_{9}$ cm). — Zustand: stellenweise nicht ganz saubor, zu Anfang ein Wurmstich. — Papier: glatt, stark, gelb. — Einband: Pappbd.

Titel fehlt. Zuerst f. 16-106 Sura 36; der letzte Vers fehlt fast ganz, wegen der Lücke nach f. 10. Dann folgen Gebete, theils Türkisch, theils Arabisch mit Türkischer Einleitung. Die meisten arabischen Gebete sind kurz; die längeren (bloss mit der Ueberschrift (Cal):

- 1) f. 12^b—23^{*} (No. 3650, 5). Geht f. 19 ins Türkische über. Bl. 24 leer geblieben.
- 2) f. 30^b—70^a (No. 3650, 12). Die meisten Sätze fangen ebenso wie bei 12^b ff. an mit: مسلك حق حرما , und dem Zusatz von Qoranausdrücken oder Qoranstellen oder Namen von Suren etc. Geht f. 51^a ins Türkische über.
 - 3) f. 976-1006, نعاء حروف (No. 3649, 20).

Schrift: Türkische Hand, klein, gefällig, vocalisirt. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1100/1668.

3673. Dq. 21.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

Theils Arabische theils Türkische auf den Qoran bezügliche Gebete (und Notizen).

- 1) F. 276^a Verzeichniss von 28 Qoränlesern.
- 2) F. 2776. Ueberschrift: تحوشن كوير عظيم الشان (No. 3649, 18). Das Gebet hat den häufigen Refrain: سبحانك يا لا اله الغوث خلّصنا من النار يا ربّ
 - 3) F. 292b-294a Türkisch.
- 4) F. 294b—296. Ueberschrift: هذا حلية Die einzelnen Beschreibungen Mohammeds, die mit grüner Schrift in Kreisen mit gelber Einfassung stehen, entsprechen denen

in We. 1694, 2; im Ganzen 16 Kreise, mit darunter stehender Türkischer Uebersetzung. Dann f. 296 vier grössere Kreise in gleicher Weise für على معمل, بعر, ابو بكر.

- 5) F. 297—308°. Ueberschrift: العرش العظيم (No. 3649, 55). In diesem Gebete kommen, ziemlich zu Anfang, die für ziemlich viele Suren zu Anfang verwendeten Buchstabengruppen, wie الر المص ,الم u. s. w., in der Wendung: ich bitte dich um der Sura ... willen, ausserdem auch in gleicher Weise die Anfangsworte einer grossen Anzahl besonders der letzten Suren vor. Das Gebet geht f. 303° unten ins Türkische über.
- 6) F. 308*—309* oben. Zusammenstellung von 7 Qoranversen über Gottes Allmacht: zuerst Sura 9, 51 und zuletzt Sura 39, 39.
- 7) F.309*-312b. Ueberschrift: دعه صلوات شریف Gebet für Mohammed (No. 3649, 40).
 - 8) F. 312b-314b. رعاء نور (No. 3649, 67).
 - 9) F. 315a-316a. الماء جميل مبارك (No. 3649, 17).
 - 10) F. 316°—317°. (No. 3649, 6).
- 11) F. 317^b—318^b. دعاء اسم اعظم مبارک (No. 3649, 5).
- دعاء حضر [حضرة .1] الياس عَمَ . 190-190 [1.318] (No. 3649, 8).
- 13) F. 319^b. 320. 324. مبارك (No. 3649, 14).
 - 14) F. 324b. 322. حماء يوسف (No. 3649, 72).
- 15) F. 322^b unten. 323. 321^a. بعفوك (No. 3649, 60). Der Refrain اجرنا من النار بعفوك kehrt oft wieder.
- 16) F. 321. 325. (n. propr.) دعاء مجنون (No. 3649, 57).
- دعاء حَسَن خَسَيْن (No. 3649, 21).
- 18) F. 326b ff. Verschiedene Gebete kleinen Umfanges, darunter f. 327a معاء عبد المباري, 327b رماء فصايل, 328a رماء فصايل, 328a بنماء البمان, 328b رماء فصايل, 328a بنماء البمان, 328a بنماء فصايل, 328a بنماء البمان, 328a بنماء فصايل بنمان, 328a بنمان بنمان والمبارئ بنمان بنمان المبارئ بنمان بن

3674. Dq. 103.

410, 11 Z. (Text: c. 161/2 × 131/2 cm). Zustand etc. und Schrift wie bei 1). Diese Blätter sind überkopf beschrieben, müssen also rückwärts gezählt werden.

Verschiedene Gebete: F. 87*-86* ein Gebet für Mohammed und seine Genossen, in Reimprosa. Anf.: السلام عليك زين الانبياء اتقى الاتقياء

F. 86°—72° u. 57—65° eine Anzahl Gebete, meistens von kleinem Umfange, in Versen, einige darunter in neueren Gedichtformen. Zuerst (Ṭawɪl): يشعر ربيع قد بدا نوره الاعلي الحما الحم

F. 69 — 72^b Gebet in Prosa. Anfang: نقد جاءكم رسول من انفسكم عزيز الح لقد جاءكم رسول من انفسكم عزيز الح F. 65^b—68^b u. 87^b—89 sind leer.

3675. Mo. 16.

356 Bl. 16mo, 7 Z. (11 × 7; 5¹/₂ × 3¹/₂om). — Zustand: nicht ganz sauber, auch nicht frei von (Wasser-) Flecken. — Papier: gelb, zum Theil auch farbig, ziemlich glatt und stark. — Einband: brauner Lederband.

Enthält grössere und kleinere Arabische Gebete, mit Türkischer Einleitung u. Anweisung. Die grösseren Gebete sind:

[15°-15° (No. 3649, 5).

21°-30°	هذا دعاء نور	(No. 3649, 67).
47"-68"	هذا دعاء صلوات	
81°-84°		(No. 3649, 53).
106b—117a	عدا دعاء سرخ باد	(No. 3649, 37).
128b—135a	فذا دعاء معراج	(No. 3649, 62).
159a-164b	هذا دعاء مستجاب	
187b—195b		(No. 3649, 51).
202a-203b		(No. 3649, 11).
206°-209°	فذا نماء محدد	(No. 3649, 58).
211b-215a	باربند حسن حسين	(No. 3649, 22).
258"-264b		(No. 3649, 17).
273b-274a		(No. 3649, 70).
2974-3064		(No. 3649, 32).

Schrift: ziemlich klein, gefällig, deutlich, vocalisirt. Ueberschriften farbig. — Abschrift c. 1100/1888.

3676. мо. 20.

200 Bl. 16me, 5 Z. (6×4¹/₄; 3¹/₂×2²/₂cm). — Zustand: nicht ganz sauber, auch fleckig. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: brauner Lederbd mit Goldpressung.

Titel fehlt. Enthält kürzere und längere Arabische Gebete, mit Türkischer Einleitung und Anweisung. Die längeren Gebete sind:

F. 5°—9° رفيا دعاء الحماء الحسنى (No. 3649, 6).

26°—32° الماء عظيم مبارك (No. 3649, 56).

44°—57° الماء نور شريف (No. 3649, 67).

96°—105° الماء جميل (No. 3649, 17).

131°—145° الماء تهليل (No. 3649, 14).

158°—164° الماء يوسف (No. 3649, 72).

In der Mitte folgen die Blätter so: 56. 58. 57. 59 ff. Schrift: ziemlich klein, gefällig, gleichmässig, vocalisirt. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1100/1688.

3677. Mo. 211.

87 Bl. 16mo , c. 9 Z. $(8^1/2 \times 7; 6^1/2 - 7 \times 4 - 5^1/2^{\text{cm}})$. — Zustand: nicht ganz sanber; auch wasserfleckig. — Papier: gelb, ziend. stark u. glatt. — Einband: brauner Lederbd.

Enthält Gebete theils in Türkischer Sprache, theils in Arabischer mit Türkischen Vorbemerkungen. Von den kürzeren Arabischen Gebeten abgesehen, sind hier als längere zu bemerken:

33°—35 عاء نور (No. 3649, 67). Nach f.35 ist

1 Blatt ausgerissen; der Schluss des Gebets fehlt.

36—38 دعاء الاصاء الحسنى (No. 3649, 6).

Der Anfang fehlt.

49—53°. Die Ueberschrift fehlt. ماء جميل (No. 3649, 17).

رعاء عنا الله يا غفاريا ستاريا وحاب الخ 56-59 (No. 3649, 6). Diese einzelnen Namen Gottes und noch 12 andere 9 mal (auch 12 mal) wiederholt bilden das Gebet.

1626 — 64° مناجات (No. 3649, 64). Nicht wenige Persische Wörter eingemischt. مناع مناجات (No. 3649, 64). مناجات (No. 3649, 64).

نعاء مستجاب. Die Geberschrift iehlt. المستجاب (No. 3649, 60).

78-85 leer, 86. 87 Türkisch, überkopfstehend, unbedeutend.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein, weit, deutlich, vocalisirt. — Abschrift c. 1100/1688.

3678. Do. 125.

5) f. 108b-308.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

Verschiedene Gebete. Die längeren sind:

اللهم :Ohne Ueberschrift. Anfang اللهم :Ohne Ueberschrift الني استلك بالحقايف الازلية والنعوت الالهية الح

110°-113b قاتحة الفقراء (No. 3649, 49).

114^b—118^b رعاء حزب الجر (s. We. 1723, 6). (Der gewöhnliche Schluss steht 118^a Mitte.)

Nebst عتصام حزب الجر f. 118^b—119^b.

دعاء حزب البر و لا اله الا اذت السميع 122-120 القريب الجيب المخ

Der Titel ist aus dem Stück am Rande zu entnehmen. Diese Gebete sind für alle Wochentage, von Freitag an, eingerichtet; auf jedes folgt ein kleines دعاء اوراد. Anfang: الحد لله رب

1656-1994. Titel fehlt. [von أوران الاسبوع [ابن العربي] (s. Spr. 784 fl.).

1996—2006. Gebet zur Abwehr des Kummers. Anfang: ربّ فرّحنى بما

2006—2184. Wochen-Nachtgebete, vom Sonntag an auf jede Nacht. ورد الليالي لابن العربي (s. bei Pm. 16, 4 ff.).

دعاء الماء الحسنى للشيخ تحيى الدين 432° _232° . [ابن العربي] (No. 3649, 6).

232^b—238^a مدا دعاء خطبه دوازده امام. Predigt-Gebet der 12 Imame (No. 3649, 28).

2386—271 قران دران. Gebetsverse, aus den Qoran-Suren der Reihe nach genommen.

هذا اوراد شيخ بير محمد بهائي أ 289-271 اللهم انت الملك الحي الحق المبين

289a-297. Türkisch (abergläubische Mittel).

هذا دعاء ورد حصرت شيخ حيى 407 - 298 مذا دعاء ورد حصرت شيخ حيى Anfang: اللهم يا رب يا ستار يا عزيز يا غفار
Darin f. 301 ff. die Namen Gottes.

307b-308b. 2 kleine Gebete.

3679. Dz. 14.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

Das Hauptsächlichste ist:

- a) 88"-92" هذا الاسماء الحسنى (No. 3649, 6).
- b) 924-944 (enthält 99 Namen) هذا اسماء رسول الله صقم Anfang (nach voraufgeschickter Türkischer Einleitung): محمد تحمون احمد حامد قاسم النج
- c) 940-960. وما ارسلناك 960-940 الله وما ارسلناك الله وما الله كلك الا رحمة للعالمين ازعر اللون ادعيج اذا مخدك mit Türkischer Interlinear-Uebersetzung (in kleinerer rother Schrift).
- d) 1006—1066 كنة داده الما (No. 3649, 51).
- e) 112°-118° وذا دعاء رمصان (No. 3649, 33).
- f) 120^b—123^a مما دعاء جميل (No. 8649, 17).
- g) 1336-1356 مذا دعاء حرامي (No. 3649, 19).
- h) 136 -138 منا دع سبع ابات (No. 3649, 35).
- i) 1496-1516 معان الله وبحمده (No.3650,10).
- k) 1566-1616 مَذَا دَعَاءَ نُورِ (No. 3649, 67).
- 1) 1656—169^a منا دعاء مرجان (No. 3649, 59).

Zu den Gebeten (von d an) gehören Vorbemerkungen und Einleitungen in Türkischer Sprache.

3680.

- 1) We.1812, 9, f.116 —118. 2 Gebete; das erstere للدخول على الملوك والسلاطين beginnt: لا حول beginnt: لا حول المنظيم بك منك البيك استغفرك الن المنظيم بك منك البيك استغفرك الن Das andere f. 117° ff. ist ein dem Propheten am Tage يوم الاحزاب zugeschriebenes; es beginnt: شهد الله انه لا اله الا هو والملائكة واولو العلم قائمون بالقسط
- 2) We. 1793, 4, f. 33—36. 46. Verschiedene kleine Gebete, aus dem الحامع الصغير genommen; dieselben beginnen mit

Darauf folgt f. 37. 38 hauptsächlich ein dem Mohammed zugeschriebenes Gebet, das gegen die Strafe des Grabes auf 80 Jahre und, mehrmals gelesen, bis zum jüngsten Tage schützen soll. Anfang f. 38°: اللهم تب علينا قبل الهوت

- 3) We. 1771, 14, f. 49. Einige Gebete, mit beginnend. Das eine, dem اللهم اللهم الى السالك يا من لا entnommen, beginnt: الدميري (— Mo.16, 1, f. 81—84). Auf f. 49^b einige Gebetverse, von كمال الدين ابن الكاملية.
- 4) Lbg. 598, 51, f. 111^b—116. Allerlei Excurse und kleinere Notizen aus verschiedenen Fächern, besonders Gebete, zum Theil Türkisch, besonders 112^b. 113. 115^a, Einiges auch Persisch wie 114^a unten und 116^a.
- 5) Spr. 347. Auf der Rückseite des ersten Blattes stehen einige Zeilen Arabisch, 2 kurze Gebete enthaltend, mit Persischer Gebets-Anweisung versehen. In schlechter, ganz neuer Schrift, um 1240/1824.
- 6) Spr. 1967, 10, f. 386—45. Zusammenstellung kurzer Gebete, zum grossen Theil mit anfangend, auch ein kurzes Morgenund Abendgebet.

3681.

1) We. 1771, 8, f. 32-41. 8vo, 13 Z. (19×11¹/₃; 12×6^{cm}).

Verschiedene kleine Gebete; darunter f. 34^b الرحمن (No. 3649, 31); f. 37* Gebete zu Anfang u. am Schluss des Jahres; f. 40* eine مستغلقة. Dazwischen auch Mittel gegen Fieber etc.

Schrift: klein, gefällig, deutlich, gleichmässig, vocallos. Stichwörter roth. Der Text in Goldlinien eingefasst. Abschrift c. 1150/1737.

Ausserdem hauptsächlich am Rand f. 32° bis 37° (eng beschrieben) Qoran-Verse und kurze Gebets-Sätze, auch Gebete, die wieden dem Halifen Alf zugeschrieben.

2) We. 1769, 12, f. 1126-1204. 870, 11 Z. (15×101/2; 101/2×75m). - Titelüberschrift: هذه الآيات العشر القافية التي كل اية منها تحوي عشر قافات

Zuerst 10 Qoranverse, in deren jedem 10 enthalten sind, Sura 2, 247. 3, 177 etc., und f. 113^b noch drei andere solche Qoranverse.

Hinter jedem jener 10 Verse sollen 10 Wörter (Beinamen Gottes) gelesen werden, die mit قادر قاهر قابض قوي قدوس قدوس قابض قوي قدوس قابض قوي قديم قايم قليم قابض قوي قديم قايم قليم قايم قليم قايم قليم قايم قليم قايم قليم قايم قليم قايم والقايم على القائم القايم على كل معنى الخ يا القائم الق

Schrift: ziemlich gross, breit, randlich, vocallos. — Abschrift c. 1800.

3682.

1) Pet. 94, 13, f. 52-54. Zusammenstellung von Gebeten: zuerst solche, wie sie Mohammed zu verschiedenen Tageszeiten gebetet, dann andere.

2) Pm.105, 20, f. 254b-255b. Einige kleine Gebete, theils in Prosa, theils in Versen; darunter eines, dem عبد القادر الجيلاني zugeschrieben, anfangend: الهي كيف ادعوك وقد عصبتك الخ Eine dem الهي النت دو فصل ومن وانى دو الخطايا فاعف عتى

3) Spr. 490, 21, f. 130 — 142. Einige Gebete zum Theil nach Beendigung der Lesung des Qoran. Ein längeres f. 131° von المحدد بن موسي بن عنجينل f 690/1291; 2 betreffen den Monat Ramadan f. 133° ff. F. 137° ff. Gebete (اوراد) auf die einzelnen Wochentage. F. 142° betrifft die Sura يس und ein sich daran schliessendes Gebet u. die Wirkungen derselben.

4) Schöm. XI, 2.

18 Bl. 8°°, 12 Z. $(21 \times 16; 15^{1/2} \times 11^{1/2}^{\circ m})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: weisslich, ziemlich stark, wenig glatt. — Einband: Pappband mit Kattunrücken. — Titel fehlt.

نويت بهذا الصفر [الظفر] : *Anfang f. 1 منك خير برحمتك يا ارحم الراحمين '

Enthält kurze Gebete und Glaubensbekenntnisse und Fürbitte für den Propheten und die
Genossen und Aufzählung der vorzunehmenden
religiösen Handlungen. Untermischt mit einigen
Qoranstellen, namentlich der 1. Sura (4^b. 7^b.
10^a). Die letzten Seiten malaiisch. Zwischen
dem Text stehen oft Zeilen mit kleinen rundlichen Strichen und Punkten.

Schrift: gross, ziemlich ungeschickt, deutlich, vocalisirt. — Abschrift um 1800.

3683.

- 1) We. 1694, 6, f. 21—25. 2 Gebete, deren 1. anfängt: اللهم الني اسالك رحبة من Das 2. beginnt ألحمد للم الذي من علينا بالايمان Das letzte Blatt schadhaft u. am Rande ausgebessert.
- 2) We. 1766, 12, f. 50°—52°. 2 Gebete, deren 1. dem Abū bekr beigelegt. Anfang: اللهم الذك ابتدات الخلق من غير حاجة الخ عمل اللهم الذك ابتدات الخلق من غير حاجة الخ اللهم ال اسالك بستراسيك الودود: 151° In diesem Gebet wird zugleich Rücksicht auf ein talismanisches Quadrat (ونق) genommen.
- 3) We. 1785, 12, f. 1246—126. Mehrere kleine Gebete, darunter: f. 1256 منية (No. 3649, 4). F. 1256 برب الطبس (s. bei Spr. 1967, 13) und ein anderes kurzes Gebet desselben الشائلي (No. 3654).

4) Mq. 119, 20, f. 376 — 377. 8°, 15 Z. (19×18; 14—15×10°m).

Verschiedene kleine Gebete:

a) f. 376. Titel fehlt. Bitte um Sieg. Anfang: اللهم احفظنا من جميع اعدائنا الخ Nach f. 376 fehlt ein Blatt. — b) f. 377° ein Gebet auf den Ramadan (No. 3649, 33). — c) f. 377° ein Gebet, anfangend: اللهم ارزقنا فقها (No. 3649, 39). — d) f. 377° ein längeres Gebet; Anf.: اللهم يا ستاريا ستاريا عزيزيا غفار (No. 3662). Nach f. 377 fehlt ein Blatt.

Schrift: Türkische Hand, flüchtig, ziemlich deutlich, etwas vocalisirt. — Abschrift c. 1400/1688.

3684.

1) We. 1748, 5, f. 42b—44. 2 längere Gebete, von denen das 1. f. 42b, in Bezug auf Sura 94, 1 überschrieben ist: دعاء الم نشرح (No. 3649, 7). Das andere f. 44b betitelt: مرز النصر اللهم بسطوة جبروت قهرك . anf.: حرز النصر

2) Pet. 600, 7, f. 45 — 51. Eine Anzahl kleiner Gebete, angeknüpft an voraufgehende Qorānstellen. Das erste beginnt (mit Sura 17, 47 ff.) f. 45^b: واذا قرات القران جعلنا بينك وبين الذين لا يومنون بالاخراة حجابا مستورا

Schrift: klein, hübsch, vocalisirt. — Abschrift c. 1100/1688.

3) We.1748, 8, f.50—54. Enthält, unter anderen Kleinigkeiten, f. 51° ein Gebet: هماء سورة الفاتحة

Anfang: اللهم التي اسالك بما عقد العز من عرشك

F. 54 ein Gebet, das Gabriel dem Propheten mitgetheilt haben soll: اللهم يا من اقر له بالعبودية كل معبود

Endlich f. 54° ein Gebet auf die Nacht der Mitte des Śa'bān; und f. 51°—58° kleine Tahmise, von يوسف بن يعقوب الصديق.

4) Pet. 113.

4 Bl. 8°, 14-16 Z. (16×11; 12×8°m). — Zustand: am unteren Rande etwas fleckig. — Papier: gelb, ziemlich stark, wenig glatt. — Einband: Pappbd mit Kattunrücken.

Ein kleines Stück aus einem Gebetbuch; zuerst 2 Blätter Vorbemerkungen zu einem Gebete; dann nach f. 2 eine Lücke, den Schluss derselben und den Anfang des Gebetes umfassend. Es ist, wie es scheint, betitelt: نبد الله الحسنى und schliesst: يا دا الجلال والاكرام يا ارحم الراحمين وصلى الله الحيد Es folgt darauf noch f. 4 unten u. 4 ein kleines Gebet, mit dem Anf.: يا حبيب الابرار (No. 3649, 58).

Schrift: gross, flüchtig, vocallos. — Abschrift im J. 1251 Rab. I (1885).

3685.

1) We. 1780, 4, f. 25-80.

 8vo , d. 16 Z. $(15^{1/9} \times 10^{1/9}; 11-13 \times 7^{\text{cm}})$. — Schrift meistens klein und flüchtig, von verschiedenen Händen, etwa um ¹²⁵³/1837.

Enthalt viele Kleinigkeiten, zum Theil auch in Versen. Darunter f. 48° ff. ein Gebet mit dem Anfang الحبد لله جبيع تحامده, 54° Gebets-anweisungen, . 57° ein Gebet الاستخارة, 58° ff. Zufluchtsgebete, mit dem Anfang أعون بك ربّ , 62—72 Gebete für den Propheten, von الشيخ, alphabetisch geordnet, nebst einem nicht alphabetischen Anhang bis f. 73°. In Versen f. 57° das Gebet الاستغاثة des الاستغاثة des السهيلي (vgl. We. 1780, f. 18°) und f. 73°—79° ein Gebet des الدريي , die Namen Gottes enthaltend, 72 Verse lang, anf. (Ţawil): الدريي با الله يا ال

2) Mq. 436. 8 Bl. $8^{\circ\circ}$ (c. $20 \times 14^{\circ m}$).

Verschiedene Bruchstücke von geringem Werth. F.1 (aus 2 kleinen Papierstücken in entgegengesetzter Richtung zusammengeklebt) enthält eine Tradition, von 'Ärsa mitgetheilt, und ein Paar Gebetstücke.

F. 4^{b. a} Gebetsanweisung; f. 4^a unten etwas über das Uil.

F. 5ª Gebet gegen Schaden von Seiten der Feinde. Unten auf der Seite Notiz über Längenmaasse. F. 5° Anfang eines Werkes über Erbrecht, betitelt: 'بالب فيه أصول الغرايص وهي الحجب السُلَمِيّ رَّة خَالِيف عبد الملك بن حبيب السُلَمِيّ (وَ45). Anfang: النميراث يكون بسبب ونسب فالسبب فالسبب فالسبب والمِلْك والعتق المُخ المُخ داخية المُخ داخية المخاص المناب ال

Schrift: magrebitisch, der Titel und Ueberschriften sehr gross, das Uebrige zieml. gross, vocalisirt. Um 900/1494. (Auch f. 4 u. 5° von derselben Hand.) Nicht bei HKh.

F. 8, wovon die Seite am Rücken im Text beschädigt ist, enthält ein Stück cufischer Predigt. F. 2. 3. 6. 7. sind Türkisch.

3686. Mf. 382.

Eine Gebetrolle $(55 \times 78^{1/2^{cm}})$, in vielfacher Eintheilung und Verzierung. Die Mitte derselben nimmt ein grosser Kreis ein, dessen Durchmesser 37cm ist. In demselben befindet sich eine Art Stern oder wol besser Blume mit 6 in gleichem Abstande von einander stehenden Blättern, die in geschwungenen Linien bis zur Peripherie gehend spitz auslaufen. Jedes dieser 6 Blätter hat als Rand eine breite Goldlinie; seine innere Fläche zerfällt in 14 Abtheilungen, jede von der anderen durch breite Goldverzierung getrennt. In diesen 6 × 14 Abtheilungen stehen die 201 Namen Mohammeds verzeichnet in kleiner, schöner, deutlicher Schrift. Die Spitzen dieser 6 Blätter sind mit einander verbunden durch eine breite, nach innen gebogene Goldlinie; in den so zwischen den einzelnen Blättern gebildeten Feldern steht je ein Kreis von 48/10 em Durchmesser, mit Goldlinien umrahmt; das Uebrige des Feldes ist roth. In jedem dieser Kreise steht ein Name in sehr grossen Zügen, und zwar Allah, Mohammed und dessen vier erste Nachfolger. Was von dem grossen Kreise noch übrig ist, d. h. die 6 Flächen zwischen den rothen Feldern und der Peripherie, enthält je 2 Kreise, jeder mit Durchmesser von 4cm, also im Ganzen 12 Kreise. Sie enthalten das معاء الاستغفار, mit voraufge-

In jenem Zwischenraum stehen, in kleiner Schrift, verschiedene Sätze, Lobpreisungen Gottes, zum Theil wiederholt; an dem Rande stehen 30 Kreise, 4cm im Durchmesser, welche die Beschreibung der Eigenschaften Mohammeds enthalten; die ersten dieser Kreise enthalten Sätze über das Verdienstliche, diese Beschreibung abzuschreiben oder zu lesen und bei sich im Hause zu haben. Der Raum zwischen diesen einzelnen Kreisen ist mit Goldfarbe ausgefüllt. —

An dem Rand des ganzen Schriftstückes läuft ringsherum eine Leiste von 33/10 cm Breite; dieselbe wird gebildet durch Kreise, die einander durchschneiden; so entstehen für jeden Kreis 2 Hälften (Ovale), in deren jeder einer der 99 Namen Gottes steht, ausserdem auch das Wort all selbst. Die rechte Seite dieses Randes enthält zuerst eine Notiz über das Verdienstliche, diese Namen auswendig zu wissen; dann folgt, ungefähr in der Mitte beginnend, die Reihe dieser Namen, alle mit dem anrufenden L versehen; sie hört auf in der oberen Leiste, ungefähr in der Mitte; dann ist noch die Qoranstelle Sure 31, 26 hinzugefügt.

Neben dieser Randleiste, zur Rechten und zur Linken des ganzen Blattes, und zwar in dem Zwischenraum zwischen der Leiste und dem grossen Kreise, stehen auf beiden Seiten desselben von oben nach unten in je 2 Reihen, je 7 Kreise (mit einem Durchmesser von je 6½ unter einander, also auf jeder Seite 2×7 solcher Kreise.

Die erste Reihe rechts enthält 7 Qoranverse (Sura 9, 51; 10, 107; 11, 8; 11, 59; 29, 60; 35, 2; 39, 39), mit voraufgeschicktem Ausspruch Mohammeds über das Verdienstliche, dieselben zu lesen; und einem kürzeren Ausspruch gleichen Inhaltes am Ende derselben.

Die zweite Reihe rechts enthält das المفادل ا

Die erste Reihe links (die dem Rande nächste) enthält gleichfalls لفط المحتف مدورة البقرة وآل عمران والنساء . . . والنصر والناس والفاتحة ان تحفظ والمست والاخلاس والفاتحة ان تحفظ حامل هذا المجاب من انس وجن وشياطين المح حاشا للدما فذا بشرا أن فذا الاملك كريم عم Schluss: حاشا للدما فذا بشرا أن فذا الاملك كريم عم (Die ganze erste Hälfte und mehr enthält die Titel der einzelnen Suren).

ايات الحفظ :Die zweite Reihe links enthält ولا يؤده حفظهما وهو العلى :(Anfang (nach d. Bism.) العظيم٬ فما ارسلناك عليهم حفيظا وهو القاهر فوق عباده الح والله من ورائهم تحيط بل عو قران تجيد : Schluss Also lauter Qoränstellen, in في لوح محفوط denen das Wort حفظ vorkommt. Sie stehen (von oben an gerechnet) in dem 1. 2. 3. und in der oberen Hälfte des 4. Kreises. Es folgt in dem Reste des 4., im 5. und 6. Kreise die Genealogie Mohammeds; unten im 6. und in der oberen Hälfte des 7. die Namen der Siebenschläfer, endlich die Namen der 10 Prophetengenossen, denen das Paradies verheissen ist. In den Zwischenräumen zwischen den 7 Kreisen der 1. und der 2. Reihe links stehen die Worte يا الله ومحمد رسول الله على und zuletzt dreimal لا الله ومحمد رسول الله

In diesen 4 × 7 Kreisen ist der Zwischenraum zwischen den einzelnen Zeilen mit Gold-HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX. streifen verziert und alle diese Kreise sind mit einem breiten Goldrand umgeben. Durch die 2 dem grossen Kreise in der Mitte nächsten, von oben nach unten senkrecht heruntergehenden Reihen der 7 Kreise wird ein Viereck gebildet; der bei weitem grösste Theil davon wird durch den zuerst beschriebenen grossen Kreis eingenommen; was übrig ist, sind 4 ziemlich grosse Ecken. In jeder derselben steht ein grosser Kreis mit Durchmesser von 5cm und einem breiten Rande; diese 4 Kreise enthalten die Engelnamen: مسرافيل عنورافيل ميكائيل ميكائيل عنورافيل. Zu ihrer Seite ist je ein etwas kleinerer Kreis, mit Goldfarbe ausgefüllt.

Zu Seiten dieser 2 Goldkreise oben gegen den Rand zu steht je ein kleinerer Kreis (2²/₅om Durchmesser) mit ganz kleiner Schrift sehr eng beschrieben. Der Text in beiden Kreisen ist derselbe; es sind Anrufungen Gottes unter seinen verschiedenen Namen. Zuerst: يا رحيم يا ملك يا قدوس يا سلام يا مومن يا نافع يا نور يا هادي يا وارث يا رشيد يا صبور

Zu Seiten der 2 Goldkreise unten gegen den Rand zu steht in grosser Goldschrift der Name des Schreibers u. Verfassers dieses Gebetwerks, nämlich: التبد درويش عبد الله الكردي سنة ١١٣٣٠ Ausserdem noch darüber rechts und links das Siegel desselben (in Abschrift, aber aussehend wie abgedruckt): كتبه عبد الله الكوردي

Die Schrift in den Kreisen ist ziemlich gross, gut, deutlich, zum Theil vocalisirt. Die Namen Gottes rings am Schriftstück herum, und was denselben binzugefügt, sind sogar recht gross.

Das Ganze ist auf Pappe geklebt und aufgerollt und liegt in einem länglichen schmalen Pappkasten.

3687. Mo. 146.

Eine kunstvoll verzierte Gebet rolle, 5,88cm lang. Enthält arabische Gebete, meistens in die Form von Guirlanden gebracht, in denen die Ranken, Knospen und Blumen aus ganz kleinen feinen arabischen Buchstaben bestehen, schwarz

auf verschiedenfarbigem Grunde. Ein Gebet hat die Form eines zweischneidigen Schwertes; es enthält Bitten zur Abwehr der Ungläubigen.

Die verschiedenen Gebete haben kurze Ueberschriften im Persischen; so ist auch einige Male eine längere Anweisung, wie die Gebete zu verrichten seien, im Persischen beigegeben. Und da die ganze Arbeit, sehr kunstvoll, auf Persische Kunst hinweist, ist die ganze Rolle zu den Persischen Schriftwerken zu rechnen.

3688. Mo. 403.

Eine Gebetrolle, 5em breit, 333cm lang, in einem Etui. Das Papier, gelb und dünn, ist auf stärkeres geklebt, um sich besser zu halten. Das Anfangsstück der Rolle, etwa 12cm, fehlt. In der Randleiste ringsum steht Sura 36, 5 bis Ende und 48, 1-25. In dem obersten länglichen Viereck (14°m) in 4 schmalen Streifen steht Sura 48, 25-29. In den 5 folgenden Vierecken, jedes mit einem grossen Kreise, stehen Qoranverse und Gebetsanrufe, mit Türkischen Ueberschriften. Gleichen Inhalts die folgenden 2 länglichen Vierecke, inwendig mit kleineren versehen. Dann ein gleiches Viereck, ohne ein inwendiges, Anrufungen Gottes und Sura 112-114. Alsdann ein Viereck, 20cm lang, in 146 kleine Quadrate getheilt, die Gottesnamen enthaltend, in der Regel auf weissem Felde. Ein ebensolches Viereck enthält die Beschreibung von Mohammeds Aeusserem (حلية رسول الله). Dann eine eng beschriebene Fläche, 55cm lang, das letzte Drittel öfters durch Linien getheilt, enthält das Gebet معاء قدر. Darauf 6 concentrische Kreise, Anrufungen gegen Pest und Seuchen. Endlich schräglaufende rothe Linien, mit mangelhafter Ueberschrift; sie enthalten قص" البردة للبوصيري, im Ganzen 153 Verse. Als Besitzer der Rolle steht darunter: صاحب ومالك بنده احبد

Schrift: Türkische Hand, klein, fein, zierlich, vocalisirt. — Abschrift c. 1160/1737.

3689.

Sammlungen solcher Gebete sind von:

- حعفر بن محمد بن المعتز المستغفري النسفى (1) دياب الدعوات . 482/1040 بناب الدعوات . 482/1040 بناب الدعوات .
- 2) ما الميهقي الحسين بن على البيهقي (2) خسين بن على البيهقي
- 3) عمر بن محمد النسفى جم الدين (3 + 587/1142, u. d. T. عمر بن محمد المستغفيين عمر الدين المستغفيين (5 1142,
- على بن ابراهيم بن عبد الرحمن الغرناطي ابن النفرى (4 † 567/1162, u. d. T. إسائل الابرار وذخائر اهل الخطية والايثار
- 5) عبد القادر الكيلاني † 561/1166 und der Commentar dazu von عبد الغنى النابلسي عبد الغنى النابلسي كوكب المباني وموكب المعاني . 1148/1780, u. d. T.
- عبد الكريم بن محمد بن منصور السمعاني ابو سعد (6) + 562/1167, u. d. T. الدعوات النبوية
- 7) خلف بى عبد الملك بى مسعود ابن بُشْكُوال (7 ما أستعينين بالله عند الحاجات والمهمّات الح .u. d.T.
- المبارك بن محمد الجزري ابو السعادات ابن الاثبر (8) المصطفى والختار في الادعية والاذكار .4.06/1209 +
- 9) القسطلاني القسطلاني (9 † أحمد بن على القسطلاني (9 الالهام الصادر عن الانعام الوافر
- ,741/1840 محمد بن احمد بن محمد الكلبي ابن جُزَي (10 u.d.T. الدعوات والاذكار المخرجة من محمد الاخبار
- 11) خمد بن علاء الدين حجّى الدمشقى (11 + 816/₁₄₁₈, u. d. T. جنة المتقى
- 12) تحمد بن قطب الدين الازنيقى (12 † ⁸²¹/₁₄₁₈, u. d. T. مآة الدعوات
- يوسف بن عبد الرحمن بن الحسن الناذفي (13 † 900/1495, u. d. T. مفاتيح الكنوز
- 14) محمد بن عبد الرحمن السخاري † 902/1498, u. d. T. التوجّه للرب مدعوات الكرب
- 15) عبد الرحمن السيوطي (15 † عبد الرحمن السيوطي (15 ألكلم الطيّب و]القول المختار في الماثور من الدعوات والاذكار
- 16) القسطلاني بكر القسطلاني †928/1517,
 u. d. T. كالانوار في الادعية والانكار nebst
 dem eigenen Auszug: لوامع الانوار.

- um 1020/1611, ابراهيم بن احمد بن الملا جلبي (17) u. d. T. تنوير البصيرة وتعمير السريرة
- 18) عبد الروف بن تاج العارفين المناوى u. d. T. المطالب العلية في الانعية الزهية u. d. T. الانعية النافرة الماثورة بالاحاديث الماثورة
- 19) كحمد بن ايوب النقشبندي الحنفى (19 un d. T. لامع الانوار وكاشف الاسرار
- 20) على بن موسى آبن الطاوس العلوي (20 منهج الدعوات ومبهج العنايات

u. d. T. احمد بن موسى بن نصر الله الخزرجي (21) المصطفى من العية المصطفى

Ohne Angabe der Verfasser:

- نخيرة البعاد في الادعية والاوراد (22
- كا المنجيات والموبقات (23
- und von ابن بُطُلان von دعوات الاطباء (24 مختار ابن عبدون
- ابو الفرج الاصفهاني von دعوات التجار (25) + 856/967.

6. Herzensgebete (اذكار).

3690. Pm. 224.

Format etc. und Schrift wie bei 2). - Titel und Verfasser: s. Anfang.

هذا اسماء مقامات سلوك الطريق: Anfang الى الله تعالى المغوث الاعظم سلطان الاولياء سيدي السيد صحيبي الدين عبد القادر الكيلاني، الذكر الاول للنفس الامارة لا اله الا الله اي لا معبود الا الله الذكر التالى للنفس اللوامة الله الله اي لا موجود الا الله البخ

F. 1496—154 unter verschiedenen çüfischen Stücken f. 1496 ein Gebet des زابو الربيع المالقي f. 151° 4 verschiedene Arten von نكر (zuerst: زالذكر الاول الناسوتي الخ

3691. Spr. 769.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Statt des Titels u. Verf. bloss: من كلامه, d. h. derselbe wie in 2),

اعلم ايها الطالب لطريق الهداية ان Anfang: طريقة الهداية من لوازم متابعة رسول الله صعم الح

Śihāb eddīn essuhrawardī † 632/1234 handelt von çūfischem Standpunkte aus über das Gebet Eddikr als Mittel zur Gottseligkeit. والله دو الفصل العظيم : "Schluss f. 25 والله دو الفصل العفران واسمعه نداء الرضوان؛

3692. Lbg. 524.
1) f. 1-62.

199 Bl. 410, 21 Z. (23×16; 16×10¹/₂cm). — Zustand: gut (3^a fleckig). — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: brauner Lederband in einem Futteral. — Titel und Verfasser f. 1^a:

ك" في فضائل الاعمال

لصياء الدين ابي عبد الله الحمد بن عبد الواحد البن احمد بن عبد الرحمن المقدسي

قال الشيخ . . . ضياء الدين الماين Anfang f. 16: . . . ضياء الدين وصلى المقدسي رحّه الحمد لله رب العالمين وصلى الله . . . أما بعد فهذا كتاب جمعته محدوف الاسانيد عزيته الي كتب الائمة رحّم واذا كان في الصححين أو احدهما لم اعزة الي غيرة الح

Schrift: gross, kräftig, deutlich, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift (zu eigenem Gebrauch) von على بن احبد السبياقيسي im J. 1272 Ramadān (1856). — HKh. IV 9114.

3693. We. 1775.

Format etc. und Schrift wie bei 21).

Auszug aus demselben Werk. Titelüberschrift: من كتاب فصايل الاعمال للامام
ابي عبد الله احمد بن عبد الواحد المقدسي
Der Verfasser heisst nicht Ahmed, sondern
Mohammed. (Vgl. auch No. 1570 Anfang.)

الحجد لله رب العالمين اللهم صل على سيدنا : Anfang الحجد لله رب العالمين الله صغم محمد وآله وسلم عن عثمان رق قال قال رسول الله صغم من توشَّى فاحسن الوضوء خرجت خطاياه من جسده Schluss wie bei Lbg. 524, 1.

3694. Spr. 700.

139 Bl. 4°, 25 Z. (263/4 × 181/2; 20 × 19°m). — Zustand: lose Lagen und Blätter, unsauber, mit grossen Flecken. — Papier: gelb, dick, glatt. — Einband: Pappdeckel mit Kattunrücken. — Titel f. 1° (zum Theil auf dem Goldgrunde eines schadhaften Frontispices):

كتاب حلية الابرار وشعار الاخبار في تلخيص الدعوات والانكار المستحبة في الليل والنهار، تصنيف الشيخ . . . حيى الدين ابي زكرياء : السافي، يحيى بن شرف بن مري النواوي الشافي،

الحد للد انواحد القهار العزيز الغقار: Anfang f. 1 الحدد القهار العزيز الحكيم فاذكروني . . . أما بعد فقد قال الله العظيم العزيز الحكيم فاذكروني الخركم وقال تعالى وما خلقت الجن والانس الاليعبدون الخ

Jahjā ben śeref (eddin) ennawāwī † 676/1277 (No. 614. 1476) giebt in diesem Werk, welches er im J. 666 Ramadān (1268) begonnen und im J. 667 Moharram (1268) beendigt hat, eine Anweisung zum Gebete in den verschiedenen Tageszeiten und Lebenslagen. Die Werke dieser Art, zahlreich genug, seien meist durch die Anführungen der Gewährsmänner zu langweilig und litten auch an Wiederholungen, sagt er in der Vorrede; er wolle sich daher kürzer fassen und in den Anführungen beschränken, dafür aber wolle er mehr die (ächten) Traditionen berücksichtigen, und aus

ihnen, dem Recht und der Moral allerlei Erbauliches beibringen, und zwar in verständlicher Redeweise. In Bezug auf die Traditionen wolle er sie fast nur anführen aus den 5 Hauptsammlungen, und zwar meistens nur die sicheren und ächten derselben. — Dem Werke schickt der Verfasser einige einleitende Abschnitte vorauf, zuerst: f. 2a فصل في الأمر بالأخلاص في الأعمال الظاهرات والخفيات في حميع الأعمال الظاهرات والخفيات في حميع الأعمال الظاهرات والخفيات في حميع الأعمال الظاهرات والخفيات والفياد والمعال الطاهرات والخفيات أله في المعال الطاهرات والخفيات في المعال الطاهرات والخفيات في المعال الطاهرات والخفيات أله في المعال الطاهرات والخفيات أله في المعال الطاهرات والخفيات أله في المعال الطاهرات والخفيات أله في المعال الطاهرات والمعال المعال المعال الطاهرات والمعال المعال
باب من يقول اذا استيقظ من منامه
باب ما يقول اذا استيقظ من منامه
باب ما يقول اذا لبس ثوبه
باب ما يقول اذا لبس ثوبه
باب ما يقول اذا لبس ثوبا جديدا
باب ما يقول ادا لبس ثوبا جديدا
باب ما يقول لصاحبه اذا راي عليه ثوبا جديدا
باب ما يقول لصاحبه اذا راي عليه ثوبا جديدا
باب ما يقول لصاحبه اذا راي عليه ثوبا جديدا
باب ما يقول العاحد طنوق على رسول الله
الدكار والدعوات للامور العارضات اذكار المساوة على رسول الله
الذكار في الصلوات المخصوصة اذكار الصيام اذكار الحج
اذكار الجهاد اذكار المسافر اذكار الاكل والشراب
اذكار السلام والاستئذان وتشميت العاطس وما يتعلق بها
الذكاح الاسماء الاذكار المتفرقة حفظ اللسان
جامع الدعوات الاستغفار

باب النهي عن صمت يوم الي الليل 136 Schliesslich fügt er noch 30 Traditionen

Schliesslich fügt er noch 30 Traditionen (التي عليها مدار الاسلام) hinzu.

ليس لاهل الشام حديث "Schluss f. 189 و فدا الشرف من هذا الخر ما قصدته من هذا الكتاب وقد من الله الكريم فيه بما هو له اهل من كلما ذكره الغافلون وغفل عن ذكره الغافلون وعلى سائر النبييس وآل كلهم وسائر الصالحين،

Schrift: ziemlich klein, oft blass, gefällig, deutlich, vocallos, Gelehrtenhand. Ueberschriften roth. — F. 60. 61. 66. 67 von moderner Hand ergänzt, schlechte Schrift. — Collationirt. — Abschrift vom J. 742, Rabī' I (1341) von حمد بن مبارك بن سالم الخليلي

HKh. III 4620: I 365.

3695.

Dasselbe Werk enthalten in:

1) Lbg. 172.

211 Bl. 4¹⁰, 13 Z. (29¹/₂×21; 22¹/₂×16-17^{cm}). — Zustand: Anfangs wasserfleckig, dann besonders so im Rücken; im Ganzen ziemlich unsauber, auch bisweilen am Rande ausgebessert, besonders Blatt 10 ff. — Papier: gelb, glatt, dick. — Einband: Kattunband mit Lederrücken. — Titel f. 10ⁿ:

الدعوات والاذكار المستحبّة في الليل واالنهار

Schrift: ziemlich gross, weit, schön, stattlich, vocalisirt. Stichwörter und Ueberschriften roth. — Abschrift im J. 718 Sa'bān (1818) von حمد بن ابرب. — Collationirt nach einer mit dem Original collationirten Handschrift im J. 719 Sawwäl (1319).

Ein ausführliches Inhaltsverzeichniss von ganz neuer Hand steht f. 1^b-9 in (je 7×5) Quadraten.

F. 211° steht das Gedicht des السهيلي (11 Verse).

2) We. 1596.

212 Bl. 4°, 23 Z. (25×17¹/2; 18¹/3×12ºm). — Zustand: lose Blätter und Lagen; im Ganzen unsauber, auch fleckig; etwas wurmstichig. Bl. 1 ausgebessert. — Papier: gelb, dick, glatt. — Einband: schadhafter Pappdeckel mit Lederrücken. — Titel f. 1ª bloss: كتاب الانكار. Verfasser ganz kurz.

Schrift: gross, kräftig, gefällig, deutlich, gleichmässig, vocallos, auch oft ohne diakritische Punkte. Ueberschriften hervorstechend gross. Bl. 52-56 ergänzt in ganz neuer Zeit, etwas rundliche, vocallose, deutliche Schrift. — Abschrift c. 730/1330.

Auf der Rückseite des Vorblattes steht ein Lob dieses Werkes.

Arabische Foliirung. Bl. 57 ist ungezählt geblieben.

3) We. 1597.

180 Bi. 4¹⁰, 23 Z. (25 × 18¹/₂; 20-20¹/₂ × 15^{cm}). — Zustand: einzelne Blätter und Lagen; unsaubsr und besonders am Ende schmutzig; fleckig, besonders f. 12-31, und wurmstichig, öfters ausgebessert, besonders am Rande. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: guter Pappdeckel mit Lederrücken und Klappe. — Titel f. 1^a von späterer Hand:

Schrift: ziemlich gross, gedrängt, fast vocallos, ofters fehlen diakritische Zeichen, im Ganzen deutlich. Ueberschriften hervorstechend gross. — Abschrift v. J. 750/1349. Collationirt.

4) We. 1555, 1, f. 1-199.

205 Bl. 4°, 23 Z. (25×17¹/2; 18¹/2—19¹/2×12—13cm). Zustand: lose Blätter und Lagen; im Ganzen unsauber, an vielen Stellen, besonders zu Anfang und f. 137—156, fleckig. F. 1° am Rande und sonst viel beklebt. F. 2° am Rande ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappdeckel mit Lederrücken u. Klappe. — Titel f.1°:

Schrift: gross, gefällig, deutlich, gleichmässig, etwas vocalisirt, Ueberschriften roth, von 174 an schwarz und hervorstechend gross. — Abschrift im J. 785 Ragab (1888) von الشرف بن تحمد بن أبي ألجد السلمي العطار († 186/1884). — F. 196, 226, 356, 116° sind leer gelassen, ohne dass etwas fehlt. — Collationirt.

5) Lbg. 88.

241 Bl. 8vo, 18—21 Z. (17³/₄×12; 12—12¹/₂×7^{cm}). Zustand: fleckig, besonders am unteren und zu Ende am ganzen Rande; ziemlich wurmstichig; stellenweise am Rande ausgebessert. Bl. 11 schadhaft. — Papier: gelb, glatt, zieml. stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel f. 5^a ausführlich wie bei Spr. 700 (aber is statt) — Am Schluss sind die letzten Sätze etwas verkürzt.

Schrift: nicht ganz gleichmässig, meistens klein, gut, vocallos (nur zu Anfang etwas vocalisirt), oft ohne diakritische Punkte. Ueberschriften roth, zum Theil (in der Mitte der Handschrift) Platz dafür gelassen. — Abschrift von في الطبيع المام بن حمال الدين بن حاجى الطبيع im J. 839 Śawwāl (1486).

Auf den Vorblättern f. 1—4 und auf 2396 bis 241 stehen hauptsächlich allerlei Traditionen, bes. Stücke aus dem Commentar zu شرعة الاسلام.

6) Lbg. 400.

193 Bl. 8°, 19 Z. (171/2×9³/4; 12-13×6cm). — Zustand: am oberen und noch mehr am unteren Rand wasserfleckig, besonders zu Anfang, wodurch der Text zum Theil beschädigt ist; auch an einigen Stellen ausgebesserst. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: 10ther Corduanband mit Klappe. — Titel f. 16; الأنكار "٤٠ (Verfasser ganz kurz). — Schliesst hier mit dem للمناس المناس عمل الجاهلية فتكليت والمناس عمل الجاهلية فتكليت كالمناس عمل الجاهلية فتكليت كالمناس عمل الجاهلية فتكليت كالمناس تعمل فيمنا المناس تعمل المناس تعمل فيمنا المناس تعمل فيمنا المناس تعمل فيمنا المناس تعمل فيمنا المناس تعمل فيمنا المناس تعمل المناس تعمل فيمنا المناس تعمل فيمنا المناس تعمل فيمنا المناس تعمل فيمنا المناس تعمل المناس تعمل فيمنا المناس تعمل المناس تعمل فيمنا المناس تعمل فيمنا المناس تعمل فيمنا المناس تعمل فيمنا المناس تعمل فيمنا المناس تعمل فيمنا المناس تعمل فيمنا المناس تعمل فيمنا المناس تعمل فيمنا المناس تعمل فيمنا المناس تعمل فيمنا المناس تعمل فيمنا المناس تعمل فيمنا المناس تعمل فيمنا

Schrift: klein, fein, gut, gleichmässig, vocallos; Stichwörter roth, auch grün, Ueberschriften meistens grün. — Abschrift vom J. 1190 Çafar (1776).

Ein Lobvers - Distichon f. 1ª.

Einen Commentar dazu hat verfasst من المنبيزي الكري التبريزي الكري التبريزي بعدد على الأذكار النواوية بعدد على الأذكار النواوية und einen الفتوحات الربانية على الأذكار النواوية und einen الفتوحات الربانية على الأدكار الزوبيلي wid وغاية المطلوب وغاية المطلوب المسلوب الحسين الرملي المسلوب الكرار الذكار
Glossen zu dem Grundwerke sind von حمد بن على بن محمد الدمشقى ابن طولون محمد الاخيار في نكت الاذكار .4 delegion و 958/1646, u. d. T. اتحاف الاخيار في نكت الاذكار

3696. We. 1681.

81 Bl. 4to, 19 Z. (22×16; 15×101/2-11cm). — Zustand: ziemlich gut; Bl. 1-20 wasserfleckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken und Klappe. — Titel f. 1* und in der Unterschrift:

الفلاح ومصباح الأرواح الأدواح الأدواح تاج الدين ابن عطاء الله الأدواج

الحمد لله فاتح اقفال القلوب : Anfang f. 1b بذكره . . . وبعد فان ذكر الله تعالى مفتاح الفلاح ومصباح الارواح بفصل الله الكريم الفتاح الخ

Ahmed ben mohammed ben 'abd elkerim eliskenderi tāģ eddīn abū 'lfadl ibn atā allāh † 709/1309 behandelt in diesem Werke das Dikr, auf Wunsch eines Freundes, weil er kein erschöpfendes Werk darüber kennt. — Es ist eingetheilt in 2

f. 2^a zerfällt in Vorwort und ungezählte Abschnitte und Kapitel.

في ماهية الذكر وبيانه أدع المقدمة فصل وما من ذكر الا ولد نتيجة تخصد 80 فصل الذكر نار لا تبقى ولا تذر 30 فصل الذكر نار لا تبقى ولا تذر فصل ورزق الطاهر حركات الاجسام ورزق أدا الباطن حركات القلوب الخ

باب فى فوايد الكار مما يستعلم المريد الساير "20" (darin Besprechung der Namen Gottes). ياب فى اختيار الذكر

u. s. w

في شرح الاذكار f. 45b قسم 2. قسم 2. أو أسرح الاذكار (in mehreren Abschnitten u. Schlusswort). خصل في مباحث تتعلق بكلمة لا اله الا الله 45b فصل في اقامة الدليل على انه واحد لا شريك له 50° . u. s. w.

خاتمة الكتاب وهي فيما ورد من الاذكار في احوال 67⁶ المقات في الليل والنهار

والفرَع الاكبر ويلقانى قبل :Schluss f. 80° اردنا ان الانبياء والاولياء اجمعين وهذا آخر ما اردنا ان نورد في هذا الكتاب . . . فخير الكلام ما قل ودل ولم يطول فيمل والحمد لله رب العالمين

Schrift: gross, krāftig, deutlich, vocallos. Ueberschriften u. Stichwörter roth. Am Rande bisweilen (längere) Bemerkungen u. Verbesserungen. F. 11 ergānzt. — Collationirt. — Abschrift im J. 1170 Moh. (1756) von محمد بن عبد الله بن احمد بن عبد الله بن الحالية الخالوتي الدمشقي الخالوتي الدمشقي الخللوتي الدمشقي الخللال 12589.

F. 1^a enthält Lobsprüche auf dies Werk. — F. 81^a ein kurzes Gebet (استغفار).

3697. We. 1864.

57 Bl. 8°°, 11 Z. (171/2 × 121/2; 121/2 × 8cm). — Zustand: zieml. gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel f. 1a:

كتاب الكلم الطيب من انكار النبي صغم الحمد ابن تيمية Verlasser:

In diesem Titel sind die Worte und ebenso der Name des Verfassers anstatt einiger ausradirten Worte gesetzt. Ebenso hat im Anfang ein Ausradiren des Namens des Verfassers stattgefunden, so dass daselbst jetzt ebenfalls der Name des ابن تيمية steht. [Die Bemerkungen f. 1° zur Seite: المحيم مصنف هذا الكتاب رحّد فطمس الله من طمسه und auf der Innenseite des Vorderdeckels: كتاب حوامع الكلم الطيب والعبل الصالح جمع العالم ...ابي sind von neuerer Hand und ohne Belang.] Allerdings hat Ahmed ben 'abd elhalīm ibn teimajja elharrānī taqī eddīn † 728/1828 ein Werk u. d. T.

verfasst; allein die Ausradirungen legen doch den Verdacht zu nahe, dass Lier der Name eines anderen Verfassers gestanden habe. Nun ist ein ebenso betiteltes Buch verfasst von قالم المنافق

قال الشيخ . . . تقى الدين : Anfang f. 16: من البن تيمية الحراني التحمد لله وسلام علي عبادة الذين اصطفى واشهد ان لا اله الا الله وحدة لا شريك له واشهد ان تحمدا عبدة ورسولة

Dies ist die ganze Vorbemerkung. Dann folgen unmittelbar einzelne Aussprüche des Qoran und auch einzelne Traditionen, welche vom stillen Gebet (نكر) und von guten Werken handeln, ohne eine besondere Ueberschrift.

Inhalt des Werkes ist zunächst Auskunft über das Beten zu verschiedenen Zeiten und in besonderen Lagen, dann aber Anleitung, wie man sich unter den und den Umständen auf Grund des Qoran und der Traditionen zu verhalten habe. Es zerfällt in viele ungezählte Abschnitte; zuerst:

فصل في الصحيحين عن ابي هربيرة أن رسول الله صعم 1.3° قال من قال لا اله الا الله وحدة لا شربك له النج

فصل في ذكر الله تعالى طرفى النهار 9° 9° المنام 40° 10. 8. 30° المنام فصل فيما يقال عند المنام 10. 8. 30° فصل في الكرب والحزن والهم 29° ; فصل في السلطان 31° 10. 8. 30° فصل في السرقا 35° فصل في السرقا 35° فصل في السرقا 35°

40° فصل في الاستسقاء 47° u. s. w. فصل في السفر 41° ; فصل في الصوم والافطار 40° فصل في الفال والطبرة 46° فصل في الفال والطبرة 46° ; فصل في الفال والطبرة 46°

Dieser letzte kurze Abschnitt in 2 Zeilen beschliesst das Werk. Er lautet f.57°: الموقوعا وموقوفا وهو اشبة قال نعم البيت الحمام يدخله المسلم اذا دخله سال الله الجنة واستعان بالله من النار' تم كتاب جوامع الكلم الطيب والحمد لله الخ

Schrift: klein, hübsch, gleichmässig, vocalisirt. Das Stichwort فصل roth. — Abschrift im J. أومان والمرابع بن شروء المشتكي كمان بن شروء المشتكي

F. 1° hat sich der Besitzer des Buches im J. 753/1382 eingeschrieben: er hiess على بن محمود بن عمر بن عمر بن عمر بن عمر الله sein Name ist aber jetzt ziemlich zur Unleserlichkeit ausradirt.

3698. We, 1598. 1) f. 1-93.

138 Bl. 8vo, 15 Z. (18 × 13; 13 × 9^{cm}). — Zustand: ziemlich unsauber, auch fleckig, besonders zu Anfang; Bl. 2 ausgebessert. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: schwarzbrauner Lederband. — Titel f. 2ⁿ:

كتاب تحفظ الابرار الجامعة لما في الاذكار عبد الله أبو بكر بن على بن عبد الله :Verfasser الموصلي الشيباني الشافعي الصوفي

الحمد لله الذي من ذكرة : Anfang f. 2b: ما بعد تخارنه . . . أما بعد تخارنه . . . أما بعد فاني كنت رايت الشيخ الامام . . . محيى الدين النواوي رحم في منامي النخ

Abū bekr ben 'alī eśśeibānī † 797/1894 (No. 1814) erzählt, dass ihm Ennawāwī im Traum erschienen und freundlich mit ihm geredet habe; wodurch seine Vorliebe für dessen Werk, 8331 noch gewachsen sei. Auf Wunsch von Schülern, denen das Original zu lang gewesen, habe er sich mit Widerstreben zu einer Abkürzung desselben entschlossen; denn es sei Schade, auch nur das Geringste davon fortzulassen.

Er schickt dem Werke vor auf eine Betrachtung, f.56—12, die von Einigen dem Mohammed, von Anderen einem frommen Gelehrten zugeschrieben wird; das Stück beginnt: الله انى احب لكم ان تكون لكم خصال اهل الخير الح

Dann beginnt der Auszug selbst f. 12^b 80: فصل ينبه على حسن النية للمطالع او المتعلم والعامل الرخ

ادخل عظيم جرمي في عظيم : Schluss f. 93b عفوك يا ارحم الراحمين . . . ولا نطق جير لما كان اهل الجاهلية من نسكهم الصمات والحمد لله الج

Schrift: zieml. gross, weit, gut, gleichmässig, fast vocallos. In der ersten Hälfte des Werkes ist die Conjunction و fast immer roth nachgemalt. — Abschrift von einem seiner Schüler غرر الدين تحمد بن عثمان الشافعي العوق يو يو eigenem Gebrauche, im J. 814 Cafar (1411) in Damaskus. — Collationirt von dem Enkel des Verfassers, dem

Nach f. 14 fehlen 2 Blätter, Bl. 94 leer. HKh. II 2527 (etwas abweichend).

Spr. 835, 2, f. 16^b—22^s enthält die erwähnte Betrachtung (f. 5^b ff.) und den Schluss des Werkes. Titel fehlt.

3699. We. 1566.

46 Bl. 8°°, 19 Z. (20°/s × 12; 14 × 6°/4-7°°). — Zustand: lose Lagen und Blätter im Deckel; fleckig. — Papier: gelb, glatt, dünn. — Einband: brauner Lederdeckel. — Titel und Verfasser f. 1°°:

رسالة الانوار في فضائل الاذكار لحمد بن احمد الجزري

الحمد لله الذي لا ينسى من اله الذي الم المره المداله العميم من ذكرة ولا يضيع اجر من امتثل ما امره ... أما بعد فان خير الحديث كتاب الله وخير الهدي هذي سيدنا محمد ... هذا وقد رتبت ما الفت على مقدمة وبابين يحتوي على اقسام وفصول وخاتمة البياب الأول من القسم الاول في حد الذكر وبيان اعلم انه ما من شيء أ

So weit geht das erste Blatt, welches — sowohl der Titel als der ganze Anfang — von der Hand des oft erwähnten Fälschers herrührt. Dies alles ist unrichtig. Es handelt sich hier aber allerdings hauptsächlich um die Gebete, welche الاذكار genannt werden, und schliesslich um Aufzählung der Namen Gottes und deren Erklärung.

Diese Abhandlung ist, nach der im Anfang gegebenen Auskunft, in Vorwort, 2 Kapitel und

Schlusswort getheilt; sie beginnt aber sofort mit dem 1. Kapitel, ohne ein Vorwort. 2. Kapitel beginnt f. 16b, aber die Zahl ist geändert, es scheint الساس (statt والثاني) gestanden zu haben. In diesem Falle würden vor f. 2 nicht 1 oder 2 Blätter, sondern eine grosse Menge fehlen. Das verheissene Schlusswort ist hier auch nicht vorhanden. Endlich heisst der berühmte Schriftsteller, dem dies Werk hat untergeschoben werden sollen, nicht Mohammed ben ahmed, sondern Moh. ben moh. ben moh. (ibn) elgezeri. In der (richtigen) Unterschrift nennt sich als Verfasser ver احدد بن فهد (was für مهد بن فهل schrieben sein muss) und sagt, er habe die Unreinschrift im J. 801 Gom. I (1899) vollendet. Die Familie Fahd war zahlreich an Gelehrten; ein gleichnamiger starb im J. 627/1230. Um 800/1397 herum habe ich allerdings keinen derselben mit dem Namen Ahmed gefunden.

Die Abhandlung ist ausser in Kapitel noch in viele ungezählte Abschnitte getheilt.

Der vorhandene Text beginnt f. 24, 1 so: شيء الآ وله حت ينتهي اليه الا الذكر فليس له حت ينتهي اليه فرص الله الفرايض الخ

Diese Worte gehören zu dem 6. Punkte von den 17, die in diesem Abschnitte über das الذكر behandelt werden.

فصل ويستجب الذكر في كل وقت ولا يكره في 4 وقصل ويستجب الذكر في الحلمي

فصل ولا ينبغى أن خلو للانسان مجلس عن 5° فصل ذكر الله ويقوم منه بغير ذكر

u. s. w

فصل وينقسم الذكر اصنافا فهند التحميد . . ومند "6 التهليل . . . ومند التسبيح والتعميد . . ومند التسبيح والتحميد . . ومند اشهد ان لا الد الا الله . . . ومند كلمات الخمس [d. h.] سجان الله والحد لله ولا الد الا الله والله اكبر ولا حول ولا قوق الا بالله العلى العظيم] . . . ومند التسبيحات الاربع الد الله العلى العظيم] . . . ومند التسبيحات الاربع

خاتمة في الاستشفاء بالدعاء والاسترقاء و قسم 11° in 3

فى تلاوة القران وهو قسم من اقسام : 16 باب (?) . 2 الذكر وقايم مقام الذكر والدعاء فى كل ما اشتملا عليه والحسب والترغيب واستجلاب المنافع ودفع المصار (in 14 Punkten).

فصل وينبغى للانسان ان لا ينام حتى يقرأ شيئا 18ª س انقران لا ينام حتى انقران القران ال

قصل وقد احببت ان اختم هذه الرسالة بذكر 13° قصل وقد احببت ان اختم هذه الرسالة بذكر 13° Zuerst werden die Namen Gottes einzeln aufgezählt, dann folgt die Erklärung der einzelnen, der Reihe nach: الواحد الاحد المان يشتملهما نقى الابعاس عنهما والاجزاء والفرق بينهما من وجوة الدخ u. s. w.

وهو دعاء اهل البيت المعمور : Schluss f. 41b اخو ما حوله اذا كانوا يطوفون به وليكن هذا آخو ما نمليه في هذه الرسائة ونسال الله سجانه ان جعلنا من اول المنتفعين بها . . . ما اختلف الصباح والمساء واعتقب الطلام والصياء والحمد لله الخ

Schrift: klein, zierlich, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift im J. 1069 Gom. II (1659) von حمد بن خواجد احمد.

3700. Lbg. 471.

283 Bl. 8vo, 23 Z. (18³/₄ × 12; 14¹/₂ × 6^{cm}). — Zustand: im Ganzen gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel und Verfasser fehlt; er ist etwa:

ر" في الصلاة على النبي عم لمحمد بن محمد الجزري

قال الجزري في شرحه للحصن : Anfang f. 16 الصلوة على الحصين قلت وحيث انتهى القول الي الصلوة على النبي صقم فلا باس بيسط الكلام في ذلك الج

Es ist der Schluss des Commentars, welchen Ibn elgezeri † 883/1429 zu seinem Werke الحصن

ان انال شفاعة من المصطفى هذا الذي : Schluss f.10 هو ديني عليد صلاة الله ثم سلامه غاني يقيني ان ذاك يقيني

Das Werk schliesst so mit 4 Versen, die aber metrisch nicht ganz correct sind.

Schrift: Türkische Hand, klein, gefällig, vocallos. — Abschrift c. 1100/1688-

3701. Lbg. 293.

344 Bl. 4¹⁰, 17 Z. (27²/₃ × 16¹/₂; 20¹/₂ × 10¹/₄^{cm}). — Zustand: im Ganzen gut, doch am Ende wasserfleckig am oberen Rande. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: brauner Lederband. — Titel und Verfasser f. 1ⁿ von späterer Hand:

شرح الحصن الحصين للملا على قاري

Ueber den Titel s. unten; der Verf. ausführlicher im Anfang.

الحمد لله الذي جعل ذك عصنا : Anfang f. 1 : على بن حصينا من كل باب . . . أما بعد فيقول . . . على بن سلطان محمد الهروى . . . أن هذا شرح متوسط غير مخل ولا ممل للطالبين على كتاب الحصن الحصين الرخ

Gemischter Commentar zu dem الخصن للصين des والمسافعي, den لخورى الشافعي, den der Verfasser 'Alı ben sultān mohammed elherewi elqārī † 1014/1606 genannt hat f. 1b:

الحرز النمين للحصن الحصين

Das Grundwerk, von dessen Inhalt und Verfasser das bei We. 1793, 8 (dem Auszuge) Beigebrachte gilt, beginnt: اللهم صلّ على الله وسحبه وسلم قل الفقير الفيان على الله وسحبه وسلم قل الفقير الضعيف من تحمل الله الذي القصا والصلوة والسلام على محمل الله الذي القصا والصلوة والسلام على محمل وعلى اله الذي القصا والصلوة والسلام على من كلام وعلى اله الذي القصا وسلاح من خزانة النسيس المن المن المن المن وسلاح من خزانة النسيس المن فقد حل ما لا يرفعه غيرك : 343° الرحم الراحمين ولا يدفعه غيرك : Dann kommt noch eine Nachschrift, worin der Verfasser sagt, er sei mit der Abfassung fertig geworden im J. 791 Du'lhigge (1389).

بسم الله عنه Anfang des Commentars f. 2ª: ما الرحمن الرحمن الرحمن الرحمن الرحمن الرحمن اللهم وهي كلمة يكثر استعمالها في الثناء الح

وتولكت على الله اي في بدايتي : Schluss f. 344 ونهايتي وهو حسبي اي كافي في جميع اموري ونعم الوكيل اي الموكول اليه الامر وقد اجزت اولادي . . . روايته اي رواية كتاب الحصن عني مع جميع ما يجوز لي روايته اي من سائر مصنفات في علمي القران والحديث وكذا اجزت اهل عصري . . . والحمد لله . . . وصلواته وفي نسخة على سيد الخلف وفي نسخة واشرفهم تحمد وعلى آله وسحبه وسلامه اي وسلام الله تعالى كذلك عليه وعليهم اجمعين ابدا دائما سرمدا الي يوم الدين والحمد لله الخ

Schrift: Persische Hand, gross, dick, gleichmässig, ziemlich gut. Grundtext roth oder roth überstrichen. — Abschrift im J. 1231 Gom. I (1816). — HKh. III 4529.

3702. We. 1793. 8) f. 58-132³.

Format etc. und Schrift (c. 11-15 Z., vocalisirt) wie bei 1) (Text: 13×8-9^{cm}). — Titelüberschrift 1.58°:

هذا الحصى الحصين والدرع المتين

Dies ist nicht richtig; der Titel ist vielmehr:

So steht in der Unterschrift (nicht aber in der Vorrede) und auch bei HKh. III 4529; IV 8081. - Verfassers. Anfang.

قال الفقير المستصعف : Anfang f. 584: في المستصعف المحمد المجزري ... في المحمد المحمد المحمد المحمد المحمد المحمد المحمد المحمد المحمد المحمد وسلامه على سيد المحلف ... وبعد فائه لما كان كتابي المحصى المحمدين من كلام سيد المرسلين مما لم اسبق الي مثله من المتقدمين المح

Auszug des Verfassers Mohammed ben mohammed (ibn) elģezerī † 888/1429 (No. 1084) aus seinem Werke إلحين الحصين, welches Anweisung zu Gebeten und Anrufungen Gottes in den verschiedenen Lebenslagen, zu verschiedenen Zeiten, enthält.

Dies Werk zerfällt in 10 Kapitel, deren Uebersicht f. 59 ff.; die vom Verfasser benutzten Werke sind mit Siglen bezeichnet, deren Uebersicht f. 60. Der Verfasser ertheilt seinem Werke selbst grosses Lob. في فصل الذكر والدعاء والصلوة علي 61° باب. 1 النبي صعم وآداب ذلك

فى اوقات الاجابة واحوالها واماكنها ومن 67° باب. 2 يستجاب له وفيما يستجاب واسم الله الاعظم واسمائه الحسنى وعلامة الاستجابة والحمد عليها (das Verzeichniss der Gottesnamen f.70° °).

فيما يقال في الصباح والمساء والليل 71° باب .3 والنهار خصوصا وعموما واحوال النوم واليقظة٬

فيماً يتعلق بالطهر والمسجد والانان 82° باب. 4 والصلوة الراتبة وصلوات منصوصات

فى ذكرٍ ورد فصلُه ولم يخص وقتا من وقات الخ 113 باب. 9 فى ادعية حسي عند صعم مطلقات غير مقيدات 124 باب. 10

كما ورد فى الخبر اللهم الما : Schluss f. 132 أخر ما نسالك العافية فى الدنيا والآخرة وليكن للك آخر ما نورده من عدة الحصن الحصين . . . وصلى الله على اشرف الخلف سيدنا محمد وآله ومحبه اجمعين واله ومحبه اجمعين

Abschrift im J. 1249/1833. — Arabische Foliirung; auf f. 104 folgt noch 104^A

F. 132b—138 enthält u. A. theils Gebete, theils auf Gebet Bezügliches, 133b etwas über باجوج وماجوي; 135ab Anweisung, aus der Anzahl der Schritte (je nach dem Monat) die Tageszeit durch den Schatten zu bestimmen.

3703.

Dasselbe Werk in:

1) We. 1677, 1, f. 1-58b.

99 Bl. 8°, 15 Z. (15 \times 10; $9^{1}/_{2} \times 6^{1}/_{2}$ cm). — Zustand: lose Lagen, unsauber, auch wasserfleckig, besonders gegen Ende. — Papier: gelb, ziemlich stark u. glatt. — Einband: schwarzbrauner Lederdeckel.

Titel fehlt. Verfasser steht im Anfang. Schluss f. 56^b mit den Worten: اخر ما نعدُه [= نورده] من عدّه الحصن الحصين تم Die Uebersicht der angewandten Siglen fehlt. Es fehlen nach f. 8 2 Bl., nach f. 38 18 Bl. Auf den Schluss des Werkes folgt hier f. 56^b, 4 bis f. 58^b, 2 ein Lob auf die Vortrefflichkeit des Werkes.

Schrift: klein, mit diekem Grundstrich, nicht undeutlich, wenig vocalisirt. Ueberschriften und Siglen roth. — Abschrift c. 1100/1888.

2) Mo. 334.

148 Bl. kl. Queer-16me, 9 Z. (8³/₄ × 11; 6¹/₂ × 7^{cm}). — Zustand: lose Blätter; in der oberen Hälfte wasserfieckig; zu Anfang und am Ende überhaupt fleckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: die Blätter liegen in einem braunen Lederdeckel mit Klappe; dieser steckt in einem braunen Lederfutteral, woran Riemen zum Umhängen als Tasche befestigt sind.

Titel fehlt. Nach einer vom Verfasser voraufgeschickten Empfehlung des Werkes und Verzeichniss der Siglen beginnt dasselbe f. 7*, 5 so wie bei We. 1793, 8; der Schluss wie dort.

Schrift: magrebitisch, ziemlich gross, gleichmässig, deutlich, vocallos. Ueberschriften u. Stichwörter roth. — Abschrift von عبد الرحمن بن جميع الحسن بن جميع المحمن بن الحسن بن المحمن بن الحسن بن المحمد ا

Mo. 240, 12, f. 135b — 235. Format etc. u. Schrift wie bei 2.

Titel fehlt, steht aber f. 139° in Goldschrift. Der Name des Verfassers steht mit Goldschrift auf blauem Grunde mit weissen Blättern in einem reich verzierten Viereck. Nach der Vorbemerkung, wie bei Mo. 334, und nach Aufführung der Siglen in einem Viereck von 4×7 Feldern, folgt f. 140° der Anfang des Werkes wie bei We. 1793, 8. Schluss ebenso.

Gegen Ende folgen die Blätter so: 218, 220, 219, 222, 221, 228 ff. — Die Ueberschriften der Kapitel sind in Goldschrift, die der einzelnen Abschnitte verschiedenfarbig (grün oder blau oder roth). Das Ganze wird abgeschlossen f. 286a durch ein verziertes Viereck mit geschmackvollen Arabesken, — Nach f. 1a ist die Handschrift von موسى بن محمد الله بن اسماعيا der Prophetenkapelle zum Heil seiner Seele vermacht im J. 1213 Gom. I (1798).

3704. Lbg. 395.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel fehlt; er steht aber f. 1a von späterer Hand (unter dem Verzeichniss der in diesem Sammelbande enthaltenen Schriften):

رسالة في مواضع الصلاة على النبي صعّم وفوايدها Verfassor ebonfalls nach f. 14:

الشيخ سليمان

الدن لولية والصلوة على نبيه وبعد فهذه الم Anfang f.96

Aufzählung der Fälle, wann der Gläubige für den Propheten zu beten hat und Aufzählung der Folgen, die diese Gebete für ihn bei Gott haben. Die Zahl der Fälle und der Folgen ist je 40. Das Ganze ist Auszug aus dem الحصن الحصن الحصن الحصن الحصن الحصن الحصن الحصن الحصن الحصنا للهنائة المسالة الم

وبارک علی : *Schluss mit einem Gebet f.18 محمد وعلی آل محمد کما بارکت علی ابراهیم وعلی آل ابراهیم انک حمید مجید' تمت

Mq. 116, f. 56—84. Anfang einer Türkischen Uebersetzung des الحصن الحصين, betitelt: الحصن الحصين في منهي الدين.

3705. We. 1554.

161 Bl. 4to, c. 26-29 Z. (271/3×18; 221/3-23×14cm). Zustand: im Anfang stark fleckig und unsauber, weiterhin weniger. — Papier: gelb, glatt, dick. — Einband: brauner Lederband. — Titel und Verfasser f. 1a:

ك" تهذيب الأذكار لابي العباس شهاب الدين احمد بن الحسين بن ارسلان الرملي المقدسي الشافعي القادري

الحدد لله الرحيم الغفار الكريم السنار : Anfang f.1 المحدد الكريم اله العظيم في محكم كتابه الكريم يا ايها الله ين امنوا اذكروا الله ذكرا كثيرا وسجوه بكرة واصيلا الخ

Das Dikr ist ein Gott wohlgefälliges Werk. Ueber laute u. stille Gebete haben eine Menge Schriftsteller Werke verfasst, unter denen das inhaltreichste das des Ennawāwi ist, betitelt ist, betitelt (Spr. 700; der Titel etwas abweichend). Nachdem aber Ahme d ben elhosein erramlī ibn (arslan oder) raslān where the sein erramlī ibn (arslan oder) raslān where the sein erramlī ibn (arslan oder) raslān where the sein erramlī ibn (arslan oder) raslān th

und das des Ibn humam verschmolzen ist, und auch einige besondere Notizen vorkommen: beschloss derselbe, alle diese Werke in ein einziges Buch über stille Gebete zu verschmelzen, auch noch das كا عمل اليوم والليل des ابن الستى † 864/974, soweit es von den Anderen nicht schon benutzt war, und das تختصر الدعوات des أبو بكر احمد بن الحسين البيهقي des zu jenen hinzu zu benutzen. Die Traditionen, die er beibringen wird, gehören meistens zu den ächten (مخيم) oder doch zu den schönen (رحسح) oder er wird für sie einen anerkannten Hafit anführen, auch manche schwierige Wörter, die Eigennamen u. s. w. darin erklären. - Er befolgt dieselbe Eintheilung wie Ennawawi, hat also dieselben Ueberschriften. Auf das (bei Ennawawi letzte Kapitel, s. Spr. 700, f. 136a) (f. 160°), باب النهي عن صمت يوم الي الليل lässt er noch folgen f. 1614: باب سؤال من und هو اجل منه واكبر من اب وشير ومعلم بآب الاستغفار لمن طلب منه الاستغفار أو الوعد بالاستغفار في مظان الاجابة أو لمن أرسل يطلب الاستغفار والرسول أيصا Dafür aber lässt er die 30 Traditionen fort, mit denen Ennawawi sein Werk schliesst.

يعنى الدعوة الاولي لابي : Schluss f. 161° المول عامر المُوسِل والثانية لابي موسي الاشعري الرسول والله تعالى اعلم تجز الكتاب المخ

Schrift: gross, rundlich, gedrängt, flüchtig, ungleich, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift zu eigenem Gebrauch von يوسف بن محمد الكناوي المقري المقري im J. 858 Gom. II (1449). — Bei der arabischen Foliirung ist f. 66 übersprungen. — HKh. III 4620.

F. 161^b enthält in sehr kleiner Schrift ein Stuck aus البن الجوزى des المنهل العذب.

3706. Lbg. 705.

Format etc. n. Sohrift wie bei 1). — Titel f.914: كا الهدية المسوقية في توحيد ربّ البرية احمد بن محمد الكركي ابو العباس بن محمد الكركي ابو العباس بن محمد الكركي ابو العباس بن الموانى الصوفى خير الدين ابي الحسن الشافعي البرهاني الصوفى (Ausführlicher im Anfang).

حمدا لله والصلاة والسلام : Anfang f. 91b.
على رسول الله ... فيقول ... لحمد جلال الدين البين المحمد بن عبد الله بن جبريل الكركمي الشافعي البرهاني الصوفي ... قال شخنا ... عمد بن احمد المعروف بابن اخت سيدي مدين ... قال جبريل الخرمآباذي يجب رعاية اصل في الذكر الح

Das Dikr hat erst dann seine rechte Kraft, wenn man es von einem richtigen Lehrer erhalten hat, dessen lehrende Vorgänger in ununterbrochener Folge bis auf Mohammed selbst sich zurückführen lassen. So giebt denn Ahmed ben mohammed ben ahmed elkerekt abū l'abbās gelāl eddīn, um 880/1475, hier ein Verzeichniss seiner Lehrer-Reihe. Er selbst hat es erhalten von خمد بن اخت سبدي مداين Dann wird f. 92b mitgetheilt, wie Mohammed es zu beten vorgeschrieben habe und weiterhin werden die in der Dikr-Formel liegenden besonderen Eigenschaften und Kräfte besprochen.

وجعل هذه الهدية . . . موجبة : Schluss f. 95° : المحدية مقربة اليه ولديه مرصبة الابدية مقربة اليه ولديه مرصبة المين وللدلله الح

3707. Spr. 562.

800, 29 Z. (211/3×141/2; 14×10cm). — Papier: gelb, stark, glatt. — Titel fehlt. Verf. nach d. Unterschrift f. المد بوراً حمد
فصل وان كان الخروج الى المسجد Anfang: واستعمال النفس في بقية النهار والليل مذكور الخ

Ahmed zarrūq elburnūsī † 899/1498 (No. 2239) handelt in diesem Abschnitt eines grösseren Werkes über die richtige Art, wie die Gebete الاذكار zu halten seien, und richtet sich gegen die Auffassung, die in dem Werke بداية الهداية
Schrift:klein, magrebitisch, vocalios. Abschr. c. 1100/1888. Darunter steht eine Geschichte des ابو دجانة

ابو دجات und ein damit in Zusammenhang stehender Beschwörungsbrief des Propheten Mohammed. — Bl. 166—184 leer.

3708. We. 1687.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel und Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله وحده لا شريك له له الملك :Anfang وله الحمد . . . احمد زروق ولم الحمد . . . احمد زروق المساء المغربي الفاسي . . . تتلي في الصباح وفي المساء

Ein Morgen- u. Abend-Gebet desselben Zar-rūq, das nach voraufgeschickter Inhaltsangabe: هذه سفينة التجاة وحزب البرّ والبركات وانكار النبي صعم الخ اعود بالله من الشيطان الرجيم: und schliesst f. 221b: وصلى الله على سيدنا التح رب العزة عما يصغون وسلام على المسلين والدلارب العالمين Wie oft die einzelnen Sätze zu wiederholen sind beim Beten, ist meistens durch Zahlen ausgedrückt.

In der Unterschrift verspricht der Verfasser demjenigen, der dies betet, seinen Lohn und seine Bürgschaft für Erfolg. —

F. 223 ein Stück eines Gebetes (ورد), dem der Anfang fehlt. Bl. 224—229° leer. F. 229° in grosser uncorrecter Schrift 7 Verse des Gedichtes ما في المناهل منهل النج des الكيلاني.

Mo. 240, 8, f. 1246—130 dasselbe Gebet mit demselben Titel, Verfasser, Anfang (von اعون بالله an) und Schluss.

Mo. 240, 10, f. 132b. 133 enthalt von demselben Zarruq ein anderes Gebet, خفيظة betitelt, mit dem Anfang: بسم الله وبالله وعلى الله فليتوكل المومنون الح الله والي الله وعلى الله فليتوكل المومنون الح

3709. Lbg. 24.

8 Bl. 8°, 15-16 Z. (20¹/4×14; 12¹/9-13×9-9¹/9°m). Zustand: etwas fleckig; die Blätter durch Ankleben von Papier am Rande vergrössert. — Papier: gelb, stark, glatt. Einband: Kattunband mit Lederrücken. — Titel f. 1°;

رسالة الطلاب الى طريف الصواب

عده auch in der Unterschrift. — Verfasser f. 14:

الحيى الدين ابو المناقب عبد القادر بن محمد الدين الدين الدين الدين الدين محمد بن عمر بن عيسى بن سيف الدين الجيمي بن سابق بن هلال بن شرف الدين ابي الانس القني الشيباني الحنبلي

الحدد للد الذي بالحميدة يستفتح : Anfang f. 1 الحدد للد الذي بالحميدة يستفتح على بعض الاسحاب وشدد في الخطاب الح

Abhandlung über das Gebet Dikr und das Verhalten dabei, von 'Abd elqādir ben mo-hammed elqonni muliji eddin abū 'lmenāqib um 900/1494 (No. 163).

وفي هذا القدر كفاية للطالب . . . : "Schluss f.8

Schrift: klein, gut, etwas vocalisirt, diakritische Punkte sehlen bisweilen. Stichwörter roth. Der Text in rothen Linien. — Abschrift im J. 908 Casar (1502).

Ein vom Verfasser an Mehrere ausgestelltes Lehrzeugniss über dies Werk, f. 8^b am Raud, ist datirt vom J. 908 Gom. II (1502).

3710. We. 1709.

Format etc. u. Schrift wie bei 8). - Titel f. 67a:

د" نتيجة الفكر في الاجهار بالذكر

so auch im Vorwort f. 69%. - Verfasser f. 67%: البوالفصل عبد الرجن السيوطى الشائعي

مسئلة على الافصل الجهر بالذكر او : Anfang f.67 الاحباب الاسرار به كال المؤلف رحمه وردت احاديث تقتصى استحباب الاسرار بم الجهر بالذكر واحاديث تقتصى استحباب الاسرار بم الخ

Nach einigen Traditionen ist das laute, nach anderen das stille Lobpreisen Gottes beliebt und Manche halten, je nach Personen und Umständen, beides für angemessen. Essojūţī † 911/1505 will nun im Einzelnen die darauf bezüglichen Traditionen vorführen. — Er behandelt zuerst f. 69%: كر الاحاديث الدالة على Es sind deren hier 18 vorhanden; in der 18. bricht der Text ab mit f. 71; hier ist also eine Lücke. Es folgt dann noch das Schlussblatt f. 72.

We. 1827, 6, f. 86°. 87 dieselbe Abhandlung. Im Titel steht في الجهار statt في الاجهار كالله وسلام على عبادة على عبادة العادة الصوفية الحديث الموفية الحديث الموفية الحديث aber von وردت احاديث an stimmt der Text überein. Mit der Ueberschrift der 14. Tradition hört hier der Text auf (= We. 1709, f. 71°). — F. 88 leer.

3711. We. 1706.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titelüberschrift und Verfasser:

ر" للسيوطي ساها الرفق باضول الرزق ebenso im Vorwort,

الحد الدوحدة وصلى ... وبعد فقد سالني :Anfang الحدد الدوحدة وصلى ... وبعد فقد سالني الماذبة الرزف النخ

Von Gebet (Dikr) und guten Werken, die nach der Tradition Wohlstand zur Folge haben, von Essojūțī; in 2 Abschnitten u. Schlusswort. Hört (hier) auf mit den Worten f. 25°, 11 v.u.: وجعلها في بيته او حاذرته كثر الله خيره ورزقه من حيث لا يحتسب انتهى

F. 25^b Schilderung des Paradieses; 26^a ein Gedicht von جني ابن عربي † 656/₁₂₅₈; 26^b von لامير منجك بيك † 1080/₁₆₆₉; 26^b von خلي بن وفاء † 807/₁₄₀₄.

3712. Pm. 407.

Format etc. und Schrift wie bei 2). — Titel und Verfasser fehlt; er ist etwa:

مسائل الزهد والذكر للجلال السيوطي

مسئلة فيما نقل الحافظ ابو نعيم :Anfang عن ابي عبد الله محمد بن الوراق لما سئل عن اشياء فعد منها بان قال من اكتفى بالفقه دون الزهد يفسق فما معنى ذلك الرخ

Ueber das Verhältniss von Weltentsagung und Rechtsstudium, und ferner, ob bei Zusammenkünften zum Gebet (مجلس ذكر) Aufstehen, Tanzen und Singen dabei erlaubt sei? Von demselben. وقد صح القيام والرقص في مجالس :Schluss الذكر والسماع عن جماعة من كبار الايمة منهم شيخ الاسلام عز الدين عبد السلام

3713. We. 1545.

Format etc. und Schrift (aber enger, 25 Z., und etwas kleiner) wie bei 1). — Titel fehlt; aber der f. 62ⁿ stehende gilt für dies Werk, nämlich:

رسالة الاخوان من اهل الفقد وحملة القرآن (a. bei No. 2545). — Verfasser feblt; es ist:

على بن ميمون المغربي

*Anfang fehlt; das Vorhandene beginnt f.71 ولما الذن الله تعالى لي بالتوجّه الي المشرق الخ فصل ويصرح ان يقال في الذكر العلم من حيث هو 10 فصل وعلى تاويل الذكر هو العلم على قسمين طح اهل لسان واهل قلب الخ

'Ali ben meimun elmagribi + 917/1511 hat dies Sendschreiben an seine Freunde unter den Rechtsgelehrten und Qoranvorträgern im J. 915 Gom. (1509) vollendet. Er giebt darin Auskunft über seine Studien, seinen Fleiss, seinen Ehrgeiz, Andere im Wissen zu überragen, und warnt vor solchen Bestrebungen als Eingebungen des Teufels. Nach Erörterungen über äusseres und inneres Wissen und darüber, dass nur verkehrte Auffassung in späterer Zeit zwischen الفقع والفق, Rechtswissenschaft und Cufik, einen Unterschied aufgebracht habe, sagt er, dass nur die Wissenschaft mittelst des Herzens nach Gottes Sinn sei und vor den mit Wissen verbundenen Abwegen und Gefahren behüte. Diese Gesichtspunkte werden in den 7 Abschnitten (نصل), in welche dies Werk zerfällt, behandelt; jeder derselben stützt sich auf einen Grundsatz (اصل), nämlich eine Qoranstelle. Der Zweck des Ganzen ist, einzuschärfen, dass das Einheitsbekenntniss und der Gottesdienst, die Bekämpfung der Leidenschaften und der weltlichen Lust dem Gläubigen jederzeit Pflicht sei.

Ueberschrift und Anfang des 1. Abschnittes fehlen; auch ist nach f.72 ein Blatt ausgefallen.

في الاصل الثاني وهو قوله تعالى فاعلم 470 فصل. 2 انه لا اله الا الله الح

فى الاصل الثالث وهو قوله تعالى وما 84 فصل. 3 خلقت الجن والانس الا ليعبدون

في الاصل الرابع وهو قوله تعالى وما 86 فصل .4 امروا الا ليعبدوا الله مخلصين الم

في الاصل الخامس وهو قوله تعالي أن 94° فصل 5. النفس لامارة بالسوء

في الاصل السادس وهو قولة تعالى ان الشيطان 97 فصل .6 لكم عدرة فاتخذره عدوا انما يدعو حزبة النخ

فى الاصل السابع وهو قوله تعالى فلا 101 فصل.7 تغرنكم الحياة الدنيا

اجعلنا من عبادك الطايعين : Schluss f.105b الشاكرين ولا تجعلنا بجودك من العاصين الخاسريين، انتهي يشكر الله انتهي يشكر الله

3714. Lbg. 993.

6 Bl. 8°°, 25 Z. (20 × 15; 18 × 12°°). — Zustand: im Rücken und am oberen Rande wasserfleckig; ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappband. — Titel f. 1° (von späterer Hand):

Es ist nicht eine eigene kleine Schrift, sondern der Schluss eines çüfischen Werkes, das in ungezählte Abschnitte getheilt ist, deren letzter handelt: فصل في بيان الذكر وحرمة الرقص

Das Werk, im J. 950 Rab. II (1543) verfasst, handelt in diesem Abschnitt darüber, dass das Gebet Dikr nicht mit lauter Stimme zu sprechen und dass dabei Singen und Springen nicht erlaubt sei. Derselbe beginnt: قال في عيون التفاسير قوله تعالى واذكر ربك في نفسك عام في كل ذكر الح فاذا ذكر الله خنس واذا غفل نام الخوسوس٬ الحمد لله على الاتمام الحمد الم

Schrift: ziemlich gross, deutlich, vocallos. — Berichtigte Abschrift im J. 950 Ramadān (1543), von محمد بن مراد الحنفي الارمناكي

حسى البصرى F.4 unten ein kleines Gedicht von

3715. Pet. 600. 3) f. 28-31*.

8vo, 20—21 Z. (Text: 13 × 9¹/₂om). — Zustand: wasserfleckig am Raude, auch sonst nicht recht sauber. — Papier: gelb, zieml. stark, etwas glatt. — Titel u. Verf. f. 28²:

النصرة الالهية للطائفة السعدية لابي بكر محمد بن محمد البكري الصديقي الشائعي زين العابدين

ما قولكم رضى الله عنكم في جماعة : Anfang f. 28°: من فقراء الشيخ سعف الدين الجباوي يذكرون الله في غالب اوقاتهم يتواجدون ويصطربون فمنهم من لا يستطيع القيام لشدة تواجده فيسقط على الارص الخ

Beantwortung der Frage, ob die Art und Weise, in welcher die Anhänger des Sa'd eddin elgabāwi das Dikr meistentheils vornehmen, verwerflich oder nicht sei? (s. No. 2184). Von Mohammed ben moh. ben moh. elbekri im J. 988/1580 verfasst. Dieselbe beginnt: المحلم الله الواسع العليم العلم المالي المالية المالية المالية المالية المالية المالية المالية المالية المالية علم المالية علم المالية المالية علم ا

Schrift: kleine Gelehrtenhand, gewandt und nicht undeutlich, vocallos. — Abschrift c. 1000/1591.

F. 29 und 30° oben am Rande ein Gedicht von 28 Versen, betreffend Rang- und Lohnstufen der an der Omajjaden Moschee Angestellten, in Frage nebst Antwort. Es beginnt: ما ذا يقول امام العصر عالمه ومن به ديننا قامت معالمه Ausserdem f. 30° u. 31° oben am Rande ein Lobgedicht (Ṭawil) in 18 Versen: نواء النهاني بالمسترة يخفق

3716. Pet. 600. 4) f. 31°-32.

Format etc. u. Schrift wie bei 3). — Titelüberschrift: رسالة مسماة بالنصرة المولوية للعضابة السعدية Verfasser: بابن البي بكر الشهير الحموي بابن ربيع الحنفى الماتريدي الحموي

ما قولكم رضى الله عنكم في جماعة :Anfang من فقراء الشيخ سعد الدين الجباوي الح

Dieselbe Frage, wie in der vorigen No., auch fast wörtlich ebenso gefasst, wird hier behandelt und gleichfalls zu Gunsten der Sa'ditischen Çüfis entschieden; die Antwort, von 'Abd elbäsit ben abu bekr elmäturidi ibn rabi' im J. 987/1679 abgefasst, beginnt f. 31°: المادن بالله الح

Der Schluss fehlt. Das Vorhandene schliesst: فاذا ورد السماع من المولى عليه وتجلياته لديه

3717. Mq. 296.

Format etc. und Schrift wie bei 4). - Titel fehlt; er ist nach der Rinleitung:

فوائد متعلقة بالذكر

Verfasser nach der Einleitung:

قاضى زاده محمد المفتى

الحمد للد رب العالمين والصلوة . . . بعد توفيف الله أما بعد فيقول . . . قاضى زاده . . . بعد توفيف الله تعالى على ما قررته في بيان ما ذكر . . . من تفسير الحسد . . . سمح لي أن أذكر فوايد متعلقة بالذكر الح

6 Excurse des Musti Qādīzade mohammed um 990/1582 in Betreff des Dikr-Gebets.

كدفع الكسل والنوم والخواطر وحث :Schluss

3718. Spr. 147.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel und Verfasser f. 104a:

ء" اسباب النجاة والنجاح في اذكار المساء والصباح العبد العادر العبدروس

Im schönen Frontispice f. 104b: كتاب الاذكار والادعية

اعون بالله السميع : Anfang (zuerst) f. 1046 العليم من الشيطان الرجيم الرخ الحمد (nach dem Bismillāh): العالمين حمدا العالمين حمدا الرخ كثيرا طيّبا مباركا فيه على كلّ حال حمدا الرخ

Morgen- und Abendgebete, von 'Abd elqadir (ibn) el'eideras † 1038/1628 (No. 1713). Schluss f. 111': ينا اللها اللهن آمنوا صلوا

3719. Lbg. 554.

8°°, 28 Z. (20×14³/s; 15×8¹/scm). — Zustand etc. und Schrift wie bei 8). — Titel f. 98° u. im Vorwort f. 98°؛ السفر المنشور للدراية في الذكر المنشور للولاية السفر المنه سالم بن أحمد [بن] • Verf. f. 98°: [بن] الحمد شيخان باعلوي الحصرمي

الحمد لله على كمال توفيقه : Anfang f. 98b بتوفيقه . . وبعد فهذه الرسالة الموسومة بالسفر . . . الشاملة للزّبَد التي عليها تعتمد الح

und Einreihung einiger Gebete der Art von Sälim ben ahmed ben seihan bä'alewi elhoseini, geb. 995/1587, † 1046/1637. — Für Ausführlicheres über den Gegenstand verweist der Verfasser auf seine Glosse zu dem 4. جوهر (No. 3041).

واستشهاده معاينة الرحمن : Schluss f. 110° . . . فاستُل على العرش استوي وهذا ما اردنا بيانه . . . فاستُل الله ان لا يجعل للشيطان سلطانا على عبيده الاطهار من الوارثين . . . اللهم لا تحرمنا رؤية وجهك الكريم . . . (Collationirt; der Text ist nicht gut. — F. 111—118 leer.

3720. We. 1704.

Format etc. u. Schrift wie bei 55). - Titel: s. Anfang. Verfasser fehlt. Es ist:

ايوب الخلوتي

الحمد للم وحدة وصلى الله . . . هذه Anfang: الحمد المرابع وصلى الله وحدة وصلى الله مالك الملك الآيتين الى بغير حساب الم

Abhandlung des Ejjüb elhalwatı † 1071/1660 über das Gebet Dikr, nach den Suren 2 u. 3. Schluss f. 159^a: غانهم ذلك واعمل عليه تسعد وترشد أن شاء الله والسلام 3721. We. 1704.

Format etc. und Schrift wie bei 40). - Titel: s. Anfang. Verfasser fehlt; es ist:

ايوب الخلوتي

الحمد لله رب العالمين حمدا يكون :Anfang به الاتحاد للعالمين عده ذخيرة قربة الحمد وانه سلطان الاذكار والادعية وملكها الج

Çufische Abhdlg desselben Verf., von Verdienstlichkeit der Lobpreisung Gottes. Schluss: الي حاجته من الحق فقصيت على انارة ورضوح والسلام

3722. We. 1704.

17) f. 86b - 88b.

Format etc. wie bei 16). - Titel: s. Anfang. Verfasser:

الحمد لله الفرد الوتر الذي :Anfang f. 86b مسماه الدهر عده فخيرة التغريب والمفرد من هو وكون الوحدة المطلقة دايرة على سرة لا على غيره الخ

Qufische Abhandlung desselben Verf., von der Einheit und Untheilbarkeit des göttlichen Wesens und Verhältniss des Menschen zu Gott und von dem Wesen des Lautpreisens (اللدكر) Gottes, von dessen 7 Stufen der Verf. die erste (الحابقة الأولى اللسان) betrachtet. Er knüpft an ein Gedicht (35 Verse lang) an, dessen Anfang f. 866:

ان التفرد للاولي سبقوا الي اصل المعالي

قال تعالى واذكر ربك في نفسك : Schluss f. 88b تصرّعا وخفية الآية فذا آخر ما وجد من هذه الرسالة

3723. We. 1557.

8°°, 19 Z. (20½ × 15½; 14½ × 9°m). — Zustand: ziemlich gut, doch lose im Einband; Bl. 3 ganz lose. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe (schadhaft). — Titel u. Verf. f. 3°:

وق العين والباقيات الصالحات ومقاليد
 الارضين والسموات لحمود القادري

الحمد لله الذي آنسنا : Anfang f. 3b: الحمد الله الذي السالحات . . . أما بعد فلما رايت رغبة بالباقيات السالحات . . . أما بعد المال الن عمرنا هذا على جمع المال الن HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

Der Verf. Mahmud elgadiri führt f. 594 als seine Lehrer an: إبراهيم اللقاني † 1041/1681 1066/1656, على الاجهوري ,1069/1658 + محمد الشوبري wird also um 1080/1669 gelebt haben; f. 50° führt er eine Abhandlung رصد الانوار, von sich an. -In dem vorliegenden Werke sagt er, dass die Zeitgenossen auf materiellen Erwerb und auf Prahlen mit ihren Reichthumern erpicht seien; dem gegenüber will er sie mit diesem Werke, das von Verehrung und Anbetung Gottes und Abweisung jeder Beimischung einer Person zu dem göttlichen Wesen auf Grund von Qoranversen und Traditionen handelt, zur Religiosität erwecken. Auch behandelt er darin die Namen Gottes und Mohammeds und die daran sich knüpfenden Gebete und sagt, der Prophet selbst habe ihm im Schlafe mehrmals Eröffnungen قرة العين Erst habe er sein Werk gemacht. genannt; dann auf Eingebung des Propheten: (so wie oben). Dasselbe ist in ungezählte Abschnitte getheilt, die jedoch nicht deutlich hervortreten; in der Einleitung behandelt der Verfasser hauptsächlich den Satz, dass die Verdienstlichkeit der Werke von der guten Absicht dabei abhänge (انما الاعمال بالنيات وانما لكل امرئ ما نوي) und dann die Verdienstlichkeit des Dikr.

اقول ومن عام Das Werk selbst begihnt f. 12° المعظم الباقيات الصالحات وادل الخيرات قولم تعالي بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله رب العالمين الي آخر السورة النخ

فصل ومن معظمها ايصا ذكر الايات التي فيها 13° الاستغفار من غير ترتيب

فصل ومن معظمها قوله تعالى الحمد لله الذي 156 خلف السموات والارص

u. s. w. Die Abschnitte beginnen mit den Worten من معظم الجواهر oder dgl.

فصل ومن معظم الجواهر والدارر والباقيات . . . *35 اسماء الله الحسنى لفظا ومعنى واسماء نبيّه وصفية المصطفى وبعض أسماء انبيائه الكرام

u. s. w.

فصل ومن معظم الباقيات . . . ترتيب الصلوات *50 على سيد السادات احمد الختار الح ولدلك و بعض الكيفيات المقيدة بالاوقات *58

Hier und im Folgenden giebt der Verfasser eine Menge Proben von Gebeten oder Gebetsausrufen für Mohammed, zum Theil unter Benutzung von anderen Werken, wie von (82°), كمود الغزنوي (81°), صلوات الغزالي (85°), حرز العرابيين (84°), مناجات زين العابدين (85°), حرز النووي (87°) الشاذلي des حزب الحرب الحراب الحيات u. besonders كا دلايل الخيرات على besonders عبد القادر الكيلاني an, dessen Anfang dessen Anfang , ما في المناهل , in 12 Versen.

والمبعوث بالابشار . . . الي Schluss f. 95°: الي كافئة الناس من الاسود والابيض والاحمر وسلم عليه يا ذا الجلال والاكرام ورضى الله عن ساداتنا وموالينا المحاب رسول الله اجمعين والكاب رسول الله اجمعين والكاب رسول الله اجمعين والكاب رسول الله اجمعين والكاب رسول الله اجمعين والكابد الكابد Schrift: Anfangs gross und dick, allmälig etwas kleiner und feiner, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. Am Rande oft Inhaltsangabe. — Abschrift im J. 1129 Ramad. (1717) von منصور حالي بن الحاج منصور in demselben und عبد الوهاب الجونجي

F. 96° oben Angabe, dass im J. 1181/1719 eine Pest in Haleb gewesen sei.

We. 1558 dasselbe Werk.

94 Bl. 8°c, 23 Z. (21¹/3 × 15¹/2; 16¹/2 × 9¹/2 cm). — Zustand: zioml. lose im Einband, nicht ohne Flecken. — Papier: gelblich, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel ebenso ausführlich.

Schrift: gross, geläufig, kräftig, deutlich, vocallos; Stichwörter roth. — Abschrift von فتنح الله بن ابي بكر im J. 1114 Śa'bān (1702). — Collationirt.

3724. We. 1725.

8°°, 19 Z. $(20 \times 13^8/4; 13^1/2 \times 6^1/2^{em})$. — Zustand: am unteren Rande, auch am Rücken wasserfleckig. — Papier: gelb, glatt, stark. — Titel fehlt; s. nachher.

حمدا لمن زين عباده بقلادة : Anfang f. 18 ، قلادة عبادته . . . وبعد فهذه رسالة معمولة في بيان مواضع وجوب الجهر في الاذكار واستحبابه الج

Der Verfasser ist الفقير كيد بن موسى. Nach f.276 hat Mohammed ben mūsā die Abhandlung im J. 1090/1678 vollendet. Er handelt darin tiber das الذكر und zwar speciell, wann dasselbe laut sein muss oder doch lieber laut gehalten wird und wann dies nicht der Fall ist. Der Titel ist:

Die Abhandlung selbst beginnt f. 18 unten: اعلم ان ذكر الله تعالى من افصل الإعمال واحسن الاحوال دين الاسلام مبنى على المستنبط: Schluss f. 27 المنقول لا على غيره من مناسبات العقول والحد لله الح تنت

F. 27^b—28^b ein Türkisches Gedicht, theologischen Inhalts.

Schrift: ziemlich gross, dick, etwas rundlich, vocallos. Auf dem breiten Rande öfters längere Bemerkungen.
— Abschrift c. 1100/1688. — Collationirt.

3725. We. 1818.

137 Bl. 8°, 23 Z. (19¹/3 × 11¹/2; 17¹/2 × 7³/4cm). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: brauner Lederband. — Titel fehlt: s. unten. Verfasser fehlt; er steht f.4bu. in der Unterschrift:

محمد بن منصور السفطى الشائلي

الحمد لله حق حمده والصلاة : Anfang f. 1b. . . . أما بعد فاعلموا ايها الاخوان كشف الله عن ابتماركم كثايف الحب النخ

Der Verfasser Mohammed ben mançūr essifţi spricht von seinen Beziehungen zu in Elqāhira und von der durch diesen vermittelten Bekanntschaft mit المواجعة أبي المحمد بن محمد بن محمد بن أصر المترعي im J. 1109/1697, einem berthmten Çūfi, dessen Schüler er wurde. Dann erzählt er, dass مصطفى المدياطي المدياطي المدياطي المدياطي المدياطي المدياطي المدياطي المدياطي الشائلية أبي المدياطي الشائلية وقد Segens seines Lehrers ميدي محمد بن المدياطي الشهير بابن الميت

that er dies, und nun giebt er f. 4b bis Ende die Reihenfolge (سلسلة) der Lehrer darin an bis zurück auf 'Alı, der darin Mohammed gefolgt sei.

واقتندي بجدّه سيد الكونين :Schluss f. 5 م سيدنا ومولانا محمد رسول الله صعّم وآله واصحابه واتباعه اجمعين والحمد لله رب العالمين

Das dann in der Unterschrift folgende: هذا عو سند الشاذلي الصحيح المعول عليه ist als Titel anzusehen.

Schrift: ziemlich klein, gefällig, gleichmässig, vocallos. Stichwörter roth. Der Text in rothen Linien eingefasst. — Abschrift vom Verfasser selbst (hier aber nach dessen Abschrift angefertigt, um 1200/1238).

3726. We. 1779.

Format etc. u. Schrift wie bei 2). — Titelüberschrift: سالة اخرى لشيخنا المذكور,

(أحمد مراد الازبكي النقشبندي (d.i.

الحمد للد حمدا كثيرا والشكر له Anfang: المتن والمتن والمتن والمتن المتير والعروة المؤتقى في التصوف والسلوك الح

Mohammed murād eluzbekī ennaqś-bandī † 1142/1729 handelt in dieser auf f. 1ª mit في السماع betitelten Schrift über die in Folge des الذكر eintretenden Ekstasen, die sich theils im Singen, theils im Tanzen u. Springen äussern und erörtert den Unterschied بالاختيار freiwilliges und unfreiwilliges Thun —; letzteres sei zwar nicht erlaubt, aber doch entschuldbar.

قال بمنابعة من أرسل رحمة للعالمين : "Schluss f.4 من أرسل رحمة للعالمين وحبيب ربّ العالمين صعم'

3727. Pm. 224.

Format etc. u. Schrist (17 Z.) wie bei 6). — Titel f. 2099: المدام البكر في بيان بعض اقسام الذكر In der Vorrede s. 210a mit Zusatz von وترك الذكر Versasser: s. Ansang.

الحمد للد المدكور بكل لسان : "Anfang f. 209 . . . وبعد فيقول . . . مصطفى بن كمال الدين الصديقى . . . قد كنت في غابر الازمان الفت رسالة سميتها الغيبة عن الذكر بالذكور المحصور والهيبة الخ

Muçtafă ben kemāl eddīn elbekrī ecciddīqī † 1162/1749 behandelt hier die verschiedenen Arten des Gebetes Dikr. Der Verf. hatte früher eine Abhandlung, auf dasselbe bezüglich, geschrieben (s. Anfang), aber im Unreinen gelassen; aus derselben hat er hier das Hauptsächlichste aufgenommen.

Die Abhandlung selbst beginnt f. 210°: المن الذكر ربائتي وكياني والأول على اقسام ذكر الحق الخرور على اقسام ذكر الحق المن من مند سبحاند نا 226° الخدم ومصباح حسن الختام في عافيلا بجاء سبد الانام ومصباح الطلام والحدد للد . . . وصلى الله على سيدنا الحق Collationirt.

Pet. 513, 2, f. 21b-36a.

Format etc. und Schrift wie bei 1.

Dasselbe Werk. Titel u. s. w. ebenso.

3728. We. 1763.

4to, 19 Z. (231/4×16; 15×11cm).—Zustand: ziemlich gut, doch nicht ganz ohne Flecken. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Titelüberschrift f. 70b:

هذه رسالة عروس الجلوة في فضل اعتكاف الخلوة والمواعظ النبوية في الحب على ذكر السادة التخلوتية

ebenso in der Unterschrift; etwas abweichend angeführt in We 1729, 4. — Verfasser fehlt; es ist, wie aus We. 1729, 4 hervorgeht:

حسين بن طعة البيتهاني

الحمد للد الذي لا جيط بعلمد : Anfang f.70° الظنون . . . أما بعد فإن أصدى الحديث كتاب الله وخير الهدي هدي محمد بن عبد الله صعم الم

Ueber die Vortrefflichkeit des zurückgezogenen Lebens, der Enthaltsamkeit in irdischen Dingen und des Lobpreisens Gottes (الذكر), des Glaubenskampfes und Gehorsams gegen Gott und des Gebetes handelt in dieser Abhandlung Hose in ben ta'ma elbeitamant † 1175/1761 (No. 3812), unter Anführung von Qoranstellen und Aussprüchen Mohammeds.

العفو والعافية والمعافاة الدايمة :Schluss f. 82° . . . وسلام على المرسلين والدنيا والآخرة . . . وسلام على المرسلين والحمد لله الخ

Schrift: gross, breit, rundlich, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift vom J.1155 Sawwäl (1742).

3729. We. 1729.

 4^{ω} , c. 18-20 Z. $(22\times15;\ 16^{t}/_2\times10^{3}/_4^{\rm cm})$. — Zustand: wasserfleckig am Rande. — Papier: gelb, ziemlich glatt und stark. — Titel fehlt; nach der Vorrede:

المواعظ النبوية الصوفية

Verfasser fehlt; nach der Vorrede:

حسين بن طعمة البيتماني

الحمد لله الذي تفرد : Anfang f. 95% . . . أما بعد بالوحدانية ولا شريك له في الملك . . . أما بعد فان افصل الكلام كلام الله تبارك وتعالي وخير المهدي هدي محمد بن عبد الله صعم الح

Ausführliche Betrachtungen über das Dikr, von demselben Verfasser; er hat bei Anführungen die Gewährsstützen fortgelassen und eine Menge rechtgläubiger Schriften benutzt; wer Genaueres wünsche, müsse sich an seine andere Abhandlung halten, welche betitelt sei: المواعظ النبوية في الحيث على اذكار السادة الصوفية [s. We. 1763, 10]. Am Ende des Werkes, f. 110b, nennt er das Vorliegende sein Vermächtniss (عصبة). Es kann also auch unter diesem Titel gehen. — In bestimmte Abschnitte ist es nicht eingetheilt.

وهذا هو الحق وما بعد الحق : Schluss f. 110b الا الصلال عذه وصيتى لنفسى ولكم . . . والله يقول الحق . . . ومن قصده لا يخيب وصلى الله الخ

Schrift: gross, dick, deutlich, fast vocallos. — Autograph des Verfassers vom J. 1153 Moliarram (1740).

3730. We. 1723.

8vo, 21 Z. (21¹/₂ × 16; 15 × 10^{om}). — Zustand: im Rücken (und am untern Rande) fleckig, besonders im Anfang und zu Ende. — Papier: gelb, etwas glatt, stark. — Titelüberschrift f. 116^b:

عده سلسلة تلقين الذكر Verfassor: s. Ansang.

الحمد لله الذي شرع الاحكام : Anfang f. 116 السيد والد الاسلام . . أما بعد فيقول . . السيد حسين بن الشيخ طعمة القادري الصيادي الرفاعي النقشبندي . . . البيتماني . . . الميداني . . . مذه ترجمة لطيفة مختصرة في بيان سند تلقين كلمة التوحيد وثمرة شجرة السعادة والتجريد الرخ

Abhandlung desselben Verfassers, auf محمد بن حسن اغا بن مصطفى Veranlasssung des entstanden. Vorauf- اغا الشهير بابن المملوك geschickt ist ein Excurs über die 3 Stufen, von denen We. 1723, 2 die Rede ist, und über den Werth des Dikr und die Verpflichtung, dasselbe Andern beizubringen. Dann kommt f. 120° ff. die Reihenfolge derer, von denen der Verfasser das Dikr gelernt, hinaufsteigend bis zu Mohammed selbst und Gabriel und Asrafil und Gott selbst. Zuletzt ist noch die Rede von den 3 Stufen des Dikr bei den Cufts, بالتفكر في الاء الله , باللسان بكلمة التوحيد nämlich بمعرفة الحق بحضور القلب في شهود الرب und عن عين قلبه بقدر معرفته بالحقيقة : Schluss f. 123 فافهم هذا الكلام وكن به معنى يا غلام والله مولانا السلام Abschrift im J. 1170 Rab. I (1756): Autograph.

3731. We. 1553.

58 Bl. 4to, 25 Z. (221/2×161/4; 161/2×11cm). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht frei von Flecken; f. 50. 51 ausgebessert. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel und Verfasser f. 1a oben am Rande:

كتاب النفحة العنبرية من الرياض المبرغنية على عنية على الانكار الصلاتية

لحسين بن على عبد الشكور

الحمد لله المتفصل يعموم النوال : Anfang f. 1 . . أما بعد فيقول حسين بن على عبد الشكور . . . لما حصلت عناية الاستاذ الاعظم والملال الافخم . . . مولانا عفيف الدين السيد عبد الله ميرغني . . . فنلت من فيوضاته العامة رشحة الح

Hosein ben 'alı 'abd essakür, um 1180/1766, hatte einen Commentar verfasst zu dem Gebete شهاب الدين احمد بن موسى بن على أبن عُجَيْل des † 690/₁₂₉₁ (das mit den Worten beginnt: اللهم صل على سيدنا محمد ملا قلبه المنسع بك لكه) und darüber grosses Lob von seinem Lehrer 'Abdallah ben ibrahım ben hasan mirgani † 1207/1782 erhalten; imgleichen für die Versificirung des Werkchens: الهدية السّنية في الصلاة السّنية wozu er, auf den Wunsch desselben, eine Glosse verfasste, die aber sehr umfangreich und, auch wegen ihrer Gelehrsamkeit, nicht recht verbreitet war (No. 3558). Alsdann verfasste er im J. 1180 Ram. (1767) dies Werk, in welchem er ausführlich über die Gebete, welche , UIN heissen, Er stützt sich dabei hauptsächlich auf das Werk seines Lehrers, das betitelt ist: in welchem auch, جوانب القاوب لذكر علام الغيوب dieser Gegenstand sehr ausgiebig erörtert ist.

Das Werk, dessen Titel übrigens in dem Vorwort nicht genannt ist, zerfällt in Vorrede und 3 مقصد (mit je 4 رسيلة) und Schlusswort. في أرشاد الطائب التي مطالع المطالب أو 1. المقدمة المقال المعالم المقالم ال

1. وسيلة 1. من الكتباه 1. 3° وسيلة 10° في الكار الوضوء والغسل 11° 3، الكار التخلي في الكار التحلي في الكار صلاة الليل 15° 4. 15°

2. مقصد f. 18^a; 3. مقصد f. 29^b.

فيما ورد من الاذكار بعد الصلوات 47 الخاتمة وفيما ورد فيها من دعوات⁴

ويكون لنا فى الخير خير معين :Schluss f. 58a والحمد لله الذي بنعمته تتم الصالحات فهذا آخر ما ابرزته يد الاقدار فى هذه الاطمار والصلاة والسلام الح

Schrift: gross, rundlich, deutlich, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Arabische Foliirung.

Abschrift im J.1186 Śa'bān (1772) von عبد الرحين بن حسين عبد الشكور, dem Sohne des Verfassers. Derselbe fügt am Schlusse f. 58b ein Gedicht von 20 Versen, von ihm selbst gemacht, hinzu, zum Lobe des Werkes und seines Vaters; es beginnt (Ramal):

هله النفحة فاجت فغدا كل مزكوم بها ينتشق F. 1° enthält eine ziemlich lange günstige Beurtheilung des Werkes von بعلي بن حسن باعنتر ungefähr um 1190/1776, von dessen eigener Hand. Dieselbe beginnt: الخمد لله المنان الذي من قبل

3732. Pm. 394.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Titelüberschrift: رسالة في التلقيب،

Verfasser fehlt; s. unten.

الحمد لله الذي وفق عباده الواصلين : Anfang وسالة من السالكين لطرق الرشاد . . . وبعد فهذه رسالة في اصل التلقين ومعرفة رجال سلسلة هذه الطريق الخ

Ueber den Ursprung des Gebrauchs der Formel الدالا الدالا الله الا الله الا الله الداله بعد von Einzelnen und von Mehreren zusammen ausgesprochen, und in welcher Weise dieselbe gesprochen werde und welche Wirkungen sie habe. Ferner Aufzählung der Männer, welche einander, ohne Unterbrechung, das Verfahren bei ihrem Gebrauche mitgetheilt haben, von Mohammed bis auf المعاددة المحاددة المحا

Diese Abhandlung des Ahmed ben 'aṭijje elgenedī elbūdī, um 1200/1785, ist ein Auszug aus der des حمد المنيّر الشانعي und der des حمد المنيّر الشانعي الصعيدي † 1218/1788 über denselben Gegenstand.

وهو لقَن وارشد ملاخصها فقير: Schluss f. 45° : عليه قلب حصرةِ الله عليه قلب حصرةِ الله عليه وكذلك لقَى الفقير عبد الرحمي والله اعلم تهت

3733. Spr. 882.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Ueberschrift:

فصل في فصل الذكر

قال الشيخ تجم الدين الكبري :Anfang f. 17b

Bruchstück aus einem Werke über das Eddikr, dessen Verfasser der genannte Nagm eddin elkobari † 618/1221 sein kann. Vielleicht ist er aber bloss citirt und der Verfasser ist † 768/1866, von welchem auch Spr. 882, 1—4 stammt.

فصل خلاصة الذكر الاستغراف بالملكور الح *F.17 كuletzt f. 19 من شرايط الذكر ان يكون الذاكر *Zuletzt f. 19 على طهارة كاملة

ظهرت ينابيع الحكة من قلبه الى لسانه : Schluss f.196

3734. We. 1657.

84 Bl. 8°°, 17-18 Z. (18¹/2 × 18¹/2; 16-16¹/2 × 10¹/2-11°m). — Zustand: sehr stark wasserfleckig, auch sonat fleckig und unsauber; an mehreren Stellen abgeschenert. Bl. 1 ausgebessert (auch 2 u. 3). — Papier: gelb, glatt, dick. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel f. 1° von anderer Hand:

كتاب رسالة الأحسان في الذكر والتصوف Verfasser fehlt; s. No. 8179.

الحمد لله الذي اوجد الانسان : Anfang f.1 المحمد لله الذي الوجود جوده ... أما بعد فلما كانت طريقة سلوكنا وسلوك طريقتنا مَبْنية على ذكر كلمة لا اله الا الله سرا وجهرا الخ

Unter Benutzung früherer Schriften hat der Verf. dies Werk über den Werth und die geheime Kraft des Dikr verfasst. Er lebt nach dem Verf. des العوارف († 682/1234) und citirt fast nur den الشيخ, d. i. Ibn el'arabi. Das Werk zerfällt in Einleitung (خاتحة), 4 Kapitel und Schlusswort (خاتحة).

 فى فصايل كلمة لا اله الا الله وفوايدها 13 باب. 2 فى بيان الابات والاخبار والاثار الدالة على 18 باب. 3 استحباب ذكر الجهر وجواز رفع الصوت بالذك. ومشروعيه

في بيان حقيقة الذكر واسراره ونتاجه 22 باب. 4 في بيان معرفة النفس والقلب والروح 30° خاتمة الباب على سبيل الاجباز والاقتصار خاتمة الكتاب في بيان الحية

وانى اعد هذه النعمة بعد : "Schluss f. 38 تمت الإيمان افضل النعم والحمد لله على للكه تمت

Schrift: ziemlich klein, geläufig, deutlich, vocallos. Stichwörter roth überstrichen. — Abschrift c. 1000/1691.

3735. We. 1657. 2) f. 38^b-59^a.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel f. 38b; - Titel f. 38b; - Titel f. 38b; - Titel f. 38b; - Titel f. 38b; - Titel f. 38b; - Titel f. 38b; - Titel f. 38b;

الحمد لله رب العالمين أما بعد على المحمد بالله البين فقد سالني بعض الحابي . . . أن أجمع رسالة البين فيها كيفية طريقتنا وكيفية أورادنا من الذكر والصلاة والصبام في الخلوة والجلوة وكيفية سند تلقين الذكر الشريف والخرقة المباركة الخ

Çüfische Abhandlung über die Perikopen-Gebete Abends und Morgens und deren Wesen überhaupt, über zurückgezogenes Leben und Bedingungen dazu und Fasten u. dgl. Zerfällt in Einleitung (الفاحة), 5 Abschnitte u. Schlusswort. 39 فاحد المنتب في حقيقة الصحبة النائعة وكيفية في شرايطها وآدابها

فى بيان كيفية طريقتنا الشريفة 42 فصل 1.

في بيان أوراد ذكر كلمة لا أله الا الله جهرا 44 فصل .2 وخفيا وبيان فصيلتها وكيفية شرايطها وآدابها

في بيان أوراد الصلاة في اليوم والليلة 49° فصل 3.

فى كبيفية الخلوة والعزلة وفضيلتهما 51° فصل .4 وشرايطهما وآدابهما وكيفية الاوراد فى الخلوة والجلوة على حد الايجاز والاختصار

في بيان سند تلقين الذَّكر الشريف 52^b فصل 5 والخرقة المباركة المتصل سندهما

الخاتبة في بيان كيفية التوبة واخذ العهد 684 واخذ عقد الاخوة لله تعالى واخذ عقد الاخوة لله تعالى فصل الخاتبة الخاتبة في بيان مذهب القوم 554 في اصل الاعتقاد واعتقادهم في التوحيد جعلنا الله واياكم من التبعين الناجين: Sohluss f.59* تحلنا من البتدعين الهالكين بفصلة وكرمه تحت

Spr. 840, 2, f. 77^b—89^a enthält den 1. und 2. Abschnitt. Titel und Verfasser und Ueberschrift des 1. Abschnittes fehlen.

3736. Mq. 123.

8vo, 13 Z. (Text: 11¹/₃ × 8¹/₄cm). — Zustand: gut. — Papier: gelb, stark, glatt. — Titel fehlt. Er ist etwa:

ك" مقامات الذكر الخفى Verfasser: s. Anfang.

سئل ابو يعقوب يوسف بن : Anfang f. 65* حمدان النهرجوري رحّه عن الذكر الخفي فقال يكثر شرحه وسادكر منه ما جنمله عقول الناس

In dieser Abhandlung beschreibt Jūsuf ben ham dān ennahraģūrī die Zustände, welche die Cūfis bei dem stillen Gebete durchmachen. Der Verf. zählt auf: 65° المراقبة: 68° المسوق ; 68° الخسوق ; 68° الخسوق ; 68° الخساهدة ; 71° الطمائينة ; 71° الغياة ; 71° الغياة ; 75° الغيبة ; 74° الغيبة ; 75° الغيبة ; 75° الغيبة ; 74° الغيبة ; 75° الغيبة ; 75° الغيبة ; 74° الغيبة ; 75° الغيبة ; 74° الغيبة ; 75° الغيبة ;

Schluss f. 75°: الله ولك فصل الله وتيسرة بمشينه ولك فصل الله وتيم الوكيل وحسبنا الله ونعم الوكيل Schrift: ziemlich klein, gewandt n. gefällig, vocallos. Abschrift c. 600/1887.

3737. Pet. 690.

171 Bl. 8°°, 25 Z. (20¹/2 × 15; 16 × 10°m). — Zustand: unten am Rande wassersleckig. — Papier: gelb, ziemlich stark u. glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titelüberschrift f. 4b:

السيف الباتر لعنف المنكر على الذاكر Verfassor fehlt.

الحمد لله الذي خص نبينا : Anfang f. 4 الحمد المتم بالعلم اللدني من بين الانبياء والامم

. . . أما بعد ما قول الايمة العلماء العاملين الاعلام وامناء كتاب الله الفارقين بين الحلال والحرام في جماعة جلسون في بعض الارقات متأذبين متحلقين متطهرين جاهرين بكلمة التوحيد ولفظ الجلالة قياما وقعودا ممتثلين منطوق قوله تعالى فاذكرونى اذكركم الح

Aufzählung von Qoran- und Traditionsstellen und Aussprüchen gelehrter und frommer Männer über die Wichtigkeit und Erspriesslichkeit des Dikr. So werden Stellen aus f. 6b und des سعد الداين التفتازاني f. 6b und des f. 7º angeführt. Auch die Frage, ob das Dikr mit Erhebung der Stimme vorgenommen werden dürfe, wird ausführlicher erörtert; f. 86 ff. von العيني; f. 10° von الزيلعي; (في جواز الذكر بالجهر) البزارية oine Stelle aus ; 10° Stelle aus شرح المنية للحلبي; 11° aus 11º von إلبن تجيم 11º von شرع شرعة الاسلام الخاتمة) 12ª werden قاضيخان. Im Schlusswort einige Stellen von Gegnern erörtert und widerlegt. Der Schluss derselben ist f. 126: كذلك كذب الذين من قبلهم فانظر كيف كان عاقبة الظالمين و

Es scheint aber doch, dass die noch folgenden Blätter, welche hauptsächlich Textstellen säfi'itischer Gelehrten für das laute Dikr enthalten, auch noch zu diesem Werke gehören, obgleich sie, als wäre es eine eigene Abhandlung, mit dem Bismillah anfangen. Vorauf gehen f. 13° ff. einige Seiten über das اول ما نذكر قبل نصوص :Schweigen" der Çüfis " السادة الشافعية تمشكات السادة الصوفية وادلتهم الخ Alsdann kommt f. 14b der Abschnitt über die Ansichten der Safi'iten darüber: مما كتبية الشيخ تحمل الشهير بالعارف الخلواتي الي شيخه شيخ الاسلام شهاب الدين ابن حجر المكى . . . ما قول السادة العلماء . . . في جواب من يذكرون الله قياما وقعودا وبانغام الموسيقى بالتمطيط الح Darin u. A. f. 15b يسوال في السماع للدميري; desgleichen von البلقيني, auch von السيوطى, auch f. 16° von زالكوراني; ferner 16° unten . فتوي ابن حجر العسقلاني 16b ; فتوي الغزالي

وقال قولا يكاد صاحبه ان يقع : Schluss f.17b في الكفر من جهة تشبيه اصوات الذاكرين بما ذكر ويستحق على اطلاق ذلك عليهم التعزير البليغ اللايق بمثله والله اعلم

Schrift: ziemlich gross, eng, deutlich, vocallos. — Abschrift von خالد بن على السمحان الحديثي (f. 84b) im J. 1174/1760.

3738. We. 1817.

Format etc. u. Schrift wie bei 6). - Titel u. Verf. fehlt.

سئل مشايخ الاسلام رم عن : Anfang f. 112b جماعة صوفية يجتمعون في مجلس ذكر وتذكير ثم ان بعصهم يقوم ذاكرا هائما لوارد يحصل له فهل يلام على ذلك مختارا كان او غير مختار او ينكر عليه او يمنع او يزجر ام لا افيدوا مع البسط اثبتم الجنة ا

Antworten Verschiedener auf die Frage: ob die Çufis, wenn sie beim Dikr — gleichviel ob willkürlich oder unwillkürlich — aufstehen, Tadel oder Missbilligung verdienen und davon abgehalten werden müssen oder nicht? Zuerst spricht sich عند البلقيني darüber aus, ferner عند البلقيني u. A. Es wird hier über das المنازع ziemlich ausführlich gehandelt und über die Verdienstlichkeit desselben werden f. 116°—118° einige Traditionen beigebracht; worauf dann noch ähnliche Aussprüche Anderer folgen.

فلا تفارقوا مجالس العلماء فإن : Schluss f. 119 العلماء الله لم يخلف على وجم الارض تربع اكوم من مجالس العلماء الله لم

3739. We. 1735.

8°°, 27 Z. (20°/3 × 15; 15°/2 × 8°/3°°). — Zustand: der Seitenrand durch Ankleben von Papier verbreitert; nicht recht sauber und im Anfang fleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich grob. — Titel und Verfasser fehlt.

الحمد لله الذي يذكر من : Anfang f. 102b ذكره في سرّاه وضرّاه . . . وبعد فلما كان الطرف التي الله بعدد انفاس الخلايف الخ

Abhandlung über das Dikr, in 4 Abschnitten:

1. ف ذكر الله تعالى وتعظيمه 102 فصل.

ق الوجد من غلبة تاثير الذكر ونار الحبة 105 فصل.

في السماع من شوق الذكر وصفائه 113 فصل. 4. في أداب الوعظ وشرف العلم 115 فصل. 8 Schluss f. 117 فصل. عن التدرى نفس ما ذا تكسب الم

وما بدري طس ما ق تحسب . ٢٠٠٠ ووالم اعلم الرخ غدا وما تدري نفس باق ارض تموت والله اعلم الرخ

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein, gedrängt, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1100/1888. — F. 118 leer.

3740. We. 1578.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titel u. Verf. fehlt.

Anfang nach einer kurzen Vorbemerkung: الحمد لله الذي نور بذكرة قلوب اوليائه . . . قال الله الله الله تعالى هل جزاء الاحسان الا الاحسان الح

Abhdlg über das Dikr, in einigen Abschnitten: f. 25° المار الطهارة والدخول في الصلاة والدخول f. 26° القراءة و 1. 8. w.

ووصية لمن اراد سلوك : Schluss f. 28b: الطريق وانا احوج اليه ونسئل الله التونيق ولا حول ولا قوة الا بالله العلى العظيم وصلي الله الخ Nach f. 27 fehlt wenigstens 1 Blatt.

3741. We. 1702.

186 Bl. 8vo , c. 11-12 Z. $(15^{1}/_{2} \times 10^{1}/_{4}; \text{ c. } 12^{1}/_{2} \times 9^{\text{cm}})$. Zustand: gat. — Papier: weisslich, stark, etwas glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Enthält: 1) f. 1^b ein kleines Gebet und den Anfang eines zweiten.

.الذكر f.2. 34. Ueber die Erfordernisse zum .الذكر Anf.: فأن قال لك قائل ما شروط ادب الذكر فقل أربعة النج

- 3) f. 3°—7 das Schlusskapitel des Werkes الفتوة (= We. 1700, 2, f. 46° ff.). Es hört auf f. 7° Mitte (= We. 1700, 51°, 6) und hat hier noch einen kleinen Zusatz über die Kennzeichen des Faqır, der dort fehlt, während der dortige Schlusspassus von 51°, 6 an hier fehlt.
- 4) f. 8—12° ein Gebet, dessen einzelne Sätze immer schliessen mit: نهم منا الفاحة; aus ganz neuer Zeit.

Schrift: gross, dick, deutlich, vecallos. No. 4 noch grösser, weiter, rundlich. — Abschrift um 1235/1820. — Bl. 12b—14 leer.

3742. ма. 127.

14) f. 81.

Format etc. u. Sohrift wie bei 12). — Titelüberschrift:
باب في معبقة الذكر الاكبر

قال الله تعالى فاذكرونى اذكركم :Anfang واشكروا لى ولا تكفرون . . اعلموا . . ان ذكر الله جل جلاله لا اله الا الله اعظم القربات الخ

Ueber die Wichtigkeit des Dikr und die Art der Mittheilung desselben an 'Alt und wie in demselben der Geist des mittheilenden Lehrers nebst der nachwirkenden Kraft Mohammeds fortwährend sich übertrage.

فاعلموا أن الباب مغلف : Schluss f. 81b والعبد مامور مخاطب مطالب بالذكر على الدوام والسلام والحمد لله رب العالمين النخ

3743. We. 1765.

8vo, 17 Z. $(17^3/4 \times 13^1/2; 18 \times 9^3/4^{\text{cm}})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, stark, glatt. — Titol und Verfasser fehlt.

بسم الله الواحد الواجب الوجود : Anfang f.11*
. . . كتاب من القويب الرقيب الي الحبيب التحبيب . . . الم يعد قان نعمة المنعم الذي أوجب شكرة علينا النج

Çüfische Abhandlung; an die Gnaden Gottes anknüpfend, die in verschiedenen Stufen den Menschen zur Erkenntniss und Nähe Gottes führen, weist sie auf die Nothwendigkeit hin, über Gott und sich selbst nachzudenken und im Gebet Dikr zu danken. Zu diesem Danke giebt der Verfasser Anleitung, indem er — auf Wunsch, f. 18 — ein längeres Gebet mittheilt.

Schluss f. 15°: والسلام على عبرك والسلام على النات ولا غيرك والسلام بالاستسلام ورحمة الله وبركاته تمت Schrift: ziemlich gross, flüchtige Gelehrtenhand, vocallos. — Abschrift um 100/1088.

3744. Lbg. 1041.
5) f. 43-48.

 8vo , c. 20-22 Z. $(16^8/4 \times 12^4/2; 15 \times 11^4/2^{cm})$. — Zustand: etwas unsauber. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt. — Titel und Verfasser fehlt.

HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

Anfang eines Werkes, worin kurze Tagu. Nachtgebete (اذكار) enthalten sind. Beginnt: الحمد لله رب العالمين وصلي . . . وبعد فهذا شئ من الخمد لله البيار والنهار فمن نلك أن يقول الانسان اذا انتبه من النوم الحمد لله الذي يحيى ويميت الخ

Schrift: ziemlich gross, flüchtig, rundlich, unschön, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift (nach f. 135°) im J. المناه بين فصل الحاكب von محمزة بين فصل الحاكب.

3745. Spr. 1993. 2) f. 8-23. 31-36.

8vo, 15 Z. (18¹/₂×18¹/₂; 11×9^{om}). — Zustand: nicht sauber; in der unteren Hälfte zum Theil wasserfleckig u. an einigen Stellen abgescheuert. — Papier: gelb, glatt, stark.

Bruchstück eines çüfischen Werkes, in eine grosse Anzahl ungezählter فصل eingetheilt.

Blatt 8—13 gehören zusammen; ebenso 14—23 u. 32; ferner ist 36 das letzte der vorhandenen Blätter und steht kurz vor dem Schlusse des Werkes; 31. 38. 34. 35 sind vereinzelte Blätter, doch gehören 31. 34., wenn auch nicht unmittelbar, zu 3—13. Die Folge der Blätter mag diese sein: 14—28. 32. Lücke. 33. Lücke. 8—13. Lücke. 31. Lücke. 34. Lücke. 35. Lücke. 36. — Es kommen darin viele längere Gedichtstücke vor, die sämmtlich, bis auf 2 Stücke von 8 u. 2 Versen, von dem Verfasser selbst sind.

واعلم ان : Das Vorhandene beginnt f. 14°, 1: التلوين والتمكين وصفان يشيران الى حالين في محلّين الخ التلوين والتمكين وصفان يشيران الى حالين في محلّين الخ فصل فمن فتح الله تعالى عين يقطته واشهده خفايا سربرته ط15 فصل واعلم ان من عرف نفسه عرف ربه وعرف ما يراد منه ط17

فصل واعلم أن السماع عبارة عن الأصوات الحسنة 340 والنغمات المطربة

F. 36 bricht ab mit den Worten (Bastt): واشرب وسفّ ولا تباخل على ظمأي

فان رجعت بلا رى فوا اسفى ولقد اصفت الى هذه الابيات ابياتا قلتهن في معنى ذلك ختمت بهن الكتاب والله الموفق بالصواب

Vielleicht ist der Zweck der ganzen Schrift die Verdienstlichkeit des Dikr darzustellen und (ziemlich weit ausgeholt) zu begründen. Eine längere Stelle handelt (f. 12^b ff.) von dem Erlaubtsein der Musik (دالسماء).

Schrift: zieml. klein, gewandt, gleichmässig, deutlich, fast vocalles. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1100/1868.

3746. Pm. 228.

65 Bl. 8°c, 15 Z. (18¹/3×13¹/2; 11¹/2×9cm). — Zustand: am oberen Rande wasserfleckig, auch sonst etwas fleckig. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel fehlt.

Anfang f. 1b: ترتيب الذكر الكامل الماخوذ بعد الصاوات الخمس وهو من السنة الذي يقال بعد الصاوات الخمس وهو معهم عظيم وهو قسمان ذكر الصبح والمغرب الخمص Specielle Anweisung, wie das Dikr zu beten sei. Schluss: اللهم هذا الدعاء ومنك الاجابة Schluss: وهذا الجهد وعليك التكلان ولا حول ولا قوة الخم Schrift: ziemlich kleine, gefällige Gelehrtenhand, vocallos (nur am Ende vocalisirt), öfters auch ohne diakritische Punkte, nicht ganz leicht. — Abschrift von

F. 7^b—13^b allerlei Mittel (z. B. سقاية السلاح, مقاية السكاكيين , مقاية السيف , وسقاية السكاكيين , مقاية السيف , 10^b (شرب البلاثر) ، 13^a. Gebete, Fragen u. s. w.

3747. Pm. 42.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

a) Titelüberschrift:

هذا الدعاء للامام العارف بالله تعالي الشبه فع وهو لحتم الذكر والمدح والصلوات على النبي صعم

Anfang: اللهم اشرح بالصلوة عليه صدورنا ويشر بها امورنا: Gebet zum Beschluss des Dikr und des Lobes und Gebetes für den Propheten. — Schluss f. 1516: وانصر جيوش الموحدين على القوم الباغين الموحدين على القوم الباغين برحمتك يا ارحم الراحيين وصلي الله الن

b) Ueberschrift f. 152*: هوذا دعاء شريف يقرأ في استقبال شهر رمصان وفي وداعه ومان وفي وداعه Anfg: واعلموا رجحم الله أن هذه ليلتكم ليلة الوداع الخ Gebet beim Anbruch des Ramadān. — Schluss f. 156*: والحمد لله على سوابغ نعمائة وصلوته على "والحمد لله رب العالمين آمين"

3748. We. 1694.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

والهكم الدواحد :Ein Gebet (Dikr). Anfang لا اله الا هو الرجن الرحيم الله لا اله الا هو الحي القيوم الخ يسبّح له ما فى السموات : Schluss f. 10°: والارض وهو العزيز الحكيم والحمد لله رب العالمين

F. 10° allerlei kleine Gebete. F. 10°. 11° Turkisch.

3749.

- الذكر Pet. 684, f. 126 129. Abhdig tiber الذكر Anfang: الحمد لله رب العالمن والعاقبة . . . أما بعد الما مباركة الح
- 2) Mq. 180°, f. 90°. 91°. Ueber das Dikr, mit Anschluss an den Satz: خص بالذكر من بين صفاته العلي ما هو اخس
- 3) We. 1814, 3, f. 40-44. Ueber das Benehmen beim Dikr, von محمد بن عمر الواسطي العربي
- 4) Pet. 703, 10, f. 58% 59. Ein Abschnitt tiber dasselbe: فصل في آداب الذكر وما يراد منه الخ
- 5) Pet. 312, 9, f. 89—92. Von der Verdienstlichkeit des Dikr. Zuerst: فصل في ذكر دقيقة كلية لدى العارف بها
 - 6) Mq. 1806, f. 6226. Desgleichen. Anfang: فصل اعلم اند كما يستحبّ الذكر
 - 7) Schöm. XI, 3°, Heft 7, f. 6°-7°. Desgl.

8) We. 1634, 2, f. 26.

Format etc. u.Schrift wie bei 1. - Titel überschrift f. 26°:

فصل في فصل الذكر ووصف اهله (را في وصف اهل الذكر : «In der Unterschrift f. 26°)

Anfang: الذكر تحيى قلوب الذاكرين بدان اخلصوا لا الدالا الله

Eine Qacide (Basit) zur Schilderung der still im Gebet Versunkenen; alle Verse endigen wie oben. — Schluss:

با ربّ واغفر لناطئها وسامعها ومن يقل لا اله الا الله Bl. 27 — 384 leer.

3750.

Das Verdienstliche und der Erfolg des Gebetes الذكر wird behandelt in We. 1814, 53°. Pet. 684, 130. 131. Spr. 897, 21°—23; 1962, 59. — Desgleichen und besonders Anführung solcher Gebete in: Pet. 485, 148°. Mo. 35, 105°. WE. 124, 1°—2°. We. 1853, 2;

871

1667, 1^b. Mq. 43, 45^a. Pm. 213, 61^b. 62. 64; 224, 151^a (= 152^b). Pet. 684, 28^b. 130. 131. Spr. 461, 143^b. — Lbg. 819, 164^b; 1019, 28^b. 29. We. 1141, 11 ff. Pm. 105, 104^a; 159, 43^b; 286, Schluss. Pet. 610, 1^b. Spr. 678, 100—115. Mq. 32, 440. 441.

3751.

Von den Werken über das Dikr seien hier noch folgende erwähnt:

- الانكار (1) عبد بن البندر von جامع الانكار (1) عبد بن ابراهيم بن البندر + 318/980.
- 2) العالم البقالي von البقالي العار الصلوة (كمد بن ابي القاسم البقالي أخمد بن ابي القصل † 576/1180 (562).
- 8) الدين الكبري von لومة اللاثم (+ 618/1221
- 4) معافى بن اسمعيل الموصلي von موجز الذكر (4
- أبي العربي von نتائج الاثكار في المقرّبين والابرار (5 † 688/1240.
- عبد الحق بن ابراهيم بن von رسائل في الانكار (6 عبد العكي ابن سبعين + 669/1270.
- اله النورية له ايضا (7)
- محمد بن احمد بن von الكار الحج والعمرة (8 محمد بن احمد بن ألمكي قطب الدين المكي قطب الدين
- وم الارشاد في فصل أرباب الذكر والجهاد (9) الارشاد في عبد الحسن أبن الدواليبي عبد الحسن أبن الدواليبي المعالي 127/1827.
- von بستان النعاء والاذكار ولسان الاستغفار بالاسحار (10 بستان النعاء والاذكار ولسان الاستغفار بالاسحار (10 +761/1860)

- von المصباح في الجمع بين الانكار والسلاح (11) المصباح في الجمع بين الراهيم القدسي أراهيم القدسي
- الارشاد والنطريز في فصل ذكر الله وتلاولا كتابه العزيز (12) von جبد الله بن اسعد اليافعي اليدني von بيانيافعي اليدني
- عبد بن von اخلاق الاخيار في مهنات الانكار (13) محبد بن von اخلاق الاخيار (80% لم عبد القدسي
- von انارة الفكر بما هو حقّ في كيفية الذكر (14 von من عمر البقاعي ... + 885/1480
- ابراهيم بن von المعين على فعل سنّة التلقين von إلى المعين الناجي الناجي † 900/1494.
- محمد بن von الابتهاج باذكار المسافر الحاج (16) و von الابتهاج عبد الرحمن السخاري
- von داعي الفلاح في الكار المساء والصباح (17 + جلال الدين السيوطي
- von كا في الذكر الجهري وتجويزة وجواز الدوران (18 von عبد الرحن التوقاتي حسام الدين
- von جبر الكلمة القاصمة بذكر الكلمة العاصمة (19 جبر الكلمة القاصمة بن أولاد المام بن أولاد بن أولاد المام المام بن أولاد المام
- 20) والمسا في الكار في الصبيح والمسا و von را دفع الاسي في الكار في الصبيح والمسائي von را المحسائي
- النفحة المدنية في الاذكار القلبية والروحية والسرية (21) von عبد الحين العيدروسي وجيد الدين von
- للبل المنين في الانكار والادعية الماثورة عن سيّد المسلين (22 مبد الملك بن على الصديقي المكي von .
- مسائيل الانوار في نتائج الاذكار (23
- فصل الذكر القرباني (24).

7. Gebete mit den Gottesnamen.

3752. Lbg. 889.

8vo, 20-22 Z. (21 × 15; $14^{1}/_{2}$ -16 × 11^{cm}). — Zustand etc. u. Schrift wie bei 1). — Titel u. Verf. f. 14^{a} :

كا التحبير في علم التذكير وتفسير اسماء الله الحسني واشتقاف معانيها

لابي القاسم عبد الكريم بن هوازن القشيرى حيال الاسلام

قال الاستان . . . القشيرى رَوْ الله Anfang f. 14 الحمد لله القديم الذي لا يستفتح له وجود الحكيم . . . الما بعد فقد كثر سؤال الراغبين في علم التذكير الخ

und القدوس; endlich f. 33 die der einzelnen Gottesnamen, von السلام an bis الصبور.

والسكون تحت ما يجري به : Schluss f. 79b قصاؤه وقدره وفقنا الله تعالى لذلك . . . وقد انتهى كتابنا هذا الخ

Collationirt. Am Rande bisweilen Berichtigungen, auch kurze Erklärungen und Zusätze. Im Text nicht selten Verse angeführt.

التخبير Die obige Lesart التخبير. Die obige Lesart التخبير iat richtig; sie iat erklärt durch beigeschriebenes

3753. Pet. 701.

61 Bl. 8°°, 17 Z. (20 × 14'/3; 14 × 73/3°cm). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: ziemlich stark, glatt, gelblich. — Einband: Pappband mit rothem Lederrücken. — Titel fehlt.

Die hier zusammengestellten Gebete in Versen sind:

1) f.1-30 القصيدة (والمنظومة) الدمياطيّة 10-10 (والمنظومة) الدور :Titel u. Verfasser fehlt. Der Verf. ist الدين [وابن الدمياطي] الدين [وابن الدمياطي] Der Titel ist auch: اللامية :oder منظومة اسماء الله الحسني .خوات اسماء الله الحسني .

Anfang (Tawil):

بدأت بيسم الله والحد اولا على نعم لم تحص فيما تنزلا

In diesem Gedicht kommen alle Gottesnamen in Anwendung. Es ist etwa 60 Verse lang.

عد عارة لكل مهمة : 1.36. Ueberschrift مهمة الله عنى تقرأعا ان كنت مديونا او مهموما او ملزوما او محزونا وكل ما حل بك من امور الزمان يفرجها الله عنك Anfang (Basit):

ان ابطأت غارة الارحام وابتعدت عنا فأقرب شيء غارة الله Alle Verse schliessen mit الله oder عنا. — Pm. 387, 12 dasselbe (No. 3406, 1).

عذا دعاء الغارة : Ueberschrift في الغارة على الصبح مجترب يقرأ في الظلمة في السحر قبيل الصبح مجترب Anfang (Basit):

ان ابطأت غارة الاقطاب ما التحقت تاتى به مسرعا يا غارة الله Alle Verse schliessen mit مالل. نظم الاستغفارة : (hier fehlend) Anfang (Basit): استغفر الله من اثبي ومن زللي

Alle Verse (bis auf die 10 letzten) fangen an mit استغفر الله. — Dasselbe Gedicht in Spr. 815, f. 79°. 78°.

Schrift: klein, gewandt, deutlich, etwas vocalisirt. — Abschrift c. 1915/1800.

3754.

Das in Pet. 701, 1, f. 1-3 besprochene Gedicht des Nür eddin eddinjäti ist noch vorhanden in:

1) Spr. 1933, 14, f. 188—191 (63 Verse lang).

8vo, c. 11 Z. (Text: 18¹/₂×8^{cm}). — Zustand: unsauber, fleckig. — Papier: gelblich, stark, etwas glatt. — Titel u. Verf. fehlt. — Schrift: zieml. gross, rundlich, nicht undeutlich, das erste Drittel vocalisirt. — Abschrift c. ¹⁹¹⁵/₁₈₀₀.

- Spr. 490, 33, f. 184^b 185^b (62 Verse).
 8vo (Text: c.18×8-10^{cm}). Titel fehlt. Schrift: von neuerer Hand, flüchtig, unschön, vocallos.
- 3) Mo. 26, 2, f. 25b-36b. Im Ganzen 60 Verse.
- 4) We. 1766, 10, f. 486-49. Im Ganzen 59 Verse.
 - 5) Spr. 162, 2, f. 102^a—103^a. 8vo, 16 Z. (21×15; 16¹/₂×10^{cm}).

Titel fehlt. Nur 33 Verse; dann noch 12 V. auf f. 133b (schadhaft) und 14 V. auf dem auf den hinteren Deckel geklebten Blatt. Schrift: unschön, flüchtig, vocallos, um 1215/1800.

3755. Spr. 852.

 12mo , c. 17—19 Z. $(14^{i}/_{2} \times 9^{i}/_{2}; 11 \times 6^{i}/_{2}^{em})$. — Zustand: unsanber u. fleckig. — Papier: gelblich, ziemlich stark, glatt. — Titel u. Verfasser f. 42^{b} unten:

شرح منظومة اسماء الله الحسنى للدمياطي لابي العباس احمد بن حسن البرنوسي عرف بنروق الفاسي

الحمد لله رب العالمين التواب الهادي :Anfang الحمد الله رب العالمين التواب الهادي من خواص نظم الشيخ الولى الصوفى نور الدين الشهير بان الدمياطي الج

Commentar zu dem selben Gedicht (Pet. 701, 1, f.1), von Ahmed ben ahmed ben

mohammed elburnüsi zarrüq elfäsi † 899/1493 (No. 2239). Der obige Name des Vers. ist nicht ganz richtig. — Die Verse, im Ganzen 69, sind zum Theil gruppenweise erklärt, die Erklärung aber besteht nur in der Angabe, wozu der Vers gut ist, wenn er so und so oft gelesen wird.

Zu den ersten 6 Versen beginnt der Commentar f. 43*: بالفاتحة والملك المرابع والتانية بالفاتحة والملك المرابع

Das Werk schliesst mit einem Gebet-Gedicht (Țawil) von 20 Versen, deren erster: دعوتك يا مولى فاقبل دعائيا وبلغ بما ارجوه منك الامانيا

Schrift: ziemlich klein, etwas rundlich und flüchtig, deutlich, vocallos. Die Verse roth. — Abschrift von معربين الحاج احمد د. المالة من الحاج احمد من الحاج احمد من الحاج الحام المالة

F. 54^b. 55^a enthalten eine, von احمد القشاشي † 1071/₁₆₆₀ mitgetheilte, dem 'Alı in den Mund gelegte, Anweisung, wie am wirksamsten zu Gott zu beten sei.

We. 1828, 3, f. 51. 52 enthält denselben Commentar, aber nur zu 5 Versen (deren erster hier: متين فمتن قوتى الرخ). Der Titel ist hier: ك خواص الاسماء الحسني; der Verfasser: ك خواص الاسماء الحسني البنوسي الرخ. Anfang fehlt. Die Verse sind roth geschrieben.

3756. Pm. 681.

8vo, 17 Z. (Text: 13^{1/2} × 9^{1/2}cm). — Zustand: sehr wasserfleckig. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Titel f. 80^a (und im Vorwort):

ک" الفتح الاسنی فی شرح الاسماء الحسنی
 کوی الصفوی ۱.80*:

الحمد لله الذي تعرف لخلقة فيد : Anfang f. 80 م عرفود ... وبعد فيقول ... محمد الصغوي لما رايت الاسماء الحسنى التسعة والتسعين المنظومة لبعض العارفين الخ

Gemischter Commentar des Mohammed eppafawi † 928/1822 (No. 2413) zu dem selben Gedicht; er sagt, sein Lehrer أبو عبد الله محمد habe es zu beten gepflegt.

بدات ببسم الله والحمد اولا : Beginnt f. 81°: اب المحال العزير . . . اول كل شيء آتي به اقتداء بالكتاب العزيز . . . und schliesst على نعم جمع نعمة بمعنى انعام المخ وبعد فحمد الله ختما واولا ومن المعلوم : 103° أنه اذا بدي شيء بالحمد وختم بللك فهو الجدير أن يكون مقبولا وهذه المنظومة كذلك كالكك فيد الجدير فيتبعون احسند اذك اهل : Schluss f. 103° التقوي واهل المغفرة وصلى الله المخ

Der Verfasser giebt jedes Mal, wenn er einen Namen Gottes erklärt hat, die Beziehung und Nutzanwendung desselben für den Menschen: dieselbe wird immer eingeleitet mit der Wendung: تنبيه حظ العبد من هذا الرصف.

Schrift: ziemlich klein, gleichmässig, gefällig, vocalles. Grundtext roth. — Abschrift c. 1160/1787.

3757. Lbg. 581.

164 Bl. 8°°, 9 Z. (16 × 10¹/2; 9¹/2 × 6°m). — Zustand: im Ganzen gut, doch nicht ohne Flecken. — Papier: gelb, ziemlich dünn, glatt. — Einband: brauner Lederband mit Klappe, nebet Goldverzierung. — Titel fehlt, steht aber zu Ende der langen Vorrede f. 38°:

بلوغ القصد والمُنَى في خواص اسماء الله الحُسْنَى Verfasser fehlt: a. Anfang.

قال الشيخ . . عبد الله : Anfang f. 1 : عبد الله المن الحمد الحمد لله البن الحات رحم الحمد لله المنود عن الحدوث والاعراض . . . وبعد فقد حزع التي بعض الطلبة من الاحتاء في الله الرخ

Commentar des 'Abdallah ben mohammed, Nachkomme des Ibn elhagg, zu demselben Gedicht. Er giebt in der langen Vorrede erbauliche Vorschriften, wie seine Freunde in Haleb, für welche er denselben verfasst hat, sich bei der ungerechten Behandlung, über welche sie klagen, verhalten sollen. Dann beginnt f. 34° der Commentar. In der Regel werden 2—3 Textverse voraufgeschickt, dann folgt die Erklärung, die durchaus nur geheime Kräfte und Wirkungen in den Versen ausspürt und Anweisung giebt, dieselben zu verwerthen, auch darauf bezügliche Geschichten mittheilt.

Zu dem Zwecke werden dann auch zu Ende je eines solchen Abschnittes ein Paar Quadrate (oder auch nur eines) mit den Worten der Verse innerhalb kleinerer Quadrate vorgeführt, betitelt, und bezeichnet als das oder jenes zu leisten geeignet. — Ibn elhāģģ wird der in No. 3519 vorgekommene sein. —

قلت خاصية: Anfang nach den 3 ersten Versen هولاء الابيات الثلاثة الرمد فمن اراد أن لا يصيبه الرمد المخ

Mit jenen ersten Worten beginnt die Erklärung überall.

فهن قال عدا انا فرغ : «Schluss f. 163 من انانه ادخله الله الجنة بغير حساب

Schrift: ziemlich gross, gut, vocallos. Text in Goldlinien mit rothen Beistrichen eingesasst. Der Grundtext und Ueberschriften, auch Stichwörter, roth. — Abschrift von درویش علی المعروف بامام خان قریم من تلامید درویش علی المعروف بامام خان قریم من تلامید

3758. We. 1804.

8°°, 13 Z. (16 × 10³/₄; 11¹/₅ × 6¹/₅°w). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: strohgelb, glatt, ziemlich stark. — Titel fehlt.

Commentar zu derselben Qaçide. Er قوله بدات على صيغة البتلكم : قوله بدات على صيغة البتلكم : من بدا به اي ابتدأ وببسم الله متعلق به الج

وكذا آل : Schluss des Commentars f. 115 وكذا آل : فحديد التعليم وبعد اتمامي هذه القصيدة ... فحدد لله واجب علينا ... في جديع الارقات،

Schrift: ziemlich gross, gewandt, breit, gleichmässig. Der Grundtext vocalisirt. — Abschrift vom J. 1170/1756.

3759. We. 1805.

Format etc. und Schrift wie bei 7). — Titelüberschrift und Verfasser:

هذا الله الحسنى للسيد البكري مصطفى بن كهال الدين البكري d. i.

الحد لله الذي خص اهل مواصلة : Anfang f. 86 . . . مصطفى الابكار . . . أما بعد فيقول . . . مصطفى . . . الصديقي نسبا الحنفي مذهبا الخلوتي مشربا الح

Nach diesen und noch einigen einleitenden Worten folgt das Gedicht des Muctafā ben kemāl eddīn elbekrī † 1162/1749, die "schönen" Namen Gottes enthaltend, ein Gebet.

Anfang (Tawil) f. 876:

لاسمائك للسنى عبيدك قد ثنى عنانا له يرجوا بما يدرك الثنا Schluss f. 92°:

واتباعهم ما قام ينشر مدحهم محت ردي عنهم حديثا معنعنا

Dies Gedicht hat eine Menge Lücken; dies rührt daher, dass für die in den Vers gehörenden Namen Gottes Raum gelassen worden ist, wahrscheinlich um sie später mit rother Dinte zu schreiben, was jedoch unterblieben ist.

3760. Pm. 191.

Format etc. u. Schrift wie bei 4). - Titelüberschrift:

في اسهاء الله للسنى

Anfang (Tawil):

شرعت بتوحيد الاله مبسملا ساختم بالذكر لليد محسبلا

Ein Gedicht in 62 Versen, worin die 100 Namen Gottes in Gebetsform zusammengestellt sind. — Schluss:

مع الآل والاعتاب جمعا مكملا وبعد نحمد الله ختما واولا

3761. We. 1961. 5) f. 35^a - 36^a.

12mo, 19 Z. (14¹/₂ × 8^{cm}). — Zustand: sehr fleckig, wurmstichig. — Papier: gelb, grob, etwas glatt. — Titel fehlt; er würde sein:

دعاء الاسماء الحسنى

ولله الاسماء الحسنى فادعوه بها، عو :Anfang الله الذي لا اله الا هو الرحمن الرحيم هو الله الذي لا اله الا هو الملك القدوس السلام الدخ

Zusammenstellung der Gottesnamen zu Gebetszwecken.

Schrift: ziemlich gross, etwas rundlich, ungleich, vocallos. — Abschrift c. 1200/1785.

3762. Spr. 546.

Format etc. u. Schrift wie bei 2) (aber fleckig). — Titel f. 29a und f. 29b oben:

شرح اسهاء الله الحسني

اسمة تعالى الله عدده ٩١ هو الاسم : 49 Anfang f. 29 المحدد ما وقع المحدد ما وقع عليه المودد عليه المعدد الم

Angabe, wie die Namen Gottes im Gebete anzuwenden seien, um die oder jene Wirkung zu haben, und wie oft sie zu beten seien. Letzteres hängt von dem Zahlenwerth, den die einzelnen Namen haben, ab: derselbe wird daher bei jedem derselben angegeben (z. B. ...) = 299, etc.).

[اسمة تعالي] الصمد عدده ٣٤ : Schluss f. 32 : ١٣٠ من ذكره كل يوم بعد كل صلاة كما تقدم لم يحس بالم الجوع

Pm. 105, 16, f.104^b. 105 enthält die Gottesnamen mit dem vorgesetzten und dem untergeschriebenen Zahlenwerth. يا الله [۲۹۱] الج

3763. Min. 187.

Format (c. 83 Z.) etc. und Schrift wie bei 86). — Titel und Verfasser fehlt.

هو الله الذي لا اله الا هو من قرأ :Anfang كل يوم الف مرة يا الله يا هو جعله الله تعالي من اصحاب الكشف واليقين الخ

Aufzählung sämmtlicher Namen Gottes nebst Angabe, wie oft und wann jeder derselben zu beten sei, um die oder die Wirkung zu haben.

الصبور يقرأه المريض او المصاب ثلاثا :Schluse وثلاثين مرف ينجه الله تعالي بفصله وكرمه تمت

3764. Spr. 490.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Titelüberschrift: هذه اسماء الله الحسنى تسعة وتسعين اسما وخواصها
Verfasser nach der Unterschrift:

البربري

قال الله تعالى ولله الاسماء الحسنى :Anfang فادعوه بها وقال رسول الله صقم أن لله تسعة وتسعين اسما من احصاها دخل الجنة احدها هو الله اللي لا اله الا هو كل من قرأ هذا الاسم في كل يوم الخ

u. der mit ihrer Lesung verheissenen Belohnung.

الصبور كلمن كان بدمرض ... يقرأ : Sohluss f.67* الصبور كلمن كان بدمرض الله اعلم علما الاسم ثلاثا وثلاثين الف مرة يطمئن باطند والله اعلم

3765. Spr. 490.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

Kurze Aufzählung der "schönen Namen" Gottes zu Gebetszwecken.

هذه أسماء الله الحسنى، هو الله الذي لا أله ألا هو، عالم الغيب والشهادة، هو الرحمن الرحيم الرخ غفرانك رينا واليه المصير نعم :Schluss المولي ونعم النصير وصلي الله على خير خلقه الرح

F. 70^a Anweisung, dem Haltfen 'Alt zugeschrieben, wie man aus dem الفأل d.i. Buchstaben-Herausgreifen etc. die Zukunft voraussehen könne.

3766. Lbg. 819.

8vo, 27 Z. (21×14¹/₂; 16×12¹/₂cm). — Zustand: sehr fleckig. — Papier: gelb, etark, etwas glatt. — Titelüberschrift:

اسماء طريقة سيدي . . . عبد القادر الكيلاني النخ

الاسم الاول لا اله الا الله عدده مائة : Anfang

Schrift: klein, deutlich, vocallos. — Abschrift c. 1160/1737.

3767. Min. 187.

Folio. - Papier: röthlich, ziemlich stark, glatt.

Ein langes Festgebet, das, nach einer Fürbitte für die Engel und die Propheten im Einzelnen und im Ganzen, die einzelnen Namen Gottes in Anrufsform enthält.

صدت الله العظيم الذي لا اله Es beginnt: الا هو الرحمن الرحيم الحق القيوم ذو الجلال . . . اللهم لك الحمد ولك المجد ولك العبر ولك القهر الم

Dieselbe Schrift wie bei 2), vocalisirt; die Zeilen laufen schräg über die Seite.

Andere Gebete mit den Gottesnamen in We. 1766, 12, f. 51. 55; Mo. 9, 2, f. 86^b—87^b; Pet. 607, f. 168^b—170^a.

3768. Pm. 161.

Format etc. und Schrift wie bei 3). Bl. 23b oben stark abgescheuert. — Titelüberschrift:

Aufzählung der Namen Gottes, wie sie der Reihe nach in den Suren vorkommen, zu Gebetszwecken, mit vorgesetztem الله يا رحون في قائحة الكتاب خمسة اسماء يا الله يا رب يا رحون وفي البقرة خمسة وعشرون اسما يا محيط يا قدير الح

Daran schliesst sich ein Gedicht – Gebet –, in welchem diese Namen (in manchen Versen sehr an einander gehäuft) vorkommen. Anfang (Basīṭ): يارت اسمارك للسنى اعول بها من شرّنفسى ومن للبي واوزاري Davon sind hier 13½ Verse vorhanden.

8. Gebetsperikopen (اوراد).

3769. Pet. 329.

230 Bl. 8°°, 8 Z. (18³/4×12¹/2; 9¹/2×6¹/2°m). — Zustand: fast lose im Einband; der Rücken wassersleckig, bes. stark gegen Ende; ebenso daselbst der untere Seitenrand. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: rother Lederbd. — Titel fehlt; in der Unterschrift f. 228° u.b steht:

الصحيفة الكاملة

Verfasser fehlt: a. unten.

Anfang fehlt, ist aber richtig ergänzt (f. 1), und enthält die Riwāje des Werkes; zuerst: حدثنا السيد الاجل نجم الدين بهاء الشرف ابو الحسن محمد بن الحسن بن احمد بن على . . . العلوي الحسنى رحم قال اخبرنا الشيخ السعيد البو عبد الله محمد بن احمد بن شهربار الح

Ein grössere Sammlung von Gebeten des ربين العابدين ابو الحسن على بن الحسين بن على بن العسبين بن على بن العسبين ابي طالب أبي على بن الحسين Enkel ابو عبد الله جعفر بن حمد بن على بن الحسين الفاقعال المتوكل بن هرون البلخي dieselben dem المتوكل بن هرون البلخي dieselben dem المتوكل بن هرون البلخي dieselben dem معرون البلخي المتوكل بن هرون البلغي المتوكل بن المتوكل بن هرون البلغي المتوكل بن المتوكل بن المتوكل بن المتوكل بن هرون البلغي المتوكل بن المتوكل بن هرون البلغي المتوكل بن المتو

durch welche dasselbe im Laufe der Zeit an die Späteren überliefert ist, auf; danach hat er es erhalten von einem späten Urenkel des Verfassers der Gebete, dem Mohammed ben elhasan ben ahmed etc., ungefähr um das Jahr 550/1155.

Die Zahl der Gebete ist eigentlich, wie f. 10° angegeben, 75; davon hat المتوكرة (der oben Genannte) 64 behalten. Die Uebersicht derselben, welche f. 10° ff. nach der Riwäje derselben von Seiten des وجبد بن احبد ب

الحميد الدعر وجل والثناء عليه "Zuerst: f.13 عليه 198 الصلوة على ثلة العرش 22 ; الصلوة على رسول الله صعّم 190 الصلوة على اتباع الرسل ومصدقيهم 26

دعاؤه في الألحاج على الله 1221 في التذلل الله 224 وعاؤه في التذلل الله 224

ونجنى من مصلات الفتن : *Schluss f. 228 برحمتك يا ارحم الراحمين وصلى الله على سيدنا الج

Schrift: ziemlich gross, weit, gefällig, gleichmässig, stark vocalisirt. Ueberschriften grün. Zwischen den Zeilen steht meistens in kleiner rother Schrift, Persischen Zuges, die Persische Uebersetzung. Am Rande (zum Theil in rother Schrift) öfters Verbesserungen, auch Worterklärungen. — Abschrift im J. 1081 Ramadān (1671) von خليل الله بن زين الدين على الكاخكي

F. 228^b—230^b enthalten noch einige Gebete des زين العابدين, darunter besonders ein Tesbih, das zur Vergebung aller Sünden vorzüglich wirksam ist und das Gott selbst dem Engel Gabriel gelehrt hat, anfangend f. 229^b: الحد لله على للقلوب بالعظمة واحتجب عن الابصار بالعرب

F. 8^b und 9^a stehen am Rande die "schönen Namen" Gottes (zu Gebetszwecken), entnommen dem Buche: خواهر; und f. 9^b—11^b, 52—54, 220^b—222^a, 223^b—228 verschiedene kurze Gebete. — Nach f. 7 fehlen 2 Blätter.

3770.

Dasselbe Werk ist enthalten in:
1) Pm. 692.

144 Bl. 8vo, 22 Z. (17²/s × 10³/₄; 11 × 6^{cm}). — Zustand: ziemlich gut; in der 2. Hälfte unten am Raude etwas wasserfieckig. — Papier: gelb, glatt, dünn. — Einband: schwarzer Lederband mit Goldeinpressung und Klappe. — Titel fehlt. — Der Text ist mit Persischer Interlinear-Uebersetzung versehen.

Auf den bei Pet. 329 angeführten Schluss folgen hier noch 7 Wochentags-Gebete und ist der Schluss alsdann: وتتم احسانك فيما بقى من يا ارحم الراحمين عمري كما احسنت فيما مصى منه يا ارحم الراحمين

Schrift: klein, schön, ganz vocalisirt. Der Text in Goldlinien nebst blauen Einfassungslinien; ausserdem jede Textzeile mit dünnen Goldlinien eingefasst. Die Persische Uebersetzung zwischen den Zeilen in rother überaus kleiner Schrift. Die Ueberschriften in schöner Goldschrift. Neben dem Rande läuft noch eine Goldlinie hin. Zwischen dieser und den den Text einfassenden Linien stehen oft Persische Bemerkungen, selten Arabische. — Abschrift c. 1100/1688.

2) Glas. 211.

298 Seiten 8°°, 11-13 Z. $(17\times11; 11^{1/2}-13^{1/2}\times7^{1/2}-10^{1/2}$ °m). — Zustand: ziemlich gut. — Papier:

weisslich, grob, stark, ziemlich glatt. — Einband: rother Lederband mit Klappe. — Titel auf der Vorderseite des ungezählten Vorblatts:

صيفة زين العابدين على بن الحسين بن امير المؤمنين

Anfang und Schluss (S. 281) wie bei Pet. 329. S. 282—288 eingeschobene Gebete; 289 leer; 290—298 enthält die Wochentagesgebete. — Auf der Rückseite des Vorblatts steht noch Sura 1.

Schrift: gross, krāftig, rundlich, zum Theil vocalisirt. Ueberschriften roth; Text in rothen Linien bis S. 258. — Abschrift im J. 1298 Gom. I (1881) von على بن تحمد البصراوي. — Arabische Paginirung bis S. 158; auf 136 folgt noch 138—136. S. 48 nicht gezählt.

Spr. 699 dasselbe Werk, 224 S. Gedruckt in Calcutta 1248/1852.

Pm. 720 ist ein ausführlicher Commentar, betitelt شرح الصحيفة السجادية und specieller: رياص السالكين في شرح محيفة سيد العابديي

وقدولا الزاهدين علي بن احمد بن محمد معصوم بن ساحمد بن ساحمد بن الحمد الحمد الحسين الحمد بن ابراهيم الحسيني الحسني المدني صدر الدين

im J. 1106/1694. 267 Bl. Folio, lithographirt im J. 1271/1854.

3771. We. 1758.

8°°, c. 19-24 Z. (20 × 14; $16^{1}/_{2}$ × $11^{1}/_{2}$ °m). — Zustand: fast lose im Deckel. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Titel und Verfasser f. 95°a:

هذه اوراد قطب العارفين الشيخ عبد القادر الكيلاني

بسم الله الرحمن الرحيم العظيم البركة :Anfang والثناء التام ولله الاسماء الحسنى فادعوة بها هو الله الذي لا اله الا هو الخ

Perikopen-Gebete des 'Abd elqadir elkilānī † 561/1165.

تب على بجاه سيد المرسلين : Schluss f. 98° عما يصفون محمد صغم . . . سجان ربك ربّ العزّه عما يصفون وسلام على المرسلين والحمد لله رب العالمين

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein, meistens weit, deutlich, vocallos. — Abschrift c. 1150/1787.

3772.

Andere Gebete dieser Art sind:

1) Pm. 16, 6, S. 237. 236, mit der Ueberschrift: ورد عبد القادر الكيلاني, von demselben Elkiläni.

Lbg. 855, 124° gleichfalls von ihm.

2) We. 1470, f. 58^b—59^b, mit derselben Ueberschrift und dem Zusatz: مور ورد آبن ابي شريف + 906/1500.

اللهم انى استلك بسطولا جبروت قهرك :Anfang

3) We. 1748, 5, f. 44, mit dem Titel حرز النصر. Anfang ebenso.

4) Pm. 16, 5, S. 235. 234.

8°°, c. 22Z. (Text: c.15×12°m). — Zustand: fleckig. —
Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Titel:

ورد سيدي احمد الرفاعي

اللهم الى استلك بعظيم قديم مكنون : Anfang اللهم الى اسمائك الحن العلى العلى المنائك الحن المنائك الحن المنقوي واهل المغفرة برحمتك يا راحم الراحمين ' Ahmed ben 'ali ben ahmed errufa'i † 578/1182.

3773. Spr. 784.

34 Bl. 8°°, 11 Z. (19¹/3 × 13¹/2; 12¹/2 × 6³/4°m). — Zustand: fleckig, wurmstichig. Fast lose im Deckel. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Einband: Pappband mit rothem Lederrücken. — Titel f. 1°;

هذا أوراد الأسبوع

(in der Unterschrift f. 24a: نالاوراد السبعة).

محيى الدين أبن العربي : Verf. f.14:

Gebete auf die einzelnen Wochentage, in Reimprosa, von Ibn el'arabī † 688/1240. Anfang f.1b: ورد يوم الاحد، بسم الله فاتنج الوجود ورد يوم الاثنين اللهم اتى اسالك النور 10a ورد يوم الثلاثاء، ربّ ادخلنى فى لحّة الخ 12a ورد يوم الاربعاء، ربّ اكرمنى بشهود الخ 13b ورد يوم الخميس، الهي انت القايم بذاتك 13b ورد يوم الجمعة، ربّ رقّنى فى مدارج المعارف 19b ورد يوم الجمعة، ربّ رقّنى فى مدارج المعارف 19b ورد يوم السبت، ومن يعتصم بالله

رب العزّة عمّا يصفون وسلام :Schluss f. 24* على المرسلين والحمد لله ربّ العالمين

F. 24 — 34 noch einige grössere Gebete desselben Verfassers (Anf.: اللهم يا حتى يا قيوم . . . المجز وعده الم

Schrift: ziemlich gross, kräftig, gut, gleichmässig, vocalisirt. Die Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1000/1591. — Collationirt. — Nach f. 5 fehlen 2 Bl.

3774.

Dasselbe Werk in:

1) Lbg. 737, 1, f. 1—24.

80 Bl. 8vo, 11 Z. (18×11; 11×6^{cm}). — Zustand: etwas fleckig; öfters ausgebessert. — Papier: bräunlich, glatt, ziemlich dünn. — Einband: brauner Lederband.

Titel f. 1° (von späterer Hand): اوراد الاسبوع. In der Unterschrift betitelt: اوراد الايام السبعة. Die Gebete tragen für die einzelnen Tage noch besondere Ueberschriften, näml.: f.1° زود الاحديد 10° زود القرية 12° زود القرية 10° زود القيومية 18°
Schrift: zieml. gross, gewandt, gut, vocalisirt, Ueberschriften roth; Text in Goldlinien. — Abschrift c. 1100/1688.

2) Do. 125, 5, f. 165b—199a. Titel: احزاب الاسبوء.

3) Spr. 490, 25, f. 149-155*.

Titel: اوراد الايام السبعة. Schluss: هو الحق البين واجعلنا من خواصهم امين وصلى الله الح Dann noch zwei andere kurze Gebete.

3775.

Einzelne Wochentags-Gebete desselben Verfassers sind in:

1) Pm. 16, 4, S. 228 - 230.

8vo, c. 21 Z. (Text: c. 13 × 9cm). — Zustand: oben am Rande fleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark.

S. 229 Gebet auf Sonntag (ورد ليوم الاحد), wie bei Spr. 784, f. 1b. — S. 228 ein anderes auf die Sonntags-Nacht (اللهم انت الحيط بغيب كلشئ).
S. Do. 125, f. 200b.

Schrift: ziemlich gross, flüchtig, ungleich, vocallos. — Abschrift c. 1150/1737.

2) Pm. 231, 5, S. 39.

Gebet auf Dienstag (ورد يوم الثلثاء), wie bei Spr. 784, f.10°. Abschrift von القاضي محمد ذهني um 1200/1785.

3) Spr. 793, 2, f. 151.

Gebet auf denselben Tag. -

Nacht gebete (اوراد الليالي) desselben Verf. finden sich Do. 125, 5, f. 2006—2184.

Aehnliche Gebete desselben stehen in Pm. 9, 7, S. 186—188 und am Rande 189 und 190 (Anfang: اللهم يا منور الارواح und اللهم انى استلك بوجودك الاول).

3776. Lbg. 151.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Papier: gelblich und bräunlich. — Die Stichwörter roth, die Ueberschriften in verblasster grösserer Goldschrift. — Titel und Verfasser in grösserer Gold- u. Blauschrift, nach den Linien abwecheelnd, f. 1862;

الدر المنتقى المرفوع في اوراد اليوم والدر اليوم والليل والاسبوع

لابى بكر بن داود بن عيسى الحنبل الصالحي النبي القادري ابي الصفاتقي الدين

الحمد لله الواحد القهار : Anfang f. 186 العزيز الغفار الحليم الستار الخ

Abū bekr ben dāwud ben 'īsā ecçālih'i taqī eddīn abū 'ççafā † 806/1408 stellt in diesem Werke Tag- und Nachtgebete für seine Schüler zusammen und f. 209a ein längeres Gebet mit den Gottesnamen, giebt ausserdem auch Anleitung zu den gottesdienstlichen Werken.

وطرايق الذكر وتحو ذلك : Schluss f. 213 وطرايق الذكر وتحو ذلك المواطبة فهو شيء لا يدرك بالمواطبة وانما يدرك بالمواطبة وفتح عين القلب تفهم سريعا تم الكتاب

HKh. III 4878. Ein Commentar dazu von seinem Sohn 'Abd errahmän † 856/1452, betitelt: كفة العباد وادلة الاوراد. Ib. II 2620.

3777. Pet. 595.

116 Bl. 4°, 19 Z. (25¹/2×17; 18¹/2-19¹/2×12¹/2-13°m). Zustand: unsauber, fleckig und am Rande öfters wasserfleckig. — Papier; gelb, stark, glatt. — Binband: Pappband mit Lederräcken u. Klappe. — Titel u. Verfasser f. 1° von späterer Hand:

ك" مرشد السالكين ومنقذ الهالكين من تاليف الامام حجة الاسلام محمد بن محمد الغزالي

الحمد لله: (von derselben Hand) (Anfang f. 1 (von derselben Hand) على الاثم حمدا كثيراً . . . أما بعد فإن الله جعل الارض ذلولا لعباده لا الرخ

Der Mensch auf Erden ist ein Wanderer, sein erster Rastort die Wiege, sein letzter das Grab, seine Heimath ist das Jenseits, Paradies oder Hölle, das Leben die Dauer seiner Wanderschaft, in der die Jahre und Monate Abschnitte sind u. s. w.; Leidenschaften sind die Wegelagerer, sein Gewinn ist, in Gottes Nähe zu kommen im Jenseits, sein Unglück, der Strafe in der Hölle zu verfallen. Diesem zu entgehen und jenes zu erreichen ist Gottesdienst und Gebet bei Tag und Nacht nothwendig und wie beides einzurichten sei, ist zu wissen von Wichtigkeit. Dies zu lehren ist Zweck dieses Werkes. Es zerfällt in 2 Kapitel.

في فصيلة الاوراد وترتيبها واحكامها وبيان * f. 2 باب . I اباب . I ان المواطبة عليها هو الطريق الي الله تعالى '

بيان اختلاف الاوراد باختلاف الاحوال "Darin f. 22 الماد الم (حال) (1. المعابد f. 22 المعابد f. 22 المعابد f. 78 المعابد f. 103 المعابد f. 105 الموحد f. 105 الموحد f. 105 المواد f. 105

فى الاسباب الميشرة لقيام الليل فى الليالي 106 باب .2 التى يستحب احيارها واصيلة احياء ما بين العشاءين وكيفية قسمة الليل

يرفع فيهما الاعمال الي اللم: *Schluss f. 114 في كتاب تعالى وقد ذكرنا فصائل الاشهر والايام للصيام في كتاب الصوم فلا حاجة الي الاعادة ' تمت الكتاب

Abschrift im Jahre 802 Rabī' II (1399) von

Schrift: kräftig, gewandt, deutlich, ungleich, vocallos. Verbesserungen und Zusätze oft am Rande, auch zwischen den Zeilen, besonders in der ersten Hälfte, öfters Erklärungen, zum Theil persisch. Stichwörter zum Theil in hervorstechend grosser Schrift. Blatt 1 ist von späterer Hand ähnlich (und richtig) ergänzt.

Von dieser späteren Hand rührt auch der Titel f. 1 her; er steht ebenso in der Unterschrift und ist richtig. Aber der Verfasser muss ein anderer als der angegebene Elgazzāli Er wird in dem Werke oft citirt, besonders auch Stücke aus seinem احياء العلوم (f. 9b. 10b, 81b, 82b, 85b, 103b u. s. w.). Ferner, obgleich vorzugsweise ältere Schriftsteller benutzt sind, werden doch auch viele später als Elgazzāli († 505/1111) lebende erwähnt; so f. 846 صاحب العوارف 4 . f. 4 ماحب العداية † 682/1284; f. 81b القرضبي † 671/1272. Der Verf. hat also in der Zeit von 671 bis 802 (dem Jahre der Abschrift) gelebt; HKh. V 11787 nennt ihn جمال الدين الخلوتي ohne Angabe des Todesjahrs. Die nach dem Titel f. 1ª stehenden sind von einem späteren من تاليف الامام Besitzer an Stelle eines oder zweier ausradirten Worte gesetzt, um die Handschrift als Werk des berühmten Elgazzāli werthvoller zu machen. In der That stützt sich der Verf. auf ihn; nicht bloss aus seinem Hauptwerk, sondern anch ans seiner Abhandlung اليها الولد hat er f. 86 ff. lange Stellen aufgenommen und das ganze Werk ist in Elgazzūli's Geist gehalten. An der ausradirten Stelle müssen ein Paar Wörter gestanden haben, welche diese Beziehung zu Elgazzālt bezeichnen. Ich glaube, cs hat daselbst من يلام gestanden; dafür spricht auch das von dem ursprünglichen Text übrig gebliebene in الأمام.

3778. We. 1766.
8) f. 46^a - 47^a.

Format etc. u. Schrift wie bei 7). - Titelüberschrift:

هذا ورد سيدي ابراهيم الدُسُوق

[يقرأ بعد كل فريصة مرّة] نَوَو فلَوَو عن : "Anf. f. 46

Der Verfasser dieser Gebetsperikope ist Ibrahim ben mohammed ben 'abd errahman eddusugi eccufi, geb. 883/1429, † 919/1518.

على الكفار الي آخر السورة ولا :"Schluss f.47 وكل Schluss f.47 وكل الم العلى العظيم وصلى الله على سيدنا الم

3779. We. 1758.

87° (Text: 8×12°m). - Titelüberschrift: أوراد قطب العارفيين الشيخ علوان افندي الحموى [أدراد قطب العمادي [الحموى [أدراد قطب العمادي المناء في كل ليلة)

سجان الله والحمد لله ولا اله الا الله Anfang: والله اكبر واستغفر الله ولا حول ولا قوة الا الله العلي الخ والله اكبر واستغفر الله ولا حول ولا قوة الا الله العلي الخ Gebet des 'Alawan elhamawi † 986/1580 سجان ربك رب العزة عما :Schluss). — Schluss يصفون وسلام على المرسلين والحمد لله رب العالمين'

3780. Pet. 547.

85 Bl. 8vo, 17 Z. (20×14¹/₃; 14×8¹/₂cm). — Zustand; zienlich gut, doch nicht frei von Flecken; besonders ist der Rücken wasserfleckig. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titel von späterer Hand:

شرح الاوراد السبعة وغيرها للشعراوي

"Ohne Einleitung beginnt dies Werk f. 16 الدعاء ليوم السبت بسم الله الرحمن الرحيم الدعمد لله الذي اطبع فشكر الحمد من مقام التفصيل والجمع لا احدية النخ

الدعاء ليوم الاحداث ... التحمد لله جبار السموات التحمد الديم اللحماء ليوم الاحداث ... قال الله تعالى العزيز الجبار وفيه وجود التحمد ... عالى العزيز الجبار وفيه وجود التحمد ... Wochentage, nebst ausführlicher Erklärung, von Abd elwahhāb eśśa'rāwī † 973/1565 (No.1365). Daran schliesst sich gleichen Inhalts f. 691: ورد الرسول عم اللهم التي اعود بك من الشك التح worauf die Erklärung, wie in obiger Weise, von demselben Verfasser folgt, und ferner noch f. 82n ein مع الماء التحمد الماء التحمد التحمد والتحمد التحمد والتحمد التحمد والتحمد التحمد والتحمد والتحمد التحمد والتحمد التحمد والتحمد و

Der Text der obigen 7 Wochentags-Gebete und des رد الرسول, folgt hintereinander f.83b-85.

Schrift: gross, kräftig, deutlich, fast vocallos (von dem Grundtext abgeseben). Ueberschriften roth. Der Grundtext roth überstrichen. — Abschrift c. 1200/1785.

3781. Mq. 88.

8^w, c. 18 %. (21 × 15^y/3; c. 16 × 11-12^y/2^m). - Zustand: flockig. - Papier: stark, glatt, weisslich. - Titel f.81^a: عدد أوراد فتحمد اخذها الفقير ناصر الدين

3 Gebetschreiben Verschiedener um Gottes Beistand und gnädige Nachsicht, herausgegeben von Näeir eddin ettaräbulusi, um 980/1572. Das erste beginnt f. 81^h: أخبد لله ربة على كلّ حال العالمين اكمل الحمد واتبته على كلّ حال العالمين اكمل الحمد واتبته على كلّ حال العالمين اكمل الحمد واتبته على كلّ حال العالمين

Es schliessen sich daran einige kürzere Gedichte und darunter f. 84° ein längeres, ohne Angabe des Dichters, das so beginnt:

يا من اليد تصرعي كم ذا تريد تمتعي

Auch f. 87^b und 88^a einige kurze Stücke über theologische Punkte, auch ein Paar Aussprüche Mohammeds.

Die Schrift ist gross, gewandt, deutlich, vocalisirt. — Die Abschrift ist vom Jahr 1889/1581 (scheint Autograph).

3782. Spr. 825.

Format etc. und Schrift wie bei f. 105. - Titel fehlt. Der Verfasser ist ohne Zweifel derselbe, von dem die Abhandlungen dieses ganzen Bandes herrühren, nämlich:

المعروف بميانجيو بن نصير الدين بن تحد الدين بن سواج الدين بن كمال الدين الفاروقي الجشتي الاودهي جراغ دهلي

Anfang fehlt. Vorhanden ist nur 1 Blatt einer Abhdlg über die Gebete, welche الأوراد heissen; von Mohammed ben moh. ben ahmed elfaruqi elgesti um 1000/1591. Anfang des Blattes: المغرب على الترتيب المذكور في الأوراد الح

والورد الثاني بدخول وقت العشاء : Weiterhin الي حدّ نوم الناس

3783. Mo. 374.

131 Seiten Sro, 11 Z. (113/4×91/2: 11×63/4cm). — Zustand: unsauber: S.129 n. 130 ausgebessert. — Papier: golb, glatt, stark. — Ein band: Kattunbd mit Lederrücken. — Titel von ganz neuer Hand S. 1: اوراك على القاري المعارية المع

للحزب الاعظم والورد الانخم

Verfasser s. Anlang.

الحمد لله الذي دعانا للايمان . . . : A u faug S. 2 القارى القارى لما رايت بعض السالكين يتعلقون باوراد المشايخ المعتبرين

Sammlung des 'Alı ben sultān mohammed algārī † 1014/1606 von Gebeten aus Werken, die sieh auf ächte Traditionen stützen, um der eingerissenen Sitte zu steuern, die sieh au Gebete hält, deren Quelle von fraglicher Reinheit. Sie beginnt S. 6 mit ورد يوم السبت. Die einzelnen, meistens kurzen, Sätze fangen alle mit etil an; besondere Abschnitte sind nicht gemacht. Der letzte Theil S. 106 ff. ist eine Fürbitte für den Propheten.

Der Schluss fehlt, ist uber S. 131 ergänzt und kann so richtig sein, nämlich: على خلقك يوم القيمة واجزه خير الجزاء ... وسلام على المرسلين والحمد للم رب العالمين

Schrift: ziemlich gross, gefällig, gleichmässig, vocalisirt. Stichwörter roth, der Text in rothen Linien. — Abschrift e. 1160/1737.

3784. Pet. 702.

Format etc. und Schrist wie bei 1). — Titel sehlt; er ist nach f. 62a:

الفتح القدسي والكشف الانسى والمنهج القريب الى لقاء للبيب

الحمد لله الذي أورد من أراد : Anfang f. 61b المريد الملازم المقام المورود . . . وبعد فاعلم أيها المريد الملازم على اقتطاف أزهار الأوراد الخ

Daran schliesst sich: 1) f. 65 ein Gebet-Gedicht in 26 Versen (Tawil): الاق باهل الذكر والمشهد الاسما بمن عرفوا فيك المظاهر بالاسما

2) nach einem Gebet folgt f. 66° ein Gedicht, betitelt (f. 62°): المنبهجنة في الطريقة المنبلجة, in 40 Versen, im Versmaasse der Qaçıde المنفرجة, welches so beginnt:

قم حو حماء وابتهم وعلى ذاك الباخيا فعم

- 3) noch weitere Gebetsanweisungen.
- ورد الاشراق Anfang: اللهم اشرى على هيكلي من انوارك القدسيّة النج
 - 5) andere Gebetsanweisungen.

السحر hat verfasst ورد السحر hat verfasst ورد السحر hat verfasst عبد الله بن جازي بن ابراهيم الشرقاري † 1227/1812.

3785. We. 1573.

20 Bl. 8°°, 13 Z. (16 × 11; 11¹/2 × 6²/4°m). — Zustand: unsauber, auch fleckig am Rande; nicht frei von Wurmstich. — Papier: gelblich, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe.

Dasselbe Werk. Titel f. 1°:

منا ورد سخر لاستاننا السيد مصطفى البكري

Der Specialtitel f. 2° in der Vorrede. Anfang
wie bei Pet. 702, 4. Der Verfasser nennt sich
ausführlich f. 2°, 1: مصطفى بن كمال الدين بن الصديقى الخارتي الحنفي
على بن كمال الدين الصديقي الخارتي الحنفي
An die خيفي الغرائي النبهجة نظم الشيخ الغرائي المهجة القرائي Anfang: الشيخ الغرائي الدين بالمهج

Schrift: gross, gewandt, deutlich, vocalisirt. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift c. 1180/1766.

3786. We. 1805.

8vo, 13 Z. (15 \times 10¹/₃; 11¹/₄ \times 5¹/₄cm), — Zustand: unsauber, zur Halfte fast lose im Einband. — Papier: gelb, stark, glatt.

Dasselbe Werk. Titel und Verfasser fehlt: s. Anfang.

الحد لله رب العالمين وافصل الصلاة . . . Anfang الما بعد فهذا ورد يستى ورد الساحر تاليف استاذنا . . . مصطفى بن السبد كمال الدين البكري . . . فيقول بعد الاستعادة بسم الله الرحين الرحيم واتحة الكتاب ويهديها الى المالف ويقرأ الغانجة الى آخرها الح

Dieser Anfang weicht ab; es steht hier die Gebetsanweisung voran. Das Gedicht steht f. 416-45°.

Sohrift: gross, kraftig, deutlich, stark vocalisirt (bis auf die letzten Blätter). — Abschrift c. 1220/1805.

3787. Pet. 426. f. 86-894.

4'°, 42-45 Z. (25'/4 × 16; 22 × 13'/9°m). — Zustand: oben und zur Seite stark wasserfleckig; der Rand von f. 86. 87 ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, zieml. stark. — Einband: rother Lederbd. — Titel fehlt; in der Unterschrift:

verfasser fehlt.

الحمد لله الذي جعل الليل Anfang: الحمد والنهار خلفة لمن اراد ان يذكر . . . أما بعد فان الله تعالى خلف عبادة لسفر هايل الخ

Ueber die Vortrefflichkeit und Nothwendigkeit des stillen Gebetes und über die Vertheilung desselben auf die Tageszeiten (7 auf den Tag, 3 auf die Nacht), nebst Mustern solcher Gebete. In 3 Kapp.: 1. باب f. 86° باب. غ فضيلة الاوراد وملازمة الافكار في بيان احتياج الطالب الي وطايف الاوراد وملازمة الافكار في تنوزيع الارقات في وطايف الاوراد 87° باب.

فى زمرة أوليائد أنه قريب : Schluss f. 894 مجيب والحمد لله وحده والسلام على من أتبع الهدي

Schrift: klein, eng, gedrängt, vocallos, bisweilen fehlen auch diakritische Punkte, im Ganzen deutlich, bis auf einige durch die Wasserflecken beschädigte Stellen. — Abschrift im J. 844 Rab. II (1440) von درویش حافظ بن سعد بن حافظ البدخشی

3788. Pet. 236.

1) f. 1-64°: Persisch.

2) f. 64b - 65b.

8vo, 19 Z. (20¹/₂×15¹/₂; 15×8-10^{cm}). — Zustand: gut. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titelüberschrift:

هذه أوراد الحداد نقلتها من شرحها للشيخ عبد الله العلوش

Perikopengebete (اوران) des 'Abdallāh bā-a'lewī elĥaddād (um 1000/1591). Dieser hatte dieselben mündlich dem 'Abdallāh el'eiderūs † 1019/1610, und dieser gleichfalls mündlich dem 'Abdallāh el'allūs (um 1050/1621) mitgetheilt, der dieselben mit einem Commentar versehen hatte. Aus demselben hat sie der ungenannte Herausgeber entnommen und gelesen bei بالشيخ حبيب, der sie bei seinem Vater gelesen hatte, welcher sie von dem obigen El'eiderūs hatte.

Es wird darin angegeben, in welcher Reihenfolge, wie oft und in welcher Weise gewisse Qorānstellen und Gebetsformeln zu lesen seien. Es fängt an (nach dem Bismillāh): العند التناب الت

اللهم انا نسئلك رضاك والجنة ونعول : Schluss بك من سخطك والنار ثلات مرات وقد كمل

Schrift: ziemlich gross, weit, deutlich, vocallos. — Abschrift c. 1250/1834.

3789. Pm. 444.

8vo, 19 Z. (20¹/₂×15; 16×9¹/₂cm). — Zustand: gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Titelüberschrift (in rother Schrift) f. 57^a:

هذا الورد الشريف مجرب لكل مطلوب دنيوي واخروي مدان النية الم

ابو عمر بدر الدين العادلي السيد .Verfasser

سجانك انت تنكرت لكل :Anfang f. 57*: شيء فما علمك شيء الخ Perikopengebet des Mohammed elmekkt el'ādilī bedr eddīn abū 'omar.

وان تعطي سؤلنا وبراءتنا من :Schluss f. 594 الله انت النار يا عزيز يا جبار يا سبيع يا قريب يا مجيب يا الله انت حسبنا ونعم الوكيل ولا حول ولا قولا الا بالله العلى الخ

Schrift: ziemlich gross, etwas flüchtig, doch deutlich, vocallos, im Ganzen blass. — Abschrift c. 1900/1788.

3790. Mo. 19.

8^{ve}, 8 Z. (Text: 12×7¹/2^{cm}). — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: gelb, stark, giatt. — Titel überschrift:

ورد ملا محمد مصطفى

يا ايات البينات يا باعث الاموات ' Anfang: "يا ايات البينات الرح Sohluss f. 111 للموات يا لازم الفاصلات يا يراد (?) العورات يا هادي الهدايات يا لازم الفاصلات يا يراد (?) العورات

Perikopengebet in ganz kurzen alphabetischen Sätzen, von Molla mohammed muctafa.

Schrift: Türkische Hand, vocallos, ziemlich gross. — Abschrift c. 1800/1688.

F. 113—118 (9 Zeilen). Allerlei Aussprüche und kleine Gebete, z. B. 119 nach Beendigung der Lesung des Qoran, 121 Gebet gegen die Strafe im Grabe.

3791. Mo. 132.

32 Bl. 12mo, 9 Z. (12³/₄ × 7; 7¹/₉ × 3¹/₉^{cm}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: Pappbd. — Titelüberschrift f. 2^b:

اوراد حصرت مولانا جلال الدين قدس سره

اللهم انت السلام ومنك السلام واليك :Anfang

Gebetsperikopen des Geläl eddin; wer damit gemeint sei, weiss ich nicht.

من الاحیاء والاموات برحمتک : Schluss f. 26* یا سجان ویا سلطان یا من لم یلد ولم یولد ولم یکن له کفوا احد برحمتک یا ارحم الراحمین

Schrift: ziemlich gross, gut, vocalisirt. Text in Goldlinien. — Abschrift c. 1100/1688.

Es schliesst sich daran f. 26 – 31 in ziemlich grosser Schrift Persischen Zuges ein Gebet, Fürbitte für Mohammed. Anfang: الحبد لله على دين الاسلام وكفى به من نعبة الح

3792. Mo. 12.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Ueberschrift:

Anfang: Sura 1; dann 6, v. 1 ff. u. andere Stücke, nebst Gebet dazu f. 1114, anfangend: اللهم يا محيى الرفات ويا دافع الافات الح

Perikopen-Gebete auf die Wochentage. Das zum Donnerstag gehörige Gebet schliesst f.142*: ورزقنا العانية وجاء بالشمس من مطلعها اللهم صل على محمد وآلم وسلم

Dann folgen noch f. 142^b—145^a 2 arabische Gebete u. 146^a—148 u. 151^b etwas Türkisches. Nach f. 116 fehlen mehrere Blätter.

3793. Mo. 6.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

Zusammenstellung verschiedener Gebete:

- a) f. 386—486 Perikopengebete auf die Wochentage; zuerst: ورد يوم الجمعة الحمد للد العلى, nebst Angabe ihres Nutzens.
- [دعاء] اسماء للسنى والله الذي لا اله الا هو ط53 48 (b)
- هذا دعا معلوات شويف اللهم صلّ على سيدنا "54 53 (c)
- هذا دعاء صلوات ' اللهم صلّ على سيدنا ط54 -54 (d)
- هذا دعاء صلوات شريف اللهم صلّ على سيدنا ط55 6) وفي الما و 55 6)
- هذا دعاء مبارك سجان الرفيع الاعلى 57ª -55 (f)
- g) 57° 57° (ohne Ueberschrift): كلي لله الشكر لله الخ

3794. Do. 125.

Am Rande stehen sehr oft, theils und hauptsächlich in Türkischer theils auch in Arabischer Sprache, theils Einleitungen und Auskunft über die auf dem Haupttheile der Blätter vorkommenden Gebete theils auch Gebete selbst.

Das Hauptsächlichste von dem in Arabischer Sprache hier Vorkommenden ist: Zuerst f. 132–147 u. 152°. 153° Perikopengebete auf die Woche, أوراد الاسبوع. Beginnen mit Freitag so: أوراد يوم الجمعة٬ الله اكبر اهل الكبرياء والعظمة الخ اوراد يوم الجمعة٬ الله اكبر اهل الكبرياء والعظمة الخ المنا ورد ابي السعود٬ رضينا وبالاسلام دينا . F. 153°—158°: هذا ورد حصرت على رق٬ زلغ لسان الصباح بنطق تبلجه (Dasselbe Spr. 843, f. 88°). F. 278°—285° ein alphabetisch geordnetes Verzeichniss der in اوراد بيم محمد بهائي vorkommenden Wörter nebst Türkischer Erklärung, von محمد بهائي.

3795.

Kleine hieher gehörende Gebete u. Gebetsanweisungen sind enthalten in:

> 1) Spr. 1953, 8) f. 1076-123.

8vo (16 × 11; 11 × 6cm). — Zustand: fleckig, unsauber. — Papier: gelblich, ziemlich stark, etwas glatt. — Titelüberschrift I. 107b;

عدا أوراد سنّة الصباح من طريق القادرية؛

محان الله وحمده سجان الله العظيم :Anfang سجان الله الخ Anfangs mit Persischen — وحمده استغفر الله الخ Ueberschriften. — Das Ende fehlt.

9) f. 125 - 131ⁿ (Text: c. 13 × 8^{cm}).

Sammlung kurzer Gebete, deren jedes mit سجانك anfängt. So das erste (nach einigen einleitenden Worten): سجانك لا اله الا انت الملك القدارس

Kräftige, deutliche, aber unschöne Hand, vornüberliegend, vocalisirt.

12) f. 137-139b (Text: c. 13 × 9cm).

Ein Gebet und Glaubensbekenntniss, im Auschluss an den Qoran, Sura 41, v. 30-32.

2) Pm. 393, 2, f. 62-68.
Format etc. u. Schrift wie bei I. - Titclüberschrift:

اللهم يا ستار يا ستار يا عزيز يا غفار :Anfang يا جليل يا جبار يا مقلب القلوب والابصار . . . اللهم استر عيوبنا واغفر ننوبنا الخ

Ein Gebet, das nach dem zu Aufang stehenden Namen Gottes الستار benannt ist. Es kommen darin unmittelbar hinter einander die 100 Namen Gottes vor f. 63a. weisung, welche Qoranstellen und Gebetsworte, in welcher Folge und wie oft, ob laut oder leise, zu beten, u. s. w. ist darin gleichfalls angegeben. Am Schlusse fehlt etwas. Vgl. No. 3649, 6.

3) We. 1539, 6, f. 52-64*.

Format etc. wie bei 2 (die Schrift grösser).

استغفر الله العظيم استغفر الله : Anfang f. 52 العظيم استغفر الله العظيم الذي د اله الرعو الحتى القيوم

Der Titel könnte قرل الستغفارة sein; der Verfasser ist vielleicht حسن الكردي.

Gebet, mit Angabe wie oft einzelne Wörter oder Sätze zu wiederholen sind. - Schluss f.64a: وانت خير الفاتحين امين امين امين برحمنك يا ارحم الراحين ويقرأ الفاتحة ثم يشرع في قراءة الاوراد الفتحية عن

3796.

Zusammenstellung von Perikopen-Gebeten ausser den soeben besprochenen.

- 1) Mo. 250, f. 58b 84. اوراد ابي السعود (vgl. Do. 125, 6, f. 148).
- ورد حصرت شيخ جيمي . . Do. 125, 5, f. 298 307 und Dz. 5, f. 71-78.
- اوراد شيخ پير محمد بهائي . "Do.125, 5, f.271 289 ،
- ورد پـيـر بهائي Mq. 1806, f. 185—190، ورد پـيـر بهائي nebst Beschwörungs-Gebet an die Luftund Fener-Geister und Engel.

- 6) Andere اوراد السبوع in Mo. 15, f. 35-74"; Spr. 490, 21, f. 137 ff.
- ورد الصحي 7) We. 1805, 6, f. 62 - 64".
- 8) We. 1805, 6, f. 64 67. ورد الغيوب
- 9) We. 1805, 6, f. 674-694. ورد يتلوه اللسافر .
- اوراد الحسن البصري 61. و61. الحسن البصري 10) Mo. 363, f. 59
- ورد باينزيد بسطامي 11) Ibid. f. 61 - 64ⁿ.
- اوراد حميد الدين 12) Lbg. 855, f. 123a.

3797.

Hier sind noch folgende Werke zu erwähnen:

- اجد بن على بن von اللمعذ النورانية في الأوراد الربانية (1 بوسف البوذي + 622/1225, nebst Commentar dazu, اوراك الحكية الربانية في شرح اوقات اللمعة النورانية .n.d.T .von عبد الرجن بن محمد البسطامي won
- يبير محمد بن محمد von الأوراد البهائية (2 :791/1889 أبن محمد النقشيندي بهاء الدين nebst dem Commentar eines Ungenaunten: منبع الاسرار في بيان خواص الاوراد البهائية
- احمد، بن von البيان المغنم في الورد الاعظم (3 * ابراهيم ابن الناخاس الدمياطي † 814/1411
- ابو بكر بن محمد بن محمد von الاوراد الزينية (4 الحافي زين الدين الدين
- von عقد اللآلي الفخام في ورد الليل والإيام (5 المراركة بالم بن احمد بن شيخان † 1046/1636
- ولتي بن mit Commentar des اوراد سيد يحيى (6 .um ¹⁰⁷⁰/₁₆₅₉ اويس بن شيخ ولي الخلوتي
- vou منهل الورّاد في الحيث على قراءة الاوراد (7 1086/1676 + احمد بن على الخلوتي ابن سالم العمري
- المدين يوسف الريشي von صدور الغشاء عن ورود العشاء (8 | اوراد السبوع لحمد بن اسامة. 165 165 100.125, 5, f. 122 165

9. Gebete auf bestimmte Stunden, Tage und Monate.

3798. Lbg. 103. 1) f. 1-50. 59-61.

97 Bl. 4to, 16 Z. $(24^{1}/_{4} \times 18^{1}/_{4}; 18^{1}/_{2} \times 12^{\text{cm}})$. — Zustand: schlecht, am Rande oft ausgebessert, fleckig. -Papier: braunlich, dick, glatt. - Einband: Pappband mit Lederrücken. - Titel und Verfasser f. 10a:

٤" اللمعة النورانية في الكشوفات المهانية لابي العباس احمد بن محمد [على 1] البَوْني المغربي HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

Anfang f. 106: رسم على على المها توفييقه واستله فداية لطريقه . . وبعد فاني استخرت الله تعالى في اجابة دعوة اخ لي صادق سالنى عن الاسم الاعظم وكيفية الانفعالات بد الح

Gebete auf die verschiedenen Tagesstunden, von Ahmed ben 'ali ben jusuf elbuni (hier elbauni) elmagribi + 622/1225.

الساعة الري من يوم الحدا :"Sie beginnen f.12 رب اغمسنى في بحر هيبتك حتى اخرج منه الح Jedem Gebet ist eine Belchrung beigefügt, wie es gebraucht werden kann und wozu es nützt. (Für Montag 12 Stunden und 12 Gebete.) Es folgen f. 246 Gebete zu Anfang des ersten Drittels jeder Nacht. Dann kommt ein Abschnitt (f. 316 fl.) über die Namen Gottes, deren Verzeichniss von f. 32^b—35^b an in schr grosser Schrift (zuletzt السميع البصير). Nun folgt f. 386 ein längerer Abschnitt, in welchem ردنا أن نكمل القول على ما في النسبة :cs heisst من ايام شريفة وساعات عظيمة وليال محتارة المر nümlich Auseinandersetzungen über gewisse Tage und Nächte (wie ليلة القدر) und deren Einflüsse und welche Gebete dahin gehören.

Die Blattfolge ist: 1-31, 50, 32-35, 38-49, 59-61. Nach f. 35 wahrscheinlich eine Lücke.

Schrift: Jemenisch, gross, kräftig, gleichmässig, schön, etwas vocalisirt: diakritische Punkte fehlen öfters. Ueberschriften und Stichwörter herverstechend gross. — Abschrift (nach f. 35^h) von عبد الله بن ابراهيم بن عناية عبد الله بن ابراهيم بن عناية J. 782 Rab. I (1380).

F. 36. 37 enthält in späterer, etwas abgeblasster Schrift:

- 1) ein Gebet in Gedichtform (23 Verse, Tawil), Anfang: تعالى فقال الملك والامر لي وحدي انا الله لم أعرف بشبه ولا ندى
- 2) f. 36^b—37^b ein Kapitel über die Eigenschaften der 30 Monatstage, ob sie für dies oder jenes Geschaft branchbar seien: في اختيار الايام, nach den Mittheilungen des

Die Vorblätter f. 1—9 enthalten in grosser Jemenischer Schrift, vocallos, (um 800/1897), mit rothen Ueberschriften u. Stichwörtern, Folgendes:

1) f. 1°. 1°. Ein langes Gebet, dessen Hauptsätze mit المحيطيم مُبِيد كل اثيم المجاود العبود العبود المحمود المجاود المحمود المجاود المحمود ا

2) f. 3. 5—7. Behandelt die in den Suren und in den Namen Gottes liegenden geheimen Kräfte und gieht Anleitung sie zu henutzen. F. 7b ein Verzeichniss der Schriften des البونى.

Dann ein Stück aus dem Anfang des Traditionswerkes des البخاري).

3) f. 4. 8. 9. 2^b. 2^a. Behandelt die Gottesnamen, vertheilt sie in 10 نوط und giebt an, wer sie gebrauchen muss und wie dies zu geschehen hat.

Zuletzt noch (f. 2h) eine Zusammenstellung von 14 Gottesnamen für die einzelnen Wochentage (je 2 Namen), deren Beten das der übrigen vertritt.

3799. Lbg. 808.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel und Verfasser fehlt,

Anfang: ايها العبد الحريص على اتباع سبيل الرشاد Eine speciellere Anweisung, was der Mensch Tags und Nachts zu thun und zu beten habe.

ووفقتها بفصله لاتباع سيد : Schluss f. 47b المرسلين محمد صعم في اقواله وافعاله واحوالة وحسبنا الله . . . وصلى الله الخ

F. 47^b: Gebet bei Ansichtigwerden des Neumondes; desgl. bei Jahres Anfang und Schluss. F. 48^b: Frage in Regez-Versen, ob man die Buchstaben in umgekehrter Form schreiben dürfe oder nicht (wie z. B. عند القرى); nebst der Regez-Antwort darauf von

3800. Pm. 398. 2) f. 30-112.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titelüberschrift f. 30b:

هذا كتاب حزب الاوقات وورد الساعات

so auch im Vorwort f. 31a. - Verfasser fehlt; möglicher Weise, nach f. 1a unten:

ابن السويدي

الحمد لله الشامل رافته العام: • Anfang f. 30 و الحمد لله الشامل رافته العام . . . أما بعد فلما لم يكن بعد

تلاوة كتاب الله عبادة تودي باللسان المصل من ذكر الله تعالى ورفع الحاجات بالادعية الخالصة الي الله الرخ

Zur Beförderung der Frömmigkeit hat der Verf. (vielleicht Ibn essoweidt; s. No. 2156) dies Werk ausgearbeitet, in welchem er die auf die einzelnen Tage und Nächte fallenden Gebete, wie sie in Traditionen und Kunden der Prophetenschüler (الآكار) angegeben sind, vorbringt, auch was sonst darüber in Schriften vorkommt, nebst einigen Stücken aus den Glaubensbekenntnissen, anführt.

Es zerfällt in mehrere ungezählte Abschnitte.

فصل في ذكر الاوراد للمريد ١٥١٠

u. 8. w. فصل في بيان الادعية للطلاب 34°

على جميع اخوانه الانبياء : *Schluss f. 112 والحمد لله الم

Die Abfassung vollendet im J.1219 Sa'ban (1804) in Bagdad. Autograph. Collationirt.

Von derselben Hand f. 113—120 allerlei, u. A.: f. 115° über علم الارفات (talismanische Quadrate); f. 116°—117° Text des Gebetes des مبد السلام برى مشيش, Anfang u. Schluss wie bei Spr. 837, 2; f. 117°—118° Türkisches; f. 119°—120° Gebet an die حال الغيب und Notizen über dieselben.

3801. Pet. 702. 5) f. 785-127.

: Format etc.u. Schrift wie bei 1). — Ti tel fehlt; nach f.79°: حزب الحماية والاعتصام الذي هو لسرب الغواية قصام

Gebete auf die einzelnen Tage und Nächte der Woche, und ausserdem auf einige besonders ausgezeichnete Tage u. Nächte des Jahres u. dgl.

Sie haben besondere Ueberschriften, z. B.: محو الغين في ورد ليلة الاثنين

المناع المبيى المتين القوي في ورد الليلة 112° الموافقة لليلة المولد النبوي

u. s. w. — Verfasst nach 1158/1746 (f. 78b).

3802. Spr. 1967.
8) f. 31-34⁴.

8vo, c. 12 Z. (Text: 11 × 8cm).

Gebete auf die einzelnen Wochentage. Der Anfang (Gebet auf Freitag) fehlt; das Gebet auf Sonnabend beginnt: اللهم لا الد الا السبع وربّ العرش العظيم الح النص ربّ السموات السبع وربّ العرش العظيم الح اللهم: Schluss (des Gebetes auf Donnerstag): تجنى ممّا اهمنى الى ارحم الراحمين وصلى الله الح

3803.

Bruchstücke:

1) Mq. 36, 2, f. 9-10°. 8vo (18 $\frac{1}{3} \times 13$; 15 × 11°°).

Gehört, wie es scheint, einem Werke an, das Anleitung für das religiöse Verhalten und speciell das Beten an den einzelnen Wochentagen giebt. F. 9^a: الأولى من الثامنة من يوم الأحد المن الساعات المساعات الساعة الأولى من الثلث الأخر المن الساعات المصادة الأولى من الثلث الأخر المن Mit f. 10^a ist das Werk nicht zu Ende.

Schrift: ziemlich klein und deutlich, fast vocallos.

2) Mq. 122, 19, f. 195-200.

8vo, 17-19 Z. $(18^{1}/_{4} \times 13^{2}/_{3}; 12 \times 9^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut, doch am Rande (besonders unten) fleckig. — Papier: gelb, glatt, dick.

Bruchstück, ohne Anfang u. Ende, Titel u. Verf. Aus einem Gebetbuch (كانا), auf die einzelnen Stunden des Tages und der Nacht eines jeden Wochentages eingerichtet. Bei jeder dieser Stunden wird zuerst ein ziemlich kurzes Gebet angeführt; dann angegeben, wie oft es zu sprechen sei, um besondere Wirkungen zu haben; dann die Qoränstellen, die darauf bezüglich sind, beigebracht und zuletzt noch (in der Regel) diejenigen Classen bezeichnet, für welche das Gebet insbesondere von Erfolg sei.

F. 195° beginnt in der 1. Stunde des Sonntags. F. 195° لاحد للزهرة الثانية من يوم الاحد للزهرة فرحا ذكرها اللايق بها وترحني بها ترصى به عنى فرحا للايق بها وترحني بها ترصى به عنى فرحا und hört auf zu Anfang der 11. Stunde desselben Tages f. 200° mit den Worten: ومقاليد احكامه متعلقة باسم من اسمائك

Schrift: ziemlich klein, gefällig, gleichmässig, etwas vocalisirt. Ueberschriften roth. Für die zu den einzelnen Stunden (meistens) gehörigen Figuren ist Platz im Texte gelassen. Einige Stellen sind etwas grösser und flüchtig geschrieben. — Abschrift c. 1100/1688.

3) Pm. 502, 2, f. 25-316.

Format (18 Z.) etc. und Schrift wie bei 1. — Titel und Verfasser fehlt.

Anfang fehlt. Das Vorhandene beginnt: تدهدي الحجر اي تدحرجت وقبل تلابذت اي عهلك ويضمحل والديان اي القاهر والقاضى والحاكم الخ

Das Uebergeschriebene من باب نافلة الزوال bezeichnet, wie andere am Rande stehende Ausdrücke (wie من باب نوافل المغرب ,من باب نوافل المعرب , من باب نوافل المعرب , das Kapitel, für dessen schwierigere Ausdrücke hier die Erklärung gegeben ist. Das Werk, dessen Kapitel hier behandelt sind, muss von Gebeten zu verschiedenen Tageszeiten gehandelt haben. Zuletzt f.31 أخذ خناقه أي حفق المعروف وماء غدقا أي كثيراً وانعش أي ارفع والصنع المعروف وماء غدقا أي كثيراً

3804. We. 1752.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Titelüberschrift: في فضايل يوم عاشوراء

مما روي ميمون بن مهران عن ابن :Anfang عباس رضى الله عنهما قال قال رسول الله صعم من صام يوم عاشوراء اعطى ثواب عشرة الاف حاج النخ

Von den Vorzügen des 10. Moharram. Schluss: ولجلفي أن أردنا الا الحسني والله

وليحلفن أن أردنا أه أحسني والله علم تمت

Darauf noch zwei Anekdoten frommen Inhalts, die zweite aus النفوس النفوس النفوس Auf f. 17 folgt noch 174.

Pet. 312, 6, f. 49. Ueber denselben Gegenstand: باب في فصل عاشوراء. Zuerst einige Zeilen ganz wie oben; dann ein Abschnitt (في شهر رمضان) über die Gebete im Ramadan und über Verdienstlichkeit des Fastens, dann في فصل ايام العشرة, يوم عرفة , يوم الجمعة (wie معرفة , يوم الحمدة , يوم التحر u. s. w.) und über die verdienstlichsten Monate.

3805. Lbg. 694.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titelüberschrift:

فايدة جليلة في حساب ليلة القدر

كان الشيخ ابو الحسن الحربتي رَهُ : "Anfang f. 32 مات الخ يري في كل سنة ليلة القدر الي أن مات الخ

Angabe, auf welches Monatsdatum die Nacht Elqadr fällt, nebst den, je nach den Wochentagen, verschiedenen Gebeten. — Schluss f.386:
رب العزة عما يصقون . . . والحمد لله رب العالمين

3806. Lbg. 410.

 8vo , 18 Z. (17 × 12; 8 × 5^{cm}). — Zustand: sonst gut, f. 57 unten am Rande etwas ausgebessert. — Papier: gelb, stark, glatt. — Titel fehlt; er ist:

الجديث المسلسل بيوم عاشوراء

Verfasser nach dem Vorwort:

محمد ابن الأمير

حمدا لمن من علينا بالنعم الوافرة: Anfang f. 50⁶: قد ... أما بعد فيقول ... محمد ابن الامام الامير ... قد من الله سجانه ... على عُبَيْده باخذ مسلسل عاشوراء الح

Moliammed ben elemīr moliammed um 1175/1761 hat die Tradition über den Tag الذي احتسب على (dieselbe lautet: عشب على احتسب على السّنة التي قبلها) عشوراء (لله عز وجل أن يكفر السّنة التي قبلها) von seinem Vater gehört, giebt die Kette der Ueberlieferer an, erklärt sie, spricht über die damit verbundenen Vortheile und erörtert die Frage, welcher Tag im Monat Moliarram es sei (es ist der 10.). S. No. 1617.

ولا منجا من الله الا الله عدد الشفع ... وهو حسبى الح سجان الله عدد الشفع ... وهو حسبى الح Schrift: klein, breit, kräftig, vocallos. Stichwörter roth. Die ersten 2 Seiten in rothen Strichen eingerahmt. — Abschrift im J. 1255 Moharram (1839) von عبد الرحمن التياجي الغرعلي

3807. We. 1794.

8vo, 14Z. (21×15; 16¹/₂×11¹/₄^{cm}). — Zustand: nicht ganz sauber und nicht frei von Wurmstichen. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt. — Titel fehlt; er ist etwa:

التراريك التراريك Yerfassor feblt.

الحمد لله وسلام على عباده : "Anfang f. 12 معم صلى معم صلى معم صلى المتواويج وهي العشرون ردّعة المعهودة الآن الح

Abhandlung — wahrscheinlich von Essojūṭī — tiber das im Ramadān verrichtete Gebet التراويج : ob dasselbe von Mohammed selbst
herrühre und über die Zahl der Rek'as dabei
(die Zahl 20 steht nicht fest; es wird, nach
guten Traditionen, auch 11 angegeben etc.),
auf Grund von Traditionen etc. — Schluss
f. 17b: فيستبين بالطبيق المزيدة وما خفى في الطبيق الخينة الخ

Schrift: gross, weit, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1100/1688.

Mq. 116, f.188^b Erörterung (ق فصيلة التراويح) über die Vortheile jeder Gebetsnacht des Ramadān.

Spr. 837, 3, f. 165^b Gebet gegen die Plagen des Unglückstages, des letzten Mittwochs im Çafar. Dasselbe Spr. 838, f. 60^a.

Gebete zu gewissen Tages zeiten (Morgens und Abends): Pm. 224, 208b. Spr. 815, 78b ff.

— Für gewisse Tage: We.1444, 52b (ماشوراء).

Lbg. 357, 1a. Mq. 280, 72b. Auf jeden Wochentag: Spr. 490, 159b ff. Pm. 37, 151. 152a;
497, 54. Spr. 1234, 14 ff. Gebet zum Jahresschluss und am Neujahrstage: WE. 169bis, 295b. We. 1961, 10a; 117, 200b;
1444, 52b; 1771, 37a; 1788, 58b; 61b—64.

Lbg. 808, 47^b. Gebet bei Erscheinen des Neumonds: We. 1151, 30^a. — Von den günstigsten Gebetsstunden: We. 1634, 25^b.

3808.

Hieher gehören auch folgende Werke:

- von العلم المشهور في فصائل الايام والشهور (1 von دِحْية + 688/1235
- زهرة الربيع في ادعية الاسابيع (2
- 3) مائل النيروز (3 مائل النيروز (3 في فصائل النيروز (3 مائل النيروز (3 مائل النيروز (3
- von تحفية اهل المعرفية بفصائل يوم عرفية (4 um 1010/1601.
- عمر بن عبد العزيز الحسام الشهيد von ك" التراويج (5 + 586/1141)
- شخمار بن محمود الزاهدي الحنفي von فصل التراويج (6 † 658/1260
- جلال الدين السيوطي von مصابيج في صلوة التراويم (7 + 911/1605.
- 8) تفصيل صلوة الصبح للجماعة . . على (8 تفصيل صلوة الصبح للمنفرد محمد بن على بن von الجذامي ابن النجار أحمد الجذامي ابن النجار
- 9) عبد الكريم بن von را في صوم ايام البيض (9 محمد السمعاني + 662/1167

3809. Spr. 1971.

Format (Text: 114/2 × 91/2cm) etc. und Schrift wie bei 2). — Titel und Verfasser f. 58a:

كتاب خصايص الجعة لجلال الدين السيوطي

قال الاستان ... السيوطي الشافعي : Anfang f. 58^b . . . التحمد لله الذي خص هذه الامة المحمدية بما ذخر لها من الفصايل السنية . . . وبعد فقد ذكر . . . شمس الدين ابن القيم في كتاب الهدي ليوم الجعة الخ

Dies Werk des Essojūṭī † 911/1505 handelt von den Eigenschaften des Freitags, mit besonderer Rücksicht auf das Buch des أبن القبر القبر (HKh. VI 14389), worin einige 20 aufgeführt sind. Der Verf. bespricht hier deren 100 (93) und belegt sie durch Traditionen.

HKh. IV 9148 (خبعة) und V 11194 (فصائل يوم الجبعة) und V 11194 (اللبعة في خصائص يوم الجبعة). Nach Elmohibbī ist letzteres der Titel des von حبد بن حبد بن احبد الغزي العامري بدر الدين العبر العبر الدين العبر العبر الدين العبر العبر الدين العبر العبر الدين العبر ال

3810.

Dasselbe Werk vorhanden in:

1) Lbg. 319.

18 Bl. 800, 21 Z. (171/2×123/4; 18×91/20m): — Zustand: zieml. gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einbd: Pappbd mit Lederrücken. — Titel: خصائص يوم الجملال السيوطي الشافعي: Verfasser: الجلال ابن الكمال السيوطي الشافعي. — Statt des Schlusses bei Spr. ist hier ein anderer, der noch 7 Eigenschaften des Freitags vorführt, um das Hundert derselben vollzumachen. — Schrift: klein, gut, vocallos. Uoberschriften roth. — Abschrift c. 100/1688.

2) Lbg. 862, 2, f. 51-78.

Format (Toxt: 15 × 9-12cm) etc. und Schrift wie bei 1. - Titel: خصوصیات الجعة. - Verfasser fehlt. - Schluss wie bei Spr. - Abschrift aus der Handschrift des خمد بن ارتماس الحنفى, welche nach dem Original des Verfassers gemacht war.

3) Lbg. 329, 2, f. 13_31.

Format etc. wie bei 1. - Titel wie bei Lbg. 319. - Schluss wie bei Sprenger.

4) Lbg. 653.

23 Bl. 8vo, 21 Z. (213/4 × 121/2; 14 × 61/4cm). — Zustand: gut. — Papier: gelb, glatt, dünn. — Einband: Pappbd mit Lederräcken. — Titel u. Verfasser fehlt. — Schrift: Türkische Hand, klein, zierlich, gleichmässig, vocalles; Stichwörter roth. Text in Goldlinien mit hübschem Frontispice. — Abschrift um 1200/1785. — Collationirt.

5) Lbg. 322, 1, f. 1°.
7 Bl. (Text: 19 × 13¹/₃cm).

Auf der oberen Hälfte des Blattes ist ein Auszug begonnen; enthält ganz kurz 6 Eigenschaften des Freitags.

3811. Pet. 606.

72 Bl. 8°°, 19 Z. (20¹/2×14¹/2; 14×8¹/2°m). — Zustand: ziemlich gut; doch ist der obere Rand wasserfleckig. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel f. 1² (und im Vorwort):

د" نور الشمعة في بيان ظهر الجمعة Verfasser: على بن غانم المقدسي . Ausführlicher: على بن محمد بن على بن خليد المقدسي نور الدين ابن غانم

الحدد الدالذي امر المصلي بملازمة :Anfang f. 16
المصلي . . . وبعد فقد ورد على سؤال في الاربع التي بعد الجمعة تصلي وينوي بها المصلّى آخر ظهر ادرك وقد ولم حقف له فعلا هل فعلها أو تركها أولى الخ

Dies Werk des 'All ben mohammed ben 'all elmoqaddesi ibn ganim, geb. 920/1514, † 1004/1595, zerfällt in Vorwort, 3 Kapitel und Schlusswort, und behandelt die Frage, ob nach dem Freitagsgebet am Mittag noch 4 Rek'as zu beten zulässig sei? — S. No. 3596.

في ذكر امور ينبغي تقدمها وجب 1.2° المقدمة تخقيقها وتفهمها

في ذكر المنقولات في مذعبنا (قسم 2 in 2 باب 1.

في ذكر ما يوهم الدلالة علي عدم فعل 10° باب. 2 الاربع المذكورة الخ

في تنبيهات وتنهات وفوايد مهمات 146 باب. 3

في شيء من الكلام على ساعة الاجابة ط19 خاتمة في يوم الجمعة

واسقنا : Schluss (mit einem Gebet) f. 22b بكاسه غير خزايا ولا نادمين ولا شاكين ولا مبدّلين ولا فاتنين ولا مفتونين آمين يا رب العالمين تم

Schrift: ziemlich gross, gefällig, gleichmässig, etwas vocalisirt. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift c. 1100/1688. — HKh. VI 14035.

F. 23*, von derselben Hand, eine Notiz aus dem كتاب جواهر العبّاد, dass der 4. Dienstag im Çafar der unglücklichste Tag im Jahr sei, welche Gebete an demselben zu verrichten seien etc. — F. 23b—26 leer.

3812. Pet. 521. 2) f. 51-157.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel f. 51^a von späterer Hand:

شرح خصايص الجمعة للنجم الغري

Der Verfasser heiset ausführlich:

محمد بن محمد بن محمد بن حمد بن احمد ابن عبد الله الغرى الدمشقى نجم الدين

الحمد للد الذي خس ما :Anfang f. 51 الحمد للد الذي خس ما بعد فيذا تعليف على منظومتي التي جمعت فيها خصايص يوم الجمعة الح

Mohammed ben moh. be

Zu diesem Regez-Gedicht liegt hier der im J. 1022/1613 abgefasste gemischte Commentar vor. Derselbe beginnt f. 516: (حمد الله الرحمين بال المنظم الله المنظم عملاً بقوله صقم كل المر ذي بال المنظم بالمات بالبسملة عملاً بقوله صقم كل المر ذي بال النظمة العلم العظم النعمة الواسع الفصل العظم النعمة الواسع الفصل العظم النعمة الواسع الفصل العظم النعمة وكل صفات الله تعالى جميلة فلا يذكره ذاكر المنظم وطالوت رابع عشر وعدة: 5chluss des Comm. f. 157° وطالوت رابع عشر وعدة: 6chluss des Comm. وابراعيم عمر رابع عشر وابراعيم عمر رابع عشر

Dann folgen die 25 Schlussverse des Gedichtes, deren letzter:

يونن بعد الخوف بالامان والفور بالنعيم في الاماني

3813. Spr. 819.
9) f. 50^a-59^b.

8ro, 17 Z. (20 × 13¹/₂: 14 × 9¹/₂^{cm}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich, glatt, ziemlich dick. — Titel und Verfasser f. 50^a:

مقدمة جليلة القدر في صلاة الظهر بعد الجعة لعدمة لعلي الشبراملسي الشافعي

الحمل لله رب العالمين ... : Anfang f. 50° حمداً لمن قال سيدنا . . . الشبراملسي الشافعي رحّد حمداً لمن امر بالتثبّت في الاخبار . . . وبعد فقد ذكر بعصهم لحصوة مولانا الوزير الاعظم . . . حسين باشا . . . ان صلاتنا معاشر الشافعية الظهر بعد يوم الجعة لا اصل لها الخ

Einige auf das Freitagsgebet bezügliche Bemerkungen, von 'Alt ben 'alt essabrāmallisī nūr eddīn abū 'ddijā, geb. ⁹⁹⁷/1689 (998), † 1087/1676, im J. 1044 Saw. (1635) verfasst.

وان عندهم في صلاة الظهر :Schluss f. 58° منهم قال بعد المجمعة رسالة لبعض المتاخرين منهم قال المؤلف رحّه وهذا آخر ما اردنا ايراده من عذه الرسالة . . . والحمد لله . . . وسلم تسليما كثيراً

Schrift: gross, kräftig, deutlich, gleichmässig, vocallos. Stichworte roth. — Abschrift im J. 1090 Dü'lqa'da (1679).

Ein Nachtrag f. 59 von demselben Verf., entnommen seiner خاشية على شرح الشمس الرملي und zwar der Stelle بباب صلاة الجعة.

3814.

Einige auf den Freitag bezügliche Bruchstücke sind:

1) Spr. 1966^{c-h}, 2, f. 15. 16.

8°°, 22 Z. $(17^4/_2 \times 13: 15-16 \times 12^{\rm cm})$. 2 nicht auf einander folgende Blätter eines Werkes, schmutzig, abgescheuert, ausgebessert.

Etwas über die Vortrefflichkeit des Freitags, deren 7 Stücke aufgezählt werden.

Der Verfasser erwähnt seine Abhandlung: مديع المجاهد (nicht bei IIKh.); dann auch sein 'مديع الرحمة' للمحافقة في الصلوقة على نبتى الرحمة' Letzteres ist von احمد بن جيبى بن ابي بكر 176/1374.

Der Abschnitt wird wahrscheinlich seinem المسلطان السلطان entnommen sein. — Dann kommt noch ein Stück aus "٤٠." نشر البردة دارية البردة البردة على المسلطان

Schrift: ziemlich grosse, etwas enge, Gelehrtenhand, deutlich, vocallos. — Abschrift c. 900/1494.

2) Min. 187, 54, f. 577-578.

Format (27 Z.) etc. und Schrift (etwas grösser) wie bei 53. Bl. 578 am Rande ausgebessert.

باب العمل في ليلة الجعة ويومها كال الشيخ رحم :Anfg واعلم ان الله فصل ليلة الجعة ويومها على ساير الايام النخ

Aus einem Werke, das unter anderem das Gebet am Freitag und die Vorzüge desselben behandelt. Bricht ab mit den Worten f. 578b: يجلس بينهما جلسة لا يتكلم فيها

> 3) Mo. 35, 2, f. 25, 26. 8°°, 13 Z. (14°/₃ × 10; 10¹/₃ × 4cm).

Aus einem Werke, in welchem über Kanzelpredigt und namentlich über Bedeutung und
Vorzüge des Freitags gehandelt wird. Vielleicht
nach der Angabe auf der Rückseite des Vorderdeckels, betitelt: رسالة الشبعة في الجمعة. Die
ersten Worte: ربي اند صعم كان يخطب قائما ثم يجلس
كروي اند صعم كان يخطب قائما ثم يجلس

Am Rande viele Sachbemerkungen.

Schrift: Türkische Hand, klein, gleichmässig, vocallos. Abschrift c. 1000/1591.

Von den Vorzügen des Freitags (als Sterbetages) We. 1706, 23°. — Freitagsgebete: Pm. 89, S. 88. 89. Pet. 606, Vorbl. Mq. 125, 190. Spr. 461, 220°. Lbg. 338, 23°. Vgl. Glas. 25, 1°—2°.

3815.

Hier sind noch zu erwähnen:

- 1) كتاب الجمعة (على النسائي von كتاب الجمعة († 808/916.
- 2) تقى الدين السبكي von تسريح الناظر في تعدد الجمعة + 756/1855.
- ر" في عدم جواز صلوة الجعة في مواضع متعدّدة (von ر" في عدم جواز صلوة الجعة في مواضع متعدّدة von المير عمر الاتقائي
 بامير كاتب ابن امير عمر الاتقائي
 بامير عدم التقائي
 بامير عدم التقائي
- 4) ألجلال السيوطي von ضوء الشمعة في عدد الجمعة (4) الجلال السيوطي von ضوء الشمعة في عدد الجمعة (4)
- 5) ارسال الدمعة في ساءة الاجابة يوم الجمعة von ارسال الدمشقى + 968/1546.

3816. Pm. 507.

143 Bl. 4¹⁰, 23—24 Z. (26¹/₂ × 17³/₄; 18—19×12¹/₂cm). Zustand: vielfach fleckig, besonders auch der untere Rand in der ersten Hälfte wasserfleckig. Der Rand der ersten Blätter ausgebessert. Ein grösserer Wurmstich am oberen Rande, meistentheils ausgebessert. — Papier: gelb, dick, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel f. 1^a (fast ganz verwischt) in einem stark vergoldeten schadhaften Oblongum; es hat darin gestanden:

لطایف المعارف فیما لمواسم العام من الوظایف Verf. 1.1 in dem Mittelstück eines reichverziert. Achteckes:

تاليف الشيرخ الامام العالم العلامة زين الدين عبد الرحمن بن رجب الحنبلي رحم

الحد لله الملك القهار العزيز للبار ... : An fang f. 16: الما بعد فقد قل الله عز وجل وجعلنا الليل والنهار آيتين الخ

Dies Werk des 'Abd errahman ben a h m ed ibn ragab + 795/1898 (No. 2697) handelt über die gottesdienstlichen Verrichtungen, wie Gebet, Fasten, Danksagungen u. s. w. in den einzelnen Monaten (ausser Rabi' II u. Gomādā I u. II). Es ist in Sitzungen getheilt, die nach den Monaten geordnet sind; in jedem derselben werden die dahin gehörigen Obliegenheiten erwähnt, zuletzt noch f. 126 ff. die der رطائف) 3 Jahreszeiten Frühling, Winter und Sommer; das Ganze schliesst f. 1376 ff. mit einer Sitzung über Busse und Beeilung derselben vor dem Lebensabschlusse. Voraufgeschickt ist f. 3b ff. eine Sitzung über Vortrefflichkeit des Gebets Dikr und der erbaulichen Zusammenkunfte: مجالس في فصل الندلكيير بالله ومجالس الوعظ (in 3 Sitzungen); وطائف شهر المحزم الم ; شعبان 48° ; رجب 44° ; ربيع الأول 31° ; صفر 26° . نو الحجة 108 ; نو القعدة 105° ; شوال 90° ; رمضان 59° Die grösseren Abschnitte schliessen mit Gedichtstücken; auch sonst kommen Verse vor. Schluss so wie bei We. 1561.

Schrift: ziemlich gross, gefällig, gegen Ende etwns gedrängter, etwas vocalisirt. Ueberschriften u. Stichwörter roth. F. 75 u. 76 von grosser, etwas flüchtiger Hand (um 1000/1591 herum); f. 60—69 später ergänzt: vornüberliegend, etwas schwungvoll, rundlich, vocallos. — Abschrift zu eigenem Gebrauch von عبد الله بن يوسف بن عباس الغزي im J. 813 Cafar (1410). — Collationirt. — HKh. V 11134.

3817. Pm. 114.

210 Bl. 4¹⁰, 21 Z. (22 × 14: 17¹/₂ × 10¹/₃c^m). — Zustand: im Ganzen fleckig u. unsauber: im Anfang u. auch am Ende der Raud ausgebessert. — Papier: grob, gelb, ziemlich glatt, dick. — Einband: Pappbd mit Lederrücken.

Dasselbe Werk.

Schrift: ziemlich gross, dick, gernde stehend, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. Viele Blätter sind ergänzt, und zwar, ausser f. 110. 111, in ganz neuer Zeit, meistens gross, rundlich, kräftig, vocallos: die Ueberschriften treten nicht besouders hervor. — Abschrift zu eigenem Gebrauch von المنولي بلدا الشافعي مذهبا im J. 850 Rabi' II (1446). Arabische Foliirung.

3818. We. 1561.

97 Bl. 8°°, 21 Z. (201/2×141/3; 14×91/2°m). — Zustand: der untere Rand u. Text wasserfleckig. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken u. Klappe.

Auszug aus demselben Werk. Titel von späterer Hand wie bei Pm. 507, dann mit dem richtigen Zusatz: وهذا اختصارها. Aufang fehlt; es ist Platz gelassen für ungefähr 16 Zeilen; dann (wie im Grundwerk): أما بعد فقد قال الله تعالى Eintheilung u. Anfang der einzelnen Abschnitte wie bei dem Grundwerk, ausser f.306 u.826. Schluss f.976 (Ramal): بادروا التوبة من قبل الردى فمناديد ينادينا الوحا

Schrift: zienilich klein, weit, vornüberliegend, sast vocallos. Ueberschriften, auch Stichwörter, roth. Am Rande bisweilen von derselben Haud Ergänzungen. — Abschrift von ابراهيم بن محمد العارابلسي im J. 1072 Śa'bān (1662). Collationirt von demselben zu Ende desselben Monats.

HKh. V 11134 (der Auszug nicht erwähnt).

We. 1779, 8, f. 63-115.

8°°, 22 Z. (18 \times 13¹/2; 15 \times 10 - 11°°). — Zustand: unsauber und sehr fleckig. — Papier: gelb, glatt, stark.

Ein Stück des Auszuges. Der scheinbare Titel bezieht sich auf den Inhalt des 1. Abschnitts رطائف شهر المحرم. Aufgenommen sind hier der Monat Elmoharram, Ramadan und der Anfang des Du'lhigge. Der Schluss auf f. 115 gehört nicht dahin (er ist von anderer Hand und gefälscht).

Schrift: ziemlich gross, kräftig, gefällig, etwas vocalisirt. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift c. 800/1434. — Collationirt. — Nach f. 84 fehlen 38 Bl.

HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

3819. Mq. 115.

4to, c. 28 Z. (22 × 15¹/₃; 20 × 13¹/₂cm). — Zustand: fleckig, bes. oben am Rande, u. im Ganzen nicht recht sauber. — Papier: gelb, glatt, stark. — Titelüberschrift f. 221*:

عذا كتاب ذخر العابدين

قال الله تعالى وما خلفت الجن :Anfang والانس الا ليعبدون علم ان الله تعالى وضع رضاءه في الطاعة وغصمه في المعصية المؤ

Der Verfasser ist nicht angegeben; auch fehlt der übliche Anfang. Das Ganze wird also einem grösseren Werke entnommen sein. Nach dem einleitenden Satze ist hier zuerst im Allgemeinen die Rede von den Vorzugen der 3 Monate Ragab, Sa'ban und Ramadan, unter Berufung auf den Ausspruch Mohammeds: رجب شهر الله وشعبان شهري ورمصان شهر امتني Dann werden diese Monate einzeln nach ihren Vorzügen, mit Rücksicht auf Aussprüche des Propheten und Anderer, behandelt, f. 2211, f. 223, f. 224. Daran schliesst sich f. 225 حكاية في العيد. Alsdann kommt f. 226 Mitte bis 2266, 4 ein Abschnitt, aus 7 kurzen فصل bestehend und vom Zorn (الغضب), Weinen, Lobpreisen (الذكر), Gottanrufen (الدعاء), Ermahnung (موعظة), Unterhaltung mit Gott (المناجات) handelnd und Aussprüche des Propheten und Anderer bringend. Daran schliesst sich, von f. 226b, 4 an, eine Sammlung von Traditionen grösseren Umfangs, mit je einer auf sie bezüglichen Geschichte. Vorhanden ist hier die 9. bis 40. Tradition, nur dass die 10. u. 15. ohne Weiteres ausgelassen; nach f. 231 fehlen mehrere Blätter und deshalb ist hie der Schluss der 20. u. die 21.-24. Tradition vermisst. الحديث التاسع عن معاذ بي Die 9. beginnt: جبل رة قال رسول الله صقم يقول الله تعالى يا ابن آدم استحتى عند الله استحى منك الج الحديث الأربعون عن ابن Die 40. f. 237 unten: الحديث عباس رَة قال قال رسول الله صقم يخرج في آخر الزمان اقوام وجوههم وجوه الادميين أأنخ

أن وضعم انطفى وأن امسكم الأSchluss f. 237 المسكم المتاب الكتاب

Worauf noch ein längerer Ausspruch Mohammeds — dass die Armuth von 24 Dingen herrühre — und (unten zur Seite) ein anderer — dass sich 10 Thiere im Paradiese befinden, wie — folgen.

Schrift: ziemlich gross, ungleich, nicht undentlich, nur zum Theil etwas vocalisirt. — Abschrift c. 1100/1688. HKb. III 5778. II 1726 ist verschieden.

Auch Min. 187, 449° ff. handelt darüber. In Mq. 147, 246 ff. werden Śa'bān, Ramadān und Śawwāl behandelt. Von den heiligen Monaten überhaupt We. 1779, 115.

3820. Lbg. 471.

Format etc. und Schrift wie bei 6). - Titelüberschrift und Verfasser:

الادب في رجب المرجب لعلى القاري

الحمد لله الذي خلف الكائنات : Anfang f.44* . . . ان . . . ان القاري . . . ان الله سجانه وتعالى قال في كنابه القديم وخطابه القويم أن عدة الشهور اثنا عشر شهرا الح

Ueber Bedeutung und Vorzug des Ragab-Monats, von 'Ali elqari † 1014/1506.

وهذا وجد تخصيصه اهل به Schluss f. 46° مكذ للزيارة بشهر رجب الاصم والله تعالى اعلم

Lbg. 295, 43, f. 300-303 dasselbe Werk. Absorbift im J. 1175 Moh. (1761).

Ein Stück daraus steht Lbg. 298, 2, f. 334.

3821. Spr. 1967.

8vo, c. 12 Z. (Text: 10—12×9—9¹/2^{om}). — Zustand: ziemlich unsauber. — Papier: gelblich, ziemlich stark. — Titelüberschrift:

باب في فصل رجب

روي عن رسول الله صعم انه قال شهر : Anfang رجب شهر الله وشعبان شهري ورمصان شهر المتي فقالوا با رسول الله ما معنى قولك رجب شهر الله الح Ueber die Vorzüge des Monats Ragab.

فمن شرب منها وتبرك منها سقاه : Schluss f. 52* المبارك الله تعالى من انهار الجنّة تم تسميع رجب المبارك

Wozu noch ein kurzer Nachtrag f. 52b folgt.

Schrift: ungleiche Hand, im Ganzen ziemlich gross, aber eng, geübt, deutlich.

Von den Vorzügen des Ragab handelt auch Spr. 461, 220°. 1204, 97. 1234, 85° ff.

3822. We. 1780.

8°°, c. 23 Z. (15³/4×10; 14×8-9°m). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Titelüberschrift f. 81°:

عدى إسالة شريفة متعلقة بليلة النصف من شعبان

الحمد لله الذي احكم الامور وقدرها :Anfang وخلف الاشياء ودبرها . . . قال السّرِيّ السّقطي رحّه الصلاة على النبي صعّم في جميع الاوقات الخ

Ueber die Wichtigkeit der Nacht der Hälfte des Monates Śa'bān (dann auch über die der Monate Ragab und Ramadān). Der Name Śa'bān erläutert — jeder einzelne Buchstabe hat seine Bedeutung — f. 81°; die 7 verschiedenen Namen dieser Nacht f. 82° unten. — Von den 4 Gebetsplätzen des Propheten (القامان) f. 86°. Viele Aussprüche Mohammeds angeführt, und erbauliche Betrachtungen und Ermahnungen zur Frömmigkeit; auch einige Verse kommen darin vor. Die Abhandlung ist mit f.89 nicht ganz zu Ende; aber es fehlt wol nicht viel.

Schrift: klein, eng, vocallos, ziemlich deutlich. — Abschrift um 1150/1737. — Nach f. 89 noch 4 leere Blätter.

3823. Lbg. 1047. 4) f. 69-73.

 8^{v_0} , 25 Z. $(21 \times 15^{1/2}$; $16^{1/2} \times 12^{1/2^{om}}$). — Zustand: nicht ohne Wurmstich; etwas ausgebessert. — Papier: gelb, stark, glatt. — Titel fehlt; er ist:

شرح على نبذة شيخ الاسلام البكري في فصل للمربي في فصل الميان النصف من شعبان Vorfassor: s. Anfang.

Stück eines Commentars zu einer kleinen, in ungezählte Kapitel eingetheilten, Schrift des 'Ali ben moliammed elbekri † 952/1345 über die Vorzüge der Nacht in der Hälfte des Sa'ban. Dies Werk wird, unter obigem Titel, unter den Schriften des 'Abd errauf (denn so und nicht Mohammed ist sein gewöhnlicher Name) + 1081/1622 von Elmolibbi aufgeführt. Der Grundtext tritt darin nicht deutlich hervor, wird übrigens nur stellenweise erläutert. Der Commentar beginnt mit Besprechung des Bismillah: اي افتتح تاليفي ملتمسا أو مستعينا باسمه تعالى الح Das erste Kapitel f. 716: باب بلغ تعليم نقل الم ما يتعلق بالازمنة من الفصل اي هذا باب ما . Das folgende f. 72b: باب فصل ليلة النصف من شعبان. Es handelt sich darin hauptsächlich um Traditionen. Das Werk bricht ab mit den Worten f. 73b: مخالف للقلم القصبي في الصورة وغير تحالف في حقيقة،

Schrift: gross, rundlich, etwas blass, vocallos. - Abschrift c. 1200/1786. - HKh. VI 13540.

3824. Lbg. 295.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titelüberschrift verwischt: nach dem Inhaltsverzeichniss S. 3:

التبيان في فضل ليلة نصف شعبان وليلة القدر من رمضان

Verfasser: s. Anfang.

الحمد للم الذي قدر الم Anfang f. 304 . . الما بعد فيقول . . على على والآجال . . الما بعد فيقول . . على بن سلطان محمد القاري ان بعض اخوان الصفاء وخلاص الوفاء التمس منى ان اكتب بعض ما يتعلق بليلة النصف من شعبان المخ

Ueber die Bedeutung und die Vorzüge der Nacht in der Mitte des Śa'bān, zugleich mit Rücksicht auf die Nacht des Schicksals im Ramadān, von 'Alī elqārī † 1014/1606. Er geht von Sura 44, 1—5 aus, welche Verse er eingehend erklärt und mit darauf bezüglichen Erzählungen von Mohammed begleitet; daran schliesst er f. 3086 die Erklärung der Sura 97 (سورة القدر) und eine Anzahl von Berichten und Betrachtungen darüber.

ومحا عنا الحجاب يوم :"Schluss f. 315 ناقاة وجمع بيننا وبين أرباب الجمع . . . وسلام على المرسلين والحمد للة رب العالمين؛

Abschrift im J. 1175 Gom. II (1762). — Bl. 316 leer. — HKh. IV 8857 u. d. T.: فتح الرحمي بفصائل شعبان

F. 309° (ein eingeklebtes Blatt), ein Excurs des شيخ زاده über die 7 fache Auffassung des Wortes روح im Qoran.

3825. We. 1769.

8°0, 14 Z. (15 × 10¹/4; 9¹/₂-10 × 7^{cm}). — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: gelblich, glatt, ziemlich stark. — Titelüberschrift:

نبذة في وظايف ليلة النصف من شعبان للشيخ الشفوني

قال صَعَم أَذَا كَانَ لَيَلَمَ : Anfang f. 104° . نصف شعبان فقوموا ليلها وصوموا نهارها النخ

Betrachtungen über die Vorzüge der Nacht in Mitte des Śa'bān, von Moliammed eśśafūnī (so in der Unterschrift).

فانت بينه وبين اخيم : Schluss f. 105 في المسلم الم

Schrift: ziemlich gross, etwas nachlässig, Joch deutlich, vocallos. — Autograph um 1200/1785.

3826.

Mq. 116, f. 163. 164.

Bruchstück über die Vorzüge des Saban und Ramadan. Letzterer hat hier ein eigenes Kapitel mit langer Ueberschrift, die beginnt: الباب الشالشون من حيوة القلوب في ثواب الشار صومه المن شهر رمضان وقيام ليلته وافطار صومه المن

Entnommen dem Werke حيوة القلوب (verschieden von dem in Spr. 581. We. 1732, 1 vorliegenden).

F. 195 gehört dem selben Werke an, vor den obigen Blättern. Auf f. 195 beginnt das 29. Kap. über: ق ثواب ليلة البراة وصوم شهر شعبان

We. 1748, 8, f. 54° enthält ein Gebet auf die Nacht der Mitte des Sa'bān. Desgleichen Spr. 853, 142°. Pet. 223, 166°; 684, 153° Rand. We. 1218, 54; 1444, 52°.

3827. Pet. 247.

142 Bl. 8vo, 25 Z. (20 × 13²/₅; 15 × 7¹/₂cm). — Zustand: der Rand fleckig u. an einigen Stellen ausgebessert, sonst ziemlich gat. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel und Verfasser f. 1² von anderer Hand:

ک فضایل رمضان لابی الرجاء انختار بن انحمود الزاهد

(und darunter von anderer Hand noch einmal).

(Verfasser so auch im Vorwort.)

الحمد لله فاطر السموات والارص 10: Anfang f. 10: وبعد يقول ... ومفصل الشهور بعصها على البعص ... وبعد يقول ... الواهد ... طلب التي بعص اخواني في الدين . . . ان اجمع لهم فصايل شهر رمصان التع

Die Vorzüge des Monates Ramadān, von Muhtar ben mahmūd ben mohammed ezzāhidī (nicht ezzāhid) elgazīnizī (auch el'arramānī) elhanefī neģm eddīn abū 'rraģā
† 658/1260. Der Verfasser hat gefunden, dass
10 خطيفة, Verpflichtungen, an diesen Monat
geknüpft sind, nämlich:

ذكر فصايل امير المومنين على بن ابي طالب رة (1 فصايل صلوات كل ليلة (3 ;فصايل التراويج (2 فصايل دعوات كل يوم (5 ;فصايل صوم كل يوم (4 فصايل صلوات كل يوم (7 ;فصايل نية صوم كل يوم (6 فصايل خدمة المراة لزوجها (8 الخبر العام في فصايل شهر رمضان والصوم والافطار (9 مسايل الصوم اللايقة بكل يوم ومسايل التراويج (10 مسايل اللاوقة بكل ليلة

Indem er also den Ramadan in 30 Nächten und Tagen behandelt, thut er dies unter Berücksichtigung aller oder einiger dieser 10 Gesichtspunkte nach einander, bei jeder Nacht und bei jedem dazugehörigen Tage, giebt auch für die dabei vorkommenden Traditionen die Deutungen derselben (تابيلات).

قال الشيخ :Die 1. Nacht beginnt f. 1 في ... عبد الله الامام ... الزاهد ... باسنادة الي ... عبد الله ابن عباس رق انه قال قال رسول الله صغم لو ان الغياض اقلام والجر مداد والجن حساب والانس كتاب ما احصوا فصايل على بن ابي طالب رق الخ

الليلة الثلاثون التراويج : Die 30. Nacht f. 36° : التراويج قال فاذا كانت ليلة ثلاثين امر الله تعالى مناديا الج فاما من لا يصحي فاكله : Schluss f. 36° قبل الصلوة وبعدها سواء " ثمت

Schrift: Türkische Hand, klein, gedrängt, gleichmässig, vocallos. Im Anfang ist für einige Ueberschriften — die im Uebrigen schwarz und überstrichen sind — Platz gelassen. F. 23° untere Hälfte und 23° ganz leer gelassen; es ist im Text (der 18. Nacht und des 18. Tages) also eine Lücke. — Abschrift um 1180/1737. — Bl. 37. 38 leer.

Nicht bei HKh.

3828. Pm. 553.

Format etc. u. Schrift wie bei 1).—Titel überschrift f. 9a (meistentheils aber durch Beschneiden des Blattes verdorben): مجلس في شهر رمصان ووداعه وبيان احكام العشر الاخير الخ

فائدة وجد خط الحافظ ابن ناصر :Anfang الدين قال الحافظ الصباء ابو عبد الله محمد بن عبد الواحد . . . روى الحافظ ابو نعيم احمد بن عبد الله الاصبهائي . . قال خطبنا رسول الله . . . قال يا ايها الناس انه قد اطلكم شهر عظيم شهر مبارك المخ

Nach einer Vorbemerkung, welche einer Schrift des Ibn nägir eddin † 842/1438 (No. 1509) entnommen ist und in welcher eine Tradition über die Wichtigkeit des Monates

Ramadān vorgebracht ist, folgt die von der Bedeutung desselben handelnde Sitzung; sie beginnt: الحمد للد العظيم السلطان العميم الجود . . عباد الله الحمد للد العظيم السلطان العميم الجود . . عباد الله الحمد للد العظيم السلطان العميم الما في الغير عبر الحد التبد اما في الغير عبر الحد Schluss f. 16⁶ (Kāmil):

رحل المزود بالكثير وعكذا اهل القليل وحظك الجرمان

3829. We, 1704.

Format etc. wie bei 14). - Titel feblt: s. Anfang. Verf .:

أيوب الخلوتي

الحمد للم عدة ذخيرة سوال : Anfang الحمد للم المنواك المن سالم اصفى الاخفياء . . . من رجال الروم الاتراك المن المنال الروم الاتراك المن المنال المنال والمنال المنال die Frage, aus welchem Grunde eine Menge vorzugsweise im Monat Ramadan das الوتر في المسرّ في كون الوتر يصلّي جماعة في رمضان دون غيرة من الشهور)

لشهود الوحدة في الكثرة : Schluss f. 85b و المنتزة في الوحدة حال الانسان في ساير السنة اذا أوتر وحدة وصلى الله . . . وسلم

Ueber dies Einzelgebet haben geschrieben: خمد بن نصر المروزي † ²⁹⁴/907 und خمد بن احمد الذهبي † ⁷⁴⁸/1947

3830. Lbg. 462.

88 Bl. 8°, 25 Z. $(20 \times 15; 15 \frac{1}{2} - 16 \frac{1}{2} \times 9 \frac{1}{2} - 11 \text{cm})$. Zustand: sonst ziemlich gut, aber im Rücken wasserfleckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel und Verfasser f. 1:

هذا ما لحصه شيخنا . . ابو الارشاد نور الدين على منظومته التي على منظومته التي على منظومته التي عملها في فصائل شهر رمصان وغير ذلك

يا ايها الذين آمنوا كتب عليكم : Anfang f.16 المعيد النخ الصيام، اتنى بياء الندا الموضوعة لندا البعيد النخ

'Alī eluģhūrī † 1066/1656 (No. 1845) handelt hier über die Vorzüge des Ramadān. Zuerst aber wird Sura 2, 179—183 satzweise ausführlich erläutert; dann folgt absatzweise des Verf. Reģez-Gedicht mit Commentar (durch ம ம ம öfters bezeichnet). Der Anfang f. 186: برمان کل لیل یعتق ستون انها جا بذا المحدی کس اشرت بالستین الاولین: Der Comm. beginnt dazu: من الابیات المذکورة لما نقله شیخنا محمد البکری الخ

Schluss f. 88b:

وذا الدعا بالاصل مذكور وقد قدمته ليسهلي إلى قصدٌ

Schrift: ziemlich gross, geläufig, etwas rundlich, ungleich, vocallos. Der Grundtext tritt nicht deutlich hervor. — Abschrift im J. 1070 Du'lligge (1660).

3831. Lbg. 955.

54 Bl. 4°, 26-29 Z. (23×15°/3; 18¹/2-19×12¹/2-13cm). Zustand: ziemlich gut; am oberen Rande fleckig; bisweilen ausgebessert. — Papier: gelb, grob, stark, zieml. glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Dasselbe Werk. Titel f.1*: ك قصائل رمصان للعلامة الاجهوري

Der Schluss steht f. 54°, Z. 14. Danu folgt hier noch ein kurzer Nachtrag (فائدة حكاية مجيدة).

Schrift: ziemlich gross, blass, rundlich, vocallos. Grundtext zum Theil roth, tritt sonst nicht recht als solcher hervor. — Abschrift vom J. 1214 Ram. (1800).

Nach f. 9 fehlen 8 Bl. (= Lbg. 462, f. 11^b, 5 bis f. 21^a, 20).

Gebete auf den Ramadan finden sich in Dz. 14, 2e; Spr. 490, 21, f. 133e; Mq. 180b, f. 92b. 119, 377e. Pet. 684, 169b Rand.

Hier sind noch zu erwähnen:

- احمد بن على العسقلاني آبن حجر von دُصائل رجب العسقلاني آبن حجر 485 † 852/1448
- ابن ابي الصيف اليمنى von فصائل شعبان (2)
- von نصائل رمصان (3) بن ابي الدنيا von فصائل رمصان (3 von على بن عبد الله ابن المنجم

10. Gebete mit Qoran-Abschnitten.

Die zu Gebetszwecken entweder ganz oder zum Theil benutzten Suren sind in besonderen Gebetbüchern zusammengestellt und bisweilen noch mit andern Gebeten vermehrt. Die am meisten verwendeten Suren sind: die 36. 6. u. 48., dann die 1. 44. 55. 56. 67. u. 78. Oft sind auch die letzten (93.—95. 97. 102.—114.) gebraucht, seltener die 18. 32. 37. 39. 45. 46. 50. 59. 61. 62. 72. 79. 86. Besondere Titel haben diese Bücher nicht; ihr Format ist gewöhnlich Kl.-8¹⁰ oder 12^{m0}.

3832. Mo. 14.

87 Bl. 12^{m_0} , 9 Z. $(14\frac{1}{3} \times 9\frac{1}{4}; 7\frac{1}{2} \times 4\frac{3}{4}\frac{cm}{c})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: rothbrauner Lederbd mit Goldpressung.

Enthält 2 Suren, nämlich 6 und 48. Nach Sura 6, 124 Mitte (رسول الله) f. 21^b—22^b u. f. 31^b am Schluss derselben Sura folgt ein kurzes Gebet.

Schrift: ziemlich klein, gut, vocalisirt. Der Text in Goldlinien mit schwarzer Einfassung. Die Ueberschriften in Goldschrift mit einiger Verzierung. — Abschrift c. 1100/1688. Der Rest des Bandes enthält viele weisse Blätter.

3833. мо. 18.

58 Bl. 12mo, 7 Z. (14¹/₂ × 9³/₄; 8¹/₂ × 5^{cm}). — Zustand: ziemlich unsauber, auch fleokig und etwas wurmstichig. — Papier: gelb; ziemlich stark, etwas glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Enthält 4 Suren, nämlich: 6, 36, 67, 78.

Die Blätter folgen so: 1-9, 20, 10-19, 21-32, 34, 35, 33, 88, 36, 37, 39-58, - Bl. 1, 51-58 ergänzt.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, deutlich, voealisirt. Ueberschriften fehlen. Die Qoranverse durch grosse rothe Punkte getrennt. Die Schrift auf den ergänzten Blättern ist etwas grösser, die Ueberschriften daselbst roth, die Trennung der Verse durch kleinere rothe Punkte. — Abschrift c. 1050/1040.

Am Rande von f. 43° steht ein kleines Gebet, anfangend: يا ميشر با فتاح با رزاق با محقدل المرام الخ Dasselbe steht am Rande von f. 44°. 45°. 47°.

3834. Mo. 5.

65 Bl. 8°°, 11 Z. $(16^3/_3 \times 10^1/_2; 10 \times 5^1/_2^{om})$. — Zustand: im Ganzen gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: brauner Lederbd mit Goldpressung und Klappe.

Zusammenstellung von 7 Suren, nämlich: 1. 6. 36. 44. 48. 56. 67.

3835. Mo. 16.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Der Text in blauen Linien eingeschlossen; f. 310b ein Frontispice.

Zusammenstellung von 7 Suren, nämlich: 36. 67. 78. 112—114. 1. 2, 1-5. Die Ueberschriften f. 334° سورة الناس für die 113. und f. 334° سورة الملك für die 114. Sura sind unrichtig.

F. 337 ff. ist Türkisch, mit Arabischen Gebetstücken untermischt.

3836. Mo. 151.

68 Bl. 8vo, 9 Z. (15 × 8³/₄; 8 × 4¹/₂^{cm}). — Zustand: nicht ganz sauber, auch wasserfleckig am Rande. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: rothbrauner Lederband mit Klappe.

Zusammenstellung von 7 Suren, nämlich: 6. 36. 48. 55. 56. 67. 78.

Schrift; Türkische Hand, ziemlich gross, gut, gleichmässig, vocalisirt. Ueberschriften roth. Der Text in zwei rothen Doppellinien eingeschlossen. Die Qoranverse durch grosse rothe Punkte von einander getrennt. — Abschrift c. 1100/1888.

3837. Mo. 181.

99 Bl. 16me , 7. Z. $(10^{\text{l}}/2 \times 8^{\text{l}}/4; 6^{\text{l}}/2 \times 4^{\text{cm}})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich, auch strohgelb, ziemlich glatt u. stark. — Einband: rothbrauner Lederbd.

Zusammenstellung von 7 Suren, nämlich: 6, 1-49. 36. 48. 55. 59, 14-25. 67. 78. Dann folgen, von f. 56^b unten an, längere und kürzere Gebete, theils Türkisch, theils Arabisch

mit Türkischer Einleitung. Zu den längeren Arabischen Gebeten gehören: f. 63°-72° رعاء طاعون (No. 3649, 67) u. 80°-83° رعاء طاعون (No. 3649, 41).

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, gleichnässig, deutlich, vocalisirt. Der Text bis f. 78 in rothen Linien. — Abschrift c. 1100/1688.

3838. Mo. 150.

63 Bl. 8°°, 11 Z. $(16^1/2 \times 10^1/4; 11^1/2 \times 5^3/4^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: brauner Lederband mit Klappe.

Zusammenstellung von 7 Suren, nämlich: 6. 36. 44. 55. 56. 67. 78. Dann folgt f. 53° bis 62° ein längeres Gebet, mit sämmtlichen Namen Gottes, Segenswünschen für Mohammed, dessen Familie und Nachfolger. Es beginnt: اللهم يا رب يا ستار يا ستار (No. 3843) und 62 und 63 ein kürzeres Gebet.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, gefällig, vocalisirt. Für alle Ueberschriften Platz gelassen, ebenso für die die Verse abtheilenden Trepnungspunkte. — Abschrift c. 1100/1688.

3839. Dz. 8.

57 Bl. 12 me, 9 Z. (14 × 8 1/2; 7 1/2 × 5 cm). — Zustand: gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: rother Lederband mit Klappe.

Zusammenstellung von 11 Suren, nämlich: 6. 36. 48. 55. 56. 67. 78. 112—114. 1. Von f. 54^b an einige kleine Gebete.

Schrift: ziemlich klein, deutlich, vocalisirt. Die Qoranverse durch rothe Punkte von einander getrennt. — Abschrift c. 1150/1737.

3840. Dz. 13.

86 Bl. 12mo, 9 Z. (13²/₃ × 9¹/₃; 8 × 5^{cm}). — Zustand: der ganze Rand wasserfleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappband.

Zusammenstellung von 13 Suren, nämlich: 6. 36. 44. 48. 55. 56. 67. 78. 110—114.

Schrift: zieml. gross, gut, ganz vocalisirt. Die einzelnen Verse durch grosse Goldpunkte von einander getrennt, Ueberschriften roth, nur die erste in Goldschrift. Der Text von einer Goldlinie eingerahmt. — Abschrift c. 1100/1888.

3841. Mo. 8.

46 Bl. 8°, 11 Z. (15¹/2×9³/4; 9¹/2×5¹/2°m). — Zustand; nicht ganz fest im Einband; sonst ziemlich gut, doch am oberen Rande stellenweise etwas fleckig. — Papier: gelb, glatt, düns. — Einband: rothbrauner Lederband mit Goldpressung und Klappe.

Zusammenstellung von 15 Suren, nämlich: 6. 32. 36. 44. 48. 55. 56. 62. 67. 78. 110—114. Nach f.25 fehlen 4 Bl. (=Sura 32,17-30. 36,1-39).

Schrift: ziemlich klein, gut, vocalisirt. Die Ueberschriften fehlen, es ist aber meistens Platz dafür gelassen. Der Text f. 2—23 in grauen Linien eingerahmt, von f. 24 an in Goldlinien mit schwarzer Einfassung. Die Qoranverse von einander getrennt durch grössere graue Punkte, von f. 24 an durch Goldpunkte. — Abschrift c. 1100/1888.

F. 24° ein kurzes Gebet für Mohammed und seine 4 ersten Nachfolger.

3842. Mo. 9.

97 Bl. 8vo, 9 Z. (15²/₈ × 10; 10 × 5^{cm}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: brauner Lederband mit Goldpressung.

Zusammenstellung von 16 Suren, nämlich: 6. 36. 44. 46. 48. 55. 56. 61. 67. 72. 78. 110—114.

Schrift: Türkische Hand, klein, gefällig, gleichmässig, vocalisirt. Zu Anfang f. 2^b ein niedliches Frontispice, Gold auf blauem Grunde mit farbigen Blumenranken. Die Ueberschrift der Sura 6 ist weiss auf Goldgrund in blauem Felde, und ebenso die übrigen Ueberschriften. Der Text in Goldlinien mit schwarzer Einfassung. Die Qoränverse durch grosse Goldpunkte von einander getrennt. — Abschrift c. 1100/1038.

3843. Mo. 137.

51 Bl. 8vo, 9 Z. (18¹/₂ × 11¹/₂; 11 × 6¹/₂c^m). — Zustand: unsauber, auch fleckig. Gegen Ende einige Blätter lose. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einbd: schwarzer Lederbd.

Zusammenstellung von 16 Suren, nämlich: 6. 36. 44. 48. 50. 55. 56. 67. 78. 86. 97. 102. 112—114. 1. und ausserdem Einiges aus Sura 2 (Vers 1—4. 121. 122. 196 ff.).

Die Handschrift ist falsch gebunden u. defect; ausserdem sind f. 20. 21 überkopf geheftet. Die Blätter folgen so: 1. 16; Lücke von 3 Bl. (Sura 6, 13-47); 15. 2. 3. 5. 10. 11. 22-25. 12-14. 17. 26. 21^b. 21^a. 30. 28. 29. 31. 20^b. 20^a. 27. 18. 19. Lücke von 2 Bl. (Sura 44, 23-59. 48, 1-4). 4. Lücke von 2 Bl. (Sura 48, 12-26); 6-9; Lücke von 2 Bl. (Sura 55, 1-46). 32 ff.

Die auf f. 6^b unten stehende Ueberschrift der 55. Sura ist aus Versehen gesetzt für die der 50. Sura; jene steht f. 9^b unten richtig.

Schrift: f. 1—34 ziemlich klein, schön, gleichmässig, vocalisirt. Der Text in Goldlinien, die Qoränverse durch grössere Goldpunkte von einander getreunt. Ueberschriften in Goldschrift. Die Ergänzung von f. 35—43 Türkische Hand, ziemlich klein, deutlich, vocalisirt. Rothe Ueberschriften u. Trennungspunkte der Verse. — Abschr. c. 1000/1681 u. 1100/1688.

F. 12^a. 32^b u. 33^a kleine Gebete am Rande. F. 44—51 ein langes Gebet = Mo.150, f. 53—62^a.

3844. Dz. 14.

1) f. 1-87.

172 Bl. 12mo, 9 Z.—Zustand: gut.—Papier: gelb, glatt, zieml, stark.—Einband: rothbrauner Lederbd mit Klappe.

Zusammenstellung von 18 Suren, nämlich: 1. 2, 1-8. 6. 36. 44. 48. 55. 56. 59, 19-25. 67. 72. 78. 93. 97. 102. 112-114.

F. 1^b—5^a enthält Anleitung zum Beten der 6. Sura, in Türkischer Sprache; f. 62^b—66^a und 71^a—74^b arabische Gebete, die sich auf Sura 56 beziehen.

Schrift: gross, etwas rundlich, gleichmässig, vocalisirt. Ueberschriften roth, die Qoranverse durch rothe Punkte abgetheilt; der Text in rothen Linien. — Abschrift c. 1216/1840.

3845. Mo. 152.

82 Bl. 8°°, 10 Z. (18 × 12; 10 × 6¹/s^{cm}). — Zustand: ziemlich gut; nicht frei von Wurmstich. — Papier; gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: guter brauner Lederband mit Goldpressung und Klappe.

Zusammenstellung von 18 Suren, nämlich: 36. 44. 48. 55. 56. 67. 78. 105—114. 1. Die 107. ist überschrieben: سورة المدين (für ألماعون).

Schrift: ziemlich klein, gut, gleichmässig, vocalisirt. Der Text ist eingefasst von 2 dickeren Goldlinien, um welche noch eine blaue Linie gezogen ist. Die Ueberschriften der Suren sind weiss auf Goldgrund, mit einigen Verzierungen. Zur Seite am Rande sind Goldverzierungen, in rundlicher Form, mit kleinen farbigen Feldern umgeben, an einer blauen Linie, von oben nach unten gehend, angebracht. Sie haben in der Regel die Inschrift siche (weiss auf Goldgrund) und stehen bei jeder neuen Zehnzahl der Verse der betreffenden Sura. Die einzelnen Qoränverse durch große Goldpunkte von einander getrennt. — Abschrift c. 1100/1688 von alle.

3846. Mq. 6.

68 Bl. 8vo, 9 Z. (16 × 10²/₃; 10 × 6¹/₄cm). — Zustand: gut. — Papier: gelb, glatt, dünn. — Rinband: rothbrauner Lederband mit Klappe und Goldverzierung.

Zusammenstellung von 29 Suren: 1. 2, 1-4; 284-286. 3, 16. 25. 26. 3, 1. 20, 110. 22, 57-64. 36. 44. 48. 55. 56. 67. 78. 93-95. 102-114.

Schrift: ziemlich klein, schön, vocalisirt. Die einzelnen Verse durch grosse Goldpunkte von einander getrennt. Die Ueberschriften weiss, auf Goldgrund, der in farbigen Strichen eingerahmt. Der Text in ziemlich breiten Goldlinien. — Abschrift c. 1100/1688.

3847. Mo. 206.

228 Seiten 12^{smo}, 7 Z. (14¹/₂×10; 11¹/₂×7²/₃cm). — Zustand: nicht recht sanber. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband; brauner Lederband.

Zusammenstellung von 31 Suren, nämlich: 47-77.

Die Seiten folgen in der Mitte der Handschrift so: 136. 195-214. 177-194. 158-176. 137-156, 215 ff. Bl. 113 und 157 leer; 114 leer und doppelt gezählt.

Schrift: gross, etwas rundlich, weit, vocalisirt. Ueberschriften fehlen. — Abschrift c. 1609/1668.

3848. Mo. 153.

72 Bl. 12mo, 11 Z. (14×9; S¹/₂×5^{cm}). — Zustand: gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: brauner Lederband mit Goldpressung und Klappe.

Zusammenstellung von 45 Suren, nämlich:

1. 2, 1-4. 6. 36. 44. 48. 55. 56. 67. 78—114.

Dann folgt f. 67° der Thronvers, Sura 2, 256. 67° Sura 2, 286. 68° Gebet mit den Namen Gottes (= Mo. 133, 82° bis المناب); 69°. 70° in 4 Kreisen innerhalb 4 Quadraten, in Gold eingefasst, eine kurze Beschreibung des Aeusseren Mohammeds (حلية). Endlich 70° ff. einige kurze Qoranstellen als Mittel gegen allerlei körperliche Uebel, mit Türk. Ueberschriften.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein, gleichmässig, vocalisirt. Ueberschriften roth. Text in Goldlinien, schwarz eingesasst. Die einzelnen Qoränverse durch grosse Goldpunkte von einander getrennt. F. 1^b und 2^a ziemlich einsache Frontispice, Goldgrund mit rothen Linien.

— Abschrift c. 100/1689.

3849. Mo. 11.

269 Bl. 12mo, 9 Z. (14¹/₂×9¹/₂; 8¹/₂×5^{cm}). — Zustand: gnt. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: brauner Lederband mit Goldpressung und Klappe.

Zusammenstellung von 12 Suren, nämlich: 1. 6. 36. 44. 48. 56. 55. 67. 78. 112—114. Dann f. 76^a—98^a Türkisch (hauptsächlich Talismanische Siegel); darauf eine Anzahl grösserer Arabischer Gebete, mit voraufgehender Anweisung, wie sie zu benutzen seien, in Türkischer Sprache, f. 98^b—221^a. Dieselben haben Türkische Ueberschriften.

101b—109b	رياء دولت (No. 3649, 29).
118b-125a	رك (No. 3649, 51). معاء قدح مبارك
128°-133°	راج (No. 3649, 60).
139°—172°	رهاء فزاريكنام (No. 3649, 68).
174"—175b	(No. 3649, 70).
177*—179*	رک (No. 3649, 12).
181b—185b	رعاء مبارك (No. 3649, 56).
1896—195	(No. 3649, 67). دعاء نور مبارك
1986—201a	(No. 3649, 5).
209 - 220	(No. 3649, 40).
220b-221a	رعاء تسبيح (No. 3649, 13).

Dann f. 221^b eine Anzahl kleiner Arabischer Gebete, mit vorangehender Türkischer Anweisung, zum Theil abergläubischer Art. Darunter f. 258^b ein Türkisches (1).⁵ Jü.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, deutlich und gleichmässig, vocalisirt. Ueberschriften roth. Die Qoranverse durch grössere rothe Punkte von einander getrennt; dieselben fehlen von 14^b an bis 35^a. Der Text in rothen Linien eingerahmt (ausser f. 73). F. 3^b und 4^a eine Art Frontispice, ziemlich geschmacklos. — Abschrift von بن حسبت im J. 1002 Du'lhigge (1593).

F. 266^b—267^b ein Gebet ohne Titel. Es ist نعاء قوش (No. 3649, 53). F. 269^a noch ein kleines unbedeutendes Gebet. Das Uebrige (f. 266^a; der Rand 266^b. 267^b. 268 und 269^b) ist Türkisch.

Schrift: ziemlich gross, rundlich, deutlich, vocalisirt. Abschrift um 1100/1688.

HANDSOHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

3850. мо. 7.

76 Bl. 8°°, 9 Z. $(15^2/_3 \times 10^2/_3; 11 \times 7^4/_2^{\text{cm}})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: rothbrauner Lederband mit Klappe.

Zusammenstellung von 5 Suren, nämlich: 6. 36. 48. 55. 56.

Ausserdem hauptsächlich kleinere Arabische Gebete mit Türkischen Vorbemerkungen dazu, aber auch einige längere.

74 - 75 Fürbitte für Mohammed. Das Uebrige des Bandes ist Türkisch. F. 60-73 leer.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, vocalisirt. Der Text bis f. 45° in rothen Doppellinien. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1700.

3851. Mo. 17.

219 Bl. 16mo, 7 Z. (10 × 7; 5¹/₂ × 8²/₅cm). — Zustand: nicht ganz sauber, auch fleckig. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Einband: Papphand mit Lederrücken und Klappe.

Zusammenstellung von 8 Suren, nämlich: 36. 44. 67. 78. 112—114. 1 und Sure 2, 1-4. Dann folgen, von f. 27^b an, kürzere und längere Arabische Gebete, mit voraufgeschickter Türkischer Einleitung und Anleitung. Die längeren Gebete sind:

Das Uebrige, von kleineren arabischen Gebeten abgesehen, ist Türkisch, darunter f. 112 ff. قال رمل على u. s. w.

Schrift: Türkische Hand, klein, deutlich, das Arabische der Suren (und oft auch in den Gebeten) vocalisirt. Ueberschriften roth. — Abschrift vom J. 916/1668.

3852. Mo. 12.

151 Bl. S^{vo}, 9 Z. (15 × 10; 9 × 4 1/3 cm). — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: brauner Lederband mit Goldverzierung.

Zusammenstellung von 10 Suren, nämlich:

1. 6. 36. 44. 48. 55. 56. 62. 67. 78. Alsdann f. 70° ff. Stücke aus Sura 2-5. 13. 73.

36. 2. 18. 59. 2. 21 (f. 78°) und andere kleine Stücke des Qorān. Von 81° an Gebete von meistens kleinem Umfange, darunter f. 93° und 96° Gebet mit den Namen Gottes (ähnlich Mo. 133, 82°). Ferner 98°-103° حزب الحر (8. bei We. 1766, 7). 105° بماء رجال الغيب (No. 3649, 30). F. 106° und dann 3 ungezählte Blätter sind leer.

Schrift: ziemlich klein, gut, gleichmässig, vocalisirt; der Text in Goldlinien mit blauer Einfassungslinie. Der Anfang f. 2^b u. 3^a sehr reich vergoldet bis zu den Rändern, mit zarten n. gefälligen bunten Blumenranken ausgeziert, der äussere Rand auf f. 3^a mit blauem Grunde; f. 3^b hat ein gefälliges Frontispice, Gold mit Blumenverzierungen auf blauem Grunde; der Raum zwischen den Textzeilen ist f. 3^b n. 4^a (ebenso wie f. 2^b u. 3^a) mit Goldverzierung ausgefüllt. Die Ueberschriften der einzelnen Suren sind gleichfalls in der Regel verziert, meistens ein längliches Feld, in welchem auf Gold, bei blauem Untergrunde, der Titel in Schwarz steht. Bei den Gebetüberschriften ist es auch der Fall. Auch der Schluss f. 104^b n. 105^a ist mit Goldranken u. sonst noch verziert. Die Qoränverse durch grosse Goldpunkte von einander getrennt. — Abschrift c. 1100, 1688.

F. 26^b. 35^b. 58^d am Rande einige Gebete in kleinerer Schrift.

3853. Mo. 363.

99 Bl. 12mo, 9 Z. (13¹/₂ × 9; 6 × 4^{cm}). — Zustand: wasserfleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: schwarzer Lederband mit Klappe.

Zusammenstellung von 11 Suren, nämlich:

1. 6. 36. 48. 55. 67. 78. 97. 112—114.

Alsdana f. 55°—59° معاناهم (No. 3649, 43).

اوراد حسن بصرى

لا الله الا الله الجليل الجاليات الحاصة (المامية بايزيد بسطامي البسطامي البسطامي اللهم ما اوصل لطفك بالعبد بالعبد بالعبد اللهم ما اوصل لطفك بالعبد

اللهم يا صانع كل مصنوع ويا جابر كل كبير : Anf. اللهم يا صانع كل مصنوع ويا جابر كل كبير : 74 - 74 - 77 دعاء أمام حسين 175 - 78 - 78 ماء ألفتحية 190 - 84 talismanische Quadrate (وفق); 84 - 89 دعاء سخر بطل 196 - 90 ; حرز ابي دجانة الانصاري woran sich noch 2 kleine Kapp.

Schrift: klein, fein, gut, vocalisirt. Text in goldenen und blauen Linien eingerahmt. F. 1b u. 2ª Frontispice. Auf f. 74 folgt noch 74. — Abschrift c. 100/1686.

3854. Mo. 130.

92 Bl. 12mo , 8-9 Z. $(14^{2}/_{3} \times 10^{1}/_{4}; 9^{1}/_{2} \times 6^{\text{cm}})$. – Zustand: ziemlich gut. – Papier: gelblich, stark, wenig glatt. – Einband: Pappband mit Lederrücken.

Zusammenstellung von 11 Suren, nämlich: 6. 36. 48. 55. 67. 78. 110. 112. 113. 114. 1. und f. 66* ff. Stellen aus Sura 2 und 3.

Dann f. 69^b eine grosse Anzahl Arabischer Gebete mit z. Th. Türkischer Ueberschrift. Darunter f.71^b رجال الغيب (No. 3649, 30), und f. 77^b رعاء نبور المبارك (No. 3649, 67). 83^b دعاء نبور المبارك (No. 3649, 25). Zuletzt ein ganz besonders wirksames Gebet, von Gabriel an Mohammed überbracht, anfangend f. 90^b: اللهم يا غيادي عند شدتي:

Die Blätter folgen so. 1-11. 13-53. 72. 54-59. 12. 60-71. 73-92.

Schrift: ziemlich gross, breit, deutlich, vocalisirt. Ueberschriften roth. Der Text meistens in rothen Linien. F. 62b steht in der Ueberschrift في ما المادة النباء به المادة النباء به المادة

3855. мо. 10.

279 Bl. 8°°, 9 Z. (15¹/4 × 10¹/3; 9¹/2 × 5°°). — Zustand: ziemlich gut, doch die ersten Blätter unsauber. — Papier: gelb, glatt, dünn. — Einband: rothbrauner Lederband mit Goldpressung.

Zusammenstellung von 14 Suren, nämlich: 6. 36. 44. 48. 55. 56. 62. 67. 78. 97. 110. 112-114.

Darauf eine Anzahl grösserer Arabischer Gebete, mit Vorbemerkung in Türkischer Sprache und Türkischen Ueberschriften.

الن (No. 3649, 29). (No. 3649, 55). هذا دعاء كنو العرش 171-131 Das Gebet geht von f. 154 an ins Türkische über. ركا دعاء قدر (No. 3649, 51). 1804-1874 (No. 3649, 17). 191 -- 194 200°-201° (No. 3649, 69). فدا دعاء فيكل Geht dann in Türkisch über.

.(No. 3649, 67) فذا دعاء نور مبارك 199-203 (No. 3649, 67). Geht dann in Türkisch über.

.(No. 3649, 5) عدا دعاء اسم اعظم مبارك 121°-216° 2246 — 2286 مباركة (No. 3649, 56). (No. 3649, 59). هذا نعاء مرجان مبارك (No. 3649, 59). 2516-262 مدا دعاء صلوات مبارك (No. 3649, 40). (No. 3649, 11). هذا دعاء ايهان مبارك

Das Uebrige talismanische Zahlen, Kreise, Siegel (44) und ausserdem Türkische Erklärungen etc. dazu; auch stehen f. 277 ff. noch einige kleine Arabische Gebete.

Schrift: gross, gut, gleichmässig; das Arabische meistens vocalisirt. Ueberschriften roth. Die Qoranverse durch rothe Punkte abgetrennt. Der Text in rothen Doppellinien. Die letzten Blätter 274 ff. von zieml. flüchtiger und unschöner späterer Hand. - Abschrift c. 1100/1688.

Auf f. 73 folgt noch 784.

3856. Mo. 250.

84 Bl. 12mo , 9 Z. $(14^{3}/_{4} \times 10; 10 \times 6^{om})$. — Zustand: ziemlich lose im Einband; Anfangs in der oberen Hälfte und alsdann fast ganz wasserfleckig und am oberen Rande etwas angebrannt. - Papier: gelb, glatt, dick. -Einband: rothbrauner Lederband.

Zusammenstellung von 18 Suren, nämlich: 6. 1. 36. 44. 48. 55, 56. 67. 78. 86. 97. 102. 103. 109. 110. 112-114 und Sura 2, v. 1-4. 121 u. e. a. Verse. Zum Schlusse ein Gebet in Betreff der Qoranlesung u. deren Beendigung.

Schrift: ziemlich gross, kräftig, deutlich, vocalisirt. Ueberschriften sind nicht gesetzt.

Es folgen f. 58b ff., nach einer Türkischen . Anf.: اورات حصرت آبوالسعود افندي, Anf. مناحات 600 ; اللهم نظم احوالي وحسن افعالي وخلصني

3857. мо. 18.

181 Bl. 16mo, 7 Z. (91/2×7; 6×4om). - Zustand: nicht recht sauber. - Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. - Einband: schwarzer Lederband mit Klappe.

Zusammenstellung von 19 Suren, nämlich: 1. 36. 67. 78. 86. 102-114. 1 und ausserdem noch f. 25b-26b einige Verse aus Sura 2.

Es folgen f. 286 ff. verschiedene längere und kürzere arabische Gebete, mit Türkischer Anweisung dazu. Die längeren sind:

Von f. 91 an folgen Siegel (مهر) des Propheten und Anderer, mit Beschreibung und allerlei abergläubische Auskunfte und Gebete, im Türkischen.

Schrift: Türkische Hand, klein, gewandt, deutlich, das Arabische vocalisirt. Die Ueberschriften und Vers-Trennungspunkte roth. Auf den beiden Anfangsseiten ein einfaches Frontispice. — Abschrift im J. 1068 Gom. II (1658).

3858. Mo. 15.

187 Bl. 12mo , 9 Z. $(13^{1}/4 \times 10; 8^{1}/4 \times 6^{3}/4^{cm})$. — Zustand: stark fleckig und unsauber. - Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. - Einband: rothbrauner Lederband mit Klappe.

Zusammenstellung von 22 Suren, nämlich: 36, 35 ff. 44. 55. 67. 78. 79. 99-114. Nach f. 4 fehlt ein Blatt (Sura 36, 68-77). Vor Bl. 3 fehlen mehrere Blätter.

Von f. 21^b an folgt Türkisches, mit Arabischem Text untermischt, jenes Anweisung und Auskunft gebend, in diesem theils kleine, theils grössere Gebete. Die grösseren Gebete sind: 1.35°—74° (Titel fehlt): وراد الاسبوع (No. 3796, 6). Anfang: عدا ورد يوم الجبعة في ايات تحبيد (No. 3649, 51). (No. 3649, 51). (No. 3649, 29). (No. 3649, 29). (No. 3649, 40). (No. 3649, 40). (No. 3649, 40). (No. 3649, 67). (No. 3649, 8). (No. 3649, 8). (No. 3649, 8). (No. 3649, 37). (No. 3649, 37). (No. 3649, 46), und dazu 180° التكوار نامة (No. 3649, 46), und dazu 180° التكوار نامة (No. 3649, 46), und dazu 180° التكوار نامة (No. 3649, 46), und dazu 180° التكوار نامة (No. 3649, 46), und dazu 180° التكوار نامة (No. 3649, 46),

Viel mit Türkischem gemischt; nach f. 182 fehlt der Schluss. F. 184 ff. enthält Prophetensiegel und talismanische Quadrate.

Schrift: Türkische Hand, klein, zierlich, deutlich, das Arabische vocalisirt. Ueberschriften roth. Nach f. 106 n. 182 eine Lücke. F.1.2 Türkisch. — Abschrift c. 1100/1688.

3859. мо. 133.

92 Bl. 12mo, 9 Z. $(14^3/4 \times 9^3/4; 9^1/9 \times 5^1/9^{cm})$. — Zustand: im Ganzen gut. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Einband: schwarzer Lederband mit Klappe.

Zusammenstellung von 22 Suren, nämlich: 1. 6. 36. 44. 48. 55. 56. 67. 78. 93—114. 1. Auf Sura 36. 44. 48. 78 folgt jedes Mal ein kurzes Gebet (f. 40°. 44°. 50°, 64°).

F. 74°—92° enthält kleine Türkische Gebete, auch mit Türkischen Ueberschriften versehen, deren Hauptsache jedoch Arabisch ist, so das Gebet f. 82° ff. وكما دعاء أسم اعظم (No. 3649, 5).

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein, weit, deutlich, vocalisirt. Ueberschriften roth. Der Text in rothen Linien eingefasst. — Abschrift c. 1100/1688.

3860. Dz. 5.

109 Bl. kl.-8^{ve}, 11 Z. — Zustand: im Ganzen gut. — Papier: gelb, ziemlich glatt und dünn. — Rinband: rother Lederband mit Goldverzierung und Klappe.

Zusammenstellung von 30 Suren, nämlich:
1. 6. 36. 37, 1-21. 171-181. 39, 73-76. 40, 1-3. 45,
86. 86. 48, 27-29. 59, 19-26. 2, etwas von v. 121. 122.
37, 180. 181. 99. 108-114. 1. Einiges aus Sura 2.

Darauf Gebete; das Hauptsächlichste:

 48° – 47° مدا آیة الکربیبة (No. 3649, 10).

 50° ff. تحاد (No. 3650, 17).

 58 – 62° Sura 48; 62° – 65° Sura 56.

 69° Sura 1; 69° این الکرسي (2, 256).

 69° – 70° Sura 109. 112 – 114.

 71° – 78° سید جمی (d.i.کیا سید جمیی (No. 3796, 2).

 90° – 94° محاد نوع دیکر (No. 3649, 44).

 98° – 100° سخیر دعا الم نشرح لك (No. 3649, 7).

 108° سخیر دعا الم نشرح لك (No. 3649, 30).

 108° دعاء دعوا رجال الغیب

Beide Stücke sind kurz; dazu noch ein Kreis f. 109° جال الغيب, وجال الغيب,

Ausser kurzen Gebeten kommen hier dann noch besonders Vorbemerkungen, Bedingungen zum Gebete einzelner Suren, und Gebete zu einzelnen derselben, fast alles in Türkischer Sprache.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein, gefällig, vocalieirt. Ueberschriften roth. Die Qoränverse durch rothe Punkte abgetrennt. Der Text in rothen Linien. — Abschrift c. 1160/1757.

3861. Do. 125.

308 Bl. 8., 11 Z. — Zustand: ziemlich gut; der Rand im Anfang wasserfleckig; Bl. 23 u. 24 unten eingerissen und ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: brauner Lederband.

Zusammenstellung von 46 Suren, nämlich: 6. 18. 36. 44. 48. 55. 56. 67. 78—114. 1.

Schrift: zieml. gross, gefällig, gleichmässig, vocalisirt, Ueberschriften roth. Text in rothen Doppellinien. Die Qoränverse durch rothe Punkte abgetrennt.—Abschrift c. 1100/1688.

Am Rande öfters Gebete u. dgl., auf die vorkommenden Suren bezüglich, meistens mit Ueberschriften. F. 23b علم (No. 3650, 8); 24b المعام (No. 3649, 9); 38a-42b المعام يس شوية نقط في (No. 3649, 9); 38a-42b بنان خواص سورة يس شوية نقط في نقط في نقط في نقط المخان في نقط ف

3862. Mo. 259.

185 Bl. 8vo, 9 Z. $(15 \times 10^{1}/_{2}; 9^{1}/_{2} \times 5^{1}/_{2}^{\text{cm}})$. — Zustand: ziemlich gut; der Rand, hauptsächlich der Seitenrand, öfters wasserfleckig. - Papier: gelb, ziemlich dünn und glatt. - Einband: Pappband mit Kattunrücken.

Zusammenstellung der 46 Suren: 1. 6. 36. 44. 48, 55. 56. 62. 67. 78-114.

Von f. 91 an folgen zuerst einzelne Qoranverse als Gebete, dann andere kurze Gebete, weiterhin auch längere; so f. 97* ein Gebet, dessen jeder Satz beginnt mit: الصلوة والسلام عليك يا und einem jedes Mal verschiedenen Ausdruck für Mohammed (dass. Dq. 21, 2, 7); f. 98bein Gebet, dessen einzelne Sätze anfangen: اللهم صلّ على محمد. F. 1046-109 (ohne Titel) دعاء النور (No. 3649, 67). F. 109a, 117a, 120b andere Gebete, ohne Ueberschriften. F. 131-135 verschied. kleinere Gebete.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, weit, gefällig, gleichmässig, vocalisirt. Text in Goldlinien gefasst. Die Suren-Ueberschriften fehlen in der Regel. - Abschrift c. 1915/1800

Ueber Wirksamkeit von Qoranversen handelt We. 1783, 33. Gebet um Wirksamkeit Mf. 55, 269. Gebet mit Qoranstellen Mf. 132, 40, 41. — Wie Sura 1 zu beten sei Pm. 161, 41b; Sura 36 We. 1707, 58b; Sura 112 Mo, 19, 121b. Gebet in Betreff der Sura 56 Pm. 251, 1b.

11. Gebete bei Beendigung der Qoranlesung.

3863. Mq. 32. 3) f. 442-448".

8.7°, 18-15 Z. $(21\times13; 12^{1}/_{2}-15\times8-9^{cm})$. Ueberschrift f. 442b:

> مدا دعاء ختم القران من تاليف الشيخ ابراهيم السودي

الخمد لله الذي عدانا للاسلام :Anfang والايمان . . . اللهم صل على روم محمد في الاروام المخ

Gebet nach Beendigung der Durchlesung des Qoran, von Ibrahim essadi.

وصلَّ بفصلك وجلالك على : "Schluss f. 448 سيدنا محمد . . وسلم سجان ربك رب العزة عبّا يصغون وسلام على المرسلين والحمد لله رب العالمين

Schrift: ahnlich wie bei 1), vocallos. - Abschrift vom J. 1059 Gom. I (1649).

3864.

1) Spr. 1234, 4, f. 135-140a.

8vo, 18-22 Z. (131/2 × 81/20m). - Zustand: einige Blätter wasserfleckig. - Papier: dick, gelblich, nicht recht glatt. - Ueberschrift:

دعاء ختم القران

الحمد لله الذي جعل نبينا محمدا صعم : Anfang فاتحا خاتما كما اختصه بفاتحة القرآن وانعم على بني اسراييل بالبقرة كما اصطفى على العالمين ادم ونوحا وال ابواهيم وال عنران واكرم نساء امنه ورجلهم بمايدة رزقه المو

Gebet nach beendigter Qoranlesung, in welchem die Surenüberschriften in obiger Weise verwendet werden. - Dann ein Gebet um Nachsicht bei Fahrlässigkeit im Lesen des Qoran f. 137b-139a; schliesslich f. 139b und 140° noch ein Gebet.

Schrift: deutlich, aber nicht schön, ohne Vocale; nur f. 1376-139ª ist gut geschrieben, zum Theil vocalisirt. - Abschrift c. 1900/1785.

> 2) Mq. 32, 4, f. 448. Schrift wie bei 3,

Ein kurzes Gebet, womit Mohammed die Lesung des Qoran beschlossen haben soll:

دعاء ختم القرآن كان النبي صعم يدهو به

اللهم ارحمني بتلاوة القران العظيم واطراف النهار واجعله حجة لى يا ارحم الراحمين: Schluss

3865. We. 1836.

Format etc. und Schrift (18 Z., stark vocalisirt) wie bei 1). — Titelüberschrift:

مدا دعاء ختم القران

صدى الله العلام وبلغ رسوله الكرام :Anfang وتحن على ما قال ربّنا وخالقنا ورازقنا ومولانا من الشاهدين اللهم ربّنا تقبّل منا ختم القران وتجاوز عنا ما كان في تلاوة القران من نسيان النخ

Gebet nach Beendigung der Qoranlesung. وارفع درجاتنا بفصيلة القران وكفر: • Schluss f. 18 عنّا سيئاتنا بتلاوة القران برحمتك يا ارحم الراحمين

3866.

Dasselbe Gebet findet sich, mit Abweichungen an einzelnen Stellen, in:

1) Mq. 200, 2, f. $455-456^{\circ}$. 8°°, 18 Z. $(19^{1/9} \times 14; 15 \times 9^{\circ m})$. — Papier: weiss, glatt, ziemlich stark.

2) Mo. 9, 2, f. 80b_86.

واخذل من خذل المسلمين امين :Schluss يا ربّ العالميين برحمتك يا ارحم الراحمين'

Vorhergeht eine Beschreibung von Mohammeds Aeusserem (حلية), mit Türkischer
Uebersetzung zwischen den Zeilen. — F. 86^b
bis 87 ein Gebet mit den Namen Gottes;
f. 89^b—91^a دعاء اسم عظیم und einige kürzere.
F. 88. 89^a. 91^a Mitte. 92—97 sind Türkisch.

3) Mq. 200, 4, f. 4596.

صدى الله العظيم العلام وبلغ رسوله الكرام، 'Anf.: مدى الله العظيم العلام وبلغ رسوله الكرام، Schluss wie bei Mo.9, 2.

4) Mq. 200, 3, f. 456. 457.

Dasselbe, aber mit längerem Zusatz vor dem obigen Anfang, nämlich: اللهم ارزقنا بكل حرف من اللهم ارزقنا بالالف الفلا وبالباء بركة المخ mit Anknüpfung eines Wunsches an jeden Buchstaben.

5) Spr. 391, 3, f. 71-73.

8vo, 10 Z. $(20^{1/3} \times 13^{3}/3; 16 \times 10^{om})$. — Zustand: wurmstichig, fleckig.

Anf.: اللهم انفعنا وارفعنا بالقران العظيم وباركنا بالايات Zum Schluss die Stelle mit den Wünschen (nach dem Alphabet), welche in Mq. 200, 3 voransteht.

Schrift: gross, gut, vocalisirt. — Abschrift von louis. , um 800/1397.

6) Mq. 32, 2, f. 421.

Anfang wie bei We. 1836, 2. Schluss: ويا قاضى الحاجات برحمتك يا ارحم الراحمين

F. 428 und 429 und 432 und 433 —439 Fürbitte für den Propheten. F. 440. 441 ein Gebet (Dikr). F. 422—427 u. 431. 432 Persisch.

7) Mf. 618, 2, f. 407b. 408.

مدت الله وهو اصدت القائلين وصدى رسوله الخ: . Anf. Geht bis zu Ende der (alphabetischen) Wünsche: s. Mq. 200, 3.

- 8) Pm. 654, 3, f. 171 ...
- 9) Spr. 1953, 10, f. 183—135°, mit einem Zusatz von السويدي.

Ein solches Schlussgebet, wie es bei den Indern im Gebrauch ist, steht Spr. 490, 21, f. 141. — Ein kleines Gebet (beim Qoranschluss) von ابو القاسم الشاطبي † 590/1194, dem , (s. No. 511) entlehnt شرح الجزرية لابن المصنف in We. 1715, 7, f. 43°, und von Ibn Bagar, in Lbg. 373, 2, f. 170b-173. - Andere Gebete und Notizen in Betreff des Qoranschlusses We. 1513, 554. Min. 187, 4044. (= Pet. 654, 171 * A). Lbg. 89, 172, 173. Mf. 33, 267b. Pm. 161, 116b. We. 1849, 149b. Lbg. 822, 284b. 285; 373, 190b. Glas. 109, 2a. 2b. Gebete in Betreff des Beginnens der Qoranlesung Mf. 38, 1*; 33, 1*. Mo. 250, 58; 19, 119. Gebete im Anschluss an das Gedicht البردة Spr. 1503, 29—35; an دلائل الخيرات We. 413, 153. Das Schlussgebet des احياء العلوم Pm. 421, 120°.

12. Stossgebete (الحزاب).

3867.

1) Mo. 240, 11, f. 134.

Format etc. und Schrift wie bei 4. - Titelüberschrift (verziert wie bei 5):

حزب مولانا عبد القادر الجيلاني رة

لا اله الا الله وحده لا شريك له له Anfang: لا الملك وله الحدد جميى الح

Gebet des 'Abd elqādir elģīlānī † 561/1166. اللهم صلّ علي سيدنا محمد : Schluss f. 134 ما ذكرك الذاكرون اللهم صلّ على سيدنا محمد وعلى آل سيدنا محمد ما غفل عن ذكرك وذكرة الغافلون

2) We. 1750, 5, f. 61-62*.

Format etc. u. Schrift wie bei 4. - Titelüberschrift f.61a:

حزب مبارك للشيخ الاكبر

وربنا الفتاح العليم وقال ربكم ادعوني Anfang: وربنا الفتاح العليم وقال ربكم ادعوني خزاينه وعنده السجب لكم وان من شيء الا عندنا خزاينه وعنده مفاتح الغيب لا يعلمها الا هو ولله الاساء الحسني فادعوه مخلصين له الدين الخ

Gebet des Esseih elakbar d. i. Ibn el'arabi † 688/1240 (No. 808).

واتم التسليم على سيدنا تحمد : Schluss f. 62° وعلى منبع الكالات والزيادات ومشرع السعادات والسيادات وعلى كل منسوب الى جنابه المجيد من غير نهاية ولا تحديد تم

Lbg. 737, 2, f. 25—30 dasselbe Gebet; der Titel ist hier حزب الفتح, der Verfasser ausführlich genannt.

3868. We. 1766.

7) f. 45^a - 46^a.

Format etc. u. Schrift wie bei 6). - Titelüberschrift:

حزب الحر للشاذلي

اللهم اني اسالك يا الله يا على يا Anfang: اللهم اني اسالك يا الله يا عليم انت ربّي وعلمك حسبي الح

Berühmtes Gebet des 'Ali ben 'abdallah ben 'abd elgebbar eśśad'ili eljemeni nür eddin abu 'lhasan † 656/1258, das Mohammed selbst, wie er behauptet, ihm eingegeben habe. Name und Biographie des Vers. aussührlich in Pm. 417, f. 2 ff. Das Gebet beginnt meistens mit den Worten يا على يا عظيم und ist Meeresgebet betitelt, weil ziemlich zu Anfang gebetet wird: رسخر لنا هذا الجر كما سخرت الجر لموسى Es heisst auch الحزب الاصغر, im Gegensatz zu seinem الحزب الاصغر (s. Mo. 240, 5. Pet. 537, 2).

لا يضرّ مع أسبة شيء في الأرض ولا :Schluss في السباء هو السبيع العليم

HKh. III 4480.

3869.

Dasselbe Gebet findet sich in:

- 1) Spr. 490, 13, f. 70^b.
- Do. 125, 5, f. 114⁶—119⁶. Dazu ein Anhang: اعتصام حزب الجر
- 3) Mq. 146, 47, f. 613 614*.
- 4) Lbg. 807, 2, f. 8^b. 9^a. 8vo, 16 Z. (21×14¹/₂; 15×11^{cm}).
- 5) Mq. 20, f. $65-67^{\circ}$.
- 6) Mo. 240, 4, f. 106-109^a.

Titel u. Verfasser in Goldschrift auf einem Felde mit blauen Streifen, mit einer Goldlinie eingerahmt.

- 7) Mf. 51, S. 221.
 - 4¹⁰, 31 Z. (26¹/₉×18; 22×14^{cm}). Fleckig, inflüchtiger Schrift, deren Zeilen allmälig in schräger Richtung.
- 8) Lbg. 1043, 4, f. 10-15.
- 9) Mo. 363, f. 65 71.
- 10) Mo.12, 1, f.986—103°. Ausserdem die Gebete f. 93°: اللهم بنالَّف نور الخ

11) Mq. 20.

131 Bl. 8vo, c. 11-13 Z. (17×14^{cm}) .

Enthält fast nur Türkisch, und ist ein Werk, in welchem allerlei abergläubische Mittel gegen und für dies und das angegeben werden. Diese Mittel (zum geringsten Theil medicinischer Art) bestehen theils in Qorān- oder auch Gebetstellen, theils in Zusammenhäufung von wunderlichen Wortgebilden. Die Namen Gottes spielen dabei eine besondere Rolle (besonders f.78bf.),

auch die speciellen Kräfte der Buchstaben (خواص الحروف, f. 91° ff.). Dass darin manche Arabische Stellen, besonders aus dem Qorān, vorkommen, ist richtig; sie sind aber meistens mit Türkisch gemischt oder Türkisch eingeführt und können im Einzelnen nicht besprochen werden. Das einzige nennenswerthe Arabische Stück, welches darin steht, ist f. 65°—67°, 3 das حزب الحج (Text: 12¹/2 × 8°m), dessen Anfang u. Ende so ist, wie bei We.1766, 7 angegeben ist.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, kräftig, deutlich, vocallos. — Abschrift c. 1100/1688.

3870. Pm. 417.

88 Bl. 8°°, 19-21 Z. $(20^3/_3 \times 15; 14-16 \times 11-12^{cm})$. Zustand: siemlich gut; f. 77-83 fleckig. — Papier: gelb, glatt, dick. — Einband: brauner Lederband mit Klappe. — Titel f. 1° (ebenso im Vorworte f. 2°);

الطايف المنن في ذكر ما اودع الله تعالى من الاسرار الخفيظ والفوايد السنية في حزب الاستاد الشاذلي أبي الحسن

الدرويش عبد الله مراد جاويش : Verfasser f. 1°: الدرويش عبد الله مراد جاويش الزعري

الحبد لله وكفى وسلام على : Anfang f. 16: ها عباده . . وبعد لها كان شيخنا وقدوتنا الي الله تعالى سيدي محمد بن ابي القاسم المالكي الشاذلي رحم خصص عذا العبد بمفرده الن

Ausführlicher Commentar zu demselben Gebet, von Edderwis 'Abdalläh murād ģāwis errūmī, um 1046/1686 noch am Leben, aber sehr alt; denn nach f. 75° war عبد الرهاب الشعراني † 978/1666 sein Lehrer gewesen; er wird also um 955/1648 geboren sein. Er benutzt die Commentare seiner Vorgänger:

- عبد ونا dem Lehrer des) داود بن باخلا السكندري (dem Lehrer des) u. dem Schüler des كار ططاء الله †709/1809) um مراي (er heisst auch الماخلي We. 1660).
- 2) إبوالعباس احمد زروق المالكي الشاذلي (2) أبوالعباس احمد زروق
- 3) أبن قرقماس الحنفى الشائلي (unter Einfluss des جم الدين محمد بن احمد الغيطي †984/1576) um المائلي 1576

Er schickt eine Einleitung in 2 مقصد vorauf:

الله تعالى به هذا الفرد الوحيد في عصره وما الله تعالى به هذا الفرد الوحيد في عصره وما من الله تعالى به هذا الفرد الوحيد في عصره وما الله تعالى بكثرة الفيص وعلو الدرجات الرح البو الله عليه بكثرة الفيص وعلو الدرجات الرح البو الحسن على بن عبد الله بن عبد الجبار ابن الحارث بن تميم بن هرمز بن حاتم بن قصى بن يوسف بن يوشع بن ورد بن بطال ابن على بن احمد بن احمد بن عبر بن سليمان بن المحدد بن ادريس بن عبر بن سليمان بن عبد الله بن الحسن سبط رسول الله الشائلي في ذكر ما اودع الله تعالى فيه وما 6.6 مقصد .
الطوي عليه هذا الحزب من الاسرار والفوايد الغربية من الانوار . . وما وضع في داخله من ساير الاحرف النورانية والاسرار الالهية وكل اسم ساير الاحرف النورانية والاسرار الالهية وكل اسم

الكواب الاسرار محت حزب آخر من سائر الاحزاب Nachdem zuerst über Inhalt und Bedeutung dieser Gebete und die Bedingungen, unter denen sie mit Erfolg zu beten, gesprochen, geht der Verfasser an die Worterklärung f. 10°: يا على يا عظيم يا حليم يا عليم قال آخر الشراح والكوكب الوضاح ابن قرقماس الحنفى الشائلي ابدأ الاستال رحم بياء الاستعانة واستفتح بالعلي، اطلق الحمهور هو الله جل وعلا ليس علوه علو جهة المخ

من هذه الاحرف الاختصاصية وما يختص به من

اسماء اللم الحسنى السنية وعدد كل اسم ومنافعه

واسراره وعجابب فوايده وذكر البعض من الاوفاف

الحافية أو العددية وغير ذلك مما لم يكن يضع

Der Grundtext tritt durchweg nicht deutlich genug hervor. Das Hauptbemühen des Verfassers ist, durch eine Menge talismanischer Quadrate und Zahlen die geheimen Kräfte, welche in den verschiedenen Namen Gottes liegen, nachzuweisen, und beruft er sich dabei, ausser auf die obigen Commentare, auf Stellen verschiedener die Wort- und Namen-Geheimnisse mit Vorliebe behandelnder Schriftsteller, wie عبد الرحين البسطامي, احمد البوني. F. 40 bis 78 behandelt er die geheimen Eigenschaften der Licht-Buchstaben (الحروف النورانية), 14 an

Zahl, und weist dieselben nach an den damit anfangenden Namen Gottes. Zuerst الله, الله), والصادق الصدي الصدي المال على الله والمال المال
فاقول كما قالم الشارج : "Schluss f. 88 . . . اللهم يا على ابن قرقماس لما ختم شرحه . . . اللهم يا على يا عظيم . . . أسالك السلامة . . . واسترني كما سترت مشايخي . . . وزد علما على ما علمتني والحمد للم وكفى وسلام على عباده الذين اصطفى والحمد للم وكفى وسلام على عباده الذين اصطفى و

Schrift: gross, rundlich, flüchtig, nicht undeutlich, vocallos. Stichwörter roth. Viele Ergänzungen am Rande.

— Autograph des Verf. vom J. 1046 Sa'ban (1637). —
Nach f. 4 fehlen 2, nach 38 1 Blatt.

Nicht bei HKh.

3871. We. 1723.

8vo, 23 Z. $(21^1/2 \times 15^1/2; 16^1/2 \times 8^1/2^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, dünn, glatt. — Titel fehlt; in der Vorrede f. 95^a:

غاية الفخر بشرح حزب الجر Verfasser fehlt.

الحجد لله الذي ملاً قلوب العارفين : Anfang f. 94b بانوار محبّته . . . وبعد فهذا تعليف لطيف على الحزب الشريف للعارف . . . سيدي على ابي الحسن الشاذلي الخ

Gemischter Commentar zu dem selben Ge
bet. Er beginnt f. 95°: مبية الرحمي الرحمي الرحمي الإلى التسمية الإلى التسمية الإلى العالم التسمية ألى الدراء العالم المرتفع عن مدارك العقول ونهايتها في ذاته الح

ولا قوة : "Schluss des Commentars f. 113 من الله العلى العظيم وقد انتهى ما المليناه من الكلام بهذا الحزب الشريف الفايق . . وقد قيل الله تصمّى تحوا من سنة وثمانين آية وسنة احاديث وتحو اربعين السما من اسمائه تعالى والله اعلم بالصواب . . . والسلام على سيدنا محمد خير الانام النخ

Schrift: ziemlich gross, rundlich, deutlich, vocallos. Grundtext roth. — Abschrift im J. 1191 Çafar (1777) von عبد الغنى السقطى — Bl. 114. 115 leer.

HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

3872. Pet. 537.

Format etc. und Schrift wie bei 3). — Titelüberschrift und Verfasser:

شرح حزب الجر لمصطفى الآذني

Gemischter Commentar zu demselben Gebet, von Muctafä elädeni (s. Pet. 537, 3); er hat ihn in etwas über 3 Jahren vollendet (f. 160°).

يا علي يا عظيم يا حليم : Anfang f. 138* يا عليم صل وسلم وبارك على نبيك الكريم ويعد فلما اراد الشيخ أن يبتدئ حزبه العظيم قال بسم الله الرحمن الرحيم اقتداء بكتاب الوهاب الخ

Dann zu dem Anfang des Grundtextes so: يا على الرتبة ليس فوقد شيء في الرتبة . . . يا عظيم الذي جاوز قداره عن حدود العقل الخ

Schluss des Grundtextes ausser dem bei We. 17236 angeführten Schlusse, f. 1575 ولا حول ولا قوق الا بالله العلي العظيم أن الله وملايكته يصلون على النبي يا أيها الذين أمنوا صلوا عليه وسلموا تسايما والمارا عليه وسلموا تسايما

Der Verf. beschliesst sein Werk mit einem Excurs, worin er 6 Geheimnisse behandelt:

في عدد قراء الخزب 2.159 ; في آداب الدعاء مطلقا ط1. 158

في أن قراءً هذا وامثاله هل يكون فيه رباء أم لا 159° 3. في أن قراءً هذا ط159° 4. الله عن أن قارئ هذا ط159°

للزب يكون فقيرا لعدم رعاية شرايط قراءته

في سبب تاليف الشيخ للشرح في سبب تاليف الشيخ للشرح في دفع الطعور في قراء هذا والمثالة والملازمة عليهما 460 .6

حيث لم يطلع عليها غيرهم : Schluss f. 161° من فلا يلزم علينا أن نعرفها فلا ما تيشر لي من الشرح والبيان فاجعلوني معذاورا . . وما توفيقي الا بالله الرقيب . . . وصلى الله على سيدنا الرخ

Abschrift im J. 1192 Du'lqa'da (1778).

3873. We. 1735.

8vo, ²4 Z. (20¹/₂ × 14; 14¹/₂ × 9¹/₂cm). — Zustand: gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Titel und Verfasser fehlt; der Titel steht in der Unterschrift:

شرح حزب البحر

Es ist nur der Schluss eines Commentars zu demselben Gebet. F. 123 beginnt mit هذه الدار أن تظلم فلا يوخذ بيده :den Worten وان استرفد عومل بصده المر

والدين القويم والمنهج السليم صلى :Schluss الله تعالى عليه وعلى آله . . صلاة دايمة الى يوم الدين وسلم تسليما كثيرا تم

Schrift: zieml. gross, etwas rundlich, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. - Abschrift im J. 1051 Rab. I (1641) عبد القادر بن مصطفى الصغوري الدمشقى الازهري ٢٥٥

3874. Spr. 490. 10) f. 676 - 686.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Ueberschrift: هذه اشارات حزب الجر المشهور وهي اربع عشر اشارة

آما بعد فهذه اشارات حزب الجر Anfang: آما بعد الاشارة الاولى لتسخير الخلف يقرأ كل يوم خمسة وعشرين مرة . . . الاشارة الثانية لسفر البحر الخ

Anweisung in 14 Sätzen, dasselbe Gebet, richtig zu lesen, nebst Angabe der Vortheile davon.

يا شافي اشف قلان بي قلان من كل : Schluss £.68b مرص والم تحق بسم الله الرحمين الرحيم سبعين مرّاء تم

Ausser den bei Pm. 417 genannten Commentaren werden noch angeführt:

- مرضية في شرح دعاء الشادلية (1 رود بن عمر الشائلي † 782/1882.
- 2) von على بن سلطان محمد القاري † 1014/1606.
- um 1150/1787 عمد بن الطبب بن محمد الفاسي von
- حسن بن على بن احمد البنطاوي von (4 (عدار) + 1170/1756.
- العربائي von (6) ابراهيم الموهبي von (5)

3875. Mo. 240. 5) f. 109-120.

Format etc. u. Schrift wie bei 2). - Titel u. Verf. f. 1092: الحرب الكبير للامام ابي الحسن الشاذلي رحم Steht in Goldschrift und ähnlich verziert wie die Ueberschrift von 4).

(اعود بالله من الشيطان الرجيم) :Anfang واذا جاءك الذين يومنون بآياتنا الخ

Das sogenannte grosse Stossgebet desselben Essādilī.

وسلموا تسليما سجان ربك رب: Schluss f. 1196 العزة عما يصفون وسلام على المرسلين والحد لله رب العالمين، HKb. III 4486.

3876. Pet. 537. 2) f. 68-103*.

8^{ve}, 19 Z. (21 × 15; $14\frac{1}{2}$ × $9\frac{1}{2}$ cm). — Zustand: zieml.gut. - Papier u. Einband wie bei 1). - Titel f. 68a:

> شرح الحرب الكبير للفاسي Verfasser; s. Aufang.

قال شيخنا العالم. . . سيدى : Anfang f. 686 عبد الرحمن بن محمد الفاسي رحّه الحمد لله الذي بنعمته تتم الصالحات . . . وبعد فلما كان حزب الشيخ الكبير. . . الشاذلي رَّه مما قد اشتهر ذكره الرَّج

Gemischter Commentar zu dem selben grossen Gebet, von 'Abd errahman ben mohammed elfasi + 1036/1626. Er schickt Bemerkungen über die Vortrefflichkeit dieses Gebetes an sich und über seine Wirksamkeit vorauf. Der Text ist eingeleitet durch قولد; er ist nicht ganz mitgetheilt (sondern mit الج abgekürzt). Er قولم واذا جاك الذين يومنون الخ افتتح : beginnt f.72b بهذه الاية لما تعطيه من قوة الرجا للمتوجهين القاصدين

Die zuletzt behandelte Textstelle ist f.102a: قوله واقرب منى بقدرتك النخ يعنى قرب كشف وعيان : Schluss f. 108 - من غير كيف ولا أين الخ فكن لي بفصلك حتى تمحو طلبي با قوي يا عزيز انتهي

In der Unterschrift wird das Werk Glossen (حواشي) genannt.

Schrift: ahnlich wie bei 1), nur etwas dicker und gedrängter. — Abschrift um 1190/1776. — HKh. III 4486.

> 3877. Pet. 537. 3) f. 103b - 138a

Format etc. u. Schrift wie bei 2). — Titelüberschrift: شرح الحزب الكبير للشيخ القطب الشائلي Verfasser (f. 160a): مصطفى بن ابراهيم الآدني الماتريدي الحنفي

بسم الله الرحمن الرحيم اي : Anfang f. 103b
باسم المعبود بدأت الي المقصود . . . وأذا جاك يا المحمد الذين يؤمنون وكون الغاعل معرفا بالموصول الح

Gemischter Commentar zu dem selben Gebet, von Muctafa ben ibrähim elädeni; er lebt nach Elmonäwi † 1081/1622, den er f. 138° citirt.

هو الحتى : Schluss des Grundtextes f.137° لا الدالا هو فادعوه مخلصين لد الدين الحمد الدرب العالمين قل الى نهيت الى آخر الاية الشريفة سحان ربك رب العزة عما يصفون وسلام على المرسلين والحمد للدرب العالمين

ان يترك : "Schluss des Commentars f. 138 وهذا ما تيسر لي من قراءته ولا للسامع أن يدع كتابته وهذا ما تيسر لي من الشرح والبيان مع قلة بضاعتي وكثرة الاحزان وصلى الله الح

3878. Spr. 1967.

 8vo , c. 12 Z. (Text: $11^{1}/_{2} \times 8^{\text{cm}}$). — Titel:

حزب طمس الاعين وهلاك الاعداء والامن من كل مخوف ومن جنق وانس وشيطان ومارد وحاسد الخ ابو الحسن احمد الشاذلي ... Vors.

3879.

Andere Gebete dieser Art von Essäd'ili sind:

- 1) We. 408, f. 22b. 236. Titel: حزب النصر اللهم انى اسالك بسطوة جبروت قهرك Anfang: اللهم
- 2) Lbg. 1043, 2, f. 62-68. Titel: حزب اللطف
- 3) We. 1731, 1, f. 76^b. 78^a zwei Gebete (حزب). Ausserdem f. 73 ff. ein solches Gebet von بن عمر المرسي ابو العباس عمر المرسي ابو العباس

3880. Lbg. 694.

140 Bl. 4 to , 5 Z. (27 × 17 $^{1}/_{2}$; 18 × 12 cm). — Zustand: in der oberen Hälfte stark wasserfleckig, überhaupt nicht

recht sauber. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: brauner Lederband. — Titel f. 3^a in schöner Verzierung, aber etwas beschädigt:

مجموع مبارك

Allein dies bezieht sich auf den ganzen Band, der ein Sammelband ist. Aus der Notiz auf derselben Seite (weisse Schrift auf Goldgrund) erhellt, dass dies Werk abgeschrieben ist für die Bibliothek des السلطان اللك الاشرف ابو النصر قايتباى Der genauere Inhalt ist f. 2b angegeben, mit rothbrauner Dinte geschrieben; als Zusammensteller und Verfasser des Ganzen nennt sich:

احمد العُطْبِيّ الشهير بالذَهَبِيّ شهاب الدين احمد بن محمد (nach f. 3b): حمد بن

Der Titel des 1. Stückes ist:

استغتاج المواهب في التوحيد بسورة الكهف المنتخب من حزب النور وحزب التحريم للامام الشاذلي

الحمد لله رب العالمين يغترف من : Anfang f. 3b . . . فيض فصل الله فقير عفو الله . . . الشهير بالذهبي . . . الما نقد وقفت على حزبي الاستاذ . . . الشاذلي الخ

Ein Gebet, unter Benutzung der beiden Gebete حزب التحريم und حزب التحريم des Esśād'ilı und unter Anlehnung an Sura 18, verfasst von obigem Ahmed ben mohammed elqotbī ed'd'ehebī. Er schickt Sura 1 vorauf; dann fährt er fort: الحمد للم الذي المحالة والرض وجعل الظلمات والنور وعلى اخوانة النبيين والرسلين وجعل الظلمات والنور وعلى اخوانة النبيين والرسلين والرسلين اخوانة النبيين والرسلين والرسلين الله عنهم اجمعين ورضى الله عنهم اجمعين

Schrift: gross, schön, vocalisirt; die Hauptsätze durch grosse goldverzierte Punkte abgetrennt; der Text in rothen und blauen Linien. Ueberschriften roth. — Abschrift im J. 893 Śa'bān (1488) von حمد بن على الغيومي.

Aus der Randnotiz f. 3° ist ersichtlich, dass Qājetbaj dies Werk als Legat der Lehranstalt in element geschenkt hat im J. 895/1490.

3881. We. 1616.

3) f. 58.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titelüberschrift f. 58°:

حزب الامام الهمام سيدي احمد البدوى

Verfasser ausführlicher:

احمد بن على بن ابراهيم بن محمد البدوى

لَوَوْ عَمَّا نَوَوْ فَعَمُوا وَصَمُوا عَمَا طَوَوْ :Anfang

Gebet des Ahmed ben 'alī elbedewī + 676/1276.

Schluss f. 58°: موتييت التي يوم تبعث من الله والحمد الله والعالمين'
افنيت وسلم تسليما كثيرا والحمد لله وب العالمين'
(S. auch Spr. 837, 2, f. 151°.)

We. 1189, 2, f. 54* dasselbe Gebet.

3882. Lbg. 410.

8vo, 9-11Z. (16×10¹/₉; 11×7^{om}). — Zustand: nicht ganz sauber; nicht ohne Wurmstiche. — Papier: gelb, glatt, stark. — Titel f. 59^a:

حزب الشيخ النووى

Anfang: الله اكبر الله اكبر الله اكبر اقول على الله اكبر الله اكبر الله اكبر الله اكبر الله اكبر الله الله وعلى اولادي المخ نفسى وعلى دينى وعلى مالي وعلى الالله Ein Gebet des Jahjā ben seref ennawawi † 676/1277.

لا طاقة لمخلوى مع قدرة الخالف... : "Schluss f.65 ولا عنى مع قدرة الخالف... الله على سيدنا المخ

Schrift: gross, weit, dick, vocallos. Stiehwörter roth. — Abschrift c. 1200/1785.

Dasselbe in Mo. 240, 6, f. 120-122 und Schöm. XI, 3b, Heft 17, f. 12-16a.

3883. Pet. 537.

161 Bl. 8°°, 17 Z. (21 × 15; 14¹/2 × 8°m). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken. — Papier: gelb, ziemlich glatt und stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel und Versasser fehlt. Von den 4 Titeln auf dem Vorblatt gehört hieher:

شرح حزب النووي للبكري

Verfasser: s. Anfang.

الحمد لله الذي سلك بالواردين : Anfang f. 1b. على ورد الاوراد الصراط النبوي ... وبعد فيقول العبد ... قد ورد مصطفى بن كمال الدين الصديقى ... قد ورد على الصديق الحسروية الخ

Veranlasst durch eine Aufforderung seines Freundes Hasan, hat Muctafa ben kemal eddin elbekri eççiddiqi + 1162/1749 einen ausführlichen gemischten Commentar zu dem Gebet. (حزب) des Ennawawi geschrieben. Er
schickt f. 2^a ein Vorwort (مقلمة) vorauf, über
das Leben und die Schriften desselben; dann
6^b über die Wirkung dieses Gebetes; f. 7^b giebt
er die Männer an, auf deren Mittheilung sein
Text beruht, besonders حمد العمالية (No. 3725); ihr Text geht
auf den des احمد العمقلاني zurück, der ihn
durch einige Mittelglieder vom Verfasser hat.

لمخلون عديم مع قدرة الخالق : Schluss f. 67° القديم ... وصلى الله على سيدنا محمد وعلى آله وصبه وسلم قال الشيخ الاوحد سيدي احمد النخلي . . . قال بعض العارفين . . . ومن قرأ حزب الامام النووي رحّه صباحا عشر مرات ومساء عشر مرات كان الله له مزيد الفتح في الاعمال والاقوال والاحوال الظاهرة والباطنة والله اعلم

Die Unterschrift, mit Angabe des Verfassers, ist nur ihrem Anfange nach vorhanden, es fehlt nach f. 67 ein Blatt.

Schrift: ziemlich klein, weit, gefällig, gleichmässig, vocallos. Grundtext roth. — Abschrift um 1190/1776.

3884. Lbg. 410.

Format etc. und Schrift wie bei 8). — Titel fehlt; nach der Vorrede:

فتح القدير بشرح حزب قطب نَوَى الشهير Verfasser fehlt; nach dem Vorwort:

احمد السجاعي

حمدا لمن جعل ذكره ملجاً ونجاة : Anfang f.79^b طلب طلب منى بعض الاخوان شرب حزب الامام . . . النووي الح

Commentar zu dem selben Gebet, von Ahmed essegähum 1190/1776. Voraus schickt er die Liste (Sanad) seiner Vorgänger, von denen er das Gebet hat.

بسم الله الرحمن الرحيم اي : Anfang f. 80° الله اكبر الله اكبر الله اكبر الله اكبر الله اكبر الله اكبر الله اكبر الله اكبر الله اكبر وقيل اكبر بمعنى كبير اللخ وصلى الله على سيدنا . . . وسلم : Schluss f. 96° الشيخ عبد اخرج البخاري والنسائى . . . ذكره الشيخ عبد السلام اللقائى في كتابه ترويح الفؤاد . . . ومن تبعهم باحسان الى يوم الحشر والرحام'

Vollendet im J. 1183 Rab. I (1769). Abschrift vom J. 1198/1784.

Ein anderer Commentar ist verfasst von راد المدابعي † 1170/1756

3885. Spr. 882.

Format etc. n. Schrift wie bei 1). — Titel u. Verfasser: حزب مبارك في التوحيد للشيخ ... يوسف ... الكوراني

Gebet des Jusuf ben 'abdallah ben 'omar elkaurani † c. مرحان الله واله المرابع ولا قوة المرابع ولا قوة المرابع والمرابع الله والله الله والله المبر ولا حول ولا قوة المرابع und am Ende noch eine Gebrauchsanweisung.

3886. Mo. 240.

Format etc. und Schrift wie bei 2). - Titelüberschrift (ebenso verziert wie bei 5):

حزب الغلاج اسيدي محمد بن سليمان الخرولي رحم

اعوف بالله من الشيطان الرجيم بسم الله Anfang: الرحمن الرحيم وقبل الحمد لله الذي لم ينخذ ولدا الرح

Gebet des Mohammed ben 'abd errahmän ben abu bekr ben soleimän *elģazūlī* elmagribī † ⁸⁶⁹/₁₄₆₄.

واجعلنا من اخيار اهلها واحشرنا : Schluss f.132* في زمرة قومها ثلاثا أمين أمين أمين أمين أبي العالمين We. 1234, f. 58° gleichfalls von ihm. Ein anderes Gebet desselben ibid. f. 52°.

Spr. 299, f.8 ist der Inhalt der الوطيفة الزروقية genannt المركات ووطيفة الفوز والنجاة angegeben; der Verfasser des Gebetes ist والمراسى وردوقة المراسى المراسى وردوقة المراسى وردوقة المراسى

3887. Do. 125.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Papier: gelblich, auch strohgelb u. blau. - Titelüberschrift:

الحزب المستى بالحصن الحصين [نورالدين ابوالحسن] على بن احمد :verfassor الانصاري [القرافي]

Anf.: الم نلك الكتاب لا ريب فيه هدى المتقين الخ Gebet des 'Ali ben ahmed elgarafi nūr eddīn abū 'lhasan, um 940/1588. Es beginnt mit Qorānversen (Sura 2, 1—4. 159. 181 (Schluss). 158 u. s. w., auch aus anderen Suren) und fährt dann f. 83° fort: ارحمنا الله الله ربنا لا نشرك به شيئا "Schluss f. 93°: الله الله والحمد لله الم ولم الناظرين وعلى جميع الانبياء والمرسلين . . . رب العزة عما يصفون وسلام على المرسلين والحمد لله رب العالمين عما يصفون وسلام على المرسلين والحمد لله رب العالمين

Am Rande stehen verschiedene Belobigungen des Gebetes, s. Bd I No. 40.

3888. Do. 125.

Format etc. u. Schrift wie bei 2). - Titel u. Verfasser:

حزب الفتح للسيد على ابي الوفا

يا مولاي يا واحد يا مولاي يا دايم :Anfang

Gebet des Abū 'lwefā 'alī. Es schliesst mit den Namen Gottes; zuerst: كو الله الذي تعليم الرحمن الرحم الملك القدوس الوارث الرشيد الصبور' والحمد لله وحده

HKh. III 4488.

3889. Pm. 553.

Format etc. und Schrift (aber viel grösser) wie bei 1). - Titel und Verfasser:

حرب التنزيد لسيدي ابي المواهب

اللهم اننا ننزهك عن الكيف والمقدار :Anfang ونقدس استواء ذاتك على العرش الخ

Gebet des Abū 'lmewāhib; die Hauptsätze beginnen mit اللهم Schluss: مع دوام الحصور ورفع برقع الستور يا وهاب يا وهاب يا وهاب

3890.

Andere Gebete dieser Art, ohne Angabe der Verfasser, sind:

1) Do. 125, 5, f. 120 ماء حزب البر (s. No. 3678).

2) Lbg. 694, 2, f. 16°—24°.

Format etc. u. Schrift wie bei 1. — Titelüberschrift:

انا ارسلناك بالحق بشيرا ونذيرا ولا Anfang: انا ارسلناك بالحق بشيرا ونذيرا ولا Schluss: حسال عن المحان الذي بيده ملكوت كل شيء واليه ترجعون فسجان الذي بيده ملكوت كل شيء واليه ترجعون Dies Gebet bezieht sich auf Sura 36.

3) Spr. 490, 11, f. 68b-69b. Format etc. u. Schrift wie bei 1. - Titelüberschrift:

اعتصام الحزب الشريف المشهور

الحمد لله الذي خلف السموات :Anfang الخمد لله الذي خلف السموات :Schluss والارض وجعل الظلمات والنور الخ يا جواد لا تبخل اقض حاجتي برحمتك :690 يا ارحم الراحمين وصلى الله على سيدنا الخ

3891.

Andere Gebete dieser Art sind:

- عبد القادر الكيلاني von حزب الرجاء والانتهاء (1 † 561/1166 +
- حزب الحفظ والصون وسر تسخير عالم الكون (2 von جرب الحفظ + همال السائلي عالم المائلي - حزب الحمد لد ايضا (8
- 4) حزب البر له ايضا, mit dem Commentar des
 حدد بن محمد بن عبد الرزاق مرتضى
 † 1206/1790.
- خمد بن علي بن عبد von حزب الاشراق (5)
 خمد بن علي بن عبد von حزب الاشراق (5)
 ألوحمن أبن عراق
- على بن سلطان von الحزب الاعظم والورد الانخم (6) على بن سلطان von الحزب الاعظم (1014/1606.
- 7) Commentar dazu von الاسكندراني المكي المكي
- Desgl. von ابراهيم الساقري, u. d. T. ابراهيم الساقري um 1184/1722.
- 9) Desgl. von عثمان العرباني الكليسي um 1156/1742.
- 10) Desgl. von الحاج حبد الندي um 1175/1761.
- احمد بن عبد von حزب الفتنج والنصر (11) القادر بن عمر الدوعني 1105/1642.
- عبد الرحمن العيدروسي von حزب الرغبة والرهبة (12 † 1192/1778
- und الغاكهي mit Commentar des حزب البكري (13 und Zusätzen von مرتضى أو 1205/1790, betitelt: ر" عقيلة الاتراب في سند الطريقة والاحزاب
- 14) حزب ابي العينيين mit Commentar von حزب ابي العينيين المكي حسن بن على بن على شمّة الفوق المكي المحرّة العينين . 1176/1762, u. d. T.
- 15) Auszug aus شرح الحزب الكبير للبناني von شرح الحزب الكبير للبناني على المدابغي + 1170/1756.
- von حزب الحفظ للامام جيى درب الحفظ للامام يحيى von von عنوب الحفظ اللامام يعدد الدين مستقيم زادة um 1160/1747.

13. Abwehrgebete (حرز ,جاب).

3892. We. 1812.

Format etc. u. Schrift wie bei 9). - Titelüberschrift:

هذا حجاب الامام الشافعي

اللهم بنور تعليف عرشك من اعدائي :Anfang استترت وبسطوة للبروت من عزك ممن يكيدني احرجبت الخ

Gebet des Essafi'i † 204/819, das derselbe "vom Propheten" gelernt hat. Es half ihm, als der Half ihn tödten wollte, der Art, dass dieser ihn sogar hochachtungsvoll behandelte.

اكفنى شرّ هولاء وكيدهم بالف: «Schluss f. 120 وكيدهم بالف العلى العظيم وصلى الله ... وسلم الف لاحول ولا قواه الا بالله العلى العظيم وصلى الله ... وسلم ... F. 122. 128: Persisch.

3893. Pm. 502.
6) f. 35¹-37².

Format etc. und Schrift wie bei 2). — Titel am Rande: عوذة يوم الجمعة

Verfasser nach dem Vorworte:

ابو جعفر محمد بن على

اخبرنا جماعة عن ابي المفصل :Anfang قال حدثنا النخ . . . بسم الله الرحمن الرحيم٬ ولا حول ولا قوة الا بالله العلى العظيم٬ اللهم رب الملايكة والروح والنبييين والمرسلين النخ

Ein Behütungsgebet des Abū ģa'far mo-hammed ben 'alī für seinen Sohn Abū 'lhasan in der Wiege. — Schluss f. 37a: ومن شر ما سكن في الليل والنهار ومن شر كل سوء المين يا رب العالمين وصلى الله على خمد الخ

3894. Spr. 490.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

Eine Menge von meistens kleineren Gebeten und auch von Mitteln gegen allerlei Krankheiten (durch Sprüche und Formeln), von frommen Betrachtungen u. s. w. Darunter: آب القوباء وهو حجاب عظيم البركة ' 156 . 156 محيسر ميسر ميسر ميسر ميسر حيسو ميلام شمليح سيلوط ابرا اين اين لهين ميلام شمليح ملطط بسم الله الرحمن الرحيم اذا الشمس كورت الى قولة فلا اقسم بالخنس الح Gebet gegen Räude.

في فضل آية الكرسى 5.158. (2 Verf.: شهاب الدين ابو العباس أحمد البوني : Anfang: الحمد للد الهادي الى الصواب ... القيوم الي قوله تعالى الله لا اله الا هو الحق القيوم الي قوله العظيم فاولها وآخرها واتفقوا اهل العلم الخ

Der Thronvers (Sura 2, 256) als Mittel gegen allerlei benutzt. Der Verf. Ahmed elbuni † 622/1225 (No. 3301).

- f. 159 ff. Anweisungen zu Gebeten auf jeden Wochentag, dem Propheten selbst zugeschrieben.
- هذه مناجات انعارف: Ueberschrift هذه مناجات انعارف الحمد البن عطاء الكامل احمد بن محمد البن عطاء الهي انا الفقير الى الله في غنائي Anfang:

دعاء فن البصاير نسيدنا ... عيد القادر . £164 (5) الجيلاني

الحد الد رب العالمين حمدا يفوق ويفصل: Anf

- دعاء القدح دعاء القدح بسم الله باسمه المبتدأ رب الآخرة والاولي :.Anf
- دعاء الجوشن ، اللهم اني اسالك باسمك يا الله يا رب العالمين : Anf.
- 8) f. 1666-1724. Kurze Gebete mit 10 Namen Gottes, als Mittel für oder gegen etwas, alle mit der Ueberschrift: عشرة الساء (nebst Zusatz des Zweckes). Das 1.: عشرة الساء لدنع البلاء

Min. 187, 38, f. 495a (Folio).

Kurze Gebete, zur Abwehr und zur Hülfe-Erflehung: zum Theil Moliammed selbst beigelegt. — Anfang: عبد الله بن عباس ان عبد الله بن عبور الحسن والحسين عم يقول اعيدكما النبي عم كان يعود الحسن والحسين عم يقول اعيدكما بكلمات الله التامة من كل شرّ شيطان الخ

3895. Spr. 1933. 1) f. 1-6.

191 Bl. 8vo, c. 18-20 Z. (16¹/₄ × 11¹/₄; 15 × 10^{cm}). Zustand: nicht ganz sauber; f. 7 schadhaft. — Papier: gelblich, stark, ziemlich glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel f. 1^a:

حرز الاقسام

Verfasser feblt; nach Lbg. 1043, 1:

محرز بن خلف

Anfano

بدأت ببسم الله في اول السطر فاسمارًه حصى منيع من الصر

Ein Gedicht (in c. 220 Versen, Tawil) zur Abwehr von allerlei Ungemach mittelst der Namen Gottes. — Schluss:

وصلّ وسلّم دايما كل ساعة على آله مع عجبه السادة الغرّ

Hinzugefügt ist f. 86 noch ein kleines Gebet.

Schrift: zieml. gross, rundlich, aber unschön, vocallos, bis dicht an den Rand geschrieben. — Abschrift c. ¹²¹⁵/1800. HKh. III 4466.

We. 1748, 6, f. 45^b—47 dasselbe Gedicht. 8ro, 21 Z. $(20 \times 14^{1/3}; 16 \times 9^{cm})$.

Nur etwa 90 Verse vorhanden.

Lbg. 1043, 1, f. 1 ff. dasselbe; s. die folgende Nummer.

3896. Lbg. 1043.

97 Bl. 8°c, 11 Z. $(15 \times 10; 8^3/4 \times 5^1/2^{cm})$. — Zustand: ziemlich fleckig. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: brauner Lederband.

Sammelband mit verschiedenen Gebeten.

- 1) Titel und Verfasser f. 1b: حرز الاقسام (s. die vorige Nummer). Hier zuerst einige Bemerkungen über den Nutzen dieses Gebetes; dann der Text (hier nur 139 Verse).
- 2) f. 62-68. حزب اللطف لابي لحسن الشاذلي . Anf.: اللهم اجعل انصل الصلوات واتما البركات الج Daran schliesst sich die Erzählung einer Prophezeiung Mohammeds bei seiner letzten Wallfahrt, f. 686-71.

- 3) f. 71^b—80^b.

 Zuerst der Anlass; Anfang f. 74^b:

 اللهم الى وجهت وجهي اليك اللهم الى فوضت امري اليك

 Dann eine Geschichte, wie Mohammed im
 Leibe seiner Mutter redet, f. 80^b. 81. 8—10^c.
- 4) f. 10-15. Titel: حزب الجر (s. No. 3868).
- 5) f. 154—176. Titel u. Verf.: حرز الناقط للحسن بن علي بن ابي طالب Der Anlass dazu erzählt; dann die Worte selbst:

لا اله الا الله ايمانا واسلاما والله اكبر اكبارا الج

6) f. 176-37. Erst der Anlass, dann (f. 246) der Text:
بسم الله الرحبن الرحيم صلى الله على سيدنا . . . اللهم انى استلك بالعرش وعظمته والكرستي الح

Daran schliessen sich 2 Anweisungen.

Daran schliessen sich 2 Anweisungen, seine Geschäfte glücklich zu besorgen.

دعاء لخص لخصين . 83-83 . 39 حماء لخص لخصين وهو لسيدنا محمد صعم والذرع المنين وهو لسيدنا محمد صعم Zuerst von dessen Nutzen; dann der Text. Anfang: اللهم انى استلك حق العرش وكرامتذ

Dann f.83b. 84° ein Mittel geg. schwere Geburt.

عرز عظيم وتجاب مبارك عميم عظيم 1.84-94. وتجاب مبارك عميم عظيم 1.84-94. والشان رفيع القدار لامير المومنين مولانا يعقوب المنصور كuerst der Anlass und die Wirkungen. Der Anfang f. 876 بسم الله الرحى الرحيم صلى الله على الله على الله على الله الرحى الرحيم على الله على الله على الله الرحى الرحيم على الله على الله الرحى الموان الله الرحى الموان الله الرحى الموان الله الموان الله الموان الله الموان الله الموان الله الموان الله الموان الله الموان الله الموان الله الموان الله الموان الله الموان

gleichmässig, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift c. 1100/1686. — Die Blätter folgen so 1. 48. 6. 2-5. 7. 49-81. 10-47. 82-97.

F. 95—97 allerlei abergläubische Mittel, in später schlechter Schrift.

حرز النصر النصر Mo. 363, f. 84^b—89^b. الانصاري دجانة الانصاري مرز ابي دجانة الانصاري الارض Anf.: الحمد لله الذي خلف السموات والارض We. 1141, f. 4^a.

14. Gespräche mit Gott (مناجات).

3897. We. 1826.

Format etc. und Schrift wie bei 2). - Titel f. 81°: مناجات موسى عَمَ

الحمد للع رب العالمين : Anfang f. 81^b عن الاحبار عن والعاقبة للمتقين . . . روي عن كعب الاحبار عن ابن عباس . . . موسى بن عمران عم كان راعيا لغنم شعيب عم وكان بارض مدين الح

Unterredungen Gottes mit Mose auf dem Sinai und Unterweisung dieses über die Thora und in den religiösen Satzungen und über die Prophetenstellung Mohammeds, nebst Fragen (f. 87°), die Mose in dieser Beziehung an Gott richtet und der Auskunft darüber; auch Fragen über Gottes Grösse (94°), sein geheimes Wissen (96°), den Anfang seiner Gottheit (97°), seine Wunder (100°). — Schluss f. 106°: قال موسى يا ربّ فيا الصالح قال الذي يصلح في دينه كل يوم والحمد لله رب العالمين تمن المناجات ولله الحمد اللح

3898. Min. 187.

64) f. 600. 601a: Persisch (نصيحت نامة).

65) f. 601b-605a.

Format (c. 25 Z.) etc. und Schrift (vocalisirt, ziemlich gross) wie bei 63).

Dasselbe Werk, aber mit erheblichen Abweichungen. Titel ebenso (mit dem Zusatz عن كعب الاحبار).

قال لما بلغ موسى بن عمران عمّ اربعين : Anfang سنة اوحي الله اليه الروح الامين جبرئيل عمّ فقال له' يا موسى بن عمران ان العلي الاعلى يقرئك السلام ويقول لك طَهْر قلبك بن حب المال وثيابك بن الوسيخ المخ

قال لا تحمل الحقد : Schluss f. 605° oben على احد فانى لا اسقى من حوضي من جعمل الحقدة ولا اظلم تحت عرشى٬ تمت المناجاة

We. 1802, 2, f. 109^b—112^b. Dasselbe Werk mit mehrfachen Abweichungen. Der An-HANDSOHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

fang im Ganzen ebenso (nach den etwas veränderten Eingangsworten): يا موسى طهر قلبك الح

In Folge der Unterredung ruft Mose sein Volk zur Verehrung des wahren Gottes: ودعا الله الي الايمان . . . فتبعود وعبدوا الله عز وجل حف عبادة الي ان ماتوا

3899.

Dasselbe Werk in:

1) We. 1802, 4, f. 114"-121". Der Titel ist hier: مناجات, in der Unterschrift aber مناجات.

قال موسى يا ربّ اي عبادك :Anfang

Diese Fragen haben hier auch Ueberschriften: 114° من الله und الله 114°, 115° أخراء من الله 117°, عن عظمة الله 117°, من القربة من الله 118°, مسائل التورية 119°, وصيد الله لعبده موسى 119° قال لقيمنى يوم القيامة مجذوماً . Schluss:

- 2) We. 1782, 3, f. 23—26. Titel, Anfang und Schluss fehlt. Die ersten Worte hier: منى قال يا ربّ فايّ عبادك اطلم und die letzten: خلقت العقل الف جزء نجعلت منها عشرين جزءا
- 3) Spr. 1219, f. 116b. Ein kurzes Gebet (مناجاة) Mose's.

3900. Spr. 490.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Titelüberschrift: هذه المنظومة مناجات الامام على بن ابي طالب ق

Eine Gebetgagtde in 28 Versen (Tawil). Anfang: لك الحمد يا ذا الجود والمجدد والعلا تباركت تعطى من تشاء وتمنع

Es folgt ein Gebet in Prosa f. 148^b, an-fangend: اللهم اني اسالك يا من لا تراه العبوس Vorauf geht die Notiz, dass ein in Griechischer Gefangenschaft Befindlicher dasselbe einem Vogel abgelernt habe u. dass es von wunderbarer Kraft sei. Dasselbe Gedicht steht in: 1) Spr. 1229, f. 46^a. 2) We. 1093, f. 1^a. 3) Pet. 93, 5^b, f. 65^b. 4) Pet. 175, f. 65^a. 5) Pet. 273, f. 34^b.

Ebenfalls dem 'Alt beigelegt ist ein Gebet-Gedicht, auch المناجة betitelt, in Tahmis-Form, welches beginnt: يا سامع الدعاء يا رافع السماء in Spr. 1104, 1 und Pet. 192, 1.

Erwähnt sei hier noch eine ab des Ab ü hanife † 150/767 in 8 Versen, in Pm. 105, 20.

3901. Pm. 158.

Format etc. und Schrift im Ganzen wie bei 1). - Titel:

مناجات الشيخ عبد القادر الكيلاني

Anfang: اللهم انت ونقتنى وعلى بابك اوقفتنى وعلى بابك اوقفتنى وعلى بابك اوقفتنى وعلى بابك اوقفتنى (No. 2836). Schluss: لا ريب فيها وان القبور والحمد لله الخ

Ein anderes Gebet (مناجاة) desselben in Pm. 105, 20.

3902. Pet. 683.

263 Bl. 8vo, 15 Z. (20¹/₄ × 11; 15 × 5^{cm}). — Zustand: unsauber. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappbd mit Corduanrücken. — Titel f. 1^b:

هذه الرسالة [ا]لغوثية لسيدي واستاني وملاني ... الشيخ عبد القادر الجيلاني قدس الله سرة الح

الحمد لله كاشف الغمة والصلوة : Anfang f. 1 أما بعد فان الله جعل قلوب العارفين معادن اسراره

Eine Unterredung Gottes mit dem الأعطر über das Verhältniss der Welt und der Dinge und des Menschen zu Gott und über die Pflichten des religiösen und sittlichen Verhaltens.

Unter الغرث الاعظم ist nach f. 12^b 'Abd el qā dir elkīlānī zu verstehen. So wird aber auch Ibn el'arabī beigenannt nnd es scheint, dass dieser der Verfasser des Werkchens sei.

Dafür spricht der Inhalt und die Angabe in der Titelüberschrift Pm. 84, 2, S. 52; ferner auch HKh. III 6246. Allerdings legt dieser auch dem Elkiläni eine gleichbetitelte Schrift bei.

المحروم عن المعراج هو المحروم : "Schluss f. 9 عن الصلوة عن الصلوة عندي، وفي نسخة المحروم عن الصلوة هو المحروم عن المعراج عندي، تمن

Schrift: ziemlich gross, gleichmässig, gut, vocallos. — Abschrift c. 1150/1751.

3903.

Dasselbe Werkchen enthalten in:

1) We. 1860, 9, f. 39b-41a.

: Titel u. Verf. fehlt. Der Anfang weicht ab المخمد لله ولي النعمة والصلاة . . . أما بعد قال الغوث الاعظم المستوحش من غير الله المستانس بالله قال ربي يا غوث الاعظم قلت لبيك يا رب قال كل طور بين الناسوت والملكوت فهو شريعة وكل طور بين الملكوت والجبروت فهو طريقة النخ

Am Rande steht über den Inhalt dieser Abhandlung dies: هي الرسالة الغوثية هي المرابعة أما بعث فهذه الرسالة الغوث نفسه بنفسه لانه ثابت تحت امر ربه
فيما اينمن عليه موجها لحصرة ثاته بقلب طاهر
من كل نقش ملموم ومحمود وعلم وعمل وشوى
الي [الحق] وطلب معين واف بعهده مراتب لما يصدر
من حصرته لحقه وما يتعين له فيد ليكون حبه

Der Schluss wie bei Pet. 683, 1.

Abschrift aus der des الشيخ الياس im J.1188 Rab. I (1721). — Collationirt. — Am Rande längere Bemerkungen. 5. " الأدرية الشافية F. 41° einige Notizen aus

2) Pm. 84, 2, S. 52-64.

8vo, 11-12 Z. $(19^1/9 \times 14; 12^1/9 \times 7^1/2-8^{cm})$. — Zustand: S. 61 (bis 64) sehr beschmutzt. — Papier: gelb, glatt, stark. — Titelüberschrift:

رسالة الغوثية للشيخ الاكبر الشيخ محمد بن العربي

Anfang (von ما بعد قال an) u. Schluss wie bei We. 1860, 9. Die einzelnen Hauptsätze fangen alle mit يا غرث an.

Schrift: blass, gross, weit, gefällig, etwas flüchtig, vocallos. Das Stichwort يا غوث roth. — Abschrift von لسيد كمد بي السيد اسمعيل um 1100/1688.

3) Pm. 315, 2, f. 8^b—13^a.
Format (c. 14—18 Z.) etc. u, Schrift wie bei 1.

Titel fehlt, steht aber auf dem ungezählten Vorblatt (Inhaltsverzeichniss) von ganz neuer Hand. Verfasser fehlt. Anfang zuerst wie bei Pet. 683, 1, dann von الما بعد an wie bei We. 1860, 9, und der Schluss wie bei Pet. 683, 1.

3904. We. 1799.

Format etc. u. Schrift wie bei 4). — Titelüberschrift:
مناجاته قدس سرّه رنفعنا به

Verfasser fehlt; nach Spr. 490, 27, f. 162b ist es احمد بن عطاء الله الاسكندري

الهي انا الفقير في غنائي فكيف : Anfang الهي انا الفقير في غنائي الخياد المخاصر والحمد للم المخاصر والحمد للم المخ Gebetsunterhaltung mit Gott, von Ibn 'atā allāh † 709/1809.

Spr. 490, 27, f. 162b ff. dasselbe Gebet.

3905. We. 1811.

8°°, 28 Z. (19²/3 × 18²/3; 15 × 8¹/2°m). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, grob, ziemlich dünn, etwas glatt. — Titel und Verfasser f. 77°a:

مناغاة القديم ومناجاة لحكيم لعبد الغني بن اسماعيل النابلسي

الفصل الاول قال لي ربّي انت : Anfang f. 77º تصليح لي فقلت كيف اصلي لك وانا فان فقال ولا يصليح لي الا الفاني الح

Unterredungen mit Gott, in 16 Abschnitten, von Abd elganī b. ismā'īl ennābulusī † 1148/1780. 80° الفصل الخامس كنت اصلي فانفصلت عنى وخرجت منى فقال لى ربى

الفصل السادس عشر قال لي ربي يا صور الصور "84 هذه حالة لك مطلقة محصورة

فاعتبروا يا اولي الالباب : Schluss f. 84^b وانفتح الباب وسقط القشر من اللباب وقد تم هذا الخطاب يعون الملك الوهاب Schrift: ziemlich gross, breit, deutlich, vocallos. Ueberschriften zuerst roth, hernach schwarz und bervorstechend gross. — Abschrift c. ¹⁹⁰⁰/₁₇₈₅.

Dasselbe Werkchen in We. 1631, 11, f. 194—198. Titel ebenso, aber umgestellt: مناجات الحكيم ومناغات القديم. Verfasser fehlt. Die Abhandlung hat hier 18 Abschnitte, die 2 letzten f.1986 am Rande, Schluss: صبحنا صباح من رضيت عليه وسمعت رجلا آخر يقول سالناك الدعاء Abschrift im J. 1158 Moharram (1745).

Ein Stück des Werkchens in We. 1266, f. 61^b—63^a.

3906. We. 1266.

88 Bl. 8vo (20×13¹/₅^{cm}).—Zustand: nicht ganz sauber; einige Blätter (9. 61—69) lose. — Papier: gelblich, glatt, zieml.dünn. — Einbd: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe.

Ein Collectaneenheft, ohne besonderen Titel, enthaltend theils Türkische (und einige Persische), theils Arabische Stücke, von grösserem oder geringerem Umfange.

Das Arabische findet sich besonders von f. 61° an, meistens in Prosa. Das Bemerkenswertheste darunter ist:

- a) f. 61^a ein kleiner Brief des القيراطي † ⁷⁸¹/₁₈₇₉ an القيام und von القاصى تاج الدين اللجي und von أبن قلاقس † ⁵⁶⁷/₁₁₇₁ an einen ungenannten Freund.
- b) f. 61^b—63^a. 68^b. Die 9 ersten Abschnitte des Werkes We. 1631, 11, mit demselben (umgestellten) Titel.
- c) f. 63b und 64a. Ein Bestallungsschreiben, منشور بالولاية لرجل مكان ابيم , entlehnt dem منشور بالولاية لرجل مكان ابيم (dessen Titel: تاريخ الصفدي und f. 64a—65b ein Bestallungsschreiben für den خنوان النصر في ابناء العصر والماء ألمين أحمد بن جنكي entlehnt dem منوان النصر في ابناء العصر والعالم والتاتار desselben ومنشور) desselben ومنشور) des والتاتار des Schonung von Leib und Gut der Einwohner der Stadt Damask (und Syriens überhaupt) den Soldaten einschärfend. F. 66b u. 67a andere Auszüge aus dem

53*

- d) f. 68^a. 67^b. Aufzählung von 25 Arten der Metaphern, nebst Beispielen.
- e) f.71^b. 72^a—78^b. Schreiben des المندي النيني النيني († 1172/₁₇₅₈) an المقب باشا , als dieser Präfect von Haleb war. Anfang: المقد يد الابتهال

Ausserdem mehrere Anfänge von Schreiben, wie es scheint, von demselben.

- f) f. 74°. Beglückwünschungsschreiben, die Pilgerfahrt betreffend, von حامد انندي, nebst Antwort.
- g) f. 74°. 75°. Ein Erlass, Straflosigkeit zusichernd, von Seiten der Beherrscher von مصر sichernd, von Seiten der Beherrscher von منشور يتعلق بالعفوصدار من قبل ملوك مصر المحروسة)
- h) f. 756 814. Das 5. Kapitel aus einem anthologischen Werke (נַ װְעָרָע פּוֹבְאַא) und das 6. Kapitel, נו ווי , in 4 Abschnitten.
- i) f. 81^b. 82^a ein Glückwunschschreiben an den Serif Mekka's von اسعد باشا.
- (s. f. 71°) المنيني (s. f. 71°) an den راغب باشا Anfang اللهم مالك الملك ومدير الفلك ومدير الفلك
- 1) f. 84^b-86^b. Entlehnungen des Elmotenebbi von Aristoteles.

المناقل بين المتنبي ولخكيم ارسطو

قال الحكيم اذا كانت الشهوة فوق القدرة الم Anf.: قال المتنبي واذا كانت النفوس كبارا الم

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, deutlich, vocallos. Die Zeilen laufen in der Regel queer über die Seiten, doch auch grade oder in verschiedenen Richtungen. Abschrift c. 1200/1785.

3907. We. 1758.

Sro (Text: 7×11cm). — Schrift wie bei 13). — Titel: من مناجات الفقير القاصي السيد حسن رضائي الله الا انت سجانك انت كنت Anfang: لا اله الا انت سجانك انت كنت المخ من الساترين والغافرين المخ Ein Gebet des Ĥasan erriḍāī.

3908.

1) Pm. 553, 5, f. 38b und 39b.

Ein Gebet des cufischen Schulers f. 38, betitelt مناجاة المربد في خلوات التغريب u. ein anderes f.39, findet sich in der فحمد بن احمد الشاذلي الوفائي ابو المواهب des

2) Lbg. 694, 3, f. 24b-31.

Format etc. u. Schrift wie bei 1. - Titelüberschrift: حزب المناجات المذاكرين المتوجهين الي الله تعالى

Anfang: الهي ما ارا لذنوبي سواك غافرا Ein cufisches Gebet; zwischen den Zeilen öfters kurze Persische Glossen. — Schluss: فانجز لنا ما وعدتنا يا ذاكر الذاكرين يا ارحم الراحمين

3909. Lbg. 103. 2) f. 51-93.

 4^{10} , 16-17 Z. $(24^{1}/_{4} \times 18^{1}/_{4}; 18 \times 11^{3}/_{4}-12^{\circ m})$. — Zustand: unsauber, zum Theil ausgebessert. — Papier: bräunlich, dick, glatt. — Titel und Verfasser schlt.

Anfang fehlt. Die Blätter folgen so: 69—76. 62—64. 51—56. 65. 66. Verschiedene Gebete, mit Versen untermischt, dabei auch f. 69 ff. Besprechungen (Zaubersprüche قريبة المناجلة الربعة احاديث المناجلة الربعة احاديث الف حديث الخرق المناجلة المناجلة الربعين الف حديث المناجلة المنابلة المناجلة
مناجاة زين العابدين على بن الحسين 13° مناجاة النبى داود استخارة عن امير المؤمنيني على رَهَ 15°

Dann folgt f. 62b ff.:

كفاية المتعبد وتحفة المتزهد لوكى الدين عبد القوي المنذري 656/1258 +

Anfang: الحمد لله الموفق لصالح الاعمال S. Lbg. 160, 2. Es bricht hier ab im 4. Kap., in dem Abschnitt: ما يستبح به في الايام وفصل النسبيج Die Blätter 67. 68 (nicht unmittelbar zusammengehörig) und 57 + 58 gehören nicht
hicher. Sie enthalten auch Gebete, mögen aber
eher zu der Gebetsammlung gehören f. 77 — 93,
deren Anfang fehlt. Die Hauptsätze fangen
hier mit على an.

Schrift: Jemenisch, ziemlich klein, gut, vocalisirt, diakritische Punkte fehlen öfters. Ueberschriften und Stichwörter hervorstechend gross, oder roth. — Abschrift von من على بن الفصل بن احمد بن على بن الفصل مع المعاددة المعا

F. 94. 95 von den 23 Thora-Sprüchen der Juden und abergläubischen Mitteln; f. 96. 97 Bruchstück, die Geheimlehre betreffend und Anweisung zum Ramal.

3910.

Allerlei hieher gehörige Gebete sind noch:

- 1) Pet. 547, f. 82* 83*. نداء أدم الله ان آدم عمّ لما تعرّف اليه Anfang: قال ابن عظاء الله ان آدم عمّ لما تعرّف اليه
- مناجات قرآن . " Do. 125, 5, f. 238 271 . مناجات قرآن مناجعل الأرض . Anfang
- 3) Mo. 211, f. 62b—64a. تعاء مناجات الهي حرمة سرّ محمد
- 4) We. 1635, 2^r, f. 48^b—53^b. Eine Unterredung Gottes mit einem Machthaber (مناجعة ظِنار).

Ueber Bedeutung von bindelt Spr. 1104, 1. — Gebete dieser Art: Spr. 761, 20; 1235, 7b. 9; 588, 174 (in Versen). Pm. 105, 255 (gleichf.). Als besonderes Mittel Lbg. 357, 155b.

15. Gebete an und für den Propheten.

3911.

Mo. 240, 7, f. 123-124*.

Format etc. u. Schrift wie bei 2. - Titelüberschrift: ملاة مولاي عبد السلام أبي مشيش رحّه

Text des Gebetes für Mohammed: s. bei Spr. 837, 2. Anfang und Schluss wie dort. Pm. 398, 2, f. 116^b—117^a dasselbe.

3912. Spr. 837.

8vo, 25 Z. $(20^1/_2 \times 14^1/_2; 16^1/_2 - 17 \times 9^1/_2^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich, glatt, ziemlich dick. — Einband: lose im Deckel. — Titel f. 142^a :

منا شرح صلاة أبي مشبش Verfasser fehlt: s. unten.

الحدد لله رب العالمين الذي جعل : Anfang f.142b الصلاة على نبينا . . . من اعظم المرتب وافصل القرب الح

Der Verf. des Gebetes heisst vollständiger f. 1426 unten: عبد السلام ابن مشيش الحسيني und f. 143° Mitte: أبو محمد عبد السلام ابن مشيش وتخفيفها] الحسيني [ويقال بشيش بنشديد الشين وتخفيفها]

Da der Çūfi 'Alī ben 'abdallāh eśśad'ilī † 656/1258 ein Schüler des Verfassers dieses Gebetes, des 'Abd essalām ibn mašīš (oder maššīš, auch bašīš oder baššīš) elĥoseinī abū moĥammed, war, muss dieser um 620/1223 gelebt haben. Der Verfasser des Commentars heisst, nach Lbg. 808, 18, f. 132b, Moĥammed ben 'alī elĥarrūbī eṭṭarābulusī; er hat denselben gemacht auf Wunsch eines Enkels [مقيد] des Verfassers des Gebetes, nāmlich des ابو حفص عمر بن عيسي بن عبد الوهاب الحسيني

اللهم صل على من : (Anfang des Gebets (f.143) . منه انشقت الاسرار : Der Commentar dazu beginnt . منه الخذف توجه للمطلوب وطلب لحصول المرغوب فالتوشل بالاسم الاعظم الذي اذا دعي به اجاب الح

ربنا اتنا : Schluss des Gebetes f. 1506 اتنا رشدا من لدنك رحمة وهيء لنا من امرنا رشدا

عدد : "Schluss des Commentars f. 151 عدد : "Schluss des Commentars f. 151 ما ذكره الغافلون وعلى آله وتحبد وسلم والحمد للد ربّ العالمين تمت الرسالة"

Schrift: zieml. gross, rundlich, deutlich, vocallos. Der Grundtext roth. — Abschrift c. 1800 von

Hinzugefügt ist auf derselben Seite, von derselben Hand, ein kurzes Gebet des احمد البدري (vgl. We. 1616, 3) nebst Gebrauchsanweisung. Lbg. 808, 18, f. 132-143.

 8vo , 17 Z. (20 \times 15; 14 \times 10 cm). — Zustand: ziemlich gut; nicht frei von Wurmstich. — Papier: gelblich, ziemlich dünn, wenig glatt.

Derselbe Commentar. Titel fehlt. Verfasser desselben im Anfang. Anfang ebenso. Schluss f. 1436 (nach dem Schluss des Grundtextes): ورغبة والله سجانه ... ولا حول ولا قوة دعاء ورغبة الله على سيدنا تحدد ... وسلم تسليما

Schrift: magrebitisch, ziemlich gross, kräftig, fast vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth, auch farbig. Abschrift c. 1150/1737.

3913. We. 1616.

 8vo , 15Z. (16 $^{t}/_{4} \times 11$; $11^{t}/_{2} \times 8^{om}$). — Zustand: nicht recht sauber. — Papier: gelblich, glatt, ziemlich stark.

Commentar zu demselben Werk. Titelüberschrift: شبح صلوات ابن مشيش Verfasser fehlt: s. Anfang.

الحمد لله الذي جعل الصلاة : Anfang f. 59*: العظيم بابا والتسليم على حبيبه السيد الحبيب العظيم بابا موصلا الي دخول دار النعيم . . . وبعد فيقول . . . مصطفى بن كمال الدين بن على الصديقى . . . ايقظنى الحق سجانه وتعالي سحر ليلة الثلاثاء . . . فوق شرح صلوات الكامل المقدام السيد عبد السلام في يدى الح

Muçtafā ben kemāl eddīn ben alī elbekrī † 1162/1749 hat im J. 1180/1718 den grossen Commentar: الروضات العرشية في كلام على الصلوات المشيشة وي كلام على الصلوات المشيشة وي عدي demselben Gebet verfasst, und schon früher einen mittelgrossen, den er betitelt hatte: كروم عريش التهاني في الكلام على صلوات ابن مشيش الداني Einen später verfassten kürzeren nannte er: فيص القدوس السلام علي سيدي عبد السلام علي سيدي عبد السلام علي سيدي عبد السلام علي سيدي عبد السلام الماني الله والماني الماني الماني الماني الماني الماني عبد السلام على سيدي عبد السلام علي سيدي عبد السلام علي سيدي عبد السلام الماني الماني الماني الماني الماني الماني الماني الماني معاني معاني معاني معاني مشيش عن معاني مشيش

 لنا من امرنا رشدا فان : Schluss f. 68*: عيرك لا يقدر على للك بل انت القادر . . . ما حادٍ حدا وعلى اتباعة واحزابه ما صباح فلاح بدا والحمد لله رب العالمين ختما وابتدا انتهي

Schrift: ziemlich klein, vocallos, deutlich; allmälig etwas grösser. Grundtext schwarz überstrichen. — Abschrift c. ¹²⁰⁰/₁₇₈₅.

F. 68° — 70° ein von Mohammed dem eingegebenes lubel السلطان العادل محبود الغيرنوي eingegebenes Gebet: اللهم صل وسلم وبارك على سيدنا ومولانا F. 71° ein Gebet: اللهم صل افصل صلاتك المنزلة المقدسة الح — F. 71° u. 72° über die Belohnung im Jenseits für Gebetsformeln, die dem Namen Mohammeds angehängt werden.

Pm. 23, 3, S. 40-52. 8°°, 19 Z. (Text: $15 \times 8^{1/2^{\circ m}}$).

Dasselbe Werk, mit dem Specialtitel (اللبحات الخ).

Schrift: ziemlich klein, deutlich, vocalisirt. Grundtext roth, meistens mit Vocalen. — Abschrift im J. 1953/1837 von درویش احداد القادری البندنیجی.

3914. We. 1837.

117 Bl. 8°°, c. 23 Z. (20¹/2×14¹/2; 15¹/2—16×11¹/2^{cm}). Zustand: unsanber u. wasserfleckig, besonders unten am Rücken. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken u. Klappe. — Titel u. Verfasser fehlt: s. nachher.

Von seinem Zweck sagt der Verf. f. 2° Mitte: وإذا اذكر لك في هذا الكتاب أن شاء الله من استغاث بالنبي صغم في المهامه والقفار والبراري والبحار ومن شكى اليه العطش والجوع ومن كان في اسر العدة الجبار وملجأ الارامل واليتامي اليه الخ

Der Verf. will also die Wirksamkeit der Anrufung des Propheten in den verschiedenen Nöthen des Lebens durch Beispiele erweisen. Er betitelt sein Buch f. 2° unten: مصباح الظلام في النام في البقظة والمنام في البقظة والمنام

Der Verf. spricht von Erlebnissen, die im J. 689/1241 (f. 2°) und 658/1256 (f. 10°) vorgefallen sind und eitirt den im J. 654/1256 gestorbenen البن ابي الاصبع. Er kann also nicht der bei HKh. als Verf. eines so betitelten Werkes angegebene الم المراكب sein, der im J. 684/1286 starb; sondern der dort ebenfalls genannte الهنتاذي الفاسي المالكي ابو عبد الله شمس الدابن

Der Verf. dieses Werkes, welches auch in No. 2569 (Spr. 127^b, f. 1^b ff.) benutzt worden, ist also Mohammed ben musä ben enno'man elhintäti elmarraqusi † 688/1284.

Nach allgemeinen Bemerkungen über die Stellung Mohammeds als (الشفيع) Mittler zwischen Menschen und Gott folgen die Abschnitte, in die das Werk getheilt ist.

ما جاء في استغاثة آنم ابي البشر بالنبي صعّم ش. المخصوص بالبشر والبَسَر

ما جاء في شفاعته صعّم العامّة يوم القيمة b. s. w.

ما جاء فيمن استغاث به من الجوع من سراياه 100 وغيرهم من الجموع

Schrift: ziemlich klein, gefällig, etwas vergilbt, vocallos, oft auch ohne diakritische Punkte. Ueberschriften grösser. — Abschrift c. 700/1300.

HKh. V 12171 (a. 10490, bloss خاتين الح).

F. 1^b queer über die Seite, eine استغاثة

(in Prosa).

3915. Lbg. 422.

202 Bl. 8vo, 17 Z. (20¹/₂ × 15; 18¹/₃ × 9^{cm}). — Zustand: ziemlich gut. Der Seitenrand von f. 62 u. 72 abgeschnitten. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: brauner Lederbd mit Klappe u. Futteral. — Titel u. Verf. f.1^a:

ك" جلاء الافهام في فضل الصلاة على خبر الانام لشمس الدين ابي عبد الله محمد بن ابي بكر بن أيوب الزرعي

(Der Titel ebenso in der Vorrede.)

الحمد لله رب العالمين . . . قال : Anfang f.1 الزرعي . . . هذا كتاب سميته وهو كتاب فرد في معناء لم يسبق الى مثله الخ

Ein ausführliches Werk des Ibn qajjim elgauzijje † 751/1850 (No. 1069 u. 2658) über das Gebet für Mohammed, unter Benutzung der Traditionen, mit Hinweis auf die in dem Gebet liegenden geheimen Kräfte, auf die Gebetsörter etc. In 6 Kapiteln, obgleich es nach der Vorrede nur 5 sein sollen.

ما جاء فى الصلاة على رسول الله صعم ' 1.1 باب .1 ولا الله على أ 1.1 باب .2 فى المراسل والموقوفات ' 35° باب .3 فى بيان معنى الصلاة على النبى صعم 39° باب .9 والصلاة على آله وتفسير الآل ووجه تشبية الصلاة على البراهيم وآله الخ على البراهيم وآله الخ (فصل 10)

في مواطن الصلاة على النبي صعم: (موطن 141 أ130 باب. 4 في الفوائد، والثمرات الخاصلة بالصلوة عليه صعم 181 باب. 5 في الصلاة على غير النبي صعم 188 باب. 6

فهذا لا باس به فبهذا التفصيل: Schluss f. 202b تتفق الادلّة وينكشف وجه الصواب والله الموقف تم

Schrift: ziemlich gross, gefällig, gleichmässig, wenig vocalisirt. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift von با على بن مشرقان بي على بن على بن المسان بي على بن المسان بي على بن المسان بي على بن المسان بي على بن المسان ا

3916. Lbg. 750.

164 Bl. 8vo, 21 Z. (21²/₃ × 15; 12¹/₂ × 7²/₃om). — Zustand: im Ganzen gut; am oberen und unteren Rande etwas wasserfleckig und nicht ganz frei von Wurmstich. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Einband: rother Lederband mit Klappe und Futteral.

Dasselbe Werk. Titel und Verfasser f. 1ª Mitte (von späterer Hand):

ربيع الابرار في الصلاة على النبق المختار لابي قيم الجوزية

(ebenso, mit Fortlassung von النبى, auch etwas unterhalb; u. oberhalb: فضل الصلاة على النبتي صقم (في فصل الصلاة على النبتي صقم)

الحمد لله رب العالمين وهو : An fang f. 1b.

Dann folgt unmittelbar: . حسبى ونعم الوكيل باب ما جاء في الصلاة على رسول الله الح

Der Titel ist gefälscht, der Anfang des Werkes fortgelassen; auch zu Anfang des ersten Kapitels fehlt nicht wenig Text; f. 1^b, 11 entspricht Lbg. 422, f. 6^b, 11. Schluss ebenso wie bei Lbg. 422. Dann folgt noch f. 164^b unten ein nicht zum Werk gehörender Epilog. Darin steht zuletzt, es sei diese Abschrift collationirt; davon ist aber wenig zu merken, sie ist schlecht.

Schrift: ziemlich gross, kräftig, deutlich, fast vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift von ملا عبد العزير بن حسين بن محبد بن عبد العزير im J. 1089/1678.

3917. Lbg. 714.

40 Bl. 8°°, 17 Z. (19¹, 2 × 13¹, 3; 13¹, 3 × 8°°). — Zustand: unsauber, besonders f. 8°, 9°; etwas lose im Einband. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel f. 1°:

ك" كيمياء السعادة و لمن اراد للسنى وزيادة و السناء في الصلاة على النبي صغم

so auch im Vorwort f. 26. - Verfasser f. 18: محيى الدين بن عبد الرحمن المقدسي الشانعي

الحد لله رب العالمين والصلاة والتسليم: Anfangf.1b على الشرف المرسلين . . . وبعد فيقول . . . محيى الدين . . . الشافعي . . . هذه صلوات على النبي صعم العربي الابطاعي الهاشمي القرشي الاثمى السيد الكامل الم

Gebet für Mohammed. In der Vorrede sagt der Verfasser Muhjī eddin ben 'abd errahmān elmoqaddesī, er habe dafür kein Vorbild gehabt und rühmt seine Vorzüge. Er lebt, nach f. 2b, 13 im J. 802/1390. Das Gebet selbst beginnt f. 4t: القيام اللهم على اللهم على اللهم على اللهم على اللهم على اللهم على اللهم على اللهم الخير القران العظيم الخير اللهم ... وانمى بركة عدد سور القران العظيم الخير اللهم ... وانمى بركة عدد سور القران العظيم الخير اللهم ... وانمى بركة المهم المهم اللهم ... وانمى بركة anfangen und dann fortfahren: die Zahl von .. d. h. (segne ihn) so vielmals, als die Zahl beträgt z. B. der Qorānsuren, der Sterne etc.;

daran schliesst sich f. 8°. 9 ein Nachtrag, der in kürzeren Sätzen ähnlichen Inhalts Fürbitte thut; hier ist die stehende Formel: اللهم صل الله على سيدنا محمد رعلى آل سيدنا محمد بعدد und dann ein kurzer Zusatz, wie فصل الله u. s. w.

برحمتك يا ارحم الراحمين : Schluss f. 9°: ويا اكرم الاكرمين والحمد لله النخ

Schrift: ziemlich gross, kräftig, gefällig, etwas vocalisirt; die Stichwörter roth. Der Text in rothen und grünen Linien eingefasst. — Abschrift c. 1150/1781. — F. 10 leer.

Spr. 1966m-r, 1, f. 1.

(Im Ganzen 12 Bl. 8vo, $18 \times 13^{1/2}$; $15-16 \times 11^{1/2}$ cm.)

Der Anfang desselben Werkohens; vom Gebet selbst nur 1½ Zeilen. Wird hier aber als von عبد الرحمن الرملي القادري im J. 888/1478 verfasst bezeichnet.

Abschrift c. 1000/1591.

3918. We. 1370.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Bl. 54 schadhaft. — Titol f.54 (von späterer Hand u. nicht ganz richtig): كجموع فيم تختصر القربة في فصيلة الصلاة على النبع صغم لصاحب التنبيد،

Verfasser fehlt.

اما بعد حمد الله والتعلاة : "Anfang f. 54 على على رسول الله فهذا كتاب في فصل الصلاة على نبينا محمد صعم حذفت فيه الاسناد الخ

Dies Werk über die Verdienstlichkeit des Gebetes für Mohammed ist ausgezogen aus:

1) كتاب القربة الي رب العالمين لابى القاسم († 578/1182)

كتاب الصلاة والبِشر للفيروزابادي (†817/1414) (2

Der Verfasser nennt f. 76° den Elfirüzābādī seinen Vater mit dem Zusatz جَرِّة; er hat das Werk also nach dem J. 817/1414 abgefasst und lebt um 830/1427. Es zerfällt in ungezählte Kapitel; die Gewährsangabe (الاسناد) ist dabei der Kürze wegen fortgelassen. باب في دعاء من لم يصلّ على النبيّ صعّم 55° أله: 55° باب فصل الصلاة على النبي صعّم عشية الخميس ويوم المعنة "56° باب الصلاة عليم صعّم عند نسيان الحديث "60° الله 80° ا

باب عقوية من ترك الصلاة على النبي صعم م 74° Zuletzt: 74° من ترك الصلاة على النبي صعم م 76° فصل في زيارة قبر رسول الله صعم

استحب شد الرحال اليد *Schluss f. 78 وحشرنا في زمرته انه على ما يشاء قدير والحمد لله الخ

3919, Mo. 241.

151 Bl. Queer-12mo, 7 Z. (12×14; 7¹/₂×9^{cm}). — Zustand: gut. — Papier: gelblich, stark, wenig glatt. — Einband: grünlicher Lederband mit Klappe. — Titel felilt: s. Anfang. Verfasser f. 1^b (in einem Frontispice);

ابو عبد الله محمد بن سليمان الجزولي Genauer:

ابو عبد الله الحمد بن عبد الرحمن بن أبي بكر ابن سليمان بن يعلا الحسني المغربي الجنوولي

الحمد لله الذي هدانا للايمان : Anfang f. 2ª: وبعد هذا والاسلام والصلاة والسلام على محمد نبيه . . . وبعد هذا فالغرص في هذا الكتاب ذكر الصلاة على النبتي صغم وفضايلها نذكرها محلموفة الاسانيد ليسهل حفظها على القارئ وفي من اهم المهمات لمن يريد القرب من ربّ الارباب وسميته بكتاب دلائل الخيرات وشوارق الانوار في ذكر الصلاة على النبي المختار ابتغاء لمرضات الله الح

Moĥammed ben 'abd errahmān ben abū bekr elģazūlī (u.elģozūlī) (nach Anderen: Moh. ben soleimān b. 'abderrahmān etc.) † 869/1464 handelt in diesem vielgebrauchten Werk von der Vorzüglichkeit des Gebetes für Mohammed, nebst Anweisung zu solchen Gebeten. f.3b غنوان الله وملائكته

اسماء سيدنا ومولانا محمد صعم مائتان وواحد، 150 محمود محمد، احمد، حمد محمود

هذه صفة الروضة المباركة التي دفن فيها رسول الله صعم 21° (F. 21° u. 22° Abbildung.)

قصل فى كيفية الصلاة على النبي صعم' بسم الله 24° الرحمن الرحيم' صلى الله على سيدنا ومولانا محمد وعلى آلة وصحبه وسلم' اللهم صل على محمد HANDSOHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

اللهم بنور وجهك اللبي ملاً: Schluss f. 150b عرفك حق اركان عرشك ان تزرع في قلبي معرفتك حتى اعرفك حق معرفتك كما ينبغى ان تعرف به وصلي الله علي سيدنا ونبينا . . . وعلى آله وصحبه وسلم تسليما والحد لله المخ

Schrift: magrebitisch, gross, gleichmässig, deutlich, vocalisirt; Stichwörter farbig. Das Ende des 1. Viertels, 1. Drittels, der Hälfte, des 2. Drittels, des 3. Viertels ist in farbigen Oblongen auf f. 52b, 62b, 82b, 108b, 118a bemerkt. — Abschrift im J. 1139 Śa'bān (1727) von حمد الهاشمي بن محمد بن عبد الله اشكلنط الاندلسي بن محمد الهاشمي بن محمد بن عبد الله اشكلنط الاندلسي الله. III 5124.

3920.

Dasselbe Werk vorhanden in:

1) Pm. Nachtrag. 12.

133 Bl. 8°°, 14 Z. (21×15; 14×9³/4°m). — Zustand: fast ganz wasserfleckig, die Schrift oft ausgelöscht u. beschädigt, auch nicht wenige Seiten ziemlich stark zusammengeklebt; unten am Rande in der Mitte der Handschrift ein grösserer Wurmstich. — Papier: gelb, glatt, zieml.dünn. — Einband: Halbfrzbd. — Titel fehlt. Verfasser f. 8°:

Schrift: magrebitisch, gross, kräftig, stattlich, vocalisirt. Ueberschriften roth, auch goldfarbig, Stichwörter roth, auch grün. Der Text in rothen Linien eingefasst. — Abschrift c. 600/1494. — Von jedem Blatte ist nur eine Seite beschrieben.

F. 1^b u. 2^a ist ein Stammbaum Mohammeds und der 10 المبشرون befindlich; f. 4^b u. 5^a, wie auch 5^b u. 6^a eine Abbildung von den Sohlen der Schuhe Mohammeds, mit 2 Versen.

2) We. 1551.

48 Bl. 8°°, 20 Z. (21 × 15; 15 ½ × 9½°°). — Zustand: lose Blätter; der Rand öfters abgegriffen, auch eingerissen; von Bl. 33 fehlen oben 4 Zeilen. F. 27 fl. fleckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel fehlt (in der Unterschrift steht die erste Hälfte). Verfasser fehlt.

Anfang fehlt. Das Vorhandene f.1° beginnt: معل في كيفية الصلاة الرخ (= Mo. 241, f. 24°,1). Nach f.32° ist weiter keine Lücke, als dass auf f.33° oben die Unterschrift "zu Ende ist das 3. Viertel" fehlt.

Schrift: magrebitisch, gross, regelmässig, gut, vocalisirt. In rothen Linien eingerahmt. — Abschrift von نحمد بن العمد بن البي القاسم الدين الاندلوسي im Jahre 1077 Çafar (1666).

3) Lbg. 97, 1, f. 1-66.

137 Bl. 8°°, 11 Z. (20³/4 × 14¹/2; 13 × 8°m). — Zustand: wurmstichig; am unteren Rande sehr fleckig; Bl. 1. 9. am Rande ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Rinband: schwarzer Lederband. — Titel f. 1° ebenso. Verfasser;

Schrift: ziemlich gross, gut, gleichmässig, vocalisirt. Stichwörter roth; Text in rothen, zuerst in Goldlinien; f. 1^b hat ein verziertes Frontispice. Am Rande zahlreiche Glossen. — Abschrift im J. 1132 Rabī' II (1720).

Nach f. 8 und 26 fehlt etwas.

Daran schliesst sich f. 66^b—68^a ein nach Beendigung dieses Werkes zu lesendes Gebet.

4) Mo. 240, 2, f. 6^b-87.

16mo, 10 Z. (10 × 9³/₅om). — Zustand: gut, obgleich zu Anfang nicht ganz fest im Einband. — Papier: gelblich, ziemlich stark u. glatt. — Einband: rother Lederband mit Klappe, reich mit Goldpressung versehen. — Titel fehlt. Verfasser zu Anfang des Werkes f. 6^b:

Schrift: magrebitisch, klein, gefällig, gleichmässig, vocalisirt. Ueberschriften in Goldschrift; ebenso sehr häufig das Wort A.S. Stichwörter theils grün, theils roth oder blau oder in Goldschrift. Der Text in rothen Doppellinien nebst einer blauen Linie eingerahmt. Allerlei Verzierungen, f. 17^b und 18^a auch saubere Abbildungen (Grabstätten Mohammeds, Abū bekrs und 'Omars und die Gebetskanzel). — Abschrift c. 1150/1727.

5) Mo. 372.

180 Seiten 8°°, 18 Z. (15 × 9½; 11 × 5°m). — Zustand: fleckig am Rande; S. 2 ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, zieml. dünn. — Einband: Kattunbd mit Lederrücken. — Titelüberschrift S. 2: كتاب دلائل الخيرات

(Der Schluss S. 179 u. 180 ist richtig erganzt.)

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, kräftig, gefällig, deutlich, vocalisirt. Ueberschriften u. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1900/1785.

6) Glas. 132.

154 Bl. 12mo, 9 Z. (14²/₃ × 8³/₄; 8¹/₂ × 5^{em}). — Zustand: gut. — Papier: weisslich, dünn, glatt. — Einband: bunter Pappband mit Lederrücken. — Titel im Frontispice f. 2^a: ملاكل الخبيرات Verfasser fehlt.

Schrift: ziemlich gross, sehr schön, ganz vocalisirt; zwischen den einzelnen Zeilen Goldleisten; der Text so mit doppelter Einrahmung versehen. Zu Anfang des Werkes und der einzelnen Abschnitte sehr gefällige und feine farbige Verzierungen. — Abschrift im J. 1250/1873.

7) Glas. 133.

169 Bl. 8ve, 7 Z. $(19^3/4 \times 11; 12^1/2 \times 7^1/2^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, dünn. — Einband: rother Lederband mit Klappe. — Titel fehlt.

Das Werk beginnt f. 15^b Mitte. Voraufgeschickt ist f. 8—15 ein biographischer Artikel über den Verfasser, dessen Anfang jedoch fehlt.—
F. 3—7 (woran auch der Anfang fehlt) enthält ein Gebet, worin sämmtliche Namen Mohammeds und seiner Tochter Fätime vorkommen.

Schrift: ziemlich gross, gut, vocalisirt; die einzelnen Zeilen durch rothe Doppellinien von einander getreunt, der Text doppelt eingefasst. — Abschrift c. 1250/1873.

Nach dem Schlusse des Werkes kommt noch ein bei beendigter Lesung desselben zu sprechendes Gebet, woran aber der Schluss fehlt.

Commentare zu dem Werke sind von: 1) عبد بن يوسف بن محمد الفاسي القصري + 1052/1642.

2) حمد بن سليمان الحلبي (2) ما التحلبي (2)

3) حسن بن على بن احمد المنطاوي المدابغي

4) حمد بن احمد بن محمد الشجاعي (+ 1197/1788.

3921. Lbg. 778.

159 Bl. 8vo, 23 Z. (203/4 × 14; 14-15 × 7cm). — Zustand: gut; nicht ganz ohne Wurmstich. — Papier: gelb, glatt, dünn. — Einband: rothbrauner Lederbd mit Klappe. — Titel und Verfasser f. 1a (von anderer Hand):

القول البديع في الصلاة على الحبيب الشفيع للشيخ شبس الدين ابي الخير تحمد بن عبد الرحمن السخاوي الشافعي

(Titel ebenso im Vorwort f. 3b):

الحمد لله الذي شرف قدر 1b: ما بعد الله بقدرته سيدنا محمد الرسول الكريم ... أما بعد فان الله بقدرته والحسانه أبعث سيدنا محمد الخ

Ein auf Traditionen gestütztes und im J. 861 Ramadan (1457) verfasstes Werk des Mohammed ben 'abd errahman essahäwi † 902/1496 über das Beten für Mohammed; in Vorwort, 5 Kapiteln und Schlusswort, deren Uebersicht f. 2—3⁵.

فى تعريف الصلاة لغة واصطلاحا وحكها النخ 1.3 القدمة فى الامر بالصلاة على رسول الله صقم النخ 16 باب. 1 (فصل 17 nebst Schlusswort in 17

فى ثواب الصلاة على رسول الله صعّم الح 47 باب .2 (فصل nebst Schlusswort in 6)

فى التحذير من ترك الصلاة عليه النخ 64 باب. 4. فى تبليغه صقم سلام من يسلم عليه النخ 69 باب. 5. فى الصلاة عليه صقم فى اوقات مخصوصة النخ 76° باب. 5. Das Schlusswort f. 109°.

Schluss f. 112 (Kamil):

من آلة الابرار اعداد الحصي والرمل والقطر الذي لم يعدد والله المستعان وعلية التكلان واستله التوفيق لاقوم الطريق والالهام لكثرة الصلاة على نبينا عليه افصل الصلاة والسلام

F. 34^b—36^a enthält ein alphabetisches Verzeichniss von Namen Mohammeds, ungefähr 430 an Zahl. Auf den letzten Seiten des Werkes werden die vom Verfasser für dasselbe benutzten Schriften aufgeführt.

Schrift: klein, gefällig, deutlich, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift im J. 1179 Rab. II (1765) von حمد بن سليمان الانقروي.

(بالله, IV 9644. (VI 18297 المنهل البدايع ist wol dasselbs.)

We. 1858, 2, f. 24^b—25^b. Essojūṭī behandelt in der Abhandlung الثبوت في صبط القنوت die Frage, ob in einem Gebete Mohammeds zu sprechen sei عمر der ob mit anderen Vocalen?

Spr. 1967, 2, f. 8^b—13^a. Ein Gebet für Mohammed mit dem Titel am Rande: ابن عراق von كشف الحجاب برؤيظ الجناب Dasselbe, von المحاب 'arrāq † 988/1526 (No. 427) verfasst, beginnt: الذي المام صلّ على لوح رحمانيتك Schluss f. 13^a: الذي النات عليه لانه شفا للمومنين ورحمة للعالمين'

3922. Pm. 251.
2) f. 64-91".

*Format etc.u.Schrift wie bei 1); wassersleckig. Titol f.64 شرح الصلوات الشهيرة بالابراهيمية التى الفها نور الدين على الشوني

البلقيني Verfasser:

الحمد لله الذي تفصل بالهامنا : Anfang f. 64 من الصلوة والسلام على خير انبيائه . . . وبعد فلما كانت الصلوة على النبي صعّم بعد كتاب الله تعالى اشد أمرا الخ

Die Gebete des 'All ebbūnī † 944/1587 für den Propheten sind weit und breit berühmt; deshalb giebt ElbulqInI eine Erklärung derselben und eine Anweisung, wie sie, nach Voraufschickung einiger kurzer Suren und Qorānverse, zu beten seien. — Dieser ElbulqInI heißt entweder صالح بن احبد † 1016/1606 oder مالح بن المالة (vgl. No. 3371).

Die Gebete heissen Ibrahimische, weil darin öfter, ausser für Mohammed selbst, auch für Ibrahim gebetet wird. Sie erscheinen in 13 Formen (ميغة) und beginnen f. 74°: اللهم صل وسلم اي يا الله ترحم على محمد صقم لان الميم بدل عن يا الله ترحم على ايرافيم الرخ وعلى آل محمد . . . كما صليت على ايرافيم الرخ وعلى روح الله عيسى الامين : 85° وعلى داوود وسليمان وزكرياء وجيبي وشعيب وعلى وعلى داوود وسليمان وزكرياء وجيبي وشعيب وعلى آلهم كلما ذكرك الذاكرون وغفل عن ذكرك الغافلون

In einem Schlussworte spricht der Commentator noch von dem äusseren Benehmen beim Verrichten der Gebete.

Abschrift vom J. 1127 Çafar (1715).

F. 91 - 95 tiber die Syrischen Monate. F. 95 n. b ein kleiner Brief des Sultans Soleiman an einen Serif in Mekka, nebst der Entschuldigungs-Antwort.

3923. Pet. 592.

121 Bl. 4to, 17 Z. (22×16^t/₂; 14×8^t/₃c^m). — Zustand: ziemlich gut, doch am oberen Rande wasserfleckig und auch sonst nicht ohne Flecken. Nicht ganz fest im Deckel. — Papier: gelblich, glatt, ziemlich dünn. — Einband: brauner Lederband. — Titel und Verfasser f. 1^a;

تناب الدرّ الهنضود في الصلوة على صاحب البقام المحمود لابن حجر الهكي 54*

الحمد لله الذي اختص نبينا : Anfang f. 1 محمدا صعم بما امتاز بدسائر الانبياء . . . اما بعد فارم خدمة الجداب الحمدي من آكد الموجبات واهم المطلوبات

Ibn hagar elmekki + 978/1665 will in möglichster Kürze über die Vorzüglichkeit des Gebetes und Segenswunsches für Mohammed handeln. Er benutzt das Werk des Essahāwi (No. 3921) und hat Verbesserungen und Zusätze dazu gegeben. Es zerfällt in Vorwort. 6 فصل und Schlusswort.

في الكلام على قوله تعالى ان الله : Vorwort f. 2b وملائكته يصلون على النبتي

في الامر بالصلاة على رسول الله صعم 290 فصل 1. 2. فصل 814 في كيفية الصلاة عليه صعم في ذكر أمور مخصوصية تشرع الصلاة 90 فصل 6. على النبي صعم فيها

Die خاتبة 120° (beginnt wie bei No. 3921). فلا يسخط عليه بعده ابدا ؛ : Schluss f. 121b: عدا آخر ما اربت . . . والمولى سجانه هو الحقف المأمول . . . وهادينا محمد عبدك ونبيك . . . انك حميد مجيد

Schrift: ziemlich gross, gelänfig, deutlich, vocallos, Die Ueberschriften treten nicht hervor. Breiter Rand, gegen Ende hin öfters beschrieben. - Abschrift c. 1100/1688.

3924. Pm. 224. 14) f. 1995-205a.

Format etc. und Schrift wie bei 2). - Titelüberschrift und Verfasser:

مذا صلوات على النبي صعم لحمد بين ابي الحسر البكرى الصديقي الشانعي الإشعري

2 Gebete für Mohammed, von Mohammed ben 'alı elbekri eççiddiqi + 994/1586.

1) f. 1996. Anfang: اللهم صل وسلم على نورك الاسنى وستك الابهى

اللهم اني اسالك بنيّ هدايتك الاعظم: .f. 202b. Anf وتب علينا انك التواب الرحيم: "Schluss f. 205 ولا حول ولا قوة النخ

F. 205^b—207. Çūfisches, darunter f. 205^b الشير دارد بن باخلا bis 206 Aussprüche des (No. 3019).

3925. Lbg. 295. 3) f. 9-11.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Papier farbig. - Titel und Verfasser fehlt; s. Anfang.

Auf £ 9 ein grosser von einer Goldlinie eingefasster Kreis, enthaltend ein Gebet für Mohammed in Reimprosa. Die Erklärung desselben f. 10. 11. Der Text derselben in Silberlinien eingefasst. (F. 9, 10 leer.)

الحمد للم المبدى المبدى المبدى الحكيم: Anfang f. 106 . . . وبعد عهذا ملتع لتبيين مشكلات كلمات صلوات مستاة بالنعت ألمرضع بالمجتس المسجع صدرت من صدر . . . على . . . القارى الج

Ein Gebet für Mohammed, nebst gemischtem Commentar von 'Ali elgari + 1014/1606.

Der Text und die Erklärung beginnen: اللهم صل وسلم على نورك بالصم الاعلى بالمهملة ونورك und schliessen f. 11b بالفتح الاغلى بالمجمة المخ ومن صلاتك بالكسر احليها بالمهملة اي من انواع عطيتك . . . وحصول المقام الاسنى ووصول الرفيف الاحلى امين F. 12. 18ª leer.

3926. Lbg. 295. 4) f. 13b-14.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Am Rande sehr viele Glossen. - Titelüberschrift oben am Rande durch Wasserflecke fast verwischt: sie ist:

ر" في بيان افراد الصلوظ عن السلام عل يكوه ام لا Verfasser: s. Anfang.

الحيد للم الملك المناس الذي فدانا :Anfang للايمان ... اما بعد فيقول ... على ... القارى ان الامام النوري قال كره افراد الصلاة عن السلام الم

Derselbe Verf. erörtert hier, ob es zulässig sei, in der Segensformel über Mohammed bloss das Wort صلى zu brauchen oder ob dazu noch nothwendig sei, wie Ennawawı behauptet.

فطوبي للغرباء اي المصلحين : Schluss f. 14b للدين على ما صبعه بعض المفسدين وسلام على الموسلين والحمد لله رب العالمين . F. 15. 16ª leer.

3927. Pm. 185.

8ve, 13 Z. (Schrift: $12^{1/2} \times 8^{cm}$). — Zustand etc. und Schrift (aber grösser) wie bei 6). — Titel fehlt, aber f. 1a:

صلوات الامام القليوبي

Der Verfasser, f. 78° nicht vollständig angegeben, ist: احمد بن احمد بن سلامة المري القلبودي

الحمد لله الذي اختار نبينا : "Anfang f. 78

Ahmed ben ahmed ben selame elqaljubī † 1069/1659 hat, der Verdienstlichkeit des Werkes wegen, 500 kurze Gebete für Mohammed abgefasst und bemerkt, dass, wenn man wolle, man sie nur wiederholen brauche, um 1000 daraus zu machen. Sie beginnen f. 81°: اللهم صل وسلم وخنن على سيدنا محمد وخنن على سيدنا محمد وعنن على سيدنا محمد على سيدنا ابراهيم الم

وسلم على سيدنا محمد : Schluss f. 106b: محمد مقعد،

Auf f. 106 steht noch ein Gedicht von and 107 ein etwas längeres von الشيخ مصطفى.

3928. Pm. 421.

121 Bl. 8°°, 23 Z. (20×14; 14'/2×9'/3°m). — Zustand; ziemlich gut, aber die Schrift durch Feuchtigkeit öfters beschädigt. — Papier: gelb, ziemlich stark, etwas glatt. — Einband: Halbfranzband. — Titel f. 1° oben von ganz neuer Hand: کنوز الاسرار, was aber nicht richtig. Er ist nach dem Vorwort f. 3°:

الفتح المبين والدر التمين في فصل الصلاة

kann aber auch nach dem Vorwort f. 1b allgemeiner heissen:

تعليف على كنوز الاسرار Vers.: a. Ansang.

يقول العبد . . عبد الله الخياط : Anfang f.1 و الماروشي المغربي الفاسي منشأ ودارا ثم التونسي رحلة ومزارا . . . الحمد لله حمدا كثيرا

طيبا مباركا فيه . . . ويعد فانى لما فرغت من تحرير كناب كنوز الاسرار في الصلاة على النبي الختار الخ

Nachdem der Verf. 'Abdallah ben mohammed elhārāśi elfasī ettūnusī, nach f. 60^b
um 1127/1715 am Leben, in dem المراز

مقدمة في الكلام على ما يتعلق بزيارة الاولياء • f. 3 مقدمة والصالحين الم

فيماً يدل على أن الصلاة على سيد 10° باب. 1 السادات من اهم المهمات الخ

Darin f. 18° die Qaçıde des حمد بن زين البكري البكري † 1067/1676, deren Anfang: العابدين البكري , u. f.19° eine Qaçıde des الشيخ الحصرمي, Empfehlung des Gebetes für den Propheten, anfangend (Wafir):

اذا ما شنّت في الدارين تسعد فكثر بالصلاة على محمدٌ . 34 Verse; jeder schliesst mit

في الكلام على ما يتعلق بالصلاة على النبي 23 باب. 2

في الكلام على بعض الآداب التي تلزم 34° باب. 3 المصلي على هذا النبي (مطلب in 5)

في الكلام على بعض ما يتعلق بالصلاة الكاملة 4. باب. 4 (in 8).

في اقامة العذر بين يدي تراب نعال 41° باب.5 صاحب دلايل الخيرات

في ماخذ كل من تلك الصلوات التي ذكرناها 48 باب. 6 في الورد وكذا ما اشتمل عليه من الدعوات

فى الكلام على بعض محاسن شيخنا 100 باب.7 ... ابي العباس سيدي احمد بن جابر رحّه وشيخنا ... سيدي محمد العياشي

رحم وشيخنا . . . سيدي محمد العياشي 8. باب . 8 باب . 8 باب . 8 باب . 8 باب . 8 باب . 8 باب . 8 باب . 99 باب . 116 وصابيا العلماء الربائييين والاولياء أ 116 التتمة في وصابيا العلماء 116 الربائييين والاولياء المتمت 116 التتمت المتمت ال

Darauf noch f. 119 Gebete (مناجات) des رابو حامد الغزالي u. f.120° ein Gebet des السيد الخصر womit derselbe sein احياء العلوم beschliesst (Anf.: اللهم اني اسالك من النعية تمامها ومن العصمة دوامها الدي

غلا للذين امنوا ربنا انك : Schluss f. 121b راوف رحيم وآخر دعوانا أن الحمد لله رب العالمين،

Schrift: gross, krāftig, gefällig, gleichmāssig, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. Schadhafte Stellen auf Bl. 9. 18. 45. 80. 82. 104. 118. - Abschrift vom رحفوظ القمني von محفوظ القمني J. 1151 Rab. II (1788)

Gegen Ende folgen die Blätter so: 111. 113. 112. 114 ff.

Es kommen viele Büchertitel aus der späteren Zeit vor, die nicht grade gewöhnlich sind, auch ist von manchen Personen eben dieser Zeit die Rede.

3929. We. 1844. 1) f. 1-11a.

128 Bl. 8vo, 21 Z. (21 × $14^{1/2}$; $14^{1/2}$ × $6^{2/3}$ om). — Zustand: ziemlich gut; am unteren Rande wassersleckig. -Papier: gelb, auch strohgelb, ziemlich denn u. glatt. -Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. -Titel fehlt; in der Vorrede f. 2a:

الفتح المبين في جواز الدعاء واهداء ثواب الاعمال لسيد المرسلين

Verfasser fehlt: s. Schluss

الحمد لله الذي فتع بصاير : Anfang f. 1b من يشاء من اهل الهداية . . . وبعد فقد ورد على هذا العبد الصعيف . . . سؤال تقرارة وما قولكم هل جوز الدعاء لرسول الله صعم وهدية شيء من ثواب الاعمال لروحه الشريفة والقول بانتفاعه بشيء عنها الج

Der am Ende des Werkchens genannte Verf. Mohammed ben hasan ben moh. ben hammat eddimasq1 + 1175/1761 beantwortet hier die Frage, ob man für den Propheten (z. B. an seinem Grabe) beten und ihm einen Theil vom Lohn für gute Werke darbringen dürfe.

وتظفر بنفاعة سيد الانام رسولنا . *Schluss f.11 وقترة اعيننا محمد عليه . . . التحية والسلام واله بغمه ورقمه بقلمه فقير عفو ربه . . . محمل بور هسور بن محمد [بر] همات الدمشقى الحنفي غفر الله له الخ

Schrift: Türkische Hand, klein, breit, gewandt, gleichmässig, vocallos. — Nach dem Autograph des Verfassers vom J. 1110/1698 abgeschrieben.

Am breiten Rande öfters Bemerkungen, auch solche, die nicht auf den Text Bezug haben.

F. 11^b. 12^a Ansichten des ابن حجر العسقلاني und Anderer über diese Fragen. F. 12b u. 13a einige Verse des Verfassers. F. 14 leer.

3930. Lbg. 454.

206 Bl. 8°°, 15 Z. $(20^{2}/_{3} \times 14^{1}/_{2} - 15; 14^{1}/_{2} \times 9^{2}/_{3}$ em). Zustand: im Ganzen gut; etwas wurmstichig. Bl. 161 oben ausgebessert. - Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. - Einband: brauner Lederband. - Titel f. la:

ك" تنبيد الأنام في بيان علوّ مقام نبيّنا محمد عليد انصل الصلاة وازكى السلام

Verfasser fehlt; in der Vorrede f. 1b

عبد الجليل بن محمد بن احمد بن عظوم المرادي القيرواني

اختصر فذا من كتاب تنبيه : Anfang f. 1 الانام . . . الحمد للم الذي زين سماء الانكار بالصلاة على النبي الخنار . . وبعد فانه لما كانت الميلاة على النبتي الاكرم . . . من اشرف القربات الخ

Preis Mohammeds und Vortrefflichkeit des Gebets für ihn, von 'Abd elgalil ben moh. ben ahmed ben attum elmoradi elqairwani, vor 960/1558 am Leben. Das Ganze besteht aus kurzen, mit اللهم anfangenden, Ge-Ein Auszug, wie zu Anfang steht, scheint es nicht zu sein. F. 4ª sagt der Verf.: bisweilen habe ich auch das Werk genannt: شفاء الاسقام ومحو الآثنام في الصلاة على خبير الانام

Das Werk zerfällt in viele ungezählte Kapitel (diese öfters auch noch in Abschnitte). Zuerst:

- 56 باب في فصل الصلاة على النبي صعم
- باب في اثم من ترك الصلاة عليه عند ذكره 14
- باب في فصل محبته الشافية وحرمته الكافية u. s. w.
- 946 باب في ظهورة وعلامته وولادته ورضاعته
- باب فيما اظهر الله على يديد من الكرامات 103b

باب في مخبراته الباهرة وبراهينه الساطعة 100° باب في دعواته المقبولة ومناتحه المسؤلة 110° باب في دعواته المقبولة ومناتحه المسؤلة

باب في اتمام الصلوات المكرمة والدعاء باسماء 197° الله تعالى المعظية

وصل اللهم بجلالك وسلم: Schluss f, 206b وباركه على سيدنا ومولانا محمد خاتم النبييين وامام المرسلين والحمد لله رب العالمين

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein und gedrängt, gleichmässig, deutlich, vocallos. Ueberschriften farbig (meistens roth), das Stichwort محمد وتقال المائية المدنى المائية المدنى المائية المدنى المائية المدنى المائية المدنى المائية المدنى المائية المدنى المائية المدنى المائية المدنى

Arabische Foliirung: 140 ausgelassen, dagegen folgt auf 175 n. 178 noch 175 n. 178 . — HKh. II 3614.

Auf dem 1. Vorblatt steht das Gebet رعاء الغرج.

We. 1780, 4, f. 62-72 Gebete des الدرديري † 1201/₁₇₈₆ für den Propheten, in alphabetischer Folge, mit einem Anhang.

3931.

1) Pet. 691, 6, f. 33b-34b.

8°°, c. 18 Z. (Text: c. 16-17 × 13°m). — Zustand: zieml.gut.—Papier: gelb, stark, etwas glatt.—Titel f.33°, 3:

صلوات الختام على النبى الختام عبد الله تجل سيدي على باحسين Verfasser: عبد الله تجل السقاف باعلوي

Anf.: اللهم صلّ وسلم على سلّم الاسرار الالهينة الح Gebet für Mohammed, von 'Abdallah ben 'alı bahosein essaqqāf bā'alewī. Die einzelnen Hauptsätze beginnen mit اللهم.

وشرف وكرم وعظم وتجد صلاة دايمة :Schluss الي يوم الدين الحمد لله رب العالمين

Schrift: gross, kräftig, rundlich, vocallos, etwas flüchtig. — Abschrift e, 1200/1785

Pm. 146, 3, S. 244-250 dasselbe Gebet.

2) Pm. 251, 4, f. 103-110.

Format etc. u. Schrift (in roth. Linien eingerahmt) wie bei 1.

Ein längeres Gebet (Fürbitte für Mohammed), dessen Hauptsätze beginnen mit: مدار مدان حمد اللهم مدار وسام وبارك على سيدنا ومولانا محمد واستغفرُ : Anfang fehlt. — Schluss f. 108 . . . وسلم تسليما الله العظيم من كل ذنب اتيته . . . وسلم تسليما كثيرا دايما ابدا الى يوم الدين والحمد لله وحده ً

Als Anhang giebt der Verf. ein Gebet, das er von seinem Lehrer محمد الغزي gehört hat und das er الكنز الاعظم nennt (No. 3649, 54).

Abschrift vom J. 1127 Rab. I (1715).

3932.

1) Mq. 312, 1, f. 1-43.

78 Bl. 8°°, 7 Z. (16³/₃ × 12¹/₃; 9¹/₃ × 6¹/₃°m). — Zustand; ziemlich gut, doch stwas lose im Einband und am unteren Rande etwas wasserfieckig. — Papier: gelblich, glatt, stark. — Einband: rothbrauner Lederband mit Klappe. — Titelüberschrift f. 1^b;

دعاء صل*وات* شریف

الصلوة والسلام على من خلقه الله: Anfang، من النور [نورة i. أ] الصلوة والسلام على من خلف الله العرش من نورة الرخ

Ein langes Gebet der Fürbitte für Mohammed, in kurzen Sätzen und in gewissen Gruppen, zum Theil in gereimter Prosa.

ورضى الله تعالي عن نوي : Schluss f. 43°: قدر ابي بكر وعدر وعثمان وعلى وعن ساير اصحاب رسول الله اجمعين ولا حول ولا قوة الا بالله البخ

Nach f. 42 muss etwas fehlen, vielleicht 2 Blätter.

Schrift: klein, gefällig, gleichmässig, deutlich, vocalisirt. Text in rothen Doppellinien. — Abschrift c. 1700. Bl. 44 leer.

2) f. 45 ff. ist Türkisch (رك" مناجات موسى).

2) Pm. 419, 4, f. 24.

Titel fehlt. Es ist eine Fürbitte für den Propheten, nach der Randbemerkung auf f. 24° entnommen dem ركتاب غنية الطالبين, und beginnt: اللهم صل وسأم وبارك على سيدنا ودواء الاجسام الخ الغلوب وحبيبها ودواء الاجسام الخ Es ist mit 24° nicht zu Ende.

3) We. 1785, 3, f. 31^b—32.

8°, 23 Z. (20 × 14; $14 \times 9^1/_{9}$ cm). — Titel u. Verf. fehlt.

اللهم صل وسلم على سيدنا محمد : Anfang f. 31° وسلم على سيدنا محمد كما صليت على ابراهيم وعلى آل ابراهيم الدخ

Ein Gebet für Mohammed. Die Hauptsätze, meistens kurz, fangen mit an.

وعلى ألهم وحجبهم اجمعين : 8 Schluss f. 32b كلما ذكرك الذاكرون وغفل عن ذكرك الغافلون

Schrift: gross, kräftig, deutlich, vocallos. Das Stichwort roth. — Abschrift c. 1150/1757.

3933.

1) Pm. 368, 1, f. 1.

128 Bl. 4¹⁰, 16 Z. (22³/₃×14; 19×11^{0m}). — Zustand: etwas fleckig. — Papier: gelb, stark, wenig glatt. — Einband: schwarzer Lederband.

Ueberschrift fehlt. Es ist ein Gebet, Fürbitte für Mohammed, seine 4 rechtmässigen Nachfolger, die beiden Söhne 'Alıs, den El-hasan und den Elhosein, deren Mutter Fāṭime, ferner für Elhamza und El'abbās und die übrigen المنبشرون, die Ançāren und Tābi'ūn; ferner für Erhaltung und Ausbreitung des Islām und Vernichtung der Gegner.

الحمد لله الذي عدانا لهذا . . . وما Anfang: الحمد الخ توفيقي الا بالله واشهد أن لا الد الا الله وحده الح ولذكر الله تعالى اعلى Schluss f. 1b:

وادلي واعز واجلي واتم واهم واقوي واكبر

Schrift: Türkische Hand, etwas flüchtig, aber deutlich, fast vocallos. — Abschrift c. 1800.

F. 2^a enthält 3 Verse (Basit) ermahnenden Inhalts, in denen fast jedes Wort mit & anfängt oder doch ein solches enthält. (Anfang: كفاك ربك كم يكفيك). — 2, f. 2^b—14^a Persisch.

2) We. 1785, 4, f. 33.

Ein Gebet für Mohammed.

الحمد لله رب العالمين اكمل الحمد Anfang: المخمد المعالمين المنافع حال المن Schluss — واثبته على كل حال وفى كل حال المن اللهم صل على سيدنا محمد . . . رب العزة عما ١٩٤٥ يصفون وسلام على المرسلين والحمد لله رب العالمين وكمل

F. 33^b Notiz über die 12 Namen der 1. Sura und dieselben von احبد بن رسلان in Verse gebracht f. 34^a, auch einige andere Verse desselben Inhaltes.

3) Lbg. 1034, 2, f. 243b-244.

وله الحمد وعلى نبيه :Titel fehlt. Anfang الصلوة والسلام . . . سمعت السيد الاجل . . . عبد الرجن الحسنى السنى . . . قال في توجيه التشبيه الح

Erörterung darüber, dass das Gebet für Mohammed wichtiger als das für Ibrahim sei.

لا يعلم من قده العبارة الا بهذا :Schluss الوجد كما لا يخفى على من لد ادنى فطانة

Schrift: Türkische Hand, klein, gefällig, vocallos. — Abschrift im J. 960 Gom. I 1558.

Von der Vortrefflichkeit der Fürbitte für Mohammed handelt Pm. 65, 135^b—138^a. WE. 93, 176—181. — Vom Lohn für Gebetsformeln an Mohammeds Namen We. 1616, 71^b. 72. — Gebete für und an ihn: We. 1440^a, 273; 1512, 170^b; 1558, 94^a; 1589, 30^a; 1694, 10; 737, 36^a. Mq. 32, 428—439; 94, 58^b. Mo. 7, 74^b. 75^a. Pet. 694, 21^a. Mo. 8, 24^a (auch für seine 4 Nachfolger). Lbg. 808, 100^b—102^a (mit seinen Namen); 10, 2^a (Verse). Pet. 616, 83^b (Gedicht). Pm. 387, 155.

3934.

Denselben Gegenstand behandeln:

- على بن ابراهيم بن عبد الرحمن الغرناطي ابن النفري (1 خلى بن ابراهيم بن عبد الرحمن الغرناطي ابن النفري (1 خلاف الاولياء ، 4 667/1162 الدولياء ، 4 667/1162
- 2) حيى الدين أبن العربي (u. d. T. جيم الدين أبن العربي (u. d. T. رود) الصلوات المحمدية (nebst Commentar des بالعنى ابن النابلسي ورد الورود وفيض الحر المورود
- احمد بن يحيى بن ابي بكر التلمسان آبن ابي حجلة (3) دفع النقمة في الصلوة على نبي الرحة †776/1874
- .um⁷⁸⁰/₁₈₇₈ كحمد بن عبد العزيز بن محمد الشيرازي (4) صلوة الممتار في الصلوة على النبي الختار .u. d. T
- 5) جد الدين الفيروزابادي † 817/1414, u. d. T. الصلات والبشر في الصلوة على خير البشر und منية السؤل في دعوات البسول
- 6) شعبان بن محمد بن داود الاتاري ابوسعيد و الدير الاتاري ابوسعيد مسك الختام في اشعار الصلوة والسلام u. d. T.

- 7) تحمد بن قاسم الرضاع (7 + محمد بن قاسم الرضاع (7 خفة الاخيار في فصل الصلوة على النبي المختار
- 8) جلال الدين السيوطي + 911/1505, u. d. T. را في الصلوة على النبي
- 9) عائشة بنت يوسف الباعونية + 922/1616, u.d.T. صلوة السلام في فصل الصلوة والسلام
- + ⁹²⁸/1517, u.d.T. المحدين محمد بن ابي بكر القسطلاني (10 مسالك الحنفا الى مشارع الصلوة على النبي المصطفى
- 11) أوب السلام أبن عبد السلام (11) عبد السلام (11) عبد السلام (11) ترغيب السامع في الصلوة على خير شافع
- 12) عبد الرحمن بن احمد السخاري (12 un 1000/1591) مبد الرحمن بن الحبيب في فضل الصلوة على الحبيب الترغيب في فضل الصلوة على الحبيب
- ر13) عور بن عبد الوهاب بن ابراهيم الغرضي (13 رسل في تفصيل الصلوة على البشير النذير .u. d. T.
- 14) أو المارة ا
- um 1050/1640, u. d. T. حمود اللطفى القدسى (15 مفتاح الخيرات وتجام الارادات

- 16) أحمد بن محمد بن يونس البدري (16 النصوص والكنز الاسنى في الصلوة والسلام .u. d. T. على الذات المكملة الحسنى
- . um1100/1688 محمود بن محمد العناق العري ابواليسر (17 خلع الانوار في الصلوة على النبي المختار . u. d. T
- (18 مر بن على الغنوشي ابن الوكيل (18 u. d. T. راً في الصلوة على النبي
- احمد بن عبد الفتاح بن يوسف المجيري الملوي (19 محمد بن عبد الفتاح بن يوسف المجيري الملوي (19 محموع صلوات على النبي .181/1767, u. d. T.
- بالمورد البارق في الصلاة على الصل الخلائق الدردير (20 u. d. T.
- عبد الله بن ابراهيم بن حسن الحسيني ميرغني (21 له الله بن ابراهيم بن حسن الحسيني ميرغني (21 مشاري الانوار في الصلوة والسلام على النبي المختار
- u. d. T. ومحمد بن عبد الرحمن الشمري (22) الاعلام بفضل الصلوة على خير الانام
- 23) الصلوة على شفيع العُصاة (23 um 991/₁₅₈₈ abgefasst.

16. Gebet-Gedichte.

Dieselben sind hier alphabetisch nach dem Reim geordnet. Sehr viele solcher finden sich in den Diwänen oder kommen auch vereinzelt vor und werden zum Theil im 19. Buch (Poesie) besprochen werden.

3935.

- 1) Mf. 79, 4, f. 250%. Gebet المنابئ des in 10 Versen. Anfang (Wāfir): الم تسمع بفصلك يا منادي دعاء من صعيف مبتلائ
- 2) We. 183, 1, f. 20. Gebet المناجاة des الهي المجلوق المجلوق المجلوق المجلوق المجلوق المجلوق المجلوق المجلوق المجلوق المجلوق المجلوق المجلوق وعبرتي المجلوق
- 8) We. 1766, 13, f. 52°. 2 Gebete مستغاثة البكري von الشيخ البكري. Anfang (Ramal): الشيخ البكري للما نخشى فتجل بالفرج بك لذنا يا رسول الله من كل ما نخشى فتجل بالفرج und von الشافعي (Ramal decurt.). Anfang: يا رسول الله يا املي يا رفيع القدار والدرج الملكه الملكة ا

4) We. 1587, f. 63b. Das Gebet des بالامام الشافعي † 204/₈₁₉ (in 13 [14] Versen). يا من حَلَّ بذكره عقد النوايب والشدايث Dasselbe Spr. 1204, 1, f. 82b; 1933, 6, f. 89b. Pm. 232, 2, f. 35c.

3936.

- 1) Pet. 669, 7, f. 141°. Ein Gebet, in 18 V. Anfang (Basıt): ارب فيتى لنا من امرنا رشدًا الحسنى لنا مددًا واجعل معونتك الحسنى لنا مددًا
- 2) Lbg. 103, f. 36. Gebet in 23 Versen (Tawil) auf نَدَى (s. No. 3798).
- 3) Pm. 680, f. 120°. Schluss eines Gebets in 16 Versen, der letzte: وعن الائتة والرضى عن تابع ما لاج نجم في بقيع الفرقد

- 4) Pet. 93, 5, f. 63^b. Tahmis auf das Gebet الاستغاثة des الاستغاثة أبو مدين dessen Anfang: يا ربّ ما لى غير بابك ملجاً فبجاء احمد لا تخبّب مقصدي Dasselbe We. 1238, f. 5^a.
- 5) We. 230, 9, f. 74^b—76^a. Gebet mit dem Anfang (Ramal decurt.):

يا الهي ومرادي يا رجائي واعتمادي

6) Dq. 81, 5, f. 63°—66. Ein Gebet und ein Gedicht auf Mohammed. Anfang: صبح الهدا ملاً الوجود سرورا لما راوا وجه الحبيب مُنيترا und ein anderes Gedicht (14 V.) mit dem Anf.: بإشهر مولد خير العرب والحجم لانت حقاربيع الفصل والكرم Abschrift vom J. 1022/1613.

3937.

1) Spr. 839, 1, f. 1—8.

22 Bl. 8°c, 20 Z. (20 × 13¹/2; 17¹/2 × 10¹/4cm). — Zustand: nicht ganz sauber; der Rand stark beschrieben. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Kattunrücken. — Titel f. 1°;

هذه بهجة الانوار على الدر المختار من بديع الاستغفار نظم كاتبه . . احمد بن محمد الصفدي امام الدرويشية بدمشف الشام

Ausführlicher: د بن محمد بن محمد الصفدي

Anfang f. 1b (Basit):

استغفر الله ربي منشئ الصور من غير سبق مثال عالم الفطر

Gebet استغفارة in 73 Versen, von Ahmed ben moh. ben moh. eggafadi † 1100/1689, mit Tahmis von demselben; dies beginnt:

يا من يروم خلاص النفس من سقر Jeder Vers (auch des Tahmis), bis auf die letzten 16, fangen an mit استغفر.

Schrift: ziemlich klein, vornüberliegend, vocallos, gleichmässig, deutlich. Die Grundverse roth. Die Ränder und die Tahmis-Verse ebense wie die Grundverse in rothen Strichen eingefasst. — Antograph.

An den Rändern aller Blätter dieser Handschrift (No. 1—3) stehen Viervers-Strophen, von Liebe zn jungen Knaben handelnd.

2) Pm. 161, 4, f. 23. Gebet mit den Namen Gottes, 13½ Verse vorhanden:

یا رب اسماؤک الحسنی اعود بها من شر نفسی ومن لنبی واوزاری

3) We. 1635, 2, f. 21—53. Ausser 2 kleinen Gebeten und 2 Briefen cufischen Inhalts von الحقى الفقيري enthält f. 366—48 vierzeilige Gedichte desselben, zum Theil Gebete. Sie beginnen: هو الأول الأخير هو الظاهر الظهير und haben zum Theil besondere Ueberschriften, so f. 446: مناجات في التوحيد . F. 486—536 in Prosa: مناجات الحجار لواحد الكبار.

F. 536—55a Persisch. F. 55a—56a ein Vierversgedicht des عبد القادر الحصني.

- 4) We. 289, f. 228. Gebet des حمد بن المعاوني بهاء الدين المباوني بهاء الدين الماعوني بهاء الدين بن احمد الباعوني بهاء الدين يا ربّ اتى مسرف ومفارط لكننى من رحمة لا اقنط الماربّ الله الماربّ الله الماربّ alle fangen an mit با ربّ الله الماربة ال
 - 5) Mq.88, 8, f.84°. Gebet, Anf. (Kām. dec.): يا من البه تصرّعي كم ذا تريد تمنّعي
- 6) Pet. 93, 5, f. 65. Gebet مناجاة des 'Alı ben abū ṭālib (Ṭawīl):
 لك لله ديانا للود والمجد والعلا تباركت تعطي من تشاء وتمنّغ
 28 Verse, welche bis auf die 2 letzten mit beginnen. Dasselbe in Pet. 175, f. 65. We. 1093, 1, f. 6. Spr. 490, f. 147. 1229, f. 46.; 1103, f. 20. Mo. 255, f. 15. (No. 3900.)
- 7) Spr. 1127, 8, f. 131°. Gebet des حيى الدين, anfangend (Tawil): الهيّ عبد عند بابك خاصعُ غريب بعيد الدار للهمّ جامعُ

3938.

1) Pm. 314, S. 70. Das Gebet عبد السهيلي des عبد الرحمن بن عبد الله بن احمد السهيلي الله بن احمد السهيلي أفاءً الرحمن بن عبد الله بن احمد السهيلي عبد الله بن احمد السهيلي الصعير ويسمع النت المعدّ لكل ما يتوقع الوسخة الكل ما يتوقع الصحير ويسمع النت المعدّ لكل ما يتوقع Gewöhnlich 12—14 Verse. — Dasselbe in: Pm. 75, f. 51°; 617, f. 213°. Spr. 29, 4, f. 162° (auch mit 67,7 bezeichnet); 249, 216°; 533, 470°; 1230, f. 6°; 1933, 6, 89°. We. 1587, 64°; 1780, 4, f. 57°. Do. 50, f. 31°. Mq. 49, 1, 10°

Mo. 255, 7, f. 15^b. Pet. 696, 128. — Dasselbe ist mit Tahmis versehen in: Spr. 1239, f. 86^b; 1242, f. 63^b; 1967, 18, f. 78^b-80. We. 183, 1, f. 14^a; 224, f. 25^a; 1238, f. 13^a u. 15^b; 1706, 3, f. 23^b; 1780, 2, f. 18^b. Pet. 93, 5, 67^a; 100, 60^b; 644, f. 55^b u. 57; 645, 105^a; 646, 2, f. 60^b; 654, 52^b; 654, 54^a. Pm. 476, f. 27^b. 28^a; 516, f. 21^a und ein anderes f. 22^b. — Ein Tasdis dazu in Spr. 906, f. 147. HKh. V 11 199. VI 14861.

- 2) Spr. 1229, f. 67b. Das Gebet (12 V.) mit dem Anfang (Kāmil): يا من ينادي في الصبير فيسمع ويري فلا يخفى عليه موضع
- 3) We. 1805, 9, f. 926—986. Gebet المتغفارة به مصطفى البكري von مصطفى البكري † 1162/1749, mit Vorbemerkungen und dem Anfang (Basit) f. 93°: استغفروا اللمنشينا العلق وخالقا في شقاى القلب العلق Alle Verse (ausser den 5 letzten) fangen mit استغفروا المتغفروا عمد المتغفروا المتشفرة المتغفرة المتغفرة عمد المتغفرة المتغفر

3939.

- 1) We. 1438, f. 138^B. Ein Gebet in 13 Versen: Anfang (Ṭawil): وبالخبر يا فتّاح فافتح وبالهدي وبالعلم كن لي يا عليم مفصّلا Vgl. We. 705, 3, f. 44 (Anfang u. Schluss fehlt).
- 3) Pet. 93, 5, f. 68°. Ein Gebet des يفتو بن ابي الفتح بن منصور السقيفي † 1056/1646. dessen Anfang (Bastt): باسم الذي تخصع الاعناق ساجدة لعزة الشامخ العالى عن المثلل Die meisten Verse fangen mit با ربّ an. Das selbe in Spr. 1229, 38°.

- 5) Mq. 89, 2, f. 9°—11°. Ein Gebet in 50 Versen. Anfang (Ṭawil): خير بي امري وضاف سبيل والحايرين الله لَهْوَ دليلُ Die meisten Verse beginnen mit الهي oder mit وأستغفر الله العظيم.
- 6) We. 1573, f. 96. Gebet in 26 Versen, von مصطفى بن كمال الدين بن على البكري أمال الدين بن على البكري أمال المال أمال المال
الهي باهل الذكر والمشهد الاسما بعن عرفوا فيك المظاهر بالاسما

Dasselbe in Pet. 702, 4.

3940.

1) We. 183, 3, f. 536. Ein Gebet المتغفران أبو مدين أبو مدين أبو مدين أبو مدين 10 Versen, von التيار ملتطم الله مجري الفلك في الظلم على غباب من التيار ملتطم Alle Verse bis auf die 4 letzten fangen ebenso an.

Der Anfang (8 V.) in We. 1254, f. 112b. WE. 115, f. 128b. Mit Takints We. 1714, 6, f. 73 — 75. Spr. 490, 30; 1229, f. 41b. Pet. 93, 5c, f. 60a.

2) We. 1748, 2, f. 2. Eine استغفاره in 40 V., von عبد الرحمن بن ابراهيم الموصلي Anfang: عبد الخلق من عدم الخ

استغفر الله منشى الخلف من عدم ... Anfang على المثال الذي قد شاء في القدم

3) Spr. 1104, 1, f. 1-8.

40 Bl. 4¹⁰, 13 Z. (25 × 14; 18-19 × 9^{cm}). — Zustand: wasserfleckig, sehr wurmstichig und auch schadhaft im Text. — Papier: gelb, dünn, glatt. — Einband: schöner Halbfranzband.

Ein Gebet des Hallfen 'Alı in Tahmisform, mit dem Grundvers:

يا سامع العطاء لذى الفاقة العديم

Es hat eine kurze, meistens persische, Erklärung, dann wörtliche Uebersetzung, endlich poetische Umschreibung in persischer Sprache.

Schrift: Persische Hand, gross, gut, gleichmässig, vocalisirt; der Text roth überstrichen. Abschr. um 1200/1785.

Dasselbe in Pet. 273, f. 56b ff.

3941.

- 1) We. 1780, 4, f. 73°—79°. Gebet mit den Namen Gottes von الشيخ الدرديري. Anfang: الشيخ الدرديري الكنا أخمدا لمولانا وشكرا لرينا mit einem Nachgebet in Prosa f. 79°—80°.
- 2) Mo. 307, f. 56. Ein Gebet المتغفرة in 99 Versen, von الغنى النابلسي † 1143/1790; alle Verse, ausser den letzten 8, fangen mit an. Anfang (Basit): استغفراللمن سرّي ومن على استغفراللمن نفسي ومن بدني
- 3) Spr. 1219, f. 120. Ein Gebet مطيع عظيم عطيم anfangend (Wāfir):
 انا المرجود فاطلبني تجدنى وان تطلب سواي لم تَجِدّني
 Alle Verse schliessen mit: فاطلبنى تجدّني كني
 Dasselbe in Pm. 419, 3, f. 22^b—23^b. Vgl.
 Pet. 249, 3, 146. Lbg. 1041, 9.
- 4) Lbg. 554, 17, f. 202—213. Eine Zusammenstellung von c\(\tilde{a}\) fischen Gedichten neuerer Zeit. 203\(^b\) Mitte bis 204\(^b\) ein Gebet in Vierzeilen, ohne festes Metrum, mit dem Grundvers: امين يا الله يا ارحم الراحمين

205-206 ein Gebet in Fünfzeilen (uncorrectes Wäfir) mit dem Grundverse:

الهي نجنى منى إلهى

206 – 207 eine Vermahnung (موعظة) in Fünfzeilen, mit dem Grundverse:

كيف ما يفعل الله بنا انه خير لنا 207°—207° Vierzeilen, mit dem Grundverse: انت حبيب قلبنا

dann noch einige kleinere Gedichte bis 209^b; 211^a. 213. F. 202—203^b, 209^b—211^a u. 212^b sind Türkische Gedichte; 211^b—212^a sind Persische.

3942.

1) Mo. 26, 2, f. 216—246. Ein Gebet in 19 Versen, anfangend (Tawil): دعوتك يا مولاي فاقبل دعائيًا وبلّغ بما ارجوه منك مراديًا Dasselbe in We.1714, 3, f.81 u. Spr. 852, 2, f.54.

. We. 1805, 10, f. 98°—108°. Titel u. Vorf. وهذه قصيدة ابتهاليخ نلقطب الرباني . . . مصطغى البكري

Ein Gebet, mit der Vorbemerkung, dass Muçtafā elbekrī † 1162/1749 es auf Veranlassung des خدد التافلاتي † 1191/1777 im Jahre 1186/1728 in Konstantinopel gedichtet habe. Anfang f. 100° (Kām. dec.):

يا رب بالذات العلية وبسر اسرار الهويد

3) Pm. 286, f. 42°. Gebet in 11 Versen,
 von حمد المغربي. Anfang (Kāmil):
 بإ كاشفا للكرب عن شاكيها بإ راحم العبرات من باكيها

3943.

1) Pet. 691, 4, f. 32°-32°. Ein Gebet متعاثلة أله الله يا اله

Der Verfasser Mohammed ben 'abd elkerim essamman † 1189/1775.

2) Mq. 89, 1, f. 2-4.

17 Bl. 8°°, 11 Z. (20¹/2 × 14¹/2; 14 × 10°m). — Zustand: sonst gut, bloss ein grosser Flecken oben am Rande. — Papier: gelb, zieml. dick, nicht glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel fehlt.

Ein Gebet in Regezversen um Beistand und Förderung für Mohammed, Sultan der 'Otmanen, und seinen Grosswezir Ahmed. Anfang f. 26: الحبد لله على الالهام والشكر لله على الالهام

3) Pet. 684, f. 148. Erklärung einiger Verse aus der منظومة الجزايرى, betreffend Verbleiben im Gehorsam, bei Fasten, Beten u. Gottanrufen.

Kleine Gebete in Versen kommen beiläufig noch vor in: We. 87, 10^b; 1546, 1^a; 1704, 192^b. Lbg. 554, 175^a; 287, 40^a; 808, 59^a u. 77. 78^a; 627, 59^a; 941, 58 u. 49 (von الموائي); 557, 1^a (von السهيلي); desgl. Do. 50, 33^a. Glas. 72, 2^b; 109, 41^b. — In Reimprosa Spr. 1933, 89^a.

17. Predigten (خطب).

3944. Lbg. 371.

171 Bl. 4¹⁰, 13 Z. (23¹/₂ × 17; 14¹/₂ × 11^{cm}). — Zustand: lose Blätter; am Rande meistens schadhaft; nicht ohne Flecken. Eingerissen und schadhaft Bl. 10. 116. 135. 137. 139. 140. 149, besonders 115. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband fehlt. Das Werk liegt in einem schadhaften orientalischen Futtoral und dies wieder in einem anderen. — Titel fehlt; er ist nach f. 101^a, Z. 4:

ديوان المخطب

und nach f. 101a, Z. 9:

جميع الخطب والادعية والفصول النباتية Verfasser fehlt; er ist nach f. 16a;

عبد الرحيم بن محمد بن اسمعيل بن نباتة und f. 102°, Z.3 mit dem Zusstz: الفارقي und f. 100°, Z. 10 (u. sonst):

Diese um 620/1223 veranstaltete Sammlung von Predigten, Gebeten u. Gebets-Abschnitten enthält auch noch Stücke von seinem Sohne (f. 16b) und von seinem Enkel ابو طاهر بن محمد (f. 60b).

Anfang fehlt. Die Blätter sind in ganz ungeordneter Folge; das Ordnen derselben ist bei den ausserordentlich vielen Lücken und mit Rücksicht auf den Inhalt sehr misslich und deshalb unterlassen. Ziemlich in den Anfang (Bl. 11 der ursprünglichen Folge) gehört f. 74. Auf der Rückseite beginnt: على المرقب بنوره والقبر والمعاد الحمد لله المرقب بنوره مصابيح قلوب اولياقه الشرقب المرقب بنوره مصابيح قلوب اولياقه الشرقب بنوره مصابيح قلوب اولياقه المربع المر

خطبة فى ذكر الموت وذم الدنيا الحمد لله الشديد أ.1 أ.1 أخمد لله الشديد . Ebenso 76, 256.

خطبة يذكر فيها قدوم وال الحمد لله شكرا 20 على ما اوزعنا النخ

خطبة يذكر فيها تصرف الزمان والمعاد، الحمد 4º لله الذي لا تفصح بماهيته العبارات الخ Ebenso 9º. 52º. 167°.

خطبة يذكر فيها الموت وصفته الحمد لله 50 الدي علا في الموت الله عن اعراض الهمم

نسخة منام الخطيب أخبرنا الشيخ ... تاج الدين 6° البو اليمن زيد بن الحسن بن زيد الكندي الج

خطبة تعرف بالصوفية الحمد لله مختار من 60 يصطفيه من عباده المر

خطبة اخري يذكر فيها الوباً الحمد لله مبدي 100 Ebenso 826.

u. 8. W.
 خطب النكاح والحمد للع المتنفرد بالجلال 650
 خطبة تعرف بالقعسرية لحتم القران في شهر رمصان 67°
 خطبة يذكر فيها وفاة رسول الله صعم خطب 75°
 بها في شهر ربيع الاول

خطبلا اخري يذكر فيها اخذ الدُمْسُتُـق 470 u. s. w.

خطبة لوداع شهر رمضان (und 127b) *107b خطبة لوداع شهر رمضان *113b خطبة يذكر فيها وداع شهر رمضان *1.8. W.

فصل يذكر فيه ولاية الامير ابي المكارم دِيَارَبَكْرُ 123 فصل يذكر فيه ولاية الدعوة له . . . سنة المعرفة الدعوة له . . . سنة المعرفة الدعوة له . . . سنة المعرفة فصول الصلاة على النبق صعّم في الخطب 166 الثواني يمينا وشمالا

خطبة اخرى في صفة الجنة

Der Verfasser heisst 'Abd errahtm ben mohammed ben ismä'il elfariqi abu jahjä ibn nobāta † 874/984. Sein Sohn ist Abu tāhir mohammed ben 'abd errahtm um 390/1000 und dessen Sohn Abu 'Ifarag tāhir ben mohammed um 420/1029.

Die Predigten sind in der Regel kurz; sie behandeln oft denselben Gegenstand und sind fast immer in Reimprosa gehalten. Sie beziehen sich auf Tod und Auferstehung, Hölle und Paradies, Feste und Festmonate, Tadel der Zeitlichkeit, Lob des Gebets, der Fasten und des Glaubenskampfes, ferner auf Hochzeit, Verbot des Weines, üble Nachrede, Alter, Aufruhr etc. Auch sind Gebete für Mohammed und Statthalter darin, so für Abu'lmekarim im J. 852/963. Schluss fehlt.

Schrift: ziemlich gross, gut, vocalisirt, Ueberschriften grösser. Am Rande oft gute Bemerkungen. — Abschrift c. 650/1282. — Collationirt. — HKh. III 4727.

Vorlesungszeugnisse über dies Werk (hauptsächlich aus d. J. ⁵⁸⁷/₁₁₄₂—⁵⁴²/₁₁₄₇) f. 100—102 von derselben Hand.

Commentare zu dem Werke werden beigelegt dem:

- 1) إيد بن الحسن بن زيد الكندي ابواليس + 618/1216.
- 2) عبد الله بن الحسين بن عبد الله العكبري † 616/1219.
- 3) عبد اللطيف بن يوسف بن محمد البغدادي (3
- 4) عثمان بن يوسف القليوبي حيى الدين (4

Auf beiliegenden Blättern in 4°, bezeichnet a—f, steht ein Stück einer längeren Maqāme, mit Türkisch untermischt, in der الرحوان die Hauptrolle spielt. Der Anfang fehlt. Schluss: ما الشعث في مجلس الاحباب اغث اغث يا منجع الطلاب Von einem neueren, sehr gewandten und gelehrten, Schriftsteller.

3945. Lbg. 295.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titelüberschrift f. 109b;

موعظة الحبيب وحفة الخطيب Verfasser: s. Anfang.

الحبد للم الذي انزل القران والحم :Anfang به العرب العرباء . . . أما بعد فيقول . . . على بن سلطان محمد القارى الحنفى . . . انه ورد على بعض الصلحاء والفصلاء من الغرباء الخ

Durch den Besuch eines fremden Kanzelredners, der dem 'Ali ben sultan mohammed elqārī † 1014/1606 erzählt, der Stifter seiner
Moschee habe bestimmt, dass dort nur nach
der Weise der Früheren gepredigt werden solle,
hat sich derselbe zur Abfassung dieses Werkes
veranlasst gefühlt. Er hat also die Nachrichten,
welche sich auf die Predigt Mohammeds und
sein Verhalten dabei, seinen Anzug u. s. w.,

beziehen und gleichfalls die auf die Predigt seiner rechtmässigen Nachfolger, die man eben als "Frühere" nicht bestreiten könne, bezuglichen Berichte hier gesammelt.

Also zuerst von Mohammed selbst f. 109°; فعن ابن عباس رآ اند صعّم كان يركع قبل الجمعة اربعا الرخ Dann f. 112° von إبد عمر 114°; ابو بكر 117°; عمر 114° غضل تصل Diese 4 Abschnitte sind mit فصل bezeichnet.

وينهى عن الفحشاء والمنكر : Schluss f. 120° والبغى يعظكم لعلكم تذكرون قال مؤلفه رحم فهذا ما حصرنى من خطب النبى عم واقعابه الكرام واتباعه العظام . . . وسلام على المرسلين والحمد لله الح

Verfasst im J. 1011 Sawwäl (1603). Abschrift im J. 1175 Du'lga'da (1762).

3946. Pm. 539.

112 Bl. 410, 29 Z. (28 × 181/2; 211/2 — 221/2 × 13cm).—
Zustand: der fast überall schadhaft gewordene Rand ist
meistens durch Ankleben von Papier wieder vergrößert;
der Text hat dadurch nicht selten gelitten. Vielfach fleckig,
auch im Rücken ziemlich schadhaft; nicht frei von Wurmstich. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: schwarzer Lederbd. — Titel u. Verfaßer fehlt,
doch steht f. 12 oben die Ueberschrift von späterer Hand:

كتاب الخطب البهائيلا تاليف البهائي،

Anfang (ohne Bism.) von derselben Hand: قال العالم العلامة فيلسوف دهرة وأقليدس عصرة بهاء قال العالم العاملي (Nun von der Hand, die alles Folgende geschrieben hat, unmittelbar so weiter:) اتصرّع اليك اللهم يا من في قدرته مؤيدات النصر والاقبال وفي يد غاينة الازلية حفظ نظام الاستقامة والاعتدال الخ

Es liegt hier eine Sammlung von Predigten in Reimprosa vor, jede von mässiger Länge, auf verschiedene Tage des Jahres, auf einzelne Monate oder auch Jahreszeiten, auf gewisse Personen oder Zustände gehend. Sie tragen entweder Ueberschriften, oder es ist doch Platz für solche gelassen, so dass anzunehmen ist, dass sie im Grunde alle mit Ueberschriften versehen gewesen sind, die hier jedoch aus Nachlässigkeit oder sonst einem Grunde, etwa zur

Hälfte, ausgelassen worden sind. Aus denselben ist ersichtlich, dass sie in den Jahren $\frac{1027}{1618} - \frac{1088}{1628}$ verfasst (und gehalten) sind; f. 29" u. 30" 1027; 34". 35". 37". 38" 1033; 49" u. 54" 1036; 72b, 73b, 74 1037; 93 (u. 93b oben) 1038. Da nun aber بهاء الدين العاملي, d. i. und ein - محبد بن حسين بن عبد الصبد anderer kann nicht gemeint sein - schon im J. 1081/1622 gestorben war, so kann dies Werk Aber nicht bloss der nicht von ihm sein. Name des Verf. ist hier gefälscht, sondern es ist auch (durch die 2. Zeile der anderen Hand auf f. 1*) fälschlich der Anschein herbeigeführt, als wenn das Werk mit اتضرع البكب anfange. Aber diese Worte und die folgenden Zeilen bis zum Anfange der neuen Predigt, sind der Schluss einer Predigt, deren Anfang u. Weiteres hier fehlt. Also der Anfang des Werkes ist hier nicht vorhanden; wie viel davon fehlt, ist nicht zu bestimmen. Auch der Schluss sehlt. Obgleich nämlich f. 112 ult. eine Predigt zu Ende ist, hat sich doch noch weiteres daran angeschlossen, wie daraus erhellt, dass der zur folgenden Seite überleitende Custos jetzt ausradirt ist. Die Unterschrift fehlt mithin auch; eine solche war schon f. 93a unten u. 93b oben gesetzt, aus Versehen, ist dann aber ausgestrichen.

Jede Predigt beginnt nach dem Bism. mit den Worten الحمد لله und schliesst fast immer mit الحكيم dem solche Wendungen wie منا الله العزيز الحكيم الله العزيز الحكيث والصله وانصله وانصله والحميث الحديث بالمقام وانفع الكلام للعقول والافهام f. 16 oder أن ابلغ الكلام نفعا واشد المواعظ وقعا 246 u. s. w. vorangehen.

Einige Ueberschriften sind:

6.1° هذه للخطبة تناسب النصف من شهر شعبان. Aehnlich 7°, 8°, 22°, 26°, 34°, 35°, 37°, 40°, 41°, 44°, 46°, 1° الخطبة الشاهية 1°.

7° الخطبة الاثناءشرية (auf die 12 Imāme). 8°. 27°. 30°. 31°. 42°.

هذه الخطبة . . . تناسب الغدير الشريف 9° 11. الخطبة الجنانية 11°

12° السليمانية vielleicht بالسلمانية, und so f. 18b (ist aber nicht zu Ende).

(180 aber ment zu Bude).

(180 aber ment zu Bude); الدرية (110 والدرية); المحريفية (140 والحبية); الخريفية (140 والخريفية); الخريفية (150 والديفية); المحرمية (150 والديفية); المحائية (160 والديفية); المحائية (160 والديفية); المحائية (160 والديفية); المحروبة (180 والحطية (180 والديفية); المحروبة (180 والديفة); المحروبة (180 والدي

ان الله لا :Das Vorhandene schliesst f. 1126 يصيع اخر الحسنين ان اوضيح الحديث هداية واشبع الحديث عناية كلام الله العزيز الحكيم

. النيوزية 66° ; البيعية 48° ; الاخلاصية 48°

An einigen Stellen im Anfang scheint etwas zu fehlen; so nach f. 3 u. 9.

Schrift: zieml. gross, gewandt, im Ganzen gleichmässig, fast vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1200/1786.

3947. We. 1570.

114 Bl. 87°, 12-14 Z. (15¹/₂×10³/₄; 10-10¹/₂×5¹/₂cm). Zustand: lose Blätter und Lagen, unsauber, fleckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappdeckel mit Lederrücken. — Titel und Verfasser f. 1a:

هذا ديوان خطب للمحاسني يشتبل على اربعة وخمسين خطبة مع خطبة عيد الانحية

Es giebt mehrere Gelehrte des Namens Elmehāsinī, der hier gemeinte wird sein: كعمد بن تاج الدين بن احمد الدمشقى. Dieser Mohammed ben tāg eddin ben ahmed, Prediger an der Hauptmoschee in Damaskus, war geb. 1012/1603, gest. 1072/1662.

الخطبة الاولي من محرم الحرام، Anfang f. 2ª: الخطبة الاولي العظيم الحمد لله الابدي القديم الواحد الاحد الرب العظيم . . . أما بعد أيها الناس فاتقوا الله فمن أتقاء أمدًا الخ

Predigtsammlung, und zwar 4 Predigten auf jeden Monat, von Moharram an. Nach f. 69 u. 71 ist eine Lücke von einigen Blättern;

es fehlt der Schluss der 1. Predigt des Ramadan und die ganze 2. 3. und 4. Predigt desselben. Eingeschoben ist nach der 3. Predigt des رجب eine Predigt über Mohammeds Himmel-خطبة في معراج النبي صقم : "fahrt, f. 57" - 59" : الحمد للم الذي جعل شريعة نبيم الغزاء الج stehen خطبة عيد الفطر stehen muss, ob sie vielleicht nach einer der Predigten des Ramadan oder ans Ende derselben zu setzen, ist nicht ersichtlich; ebenfalls ist nicht ganz sicher, ob nur eine oder mehrere Predigten auf dies Fastenbrechungs-Fest fallen, da f. 70. 71 defect sind. Jedenfalls bezieht sich 70°-71° Mitte auf das Fest; es ist wenigstens eine Anrede an die Gemeinde, bei der zugleich im Anfang Anleitung, wie bei diesem Anlasse zu beten sei, gegeben wird. Dann folgt f. 716 Mitte die Ueberschrift: الخطبة الاولى) (Anfang: und es ist '(الحمد لله خالف الوجود على اتم نظام wohl möglich, dass dieselbe richtig sei; dann ist jedenfalls mindestens noch eine Predigt auf dies Fest anzunehmen. Nach der 1. Predigt im Monat Dū'lhiģģe folgt f. 91-97:

خطبة عيد الاومحية [الاسحية

Ferner nach der 4. desselben Monates noch:

خطبة وداع السنة خطبة وداع السنة 106° خطبة مطلقة في فصل الصدقة 106°

خطبة مطلقة حمد للوزر [الورد م] 108 م

الخطبة الثانية بعد جلوس المنبر 1100

واغفر بالقرآن العظيم ولوالدينا :Schluss f. 113 ولوالدي والدين . . . ولكل المسلمين اجمعين . . . وسلام على المرسلين والحمد لله رب العالمين'

Alle Predigten beginnen nach den einleitenden Worten gleichmässig mit: اما بعد ايها الناس فاتقوا الله

Nach f. 59 fehlen einige Zeilen. — F. 54, Z. 1—10 ist wiederholt aus f. 52, 11 his 52, 12

Z. 1—10 ist wiederholt aus f. 53°, 11 bis 53°, 12.

Die Zahl der Predigten ist 56; ausser den 4 × 12 Monatspredigten enthält das Werk die der Himmelfahrt und der Onforfesteren 1 18

der Himmelfahrt und des Opfersestes und die vier zuletzt aufgesührten; und ausserdem die Predigt oder die Predigten über die Fastenbrechung. — Eine Vorrede zu dem Ganzen scheint auch zu fehlen.

Schrift: gross, kräftig, rundlich, flüchtig, fast vocallos. Ueberschriften roth. Bl. 54—59 in kleinerer, gefälligerer Schrift; von noch anderer Hand f. 70. 71, ebenfalls klein u. gewandt. — Abschrift von السيوطي im J. 1910/1785.

3948. We. 1785.

Format etc. u. Schrift wie bei 10). - Verf. fehlt; Titel nach der Vorrede:

التحفظ العليظ في الخطب المنبريظ Nach der Unterschrift f. 94° ist ee;

ديوان الخطب

الحمد لله الذي رفع الخطباء على :Anfang اعلا المنابر . . . وبعد فقد سالني بعض الاخوان . . . ان اجمع ديوانا ليشتمل على خطب منبرية الخ

Sammlung von Kanzelreden, nach den einzelnen Monaten geordnet, auf Wunsch von Freunden veranstaltet. Auf jeden Monat kommen 4, auf Sawwāl 5. Die 1. des Monarram beginnt f. 57°: الخيد الدموجد الايام والشهور وحدد الاعوام والدهور الحالية والشهور وحدد الاعوام والدهور الحالية erste Predigt des Monats Çafar fehlt, dafür ist Platz gelassen f. 60°. 61°. An die des Ramadān sind 2 angehängt, betreffend das عيد الفطرة die 1. Predigt des Dū'lhigge folgt f. 88° ein Anhang, betreffend das عيد النام : derselbe ist irrthümlich als "zweite" Predigt überschrieben, da die 2. f. 91° folgt, mit dem Zusatz: قبل النام عن الغيمة ; die 4. Predigt desselben Monats hat dann wieder einen Zusatz:

فذلك منهج كل سعيد واعلموا "Schluss f. 94 الله امركم بامر بدء فيد بنفسد الي آخر ما مرً ،

Es schliesst sich daran ein Nachtrag f. 94° bis 101°, enthaltend theils Predigten auf den Freitag, theils solche, die auf Sonnenfinsternisse, Wassermangel, Theuerung, Krankheit u. s. w. gehen. Zuerst f. 94°: منطبة المعالم علم المعالم الحمد لله الذي يعلم المفسد من المصلم الحمد لله الذي يعلم المفسد من المصلم علمة الكسوف 35° خطبة الكسوف "95° خطبة الكسوف" "95° خطبة الكسوف "95° خطبة الكسوف" "95° خطبة ال

وما جعله الله الا بشري لكم : Schluss f. 1014: وما جعله الله الا بشري لكم : كمل ولتطمين قلوبكم به الآية تم وكمل

F. 1016—104 ausser Kleinigkeiten ein längeres Gedicht, Aufzählung der Eigenschaften des Geliebten, in welcher immer 30 zusammengefasst werden. Es fängt an f. 1016 (Basit): وريقه بالطلا والمسك ممتزج وريقه بالطلا والمسك ممتزج

3949. Pet. 612.

29 Bl. 8°°, 15 Z. (19¹/3×18¹/2; 12¹/2×7°m). — Zustand: nicht fest im Einband; am oberen Rande wasserfleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: Lederband. — Titel und Verfasser fehlt.

الموعظة الأولى يقول الله تعالى :Anfang f. 1b عور وجل إيا ابن آدم] عجبت لمن ايقن بالموت كيف يفرح . . . الموعظة الثانية يقول الله تعالى عز وجل شهدت نفسى لنفسى ان لا اله الا انا وحدى الخ

Sammlung von 31 kurzen Ermahnungsreden. Sie beginnen alle mit يقول الله, ohne dass, wie zu erwarten wäre, ein Satz aus dem Qoran darauf folgt; die jedesmalige Ermahnung soll aber dadurch wirksamer gemacht werden.

فلا تعينوا قلوبكم حبّ : Schluss f. 14°: التعلم التعلم التعلم الدنيا وزوالها قريب الحمد لله على التعلم والحمد لله رب العالمين؛

Schrift: klein, zierlich, gefällig, gleichmässig, fast vocallos. Die Ueberschriften in Goldschrift; im Anfang ein verziertes Frontispice. — Abschrift von im J. 1046 Dü'lqa'da (1637).

F. 14⁵—29 enthalten Arabische, Türkische, auch Persische Denksprüche in Vers und Prosa. Vorwiegend ist Türkisches, bes. von f. 21 an.

Dasselbe Werk in Lbg. 298, 4, f. 495—566 (ohne Titel) und Pm. 35, 11, f. 62—65° (mit dem Titel: کتاب الموعظة); dies abgeschrieben im J. 1091 Ragab (1680) von حمد بن بندر.

3950. Spr. 866.

67 Bl. 8re, 19 Z. (20³/₃ × 14¹/₂; 15 × 11^{cm}). — Zustand: besonders die erste Hälfte fleckig und unsauber. — Papier: gelblich, auch bräunlich, ziemlich dick, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel und Verfasser f. 1^a (von anderer Hand):

كتاب حلبة الاخيار لابى عبد الله اليافعي HANDSOHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

الحمد لله الذي علق قناديل : Anfang f. 1b الثريًا بسلاسل الانوار . . . أما بعد فهذ حلبة الاخبار في اخبار اهل الاسرار فان من اتخذها انيسا وجعلها جليسا النخ

Dies erste Blatt ist von späterer Hand ergänzt, schwerlich richtig. Der obige Titel, aus dem Vorwort nach and entlehnt, ist fraglich. Ein Fragment, ohne Anfang und Ende. Der angebliche Verfasser Eljäfi'i abu 'abdalläh ist nicht der bekannte Schriftsteller dieses Namens († 768/1866). Es sind Predigten, gestützt auf Legenden des Qoran und einzelne Aussprüche desselben und Ausdeutungen derselben zu erbaulichen Zwecken. Ziemlich oft von dem Lichte Mohammeds, seiner Erschaffung und Mittheilung, darin die Rede.

In dem hier vorhandenen ersten Stücke, dessen Anfang aber fehlt, f. 2° ff., kommt die Geschichte Ibrähims mit seinem Sohne Ismä'll und dessen beabsichtigter Schlachtung vor; ferner die Unterredung des Moses mit Gott auf dem "Berge" und die Mittheilung der 12 Tafeln.

Es folgt ein Stück, f. 10°, überschrieben موسي und anfangend: محملس في مناجاة موسي الخمد لله جامع شنات جواهر النبات وناظمه النج worin allerlei fromme Betrachtungen und Ermahnungen, auch die Geschichte des früheren Räubers الفصيل بن عباص, der sich dann bekehrt. Gegen Ende wird Moses oft angeredet, im Uebrigen passt die Ueberschrift nicht.

F. 13°, 2 ist die frühere Ueberschrift ausgekratzt und mit einigen Worten beschrieben, die das vorhergehende Stück abschliessen sollen. Das neue Stück beginnt hier so: اخترع الشياء بلطيف حكمته فاحسن فيما اخترع الشياء بلطيف حكمته فاحسن فيما اخترع الشياء بلطيف حكمته فاحسن فيما اخترع الشياء بلطيف حكمته فاحسن فيما اخترع الشياء بلطيف حكمته فاحسن فيما اخترع الشياء بلطيف من قادة والمعاملة
darauf gehende Geschichte. Weiterhin Einschärfen der Pilgerfahrt und Erwähnung der Erbauung der Ka'ba durch Ibrähim und was damit zusammenhängt, und die Ersetzung der Götzenbilder daselbst durch Verehrung des wahren Gottes.

الحدد الدالذي لا يليف به السنة والانتباء الخ : *T.19 الحدد الدالذي لا يليف به السنة والانتباء الخ : *Daran schliesst sich mit der Ueberschrift: eine Erklärung eine Erklärung dieser Qoranstelle (Sura 87, 1), anfangend: لها تفسير ظاهر وباطن

قولة تعالى: F. 21 mit der Ueberschrift: ولد تعالى (Qorān 91, 1), eine Erklärung der والشمس ومحاها (Stelle, anfangend: مُحَاها الشرافا القبر اذا تلاها تبعها

F. 29 mit der Ueberschrift: قوله عز وجل الم (Qorān 94, 1), eine Erklärung, نشرح لك صدرك يريد ان اللك شفّ بطنه لغسل قلبه الخ يريد ان اللك شفّ بطنه لغسل قلبه الخ

F. 836 mit der Ueberschrift: را العالمين (Qoran 1, 1), Erklärung der Sura, anfangend: بالمحدد المحدد Schrift: ziemlich gross, gefällig, deutlich, gleichmässig, etwas vocalisirt. Stichwörter und Ueberschriften roth. — Abschrift a 1700.

3951. Schom. XI 30.

Die Heste liegen in ebensolcher Mappe wie die von XI 3ª.

Enthalt Heft 21-35. Davon Arabisch:

Heft 21. Ein 1¹/₄ Meter langer, 19^{cm} breiter Papierstreifen. Der Text darauf ist mit einer ziemlich breiten und farbig verzierten Borte eingerahmt, an der Spitze ist ein ausgeziertes Frontispice. Der Text ist 12¹/₃^{cm} breit. Enthält eine Predigt. Anfang: البتوجد بالعظمة والجلال المتفرد بالقدرة والكمال الح وينهي عن الفحشاء والمنكر ونذكر الله: Schluss: اكبر والله يعلم ما يصنعون والله اعلم بالصواب تبت Schrift: gross, weit, deutlich, vocalisirt. Abschr. c. 1800.

Heft 23. 54 Bl. 8°°, c. 9 Z. (15×10; c. 11×7°m).

Enthält viele Arabische Gebete, von meistens grösserem Umfang, auch Qoranstellen.

Zu bemerken f. 2° — 19° eine Fürbitte für Mohammed (قالمتنفأ); sie schliesst mit ...
على اتباع الرسلين اللهم صل ... وعلى آل سيدنا حمد،

Nach f.22 u. weiterhin sind verschiedene Lücken.

Die Schrift in diesem Hefte ist verschieden; zum Theil sehr gross und steif.

Heft 26. 24 Bl. 8^{ve}, 9 Z. (20ⁱ/₂ × 17; 18 × 11^{cm}). — Zustand: zieml. gut. — Papier: gelb, stark, etwas glatt.

Titel fehlt. Es ist die البردة des Elbuçırı, hier 162 Verse lang.

Auf den ersten 6 Seiten ist die erste Hälfte jedes Verses roth geschrieben; weiterhin meistens nur die Anfangsworte, hie und da auch noch ein ganzer Vers.

Auf das Gedicht folgt ein Gebet, das beginnt f. 206: عبد عبدى الصلاط اللهم صلّ على سيدنا محبد عليك يا رسول الرخ الرخ يا ايها الذين آمنوا صلوا : 424 والله والسلام عليه وسلموا تسليما اللهم صلّ وسلم على سيدنا الرخ

Dasselbe Gebet steht auch in Schöm. XI 3, f. 12, am Schlusse desselben Gedichtes.

Schrift: gross, deutlich, vocalisirt. Der Text in schwarzen Linien eingerahmt. — Abschrift c. 1800.

Heft 29. 13 Bl. 4¹⁰, 15 Z. (22 × 16; 15¹/₂ × 11^{cm}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, dünn.

1) f. 16—76. Titel fehlt. S. No. 1455. Sammlung von 70 Traditionen. آ من قرأ وحفظ من امتى اربعين حديثا الخ آ من تركها نقد عدم الدين الح آ من تركها نقد عدم الدين

Dann f. 7^b. 8^a noch 5 Traditionen, deren letzte vom Nägelabschneiden an den verschiedenen Wochentagen handelt.

In den Gebets-Anweisungen f. 9-13 kommen ein Paar Arabische Gebete vor f. 9b. 10b. Schrift: gross, vocallos.

Heft 30. 30 Bl. 8vo, 17 Z. $(21^{1}/_{2} \times 17; 15 \times 11^{1}/_{2}$ cm). Zustand: gut. - Papier: gelb, stark, ziemlich glatt.

شرح العوامل f.1-18. Titel fehlt, Er ist: ان اولى ما نطقت بد السي الانام : "Anfang f. 1 وافصل ما جرت بد اسنان الاقلام حمد اللد الح

Der gemischte Commentar beginnt: العوامل في التحوماية أي العوامل جمع علملة وفي مبتدأ وخبرها ماية

فلا تزيد جملتها على مائة : Schluss f. 186: عامل الا نادرا مع ذكر عدد اكثرها وعدد اعمالها تنت

2) f. 19-30°. Titel fehlt; er ist: شرح الاجرومية Verfasser fehlt. Anfang: والكلام مبتدأ الاول وهو مبتدأ الثانى واللفظ خبر المبتدأ الثاني الم Bricht hier zu Anfang des باب العطف ab.

Schrift: ziemlich gross, gefällig, gleichmässig, vocallos. Grundtext roth. - Abschrift c. 1800.

Heft 31. 18 Bl. 8vo, 7 Z. $(21 \times 17; 14 \times 9^{om})$. — Zustand: ziemlich gut. - Papier: weiselich, ziemlich stark, wenig glatt.

- 1) f. 16-34. Titel fehlt, er ist: تصريف الافعال قصل. 1. Es ist nur der Anfang vorhanden, Kap. 1, 1 Heft 32, 2 und Pm. 311, 5. Zwischen den Zeilen malaiische Glossen. Am Rande f. 3ª lange . بسم الله الرحن الرحيم grammatische Erörterung über
- 2) f. 36-18. Titel fehlt, er ist: متن الاجرومية Zwischen den Zeilen und auch am Rande Arabische Glossen.

Heft 32. 13 Bl. 8vo, 13 Z. (20¹/₂×16; 14×10^{cm}). — Zustand: gut. - Papier: gelb, ziemlich stark.

1) f. 1—12. Titel fehlt, er ist: متن الاجرومية

2) f. 12b-13a. Titel fehlt. Es ist völlig = Heft 31, 1.

Schrift: gross, krāftig, vocallos. Stichwörter roth. -Abschrift c. 1800.

Heft 33. 31 Bl. 4to, 15 Z. $(22 \times 16; 15^{1}/_{2} \times 10^{1}/_{4}$ ^{em}). — Zustand: ziemlich gut. - Papier: gelb, ziemlich stark.

Titel fehlt, er ist: شرح الاجرومية = We. 63. Bricht f. 31 b mit den Worten ab: وما اشبه ذلك من الامثلة واما القسم الثاني؛

Schrift wie bei Heft 32.

(Heft 34. 35 enthalten keine Arabischen Stücke.)

3952.

- 1) Mf. 45, f. 62 ff. Die Predigt Mohammeds: خطبة في حجة الوداء.
- 2) We. 409, f. 37. Predigten des Halfen الحد للم الذي لا تدركم الشواهد : . Anf (خطب) Al (خطب) Glas. 80, f. 114 zwei Predigten desselben.
- 3) Pm. 508, f. 376-47. Predigt 'Ali's, betitelt: الخطبة المخبونة, Fragen über die Ereignisse der Zukunft behandelnd.
- des 'Alt, in welcher kein Elif vorkommt.

Dieselbe in Pm. 89, 2. Mq. 674, f. 883-384°.

5) Spr. 1818, 2, f. 26 - 28. Ueberschrift: خطبة للشيخ الرئيس ابي على الحسين بن عبد الله ابن سينا رحم

سجان الملك القهار الاله الجبار لا تدركم الابصار : Anf. Predigt des Elhosein ben 'abdallah ibn sina + 428/1036 von der Allmacht und Weisheit Gottes in Bezug auf die erschaffenen Wesen und Dinge. Bricht f. 28 mit den Worten ab: وخلقت الارض ذات لون غبراء والا لما وقف عليها الصياء الذي هو،

Dieselbe Predigt in Pm. 35, 8, f. 55. 56* mit dem Schluss: نصلى ونصوم وعليك المعول وانت المبدأ الاول تم

3953.

- 1) Pet. 374, f. 1896. Eine Predigt des الحمد لله المتعرف :. Anf + امام الحرمين
- 2) We. 1847, 4, f. 13-14. Titelüberschrift und Verfasser f. 134:

خطبة تقليد لابن العفيف التلبساني

الحمد لله الذي شرف مراتب الحسن :Anfang وعرفها . . . وبعد فلما مأحنا الله ما ذكرنا واصلحنا العر

Scherzhafte Bestallungs-Predigt, von Mohammed ben soleimän ben 'alt ettilimsānī ibn elhfīf † 688/1289.

وللاعتماد على خط العذار البادئ : "Schluss f.14

3) We. 1847, 3, f. 11 -12. Titelüber-schrift und Verfasser:

خطبة هزلية لجماعة المردان لأبن العفيف

للد الذي اسري ببرى الثغور في شفق : Anfang الشفاه ... أيها المردان قد آن ان تسلكوا مكارم الاخلاق الخ

Scherzhafte Predigt lasciven Inhalts, von demselben. — Schluss f. 126: ان هو الا : الله المالين ولتعلن نباء بعد حين'

4) Spr. 1228, f. 38° ff. Eine خطبة des خطبة ألك الماميني الدماميني † 827/1424, in welcher die Namen der Suren künstlich angebracht sind. Anfang: الحمد لله الذي لطف بعبده في حفظ

5) Spr. 1962, 20, f. 148-153.

8°, 11 Z. (Text: 121/2×10°m). — Zustand: fleckig und unsauber. — Papier: gelb, glatt, dick. — Titel fehlt. Verfasser f. 148°. البراهات الباعوني برهان الدين الماعوني برهان الدين

الحد الداللي اتم على محمد النعة: Anfang f.148b. . . . أما بعد فان للد جلَّت نعماء وتقدست اسماء الرح

Eine Predigt des Ibrāhīm ben ahmed ben nāçir elbā'ūnī borhān eddin † 870/1465.

وادخلنا برحمتك في عبادك : Schluss f. 153b الصالحيين سجان ربّك رب العزة عما يصفون وسلام على المرسلين والحمد لله رب العالمين'

Schrift: gross, weit, deutlich, vocalisirt. — Abschrift von عمر بن مغلج الراهيم بن ابراهيم بن عمر بن معام († المناهيم بن المناهيم بن المناهيم بن المناهدية المناهدي

3954.

- 1) Pet. 374, f. 192b Eine Predigt des ابد طاه عبد العزيز بن مسعود
- 2) Mq. 1806, f. 366—369. Predigt auf den Geburtstag Mohammeds. Anfang: الخيد لله الذي فصل شهر ربيع الاول ببولد نبينا الج
- 3) We. 1739, 13, f. 120 . 121. Eine Predigt über die Vorzüge des Tages 'Āśūrā. Anfang: الحمد لله الذي دبر وقدر واصل الخ

4) We. 1346, 2, f. 76. 77. Predigt über die Vorzüge des Monats Ragab und Aufforderung zur Busse in demselben. Anfang: الحيد لله الذي عظم هذه الاشهر الحرام. الما الله الذي عظم هذه بالتوبة الي رجب الخ الله الكلام كلام الله . . . يهتدي : Schluss f. 77b: المهتدون ويقتدي المقتدون؛

Schrift: gross, kräftig, deutlich, vocallos. - Abschrift c. 1800.

5) Spr. 1226, f. 18^b. Eine Predigt auf den Monat Ramadan.

3955.

1) Pm. 199, 10, f. 214b-218.

8vo, c. 15 Z. (Text: 15¹/₂ × 10¹/₂cm). — Zustand: nicht ohne Flecken. — Papier: gelb, stark, glatt. — Titelüberschrift:

خطبة لعيد النحر عكبر تسعًا ثم يقول ا

Anfang: الله اكبركثيرا والحدد للدكثيرا وسجمان الله Predigt beim Opferfest, und Anweisung zu demselben. Schluss: طعنت في السادسة وجزئ الذكر Das Uebrige fehlt.

Schrift: gross, flüchtig, vocalisirt. Abschr. c. 1200/1785.

Dieselbe Predigt Lbg. 410, 6, f. 66. 67. Schluss fehlt; bricht ab mit: فانها على الصراط Abschrift um 1900/1788.

2) We. 1793, 6, f. 47—48. Titel: خطبة مباركة على آية الكرسي

الحمد لله الذي نصب للعالم اعلام العلوم الخ : * Anf. f. 47 الحمد لله الذي نصب للعالم اعلام العلوم الخ : * Predigt über den Thron-Vers Sura 2, 256. Schluss f. 48 : وقصلها عظيم وشانها وخطبها جسيم : * وقو العلق العظيم *

- 3) We. 712, f. 826—856. Eine Tisch-Predigt خطبة الاكل, das 10. Kapitel eines الحمد لله: Anekdotenwerkes schliessend. Anfang الذي خلف النخل وعلاه . . . أما بعد عباد الله فان هذه السفوة قد حفت الخ
- 4) Mo. 224, 4, f. 81—100^b. Ermahnung zur Frömmigkeit: eine Art Predigt; daher die

häufige Anrede اخوانى. In Reimprosa, mit vielen Versstücken untermischt. Verfasst von المعان الدخوان الكروا اليوم الموعود . Anfg: ايها الاخوان الكروا اليوم الموعود

- 5) Mq. 180, f. 210. Eine Predigt. Anfg: الحمد لله الذي اءز الاسلام بنصره
- 6) We. 1234, f. 47—51. Eine lange Predigt, anfangend: والذا جاءك الذين يومنون باباتنا فقل سلام عليكم كتب ربكم الرخ

-3956.

1) Do. 169, f. 72b. Titel: خطبة النكاح المحمد لله الذي جعل النكاح سنة للانام: Anfang: الحمد لله الذي جعل النكاح سنة للانام ولجماعة: Kurze Hochzeits-Rede. Schluss: المسلمين انه هو الغفور الرحيم الجواد

Schrift: ziemlich klein, gefällig, vocalisirt, um 1100/1888.

2) Pm. 191, 13, f. 94°. Titel fehlt. Anfang: الحمد للم الذي حلّل بالعقد حرمة النكاح
Eine kurze Hochzeits-Predigt aus d. J. 1188/1726.

Die zuletzt vorhandenen Worte: اللهم بارك لكل

Schrift: gross, kräftig, schwungvoll, etwas vocalisirt. Die Schrift läuft über die ganze Breite des Blattes; da dies aber stark beschnitten ist, fehlen am Ende jeder Zeile mehrere Worte; so auch ist unten vom Blatt mindestens 1 Zeile abgeschnitten. — Abschrift um 1138/1725.

- 3) Spr. 1967, 4, f. 22°. Eine Hochzeits-Predigt خطبة النكاح, anfangend: الحدد لله الحدد لله . S. No. 2379, 2.
- 4) Pm. 505, 8, f. 39—40°. Eine Hochzeits-Predigt خطبة النكاح. Anfang: الحدد S. No. 3619.
- 5) We. 1706, 1, f. 13b. Eine Hochzeits-Predigt (خطبة عقد نكاح).

6) Mq. 125, 13, f. 143-148.

 8vo , 11 Z. $(17^1/2 \times 13; 13 \times 10^{cm})$. — Zustand: etwas unsauber, auch wurmstichig. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Titel f. 143^a :

ميعاد في التزويج

الحمد لله الذي خص خطاب : Anfang f. 1430 عروس وصله بالافراح وجعل الارواح لها مهرا الن

Eine Hochzeits-Predigt, das Verdienstliche u. Angenehme des Ehestandes hervorhebend und mit Traditionen u. mehreren Gedichten belegend.

وخصهم بتوفير الاجور والسعي : Schluss f.148* المشكور وغفر لنا ولهم وللحاصرين . . . وصلى الله المخ

Schrift: gross, weit, gut, gleichmässig, fast vocallos. Abschrift c. 800/1397.

3957.

1) Pm. 497, 1, f. 1-6.

103 Bl. 8°, 13-15 Z. (21 × 14'/s; 15'/2 × 11cm). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt. — Einband: brauner Lederband. — Titel und Verfasser fehlt.

Anf.: ايها الناس ايقظوا القلوب عن مراقد الغفلات

Predigt zu gottseligem Wandel. Die Hauptsätze beginnen mit ماد الله f. 2° und 5°. Das hier zuletzt Vorhandene f. 6°: حبث وكبيف بحث يناديهم فيقول ما ذا اجبت كاندانيهم فيقول ما ذا اجبت Schrift: gross, weit, deutlich, vocallos. — Abschrift c. 1160/1731.

- 2) Mf. 132, 3, f. 14. 15. Predigt, erbauliche Betrachtungen an die Gliedmaassen des Menschen knüpfend: خطبة جمعية في اصل
- 3) Pm. 497, 11, f. 101. Eine Predigt an junge Leute, in Kunstprosa. Anfang: الحبد للد الذي زين سماء الحدود
- 4) Pm. 502, 8, f. 44*—48*. Reden Jesu, darunter die Bergpredigt. Die Anreden sind: حقّ اقول لكم oder يا مبيد الدنيا.

auch noch vor: Pet. 485, 147°. We. 1212, 10°—15 ('Ali in Elkūfa). Pet. 94, 66°. Pm. 671, 244° (in Versen). Lbg. 526, 115 (خطبة القت). Glas. 136, 198°; 131, 1° (von احبات بن صالح). Hochzeits-Predigten: Pm. 33, 99°; 654, 312°. Min. 233, 145°. 146°. Mq. 109, 45°. We. 1771, 151°. — Andere: We. 1582, 1. Spr. 36, 156°; 1957, 201°. We. 171, 49° ff.; 1447, 156°. 157. Pet. 94, 106°.

3958.

Hieher gehören die Werke von:

- ألمستغفري (المعتر المعتر المستغفري) u. d. T. خطب النبي
- سيف الخطيب . + ⁴⁴⁹/₁₀₆₇, u. d. T. ببو العلاء العرى
- 8) بابو الغرج ابن الحوزي † 597/₁₂₀₁, u. d. T. المقتصب في الخطب und auch عجب الخطب.
- على بن ابي بكر بن على الهروى السائم (4 . الخطب الهروية .T. أخطب الهروية .
- عمد بن احمد بن عبد الخالف ابن الصائغ (5 + ⁷²⁵/₁₈₂₅, u. d. T. الخطب المرتصاة ...

- 6) ابراهيم بن على بن احمد الطرسوسي + 758/1867, u. d.T. رفع كلفة التعب لما يعمل في الدروس والخطب
- 7) عبد الرحمن السيوطي (1 + 911/1605, u. d. T. نفح الطيب من اسئلة الخطيب
- 8) جسين بن عبد الرحمن + 926/1520, u. d. T. ر" في استخلاف الخطيب وجوازه
- 9) حمد بن پير على البركلي † 981/1578, u. d. T. ر" في التغنى وحرمته ووجوب استماع الخطبة
- 1004/1595 + حمد بن عبد الله بن احمد التمرتاشي (10 ر" في بيان جواز الاستنابة في الخطبة .T.
- 11) خطبة البيان dem على بن ابي طالب beigelegt.
- 12) خزن الواعظين ohne Angabe des Verfassers.

Vermahnungen (وصایا).

3959. Pm. 238. 4) 8, 140 - 162,

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titelüberschrift: منه وصيع النبي صعم للامام على بن ابي طالب رة

قال حدثنا الشيخ الامام على بن :Anfang احمد بن يوسف القرشي رق قال حدثنا القاضي ابو الحسن محمد بن على بن عبد الله بن منحر الاردي البصري . . . في سنة سبع وثلاثين واربع ماثة . . . عن علي بن ابي طالب رَهُ قال دعاني رسول الله صعم فقال يا على انت منى ببنرلة فارون من موسى غير انه لا نبي بعدي واناً اوصيك بوصية اجمع لك فيها علم الاولين والآخرين النخ

Vermächtniss und Vermahnung des Propheten an 'Ali ben abū ṭālib. Der Anfang dieser Vermahnung, deren Hauptsätze alle mit beginnen und deren Inhalt die kurze يا على Äufzählung der religiösen und moralischen Pflichten ist, deren Erfüllung die Seligkeit im يا على لا مروّة :Jenseits bringt, ist S. 141 لكذاب ولا راحة لحسود ولا صديق (صدى ١) لبخيل ولا امانة لنمام البخ

يا على من نظر في عيوب :Schluss S. 161 الناس ورضيها لنفسه فذلكه الاحمق بعينه . . . الفكرة نور والغفلة طلمة، . . . الآداب خير ميراث وحسن الخلق خير قرين تم Abschrift im J. 1029 Ragab (1620).

We. 1826, 4, f. 106-113. Dasselbe Werkchen, etwas abgekürzt, mit dem Titel: . Der eigentliche Anfang, nach der kürzeren Vorbemerkung, ebenso الا وانت :Der Schluss). (يا على انت منى الخ) على طهارة فان الله بحبّ التوابين وجبّ المتطهرين،

We. 1702, 13, f. 177b. Ganz kurz: Fünf Glaubensvorschriften mit Erklärung. Zuerst: . Schluss . يا على لا تنام حتى تفعل خبسة اشياء واشهدوا أن محمد الرسول لله

Pm. 160, S. 1 ebenfalls kurz. Vgl. No. 1839.

3960. Pet. 312. 7) f. 51 - 56.

8ve, c. 15-18 Z. Titelüberschrift f. 51a:

هذه وصيلا النبى صعم لاينتد فاطهد الزهراء

Vorschriften des Propheten für seine Tochter Fatime. Dieselben werden so eingeleitet: ان يوما من الايام جاءت فاطمة الزهراء الى ابيها وقالت يا ابتى علمنى شيئا ينفعنى الي يوم القيمة ' فقال لها يا فاطمة عليكي برضاء الله ورضاء بعلك الرخ

وايما أمرالا أبرأت زوجها من "Schluss f. 56": أربعمائلا درهم حشرت من قبرها مع الانبياء ودخلت الجنة بغير حساب

Es schliessen sich daran noch verschiedene, ebenfalls auf die Weiber und ihr Verhältniss zu den Männern bezügliche, Aussprüche Mohammeds: entnommen dem stand."

3961. We. 1567.

69 Bl. 12mo, 13-15 Z. (13¹/₃ × 9¹/₉; c. 11¹/₉ × 7^{om}). Zustand: im Anfang eine lose Lage; unsauber und fleckig.

— Papier: gelblich, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel f. 1^a:

وصيّة النبي صمّم لابي هريرة روّة

حدثنا حماد بن عطية قال : Anfang f. 1°: البصرى اخبرنا . . . قال كنا مع الحسن بن سعيد البصرى وق فدخل علينا رجل من اهل خراسان الخ

Nach der Einleitung folgt das Vermächtniss des Propheten an Abū horeira † 67/677, Vorschriften für Glauben und Wandel enthaltend, f. 2° mit diesen Anfangsworten: يا ابا هريرة الذا أويت التي فراشك فارقد على عينك Die einzelnen Hauptsätze beginnen alle mit:

وانى قد جمعت لك فى : Schluss f. 26b غناك وصيتى هله علم الدنيا والآخرة وفيها غناك فلا تبخل بوصيتى ثم تلى ان الذين يكتمون ما انزلنا . . . يلعنهم الله ويلعنهم اللاعنون

Dann noch ein der Einleitung entsprechender Schluss, wonach der Mann aus Horasan, dem Elhasan elbaçrī dies Vermächtniss dictirt, sich völlig zufrieden erklärt.

Schrift: ziemlich gross, deutlich, zum Theil etwas flüchtig, vocallos. Die Stichwörter roth. — Abschrift vom J. 1127/1716 (nach f. 69b).

Spr. 679, 2, f. 27^b—31^a: gleichfalls eine Vermahnung an denselben, aber abgekürzt. Anfang: يا ابا هريرة القط الفتات من المادّرة F. 31^a—32^b allerlei Aussprüche Mohammeds.

3962. Mq. 280. 5) f. 36-37^b.

Format etc. und Schrift wie bei 4). - Titel fehlt; nach dem Inhalt:

وصيد النبي لسلمان الفارسي

ردي سلمان الفارسي انه قال : Anfang f. 36° الله عز من حفظها على امتى دخل الجنة وحشرة الله عز وجل مع الانبياء والعلماء البخ

Vermahnung des Propheten an den frommen Selman elfarisi † 86/656. — Schluss f. 876: طوقا في عنقد يغبطه الاولون والآخرون من حسنه وجهاله وجماله وبكرامة الله عز وجل اباه

Nach der Unterschrift ist das Stück entnommen dem شرح الاسماء الحسنى للحسيني.

Pet. 681, f.58 – 62. Vermahnung des Propheten: وصبط رسول الله صعم لابي ذر الغفاري † 82/662 nebst anderen Aussprüchen des Proph.

Pm. 654, 3, f. 167 م. Letzte Vermahnung desselben; anf.: فراق وحان فراق وعلى نعيت التي وحان فراق . We. 388, f. 55 من الدنيا

3963. Glas. 128.

Format etc. u. Schrift (aber grösser) wie bei 3). — Titelüberschrift:

هذا ما أوصى بد على بن أبي طالب لاخر أيامة من الدنيا وهو صائر آلي برزخ الموقى . . ، وأوصيك يا حسن وجميع من حصرفي من أهل بيتى وولدي وشيعتى بتقوي الله ولا تموتن الا وانتم مسلمون النخ

Vermahnung 'Ali's an seine Söhne und Hausgenossen, mit Uebergabe aller seiner Rechte an seinen Sohn Elhasan; schliesst mit Gebet: ولا تخل بينى وبينه انك سميع الماءء غفور رحيم ولا تخل الى اهل بيته . . . ثم لم يزل يقول لا اله الا الله الحدم رسول الله حتى قبص صلوات الله عليه تمت

Abschrift im J. 1036 Mollarram (1626).

F. 59-61 enthält den 7. Fragesatz aus einem grösseren Werke, dass das Imamat allein dem 'Alt zukomme.

3964.

Zu den Vermahnungen (رصایا) 'Alı's gehört Folgendes:

- 1) We. 705, 3, f. 14° an seine Söhne Elhasan u. Elhosein: يا بنتي اذا وليتم من الامر الح
- 2) Spr. 310, 7, f. 111-117 an seinen Sohn Elhasan.
- يا بنتي اوصيك : Pm. 680, f. 6 an Elhosein وصيك المنتي الم المنتقوي الله تعالى في الغيب والشهادة 120 من 120 من 120 من 124 an denselben (aus dem ذنهج البلاغة).
 - 4) Spr. 1366, 2, f. 172. Dasselbe.
- 6) We. 1559, 2, f. 6°. Eine Vermahnung desselben in 16 Versen, anfangend (Kāmil): أبنتي اتى واعظ ومؤدّب فافهم فان العاقل المتاتب
- 7) We. 1388, 3, f. 267. 268. Desgleichen, in 10 Versen (Kāmil), anf.: اللمر" يعرف في الانام بفعله

3965. We. 1559.

Format etc. u. Schrift (enger) wie bei 1). - Titel-überschrift:

وصية جعفر الصادق

Die Vermahnungen des Ga'far ecçadiq ben mohammed elbaqir ben 'ali ben elhosein ben 'ali † 148/765 sind gerichtet an seinen Sohn Müsä und entnommen, wie in der voraufgeschickten Notiz angegeben, dem وشاعت الله المالية الأولياء في الله المالية الأولياء على الله المالية الأولياء ومنتى واحفظ مقالتى الله الله Schluss: وشاعرة لا يخصر ورقها وارص لا يظهر عشبها

3966. Pet. 344.

2) f. 1^b. 2^a. (Text: 16 × 12^{cm}.)

Vermahnung des Abū hanife † 150/767 (No. 1923) an seinen Sohn Hammād.

وصية الامام ابي حنيفة لابنه

يا بنى ارشدك الله وايدك اوصيك :Anfang بوصايا ان حفظتها وحافظت عليها رجوت لك السعادة في دينك ودنياك ان شاء الله والها مراعاة التقوي الخ

وتموت بحسن الظن بالله تعالي وغلبته :Schluss وبقلب سليم أن الله غفور رحيم

Schrift: klein, fein, eng, deutlich, vocallos, Persischer Zug. — Abschrift c. 1100/1688.

We. 1817, 11, f. 140 dasselbe; hört auf mit den Worten: والثامن أن لا تستهين.

3967. Pm. 203. 5) S. 104-110.

Format (19 Z., Text: 17 × 12cm) etc. und Schrift wie bei 4). — Titel fehlt; er ist:

وصية ابي حنيفة لابي يوسف

Anfang: ابني حنيفة الامام من ابني حنيفة المعد ان طهر نعمان بن ثابت الكوفي لابني يوسف رآ بعد ان طهر لم منه الرشد وحسن السيرة والاقبال على الناس فقال الممنه الرشد وحسن السيرة والاقبال على الناس فقال المحمد المعلم المعلم المعلم منولته والماك والكذب بين يديه المحمدة في المحمدة في المحمدة في المحمدة المحمدة المحمدة في مصلحة المسلمين المسلمين المحمدة المسلمين

We. 1479, f. 289 dasselbe.

3968. WE. 178.

Format etc. u. Schrift wie bei 2). — Titel fehlt; er ist: وصبّة الامام أبى حنيفة رحّه لتلميده يوسف أبن خالد السمتى البصري

هذه وصيد الامام ابي حنيفة . . . Anfang وصي بها حيى استانند الخروج الي وطند البصرة فقال لا حتى التقدّم اليك بالوصيد فيما تحتاج اليد في معاشرة الناس ومراتب اهل العلم وتأديب النفس الخ

Vermahnung desselben an seinen Schüler Jüsuf ben halid ben 'omeir essamti elbacrı † ¹⁸⁹/₈₀₅, in Betreff des Umgangs mit Menschen und der Selbstbeherrschung Anderen gegenüber.

Abschrift vom J. 1142/1729-

4) F. 30-109 Persisch (كلستان des Sa'dī).

3969. WE. 158.

66 Bl. 8vo, 19 Z. (21¹/₂×15¹/₂; 15¹/₂×8-8¹/₂^{cm}). — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: gelblich, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titel fehlt; er ist:

شرح وصيد الامام ابي حنيفلا

und speciell (nach f. 2ª, 1):

جر النصائح

Verfasser (nach dem Vorwort):

على بن محمد البكباراري

الحمد لله الذي جيب المصطرّ : Anfang f. 1b الذا دعا . . . أما بعد فقال . . . البكبازاري . . . لتا كان كتاب الوصية الذي كتبه ابو حنيفة الكوفى لتلميذ ابي يوسف يعقوب بن خالد السمتى جامعا لغوايد حجة ومرغوبا بين الافاصل الخ

Ausführlicher Commentar des 'Alī ben mohammed elbekbāzārī (aus sehr später Zeit) zu demselben Werkchen. (Der Angeredete heisst oben fälschlich Abū jūsuf ja'qūb für Abū ja'qūb jūsuf.) Der Commentar beginnt: محله وصية الامام الاعظم ابي حنيفة اي هذه الالفاظ التي تذركر. في الكتاب وصية الامام الاعظم ونصيحته' الوصية في اللغة اسم بمعنى المصدر الخ

ولله درّ من قال؛ الخللا؛ جلّ من لا عيب فيه وعلا؛ والله اعلم بالصواب المخ

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein, etwas flüchtig, nicht undeutlich, vocallos. Der Text roth überstrichen. Am Rande bisweilen Glossen. — Abschrift C. 1200/1265.

HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

3970. Spr. 583.

Format etc. u. Schrift wie bei 2). — Titelüberschrift: كتاب وصية الامام الاعظم أبى حنيفلا رضى الله عنه في مرض موته لتلامذند والمحابد والخواند؛

روي عن ابي حنيفة رحم انه لما : Anfang f. 107 الله مرصه المحابي واخواني وتقكم الله مرصه اعلموا يا المحابي واخواني وتقكم الله ان مذهب اهل السنة والجاعة اثنا عشر خصلة فمن كان منكم يستقيم على هذه الخصال . . . اولها الايمان المحم فيها خالدون واولئك : Schluss f. 109 المحاب النار هم فيها خالدون والله الموفق تمن

Vermahnung des Abu hanife an seine Schüler; enthält 12 Glaubenspunkte, die vor Irriehren bewahren.

3971.

Dasselbe Werkchen in:

1) We. 1721, 9a, f. 107b-111a.

Format etc. und Schrift (zu 17 Z.) wie bei 8. — Titel und Verfasser fehlt; nach dem Anfang:

وصية . . . ابي حنيفة النعمان بن ثابت الكوفى على اعتقاد مذهب اهل السنة والجماعة

قال لما مرض ابو حنيفلا رق مرض :Anfang

Von den einleitenden Worten abgesehen, ist Anfang und Schluss wie bei Spr. 583, 3. Nach خالدرن folgt hier noch ein kleiner Zusatz.

2) Dq. 97, 3, f. 60^b-64^b.

3) Lbg. 712, 3, S. 94-103.

Format etc. u. Schrift (aber vocallos) wie bei 2.-Titel fehlt.

Der Anfang zuerst so wie bei We. 1721, 9; dann wie bei Spr. Schluss ebenso. Nach خالدون noch ein von We. 1721, 9 abweichender Zusatz.

Abschrift im J. 1103/1691 (es steht fälschlich 1013/1604).

57

4) Lbg. 471, 44, f. 182-184.

8vo, 21 Z. (18³/₄ × 12; 12 × 7^{cm}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, dünn. — Titel und Verfasser fehlt; steht kurz zu Ansang und am Schlusse.

Schrift: Türkische Hand, klein, hübsch, gleichmässig, vocallos. Stichwörter roth; Text in rothen Linien. — Abschrift c. 1100/1088.

F. 185 Excurs über theoretischen Glauben (الاسلام) und praktischen (الاسلام).

5) Pm. 203, 4, S. 97-103. Titel fehlt. Die Einleitung weicht etwas ab. Abschrift im Jahre 1183/1769.

6) Pm. 493, 5, f. 61b-64.

Die Ueberschrift ولم رسالة نقر bezieht sich auf das Anfangswort der Hauptsätze. Anfang und Schluss im Ganzen wie bei Spr. 583, 3.

7) Mq. 621, 4, f. 28-31^a.

S^{vo}, 13 Z. (Text: $13 \times 9^{1/2^{cm}}$). — Zustand: etwas am unteren u. stark am oberen Rande fleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Schrift wie bei 1.

Titel fehlt. Anfang und Schluss wie bei Spr. 583, 3. Am Schluss noch ein kleiner Zusatz des Abschreibers.

3972. Pet. 52.

30 Bl. 8°°, 11 Z. (20¹/2 × 14¹/2; 15 × 11°m). — Zustand: nicht fest im Deckel, vorn und hinten unsauber und ausgebessert. — Papier: gelblich, glatt, stark. — Einband: Pappband. — Titel f. 1°:

كتاب وصية الامام الاعظم ابي حنيفة

الحمد لله ربّ العالمين Anfang f. 1b: والعالمين محمد وآله والصلوة والسلام على سيد المرسلين محمد وآله وهمية اجمعين قال الايمان اقرار باللسان وتصديق بالجنان والاقرار وحدة لا يكون ايمانا الح

Im Grunde dasselbe Werk, mit mancherlei Abweichungen. Auseinandersetzung, dass Glauben u. Thun zu unterscheiden sei, und Aufführung der Hauptglaubenssätze, die in kurzen Abschnitten (مصل) stehend, mit قصل نقر بان الاعمال ثلثة فريصة وفصيلة ومعصية الخ

وفى حقّ الكفّار اولئك الحاب : Schluss f. 6b: النار هم فيها [خالدون]'

Schrift: gross, deutlich, vocalisirt, mit rothen Ueberschriften; incorrect. — Abschrift um 1200/1785.

3973. Pet. 247. 4) f. 130^b—142.

Format (Text: 14 × 63/4cm) etc. und Schrift wie bei 2). — Titel fehlt; nach der Vorrede f. 131^a:

تلخيص خلاصة الاصول Versassor felit.

الحمد لله الذي ابدع الخلف : Anfang f. 130 واعدد... وبعد فلما كان اشرف العلوم محبة واوضحها حجة

Commentar zu dem selben Werk.

Die Principien der Religion gehören zu den erhabensten und wichtigsten Wissenschaften; unter den vielen Werken darüber ragt dasjenige des الوصية hervor, welches auch ابر حنيفة genannt wird. Der Verfasser will dasselbe hier mit Erklärung versehen, welche aber nur das Tieferliegende im Einzelnen behandeln soll. Er widmet sein Werk dem Emir

Anfang des eigentlichen Werkes f. 131^a: قال آولها أي الأول من الخصال التي وصى به الامام رَقَ الايمان وهو الاقرار باللسان وتصديق بالجنان ومعرفة بالقلب عرّف الايمان بالاقرار والتصديق والمعرفة الخ

وفي حق الكافرين اولتك اسحاب: Schluss f.142b: وفي حق الكافرين اللهم لا تزغ قلوبنا بعد ان هديتنا وهب لنا من لدنك رحمة انك انت الوهاب وصلى الله الح HKh. VI 14284.

3974. Glas. 47.

 4to , 27-28 Z. $(23 \times 13-14^{\text{cm}})$. — Zustand etc. und Schrift wie bei 1). — Ueberschrift:

وصبة الامام الهادي للحق

Anfang dieser erbaulichen Qaçıde (54 Verse, Țawil):
بنتي اصبروا للدهر عند الزلازل ولا تجزعوا عند الخطوب النوازل
Dieselbe ist hier nicht zu Ende. Der Verfasser ist Jahjā ben elhosein ben elqāsim ben

ibrāhīm elhasanī elhādī ilā 'lhaqq abū 'lho-sein, geb. 245/859, gest. 298/911.

In Pm. 193, 4, f. 165 steht eine ärztliche Vermahnung (رصیة) des Ibn sinā † 428/1037 in Versen (der Reim auf کلام in Kāmil).

3975. Spr. 1801.

Format etc. und Schrift wie bei 1). (Am Rande und zwischen den Zeilen Glossen.) — Titel fehlt; er ist:

رسالة (كتاب oder) ايتها الولد Verfasser fehlt: a. unten.

الحمد لله رب العالمين والعاقبة : Anfang f. 80 الطلبة للمتقين . . . [أماً] بعد [اعلم] أن واحدا من الطلبة المتقدّمين لازم خدمة الشيخ الامام زبن الدين حجّة الاسلام أبى حامد محمد بن محمد بن محمد الغزالي رحم واشتغل باله بالتحصيل وقراءة العلم عليم الخ

Die vorliegende Abhandlung, nach dem Anfang der Hauptsätze mit المركبة betitelt, ist von Abū hāmid elgazzālī † 505/1111 (No. 1679) auf Wunsch eines Zuhörers verfasst, der sich mit vielerlei Wissenschaften beschäftigt hatte und Zweifel darüber fasste, welche derselben ihm für das Jenseits von besonderem Nutzen sein werde, um sich ihr alsdann ausschliesslich zu widmen. Obgleich die Frage in grösseren Werken des Verf., wie in dem كتاب احياء العلوم, besprochen, bat jener doch den Lehrer um eine Beantwortung der Frage: diese enthält die Abhandlung, welche ebenso sehr eine vermahnende Belehrung (وصيّة) als ein Glaubens bekenntniss (عقيدة) genannt werden kann.

اعلم ايها الولد والحجد . Sie beginnt f. 31° unten العزيز اطال الله بقاءك بطاءته وسلك بك سبيل احبائه الن منشور النصيحة يكتب من معدن الرسالة النو

Schluss f. 48^b (mit einem Gebet): عنّا شرّ الاشرار واعتق رقابنا . . . من عداب القبر ومن النيران برحمتك يا ارحم الراحمين يا عزيز يا عقار يا كريم . . . يا ارحم الراحمين والحمد لله رب العالمين HKh. I 1595.

3976.

Dasselbe Werk vorhanden in:

1) Lbg. 960.

8 Bl. 8vo, 19 Z. (20¹/₂×11¹/₂; 14¹/₂×7^{cm}). — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: gelb, glatt, dünn. — Einband: Pappbd mitLederrücken. — Titelüberschrift f.la:

رسالة ايها الولد للامام الغزالي

Im Ganzen etwas abgekürzt, besonders am Ende; f. 4b, 7 entspricht Spr. f. 42a, 3; dann aber verschieden. Schluss f. 4b: فاذا لم يتفكر يكون سؤاله من الجماقة فينبغى ان لا يشتغل جوابه والله اعلم بالصواب

Schrift: Persischer Zug, klein, gefällig, vocallos, oft auch ohne diskritische Punkte. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1000/1581.

F. 5—7 Stellen aus dem Qorancommentar des البيضاري (Sura 2, 182; 42, 18. 19; 49, 14—16). F. 5^b. 8^a leer.

2) We. 1726, 3, f. 53-74.

8°, 13 Z. (20 $^{1}/_{2} \times 14$; $12^{1}/_{2} \times 8^{cm}$). — Zustand: nicht ganz sauber und ziemlich fleckig. — Titel f. 58^{a} : Verfasser ziemlich ausführlich.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, gut, gleichmässig, vocallos. Das Stichwort ايها الولد roth. — Abschrift um 1100/1688. — Zwischen den Zeilen (auch am Rande) stehen öfters Türkische Glossen in kleiner Schrift.

3) We. 1836, 1, f. 1-174.

98 Bl. 8°°, 17 Z. (21¹/₄× 14¹/₂; 15¹/₂× 8°m). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel f. 1^b als Ueberschrift: كناب أيها الولد.

Schluss ausser dem bei Spr. 1801, 2 noch einige Zeilen; die letzten: ان اموت في طلب الدنيا الدنيا الله على سيدنا الرحمتك يا ارحم الراحمين وصلى الله على سيدنا الرخ

Schrift: gross, krāftig, rundlich, deutlich, etwas vocalisirt. Das Stichwort ايها الولد roth. — Abschrift von سيد محمد بن حسين im J.1111 Dū'lqa'da (1700).

4) Pet. 600, 8, f. 52-58. 8°°, 21 Z. (Text: $14-15 \times 10^{\text{cm}}$).

Titel fehlt. Der Schluss (wie bei Spr.) steht f. 58b am Rande. F. 59a ist Wiederholung von 58a.

Schrift: ziemlich klein, etwas rundlich, vocallos. — Abschrift c. 1150/1737.

5) We. 1817, 10, f. 130-140.

8vo, 17 Z. (201/2×141/2; 18×78/4cm). — Titel f. 130a von späterer Hand. — Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, kräftig, vocallos. Bl. 130 ergänzt. Am Rande, auch zwischen den Zeilen, viele Glossen. — Abschrift c. 1750.

6) Pm. 419, 1, f. 1-10^a.

64 Bl. 8°°, 19—20 Z. (15¹/2 × 10¹/2°m). — Zustand: braunfleckig. Bl. 10 oben ausgebessert. — Papier: gelb, ziemlich stark, wenig glatt. — Binband: Pappband mit Lederrücken. — Titel u. Verfasser fehlt. — Schrift: klein, kräftig, gedrängt, deutlich, vocallos. — Abschrift von عبد الباق بن ملا خليل الحاجي درويش um 1186/1773 (so steht f. 63°; die Zahl 1100 auf f. 60° ist unvollständig).

F. 10^a, 7 bis f. 11^b einige Aussprüche Mohammeds; 12—14^a allerlei juristische Stellen über فرص عين (Hauptverpflichtungen); 15^b die Qaçıde des الشافعي in 16 Versen; der 1. (sonst 2,) beginnt: انعم عيشا ...خصابها ...خصصابها ...خصابها ...خصصابها ...خصص

7) Pm. 227, 1, f. 2b-24.

63 Bl. 8°°, 12 Z. $(15^{1}/_{2} \times 11; 11^{1}/_{2} \times 7^{1}/_{3}^{\rm em})$. — Zu_c stand: etwas fleckig, bes. unten am Rande. — Papier: gelb, ziemlich glatt u. stark. — Einband: schöner Halbfrzbd. — Titel u. Verfasser fehlt. Anfang wie bei Pm. 898, 1.

Schrift: gross, kräftig, deutlich, etwas rundlich, vocallos. — Abschrift um 1200/1785.

Zu Anfang stehen am Rande Stellen aus verschiedenen çüfischen Werken von الشعرائي, الشعراملسي, الشبراملسي

F.1 eine Erörterung über das 3 fache التوحيد (für العقيقة العالم الشريعة العلى الشريعة المربقة العلى الشريعة المربقة المربقة العلى الشريعة العلى المربقة المر

8) Lbg. 809, 14, f. 1076—113°.

Format etc. und Schrift wie bei 7. — Titelüberschrift: كتاب ايها الولد. — Abschrift v. J. 1205/1700.

Von derselben Hand ist f. 108^a, 1 bis f. 110^b, 21 wiederholt auf f. 118-120.

9) Pm. 398, 1, f. 1-29°.

120 Bl. 8%, 11 Z. (15×10; 10×6cm). — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: weisslich, auch strohgelb, zieml. stark, etwas glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titel u. Verf. f.1° unten: ساللا تاليف الغزالي

الحمد لله حق حمدة والصلوة : Anfang f. 16 والصلوة المحقد على رسولة ... وأولاده أما بعد فاعلم أن وأحدا الرخ والسلام على رسولة ... وأولاده أما بعد فاعلم أن وأحدا الرخ والسلام على رسولة ... وأولاده أما بعد فاعلم أن وأحدا الرخ السلام على رسولة ... وأولاده أما بعد فاعلم أن وأحدا الرخ المعلقة المعلق

Schrift: ziemlich gross, gefällig, vocallos. Die Stichwörter [42] und [2] roth. — Abschrift um 1920/1805.

10) We. 1798, 4, f. 173-190.

Titel f. 173^a: كتاب ايها الولد. Das Vorhandene schliesst f.190^b: واصرف عنا شرّ الاشرار واعتق (s. bei Spr.); es fehlen nur wenige Zeilen.

11) Spr. 1968, 6, f. 51^b-60.

Titel fehlt. Der Schluss f. 60° mit dem Gebet etwas abgekürzt.

Bl. 60 von anderer Hand ergänzt.

12) Lbg. 898, 2, f. 47-61^a. Titel fehlt. — Bl. 61^b—64^a leer; f. 64^b—66^b in schräger Richtung einige Verse und ein kleines Lobgedicht auf Mohammed; 68^a eine Stelle aus احياء العلوم.

18) Mq. 116, f. 75-80.

Der Anfang der Abhandlung steht f. 75^a am Rande; der Schluss f. 80^b gleichfalls. Der Schluss weicht etwas ab.

Pet. 595, f. 86 ff. stehen Stellen aus der Abhandlung. S. such Spr. 1366, 2, f. 173b.

3977. Lbg. 300.

Format (31 Z., Text 17×71/2 era) etc. und Schrift wie bei 1). — Titelüberschrift und Verfasser f. 101a:

شرح ايها الولد على نصحة الغزالي للخادمي

الحمد لله رب العالمين اقتباس من Anfang: اول الفاتخة فلا افصل منه . . . والعاقبة اي الحميدة ولهذا يفسر بالجنة الرخ

Ausführlicher gemischter Commentar des Mohammed elhadimi † 1160/1747 (No. 2693) zu derselben Abhandlung; die Einleitung dazu in gleicher Weise erklärt. Der Commentar zur Abhandlung selbst beginnt f. 102°: اعلم ايها الولد التعبير بالولد لكال الشفقة ... المحتب العزيز على على الولد وعزة المحبة ما يكون حبا لله المح برحمتك يا عزيز يا غفار : 135° أعلى وكمال شفقتك بعنى اعط جميع مسئلتنا بسبب رحمتك وكمال شفقتك يعنى اعط جميع مسئلتنا بسبب رحمتك وكمال شفقتك في الله الله الارحم الراحمين قد اقبل عليك فسئل والله الموفق نعم المولي ونعم الرفيق،

Abschrift im Jahre 1212 Rabi' II (1797).

Mq. 281, 1, f. 1-66. 88 Bl. 8°°, 7 Z. $(20^{1}/_{3} \times 13; 13 \times 6^{1}/_{2}$ cm).

Ist Türkisch und betrifft die Persische Sprache. — Abschrift vom J. 1034/1625.

Ausserdem einiges Arabische:

an ابو حامد الغزالي des وصبية an einen seiner Schüler, anfangend: اللهم اني استلكع من العصمة دوامها ومن الرجة شمولها الخ

F. 68b eine Stelle aus النظائر والاشباء, an-fangend: فكر البزاري في المناقب عن الامام البخاري البخاري ألم البخاري ألم البخاري ألم الربعا الربعال التي الربعال التي الربع على الربع على الربع على الربع على الربع كاربع وهذه الرباعية لا تتم الا باربع مع اربع الربع وهذه الرباعية لا تتم الا باربع مع اربع المن und die Erklärung, was unter den jedesmaligen vier zu verstehen sei. Die Stelle behandelt also die Frage, was zu einem vollkommenen Traditionisten erforderlich sei.

3978. Spr. 814. 3) f. 53ⁿ-54ⁿ.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel und Verfasser fehlt; er ist:

قصيدة الغزالي

قال الشيخ العارف :Die Vorbemerkung dazu ist من الكامل أبو الاسباط عيسي المرزوق رحّه رحلت من الكامل أبو الاسباط عيسي المرزوق رحّه رحلت من الشام لزبارة الامام حجة الاسلام ومرشد الانام محمد بن محمد الغزالي قدس الله سرّه العزيز الي بلاد خراسان فوجدته بمدينة طوس فتلقنت منه الذكر واقمت عنده وقرأت عليه كتابه المسمى باحياء علوم الدين فبينما نحن جلوس عنده في صحبته قال لحامه ايتني بثوب جديد فاني اريد أن ادخل على الملك فاتي له بثوب وطلع الي بيته فابطأ ولم ينزل الينا قدخلوا عليه فوجدوه وقد انتقل الي الله الينا وحمد ووجدوا عند راسه هذه الابيات قد لاخوان راوني ميتنا فبكوني ورثوا لي حزنا قدل لاخوان راوني ميتنا فبكوني ورثوا لي حزنا

Diese Vermahnung und Tröstung des Abū hāmid elgazzālī an seine Schüler, als Antwort auf die Frage, was aus dem Geist nach dem Tode werde, ist hier 25 Verse (Ramal) lang.

3979.

Dasselbe Gedicht findet sich in:

- We. 1775, 4, f. 33^b mit einer anderen Vorbemerkung. 21 Verse.
- Pm. 553, 8, f. 44^a mit einem noch anderen Vorwort. 28 Verse.
- 3) We. 208, 2, f. 14°. 30 Verse.
- 4) Pm. 250, f. 82. 28 V.
- 5) Spr. 752, f. 1^a. 22 V. (s. No. 1700).
- 6) Spr. 1242, f. 29b.
- 7) Pm. 654, 2, f. 4b. 26 V. Es ist hier dem ابو الحسن علي المسقر السبتى um 600/₁₂₀₃ am Leben, beigelegt; dieser sei auch Verf. des

3980. We. 279.

14 Bl. Svo, 27 Z. (201/4×151/5; 16×9cm). — Zustand: gut. — Papier: gelblich, zieml. dick, glatt. — Einband: Pappbd. — Titel u. Verfasser f. 1a u. auch im Vorwort:

هذا كتاب الكوكب المتلالي بشرح قصيدة الامام حجة الاسلام الغزالي . . . لشخنا العارف بالله الشيخ عبد الغني أبن الشيخ اسمعيل بن النابلسي،

الحد الد الذي خلف الموت والياة واقام : Anfang f.1 ، في خدم الما الموك . . . أما بعد فيقول شيخما . . . ابن النابلسي . . . هذا شرح لطيف فرغته في قالب التصنيف النخ

Commentar des Ibn ennābulusī † 1143/1780 zu derselben Qaçīde, verfasst im J. 1094/1688. Er beginnt: أي قل أيها الصاحب المذكور في أصل القصة لاخواني في الدين وتلامذي في الدلالة على طريق اليقيي الخ

اي اوصل الله تعالى :Schluss des Commentars الله وحديد الم

Schrift: ziemlich gross, deutlich, gleichmässig, vocallos. Die Verse roth. — Abschrift um 1800.

We. 1807, 1, f. 1-16 derselbe Commentar.

161 Bl. 8vo, 25 Z. (20 × 14³/₃; 15¹/₉ × 10^{cm}). — Zustand: gut. — Papier: gelblich, glatt, ziemlich dünn. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Schrift: gross, kräftig, rundlich, gradestehend, vocallos. Grundtext roth. — Abschrift im J. 1152 Moh. (1739). — Bl. 16^b—20 leer.

3981.

(وصية) We. 1781, 8, f. 116°. Die Vermahnung ابو الغصل يوسف بن محمد بن يوسف البو النحوي التُوزَرِيِّ

Jusuf ben mohammed ettüzarī abū 'lfadl ibn ennahwī, Verf. der الفارعة المنفرجة, † 518/1119.

3982. We. 1743. 5) f. 476-486.

Format etc. u. Schrift wie bei 4). — Titelüberschrift: فكر وصايا الشيخ أحمد بن الرفاعي الي الخليفة الهادي بمكة حرسها الله تعالي

Der Name des Verfassers Alimed ben 'alī ben alimed errufā'ī † 578/1102 ist gefälscht für

عدی بن مسافر

قال قدس الله روحه٬ اختارك الله: Anfang على خلقه مع غناه عنك واختارك الله على جميع خلقه مع افتقارك اليه الخ

Vermahnungen des 'Adı ben mosāfir † 558/1168 (s. No. 1980) an den Halifen.

ومن قام بما يجب عليه من الاحكام تجا : Schluss f.48b

3983. We. 1743. 6) f. 486-496.

Format etc. u, Schrift wie bei 5). — Titelüberschrift: ومن وصاياء ايصا لمريده الشيخ قايد رحّه ولسايو المريدين عدى بن مسافر :Der hier nicht genannte Verfasser ist

قال سيدنا الشيخ احمد [عدي. 1] قدس :Anfang الشيخ احمد الشرع وحفظ الله روحه الشرع وحفظ حدوده وأن لا تصحب من كان اكثر همة الدنيا الن

Vermahnungen desselben an seine Schüler, speciell an [قايد [النوري] . — Schluss f. 49% وان كل ما جاءت به الرسل حق فهذه وصيتى اليك وان كل ما جاءت به الرسل حق فهذه وصيتى الله النخ

3984. We. 1758.

Format etc. u. Schrift wie bei 6). — Titelüberschrift:
... التعلي النباني والغوث الصداني والفرد الرحاني وصيبة القطب الرباني والغوث الصداني والفرد الرحاني سيدي الشيخ محيى الدين عبد القادر الكبلاني

وقد ساله بعض اولاده الوصية : Anfang f. 76° وقد الله عز قال له رق عن الله عز وجل ولزوم الشرع وحفظ حدوده وتعلم العلم الح

Vermahnung des 'Abd elqādir elkīlānī † ⁵⁶¹/₁₁₆₆ (No. 2836) an einen Sohn und an seine Schüler (s. No. 3020 f. 88b).

هذه وصيتى لك ولمن يسمعها : Schluss f. 77*: من المريدين كثرهم الله تعالى . . . جمعنا بمن يقفوا آثار السلف ويتبع اخبارهم حق سيدنا محمد . . . ورضى الله تعالى عن اصاب رسول الله . . . ولا قوق الا بالله الح

Abschrift im Jahre 1061 Gomādā I (1651) von المحاج حسن بن الحاج موسى الشافعي القادري الحموي

3985.

Dasselbe Werkchen findet sich in:

1) We. 1735, 7, f. 99^a. 100^a. Titelüberschrift:

قال القطب الربائي . . . الشيخ عبد Anfang: القادر الكيلائي . . . خطابا ووصية وارشادا لاولاده وفقرائه عبد المدي اوصيك بتقوي الله . . . وحفظ حدوده وان طريقنا هذا مبنى علي الكتاب Schluss: وعلى من فوقك قبح والسنة وسلامة الصدور النخ وعلى من فوقك قبح واعلم ان الفقر والتصوف جد لا تخلطه بشيء من الهزل هله وصيتي اليك النخ

- 2) We. 1559, 6, f. 8. Titel fehlt. Verfasser steht zu Anfang ausführlich. Anfang und Schluss wie bei We. 1735, 7. Bl. 9 leer.
- 3) s. auch Spr. 819, 1, f. 13a.

3986. Spr. 673. 2) f. 85^b—89^a.

8vo, 20 Z. $(21^{1}/_{2} \times 16^{1}/_{2}; 16^{1}/_{2} \times 11^{1}/_{2}$ cm). — Papier etc. wie bei 1).

Schrift: klein, gedrängt, deutlich, vocallos. Am Rande sachliche Glossen. — HKh. II 4136.

3987. Spr. 490. 14) f. 71a.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titelüberschrift: عذه المنظومة للقطب الرباني والغوث الصمداني شعبب ابی مدین

Dies Gedicht des So'eib ben elhasan elmagribī ettilimsānī abū madjan † 589/1193 (584. 594), welches in 26 Versen Geduld und Glauben predigt, kann unter die Vermahnungen gerechnet werden. Es beginnt (Basit): ان ابطأت غارة الارحام وابتعدت عنا فاقرب شيء غارة الله und schliesst:

والآل والصحب ما غنب مطوقة والتابعين لهم فصلا من الله Alle Verse endigen auf .il.

3988. We. 1757. 3) f. 50h - 55.

Format etc. und Schrift wie bei 2). - Titelüberschrift und Verfasser:

لِفْنَة الكبد في نصحة الولد لابن الجوزي

الحمد لله الذي انشأ الاب: Anfang f. 50°: الاكبر من تراب . . . أما بعد فاذي لما عرفت شيف النكاح وطلب الاولاد الخ

Ibn elgauzi † 597/1201 erzählt, dass von seinen 5 Söhnen 4, von seinen 5 Töchtern 2 gestorben seien. Sein einzig übriggebliebener Sohn Abū 'lqāsim scheine ihm nicht den nöthigen Ernst zum Studium zu haben, er wolle ihn daher durch diese Abhandlung dazu anspornen. Sie beginnt f. 51 ": وفقك وفقك الله أنه لم يتميز الادمى بالعقل الا ليعمل بمقتصاه الح

Diese warme väterliche Ermahnung zum Fleiss und zum guten Wandel und Warnung vor Trägheit und Schlechtigkeit ist interessant auch durch den Rückblick, den der Verf. auf seine eigene in Fleiss verbrachte Jugendzeit wirft.

واياه أساله أن يوفقك للعلم: Schluss f. 55b والعمل وهذا قدر اجتهادي في وصيتي ولا حول ولا قوة الا بالله العلى العظيم

HKh. V 11149.

F. 55 unten eine erbauliche Anekdote, von erzählt, von einem Arzt, der, gefragt, ob er ein Mittel gegen die Sünden habe, ein aus 10 Dingen zusammengesetztes Recept giebt.

3989. We. 1537.

8vo, c. 24 Z. (Text: 171/3×111/3cm). - Zustand: unsauber und wasserfleckig. - Titelüberschrift f. 79b:

وصية مخر الدين الرازي

يقول العبد الراجي . . . محمد بن Anfang: عمر بن الحسين الرازي وهو في آخر عهد بالدنيا واول عهد بالآخرة وهو الوقت الذي يلين فيه كل تاسّى ويتوجه الى مولاه كل ايف انى احمد الله تعالى بالمحامد التى ذكرها اعظم ملائكته في اشرف اوقات معارجهم . . . ثم اقول بعد ذلك اعلموا اخوانى فى الدين واخوانى فى طلب البقين أن الناس يقولون الانسان اذا مات انقطع تعلقه عن الخلف الرخ

Vermahnung des Fahr eddin erräzi † 606/1209 (No. 2223), theologische Ansichten namentlich über den Tod entwickelnd. Dieselbe ist dem † 771/1869 تاج الدين السبكي des ك" الطبقات الكبري entnommen u. auch inWe.1783, 2, f. 34 vorhanden.

ثم ينثرون التراب على وبعد : Schluss f. 80 الاتمام يقولون باكريم جاك الفقير الحتاج فاحسى المدو وهذا منتهى وصيتى في هذا الباب والله تعالى الفعال لما يشاء المخ

Schrift: zieml. klein, gewandt, etwas flüchtig, vocallos, oft auch ohne diakritische Punkte. - Abschrift c. 800/1387.

> 3990. Spr. 490. 19) f. 1276-129b.

Titelüberschrift:

عله القصيدة المعروفة لحمد بور حميير

Die ihrer Vermahnungen und Gnadenwirkungen wegen berühmte Qaçıde des Mohammed ben hamîr eljemenî † 611/1214 beginnt (Kāmil): ياس لعين قد اصرّ بها السهرّ واضالع حدب طويي على الشرّرْ

لا فارقت ذاك الصريح سحابة تهمي اذا ما ستح وابلها المطرّ

Im Ganzen 74 Verse. Der Anlass zur Abfassung der Qaçıde ist in einer Vorbemerkung derselben angegeben.

3991. Spr. 769.

Titelüberschrift:

هذه وصية ما ارضى به شيخ الشيوم شهاب الحق والشرع والدين . . . لاحد من فقرائه

Mit شهاب الدين ist

gemeint, der sehr ausführlich in We. 1797, 4, f. 52^b zu Anfang und ebenfalls in Pm. 108, 7, S. 70 genannt ist.

قال يا بنى ارصيك بتقوي الله وخشيته :Anfang ولزوم حقّ الله تعالى وحق رسوله صعّم وحقّ والديك الرح

Vermahnung des Sihab eddin essuhrawardi † 622/1234 (No. 2078) an einen Çüfi, Verhaltungsmaassregeln gebend für einen Gott wohlgefälligen und zu Gott führenden Wandel.

فانك لا تدري غدا ما اسمك في Schluss: القيامة وفقنا الله بما فيه من الوصية والحمد لواهب العقل والصلولا على حامل الوحي محمد المصطفى صلى الله عليه وعلى آله والله الموثق والمعين

3992.

Dasselbe Werkehen vorhanden in:

1) We. 1797, 4, f. 52b. 53°. 53b Rand.

8^{vc}, 18-22 Z. $(17^{1/3} \times 12^{1/2}; 13^{1/2} \times 9^{1/3}; 16 \times 11^{1/2}; 12 \times 9^{cm})$. Zustand: etwas fleckig. — Titelüberschrift:

وصينة السهروردي

الحمد لله رب العالمين . . . أما بعد Anfang: فهذه وصية الشيخ الكبير . . أبي حفص شهاب الملة والدين . . عمر بن عبد الله [محمد] السهروردي ابن عبد الله بن سعد الدين بن الحسين بن القاسم بن محمد بن ابي بكر الصديق رم لبعض اولاده انه قال يا بنى اوميك بتقوي الله المخ

Es ist hier nicht zu Ende, sondern bricht f. 53° am Rande unten so ab: فان الدنيا خصرة علق بها تعلقت به ومن رفضها رفصته لانه

Schrift: ziemlich gross, rundlich, ungleich, vocallos. — Abschrift um 1800.

F. 53^b eine erbauliche Geschichte von Gottes Gerechtigkeit, die dem Moses passirt ist (handelt von einem Reiter, einem Blinden, einem Jungen).

- 2) Pm.108, 7, S.70-74. Titel fehlt, s. Anfang.

 An fang: عمر بن عبد الله بن محمد بن عبيد بن محمد بن عبد الله بن محمد بن الحسين بن السهروردي ابن عبد الله بن سعيد بن الحسين بن المحمد بن ابي بكر رم الكومية لله بن المحمد بن ابي بكر رم الكومية لله بن المحمد بن ابي بكر رم الكومية لله بن المحمد بن الم
- 3) Lbg. 809, 15°, f. 113°—114°. Mit kurzer Titelüberschrift. Der Schluss weicht ab: واعصمنا من خلافها واجعلنا من حلافها بكرمه واعدمنا من خلافها . Abschr. im J. 1205/1780.
- 4) Pet. 684, f. 126^b. 127^a.
- 5) Pm. 199, 1, f. 90^a (No. 3020).
- 6) Spr. 1366, 2, f. 172b.
- 7) Mq. 127, 4, f. 34 35.
- 8) Mq. 116, f. 74. Bloss der Anfang.
- 9) Pm. 243, 3, f. 33b-34b. Schluss fast wie bei 3).
- 10) Mq. 72, 12. Schluss wie bei 9).
- 11) We.1657, 4, f.64—66°. Nach dem Schluss folgt noch ein Gebet: يا ودود يا ودود يا للعرش المجيد

3993. м_{q. 186.}

1) u. 2) Türkisch.

3) f. 52 - 90,

120 Bl. 8vo, 23 Z. (19³/₄ × 13²/₃; 15 × 6²/₃om). — Zustand: zieml. gut. — Papier: gelb, glatt, zieml. dünn. — Einband: rothbrauner Lederrücken. — Titel fehlt; steht in Vorwort f. 53^b:

ارشاد الطالبين في شرح وصايا المهتدين so auch in der Unterschrift f. 90%. - Verfasser fehlt,

الحمد للم الذي خلق : Anfang f. 52b الخمد للم الذي خلق الشيخ الانسان بقدرتم . . . أبا عبد الله عمر . . . السهروردي الزاهد . . . قد جمع وصايا احتسابا للم ليتعظ بها الخ

Gemischter Commentar zu demselben Werk. Der Verfasser desselben führt viele Stellen aus den Traditionshauptwerken an und braucht zur Bezeichnung derselben, der Abkürzung wegen, bestimmte Buchstaben, deren
Erklärung im Vorwort angegeben ist. Er beginnt f. 53b: يا بنى اوصيك بتقري الله وخشيته
اوصى اولا بتقوي الله وتقوي اجتناب المحارم وطاءة
الله فيما فرص عليك الخ

لانك لا تدري ما اسمك Schluss f. 90°: عدر را اخذ غدا يوم القيامة ح ت ص ابن عمر را اخذ رسول الله عم بمنكبي وقال كن في الدنيا غريبا او عابر سبيل . . . الذا حدّث كذب واذا وعد حلف واذا عاهد غدر صدى رسول الله تم

Schrift: klein, fein, weit, gewandt, gleichmässig, vocallos. Grundtext und Stichbuchstaben roth. — Abschrift von السيد ابراهيم im J. 1085 Ragab (1674). — HKh. I 482. Er nennt den Verf. اسد بن احمد البرسوي (cf. HKh. VII p. 582).

4) F. 92—112 Türkisch (رسالة كنعانيه).

3994. Spr. 769.

Titel fehlt; allein da f. 25°, Z. 1 steht: مرضى بها الامام الزاهد نجم الدين التغليسي und f. 30°: وضى به الامام رشيد الدين عمر بن محمد الفرغاني so ist zu schliessen, dass das Folgende Auszüge aus Vermahnungen, die an jene beiden gerichtet gewesen. — Der Verfasser ist ohne Zweifel derselbe Essuhrawards.

لا حول ولا قوّة الله الله العلى العظيم' Anfang: فقال الله سجانه وتعالى ولقد وصينا الذين امنوا الكتاب من قبلكم واياكم ان تشقوا الله' وجاء رجل الى رسول الله الخ

Anweisung zur Gottseligkeit und zur Entweltlichung. Die Ueberschriften sind gewöhnlich من وصلياء oder auch من وكالمه

فلا يقاس عليهم غيرهم :Schluss f. 58° والعبادة من ارباب الجدّ والاجتهاد واهل الزهادة والعبادة والله المنعم المنان وصلى الله على سيّدنا المز

Dasselbe in No. 3020 (f. 92*).

HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

3995. Lbg. 964. 6) f. 95.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titelüberschrift:

وصية الشيخ الاكبر سيدي محيى الدين العربي

اوصيك بتقوي الله وحفظ :"Anfang f. 95 ا لزوم ظاهر الشمع وحفظ حدودة وان طريقتنا هذه مبنية على سلامة الصدر

Vermahnung des Ibn el'arabī † 698/1240.

Schluss f. 956: المناعلي في المناكب الجمال المطلق والبهاء العلي فما احسن للك الجمال المطلق والبهاء المحقق والجلال الانفس الاعلق والحمد لله وحده المحقق والجلال الانفس الاعلق والحمد لله وحده المحقق على المحقق المحمد المحقق المحق

Spr. 860, 2, f. 19. 20 (ohne Titel) dasselbe Werk.

3996. Spr. 743.
6) f. 246-256.

8vo, 29 Z. (Text: 17¹/₂×11^{cm}). — Titel feblt; er ist nach der Unterschrift:

وصبد ابن العربي

الحدد لله وسلام على عبادة الذين اصطفى ... : Anf. مسالت وفقك الله وايدك على ما كلفك أن أديد لك خط يدي تذكرة تذكرك بي لتدعو لي أذا وقفت عليها الخ

Eine andere Vermahnung desselben, im J. 624/1227 verfasst.

وما اخبرتك بشىء الله بما هو صحيح : Schluss عن رسول الله صعم والله الموفق لا ربّ غيره وهذا آخر الوصية ختم الله لنا ولجيع المسلمين بالحسنى وصلى الله النخ

F. 26 — 28 allerlei Mittel, Recepte und cüfische Kleinigkeiten.

Eine andere an seinen Schüler Ibn saudekin gerichtete Vermahnung desselben steht Spr. 851, 14, f. 99° (s. No. 3199).

We. 1769, 4, f. 16—21° enthält einzelne Sätze aus den Vermahnungen desselben (منقولة من الوصايا); zuerst: اليوم عبادة تستغرق النهار كله الدخ

3997. Pm. 224.

Format etc. und Schrift wie bei 6) (aber enger, 17 Z.). — Ueberschrift;

من كلام الامام . . . أبي الحسن على الشائلي

اعلم يا ولدي ايدك الله بروح منه :Anfang

Eine Vermahnung des Abu 'lhasan 'als essad'ili † 656/1258, s. No. 3009 (f. 39b).

وان تدعوهم التي الهدي لا Schluss: لا يتبعوكم سواء عليكم الاعوتموهم ام انتم صامتون

F. 208^b in grösserer Schrift, vocalisirt, 2 Gebete, ein Morgengebet, قنوت الصبح, anfangend: اللهم انا , anfangend: قنوت العشا, anfangend: اللهم انا , anfangend قنوت العشا , anfangend اللهم انا , anfangend فنوت العشا اللهم انا , anfangend في إلى اللهم انا إ

We. 1731, 1, f. 82°—83° eine Vermahnung des أبن عطاء الله الاسكندري † ⁷⁰⁹/₁₈₀₉ an seine Freunde in Alexandrien. Anfang: سلام الله ورحمته الي الاخوان الحبين

3998. Spr. 1930.

8vo, 19 Z. (Text: 15¹/₂ × 7cm). — Zustand etc. und Schrift wie bei 1). — Titelüberschrift f. 27°:

عد وصية الشيخ زين الدين عمر بن الوردى لولده

Der Titel ist auch bloss قصيدة oder القصيدة الوردية oder öfters لامية العرب (wit Unrecht), sogar (mit Unrecht). Ausserdem (WE.52, 2): نصيحة الاخوان ومرشدة الخلان.

Anfang:

اعترل ذكر الغواني والغزل وقُلِ الفصل وجانب من هزلُ

Eine Vermahnung des 'Omar ben elmotaffar ben 'omar elbekri ecciddiqi el-Ralebi zein eddin abū hafç ibn elwardī † 749/1849 an seinen Sohn in etwa 77 Versen (Ramal). Genaueres bei WE. 52, 2.

Schluss:

كل اهل العصر غمر وانا منهم فاترك تفاصيل الجمل

3999

Dasselbe Gedicht in:

- We. 702, 4, f. 16-19^a. Titel رصية. 76 Verse. Abschrift c. 1100/1688.
- 2) We. 1793, 5, f. 39—41. Titel اللامية 77 Verse. F. 416—45 allerlei Mittel (auch gegen Pest); 44° die Abkürzungen im الحامع الصغير; 45° einige Längenmaasse.
- 3) Pm. 8, 3, S. 14, 15. Titel لامية. 80 Verse. S. 15 ein Gebet des مبد القادر الكيلاني.
- 4) We. 1748, 7, f. 48. 49. (موصيًا لابنه). 79 V.
- 5) Pm. 241, 3, f. 69°. 70. Titel قصيدة. 79 V.
- 6) Pet. 696, f. 151b. Titel المية العرب. 68 V.
- 7) We. 183, 3, f. 58*. 77 V.
- 8) We. 409, f. 75b.
- 9) We. 705, 3, f. 15b-17a.
- 10) Pet. 654, f. 93b.
- 11) Spr. 1966^a, 5, f. 27^b am Rande (etwas beschädigt).
- We. 1747, 5, f. 82^b. 83. Ohne Titel. Schluss fehlt. 48 Verse.

4000. WE. 52.

2) f. 58 - 194.

8vo, 17 Z. (21 × 12; 12¹/₃ × 7¹/₃cm). — Zustand: ziemlich gut; Anfang und Rand zum Theil schmutzig und fleckig. — Papier: gelblich, ziemlich dünn und glatt. — Titel und Verfasser f. 58^a:

هذا شرح لامية ابن الوردي للشيخ . . . الغمري رحّه'

Der Specialtitel ist nach der Vorrede:

العرف الندي في شرح قصيدة ابن الوردي

الحمد لله الذي نسج في الازل : Anfang f.58 شقة النصيحة باعتزال ذكر الاغاني والغزل . . . وربعد فان القصيدة الوردية اللامية . . . المسماة بنصحة الاخوان ومرشدة الخلان الح

Das Gedicht beginnt mit der Aufforderung, die Vergnügungen des Lebens, Lust u. Liebe, zu meiden, sie seien vergänglich u. schädlich. Dagegen befleissige man sich der Frömmigkeit; nicht der Wegelagerer sei ein Held, sondern der Fromme; man bedenke, wie allein in Gottes Hand das Geschick der Menschen ruhe, und wie alle irdischen, auch die mächtigsten, Dinge dem Wechsel unterworfen seien. Deshalb giebt der Dichter von f. 122° an Vorschriften, wie sich der Mensch verhalten, was er als Ziel erstreben, was er vermeiden müsse, im Verhalten zu Gott und den Nächsten, und empfiehlt die rechte Mittelstrasse inne zu halten. Die Verse an sich sind leicht verständlich und hätten eines Commentars nicht bedurft. Derselbe ist in der That auch fast nur sachlicher Art, mit Anführungen geschichtlicher oder dichterischer Stellen. Der Verfasser 'Abd elwahhab elhatib elgumri hat dies Werk im J. 1081/1622 verfasst (f. 114 unten u. 115), nicht, wie in der Unterschrift steht, im J. 1030 Rab. II (1621). وفي علا القدر كفاية ونسال : Es schliesst f. 1936: الله تعالى أن ينتقبل منا ذلك . . . انك قيب حيب الدعوات يا رب العالمين؛

Das Gedicht hat hier 75 Verse.

Schrift: ziemlich gross, weit, deutlich, gewandt, vocallos. Der Text fast immer roth und schwarz vocalisirt. - Abschrift (nach f. 1948 unten) vom J. 1146/1786.

4001. WE. 53. 2) f. 44 - 108.

(Auch bezeichnet als WE. 121, 2.) Format etc. und Schrift wie bei 1).

Derselbe Commentar. Titel f. 44a: كتاب العرف الندى المز

Nach dem .سيدي عبد الوهاب الغمري : Verfasser Schluss des Commentars f. 105b folgt noch bis f. 107ª unten der Text der Qacide besonders. Abschrift vom J. 1136 Rabî' II (1724).

F. 107. 108 cüfische Fragen erörtert; f. 108b ein حساب لوج الاحياء ولوج الاموات nebst Anweisung von dessen Gebrauch.

Nach f. 53 fehlen 4 Blätter.

4002. We. 1828. 1) f. 1-43.

53 Bl. 870, 21 Z. $(16 \times 10^{1}/_{3}; 11^{1}/_{2} \times 7^{om})$. — Zn. stand: etwas unsauber und fleckig. - Papier: gelb, ziemlich dunn, glatt. - Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel und Verfasser f. 1a:

٤" التحفة الندّية في شرح اللامية [الوردية] لشيئ الاسلام الشيط تجم الدين بن رضى الدين الغزي Der Verfasser heisst ausführlicher und richtiger:

محمد ہوں محمد ہوں محمد ہوں محمد ہوں احمد ابن عبد الله بن بدر الغرّي العامري الدمشقي الشافعي تجم الدين ابو الطيب [وابو المكارم وابو السعود] بن بدر الدين بن رضي الدين

الحمد لله الحكيم الذي يوتى : Anfang f. 1 الحكمة من يشاء من عبادة . . . أما بعد فقد سئلت من بعض من خصة الله بسداده . . . أن اكتب شرحا وافيا لطيفا المخ

Dieser Commentar zu dem selben Gedicht ist von Mohammed ben moh. ben moh. ben moh. ben ahmed elgazzī el'āmirī abū 'ttajjib negm eddīn ben bedr eddin ben radi eddin, geb. 977/1669, gest. 1061/1651, im J. 1047/1638 verfasst. Er bespricht im Vorwort das Leben des Dichters und behandelt kurz und bundig den voraufgeschickten Text der einzelnen (bisweilen auch einiger) Verse. Er beginnt zu الاعتزال عن الشيء تجنّبه والتناحي عنه يقال: (\$V.1 (f.3 اعتزله واعتزل عنه والاغاني ج أُغْنِية بصم الهمزة الح (كلّ اهل العصر غمر) An den letzten Vers des Gedichts schliesst sich ein Gedicht des Verfassers von 69 Versen an, das beginnt:

واولو الالباب فيهم قلَّة جمعوا ما بين علم وعَمَلْ und gute Rathschläge für die Zeitgenossen enthält, und schliesst:

حسبنا الله تعالى وكفي ثم بالحمد تعالى وكمَلْ

Schrift: ziemlich klein, gleichmässig, etwas flüchtig, ziemlich deutlich. Die Textyerse roth. - Abschrift vom J. 1077/1667.

We. 1783, 1, f. 1-23. Dasselbe Werk. 40 Bl. 8°, 20-24 Z. $(17^1/4\times13; 14^1/2\times10^1/2^{om})$, — Zustand: unsauber. — Papier: gelblich, zieml. stark u. glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken u. Klappe.

Am Schluss fehlt etwas; das Vorhandene bricht ab mit: الا انهم في خفاء لظلمة الوقت ولذلك حسن Nach f. 22 fehlt 1 Blatt.

Schrift: klein, deutlich, gleichmässig, vocallos; der Text roth. — Abschrift im J. المادردي القطان عبد الحي الشهير بابن الدارردي القطان

4003, We. 1559.

Titelüberschrift:

قصيدة شيخ الاسلام ابي الحسن تقى الدين السبكي فصيدة شيخ الاسلام ابها لابنه محمد رآ

Eine Vermahnung des Taqi eddin essobki † 756/1855 (No. 2571) an seinen Sohn Mohammed in 20 Versen (Kāmil). Anfang: ابنتي لا تهمل نصيحتي التي ارصيك واسمع من مقالي ترشد

4004. Spr. 869.

Format etc. und Schrift wie bei 5).

Titel fehlt. Verfasser fehlt. Es scheint (wie Spr. 869, 5) تراهيم بن جماعة zu sein. Er citirt f. 78° den ابراهيم الدين السهروردي seinen Lehrer. الشيخ ابو البيان seinen Lehrer.

الحمد لله ولي التوفيف ' ثيت : "Anfang f, 77 الحمد لله ولي التوفيف ' ثيت المحمد النصيحة الرح

Von dem Satze ausgehend, dass die Religion "der gute Rath" sei, schärft der Verfasser (Ibrählm ben gemä'a † 790/1888) den Gläubigen ein genaues Befolgen der religiösen Satzungen ein und warnt sie vor Neuerungen, die nur zu Unheil führen können.

وان يجعل قصدنا خالصا :"Schluss f. 79 المحمد الكريم وتخيرة لنا عنده اند اكرم مستول وهو حسبنا ونعم الوكييل الخ

Auf f.78, ult., fast ganz ausradirt, scheint der Name des Verfassers gestanden zu haben. F. 80° enthält etwa ein Dutzend Verse des براهيم بن عبد الله بن محمد بن عسكر القيراطي براهيم بن عبد الله بن محمد بن عبد الله بن عبد الله بن عبد الله بن عبد الله بن عبد الله بن عبد الله بن عبد الله بن عبد الله بن عبد الله بن الله بن الله بن عبد الله بن عبد الله بن عبد الله بن عبد الله بن عبد الله بن عبد الله بن عبد الله بن عبد الله بن عبد الله بن عبد الله بن عبد الله بن ا

4005. We. 1797.

8vo, o. 15-21 Z. (17²/₄ × 12¹/₃; 14 × 10^{om}). — Zustand: stark fleckig, mit Ausnahme der ergänzten Blätter. — Papier: gelb, dick, glatt; die ergänzten Blätter weniger glatt und stark, anch weniger gelb. — Titel u. Verf. f. 102^a;

كتاب الدرّة المضيّة في الوصايا الحكمية لابي بكر بن علي بن عبد الله بن محمد الموملي الشيباني الشافعي الصوفي

الحمد للدرب العالمين على كل : Anfang f. 102b حال حمدا يوافي نعمد ... أما بعد فيا ولدي قد جمعت لك في هذا الكتاب وصايا استفداتها من كلام اولي الالباب

Weise Rathschläge und Vermahnungen, welche Ab ü be kr eiseibanī † 797/1894 (No. 1814) für seinen Sohn aus verschiedenen Werken gesammelt hat. Jeder Absatz beginnt mit der Anrede يا بنتى; so der erste f. 102^b: يا بنتى باطنها

ولا للفتن غرصا وكن لي : Sohluss f. 148° والايا وناصرا وعاصما وساترا يا ارحم الراحمين

Schrift: ziemlich gross, kräftig, breit, deutlich, fast vocallos. Die Anrede يا بنى roth. F. 102—109. 128. 139—146 von ganz später Hand ergänzt, gross, rundlich, ungleich, vocallos. — Abschrift im J. 799 Śawwāl (1897), in Damaskus, von حمد بن عبد الرحمي الملكاري, Schüler des Verfassers.

4006. Spr. 835.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel und Verfasser fehlt; er ist:

اختصار وصية ابي بكر بن على الشيباني

الخمد لله ربّ العالمين على كلّ : Anfang f. 22b وملي الله علي سيدنا . . . هذه فوايد جليلة مما وصي به الشيخ الفاصل والقطب الكامل والعالم العامل ابو بكر الموصلي رمّ . . . قال رحم لاصحابه عليكم بصدي الحديث واعطاء السايل ومكافاة الصانع واداء الامانة

Vermahnungen desselben an seine Freunde; sie werden öfters angeredet mit يا امحابي.

واكشف عن قلوبنا ما تراكم عليها : Schluss f. 42° العالمين ، من الحجب عفلة منها وجهلا أمين والحد لله رب العالمين ، هذا آخر ما أردناه من اختصار هذه الوصية المباركة الح . Abschrift von كمد بن على Abschrift von . (1588).

Lbg. 807, 5, f. 59^b—81. Eine Vermahnung des Abū bekr ben mohammed elhawafi † c. 85⁹/₁₄₅₅. S. No. 3023 u. 3280.

4007. Lbg. 977.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titelüberschrift von später Hand:

عده وصيد الشيخ ابراهيم ابي الصفا

الحمد لله الذي ثنتج اقفال ابواب القلوب :Anfang

Belehrung und Vermahnung des Ibrāhīm ben 'alī el'irāqī ibn abā 'lwefā † 887/1482 (No. 3282) an jüngere Çūfi-Freunde über das, was zu thun und zu vermeiden ihnen obliegt. Beginnt f. 466: الماموا اليها الاولاد وفقكم الله للحق الماموا اليها الاولاد وفقكم الله للحق على وصيتى هذه كمال شفقتى والوشاد . . . انه حملنى على وصيتى هذه كمال شفقتى ورافتى على اولادى واهل خرقتى واخوالى المومنين الح

Der Verfasser knüpft seine Erörterungen hauptsächlich an vier Aussprüche des Mohammed an, welche die Säulen der Religion seien, nämlich: 1) الما الاعمال بالنيات استبرأ لدينه الخ من اتبقى الشبهات استبرأ لدينه الخ من حسن اسلام المرء تركه ما لا يعنيه (3), من حسن اسلام المرء تركه ما لا يعنيه (4). Das Werk ist in mehrere Abschnitte getheilt.

وانظر الينا في مقامنا هذا وفي كل: Schluss f.82b: رب العزة مكان . . . اللهم صلّ على سيدنا . . . سجان ربك رب العزة عما يصفون وسلام على المرسلين والحمد لله رب العالمين Woran sich ein Nachwort des Verf. schliesst.

Abschrift im Jahre 898 Rabī' II (1493) von محمد بن ابي بكر بن ابراهيم الوفائي

Spr. 896, 3, f. 62^b—78. Dasselbe Werk. Mit f.78 (das unten im Text beschädigt ist) bricht

فصل اعلموا الهمكم الله: es hier ab mit den Worten واعلم الهمكم الله الفقير بالقام واعادكم من . . . انفسكم ان ما ذكره الفقير بالقام

4008. Pm. 243.

8vo, 21 Z. (20 × 15; 15¹/₂ × 9^{cm}). — Zustand: gut. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Titel und Verfasser fehlt. In der Unterschrift f. 75^a ist der allgemeine Titel: الرصية. Der specielle:

النصحة الكافية لمن خصة الله بالعافية Verfasser: s. Anfang.

قال الشيخ الامام شيخ الطريقة Anfang: ... من الله الدين أبو العباس أحمد [بن أحمد] بن محمد بن عبسى البرنسي ثم الغاسي عرف بزروق ... المحمد لله على منة الاسلام ... أما بعد فالنصيحة من الايمان والتحقق بها من علامة الايقان الخ

Religiöse Vorschriften u. Vermahnungen des Ibn zarrūq elburnus † ⁸⁹⁹/₁₄₉₈ (No. 2239), theils positiv, theils und besonders negativ; verfasst im J. ⁸⁷⁷/₁₄₇₂.

فتتم لنا ذلك مع العافية الشاملة :Schluss التامة . . . واستلك اللهم أن تصلى وتسلم على سيدنا حدد . . . والحدد لله رب العالمين

Schrift wie bei 1). — Abschrift im J. 1229 Gom.I (1814). — HKh. VI 13835.

4009. Lbg. 509.

19 Bl. 8vo, 22—24 Z. (20 × 14¹/₂; 13¹/₂ × 10^{cm}). — Zustand: ziemlich gut; nicht ohne Flecken und Wurmstich. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: Kattunband mit Lederrücken.

Dasselbe Werk. Titel f. 1^a am Rande und in der Unterschrift ebenso. Verfasser f. 1^b (nach dem Bism.) und in der Unterschrift ausführlich.

Schrift: magrebitisch, zieml. klein, gleichmässig, vocallos. Stichwörter roth überstrichen. — Abschr. c. 1100/1888.

Auf f. 18^b u. 19 über allerlei Mittel, besonders f. 19^a über das الخناء.

Pm. 243, 6, f. 77 eine den Traditionen entlehnte Vermahnung desselben Verfassers.

4010. Pm. 199. 2) f. 00-106.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titelüberschrift:

الوصية السنية للذات الحسينية

Verfasser fehlt; er ist:

احمد العزازي

الحمد للع رب العالمين والعاقبة . . . Anfang: أما بعد فقد قال الله العظيم منكم من يريد الدنيا ومنكم من يريد الآخرة

Alimed el'azāzī um 900/1494 hat diese Vermahnung für seinen Sohn أبو حمد الحسين العزاري العزاري أبو العراري العزاري أبو العراري العزاري أبو العراري ا

A bachrift im J. 946 Cafar (1539), im Auftrage des بنور الدين الخلواتي ابن محمد الشغري yon dem 1.156 an-الحاج يوسف بن عمر أبن حشان مؤدب الاطفال gegebenen

4011. Lbg. 941.

Format etc. und Schrift (nur kleiner, 32 Z.) wie bei 2).

Verfasser fehlt, aber aus der Notiz oben am Rande geht hervor, dass es ist:

عبد الوهاب ابن عربشاه القرشي الحنفي

Titel fehlt; es ist eine معطن oder معطن in 32 Regez-Versen, im J. 898 Kab. II (1493) verfasst; sie hat etwas cūfisches Gepräge. 'Abd elwahhāb ben ahmed ibn 'arabśāh † 901/1495 (No. 1988). — Anfang:

يامذنب لنوب توب قدطرة باغى استفقّ الحمتى هذا النترخ Schluss:

على النبتي المرتضى محمد وآله ومحبه دوي المنتج Zur Seite viele Glossen derselben Hand. F. 30° ein Lehrbrief des Ibn 'arabsah v. J. 895 Ragab (1490) über die 40 Traditionen des جمع الجرين und des النوري (s. No. 162, 3).

4012. Spr. 147.

Titel und Verfasser f. 122:

هذا شرح على قصيدة الشيخ العارف بالله فخر الدنيا والدين أبى بكر بن الشيخ عبد الله العيدروس صاحب عدن

لعبد القادر بن شيخ بن عبد الله العيدروس

الحدد للد الذي خلف الانسان : Anfang f. 122b في احسى تقويم . . . وبعد فان القصيدة النافعة والفريدة الجامعة التي هي من انفاس السيد الكبير الخ

Commentar des 'Abd elqādir ben seili el'eideras † 1088/1628 (No. 1713) zu dem vermahnenden Gedicht des Abū bekr ben 'abd allāh eleiderās eljemeni falir eddin † 909/1508 (915) in 20 Versen. Derselbe ist im J. 999 Çafar (1590) verfasst. — Anfang f. 123°: كَلْ مِنْ لِيسْ يَبْنَعُ نَفْسِمُ عَنْ حَصِيصُ الْهُوِي دَاتِ الْهُوانِ

اعلم ان حقيقة: Anfang des Commentars الهوي هو الدليل الى الباطل وهو خلف النفس وسجيتها الخ

Schluss des Commentars f. 1474: كلما ذكرة الذاكرون . . افضل صلواتك وعدد معلوماتك Die Grundverse roth.

4013. Pm. 199.

 8vo , c. 14-18 Z. (Text: c. $11^{1}/_{2}-12^{1}/_{2} \times 8-9^{cm}$). — Zustand: ziemlich unsauber. — Papier: gelb, glatt, stark. — Titel und Verfasser f. 157a:

الوصية السنية للذات النورانية الشهاب الدين احمد بن ابي سليمان عبد الرحمن الكردي لسانا القصيرى بلدا العباسي نسبا الشافعي مذهبا الورشاني الخلوتي طريقة

وصية للاحباب لتصفية الالباب . . . Anfang: وصية للاحباب لتصفية الالباب المنى الاقبال الرخ

Ahmed ben 'abd errahman elkurdi elqaçırı elwarasanı elhalwatı hat diese Vermahnung verfasst für seinen Zögling نور الدين ابي بكر النقشبندي بن تقى الدين ابي بكر النقشبندي بن تقى الدين ابي بكر السلامي الحسنى الشهير بالشُعْري السلامي الحسنى الشهير بالشُعْري im J. 947 Ramadan (1541); daher auch in dem Titel النورانية

Das Werkchen ist nicht zu Ende; das zuletzt Vorhandene: بتوفيق بخرمة المشايخ . . . بتوفيف الولد القربي؛ الله فحصل لي موادي بعون الله وبعد الولد القربي؛

Schrift: 157^b—159^a Mitte kleine feine Gelehrtenhand; von da an, wie auch der Titel, eine grössere, dickere, unschöne Schrift, vocallos. Die letzten anderthalb Seiten sind nicht vom Verfasser selbst geschrieben, sondern nach seinem Dictat, im J. ²⁴⁷/₁₅₄₁. — Bl. 160 leer.

Bl. 161° eine Tradition (u. Geschichte dazu), aus dem Werke الرياض ونزهم القلوب المراض des وهرة الرياض ونزهم القلوب المراض معتمد المكحولي النسفي المدارس معتمد المكحولي النسفي 150/1116 herum.

4014. Glas. 217.

8 Bl. 4¹⁰, 20—21 Z. (25¹/₃ × 18¹/₃cm). — Zustand: lose Lage und Blätter; nicht recht sauber. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: fehlt. — Titelüberschrift (nach dem Bismilläh) f. 1a:

هذه وصيغ الامام الاعظم . . . امير المومنين المتوكل على الله يحيى شرف الدين بن شهس الدين الهن امير المومنين وفيه مسائل علمية وقواعد محروه شرعية وفيها فوائد تتعلق بصلاح الامة الخالصة والعامة (Dasselbe auf Bl. 8 (wovon die untere Hälfte fehlt).

رب اوزعنى ان اشكر نعمتك التي Anfang: المر انعمت على وعلى والدي وان اعمل صالحا المر

Vermahnung des Elmotawakkil ala allah jahja éeref eddin ben sems eddin ben ahmed ben jahja ben elmorteda, geb. 877/1478, † 965/1658, d. h. Zusammenstellung seiner dogmatischen zeiditischen Ansichten.

وتفعل ما يشوش الخواطر عند : Schluss f. 7º عند وكرمه وكرمه

Schrift: ziemlich gross, kräftig, weit, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1000/1591.

4015. Spr. 583.

(Zugleich bezeichnet als Spr. 879.)

Format $(20^{1}/4 \times 14^{1}/4; 16 \times 9^{1}/2 - 10^{cm})$ etc. wie bei 1). Die Schrift ungleich. — Titel und Verfasser fehlt; nach dem Anfang:

وصيد محمد بن پير على

الحبد لله الذي هدانا للاسلام : Anfang f.112b . . . الما بعد فهذه وصيّة الفقير . . . محمد بن پير علي عفا عنهما . . . أعلم أن كل العوالم متحققة في أصلها وتابتة فيه الرخ

Philosophisch-theologische Betrachtungen u. Vermahnungen des Mohammed ben pir 'alz d. i. Elbirkewi † 981/1578 (No. 3049).

مفكّ للكلام خلى عن النظام جلى : Schluss الالزام والي الله المرجع والمآل وعليه الاعتماد والاتكال والله اعلم حقيقة الحال

Die beiden letzten Blätter von anderer Hand ergänzt, wie es scheint, richtig.

F. 122 erörtert die Frage, welch Geheimniss darin liege, dass Mohammed الحبيب heisse?

4016. Spr. 838. 2) f. 60^a - 75.

Format etc. und Schrift wie bei 1). (Der Zustand ziemlich gut, trotz eines grossen Wasserfleckes am unteren Rande.) — Titel und Verfasser f. 60°a:

فيض فترح الرحمن [ف] وصايا وحكم للآبناء والحبين والاخوان لمحمد العلمي

الحمد لله فاتع ابواب الباب : Anfang f. 60° : المحادث والصواب . . . وبعد فان من شان ارباب الكمال وسادات الرجال

Vermahnungen u. weise Lehren u. Sprüche zum Nutzen der Jugend u. Anderer, von Mohammed ben 'omar ben moh. ben sa'd eddin el'alemi † 1088/1628. Die häufig wiederholte Anrede ist يا بنى Anfang derselben: يا بنى من سلك ملك ومن صدى نفق ومن تاذب تهذب الرخيا الخواد : Sie hören auf f. 67° الحواد على جبيع العباد بسوايغ نهاء الايجاد والامداد المنفصل على جبيع العباد بسوايغ نهاء الايجاد والامداد

Auf der folgenden Seite beginnt, ohne Ueberschrift, ein neuer Abschnitt so: الحمد لله الكريم ويعد فهذه نصيحة مجربة نافعة محيجة النخ mit gleichem Inhalt und Zweck. Dann f. 68b ein neuer Abschnitt, der so beginnt: العلموا اليها والاخوان والمناء والاخوان والخوان والخوان والخواني; er schliesst f.75b: وشدة عناه حين فراقد لدنياه ولقياء لما يستقبله من هموم اخراه وصلى الله على سيدنا النخ

F. 67° u. 68° vielleicht einige Abkürzungen vorgenommen.

4017. We. 1704.

Format etc. und Schrift wie bei 67). Fleckig und nicht sauber. — Titel f. 187°:

احمد العسالي بلدًا الحريري نسبا :Verfassor الخلوتي طريقة الشافعي مذهبا

الحمد لله مظهر الحمد : Anfang f. 187 : الله مظهر الحمد وموفية . . . الما بعد اليها الاخوان . . . وصيّتي اليكم من اجل محبتى اليكم واشتياقي لديكم محبة في الله لا لغيم الله المخ

Die Vermahnung des Ahmed ben 'als el'usalt el'hariri † 1048/1688 ist an seine cufischen Freunde gerichtet und zerfällt in mehrere نصل und ein نصل

فصل في بدء الوصايا : steht اما بعد Dann f. 187° unten: فصل في بيان الوصايا : 189° فصل في الاوصاف فصل في الاوصاف فصل ايها الطالب فلا تنكر ربوبية مولاك 189° فصل واما الافعال التي تقسّى القلب 190° فصل باب في ذكر وصايا جرت بينهم رم

فمن اراد الدعاء فعلية : Schluss f. 192b: بدعاء الاسحار وهو ادعية لطيفة من تصنيفات الشيخ المستي بورد الوسايل لكل سايل يجده من يطلبه والحمد لله وحدة وصلى الله على من لا نبي بعده ،

4018. Pet. 572.

Format etc. und Schrift wie bei 2).

Ohne besonderen Titel. Es ist eine مرمية des عبد الكريم بن محمد اللاهوري.

الحيد لله البنزة عن الاغيار والصلوة :Anfang والسلام . . . أما بعد قال الشيخ . . . واعلموا يا اولادي . . . اوصيكم بتقوي الله تعالى الخ

Der Verfasser Abd elkerim ben mohammed ellahari lebt um 1070/1659.

ويصير به الغيب عبانا : Schluss f. 81 ويصير به الغيب عبانا :

4019. We. 1559.

1) f. 1-5*.

13 Bl. 8vo, 21 Z. (19×13; 15×8^{cm}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich, glatt, dünn. — Einband: Papierdeckel. — Titel und Verfasser f. 1^a;

الوصية للاولاد والبرية

لاحمد القشاشي المدنى ابن محمد بن يونس المقب بعبد النبي بن احمد المجاني

قال تعالى ولقد وصينا الذين اوتوا : Anfang f.1 الكتاب من قبلكم ... الصادقين وم المجانبون للهوي النخ

Alimed ben moh. ben jūnus elqassāsīs eddeģģānī † 1071/1660 schickt, auf Grund von Qorānstellen, Vorbemerkungen darüber vorauf, dass es rāthlich sei, Gehorsam gegen Gott und seine Gebote einzuschärfen; dann giebt er im Folgenden selbst eine solche Vermahnung, f. 2°, 8 ff., die beginnt: كالم المرسلين وسلام على المرسلين ويسر الله لنا ولكم اجمعين وسلام على المرسلين والحمد لله رب العالمين '

Schrift: ziemlich gross, gefällig, gleichmässig, vocallos. — Abschrift c. 1109/1668. — Am Rande bisweilen Bemerkungen, sachliche und sprachliche.

F. 1 unten: über den Unterschied zwischen لدن und عند.

4020. Pet. 621.

289 Bl. Folio, 25 Z. $(30 \times 20^{1/2}; 20 \times 12^{3/40m})$. — Zustand: gut. — Papier: weisslich, dünn, glatt. — Einband: dunkelbrauner Lederbd. — Titel f. 1* (von anderer Hand);

Verfasser f. 1 (von anderer Hand):

تالیف منشیء محقف . . . میرزا مهدی مؤلف دره نالی وجهان کشا وعالم ارا

F. 1^b steht noch in derselben Linie mit dem Bismilläh als Titel (von anderer Hand):

تاريخ الائمة ومن عاصرهم المستى بالعوالم

Beide Titel sind gewiss falsch. An dieser 2. Stelle ist der früher daselbst stehende Titel (oder Ueberschrift) ausgeschnitten und dafür der obige Titel eingeklebt. Nach der Unterschrift ist er vielmehr:

ك" مواعظ الائمة الاثنى عشر

und der Verfasser (nach f. 154b oben)

عبد الله بن نور الله

hat es (nach f. 154b und 244b) im J. 1121/1709 verfasst.

Dies Werk beginnt hier f. 1° ohne Vorrede, also: مشر الاثنى عشر مواعظ الاثنى المواب صم الى يوم الحشر واقاد بهم واسحابهم٬ ابواب مواعظ مولانا . . . على بن ابى طالب المؤ

Es zerfällt in eine grosse Menge von ungezählten Kapiteln, von denen immer mehrere zusammen die Ueberschrift ابراب haben, worauf nachher die einzelnen Kapitel mit Inhaltsangabe folgen. Die Werke, denen die einzelnen Stellen entlehnt worden, sind angegeben. Es enthält die guten Rathschläge (مواعظ) und auch Vermahnungen (رصایا), welche die 12 Imame in verschiedenen Lebenslagen gegeben haben; zugleich also auch eine Art Darstellung ihres Lebens. Der 1. Abschnitt f. 1b behandelt den 1. Imam 'Alı ben abu talib; hier ist das viel benutzt; 2. f. 138b dessen البلاغة Sohn Elhasan; 3. f. 154b dessen Verwandte (اقارب), d. h. den 3. bis 6. Imām; der 4. f. 244b den 7. (الكاظم), u.s.w., der 9. f.283 den 12 (الكاظم).

Schluss f. 289°: كا الامانة كا الحبين عليهما السلام، تكون لاخوين بعد الحسن والحسين عليهما السلام، HANDSOHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

Schrift: klein, gedrängt, hübsch, deutlich, gleichmässig, vocalios. Die Ueberschriften roth. — Abschrift vom J. 1936/1839.

4021. We. 1773.

218 Bl. 8ro, 21 Z. (20¹/₂×14¹/₃; 14¹/₂×7¹/₃^{cm}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, fein. — Einband: brauner Lederband mit Klappe. — Titelüberschrift f. 1^b:

عذا من نصائح الفاصل ساچقلى زاده

باسمه العظيم وحمده النمس منّى :Anfang احبّ اخواني . . وبعد كنب الله عليك السلام والسلامة لا تولع باصاب الرياسة الح

Rathschläge des Mohammed sagagli zade um 1140/1727 an جلبي افندي, wie in der Unterschrift steht. — Schluss f. 26 ولسنا عند قدرته الاكباب: فلساحل الجرالعظيم كلا اله الا الله آخر كلماتنا أن شاء الله فلساحل الجرالعظيم كلا اله الا الله آخر كلماتنا أن شاء الله

Schrift: klein, fein, zierlich, gleichmässig, vocallos. — Abschrift von ثابت بن الحاج مراد البسنوي i. J. 1170/1756.

4022. Pet. 702. 2) f. 43-54.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titelaufschrift fehlt. Nach f, 44^a (im Vorwort):

الوصية الجلية للسالكين طريقة الخلونية

الحمد لله الذي نعمه لا تحصى : Anfang f. 43b. . . . مصطفى . . . مصطفى . . . الصديقى نسبا الخلوتي طريقة الحنفي مذهبا والما من الحق سجانه وتعالى عَلَى بزيارتي لبيت المقدس الحق سجانه وتعالى عَلَى بزيارتي لبيت المقدس الحق

Anweisung u. Vermahnung in den Glaubenssätzen für die Anhänger der Sekte der خلوتية, verfasst im Jahre 1122/1710 von Muctafä ben kemäl eddin † 1162/1749.

وحققنا بالمعارف اللدنية . . . : Schluss f. 54° الدنية الخيرات الذه وملى الله المع الخيرات طوع يبديه وصلى الله المع

Pet. 600, 2, f. 12—27 dasselbe Werk. 8¹/₈, 17 Z. (Text: 14¹/₃×8¹/₈, - Schrift: ziemlich gross, kräftig, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift im J. 1144 Moharram (1781).

4023. We. 1640.

 8ro , 11 Z. (15 × 10; 12 × 6^{cm}). — Zustand: ziemlich gut, Bl. 7 u. 9 ausgebessert. — Papier: gelb, grob, rauh. — Titel f. 7^{a} :

وصية صاحب عقيدة الغيب لاخوانه المؤمنين

الحمد لله رب العالمين والصلاة : Anfang f. 76: قلم العالمين والصلاة . . . وبعد فقد قال صاحب عقيدة الغيب وطريف رجال الغيب التي ارضى اخواني المؤمنين أن لا تدخل عليهم دسايس المنافقين

Vermahnung des Verfassers der عقيدة الغيب (No. 2056), d. h. des Mohammed taqieddin um 1188/1769, an die Gläubigen, zur Behütung vor Heuchlern und Ketzern.

هم الطالمون صدف الله العظيم : Schluss f. 9a: وصلى الله وسلم على سيدنا . . . والحمد لله رب العالمين

Schrift: ziemlich gross, deutlich, vocallos, — Abschrift vom Verfasser selbst, c. 1180/1786.

4024. Pet. 626.

46 Bl. 4°, 21 Z. (22¹/2×16; c. 17×10¹/2°m). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich, ziemlich stark, glatt. — Einband: Pappdeckel mit Lederrücken. — Titel fehlt; f. 17°, 30°, 45° in den Unterschriften:

كناب وصايا الملوك

In der Ueberschrift mit rother Tinte f. 1° steht, ausser zuerst einem Verse in Tawil (خالك الخ الخ) Folgendes: الجزء الاول في بيان اولاد هود النبي عم ومن تريته قحطان وحمير واولادهما وما ملكوا واين تملكوا وما وموا به اولادهم بالوصية وداوموا عليها

أما بعد فقد اجتمعت العلماء على : Anfang f. 1b أول نبتي مرسل بعثم الله تعالي بعد طوفان نوح عم الرخ

Dies Werk zerfällt in 3 Theile. Es enthält Verhaltungslehren in Bezug auf die Nächsten, sei es Angehörigen, sei es Untergebenen, Rathschläge über sittliche Bildung und Besserung an sich selbst, Vorschriften über demüthiges Unterwerfen unter Gottes Beschlüsse und frommen Wandel. Diese allgemeinen Sätze, theils

in Prosa, besonders aber in Versen ausgedrückt, werden hier Königen aus der Nachkommenschaft Qahţān's in den Mund gelegt, kurz vor ihrem Tode, als Vermahnungen und Vermächtnisse an ihre Söhne. Es werden zu diesem Zwecke alte Volksüberlieferungen zurechtgestutzt als geschichtliche Thatsachen, und die Verse ihnen angepasst. Fast die Hälfte (und zwar die erste) des Werkes bezieht sich auf Himjar und seine Nachkommenschaft.

Das Mitgetheilte stimmt - sowol Prosa als Verse — in diesen auf Himjar bezüglichen Stücken meistens wörtlich überein mit dem Commentar zur himjarischen Qaçıde: bisweilen sind aber hier oder dort mehr Verse Beide Werke verfolgen dasselbe enthalten. Ziel; auch die himjarische Qaçıde benutzt nur historische Mähren für ermahnende Zwecke und ebenso der Commentar dazu. Beide Werke gehen wol auf eine gemeinschaftliche Quelle zurück. Sie beginnen ohne Vorrede, ihr Verf. nennt sich nicht, sie gehen ohne Umschweif an die Sache selbst. Die Reihenfolge der mitgetheilten Stücke ist nicht immer dieselbe; auch hat jedes derselben viele eigene Verse und Prosastücke, welche einen ganz gleichen Typus haben. Das vorliegende Werk kann nicht jenem Commentar entlehnt sein, zumal weil es sich nicht auf Himjar und dessen Nachkommen beschränkt, wie der Commentar es thut, sondern gleichfalls die Qahtaniden berücksichtigt. Und ebenso kann jener Commentar nicht diesem Werke entnommen sein, weil er weit mehr Verse enthält, die auf die Himjaren gehen, als dieses, und alle die Versstellen dasselbe Gepräge tragen.

Das Werk schliesst f.45° mit einem Mahngedicht des الحارث بن كعب so:

ومهما زرعتم با بدي فانع سجصد [يوما] بزر ما كان زاكيا

Schrift: zieml. klein, gefällig, deutlich, vocallos, aber incorrect. — A bachrift von خرلة بن باصلا بإسين الحاج التكريتي الناصري البغدادي im J. 1262 Çafar (1846).

F. 45^b schliesat sich von derselben Hand das Gedicht (19 V.) des قس بن ساعدة an, das beginnt (Kāmil):

قد كنت اسمع بالزمان ولا ارى ان الزمان يريد نتف جناحي Dasselbe in Pet. 184, f. 149.

F. 46° folgt eine Nachschrift des عبد الله عبد الله المراقع , in welcher er die Trefflichkeit der voraufgehenden Sammlung preist u. einige moralische Betrachtungen an den Inhalt derselben knüpft.

4025. Pm. 384.

47 Bl. 46, 23 Z. (271/2 × 19; 221/2 × 12cm). — Zustand: am Rande stark wasserfleckig; von f. 43 an besonders schadhaft u. ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Dasselbe Werk. Titel fehlt; er steht in den Unterschriften f. 18°. 31°. 45°. Als Verfasser ist f. 1° أحبد بن رزق angegeben. Anfang und Schluss wie bei Pet. 626. F. 45° auch das Gedicht des قس بن ساعدة. Letztere zum Theil auf f. 1°. Von عبد الله الكردي folgt auch f. 46° noch ein kurzes Lobgedicht auf dasselbe Werk. S. No. 45.

Schrift: gross, weit, gefällig, gleichmässig, deutlich, vocallos. Stichwörter und Ueberschriften roth. Am Rande bisweilen Verbesserungen und kurze Bemerkungen. Nach f. 9 fehlt 1 Blatt. — Abschrift vom J. 1228 Ramadan (1818) von خدن بن ابراهيم طهراني.

Von derselben Hand folgen auf der Rückseite des recht schadhaften Blattes 47 noch 2 gleichfalls auf die altarabische Geschichte bezügliche Gedichte:

- 1) des عامر بن الطقيل , behandelnd: عامر بن الطقيل , behandelnd: 11 Verse (Ramal). Anfang: ليت اسماء على اعراضها ولناى الدار منها والفند
- 2) des معلها, Todtenklage um seinen Bruder كليب. Nur 18 Verse (Haftf) mit oft beschädigtem Text vorhanden. Anfang:

قد عرفت الغداة من اطلال رهن رييج وديمة وغرال

4026. Pm. 108.

292 Seiten 8°, 13 Z. (20×15; 14×11°m). — Zustand: die obere Hälfte und der Seitenrand wasserfleckig. — Papier: galb, dick, glatt. — Kinband: schöner Halbfranzband. — Titel und Verfasser fehlt.

الحمد لله رب العالمين والصلوظ . . . Anfang ما الحمد المعلق كلها ما يعلم المعلق المحسن الاخلاف كلها اللهم الصر من خلله الم

Vermahnungen u. Pflichtenlehre der Könige, unter Hinweis auf viele Qoränstellen und Traditionen. Verfasser ist nicht, wie auf dem Vorblatt steht, Elgazzäll, denn es werden hier später verfasste Werke (wie الهداية und كالبيس الليس) citirt.

Ein Abschnitt ist überschrieben Seite 13: باب في بيان الطريق [الحق] والطريق الباطل باب في بيان ما هو سبب لنزول البلاء والهلاك : 8.17

وقال فيه ايصا ينبغى للمفتى ان Schluss: يتأمل احوال اهل الزمان ثم قال كالطبيب يداوي على حسب الامراص والامزجة

Schrift: ziemlich gross, deutlich, vocalies. — Abschrift um 1150/1737.

4027.

1) We. 733, 6, f. 41-44b

Titel (nach dem Bismillah):

قال فلما امر الله تعالى آدم بالوصية :Anfang دعا ابنه شيث وقال يا بنى انى مفارق الدنيا وقادم على ربي فانظر يا بنى

Adams Vermahnung in seinen letzten Stunden an seinen Sohn Seth und Tod desselben wie auch der alsbald erfolgende Tod seiner Frau; Seths Kampf gegen Schick, weitere Schicksale und Nachkommen.

 2) We. 1802, 3, f. 112b-114. Titelüberschrift:

روي عن وهب أنه قال لما : Anfang f. 112b دنا اجل آدم عم أوحى الله تعالى اليه يا آدم الى قابض روحك يوم الجمعة فاوص الى خير ولدك بان يومنوا بالله ورسوله محمد صعم الخ

Dies Stück ist vielmehr auch eine und ähnelt dem vorhergehenden. Es enthält die Unterredung Adams mit Eva über den ihm angekundigten Tod, letzte Vermahnung an seinen Sohn شيع, und wiederholtes Gespräch mit dem Todesengel, den er von Tag zu Tag hinhält, und schliesslichen Tod desselben.

قد فعلت ذلك وجعلتك من :*Schlass f. 114 امد محمد عم نخر موسي ساجدا وشاكرا لله عز وجل'

Die letzten Zeilen gehören nicht dahin; die Erzählung schliesst mit: دفنوه الى رحمة الله تعالى.

Das dann unmittelbar Folgende bezieht sich auf ein Gespräch Moses mit Gott.

4028. Pm. 502.

Format etc. und Schrift wie bei 2). — Bl. 49a, 89. 90 fleckig. — Titel fehlt. Verfasser s. Anfang.

الحمد لله على نعمائه والحمد من Anfang: نعمائه والشكر لله على آلائه . . . أما بعد نيقول . . . عبد الله بن محمد رضا الحسيني . . . انه قد روي عن النبي صقم انه قال أن هذه القلوب تمل كما تمل الابدان . . . وقد جمعت في هذه الرسالة دررا منثورة وغررا مشهورة وكلمات ماثورة الخ

'Abdallah ben mohammed rida elhoseini (No. 1025) giebt hier eine Sammlung von Aussprüchen und Denksprüchen, Vermahnungen und Rathschlägen.

Zuerst f. 39a—40b ein Stück aus dem روصية), eine Vermahnung (وصية), deren Hauptsätze mit يا بن آدم ما من يوم الا والارص تخطئ بك

F. 40°—43° eine andere راموعظة (oder خوب), deren Hauptsätze mit يا احمد beginnen: يا احمد ان احبيت ان تكون اورع الناس الح

F. 44°—48°: Reden Jesu, darunter die Bergpredigt; die Anreden sind يا عبيد الدنيا oder auch عند الدنيا . حقّ الاول لكم

F. 48^b—50^b: Sprüche von Platon, Aristoteles, Hippocrates, Ptolemäus, Anaxagoras, Galenus u. a.

F. 51° n. 75°: Sprüche von Loqman u. s. w. Schluss (ein Gedicht, metrisch oft unrichtig): وكان الله خصمه عن الجنة فصل

4029. Glas. 129.

33 Bl. 8°°, c. 14—25 Z. (20 × 14; c. 13—14 × 8°m). Zustand: nicht überall sauber; der Rand f. 8 ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Kattunband mit Lederrücken.

Ein Sammelband, ohne Titel. Enthält (hauptsächlich):

- وصية لقهان بن ماعور الكيم لولدة [اسمة جرسم] 1) f.1 وصية لقهان بن ماعور الكيم لولدة [اسمة جرسم] Anfang: يا بنتي العلم يكتب بالمداد . . . يا Schluss: وان راي في يدك شيئا شبرك وان استغنى عنك تركك وان استغنى عنك تركك Verschieden Pm. 75, f. 125° Rand.
- 2) f. 1°. قصيدة في الوعظ للامام أحمد بن سليمان Anfang (Tawil);
- ىعينى اطفى عبرتى ما بدالها وابكى فنوفى اليوم ان كنت باكيا 49 Verse.
- 3) f. 2b u. 3. قصيدة نشوان بن سعيد الحيري † 578/1177. Anfang (Tawil): دكرت ديارا دراسات خواليا رسوما واطلالا عفت ومغانيا 55 Verse.

F. 4. Bruchstück: über den Lohn des Jüngers der Wissenschaft.

للطبع المبينة لولانا الامام المهدي المتصمنة 11°. المعدد لعلم الموت وما بعدد لعلم النعم وإحوال الموت وما بعدد المبينة التوحيد وتذكار النعم وإحوال الموت وما بعدد المبينة المبي

Andere Predigten von ihm f. 11°; 12°—14°, nebst seinem Ermahnungsgedicht الزهرة الزاهرة الزاهرة المن على المن ومن روعات فيد روعك ساكن الدهر قلبك آمن ومن روعات فيد روعك ساكن

5) f. 16. Das Gedicht des جمد البكري † 1087/1676 (17 Verse): ما ارسل الرحمن او يرسل.

فائدة في معرفة الشهور الرومية .21°. 17°-21°. وما يستعمل في كل شهر وكم يزول الشمس عليه من الاقدام في كل شهر (Astronomisches.)

8) f. 22-28. خطبة الوداع. Mitgetheilt von التعلق المدون بشعلة الحيد بن محمد بن القاسم الاكوع المعروف بشعلة Unterhaltung und Predigt Mohammeds über wichtige Fragen der Religion. Beginnt: اليها الناس اصمتوا واوسعوا لمن خَلْفَكم الناس اصمتوا واوسعوا لمن خَلْفَكم الناس المعروا لمن خَلْفَكم التواب فيه بالنالج وما جاء فيه عن رسول الله صعم من الثواب فيه Traditionen über die Vorzüglichkeit der Ehe, aus dem شمس الاخبار genommen, und f. 32. 88 ein Paar andere Stücke, ebendaher.

Schrift: Jemenisch, zuerst klein, dann grösser, vocallos, auch fehlen oft diakritische Punkte. — Abschrift c. 1035/1635 (f. 4a).

4030.

1) We. 705, 3, f. 8b. Eine رصية des Loqman an seinen Sohn.

2) Pm. 585, f. 24b desgleichen.

3) Pm. 75, f. 125 Rand desgl. (Er heisst hier عنقاء بن عنقاء)

4) Pm. 542, f. 28. Eine Vermahnung des عبدقيس an seinen Sohn in Versen (auf عبدقيس).

4031.

1) We. 1804, 9, f. 60-65.

8°, 15 Z. $(16 \times 10^8/4; 13^4/2 \times 10^{\circ m})$. — Zustand: etwas fleckig. — Papier: gelblich, ziemlich dünn, wenig glatt. — Titelüberschrift (nach dem Bism.) f. 60^b :

هذه رسالة وصية الحارث بن كعب رة

انه لما حضرته الوفاة جمع اولاده Anfang: ثم قال يا بنى اعلموا انه قد قرب منى اجلى . . . ما صافحت فيها بيمينى غادرا ولا رصيت خلة فاجر

Vermahnung und gute Rathschläge des Elharif ben ka'b (s. Pet. 626, f. 45^b) an seine Söhne. — Schluss f. 65^b: والقبر صندوق العمل ومن زرع سينًا حصده ثم مات الج

Schrift: gross, breit, etwas rundlich, vocallos. — Abschrift c. 1750.

2) We. 1784, 7, f. 72*-825.

Dasselbe Werk (sehr incorrect). Weicht im Einzelnen oft ab; enthält viele Sentenzverse. Titel ebenso; Anfang im Ganzen ebenso; Schluss abweichend: يا بنى اجعل السخاء السخاء والوفاء صنيعتك وسلام الله طريقك والكر[م] شيمتك والوفاء صنيعتك وسلام الله على المرسلين والحمد للد رب العالمين والسلام الح

3) Glas. 160, 1, f. 1-7.

269 Bl. 4¹⁰, 14-16 Z. (29³/₄×19; 21 × 13¹/₂om). — Zustand: etwas unsauber. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Einband: rothbrauner Lederband mit Klappe.

Dasselbe Werk, trotz vielfacher Abweichungen. Titel nach dem Anfang und
der Unterschrift f. 76: مُهَام
Anfang f. 16: قيل انه لما حصرته الوفاة احصر اولاده وقال
يا اولادي اذا رايتموني قد مصى عمري وانقصى اجلى الخ
Schluss f. 76:

ولكنها الارزاف تاتى من العلا تقسم اقساما بحكية حاكم ثم قال الرادي لما فرغ من هذه الوصية جاءته الوفاة م وقضا تحبه ولقا ربه رحمه وهذا ما كان من خبر وصية الحارث على التمام النخ

Schrift: jemenisch, gross, kräftig, fast vocallos. — Abschrift um ¹⁰⁸⁰/1669.

4032.

- رصية Pm. 654, 2, f. 54-76. Vermahnung مرسية des خطاب بن المعلى المخزومي القرشي Anf.: ما بنتي عليك بتقوي الله وطاعته وتجنب محارمه
- 2) Spr. 836, f. 169°-170°. Vermahnung des حسين بن الصديق بن حسين الصوفى الدمياطي an seine Kinder und Freunde, und zugleich seine Glaubensansicht. Anfang: انى اشهد ان لا اله الا الله Schluss: لا يغير ولا يبدل تبديلا امين

3) Spr. 299, f. 17 — 22. Eine längere Vermahnung وصية proposition zur Frömmigkeit, von نصري بن احمد الحصري الحسيني الخلوتي الصديقي (8. No. 2873, 8) und eine kürzere f. 30°. 31°, anfangend: وميذ العبد اومي نفسي واولادي

4) Pm. 268, f. 1—12b. Eine رصية des رسية, um 1260/1844, die aber unter seinen Maqamen (vgl. Lbg. 201) die erste Stelle einnimmt. Die Hauptsätze beginnen alle mit Beginnt mit 2 Versen (Kamil):

انا مذنب انا مخطئ انا عاصي هو غافرهو راحم هو عاف

5) Mo. 164, 18, f. 259 – 268. Ein Kapitel über Bussfertigkeit: باب التربة Anfang: عال جنيد التوبة على ثلاث معانى. Darin وصية على الجرجانى und وصية رهبان.

4033.

1) We. 1702, 10, f. 165b-168b.

Titel fehlt. Es ist eine cüfische Vermahnung (وصية). Anfang: المجدد لله رب العالمين والعاقبة المعالمي لمرضاته بان اوصيك من الله بالسر والعلانية والتقوي راس الحكمة المح وباطن الحرقة كتمان السر : Schluss f. 1680 وباطن الحرقة النور وارادة الحرقة خدمة الفقراء وظاهر المحرقة النور وارادة الحرقة خدمة الفقراء

2) Spr. 1962, 33, f. 241-251.

8vo, 9 Z. (Text: 13¹/₂×10^{cm}). — Zustand: unsauber, auch etwas fleckig. — Papier: gelb, dick, glatt.

Bruchstück aus einer وصية. Die zuerst vorhandenen Worte: باخذ غاد وسلب راييج يكفي عاد النصايح ما مصى من القباييج اقبل اليوم هذه النصايح ولا مطرودين عن جنابك : \$251 \$.251 \$.251 \$.251 لله على سيدنا الح برحمتك يا ارحم الراحمين وصلى الله على سيدنا الح

Schrift: gross, kräftig, gefällig, vocalisirt. — Abschrift im J. 948 Gom. II (1541) von ابو الصلف ابر احمد بن ابراهیم بن محمد المقدسی القادري الخبلي الشهیر بابن الذباح الصالحي

Spr. 1962, 18, f. 132—139.
 8vo, 17 Z. (Text: 14 × 11^{cm}). — Zustand: unsauber und sehr fleckig. — Papier: gelb, dick, glatt.

Titel (nach der Unterschrift f. 139^a): رَصِيَة Der Anfang fehlt. Das Vorhandene beginnt in einem Gleichniss (vom Landen der Schiffer auf einer Insel und Anwendung ihrer Zeit daselbst mit dem Verweilen der Menschen auf Erden und ihrem Thun u. Treiben) so: غنول اهر السفينة في الجزيرة وقيل لهم أن مقامكم بها يوم وليلة

Schluss f. 1394: فان تعذب فبعذابك وان تغفر علم المحدد الخ فائكة انت العزيز الحكيم . . والحمد لله وحدد الخ Schrift: klein, kräftig, gewandt, vocalisirt. An den fleckigen auch abgescheuerten Stellen öfters nicht lesbar. — Abschrift vom J. 695 Śa'bān (1296).

Darauf folgt f. 139 der Anfang eines Kapitels ähnlichen Inhaltes, dessen Ueberschrift:

باب من الآداب الشرعية والمصالح المرغبة

4) We. 1653, 2, f. 13-15.

 8vo , 25 Z. (19 × 12; $16 \times 9^{1/2^{cm}}$). — Zustand: fast ganz lose im Deckel, unsauber und fleckig. — Papier: gelb, etwas stark, wenig glatt.

Titel und Verfasser fehlt. Aus der Unterschrift erhellt, dass es eine مرتبة ist.

Anfang fehlt, Das Vorhandene beginnt: من استعان بغير الله في طلب فان ناصره عجز وخذلان

Eine Vermahnung cüfischen Charakters; die Hauptsätze beginnen mit البيال Darin ist von der Ermahnung البياطة die Rede, die im Herzen Wurzel schlägt und zu einem Baum mit 10 Aesten wird, deren jeder eine Frucht trägt; der erste Ast ist die Busse (التوبة), deren Frucht die Liebe (الخبية); der 10. Ast die Gnade (الرضا), deren Frucht das Hingelangen zu Gott (الوصا); dieser Baum ist dann auch noch f. 14° durch eine Zeichnung dargestellt; dann ist f. 15° noch eine Darstellung in drei Kreisen und drei Quadraten von der Stadt der Busse, des Ringens nach Gott (الشكة) und der Dankbarkeit (الشكة)

وحققنا بمشاهد التوحيد :Sohluss f. 15° وحققنا بمشاهد التوحيد وتبتنا على صراط التفريد أنه سجانه اهل لذلك وهو الكريم المالك ولا حول ولا قوة الخ

Schrift wie bei 1, nur gedrängter und vocalles. — Abschrift vom J. 1096 Rabi II (1685).

4034.

- 1) Pet. 699, f. 207 ff. Eine Anzahl Vermahnungen und Vorschriften (رصایا).
- 2) Spr. 896, 3 (f. 62^b—78). Vermahnung an leibliche und geistige Söhne; s. No. 4007.
- 3) Mf. 248, f. 231^b Rand. Stück einer رصية, in welcher احمد von Gott angeredet wird: قال الله تعالى يا احمد ان العبادة عشرة اجزاء

Vielleicht gehört auch f. 232 Rand dazu.

- 4) Mo. 164, 16, f. 245—258. Darin ein Abschnitt f. 251—258, den man رصية الياس nennen kann: Vorschriften, was der Fromme thun und lassen soll. S. No. 3495, 3.
- 5) Mo. 224, 3, f. 726—81. Vermahnung und Offenbarung Gottes an einen Propheten. Daher die Anrede يا نبي بع دنياک باخراک . Anfang: يا نبي بع دنياک باخراک.

Dasselbe in Spr. 901, f. 108-115.

6) Lbg. 580, 4, f. 630-74. Titeluber-وصيّة أبليس لرسول الله صعّم : وطيّة أبليس

روي عن ابن عباس رة انه قال :Anfang بينما نحن جلوس عند رسول الله وهو يحدثنا وحدّثه فاذا بمناد ينادي من نحو الباب يا اهل المنزل افتحوا الباب ولكم الحاجة الح

Unterredung des Teufels mit Mohammed. ثم قال والله اني اصوم لامّى سنة: Schluss f. 74b كاملة كقارة لذلك والله سجانه وتعالى اعلم بالصواب الج

4035.

1) Spr. 1930, 2, f. 1^a.
(Text: 12×10³/4^{cm}.)

Eine Vermahnung (وصيد) in 36 Versen (Regez), allerlei Verhaltungsmaassregeln in Bezug auf den zu wählenden Umgang enthaltend. Der Verf. heisst nach v. 33 'Omar. Anfang: الحبد لله العلي الاحدى القادر الحي العليم الصدي

Schrift: ziemlich klein, deutlich, fast vocallos. — Abschrift c. 1700.

2) Pm. 428, 3, f. 20°-21°.

Format (15-17 Z.) etc. und Schrift wie bei 1.

Titel fehlt. Eine Vermahnung in Versen (Sari') رصية, oder, nach der Notiz auf dem Vorblatt, على الرضى , von على الرضى (nach dem letzten Verse). Anfang:

كم قد نوي التوبة في شدَّتِهُ فعاد لُلعادة في صحيَّهُ

F. 21^b u. 22^a ein Paar kleine Gedichte ähnlichen Inhalts. Vgl. Pm. 502, 5.

8) We. 230, 2, f. 33.

Vermahnung und Aufforderung zum Lernen (تنهيض روصايا في العلم). Anfang (Ram. dec.): احفظوا منى الوصايا انما العلم لقايا

4) Pm. 75, f. 10b.

Die Vermahnung وصية des يزيد بن الحكم الثقفي an seinen Sohn Bedr (in 23 V., Kāmil dec.). An f.: يا بدر والامثال يصربها لذي اللبّ الحكِيمُ

4036.

Beiläufig kommen Vermahnungen (مصابا) vor: Pm. 199, 85—95 (7 Stück); 654, 276ab bis 279b. Lbg. 398, 19b—21. We. 17, 1. Spr. 1817, 2a. Glas. 233, 46b; 109, 42a. Pm. 671, 244a (Verse); 482, 120b ff. (Reimprosa). Glas. 168, 241a in Versen; dgl. f. 248a und 179, 4a und 32, 157. — Vorhaltungen (موعطة) Mf. 1196 Vorblatt (10 Verse). Pm. 654, 256bb—262b; 314a. Lbg. 305, 3a; 941, 37.

Hier sind noch zu erwähnen Werke von:

1) عبد الخالف بي عبد الجميد التحدواني um 500/1106.

- 2) اسد بن احمد البرسوي (vielleicht heisst er البرسوي (und † 917/1611), u. d. T. رستم في شرح وصايا المهتدين
- .وصايا العلماء عند الموت .u. d. T. ومين رهير (3
- 4 1028/1619 + محمد بن على بن ابراهيم الاستراباذي (4
- وصايا ارسطوطاليس and وصايا فيتاغورس (5)
- . وصية للاحياء والاموات (6

19. Almosen und Fasten.

4037. Lbg. 495.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel und Verfasser fehlt.

الحمد لله رب العالمين والعاقبة . . . Anfang: والعاقبة المرب العالمين الناس لا يوتون الزكوة والم كافرون الخ

Ueber die Pflicht der Almosen-Austheilung. Schluss f. 80°: وقولة عَم من تواضع رفعه الله عنه من تواضع الله عنه والله اعلم بالصواب Auf f. 77 folgt f. 80.

4038. Pm. 251.

3) f. 96 - 100°.

Format etc. und Schrift (13-16 Z.) wie bei 2). -Titelüberschrift und Verfasser f. 964:

عد، رسالة تستى مصباح المشكاة في عدم الحرب في الزكاة

لعبد الوهاب بن ابراهيم العُرْضي الشائعي

الحمد للم رب العالمين والصلاة . . . Anfang: وبعد فان اصل مذهب الامام الشافعي رمّ أن زكاة المال والفطرة توزع على الاصناف الثمانية الخ

Ueber Almosenvertheilung, mit Rücksicht auf Sura 9, 60, ob sich dieselbe, wie Eśśāfi'i annimmt, auf die 8 daselbst erwähnten Arten von Empfängern beschränke oder nicht? von 'Abd elwahhāb ben ibrāhīm elòrdī † 987/1560.

Schluss f. 99°: بخلاف من اخرج الفضد : الخلف من الفصد مثلاً فيصر عند المخالف وغيره 'Abschrift vom J. 1128 Moharram (1716).

F. 100 u. 101 u. A. ein Gebet in Versen, als (abergläubisches) Mittel. F. 102 leer.

4039. Spr. 1958.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

Ein Stück über Almosengeben und -nehmen, das beginnt: فصل ثم اعلم ان الناس على اربعة اقسام فيما يعطونه وفيما ياخذونه الن

ان الحق اثر فيه الاسرار : end schliesst f. 259 السرار الحق الدي بالكمل من أهل الله ؛

Von Almosen handelt Lbg. 880, 1235 bis 127; 939, 336°. Von den Arten derselben We. 1798, 67°. Mf. 547°, 10. Vom Segen derselben We. 888, 42°. — Von der Verdienstlichkeit der Almosen-Vertheilung handelt عبد الرحمي بن جبي بن حمد البلام الصدقة في نصل الصدقة أن فصل الصدقة أن فصل الصدقة أن فصل الصدقة أن العسقلاني. Ferner

4040.

1) Schöm. XI, 3^b, Heft 16, f. 52-56. Handelt vom Fasten:

هذا كتاب الصوم وهو ركن من اركان الاسلام المج Es ist unvollständig: s. No. 8666.

2) We. 1708, 9, f. 79-81.

Format etc. und Schrift wie bei 6. Etwas unsauber und fleckig. — Titel und Verfasser f. 79a:

قاعدة في بيان حكم هلال ذي الحجة اذا تمم فاكمل الناس عدة ذي القعدة

لزين الدين ابي الفرج بن رجب البغدادي الحنبلي

الحمد لله حمده ونستعينه : Anfang f. 796 وو ونستغفره . . . أما بعد فقد وقع في هذا العام وهو عام ٧٨٢ حادثة وهو انه تمم هلال ذي الحجة الدخ

Dadurch dass im J. 784 Dū'lhigge (1883) der Eintritt des Neumondes des letzten Monats von Einigen etwas eher angenommen wurde als von Anderen, war eine gewisse Verwirrung eingetreten, die namentlich für die Fastenzeit (den 9. d. M. d. h. يوم عرف) nicht gleichgültig war. Ibn ragab † 795/1898 (No. 2697) äussert sich nun hier über diesen Fall. Er beginnt: فنقول هذه المستلذ لها صورتان احداها ان يكون الشاف مستندا الى قراير مجردة او الى شهادة من لا يقبل شهادته الح

ولا يمكنه الوقوف في بقية الليل : Schluss f.81* مع الناس أو اكثرهم لا يقبل الشهادة ،

Abschrift v. J. 865 Du'lqa'da (1461). - Bl. 82 leer.

4041.

Von Verdienstlichkeit des Fastens handeln: Spr. 461, 216. 222^b. Mo. 19, 113—115. Mq. 48, Vorderdeckel; 125, 187^b—189. We. 1776, 22. Pm. 334, 106. Aussprüche Mohammeds über Fasten Lbg. 357, 104^b. Gebet vor und nach demselben We. 99, 126^a. — Ein Beispiel langen Fastens Pm. 158, 1^b.

Besondere Werke über Fasten sind von:

+ 517/1128, n. d. T. الصيام الصيام .

راهر بن طاهر بن محمد الشجامي ابو القاسم (2) † 588/1188, u. d. T.

(3) عبد الكريم بن محمد السمعاني (4 t ... بن محمد السمعاني (3 u, d. T. ين يوم الآيام البيض

منهاجة النظر u. d. T. أبن الجوزى (4) وجنة الفطر

5) عبد العزيز بن عبد السلام (5 † 660/₁₂₆₂, u. d. T. مقاصد الصوم

6) قطب الدين القسطلاني † 686/₁₂₈₇, u. d. T. مدارك المرام في مسالك الصيام

7) على بن سلطان محمد القاري † على بن سلطان محمد القاري († نقاري u. d. T. قوام الصوام للقيام بالصيام

روها (8 مرعى بن يوسف بن ابي بكر الكرمي (8 لكرمي u. d. T. المحان بصوم يوم الشك من رمصان

20. Wallfahrt.

4042. We. 1095.

164 Bl. 4to, 17—18 Z. (24 × 16; c.18—19 × 10—11^{cm}). Zustand: ziemlich gut, aber fleckig, oben am Rande wasserfleckig und nicht frei von Wurmstichen; Bl. 1 am Rande ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel f. 1^a (in Goldbuchstaben mit Goldverzierung):

كتاب منبر العَزْم الساكن الي اشرف الأماكن Verf. عبد الرحمن بن محمد الرح Verf. عبد الرحمن بن محمد الرح

قال الشيخ الامام العالم جمال : Anfang f. 1 الدين ابو الفرج عبد الرحين بن على بن محمد أبور الجوزى رحد

الحدد لله الذي انشأ فاحسن الانشاء . . . أما بعد فاني كنت اتوق الى مكة قبل الحيم فداويت هذا الداء بالقصد

'Abd errahman ben 'alt ben mohammed ibn elgauzi gemal eddin abu 'lfarag, geb. 508/1114 (510), † 597/1201, giebt hier eine vollständige Schilderung der Wallfahrt und ihrer Gebräuche und der heiligen Stätten, Mekka und Elmedina, mit Einflechtung von Traditionen und vielen Gedichtstellen, nebst erbaulichen Betrachtungen. Das Werk zerfäht in 166 Kapitel, die aber ungezählt sind. Das Inhaltsverzeichniss geht vorauf, f. 26-54.

HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

بيان ما يشتمل عليه الحج 50 ; فرص الحج 15.5 أم من وجب عليه الحج وتركه من غير عدر 70 أبد العاجز عن الحج 15.0 أبواب الاحرام 15.0 التاريخ 15.0 التارخ 15.0 التاريخ 15.0 التاريخ 15.0 التارخ 15.0 التارخ 15.0 التارخ 15.0 التارخ 15.0

المنتقع والإفراد والقران 87° ; المواقيت 36° فكر التلبية وافعال الحج 39° ; آداب المحرم وما يلزمه 38°

u. 6. w.

فصايل العَشَّر ليلة عرفة 47° ; ذكر ليلة التروية ويوم التروية 46°

ابواب عرفة في المراب عرفة في في التسمية 47° في فضايل يوم عرفة في فضايل يوم عرفة في 47°

ابواب الاضاحي

بيان أن الاصاحى سُنَّة فع ; بيان فصل الاصاحي 570

بيان السبب الذي من اجله سنَّت الاضاحي 80

u. s. w. فكر اختلاف الناس في الذبييج تا 19°

أبواب ذكر مكة

فى فصل مكة 65ª ; فى ذكر المشهور من اسمائها 64ª u. s. w.

أبواب ذكر الكعبة 686 في ذكر المشهور من اسمائها 686

قى دكر المشهور من اسمائها في دكر المشهور من اسمائها في دوه 69°

س. s. w. تلخيص قصة بناء الكعبة u. s. w.

60

ابواب الطواف وما يقال فيه "79 ; الاصل فى الطواف و18 اقسام الطواف وما يقال فيه "79 ; الاصل فى الطواف فكر فضايل الطواف للد 8. w.

ابواب فيها نبيل مما كان يجري للعرب 95^b في ايام الموسم بعكاظ وغيرها

عُطَبِ الفصحاء ببكة

ذكر طرف من خطب رسول الله صغم بمكة 96° ذكر طرف من خطب رسول الله والشعار 99° ذكر اجتماع الشعراء بسوق عكاظ وتناشدام الاشعار 99°

نكو من كان يتولَّى الحكم بين العرب وإجارة الحاج "99

ذكر اماكن بمكنا وما والاها وقرب منها مثل 102 الحجون والمحصّب والحجاز ونجد ذكوها الشعراء في اشعارهم فاطرب ذكرها السامع

قبول الحاج من آثر أهل فاقد بنفقة الحي فبعث الله 109⁶ ملكا تحيم مكانه

ابواب ذكر حج كبراء الحاج وساداتهم 110 ابواب ذكر حج آدم عم 111° ;حج الملائكة 110 كر حج الملائكة 110°

ذكر حج نبينا عَمْ

أبواب ذاكر ج الخلفاء وبعض ما جري لهم من الطرف 118

ابواب ذكر مدينة الرسول عم المواب ذكر مدينة الرسول

ابواب ذكر مساجد الرسول عم Darin:

كلام القبر 156°; الاتعاظ بالقبور 158° منتخب من محاسي ما كتب على القبور 156°

من فنون الحكم والمواعظ الما 161^b

اذا كان المقصود الهدي : Schluss f. 164* فيسير المواعط يقيع وأن كان المراد المنوفة فالكثير لا يكفئ آخر الكتاب والحمد لله الخ

Aus der Unterschrift des Werkes erhellt, dass dasselbe im J. 553 Ramadān (1158) verfasst, dass der Verfasser dann in demselben Jahre die Wallfahrt unternahm und nach seiner Rückkehr eine Abschrift von seinem Texte machte. Schrift: ziemlich klein, gefällig, deutlich, etwas vocalisirt, doch fehlen auch oft diakritische Punkte. Die Schrift ist durchgehends verblasst. — Abschrift von جمر البغدادي, um 630/1233.

F. 1646 enthalt ein Verzeichniss von Zuhörern, die das Werk bei dem Sohn des Verfassers, dem بي الدين ابو محمد يوسف بن الرحمن ابن الجوزي, gelesen haben.

(مثير الغرام الساكن النخ) HKh. V 11878

4043. We. 1715.

Format etc. und Schrift wie bei 7). - Titel:

عد القصيدة الذهبية في الحجة المكيّة والزورة الحمدية تصنيف الفقيه الواعط ابي عبد الله المحمد بن ابي بكر بن رشيد البغدادي،

ايا عذبات البان من ايمن الحِمَي : Anfang f. 83° رعي الله عيشا 'في حماك رحناهُ

Diese Qacide des Abu 'abdallah mohammed ben abu bekr ben roseid elbagdadi † 662/1264 handelt von der Wallfahrt und ist in seinem Todesjahr verfasst. Sie ist etwa 300 Verse lang und enthält viele Abschnitte mit Ueberschriften. Zuerst:

ارَّل الرِحْلة 84 ; فصل في البيت والطواف به 84 (er zählt deren 10 auf) نكر المناسك 85 u. s. w. Zuletzt:

ذكر وصية الاخوان بعد رجوعة بالح والصبر على مَشَاقِّة فا 91 الوصية بالحج بالمال الحلال على على مَشَاقِّة فا 92 الوصية بالحج

لكر الوصية بزيارة النبي صغم وذكر فصايلها الح 20°

F. 93^a—97 enthalten u. A. kleine Gedichte von خير الدين und عبد الدين

Dasselbe Gedicht, ohne Angabe des Verfassers, in Lbg. 428, f. 1—8° und Stellen daraus, im Ganzen 97 Verse, in Spr. 175, f. 310—313°. (Hier heisst der Verfasser: حمد بن عبد الله البغدادي ابو بكر).

4044. Mq. 115.

8°°, 18 Z. (19×15; 18×10°m). — Zustand: wasser-fleckig, besonders am unteren Rande warmstichig. — Papier: bräunlich, stark, glatt. — Titel fehlt.

Bruchstück eines grösseren Werkes über Wallfahrt, mit besonderer Beziehung auf Mohammeds letzte Wallfahrt, die Moscheen, in denen er gebetet etc. — Die Blätter folgen so: 704—711. 634—703. — Das Werk ist in Kapitel getheilt. Das Vorhandene beginnt im 9. Kapund hört auf im 23.; es ist nicht ersichtlich, ob noch mehr Kapp. in dem Werk enthalten gewesen. Jedes Kapitel fängt mit einer Qoränstelle an.

الصبغاء : "Das Vorhandene beginnt f. 704 الصبغاء وكانوا عشرة وكانوا يظلموننى ويوذوننى فامهاتهم حتى دخل الشهر الحرام يعنى رجبا ثم اومات اليهم الدخ في حقيقة الحج ومقدارة بين العبادات * 707 باب .10 قال الله تعالى واذّن في الناس بالحج باتوك رجالا الح

فى فرص الله للحي على عبادة وبيان الاستطاعة 4710 باب. 11. فى التهديد الوارد فى حق المتهادين به 685 باب. 12. فى استحباب التحبيل فى للحيج وكرافة التاخير 638 باب. 14. فى بيان اشهر الحج وبيان ماهية الحج 440 باب. 15. فى بيان العبرة والكشف عن حقيقتها 645 باب. 15. فى بيان علة تسمية الناس حجة رسول 670 باب. 20. الله عم حجة الوداء

فى بيان المواقيت وذكر المساجد التي 697 باب. 28 صلى فيها رسول الله عمّ بين الحرمين

Das Vorhandene schliesst mit den Worten f. 7036: فهم بتنقربهم يبعدون وبتقدمهم يتخلفون نسال الله العافية

Es fehlen im Anfang 42 Bl.

Schrift: ziemlich gross, gleichmässig, vocallos, oft ohne diskritische Zeichen. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 800/1397.

Der Verf. lebt um $^{650}/_{1252}$; sein öfters erwähnter Lehrer (f.703°. 710°) war عمر السهروردي $^{682}/_{1284}$. Als Quelle erwähnt er z. B. 708° den ابو الفتال ابن المعزّم $^{609}/_{1212}$; 635° den ابو الفتاوح العجلي $^{600}/_{1203}$; 649° den العجلي $^{600}/_{1203}$; 649° den المؤيد بن محمد الطوسي $^{617}/_{1220}$. — Es könnte ein Werk des النووى $^{676}/_{1277}$ sein.

4045. We. 1460.

98 Bl. 8°, 17 Z. $(18^{1}/_{2} \times 13^{2}/_{3}; 12^{1}/_{2} \times 9^{\circ m})$. — Zustand: lose Lagen u. Blätter; im Anfang nicht recht sauber, auch nicht ohne Flecken. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: brauner Lederdeckel. — Titel u. Verf. f. 1°:

كتاب الايضاح في مناسك الحج لمحيى الدين البي زكرياء النواوي هو يحيى بن شرف بن مري،

الحمد لله ذي الجلال والاكرام : Anfang f. 1b: والعمل والطول والمنن العظام . . . أما بعد فأن الحج والفصل والطول والمنن العظم الطاعات لرب العالمين الخ

Erschöpfende Darstellung alles dessen, was auf Wallfahrt, deren Gebräuche und Bedeutung Bezug hat, von Muhji eddin abu zakarijjā ennawāwi † 676/1277 (No. 1476). Das Werk des ابو عبرو عثمان بن العلاج † 648/1245 † ابو عبرو عثمان بن العلاج † 648/1245 † فالمدادة denselben Gegenstand ist dabei benutzt.

Dies Werk zerfällt in 8 Kapitel (und Abschnitte), deren Uebersicht f. 2a.b.

في آداب السفر وفيه مسائل الماد السفر وفيه مسائل الماد السفر وفيه المائل الماد

في دخول مكة وما يتعلق به وفيه فصول 28° باب. 8 (in 8 دمول

رفصل (in 8). غ العبرة وفيه مسائل 63° باب. 4

في المقام بمكة وطواف الوداع فيه مسائل 64 باب. 5

في زيارة قبر النبي صعم وما يتعلق بذلك 47 باب. 6

فيما جب علي من ترك في نسكه مامورا *83 باب.7 او ارتكب محيما

في حج الصبي والعبد والمرأة ومن في معناهم 88 باب. 8

Hört auf in dem Abschnitt f. 90b:

فصل في الولاية على الحجيج وبيان ما يجوز لمتوليه فعله وما لا يجوز وما يجب عليه وما لا يجب

ان يكون عالما بمناسك : mit den Worten f. 91b

Das Uebrige fehlt, auch der Abschnitt darin über die zu jeder der Zeiten üblichen stillen Gebete: فصل في اذكار تستحب في كل وقت

Schrift: kleine, etwas flüchtige, ziemlich deutliche Gelehrtenhand, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift c. 1000/1691. — Collationirt. — HKh. I 1557.

F. 92 ein Bruchstück der Untersuchung über die Zulässigkeit der Scheidung, mit Rücksicht auf die Werke des الغزائي über diese Frage.

F. 93. b u. 95. Anweisung, was der Pilger nach seinem Umgang um die Ka'ba und weiterhin zu thun und zu beten habe.

Commentare zu dem Werke sind verfasst von:

- على بن عبد الله بن احمد السهودي نور الدين 1) + 911/₁₈₀₆
- 2) كمن بن حمولا الرملي (2) + محمد بن حمولا الرملي (2)
- التبريزي الإاهيم التبريزي (8) على بن الإاهيم التبريزي (8) + 1057/1847.
- 4) على بن ابي بكر بن على المكي ابن الحمال (4 + 1072/1661 على بن ابي بكر بن على المكي ابن الحمال

4046. Mq. 127.

Format etc. und Schrift (gegen Ende gedrängter und fast über die ganze Seite gehend) wie bei 7). F. 67-70 wurmstichig. — Titel f. 51^a:

كتاب الحرج ومناسكة بشرايطة واركانه وواجباته وسننه وآدابه واستحبابه وتحظوراته واحكامه وبعص فصائله واغتنامه

ابو بكر البكري الملتاني الحنفي : Vers. f. 514:

الحمد لله رب العالمين : Anfang f. 51b. وصلواته . . . هذا كتاب الحيج والمناسك يقول العبد . . . ابو بكر . . . المُلتاني الحنفي . . . اعلموا اخواني . . . ان الحيج فريضة قايمة وشريعة ثابتة الرخ

Von der Wallfahrt und deren Gebräuchen, in (etwa 8) ungezählten Kapiteln u. Abschnitten, von Ishäq ben 'ali elmultäni abu bekr (um ⁷⁸⁶/₁₈₈₅, s. No. 876).

باب بيان الحج ومناسكه النخ (اعلم الحج في اللغة هو القصد المطلق: beginnt)

باب مقدمات الحيج وآدابه 55^b باب القران والتمتع وشرايط وجوبه 57^b باب القران والتمتع 63^b ; باب الاحرام 45^b باب الهدي °70^c ; باب الجنايات 44^b باب في زيارة النبي ومسجده وقبرة صقم 71^b

وانكحوفن على الدين وَلأَمة : 8 Schluss f. 72 الدين وَلأَمة الله عن كذا وكذا

Dazu fügt der Verfasser f. 72^b, 5 noch eine längere Stelle aus 3,13.

Nach f. 62 fehlt wenigstens 1 Blatt.

Mq. 127, 10, f. 78° ist der Anfang des Werkes (= f. 51° bis 52°, 9).

Mq. 127, 11, f. 73° ist ein Nachtrag zu dem باب مقدمات الخرج f. 53° und enthält 10 Punkte, auf die der Wallfahrer zu achten hat; 8 davon stehen auf dieser Seite, die 2 anderen auf f. 51°. Dieser ganze Nachtrag steht auch f. 55° u. 54° am Rande (aber zum Theil beschädigt).

4047. Lbg. 1019.

8°°, 16 Z. (18 \times 18; 15 $^{1}/_{2}$ \times 11°°). — Zustand: ganz wasserfleckig. — Papier: gelb, dick, glatt. — Titel fehlt; er ist etwa:

رسالة في هل يجوز في الزيارة أن تقصر الصلوة وهل هذه الزيارة شرعية أم لا

Verfasser s. Anlang.

سئل تقى الدين أبن تيهية :Anfang الحرائى هدانا الله واياه بالديار المصرية في سنة ١٠ في رجل نوي زيارة قبر من قبور الانبياء الخ

Ibn teimajja † 728/1328 (No. 2082) behandelt in dieser im J. 710/1310 verfassten Schrift die Frage, ob bei der Wallfahrt zu einem Prophetengrabe die Abkürzung des Gebetes zulässig sei oder ob dadurch die ganze Wallfahrt hinfällig werde?

فانى انهاكم عن ذلك : *Schluss f. 31 وهذا كلم عن ذلك بعبد الا الله عز وجل ولا يشرك به شيئًا الحمد لله وحده وصلى الله الم

Nach f. 30 fehlt ein Blatt. Schrift: gross, blass, flüchtige Gele

Schrift: gross, blass, flüchtige Gelehrtenhand, vocallos. — Abschrift im Jahre 726 Ramadān (1326) von — Collationirt. محمد بن عيسى بن أبي الفصل الشافعي

Ueber dieselbe Frage handelt f. 31^b nach verschiedenen Schriftstellern.

4048. We. 1097.

92 Bl. 4¹⁰, 23 Z. (26¹/₂ × 18; 20 × 13^{cm}). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ganz ohne Wurmstiche. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Kattunrücken. — Titel und Verfasser f. 1ⁿ (von späterer Hand):

كتاب تلخيص شفاء السقام في زيارة خبر الأنام الذي صنفه تقى الدين السبكي وملخصه الامام الفاصل محمد بن الحسن بن عبد الله ابن محمد بن ابن القاسم الحسيني الشابعي

قال . . . محمد بن الحسن . . . كمد بن الحسن . . . كمد بن الحسن الحسيني . . . ألحمد لله ربّ العالمين عدد عفو الله عن خلقه . . . أما بعد فهذا كتاب شفاء السقام في زيارة خير الانام الذي صنفه شيخ الاسلام . . . الكر فيه أن شاء الله عز وجل مقاصدة وعيونه مع زيادات بيّنة

Das von Taqı eddin essubki † 756/1856 unter obigem Titel — der auch so im Vorwort wiederkehrt — verfasste Werk von den heilsamen Folgen des Besuches des Prophetengrabes liegt hier in einer Bearbeitung (Abkürzung und Zusätzen) vor, welche Mohammed ben elhasan ben 'abdalläh elhoseini elwäsiti sems eddin, geb. 717/1317, † 776/1874, im J. 765 Çafar (1363) vollendet hat, zur Widerlegung derer, welche die darauf bezüglichen Traditionen für unächt erklären. Das Werk zerfällt in 10 Kapitel, deren Uebersicht f. 1b.

في الاحاديث الواردة في الزيارة (15 Tradd.) باب .1 باب .2 فيما ورد من الاحاديث والآثار دالًا 6 باب .2 على فصل الزيارة

فيما ورد في السفر الي زيارته صغم صريحا 9° باب .8 في تقرير كون الزيارة قربة في حياة الانبياء (فصل 64° (in 5 باب .9 في الشفاعة ووجه ذكرها متن للديث الخ 80° باب .10

قال من صلي على وقال اللهم : Schluss f. 91b اعطه المقعد المقرب عندك يوم القيامة وجبت له شفاعتي

Schrift: ziemlich gross, etwas flüchtige Gelehrtenhand, ohne diakritische Punkte, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift um 800/1387.

Die Blätter folgen so: 1-37. 42-45. 38-41. 46 ff. Bl. 62. 63 sind ganz leer geblieben, .71 und 79 fast leer (doch fehlt am Texte nichts).

HKh. IV 7585 (شفاء الاسقام).

Mf. 1257, f. 4° behandelt in einer Stelle aus الرحر العميف في الحرم الي بيت الله العتيف des المحمد المكي ابن الصياء ومحمد بن الحمد بن محمد المكي ابن الصياء و 854/1450 die Begrüssung (تحية) der Ka'ba (beim Umgang um dieselbe).

4049. Spr. 872.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel fehlt. Nach der Unterschrift f. 147b:

المنسك

Verfasser s. Anfang.

الحد لله ربّ العالمين قال . . . : Anfang f. 140 ا أبو العباس أحمد الزاهد . . . اعلم لطف الله بنا وبك . . . أن الحجّ والعمرة احد أركان الدين الخ

Von der Wallfahrt und den Gebräuchen dabei, von Ahmed ben mohammed ben soleiman el qāhirī sihāb eddīn abū 'l'abbās ezzāhid † 819/1416. — Schluss f. 147b: ويدعو بها أمر دينة ودنياء وآخرته والله أعلم الخ

4050. We. 1887.

49 Bl. 8°, 21 Z. (18½ × 13½; 12½ × 9⅓scm). — Zustand: fast lose im Einband; nicht recht sauber; stwas wurmstichig. — Papier: gelb, glatt, dick. — Einband: brauner Lederdeckel mit Klappe. — Titel f. 1°:

كفاية المحتاج الى الدماء الواجبة على المعتمر والحاج

so anch in der kurzen Vorrede f. 16. — Verfasser f. 14: ابو بكر محمد بن طهيرة القرشي الشائعي المسجد الحرام

الحمد لله اللي عظم حرّج : Anfang f. 1b. بين الله . . . وبعد فيقول . . . ابو بكر بن ظهيرة المشمول بلطف الله سالني بعض الاخوان في الله ان اجمع له احكام الدماء المرد

Dies Werk über die bei der Wallfahrt zu bringenden Opfer ist verfasst von أبو بكر أبن على بن ابي البركات الحمد بن ابي السعود محمد بن حسين القرشي المخزومي أبن ظُهَيْرة um 890/1485 am Leben. (Vielleicht hiess er ابو بكر تحمد, so dass Abū bekr sein Zuname wäre.) Sein Vater lebt im J. 820/1417. (Der von ist ابو بكر على الح ist البو بكر على الح unrichtig; dieser hiess ينور الدين ابو الحسن علي und war sein Vater.) Es zerfällt in Vorwort, und Schlusswort mit vielen sehr verschieden قسم 4 benannten Unterabtheilungen. Der Gegenstand, sagt er, sei speciell noch von Niemand behandelt. f.1b البقدمة في بيان اقسام الدماء؟ فيما يجب على سبيل الترتيب والتقدير 16 قسم 1. وهو ثمانية دما فيما يجب على سبيل الترتيب والتعديل 22 قسم .2 وهو دمان

فيما يجب على سبيل التخيير والتقدير ⁶6 قسم .8 وهو ثمانية دما

فيما جب على سبيل التخيير والتعديل ⁸⁴ قسم .4 وهو دمان

في معرفة مكان اراقة الدماء وزمانها النخ 45^b الخاتمة في معرفة مكان اراقة الدماء وزمانها النخ

وان لم يقدر وتركه بحالة جاز : Schluss f. 49° وال لم يقدر وتركه بحالة جاز : وهذا آخر ما قصدت جمعه والله سجانه وتعالي اعلم وهذا آخر ما قصدت جمعه راجيا من كرم الله نفعه . . . وسلام على المرسلين الم Schrift: klein, kräftig, gradestehend, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift o. 960/1843. — HKh. V 10813.

4051. We. 1708.

Format eto. u. Schrift wie bei 6). — Titel u. Verf. f. 69°: كم الرق على من شد وعسر في جواز الانحية بما تيسر اليوسف بن حسن بن احمد بن حسن بن عبد الهادي المقدسي الحنبلي

قال يوسف . . . ابن عبد : Anfang f. 69° : بالحدث الله الذي اثاب عبده الكثير باليسير . . . وبعد فهذا كلام في حواز الاضحية بما تيسر وضعته راجيا من الله الخ

Widerlegung derer, die behaupten, es sei unstatthaft, beim Festopfer ein anderes Thier als بهيمة الانعام d. h. Kameele, Rind, Schafe zu schlachten. — Diese Abhandlung des Jūsuf ben hasan ibn abd elhādī † 909/1503 (No. 1119) zerfāllt in ungezählte نصل, ohne besondere Ueberschriften.

لاجل الولد، فدينة عنه فلا : *Schluss f. 75 الولد، فدينة عنه عنه عنه الانعام والله اعلم بالصواب الرخ جزي فيها غير بهيمة الانعام والله اعلم بالصواب الرخ Abschrift vom J. 865 Gom. I (1461). — F. 76 leer.

4052. Pet. 608.

128 Bl. 8vo, 13 Z. (16¹/₃×11; 12¹/₂×7^{cm}). — Zustand: etwas unsauber. — Papier: weisslich, stark, ziemlich glatt. — Einband: brauner Lederbd. — Titel fehlt; im Vorwort f.2^b:

الجوهر المنظم في زيارة القبر المكرم

Verfasser fehlt; nach der Unterschrift:

شهاب الدين احمد ابن حجر الهيشمي الشافعي

حمدك اللهم أن أقلتنا على : Anfang f. 1 من الله من الله من الله المن الله على على على على الله الريارة الم

In Folge seiner Wallfahrt im J. 956/1549 hat Ibn hagar elheitemi † 978/1565 (No. 174) dies Werk geschrieben, um Alles, was darauf Bezug hat, Gebräuche, Vorzüge derselben etc., zu erörtern, damit jeder Wallfahrer sich an demselben Raths erholen könne. Er hat dasselbe beendet bei der Rückkehr von der Wallfahrt im J. 956 Dü'lq. (1549). Es zerfällt in Vorwort, 8 Just und Schlusswort.

في آداب السفر £30 المقدمة

في مشروعية زيارة قبر نبينا صعم الرخ 70 فصل 1.

في فصايل الزيارة وفوايدها معالم 260 فصل 2.

في التحديد من ترك زيارته صعم مع استطاعتها 426 فصل 4.

في بيان الافصل للحاج هل هو تقديم 476 فصل .4 الهيارة أو الحبيم

فيما يَتْأَكَّد على الزاير في طريقه فعله 51° فصل 5. في آدابه بعد خروجه من المسجد الشريف 112° فصل 5. في آدابه في امرين آخرين اولهما عند اخذه 124° الخاتمة

في اسباب رجوعة أو خروجة من المدينة . . . ثانيهما عند شروعة في رجوعة

كلما ذكرة الذاكرون وغفل :"Schluss f. 128 عن ذكرة الغافلون سجان ربك رب العزة عما يصفون وسلام على المرسلين الخ

Schrift: ziemlich gross, etwas gedrängt, nicht undeutlich, vocallos. Stichwörter der Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1100/1688. — Collationirt. — HKh. II 4331.

Lbg. 97, 2, f. 69—137. Dasselbe Werk. 8^{v_0} , 19 Z. $(20^8/4 \times 14^4/2)$; 15×10^{om}). — Zustand: sehr wurmstichig, auch unsauber. — Papier: gelb, stark, glatt. — Schrift wie bei 1. — Abschrift im J. 1034 Gom. II (1625).

4053. Pm. 200. 2) f. 33-68.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel f. 33°:

ebenso im Vorwort f. 34". — Verfasser f. 34":

Auszug aus dem vorhergehenden Werke. Anfang f. 33b: حدث اللهم أن أهلتنا على الله بن ما فينا من التقصير . . . وبعد فيقول . . . عبد الله بن الشيخ احمد القطان لما من الله تعالى على بزيارة حبيبة التى هي منتهي الآمال الخ

Der Verf. 'Abdallah ben ahmed elqattan lässt die wiederholten und meistens schwachen Traditionen und Manches nicht unmittelbar auf die Wallfahrt Bezügliches fort. Die Eintheilung wie bei dem Grundwerke, nur fällt die منافعة المعالمة الم

4054. Lbg. 295.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Papier: orangefarbig. — Titelüberschrift f. 136b:

So auch im Vorwort. - Verfasser s. Anfang.

الحمد لله الهادي الانسان : Anfang f. 136^b . . . الما بعد فيقول . . . على حسن المسالك . . . الما بعد فيقول . . . على بن سلطان محمد القاري ان هذا لب لباب المناسك . . . نافعا لكل ناسك الم

Kern der Wallfahrtsgebräuche, nebst Aufzählung dessen, was dabei verboten, was zulässig oder auch beliebt ist, von 'Alī ben sultān mohammed elgārī elherewī † 1014/1606. Der Verfasser ist recht ausführlich und hat sein Werk in viele, oft nur kleine, ungezählte Abschnitte eingetheilt.

وقد أفردت رسالة في الزيارة: 8 Schluss f. 149°: النبوية المسماة بالدرة المصيئة حامدا مفوّضا مصلّيا مسلّما أولا وآخرا وباطنا وظاهراً

... Abschrift im J. 1175 Rab. I (1761).

4055. Lbg. 295.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Der Text mit Goldrand eingefasst. — Titelüberschrift f. 150b:

بداية السالك في نهاية المسالك

so auch in der Vorrede. - Verfasser s. Anfang.

الحمد لله الذي جعل : Anfang f. 150^b: الما بعد الكعبة البيت الحرام قياما للناس . . . أما بعد فيقول . . . على بن سلطان محمد الهروي فيقول . . . ان هذا شرح شريف وفتح لطيف الخ

Rurzer Commentar desselben zu dem kleineren Werke des مثلاً رحمة الله بن عبد الله السندي † 977/₁₅₆₉ fiber Wallfahrt und deren Gebräuche, welches betitelt war المنسك الصغير.

الحمد للة رب العالمين اي مربيهم : Anfang ومتولّي امرهم . . . والصلوة السلام على سيد المرسلين

اي وخاتم النبيين . . . وبعد اي ما ذكر من التسمية . . . فهذا مختصر اي في المبنى مقتصر في المعنى في مسايل الحج والعمرة الخ

Das Grundwerk ist eingetheilt in 10 Kapp.: 1. باب 151 أبيت الخيم 151 أبيت المواجبات 152 أبيت إلى قرايض الحيم 154 أبيت 3. المستحبات 154 أبيت 4. بأبي المستحبات 154 أبيت 164 أبيت في المستحبات 164 أبيت 164 أبيت على المحرم على المحرم 164 أبيت 164 أبيت في المعوات 164 أبيت والعبرة 164 أبيت في المعوات 165 أبيت المرسلين صعم 165 أبيت 10. باب 165 أبيت صعم 165 أبيت المرسلين صعم 165 أبيت المرسلين صعم 165 أبيت 10.

وذلك دليل حسن للخاتمة : Schluss f. 169 : العالمين العادة السابقة والحمد لله رب العالمين اشارة الي قوله تعالى . . . في أول الفاخة فأن النهاية هي الرجوع الي البداية وسلام على (سيد) الموسلين والحمد لله رب العالمين كوrfasst im J. 1010 Śawwāl (1602).

Abschrift im J. 1176 Cafar (1762). — HKh. VI 12953, p. 185, Z. 4. 5.

4056. Lbg. 471.

Format etc. u. Schrift wie bei 6) (von f. 49 an der Text: $16\frac{1}{2} \times 8^{1}/2^{cm}$ ohne Linien-Einfassung). — Titel am Rande und in der Vorrede f. 47*, 1:

للحظ الاوفر في للحج الاكبر Verfasser s, Ansang.

Ueber die grosse Wallfahrt, speciell auch über خرب , von dem selben im J. 1007/1598 zu Mekka verfasst.

فلا ربيب انه بهذا المنصب في زمان : Schluss f.50b ولايته اولي اللهم صل على حميد . . . وصل على جميع اخوانه من الانبياء والمرسلين والحد لله رب العالمين تمت F.51 leor. — HKh. III 4540.

Lbg. 295, 32, f. 205-211 dasselbe Werk. Collationirt. — Abschrift im J. 1175 Rab. II (1761). Pm. 105, 13, f. 49. Einige Auszüge daraus.

4057. Lbg. 471.

Format etc. und Schrift wie bei 6). - Titel:

الطواف بالبيت ولو بعد الهدم

وجوب طواف البيت على الانام ولو كان بعد الانهدام

oder auch:

المصيفة في تحقيق البقعة المنيفة

Beides nach Lbg. 295, 30, f. 1946 und Inhalts-Verz. S. 3.

على القارى Verfasser:

الحمد لله رب زدنى علما علما كا Anfang: الحمد لله رب زدنى علما كا السؤال من عند بعض ارباب الكمال . . . ما قول علمائنا . . . في أن الحج فرض وسببه البيت الج

Derselbe Verf. behandelt hier die Frage, ob, wenn die Ka'ba eingefallen wäre, die Wallfahrt hinfällig sei, weil ihr das Object fehle, oder ob sie doch auch ferner noch als Verpflichtung bestehe?

فقد ورد خير المجالس ما استقبل Schluss: القبلة هدانا الله تعالي الي سواء الطريق واعتق رقابنا ببركة بيت العتيق وحسبنا الله الم

Lbg. 295, 30, f. 194-195 dasselbe Werkchen. Abschrift im J. 1175 Rab. I (1761).

4058. Lbg. 298.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titelüberschrift und Verfasser f. 33°:

الذخيرة الكتيرة في رجاء مغفرة الكبيرة للخيرة

الحمد لله المطلع على الظواهر على ... القاري لما والسراير ... الما بعد فيقول ... على ... القاري لما رايت كلام الامامين الهمامين ... وهما الشيخ ابن حجر المكى وامير بادشاه البخاري ... متعارضين متناقضين الخ

Derselbe Verf. behandelt hier die Frage, ob die Verrichtung der Wallfahrt in vorschriftsmässiger Weise eine Vergebung der grossen Sünden herbeiführe. Ueber diese Frage waren Ibn hagr elmekki der Śāfi'īte † \$78/1665 und Mīr pādiśāh elbohārī der Hanefite entgegengesetzter Ansicht, jener verneinte, dieser bejahte sie. Der Verfasser sucht zu vermitteln und weist nach, in wie fern eine Vergebung damit verbunden sei. Verfasst im J. 1011/1602.

كما بيّناه وفصلناه ليرتفع النزاع : Schluss f. 37b في مقام الاجماع جعلنا الله واياكم من المغفورين . . . والحمد لله رب العالمين'

Auf f. 33° oben steht ein Stück aus را الادب في رجب von demselben Verfasser.

Lbg. 295, 39, f.271—275 dasselbe Werk. Abschrift im J. 1175 Rab. I (1761).

4059. Lbg. 295.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Papier: bräunlich. — Titelüberschrift:

بيان فعل لخير اذا دخل مكد من حج عن الغير Verfasser: s. Anfang.

الحد الله وكفى وسلام على عباده ... : Anfang f. 267b . . . على بن سلطان محمد القارى انع وقعت مسئلة اضطرب فيها فقهاء العصر المخ

Derselbe Verf. behandelt hier die Frage, ob Jemand, der von auswärts her wallfahrtet, sich um den Nutzen der Wallfahrt bringt, wenn er den Ort, von wo die gemeinschaftliche Wallfahrt beginnt, verlässt, ohne das Ihram zum Pilgern anzulegen (الذا تجاوز عن المقات بغير احرام للحي). Die Ansichten darüber sind sehr verschieden. Der Verfasser entscheidet sich dahin, dass das nicht zulässig sei; bringt am Ende auch noch über eine ganz ähnliche Frage die kurze, mit ihm übereinstimmende Entscheidung des شيخ الاسلام على بن عامر المقلسى الحنفي بمصر

يرجع وجرم من الميقات: Schluss f. 269b: المعين لمثله والله سجانه اعلم الرخ المعين لمثله والله سجانه اعلم الرخ Abschrift im J. 1175 Rab. I (1761). — Bl. 270 loor.

Absolutit m J. 1175 Rab. 1 (1761). - Bl. 27
HANDSOHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

4060. Lbg. 471.

Format etc. und Schrift wie bei 6). — Titelüberschrift und Verfasser:

احرام الافاق لعلى القاري

اعلم أن الفقهاء اختلفوا فيما أذا خرج :Anfang في المكتى ألي الآفاق كالمدينة ثم دخل مكة بعبرة في المهر الحرج فحرج من عامة هل يكون متمتّعا أو لا الرخ

Derselbe Verf. behandelt hier die Frage, ob dem Mekkaner, der verreist war und in den Wallfahrtsmonaten zurückkehrt als Pilger, die Wallfahrt zu Statten kommt oder nicht?

لاحتمال ان يقع شكرا أو جبرا فيكون .Schluss خارجا عن عهدة الخلاف والله سجانه وتعالى اعلم واحكم

Lbg. 295, 37, f. 266 dasselbe Werkehen. Titel verwischt; nach dem Inhaltsverzeichn. S.3: بيان جواز التمتع في اشهر الحيج للمعتمر بمكة من عامة Abschrift im J. 1175 Rab. I (1761).

4061. Lbg. 471.

Format etc. und Schrift wie bei 6). — Titelüberschrift und Verfasser:

العفافعن وضع البد[على الصدر] حال الطواف لعلى القارى

الحد لله الذي انزل الكتاب غير: Anfang f. 52° : القاري انى دي عوج . . . القاري انى طالما سئلت عن وضع اليد على الصدر في الطواف الم

Untersuchung, ob es zulässig sei, beim Umgang um die Ka'ba die Hand auf die Brust zu legen? von demselben Verf. im J. 1010 Ram. (1602) verfasst.

Lbg. 295, 36, f. 263. 264 dasselbe Werkehen. Abschrift im J. 1175 Rab. I (1761). — Bl. 265 leer.

4062. Lbg. 471.

Format etc. und Schrift wie bei 6). - Titelüberschrift und Verfasser:

الاصطناع في الاصطباع لعلى القاري

الحد للد حقّ حمدة وحدة . . . : "Anfang f. 43 ألحد للد حقّ حمدة وحدة . . . ما نقعة أما بعد فقد ذكر الشيخ رحّه في منسكه الكبير . . . ما نقعة وهل يست الاصطباع في السعي لم أقف على كلامهم عليه الخ

Abhandlung desselben Verfassers über die Sitte, bei dem Wallfahrtslaufe den Mantel unter die rechte Achsel zu nehmen und über die linke Schulter zu schlagen.

فيكون مصطبعا قيد المعطوف عليه: Schluss f.43b فقط دون المعطوف أو يؤول بالتاريل السابق والله أعلم

Lbg. 295, 34, f. 254. 255. Dasselbe Werkchen. Abschrift im J. 1175 Rab. I (1761).

Lbg. 298, 7, f. 89. 90. Dasselbe.

4063. Lbg. 295.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Die obere Hälfte der meisten Blätter im Text durch Nässe beschädigt, auch bisweilen am Rande ausgebessert. — Titelüberschrift durch Nässe fast ganz verwischt; nach dem Inhaltsverzeichniss S. 3:

Anfang f. 212b: Die 4 ersten Zeilen verwischt und unlesbar, dann: . . . على بن سلطان محمد القارى ان الله سجانه كان بذلا بذاته وصفاته ولم يكن معه شيء اصلا مي مكنوناته واختلف في اول مخلوقاته الخ

Derselbe Verf. spricht zuerst von der Reihenfolge der von Gott erschaffenen Dinge, deren erstes nach Einigen die Schicksalsfeder, nach anderen der Gottesthron war; darauf kommt er f. 214^b auf das heilige Haus, die Ka'ba, in Mekka zu reden, und will das im Qorān und auch in der Tradition darauf Bezügliche zusammenstellen; darauf bespricht er die Wallfahrt.

4064. Lbg. 298.

122 Bl. 8°, 22 Z. (19¹/₂ × 15; 14¹/₃ × 9¹/₂cm). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: braunschwarzer Lederband. — Titeläberschrift f. 1°:

الدرة المضبّة في زيارة الرضيّة Verfasser: a Anfang.

لله رب العالمين والصلوق ... وبعد : "Anfang f.1 فيقول ... على بن سلطان محمد الهروى القارى ... اعلم ان زيارته صعم اعظم القربات وافضل الطاءات الح

Ausführliche Erörterung desselben Verf. über den Besuch des Prophetengrabes in Elmedina: Begründung desselben und Vortheile davon, nebst den Vorschriften für das Verhalten der Pilger während der Zeit. Er erwähnt das Werk in Lbg. 295, 27, f. 149*.

In ungezählte Abschnitte getheilt.

f.7b فصل في آداب الزاير من يوم خروجة الي يوم وصولة وصلة فصل في آداب الوداع "u.s.w.; f.32 الي المدينة المعطرة فان هذا من علامة قبولها "Schluss f.32b:

فان هذا من علامة قبولها "BChiuss 1. 32" . . . وبلغنا البقام الاسنى وصلى الله على سيدنا الخ

Schrift: gross, dick, deutlich, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. Bl. 8a ist zu streichen (als Wiederholung); Bl. 11b. 12a leer, es fehlt aber nichts im Text. — Abschrift c. 1150/1787. — HKh. III 4964.

Lbg. 295, 29, f. 170—193 dasselbe Werk. Sehr wasserfleckig u. der Text in der oberen Halfte oft beschädigt. — Abschr. im J.1175 Rab. I (1761). — Collationirt.

4065. Lbg. 295. 35) f. 257-261.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). Der Text in der oberen Hälfte durch Nässe beschädigt und oft unlesbar. — Titelüberschrift f. 257^b.

القول الحقيق في موقف الصديق

Verfasser fehlt; es ist:

على بن سلطان محمد القاري

الحمد لله الذي خلق الخلق: Anfang f. 257b: وعرفهم طريق الحق . . . أما بعد فقد سئات هل وقفا بعرفة الامين ابو بكر رَة وعلى النو

Derselbe Verf. handelt hier von Le als dem Orte, wo Abn bekr, von Mohammed mit der Wallfahrt beauftragt, Halt macht u. predigt und 'Ah in seinem Auftrage die Sura 8-1, liest.

فعلم أن استدارته كانت : Schluss f. 261b. فعلم أن استدارته كانت الله وحدة النتهى في حجة أبي بكر رق والحمد لله وحدة النتهى . . . والحمد لله في الجلال . . . والصلوة والسلام . . . على من تم به الاسلام وظهرت المشاعر العظام . . . وآداب الوقوف وساير الاحكام وصلى الله الخ Abschrift im J. 1175 Śaw. (1762). — Bl. 262 leer.

4066. Lbg. 295.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titelüberschrift f. 196^b:

انوار الحجّ في اسرار الحجّ Vorfasser: B. Anfang.

الحمد لله الذي اطهر كمال : Anfang f. 196° . . . وبعد فيقول . . . وبعد فيقول . . . على بن سلطان محمد القارى ان هذه الرسالة على بن سلطان محمد المقارى المخايف المتعلقة بالحج واسرارة النخ

Ueber die in dem Worte liegenden geheimen Kräfte und die mit den Wallfahrten verbundenen geheimnissvollen Wirkungen handelt hier derselbe Verfasser.

واجرنا من خزي الدنيا Schluss f. 203b : الدنيا الجنة أمين آمين برحمتك يا ارحم الراحمين الخ Absohrift im J. 1175 Rab. II (1761). — Bl. 204 leer. 4067. We. 1821. 2) f. 38-75.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel fehlt; in dem Vorwort f. 38b:

الستطاع من الزاد لافقر العباد ابن العماد Vorfassor: s. Anfang.

تحمدك يا من سير الحجاج ويسر : Anfang f.38b. ... لهم شغلا الفجاج ... وبعد فيقول العبد الفقير ... عبد الرحمن بن محمد أبن عماد الدبين الحنفى ... مده فوايد شريفة سلكت بها مسلك المنسك على مذهب الامام الاعظم ابي حنيفلا جمعتها حين حججت الح

Regeln für die Wallfahrt, nach der Lehre des Abū hanse, von 'Abderrahman ben mohammed ben moh. ben moh. eddimaeqi ibn 'imad eddin (el'imadi), geb. 978/1570, † 1051/1641, zusammengestellt bei seiner Wallfahrt im J. 1014/1606, unter Benutzung der einschlägigen Bücher. Sie beginnen f. 39a: أمام من الحج مرة فريضة على كل مسلم حرّ الماد على الزاد والراحلة الحرام عندنا ثلاث الاحرام ... وطواف البيارة والوقوف ... وطواف البيارة

 43b
 فصل في زيارة النببي صقم
 u. 8. W.

 51b
 فصل في دخول مكة شرفها الله تعالى

 65b
 فصل في الكار الطواف 55b

 65c
 وصل في الكار الطواف 45c

 67c
 فصل في الحروج الي منى وعرفات 57b

 67c
 فصل في آداب الرجوع 74b
 وصل في فصل مكة 64c

ان لا ينسى جامعها ووالديد ... من : Schluss f.75° لا ينسى جامعها ووالديد ... من : المناجاب في وقتم المستطاب والحمد للم وحدة الرخ

Collationirt. — Bl. 76 leer. HKh. V 11939 und besonders VI 12931.

4068. Lbg. 1045.

410, 27 Z. (22 × 16; 16 × 111/2 cm). — Zustand: der untere Rand und die untere Ecke beschädigt; ausserdem auch unsauber u. fleckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Titel f. 261 und in der Vorrede f. 261 unten:

ر" تفريح القلوب بتكفير الذنوب حسين الاستنكولي :Vorfassor حمدك با من شرحت صدورنا : Anfang f.261b بتكفير الذنوب ... وبعد فيقول ... حسين اسعد المعري ثم الاستنكولي . . . اني لما وفدت الوفادة الثانية الح

Erörterung der Frage, ob die ohne jeden Verstoss vollzogene Wallfahrt (الحية العبور) zur Vergebung der grossen Sünden geeignet mache und was dazu erforderlich sei? Diese Frage war dem Verfasser Hosein as 'ad elmiçrī elistankūlī im J. 1171/1767, als er den Emīr von als Gesandter besuchte, von demselben vorgelegt worden. Er zählt nun in dieser Schrift 18 Erfordernisse (خصلة) auf.

ومن وجد غير نلك فلا : Sohluss f. 276° يلومن الانفسم' التهى وهذا آخر ما قصدنا ابراده في هذه الرسالة والحمد لله الح

Schrift: ziemlich gross, breit, kräftig, vocallos. — Abschrift im Jahre 1178 Moharram (1764) von اسماعیل بی حمد بی عبد الرحمی بی عمر الخطیب

F. 277° leer. Auf f. 277° ist ein Excurs eines Ungenannten über Freiheit des Willens und Bestimmung durch höhere Macht.

4069. We. 1633.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). — Titel fehlt; er ist etwa:

Verfasser fehlt; es ist vielleicht:

ابن العربي

الحمد للد ذي المن والصلوة . . . Anfang: وبعد فهذه نبذة يميل اليها من ليس لد خبرة في اعمال الحج والعمرة النخ

Die Abhandlung, betreffend die Verrichtungen bei der Wallfahrt, beginnt: اعلم يا اخبى . . . ان الحج فرص في العبر مرة الح Bricht f. 19 ab mit den Worten: ويدخل

ويدحل : ao mit den worten: ويدحل وقتم بالزوال ويخرج بطلوع الفجر، Bl. 20. 21 leer.

4070. Pm. 489.

255 Seiten 8°c, 19 Z. $(21^1/4 \times 15^1/2; 15 \times 9^1/2^{cm})$. — Zustand: im Ganzen gut, aber der obere Rand etwas wasser-

fleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: rother Lederband. — Titel S. 8 (Vorrede) und auch S. 253 (Schlussunterschrift):

مائدة الزائرين

Verfasser: s. Anfang. Eine Bemerkung über denselben u. sein Werk steht auf der ungezählten Seite vor dem Anfang.

الحمد لله الذي كرمنا خاتم: Anfang S. 1 المذهب الانبياء . . . أما بعد فيقول خادم بساتين المذهب الجعفوي . . المحمد جعفر الاستراباذي انه لا ريب ان زيارات المعصومين عم من احسن الطاعات الح

Ein ét'itisches Wallfahrtbuch, mit genauen Anweisungen und Berufung auf Qoran und Traditionen, viele Gebete enthaltend, von Mohammed ga'far elastarābād's. Es zerfällt in Vorwort, 8 Kapp. u. Schlusswort (Uebersicht S. 3).

في زيارة النبي عم ومولاتنا فاطمة الزهراء 14 باب. 1 واثبت البقيع في المدينة وغيرها

في بيان زيارة . . . على بن ابي طالب 40 باب . 2 في زيارة الامامين الهمامين العسكريين 189 باب . 5

ى زيدره الاسام على بن محمد النقى والامام مولانا الامام على بن محمد النقى والامام الحسن العسكري وزيارة مولانا صاحب الزمان

في زيارة ساير المومنين وأهل القبور 242 باب .8 في بيان كيفية التوسّل الى الاثمة عمّ بالعرايض 248 الخاتمة

وكشف كربتى وادع بما :Schluss S. 253 الحمد لله الحمد الله تعالى الحمد لله الحمد الذي وفقنى لجع هذه الزيارات في المشهد القدس الخ

Schrift: klein, gedrängt, gefällig, gleichmässig, zum Theil (besonders die Gebete) vocalisirt. — Abschrift von على محمد بن كربلاي على اكبر دهملاني im J. 1260 Gom. I (1844).

4071. Spr. 783.

 8vo , 13 Z. (Text: $11^{t}/_{2} \times 8^{cm}$). — Zustand: lose Lagen und Blätter, unsauber und fleckig. — Papier: gelb, stark, zieml. glatt. — Titel, Verfaeser u. Anfang fehlt.

Dies Werk, nach 670/1271 verfasst, handelt auf Grund der Ueberlieferung und verschiedener Schriftsteller darüber, wie der Moslim bei seiner Wallfahrtsreise zu verfahren habe. Es zerfällt in eine Anzahl Abschnitte (die jedoch nicht فصل genannt), mit Aufschriften, die gleichsam das zu behandelnde Thema sind; sie sind gewöhnlich 2 bis 3 Zeilen, in gereimter Prosa.

Der hier vorhandene erste Abschnitt f. 16 ist überschrieben: السنحباب السفر يوم الخميس، والتبكير وما جاء في ذلك من القول النفيس، والتبكير بذلك، رجاء الامن من المخاوف والمهالك، الحت على صلاظ ركعتين عند : 17 المحق على صلاظ ركعتين عند : وما يقرأ فيهما العلم، حيث ارادة السفر وفعله، وما يقرأ فيهما من السور، وغير ذلك من القول المعتبر، ما يستصحبه من الهدية : 42 de المعتبر في عوده، لما يرجي من برّه ورفده

wozu einige Zeilen Erläuterungen, das Ende davon (u. zugleich der ganzen Schrift) ist: وامّا لحله على ما ينتفع بع كالزناد وتحوة والله سجالة الموفق

Schrift: gewandt, gefällig, deutlich, vocallos. Die Ueberschriften roth. Nach f. 30 fehlt wenigstens 1 Bl. — Abschrift c. 1000, 1591.

4072. Spr. 1962. 27) f. 195-204.

8vo, 15 Z. (Text: $14^{1}/_{2} \times 9^{1}/_{2}$ cm). — Zustand: ganz fleckig. — Papier: gelb, stark, glatt.

Bruch stück ohne Anfang und Ende, handelt im Einzelnen über die Art und Weise, wie der Pilger die Wallfahrt verrichten muss. — Die Blätter folgen so: 197. 198. 196. 199. 195. 204. 200. 203. 201. 202. — Die zuerst vorhandenen Worte f. 197*: مكنة قبل بعرفة والاولى دخولها اول النهار الخ

وكيفية البداة بالطواف أن يقف حيال الحجر الاسود 196

Die zuletzt vorhandenen Worte f. 2026: فاذا هو يطوف في اليوم والليلة عشرة فراسخ

عز الدين أبن جماعة Der Verf. lebt nach عز الدين أبن جماعة († ⁷⁶⁷/₁₈₆₅), f. 195°, und nach عمد بن مكرم بن der um ⁹⁷⁵/₁₇₆₇ gelebt hat.

Schrift: ziemlich gross, regelmässig, gefällig, vocallos; sehr blass. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1900/1888.

4073. Pet. 227.

8°°, 28 Z. (20 × 14¹/s; 15 × 8°m). — Zustand: durch und durch wasserfleckig; die letzten Seiten ziemlich abgescheuert. — Papier: gelblich, ziemlich dünn u. glatt. — Titel und Verfasser fehlt.

الحمد لله الذي جعل البيت : Anfang f. 28b مثابة للناس وامنا . . . أما بعد فهذا مختصر في مناسك الحمي اختصرته من منسكي على مذاهب الايمة الاربعة ا

Ein von dem Verf. aus seinem grösseren Werk gemachter Auszug über die Satzungen der Wallfahrt, in 6 Kapiteln.

في فضل الحتج والعمرة وما يتعلق بالسفر 1. Kap. 28b

في الاحرام وما يتعلف به 2. Kap. 30°

فى زيبارة رسول الله صغم " 6. Kap. 55

بسبب نلك نسال الله . . . ان : Schluss f.58* يسهل لنا اسباب السفر . . . وان يعافينا من كل بليّة في الدنيا والآخرة . . . ولا حول ولا قوة الله بالله المرخ

Schrift: klein, fein, gewandt, gleichmässig, ziemlich deutlich, vocallos. — Abschrift etwa 1750.

4074. Spr. 693.

12 Bl. 8vo, 25 Z. (20³/₃×15; 16¹/₂×8¹/₂o^m). — Zustand: fleckig. — Papier: brännlich, zieml. dünn, etwas glatt. — Einband: Pappbd mit Kattunrücken. — Titel vielleicht (nach der Unterschrift): اركان الحق العنادة. Verfasser fehlt.

اركان الحج خمسة الاحرام : Anfang f. 1b: والتوقيب والترتيب والطواف والسعي والوقوف والحلق والتقصير والترتيب واركان العمرة ما عدا الوقوف

Vorschriften für die Vollziehung der Wallfahrt. — Schluss f. 10^a: والمصل البقاع كلا المعمر الموردة وفي حقّ الحاج منا وكذا حكم ما يسوفان من الهدي،

Schrift: kräftige, türkische Gelehrtenhand, ziemlich gross, gedrängt, deutlich, vocallos. Am Rande (auch zwischen den Zeilen) viele Zusätze und Bemerkungen und Glossen. — Abschrift vom J. 1040 Ragab (1631).

2) f. 10° – 12°. Ein Persisches Stück (در بیان مخارج)

4075.

1) Pet. 690, 15, f. 166b-170b.

Format etc. und Schrift wie bei 14). - Titel und Verfasser fehlt.

قال الشيخ الفاصل أبو بكر : Anfang f. 166^b . فعال الشيخ الفاصل أبو بكر كمد بن خلف الشبلي قدس الله سرّه الله ينوي قرب الله تعالي وشعاره ورحمته

Ein Stück aus einem cüfischen Werke, Betrachtungen, die der Pilger bei Verrichtung der einzelnen Akte der Wallfahrt anzustellen hat. Dann unmittelbar f. 167°: المعنوي في الحامل العالم بالله محين الدين المعنوي في كتابه الفتوحات المكية في فصل الاحرام

حتى يعود من الحبوبين : Schluss f. 170b نلك فصل الله يؤديه من يشاء والله ذو الفصل العظيم

Min. 187, 24, f. 397^b unten bis f. 398^b Mitte.
 Format (27 Z.) etc. und Schrift (etwas kleiner) wie bei 23). — Titel fehlt.

Ausführliche Beschreibung der Wallfahrtsge bräuche. Dies Bruchstück beginnt: الله ويكفى التبي للم ويقول لتبيك اللهم لتبيك لبيك ان
ولفظ: Schluss — الحمد والنعمة والملك لك الح
القربة كفى وحسبنا اللم وكفى والحمد للم وحده الح

4076. Pm. 200.

1) f. 1-32.

68 Bl. 8°, 15—16 Z. (201/2×15; 14×101/2°m). — Zustand: nicht recht sauber, auch fleckig; im Anfang ausgebessert am Rande, sonst bisweilen im Rücken. — Papier: gelb, dick, etwas glatt. — Kinband: Pappband mit Lederrücken. — Titel f. 1°:

الاشارة في صفة الزيارة

الحمد لله رب العالمين والعاقبة: Anfang f. 1b: المتقين ... أما بعد فهذه نبذ لطبغة في زيارة قبر النبي صعم وما يتعلق بها اعلم أن المدينة الشريفة اسماء كثيرة الح

Handelt vom Besuche des Grabes des Propheten, nebenbei auch anderer Gräber in Elmedina selbst und Umgegend, und von den darauf bezüglichen Gebräuchen, auch von den verschiedenen zu besuchenden Moscheen daselbst und von einigen ungehörigen Neuerungen, die bei solchen Besuchen stattfinden.

والمراد اعتكاف ساعة والمراد بالصلاة: Schluss f. 32b

Schrift: gross, dick, vocallos. Einige Hauptsatze in rother Schrift. — Abschrift c. 1200/1786.

4077. Pet. 227. 3) f. 586-716.

Format etc. und Schrift wie bei 2). — Titel und Verfasser fehlt.

الحمد لله الذي خصّ هذه الله الذي خصّ هذه Anfang f. 586: الأمة بنعم لا تحصّى . . . أما بعد فسالتنى رحمك الله في جميع ما يتعلق بالمدينة الشريفة وزيارة قبر النبي

Dies Werkehen handelt von Elmedina, dem Grabe des Propheten u. dem Besuche desselben, u. was dabei zu beobachten sei; in 4 Abschnitten.

- 1. Abschn. f. 58* (الزيارة على المدينة والزيارة وال
- في آداب الزيارة وكيفية زيارة قبرة صعم 2. 596
- في احكام المُدينة وما يفعلُه الزاير مدَّة مجاورته 4. 67

وجعلنا من خاصّته وحزبه :Schluss f. 71° : وجعله لوجهه الكريم خالصا . . . بمحمّد خير الانبياء والمرسلين صعّم الرخ

4078.

1) Pm. 105, 21, f. 255b—264a.

Format etc. u. Schrift wie bei 19). — Titelü berschrift:

ك" زيارة الرسول صعم والصحابة والشهداء

اول ما يدخل من باب السلام يقدّم :Anfang رجله اليمنى ويوخر رجله اليسري ويقول اللهم اغفر لي دنوبي وافتح لي أبواب فصلك الخ

Wallfahrts-Gebete am Grabe Mohammeds und seiner Genossen und der Märtyrer; sié sind meistens kurz. Das letzte ist überschrieben f. 263b: زيارة الوداع با رسول (Anfang: الله الوداع يا نبي الله الوداع يا حبيب الله الرداع يا حبيب الله الرداع الله الرداع با

بالتوبة والمغفوة والرضى والرضوان: *Schluss f.264 والنجاة من النار برحمتك يا ارحم الراحمين تمت Darauf folgt ein kleines Gebet, das Mohammed dem Abū hanife — dem er 99 mal erschienen war — mitgetheilt als wirksam gegen die furchtbaren Strafen des Jüngsten Gerichts (Anfang: اسجان الله الراحد الاحد سجان الله.).

2) We. 1766, 11, f. 50°.

Format etc. und Schrift wie bei 6.

Schluss eines kleinen Werkes, das betitelt ist:

زيارة مرقد رسول الله صقم

und über den Besuch des Prophetengrabes handelt. Das Vorhandene beginnt: سلام عليك ميك und schliesst: اهل بيت العصمة ومفاتيج الرحمة وعلى الله بكم في قضاء حاجتي والجاحها مؤمل وحسبنا الله ونعم الوكيل الخ

4079. Pm. 105.

8°°, 25 Z. (Text: 15 × 10°m). — Zustand: gut. — Papier: gelb, stark, glatt. — Titel f. 29°a:

هذا مجموع فيه سؤال وجواب للشيخ محمد بن عبد الله الغزي هل العمرة مشروعة للبكي في اشهر الحج ام لا

قال سيدنا وشيخنا . . . السيد : Anfang f. 29° . . . وجدت بخط العلامة الشيخ الحمد الحموي . . . وجدت بخط العلامة الشيخ محمد بن عبد الله الغزي سؤالا وجوابا ومن خداه نقلته ونده شئلت هل تشرع العموة للمكي في اشهر للجهم ام لا ناحببت ان احرر ذلك تحريرا شافيا فقلت الح

Mohammed ben 'abdallah elgazzī behandelt hier die Frage, ob der Mekkaner (d. h. der im Weichbilde (حرم) der Stadt sich Aufhaltende, gleichviel ob er zu den Einwohnern gehöre oder nicht) zu der 'Omra (kleinen Wallfahrt) innerhalb der Pilgermonate verpflichtet sei oder nicht? — Schluss f. 30b: انم يفعل فيها لا غيرها وهو لا يستانم أن لا يفعل فيها غيره

Schrift: gross, dick, rundlich, vocallos. — Abschrift aus der Handschrift des بالم الحمد الحمد بن يوسف الدمياطي الحنفي الشهير بابن المياطجي، تمت

4080. We. 1648.

8vo, c. 25 Z. (211/2×16; c. 20×181/2cm). — Zustand; fleckig. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt. — Ueberschrift:

صورة فتنوي سئلت عنها السادة العلماء بحلب المحروسة

Die mehreren Rechtsgelehrten in Haleb vorgelegte Frage betrifft den Genuss von Opferschlachtthieren Andersgläubiger, ob derselbe den Moslimen gestattet sei oder nicht? Dieselbe lautet: الحمد لله ما تقول السادة العلماء العالم الكتاب اليوم على الدين رم في حكم لباييج اهل الكتاب اليوم على الدين رم في حكم لباييج اهل الكتاب اليوم على الشبهة وهل من اعان على تركها له اجر ويكون الشبهة من امر بالمعروف ونهي عن المنكر، افترونا ماجورين اثابكم الله الجنة بهنه وكرمه

Ein Fetwa darauf haben ertheilt:

- ابراهيم بن عبد الرحمن العمادي الشافعي 1440 (1 + 964/1647،
- شهاب الدين احمد بن محمد بن ابراهيم 145° شهاب الحنفي احمد بن محمد بن الحنفي الح
- شمس الدين ابو اليمن محمد بن محمد 145 (4) (4) من الحلفاء الحنفي و. 950/1648

Schrift: ziemlich klein, gedrängt, flüchtige Gelehrtenhand, vocallos. — Abschrift von عمر السعلاي um 960/1553

Von demselben steht f. 145^b ein die Frage betreffendes Antwortgedicht.

4081.

1) Pm. 108, 3, S. 44-46.

Titel und Verfasser fehlt. Es ist ein Stück eines grösseren Werkes und handelt über Punkte der Wallfahrt und was dahin gehört.

فَصلَ في الحيم وما يتعلق به٬ [الجواب] :Anfang عما قال ما الحكمة في وضع الكعبة بين المشرق والمغرب وسط الارض٬ البخ

Es wird hier eine Anzahl von Fragen beantwortet, die sich auf das Wallfahrten beziehen:

warum steht die Ka'ba mitten auf der Erde, warum in einem unfruchtbaren Thal; warum legt man (beim Ihram) die Kleider ab und fastet an gewissen Tagen (في ايام التشريق) u. s. w. فقال من قبلت له اليد والارض Schluss:

فليقبل الحجر الاسود

2) Mq. 180b, f. 573, 574.

Stück aus einer Anweisung zur Wallfahrt win.

3) Mf. 132, 3, f. 44. 45.

Schluss einer Abhandlung über die Vortheile der Wallfahrt. Die letzten Worte: ولا يخيبنا بجاه محمد صلى الله عليه وعلى آله وحجبه وسلم تسليما كثيرا

4) We. 161, f. 81^b. 82.

ابراهيم بن محمد الدين Qaçıde des um 1050/1640 (sein Vater + 1080/1621) auf die Stationen der Wallfahrt, von Syrien aus, in 44 Versen. Anfang (Tawil): لك الحدد مولانا على كل نعية وشكرا لما أوليت من غير نغمة

Ueber Vortrefflichkeit der Wallfahrt Spr. 299, 2 (Tradition). — Vorschriften: Spr. 945, 33°. Pm. 398, 114°. Lbg. 428, 8-17. Pet. 690, 84. - Ein Fetwä über nicht regelrechte Wallfahrt Pet. 569, 62b-64. Wallfahrtsgebete We. 1141, f. 9. 6-8. 10; 1719, 1526.

4082.

Von den vielen über Wallfahrt verfassten Schriften sind hier noch zu erwähnen die Werke von:

- 1) أبن عساكر † ⁵⁷¹/1175, u. d. T. اتحاف الزائر
- 618/1216 † زيد بن الحسن بن زيد الكندى ابواليمن (2 u. d. T. اتحاف الزائر واطراف المقيم والمسافر
- 661/1268, فصل الله بن الحسن التوريشتي (3 u. d. T. الناسك في علم المناسكة
- 4) حمد بن عبد الله بن محمد الطبرى (4 † 694/1295, u. d. T. القري في زيارة ام القُري.

- 5) براهيم بن عبد الرحمن الغزاري (5 † ابراهيم بن عبد الرحمن الغزاري ما يفتقر اليه وبحتاج المعتمر والحاج n. d. T. مقاصد الحم والاعتباد und
- 6) جيد بن ابراهيم ابن جماعة † 788/₁₈₈₉, u. d. T. المسالك في علوم المناسك
- 7) خمد بن احمد الاقشهري † ⁷⁸⁹/₁₈₈₈, u. d. T. منسك القاصد الزائر
- 8) حمد بن احمد بن خلف البَطَرِي + 741/1840 u. d. T. المحاف الوائر
- 9) عبد العزيز بن محمد أبن جماعة (9 عدايلا السالك في المناسك الي معرفة .u. d. T. المذاهب الاربعة في المناسك
- 10) جبد الرجي بن احمد ابن رجب † 795/1898, u.d.T. لطائف المعارف فيما لموسم العام من الوطائف
- الناسك لام المناسك .T. و المناسك المن
- 12) د. هوسف بن ابراهيم المغربي الوانوعي (c. 880/1427, u. d. T. كفاية الناسك في علم المناسك.
- 18) خمد بن احد الكي ابو البقاء ابن الصياء
- 14) حسن النواجي † 859/1455, u. d. T. الغيث المنهس فيما يفعله الحاج والمعتمر
- 15) احمد بن محمد الشُهْنَى تقى الدان (15 u. d. T. اوفق السالك لتأدية المناسكة
- محمد بن محمد بن محمد الحلبي ابن امير الحاج (16 راعي منازل البيان الجامع .d. T. واعي منازل البيان الجامع للمنسكين بالقران
- 17) ما حدد بن محمد ابن عبد السلام (c. 880/1475, رشاد الناسك المتصرع الى مناسك المتمتع u. d. T. انعام الحالف بزيارة خير الحلائق und
- قاسم بن احمد بن محمد الجُمالي قوام الدين (18 † 901/1495, u. d. T. وسالة في الحج ,
- 19) جلال الدين السيوطي + 911/1505, u. d. T. بلغة الحتاج في مناسك الحاج
- عبد الرحمن بن على الاماسى ابن المؤيد (20 † 922/₁₅₁₆, u. d. T. الحجة الم
- 21) حسين بن محمد بن المسي الدياربكرى † c.966/1559, العبة الناسك ولخاج لانتفاعه بها لدي الاحتياج.u.d.T
- 22) حمد بن مكرم بن شعبان الكرماني (c. 980/1572, u. d. T. المسالك في علم المناسك.

- 23) عبد الروف بن تناج العارفين المناوى (28) u. d. T. اتحاف الناسك باحكام المناسك التحاف الناسك المناسك المناسك المناسك التحاف الناسك المناسك المناسك المناسك التحاف الناسك المناسك ال
- روده الكرمى (1038/1624 مرعي بن يوسف بن ابي بكر الكرمى (24) u. d. T. محرك سواكن الغرام الي حج بيت الله للرام
- 25) على بن ابراهيم بن احمد الحلبي (25) u. d. T. اعلام الناسك باحكام المناسك اعلام الناسك باحكام المناسك العلام الناسك باحكام المناسك العلام الناسك باحكام المناسك العلام الناسك باحكام المناسك العلام المناسك باحكام ال
- عبد الرحمن بن محمد بن محمد العمادي (26 † 1051/1641, u. d. T. المستطاع من الزاد
- 97) عمد على بن محمد على المكي (27) u. d. T. وضد المدي (105 وضد الصفا في آداب زيارة المصطفى u. d. T. مثير شوق الانام الي حج بيت الله لخرام und
- حنيف الدين بن عبد الرحمن المرشدي (28) † 1067/1667, u. d. T. بغية السالك الناسك السفر وادعية المناسك فيما يتعلق بآداب السفر وادعية المناسك
- 29) نوح بن مصطفى المصري (29 أنوح بن مصطفى المصري (29 القول الاظهر في الحج الاكبر
- محمد بن محمد بن محمد بن عبد الرزاق مرتضى (30) اعلام الاعلام بمناسك حج .1205/1790, u. d. T. بيت الله الحرام
- منهج السالك وشرعة المناسك , u.d.T. محمد الطرابلسي (31

Eine sehr grosse Anzahl solcher Werke ist auch bloss المناسكة betitelt; so von:

- 32) جعفر بن احمد أبن السرّاج (32
- 33) محمد بن مرزوق الزعفواني + 517/1128.
- 34) من ابي بكر المغيناني (34 † 598/1197
- 35) عمر بن محمد السهروردي (85 + 682/1284·
- 86) عثمان بن عبد الرحمن ابن الصلاح + 648/1245
- 37) على بن محمد السخاري † 648/1245.
- 38) الحسن بن محمد الصغاني (38 + 650/1252
- 39) جيى بن شرف النواوى (39
- 40) بسليمان بن ابي العز وهيب + 677/1278
- 41) على بن بُلبان بن عبد الله الغارسي (41 + 781/1881
- 42) جابراهيم بن عمر الجعبري + 782/1882
- 43) براهيم بن على الطرسوسي (43
- 44) ابراهيم بن محمد المخزومي ابن الحشاب + 775/1878
- 45) خليل بن اسحق الجندى + 776/1874
- 46) خمد بن عبد العزيز الغزي (48 + 822/1419 احمد بن عبد العزيز الغزي (1419 + 822/1419 احمد بن عبد العزيز الغزي

- 47) احمد بن على ابن حجر العسقلاني (47 † احمد بن على ابن حجر العسقلاني
- 48) خمد. بن احمد المحلى جلال الدين (48
- 49) عبد الرحمن بن احمد الحامي (49
- 50) أبراهيم بن محمد الطيبي الشاغوري (50 † 916/1510
- 51) خمد بن محمد الدلجى (51) mit Commentar des من احمد بن احمد بن احمد الرملي (51) † 1004/1595
- 52) خمد بن محمد الشربيني (1569 mentar des أبو بكر بن سالم بن احمد شيخان الم الم بن احمد ألم الم 1085/1674.
- . \$3) تطب الدين (53 مد بن المكرة طب الدين (53 علب الدين (
- $\frac{1011}{1602}$ خسى بن زين الدين العاملي الشامى + 1011/1602.
- 55) خليل بن ابراهيم السبكي (55 † 1082/1628
- حنيف mit Commentar von ملا علي (56) بن عبد الرحمن المرشدي + 1067/1667, und بن حسين ابن پيري + 1096/1685.
- 57) على بن زين العابدين بن محمد الاجهوري (57 + على بن زين العابدين بن محمد الاجهوري (57
- 58) أحمد بن احمد بن سلامة القلبوبي (58 + 1069/1658
- 59) حاود بن سليمان بن علوان الرحماني (59 + 1078/1667
- 60) أبراهيم بن ابي بكر الدنابي † 1094/1688.
- 61) حمد بن عبر الديربي (61
- 62) حسن بن على شنة الفوى † 1176/1762.
- 63) خمد بن الطالب بن سودة التاودي (63
- سليمان بن خليل العسقلاني (64
- احمد بن محمد السيواسي (65
- احمد بن يونس أبن الشِبْلي (66
- منصور بن قاسم الغُمْرِي (67

Einzelheiten der Wallfahrt behandeln:

- 68) خمد بن احمد ابن حمدان (876/986, u.d.T. فوائد الحاج
- 69) ألحقان بن على الدقان + 406/1015, u. d. T. كتاب الصحايا
- 70) على بن احمد بن حزم الفارسى (456/1084, u.d.T. جند الوداع

- 72) ألص وداعة القسم بن يحيى النقري أبن وداعة $c.\,^{700}/_{1800},\,u.\,d.\,T.$
- ابراهيم بن عبد الرحمن الفواري ابن الفركاح (73 † 729/1829, u. d. T.
- 74) تنقى الدين السبكي († 166/1865 , u. d. T. القول الصحيح في تعيين الذبيح
- 75) براهيم بن على الطرسوسي جم الدبين († 768/1367, u. d. T. الحظورات الاحرام.
- 76) عبد الله بن اسعد اليافعي † 768/1866, u. d. T. الدرر البستحسنة في تكريب العمرة في السنة
- 77) تحمد بن محمد ابن العطار † ⁷⁷⁴/₁₈₇₂, u. d. T. منازل الحي
- النعبة الشاملة . 4 776/1874 † أبن أبي حجلة (78 في العَشْرة الكاملة
- 79) رين الدين خمد الملطى رين الدين (188 + 1886) u. d. T. نشر المكترم لطى ما في عشر الحرم
- 80) عبد الرحمن بن على الفارسكوري (80 أو00/1405) الانصاف في تفصيل العرة على الطواف u. d. T.
- 81) تقى الدين المقريس المقريس المقريس und تقى الدين المقريس und النجاة في حجة الوداع اللهب المسبوك في ذكر من حج من الملوك
- 82) أبن حجر العسقلاني † 852/1448, u. d. T. البن حاجر العسقلاني (und النارة في الزيارة und المنتع في منسك المنتع
- 83) ابو بكر بن علي ابن ظُهَيْرة فخر الدين (0. 880/1475) u. d. T. غنية الفقير في حكم حج الاجبر.

- 84) عبد الرحمن السيوطى + 911/1505, u. d. T. تحفظ الناسك بنكت المناسك المناسك القول الفصيح في تعيين الذبيح und
- 85) عمر بن احمد الشماع الحلبي + 986/₁₅₂₉, u. d. T. بلغة المقتنع في آداب نسك المتمتع
- بن طولون (86) خمد بن على الدمشقي ابن طولون (958/1546, u. d. T. رونق الطرفة في فصل يوم عرفة (1546, الطرفة في فصل يوم عرفة (1546, الطرفة في فصل المرفة في الطرفة في فصل المرفة في فصل المرفة في الطرفة في المرفة في ال
- 87) خمد المكي قطب الدين † 991/1588, u. d. T. ادعية الحج والعمرة
- به 1088/1624 + مرعي بن يوسف بن ابي بكر الكرمي (88 u.d.T. المسائل اللطيفة في فسخ للج الى العرة الشريفة ال
- 99) حمد على بن محمد علان التبريزي (89 u. d. T. الاقوال المعرّفة بفصائل اعمال عرفة
- على بن أبي بكر بن على المكي أبن الجمال (91) النقول الواهدة الصريحة . 1072/1661, u. d. T. في عدم كون العمرة قبل النفر الصحيحة
- 92) + 1080/1669 درويش مصطفى بن قاسم الطرابلسى (92 نوفة الابصار في السيرة فيما يحدث u. d. T. للمسافر من الخيرة
- 93) بيري حسين ابن بيري بيري بيري بيري بيري (1096/1685, u. d. T. بيري العمرة في اشهر الحج بيري (العمرة في اشهر الحج بيري العقبة (العمرة في بيري بيري العقبة العقبة (العمرة العقبة العقبة العقبة العقبة (العقبة العقبة العقبة العقبة العقبة العقبة العقبة (العقبة العقبة العقبة العقبة العقبة العقبة (العقبة العقبة العقبة العقبة العقبة العقبة العقبة (العمرة العمرة ال
- 94) بن احمد بن حسن الخالدي ابن التجوهري + 1215/1800, u. d. T. ر" في اركان الحج

21. Gebet am Grabe.

4083. Lbg. 880.

Format etc. u. Schrift wie bei 18). - Titel fehlt; er ist:

ر" في زيارة القبور

Veriasser: ابو على ابن سينا

كتب الشيخ ابو سعيد بن ابي على ابن سينا الخير الي الشيخ الرئيس ابي على ابن سينا سينا الله وبركات على سيدنا . . . وبعد فاسئل مولاي ورئيسى حدّد الله له انواع السعادة الح

Auf eine Anfrage, die Erhörung des Gebetes für Gestorbene und den Besuch der Gräber und seine Wirkung betreffend, giebt Ibn sinä † 428/1037 hier eine erklärende Antwort.

فهدانا الله واياك الي تخليص Schluss: النفس الناطقة من شوايب هذه المعرضة للزوال النفس الناطقة من شوايب ولحمد لله رب العالمين فانه لما يريد خير فقال والحمد لله رب العالمين HKh. III 6170.

F. 87^b zwei kleine Gebete, 88^a über den Begriff von الولاية und 88^b über den von الولاية.

4084. Lbg. 299. 2) f. 133.

Format etc. und Schrift (aber dicker, 28 Z.) wie bei 1). — Titelüberschrift:

رسالة من مصنفات المولى الشهير بكمال باشا زاده

قال رسول الله صغم اذا تحيرتم في Anfang: الامور فاستعينوا من امحاب القبور؛

Ueber den Einfluss der Todten auf diejenigen, welche ihnen nahe gestanden und ihre Gräber besuchen, von Ibn kemāl bāśā † 940/1588. Der specielle Titel kann also sein:

موتوا قبل أن تموتوا فماتوا بالاختيار :Schluss قبل موتهم بالاصطرار

4085. Pm. 505.

Format etc. und Schrift wie bei 4). - Titel fehlt; nach der Vorrede:

السابل البهبهانية في بعض الأحكام البيانية Verfasser s. Anfang.

الحمد للد وحدة وصلى الله على من Anfang: لا نبي بعدة . . . وبعد فيقول . . . عبد الله بن صالح الحرائى هذه مسايل سالني بها بعض الاخوان الاعيان من بلدة بهبهان كلها متعلقة باحكام الاموات

Erörterung von 22 Fragen, die sich auf Waschen, Einkleiden und Bestatten der Todten, Beten an deren Grabe u. dgl. beziehen, von 'Abd alläh ben çālih elbahrānā (No. 2598) im J.1128 Gom.I (1716) verfasst. — Schluss: ولا يخفى ما فيد والنخبير اظهر مطلقا والله اعلم'

4086. We. 1749.

4to, 21 Z. (24^t/₄×16^t/₂; 20×12^{cm}). — Zustand: fleckig, schadhaft, auch wurmstichig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn.

Bruchstück aus einem grösseren Werke. Betrifft den Besuch und das Beten bei den Gräbern. Der Verf. citirt f. 976: ابو حامد الغزالي بي عبدوس الحراني وابو محمد المقدسي

يقصد المشركون: "Das Vorhandene beginnt f. 94 ون المشركون: "كة الصلاة للشمس فيها فنهي المسلم عن الصلاة حينتُذُ und schliesst: قال قاتل الله اليهود اتخذوا قبور الله اليهود انبيائهم مساجد وفي رواية لمسلم لعن الله اليهود

Schrift: ziemlich gross, deutlich, etwas vocalisirt. — Abschrift c. 900/1494.

4087.

Vom Gebet am Sterbebette handelt We. 1180, 146. Pet. 94, 52. Vom Gebet an der Leiche Pet. 94, f. 2. Pm. 654, 315. We. 1218, 54. (= 56.). Mq. 124, 18. — Von der Vorzüglichkeit des Gräberbesuchs We. 1266, 9. Vom Einfluss desselben We. 1092, 33.; 1706, 50. Pet. 684, 64.; 192, 44. Pm. 518, 23. Vom Gebet am Grabe We. 723, 50. 51. Wie am Grabe Mohammeds zu beten sei We. 1790, 17. Vom Besuch der Prophetengräber Mf. 586, 322. 323. Ueber Küssen heiliger Grabstätten Lbg. 276, 20. Dass Frauen Gräber nicht besuchen sollen We. 1092, 42. Gebet gegen die Strafe des Grabes Mo. 19, 121. We. 1793, 38.

Hieher gehören die Werke von:

- 1) على بن انجب البغدادي († ⁶⁷⁴/₁₂₇₆, u. d. T. المقابر المشهورة والمشاهد المزورة
- 2) الموسلي بكر بن زيد الموسلي (4 870/1465, الموسلي يا بي بكر بن زيد الموسلي (2 يارة قبر تميم الداري في زيارة قبر تميم الداري ...
- (الفوائد u. d. T. الجالال السيوطي (3 † الجالال السيوطي (3 المنازة في صلوة الجنازة
- مثير الغرام .u. d. T. اسحف بن ابراهيم الديري (4 في ريارة الخليل عليه السلام

22. Glaubenskampf.

4088. Spr. 793.

Format etc. und Schrift wie bei 1). — Titel fehlt; nach der Notiz auf f. 158° und nach der Unterschrift:

احكام الجهاد وفضايله

عبد العزيز بن عبد السلام السلمي

قال الشيخ . . . السلمي . . . السلمي . . . السلمي السلمي السلمي على الله الذي حمّد الله الذي حمّد الله الخياد في سبيل الله الخياد في سبيل الله الخياد المنان بالله الجهاد في سبيل الله الخياد المنان الله المنان المنان المنان الله المنان الله المنان الله المنان الله المنان الله المنان المنان الله المنان ال

Dies Werk des 'Abd el'azīz ben 'abd essalām essulamt 'izz eddīn † 660/1262 tiber die Satzungen und Vorzüge des Glaubenskampfes zerfällt in viele (ungezählte) meistens sehr kurze في في الجهاد بالانفس والاموال 158 ألتحريض على الجهاد 159° ألتحريض على الجهاد 159° ألتحريض على الجهاد 159° ألتحريض على الجهاد 166° ألق التحريض على الجهاد ألق المائحة في اجابتهم الى صلح فيه حظ الاسلام 166° في نبد عهدهم الدا خيف غدرهم ألدا خيف غدرهم ألدا خيف غدرهم ألدا ألق ما بعد الانتخان وتاخير الاسر 166° ألى ما بعد الانتخان الله ما بعد الانتخان أله ما بعد الانتخان أله المائحة الله المائحة الله المائه والغداء وتاخير الاسر 166° أله ما بعد الانتخان أله المائحة الله المائه والغداء وتاخير الاسر المن والغداء وتاخير الاسر المن والغداء وتاخير الاسر المن والغداء وتاخير الاسر المن والغداء وتاخير الاسر المن والغداء وتاخير الاسر المن والغداء وتاخير الاسر المن والغداء وتاخير الاسر المن والغداء وتاخير الاسر المن والمناء وتاخير الانتخان المناء وتاخير الانتخان المناء وتاخير الانتخان الانتخان المناء وتاخير الانتخان المناء وتاخير الانتخان المناء وتاخير الانتخان المناء وتاخير الانتخان المناء وتاخير الانتخان المناء وتاخير الانتخان المناء وتاخير الانتخان المناء وتاخير الانتخان المناء وتاخير الانتخان المناء وتاخير الانتخان المناء وتاخير الانتخان المناء وتاخير الانتخان المناء وتاخير الانتخان المناء وتاخير الانتخان المناء وتاخير الانتخان المناء وتاخير الانتخان المناء وتاخير الانتخان المناء وتاخير المناء وتاخير الانتخان المناء وتاخير الانتخان المناء وتاخير المناء وتاخير الانتخان المناء وتاخير المنا

فيشردوا من البلاد خوفا : Schluss f. 1666 من البلاد خوفا منها

4089. Spr. 1962.

8°°, 14-16 Z. (Text: $13^{1}/_{2} \times 10^{\rm cm}$). — Zustand: unsauber, auch fleckig. — Papier: gelb, glatt, stark.

Bruchstück eines Werkes, dessen Titel nach f. 118:

اعلام الاجناد والعباد اهل الاجتهاد بفضل الرباط والجهاد

und das über die Vorzüglichkeit und Lohn des Glaubenskampfes, unter Anführung von Qoran u. Tradition handelt. Der Verfasser lebt (f. 120^b) im J. 634/1236 und später, und hat dies Werk

nach Eroberung Bagdads durch die Tataren, also nach 656, verfasst (f.115°). Er ist, nach der Unterschrift, die allerdings von anderer Hand, aber doch richtig ist: شمس الدبين ابر عبد الله

محمد بن موسي بن النعان الهنتاتي

Mohammed ben müsä ben enno'män elhintätä † 688/1284 (No. 3914) hat u. a. auch noch verfasst (f. 124b): الفوز والرصوان فيمن باع نفسه من الله بالجنان, das er auch f. 117b anführt und als eines der besten Bücher über diesen Gegenstand bezeichnet.

Der Anfang fehlt; die Blätter folgen so: 121. 122. 115-118. Lücke. 119. 120. 123. 124.

Das zuerst Vorhandene ist f. 121° (der Verfasser spricht von انتغور النغور النخور المخالي جميع التغور بانه مطهر من كل كفور النخ Ueber die Voraussetzungen in Betreff des Glaubenskampfes heisst es f. 115° فاول ما يحق ويتعين على النية في اعلا كلمة الاسلام الخ

In eigene Abschnitte ist das Werkehen nicht getheilt. — Schluss f. 124^b (Tawil):

ولا محسبين الذكرة لحجاء بابه فاكرم بهذا القتل فى اللمن نخر

Schrift: gross, weit, rundlich, etwas ungleich, vocallos. — Abschrift um 750/1349.

4090. We. 1370.

78 Bl. 8°°, 17 Z. $(18\frac{1}{2} \times 18\frac{1}{2}; 13\frac{1}{2} \times 9\frac{1}{2}^{\circ m})$. — Zustand: lose im Deckel, sehr wasserfleckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: brauner Lederdeckel mit Klappe. — Titel fehlt. Nach f.2° scheint er einfach zu sein:

(der كتاب الجهاد (في فصل الجهاد Verfasser fohlt.

الحمد لله الذي اجزل ثواب : Anfang f. 1b من داوم على الجهاد في سبيله وثابر . . وبعد فلما ورد المثال الشريف السلطاني الملكي الاشرفي النخ

Ein Werk über die Verdienstlichkeit des Glaubenskampfes (الحجان), nach dem Qorän und der Sunna, von einem ungenannten Verfasser;

derselbe lebt um 690/1291, denn er spricht von seinem Kriegsdienst, einen Monat lang, unter dem Sulțān Elmelik elasraf † 693/1294. Vielleicht ist die Notiz f. 54° oben in der Ecke richtig: ك" في فصل الجهاد لابي عثمان الزرعي الشافعي

Es zerfällt in verschiedene (ungezählte) Kapitel. ما جاء في فصل الجهاد ما جاء في الرباط في سبيل الله تعالى وفصله 12b ما جاء في رباط الخيل وفصله 15^b ما جاء في الحراسة في سبيل الله تعالى 186 فصل الشهادة فيسبيل الله تعالى _وما أعد الله تعالى للشهداء 20°. في غزو البحر وشهيده 286 فضل الصوم في سبيل الله تعالى والنفقة 29b ما جاء في الرمي وفضله 304 ما جاء في فصل الدعاء 316

فرايت الجبل قد انشق فدخل: Schluss f. 51b: فية ثم طلبت السيف والرم فلم اجدها وهذا آخر ما قصدائه من جمع هذه الاورات مختصرا وختمته بالدعاء...

Das hinzugefügte Gebet schliesst f. 53b: سنان الرمح وذباب السيف برحمنك يا ارحم الراحيين امين؟

Schrift: ziemlich gross, kräftig, gewandt, deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. - Abschrift von احمد بن محمود الشهير خطيب القلعة (٢) (vgl. No. 1675), im J. 800 Dū'lqa'da (1398).

4091. Spr. 1954. 2) f. 26 - 53^a.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel f. 26a: كتاب مفتاح البلاد في فضايل الغرو والجهاد so such in der Vorrede f. 27a. - Verfasser f. 26a: محمد علان بن محمد بن عبد الملك بن على ابن على بن مبارك شاه البكري الصديقي العلوي so auch im Anfang, mit dem Zusatz:

الفاسى مولدا ودارا المكي منشأ ومعادا واصلا ومحندا

الحمد لله الملك الحميد الجواد : Anfang f. 26b . . . وبعد فيقول العبد الفقير . . . محمد علان بن محمد . . . فذه رسالة مشتملة على انوار طلعت من مطالع اخبار سيد المرسلين وآثار واحاديث الج

Von der Vortrefflichkeit des heiligen Kriegs und der Belohnung der Streiter Gottes gegen die Ungläubigen, auf Grund der Geschichte und der Aussprüche Mohammeds, in 13 Kapp. und Schlusswort. Verfasst in Mekka von Mo-Rammed 'allan ben moh. ben 'abd elmelik elbekri eççiddigi um 900/1494.

في وجوب الجهاد وفصله وفصل المجاهدين 270 باب 1.

في التحريص على الجهاد واعداد آلته 300 باب. 2 فى فصل الغزو والرواح

3. باب 31*

في المشي والغيار في سبيل الله 32 باب.4

في فصل الغزو في الحر على الغزو في البر 33° باب .5 وفصل النظر في الجر والتكبير في سبيل الله

في فصل رباط الخيل واحتباسها بقصد الجهاد الإ 39 باب . 9

في فصل عمل المجاهد والمرابط من 420 باب. 10. الصوم والذكر

في فصل الحراسة والرباط في سبيل الله 44 باب .12

في بيان أن الاجر في الجهاد لا جحصل 46 باب 13 الا بالنية الصالحة وتفصيل انواع النيات

في بيان تحريم الغلول وتغليظ الاثم فيد 49 الحاتمة وحكايات بعض المجاهدين في سبيل الله الح

Das Werk hört f. 53ª Mitte plötzlich im Anfang der 9. Geschichte solcher Glaubenskämpfer auf.

4092. We. 1796. 22) f. 148.

Format etc. und Schrift wie bei 16). - Titelüberschrift bloss زرسالغ; s. Anfang. - Verfasser f. 148a:

كمال باشا زاده

الحمد لولية والصلوة على نبية وبعد :Anfang فهذه رسالة في تحقيق القول بأن الشهداء احياء في الدنيا فنقول . . . قال الله تعالى ولا تحسبن الذين قتلوا في سبيل الله امواتا الم

Beweis, dass die Glaubensmärtyrer nicht sterben, sondern wirklich am Leben bleiben, von Kemāl bāśā zāde † 940/1588.

أَوَقَك رايته ذاك عدو الله ابو : Schluss f. 148b جهل بن فشام وهو عذابه الى يوم القيمة انتهى كلامه

4093. Pm. 606.

42 Bl. 8°°, 19 Z. (19¹/2×13; 15¹/2×10°m). — Zustand: fast ganz wasserfleckig, sonst ziemlich gut. — Papier: gelb, ziemlich stark, etwas glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel f. 1°;

هذه رسالة تتعلق بالغزو والجهاد في سبيل الله

Dies Werk ist bei Elmohibbī betitelt:

كتاب في الجهاد وفضائله

Verfasser f. 1a: كمد البابلي Ausführlicher:

القاهري الازهري شبس الدين

الحمد للم الذي اقام بالجهاد : Anfang f. 1b منار الاسلام واعلا بمقاتلة الكفار بيارق الايمان واعلام الاحكام . . . ويعد فهذه رسالة شريفة مشتملة على مباحث لطيفة تتعلق بامور الكفار من الجهاد وغيرة النخ

Abhandlung des Mohammed ben 'alā eddīn elqāhirī elbābilī, geb. 1000, † 1077/1866, über den Glaubenskampf und was damit zusammenhängt, wie Verdienstlichkeit desselben, gesetzliche Bestimmungen, Benehmen gegen die Feinde, Verhalten bei Beutemachen und Beutetheilen, unter Berücksichtigung von Qorān-Erklärung und Tradition: zugleich mit sprachlichen Erläuterungen. Sie ist vom Verfasser im J. 1076 Moharram (1665) beendet, ist in ungezählte Abschnitte (nicht معن genannt) getheilt und beginnt f. 2b: المشقة وشوعا بذل الجهد في قتال الكفار الخ

1.50	لا بيان فصله فامور لا تستقصى	وام
e 7 * og på er som	ما فرضه فاختلف العلماء فيه	وأم
76 - 10 - 10 - 11 - 12	يا ما يتعلف يافل الحب	- أه
والاختصاصات 9°	ما ما يتعلف بهم من الاموال و	. اه
	u. s. w.	
21ª	ا المال الذي يعقد بد	.t

وأما ما جب بعد عقدها لهم علينا 23° فيما يتعلق بالامارة والوزارة

ما وقع في موتد صعم وهي المصيبة العظمي 23° واما الامارة لا بمعنى الامانة العظمي 25°

وأما الوزارة فهي قسمان فلنختم نلك بالصلاة والسلام على النبي صعم 38*

ونسال الله ايصا ان يميتنا : Sohluss f. 42b

على الكتاب والسنة . . . ببركة سيد الخلايف الح Schrift: ziemlich gross, deutlich, vocallos. Ueberschriften der Absätze roth oder roth überstrichen. — Abschrift vom J. 1101 Rab. I (1689).

Glas. 190, 77° enthält die Qaçide des جمال الدين على بن حمد, Aufforderung zum Glaubenskampf (54 Verse Ṭawil, auf والفكر). 231, 239—241 الدعوة العامة (a. No. 2175, 5). 231, 262°—264° ermahnt zum eifrigen Glaubenskampf (No. 2175, 13).

Hieher gehören die Werke von:

- 1) احمد بن ابراهيم بن الزبير الثقفي († 708/1808, u. d. T. سبيل الرشاد في فصل الجهاد.
- احمد بن يحيى بن محمد أبن عبيدة التعيمى (2) ألنبذ المستجادة والفصول T⁶¹/1860, u. d. T. البستعادة من تآليف الفقهاء السادة . . . ف فصل الرباط والجهاد والشهادة

Zweite Abtheilung.

Die Werke des Aberglaubens.

23. Zauberei, Beschwörungen, Talismane, Amulete, Zauberquadrate (أوفاق).

24. Geheimkräfte der Buchstaben, Zahlen, Gottesnamen, Qoranstellen.

- 25. Geheimmittel.
 - 26. Stein der Weisen.
- 27. Enträthselung der Zukunft
 - a) durch Punkte und Striche (),
 - b) durch Buchstaben (زايرجة und جفر),
 - c) durch Wörter (فال und قرعة),
 - d) durch Rechnen (الغالب والمغلوب),
 Anhang: Glücks- und Unglückstage,
 - e) aus Handlinien (صنعة البيه),
 - f) aus Gliederzucken (اختلاج),
 - g) aus Träumen (تعبير الرؤيا).

Anhang: Drusenschriften.

Die Nachtseite des Glaubens ist der Aberglauben; er verlässt geweihte Räume und betritt unheiliges Gebiet. Zwar verwirft und bekämpst er die religiösen Vorschriften nicht, aber er wendet dieselben in verkehrter Richtung an, weil er sie nicht versteht oder verstehen Es fehlt an der Ergebung in den göttlichen Willen, an der Erkenntniss der menschlichen Unzulänglichkeit, an dem Verständniss für die Stellung des Menschen in der Reihe der erschaffenen Wesen. Er wird die äusseren Satzungen der Religion befolgen, aber innerlich steht er derselben leer und fremd gegenüber. Ist für den Moslim der Glauben an Gott und seinen Propheten Vorschrift und Herzenssache zugleich und ist das Gebet der Ausdruck desselben und zugleich der Pfeiler, auf dem alle übrigen religiösen Vorschriften ruhen, so ist für den Abergläubigen das Gebet nicht eine Bethätigung seines Glaubens, seiner Hingebung an Gott, seiner Unterordnung unter dessen Willen, sondern nur ein Mittel zu persönlichen Zwecken. Er sucht durch dasselbe die Schranken, welche der menschlichen Natur gezogen sind, zu durch-Das Gebet ist ihm der Schlüssel, durch welchen er die Pforten der Zauberei öffnen will; es soll ihm die Geheimkräfte, welche er in den Namen Gottes, in Qoranstellen u. s. w. voraussetzt, erschliessen; es soll ihm als Mittel für Erwünschtes und gegen Unliebsames dienen; es soll ihm die Naturkräfte unterwerfen, und vor Allem, es soll ihm, unter Zuhilfenahme von allerlei Künsten, die Enträthselung der Zukunft ermöglichen. Kurz, das Gebet ist, auf diesem Standpunkt, ein Act, der die Ordnung der Natur umwerfen und Gott selbst einen Zwang auferlegen will.

23. Zauberei, Beschwörungen, Talismane.

a) überhaupt.

4094. Lbg. 368.

16) f. 98-100°.

Format (c. 26-30 Z., 14¹/₃-15 × 10¹/₂cm) etc. und Zustand wie bei 2). Der Text unten am Rücken etwas beschädigt durch Wurmstich. Die Schrift kleiner und gedrängter. — Titelüberschrift:

الفيض الالهي للشيخ الرئيس

الحد لله رب العالمين وصلواته ... الافعال : Anfang

Von Offenbarung und Gnadengaben, Wunder und Träumen, Zauberei und Talismanen; von Ibn sinä † 428/1087.

والطربيف اليها للراغبين من معرفتها :Schluss لايح وكل ميسر لما خلف له وعند هذا الموضع خاتمة قولنا هذا والحمد لله واهب الفعل وولتي المنة والطول

4095. Lbg. 282.

24 Bl. 4to, 15 (-17) Z. (29¹/₄×20; 19¹/₂[-22]×12¹/₃^{em}). Zustand: zieml. gut, aber nicht recht sauber. — Pa pier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken und Klappe. — Titel und Verfasser f. 1^a:

کتاب تفلیس ارباب النوامیس لحجة الاسلام محمد بن محمد بن محمد بن محمد بن محمد بن محمد بن محمد الغزالي

اعلم أن الناموس مفتقر البه : Anfang f. 1b في يكشف شرح في بعض الاحيان كدوا [كالدواء .1] لكي يكشف شرح شفة الاحوال عند العوام فأن صاحب السرع [الشرح .1] خاطب الناس على قدر عقولهم الخ

Der obige Titel u. Verfasser ist nicht richtig. Es ist ein Stück aus einem Zauberbuch, welches in viele Maqalen eingetheilt ist. Das obige gehört in die 13. Es folgt 14. مقالة f. 3b: في المواعظ التي تجذب بها قلوب الناس الى طاعة الملك في المواعظ التي تجذب بها قلوب الناس الى طاعة الملك

في الصلوة 16.7°; في كتاب الطهارة وادبها واسبابها 15.4° (17.9°) عزائم التبخير 18.15°; في الخواص والسحر 17.9° (18.15°) علم أن هذه الصورة :(ohne Ueberschrift) و 20.19° (ohne Ueberschrift) علم أن الخالف تعالى خلق العالم

ما كان بينى : Das Vorhandene bricht ab f. 24 وبين بينى وبين شيخنا يونس بن عبيد

Im Ganzen wird das Werk von den geheimen Kräften, welche in Thieren, Pflanzen, Buchstaben, Gestirnen etc. liegen und von der Anwendung derselben gehandelt haben. Es ist von cüfischem Standpunkt aus verfasst und allerlei Qoranstellen, Traditionen, Aussprüche Verschiedener, auch Verse werden angeführt. Der Verf. citirt f. 10^b u. 11^b sein Buch عين الحمادة Es giebt ein solches Werk von جدر الحين الحمادة † 827/1424 (Lbg. 170): ob dies gemeint, sei, ist fraglich.

Schrift: Jemenischer Zug, gross, kräftig, etwas vocalisirt. Ueberschriften, Stichwörter und Citate meistens roth, auch oft hervorstechend gross in Schwarz. — Abschrift c. 1100/1888, sehr incorrect.

4096.

1) Lbg. 598, 45, f. 946.

Format etc. u. Schrift wie bei 1. - Titelüberschrift: القول في الفرق بين المجزة والكرامة والاستدراج

وفى التفسير الكبير للامام التحرير فخر الدين: Anfang الرازي رحم الذا ظهر فعل خارق للعادة على يد انسان الإ

Ein Excurs über Wunder, Gnadengaben und Zauberei; entnommen dem المناحدة المحادث المحادث المحادث المحادث المحادث المحادث المحادث المحادث المحادث المحادث على بعض من كان مردودا عن طاعة الله تعالى فهو المسمّى بالاستدراج

Lbg. 598, 46, f. 95° Türkisch (über Träume, von ابو السعود المسعود).

2) We. 1796, 26, f. 164.

Format etc. und Schrift wie bei 16 (aber ohne Wurmstich). — Titel fehlt; er ist etwa:

Verfasser fehlt; es ist wahrscheinlich

اقسام السحر منها سحر اهل بابل Anfang: وهو المذكور في قوله يعلمون الناس السحر الابلا الن

Ueber verschiedene Arten Zauberei, wol von Ibn kemāl bāśā † 940/1688. — Schluss: وغير ذلك يستلزم عدم العلم بصدي الانبياء وذلك كفر،

4097. Lbg. 409.

Format etc. n. Schrift wie bei 1). - Titel fehlt; nach f.1a:

كشف الريب عن حال المتحسسين على الغيب

Verfasser fehlt, aber nach f. 666 ist es:

Der Anfang fehlt. Das Vorhandene beginnt: غير ذلك من تثليث وتسديس . . . الي غير ذلك غير ذلك من يتلك الاعمال من الامور المغيبات الح

Eine Reihe von Fragen, betreffend Geisterbeschwörer, Sterndeuter, Zauberer, Wahrsager, Gaukler, was von ihnen zu halten, ob ihr Treiben zu verwerfen und in welchem Verhältniss es zu den Gnadengaben der Frommen stehe — wird dem obigen 'Abd elmagid essämüali essu'üdi vorgetragen und er beantwortet dieselben von f. 66° an ausführlich, die einzelnen dieser Stände durchgehend und sich auf Qoran, Tradition und Rechtsbücher stützend. — Der obige Titel kann richtig sein.

والتبرد والعدوان فشتان ما : Schluss f. 135^b بين الفريقين وليكون هذا آخر ما قصدت تسطيره على هذا السؤال والحبد لله الخ

Diese Handschrift ist aus einer Abschrift von dem Original geflossen. — Der Verfasser beruft sich einige Male f. 78°. 81° auf das مالرجان, lebt also nach dem Jahre 769/1867.

4098. We. 1689.

8vo, 15 Z. (18 × 13; $12 \times 9^{1/2^{cm}}$). — Zustand: wie bei 1). — Papier: gelb, glatt, (ziemlich) stark.

Bruchstück aus einem Zauberbuch. Zuerst ein Zaubermittel von Jusuf, einem "Zauberer" برقان صاحب المُلَحِ والحِيايب dann von , فرعون (Wiederholung sonderbarer Worte), dann von Salomo. Nach f. 138 ist eine Lucke. F. 139 zuerst eine Besprechung des Blutes; dann f. 139⁶: باب لابطال السحر. F. 140^a Verwendung der 7 Wörter auf dem Mosesstabe für die 7 Wochentage. Nach f. 140 eine Lücke. .وهذا حجاب وطرد وحرز لكل ربيح وروح 141°. F. 142 von späterer Hand, gleichfalls allerlei Zauberei. F. 143 (von der obigen Hand): F. 143º wieder . فصل في معرفة حلول القمر في البروج von der späteren Hand: allerlei Mittel, darunter auch die Angabe, wie man die Tagesstunde ermitteln kann.

Schrift: ziemlich gross, breit und deutlich, Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1000/1591.

Mo. 363, 12. Ein Zauberei-Gebet. Vgl. auch Pm. 585, 93⁵. We. 1134, 1.

Ein Besprechen des Fiebers We. 1810, 132^b; 1780, 33^a. Pet. 654, 315^b; 318^a (s. auch Abschnitt 24).

4099.

Werke dieser Art sind:

- عبد الوهاب بي احمد بن وعبان von ر" الشريعة († 768/1866 -
- ابن وصيف شاه von ك" الحجالب (2
- ك" الحاثب والغرائب لمغربي (3
- 4) المجالب لحمد بن المندر الهروي (4
- حمد بن عبد الله الكسائي von كا المخلوقات والملكوت (5
- 6) التنبيهات على ما في التبيان من التمويهات (6
- احد بن محمد العراق von حل الرموز وفتح اقفال الكنوز (7
- عبد بن von خريدة الفوائد وجريدة الفرائد (8 العرائد الدمشقى

10) كنوز المغرمين (10 von ابن طرمين (10 † 428/1087

von الحجائب الطبيعية والغرائب الصناعية (11 6. 430/1089 محمد بي احمد البيروني ابو الريحان التنبيد على صناعة التمويد und

von التوسليات الكتابية والتوجهات العطائية (12 + 622/1225 احمد البوني

اظهار الرموز وابداء الكنوز: Von demselben: اظهار und هداية القاصدين ونهاية الواصلين und مواقيت البصائر ولطائف السرائر

um 920/1417. عبد الرجن البسطامي von روضد الاسوار (14

. 159 † على دده البوسنوي von اسوللا الحكم (15

محمد بن عبد الملك الديلمي ٢٥٥ جوافر الاسرار (16

روضة الانوار ونهعة الاسمار (17

سواطع الانوار في لوامع الاسرار (18

قاف الانوار وجيم الاسرار (19

كيفية الإسرار وعرفان الانوار (20

كنز الكنوز في حل ما اشكل من جبيع الرموز (21

الدستور في هتك كل مستور (22

قلم اسرار المعارف ولوج انوار المعارف (23

رمز الحقائف العبرانية وكنز المعارف السريانية (24

العلم الاكبر والسر الافخر (25

شمس رقوم الدوائر وقم رسوم البصائر (26)

مواهب الرحمن وعطايا المتان (27

السر الجامع في الدر اللامع (28

ينبوع الحكمة (29

b) Beschwörungen.

4100. Lbg. 978.

16 Bl. 8°, 11 Z. $(21^{1}/4 \times 14; 17^{1}/2 - 18 \times 10^{1}/2 - 12^{\text{cm}})$: Zustand: ziemlich gut. - Papier: weisslich, ziemlich stark, wenig glatt. - Einband. Pappband mit Lederrücken und Klappe. - Titel f. 1a:

هذا كتاب فيع جباب لطرد الجنّ منقول من كتاب انموزج الجواهر في مخزات خبير الاكابر Verfasser: رجادي القمحادي

ومن جبلة مجزات سيدنا محمد :Anfang صعم انطباع صورته الكريمة في نفس المصلى عليه

حتى أن الإكثار من الصلوة عليه يقوم مقام الشيخ | 160/777. um جابر بن حيان von كا النخب (9 المرتبى لاولاده المهديين المؤ

> Ein Gebet zur Vertreibung der bösen stammend. الخضر بي ملكان stammend.

> Zuerst ein kurzes Gebet für Mohammed: ;اللهم صل على سيدنا تحمد النبي الكامل الفاتم الم dann Sura 1; dann Sura 2, 256. 257; Sura 109; 113; 114; dann einige kurze Gebetsätze, mit واللهم صل على محمد وعلى آل محمد وسجان الله und اللهم افعل بي عاجلا ,استغفر الله ,اللهم اشغني Mit Ausnahme اللهم اني استلك باسمك الاعظم der 2 letzten sind die übrigen Gebetssätze alle 7 mal wiederholt.

> انها عليهم مؤصدة في عمد ممددة : *Schluss f.16 Schrift: gross, kraftig, deutlich, vocalisirt. Stichwörter roth. - Abschrift im J. 1265 Ragab (1849) , محمد الصادف بن محمد بن مصطفى von

4101. Lbg. 361.

84 Bl. 12mo, 18 Z. $(14^{1/2} \times 9^{1/2}; 10^{1/2} \times 5^{1/2})$. — Z u stand: ziemlich gut, doch etwas fleckig; der Rand zum Theil ausgebossert. - Papier: gelb, glatt, dünn. - Einband: rother Lederbd mit Klappe. - Titel u. Verf. fehlt.

يس والقران الحكيم انك لمن الم Anfang f. 16: المسليب على صراط مستقيم الم

سحان: folgt (بيس) folgt (بيس) folgt المنفس عن كل مديون سجان المفرّج عن كل محزون المر

Ein Beschwörungsbuch; die verschiedenen Geister (الارواح الروحانية) werden im Namen واقسمت عليكم بحول :Gottes beschworen الله وقوته وعونه . . اجب إيا روقيائيل الدع] Die Hauptsätze beginnen alle ebenso; die tibrigen meistens mit حق , sie sind mit Qoranstellen untermischt. Auch sind von f. 3b an die einzelnen Verse der ersten Sura gleichsam als Grundstock des Ganzen benutzt; so zuletzt auch noch Sura 36, 78.

Schluss fehlt; das Vorhandene bricht ab f.34b: فسجان الذي بيده ملكوت كل شيء واليه ترجعون،

Schrift: klein, fein, schön, vocalisirt, die Sätze durch Goldpunkte abgetrennt; der Text in Goldlinien; mit Frontispice und Verzierung auf f. 16. - Abschrift c. 1100/1688-

4102. Spr. 1984.

38 Bl. 8°, 18-15 Z. (17¹/2×18; 14¹/2-15×8-10cm). Zustand: fleckig und unsauber. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Kattunrücken. — Titel, Verfasser und Anfang fehlt.

Enthält allerlei Beschwörungsformeln, die sich durch die absonderlichsten Wörter und abenteuerlichsten Eigennamen-Bildungen auszeichnen, und Beschreibung von Talismanen und deren Gebrauch, und Anleitung zur Kenntniss der Tage, welchem Planeten sie unterworfen seien etc., wie eine Krankheit zu stillen, ein Abwesender zu entdecken sei, u. dgl. اصف بن برخيا wird einige Male als der Sache besonders kundig und darüber Auskunft gebend angeführt. -Incorrect, Bl. 6-8 und 1-5, 9, 10 gehören zu demselben Werke; nach f. 8 ist aber eine Lücke. Das Werk ist in eine grosse Anzahl von Kapiteln (meist kurz) eingetheilt. (wie es scheint) letzte Kapitel ist überschrieben: العزيزة und achliesst f. 10% يا رب جف هذه الاسماء وحق ما سالتك بد ان تجعل حامل هذا الكتاب في حرزك وفي لطفك وفي كنفك يا رب حق عده الاسماء عد عن عد طعد طعد طعد

Schrift: ziemlich gross, flüchtig, unschön, nicht grade undeutlich, vocallos. — Abschrift c. 1700.

4103.

1) Mq. 280, 2, f. 2b Rand.

Von derselben Hand wie 1. geschrieben, aber kleiner und gedrängter, ein Gebet, das vor dem unter 1. aufgeführten dreimal gelesen werden soll und betitelt ist:

اعتصام السيغي

عزمت عليكم يا اسحاب السحر والوسواس :Es beginnt واعتصمت بك يا الله حق الخصر والياس وحق كهيم مهيم كهكهيم حوجوج موخوع موخوج الخ

Noch mehrere dergleichen Beschwörungsnamen kommen in diesem Gebete vor. 2) Spr. 1984, 3, f. 15-16.

8vo, 17 Z. (Text: 18×9cm). — Zustand: abgeschenert, fleckig. — Papier: gelb, ziemlich stark, wenig glatt.

Anleitung zu beschwörenden Anrufen an die Gestirne, wobei sonderbare Wörter in Anwendung kommen. So steht f.15^b: وهذا دعوة المشتري تقول اجب با صد فياييل بعز قياش عياش عدانش اش عربياش اخ Schrift: ziemlich gross und deutlich, vocallos. — Abschrift c. 1750.

4104.

- 1) Spr. 1933, 2, f. 9b-14a. 16. 15. 17.
- 8^{ve} , 15 Z. $(16^4/4 \times 11^4/4; 12^4/2 \times 7^8/4^{em})$. Zustand: etwas unsauber. Papier: gelblich, glatt, ziemlich dünn.
- a) Ein Beschwörungsgebet, mit dem Anfang: بسم الله ابديت بسم الله العظيم والمن القديم الخ الله توكلت وفصل الله العظيم والمن القديم الخ An die Engel gerichtet, zuerst allgemein f. 10°: اجببوا يا ملايكة رب العالمين die Hauptengel einzeln gerichtet.

Schrift: flüchtig, rundlich, vocallos. Abschr. c. 1800.

- b) Ein anderes Beschwörungsgebet, überschrieben: [الابهري] هذا الشيخ شمس الذين [الابهري] auf f. 16. 15. Lücke. 17. Die beiden ersten Blätter enthalten Vorbemerkungen. Der Anfang der Beschwörung, der gewisse Förmlichkeiten vorangehen (Aufschreiben von 21 Buchstaben, Räuchern etc.), fehlt wegen der Lücke. In der Beschwörung kommen die abenteuerlichsten Namen vor, z. B. f. 17°, 1: واقسم عليكم يا معلقيوص يا شميخيش الخ
 - 2) Spr. 1933, 5, f. 61^b—66. 83—85.

 $8^{\circ\circ}$, c. 15 Z. (Text: c. $14 \times 9^{1/2^{\circ in}}$). — Zustand: etwas unsauber; der Rand beklebt. — Schrift wie bei 1.

Ein Beschwörungsgebet, betitelt: دعوق المريخ اقسمت عليكم بالله وعزمت عليكم : Anfang f. 61b واستفاحت بالله وهو خير الفاتحين ومبيد الجبارين المخ

Dann folgen, von derselben Hand, f. 64-66 allerlei Mittel, z.B. wie man sich unsichtbar machen könne, wie Mäuse zu vertreiben seien, etc. F.83-85 eine quadratische Fünftafel mit ihren magischen Wirkungen, mineralische Mittel etc. beschrieben.

3) Spr. 1933, 11, f. 140-143.

8°°, c. 12 Z. (Text: c. $11^1/3 \times 8^{cm}$). Der Rand durch Bekleben vergrössert.

Ein Beschwörungsgebet, an alle Engel des Feuers, der Luft, des Wassers, der Erde, in der Höhe und in der Tiefe, gerichtet, um sie dienstbar und zu Ausführern seines Willens zu machen. Eine Menge ungeheuerlicher Wörter bilden einen Theil dieser Beschwörung, und von dem ersten derselben (**,) heisst das Ganze (f. 143*, 1): Es beginnt: Kanze (f. 143*, 1): Es beginnt: Les beginnt: liungst ellegist e

Schrift: flüchtig, ziemlich gross u. kräftig, rundlich, vocallos. — Abschrift c. 1800.

F. 144 u. 145 einige Beschwörungsformeln.

4105. Pet. 58.

8 Bl. 1 °°, 19 Z. (19 1/2 × 14; 12 1/2 × 8 1/2 °m). — Zustand: am Rando fleckig. — Papier: gelb, glatt, dünn. — Rinband: in Pappe geheftet. — Titel, Verf. u. Anfang fehlt.

Dies Bruchstück beginnt hier zu Ende des 6. Kapitels so: f. 1°, 1: على واتونى مسلمين انزلوا خيولكم ورجالكم

الباب السابع وهو استنزال الملك ميمون :11 (1.1 مرابع) خادم يوم السبت وتجمع زحل وهو في السماء السابعة واذا اردت تنزيله الخ

Der Abschnitt der Citirungen der Engel, die den 7 Tagen und 7 Planeten vorstehen, ist mit f. 2b zu Ende; er verdankt seinen Ursprung dem Platon, der ihn an seinen Schüler Hermes überliefert, von dem er, von Gelehrten zu Gelehrten, endlich an den شهاب الدين السهروردي † 682/1284 gelangt sei.

Um wirksam eitiren zu können, muss man aber ein reines und unverzagtes Herz haben f. 3°, ausserdem aber gewisse Räucherungen anwenden, für die f. 3°, صفة البخور ein Recept gegeben wird. Dann bedarf es auch besonderer

Worte, je nach der Sphäre, deren vorstehenden Engel man citiren will; denn jede Sphäre hat einen Vorhang mit 63 besonderen Worten; diese werden für jede Sphäre mitgetheilt f. 3b bis f. 6a, 3. Einige nachträgliche Bemerkungen, wie citirt werden muss, auch die, dass Gott selbst auf solche Weise zur Erfüllung der Anliegen der Menschen gebracht werden könne, enthält Bl. 6a.

F. 6° beginnt ein neuer Abschnitt des obigen Werkes oder auch ein eigenes Werk desselben Charakters. Anfang: الما يعد الله على العمل الكراسة المباركة تسمى علم الاوقات والساعات من كل يوم وليلة وما يخص كل ساعة منها والساعات من الدير وغيره مما يوافق في الاعمال النارية والهوائية والمائية والترابية وذلك على حكم التجربة

Also Tag- und Stundenbuch: Angabe, was auf Grund der Beschaffenheit und des Charakters jeder Stunde des Tages und der Nacht, mit Rücksicht auf deren elementaren Charakter, in derselben zu thun gerathen ist, unter Angabe, ob dieselbe eine glückliche oder unglückliche sei. — Der Verfasser beginnt mit dem Tage des Sonntags f. 66: عمل فيها ما تختار من امور التهاييج النارية الخاص المعالفة أعمل فيها ما تختار من امور التهاييج النارية الخاص المعالفة والمعالفة
Dies Bruchstück hört hier auf zu Anfang der Nacht des Donnerstags f. 86: لعطف قلوب المامة الثالثة للزهرة سعيدة مائية

Schrift: klein, fein, gut, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift c. 1100/1888.

4106. Pet. 610.

51 Bl. 8°°, 15 Z. $(15^2/s \times 10^3/4; 11^1/s \times 7^1/s^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: weisslich, etwas glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Ein Stück ohne Ueberschrift, enthält einige Gebete, und zwar:

a) auf Grund des Namens der göttlichen Majestät اسم الجلالة, zum Zweck des Geisterbeschwörens, des mit Abwesenden Redens, des Erlangens beliebiger Wünsche; zugleich mit Anweisung, wie beim Beten zu verfahren. Dasselbe beginnt f. 1 أناف القايم الذي النالي الله القايم الذي ليس قبلها سابق ولا لاحق الخي الناس القايم الذي ليس قبلها سابق ولا لاحق الخي

b) ein sogenanntes كنكر Gebet. Anfang f. 1^b: والهكم اله واحد لا اله الا هو الرحمن الرحيم الله لا اله الا هو الحي القيوم الخ

c) f. 3b ein kurzes Gebet, auf Grund des göttlichen Hauptnamens u. des Geheimnisses der 1. Sura. Anf.: اللهم اني استلك بتصرع نسيم روح رجان

d) f. 4° Angabe, wie mit der Stelle Sura 2, V. 28-30 zu verfahren, um Offenbarungen zu erhalten und Herr über die Leistungen der Menschen und Geister zu werden.

Schrift: ziemlich klein, deutlich, vocallos (ausser bei b). — Abschrift c. 1800.

4107. We. 1748.

60 Bl. 8vo , $(20 \times 14; 11^{1}/_{2} \times 10^{cm})$.

Ein Vorladungsschreiben an die Heuschrecken, welche im J. 1061/1651 in Syrien die Felder verwüsteten.

In der Europäischen Türkei hatte vor Jahren eine Art Würmer sich auf die Saaten gesetzt und that denselben viel Schaden; da richtete man an sie ein (Beschwörungs-) Schreiben: das half. Dieses Vorfalles erinnerte sich der Syrische Statthalter Ahmed efendi (المولنجلافيا) und lud die Heuschrecken vor sein Tribunal. Der Titel dieses Stückes ist:

بسم الله ما شاء :Das Schreiben selbst beginnt الله ما الله لا يسوق الخير الا الله لا ياتى بالحسنات الا الله ما شاء الله لا يصرف السوء الا الله . . . ايها الجراد المنتشر ببستان كذا باراضى كذا تحصر الى مجلس الشرع الدخ

Dasselbe wurde überall in den Ortschaften angeschlagen und hatte guten Erfolg.

Schrift: Türkische Hand, zieml. gross, etwas flüchtig, vocallos. — Abschrift c. 1600/1888.

4108.

1) Spr. 1933, 13, f. 186*—187*.

8vo, c. 16 Z. (Text: 13¹/₂ × 8¹/₂cm). — Zustand: unsauber. — Papier: gelblich, ziemlich stark und glatt.

Ohne Ueberschrift. — Anfang (Tawil): بدأت ببسم الله روحي به اهتدَتْ الي كشف اسار بباطنه انطرَتْ

Ein Beschwörungsgedicht von 50 Versen, an Gott gerichtet, zum Zweck der Erreichung des oder des Wunsches. Es füsst auf sonderbaren allitterirenden Wortgebilden, z. B.

بهال اهیل شلع شلعب شالع طهی طهوب طیطهوب تطیطهت

فهذا هو اسم الله يا قارئ اعتقد Schluss: فهذا هو اسم الله يا قارئ اعتكر ما تتلف الروح والجثة

Schrift: ziemlich klein, rundlich, flüchtig, fast vocallos. — Abschrift c. 1800.

2) Spr. 490, 26, f. 155—156.

Dasselbe Gedicht (47 Verse), betitelt عموة كعيمص und dem Haltfen 'Alı beigelegt.

3) WE. 175, 6, f. 28.

Dasselbe (c. 45 V.). Die Verse nicht abgesetzt. — F. 29. 30 einige astronom. Tabellen.

Beschwörungsformeln kommen vor: Spr. 1933, 144. 145. We. 1215, 27. 28*; 1109, 167*; 1234, 39. 40*. Ein Beschwörungsbrief Mohammeds Spr. 562, 15. Ueber Geistercitiren We. 1775, 5*.

4109.

Hieher gehören Werke von:

- 1) تنزيبل الارواح + 622/1225, u. d. T. تنزيبل الارواح في البوني في قوالب الاشباح
- 2) عبد الرحمن بن ابي بكر التجويري (u. d. T. المراط المستقيم في علم الروحانية وصناعة النجيم
- 3) عبد الرحمن البسطامي um 820/1417, u. d. T. درة الفنون في رؤية قرة العيون

(5) مرعى بن يوسف بن ابي بكر الكرمي (5)
 ارواح الاشباح في الكلام على الارواح . 1088

6) عبد الله بن جعفر باعلوي † 1160/1747, u. d. T. كشف اسرار علوم المقربين

u. d. T. عبد الخالف بن ابي القاسم البصري (7) الحائر للعن الناجز

الطرق السنية .T. d. d. T. وتقى الدين الراصد (8 في الآلات الروحانية

اللطائف الوفقية النورانية والمعارف العددية الروحانية (9

البسانين لاستخدام ارواح الجن والشياطيي (10

مشارع الرقى (12 . ذات الدوائر والصور (11

c) Talismane und Amulete.

4110. We. 1689.

143 Bl. 8°°, 7 Z. (18 × 13; 12 × 9°m). — Zustand: schlecht; fast überall stark (wasser)fleckig; der Rand der oberen Ecke stark beschädigt, zumal gegen Ende hin. — Papier: gelb, dick, glatt. — Einband: brauner Lederband mit Klappe. — Titel f. 1°:

ک" مستوجیة الحامد فی شرح درکیب خاتم ابی حامد انفزالی

In der Vorrede f. 26 unten ebenso, mit Fortlassung von und ين und so auch HKh. V 11954 (wo der Verf. jedoch nicht genannt ist). — Verfasser s. Anfang.

قال سيدنا الشيخ ... شرف الدين المحمد بن سيدنا اوحد علماء المسلمين آبو عبد الله المحمد بن سيدنا المن يحيى الدين . . . أبي عمرو عثمان بن على ابن يحيى الانصاري عرف بابن بنت ابي سعد رحّه . . . املاء في مجلسين آخرهما ثاني الحرم سنة البع وقسعين وستماثة التحمد لله رب العالمين وصلي الله . . . أما بعد فهذه جملة مختصرة في شرح تركيب خاتم ابي حامد الغزالي رة المعروف بوفق زحل وعلي ما بني عليه من الاحرف ومن اين اخذت وهذه الاحرف وذكر الايات التي قيل انها سرة وعليها مدارة والكلام على طبايع الحروف المذكورة على مدارة والكلام على طبايع الحروف المذكورة على مذهب اهل المصر والشام وحكماء الهند وعلماء الفلك وغيرهم وذكر نبذ لعليفة من تصريفه وكيف تنزيله وغيرهم وذكر نبذ لعليفة من تصريفه وكيف تنزيله حالة استعاله سلكت فيها سبيل الاجهاز وسميتها الخ

Dies ist das ganze Vorwort. Der Anfang (bis زَج سعد رَج) f. 1b ist von späterer Hand geschrieben, aber, wie es scheint, richtig. -Das Werk gehört also zur Geheimlehre: es will in Kürze den Siegelring des Elgazzāli und dessen Zusammensetzung, d. h. die Wörter und Zeichen darauf, erläutern; derselbe heisse auch Talismanisches Quadrat des Saturn. Demgemäss will der Verf. genauer, nach ägyptischen, syrischen, indischen und astrologischen Anschauungen das Wesen und die Kräfte der Buchstaben und worauf sie beruhen, erörtern, auch über die praktische Anwendung des Talismans allerlei beibringen. Mohammed ben 'ofman ben 'alı elançarı elkası seref eddin ibn bint abū sa'd, der Verfasser, geb. 658/1255, gest. nach 718/1818.

أما الاحرف الموجودة فيه فهي من الالف الي 1.3° الطاء على ترتيب اجد

فصل واما الكلام على طبايع هذه الحروف فانا °7 الذكرة مفصلا على كل ملاهب ومعنى الاحرف الموجودة في الاحرف المستخرج منها

واما السر الذي بنى عليد هذا الخاتم على ما 100 دهب اليه غير واحد فهو آيات خمس يقوم من اول كل كلمنا من اول كل آيا منها حرف الح

فصل واعلم أن أهل الفلك زعموا أن لكل حرف من 12º هذه الحروف المذكورة كوكب من الكواكب السبعة

Zu dem praktischen Theil der Abhandlung geht der Verfasser f. 27° mit einer neuen Einleitung über: أما بعد حمد الله وصلواته على سيدنا الم راقك نصارة منا الخبرتنى أيها السايل . . . الله راقك نصارة هذه الجلة الشاملة لشتات ما تفرق في العالم المخفصل قد قدمنا أن منافع هذا الخاتم الجليل 28° عديدة ومناقبه جليلة

Nach speciellen Anweisungen, wozu der Talisman zu gebrauchen, und der Einrichtung (Buchstaben-Anordnung darauf), folgt f. 576: باب للدخول على الملوك تتلوها مرة واحدة تمسي بها وجهك الج

فصل يشتمل على التصاريف المترجمة بالعربية 60° من كلام الصيقل في تصاريف عديدة لهذا الخاتم بالبربرية استثنتها ممن اثق به من امور شتى من اهل العلم بهذا الشان فصل مذهب الخوارزمي وعبد الله بن هلال الكوفي 67° في أن الثلاث عصى الصففة بعد الجاتم المشهور

قيل ان قدَّه القصيدة للغزالي رحَّه فاعرف قدرها وفي 121⁶ البسيط

انجب لتسعد ابيات مسطّرة قد سطّرت لمعان سرّها العدد 19 Verse. Darauf 124°: شرح هذه الكلمات الاملسة : 130° فصل ووجدت في كتاب المدخل الي علم 130° الروحانية انه اذا كانت الارواح معاندين

قال الذي عنده علم من الكتاب : Schluss f.136* انا اتيك بد قبل ان يرتد اليك طرفك فلما رآه مستقرا عنده قال هذا من فصل ربي ولا حول ولا قوة الا بالله العليم وهذا ما تيسر ولله الجد على التمام والكال

an ist die Hand eine andere (dieselbe welche f. 16 geschrieben hat). Es ist hier ein scheinbarer Schluss gemacht, während das Werk selbst noch nicht zu Ende war. Die Rückseite ist beklebt, aber es lässt sich erkennen, dass dieselbe so wie die übrigen beschrieben war und noch weitere Blätter folgen sollten.

Schrift: gross, kräftig, weit, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. Es sind im Text ziemlich viele Quadrate mit Buchstaben. Nach f. 44 fehlt vielleicht etwas. Bl. 58 u. 59 von ganz neuer Hand ergänzt. — Abschrift c. 1000/1591. Bl. 187 fast ganz leer.

4111.

1) Pet. 66, 3, f. 33^b_39. Format etc. und Schrift wie bei 2.

واعلم أن كلّ شيء يتكون على وجم :Anfang الأرض وفي بطنها وما علا في الهواء فأنّ له من الفلك صورة شبيهة بصورته وشكل يشاكل ونظير هو مثله الخ

Behandelt den Einfluss u. die Correspondenz himmlischer Zeichen auf irdische Angelegenheiten, zur Verwendung bei Talismanen. So heisst es f. 366, jedes Bild des Thierkreises zerfalle in 3 Theile, von denen jeder seine besonderen Eigenschaften habe: فالقسم الاول من الحمل الحمل المعوج البلبلة وحية سودا الحق فهو نزول الشمس لاخر الحوت : Schluss f. 396 أول الحمل يسمون هذا ايضا آخر الزمان

2) Spr. 1934, 2, f. 11-14.

واول الزمان والحمد للد وحده المر

8re, 15 Z. (Text: c. $12^{1}/_{3}-13\times 8^{1}/_{2}$ ^{cm}). — Zustand: fleckig, unten schadhaft. — Papier: gelb, glatt, stark.

Diese Blätter folgen nicht auf einander. Sie enthalten Anweisung, wie Talismane zu beschreiben und zu gebrauchen sind. So steht f. 11°: مفنة فانقى الله الذي خلقك من طين تقول الله الذي خلقك من طين تقول كالمياء الخ طهارج طها طهطها جهاهابه جهاجها جهاليواء الخ Schrift: ziemlich klein, gewandt, deutlich. — Abschrift c. 1750.

4112. We. 1694.

Format etc. u. Schrift wie bei 1) (6 Z.). — Titel f. 8^a: فذا حلية شريف

لا اله الا الله محمد رسول الله: "Anfang f. 3 المرحب الجبهة مجتمع اللحية كهل اشكل وقبل اشهل المخ من الصدر التي السرة "Schluss f. 4 وارعاكم الرحن في كل جانب في عيث التجهيم ساعدتكم سلامة وارعاكم الرحن في كل جانب

Unter den einzelnen Wörtern steht die Türkische Uebersetzung. — Das Ganze, eine Beschreibung des Aeusseren des Propheten, ist, wie aus dem Schluss (Vers in Tawil) hervorgeht, als Amulet zu verwenden. —

F. 4 Mitte bis 5 Mitte Türkisch.

Mo. 152, 2, f. 31^b. 32^a dasselbe. — Schluss bis الى السرة ebenso; zwischen den Zeilen gleichfalls die Türkische Uebersetzung.

4113.

1) We. 1694, 3, f. 5b. 6a.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

Ein Amulet, bestehend aus 5 z, 2 Strichen, einem Kreuz mit 4 Punkten, 7 Hamzas, einem 2,

einem s, darunter صن; nebst voraufgeschickter Beschreibung u. Erklärung, wozu es gut sei (nämlich gegen alle Krankheiten, Behexung, Noth u. Missgunst); u. zwar in 6 Versen (Ramal). Anfang: خمس هاءات وخط بعد خط وصليب حوله اربع نقط

2) We. 1856, 4, f. 72.

Es soll hier ein überaus wirksames Abwehrmittel (Talisman) angegeben werden, dessen Kraft ein Paar mitgetheilte Anekdoten beweisen sollen. Allein das Mittel selbst fehlt.

Schrift: ziemlich gross, rundlich, flüchtig, unschön und incorrect, vocallos. — Abschrift (s. f. 79b) von ربيش مصطفى السعدي المدني المدني

3) We. 1209, f. 44b-50a.

Ueber die Geheimwissenschaft der Amulete, Einfluss der Gestirne, Stellung des Horoskops etc. und f. 50°—52° Anweisung zu Amuleten für allerlei Fälle.

Ueber die (Bedeutung und Inhalt) handelt Lbg. 551, 39. Pet. 192, 10. — Talismane auf die Wochentage mit absonderlichen Wörtern Spr. 1878, 6. 7°. We. 1616, 77°. Glas. 67, 137°. 138. — Von Liebestalismanen Spr. 1878, 54°. — Ueber Amulete Spr. 1222, 18°. Pet. 684, 93. We. 1198, 1°.

4114.

Andere Werke dieser Art sind von:

- 1) جمد بن على النامقي الجامي († 586/1141, u.d.T. السر المكتوم في الطلسمات
 - 2) أسرار الادوار † 622/1225, u. d. T. احمد البوني وتشكيل الانوار
 - 3) الطلسم + 626/1228, u. d. T. السكاكي الأ.
 - 4) أو المعنم بن احمد بن شيخان † 1046/1636, u.d.T.
 - 5) على بن حجازي البيومي (5 † على بن حجازي البيومي شرح على الصيغة المطلسمة

HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

- الهيئة الجامعة والبرقة اللامعة (6
- مشرف الاسرار ومغرب الانوار (7
- لوامع الانوار وبوارف الاسرار (8
- القمر الانور والسحاب الامطر (9
- فلك السعادة وقطب السيادة (10
- شمس مطالع الجمال وقمر منازل الجلال (11
- السر الرباني في العلم الجسماني (12
- سر الجمال ولطائف الجلال (13)
- سر الاسرار وبصائر الابصار (14
- الحديقة السندسية والروضة القدسية (15
- تفسير المطالب وتسخير المآرب (16
- نور انوار القلوب وسر اسرار الغيوب (17
- السر البديع من كلام عرمس (18
- حصن الرموز وطلسم الكنوز (19
- الرمن الاعظم والكنز المطلسم (20
- طلسم الاشباح في كننز الارواح (21)
- مفتاح الرق المنشور وباب البيت المعمور (22
- 23) حمد بن احمد الطبسى (23 † محمد بن احمد الطبسى (23 لطبسى (23 لطبسى (23 لطبسى (23 لطبسى (23 لطبسى (23 للطبسى (23 للطبس)
- 24) والمنافع المنافع المنافع المنطق المنطق (24 ما المنطقي (24 ما المنطقي (24 ما المنطق المنط
- مطلع العزائم لاحمد البوني (25
- كا الطوالف في العزائم (26
- . (على بن ابي طالب .u اغاثاديمون von) ر" الحرز (27)
- ك" الاحراز والرقى للسيد المرتضى (28

d) Zauberquadrate.

4115. Mq. 98.

56 Bl. 4°, 19 Z. (24 × 17; 19 × 13°m). — Zustand: nicht fest im Einband, unsauber und fleckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel f. 2°:

مقالة في وجود علة الاعداد المنحابة والاشكال المربعة ذوات السطوح العدية وخواصها من جهة اوضاع خواص الاجرام الفلكية، Vorfassor f. 24:

اخراج الفاصل التعاليمي ابي الوليد اسمعبل بن على بن الحسن بن ابي نصر المالقيّ

قال الفاضل التعاليمي ... أبن أبي نصر Anfang: قال الفاضل التعاليمي ... أبن أبي نصر المعالمة بلغنا من المالقي أعلم أيدك الله وأيانا بروح منه أنه بلغنا من الاعداد المحابة أن جمعت أجزاؤها كانت آماً عدداً وهي الاعداد المحبة كما أن أيضا أذا جمعت أجزاء هذه الاعداد كانت مثل الجزء ٢٢٠ أيضا أذا جمعت أجزاء هذه الاعداد كانت مثل الجزء ٢٢٠

Ueber Zahlen - Geheimnisse und insbesondere über die magischen Quadrate, die, in 3×3 , 4×4 u. s. w. bis 10×10 Fächer getheilt und mit Buchstaben-Zahlen ausgefüllt, die in Länge, Breite, Queere gelesen immer dieselbe Summe geben, in besonderen Beziehungen zu den Planeten stehen und recht angewendet ihre besonderen Wirkungen haben; von Abū 'lwelid ismë'il ben 'ali ben elhasan elmālaqī. Ein dreigetheiltes Quadrat hat Bezug auf die Sphäre des Mondes, ein 4 Quadrat auf die Sphäre des عطارد, ein 5 Qdt auf الزهرة, ein 6 Qdt auf die Sonne, ein 7 Qdt auf المريخ, ein 8 Qdt auf المشتري, ein 9 Qdt auf زحل, ein 10 Qdt auf فلك البروج. Die Namen für diese Quadrate sind: المثلث , المرتع , الشكل المثلث u. s. w., zuletzt المعشر.

ويتسلط به على السلاطين وللبابرة :Schluss f. 6b ويتسلط به على السلاطين وللبابرة :schluss f. 6b ويقصى حواجه عند كل احد ولا يقدم شغلا الا يتم على يديه بعون الله تعالي وهذه صورته تمت الاشكال المنسوبة الي الكواكب السبعة على الكال جمد الله الح

Schrift: gross, breit, kräftig, gefällig, vocallos. Ueberschriften in grösserer Schrift. Die Quadrate mit rothen Linien im Text. — Abschrift c. 850/1446.

Auf der Rückseite des 1. Blattes eine Stelle aus dem Leben des Abū nowās.

4116. Lbg. 830.

8°, 16-17 Z. $(15^{1}/_{4} \times 10^{1}/_{2}; 12-12^{1}/_{2} \times 9^{cm})$. — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Titel u. Verfasser fehlt. Der Titel ist etwa:

Anfang fehlt, vielleicht nur 1 Blatt. Das Vorhandene beginnt: نوعان زوج الفرد وزوج الزوج والفرد نوع واحد والملك انقسمت الاوفاق بهله القسمة لانقسام كمية صلع كل وفق اليها الح

Nach allgemeinen Bemerkungen über Eintheilung der talismanischen Quadrate kommen 2 Kapitel und ein Schlusswort.

في ذكر طريقة وضع أوفاق نوع الزوج 13° باب. 1 في ذكر طريقة وضع أوفاق نوع الفرد 15° باب. 2 ولنختم الكلام في الأوفاق العددية بنكتة 17° خاتمة هي من ملح هذا الفق الخ

ي الله التي التي التي التي الله الكله الكله الكله الكله الكلم الكله الكلم المحاسبة المحلم ال

Schrift: ziemlich klein, kräftig, deutlich, fast vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift im J. 906 Moll. (1500) von محمد بن ابي الغنج محمد الشائعي

4117. Spr. 869.

8°°, 15 Z. (Text: 12 × 9°m). — Zustand: nicht ganz reinlich.—Papier: gelb, giatt, dick.—Titel fehlt; er ist etwa:

رسالة في علم الأعداد للوفق Verfasser: s. Anfang.

قال تحمد بن المظفر الطوسي رحم : *Anfang f. 85 أما بعد فان علم الاعداد للوفق من لطايف العلوم العقلية الخ

Anweisung, die Einer-Zahlen in 9 Quadraten zu gruppiren, und Anwendung dieser Figuren für bestimmte Zwecke, z. B. als Talisman im Kriege, zur Sicherung eines Gebäudes etc. Dies wird in 8 كن في في الفرد اذا ضربتها في نفسها الخيل ثانت في ثانت وهي الفرد اذا ضربتها في نفسها الخيل Dann kommt f. 88°. بعبلة خواص ما ذكر : 88° بعبلة خواص ما ذكر : Aufzählung der behandelten Zahlen 3–15 und ihre Gebrauchsanweisung. Das Ganze schliesst f. 89° بعبلة التي تتلا عند العبل وهي برهبيد كدير العبل وهي برهبيد كدير العبل منها مرجل برجل برهب عناهاليد هولا سمخاص سبحان سبحان سبحان النبي ليس كبثلد شيء وهو السميع البصير تم وكبل الذي ليس كبثلد شيء وهو السميع البصير تم وكبل

Schrift: klein, gefällig, gleichmässig, vocallos, oft auch ohne diskritische Punkte. — Abschrift c. 200/1494.

4118. Pet. 694.

8^{ve}, c. 25 Z. (Text: c. 16—17 × 11^{cm}). — Zustand: nicht recht sauber; der Seitenrand durch Anstücken verlängert. — Papier: gelb, ziemlich glatt und stark.

a) f. 58 ein Stück über die Gnadengaben Mohammeds (كرامات الحبيب), das schliesst: ريعرف فصل هذه الامنا على الخلايف اجمعين und eine Anekdote vom Haltfen 'Alt, betreffend seine Auffindung in einem Grabe an einem zu Balk gehörigen Orte. (Beides wol Schluss eines cüfischen Werkes über Mohammed.)

b) f. 59—61. Ein kleines Werk über talismanische Quadrate und geheime Kraft der Buchetaben قالم والحروف والحروف , verfasst von قالم علم الأرفاق والحروف , verfasst von علم الأرفاق الله بن محمود الموصلي und betitelt, nach der Vorrede: الحرر الوفقية Lerfällt in تناه الله الذي اطهر سر الناسوت في المباني والطروف: Anfg: مناه المحتودة على علم الأوفاق المحتودة المحتودة على علم الأوفاق المحتودة المحتودة المحتودة على علم الأوفاق المحتودة ال

Mo. 363, f.10 enthält talismanische Quadrate.

4119. Lbg. 808.

Format etc. und Schrift wie bei 6). - Titel fehlt; er ist nach der Einleitung f. 87b unten:

نيل المرام المعتبط لطالب الخمّس الخالي الوسط Verfasser in der Ueberschrift:

احمد بن محمد المقرى التلمساني

Anfang V. 1 u. 18:

احمد من وقعنا وافهما ما لم نكن نعلمه والهما وبعد فالعلوم من خير المنع وكل ذي فن لما يدنى جنع

Ahmed ben mohammed ben ahmed elmaqqari (u. auch elmaqri) ettilimsäni † 1041/1632 giebt in diesem Regez-Gedicht in 313 Versen Anweisung über Anfertigung und Einrichtung talismanischer Quadrate von 5×5 Feldern, deren mittelstes leer ist. Es heisst:

(رووسط الثالث هو الخالي وذلك العاطل زين الحال)

Die Ueberschriften sind:

فصل في شروط تسطيرة وتحديدة وتقطيرة 88° فصل في ترتيب بيوتة وكيفية ثبوته 88° فصل في تعبير بالعدد وتصعيفه على الوجه المعتمد 89° فصل في كيفية الادخال في هذا المخبس الحالي 89° فصل فيما يوضع في الوسط على طريق ونطوي او بسط 89° Dann noch 6 فصل 6 besondere Ueberschriften.

Schluss:

وآله ومحبه ومن تلا فنال من حسن الختام املا In dem drittletzten Verse nennt sich der Verfasser 80: واحددُ المَقْرَقُ عبده طلب الحِ

Derselbe Gegenstand ist von محمد بين محمد المغربي الفاسي القصري † 1062/₁₆₄₂ in einem Gedicht في الرفق الخماسي الخالي الوسط behandelt und mit Commentar versehen. Desgleichen von المرسي † 1077/₁₆₆₆ المراهيم بن محمد المرسي المربعتي السوسي 1090/₁₆₇₉.

F. 91^b—96^a leer und f. 96^b—99 allerlei Kleinigkeiten. F. 100^b—102^a ein Gebet mit Mohammeds verschiedenen Namen.

4120. Lbg. 516.

Format (23 Z.) etc. und Schrift (zum Theil vocalisirt) wie bei 1). — Titel f. 7º oben am Rande, etwas beschädigt:

كتاب الاغراق في حر اسرار الاوفاق

(الاغراني في سرّ لبي الاسرار من اوفاني :Nach Vers 4). Verfasser fehlt,

Anfang f. 7 V. 1 u. 3:

الحمد للد الموقف بما من بد على الوري وانعما وهاك في سرّ الجداول رجز ابدي البدايع بها لما برزّ

Ein Regez-Gedicht über die Geheimnisse des talismanischen Quadrats, in 161 Versen; nach dem 8 letzten Verse verfasst im J. 1059 Rab. II (1649). Es zerfällt in Vorwort (مقدّمة), Einer (الدَّهَانِي), Zehner (الدَّهَانِي) u. Schlusswort.

Schluss f. 10b:

والحمد لله على أن كمَّلَّهُ وخير حُتم حمده والشكر لَّهُ

Auf den ersten Seiten von derselben Hand in rother kleinerer Schrift viele Erläuterungen. 4121. Lbg. 808.
4) f. 49-53^a.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel f. 49a:

تقريب النائي من نظم الجزنائي

Verfasser fehlt; nach V. 4:

عمر الجزنائي

حمداً لمن أودع الاسرار فاظهر :Anfang f. 49b آثارها . . . وبعد فهذا شرح على منظومة الجزنائي يكشف استارها وبرفع مقدارها الج

Gemischter Commentar zu dem Regezgedicht des 'Omar elgeznal über die talismanischen Quadrate (الارفان). Dasselbe beginnt V. 1 u. 4: الحمد للم الموفق الحكيم ثم صلاته على الهادي الكريم وبعد فالقصود من نظم عمر عمل الاوفاق وجيزا مختصو

فيه براعة: Der Commentar zum 1. Halbverse: فيه براعة الاستهلال ال المقصود في وضع الاوفاني '

Er ist unvollständig. Die letzte Textüberschrift f. 53°: وروج الزوج والفرد وروج الزوج الزوج الزوج الزوج الزوج الزوج الزوج النام الله وتحوهما وروج المستكلم عليه هنا كالمثمن والمربع وتحوهما وروج

Für die zum Verständniss des Textes nöthigen Figuren ist Platz gelassen; sie fehlen hier überall. — F. 536—58 leer.

Ueber solche Quadrate handelt auch Lbg. 922, f. 23°ff.; 706, 112°, 113°. Pm. 398, 115°. Mf. 80, 66°; 912, 119°. We. 1828, 53°. Spr. 1933, 83—85. 87. 88; 1148, 48°.

4122.

Hieher gehören noch Werke von:

- احمد بن على بن يوسف البونى البونى u. d. T. الوقوف في علم الاوفاق والحروف
- به القرشى (2) القرشى القرشى (2) القرشى (3) القرشى (4) - الكريهم (8 ئاء 1⁷⁶²/1861, u. d. T. اقناع الحذّات في انواع الاوفاق
- 4) على اليزدي شرف الدين (um ⁸⁵⁰/₁₄₄₆, u. d. T. كند المراد في علم الوقف والأعداد
- احمد بن احمد بن عبد اللطيف الشرجى (5) كا الفوائد والصلوة والعوائد . 4 898/1488, u. d. T.
- 6) عبد الروف المناوى † 1081/₁₆₂₂, u. d. T. تسهيل الوقوف على غوامض احكام الوقوف
- 7) المقعد الحرفي وديوان المشهد الوصفي المشهد الحرفي وديوان المشهد الحرفي وديوان المشهد الوصفي
- 8) على بن عبد القادر النبتيتي (8 مطالع السعادة الابدية في وضع الاوفائي (n. d. T. والحواض الحرفية والعددية
- محمد بن محمد الفلاني الكشناوي السوداني (9 بهجند الآفاف وايضاح ، 1154/1741, u. d. T. المخالف والافاق اللبس والاغلاق في علم الحروف والاوفاق الدر المنظوم وخلاصة السر المكتوم und شرح على كا الدر والترياق في علم الاوفاق und
- احمد بن عبد البنعم بن يوسف الدمنهوري (10 † الانوار الساطعات على 1192/1778, u. d. T. اشرف البريعات
- 11) على بن عبد الله بن احمد العلوى (11 u. d. T. كل في علم الارفاق.
- u. d. T. ومحمد بن على بن احمد الفارق (12) بلغة المشتاك في علم الاوفاق
- عجائب .u. d. T. محمد بن ابراهيم القدسي (13) الاتفاق في غوائب الاوفاق
- المواهب u. d. T. يعيش الاموي ابو عبد الله (14) المواهب الرحانية
- كيفية الاتفاق وتركيب الاوفاق (15
- عمدة الاشراق في علم الاوفاق (16
- عروس الآفاق في علم الاوفاق (17
- زين الآفاق في علم الارفاق (18
- حداثق الاحداق في علم الاوفاق (19
- الرسالة الفخرية في علم الاوفاق (20

24. Geheimkräfte

a) der Buchstaben und Zahlen. 4123. Lbg. 530.

1) f. 1-4.

6 Bl. 8°, 18-19 Z. (20³/4×15¹/2; 19×14¹/2°m). — Zustand: fleckig. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel und Verfasser f. 1°:

كننر القوم والسر المكتوم للغزالي

الحد الدرب العالمين ... قال... ابو حامد : Anfang الغزالي... قد اودعت في كتابي هذا جواهر خواص الحروف الح

Geheimnisse der Buchstaben, zu verschiedenen Zwecken. Zuerst die خروف النارية, dann الحروف النارية, dann المائية behandelt, von Abū fiamid elgazzālī † 505/1111. — Schluss ثم يسقى للمطلوب فانع ينحل باذن الله تعالى : 6.4°

Schrift: gross, weit, gewandt, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1200/1785.

F. 4* unten ein kleines Gebet und eine Legende von Ibrahm,

4124. Glas. 100.

174 Bl. 8°°, c. 28-25 Z. (16×11; c. 13-14×8-10°m).
Zustand: zieml. unsauber, auch fleckig, die letzten Blätter lose. — Papier: gelblich, einige Blätter röthlich, stark, etwas glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titel f.7°: محموع من كل فن جيث أنه جواهر الكلام من شعر ومثل وفوائد من كل فاصل وآخر الكتاب اسماء وانعيات من كل شيء

Voraufgeht f. 1—6 ein فالنامة, dessen Anfang fehlt; Zusammenstellung von je 3 Buchstaben, mit Anführung von Qoranstellen als Deutung.

Schrift: gross, rundlich, vocallos. — Abschrift im Jahre 1210 Sawwai (1796).

Das Hauptsächlichste in diesem Sammelbande, welcher auch Verse und Gedichte enthält, betrifft das Gebiet des Aberglaubens: Gebete f. 27—33. 138 ff. (نعاء الخوف). 146^a (نعاء الخوف). 155 ff. 5 Gebete für Mohammed (von الحمد بن موسى المشرع الحارثي القادرى) und Namen Gottes und die in ihnen wirkenden

Kräfte f.43. 110 ff.; Kräfte gewisser Buchstaben f. 44—61 بني القدرة للغزالي ; talismanische Quadrate f. 81—98. 102°—105°. 147 ff.; Beschwörungen f. 123; allerlei Mittel f. 25. 26. 64—80. 98 ff. 147°. 154. 162—165; Qorānstellen als Mittel f. 36—39. 119 ff. 127. 145. Dämonenlehre f. 105—109. Gebet beim Qorānschluss f. 41°; Vorzug der Sura 36 (سير) f. 142—145°; Bedeutung der Zahlen des Thronverses f. 145°. Die 16 Ramal-Figuren u. deren Namen f. 137; Räthsel f. 166; verschiedene Schriftzüge f. 121—123.

وعلى بن محمد مطير (von بابن علوان , ابن الفارض u. a.); darunter (با من يري) السهيلي des العينية des (با من يري) السهيلي enes beginnt (بيني ربينك und f. 17—20 die بيني (اشتدي ازمة النم) المنفرجة (اشتدي ازمة النم) المنفرجة ganzen Versen, so dass jeder Grundvers , zu einer Strophe von 8 Halbversen wird. Anfang:

اسمع متى ان كنت شجى

F.1656—1666 die الق" القطربية mit demselben Commentar wie Pet. 192, 15. Im Ganzen 40 Grundverse. In der Unterschrift betitelt: مثلثة قطرب.

Schrift: meistens von derselben Haud, in verschiedener Grösse, zum Theil blass; vocallos. — Abschrift um 1197/1783 (f. 35^h. 76^a), auch später.

4125. We. 1210.

231 Bl. 4¹⁰, 27 Z. (29 × 18¹/₂; 18¹/₂ × 10¹/₂cm). — Zustand: im Ganzen gut, obgleich im Anfang etwas unsauver n. überhaupt nicht frei von Flecken. — Papier: geib, glatt, stark. — Einband: brauner Lederbd mit Klappe u. Goldverzierung, in Pappfutteral. — Titel von späterer Hand f.1²:

كتاب شهس المعارف ولطايف العوارف

so anch f.2b im Vorwort, ebenso v. späterer Hand am Rand f. 1a: شمس المعارف الكبرى للبوني

Verfasser ist der im 2. Titel genannte البوني, d. i.: المجدد بن على بن يوسف القرشي البوني المدين وشهاب المدين المدين وشهاب المدين

شهادة ازل فمَن نور هذه الشهادة : Anfang f.1 اغترف المصطفين علما . . . أما بعد فللحف اعلام وللحقيقة نظام وللارواح بالمعارف الالهية اهتمام الج

Obgleich oben auf der Seite anfangend, ist der Anfang doch nicht vollständig; derselbe ist in Cod. Uri 872: اطلع شمس المعرفظ من غيب الغيب حياة للبصاير الرخ womit auch HKh. IV 7658 übereinstimmt.

Ueber die den Buchstaben und Gottesnamen innewohnende geheime Kraft, auf Wunsch eines Freundes verfasst von Ahmed ben als ben jusuf elbani (auch elbauni) + 622/1225.

ليعلم بذلك شرف اسماء : Der Zweck ist f. 2*: الله تعالى وما أودع في الحرها من أذواع الجواهر الحكميات واللطايف الالهاميات وكيف سر التصعيف العددي في نسبة الحروف المجمات وكيف النصريف باسماء الدعوات وتابعها من حروف السور والايات Kein Uneingeweihter soll den Inhalt erfahren, Keiner unreinen Sinnes das Werk studiren! Es zerfällt in 40 Kapitel, deren Uebersicht f. 3 .- b. Die Kapitel zerfallen in viele نصار.

في حروف المحجم وما فيها من الاسوار £30 باب.1 والاضمارات

و باب 6 و في سرّ اوفاق الكسر والبسط [في اسرار المنازل الثمانية وعشرين الفلكيات 12 باب. 8 170 باب.4 في اسرار البروج الاثنى عشر النيرات في سرَّ بسم الله الرحمن الرحيم وفصايلها 29 باب. 5 470 باب.6 في الاعتكافات والخلوة واسرارها في ذكر الاسماء التي كان جيبي بها 51 باب.7 عيسي بن مريم عم الاموات في ذكر الاربع ثواقيف واعمالها المنيرات 54 باب. 8

في خواص اوايل سور القران والايات البينات 61 باب.9 في التلويج لاسم الله العظيم الاعظم 67° باب.10 في خواص الغانحة وما فيها من الاسرار 700 باب.11 [في الاسماء السبعة من اسم الله الاعظم "73 باب. [12] 76* باب. 13 في ذكر سواقط الفاتحة 86 باب، 14 في الاذكار والادعية المستجابات في الشروط اللازمة لكل أحد واللازمة لبعض 92º باب. 15. في اسماء الله الحسنى وخواصها 99• باب.16 (in 99 فصل).

148 باب. 17 في خواص أسرار كهيعص . 157° باب. 18

في خواص آية الكرسي

في خواص بعض الاوفاق والطلسمات 160% باب.19 لملوك الروحانيات واسوارها المخفيات

464 باب. 20 في خواص سورة يس

في اسماء الله الحسنى وانماطها العشرة 176 باب.21

(22. bis 30. باب enthalten 2. bis 10. نبط.) في خواص الحروف العربية وتصاريفها 184 باب.31

في القدسيات في كشف العروش المعنوبات 202 باب.82

في ذكر الأوراد والادعية الشريفة "210 باب.38 المساجايات

214 باب. 214 فی دکر اسماء ام موسی عم

باب ،35 في تقسيم الحروف على الملوك

باب ،36 في اسماء [الله] الشمخيئية وخواصها

في اسماء الله الحسنى بحملتها وتاثيرها باب.37

في الحجر المكرم والكلام عليه في الرمز والدلالات باب. 38 217 باب 39،

في الادعية المفردة في ذكر تصريفات الحروف العلويات 225 باب.40

في الاجساد البشيات

Das Werk schliesst f. 230° mit einem Gebet, dessen letzte Worte f. 231*: ولا تاخير ما عجلت برحمتك يا ارحم الراحمين وهلي الله النح Woran der Verfasser noch einige Schlussbemerkungen knupft: ان اسرار الحروف لا تدرك بشيء من القياس . . . ونسال الله تعالى . . . أن يشرح صدورنا بالمعرفة لمعرفشه وقللوبنا لحكمته وجميع اخواننا وكافة المسلمين اجمعين ولاحول

ولا قوة الخ Schrift: ziemlich gross, gefällig, deutlich, gleichmässig, fast vocallos. Ueberschriften, Stichwörter, Kreise roth, In rothen Doppellinien eingeschlossen, - Abschrift von الحاج على الشامي c. 1100/1688.

Nach f. 11 fehlen 8 Bl., nach f. 72 10 Bl., nach f. 216 ist eine grössere Lücke von wenigstens 11 Bl. S. auch HKh. IV 9092.

4126. Mf. 80.

67 Bl. 4^{10} , 21 Z. (26 × 17; $20 \times 13^{1/2} - 14^{\circ m}$). — Zustand: an manchen Stellen fleckig und unsauber; der obere Rand ist besonders im Anfang wasserfleckig; von f. 49 an hat die Handschrift durch Nässe so gelitten, dass der Text häufig beschädigt ist. Bl. 8 oben am Rande ausgebessert. — Papier: gelb, dick, glatt. — Einband: rother Lederband mit Klappe. — Titel f. 8a:

كتاب معانى اسرار الحروف

Dasselbe Werk, welches HKh. bloss اسرار الحروف nennt, hat such den Titel:

ك" لطائف الاشارات في اسرار الفلك والحروف المعنويات

ابو العباس أحمد بن ابي الحسن : Verfasser f. 8°: على بن يوسف القرشي البوذي

الحمد لله الذي ادار بيد الاسرار: *Anfang f. 8 لطايف افلاك الملكوتيات . . أما بعد فللحق اعلام وللحقيقة نظام وللأرواح بالمعارف الالهية اهتمام الخ

Ueber die in den Buchstaben befindlichen Geheimnisse haben viele frühere Gelehrte Werke geschrieben, die aber in ihren Hindeutungen dunkel sind und der Erklärung bedürfen. Eine solche will Elbunt hier geben, obwohl er sich seiner unzureichenden-Kraft wohl bewusst ist. Er geht von Qoranstellen aus, in denen diese geheime Macht der Buchstaben bezeugt ist und weist dann, nach seiner Auffassung, diese, alle höheren und niederen Sphären und Wesen beherrschende oder beeinflussende, Kraft nach. Darauf beginnt er f. 29b den Nachweis, welch tiefer Sinn in jedem einzelnen Buchstaben der Reihe nach liege. Dieser Abschnitt beginnt: فاول ذلك الالف وهو اول مخلوق في الحروف ومعم تلاثة الاف ملك وماثنة وثمانية وجعل فيه مراتب العالم كلد الج

واعلم انا لم نظهر من شرح : Schluss f. 65b المحروف الا ما ظهر برسم العبارة وتحتد وموز من نور الله تعالى بصيرته تدرك على التحقيق وقد اتينا على ما اشترطناه من شرح اسرار الحرف على التفصيل والجملة . . . اذ كان ان يشرح صدورنا لمعرفته وقلوبنا حكمته وجميع اخواننا وكافة المسلمين ولا حول الا بالله العظيم وصلى الله النخ

In der Unterschrift werden einige grössere Werke des Verfassers aufgeführt: جعلم الهدي, شهب العارف, شرح الاسماء الحسنى واللمعة النورانية وشمس المعارف السلوك الى منازل الملوك

Schrift: gross, flüchtig und in einander gezogen, oft schwierig, vocallos, auch fehlen öfters diakritische Punkte. Von f. 45° an etwas kleiner und regelmässiger. Im Text oft Figuren, Quadrate und besonders Kreise. — Abschrift vom J. 689/1270. — Collationirt.

F. 66 findet sich ein Nachtrag aus einer Handschrift eines alten Schriftstellers

رووجدت في بعض النسخ من كلام المتقدمين), tiber die besonderen Eigenschaften des talisman. Quadrats (في خواص الوفق العددي) u. f. 66^b. 67:

مفة بساط سليمان بن داود عم وهذه منافعه mit Abbildung desselben.

HKh, I 647 und V 11105.

4127. Spr. 867.

56 Bl. 8°, 15 Z. (18 × 13; 12¹/s × 8¹/s°m). — Zustand: fleckig und nicht recht sauber. — Papier: gelb, ziemlich stark, glatt. — Einband: schöner Halbfranzbd. — Titel und Verfasser f. 1° oben (unrichtig):

الكشف الكأى للشيخ الاعظم محيى الدين ابن العربي Darunter richtig:

كتاب اقتناء الفوايد واقتناص الفرايد وهو مختصر من كتاب لطايف الاشارات في اسرار المحروف المعلومات والاوفاق المصمونات الذي الفع الشيخ ابو العباس احمد البوني

الحمد لله وسلام على عباده الذين : Anfang f. 1b الحمد لله وايانا . . . اما بعد فاعلم ايها الآخ وفقك الله وايانا . . . ان الخطّ هيئة روحانية وإن ظهرت بآلة جسمانية الخ

Auszug aus demselben Werk, von einem Ungenannten, in 2 Abschnitten.

Die Buchstaben werden nach einander behandelt, in einer von dem Alphabet fast ganz abweichenden Folge, zuerst از ف s, zuletzt م س ب und و. في معرفة الاوفاق العددية والحرفية £49 فصل .2 ومنافعها واوقاتها

فاؤلها ٣ فى ٣ تكتب على خرقتين :Anfang فائد اذا كتبد والشمس فى ٥ : Schluss f. 56 درجة من الحمل او عشرين درجة امن بد من كل محوف ما دام معد والله اعلم

Schrift: ziemlich gross, gefällig, gleichmässig, vocallos. — Abschrift c. 1700. — Am Rande, besonders im Anfange, mehrfach längere Glossen.

4128. Lbg. 706.

204 Bl. 87°, 25 Z. (21 × 15; 151/2 × 10°m). — Zustand: nicht besonders sauber, auch etwas fleckig. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: brauner Lederbd mit Klappe. — Titel fehlt, steht aber in der Unterschrift (u. die 1. Hälfte auch auf dem unteren Schnitt des Buches):

قبس الانوار وجامع الاسرار

Verfasser fehlt; HKh. IV 9369 nennt ihn
يوسف النَدَّوَرَمِي جمال الدين ابو الحاسي
Nach einer Notiz daselbst hat er vor 607/1401 gelebt.

الحمد لله الملك الديان . . . أما بعد Anfang: الحمد لله الملك الديان . . . أما بعد فالم المرجودات واودع فيها على حسب اختلاف طبايعها الرخ

Das Werk des Jüsuf ennedwerem handelt ausführlich über die in den Buchstaben liegenden und wirkenden Geheimkräfte, auch über die talismanischen Quadrate. Es ist eingetheilt in 10 Mäs, jede zerfällt in viele ungezählte Mat. Da nach f. 2 mehrere Blätter, etwa 8, fehlen, lässt sich die Bezeichnung der 1. Alles nicht genzu angeben, ein ich

1. alla nicht genau angeben; sie ist etwa: مقالة .1 في اقسام الحروف في دواير الحروف واشكالها ودعواتها النخ f:2b مقالة .2 28 مقالة . 3 في خواص الحروف على الجملة في خواص الحروف على التنفصيل 51 مقالة .4 58° مقالة .6 في خواص الاوفاق العددية 616 مقالد ،7 في خواص الاوفاق الحوفية 68 مقالة .8 في خواص الاعداد في خواص الحيوان والنبات والمعادن 67ª مقالة. 9 في الاقلام الخارجة عن العربية والاوقات 73° مقالة .10 السعيدة والتحسة الخ

لان كل ما يقع فيه لم : *Schluss f. 75

Für die 5. wie ist keine Ueberschrift da; vielleicht beginnt sie f. 53°.

Schrift: klein, gewandt, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften, Stichwörter, Zahlen roth. Mit einigen Figuren. — Abschrift im J. 1863/1848 von حمد بن برهان.

F. 75b-79ª Türkisch.

4129. We. 1704.

Format etc. wie bei 28). - Titelüberschrift:
رسالغرقبقظ قلب العبان في قلب حقيقظ الانسان
الفها برسم تلميذه محمد شمس الدين
الدين الخلوتي Verfasser:

الحد لله رب العالمين حمدا يقدّس الجال :Anfang . . . أعلم يا اخي أن الكنر الاكبر والكبريت الاحمر الخ

Abhandlung des Ejjüb elhalwatı † 1071/1660 über die geheime Kraft in den Buchstaben.

Schluss f. 97° (Tawil): وقلنا لمى نهوي خلصنا لوجهكم فلاتستترعنّا حسّولامعنى

4130. Spr. 870.

28 Bl. 4°, 23 Z. (28×16¹/₂; 16¹/₂×12°m). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, ziemlich dick, etwas glatt. — Einband: Pappbd mit Kattunrücken. — Titel f. 1° (von anderer Hand): الواح الجواهر فلك, wofür es wenigstens heissen muss:

Verfasser ist nicht genannt.

الحمد لله الذي خلف الانسان : Anfang f.1b وهداه الي بيان البيان . . قال افلاطون الحكيم وحدت في بعض الكنوز النخ

Plato erfährt angeblich die folgende Unterweisung von einem uralten Seih, bei dem er 20 Jahre in die Lehre geht, und mit dessen Hülfe er die angeblich in einem Schatze gefundenen Tafeln verstehen lernt.

Das Werk handelt über Buchstabendeutung; diese Wissenschaft erschliesse alle Geheimnisse; es beginnt f. 2": قال خلف الله تعالي الكاينات بعض الله بعض الم

F. 23b stehen die Namen der 64 Schutzengel (الماء المائكة الموكلة), wovon aber nur 60 aufgeführt sind (die letzten: الماء المائكة الموكايل ولفضاايل ولفضاايل ولفضاايل ولفضاايل ولفضاايل ولفضاايل ولفضايل ولفضايل ولفضايل المحالة المح

4131. We. 1179.

169 Bl. 4to, 21 Z. (29 × 19¹/₂; 19 × 11¹/₂em). — Zustand: im Ganzen gut; der obere Rand wasserfleckig. Nicht ganz frei von Wurmstichen. — Papier: gelb, glatt, zieml, stark. — Einband: brauner Lederbd mit Klappe. — Titel und Verfasser f. 1^a:

كتاب سرّ الخليقة لبليناس الحكيم ويقال تعليل الخلف لبليناس الحكيم

اقول على كتابي هذا وأصف : Anfang f. 1b. فمن الحكمة التى ابدت بها لتسمو حكمتى . . فمن اتصل كلامي بطبايعه فتحركت طبايعه فهو كامل الطبايع سليم من الاعراض الخ

انا بلينوس الحكيم: Der Verf. nennt sich f.1b: الحكيم الحكمة صاحب الطلسمات والتجايب انا الذي اوتيت الحكمة من مدير العالم خصوصية انتقلت مع طبيعة الح

Also Belinus oder Belinus (doch wohl Plinius) erzählt, dass er das, was er hier mittheilt, entnommen habe einem Buche, das er unter der Bildsäule des هرمس المثلث vergraben aufgefunden habe. Dieser also ist hier als der eigentliche Verfasser bezeichnet. Er will darin die Ursache und Wesenheit der Dinge, irdischer und überirdischer, ergründen und erörtern, und giebt f. 3° als Inhalt des Werkes — das, abgesehen von f. 26*: باب علل المخلوقيد، nicht in Kapp. oder Abschnitte getheilt ist -فاقول على العلل المعلولة والعالة والاسباب :dies an المسبّبة في الكل والجزو والمفرد والمشارك والخاص والعام في كل نحو من الخلف وكل نوع وكل جنس من المشاهد والغايب ادناه واقصاه ومبتداه ومنتهاه والطاهر والباطئ والاول والاخر والدنيا والاخرة والمعقول والمجهول

ولم ندع مع دلك ما صغر من الخلف وخفى ولا ما عظم وظهر في العالم كله واقطاره وغايبة الكل للكل والجزؤ للجزؤ والخاص للخاص والعام للعام في كل وجه من الوجوه المتصرفة المتصلة والمنفصلة والوجوة المجوهرية اللازمة غير المنفصلة ولا المنقسمة في جميع الاتحاء في العالم مما علا وما سفل وتخبر ايصا بانواع غلل النايرين والارواح المتفكرة واجناسهم والاسباب العاملة بدوران الفلك والتجوم السيارة والواقفة وعلل العلوية، وتخبر ايصا بانواع علل الظلم والاجساد الجوهرية واجناس الاجساد المجرية واسباب الصمم الموات التى هى معمولة منفعلة بتصريف الازمان والدهور وممز الرباح والحركات واختلاف البقاع والاماكن والحدود في اقصى السفل وادناه واعلاه وتخبر ايصا بانواع علل التراكيب والافاعيل والجواهر والطبايع والمعادن والنبات والحيوان في الكل والخاص والجزو لوحدانيته وكليته وخاصته وتركيبه وافاعيله ثم لم نداع ايضا علل الحواس الخمسة في الانواع كلها التي ذكرناها من الربيح واللون والطعم والصوت واللمس والحس ولم نقصر عما نالته عقولنا وقويب عليه فكرتنا من أيصاح الكتاب وتنويره وبيانه ليسهل على المتعلم الحريص . . . ولم نقصر عن جميع العلل كلها الخاصة والعامة في كل وجه شيئا؟

Er beschwört dann f. 4° den Leser feierlich, das Buch sorgfältig zu bewahren; die Beachtung seines Inhaltes könne für jeden nur äusserst förderlich sein. Dasselbe wird wiederholt f. 168°. Das Werk selbst beginnt dann f. 4°: "Ilali il alle

Schluss des eigentlichen Werkes f. 1686: وصار ذلك غذاء له حتى تم وصار قويا كالثمار التى طلعت في اغصان الاشجار وهن ضعاف ثم استيدت من امها التى ولدتها في اغصان الاشجار حتى تمت وكثرت كذلك الحيوان'

Es folgt dann noch ein Nachwort des Uebersetzers, dessen Schluss f. 169°: يدخل غليط على تكوين العالم الاكبر يكون العالم الاصغر هذا نخري ولذلك سبيت هرمس المثلث بالحكمة تم الكتاب والسفر من قول بلينوس الحكيم وصلى الله الح

Aus f. 168b (und fast ebenso f. 25b) ergiebt sich, dass der Verfasser, dem es beigelegt ist, بلينوس, dies Werk genannt habe: الكتاب الحامع للاشياء, u. dass der Uebersetzer desselben ساحيوس إساخيوس أثياجنوس أثياجنوس ساحيوس المنافي wiederholt ist — Bischof gewesen u. in Neapolis gewohnt habe [القس الذي منزله بنابلس], und dass das Buch auch heisse: كتاب العلل.

Schrift: gross, gewandt, gleichmässig, deutlich, stellenweise vocalisirt. — Abschrift im J. 1011 Ramadān (1602) von يثمان نجم الدين العبادي

4132. We. 1769.

8vo, 17 Z. (15 × 10¹/₄; 10¹/₉ × 6¹/₉^{cm}). — Zustand: im Anfang nicht recht sauber. — Papier: gelb, glatt, stark. — Titel und Verfasser f. 53^a:

هذاه رسالة لطيفة في معرفة الحروف للامام ابي القاسم الاندلسي

'Isā ben 'abd el'azīz eliqlisī abū 'lqāsim will die Herleitung jedes Buchstabens im Alphabet, der Reihe nach, erörtern und damit zugleich seine Bedeutung feststellen; denn die geheime Kraft der Buchstaben sei unleugbar. Er widmet daher jedem Buchstaben ein eigenes Kapitel. Er beginnt f. 55° mit: 'بَابَ الْمُلْعَامُ

قال الامام ابو الحسن على بن محمد النحوي الالف مشتقلا من الالفة الرخ

باب الباء ' قال عبد الله بن المبارك اشتقاقها 56 من المباهات النخ ... u. s. w.

باب الباء 'وفي مشتقة من البدن وانما سبت بذلك 48 F. 85 — 86 giebt der Verf. an, wie oft

F. 85^b—86^b giebt der Verf. an, wie oft jeder einzelne Buchstabe im Qoran vorkomme und sagt: jeder dieser Buchstaben lege für den Gläubigen Fürsprache bei Gott ein; wer das bedenke, habe nichts Angelegeneres zu thun, als sich auf Lesen u. Anhören des Qoran zu werfen.

او نهاه عن استغراق وقته فيه بل: Schluss f. 87* علم على استغراق وقته فيه بل : Schluss f. 87* عليه عليه الله تعالى اعلم تم

Schrift: ziemlich klein, gedrängt, gewandt, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift vom J. 1082 Dü'lligge (1672).

4133. We. 1735.

8ve, c. 24 Z. $(20^9/3 \times 15; 15^1/9 \times 11^{om})$. — Titel und Verfasser fehlt; s. Anfang.

قال العلامة محمد بن محمد الصالحي: Anfang f.119° في خاتمة كتابه الغرف العلية في طبقات الحنفية قال العلامة عز الدين المقدسي اول الحروف آ وهو الف الكيف لا يمثله من كتب ١٣ الفا

Dies Stück behandelt die Bedeutsamkeit und geheimen Kräfte der Buchstaben der Reihe nach. Es ist entnommen dem Schlusswort des Werkes الغرف العلية الخ des Mohammed ben 'all ben mohammed eccalihi ibn tulun † 958/1546 (954).

ي يسجون له الاملاك بالليل : Schluss f. 120b والنهار . . . وعلقها على من به الحمي المثلثة بعد تجيبها خمسة ايام فانها تزول عنه باذن الله تعالي

Schrift: ziemlich gross, rundlich, etwas flüchtig, vocallos, nicht undentlich. — Abschrift c. 1200/1785. — F. 121. 122 leer.

4134. We. 1709.

151 Bl. 8vo, 15 Z. $(20 \times 14^3/4; 14^3/4 \times 8^4/9^{cm})$. — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: gelb, grob, stark, ziemlich glatt. — Einband: schwarzer Lederband mit Klappe. — Titel f. 1° (und so auch im Vorwort f. 1°):

المفتاح لبعض اسرار الكريم الفتاح المودد البهنسي Verfasser:

الحمد لله الكريم الحواد الودود : Anfang f. 16 المحمد الحواد الودود واشفى الكلوم الباسط . . . وبعد فان من انفع العلوم واشفى الكلوم علم الحروف وطبايعها واسرارها النخ

Von den geheimen Kräften der Buchstaben, von Mohammed elbahnast. (Es giebt Mehrere dieses Namens, vielleicht ist es der in No. 3188 vorgekommene, † c. 1001/1592.)

Der Schluss fehlt. Das Vorhandene hört f. 39 auf mit den Worten: فانرع مند الحروف عند المجادبة

Schrift: gross, kräftig, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. Mehrfach talismanische Quadrate im Text. — Abschrift um 1018/1609. — HKh. VI 12604.

4135.

1) Spr. 869, 9, f. 90.

Titelüberschrift und Verfasser f. 90°: خواص الحروف لابراهيم بن اسباط البعلبكي

قال . . . البعلبكي ً كنت قد سافرت :Anfang بتجارة الي بلاد العراق فاجتمعت بقوم من التجار الخ

Die geheimen Kräfte der Buchstaben, von Ibrähim ben asbät elba'labakki. Von dieser Abhandlung nur das 1. Blatt erhalten; der Verfasser beschreibt sein Bekanntwerden mit einem Zahlenweisen, der ihm das Folgende auf sein Bitten mittheilt. Das eigentliche Werk beginnt alsdann f. 90° so: هناه خالف الله خالف المناه الحروف العربية ثمانية وعشرين حرفا المناه schliesst hier so: الكل حرف عملا يها به بالحاصية عملا يها به بالحاصية عملا يها به بالحاصية عملا يها به بالحاصية عملا يها به بالحاصية عملا يها به بالحاصية عملا يها به بالحاصية عملا يها به بالحاصية عملا يها به بالحاصية عملا يها به بالحاصية عملا يها به بالحاصية عملا يها به بالحاصية عملا يها به بالحاصية عملا يها به بالحاصية عملا يها بالحاصية عم

2) We.1539, 8, f. 65^b—86^a.

Format etc. und Schrift wie bei 1.

الحد الدرب العالمين والصلوة والسلام : Anfang f.65 ... فها انبهك على للحروف للحارة والباردة والرطبة والبابسة الخ فصل في ذكر الاوقات السعيدة من النحسية 66 ممل في ذكر اصمار ملائكة الاحرف التي لا تتم الاعمال الابها 70 فصل في ذكر اصمار ملائكة الاحرف التي لا تتم الاعمال الابها 70 م

Ueber geheime Buchstabenkräfte und Anweisung zur Benutzung derselben.

Daran schliesst sich f. 71^b—78^a die Angabe von allerlei Mitteln gegen Krankheiten oder Uebel oder zur Erreichung dieses oder jenes Zweckes, wobei Geheimzeichen, Buchstaben oder einzelne Worte oder Verse des Qoran die Hauptrolle spielen. Dann folgt ein Abschnitt f. 78b—86a, in welchem die geheimen Kräfte der Buchstaben mit Rücksicht auf die 4 Elemente ausführlicher (und mit Tabellen belegt) dargestellt werden; derselbe stützt sich zum Theil auf das Werk الموالي ا

4136. Lbg. 922.

50 Bl. 8vo, 23 Z. (21×13¹/₂; 15¹/₂×8¹/₅^{am}). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ohne Flecken. — Papier: gelb, glatt, ziemlich dünn. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel f.1^a (u. ebenso in der Vorrede):

ك" رسالة الاصول والضوابط، في علم الحرف والصنعة لافلاطون الالهي Verfasser fehlt.

الحمد لله رب العالمين والعاقبة للمتقين : Anfang . . . أما بعد فهذه رسالة من اخ صادي النصري في المقال الى اخوان من رضاع ثدي الحكمة الم

Eine dem Plato zugeschriebene Anweisung zur Geheimlehre (Buchstaben, زايرجة, Beschwörungen, talismanische Quadrate etc.), in 10 خفة. (Der Verfasser ist f. 2^a, Z. 3

في الكلام على الأصل في علم الحرف 4.2 محفد 1.

في الاوقات المختارة لاعمال الخير 30 تحفد 2.

في اختيار الاوقات عفلا 3.

في كيفية استخدام الملائكة على العوم 18° تحفة .5

فيما ذكرته الحكماء الاقدمون عن الزيرج 18 تحفظ .7 وما يقوم مقامها من غيرها

في الكلام على وضع الأوفاق وتنتويل 23° تحفظ 8. الاعداد فيها واستنطاقها

في الكلام على الذكر بالاسماء الحسنى 30% تحفد 9.

في كالم جاء لقيود وضوابط لا تقدم 40 تحفظ 10.

نخاب ظنه وتوقّاه الله تعالى : *Schluss f. 48 بها لم يكن وهذا آخر سرّ الايجاد وقد فتح الله فيه بها لم يكن طني . . . حتى لا يكون فيه متّسعا لغيره انه الوهاب الكريم . . . وسلامه على سيد الاولين الخ

Schrift: ziemlich gross, kräftig, gleichmässig, vocallos.
Ueberschriften und Stichwörter roth. Text in rothen
Linien. — Abschrift von خمد بن سليمان im J. 1069
Śa'bān (1659). — Collationirt. — HKh. I 869.

F. 49^b. 50^a einige abergläubische Mittel.

4137.

1) Spr. 1934, 5, f. 19-30. Format etc. und Schrift wie bei 4.

Ein Bruchstück über die den Buchstaben innewohnenden geheimen Kräfte u. Anweisung, wie dieselben zu benutzen sind. Es beginnt hier in Kapitel 1, in Besprechung des Buchstabens — und fährt fort, nach der Reihenfolge des Hebräischen Alphabets, bis zu Ende desselben. Die hauptsächlichsten hier benutzten Schriftsteller sind البوزي und البوزي.

في ذكر بعض خواص : (فصل 2 in 2) 2. Kap. f. 25^b (in 2) أحروف العربية على سبيل الاجمال

فى خواص الحروف المسمّاة بالألْبَق 25 فصل 1. المذكورة قبل

Dies wird in einem Gedicht von 17 Versen (Tawil) abgehandelt. Anfang:

فهتى أشتنقصات الحروف ذكرتها

ليقوي ببعض بعضها صُنَّهُ قد جلا

في خواص الحروف المستالا بالاشبه 26° فصل .2 المذكورة ايضا قبل

(die Buchstaben in hebräischer Reihenfolge).

فى لكرشرح الاسماء وبعض خواصها: (فصل 1028) *3. Kap. 27 وطريقة تكسيرها فى الاوفات الحرفيّ وفيه ٢٨ فصلا

فيماً ورد على حرفين ووضعه في الوفق 27 فصل. 1 غير ممكن فمنه اسمه تعالي الرب المالك الرخ

Ausser الحق noch behandelt الرب von letzterem nur 1 Zeile vorhanden, das Uebrige fehlt.

F. 28 gehört zu einem späteren Abschnitt dieses Werkes. Desgleichen f. 29. 30: sie enthalten die Fortsetzung eines Gedichtes auf 3 (Basit) über die Verwendung der Buchstaben zu talismanischen Zwecken (das Metrum öfters unrichtig). Es ist den Versen eine weitere Ausführung in Prosa beigegeben. Der hier zuerst vorhandene Vers f. 29° ist:

ومن اراد دخولا في حواجة عند الملوك ويحظى عند ما يرد

Verse ähnlichen Inhalts f. 30° (gleichen Reimes u. Metrums), dem الامام الغزالي beigelegt.

Die Verse sind mit rother Dinte. — Am Ende derselben steht von anderer Hand untergeschrieben: تن الجموعة من مجاميع الفقير لربّه ابو العلى الحنفي (nebst dem J. 1165/1752), was gewiss unrichtig ist.

Am Rande stehen häufig, mit sehr kleiner Schrift, (längere) Zusätze; auch bisweilen zwischen den Zeilen kleine Glossen.

2) Spr. 1934, 4, f. 17-18.

8vo, 17 Z. (Text: 11¹/₂ × 8¹/₂cm). — Zustand: unsauber. — Papier: gelb, ziemlich glatt, stark.

Bruchstück desselben Werkes, aber aus einem späteren Abschnitt. Beginnt hier im 1. Kap.

في ذكر بعض خواص الحروف الهندية على 17° باب .2 سبيل الاجمال٬ [فبنها ما ذكرت اشراسيم الهنديّة في مصنفها الخ]

في ذكر بعض خواص الحروف : (فصل 18° (in 28 باب. 8 الهندية الموضوعة في الوفوق وطريقة تكسيرها في الاوفاق العدديّ وفيه ايضا آل فصلاً

في جمع الاعداد على النظم 18 مقدمة .1 الطبيعي اعنى بزيادة واحد واحد

في عدد بيوت الأوفاق 18⁶ مقدمة.2 [اعلم أن العدد لا نهاية له]

Schrift: klein, zierlich, gleichmässig, deutlich, etwas vocalisirt. Rothe Ueberschriften. — Abschrift c. 1700.

4138. Lbg. 554.

Format (15 Z., Text: $15 \times 9-10^{cm}$) etc. u. Schrift wie bei 8). — Titel f. 156^a :

ر" في طريق القوم على مسايل لازمة في الطريق Verfasser fehlt,

حدا لمن خص نبينا محمدا صعم : Anfang f. 156b خلافنا سر الذات . . . فسري سرّه في الاسماء والصفات الرخ

Ueber die Geheimnisse der Buchstaben (des Wortes und anderer) und die daraus abzuleitende Erkenntniss Gottes.

وان الله تعالى يعلى قدرهم ويعظم: "Schluss f.160 وان الله تعالى يعلى قدرهم ويعظم: "شانهم وان لا جرمنا فصل شفاعة النبى صغم وشفاعتهم"

Die Blätter folgen so: 156-159, 161-164, 160.

4139. We. 1141.

106 Bl. 8°, 17-20 Z. (21¹/3×16¹/2; 16-17×11-12cm). Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe.

Titel fehlt. Es ist ein Sammelband, der ausser einigen Persischen Seiten (21°. 36. 45 bis 48°. 99. u. e. a.) und etwas Türkisch (f. 22), Arabische Stücke enthält.

Hier kommen hauptsächlich Gebete (meistens ktirzeren Umfanges) vor, welchen in Rücksicht auf die in den Buchstaben als solchen liegenden geheimen Kräfte eine besondere Macht beigelegt wird. — So zuerst f. 1° wird die 1. Sura in 7 Theile zerlegt, jeder mit Anrufungen Gottes (mit seinen verschiedenen Namen) und zuletzt mit 4 Buchstaben in der Reihenfolge des versehen: dann wird ein Schlussgebet hinzugefügt, um das Ganze noch wirksamer zu machen.

Ueber die Kräfte der Buchstaben handelt f.3°. Einige على الحاد f. 4°. — Allerlei Gebete, namentlich auch solche bei der Wallfahrt, stehen f. 9. 6—8. 10. Verschiedene ن f. 11 ff. und Angaben, welche Qoranstellen zu bestimmten Zeiten zu lesen und was dann zu beten sei, f. 14 ff. — Ein längeres Gebet, überschrieben خامة بانة العظية f. 16° ff., aus fast lauter Anrufungen Gottes bestehend, u. andere bis f. 20°. — Einiges über عبد القادر الكيلان f. 24°. — Wirksame Gebete als Mittel für oder gegen Allerlei f. 25. 34. 35. — Benutzung der in den Gottesnamen liegenden geheimen Kräfte f. 26—31°. — Ferner eine besondere Abhandlung über die Kräfte der Buchstaben f. 31°—33°.

فى بيان دعوة حروف التهجي وبيان 31° فصل .1 موكلاتها وطريف استخراج موكلات الاسماء فصل .2 فصل .2

F. 40^b—43^a steht ein auf die Benutzung der Buchstabenkräfte bezügliches Gedicht von 96 Versen (Tawil), das beginnt:

انا رمت انجاز الامور المهمتة عليك بخالي الخوف في الى ساعة und f. 48°. 50. 51 eine Anweisung in Prosa, wie mit den Buchstaben zu verfahren sei, um ihre

Kräfte zu verwerthen. Eine andere f. 53-56. — F. 49 Notiz über احمد بن محمد بن محمد المحمد ا

F. 63-78 enthält eine Menge astronomischer Notizen, von denen eine überschrieben ist f.75°;

في معرفة تقويم القمر وهو موضعه من فلك البروج F. 79—97 die Abhdlung des رحمد سبط المارديني betitelt: والدقاية الحقايف في حساب الدرج والدقاية Der Titel steht so in der Vorrede, eine besondere Titelangabe ist nicht vorhanden. = We. 1810, 4. Anfang u. Schluss ebenso. F. 85° steht aus Versehen in der Ueberschrift 400 Kapitel statt 700.

Schrift: Türk. Hand, ziemlich klein, gefällig, vocallos. Ueberschriften u. Stichwörter u. Zahlbuchstaben roth. — Abschrift im J. 1173 Çafar (1759) von عليم الله الهالي

F. 98 eine (wol zum vorhergehenden Werk gehörende) Tabelle; enthält: جدول جنس خارج الصرب F. 100. 101 einige chronologische Erörterungen; desgleichen f. 103. — F. 104. 105 einige astronomische Tabellen (zuerst: عبرول يعرف منه قوس الرؤية من المكث — Endlich f. 106 Notiz über معرفة تقويم الكواكب وتسييرها في بروج الاثنى عشر معرفة تقويم الكواكب وتسييرها في بروج الاثنى عشر المواكب وتسييرها في بروج الاثنى عشر الكواكب وتسييرها في بروج الاثنى عشر المواكب وتسييرها في بروج الاثنى عشر الكواكب وتسييرها في بروج الاثناء الكواكب وتسييرها في الكواكب

4140. Spr. 810.

8 Bl. 8°°, 17 Z. $(21^4/2 \times 15^4/2; 14 \times 8^4/2^{om})$. — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: gelb, zieml. stark u. glatt. — Einband: Pappbd mit Kattunrücken. — Titel f.1°:

شرح دائرة الشيخ الشاذلي

الحمد لله رب العالمين وصلي : Anfang f. 1 . . . العدنا . . . الله على سيدنا . . . نقل من خط سيدنا . .

عبد الوهاب الشعراني رق قال فكر دايرة سيدي الشيخ [ابي] حسن الشائلي رق ولنقدم على نلك نبذة من فصائلها وبيان خواصها . . والكلام على الاينة الكريمة التي تكتب من داخل اسمها

Erklärung (u. Abbildung f. 6°) des mystischen Kreises des الشائلي, d. i. المائلي ابو الحسن على ألم بن عبد الجبار الشائلي معبد الجبار الشائلي معبد المعراني 1566/1258, معبد الوهاب الشعراني 1566.

Schliesst mit genauer Angabe der Vocale u. Konsonanten der darin vorkommenden sonderbaren Wörter (wie سيقاطيس oder سيقاطيس بالف وصل وميم مكسورة :zuletzt: (سقاطيم من وياء مشناة من تحت ساكنة ونون موحدة من فوق ساكنة انتهي ما نقل عن اتباع الشيخ ابي الحسن الشانلية رم اجمعين امين الشانلية رم اجمعين امين

Darauf folgen noch f. 66-8a einige kul, und sud, Angabe, wie man durch Lesung gewisser Qoranstellen zu einer bestimmten Zeit, unter Anwendung gewisser unsinniger Wörter, dies oder das erreichen könne.

Schrift: ziemlich gross, gewandt, deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1750.

4141. Pet. 66. 2) f. 11b-33b.

Format etc. wie bei 1) (17 × 10; $18^{1/2}$ × $6^{8/4^{cm}}$).

Titel fehlt. — Inhalt: Abschrift eines Heftes (کراست), das über علم الرمل handelt.

وجدت :Es beginnt, nach dem Bismillāh, so: وحدث هذه مكتوبة في كراسة فنقلته كما هو بغير زيادة ولا نقصان معرفة البيوت السعيدة والنجسة وهي كما تري الاول بيت الروح والحياة سعيد الخ

Nach f. 13 ist eine Lücke; es scheint zu dem Stücke zu gehören f. 73. — F. 14 gehört nicht zu dem vorhergehenden Stücke, auch wol nicht zum folgenden, sondern wahrscheinlich vor f. 74. Es beginnt mit Anführung einer Stelle aus Ibn hallikan, in welcher Müsa ieine Geschichte von sich erzählt, die die Kraft gewisser Worte bezeugen soll. (Nach f. 14 fehlt

etwas.) - Mit f. 15 beginnt ein Werkchen, dessen Anfang hier fehlt; es betrifft das und handelt über Kräfte, Wesen, Bedeutung und Eintheilung der Buchstaben. واعلم ان المحروف النارية: So heisst es f. 184: هي خفيفة مطلقة . . . وهي و ط ق وهي آم ش ق، فالهاء حرف جليل نوراني الخ Von den Kräften der Buchstaben f. 216: أعلم أن قوي الحروف تنقسم على ثلثة أقسام الرخ Dabei wird dann gehandelt von التصريف [f. 21] اعلم أن التصريف فرع من التعريف فيصرح به und f. 22 heisst es: [خرق العادة وعالم الغيب واعلم أن أرباب التصريف على درجات فينهم من وهب الله له التصريف في عالم العناصر فقط كتصرف ابراهيم عَمْ في عنصر النار بالتبريد، الخ واعلم أن انقسام الحكة الى الخير والشر حجاب : 460. من حجب الله تعالى كانقسامها الى النور والعلم والجهل F. 29ª wird berichtet, dass die Kunde der geheimen Bedeutung der Buchstaben (علم اسرار الحروف) von Gott verliehen sei dem Adam, dann dem (Seth), شيث . (Agathodaimon), d. i. اغاثاديمون u. s. w. bis auf 'Īsā, Moĥammed, 'Alı, Hosein, Zein el'ābidīn, جعفر الصادق, محمد الباقر, Zuletzt wird gehandelt über : الجفر الاحمر والجفر الاكبر والجفر الاصغر والجامع والصحيفة وكتاب على عم،

منهج تجيب ومنهج : Das Werk schliesst f. 33° عبيب وهذا آخر ما اجراه الله على لسان القلم . . . والحمد لله على ما فهم . . . علي الانسان ما لم يعلم بعون الله وحسن توفيقه وصلي الله الخ

Schrift: ziemlich klein, flüchtig, nicht undeutlich, vocallos. — Abschrift etwa um 1000/1891.

WE. 27, f. 4^a—7^b: ein Gedicht über Buchstaben-Geheimnisse: s. No. 2992, 3.

Von den Kräften der Buchstaben ist die Rede: We. 1141, 315-33. 485-51. 53-56. 60. 61; 1539, 785-86. Speciell über die im liegende Kraft Pet. 520, 16s und die des Buchstaben - We. 1212, 19s. Ueber die Kraft gewisser Formeln u. Zeichen We. 1769, 50-52.

4142.

Werke dieser Art sind noch folgende:

- ابو حامد الغزالي von اسرار الحروف والكلمات (1 +505/1111 und المحمد بن احمد بن على ابن المامون +586/1190 und مدن بن على البوني 190 und +586/1190 und البوني
- ر" الشهود في الحقائق على طريقة علم الحروف (2 von demselben
- الرسالة الجيمية له ايضا (3
- شرف الشكليات واسرار الخروف العدديات لم ايصا (4)
- يوسف بن ابي بكر pon الشامل في علم الحروف (5) يوسف بن ابي بكر pon الشامل في علم الحروف (5) ألسكاكي
- على بن احمد von الالماع بطرف الانتفاع (6
- المدخل الى علم الحروف لابن العربي (7
- المبادي والغايات في اسرار الحروف المكنونات (8 والاسماء والدعوات له ايصا
- الكشف الكلِّي والعلم الإنِّيّ لم ايصا (9
- 10) لحدوف von أبن سبعين t 669/1270.
- على بن محمد von تيسير العرف في علم الحرف (11) على بن محمد von تيسير العرب بن الدريهم
- تمييز الصرف في سرّ الحرف له ايصا (12)
- oder auch) درة الآفاق في علم الحروف والآفاق (3) عبد الرحمن البسطامي von (شمس الآفاق النخ um 890/1417.
- لوامع انوار القلوب وجوامع اسرار الغيوب (14
- درر الفاظ البلغاء وغرر الحاظ الفصحاء (15
- العقد المنظوم والدر المكتوم والنقد المختوم (16
- كعبة الاسرار الزاهرة وعرفات الانوار الباهرة (17
- 18) أزهار الآفاق في أسرار الحروف والاوفاق (von demselben (البسطامي).
- عبد السلام von نزهة العارفين وتوضل الكاملين (19 um ابن محمد بن عبد الغفار الشليلي
- الياس بن عيسى von ك[#] التسخير الاكبر (20) البياس بن عيسى أ⁹⁶⁷/₁₅₆₀ الاقحصاري
- عبد القادر بن محمد von را في اسرار الحروف (21) ابن قصيب البان (150 ما مرا) + c. 1040/1680.
- سالم بن von البرهان المعروف في موازين الحروف (22 مام بن سيخان (22 † احمد بن سيخان (1046/1686 با

- منتهى الطلب في قسمة حروف الرئب على الكواكب (23 السبعة والراس والذنب له ايصا
- احمد بن von احياء الفؤاد بمعرفة خواص الاهداد (24) المداد + 1198/1778 عبد المنعم بن يوسف الدمنهوري
- حلية الابرار فيما في اسم على من الاسرار له ايصا (25)
- عبد الله بن على بن حسن von اللمحة في علم الحروف (26
- محمد بن محمد الكوفي von كشف الاشارات للروفية (27
- عبد الجليل بن فيروز الغزنوي von معاني للروف (28 and على الرماني und
- احمد بن محمد von الوشى المصون واللؤلؤ المكنون (29
- يوسف بن von الادوار في علم الحروف والاسرار (80 عبد الرحمي العليم
- محمد اللموي سعد الدين von را حقائق الحروف (31)
- تيسير المطالب لكل طالب٬ في الاسماء وللروف (82 محمد بن يعقوب التونسي von
- درة المعارف الالهيم في الاسرار الحرفيم (83
- 34) Mehrere dem Adam beigelegte Schriften (السفر المستقيم ; سفر الخفايا ; سفر آدم) والسفر الملكوت وعلم الجبروت .
- سفر شيث : Desgleichen
- افلاطون von الخافية في علم الحروف (86).
- جر الفوائد الحرفية وسر الفرائد العددية (87
- روص الاسرار العددية وحوص الانوار الحرفية (88
- سبر الصرف في سر الحرف (39
- سقط الزند في علم العدد (40
- وشي الجلال ولؤلؤ الكمال (41
- وشي الاسما ولؤلؤ المستى (42
- المطلب الاسنى في علم الحروف والاسما (48
- فتح الكنوز الحرفية وفك الرموز العددية (44
- كا الغين في الحروف (45

b) der Gottesnamen.

4143. Spr. 1934.
6) f. 31-36.

 8vo , 19 Z. $(18 \times 13^3/4; 15^1/2 \times 10 - 11^{cm})$. — Zustand: lose Blätter, etwas unsauber. — Papier: gelb, glatt, dick. — Titel und Verfasser f. 31^a :

اربعون اسمًا تنسب الى الشيخ شهاب الدين المقتول رحم السهروردي المقتول رحم

Von den Wirkungen der so u. so oftmaligen Lesung eines der göttlichen Namen, deren hier 40 behandelt werden, von Sihāb eddin essuhrawardī elmaqtūl † 587/1191 (No. 1738). Die hier in Gebetsform zusammengestellten 40 Gottesnamen heissen الأسماء الأدريسية: s. No. 2878, 16. So auch in We. 1809, 6 und Spr. 1933, 3. Jeder dieser Hauptsätze fängt an mit ساخ المسنة الأسماء الأولى und folgender Zahl, beschreibt die Wirkung, und giebt dann den Satz, der mit dem لي der Anrede und einem der 40 Namen beginnt. — Schluss f.37*: عليك العلي الع

Schrift: krāftig, ziemlich gross, etwas flüchtige Gelehrtenhand, vocallos. — Abschrift c. 1000/1591.

Diese 40 Anredesätze an Gott sind — ohne die hier damit verbundene Erläuterung ihrer Wirkung — für sich zusammengestellt f. 38⁴, von derselben Hand. F. 37^b stellt die in den einzelnen Hauptsätzen vorkommende Zahl der Lesungen (z. B. 1. Satz 1175, 2. Satz 1000 mal etc.) zusammen. F. 38^b giebt von einer Anzahl Ueberlieferer die Anzahl ihrer Traditionen an, z.B. von ابوالدرداء 1540; von ابوالدرداء 177 etc.

4144.

1) Pm. 99, 2, f. 97-103. Format etc. u. Schrift wie bei 1. - Titelüberschrift:

شرح الاسماء العظيم چهل نام خدا شرح اسماء الله الاربعين وخواصها Gemeint ist: شهاب الدين السهروردي

Im Grunde dasselbe Werk; es wird auch hier dem Sihāb eddin essuhrawardi beigelegt.

الحمد لله فاطر الارص والسماء :Anfang وخالف البشر والشاجر والنجوم والشمس والقمر ... من قول قطب الاولياء ... شهاب الدين السهروردي رحم كان يواطب على قراء الاسماء الخ خاصية الاسم الاول اذا ارت :Der 1. Satz ان ارت :عصل لك القبول والعز والجاه ... فانك تقرأ

هذا الاسم سبع عشوة مرة النخ

Die zuerst behandelten Namen: الرفيع, الله الرفيع, العاد); zuletzt: المعياث والمعياث والمعاد). In einem Satze kommen öfters mehrere Namen vor. — Schluss wie bei Spr. 1934, 6.

2) We. 1809, 6, f. 82-91.

8vo, 17 Z. (20 × 14¹/₂; 14-15 × 9¹/₂om). — Zustand: nicht recht sauber; am oberen Rande fleckig, zum Theil etwas daran beschädigt. — Papier: gelb, grob, rauh, ziemlich stark. — Titel f. 82°:

خواص الاربعين الادربيسية Verfasser: fehlt.

الحمد لله مفيض الجود : Anfang f. 82b على الوجود والصلوة والسلام . . وبعد فهذه نبذة من خواص الاسماء الادريسية الباهوة البهية اوردتها في هذه الكواسة مختصوة منقحة محروة الح

Bl. 82 ist von der Hand des Fälschers ergänzt. Anfang u. Titel sind daher sehr fraglich, ebenso auch das jetzige Schlussblatt von derselben Hand.

Trotz vieler Abweichungen scheint es doch dasselbe Werk zu sein. Die einzelnen Fälle haben die Ueberschrift خاصية الاسم العاشر من اراد ان يعقد لسان الناس خاصية الاسم العاشر من اراد ان يعقد لسان الناس عند فلياخذ لوحا من رصاص يكون ورند ثلاث مثاقيل وينقش عليد اسمه واسم من يويد عقد لسان كل منهم باذن الله تعالى وهو هذا يا بارى فلا شيء كفوة يدانيه ولا امكان يوصفه

Schrift: gross, dick, deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1200/1785.

3) Spr. 1933, 3, f. 20-41°.

 8vo , c. 17 Z. (Text: $12^{1}/_{2}-13^{1}/_{2} \times 9^{\text{om}}$). — Zustand: unsauber. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt. — Titel f. 20^{a} (roth):

هذه الاسماء السهروردية وتسمي الادريسية الاربعون Titelüberschrift f. 206:

هذه الاربعون اسمًا السهروردية نفعنا الله بها

الحمد لله رب العالمين والصلاة : Anfang f. 20° . . . قال الشيخ الامام العالم العلامة الحسن البصري رحّه لما بعث الله تعالى ادريس النبي عَمْ علمه هذه الاسماء وأوحي البه أن أدعني بها سرّا في نفسك وما دعا بها أحد الاحصل المخ

Nach dieser Vorbemerkung werden f. 206 die Bedingungen (z.B. körperliche Reinheit) angegeben, unter denen überhaupt die Anrufung zulässig sei. Dann beginnt das Werk selbst (f.21°): الأسم الأول سجانك لا الد الا انت يا رب كل شيء ورازقه الذا اردت أن يحصل لك القبول والعز عند الملوك النو

Trotz vieler Abweichungen ist es dasselbe Werk. — Schluss f. 41°: عند كلّ شدّة الاسماء ان تصلّى على سيدنا محمد وعلى آل محمد ومحبة صعّم من عقوبات الدنيا والآخرة، امين، يا ربّ العالميين

Schrift: ziemlich gross, rundlich, etwas vocalisirt. Ueberschriften in der 2. Hälfte roth. — Abschrift c. 1800.

Es folgen dann noch, von derselben Hand, f. 42—44 gewisse Mittel für Schwangerschaft, Spurauffinden etc. Das Mittel f. 41^a, ult. ff. steht ganz so f. 43^a, 3.

4145. Pet. 249.

Format etc. und Schrift (nur dicker) wie bei 8).

Als Verfasser ist übergeschrieben: السهروردي.
Dies ist vielleicht der so eben vorgekommene; aber der Zusatz in der Unterschrift ابو عبد الله ist unrichtig (er heisst ابو الفتوح), passt auch für keinen Anderen des Namens.

Der Titel fehlt, ist aber f. 2° so angegeben: خواص الاسماء الحسني

(so auch in der Unterschrift), was richtig ist: denn es werden hier die Namen Gottes aufgeführt, mit Angabe der Wirkungen, die die Lesung oder Schreibung der einzelnen Namen zur Erlangung von diesem oder jenem (wie Ansehen, Wohlstand, Befreiung von Feinden) hat. Das Werkchen ist von dem vorigen verschieden.

قال الله تعالى ولله الاسماء الحسنى: "Anfang f.155
فادعوه بها . . . هو الله الذي لا اله الا هو من قرا هذا
الاسم كل يوم الف مرة جعله الله من اصحاب اليقين الج

بالملك الرحيم الرحين Dann behandelt: المحيم الرحيم القدوس السلام القدوس الباقى und endlich الوارث الوارث

الصبور كل من كان به مرض او Schluss: مشقلا او مصيبة او وجع في جسده يقرا هذا الاسم ثلاث وثلاثين الف مرة يطمين باطنه والله تعالى اعلم

Der Rest des Textes steht f. 158^b am Rande. — Die Namen sind (zu Anfang jedes derselben) in hervorstechend grosser schwarzer Schrift.

4146. We. 1198.

61 Bl. 8°°, 23 Z. $(20^{1/9} \times 12^{3/4}; 15^{1/9} \times 8^{1/9}^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut, von einigen Flecken abgesehen. — Papier: gelb, ziemlich stark u. glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel fehlt; Verf.: s. Anfang.

قال الشيخ الأمام العالم العلامة : Anfang f. 20°

سأترك على الحسد نصحا لاحتبي واورثهم علما حجاملقنا قال الشارح ساترك عنى الحسد يعنى التحاسد وهو بمعنى كشف الرمز الموجود في كتب المشايخ غيرة منهم الح

Ein Gedicht in 25 Versen (Tawil) über die geheime Kraft und Wirkung der Buchstaben des grossen Namens Gottes. Der Verfasser desselben heisst nicht Seref eddin, sondern Muhji eddin elbüni † 622/1225 (No. 2843). Der Commentar ist von einem Ungenannten. Schluss f. 23b; dazu einige Buchstaben-Tafeln mit Erläuterungen.

Schrift: zieml. gross, etwas vornüberliegend, deutlich, vocallos. Der Text roth. In rothen Linien eingerahmt. — Abschrift im J. 1169/1756 von المنابات (s. f. 51a).

Die ersten 20 Seiten dieser Handschrift, von verschiedenen Händen aus neuester Zeit, enthalten allerlei ärztliche oder abergläubische Mittel; darunter f. 1^b eine Polemik gegen die mit unbekannten Wörtern beschriebenen oder bemalten Amulete; f. 4^a Nutzen der Formel selbe im Qorān vor). F. 18° ein Gedicht des ein Qorān vor). F. 18° ein Gedicht des الله الله على الشهير بابن الشقاع شمس الدين محمد بن على الشهير بابن الشقاع † 868/1459, 19 Verse, tiber Zukunftsdeutung aus Wörtern, die aus Buchstabenversetzung entstanden sind. Anfang (Basit): الصبر خير لذي فصل وذي ثقة تاله والله ما قد شاءه فعلا Dann noch 3 Verse in anderem Metrum, zu diesem Gedicht nicht gehörig.

F. 150 u. 16a sind Persisch.

4147. Spr. 869.

8°°, 16 (15) Z. (Text: $12\frac{1}{18} \times 9^{cm}$). — Zustand: fleckig. — Papier; gelb, zieml. stark u. glatt. — Titel f. 28°:

شرح الاسم الاعظم وتسمي دايرة الشيخ طلحة . Vorfasser: s. Anfang.

قال الشيخ الامام العالم . . كمال : Anfang f. 28° الدين البوسالم محمد بن طلحة بن محمد بن الدين العرش النصيبي . . . أما يعد حمد الله مطلع من جتبية من عبادة الابرار على حقايق الاسرار . . . فأنة لما رزقني الله تعالى من مبار الطافه وزيدها الح

Mohammed ben talka ben mohammed ben elhasan elqoresi ennaçibi kemāl eddin abū sālim, geb. 582/1186, gest. 652/1254, giebt hier die Erklärung eines auf wunderbare Weise an Jemand übermittelten Kreises mit Strichen, Worten, Buchstaben; zuvor Mittheilung dieses Kreises f. 31°. Der Titel ist nach der Vorrede f. 30°:

اعلم ان الكلام: Die Erklärung beginnt f. 31° 80: الكلام الكلام: 80 أولا فيما وقعت فيه البداية . . . والبدأ الاول الواحد الفرد سجانه وتعالى فلا جرم كان اول ما سطر على محيط دايرة اللوح المرقوم الآم فاقول . . . هذه الاحرف الثاثة المبادي مشتملة على صفة الفردانية والاحديدة المخ

Das Ganze kommt auf Zahlencombinationen und Rechnungen hinaus, zu welchen der in die Buchstaben gelegte geheimnissvolle Zahlenwerth Anlass gegeben hat. والاختصار اقصد طريقة واقوم :Schluss f.52b قيلا والله تعالي بكرمه مسئول ان يمنحنا . . . ما هو خير مستقرا . . . بمنه وكرمة وجودة والحمد لله الدخ

Schrift: ziemlich gross, kräftig, gewandt, wenig vocalisirt. — Abschrift von الشيخ أبراهيم im J. 776 Ende des Rabī' I (1874). — Collationirt. — HKh. III 4886.

F. 54° ein çüfisches Gedicht von الشيخ in 11 Versen (Ṭawil), anfangend: سلكت الهوي وحدي واخفيت مسلكي وقلت لهم سيروا واسري على اثري

4148. Pm. 334.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel und Verfasser f. 79a:

العدّة في ادعية الكرب والشدّة لصلاح الدين
 ابي سعيد خليل بن كَيْكَلْدى العلائي

قال الله تعالى ولله الاسماء : Anfang f. 79° الحسنى فادعوه بها وثبت عن النبي صغم انه قال ان لله تُسعد وتسعين اسما مائد الا واحداد الح

Halil ben keikeldi (und kikildi) ben 'abd allah eldlaï eddimasqi çalah eddin abu sa'id, geb. 694/1295, † 761/1360 (760), giebt hier eine Sammlung von kurzen und wirksamen Gebeten mittelst Anwendung der verschiedenen Namen Gottes; dieselben sind den verschiedenen Traditionswerken entnommen. Die Quelle wird jedes Mal kurz angegeben, ebenso der Anlass zu dem Gebete.

Abschrift vom Jahre 1135 Sawwal (1723) in Konstantinopel.

F. 91 enthält allerlei Kleinigkeiten, z. Th. aus الدميري des حيوة الحيوان.

4149. We. 1739.

8vo, c. 18 Z. (18¹/₂ × 13¹/₈; 13¹/₂ × 10^{om}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, auch bräunlich, dick, glatt. — Titel und Verfasser f. 35^a:

کا الایدان بفتح اسرار التشهد والاذان لبرهان الدین ابراهیم بن زین الدین عمر الشانمی

(Der Titel ebenso im Vorwort.)

الجد لله الملك الديان . . . وبعد : Anfang f. 35b . . . وبعد الملك الديان المجد فهذا كتاب سميته الايدان . . . ورتبته على اصلين المج

Dies Werk des Ibrāhīm ben 'omar ben hosein errabbāṭ elbuqā'ī (elbiqā'ī) burhān eddīn abū 'lhasan, geb. 809/1406, † 885/1460, behandelt den Glaubensspruch und das Gebetrufen und die darin liegenden geheimen Kräfte. Er hat es in 2 اصل zu je 2 فصل getheilt und im J. 878 Rab. I (1468) in Elqāhira vollendet.

1. المان عالى معافيها من الاحاديث الواردة فيهما '356 اصل عناجالاً المان معافيهما من الاسرار للحجيد الحاديث المان معافيهما من الاسرار للحجيد الحاديث المان عالى المان ع

والختام بالسلام للدلالة على الكون: *Schluss f. 50 والختام بالسلام للدلالة على الكوام والرجوع منها بغاية المراد واقصى المرام

Dasselbe Werk in No. 3624, ohne Verfasser, mit anderem Schluss.

Schrift wie bei 5), nur weniger dick. — Abschrift im J.880 Gom. II (1475). Der Abschreiber hat von dem Verf. die Lehrbefugniss über seine Schriften erhalten (f. 50b. 51a).

F. 51—57 allerlei Kleinigkeiten, darunter f. 54° ein längeres Gedicht (27 Verse Basit) des مالي بن يزيد بن صالح بن موسي بن أبي القاسم مالي بن يزيد أو 684/1285. Anfang: يا طلعة البدر الا انه قمر اما هواك فلا يبقى ولا يذر

4150. Mq. 43.

Format etc. und Schrift wie bei 7). — Titel und Verfasser fehlt.

الحمد لله رب العالمين والصلوة : Anfang f. 132* وعشرين . . . أعلم وفقك الله تعالى ان للقمر ثمان وعشرين منزلة في كل شهر على عدد حروف التهجي في كل حرف من المنازل المذكورة ولكل منزلة وحرف اسما او اسمين او اكثر المختصة به المخولكل منزلة وحرف اسما او اسمين او اكثر المختصة به المخ

Aufführung der 28 Mondstationen, für deren jede ein Buchstabe des Alphabetes (nach hebr. Folge) gilt; wer nun einen oder einige bestimmte Namen Gottes, die mit dem betreffenden Buchstaben anfangen, ausspricht, so und so viel Verbeugungen macht, die und die Qoranstelle liest und dergl., erreicht das, um was er bittet und betet. Der Anfang dieser Anweisungen ist f. 132° Mitte: weisungen ist f. 132° Mitte: الفاتحة الله يكون له ما طلب بامر الله تعالى Schluss f. 136°: الله تعالى عند الله تعالى عند الورد باجمعه وبيانه والمدة المنافئة
F. 136 Mitte bis 140 Türkisch; darunter aber f. 139 Erklärung von Sura 66, 6 im Arabischen u. desgl. f. 140 ein Gebet (قماء استخارة)

und Erklärung von Sura 21, 107.

F. 141 ist ganz gleich f. 184*, 1 bis 135*, 4.
F. 142 Verzeichniss von Namen von Muftis
zur Zeit der Ofmanen.

4151.

1) Lbg. 103, Vorbl. 3. 5-7.

Die Geheimkräfte in dem Namen Gottes und in den Suren. — Vorbl. 4. 8. 9. 2^{b.a} Verwendung der Gottesnamen, in 10 نبط.

2) Spr. 299, f. 25b. 26a.

Die den schönen Namen Gottes innewohnenden Kräfte beim Lesen etc. (خواص), von جلال الدين التبريزي.

3) We. 1539, 7, f. 64^a-65^a.

Format etc. u. Schrift (aber enger u. kleiner) wie bei 1.

Ein Abschnitt über die 7 mystischen Figuren, in denen der höchste Gottesname enthalten sein soll, Beschreibung dieser Figuren in 5 Versen und Wirkung derselben und Deutung derselben auf 7 Buchstaben, deren jeder einen Gottesnamen anfängt, u. andere Ausdeutung des in 7 Buchstaben bestehenden höchsten Namens. Ueberschrieben: فصل في الاشكال السبعة التي قيل فيها انها اسم الله الاعظم

4) Spr. 1988.

Rine Art Amuletrolle, 74/s^{cm} breit, 1 Meter lang. Die Schrift darauf, von 2 rothen Strichen eingerahmt und 58/s^{cm} breit, ist ziemlich gross, aber überaus flüchtig und sehr schwer lesbar.

Zuerst der Spruch (Sura 61, 18): نصر من الله لا كان الله: — Dann in Geldern, durch grüne Striche gebildet, eine Anzahl der Namen Gottes; darauf 2 Abwehr-Gebete. Befindet sich in einem Papp-Etui.

4152.

Ueber die Kraft und Wirkung der Gottesnamen, auch im Gebet, handeln noch: We. 1640, 182^b. 183^a; 1141, 26—31^a; 1144, 2^a; 1661, 36; 1718, 34^a. Mq. 122, 201. Spr. 490, 166^b—172^a. Lbg. 183, 65^a. Pm. 654, 170^b. Pet. 250, 144^a. Spr. 869, 71^b—73^a. — WE. 178, 17^a. Lbg. 357, 101^a; 1044, 207—212^a. Mo. 153, 68^a; 183, 82^b. Pm. 658, 307^b. Spr. 940, 124^b. Pm. 89, S. 29. Pet. 610, 8^b. We. 1198, 4^a. Spr. 490, 166^b—172 (mit 10 Namen). — Wirkung des Appendix 10 Namen). — Wirkung des Appendix 10 Namen). — Wirkung des Appendix 10 Namen). — Wirkung des Appendix 10 Namen). — Wirkung des Appendix 10 Namen). — Wirkung des Appendix 10 Namen). — Wirkung des Appendix 10 Namen). — Wirkung des Appendix 10 Namen). — Wirkung des Appendix 10 Namen). — Wirkung des Appendix 10 Namen). — Wirkung des Appendix 10 Namen). — Wirkung des Appendix 10 Namen).

4153.

Andere hiehergehörige Werke sind:

- علم الهدي واسرار الاهتدا في فهم معنى سلوك اسماء (1 علم الهدي واسرار الاهتدا في فهم معنى سلوك اسماء (1 \$622/1225.
- 2) خواص الاسماء الحسني von demselben.

النور اللامع والسر الجامع له ايضا (8

علي بن von غايلا المغنم في الاسم الاعظم (4) علي بن von علي علي علي علي علي المرابع

الجدول العلب الافنا من مشرب الاسماء الحسنى (5) الجدول العلب الافنا من مشرب الاسماء الحسني (5) von مشيخان بن احمد بن شيخان von المدن بن احمد بن المدن
- المشروط الاسما الاسنا في اشواط الاسماء الحسنى (6) von demselben.
- كنز المطالب في الاسماء والخواص لبعضهم (7
- منبع العلوم الربانية ومورد الحقائف الروحانية (8
- عجائب الاسما ونظم المسمى (9
- نجر (الخر nicht) الاسما وصبح المستى (10
- قطب فلك الاسما ومركز مدار المسمى (11
- نرجس الاسما وياسمين المستى (12

- منبع الاسما وعيون المستى (18
- اكسير الاسما وسعادنا المسمى (14
- لطائف الاسمافي اشارات المسمى (15
- روص الاسما ورياص المسمى (16)
- شمس لطائف الاسما ولامر حقائق المسمى (17
- بعر رياص المعارف وشدس سماء اللطائف (18
- حصن الحيالا وسور النجالا (19
- حصن الارواح وسور الاشباح (20
- الكنو المطلسم في استخراج الاسم الاعظم (21
- كشف المعاد في تفسير الايجاد (22
- فهم سلوكا المعنى في أسباء الله الحسنى (28
- فك الرموز السريانية وفتح الكنوز الغرقانية (24
- العلم الاسلى في اسرار اسماء الله الحسنى (25
- طلسم الاسرار وكنو الانوار (26
- الزمرد الاخصر والباقوت الازهر (27
- المقام الاسنى في كيفية العمل بالاسماء الحسنى (28
- سجنجل الجال ونقوش الجلال (29
- الاسم الاعظم والنور الاقوم (80
- الاسم المكتوم والكنز المختوم (81
- قلم الاسرار ولوم الانوار (82
- الكبريت الاحمر والترياق الاكبر (88
- الكنز الباهر في شرح حروف الملك الطاهر (84
- اللطائف الاجدية في الاسرار الاحمدية (85
- مشكالا الاسرار ومصباح الانوار (86
- منبع الاصول ومكرع الوصول (87
- لوامع التعريف في مطالع التصويف (88
- سر الانس والجال ونور البسط والكمال (89
- سلاسل الانوار وفتائح الاسرار (40
- شمس الاسرار وقمر الانوار (41
- شمس السعادة وقمر السيادة (42)
- روص المعارف وعوارف اللطائف (48

c) der Qoranstellen.

4154. We. 1707.

8°°, 19 Z. (18 × 13¹/3; 12 × 8¹/3°™). — Zustand: unsauber, stark fleckig, oft am Rande ausgebessert. — Papier: stark, gelb, glatt. — Tit el u. Verf. f. 33° (von anderer Hand):

خواص القرآن العظيم للامام جعفر رة

سورة الفاتحة قال جعفر الصادي رق : An fang f. 34° النات له من كتبها في رف غزال بمسك وزعفران وعلقها عليه كانت له حصنا وحرزا... سورة البقرة قال جعفر من كتبها وعلقها الخ

Von den geheimen Kräften der Suren des Qoran, dem Ga'far eççadiq beigelegt.

Es scheint, dass hier 3 Bruchstücke des gleichen Inhalts, und von derselben Hand geschrieben, zu einander gethan sind und zwar

- 1) f. 84-85 die Suren 1-34 (Anfang) in obiger kurzen Weise behandelnd.
- 2) f. 36—40 die Suren 48—56 ausführlich, mit Angabe wie in Bezug auf das u. das Leiden oder den u. den Zweck zu verfahren sei, auch mit Anführung von Ansichten berühmter Männer darüber, wie الشائلي , النائلي , النائلي , القشري.
- 8) f. 42 49 die Suren 9 38 (einzelne ausgelassen), ausführlich und in derselben Weise wie 2) behandelt: sie scheinen zu derselben Schrift zu gehören. —

Bl. 41^a enthält talismanische Quadrate, 41^b behandelt Sura 79—81. 95. 98. 103. 105 in der Weise wie oben 1).

Sahrift: klein, gefällig, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift c. 1000/1591. — HKh.VI 12998.

Bl. 50 leer. F. 51^b enthält eine astronomische Tabelle. F. 52 einige Recepte.

4155. Spr. 1988. 4) f. 45-60. 67-82.

8vo, 15 Z. (Text: 18¹/₂-15 × 9-10^{cm}). — Zustand: unsauber. — Papier: bräunlich, zieml. dünn u. glatt. Der Text durch den beklebten Rand oft unleserlich.— Titel f. 67^a:

ك" مختصر مشارق الانوار ومطالع الاسرار Verfasser fehlt

Angabe, wie gewisse Suren und Qoranverse zu abergläubischen Zwecken benutzt werden können; wird dem Ga'far eççadiq zugeschrieben. Auch werden mehrere Zaubersiegel, die Verwendung von Zauberworten und -buchstaben

besprochen. Das Ganze macht den Eindruck von Excerpten. — Die Blattfolge ist: 67. 45. 68. 46-48. 53-60. 49-52. 69-82.

Schrift: klein, zieml. blass, ungleich, vocallos, oft chue diskritische Punkte. — Abschrift (Autograph) um 1100/1688.

4156.

1) We. 1804, 6, f. 6 ماريد البسمال : Titeluberschrift f.6 ماريد البسمال : Titeluberschrift f.6 ماريد البسمال المرايد البسمال المرايد البسمال المرايد البسمال المرايد البسمال المرايد

للشيخ ابي العباس أحمد البوني

الحيد لله الذي اودع سرّه المصون : Anfang f.6* الرغبة لعباده المخلصين . . . وبعد فقد سالني بعص اهل الرغبة . . . عن السرّ الكريم . . . المودع في بسم الله الرحن الرحيم الح

Von der geheimen Kraft, die im Bismilläh liegt, auf Wunsch von Freunden von Ahmed elbuns † 622/1225 verfasst. Zerfällt in 3 Kapitel.

1. باب 6 باب 6 باب 6 باب 6 باب 6 باب 6 باب 6 باب 6 باب 6 باب 6 باب 6 باب 6 باب 6 باب 6 باب 6 باب 6 باب 6 باب 6 باب 6 باب تکسیرها

Das Vorhandene hört im 2. Kapitel (ziemlich zu Anfang) auf mit den Worten: وقصى وقصى الله تعالى هيبته ومحبته في قلوب جميع، Das Weitere fehlt.

2) Spr. 490, 22, f. 143b-144b. Titelüberschrift:

شرح سورة الواقعة ودعاءها لآبي العباس البوئي رحمة الله اني اسالك بمهبوب مهبوب ثبي Anfang: لطف خفى بصعصع صعصع ثبي النور والبها بسهسهوب سهسهوب ذبي العز الج

ولا تكلنى الي نفسى طرفة : Sohluss f. 144 عين . . . واهدني الي صراط مستقيم . . . الي الله تصير الامور والحمد لله الخ

Derselbe Verfasser behandelt hier die geheimen Kräfte der 56. Sura (الراقعة) nebst angeschlossenem Gebet. Vorauf geht, nach obigem Titel, eine Gebrauchsanweisung.

4157. We. 1776.

Format $(19^{i}/_{4} \times 14^{i}/_{3}; 14^{i}/_{3} \times 10-11^{cm})$ etc. und Schrift wie bei 2).

Enthält: 1) f. 21° mit der Titelüberschrift المحالة المائة - 2) auf f. 21^b u. ff. ein längeres Stück: باب فتوح القران العظيم, von guter Wirkung ob man es spricht oder schreibt —, enthaltend die Stellen, in welchen das Wort فت im Qorān vorkommt (s. No. 2302), und noch ein kleineres Stück über Fasten und die guten Folgen davon.
- 3) f. 22 ff. ein längeres Stück über die Wirkungen der Sura 97, betitelt:

عدة مقدمة في فصايل سورة القدر

ردي عن على بن ابي طالب رق انه قال :Anfang من قال انا انزلناه ليلة القدر سبع مرات بعد العشاء الاخير عافاه الله تعالى من كل بلاء واذاء الرخ وادعوا بما شئتم فانكم تعطوا : Sohluss f. 24b ويستجاب دعاؤكم،

4158. Lbg. 778. 2) f. 113-159.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titel fehlt, steht in der Vorrede:

رسالة سر الناظرين. Verfasser fehlt.

الحمد لله الذي اروي على عبادة: Anfang f.113b.
الغليل بمحكم كتابه... وبعد فقد التمس منى بعض اخوانى وحبيى ان اجمع لهم رسالة جامعة في الفوائد الحبيبة والاسرار الغريبة من الآيات القرائية والادعية الجربة الح

Handelt hauptsächlich über die in den Suren u. Qorānversen, Gottesnamen u. Beschwörungen steckenden geheimen Krāfte, besonders zu Gebetszwecken, in 11 Kapp. u. Schlusswort. Stützt sich insbesondere auf حيوة الحيوان الكبرى الدميري المال und den Commentar dazu الحصي الحمين للجزري, بلامع الصغير السيوطي, بالرا الثمين لعلى القارى الهروي, بالمع الصغير السيوطي, بالراقب اللدنية للقسطلاني المواهب اللدنية للقسطلاني المواهب اللدنية للقسطلاني also nach d. J. 1014/1606; den Titel erklärt er: Wer auf (oder in) die Abhandlung sieht, freut sich (شرة عندري).

في بيان الآيات التي دلت على فصيلة القران 114 باب. 1 في بيان فصائل البسبلة في بيان فصائل البسبلة 128 باب. 3 في فصائل الفاتحة

فيما يتعلق بانواع شفاء القرآن ودوائه للامراض 127 باب .5 فيما يتعلق بالسحر والدفع بالدعاء عليه 133 باب .7 ورقاء وما يقرأ لدفع المظالم وغيرها

فيماً يتعلق بالاساء الحسنى وشرحه وخواصه 141 باب. 9 في بيان تسبيح الانبياء والملائكة والطيور 1560 باب. 11 والجار وكل شيء من الجبال والجمادات ونبذة من فضائله

خاتمة في منافع كشيرة وامور مهمة عجيبة 159

Bricht f. 159^b mit 6 Versen des Gedichts des يا من يري ما في الصبير الخ : السهيلي ab; der eigentliche Schluss fehlt.

4159.

Qoranstellen, als Mittel für das oder jenes dienlich, werden noch behandelt in: Mo. 153, 70^b ff., 197, 30^b. 31^a. We. 1718, 50. 51^a. 1771, 39^b. 1776, 21. 1780, 35 ff. 1539, 71^b—78. Pet. 249, 192^b. 193. We. 1141, 57. 58^a (Sura 56). 1141, f. 1 und 1793, 43^b (Sura 1). We. 1793, 43^a. 1780, 35 ff. 1539, 45—47. Spr. 810, 6^b—8. Lbg. 977, 45^b. 46^a und Glas. 31, 167^b. 168^a (Sura 97). Glas. 153, 66^a. Lbg. 139, 90—94. 373, 190^b. Der Thronvers in Pm. 394, 1^a. 203, S. 76. 77. We. 1219, 102. Mq. 125, 194^b. Das Bis millāh in Pm. 222, 167^b. We. 1780, 41^a. Spr. 300, f. 32.

4160.

Hier sind noch Werke anzuführen von:

- منافع القران .u. d. T الامام الشافعي (1) † 204/819
- اللهب الابريز . + 505/1111, u.d.T. ابو حامد الغزالي (2 خواص القران und
- um محمد بن أحمد بن سهيل للوزي أبن الخشاب (8 الدر النظيم في خواص القران العظيم .4.7 سطيم 650/1252
- 4) حمد بن عبد الله المالقي (+ ⁷⁵⁰/1849, u. d. T. خواص القبان
- 5) محمد بن ابي بكر ابن قيْم الجوزية (5 † محمد بن ابي بكر ابن قيْم الجوزية (5 u. d. T. والدواء والداء
- محمد بن محمد بن ادريس بن مالك القصاعي (6 4 من الحواص . d. T. عن المحواص + 757/1856

- محمد بن محمد بن محمد بن عبد الزراق مرتضى (7) مني الفيوضات الوفية فيما .u. d. T. المنيوضات الوفية في سورة الرحمن من اسرار الصنعة الالهية
- مفتاء .u. d. T. محمد بن محمود الشرواني (8) النجاة لما تنفتح به ابواب البر والسعادات
- كشف السر الصون والعلم .u.d.T والحكيم التبيعي (9 (خواص[منافع oder] القرآن : anch bloss) الكنون).
- u. d. T. عبد الرحمن بن على بن اسحق البوني (10 منافع القران
- رياض الجنان .u. d. T. جلال الاثبة البغدادي (11 في قوارع القران
- شفاء الصدور والأبدان بسر منافع القران (12
- اساس العلوم والمعانى في اسرار المصون والمثاني (13
- البرقة الربانية في الاسرار الفرقانية (14

25. Geheimmittel.

4161. Lbg. 433.

30 Bl. 46, 23 Z. $(22^{1}/_{2} \times 16; 17 \times 9 - 9^{1}/_{2}^{\text{em}})$. — Zustand: gut. - Papier: gelb, stark, glatt. - Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. - Titel f. 1ª von späterer Hand:

Verfasser f. 2ª in der Ueberschrift:

محمد بور أبى بكر الزرعي ابو عبد الله mit dem richtigen Zusatz am Rande:

المعروف بأبور قيم الجوزية

فصل واما طب القلوب فمسلم الي : Anfang f. 2" الرسل . . . ولا سبيل الى حصوله الا من جهتهم الح

Offenbar nur Stück aus einem grösseren Werk des Ibn qajjim elgauzijje † 751/1850 (No. 2658). Es wird darin von der Wirksamkeit übernatürlicher Mittel (wie Besprechung, Zauber) gehandelt und an einzelnen Fällen, auch aus der Tradition, nachgewiesen. Die eigentliche Gesundheit beruhe auf der des Herzens und diese bestehe lediglich in der vollen Hingabe und dem Vertrauen zu Gott.

Dies Stück enthält eine grosse Zahl von Abschnitten ohne besondere Ueberschriften, ausser zuletzt: f. 27 فصل السواك ; 28° (Platz . صوم 29° ; صبر 28° ; قصل الصلاة : (dafür gelassen

فلا يقاوم تلك الارواح ولا يقهرها : "Zuletzt f. 30 ولا ينال من سبلها شيئا فان من قتل قتيلا فله سلبه

Es ist also auch kein Schluss vorhanden. Schrift: ziemlich gross, gefällig, gleichmässig, vocal-

los. - Abschrift c. 1100/1688. - Collationirt.

4162. Spr. 538. 3) f. 73b - 92a.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel fehlt. Nach der Vorrede f. 73b:

النفحات السرية ولطايف العلوم الخفية Verfasser s. Anfang.

يقول الحمد بين جماعة Anfang f. 73b: الحمد لله الذي نور قلوب العارفين بمشكاة اليقين . . . وبعد فهذا كتاب وضعت فيد لطايف النفايس ومخترات العرايس وخفايا كنوز الحقايق ومليح نوادر الدقايق وشموس عوارف المعارف الم Ein Werk über allerlei sympathische Mittel gegen oder für etwas, durch Aussprechen gewisser Wörter oder Formeln, Lesung bestimmter Qoränstellen, Aufzeichnen gewisser Figuren und Zahlen und Wörter und Zeichen etc.; verfasst von Mohammed ibn gemä'a † 819/1416 (No. 2412).

Das eigentliche Werk fängt so an f. 74°; للخمي عن شيخ البخاري كتب هكذا بسم الله الرحمن الرحميم. ولا حول ولا قوق الا بالله . . . من اكثر من ذكر البسملة رزق الهيبة في العالمين الخ

Mit f. 92° ist das Werk wol nicht zu Ende.

Der zuletzt daselbst behandelte Gegenstand ist: باب لجلب الرزي. Erwähnt werden f. 90° لا المنافع und dessen Buch شيخنا عز الدين ابن جباعة und desselben Titels von إلمبنافع; von letzterem f. 89° das Werk selbst bei f. 88° abbricht und dass die dann noch folgenden Blätter von einem Schüler des Verfassers hinzugefügt sind und ähnliche Dinge behandeln.

4163. Lbg. 587.

128 Bl. 8vo, 19 Z. $(21^{1}/8 \times 14^{1}/9; 12^{1}/9 \times 9^{cm})$. — Zustand: wasserfleckig im Rücken, nicht recht sauber. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einbd: Lederbd mit Klappe.

Dasselbe Werk. Titel, Verfasser und Anfang ebenso.

Das Werk selbst beginnt (abweichend von Spr. f.74) عن مسجد عند الرازي دخلت مسجد البخاري فاخذتنى البخاري فاخذتنى الحتى مخرج ابو اليمان الخ

Es umfasst hier mehr als Spr.; zuletzt f. 22b: (المناب آخر مثله [في المحبّة] يوخل (ياخل مثله المحبّة منابه المحبّة منابه المحبّوب النها في الحال وهو مجرب النهى

Schrift: ziemlich gross, gut, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. Der Text in rothen Linien. — Abschrift c. 1200/1688.

4164. Pet. 249.

Format etc. und Schrift wie bei 4). - Titel und Verfasser f. 1592;

كتاب المجربات لابى عبد الله محمد بن يوسف السنوسي الحسيني

قال الشيخ . . السنوسي : Anfang f. 159^b . . . الحمد للد ذي الجود والكرم . . . واعلم الي الذكر في هذه الاوراني من الفوايد الشريفة والاسرار المنيفة . . . مما يفتح بد المولى الكريم الملك الخلاب

Ein Werk des Mohammed essunüst † 895/1490 (No. 2006), enthaltend erprobte Mittel, um diesen oder jenen Wunsch zu erreichen oder um etwas Unangenehmes zu verhüten u. dgl. Zu denselben gehört das Hersprechen gewisser Gebete oder Formeln, Beten von bestimmten Qoränversen, Aufschreiben gewisser Zeichen oder Qoränstellen u. s. w.

وان يجمع الكل مع الاشياخ : Sohluss f. 172 والاحباء والامهات في دار السلام بجاء سيدنا . . . وسلم على جميع الانبياء والموسلين وآخر دعواهم ان الجداله الخ

Der Text f. 159* ist Wiederholung von f. 169* bis Zeile 2 von unten.

4165. Lbg. 1044.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

Titel, Verfasser und Anfang fehlt. Das Vorhandene beginnt im 10. Abschnitt; alle 100 Abschnitte, in welche das Werk zerfällt, heissen 8333.

المباح والبساء عام 39 الدين في الصباح والبساء عام 36 الدين في الدين في الدين عام 30. الدين في الاسم الاعظم 58° الدين في الاسم الاعظم

للحدّ عن المسحور والمعقود عن النساء 46 فأكدا 40.

في الاسهاء الاربعينية العربية 88 فائدة 50.

في منافع متعددة للحفظ وغيرة 115 فائدة 75.

في ذكر ادهية صالحة مستجابة 148 فائدة 100. وصلوات مباركات مشهورات لقضاء الحاجة

Enthält eine Menge abergläubischer Mittel für und gegen allerlei, zum Theil auch gegen einzelne Krankheiten.

واعدود بك من شرها : Sohluss f. 150b واستكفيك مولتها وشغلها في عافية برحمتك يا ارحم الراحمين وصلى الله على سيدنا الح

Die Blätter folgen so: 89-42, Lücke, 81-38, Lücke, 48-80, Lücke, 81-150.

Bl. 151—160 enthalten theils Aehnliches, theils mehrere Gedichte, darunter f. 152 eins, die Synonymik des Wortes الخال in 29 Versen (Ṭawīl) behandelnd. Anf.: الما راكب الرجناء في السبب الخالي

Die Erklärung des Wortes steht zu Ende jeder Zeile. F. 158 - 154 eine Qaçide في معنى التصوف الموق والشوق في الموق والشوق والشوق ولا بالحب والصلف لا بالليوس ولا بالحب والصلف

Das Gedicht 151° ist f. 155° fast ganz wiederholt; 159° die Qactde des الشائعي, deren Anfang: خبت نار نفسى, 16 Verse.

4166. We. 1818.

8ve, 15 Z. $(19^1/4 \times 11^1/8)$; $18 \times 7^3/4^{om}$). — Zustand: signlich gut, doch fleckig im Text. — Papier: gelb, glatt, zignlich stark. — Titelüberschrift f. 71°:

كتاب الرياحين والمشموم والمطعوم

so such in der Vorrede. - Verfasser fehlt.

الحمد لله رب العالمين والصلولا . . . Anfangr وبعد فان هذا كتاب عظيم الشان فيه خواص مجربلا الذا ربره احد في وقته استجاب وتجمع في الوقت المو

Anleitung in 14 kurzen Kapiteln, allerlei Wünsche zu erreichen mittelst Anwendung von gewissen Wohlgerüchen oder Kräutern, Früchten etc., unter Gebrauch gewisser talismanischer Formeln. — Schluss f. 74^b: فاحفظ ترشد واثقا الله تعالى اعلم تحقيقلا الحال والله تعالى اعلم تحقيقلا الحال

Hier ist (f. 71*) الحكيم ارسطاليس الهندي (sla Urheber dieser Künste bezeichnet.

Bohrift: Türkische Hand, klein, gefällig, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften roth. Text in rothen Linien. — Absohrift im J. 1074 Ram. (1664) von HANDSOHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

4167. Spr. 1193.

8vo, c. 22 Z. (Text: $14-16 \times 10^{1/2^{\circ m}}$). — Zustand: sohmutzig u. fleckig. — Papier: gelb, ziemlich dick u. glatt.

Titel fehlt. — Dies Bruchstück enthält eine Menge Geheimmittel gegen körperliche Uebel, Unbequemlichkeiten u. dgl. — alles dies, indem man dies u. dies thut und die u. die Formel dabei spricht, so u. so betet. Meistens fangen die Mittel so an: باب زروة (نافعة)

Das Hauptsächlichste ausserdem: F. 46 ein Tahmis (قصيدة بالنهة) (Kāmil), dessen 1. Grundvers: والرب يعلم ما نسر ونجهز با مذلبين لربكم فاستغفروا und dessen 2. Hälfte in dem Gedicht immer dieselbe bleibt. Das Gedicht könnte auch dieselbe bleibt. Das Gedicht könnte auch الشغفارية heissen. — F. 48°. 49 kurze Geschichte der Siebenschläfer, الحباب الكهف (abgektirzt aus المخري Ihre Namen f. 49°. — F. 56. 57 kurze Erklärung fremder Pflanzennamen. — F. 58. 59 Aussprüche Mohammeds, s. No. 1552.

Schrift: im Ganzen füchtig, ziemlich klein, vocalios, die diakrit. Punkte fehlen stellenweise ganz, ac f. 58. 59. — Abschrift um 900/1494. — Einzelne leere Seiten sind in späterer Zeit mit Stücken ähnlichen Inhalts beschrieben; so kommt Einiges doppelt vor, z. B. f. 81° oben = 85°, 7 v. u., 44° Mitte = 89°, 7 v. u.

4168. Do. 128.

71 Bl. 8 . 21 Z. — Zustand: gut. — Papier: gelb, glatt, zieml. stark. — Einband: Pappbd mit Lederrücken.

In diesem Bande sind hauptsächlich Türkische Stücke, besonders Briefe, enthalten, sehr wenig Persisches, nicht viel Arabisches. Das Hauptsächlichste davon ist: F. 3° Mittel gegen Pest, Fieber, Krätze, mittelst gewisser Gebete; 3°—4° gewisse Qoränstellen als Mittel; 5°—6° eine المراب طورة والمراب المراب Von f. 55 an kommen nicht selten Arabische Verse vor; eine längere Qaçıde, von einem معمد الدين gerichtet an einen سعد الدين im Jahre 999/1591, beginnt f. 64^a (Basit):

يقبَل الارض عبد فيه اشوات الي جمال له كالشمس اشراق Einige andere f. 64° (auf وهو مشتاق Basit), f. 65° (auf خالف وعْدُهُ Tawil) u. 66° (auf خالف وعْدُهُ

Schrift: Türkische Hand, klein, fein, gewandt, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften roth.—Abschrum!180/1688.

4169. Glas. 98.

1) f. 1 — 33.

141 Bl. 8°, 13 Z. $(16^1/4 \times 10^1/2; 12 \times 7^{cm})$. — Zustand: nicht recht sauber. — Papier: gelblich, ziemlich glatt und stark. — Einband: Lederband mit Klappe. — Titel und Verfasser fehlt.

Eine Sammlung abergläubischer Mittel für oder gegen etwas, hauptsächlich gegen Krankheiten; dieselben werden mit saw oder meistens mit wie und dem Proposition werden mit saw oder meistens mit wie und überschrieben. Zuerst (nach dem Bismilläh) f. 1°, ohne Vorwort: المنافقة عنيمة القارورة، وهي ان تاخذ قارورة عنيمة الله من رجاج وتجعل فيها قدر نصف رطل ماء الحي Zuletzt 4 Qoränverse, welche hieb- und stichfest machen. — Schluss f. 33°: قال النها يتقبل المناركة والعزائم والوصائف المجموعات من كتب شتى نفعنا الله بها الح

Schrift: gross, kräftig, rundlich, vocallos, ungleich. Stichwörter roth. Nach f. 20 fehlt etwas. — Abschrift im Jahre 1207 Sawwāl (1793).

F. 34-40. 45. 46. 119^b-141, von derselben Hand, enthält allerlei ähnliche Mittel.

F. 41* einige auf die Imame des 11. Jhdts bezügliche Notizen.

4170.

1) Spr. 1933, 10, f. 123—139.

 8vo , c. 18 Z. (Text: c. $13 \times 7^{1/2} - 8^{1/2^{om}}$). — Zustand: fleckig, unsauber. — Papier: gelblich, zieml. dünn u. glatt.

Ohne besonderen Titel. — Ein in eine Menge kleiner Kapitel eingetheiltes Zauberbuch, um Verborgenes zu entdecken, dies oder das zu erreichen oder zu verhüten, etc. Zu dem vorgeschriebenen Verfahren gehört meistens das so u. so oftmalige Lesen einer Qoränstelle oder eines Gebetes, und das Aufschreiben eines mystischen Siegels (das im Anfang mitgetheilt ist und aus 3 in einander gelegten Triangeln [zur Bildung eines Fünfecks] und einigen Strichen besteht).

Vorhanden ist hier Kap. 1—58 (nicht ganz zu Ende); aber nach f. 128 fehlt 1 Bl., Kap. 21—23 enthaltend. Ueberschriften haben die Kapitel nicht; sie fangen alle an (ausser Kap. 1).

الباب الأولَ في الاسقام :Das Ganze beginnt والتربيع وصفة ذلك اذا أردت تربيعا لاخراج ما خفي في الارض تكتب هذه الدواير على لوح طاهر الح

Schrift: zieml. klein, rundlich, vocallos, Text flüchtig. Aufschriften der Kapitel roth. — Abschrift c. 1800.

2) Mq. 47, 6, f. 201-206.

4to, 15 Z. (Text: 15¹/₂×10^{cm}). — Zustand: fleckig. — Papier: gelb, glatt, stark.

Verschiedene abergläubische Gebete, nebst Anweisung, was dabei zu thun sei; auch talismanische Quadrate und deren Anwendung; auch verschiedene Mittel, Liebe zu gewinnen und festzuhalten. — Das erste Gebet (zur Behütung der Kinder, als Talisman): ارقاش قاهش رقاش استطاف استطفاف خطوف خطاف الدج Zuerst allerhand unverständliche Wörter.

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, zum Theil vocalisirt. — Abschrift um 1050/1640.

4171.

1) Pm. 730, 8, f. 554—58. Titel fehlt; auf dem Vorblatte: الدعية رواية الطبري

حدثنى الشيخ محين الدين الطبري :Anfang بسنده التي الامام الزاهد ابتي العباس ابن الصريف رق قال بلغنى ان عبدا صالحا دعا بهذا الدعاء محجبه الله تعالى عن قوم شر . . . اللهم اسبل علينا من سترك وادخلنا في مكنون غيبك الح

Sammlung von allerlei kurzen Gebeten und meistens von einzelnen Qoranversen als Mittel für (oder auch gegen) Allerlei. Mitgetheilt von Ettabari [wahrscheinlich حبّ الدين (anstatt عدت الدين) zu lesen] † 694/1295.

وقيل يقرأ الآية خاصة على : Schluss f. 58^b بطنها أو على اسفل ظهرها وقد جرب ذاكك

2) We. 1818, 9, f. 75—77.

Titel in der Unterschrift f. 77b:
قد تم الانتخاب من حكية الجايعة

عن ابي : Verfasser fehlt. — Anfang f. 75* عن ابي القدمين هريرة رق أنه قال قال رسول الله صعّم غسل القدمين بالماء البارد بعد الحمام امان من الصداع الحمام المان

Kurze Sätze, in denen nach Angaben des Propheten und Anderer Mittel für oder auch gegen dies oder das angegeben werden; benutzt ist besonders auch das Werk خواص لليهواي dafür.

واجهد أن تصع يدك عليه : Schluss f. 77º: فأنه يقصى حاجتك في نلك الوقت بعون الله تعالى وهم هذه هشد هلا: لان لاذ والله تعالى اعلم

3) We. 1775, 20, f. 88^b—90^a, Format (18×13¹/₂; 15¹/₂×12^{cm}) etc. u. Schrift wie bei 16.

4172.

- 1) Pm. 160, S. 370. 371. Anekdote von Hasan (Ali's Sohn), dem der Prophet im Schlafe ein Gebet eingiebt, das irdischen Wohlstand herbeiführt.
- 2) Spr. 649, f. 182. Abbildung, Inschriften u. Beschreibung der Anwendung des Propheten-Siegels (خاتم النبريّا وخواصها).
- 3) Mq. 49, 1, f. 9b. Eine Tafel in Kanzelform, stufenförmig ansteigend, mit beschriebenen

Quadraten, zur Ermittelung, ob Zwei sich lieben und vertragen werden oder nicht. Nebst Gebrauchsanweisung (cf. Mq. 98, 8).

4) Pet. 350, 5, f. 13b. Einige Mittel (für ein gutes Gedächtniss etc.).

4173. Mq. 47.

4to, 19 Z. (Text: 15 × 9^t/₂^{cm}). — Zustand: nicht ganz sauber. — Titel fehlt; in der Vorrede f. 207^a:

راحة الارواح في دفع افات الاشباح Vorfasser fehlt.

اللهم يا دافع البلاء بالتجاء :"Anfang f. 207 الدعاء . . . أما بعد فلما كان دوران الطاعون بين الناس ولا يامن دو روح من شرب سمد بالكاس الخ

Abhandlung über Abwehr der Pest mittelst Qoranstellen, Gottesnamen, Gebete, talismanischer Quadrate; abergläubische Mittel aus den 3 Naturreichen. Zerfällt in Vorwort u. 3 Kapp. في بيان دفع الحوادث بالدواء ورد 207 القدمة الغضاء بالاسم والدعاء الخ

في خواص الايات القرانية والاسماء الربانية 208° باب. 1 والادعية الصمدية (فصل in 3)

في الاسرار العددية في الخاصية الحيوانية والنباتية والعدنية 209 باب. 3.

(in 3 افصل).

او بخلّ ويشرب على الفطور وكل : Bchluss f. 209^b من داوم على شربه سام من الطاعون باذن الله تعالى تمت

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, gefällig und gleichmässig, vocallos. Ueberschriften und Figuren am Rande roth. — Abschrift c. 1050/1640.

4174. Pet. 481.

8°°, 10-11 Z. (19½×12½; 13×8°m). — Zustand: nicht recht sauber. — Papier: gelb, ziemlich dünn und glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Am Ende dieses Persischen Bandes steht ein Arabisches Gebet gegen die Pest, das unter Anrufung Gottes mit seinen verschiedenen Namen von Zeit zu Zeit die Bitte wiederholt: befreie uns von der Pest (خلصنا من الرباء); diese Worte sind gleichsam der Refrain.

اللهم انى اسئلك باسبائك : Anfang f, 986 من البياء الله يا مهيمن يا عزيز . . خلصنا من البياء يا مؤمن يا مهيمن يا عزيز . . خلصنا من البيا الله يا الله يا الله يا الله خير الواذين يا الله خير الواذين يا الله خير الواذين يا الله خير الواذين يا الله خير المان المن كحمد البخ العالمين خلصنا من الوباء وصلى الله على محمد البخ Sohrift: zieml, gross, flüchtig, vocallos. Um 1500/1786. Ein ähnliches Gebet in Pm. 505, 29, f. 1498-6.

Mo. 179, f. 526—53. Gebet gegen die Pest, اللهم يا ولتي الولاء ويا كاشف الصر: . Anf. دعاء طاعون كي الولاء ويا كاشف الصر: . Spr. 948, f. 226 Anfang des المنتخبة des والادوية المجربة المجربة des والادوية المجربة auserlesene Gebete und erprobte Mittel gegen die Pest.

4175.

Das Gebet als Mittel zur Erreichung von allerlei Wünschenswerthem oder zur Abwehr von Unangenehmem, Schädlichem, wie Schmerzen, Krankheiten, ist eine vielgebrauchte Krücke des Aberglaubens. Dies Wortgeplärre, meistens ohne religiöse Grundlage, ist zum Theil auch noch mit allerlei äusserlichem Thun verbunden; es sind oft bloss sympathetische Mittel, bei denen der Gottesname nur angewendet wird, um den Unglauben zu verdecken.

Von dergleichen Mitteln handeln die Stellen: Spr. 679, 58^b. 59^a. 945, 82^b. 651, 85. 1848, 44^a. 1933, 42—44; 151—185. We. 1616, 77—91; 94. 95^a. 1738, 112^b. 1497, 137^b. 1677, 91^b—99. 1710, 38^b. 382, 74^b. 75^a. 1982, 43—46. 1616, 71. 1856, 80^a. Pm. 497, 97^a. Mo. 130, 90^b. Lbg. 1047, 23^b; 162^b. 580, 39^b—43^a. We. 1141, 25; 34. 35. 709, 28^b—80. Glas. 17, 41^b—44. 134, 47—53. — Mittel, die Zukunft zu erfahren We. 1719, 151^b. 1775, 5^b. 6. 397, 1^b. 146^b. WE. 185, 278^b. Spr. 490, 70^a. 299, 9^a. Pet. 501, 114^a. Ob Erfolg zu hoffen sei We. 1788, 56^b. Mittel gegen Kummer We. 1706, 11^a. 17^b. Do. 125, 199^b. 200. Pet. 511, 25^b; gegen Sünden We. 1757, 55^b; gegen Verleum—

dung Mq. 280, 78°; gegen Gefangenschaft We. 1742, 80°. Pet. 610, 84°; gegen Feindesschaden Mq. 436, 54. Pet. 684, 32b. We. 1787, 35°. 86. Besonders gegen Schmerzen Mq. 146, 511 u. Krankheiten Mq. 625, 81°; 32°. 180b, 122b. 128. Lbg. 752, 114-117a; 118a. So gegen Fieber (s. such den 22. Abschnitt) Mq. 49, 306b. Pm. 854, 63; 64. Pet. 812, 50b. We, 1771, 88. 1719, 1786-185. 811, 2014. Spr. 1987, 60b. 850, 94. Gegen Hautkrankheit We. 744, Rückseite des Vorblattes. Gegen Zahnschmerz, Schlangenbiss u. s. w. Lbg. 580, 426. 48. Gegen Augenleiden We. 1681, 14, Pm. 41. S. 349. Gegen Unfruchtbarkeit We. 1804, 4b. Gegen Pest Pm. 251, 62a. 818, 46°. Mq. 295, 1°. Do. 128, 8°. We. 1647, 88°. Lbg. 857, 106°. 645, 155. 808, 76°. 77°. 1044, 1985 ff. Gegen bösen Blick und Hexerei Pm. 160, S. 369. Gegen Ungeziefer We. 1209, 44°. 1758, 120°. Gegen Abbrennen We. 1758, 86°. Gegen Schiffbruch We. 1758, 120. Mittel um Liebe zu gewinnen We. 1769, 1090. 110°. 1209, 44°. __ Gebete zu dem Zweck mit Gottesnamen und allerlei Zeichenverwendung Spr. 546, 824, mit den Namen der Siebenschläfer Pet. 610, 50b; und überhaupt Pet. 210, 2b-6a am Rand. Pm. 105, 288*. Lbg. 880, 87*. Spr. 587, 51*-54*.

4176.

Werke dieses Inhalts sind noch:

- مبد الرحمن von الدرة اللامعة في الادوية الشافية (1 مبد الرحمن von الدرة اللامعة في الادوية السطامي
- von demselben. الادعية المنتخبة والادوية الجزية (2)
- لور الداين von الادوية الشافية بالادمية الوافية (8) لور الداين um الروشائي
- von التحصيلات الموالع بالدعوات الجوامع (4) von التحصيلات الموالع بن احمد أبن شيخان + 1046/1686.
- مصباح الوار الادميلا ومفتاح اسرار الادويلا (5
- طلسم العون في الدواء والصون من الطاهون والوباء (6

26. Stein der Weisen.

wissenschaft und Aberglauben reichen sich die Hand, um an Erforschung der Geheimnisse der Naturkräfte zu arbeiten. Es gilt, die Zusammensetzung (التراكيب), das Verhältniss der Grundstoffe und ihre Beziehungen (السبة) zu einander zu ergründen: dies ist der Gegenstand des علم المناعة. In Beziehung auf das dabei einzuhaltende Verfahren heisst diese "Wissenschaft" des Abwägens auch علم المناعة. Ihr Zweck ist das Auffinden eines Mittels, "Wissenschaft" des Abwägens auch علم المناعة. Ihr Zweck ist das Auffinden eines Mittels, "Wissenschaft" des Abwägens auch flüssige, in das edelste Metall — Gold — umzuwandeln vermöge, und daher die Sucht und das Suchen nach Bereitung des geeigneten festen und trockenen Stoffes, durch dessen Beimischung zu den Naturstoffen das grosse Geheimniss gelöst werden könne. Nach dem Vorgange der Griechen nannten die Araber diese trockene Masse werden könne. Nach dem Vorgange der Griechen nannten die Araber diese trockene Masse (الخبي الفلاسة الفلاسة الفلاسة الفلاسة بالفلاسة والمنابعة والمنا

4177. Mq. 115.

Format etc. und Schrift wie bei 34). — Titelüberschrift und Verfasser (in grüner Farbe) f. 584a:

كتاب القابلة والماثلة لجابر بن حيان الصوفي

الحمد لله رب العالمين والعاقبة Anfang: الحمد لله رب العالمين والعاقبة رحمه ان للمتقين . . قال جابر بن حيان الصوفى رحمه ان فكرنا المماثلة من قبل في كثير من كتبنا في كثير السر المكنون وكتاب الحاصل وكتاب النظم وفي كثير من كتب الوازئية فسيعلم انا قد وفينا بنا قد وحدنا في كتابنا الذي سبيناه بكتاب البقابلة الخ

Alchemistisches Werk, dem Gabir ben hajjan eççüfi ettarsüsi abu müsz um 160/777 beigelegt, zur Vervollständigung seines früheren Werkes zitzi "5 dienend und daher richtiger zitzi "5 genannt, wie es auch in der Unterschrift bloss so bezeichnet ist, und ebenfalls ausdrücklich so f. 585, 11.

على فهم الأربعلا كتبنا العزيزة نارقة الكروة فانها لك المعروفة بالعلوية المنسوبة التي تروة الكروة فانها لك تعم العون وما بقى لك على جابر بقية في هذا العلم اكثر من الترجم عليه يؤخر أن شاء الله تعالى اللهم ارحمة رحمة واسعة

4178. Mq. 115.

.Format etc. und Schrift wie bei 84). - Titelüberschrift (in grüner Farbe):

رسالة الحكيم . . . أبي نصر الفرابي [الفارابي .] في وجوب صناعظ الصناعات وهي الاكسير،

Der Verfasser ist الفارابي (so geschrieben f. 587b, oben).

قال الحكيم الفاصل . . . قصدي أن Anfang: الكر في هذا المقاللا وجوب هذا الصناعلا ومن أي طوينك يثبت والكر السبب الواقع حتى غلط فيها من غلط الم

Abhandlung über die Voraussetzungen zur Auffindung des Steins der Weisen, mit Polemik gegen die irrthümlichen Aufstellungen vieler Schriftsteller über den Gegenstand, von Mohammed ben mohammed ben tarhan elfarabs abn nacr † 889/950.

ردعا من الارتباص له في العلم تزييفها :Schluss - وابطالها وكلا القولين خارج عن الصواب تمت الكتاب

4179. Mq. 115.

Titelüberschrift (grün):

مقالة الغوز للامام حجة الاسلام الغازابي .

wofür aber im Anfang richtig steht: الغيرالي .

مقالة الفور للامام هجة الاسلام محمد :Anfang ابن محمد الغرالي . . . قال اعلم أن الحجر الذي اكثر فيه الالوان (الاولون .1) القول فيه تأثير بين كان من موجود بالفعل المخ

Alchemistische Abhandlung über den Stein der Weisen, von Abū hāmid elgazzālī hoģģet elislām † 505/1111. — Schluss: فاعرف ما تحس هذه المعاني من الاشياء الحتاج اليها لنقف على صنعة هذا الكلس أي الصنعة أن شاء الله تعالى

Am Rande längere Bemerkungen aus dem البرهان (Spr. 1916).

F. 539 alchemistische Notizen in Türkischer Sprache (ausser einem Arabischen Ausspruche Mohammeds).

4180, Spr. 1969.

98 Bl. 8ve, 15 Z. (201/4 × 143/4; 15 × 10cm). — Zustand: fleckig und schmutzig, vorn und hinten ausgebessert (hat von Nässe stark gelitten). — Papier: gelblich, zieml. stark, nicht glatt. — Einband: Pappband. — Titel und Verfasser f. 1*:

كتاب شدور الذهب، من انشاء الشيخ . . . ابي الحسن على بن موسى بن ابي القاسم على الانصاري المغربي الاندلسي المعروف بأبن أوقع وأس (So berichtigt für das in der Handschrift stehende ابي القاسم بن على und البي الحسين .

قال الشيخ . . . ابو الحسن على بن : طال الشيخ . . . ابو الحسن على بن : طال الشيخ . . . ابو الحسن على بن المعروف بابن ارفع راس القاسم بن على الانصاري الانصاري المعروف بابن ارفع راس (Auch hier ist der Name nicht ganz richtig).

قافية الالف قافية الالف المنيو فكان المنيو فكاء المنيو فكاء وقارن بالبدر المنيو فكاء واصل سعد المشتري بعطارد الى زُحل كَيْ يستفيد صياء

Alphabetisch geordneter Diwän des spanischen Dichters 'Ali ben müsä ben abü 'lqäsim 'ali ben mohammed ben halef elançari elmagribi elandalusi borhän eddin abü 'lhasan ibn arfa' rās † 593/1137. Fast alle Gedichte sind in Tawil und behandeln in schwer verständlicher Weise den Stein der Weisen.

فان كنت في حلّ الرموز مداينا : Schluss £ 50% اخانا فقد نلت الذي كنت راجيا

والا فلا ترتع بها فهي روضة قد امتلات للرايديين افاعيا Schrift: ziemlich klein, gleichmässig, ziemlich deutlich, vocalisirt. — Abschrift um 1750. — HKh. IV, 7433.

4181. WE. 88.

70 Bl. 8°, 15, später $8-22 \operatorname{Z}$. $(20^3/4 \times 14^4/2)$; $16^4/2 \times 9^4/2$ u. von f. 35 an $14^4/2 - 15 \times 9^4/2 - 10^4/2$ cm). — Zustand: der vordere Theil durch Wasserfiecken beschädigt, auch sonst unsauber u. fleckig. — Papier: gelblich, ziemlich glatt u. stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken u. Klappe. — Titel f. 2° (in einem verzierten Kreise):

شرح شذور الذهب للمصنف ابن ارفع راس

اعلم أن الماء هو الروح وهو العنصر الاول: Anfang f.2b

Commentar zu dem selben Werke. Derselbe ist wie Frage und Antwort abgefasst, und lehnt sich nur an einzelne Verse an, deren tieferer Sinn dargethan wird. Die Antwort giebt der Dichter, die Frage thut ein strebsamer Jünger, der öfters Abu 'lqasim (genauer bei Lbg. 96, 1: Mohammed ben 'abdallah elançarı) genannt wird. Der Uebergang ist gewöhnlich der, dass dieser, nach einer längeren Auseinandersetzung, sagt: Gut, das habe ich begriffen; aber erkläre mir die Bedeutung des Verses so und so; z. B. f. 3°: قال فقلت بارك الله فيك قد فهمت فانبثنى عن معنى قولك سحاب اقلته الرياح اللواقيح وماء أراقته الغمام السوافيح فغال قدَّس الله سرِّه السحاب التي اقلَّتِه الرباح اللواقح هي الاخرة التي تسحيل رياحا ملحقة بالاصباغ الح

Der obige Anfang ist abgekurzt, der Commentar beginnt hier erst beim Buchstaben 5 (= Lbg. 96, 1, f. 8^b unten).

ولهذا كثر قولهم ودندنتهم على : Schluss £ 70ª السبعة وستوها سبع كواكب وكذلك قال ارس" ان كان ناقصا من جومه كان الصبغ ناقصا والله اعلم وحسبنا الله الخ

Schrift: ungleichmässig, im Anfang mässig gross, deutlich, späterhin klein, auch deutlich, geübt, etwas vocalisirt. Ueberschriften roth. — Abschrift etwa um 1000/1591

4182. Lbg. 96.

106 Bl. 8°, 19 Z. (17 × 13; 11¹/2 × 7³/4em). — Zustand: wurmstichig, zum Theil ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: brauner Lederband.

Dasselbe Werk. Titel f. 14: ك" شرح مشكلات شدر الذهب

Verfasser (nicht ganz richtig): برهان الدين ابو الحسن على بن موسى ابى القاسم ابن على بن رافع راس الاندلسي

قال ابو القاسم محمد بن عبد الله : Anfang f. 16: الانصاري سئل سيدي . . . على بن موسى الاندلسى . . . عن معنى قوله في ديوانه . . . اذا تلك المريخ ما معنى التثليث فقال رق ليس في قصايا النجوم قصية اصدق منه . . . فقلت سيدي قد فهمت معنى التثليث فانبتنى ما المريخ والرهرة النخ معنى التثليث فانبتنى ما المريخ والرهرة النخ

Der Schluss weicht ab; zuletzt f. 99%: باق هذه الحركة الصادرة انما هي حركة الهيئة ولمعة سماوية لا ارادة فيها فلم اتوقف . . . بل بادرت واجبت بما سالت وما توفيقي الا بالله فهو حسبي الح

Schrift: klein, gut, vocallos. Grundtext und Stichwörter roth. Der Text in rothen Linien. — Abschrift um 1050/1640; die Angabe (von späterer Hand) f. 106^a »vom Jahre ⁷²⁶/₁₃₂₈ ist nicht richtig.

4183. Mq. 115.

 4^{10} , 28 Z. (22×15 : 17×11^{em}). — Zustand: schmutzig; f. 100. 137. 188 eingerissen. — Papier: gelblich, ziemlich dick u. glatt. — Titel f. 89^a :

مجموعة اولها الجزء الثاني من غايد السرور في شرح [ديوان] الشذور

Ebenso im Vorwort und in der Unterschrift. — Verfasser fehlt; er hat, nach f. 90°, abgefasst die Werke: مالبرهان في سرّ الميزان und كنز الاختصاص في علم الخواص. البرهان في سرّ الميزان علم الخواص. Es ist also:

ايدمر بن على بن ايدمر الجلدكي عز الدين

الحمد لله الذي خص اهل : Anfang f. 89°: وبعد فانا قد ولايته بغاية السرور والمعارف . . وبعد فانا قد استوعينا في الجزء الاول من كتابنا هذا المسمى

علية السرور في الحكمة الالهية والصناعة الموهبية في شرح ديوان الشدور سبعة اقسام علي سبعة حروف من جروف الهجاء ونبتدي في كتابنا هذا الذي هو الجزء الثاني بشرح القسم الاول منه الح

2. Theil eines vierbändigen Commentars zu dem selben Werk, von Eidemir ben 'all ben eidemir elģildakī (u. elģaldakī) 'izz eddīn, um '760/1849 am Leben. Er behandelt darin die Gedichte von عن الله المهملة عن المجالة المهملة في الحراطويل قصيدة المهملة المهملة في الحراطويل قصيدة المهملة في الحراطويل قصيدة المهملة في الحراطويل قصيدة المهملة في الخراطويل قصيدة المهملة في المه

فلست وان حاولت نصحا بمرشد

Der 7. f. 160° beginnt:

اتطلب صبغا في اللجين يغُوصُ وانت عن الكبريتتين تحيض

Die Erklärung dieser Qaçıde auf من ist vom

اللح المراد في كل ما يراد كالمن شرح الشذور في قافية الصاد

تبارك الله رب العالمين وله الكبرياء :Schluse في السموات والارض وهو العزيز الحكيم عم القسم السابع الم

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein, eng, vocallos, flüchtig, etwas in einander gezogen, nicht immer leicht zu leseu. — Abschrift um 1000/1591. — Nach f. 100 u. 104 fehlt je 1 Bl., nach f. 137 8 Bl. — HKh. IV 7433.

4184. Lbg. 350 a.b.c.

180 und 210 und 151 Bl. 4¹⁰, 19 Z. (23 × 15¹/₂; 14¹/₂ × 8¹/₂^{em}). — Zustand: gut; lose Lagen. — Papier: gelblich, glatt, stark. — Einband: schöner Lila-Leder-deckel mit Klappe, nebst Futteral. — Titel u. Verf. f. 1²:

السفر الاول من انهاية الطلب في شرح المكتسب للامام الفاضل أيدمر بن على الجلدكي (Tite) so auch im Vorwort).

الحمد لله الذي تعالي عن :Anfang f. 1b عن الله الذي الله المعلولات . . وبعد فانه بتوفيق الله تعالى تيسر لنا حل مشكلات علوم الاوائل الخ

Commentar des Eidemir ben 'alt elfildekt um '750/1849 zu dem خوال المناسب في زراعة الناسب في زراعة الناسب في زراعة الناسب في زراعة الناسب المناسب welches vom Stein der Weisen handelt; der Verf. desselben, heisst es in der Vorrede, habe sich nicht genannt und sei unbekannt. Nach HKh. VI 18599 ist es: سمال المناسب الم

1. Bd enthält 8 xille (mit 11 Kapp.).

1. XLL f. 6 in 5 Kapp.

في شرح الفصل الاول من الجبلة الاولي £6.6 باب.1 في موضوع صناعة الكيمياء

في شرح الفصل الثاني في امكان زوال العرض 9° باب. 2 الداخل على النوع الي ان يرجع الي نوعيته بالصناعة واقامة الدليل على امكان علم الصناعة وعبلها وتبوتها والرد على من انكرها وابطلها ف شر الفصل الثالث في العبدل المتقوم 38 باب. 8

في شرح الفصل الثالث في الهيولي المتقوم *87 باب. 8 منها صورة الاكسير

في شرح الفصل الرابع في مثال الاكسير 81^b باب.4 وما يشبه عمله من التركيب الاخير

في شرح الفصل الخامس في قياس التوليد والزراعة 84 باب. 5.

2. xlie f. 96 in 4 Kapp.

في شرح الفصل الاول من الجملة الثانية 96 باب.1 في الكمية التي اخفاها سائر الحكماء

في شرح الفصل الثاني في كيفية الاشياء 101 باب. 2 الذي اخفوها عن سائر الناس وهو الكيف الابتدائي قبل قسمي العمل الاول والثاني

في شرح القصل الثالث في القسم الاول 117° باب. 8 من العمل الاول

في شرح الفصل الرابع في كيفية القسم 132 باب. 4 الثاني من العبل الاول

3. Wlas f. 159b in 2 Kapp.

فى شرح الفصل الاول من الجملة الثالثة ط159 باب. 1 فى كيفية القسم الاول من العمل الثانى فى شرح الفصل الثانى فى كيفية القسم الثانى ط170 باب. 2 من العمل الثانى وهو اكسير الجرة بما فيه من الكية 2. Bd enthält 2 klas (in 7 Kapp.).

1. klas f. 4 in 4 Kapp.

في شرح الفصل الاول من الجملة الرابعة £14 باب.1 في الاستشهاد على وحدة الباهية المتقوم منها صورة الاكسير وتعريفها

في شرح الفصل الثاني في الاستشهاد على 58° باب. 2 الكمية الاولى المكتومة

فى شرح الفصل الثالث فى الاستشهاد 400 باب. 8 من اقوال الحكماء فى كييفيية الابتداء قبل قسمى العمل الاول وقسمى العمل الثانى

في شرح الفصل الرابع في الاستشهاد على 104 باب .4 كيفية الابتداء في القسم الاول من العمل الاول

2. Klas f. 149 in 8 Kapp.

في شرح الفصل الخامس في الاستشهاد 149 باب 1. على كيفية القسم الثاثي من العمل الاول وهو انتهاء النقص والتفصيل

في شرح الفصل الاول من الجملة الخامسة 161 باب. 2 في الاستشهاد على القسم الاول من العمل الثاني

في شرح الفصل الثاني في الاستشهاد 181 باب. 8 على القسم الثاني من العمل الثاني

3. Bd enthält كالكنوز (in 4 Kapp.) u. heisst) مقالة. 1. مقالة عنالة 1. 3° أ مقالة 1.

في بيان ما كتمه صاحب الكتسب واخفاه 4.8 باب. 1 في كيفيظ طرح الاكسير وما يتعلق به 120 باب. 2

2. Eläs f. 31° in 2 Kapp.

في شرح الفصل الثالث من الجملة الحامسة 31 باب. 1 في ماهية الرموز وايماء الفلاسفة

(Mit diesem Abschnitt schliesst das Grundwerk f. 48°, mit dem Verse aus dem دَّ شَارُورُ النَّهِ الشِّكِ فَيِمَا الوَّلِهُ وَلا يَحْتَلُجُنُكُ الشِّكِ فَيْمًا الوَّلِهُ

فما بيننا في كلّ ما قلته خلف)

يشتمل على نبل من كلام الحكماء في فكّ 50° باب. 2 الرموز ومفاتيح الكنوز

(Zuerst 4 نبذة; dann f.63° 13 نبذة; 88° 10 نائدة; 94° mehrere فصل (für die Zahlüberschriften nach dem 4. أصل 121° 121° إصل 121° 121° إمطلب 133° 133° ; مقصد 140° 3 نباية 140° 3 ; مطلب 133° ; مقصد 140° ; مقصد 133° ;

اوصيك ايها الاخ البار الرحيم ثم اوصيك 148 الخاتمة ان اطلعت على شيء من كتب القوم الح فافهم ما اشرنا البك واشكر : Schluss f. 151* البك البك المرابقة على نعمت تكن من الفائزين والحمد للد المرابقة

Sohrift: ziemlich gross, gefällig, gleichmässig, yocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. Der Grundtext roth. — Abschrift von سويفى بن أحمد الجبل العدوي im J, 1800 Dü'lq. (1888) bis 1801 Çafar (1888).

Der Verfasser citirt öfters Stellen aus dem المعارب الدهب أوقع راس des المامير خالد بن ارفع راس des الامير خالد بن يزيد und einem Gedicht des الامير خالد بن يزيد.

EKh. VI 12828 (s. v. المكتسب).

4185. Spr. 1916.

298 Bl. Folio, 25 Z. $(81^2/3 \times 19^1/3; 24^1/2 \times 11^{em})$. — Zustand: wurmstichig; im Anfang stark wasserfleckig. — Papier: gelb (auch bräunlich), glatt, ziemlich dick. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel f. 12 (von neuer Hand) und in den Ueberschriften:

البرهان في اسرار علم الميزان

Verfasser nicht genannt. Es ist:

عز الدين ايدمر بن على الجلدكي

لا شريك : Anfang (ohne Bismillah) f. 16: له في المرة ولا موازر له في فعلم . . فوجب علينا أن نبحث عن العلوم المتعلقة بكل قرّة الصلت لكل ذات من الدوات الروحانية أو الجسمانية الرخ

Der vierte (und letzte) Band des grossen Werkes desselben Verfassers. Dasselbe ist, nach der Vorrede zum ersten Bande, ausführlicher so betitelt:

und beginnt: الجد لله الذي خلف الانسان وعلمه البيان علم العبان بالدي المدالي العبان بالدي العبان بالعبان العبان ا

und mit den Ansichten des Plinius (هل لها وجود) und mit den Ansichten des Plinius (بلیناس) tiber den Einfluss der Gestirne. Der 3. Band (in 7 Kapp.) ist ein Commentar zu dem كا الاجساد السبعة des Gabir ben hajjan und dem كا نهاية الطلب واقصى غايات الارب.

Der hier vorliegende 4. Band zerfällt in الحمد لله الواحد الاحد الاله الدالة und beginnt: الحمد لله الواحد الاحد الاله البرهان هو الجزء الوابع الخالف ... وبعد فهذا من كتاب البرهان هو الجزء الوابع في اسرار علم الميزان العدل المعدل المعتدل النافع الرخ ber Anfang desselben fehlt.

في اصول :handelt (مقدمة in 18) مقالة . Die 1. مقالة المعارار علمية متعلقة بالحكمة الالهية وما يتعلق بالابجار الموازيين الاصلية في العوالم العلوية بالابجار . Hier fehlt davon 1. bis 6.

- 7. xouse f. 16 beauty like f. 16
- في الجوهر والعرض 24 مقدمة 8.
- في علم يستندل به على ثبوت 20 مقدمة. 9 الواجب الوجود لذاته
- في التحقيق العلمي البتعلق 3° مقدمة.10 بالكمال الحق الالهي
- هي المقدمة الجامعة النافعة لمن 5 مقدمة 13. يتاملها . . . ويفتح عليم من الاسرار العالمية في حصرة قربم بعون اللم تعالى

في لواحظ أصول علوم العناصر وما يتعلق أ£2.4 مقالة .2

بموازين كل منها من اللوازم والعلوم والمطابق؟
Sie beginnt: الحمد للة رب العالمين وصلواته الدخ und behandelt in 4 Büchern die 4 Elemente:

قادرس 47° والماء 44° والهواء 29° والنار 47° والنار 48° والنا

الحمد الد الواحد الاحد: f. 54°. Anfang مقالة ألحمد الد الواحد الاحد: Behandelt, nach الغرد الصمد لم يلد ولم يولد طوr Einleitung (التوطيّة) in 8 فصل, die vier Schöpfungsklassen in 4 Büchern: f. 56°; الانسان 103°; العدن 152°; النبات 103°; الحيوان 152°.

4. الحمد الله الذي يسر الله الذي und behandelt in 7 Büchern und behandelt in 7 Büchern 1 Metalle (in Bezug auf die 7 Planeten): 1. f. 154 إلاسرب 2. 168 ; الاسرب 3. 178 ; الخديد 3. 178 ; الله المورة 5. 213 unten ; 5" الزيبة 191 . (Im Text stehen 4. u. 5. Buch an unrichtiger Stelle.)

Die 5. مقالة f. 225° beginnt: التحديث في كتاب النبات تدابير الاملاح الخ الحييوان وفي كا النبات تدابير الاملاح الم und behandelt die Salze الاملاح, der Anfang fehlt hier aber.

Die 6. مقالة beginnt f.230 Mitte (obgleich der Anfang als solcher nicht kenntlich gemacht ist): اعلم يا اخى أن القوم قد اكثروا فى ذكر الكباريت الخ hat — aber nicht in diesem Text — den Titel:

منية النفوس في اظهار الزينة لكل عروس und handelt über Schwefel-, Arsenik- und Glas-Arten (الكباريت والزرائيخ والزاجات).

اعلم يا اخي ان موصوع علم الميزان متعلق بالجث عن كلما اعلم يا اخي ان موصوع علم الميزان متعلق بالجث عن كلما يتعلق بالنسب والاصافات والكم والكيف والاحوال الخ كتاب البيان : (aber nicht hier) على التعبين في تحقيق العلم المبارك البيقيين على التعبين في تحقيق العلم المبارك البيقيين und behandelt die Verhältnisse der flüssigen Mineralstoffe (موازين الاجساد الذائبة المعدنية)

الحمد لله الذي لا اله: f. 266 beginnt مقالة .8 الخمد لله الذي لا اله: handelt special von dem غيرة ولا معبود سواة لله appecial von dem Elixir und zerfällt in 6 فصل und Schlusswort. علم الميزان وفي لوازم لا بدّ *267 فصل منها لكل طالب له فهم وشان أ

في الكلام على العمل الاول المكتوم وما 267° فصل .2 فيد من الاسرار والعلوم

فيما جب الاعتناء به من الاعمال 268 فصل 8. الموصلة التي العمل الاول ثم التي الاكسير والتي تراكيبه ومراتبه على كل تقدير

في ذكر المنافع واللوازم المختصة بالماء الالهي 274 فصل .4 ليفهمها من لم يكن عن حقايق العلوم لاهي

في ذكر منافع الاكسير وما فيه من كل ط282 فصل 5.

في النكت والغوايد التي لا بدّ منها 287 فصل 6. لكل طالب وقاصد (نكتة 18)

في الوصايا والتحفظ والكتمان 292 الخاتمة

على من هو اهله من الاخوان : *Schluss f. 293 الشيطان وحزب الشيطان واهجبه عن الجهال وعن عصبة الخللان وحزب الشيطان الله الله ان حزب الشيطان هم الغالبون فسيكفيكهم الله وهو السميع العليم الخ

Schrift: Persischer Zug, klein. Zuerst gut u. sorgfältig, weiterhin flüchtiger, doch nicht undeutlich, aber in
der 2. Hälfte sohr häufig Raum gelassen für das später
hineigzusetzende Wort ; auch fehlt späterhin die
Ueberschrift der einzelnen wähe. Die für den Text
nöthigen Figuren fehlen zum Theil: es ist Platz dafür
gelassen. F. 103—214 in Nessii-Schrift, ziemlich gross
nnd gut, von neuer Hand. Ueberall fehlen die Vocale.
Die Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1750. — Zum
Theil collationirt. — HKh II 1801.

4186. Lbg. 157.

209 Bl. 8ve, 21 Z. (213/3×17; 15×10cm). — Zustand: im Ganzen gut, aber oft fleckig. — Papier: gelb, ziemlich stark, wenig glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel und Verfasser f. 1a:

٤" درة الغوّاص وكنر الاختصاص في علم الخواص للجلدكي

Titel ebenso f. 8b (Vorrede) (aber معرفة statt معرفة), dgl. f. 15a.

الحمد لله الذي نور قلوب : Anfang f. 1b اوليائه بذكره المصون . . وبعد فان الانسان خزانة المواهب اذ كان بها جديرا الخ

Ein grosses, die Geheimlehre behandelndes Werk desselben Elgildekt. Es zerfällt in 2 pm, deren Inhaltsübersicht f. 96-114. Voraufgeschickt ist eine lange Vorrede, an deren Ende eine lange Liste der hauptsächlich benutzten Bücher. Als Einleitung ist f.116-14 eine Anweisung zur Benutzung des Werkes gegeben.

1. في الحيوان (in 6 Kapp.) (الطيور .4 ,الوحوش .3 ,المواشى .2 ,الانسان .1) (الافاعى .6 ,حيوانات الماء .5.

في الجمادات (in 6 Kapp.) في الجمادات في الاعجار والالبان والادهان والروائح 41 باب. 1 والطعوم والاستقصات

فى عقاقير العطار واصناف البهار 69ª باب. 2 واعشاب القفار ومنافعها وخواصها (alphabetisch).

في الاشجار الكبار والنباتات والرياحين الخ 90° باب. 3 (alphabetisch).

في الادوية المفردة (فصل 10 in) 119^b باب. 4. والنسخ المركبة الطبيعية

5. باب 181° (in 6 نصل, wovon aber das 1. 2. und 5. fortgelassen):

فى اصول [علم الحرف وعلم الفلك و]علم وضع الاسرار وكشفها وعلم السيمياء والتخيلات والصنائع والفنون [والاشكال] وصنعة الاوفاق والاعداد والحواتم وغير ذلك

باب. 6. باب. 189^b in 2 ثنوع
 شف المدغم وحل المبهم: نوع 189^b باب. 189
 مال على المباركة

2. نوع 197° (allerlei Schriftzüge).

فاعلم أن جبلة ما حسرة . Schluss f. 2094: المتاخرون من أقلام المتقدمين والآخرين اثنان وسبعون قلما وهي جملة ما تقدم وما زاد على عذا العدد فانه برواية أخري مما أصطلح عليه ومما لم يصطلح عليه ليكون تكلة للفوائد وملحاً لكل قاصد ومنهلا عذب لكل واردا أنتهي جمع الكلام وانقصى وضع الاقلام وتم الكتاب

Schrift: gross, gefällig, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften u. Stichwörter roth. F. 66^b leer, es fehlt etwas am Text. — Abschrift im J. 1763 Eilül in der Stadt .

HKh. III 4948.

4187. Lbg. 606.

86 Bl. 8°, 21Z. (16¹/2×11; 11×5¹/4°m). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titelu. Verf. f.1ª:

ك" انوار الدرر في ايضاح الحجر للجلدكي

الحمد لله المقدس عن التركيب : Anfang f. 1b والتحليل والتشبية . . وبعد فان الداعي الي وضع هذه الاشارات المخ

Auskunft über den Stein der Weisen, in 10 Kapp. u. Schlusswort, von demselben Verf.

1. باب 2^a بنا الخجر الذي يتكون منه اكسير الفلاسفة الحجر الذي يتكون منه اكسير الفلاسفة الحجر وتمييزها عن باقي الوحدات 4^b باب. 5.

2. في نار الحجر وانواعها واصناف انواعها ⁴13 باب. 5.

32 باب. 18^a تركيب العمل

اعلم ايها : 1.34° وصيّة f. 34° وصيّة Das Schlusswort ist eine الخرج... أن هذه الصناعة في اشرف الصناعات الطبيعية الإ

الهي قد انعمت بالتمام فلك الحدد: "Schluss f. 36 العالمين المدار ولك الشكر دائما سرمدا والحمد لله رب العالمين

Schrift: klein, kräftig, gedrängt, vocallos. — Abschrift im J. 1133/1721. — Collationirt.

Der Rand überall von späterer flüchtiger Hand beschrieben mit allerlei Recepten, Mitteln und Kunststücken (مفقة فاقدة).

HKh. III 5033 (irrthümlich bloss الدوار الدرر).

4188. Lbg. 1007. 2) f. 20⁶-54^a-64^b.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Titel und Verfasser fehlt, s. Anfang.

هذا كتاب شرح الشهس الأكبر :Anfang للجلدكى عليه الرحمة والرضوان في التراكيب لبليناس الحكيم رواية عن الفاضل سقراط مما حكاه عن النجوم السبعة والاجساد السبعة على طريق الفلسفة وبالله المستعان قال بليناس أن القدماء من الحكاء رمزوا رمزا واشاروا بها الى معانى كثيرة كانوا يستونها وحيا الخ

Geheimlehre, eine ausführliche Erläuterung (مجملاً ومفصلاً) des Werkes الشمس الاكبر des Werkes بليناس in vielen ungezählten Abschnitten, von Elgildeki. Dieselbe beginnt f. 21^h: أما بعد أما بعد فالمدينة الوسطي من أرض الاعتدال فاني كنت في المدينة الوسطي من أرض الاعتدال فصرت التي هيكل الشمس ذات الاشعة والانوار الح والقوس يدل على التمام والنهاية: *Schluss f. 54 وفناء العمل ومدّته وانتهاء الحرارة ومن ههنا تم شرح

Nach f. 41 ist eine Lücke. كتاب الشهس الاكبر الخ

F. 54°—64° schliesst sich unmittelbar das كتاب القمر الاكبر an, aber ohne besondere Veberschrift. — Anfang: الحمد لله الملك القديم الخديم عن المناب الموسوم الحديم عن سقراط المربالقمر الاكبر رواية بليناس الحكيم عن سقراط المربالوم

Dies "Mondbuch" beginnt: النقصى كلام الصنم الذهب انتقلنا فاجتمعنا من انقصى كلام الصنم الذهب انتقلنا فاجتمعنا من فلك الموضع الي موضع آخر فيد رياض ونزهد الح (Dem Monde entspricht das Silber, der Sonne das Gold). Gleichfalls in ungezählten Abschnitten.

ولا يتم كمال القمر الا ويوجد في حيّر: Schluss f.64° كماله تمام وجود جسد من نوع الفصد وذلك بعد تعفين وسواد حالك . . . وهذا ما اردنا ان نبينه في الحل والسلام

In der Unterschrift steht, dies Ganze sei entnommen من جملة أجزاء كتاب البرهان الشيخ الناصح للاخوان d. h. الجلدكي . S. Spr. 1916, f. 206° ff.

4189. Dq. 121.

59 Bl. 8°°, 21 Z. (20¹/2×13¹/2; 15×7¹/2°m). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappbd mit Lederrücken und Klappe. — Titel fehlt, steht in der Vorrede f. 1b:

السر الرباني في علم الميزان

Verfasser fehlt; nach HKh. III 7130 (u. V 10675):

الرومي الجديد يعنى على بيك الازنبقى

الحمد للد الذي تقدس ذاته عن : Anfang f.1 الحمد للد الذي تقدس ذاته عن عقايف العلم الالهي مدارك الارهام . . . فإنى لما وصلت الي حقايف العلم الالهي من كلام الامام . . . على ما فشره الجلدكي في التقويب والبرهان تحيّرت خمسة عشر سنة في اسرار علم الميزان النخ

Der Verfasser 'Alı beg elizniqi errümi elgedid sagt, er sei 15 Jahre hindurch in der Wissenschaft der Alchemie, trotz vieler Versuche und trotz des Studiums der darüber verfassten Werke, rathlos gewesen; erst nach 20 maligem Durchlesen des Buches البوقان des Elgildeki sei ihm aus dem grossen کتاب افخواص beigelegt wird — Erleuchtung gekommen, und nun wolle er das grosse Geheimniss, auf das Keiner als der "griechische" Philosoph Plinius hingewiesen, hier mittheilen. — Sein Werk ist eingetheilt in Vorwort, 9 شقائة und Schlusswort.

Das Vorwort beginnt f. 1b: العلم ان العلم المعدنية

اعلم اسعدك الله تعالى أن الامام الفاصل 280 التحاتمة الجلدكي رحد قال في خاتمة البرهان

فى دار غير كي زرع بالحيرة : Schluss f. 29b

Schrift: Türkische Hand, ziemlich klein, gefällig, gleichmässig, vocallos, incorrect. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1100/1688. — HKh. III 7130.

Auf f. 29° steht noch ein kleines Stück: القول في الذهب . . . القول على الفصد:

4190. Dq. 121.

8ro, 25 Z. $(20^1/s \times 13^1/s; 16 \times 7^1/s^{con})$. — Zustand: gut. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Titelüberschrift f. 30^b (und so in der Unterschrift):

هذا فوايد منتخبة في الرمور المتعلقة بعلم الموازين المجربة انتخبتها من كتاب طوالع البدور في شرح صدر ديوان الشذور

الحمد لوليَّه والصلوة على نبيَّه : Anfang f. 300:

Dann folgt sofort das Werk selbst in 9 Maqālāt. Es ist ausgezogen aus dem Commentar
zu dem Anfang des ديوان الشذور (s. No. 4180),
welcher unter dem Titel عوالع البدور verfasst
ist von dem Verf. des كشف الاسرار وهتك الاستار , s. am Schluss u. HKh. IV p. 18.
d. i. على بيان علم الميزان ولوازمه (اصل 9 أ 30 مقالة . 30 في القران السباعي (اصل 5 (س الجلة الثانة) 37 مقالة . 3 الرموز المتعلقة بسراير (اصل 12 مقالة . 39 مقالة . 39 الرحساد على طريف الماثلة نقط

في الرموز المتعلقة بالتداميس الراتبة 42 مقالة .9 (اصل 10)

وقد ذكرت تفاصيلها في كتابنا : Schluss f. 47° الموسوم بكشف الاسرار في هتك الاسرار التخبت هذه الفوايد وكتبت تلك العوايد من طوالع البدور الح

Schrift: Persicher Zug, klein, gefällig, flüchtig, vocallos, zieml. schwierig. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1100/1688. — HKh. IV 7433.

4191. Dq. 121.

8vo, 21 Z. (20 × 13¹/₂; 14 × 8¹/₂cm). — Zustand: im Ganzen gut; der obere Rand besonders gegen Ende wasserfleckig. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Titel (zu Anfang und in der Vorrede und ebenso in der Unterschrift):

كتاب الكنزفى فك الرمز Verfasser fehlt.

هذا كتاب الكنوفي فك الرمز : Anfang f. 49° النظر قال مؤلفه رحة اعلم الى قد كنت في مبتدأ امري احب النظر في كل علم وفي كل فن فوجدت علم الصنعة خصوصا عن غيرها مرموزة بعيدة الرموز مبنية على ضرب الامثال وللكايات النخ

Der Verfasser findet, dass die Alchemie in Andeutungen eingehüllt sei: er will dieselben erklären und auflösen, und zwar im Einzelnen.

اعلم ان :Die Schrift selbst beginnt dann قوة السيبوسة في الارض وقوق الحرارة في النار الم

Der Verfasser giebt dann die verschiedenen Wörter für Temperament und für die Metalle und giebt dann in alphabetischer Folge (nach dem Anfangsbuchstaben) eine Besprechung der vorkommenden Wörter. So beginnt der Buchstabe الله المنابع المنابع المنابع المنابع المنابع المنابع المنابع المنابع المنابع المنابع وقد يواد به الربيق النوشادر العقرب العقاب الزرنيج وقد يواد به الربيق النوشادر العقرب المنابع الربيح وقد يواد به الربيق النوشادر العقرب المنابع الربيح وقد يواد به الربيق النوشادر العقرب المنابع الربيح وقد يواد به الربيق النوشادر العقرب المنابع الربيح وقد يواد به الربيق النوشادر العقرب المنابع الربيح وقد يواد به الربيق النوشادر العقرب المنابع الربيح وقد يواد به الربيع المنابع الربيح وقد يواد به الربيع المنابع الربيح وقد يواد به المنابع الربيح المنابع المنابع الربيح وقد يواد به المنابع المنابع الربيع المنابع المن

حرف الياء الياقوت الاحمر: Schluss f. 59° وهو النفس لانه في البحر . . . فلك كلام صاحب كنو الحكمة اليابس الحديد تم الكتاب الج

Schrift: ziemlich klein, gut, gleichmässig, vocalios. Ueberschriften roth, Stichwörter überstrichen. — Abschrift c. 100/1688. — HKh. V 10932 ist verschieden.

4192. Lbg. 530.

Format etc. wie bei 1). (Text: 29 Z.) — Titelüberschrift und Verfasser:

ر" الاكسير في البسط والتكسير لعبد الرحمن بن محمد الصالحي الجوهري (80 auch f. 12 und in der Vorrede).

الحمد لله الذي علم الانسان ما لم :Anfang

Ueber den Stein der Weisen, in Vorwort, 2 Abschnitten und Schlusswort.

في حدّ الكسر والبسط f.5° المقدمة في انواع البسط 5° فصل 1.

في التكسير وانواعه ثلاثة ٥٠ (باب) فصل 2.

Schluss fehlt; bricht f. 6b ab mit den Worten: واسم وقت العمل والكوكب والنجوم وأستخراجها ناطقة بالتكاسير

Schrift: klein, gedrängt, flüchtig, vocalles, blass. - Abschrift um 1900/1785.

4193. We. 1209.

52 Bl. 8°°, 21 Z. (21 × 12; 15 × 8'/2°°). — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: gelblich, ziemlich stark und glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titelüberschrift f. 1b:

كتاب فخيرة اسكندراني [اسكندر .] ٧ Verfasser ?

كان الامير المعتصم بالله بعد : Anfang f. 16 ان فتنح عمورية قد سمع ان بها ديرا ينسب الي انطبوخوس تلميذ الاسكندر الج

In der Einleitung wird erzählt, wie der Halif Elmo'taçim billāh das Kloster des Antiochus bei 'Ammurijje niederreissen lässt und in den Grundmauern ein grosser Kasten gefunden wird, der ein Buch einschliesst mit goldenen Blättern, auf denen Malereien und Buchstaben in Griechischer und Römischer Schrift. Er lässt Uebersetzer kommen, und es ergiebt sich, dass auf dem Rücken desselben stand: "dies ist der Schatz des Königs Iskender ben filiqis (d. i. filibūs) du 'lqarnein". Durch ein anderes von Antiochus herrührendes Schriftstück auf den wichtigen geheimnissvollen Inhalt aufmerksam gemacht, lässt er das Ganze übersetzen und auf seinen Befehl schreibt einer der Uebersetzer, حمد بن خالد المنجم, die Vorrede dazu.

باسم الواجب: Das Werk selbst beginnt f. 3b so: باسم الوجود يبتدي والي سابق علمه ينتهي له عالم النور والتاثير وعالم الاستحالة والتغيير علة الكل الم

Dies alchemistische Werk, von هرمس الكبير بليناس verfasst, von dem Weisen الحكيم بليناس aufgefunden und von ihm an Aristoteles gekommen, ist von diesem dem Alexander übergeben als Inbegriff der höchsten Geheimnisse. Es zerfällt in 10 قق (deren Uebersicht f. 4°), deren jedes in ungezählte فصل getheilt ist (auch in باب) في الاصول والمقدمات في ذكر اصول الصنعة وتدبير الاكسيرات على في ذكر اصول الصنعة وتدبير الاكسيرات على المسلمات المسلمات على المسلمات المسلما

في التربياقات المخلصة من السموم 22 في 4.

في صفة الخرزة الطلسمية النافعة من 24 في 5. الامداض العسرة البرء

6. ... 274 في ذكر خواتيم الكواكب السبعة

في ذكر فنون شتى من الطلسيات 31 فن .7

في الباخورات وابواب العطف والبغضة 36 فن .8 [im Text: ق علم اتخاذ القلوب وتاليف الانفاس

في خواص تتعلق بالنبات المساحيلة 9. ... 39* في ذكر خواص اعضاء الحيوان 39 ئىي. 10

فلا تنظر اليم أمراة الا حرصت : Schluss f. 42b عليه وطلبت مجامعته اخر الكتاب

Daran schliesst sich eine Nachschrift der Uebersetzer, die, als ein Schlusswort von Iskender selbst herrührend, Vermahnungen in Betreff der Benutzung des Buches enthält und schliesst: المي عالم البقاء والانوار ذلا خل عندنا الان ولا غمّ ولا حسد ولا فاقعًا

Es schliesst sich f. 42b-43b ein Persisches طريف ساختن خاتم شمس الح Stück ähnlichen Inhalts u. s. w. an.

Schrift: zieml klein, gefällig, gleichmässig, vocallos; Stichwörter meistens roth. Mit farbig angemalten Figuren versehen. Der Text in Goldlinien und blauen Strichen eingerahmt. — Abschrift c. 1100/1688.

Nach f. 30 scheint 1 Blatt zu fehlen.

F. 44 Geheimmittel zur Vertreibung von Mäusen, Mücken u. s. w.

F. 44^b—50^a behandelt die Wissenschaft der Amulete, mit Rücksicht auf den Einfluss der Gestirne, Stellung des Horoskops u. s. w. Die طلسمات علم اخترعه ارشميدس: Abhandlung beginnt على ما حرر وقيل أول ما فيع وضع مكعب افلاطون النخ ثم يخرّ ساجدا ويقول القول في سجوده فان: • Schluss f. 50 حاجتك تقصى وأن قربت له قربانا من حيواناته فتح منح Schrift viel kleiner und zusammengedrängter.

F. 50a-52a (von grösserer Hand) giebt auch Anweisung zu Amuleten für allerlei Fälle.

4194. Lbg. 1007. 1) f. 1 - 20°.

64 Bl. Schmal-4to, 29 Z. (23 × 12¹/₂; 17¹/₂ × 9^{cm}). Zustand: nicht recht sauber, am Rande ausgebessert.

Papier: gelb, glatt, dunn. - Einband: Pappband. -Titel fehlt, s. Anfang. Verfasser fehlt.

عدا من كتاب [ال]فتوحات :Anfang f. 1 الغيبية في تدبير الاروام الحكمية وقد جعلت هذا الكتاب المختصر هدية لاولى المعانى والنظر الج

Geheimlehre, in 7 Kapiteln. 1. باب f. 1ª والتفصيل 2. 10 ; في معرفة الحجر المكرم المهان الحقير المعظم 3. 3° باب ، 4. — باب ohne Ueberschrift.

F. 6b ist aufgenommen das الصافي "5 des رود (um 160/777). Es beginnt: الحدد لله الحاري بالاحسان . . . اعلم أن كلامنا في هذا und schliesst الكتاب انما تخصّ بد الركن الروحاني الخ كان شفافا لفرط صفائع وتشابه اجزائه والسلام : T.7° Mitte

Dann folgt die Fortsetzung des 1. Werkes, wieder in mehreren Kapiteln, ohne Ueberschriften, über المركبات handelnd.

F. 14° vier Abschnitte über Bereitung des und einige Nachträge, dazu and الرحمن des (رسالة) des عبد الرحمن الصوفي التدمري في تدبير الحجر الاعظم بلا رمز

يخرج منه أسود يصاف بالنصف : Schluss f. 196 فانه غاية ونهاية والسلام على من اتبع الهدي والحد لله الخ Schrift: ziemlich klein, schön, vocallos. — Ab

schrift im J. 1119 Rab. II (1707) von حمد على الهروي

4195. Lbg. 96. 2) f. 100 - 106a.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titel fehlt; er ist etwa:

ر" في منافع الحجر وخواصد

هذه رسالة مباركة أن شاء الله تعالى :Anfang في منافع الحجر . . . اعلم وفقني الله واياك لما يرصيه . . . جعل في هذا الحجر قوة ومنافع ومصار الخ Ueber die Kräfte, Nutzen und Schaden des Steins (der Weisen), in einigen Abschnitten. اذا طبخ بماء القلى اول طبخة :Schluss

وكذلك قالوا ان عملنا يشبد عمل الصابون فاعلم نلك ولا تشكُّ والله الموفق للصواب المخ F. 106b der Anfang des

ك" ألوسم الوسيم عن الحاجر الكريم das sich auf das Werk des ابن ارفع راس No. 4180) الحمد لله العلى العليم الحكم الحكيم: stützt. Anfang

4196. Sach. 86.

44 Bl. 46, 19 Z. (22 × 16; 14 × 91/20m). — Zustand: fleckig, zu Anfang und am Ende etwas schadhaft am Rande. — Papier: gelb, dick, ziemlich glatt. — Einband: rothbrauner Lederbd. — Titel u. Verfasser fehlt.

Anfang fehlt. Der erste vollständige Abschnitt beginnt f. 1°, Z. 8: معرفة آلات وكيف

Ein Receptenbuch zur Bereitung des Elixirs, nebst Beschreibung der dazu nöthigen Gefässe. Es wird genaue Anweisung gegeben, wie die für jenes erforderlichen Mittel bereitet werden; u. s. w. صغة عقد الزيبق 9° ; صفة حل الزيبق °9 u. s. w. Beginnt im 4. und hört f. 23b mit dem 173. Recept auf. Lücken auf 6 und nach 7 , 18, 22. Nach f. 23 fehlt das Weitere: der Index dazu ist f. 44. Auf f. 23b kommt auch etwas Türkisch vor. - Ein neuer Abschnitt beginnt f. 24: نبتدي بعون الله تعالى بصفة الحكمة المباردة التبي ألغز فيه الحكاء وسموها باسماء كثيرة مختلفة وغير مختلفة الج und bricht f. 41b ab mit: ان الماء الأول لن جتاج ان يسلك مسلك الماء الذي قد تقدم شرحه الا في الندوة؛ Der Index dazu ist f. 43. Ein besonderes Stück هذا ما نقل المراكشي في تدبير الملح :ist f. 42 und معنا عمل الاسرب. Lücken nach f. 27. 38. 41. Schrift: Türkische Hand, klein, gefällig, vocallos.

4197.

Ueberschriften roth. - Abschrift um 1150/1737.

1) Mo. 266, f. 153-155.

4to, c. 28 Z. (26 × 15cm). — Zustand: wasserfleckig and wurmstichig und schadhaft am Rande (such im Text).

Anfang fehlt. Das Vorhandene beginnt: وابسط الصفايح عليها والحقها بالكبريت الح

Es liegt hier ein Stück vor über Gold-macherei, in Kapitel (ohne Zahl) eingetheilt. 153° باب في الحجر الكريم 153° باب في عمل القبر

F. 154° hängt wol unmittelbar damit zusammen. Es beginnt mit der Ueberschrift: فصل في العمل الثاني من تدبير الحجر٬

ومن اودع الجهال علما : "Schluss f. 154 : علما علما تمت اصاعد ومن احرم المستوجبين فقد ظلم تمت

Schrift: ziemlich gross, geläufig, etwas blass, vocallos; um 1000/1591

Dann folgen f. 154 zwei "probate" Anweisungen zur Bereitung der Goldtinktur; die 2. von علاء الدين عندي Endlich 155 in kleinerer Schrift, queer über die Seite fortlaufend, einige Recepte zu solchen Tincturen: مفلا زنجار الحكماء; باب التحمير الشمس (صفلا زعفران الحديد)

2) Mq. 115, 34, f. 532. 8°°, c. 30-35 Z. $(21 \times 14^{1/4}; 17 \times 8^{8/4^{\text{cm}}})$.

Titel fehlt. — Schluss einer alchemistischen Schrift; dieselbe ist in Kapitel getheilt.

Der Anfang fehlt, es wird aber wol nicht viel sein.

F.582*,9: إب تقطير الملح وتكليس ثفله في قوارير محففة الح

فتغمسها في هذا الماء : Schluss f. 532b: الله تعالى مرارا حتى يظهر لك حمرة ان شاء الله تعالى Worauf noch ein kleines Anhängsel folgt: تعليف من العلم الحزون

4198.

1) Mq. 115, 35, f. 532b-538b.

Titel fehlt. Verfasser fehlt, s. Anfang. هذا كتاب مانى رسول الله المعزّ : Anfang عن روح الله القدس عيسى صلوات الله وسلامه عليه' ان هذا السفر انى شرحت فيه وبينت واختصرت واحكمت لمن فهم عنى سرّ هذه الصنعة . . . علم هذا السر ينقسم على اربعة اقسام الاول في معرفة الشيء وكيف هو الخ

Alchemistische Schrift, vom Stein der Weisen handelnd, von Mani, dem Gottgesandten.

ومداومة في العمل والقراءة وجصل :Schluss له العلم بالتجربة والقياس أن أراد الله تعالى به خيرا وهو أهل الصلاح والخير أن شاء الله تعالى الح

2) Mo. 37. 8^{v_0} , $(18^{1/4} \times 12^{1/4^{cm}})$.

1) Auf der Rückseite des Vorderdeckels ist ein Blatt geklebt, an das sich Bl. 1 der Handschrift anschließet. Diese Seiten enthalten die Beschreibung von 7 (9) Kräutern, die für Goldmachen von Wichtigkeit sind. Zuerst: حشيشة المدهمة سبعة عنب الذئب ورقها اخصر الح Zuletzt: باب حشيشة ورقها مثل ورق الفول الح

2) F.2° ein Stück Commentar zu einem grammatischen Werke; es handelt über Dual- und Pluralbildung. Zuerst ist von كل die Rede. Zuerst: كلا بقوله مصاف الى مصمر لانه لوكان مصافا الح

Beiläufig wird auch vom Elixir gehandelt in Pm. 369, 48^b. Lbg. 645, 156^b. 157^c. Spr. 2005, 16^c. Glas. 182, 192^b; 131, 336^b. 337.

4199.

Hier sind noch Werke anzuführen von:

- 1) جابر بن حيّان † c. 160/777, u. d. T. منافع الحجر
- 2) ين المارين المارين المارين المحلدكي (um ⁷⁶⁰/1349, u. d. T. نتائج الفكر في احوال الحجر
- 3) المربعتي المربعتي المربعتي المربعتي (4 † 1090/1679) u. d. T. منظومنا في علم الحجر
- مناحل الجوهر .u. d. T. شاناق الهندي (4
- نظم الدرر , u. d. T. منصور بن محمد الارجادي (5) في علم الحج.
- خوانة الخواص . u. d. T مبد الفتاح اللارندي
- السر الاعظم في علم الحجر المكرم لبعضهم (7
- السر الانخر والكبريت الاحمر (8
- السر الاكبر في العلم الاكبر (9
- كيمياء السعادة الربانية وسيمياء السيادة الروحانية (10

27. Enträthselung der Zukunft

a) durch Punkte und Striche.

Eine der beliebtesten Arten, die Zukunft in privaten Angelegenheiten zu erfahren, ist die Verwendung von Punkten und Strichen. Ihre jedesmal vierfache Zusammensetzung ergiebt 16 Figuren, welche besondere Namen erhalten haben, wie solche z. B. in Mq. 49, 3, f. 77—108 angegeben sind; ihre vier Theile stehen (in der Regel) senkrecht unter einander. Ursprünglich wurden dieselben durch Werfen von je 2 Kernen oder Kieseln hervorgebracht, dann aber einfach auf Tabellen verzeichnet und eine Deutung der einzelnen Figur hinzugefügt. Dieselbe wurde mit den Elementen und Planeten in Beziehung gedacht. Diese Zukunftsbefragung hiess علم الرَّمَل, wofür wir, mit Rücksicht auf die Entstehung, Wurfspiel, oder, mit Rücksicht auf die Verwendung von Punkten in den Figuren, Punktirspiel sagen können.

4200. Mq. 49.

8°°, 19Z. (21×15; 16×9¹/s [15¹/s-16¹/s×9¹/s-10°m].

Zustand: nicht ganz fest im Rinband und nicht recht sauber. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel f. 12°:

کتاب فی علم الرمل فوجدته محجا بلاشک ولا شبهت من اوله الی آخره٬ وقد استکتبته وانا آخره٬ وقد استکتبته وانا ولتی سنجت حمص سند آواه

قال الشيخ المبلوك عبد الله : Anfang f. 12b المبيخ المبلوك عبد المحفوف المنجم لما رايت كثيرا من الناس من سائر الاجناس مجتهدين في طلب علم الغيب وقد اختلفوا في الوصول الخ

Der Drang, die Geheimnisse des Lebens und der Zukunft zu erkennen, ist sehr verbreitet und wird in verschiedener Weise befriedigt; die Inder theilen einen Kreis in 12 Theile und lassen danach rathen; die Nubier werfen zu dem Zwecke Kerne, ein Theil der Berber entblösst die Schulter von dem Fleische darauf und wahrsagt danach, u. s. w. 'Abdallah ben 'alı ben elmahfuf (vor 800/1897 am Leben) hat sich nun bemüht, das bei den Arabern sehr beliebte Wahrsagen aus Punkten und Strichen auf das Grundlichste zu erfassen und hat gefunden, dass es 16 Figuren umfasst, welche Formen (اصو, الماء) und Zeichen (علامة) genannt werden; jede Form basirt auf 4 Punkten (und Strichen), entweder je 2 und 2 oder einzeln. Er führt dies nun weiter aus und giebt als Namen der 4 ersten Formen die Mütter, dann der nächsten 4 die Töchter der Mütter u. s. w. an. Er will sich auf die Zukunst beschränken und zwar auf 28 Fragen, die man überall und immer thun kann, und indem er die Tabellenform anwendet, meint er mit 3200 Antworten auf die Fragen auskommen zu können. Er theilt sein Werk in 12 Kapitel, deren Inhaltsübersicht f. 14b enthalten ist.

فى كيفية استخراج الصرب وهيئته 14^b باب. 1 فى ذكر جدول يشتمل على عدة اشخاص 16^c باب. 2 الرمل وهو ستة عشر شخصا^c. . . مذكورة فيها اسمارها بالعربي وبالبربرى وما لها من حروف المحجم والمذكر والمؤنث منها والمحلول والمربوط وما ينسب اليها من الالوان الخ يشتمل على عشرة جداول لاستخراج 17^c باب. 3 ازار ويسمى الجمع والسلامة وهو استخراج ابريل وهو الطريق من 28^c باب. 4 وهو استخراج الجليد ويسمى السلطان 42^c باب. 5

وهو استخراج الجليد ويستي السلطان ط88 باب. 6 هو استخراج التشمير ويسمي العاتبة 48 باب. 6 مو استخراج الكوش ويسمى القبص الداخلط 45 باب. 8 هو استخراج الملاغ ويسمي القبص الخارج 45 باب. 9 هو استخراج الملاغ ويسمي القبص الحال 45 باب. 10 هو استخراج اللم يدوان ويسمي الاجماع 45 باب. 11 وهو استخراج بقية صور الرمل ط16 باب. 12 باب. 12 وما يكتب في صور الرمل من الاخوة وما يكتب في صور الرمل من الاخوة وما يكتب في صور الرمل من الاخوة والاصداد الم

وانما وضعنا منه ما وصل اليه :Schluss f. 63b من المناء من المتخرجناء من المناء والتعب واستخرجناء من اربابه وتعلقنا باقوي اسبابه والله اعلم بغيبه الخ

Schrift: klein, besonders die in den Quadraten (in welche die Taseln getheilt sind) stehende, gefällig, gewandt, vocallos. Stichwörter roth, die Punkte auch. Bl. 18b und 19a leer. — Abschrift im Jahre 956 Rabī' I (1549) von عبد الكريم بن عبد العزيز بن ابراهيم

HKh. V 11365 (المثلث في علم الرمل).

F. 64°-65° steht, denselben Gegenstand (الرمل) betreffend, ein Abschnitt aus einem ungenannten Werke: الغصل الثاني في مسائل متفرقة

F. 65 enthält 2 Quadrate mit je 15 Feldern, worin Zahlen (لوح العدم und الوح الحياة). Die Gebrauchs-Anweisung steht darunter.

F. 67^b 2 Lehrbriefe (اجازة) in Bezug auf dies Werk; der Empfänger derselben ist nicht genannt (s. No. 173, 2).

4201. Mq. 49.

8vo, 16 Z. $(21 \times 15^4/_3; 14^4/_9 \times 9^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich, glatt, ziemlich dünn. — Titel fehlt. Verfasser fehlt, s. Anfang.

الحدد لله الذي انزل الكتاب وبين المحمد الله الذي النبطل وفصل الخطاب . . . فان مصنف هذا الكتاب هو البراهيم بن شعبان بن نافع الصالحي الكتاب هو ابراهيم بن شعبان بن نافع الصالحي . . . قال لما رايت هذا العلم قد الدرس رسمه الح

Die Wissenschaft des الرمل ist völlig vernachlässigt, fast bis auf ihren Namen verwischt; daher hat Ibrāhīm ben śa'bān ben nāfi' eççālihī dies Werk geschrieben, das alle Principien derselben umfasst, und hat, ohne für sich etwas zurückzubehalten, alle Punkte in gehöriges Licht gestellt, und zwar für Anfänger so gut wie für Vorgerücktere. Er verdankt sein Wissen seinem Lehrer Er verdankt sein Wissen seinem Lehrer ; علاء الدين ابو الحسن علي الاسكندراني الحريري dieser hat es von إبو اسحق الطرابلسي الصغير dieser von إبو اسحق الطرابلسي الصغير dieser von المراكشي الصغير dieser von

von ; ابو عبد الله المراكشي الكبير; dieser von إبو الحجاج القابسي الصغير; dieser von زابو سعيد الطرابلسي dieser von ; ابو عبد الله الزناني dieser von العنطين; dieser von زابو جيى زكرياء القابسي الكبير dieser von زابو الحجاج يوسف dieser von ; عبد الله المعروف بالاخطل dieser von ناصر الدين المربري الصغير; dieser von dieser war in Indien خلف البربري الكبير 120 Jahre, nach f. 70" unten. Er war Zeitgenosse des Propheten). (Weiter hinauf mit Aufführung der Vorgänger - die bis zu dem Propheten ادريس hinaufreichen - will er nicht gehen.) Der letztgenannte hat in Indien das Werk des طمضم الهندى über diese Wissenschaft in Indischer Sprache kennen gelernt und durchstudirt, auch selbst ein Werk geschrieben: Als er starb, حاري الغرايب ومظهر الجمايب gab er das Buch des طبطر seinem Schüler in Verwahrung. Dieser starb ناصر الدين البربري im J. 18/681, 186 Jahre alt. Das Buch vererbte sich dann von einem Meister auf den anderen, ungelesen, bis es kam auf البه البنائي Dieser drang zuerst wieder in seine Geheimnisse und stellte auch neue Sätze in der Wissenschaft auf, durchaus zuverlässig, schrieb auch selbst ein bekanntes Buch.

Das Werk ist in ungezählte Kapitel und Abschnitte und viele انكتا eingetheilt.

باب في طريق المحتو والاثبات 12º (Angabe der) und ihrer Namen).

الانفصال "76 ; الاتصال 75° ; النطق 75° ; باب النظر مح5° القول على الجودلة وحليتها وما توصف به 774 .79ª القول على الحيان وحليته وما يوصف به القول على العتبة الداخلة وحليتها الح 82ª 844 القول على البياس وحليته المخ القول على النقى الخد وما يوصف به 874 القول على العتبة الخارجة وحليتها وما توصف به 898 91 القول على الحمرة وما توصف به القول على الانكيس وما يوصف به القول على النصرة الخارجة وحليتها وما توصف به 950 976 القول على العقلة وحليتها المز

996 القول على الاحتماع وحليته النخ القول على النصرة الداخلة وصورتها وحليتها "101 وما توصف بد القول على الطريق وحليته وما يوصف به 103 1056 القول على القبص الخارج وحليته المخ 107ª القول على الجماعة وحليتها المخ 108b القول على القبص الداخل وحليته الح 110 باب معرفة البيوت السنة عشى 114 فصل في حكم الجودلة على انها في الطالع (und ebenso die anderen 15 Figuren). باب في نظر [ونطق واتصال] السايل والمسؤل 1486 والجودلة في الطالع 149b باب في منع السايل من المستول الم (und ebenso die anderen 15 Figuren). Von f. 160^b an werden allerlei einzelne Fälle (نكتة) behandelt; so باب في نكتم المولود قبل أن يولد نكتة يعلم منها حال اذا لم يتم حال المراة 162° في الحمل ويجئ المولود سقطا ميتا نكتة يعلم منها أن كان المولود ولد الخلال أو ولد الزنا 165% نكتة يعلم منها حال المريض ان كان غايبا او حاصرا 1690 نكتة يعلم منها حيلة السارف عل هو من قرايب 176 صاحب العملة أم لا نكته يعلم منها عمق الماء تحت الارض قبل 1826 اخراجه وحفر الارص تسكين ويسمى المَرْكَب يحتاج المسافرون اليد 1986 في الجر المالم وبعد هذا نقطة اليزان تدل : Schluss f. 213b الطالب على الطريق والله تعالى يطلع من شاء على ما يشاء تم Darauf noch ein Anhang: فائدها في عمل اسفيداج Schrift: ziemlich klein, gewandt, deutlich, vocalios. Stichwörter roth. - Abschrift c. 1000/1591. - HKh. V 10143. 4202. Mq. 49. 4) f. 219 - 288.

Format etc. n. Schrift wie bei 3). - Titel u. Verf. f. 219 : كتاب في الرمل طريف من كلام الشيخ الاستاد الحصري شارح كلام الامام الزناتي

واما اذا كان وجد الصارب : Anfang f. 219^b التي المشرق فيكون على هذا الحكم والمغرب عدد الف ومائنين وثلاث وسبعين يزاد عليها عدد الامهات So beginnt offenbar kein Werk: also der Anfang fehlt. Diese Auskunft über das Erramal wird dem Elhoçarı beigelegt, der vor 800/1897 gelebt haben muss, da der in dem Lehrbriefe f. 219° u. 67° vorkommende 'Abderrahman elbistamı um 820/1417 das Werk kennt. — Ob الموعبد الحق بن عبسى التحصري شمس الدين † 707/1807 gemeint sei, weiss ich nicht. Als alter Lehrmeister in dieser Kunst gilt الموعبد الله الزناق (s. Mq. 49, 3; HKh. III 6155 u. V 10143), dessen Werk von dem Obigen erklärt worden ist.

Das Werk zerfällt in viele ungezählte Kapitel, alle mit, باب في معرفة الدخ überschrieben. زباب في معرفة طبايع السطور الاربعة «F. 219» المذكر والمؤنث 4220 ; طبايع البيوت الست عشر 4200 ; السعيد والنحيس من البيوت «226 ; من البيوت ; الشواهد في البيوت °230 ; الجهات في معنى البيوت °228 u. s. w. الساعات 235°; الالوان في البيوت 438° باب في معرفة الوان الاشكال 258b فصل في معرفة السعيد والنحيس من الاشكال 459 .u. 8. We قصل في معرفة الايام والاوقات سهام الاشكال 285 وفصل في معرفة الزواج والنكاح 284 الصايع والسرقة والتهمة 286 ; الاتصال والبعد 285 الاعوام وكيف الحال فيها 286 ; الاسعار 286 مسئلة في احوال الملوك والخلاف بينهم النخ 287 فصل في معرفة الشواهد (Luletzt: f. 288 عرفة الشواهد

دليل الوصل والاتصال دليل الطالب: Bchluss f.288* والمطلوب دليل المعرفة والتمييزين لخف والباطل والله اعلم

F. 219 ein Lehrbrief über dies Werk, s. No. 173, 3.

4203. Mq. 49. 5) f. 289 - 306.

Format etc. u. Schrift wie bei 3). - Titel u. Verf. f. 289a:

كتاب في الرمل للكردي

الحمد لله الذي لا يحول ولا : Anfang f. 289^b بنيا يزول ابدا . . أما بعد أعلم يا اخي أن أصل ما بنيا عليه الصدي وتقوي الله سجانه وتعالي وهو راس كل شيء وأذا عودت لسائك برطوبة الذكر والاستغفار الح

Es fehlt hier im Text nach العاب etwas, wahrscheinlich: علم الحساب.

Dies Werk über Erramal zerfällt in فصل und قصل. Der Verfasser ist Elkurds.

فصل اعلم يا اخي ان اصل علم الحساب علم كبير "289 فصل واعلم ان لها صعود وهبوط وزيادة ونقصان "290 فصل واعلم ان الاشكال الستة عشر اصلها عشرة "290 فصل واعلم ان الاشكال لها خصوص من حرف "291 فصل واعلم ان الاشكال لها خصوص من حرف "291 وطبع وعدد وسكن ومزاج

u. s. w.

القول على وجود الاربعين وهو مساحة البيت 93% الثاني عشر الإعداد

Von hier an folgen auf jedes القول 2 Tabellen, jede mit 3 × 6 Fächern, deren jedes beschrieben ist.

القول علي وجود الثمانية وثلاثين وهو مساحة °295 البيت الحادي عشر

القول على وجود الستة وثلاثين 2960

القول على وجود الثمانية عشر وهو مساحة البيت 805 الأول وهو بيت النظر والكرم والشجاعة الرخ

وآخره الشهر الاول من فصل : Schluss f. 306 العدد الصيف ولد من الاحرف الالف احد ومن العدد المدغم ثمانية عشر؛

Darunter dann die 2. dazugehörige Tafel.

F. 307 in kleiner Schrift: جدون الغالب والمغلوب (eine Tafel mit 5 × 9 Feldern, darin Zahlen; die Gebrauchsanweisung steht voran).

F. 307 - 317 ist Türkisch, von einigen Kleinigkeiten abgesehen.

4204. We. 1218.

87 Bl. 8vo, 16 Z. $(21^3)_4 \times 15^1/_2$; $17^1/_2 \times 11^1/_2 - 12^{cm}$). Zustand: zieml. gut. — Papier: weiselich, dünn. — Einband: Pappbd mit Lederrücken. — Titel und Verf. fehlt.

وبعد فان علم الرمل علم جليل ولا :Anfang يعرفه الا العاقل الخبير ومن جملة الكتب رسالة ابي حامد الغزالي في الاطلاع علي قرعة الرمل وصفة العمل بها ان يكون القارع طاهر الثوب والمكان وكذلك المقروع له وهو ان تاخذ من الحبوب او الحصا من غير عدد وترميه كل ثنتين سوي الح

Abhandlung über die Punktirkunst, nach der Abhandlung des Abū kāmid elgazzālī verfasst. Zuerst giebt der Verfasser Anleitung, wie man mit Körnern oder Kieselsteinen (immer je 2 u. 2) zu werfen habe und zu welcher Zeit (von Sonnen-Aufgang bis -Untergang, ausser an trüben regnichten und windigen Tagen). Dann folgt eine Tabelle mit 16 Fächern, die Namen und Figuren (4 Punkte oder Striche in verschiedener Folge) und Angabe ihrer elementaren Art (luftig, feurig etc.) enthaltend. Von f. 1^b an folgt die an die einzelnen Figuren sich anschliessende Deutung. Die Namen derselben sind die bei Mq. 49, 3, f. 77^a—108^b aufgeführten.

An fang der Deutung der ersten Figur f. 16: القول على الجودلة وهي البيت الاول وهذا شرحة قال الله تعالى وهو اصدى القايلين واما الذين سعدوا ففى الجنة خالدين ففيها ما دامت السموات والارض ابشر ايها السايل برزف وافر وتجم طالع المخ

Alle 16 Figuren werden in dieser Weise mit einem Qoranverse eingeleitet.

والبشارة قريبة حاصلة ولكن Schluss f. 11b; ولكن حاصلة ولله تحمل هما لك اعداء وسمعت منهم شيئا اغاطكا فلا تحمل هما ما صقت الا وفرحت واسمع قول الراجز حيث قال وقبص داخل وسوال ينبى بنجيج مطالب وبنيل قصد وقوة همة وزوال هم بنجم قد علا فرحا وسعد تمت قرعة الرمل الخ

Schrift: gross, rundlich, flüchtig, vocallos. — Abschrift c. 1850.

4205. We. 1213.

72 Bl. 4°, 17 Z. (22¹/2×16; 17-17¹/2×10¹/2-11°m). Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, grob, ziemlich stark, etwas glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel fehlt. In der Vorrede f. 3°:

الجوهر النضير في اخراج الضمير Verfasser fehlt.

سجانك عالم الخفيات والجليات : Anfang f. 16 . . . أسمع هديت ايها الاخ العزيز . . . أن العلوم الرياضية من اسنى العلوم الدقيقة الخ

Der Verf. handelt in der Vorrede von der Wichtigkeit und Schwierigkeit der Punktirkunst. Das Werk zerfällt in Vorwort, 5 Kapp. und Schlusswort.

في شرط الصرب وكيفية اخذ ما تصرب 1.8 القدمة فيد والجهة والمكان المشروط لد وصورة ضربه وتوليده وكيفية الترتيب لد ومحل الصارب واختياره

في معرفة الاشكال واسعائها واعدادها 7 باب1. وتساكينها وسعدها وحسها النخ

في الصرب وما يتولد منه والكلام على المتولد 21^b باب. 2 من سعد وحس ومن سعدين ومن تحسين الرخ

في اخراج الصمير وكيفية تحقيقه بالقواعد 48° باب 8. السهلة الح

في بيان حصة هذا العلم وكيفية الزيارج 57⁶ باب. 4 المستعملة مند

في القسمة والتربيع واخراج الدفايين والكنور 64 باب .5 وكيفية العبل بالجدول والحروف المقسومة على الجهات

في نكت ونوادر وشروط واعمال مستخرجة °70 الخاتمة من الحروف داخلة في هذا العلم ماخوذة منه

فان حلّ المستولي في بيت : Schluss f. 72º سفر قيعرص له السفر عن قريب ومدّته راجعة استلقاء من القواعد والله تعالي اعلم واليد المرجع والمآب

Schrift: zuerst ziemlich gross und weitläufig, von f. 45^b an enger und kleiner, geläufig und deutlich, vocallos. Stichwörter u. Ueberschriften roth. — Abschrift c. ¹⁸⁰⁰/₁₇₈₅.

4206. We. 1211.

128 Bl. 8vo, 15 Z. (20×15; 13¹/₂×8^{om}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich, glatt, ziemlich dünn. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titelüberschrift f. 1^b:

كتاب الكننر المكتوم في ستر الله المكنون Verfasser fehlt.

صلى الله على سيدنا محمد وسلم' : Anfang f. 1b: باب الدليل المتولي منا يقومان مقام السايل والمستول وهما البيت و و أو وهما الزوج والفرد النخ

Dies ausführliche Werk über die Punktirkunst, ohne besondere Vorrede, zerfällt in eine sehr grosse Menge ungezählter Kapitel. Zuerst nach dem obigen Kapitel:

باب نبيل الشيء من منبيله برضى ام بكره "3 تميير الاشكال "4 ; في الخمس حواس "4 ; في الأمر بغته "5

باب في معرفة كل كوكب وما له من الاشكال 112^a باب فصل في شرح الامراض

دلّ على مرص البلغم وان وقع في بيت: 8 chluss f.128 ارض البلغم المختلط بالسواد وان وقع في غير ارض دلّ على غلبة السواد او طبيعة البيت كما قدمنا والله اعلم

Am Rande ist an mehreren Stellen, besonders im Anfang, aus einem Türkischen Werke ein Abschnitt fortlaufend beigeschrieben.

Schrift: Türkische Hand, klein, gefällig, deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. Am Rande kleiner und flüchtiger. — Abschrift c. 1100/1888.

F. 123^b — 123^b Uebersicht über einige Punktir-Figuren. F. 126—128 fast leer.

4207. Spr. 1937.

85 Bl. Schmal-8vo, 17 Z. (20 × 10; 13 × 5^{cm}). — Zustand: unsauber, besonders im Anfang. Bl. 1 schadhaft. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Einband: Pappband mit Kattunrücken. — Titel fehlt; nach der Vorrede f. 1^b;

حاوي الغرايب ومظهر العجايب

Verfasser: s. Anfang und No. 4201.

الحمد لله حمد الشاكرين والصلاة : Anfang f. 1 : الحمد الشاكرين والصلاة : Anfang f. 1 والسلام . . . وبعد فهذا كتاب جليل في علم الرمل يشتمل على فوايد وقواعد من كلام خلف البربري وطمطم الهندي ومحمد بن عثمان الزناتي والطرابلسي والكردي وغيرم البخ

Anleitung zur Punktirkunst; dieselbe zerfällt in viele ungezählte Abschnitte und Kapitel.

f.2*	فصل في الاصول والقواعد
3*	فصل في تسكين الاعصاء
36	باب في معرفة الدليل
36	فصل في معرفة السايل وحليته وصناعته
4.	فصل في معرفة حروف الاسم
4b	فصل في معرفة الحير حق ام هو باطل
5*	and the contract of the contra
. 5ª	the second second

Von f. 5^b an ist das Werk Mq. 49, 3, f. 160^b ff, sehr stark benutzt.

F. 39 ein Regez-Gedicht von 44 Versen, einzelne Stücke der Punktirkunst betreffend, anf.: اول ما يبدأ بالبشارة بالعرس والافراج والطهارة

في معرفة : Das letzte Kapitel handelt f. 59th: في معرفة العناصر الاشكال على حكم العناصر

Schrift: ziemlich klein, gewandt, ziemlich deutlich, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. Mit den nöthigen Figuren (rothen Punkten) in gewisse Fächer getheilt. — Abschrift im J. 1066/1656 (of. f. 81°).

4208. We. 1219.

1) f. 1-31b.

103 Bl. 8vo, 14-18 Z. (21³/₄ × 16; 17-18 × 11^{om}). Zustand: ziemlich gut, doch der Raud in der Mitte der Handschrift beschädigt; nicht überall ganz sauber. — Papier: gelblich, glatt, stark. — Einband: Pappbd mit Lederrücken und Klappe. — Titelüberschrift f. 1^a:

كتاب نزهة النفوس ومزيل العكوس

so auch in der Vorrede, f. 1ª unten. — Verfassers. Anfang.

وبعد فيقول العبد الفقير . . . : Anfang f. 14: المدنى ابو الحسن على بن الشيخ الفاضل المدنى المغربي رحد الما رايت الناس قصرت على صماير الموجودات بكثرة المطولات النخ

Von der Neigung zu der Beschäftigung mit der Punktirkunst sei man sehr zurückgekommen, klagt der Verfasser 'Alt ben esseih elfädil elmedent elmagribt; er wolle sie durch dieses ausführliche Werk wieder auffrischen. Dasselbe zerfällt in 44 Kapp., deren Uebersicht f. 1^b. 2^a steht. 1. باب 2^a مفاته وصع الحروف الجدولية 3^a باب 3^b باب 2^b بعروف الجدولية 3^c باب 3^c باب 2^c باب 2

4. باب. 3 ; في وضع الحروف العنصرية 3 باب. 4 ، باب. 6 ; في وضع البروج الاثنى عشر والمنازل 4 ، باب. 70 ; في معرفة درجة الطالع ; في الاشتراك 7 باب. 10 ; في معرفة درجة الطالع ; في الحروف المنورانية والجسمانية 20 باب. 20 باب. 20 باب. 20 باب. 25 باب. 25 باب. 25 باب. 23 نفي اخراج الالوان 20 باب. 23 نفي اخراج الالعان 20 باب. 28 نفي اخراج الاسعاء 23 باب. 29 ; في الخبايا والدفايين 30 باب.

وایاک والفواحش ما ظهر : Schluss f. 31°: منها وما بطن بطن Dann noch ein Kapitel: باب فی حساب المسروی وما یکون ملقن مثل خرز او لؤلؤ او قطع ذهب وحراقیل منتشل ومعثث وهذا عیافة للمسروی والله اعلم' تم

Schrift: gross, rundlich, unschön und uncorrect, aber deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. Der Text in rothen Linien. — Abschrift im Jahre 1947/1831 von دروایش آبو عین (s. f. 101b).

4209.

1) Spr. 1937, 2, f. 61b—74b.
Format etc. u. Schrift wie bei 1. — Titel fehlt; nach f.81e;

: Ueber Punktirkunst. — Anfang f. 61 المل المل المل المكال وتفصلهم اعلم وفقك الله بان اشكال الرمل الم شكلا وتفصلهم الله فان اتاك سايل وسالك وقال احسن عدد الرمل من شكلين فخذ نقطة شكل الجماعة الرم

F. 62° باب في معرفظ سبب المريض u. s. w. Zuletzt f. 74°: اباب في الصابع ان كان يرجع ام لا

2) Spr. 1937, 3, f. 746-81a.

Ist die Fortsetzung und behandelt die 16 بيت dieser Kunst. Zuerst f. 74°. آلبيت الأولى والنقس للسايل والعقل والراي وهو الطالع محمل الزوج والنفس للسايل والعقل والراي والتدبير والفلسفة والرياسة وابتداء الاعمال الح واخبار الاعداء وكتبهم عادي العمال علم تمن وخوف المسافر في طريقه والله تعالى اعلم تمن

عمر بن الحاج ناصر الدين بن القاضي Absohrift von (im J. 1066 Gomādā II (1656). كمال الدين بن ناصر الدين

F. 82" mit der Unterschrift: تبت وكملت الزايرجة المباركة

سالت هداك الله يا خليل . . . عن Anfang: الله يا خليل . . . عن Anfang: الله يا خليل . . . عن المحمد الهدي الخ للوهر المكنون . . . اجبتك ارجو الاجر من ملهم الهدي الخ Kurze Anweisung zur Ezzājereģe (incorrect). ومن لا له دوى فترميد بالقلا الله الله الوهاب اعرفه الملا الموادي به الوهاب اعرفه الملا الموادي به الوهاب اعرفه الملا الله الموادي به الوهاب اعرفه الملا الله الموادي به الوهاب اعرفه الملا الله الموادي به الوهاب اعرفه الملا الله الموادي به الوهاب اعرفه الملا الله الموادي به الوهاب الموادي به الوهاب الموادي به الوهاب الموادي به الموادي الموادي به الموادي الموادي ا

4210.

1) Mf. 39, 5, f. 74-83.
Format etc. und Schrift wie bei 4.

ueber die Punktirkunst. — F. 74^b—82^a enthalten, mitten auf der Seite, einen Kreis, jeder, von 1—16, der Reihe nach mit einer Zahl versehen; innerhalb desselben steht in der oberen Hälfte des Kreises ein Wort (für eine Ramalfigur) und darunter 4 Punkte oder Punkte mit kleinen Strichen unterbrochen; desgleichen auch in der unteren Hälfte. So im 1. Kreise (f. 74^b) oben خياف, unten عبد ألم im 16. (82^a) نام und طريق. Im Uebrigen stehen auf jeder Seite allerlei auf diese Figuren bezügliche Notizen; manche Seiten aber sind nicht ganz ausgefüllt. Eine besondere Gebrauchsanweisung (غيبان احكام الرمال) steht f. 83^a; dazu gehört auch f. 74^a u. 82^b. — F. 84 leer.

2) Mq. 127, 20, f. 92°. 8°° ($18 \times 12^{1/2}$; c. $14 \times 10^{1/2}$ °m).

هذا فايدة في معوفة بيوت الرمل Deberschrift: الأول بيت نفس وحيوة ومولود وابتداء Anfang: كل امر حادث والثاني الخ

Uebersicht der 16 verschiedenen Figuren des Ramal und deren Namen, zugleich mit Angabe, was sie bei den Auslegungen zu bedeuten haben.

Schrift: klein, fein, etwas flüchtig, vocallos. — Abschrift c. 1700.

Das Uebrige im Bande f. 926-135 sind verschiedene Persische Stücke.

Glas. 161, 4, f. 87—92.
 Format etc. und Schrift wie bei 2.

Titel fehlt. Es ist Deutung der 16 Ramalfiguren. Zuerst die Figur

. Die Deutung beginnt: المعدد له من الكواكب المشتري ومن الايام الخبيس يدل والرزق الواصل المخ والله اعلم تبشر السائل بالخير العاجل والرزق الواصل المخ الفادة والعادة وewöhnlich bei jeder Figur mit einigen Versen. — Schluss f. 92° فقيد الصلاح وتبشر الامور تبارك الله المطبق الخبير وفيد الفلاح وتبشر الامور تبارك الله المطبق الخبير وفيد الفلاح وتبشر الامور تبارك الله المطبق الخبير

4) Spr. 1937, 4, f. 82b-85.

Format etc. und Schrift wie bei 1.

اسم الاعظم الذي يقبل علوم شتي؛ Anfang f.82^b؛ بسم رب العرش والرحمن نبتدي قولي بيا اخواني كلنا نرجو الحق الى عالم السر والكتمان

Behandelt, Anfangs in unregelmässigen Versen neueren Metrums, dann in Prosa, die Punktirkunst. (Incorrect.) — Schluss f. 85°: في ساير الاوقات جايز ويكره فوق الجر وعلى القبور وعند الجنوب وعلما غاية ما ذكرناه لك

4211.

- 1) We. 1733, 9, f. 1056. Anfang einer Abhandlung über Punktirkunst, betitelt nach dem Vorworte: اللباب. Dieselbe beginnt: اللباب المحد العرب العالمين والصلوة . . . هذه الرسالة في الرمل المحد للعرب العالمين والصلوة . . . هذه الرسالة في الرمل المحديث والطبرت ما كان محفيا الرخ الحصيها من كتب الاقدمين واطبرت ما كان محفيا الرخ Bloss eine halbe Seite Text, von derselben Hand wie bei 8), aber kleiner.
- 2) Pet. 637, 2, f. 58°. Ein kleines Stück über Punktirkunst, das oben am Rande so anfängt: اذا اردت الاقدام على امر تنقط مقدار نقط

3) Pm. 476, f. 32b. Die Namen der 16 Ramal-Figuren. — Desgleichen in Mf. 175, f. 201a.

- 4) Pm. 654, 3, f. 116° ff. Abhandlung über Punktirkunst ر" في الرمل, angeblich vom Imam ر" في الرمان. Zuerst die 16 verschiedenen Formen und Namen derselben, dann die Erörterung der einzelnen. Anfang: المائة مقتصرة مفيدة stehen: Pm. 262, f. 120°. We. 1187, Vorderdeckel. Mo. 273, f. 66°.
- 5) Pm. 497, 11, f. 97^b. Die 16 Zeichen der Punktirkunst, mit ihrer Deutung im Türkischen.

4212.

Einige andere Werke dieser Art sind:

- عبد الله الحسيني البلياني von مغتاج الكنوز (1 um أوحد الدين (1 um أوحد الدين
- موائد الفصل الجامعة لبابا في موارد الرمل النافعة احبابا (2) von بن شيخان مالم بن احمد بن شيخان von
- عبد الجليل بن von المنتع السهل في علم الرمل (3) عبد الجليل بن احد الدمشقى ابن عبد الهادي
- على بن عبد الله بن احمد العلوي von كتاب في الرمل (4) + 1199/1785.
- اللهب الابريز المحرّر في اقتفاء علم الرمل والاثر (5 احمد بن على بن احمد المحلّى أبن زنبل von
- تقويم النظر في الرمل (7) . تجارب العرب في الرمل (6)

b) durch Buchstaben.

Diese Kunst der Zukunftsdeutung ist zwiefach. Sie betrifft entweder die kunftigen politischen Ereignisse oder das Privatleben. Jene werden gedeutet aus einzelnen oder verschlungenen Buchstaben, die meistens in einem Kreise (oder auch Viereck) sich befinden, und die als in Beziehung zu den 4 Elementen stehend gedacht werden; auch können Zahlen und Buchstabennamen dabei in Anwendung kommen. Als Erfinder dieser Kunst gilt Vielen der Haltfe 'Alt, weil der Prophet ihn "das Thor des Wissens" genannt hat; sie heisst علم الجفر (Gefr), weil er aus gewissen auf einer "Kameelhaut" befindlichen Buchstaben Zukünftiges prophezeit haben soll. — Die zweite Art heisst الزَّبْرَج oder öfter الزائْرَجَة oder الزائْرَجَة (plur. الزيارج) und ist, als Abart des Elgefr, entweder erfunden oder doch in Schwang gebracht von Ahmed ben ga'far essabtī abū 'l'abbās † 601/1204. Auch hier wird ein Kreis verwendet, aber mit vielen zum Theil nach dem Mittelpunkt gehenden Linien, oder auch ein in 28 Felder getheiltes Quadrat, jedes mit einem Buchstaben und auch mit einer Zahl versehen. Sie werden mit den 12 Sternbildern in Verbindung gebracht und die Deutung enthält die jedesmalige Antwort auf eine mit ob? oder ob nicht? gestellte Frage.

1. Elgefr. 4213. We. 1762. 1) f. 1-23.

57 Bl. 87°, 21 Z. (211/2×15; 16×91/2°m). — Zustand: ziemlich gut, doch mehrfach fleckig, besonders Bl. 23. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappbd mit Kattunrücken. — Titel und Verfasser f. 1°:

مد مفتاح الجفر الجامع للشيخ الاكبر

الحدد لله الذي أودع سرِ المكتوم : Anfang f. 1b في طبق الحرف المرقوم . . . أما بعدد فاعلم . . . أن النفس الرجاني باعتبار تعينه وتنزله في المراتب حقايق مختلفة الخ

Nach Vorbemerkungen über Verhältniss der Buchstaben zu dem Wesen der Dinge, behandelt Esseih elakbar, d. i. Ibn arabi + 688/1240 (No. 808), ausführlich die Buchstaben in 4 Abschnitten, deren die 2 ersten باب, die andern genannt sind. Der 1. f. 4 betrifft das Element des Feuers und behandelt die 7 Buchstaben ا ه ف ش ف م ط staben ا د ث ش ف م ط der 2. f. 8b das der Luft (und die Buchstaben خ وظ ث ت س که رچ); der 3. f. 12 das des Wassers (mit بي و ب ص ت ص); der 4. f. 15° das der Erde (mit ع رع ل ع رع ل ي Dann kommen f. 18 ein Paar Abschnitte (فصل), in welchen das Geheimniss solcher Buchstabengruppen in Rücksicht auf den Zahlenwerth erörtert wird, darauf f.22b etwas über Vererbung dieser Wissenschaft von Adam her.

وعلم الالف في النقطة وعلم: Schluss f. 23b: النقطة في المعرفة الاصلية في النقطة في المعرفة الاصلية في علم الازل في المشيئة وعلم المشيئة في علم الغيب الهوية والحمل لله على التمام تمت

Aber diese letzten Worte sind von späterer Hand u. es scheint als obdas Werk selbst hier nicht zu Ende sei. Auch fehlt die Unterschrift, die bei einem so geschriebenen Werke zu erwarten wäre.

Schrift: ziemlich gross, etwas rundlich, sorgfältig, vocallos. Der Text — mit Ausnahme der letzten Seite — in rothen Linien. Ueberschriften und Stichwörter roth. Im Text viele zu den einzelnen Buchstaben gehörige Tabellen. — Abschrift c. 1100/1688.

4214. We. 1214.

49 Bl. 8°°, 21 Z. (20¹/2×14; 15×9¹/2°m). — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel f. 1a:

كتاب شرح الشجرة النحانية فى الدولة العثمانية

Den Specialtitel s. bei Lbg. 711, 2. - Verfasser f. 1a:

صدر الدين الشيخ القونوي

الحدد لله الذي بين البيان لاهل : Anfang f. 1b الحدد الماني بين البيان لاهل حرفا الكاف والنون

Die Geheimwissenschaften, insofern sie sich auf Deutung der Buchstabengeheimnisse beziehen, fanden ihre Pflege, von Mohammed selbst abgesehen, an seinen Genossen und deren Nachfolgern, wie 'Alt ben abu talib, Abu horeira, Hodeifa eljemani und so in weiterer Folge, bis sie namentlich in Ibn 'arabī ihren begeistertsten Apostel fanden. Zu seinen darauf bezüglichen الشجرة النعانية في الدولة العثمانية :Werken gehört in welchem er mit dunkeln Hinweisungen und Zeichen sich speciell mit Aegypten und dessen kommenden Schicksalen beschäftigt. Zu diesem Werke hat Çadr eddin elqonawi † 678/1274 (No. 1471), ein Schüler desselben, den vorliegenden Commentar geschrieben, in Vorwort, 3 فصل und Schlusswort.

اعلم . . . ان شرف كل علم بشرف موضوعه : . 3°. Anf المقدمة في معرفة المفاتيح الغيبية

في معرفة عدة تلك المفاتيج وتيز بعضها عن بعض 4 فصل .

في بيان رموز الشجرة وما في ضمن الدائرة 8 فصل .3 المذكورة من امر التنبيد على الحوادث الكونية

باب ذكر ما بين الغاتج والخاتم من الحركات 96 الكليات دون الجزئيات

ولنختم هذه الرسالة خاتمة وحيرة : "Schlusswort 33 المجالية نذكر فيها سرّ القرآن الذي يتعين في عام سين الغين الخ

فلنكتف بما ذكرناه وبيّناه :Schluss f. 49° فلنكتف بما ذكرناه وبيّناه الحاصلة في الدورة الخيالية الحاصلة في الدورة الخيالية الحسب الوقت والقابل والله اعلم الرخ

Schrift: gross, rundlich, kräftig, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift v. J. 1169 Sawwäl (1756).

4215.

Dasselbe Werk ist vorhanden in:

1) Lbg. 711, 2, f. 25-65.

Format etc. und Schrift wie bei 1. - Titel 6.25°: اللمعظ النورانية في حلّ مشكلات الشجرة الخصوصة باخبار الدولة العثمانية للامام صدر الدين القونوي

Das Schlusswort beginnt f. 64° so wie angegeben; der Schluss ist alsbald f. 65° so: عقدة لا تتحل في دائرة القاهرة وفي الاينة الباهرة باتي الكلام على حوادث ما بعدها في مختصر الرسالة فانهم والله اعلم'

Abschrift im J. 1063/1653. — Collationirt. Bl. 66. 67 leer.

2) Pm. 733, 4, S. 8-38.

 4^{10} , 28 Z. (Toxt: 20×12^{cm}). — Zustand: ziemlich unsauber, auch fleckig. — Papier: gelb, stark, etwas glatt.

Titel u. Verf. fehlt. Beides ganz kurz auf der Innenseite des Vorderdeckels. Anfang fehlt. Das Vorhandene beginnt im 2. فصل mit den Worten: النبوية والاخبار المصطفوية التي اخبر بها المصطفى النبوية والاخبار المصطفوية التي اخبر بها المصطفى النبوية وقد تقدم التنبية على فروع الشجرة النهائية التي تكرارها وقد تقدم التنبية على فروع الشجرة النهائية وقد افردنا له رسالة عجيبة سميناها الاهتمام بامر الختام والله تعالى اعلم لا راد لامرة ولا معقب لحكم وهو سريع الحساب واليه المرجع والمآب وهو حسبنا الد

Schrift: ziemlich gross, kräftig, gleichmässig, vocallos. Stichwörter roth. Text in rothen Linien. — Abschrift im J. 1186 Çafar (1723) (s. anch S. 98), von بن عالج بن تحمد الزاي الهبائي الشافعي الرفاعي (statt عمر بعد علي steht S. 98 (على).

3) Lbg. 538.

7 Bl. 8°°, 19 Z. (20 \times 15; $14 \times 7^3/4^{\rm em}$). — Zustand: fleckig. — Papier: gelb, glatt, stark. — Rinband: Pappband mit Lederrücken und Klappe.

Titel f.1 (von ganz neuer Hand) etwas abgekürzt. — Bricht ab im 2. فصل mit den Worten: اما سبب تخصیص مصر بهذه الدائرة فلکون مصر

Schrift: gross, deutlich, vocallos. Text in rothen Linien. — Collationirt. — Abschrift c. 1200/1785.

HANDSOHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

4216. We. 1704.

Format etc. u. Schrift wie bei 52). - Titel fehlt; erist etwa:

ر" في اسرار الشجرة النعمانية Verfasser fehlt.

الحمد لله واهب الاسرار لاهل : Anfang f. 149b الرسالة الرسالة الرسالة السرار تلمحتها من دايرة الشجرة النعمانية الخ

Erklärung geheimnissvoller Andeutungen über die Zukunft, und zwar speciell Aegyptens, welche sich in dem Werke بشاخرة الشاجرة الشاجرة الشاجرة الشاجرة النعمانية des Ibn el'arabi finden. — Der Verfasser erwähnt f. 150° sein Zusammentreffen mit الشجرة in Damask im J. 773/1871 (derselbe starb etwas nach 776/1874 in Elmedina), der ihm einige Belehrungen über das Werk zukommen liess und ihm erlaubte, davon Gebrauch zu machen; auch erhielt er von ihm im Schlaf einige Erleuchtung über den Inhalt. Es kann also der in Lbg. 711, 1 als Verf. bezeichnete الصلاح العقدي على الدين المالي عبد الله العقدي على خليل بن البيك بن عبد الله العقدي على الدين وفاد د. 696/1297, ist schon im J. 764/1868 gestorben.

Es sind in diesem Werke einzelne Buchstaben, besonders ش, auch س الله, von grosser Bedeutung. Der Verf. versucht nun, im Zusammenhang mit dem Grundtext, den Sinn derselben aufzufinden. Das Werk selbst fängt dann f. 150° so an: قال الله قوله في دايرة ومع حكامها محادية ولا تقال الامور [موادعة] حتى يقابل المريخ كيوان ولا تقال الامور [موادعة] حتى يقابل المريخ كيوان ما ليس على بابد الذي هو حكم ظاهرة الذي

ويكون ابتداء امرهم صمير : Schluss f. 156 مستتر بينهم بعقد خفى يتم ظهوره قولا وفعلا بعد مصى ثلاثين من سنة ١٥٠ هجرية وقد شداوا في امر الكتم غاية التشديد الي اوانه خشية الفاء المرجفة وسنذكر طرفا يشير الي ما رمزوه وكتموه حتى حصل فايدة التنبيه وكان الفراغ الخ

Damit hört dies Werkehen auf, ist also offenbar nicht zu Ende, da der Verf. ja noch am Ende sagt, er werde zur Vervollständigung noch Einiges erwähnen. —

F. 156^b und 157^a oben ein kleines Stück (von anderer Hand) ebenfalls über Buchstaben-Geheimnisse.

4217. Spr. 490.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

Dasselbe Werk. Titel, Verfasser und Anfang fehlt. Das Vorhandene beginnt f. 49°: حتى اجتمعت بقرد من افراد العالم يقال له محمد التونسي

وقد الفنا رسالة : (abweichend) فيما رسالة : (saluss f. 59 الفنا رسالة : المقدرة بالنظم فيما بعد عام الفاء الي تمام المدة المقدرة الجفرية . . . فعليه بتلك الرسالة وهي كافية في علم الحوادث الي غاية المدة المقدرة المشار اليها بقوله تعالى ونفخ في الصور . . . جرت عادة ارباب هذا الفن بالتقديم والتاخير وتفرقة الوقايع في عدة مواضع مراعاة لكتم الاسرار الالهية الدقد اجمعوا على عدم التصريح فاعلم للك واعمل حكم الاصطلاح . . . حتى يظهر مكنونها ولله متولى هداه بمنة وكرمة آمين ويتصح مصونها والله متولى هداه بمنة وكرمة آمين

Die in diesem Commentar gegebenen Aufschlüsse gehen bis auf die Zeit des Sultans Auf die Zeit des Sultans der von 1058/1648 an regierte. Der Verfasser lebte also ohne Zweisel in der 2. Hälste jenes 11. Jahrhunderts und hat nur der Glaubwürdigkeit wegen sein Werk einem Früheren beigelegt. Er hängt an dasselbe eine Qacide von gleichfalls kabbalistischem Gepräge und Ausdrücken, in welcher er den weiteren Verlauf der Dinge bis zum jüngsten Tage schildert; auf diese Qacide hat er schon oben am Schluss des Werkes hingedeutet (wo er sie eine Risäle in Versen nennt). Sie ist 40 Verse lang, in Tawil, und beginnt f. 596:

اذا مربعد الغين ابدت لناسنا شواهدما اخفاه اهل الملاحم تمت الرسالة الميمونة . . . في السنة الثامنة والثمانيين والالف من الهجرة النبوية الخ

Das hier in der Unterschrift angegebene Jahr 1088 kann sehr füglich die Zeit bezeichnen, in der der Verf. sein Werk vollendet hat.

4218. Lbg. 711.

104 Bl. 8°c, 15 Z. (20¹/₂ × 14; 15 × 8cm). — Zustand: nicht fest im Einband; auch etwas unsauber. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe.

Dasselbe Werk. Titel f. 1*: دتاب شرح الصلاح الصفدي على رموز الشجرة النعمانية في الدولة العثمانية للشيخ الاكبر الاستاذ تحيى الدين

Ueber den Verfasser s. bei We. 1704, 54. Schluss f. 23^b (abweichend): واطلب البيان من طريق توليد الحروف بكسرها وبسطها ومحصها حتى ينظهر مكنونها ويتضح مصونها والله اعام

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, weit, kräftig, deutlich, vocallos. — Abschrift c. 1060/1650. — Collationirt.

4219. We. 1212.

90 Bl. 8°°, 25 Z. (21 × 15; 16 × 9¹/gcm). — Zustand: im Anfang nicht recht sauber; am Ende auch fleckig am Rande. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel und Verfasser (von späterer Hand):

كتاب جفر الامام الكامل محمد بن طلحة

قال الشيخ كمال الدين ابو سالم: Anfang f. 1b: من الدين اطلع من عمد ابن طلحة . . ؛ الحمد لله الذي اطلع من اجتباء من عباده الابرار على خبايا الاسرار . . . وبعد فانه لما رزقنى الله تعالى من مباز الطافه وانعامه الخ

Anweisung zur Enträthselung der Zukunft mittelst der Buchstaben, von Ibn talha † 652/1254 (s. No. 4147). Sein Buch hat f. 80^b ult. den Titel الجفر الجامع (so auch HKh. II 4132); dasselbe ist f. 80^b betitelt:

مفتاح الجفر الحامع ومصباح النور اللامع und damit stimmt auch HKh. V 12559, nur dass dieser sagt, der Verfasser habe dem Buche in seiner Vorrede den Titel gegeben:

الدر المنظم في السر الاعظم

und so ist es von ihm ausführlich angeführt III 4886. Allein in der Vorrede (wenigstens dieser Handschrift) steht der letzte Titel nicht;

allenfalls könnten die Schlussworte der Vor-فتأمل هذا السر المكتوم والدر المنظوم [rede f. 4 darauf hindeuten, [تقربا بالاسم الاعظم والنور الاقوم die aber nicht als Titel aufzufassen sind.

Der Verf. erzählt f. 2b in der Vorrede, ein frommer Freund, der oft Gott um Offenbarung des hochsten Namens und des Urlichts gebeten, habe einmal im Dunkeln eine Tafel erblickt, sich bestürzt abgewandt, dann aber auf das Vernehmen einer Stimme, die ihn aufgefordert habe, sich dies zu Nutze zu machen, den darauf befindlichen Kreis und die Zeichen und Buchstaben aufgeschrieben, den darin enthaltenen geheimen Sinn aber nicht verstanden. Dann sei ihm 'Alı ben abu talib im Traum erschienen und habe ihm gesagt, der und der werde ihm den Sinn deuten; so sei er zu ihm gekommen; er habe alsbald eingesehen, dass diese Geheimnisse nur durch göttlichen Beistand zu enträthseln seien; diesen habe er angerufen und erhalten, und in Folge dessen dies Werk verfasst. Dasselbe ist nicht in Kapitel oder Abschnitte eingetheilt.

مبدأ الشروع في كشف سرّها :Es beginnt f. 4° المكنون وفك رمزها المصون أعلم أن مبدأ هذا المنهيج الغريب والمهج التجيب هو مبعث النبتي صقم الى قيام الساعة المخ

Aus den Buchstaben- und Zahlendeutungen, die der Verf. f. 4b-6b giebt, erhellt, dass derselbe nach dem J. 644/1246 dies Werk verfasst hat und dass er seine Zukunftdeutungen (allgemeiner Art) bis zum J. 718/1818 giebt. Er bezieht sich dabei auf den Kreis f. 3b. Ueber الجفر الصغير und الجفر الكبير die Bedeutung von handelt f. 9b. Die Rede 'Alis auf der Kanzel von Elkufe f. 10b-15b. Er gilt als Gründer und Meister dieser Wissenschaft; mit Rücksicht auf den Ausspruch Mohammeds: ich bin die Stadt des Wissens und 'Alt ihr Thor; wer das Wissen wünscht, braucht das Thor. -

Das Wahnwitzige dieser Geheimnisssucherei aus den Buchstaben erhellt aus dem Satze f.194:

Alle Geheimnisse Gottes stehen in den himmlischen Büchern, der Inhalt dieser im Qoran, der des Qoran in der 1. Sure, der dieser Sure in dem 1. Verse (d. h. im Bismillah), der dieses Verses in dessen erstem Buchstaben (中), der dieses Buchstabens in dem untenstehenden Punkte!

Dass der jungste Tag und die Schildedesselben und der ihm voraufgehenden Ereignisse hier in Vers und Prosa vielfach behandelt werden, versteht sich. f. 29 sollte derselbe im J. 999/1591 eintreten. Auf denselben geht ein längeres Gedicht des f. 54b - 57a, betitelt محيى الدين ابن العربي .(No. 2743) صيحة البوم في حوادث الروم

Die nothwendigen Tabellen finden sich f. 65-75. Das Werk, obgleich nicht übersichtlich in Abschnitte getheilt, hat deren doch mehrere, durch das Bismillah eingeleitet (f. 76. 15b. 22a. 28b. 42a).

والحمد لله على ما اليم : Schluss f. 80b والشكر له على ما افهم والصلاة على سيد ولد عدنان . . . ما لاج النيران وفاح الاطيبان؟

Daran schliesst sich unmittelbar ein Nachwort عبد الرحمن بن محمد بن علي بن des احمد البسطامي

der sagt, er habe dies vorliegende Werk aus einer eigenhändigen Handschrift des Verfassers abgeschrieben. Er lebt nach f. 814 im J. 822. Sein Nachwort schliesst f. 81 : وانقطع عملي ولبست كفنى وفارقت سكني يا ارحم الراحمين

Dann folgen f, 81b noch 10 geheimnissvolle Hindeutungen auf das Ende der Welt, deren Erklärung f. 82b-83b gegeben ist von أحمد بن عبد الكريم بن سالم المعروف بأبن الجلال الحصي Nach derselben fällt das Ende der Welt in das Jahr 990/1582.

Es folgt f. 83° ein Abschnitt mit der Ueberschrift: ذكر خواب البلاد في آخر الزمان روينا من حديث المانسي اسنده الي حديثة :Anfang und f. 85° ff. ein anderes längeres Stück (anfaugend: الخبد لله الذي تفرد في ذاته وتقدست عن), das im Anschluss an 2 Qaçıden des التشبية صفاته die darin enthaltenen räthselhaften Hindeutungen auf Zukunft und dergl. erklärt. Ebenso wird auch ein Gedicht des f. 88° besprochen und einiges Andere, zum Theil entnommen dem

كتاب سجنجل الارواح في نقوش الالواح

Der Verfasser dieses Stückes lebt nach der Eroberung Aegyptens durch den Sultan Selim im J. 928/1517 (f. 89b).

Schrift: ziemlich gross, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. — Collationirt. — Abschrift im J. 1818 1604 von عبد الغنى بن محمد الحنفى الخلوتي

Nach f. 43 feblt 1 Blatt.

4220. Pet. 520.

70 Bl. 8°°, 21 Z. (20 × 14¹/2; 14 × 9-9¹/2°m). — Zustand: ziemlich gut, doch ist der untere Rand stark und der obere an der Ecke wassersleckig und Blatt 1 ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Dasselbe Werk. Titel u. Verf. f. 1 völlig ausgestrichen; doch mit Sicherheit erkennbar: للبسطامي: Darunter von späterer Hand . كتاب المجفو F. 1 von späterer Hand eine Titelüberschrift: هذا كتاب الجفر لامام علي كرم الله وجهه وشرح بسطامي Es ist hier etwas abgekurzt und auch die Anordnung stimmt nicht ganz überein; aber, soweit es die Lücken gestatten, finden sich die dort bezeichneten Anfänge von Abschnitten. (Lücken befinden sich nach f. 1. 5. 7. 9. 29.) Der dortige Abschnitt f. 76 (الحمد للم الذي الهم) steht hier f. 1 als Anfang des Werkes; We. f. 22 ist hier 17b; We. f. 28b ist hier 25b. Das Gedicht We. f. 54° ff. steht hier f. 48°; die Stelle über die Buchstaben-Geheimnisse (We. 19ª) steht f. 13b; die Schlussstelle We. 80b und das Nachwort des البسطامي steht f. 5ª Mitte u. 5°.

Ein Hauptzweck des Werkes ist die Besprechung des Eintritts des Jüngsten Gerichts; auf dies geht der ganze Abschnitt, welcher sich f. 21° ff. findet und der einen besonderen Anfang hat, nämlich: الحبد لله الذي اطلع الحبد لله الذي اطلع شمس الغيوب ... وبعد فان لله تعالى خليفة شمس الغيوب ... وبعد فان لله تعالى خليفة شمس الغيوب ... وبعد فان لله تعالى خليفة سمس الغيوب ... وبعد فان لله تعالى خليفة المن المناه المناه المناه المناه المناه المناه المناه المناه المناه المناه المناه المناه المناه المناه الغيوب ... وبعد في المناه ال

حتى دارا بالرقومتين خليا بين دات الصفا وبرقة ربا • Und f. 58° ff. (Wafir):

رايت من الامور عجيب حال واشياء ستظهر بالمقال

Das Jahr 922/1516 ist f. 206 erwähnt, das Jahr 999/1591 als Zeit des Jüngsten Tages f. 356. — Die Stelle über die geheimnissvolle Bedeutung und Kraft des Elif, als diejenige aller übrigen Buchstaben entbaltend, und als Inbegriff aller Geheimnisse, steht f. 166. Die zu dem Werke gehörigen Figuren — von einigen im Texte selbst befindlichen abgesehen (an einigen Stellen wie f. 326 fehlen sie und ist daselbst Platz für sie gelassen) — finden sich f. 61—70 (70 ist später ergänzt), mit besonderen Ueberschriften.

Schrift: ziemlich klein, gewandt, deutlich, vocallos. Ueberschriften u. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1100/1688.

4221. Lbg. 711.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Titel fehlt; er ist etwa:

منظومة في الحجفر

Verfasser: s. Aniang.

Nach der Bemerkung zu Anfang: يوسف الباجو بقى في سنة احدى وسبعين وستمائة folgt ein Gedicht von 191 Versen über die nach dem Jahre 671/1272 eintretenden wichtigeren Ereignisse, mit Benutzung der Buchstaben als Zahlenwerthe. Anfang f. 686 (Basit):

ان رمت تكشف رمز الجفريا سكنى من علم خير وصيٍّ والد الحسن ياتي من الشرف جيش الترك يقدمهم

عاد عن القاف قاف جرّ بالفتني

Blatt 81 -- 83 leer.

4222. Lbg. 711.

8vo, 23 Z. (Text: 15 × 9¹/₂cm). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Titel f. 84^a:

رسالة قواعد السريّة في حلّ مشكلات الشجرة النعمانية

الشيخ احمد بن محمد المقرى المالكي

الحمد لله بارئ النسم وخالف: Anfang f.84b الرسالة ما الامم . . . أما بعد فائي ذاكر في هذه الرسالة ما رايته في دائرة مستديرة احرف على حداده بصورته الح

Ahmed ben mohammed elmaqqari † 1041/1682 (No. 2595) hat, wie er sagt, in einem Viereck einen Kreis gesehen, worin arabische Buchstaben in merkwürdiger Weise verschlungen standen, deren sorgfältige Betrachtung ihm Zukunftsgeheimnisse erschlossen hat, die sich auf die Jahre 1010/1601 — 1110/1698 beziehen. Diese bringt er hier vor. Dies Werk hat mit dem obigen Werke des Ibn el'arabi nichts zu schaffen.

عع م م م من فع ي الجملة ستة : Schluss f. 104 وعشرون حرفا كل حرف مفتاح اسم من اسماء تلك الاشخاص فتامل ذلك وتدبره ترشد والله سجانه اعلم الح

Schrift: Türkische Hand, ziemlich gross, gut, etwas vocalisirt; die Stichbuchstaben roth. — Abschrift im Jahre 1082 Sa'ban (1671).

4223.

1) We. 1704, 58, f. 160^b—161^a. Format etc. u. Schrift wie bei 57.

Titel fehlt. Verfasser fehlt; es ist

الحمد لله عالم الغيب وكاشف الربيب :Anfang هدي الاسرار . . ولما كان علم اباجاد من سرّ الله المخرون وغيبه المكنون الخ

Abhandlung des Ejjūb elli alwatī † 1071/1660, betreffend die Erklärung eines Aufstandes in Damask im J. 1067/1667 aus den Angaben des الجفر.

ومنتهي المراد والآمال ولا زالت :Schluss رحمته عامّة وكلمته نافذة تامّة آمين والسلام،

2) We. 1704, 61, f. 1646—1656.

Titel fehlt. Verf. fehlt; es ist اليوب التخلوتي Anfang: عبادة التي فصله يا من بفصله وصل السرارة التخ عبادة التي فصله . . . اختارهم لحمل اسرارة التخ Abhandlung desselben Verf., Prophezeiung auf das Jahr ا1070/1659 u. den Rest des Jahrhdts.

Schluss f. 1656: وتبشرة بالسلامة وحسن العاقبة عصول الآمال والسلام، مع الكرامة وحسن العاقب مع حصول الآمال والسلام،

3) We. 1704, 57, f. 159a-160a.

Titel fehlt; er kann nach f. 159^b, 9 sein: الموب المخلوتي Verf. fehlt; es ist لنشري المحمد لله عالم الغيب وكاشف : An fang f. 159^a الريب وساتر العيب الخ

Abhandlung desselben, Siegesverheissung an den Sultan Mohammed.

رمن لاحظته العناية شاهد في اقصر :Schluss مدة من الزمان ما لا يدخل تحت الامكان والسلام

4) We. 1704, 59, f. 161°—162°.

Titel fehlt, Verf. fehlt; es ist المخلوتي المخالم الغيب وكاشف الريب Anfang: الحمد لله عالم الغيب وكاشف الريب

Abhandlung desselben, betreffend die im 2. Jahrhundert des 2. Jahrtausends eintretenden Ereignisse. — Schluss f.162b: وكل هذه لمذكورات المحاولة الخلافة الانسانية الملحوطة الخروسة بالحراسة الرحمانية الحروسة بالحراسة الربانية والسلام بالحراسة الربانية والسلام

4224. Pm. 733. 2) S. 2-5.

46, 31 Z. (Text: $20^{1}/2 \times 13^{cm}$). — Zustand: stark fleckig; der Rand ausgebessert; ebenso der Text etwas auf Ŝ. 2. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Titel fehlt; in der Unterschrift:

الر" الشريفة الحرفية في بيان الرموز الجفرية في السنين الجفرية دون الهجرية Verfasser fohlt.

الم غلبت الروم في ادنى الارض وهم من :Anfang بعد غلبهم سيغلبون . . . وقال في آية اخرى ثم اورثنا الكتاب الذين اصطفيفا من عبادنا فمنهم طالم لنفسه الخ Betrifft Voraussagungen über die Dynastie der Benū 'Otmān im 11. Jahrhundert. Der Verfasser erklärt die obigen Sätze, nimmt aber dann auch durch voranstehendes قولنا Bezug auf Stellen eines anderen Werkes von sich und erwähnt auch die العربي, تذكرة القرطبي und العربي سبعين u. a.

اخله كل واحد من البسملة: Schluss S. 5 والصلوة بالطريق المذكور في الجفر والحمد لله وحده والصلوة على من لا ذبي بعده والمداد وال

Schrift: gross, krāftig, rundlich, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1200/1785. — Nach S. 3 fehlt wol 1 Bl.

4225. Pm. 106.

168 Seiton 8°, 15 Z. (21 × 15; 15 × 8-9¹/9°m). — Zustand: ziemlich gut; im Anfang am Rande fleckig. — Papier: weisslich, ziemlich stark, wenig glatt. — Einband: Pappband mit Lederrückem — Titel und Verfasser (auf der Vorseite):

كتاب جفر الهمة وكشف كل ملمة المرادي المرادي

(In der Ueberschrift S.1 mit Hinzufügung von القسطنطيني.)

اعلم وفقنا الله واياك ان الطبايع : Anfang S. 1 اربعة والامزجة تختلفت في تركيب الدرجات الن

Anleitung zur Schicksalsausrechnung (جغر) und Angabe der Ereignisse für die Jahre 1201/1786 bis 1295/1878 von Gemāl eddin elmurādī.

والظاهر انه متوسط بين :Schluss S. 166 الذي قبله وبين ما بعده ولم نر فيه شيئا من مصدورياته والله تعالى اعلم بالصواب

Woran sich S. 166—168 ein Stammbaum der ofmänischen Sultäne anschliesst, von Ofmän (im J. 656/1258) bis auf عبد المجيد بي محمود خان

Schrift: im Ganzen gross, weit, atwas rundlich, vocallos, mit verschiedenen Tabellen. — Als Zeit der Abschrift ist ¹⁹¹⁴/1799 angegeben, dies ist zu früh; das Ganze ist wol zurückdatirt und wahrscheinlicher um ¹²⁵⁰/1834 geschrieben.

4226. Lbg. 845.

33 Bl. 4¹⁰, 23 Z. (23³/₄ × 16¹/₂; 17¹/₂ × 8¹/₂^{cm}). — Zustand: gut. — Papier: gelb, ziemlich stark, etwas glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel und Verfasser fehlt.

An fang fehlt. Das Vorhandene beginnt f.1^b: ابن تحمد حجازي المكنى المكنى بباب الشعرية فانع يطلع على طلاسم المتقدمين الذين سكنوا الثري قبله الخ

Ibn mohammed higazi hat durch Inspiration Kenntniss in den göttlichen Geheimnissen erlangt und von der Zukunft bis zum Jahre 1000/1591 Einsicht gehabt. Unterweisung in eben dieser Kunst der Zukunftskenntniss * + 808/1400 (علم الطلاسم) erhält (علم الطلاسم) von seinem hier nicht genannten Lehrer f. 21 bis 14b. Auf Grund davon zählt er von f. 14b an eine grosse Menge gotterleuchteter Männer, die nach dem J. 1000 kommen wurden, auf, giebt das Jahr ihrer Geburt und zugleich ihre besonderen Gnadengaben (کرامات) an: diese Liste (jedesmal mit den Worten منهم beginnend) geht bis zum J. 1298/1881. Der zuerst genannte ist f. 146; عبد الواحد الاسكندراني, welcher im J. 1007/1598 geboren werden wird; der letzte f. 33° سيدي جمال الدين, als dessen Geburtsjahr 1298/1881 angegeben wird. —

Der Herausgeber des Werkes scheint (f. 5b) عبد الرزاق الوفائي zu sein. Die Abfassung muss um 1300/1888 erfolgt sein.

وكل هذا من بركة الله : Schluss f. 33b تعالى علينا فان القول والفعل باذن الله سجانه وتعالى وحسبنا الله . . . وصلى الله على سيدنا الخ

Schrift: Türkische Hand, klein, krāstig, gleichmässig, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1300/1883.

4227. Pm. 508.

47 Bl. 8°°, 14 Z. (16 × 10¹/2; 12 × 6¹/2°ш). — Zustand: gut. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titelüberschrift und Verfasser f. 1b;

عذه خطبة البيان لمولانا على بن أبي طالب

قال المؤلف عفى الله عنه ' 'Anfang f. 1b عنه ' ' Anfang f. 1b حدثنا اشياخنا واسلافنا رواة الاخبار . · · عن لي المحامد . . . محمد الباقر عم قال حدثنى أبي زين العابدين عم أن أمير المومنين عم لما تحقق دنو اجله واقتراب خروجه من دار الدنيا النخ

Auskunft des Haltfen 'Alt, der sein Lebensende herankommen fühlt, über das was seinen Anhängern nach seinem Tode im Laufe der Zeit widerfahren wird. Dieselben finden sich von weit und breit her aus El'iraq in der Hauptmoschee von Elkufa zusammen; 'Alı besteigt die Kanzel und giebt, nach einer wohlgesetzten Ansprache an die Versammlung, in welcher er sich nach den verschiedensten Seiten hin kennzeichnet, "ich bin der u. der u. der", Antwort auf allerlei Fragen, die sich aus derselben erheben. Seine Rede beginnt f. 2.: الحمد لله بديع السموات وفاطرها . . فاسئلوني قبل أن تفقدوني أنا المخبر عن الكاينات النخ und schliesst f. 86: الله على الانس والجان انا ابو المقايم المهدى في آخر الزمان؛

Die erste darauf bezügliche Frage thut على الشنر: wann denn dieser sein Nachkomme, der Elmehdt, aufstehen werde? Zuletzt giebt 'Alı auf die Frage (f. 36b), unter welchen Zeichen das Jüngste Gericht erscheinen werde, Auskunft.

فائل هم قيام ينظرون فانا لله : Schluss f. 37° . . . وقد وانا اليه راجعون فبكى عليه مسلم بكاء شديدا . . . وقد اشرفت الناس على الهلاك من هول ما سمعود منه عمَّ

2) f. 376—47°. Predigt desselben, mit ähnlichem Inhalt. Sie ist betitelt: كان المخطبة المخرود المحمود . . . أما بعد فان Anfang: المحمد لله الاحد المحمود . . . أما بعد فان Schluss f. 47°. وروح البصر روح الحيوظ الرض وبهم ينتصروا وبهم يقدم النصر ومنهم نصرة الارض كتبتها كما وجدتها وفيها نقص الكلام والحروف

Schrift: ziemlich gross, deutlich, gleichmässig, vocallos. — Abschrift c. 1200/1785.

4228.

1) Pm. 402, 2, f. 18. 19. 4to, 28 Z. (Text: 16¹/₂×10^{cm}).

Schluss eines Werkes über بحدولا مربعا من ضرب ثمانية واربعين الح حدولا مربعا من ضرب ثمانية واربعين في ثمانية واربعين الح قال الحافظ الذهبي ما غلِم تصحيف هذه الدهبي ما غلِم تصحيف هذه الحر ما الكلمة الا بعد المائنيين من الهجرة وهذا آخر ما

اجراه الله تعالى على لسان القام وسبق سابق التقدير بانزاله الي رتبة المعانى والله الموفق والمعين؛

Schrift: ziemlich gross, etwas flüchtig, gedrängt, vocallos. — Abschrift c. 1100/1688.

2) Pm. 733, 1, S. 1.

218 Seiten 46 (29×191/s: 241/s×18cm). — Zustand: fleckig; am Rande ausgebessert. — Papier: gelb, wenig glatt. — Ein band: Pappbd mit Lederrücken. — Titelüberschrift:

Eine Seite aus einem Werke über Vorausdeutung des Auftretens des Weltbeherrschers
(القابم). Zuerst stehen hier 4 Verse auf (Tawil);
dann eine Tafel mit 3 concentrischen Kreisen,
in deren äussersten 3 kleinere eingreifen, das
Ganze mit einzelnen Buchstaben, Wörtern,
Zahlen beschrieben, und um die ganze Tafel
eine fortlaufende Umschrift; dann zu Ende der
Seite wieder 4 Verse mit gleichem Reim und
Metrum. Der 1. Vers ist:

فيا القاف وصل العين والسين جملة الذا قام قل شيئا عجيبا معوّلا

Schrift: ziemlich gross, gut, fast vocallos. Stichworter roth. — Abschrift c. 1060/1640.

3) Pm. 733, 3, S. 6. 7. 4^{46} , 12 Z. (Text $20 \times 9^{1/2^{\text{cm}}}$).

Gehört zu demselben Werk. Hier sind 12 Verse des Gedichts (Tawil), welches mittelst der verschiedenen Buchstabennamen die Zukunft voraussagt; zuerst (nicht ganz richtig): عبول جيم عاشر الراء وقتد دخول زمان ميم ملك يؤقد

Es schliesst sich ein Stück in Prosa an: فلكر حوادث تلى ما تقدم قال الصفدي وفي عام زن ز رجعة عظيمة بمصر بين جيمها وقائمها المخ Also Ereignisse im Jahre 1057/1647.

4229.

In dies Fach gehören noch Werke von:

- الخاتم الغزالي. 1. ألكنون به المدر العزالي (1 بوحامد الغزالي) (1 u. auch السر المصون والجوهر المكنون u. الدر النظيم
- 2) أبن عربى بالمارة الناصعة ناجلو المارة ال

- الكربيم من عبد العزيز أبن الكربيم (8) على بن محمد بن عبد العزيز أبن الكربيم (8) على الدهو في تعاريف الزجر u. d. T. تصاريف الدهو في تعاريف الحرف und الحرف في علم الحرف
- 4) عبد الرحمن البسطامي (1417, u. d. T. عبد الرحمن البسطامي (1417, u. d. T. الدرة الناصعة في كشف علوم الجغر الجامعة
- الفتوحات في الجفر. um 870/1465, u.d. T شكر الله الشروالي
- 6) مبغة الله بن روح الله البَوْرَجي (1016/1606, u. d. T. رسانة في الجفر
- 7) سالم بن احمد بن شيخان † 1046/1686, u. d. T. مصباح السر اللامع بمفتاح الجفر الجامع مرقم الصرف
- 8) محمد بن بدر الدين الشرنبابلي (+ 1183/1768, u.d.T. تحرير المباحث في تعلف القدرة بالحوادث
- و 1188/1774 حسن بن ابراهيم بن حسن الحبرتي (9 u. d. T. القول الصائب في الحكم على الغائب und بلوغ الآمال في كيفية الاستقبال
- 10) Auf جعفر الصادت † 148/765 wird ein كتاب الجفر und الجامعة في الجفر zurückgeführt.
- الكشف والبيان في معرفة حوادث الزمان (11
- كشف اسرار الحروف ورصف معانى الظروف (12)
- كشف اسرار الحكماء وهتك دواميس القدماء (13
- السر الخفى والدر العلى (14
- الكنو الباهر وانسر الفاخر (15

Ezzeirege (Ezzaïrege). 4230. Mf. 39. 2) f. 39-55.

4'0, 18-19 Z. (26'/2 × 18; 16'/2-17 × 12°m), — Zustand: fleckig, nicht recht sauber, Bl. 39 am Rande ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, stark. — Titel f.39° mehrfach wiederholt:

s" الزايرجة الخطائية

so der Titel in der Vorrede f. 40°. - Verfasser fehlt.

الحمد لله الواحد لا من عدد : Anfang f. 39b: محسوب ... أما بعد اعلم أيها الباحث عن نتايج الزيرجة السبتية وموضوعها في الدايرة الاكرية ونسبة حروفها الى كميات الاعداد ورسومها المتماثلة الطبيعية الض

Anweisung zur Lösung von allerlei die Zukunft angehenden Fragen mittelst gewisser Buchstabencombinationen, welche Kunst علم الزايرجة genannt wird, s. Seite 551. Sie wird hier الحالقية betitelt, weil diese Form derselben dem 'Omar ben ahmed ben 'alı elhatāl zugeschrieben wird. Der ungenannte Versasser will Anweisung zur Ausübung derselben (طريقة العرل) geben; diese steht f. 41° unter Berücksichtigung der f. 41° ff. folgenden Tabellen. Vorauf schickt er aber f. 40° ein auf Erläuterung dieser Kunst bezügliches längeres Gedicht (37 Verse lang). Ansang (Tawil): تكاتبه الحقاظ من قبل الخالئي النبي قد كشفت ما

Darauf folgen 28 Seiten, jede ebenfalls in 28 Fächer getheilt. In der oberen Ecke eines jeden steht der Reihe nach ein Buchstabe des Alphabetes عجا, in der Mitte eines jeden übergeschrieben eine Zahl von 18-24; ausserdem innerhalb des Faches in 4 Reihen, deren oberste die längste ist und die immer kürzer werden, bestimmte einzelne Buchstaben. In einem besonderen Felde oberhalb aller dieser Fächer stehen, einzeln geschrieben, sämmtliche Buchstaben des Alphabetes in einer besonderen Folge; sie ist dieselbe auf den 28 Seiten (f. 42-55). Die Zahl dieser Buchstaben ist aber etwas grösser als 28, manche derselben kommen mehrmals vor. Die ersten Buchstaben ergeben die Wörter: سؤال عظيم الخلق. In jeder dieser Ueberschriften ist 1 Buchstabe roth geschrieben; dies geschieht gleichfalls in der Folge des Alphabetes, so dass in der Ueberschrift f. 42ª ein 1, 42b ein - und 55b das ¿ in rother Schrift sind.

Schluss der Gebrauchsanweisung f. 41*: وهذا الذي رمز عليه السبتى وغيره واخفوه في الكتب وقد اوضحته واستغفر الله العظيم مما قد فعلت فانه غفور رحيم والحمد لله رب العالمين وصلى الله . . . وسلم تسليما كثيراً

Schrift: ziemlich klein, gefällig, gleichmässig, vocalisirt. Text in blauen Doppellinien. Die Schrift in den Tabellen ist kleiner. — Abschrift c. 800 1494. — Bl. 56 leer. HKh. III 6786 ist vielleicht verschieden.

4231. Lbg. 263.

50 Bl. 4¹⁰, 25 Z. (22 × 16; 16¹/₂ × 8¹/₂cm). — Zustand: im Ganzen gut; etwas wurmstichig. — Papier; gelb, stark, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel u. Verf. f.)* (ebenso f. 50⁶):

السان الفلك لابن احمد بن عيسى الرمياوي الغربي المهور بقائد الجيوش

الحمد لله الذي ادار الافلاك : Anfang f. 1b الحمد الذي ادار الافلاك : مدري ان الدائرات . . . وبعد فقد اختلج في صدري ان ابين ما تصمنته الجداول الاربع المشكلة في الزيارج السبتية من اوتاد البيوت وحروف العدد والمقابلة والمناظرة والوجه والحد والشرف والتعديل والزوال المخ

Zukunfts-Enträthselung, auf Grund von Buchstaben-Combinationen und Stand der Gestirne; das Ganze ist eine ausführliche, durch einige Tabellen unterstützte, Erörterung aus der الزايرجة von Ibn ahmed ben 'isä errimijjäwi elmagribi qäid elģujūs. Sie ist zuerst in فصل فعمونة الطالع, dann in Kapp. getheilt. Zuletzt f. 49°:

اول مفاتيحها النارثم الهواء كذلك:
Schluss f.50^b: الماءثم التراب باقيها وهذا آخر ما اردنا الهراد، المح
Der Verfasser hat dies Werk im J. 960

Rab. I. II (1553) verfasst.

Schrift: gross, rundlich, gleichmässig, vocallos; Stichwörter roth. — Abschrift von عثمان بن مصطفى im J. 1188 Rag. (1769).

4232. Glas. 18.

8 Bl. 4to, 26-30 Z. $(23^{1}/_{3} \times 16; 18^{1}/_{2} \times 12^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Einbd: Kattunbd mit Lederrücken. — Titel f. 1^a:

MANDSOHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

الكلام وبالله التوفيف على : Anfang f. 1b.
الابتداء من الالف الى الطاء نسبة اوله وهو اجلّ
النسب وفيها الطويقة الكبري ومن الياء الى الضاد
المنقوطة نسبة ثانية تحتوي على اثنى عشر طويقة الخ

Anweisung zur Enträthselung der Zukunft und unbekannter Dinge mittelst Buchstabencombinationen nach dem höheren Verfahren.

على الموضع الطبيعى الي :"Schluss f. 7 الخر آخر البيوت تحسب أن كل ضلع وحسبت الاخر ظهر منه الحاصل جميعا فافهم ترشد والله أعلم الخ

Schrift: jemenisch, gross, kräftig, rundlich, vocallos, oft ohne diakritische Punkte. Stichwörter und Stichbuchstaben roth. — Abschrift um 1900/1788.

F. 7^b und 8^a enthalten Excurse über denselben Gegenstand.

4233. We. 1734.

8ve, 21 Z. $(20 \times 14^{1/2}; 15-15^{1/2} \times 9^{cm})$. — Zustand: etwas fleckig. — Papier: gelb, stark, glatt.

Titel fehlt. Es ist Anweisung zur Buchstaben-Zukunftsenträthselung: علم الزايرجة.

Anfang f. 117^a: الخمد لله الفتاح العليم Zuerst in 1¹/₂ Reihen einzelne Buchstaben:

س ي ك م ق . . . ي ج ت ل ا فصل في مبتدا عمل الزايرجية السبتية ' يوخذ : Dann فاضل الطالع وفاضل العاشر وفاضل اسم السايل وفاضل السؤال

فسماه كتاب الجغر ولم يقل : Schluss f. 122b مثل الحكماء سفر بل قال جغر فمن عرف الاوضاع الجفرية تصرف فيها والله اعلم

Schrift: ziemlich klein, gefällig, vocalics. — Abschrift c. 1100/1688.

We. 1149, 7, f. 83°. 84°. Eine Tafel mit 12 × 11 kleinen Quadraten, in jedem 1 Buchstabe. Anfang: هذه الحروف نوع من الجفر من الحي طالب. . . قال من كان تاليف الامام على بن ابي طالب . . . قال من كان له مراد واراد ان يعلم انه يكون ام لا يكون الح Die Ueberschrift قال مبارك ist nicht richtig.

Schrift: ziemlich gross, rundlich, vocallos, um 1160/1737.

Spr. 1937, 3, f. 82 enthalt auch eine kurze Anleitung. — Lbg. 922, f. 18^b ff. ebenfalls.

4234. Mq. 466.

8vo, 19-21 Z. (Text: 13-141/2 × 9-91/2cm). — Zustand: sehr fleckig. — Papier: gelb, ziemlich dünn, etwas glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titelüberschrift und Verfasser:

Ein die Zukunft enträthselndes Gedicht, 28 Fragen des gewöhnlichen bürgerlichen Lebens beantwortend, und zwar verschieden, je nach den 12 Sternbildern, die grade am Himmel stehen; diese 12 sind immer auf 7 Verse vertheilt, so dass das ganze Gedicht $28 \times 7 = 196$ Verse enthält.

Es ist das Gedicht im Tawil-Metrum, die Bezeichnung mit ارجوزة ist daher nicht richtig, vielmehr müsste قصيدة oder doch خميلة stehen. Jeder Vers hat eine Ueberschrift der betreffenden Sternbilder meistens in rother, mitunter auch in grünlicher Farbe; auch die Fragen sind der Reihe nach (meistens) so farbig übergeschrieben. — Eine Gebrauchsanweisung geht vorauf.

Anfang des Gedichts f. 1b unten:

السوال الاول هل يكون الانسان ناصحاً طايعاً ام لا ً الجواب بالحمل والحوت

وفي بعض اوقات يغشّك ذا الذي ذكرت وينصح غالبا ويعلّلا Die 2. Frage 2°: لا الذنب المتهم به ام لا : 28. Frage 12°: هل الذنب الغايب من السفر ام لا : 28. Frage 12°:

وما غايب قد غاب عنك براجع اليك وهذا في الهموم مسربلا . (Schrift wie bei 1

Von الزايرجة ist auch die Rede: Spr. 1935, f. 24. Lbg. 819, 90°. — Zu dem Werke des Begründers dieser Art Zukunftserforschung, Ahmed ben ga'far essabtī † 601/1204, welches bloss الزايرجة betitelt ist, wird ein Commentar des الزايرجة والمرجاني erwähnt. — Ein anderes Werk über den Gegenstand wird dem غرس الدين احمد بي ابراهيم الحابي احمد بي ابراهيم الحابي احمد بي ابراهيم الحابي احمد بي ابراهيم الحابي عوده كالمرجاني عوده كالمراهيم الحابي الحمد بي ابراهيم الحابي عوده كالمرجاني عوده كالمراهيم الحابي الحمد بي ابراهيم الحابي عوده كالمراهيم الحابي الحمد بي ابراهيم الحابي عوده كالمرجاني عوده كالمربي المربي كالمربي المربي ### c) durch Wörter.

Um zu erfahren, ob man dies oder das thun oder unterlassen solle, ob einem dies oder jenes zustossen werde, bedient man sich auch gewisser Tabellen mit Kreisen und Quadraten (oder Feldern), in denen einzelne Wörter, wie krank, Handel, Reise, Heirath, abwesend u. s. w., stehen und stösst mit dem Finger auf eines dieser Wörter; dann schlägt man die auf das Wort bezügliche Auskunftstabelle nach. Die Einrichtung der Tabellen ist verschieden; so stehen z. B. in manchen als einzelne Wörter die Namen von Propheten. Bei manchen sind auch die Gestirne, Mondstationen und dergl. mithineingezogen. Der Name dieser Zukunfts-Erforschung ist القرعة, weil es gleichsam ein "Loos" ist, welches man mit dem Stossen des Fingers (5,5 III) erhält; in diesem Sinne steht auch خرج السهم es ist das Loos (der Loospfeil) herausgekommen. Es werden namentlich zwei Arten dieses Loosspieles erwähnt: القبعة الجوهرية und القبياء auch wird es الق المامونية; auch wird (wegen der Prophetennamen darin) genannt, gewöhnlich aber ohne jeden Zusatz. - Eine Abart davon ist die Befragung des Qoran nach der Zukunft, insofern man in demselben blindlings ein Wort bezeichnet, das dann nach einem gewissen Verfahren gedeutet wird. Dies wird genannt, Vorbedeutung, Loosung.

1. Elqor'a.

4235. We. 1216.

49 Bl. 4°, 18 Z. (27 × 19¹/2; 19¹/2 × 11°m). — Zustand: die erste Hälfte lose im Einoand; nicht ganz sanber; stellenweise wasserfleckig. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Binband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titel fehlt. Er ist (wie aus Anfang und Unterschrift erhellt):

الحمد لله رب العالمين والصلوات : Anfang f. 16.
. . وبعدة فهذه قرعة مباركة سعيدة وجدت في نخاير الخلفاء رحم وكيفيته اخواج الصمير منها أن يكون السايل قد أصبر في نفسه ضميرا لا تعلمه أنت الخ

Das Verfahren, um die Gedank en Jemandes zu errathen, wird f. Ib u. 2ª angegeben. Es sind dabei verschiedene Kreise und Tabellen zu benutzen, welche sich auf den folgenden Blättern befinden. Die kleineren Kreise f. 2b u. 3°, an Zahl 6 u. 10, sind in 10 resp. 6 Facher getheilt, die Wörter für solche Gegenstände enthalten, an die man für gewöhnlich zu denken pflegt. Dann folgt ein grosser Kreis f. 3b u. 4a, in 60 Fächer getheilt, in deren jedem steht: suche das u. das Sternbild auf (z. B. وقارع الزهرة وقارع), وقارع); daran schliessen sich Tabellen über die البروج, die Planeten, die Mondstationen, den Sirius und einige Fixsterne. Diese Tabellen f. 46-9 sind in 7 ×10 (auch 6 oder auch 5 × 10) Felder mit Inschriften getheilt. Demnächst kommen f. 9b-19° 20 grössere Kreise, von denen die auf den gegenüberstehenden Seiten dieselbe Bezeichnung haben und die wieder in je 30 Felder getheilt sind. Diese Kreise heissen: وايرة الخلفاء, والمراء والرجال القبايل الامراء المدن und الطيور والشجر والحيوان والترك والتساء Endlich kommt f. 196 eine Tabelle der namhaftesten alten Dichter (5 × 12), und dann kommen, in der daselbst angegebenen Reihenfolge, diese Dichter, für jeden eine Seite mit je 10 Doppelversen, die eine Anweisung enthalten, was sich zu thun und zu lassen empfiehlt. Dass diese Verspaare mit dem Dichter, unter dessen Namen sie hier vorkommen, nicht das Geringste zu thun haben, versteht sich. Die Verspaare haben ihre eigenen Reime, meistens reimen ihre 4 Halbverse auf einander, und sind in verschiedenen Metren.

Der erste dieser Dichter ist الطائى; das erste Verspaar daselbst f. 20° ist:

شرب الدوا مبارك ميمون فاشرب ففيه التجريج والسكون فأن عقبي ذا الدوا مامون هذا الدوا فيع الشفا يكون

Das letzte bei نو الرمة und zugleich der Schluss des Ganzen f. 49b:

فليشكرن حامدا لربه قصى له الله سرور قلبه

4236. Glas. 161. 2) f. 52-78 (4°, c. 17 Z).

Der Titel ist xe, ill.

تيسرت الحاجات لا تحتشي عسرا

(Dies wie überall ziemlich uncorrect.) Eine Gebrauchsanweisung steht f. 78^b.

Schrift: ungleich, gross, rundlich, vocallos, auch fehlen oft diskritische Punkte. — Abschrift im J. 1294 Sawwāl (1877) von عبد الله الواسعي عبد عبد الله الواسعي

4237. We. 1215.

30 Bl. 3°°, 25 Z. (21¹/3×15¹/2; c. 16×11¹/2°m). — Zustand: nicht ganz sauber, nicht frei von Wurmstichen. Nicht recht fest im Einband, Bl. 21 lose. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titelüberschrift f. 1^b:

الحمد لله الذي اطلع بدور : Anfang f. 16: الارادات في فلك السعادات . . وبعد فيقول الفقير الني الله السيد شرف الدين بن صلاح بن القاسم بن محمد بن ابراهيم بن علي بن الامام شرف الدين بن صلاح الكوكبافي بلدا الزيدي مذهبا . . . هذا كتاب محكم النظم قريب من الفهم الح

Der Verfasser Seref eddin ben çalāh ben elqāsim ben mohammed elkaukabāni ezzeidi hat im J. 1111/1699 dies Werk über Deutung der Zukunft gewidmet dem سكند بن احمد بن الحسن عدد بن احمد بن الحسن

Eingetheilt in 40 Kapitel, enthält es 480 Antworten. Die Einrichtung ist etwas verwickelt; die Einleitung giebt darüber Auskunft.

F. 4b u. 5a enthält 40 Fragen in 2 Tabellen zu je 5×4 quadratischen Feldern (zuerst: رهذا الامر يصلح ام لا زعن عاقبة امراء العسكر الداخلين Dann kommen f. 5^b u. 6^a ebenso 2 Tabellen mit 40 Feldern, genannt ازمند الابواب, enthaltend die Namen berühmter Imame, Könige, Verwalter, Heiligen und ansehnlicher Oerter in Eljemen und Schlösser, herunter bis auf die Zeit des Verfassers; dann f. 36 eine Tabelle über die Wochentage, und zwei über die Tageszeiten, von denen die zweite ارْمَعْ الارْمَعْ genannt wird; endlich folgen auf 40 Tabellen, deren jede der Reihe nach eine Ueberschrift der Tabelle, die ازمة الابراب heisst, trägt und in 12 Reihen 12 Antwort-Sätze enthält. Die erste dieser Tabellen beginnt nach der Ueberschrift: ه الهادي جيى بن الحسين صعده, so: جدث معهم فرح واما عاقلتهم ورايتهم تخاف عليه

Schluss der 40. Tabelle und damit des Werkes f. 26° يصل رسول ليلة الاثنيين أو يوم 26° وحسود الخميس ولكنه ليس بمصلح فاله عدة وحسود

Schrift: ziemlich klein, gefällig, deutlich, gleichmässig, vocallos. Die Tabellen f. 4b—6a haben in ihren Feldern abwechselnd rothe und grüne Schrift. Die Tabellen 1—40 (f. 6b ff.) haben abwechselnd in den Reihen rothe und grüne (seltener schwarze) Schrift. Der Text in rothen Linien, ebenso die einzelnen Reihen abgetheilt. — Abschrift c. 1150/1737.

F. 27 — 28 einige kurze Beschwörungsformeln und Gebete.

4238. We. 1218.

8°°, 28 Z. $(21^3/4 \times 15^4/2; 16^4/2 \times 9^4/2^{em})$. — Zustand: ziendich gut. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Titelüberschrift f. 14°:

من« ترة [قرعة .i] الأنبياء

Anfang: zuerst eine Tafel mit 5 × 7 Feldern, deren jedes den Namen eines Propheten enthält, ausser dem ersten, in welchem steht: تبت , und dem letzten, worin steht: تبت .

Im Ganzen also 33 Propheten-Namen.

هذا سهم آدم عَمَ قال الله : Aladann f. 15 ا تعالى وعلم آدم الاسماء كلها ثم عرضهم على الملائكة ابشر ايها السايل فان فَالَك مباركه وقد دلّ على انكه عازم على امر وناو على نيّة الخ

Um zu erfahren, was man thun oder unterlassen soll, stösst man (¿); mit dem Finger auf ein Feld der Tafel, also auf einen Prophetennamen. Die Deutung steht dann bei jedem dieser Namen, die der Reihe nach, wie sie in der Tabelle stehen, erklärt werden. Im Anfang jedes derselben wird eine Qoranstelle angeführt, die Bezug hat auf den Propheten.

Schluss f. 28^b (bei dem Propheten Mo-ولا بدّ لك من السفر من مكان الي : (احق عظيمة مكان ومن بلد الي بلد وتاتيك راحة عظيمة عليمة نحمك والله اعلم بالصواب المعالية الما علم بالصواب

Schrift: ziemlich gross, rundlich, deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. Text in rothen Linien. — Abschrift von سليم الدمشقى, im J. 1258/1849.

4239. We. 1711.

 8vo , c. 18 Z. (21 \times 14; 17 -18×11^{cm}). — Zustand: gnt. — Papier: weisslich, rauh, ziem!. stark. — Titelf. 49°:

نتاب فيه قرعة النبي [علي هم اصلت وسلم] (عليهم الصلاة والسلام d.i.)

und richtiger f. 50° Ueberschrift und in der Unterschrift:

عنا كتاب فيد قرعة الأنبياء عم

Anfang: Nach dem Bismilläh folgt eine Tabelle mit 6×5 Feldern, in deren meisten

je ein Prophetenname steht; bei einigen Feldern kommt ein Name auf zwei derselben. Dieser Propheten-Namen sind hier im Ganzen 25; zuerst: Adam, Nüh, Ibrāhīm; zuletzt: Moses, Hārūn, 'Isā, Mohammed. Darauf folgt: الهم صلى على اجمعين الانبية والرجابة قال خرج لك سهم التربة والإجابة قال خرج لك سهم التربة والإجابة قال الله العظيم فتلقا آدم من ربه كلمات فتاب عليه الخ

وللك كله ببركة نبينا محمد : Schluss f. 61b ببركة نبينا محمد الناصية حين صغم وانت ايها السايل انسانا مسعود الناصية حين خرج لك سهم محمد صغم قطيب نفسا وقتر عينا فغالك حميد وطالعك سعيد وامرك يرشد فاشكر الله الحميد الجيد يزيدك من قصله انه جواد كريم غفور رحيم تمت قبعة الانبياء

Dies Werk ist von den vorhergehenden verschieden.

Schrift: gross, raudlich, ungleich, unangenehm und ganz uncorrect, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift o. 1260/1844.

4240. We. 1218. 5) f. 31°-56.

8ve, c. 20-30 Z. $(21^3/4 \times 15^1/9; 16 \times 12^1/2$ [c. $18-19 \times 10^{cm}$]). — Zustand: ziemlich unsauber, auch fleckig. — Papier: gelblich, stark, etwas glatt. — Titel fehlt, s. nachher. Verfasser fehlt.

وبه نستعين على القوم الكافرين ولا :Anfang وبه نستعين على القوم الطالعين الرخ عدوان الا على القوم الطالعين الرخ Nach einer uncorrecten Erweiterung des Bismilläh folgt und ist als Titel anzusehen (auch f. 32°): القول على القرعة الجوهرية والكلام عليها وما تالف نفيها من الصماير الجيدة والمتوفقة والله تعالى اعلم'

Darunter stehen zwei Doppelverse. Dann eine in 8 × 13 Felder getheilte Tafel. Die beiden ersten Reihen derselben enthalten eine kurze Gebrauchs-Anweisung: هنه قرعة الحكم المحلم على منه القرعة التي منتهى وتضع اصبعك الحرف من الحروف نخذ العدد الهندي تبت

Dann folgen in den Feldern je 3 Buchstaben nebst einer das Feld anzeigenden Zahl; dies ist aber nicht ganz genau.

Man legt den Finger auf eines der Felder und schlägt dann die mit denselben Buchstaben wie jenes Feld bezeichnete Deutung auf. Jede dieser Deutungen — es sind 62 hier — schliesst mit einem kleinen Gedichtstücke von (in der Regel) 5 Versen; die Stücke sind in verschiedenen Metren und Reimen. In dem letzten Verse dieser Gedichtstücke kommt die Buchstabenbezeichnung der Felder vor; siehe dies bei dem 62. Felde.

Das erste Feld ist mit حجج bezeichnet; die Deutung beginnt f. 31° so: ابشر الها السايل واشكر الله العظيم الذي نعب عنك الهم والغم حليه وجمع شملك بمن تحب بلنف صنعته وموسع بركته المخ

Das letzte (62.) Feld ist bezeichnet mit

فراء وهاء ثم جيم ترافعوا كالنجم سعد واقتراب مسرق zn lesen:

verse folgt, dass die Ueberschrift sein muss ح المرة . Aus diesem Schluss-

Schrift: gross, rundlich, dick, von f. 46 an etwas kleiner, vocallos, wenig sorgfältig. — Abschrift c. 1840.

Es folgen noch einige Gebete (eines auf die Mitte des Monats Sa'bān; f. 54^b—56^a ein Gebet an der Leiche). F. 56^b. 57 leer.

Glas. 161, 5, f. 93-111.
Format etc. und Schrift wie bei 2).

Gehört zu derselben Art (قرعة). Es sind hier je 3 Buchstaben in 36 Feldern; je nach dem Felde, welches der Fragende mit seinem Finger berührt, erfolgt die Antwort; z. B. in Bezug auf والمام المام المام المام المام المام المام والنكد ويزيل عنك الغيط الم

Dies Stück beginnt f. 956 mit حرى (vorher Tabellen), ist aber nicht ganz zu Ende; es bricht ab bei der Figur ببب mit den Worten f. 1111°: فأن الله يحب الحسنين فكن لله شاكرا ولنعمائه حامداً

4241 We. 1218.

Format etc. u. Schrift wie bei 3). — Titelüberschrift:

Eine Tabelle enthält hier 12, mit Kap. 1. 2. 3 etc. beschriebene Felder. Dann folgt die Deutung dieser Felder. So bei dem ersten: الباب الأولَ ايها السايل قد خرج مالا قال الله تبارك وتعالى وجعلت له مالا محدودا وبنين شهودا ومهدت له تمهيدا ابشر ايها السائل بقصاء حاجتك واعلم ان الله احبك الخ

وانت بخير منه لا تدري فيها : Schluss f. 80b خيرا أم شرًا فيأجيك الله منها والله أعلم بالصواب الج

4242. We. 1218.

 8vo , 19 Z. $(21^8/4 \times 16$; $16^{1/2} - 17^{1/2} \times 18^{om}$). — Zustand: ziemlich gut. F. 70. 71 sehr fleckig. — Papier: gelblich, stark, etwas glatt. — Titel fehlt. Br ist nach Mg. 466, f. 107°;

القرعة المامونية

Ein Zukunftsspiel.

F. 58^b u. 59^c enthalten sechs mit je einem Buchstaben bezeichnete Kreise, von denen jeder in 6 Felder getheilt, deren jedes mit einem Wort wie علم, بيع , زواج , مربص versehen ist. Diese Worte kehren, in verschiedener Folge, wieder, so dass ihre Anzahl nur die Hälfte beträgt, also 36. Uebergeschrieben ist: دلايل دواير السؤال وهو اخراج كل ضمير سأل عند السايل

F. 59^b u. 60^a enthalten jedes einen grösseren Kreis, der einen concentrischen Kreis einschliesst, jeder in 18 Felder getheilt; jedes Feld enthält in dem äusseren Ringe 2 Buchstaben, von denen einer sich auf einen Kreis auf f. 58^a, der andere auf einen Kreis auf f. 59^a bezieht; in dem inneren Ringe den Namen der Planeten und Mondstationen. Ueberschrift: المنازل ومعرف المنازل ومعرف المنازل شرب المقارعة بالاصابع .

F. 60° u. 61° enthalten die Ueberschrift: القول على منازل القبر السيارة الدالة على الطيور الطائريا Jedo Seite hat 6 × 9 Quadrate; in der 1. und 4. Reihe (von oben nach unten) stehen die Namen der Planeten und Mondstationen; in der 2. u. 5. in jedem Quadrat das Wort الصد، in der 3. u. 6. Namen von Vögeln.

F. 61°. 62° sind ebenso eingerichtet; die Ueberschrift ist: القول على اختلاف اجناس الطيور In der 1. u. 4. In der 2. u. 5. das stehen Namen von Vögeln, in der 2. u. 5. das Wort اتصد, in der 3. u. 6. Namen von Städten.

Dann folgen f. 62°. 63°, mit der Ueberschrift: القول على جدول المدن والبلدان الدالة على ملوك, in 2 Columnen auf jeder Seite 18 Verse (Regez, obgleich das Metrum sehr mangelhaft berücksichtigt ist); je zwei unter einander stehende Reihen der Columnen bilden einen Vers; beide Halbverse reimen auf einander. Zur Seite stehen nach den Tabellen auf f.61°. 62° Städtenamen, zu Anfang und am Schluss von 2 Reihen je 1 Name, also 18 auf jeder Seite, für jeden Vers 1 Städtename. Der f. 62° zur Seite stehende 1. Städtenamen (in der ersten Columne) ist ××; der dazu gehörige Vers:

ملك الترك ذي اللب الغديري بذالك أن أردت على الصبيري

(Statt بدائک muss es jedenfalls بدائک heissen. Der Text ist metrisch und auch sonst oft uncorrect.)

Endlich folgen, auf f. 63°—81°, jedes Mal in einem Doppelverse die Antworten, welche auf eine Frage in diesem Zukunftsspiel ertheilt werden sollen. Jede dieser 36 Seiten trägt in der Ueberschrift den Namen eines Königs (f. 63°: القبل على ملك النبرك وشرح الصعاير); القبل على ملك النبرك وشرح الصعاير; 64° على ملك الزوم 64° ; وعلى ملك الزوم 64° ; jede enthält 9 Doppelverse; zur Seite rechts steht eines der Wörter, die in einem Felde der Kreise auf f. 58°. 59° vorkommen.

Auf f. 63° steht zur Seite ضمان; der Doppelvers ist:

لا تندن يا صاح من الصمان وكن من الشر في امان واتركه تحظى بكل خير فالفال وافاكه في امان (lies im 1. Verse: من الشرور u.). Die Metra sind verschieden, selbst die der 2 Doppelverse.

. ضايع :Schluss f. 81°: zur Seite das Wort المبر عن الصايع بان لم التي ارى في امره خسران فالفال الخبر الده قد القصى فاصبر تنال الحبر والاحسان

Auf f. 71 folgt 80; dann 72-79. 81.

Schrift: dieselbe wie bei 5), nur etwas gleichmässiger, von f. 68^b an vocalisirt. Die Ueberschriften u. Beischriften roth. Der Text in rothen Linien: die Doppelverse ebenfalls durch rothe Linien abgetheilt. — Abschrift vom Jahre 1261 Gom. I (1845).

4243.

Dasselbe Werk ist enthalten in:

1) We. 1217.

25 Bl. 8vo, 19 Z. (21¹/₃ × 14¹/₂; 17 × 11^{cm}). — Zustand: schadhaft (besonders im Anfang) und ausgebessert, stark wasserfleckig. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Einband: Pappband.

Titel fehlt. Die Ueberschriften zu den ersten Tafeln f.1^b. 2^a u. 2^b. 3^a sind verschieden; auch sonst finden sich manche Abweichungen (auch in den späteren Ueberschriften). Die Folge der Seiten ist durchschnittlich anders; auch sind deren hier nur 34, während es nach der Einrichtung des Werkes 36 sein müssen. — Dieser Text ist weit besser als der von We. 1218.

Schrift: gross, deutlich, vocallos, etwas blass. Ueberschriften u. Seitonzuschriften roth. F. 5 von ganz später Hand ergänzt. — Abschrift c. 1100/1688.

F. 23b—25b 2 Anekdoten, von الاصبع und (nicht vollständig).

2) Mq. 466, 11, f. 107-129.

8vo, 19 Z. (Text: 12¹/₂ × 9^{cm}). — Zustand: sehr fleckig; der Rand von 107 u. 108 hat durch Abschneiden gelitten. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt.

Titel f. 107 : كَ الْقَرِعَةُ الْمِبَارِكُهُ الْسَمِالَا بِالْمَامِنِيَةُ ، 107 Rach f. 107 fehlt 1 Blatt (mit Tafeln). Die Einrichtung der Tafeln f. 108 – 110 ist die-

selbe, aber die Ueberschriften etwas abweichend. Von f. 110 an sind sie im Ganzen dieselben. Die weitere Reihenfolge der Tafeln ist nicht ganz die gleiche; hier ist die letzte f. 129 überschrieben mit القول على ملك اليمن وشرح الصمير; sie schliesst: القول على ملك اليمن وشرح الصمير الله تطلب شركة مع صاحب فالراي متحوس بها مذموم

Schrift: ziemlich klein, gefällig, gleichmässig, fast vocallos. Ueberschriften grösser u. von f. 119 an roth. — Abschrift c. 1150/1757.

3) Spr. 1935.

24 Bl. 46, 19 Z. $(22^{1/3} \times 16^{1/3}; 16-17 \times 12^{om})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich, stark, etwas glatt. — Einband: Pappband mit Kattunrücken.

Titel und Verfasser fehlt. — Enthält im Ganzen wenig Abweichendes.

Schrift: zieml.gross, flüchtig, vocallos, incorrect. Ueberschriften u. Liuien roth. — Abschrift im J. 1260 Ram. (1844).

Auf f. 24 noch eine kurze Notiz über الزايرجة, aber unvollständig.

4244.

- 1) We. 1238, f. 29°. 30°. Betrifft das Loosspiel. Eine Tabelle mit vielen Quadraten, in jedem 1 Buchstabe; wie dieselbe aber zu benutzen sei, ist hier nicht gesagt. Zehn Antwortverse, überschrieben zu, stehen voran f. 29°.
- 2) We. 655, Rückseite des Vorderdeckels; f. 1. 2°, 50. Anweisung zum Loosspiel. Anfang: هذه قرعة تشتمل على اخراج الصمير الح

3) Glas. 161, 3, f. 79-86.
Format etc. and Schrift wie bei 2.

Hier ist noch zu erwähnen das Werk des من المعنى أو المعنى المعن

Elfal. 4245.

1) Spr. 1933, 7, f. 99—101. 87°, c. 20 Z. (Text: c. 14 × 7¹/₂ cw).

Ohne Titel; er ist: فالنامع

قال جعفر الصادق من اراد أن يتفأل :Anfang بالقرآن العظيم ينبغى أن يتوضأ ويقرأ فاتحة الكتاب مرًا واحدة الخ

Angabe, wie Qorānwahrsagung zu betreiben sei, nach der darüber von Ga'far ecçādiq † 148/765 ertheilten Anweisung. Man reinige sich, bete, schlage den Qorān auf, zāhle 7 Blätter nach rechts, dann 7 Zeilen nach links, und behalte davon den ersten Buchstaben; dann sehe man den folgenden Buchstaben an; ist dieser ein 1, so hat er die und die Bedeutung und den und den Erfolg etc. So wird dann die Bedeutung u. der Erfolg der Buchstaben des Alphabets der Reihe nach angegeben. Jeder Hauptsatz beginnt:

به Schluss (beim Buchstaben ي £ 101) أن كنت نويت قبيحا اصلى الله حالك اللهم اصلى الله الح اصلى الله الخ

Schrift der ersten Blätter kräftig, rundlich, deutlich, vocallos. Das letzte Blatt neuer, mit feinerer Schrift, auch rundlich. — Abschrift c. 1700 (resp. 1800).

2) Pm. 419, 6, f. 63b—64b. Titelüberschrift: ياب الغاًل.

من القرآن الجيد، عن جعفر بن Anfang: من القرآن الجيد، أمن أراد أن ياخد الفال من القرآن الجيد ينبغى أن يكون مع طهارة الج

Desselben Inhalts wie das vorige Stück, obgleich die Wortfassung oft verschieden ist. Die specielle Anweisung üb. die einzelnen beim Qoranaufschlagen gefundenen Buchstaben beginnt: فاذا جاء الله يكون الامر مباركا والعاقبة تكون الي الخبر وان جاء الباء يكون في هذا الشغل الراحة والمنفعة الح وان جاء الباء يكون في هذا الشغل الراحة والمنفعة الح وان جاء ى تسمع من الغايب بشارة Zuletzt: وامانا وخيرة وفعله مستقيم اللهم ارزقنا خيرة وارفع عنا شرة برحمتك يا ارحم الراحمين

4246.

1) Pm. 368, 7, f. 1086. 109.

Nach der Anweisung, wie die gegenüberstehende Tabelle mit allerlei Buchstaben in 15×15 Quadraten zu gebrauchen sei, folgt eine Anzahl von (10) Sätzen, Auskunft über die Zukunft gebend, der 1.: يوصل الى مرادة ومطلوبه عن قريب

Bl. 1096—112° leer. — 8) f. 112° bis Ende. Persische Abhandlung grammatischen Inhalts, am Ende betitelt: الرسالة الموسومة بتحومير

2) Lbg. 830, 8, f. 11. 8^{ve} , 17-18 Z. $(15^{1}/_{4} \times 10^{1}/_{2}; 11^{1}/_{2} \times 9^{\text{cm}})$.

Blatt aus einem Werke, das über Enträthselung der Zukunft aus Qorān-Versen handelt und genaue Anweisung dazu giebt. Als Beispiel dafür wird hier die Stelle Sura 61, 13 Beispiel dafür wird hier die Stelle Sura 61, 13 نصر من الله وفتح قريب وبشر المومنين behandelt, und zwar so: غناخذ الحرف الاول وهو النون وله عن الاعداد خمسون وله من الاعداد المنطقة العشر وهو الهاء فثبتة وله الخمس اللخ

Schrift: klein, etwas flüchtig, vocallos. — Abschrift e. 900/1494.

4247.

- 1) Pm. 585, f. 37°. Ueber Ahnungen u. Zukunftsenträthselung (التفاعل) aus dem Qoran.
- 2) Pet. 610, 1, f. 4. Angabe, wie mit Sura 2, 28—30 zu verfahren sei, um Offenbarungen zu erhalten und Herr über Leistungen von Menschen und Geistern zu werden.
- 3) Glas. 100, f. 1 6 (s. No. 4124). Lbg. 945, 155. Glas. 109, Hinterdeckel: gleichfalls über die Qoran-Befragung. Vergl. bei No. 370. 371. 384 die Notizen.
- 4) Dem المرخسي ابو العباس محمد السرخسي ابو العباس العبار للسرخسي ابو العبار † 286/899 wird ein فالنامة beigelegt; desgleichen dem (والمغلوي (والمغلوي) محمد بن محمود الوفائي العلوي (والمغلوي) † 950/1543, unter dem Titel قالستخارة أو السنخارة أو ا

d) durch Rechnen.

Bei dem folgenden Zukunftsspiel wird aus gewissen Namen durch Berechnung des Buchstaben-Zahlenwerthes nach verschiedenen Methoden ein Resultat gezogen, das über Gewinnen oder Verlieren entscheidet.

4248, We. 1720.

870, 21 Z. — Zustand und Schrift wie bei 12). — Titel und Verfasser s. Anfang.

الحمد لله رب العالمين وصلي الله Anfang: م. . وبعد فان الحكيم ارسطاطاليس استخرج هذا الكتاب للاسكندر وهو يعرف حساب الاسهاء يعرف منه الغالب والمغلوب في الحروب والمنازعات النخ عرف منه الغالب والمغلوب في الحروب والمنازعات النخ فاذا حسبت داود سقط منه نادا عسبت داود سقط منه نادا حسبت داود سقط منه نادا عليه المنازعات النادا عسبت داود سقط منه نادا عسبت داود سقط منه نادا عسبت داود سقط منه نادا عليه المنازعات النادا عسبت داود سقط منه نادا عليه المنازعات النادا عسبت داود سقط منه نادا عليه المنازعات النادا عليه المنازعات النادا عليه المنازعات المنازعات المنازعات النادا عليه المنازعات المنازع

فاذا حسبت داود سقط منه :Schluse f. 145b الواو الواحدة واحسبه مثل ما عو مكتوب هنا وبعد فاحسب من شئت تجده صححا واضحا بعون الله

Anweisung zu dem Glücksspiel "Sieger und Besiegter", die dem Aristoteles zugeschrieben wird als von ihm für den Alexander verfasst. Nach obigem Schluss wird hier dann auch noch erzählt, dass Alexander es mit Erfolg gebraucht habe, und gesagt, dass es sich eigentlich in jedem Schatze eines Königs befinden müsse; dann steht noch das Alphabet da und unter jedem Buchstaben sein Zahlenwerth.

Der gewöhnliche Titel ist:

ك الغالب والمغلوب والطالب والمطلوب

er ist aber auch كتاب البتيم bei HKh. V 10633.

4249.

1) We. 1784, 6, f. 69b-72a.

Format etc. u. Schrift wie bei 2). - Titelüberschrift:

هذا كتاب الغالب والمغلوب تاليف الحكيم ارسطاليس (ارسطاطاليس ١) الحكيم

فاذا اردت العمل به فاحسب اسم :Anfang الخصمين المذكورين من الملوك الخ

Dasselbe Spiel hier behandelt in 9 Kapiteln; im Ganzen dasselbe Werkehen.

HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

Schluss f. 72°: تسعة تغلب الاثنين تسعة والد الوفق للصواب وواحد الواحد يغلب التسعة والد الموفق للصواب Sehr incorrect.

2) Mq. 466, 10, f. 106 u. 1304.

8vo, 15 Z. (Text: 13 × 8^{om}). — Zustand: sehr fleckig. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt.

Dasselbe Werkchen. Titel fehlt. Anfang fehlt, 1 Bl. Das Vorhandene beginnt kurz vor dem 5. Kap.; باب اللخمسة وتسعة الخمسة الحمدة الخمسة الحمدة كالمحمدة وتسعة الخمسة الحمدة المحمدة وتسعة الخمسة الحمدة المحمدة وتسعة الخمسة الحمدة المحمدة وتسعة الحمدة المحمدة وتسعة الحمدة وتسعة المحمدة وتسعة المحمدة وتسعة المحمدة وتسعدة وتسع

Schrift: ziemlich gross, kräftig, gleichmässig, vocallos. — Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1160/1737.

4250.

1) Mq. 98, 8, f. 17^b. Schrift wie bei 4.

Behandelt dasselbe Glücksspiel mit der Ueberschrift: مِنْبَرِ تعلم منه حال الغالب والمغلوب

Die Tabelle ist in treppenförmig aufsteigenden Quadraten, jede Stufe um ein Quadrat geringer; die unterste Zeile zählt 10 Quadrate neben einander, die nächste 9, die oberste 1. Die erste Reihe rechts enthält in 9 aufsteigenden Quadraten die Zahlen 1—9; die oberste (10.) hat die Angabe عدد الطول. Die übrigen Quadrate enthalten eine Zahl (von 1—9) mit dem Zusatze بغلب, nur die äussersten 9 Quadrate haben abwechselnd die Inschrift المطالب يغلب

Das Verfahren bei der Ermittelung ist in einer Vorbemerkung angegeben; bei der Zusammenrechnung des Buchstabenwerthes des in Frage kommenden Eigennamens bedient man sich des איני בייני בעליי בייני בעליי בייני לייני בייני לייני
2) Mq. 98, 14, f. 23b.

Mit der Ueberschrift: كتاب الغالب والغلوب wird hier dasselbe Spiel behandelt. Die Methode ist hier anders; es sind hier 5 × 9 Quadrate; 570

die rechte Columne davon enthält die Zahlen 1—9 mit der Ueberschrift: غالب; die anderen 4 Columnen tragen die Ueberschrift: مغلوب, und die einzelnen Quadrate derselben Zahlen (in Worten); die 4 der ersten Reihe sind: 9 7 5 3, die der letzten: 8 6 4 2.

Die Gebrauchs-Anweisung geht vorauf.

4251.

- 1) Pm. 476, f. 34^b—37^a. Ausführliche Auskunft u. Anweisung des خليل بن شاهين الظاهري † ⁸⁷⁸/₁₄₆₈ über dasselbe Glücksspiel.
- 2) Pm. 272, f. 85^b—86^a. Tabelle zu demselben Glücksspiel in 9 × 10 Quadraten, nebst Anweisung zur Benutzung derselben. Es ist dies ein Anhang zu der خريده الحائب. Vgl. Mq. 406, 11^b.
- 3) Pet. 635, 2, f. 159^b. Ganz kurze Gebrauchsanweisung dazu (mit Tabelle). Gleichfalls der خريدة الحائب angehängt.
- 4) Spr. 14, 2, f. 225. 226. Die gleiche Anweisung. Statt der Tabelle stehen f. 226. 9 Reihen mit Zahlen; sie stimmen nicht ganz mit der Tabelle in Pet. 635, f. 159. überein.
- 5) Mq. 49, 5, f. 307. Tabelle mit Gebrauchsanweisung.
 - 6) We. 1719, 13, f. 152 gleichfalls.

Ein Werk über den Gegenstand u. d. T. هزم الجيوش wird dem هزم الجيوش † 852/1448 beigelegt.

Anhang: Glücks- und Unglückstage.

4252. Pet. 483.

8vc, 23 Z. (20 × 11¹/₂; 16¹/₂ × 9¹/₂cm). — Zustand: nicht ganz sauber; am Rande wegen Wurmstiche ausgebessert. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt. — Binband: rother Lederband. — Titel und Verfasser fehit, steht aber im Anfang.

من كتاب الدروع الواقية من الاخطار :Anfang في اختيار الايام لمولانا وسيدنا الصادف عم

Aus dem kurz so betitelten Werke (s. nachher) liegt hier also ein Abschnitt vor, und zwar derjenige, welcher von jedem Tag im Monat angiebt, ob er Glück oder Unglück bringe und worin dies bestehe, was an demselben zu unternehmen oder zu unterlassen sei; oft auch mit Angabe des Grundes, den Legenden entnommen.

HKh. III 5052 erwähnt das Werk, aber nicht ganz richtig; es muss der ganze Titel wol heissen: الدروع الواقية من الاخطار الماروع الواقية من الاخطار في اليام كل شهر على التكرار

Dass dies Werk noch einen anderen Abschnitt (und wahrscheinlich den hauptsächlichsten) hatte, in welchem Gebete auf die einzelnen Tage und auf die Unternehmungen an denselben enthalten waren, lässt sich annehmen.

Als Verfasser ist hier سيدنا الصانف bezeichnet, womit gewiss جعفر الصادق gemeint ist, dem Werke dieser Art oft beigelegt worden sind.

يوم الأول من :Anfang dieses Abschnittes الم عم شهر يوم مبارك محمود فيه خلف الله تعالى آدم عم وهو يوم سعيد لطلب الحوايج والدخول على السلطان وابتداء الاعمال . . . يوم الثلثاء من شهر يوم نحس قتل فيه قابيل عابيل يوم ملموم لا يسافر فيه المخ

اوفى ليلته لم :(vom 30. Tage) (vom 30. Tage) يطل عليه ونجا سالها باذن الله تعالى . . . فاذا صلت فيه يطل عليه وجدت والقرص فيه يعود سريعا والله اعلم واحكم

Schrift: ziemlich gross, deutlich, gleichmässig, fast vocallos. Ueberschriften roth oder grün. — Abschrift c. 1100/1688.

4253.

1) Mq. 98, 17, f. 46^b. Ueberschrift: الاختيارات على ارباب الساعة

Was in den einzelnen Stunden des Tages und der Nacht zu thun räthlich sei. In 7×12 Quadraten, in deren jedem ein Geschäft steht (wie النجارة , الفصد , الفصد , الفصد , الفصد).

2) Mq. 98, 15, f. 24*. Ueberschrift: اختيارات الالواح الثلثة 'تاليف الحكماء

اختيارات الالواح الثلثة الجيد والوسط :Anfang والردي، والعمل بها اذا اراد احد أن يختار له اختيارا في شغل الخ Ob etwas, was man vorhat, gut oder schlecht sei. — Drei Columnen auf der Seite, jede aus 3 × 4 Quadraten bestchend; die eine mit der Ueberschrift: اللوح الجيد, die letzte mit اللوح الرسط, die letzte mit اللوح الرسط. In den Quadraten stehen Zahlen (mit Worten). — Das Verfahren der Benutzung ist in einer Vorbemerkung angegeben.

4254.

Von Unglückstagen und -stunden ist auch noch die Rede in Spr. 1194, 90^b; 679, 61^a (Tabelle). We. 1616, 79^b (Tabelle); 1790, 15^b. Pet. 66, 9^b; 606, 23^a; 633, 191^a. Pm. 64, S. 247. We. 1161, 196^a (Verse). Mq. 180^b, 122^b. 123. Pm. 654, 243^a B. Lbg. 357, 104^b. We. 1153, 84^b (Unglücksgestirn). Glas. 25, 274^b. 275^a.

e) aus Handlinien.

4255. Mo. 21.

Format etc. und Schrift wie bei 1). Der untere Theil sehr wassersieckig. — Titel fehlt; er ist etwa:

Anfang (nach dem Bismilläh, mit kufischen Goldbuchstaben) f. 20b: عند الحكماء صنعة النبي المستنبط الاحكام عن الراحة الليد اي الصنعة الذي بها تستنبط الاحكام عن الراحة ليست بصادقة فهم الذين يبغضون العلوم التي لم يعرفوها كما قال الحكماء ليس للعلم عدة الا الجاهل الح

Wenn einige Philosophen behaupten; es sei die Kunst der Chiromantik unwahr, so kennen sie sie nicht; Aristoteles spricht sich an verschiedenen Stellen entschieden zu deren Gunsten aus, ebenso die Aerzte und viele Philosophen (und speciell diese drei: توماس والورث الكبير)

Diese Ansicht theilt der Verfasser und giebt die Bedeutung der Handlinien in 2 Kapiteln

über die rechte und linke Hand, mit mehreren ungezählten Abschnitten an.

باب اليمين قصل في سرة الحياة المرتسمة على 23° الراحة في اليمين

فصل في السرة الثانية المرتسمة . . . المنس وبد 27° التي الراس والحماغ

فصل في السرة الثالثة . . . المنسوبة الي التوأمين "28 فصل في السرة الرابعة . . . الي الكبد والمعدة "29 وسائر الاعضاء الخادمة الكبد وسائر الاعضاء الخادمة الكبد

قصل في موضع رحل في اليمين 356

(dann bis f. 40° die übrigen Planeten).
40° إلى الراحة في اليسار (in derselben Weise wie bei der rechten Hand).
Zuletzt f. 55° فصل في قوانين كلية تتعلق باليد

ولا يطبع احدا بل يفعل ما : *Schluss f. 55 بطبع احدا بيطان غليظة رديلة وهو جاهل جدا بيت الرسالة المؤلفة في بيان صنعة الكهنوت المستنبطة من السرر المرسومة على راح الانسان والحمد للم الح

4256, Mo. 21.

55 Bl. 8vo, 7 Z. (18 × 12; 9¹/₂ × 5³/₄c^m). — Zustand: am Rande fleckig, aber im Anfang auch im Text selbst. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Ledorrücken. — Titel und Verfasser fehlt.

اهل الفراسة يسمّى داخل الكف المشتمل :Anfang على السرر من اصل الكف الى الانامل بغور اليد والراحة الخ

Ein Werk über Chiromantik. Zuerst eine genaue Angabe der Benennung der einzelnen Theile der Hand (f. 2^b—5^b); dann Auseinandersetzung, in wiefern die einzelnen Stücke derselben in Bezug stehen zu den 7 Planeten und die Deutung derselben.

ولا مشقة له في كسب الخير الا انه: Schluss f.19^a بيانا خدعه النساء بسهولة عن آخر الرسالة الشاملة بيانا اجماليا السرر المرتسمة على راحة الانسان والحمد لله الج

Schrift: ziemlich gross, gut, gleichmässig, vocallos. — Abschrift c. 1200/1688.

4257. Lbg. 386.

7 Bl. 4to, 21 Z. (28t/2×16; 20×18t/2cm). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich, ziemlich dünn u. glatt. — Binband: Pappband mit Kattunrücken. — Titel fehlt; von späterer Hand f. 1th in der Ecke oben:

ر" في علم الاسارير التي في الاكف Verfasser fellt.

الحمد لله وكفى وسلام على عباده: "Anfang f.1 الحمد لله وكفى وسلام على عباده الناس وعافوه النخ

Behandelt die Chiromantik, welche über Gebühr vernachlässigt worden sei, ausführlich in 2 Abtheilungen (قسم), deren erste die Beschaffenheit der Linien in der Hand behandelt (العبيعة خطوط اليد واساريرها واسبابها) in 28 Abschnitten. 1. فصل 1.1 فصل 2.5 قسل 1.5 فصل Schrift: gross, krāftig, steif, fast wie magrebitische Schrift, wenig vocalisirt. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift c. 1150/1737.

4258. Lbg. 267.

Format etc. u, Schrift wie bei 1). — Titel f. 1º unten: شيء من علم الفراسة Verfasser fehlt.

الحمد للع رب العالمين والصلاة . . . Anfang: الحمد العالمات بالاسارير أما بعد فهذا كتاب يشتمل على العلامات بالاسارير والخطوط في الاكف وهو نوع من علم الفراسة الخ

Chiromantik, als Theil der Physiognomik, den Indischen Gelehrten المنافعة والمنافعة عند المنافعة المنافعة عند الصلبان منها خفق ومنها طاهر الحدمة المنافعة مثل الصلبان منها خفق ومنها طاهر الحدما بين الحدميين الى الستين والله اعلم الخ

Nach f. 42 fehlt etwas. — Mit Türkischer Interlinear-Version.

Pm. 654, 3, f. 293 ein kleines Werk des كا الصفّ في علم الكفّ الحقيب الوازي أ606/1209 المخر الدين الوازي

Ebendahin wird auch علم القباط gerechnet: aus der Form der Gliedmassen des Neugeborenen wird auf seine Herkunft geschlossen.

f) aus Gliederzucken.

4259. We. 1782.

8°°, 11 Z. (15¹/s×10¹/s; 10×6°m). — Zustand: ziemlich gut. Bl. 120 etwas schadhaft im Röcken. — Papier: grob, gelb, ziemlich stark u. glatt. — Titel u. Verfasser f. 120°:

كتاب اختلاج الاعضاء على خبس مقالات لتجعفر ودانيال والاسكندر وحكاء الغرس وحكاء الروم

وبعد فهذا شرح اختلاج : Anfang f. 1206 الاعصاء على خمس مقالات اليافوخ قال جعفر الصائق ان اختلاجه يدل على شرفه وذكر جميل وقال دانيال رزى من سفر والاسكندر رفعة بين الناس وقال حكماء الفرس يسافر ويغنم وقال حكاء الروم سفر بعيد ويسالم اختلاج ام الراس قال النخ

Ueber das unwillkürliche Zucken der einzelnen Körpertheile und die daraus abzuleitenden Vermuthungen für die Zukunft des betreffenden Individuums. Diese Zukunfts-Prophezeiungen werden hier dem Ga'far, Daniel, Eliskender, den Weisen Persiens und Griechenlands zugeschrieben. Die einzelnen Körpertheile von der Schädelnaht (الليافون) bis zu den Fusszehen werden aufgeführt und jedesmal die Ansichten jener 5 darüber angeführt. Dieser 5 theiligen Angabe wegen heisst es im Anfang und auch im Titel "in 5 Maqālāt", was hier also einen anderen Sinn als gewöhnlich hat.

اختلاج البنصر من الرجل : Schluss f. 140b من الرجل المثمال قال جعفر مكرمة في سغر وقال دانيال يقال عنه ما يكره وقال الاسكندر مال يسير اليه وقال حكماء الفرس خير وغبطة ويقدم عليه غايب والله تعالي اعلم تم هذا حمد الله وعونه الخ

Schrift: gross, krāftig, gefāllig, gleichmāssig, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift im J. 1186 Ďū'lg. (1778), im Auftrage des سيدي اجمد بدوي ابن الحاج سليمان النقاش 4260. We. 1826.

Format etc. und Schrift wie bei 1).

Titel (nach dem Bism.) f. 59^a:

(الالبان الاحصاء لاولي الالبان (الالباب الحكماء وهي ثلاث فصول لبعض الحكماء

Von den zu Weissagungen benutzten Gliederzuckungen, in drei Abschnitten.

ست مقالات عن حكاء الفصلاء والسادات f. 59 فصل. 1

Damit ist gemeint, dass über die einzelnen Glieder hier Aussprüche d. h. Deutungen von sechs verschiedenen weisen Personen oder Völkern gegeben werden sollen, und zwar wie f. 59°, 4 specieller gesagt ist von دانيال والصادي ودو القرنين Statt دو القرنين steht auch والفرس und mit الاسكندر

Diese Zuckungen werden nun an den einzelnen Gliedern, vom Kopfe an bis zu den Füssen, hinsichtlich der Bedeutung besprochen, welche ihnen jene Sechs (entweder alle oder mehrere derselben) beilegten.

اختلاج اليافوخ قال شرف وذكر Es beginnt: وقال دو القرنين ذكر حسنا وشرفا وعزّا وقالت الفرس والهند ينظر اليه السلطان وقالت الروم يحبّه الناس، والهند ينظر اليه السلطان وقالت الروم يحبّه الناس، Schluss £ 65° الين الجبهة واليافوخ الح القدم اليسري قال الجميع فرح وسرور وجاه

ارجوزة لقاضى القصاة الباعوني رحم أ65 فصل 2. Ein Regez-Gedicht des الباعوني über den Gegenstand. Der Verfasser ist nach Vers 1: الحمد بن ناصر بن خليفة الباعوني شهاب الدين † 810/1407. Anfang (Vers 1 u. 4):

يقول راجي عفو رب قادر وعبده احمد نجل ناصر وبعده اذ کان قد بدا لي شرح اختلاج کان قد جرالي Der Gegenstand selbst beginnt Vers 8:

Der Gegenstand seibst beginnt vers o:
مال اختلج للبرء اعلا راسه مال اتى يصببه لنفسه
u. hört auch mit den Füssen auf. Schluss f.68b:

محمد وآله الابرار ومحبه الاطايب الاخيار ما لاح برى في الدجي والسلام

Der letzte Vers ist nicht vollständig.

Das Gedicht enthält etwa 100 Verse und ist, wie der Verfasser sagt, in einer Stunde (oder auch noch weniger) gedichtet.

محمد بن ابراهيم بن هشام مه £ 68 نصل 3.

قال محمد بن ابراهيم بن هشام عن :Anfang ثقاته عن ابي عبد الله جعفر بن محمد الصادي عم قال وقد ذكرنا محصرته ذا القرنين وحكنه وما فشر من الاختلاج للاعصاء فقال عم أن الاختلاج يميز الابدان الخ

Geht wiederum in der Deutung vom Kopf bis zum Fuss und fügt derselben jedes Mal ein kurzes Gebet hinzu.

وهذا هو الاختلاج اذا اختلج : Zuerst f. 68b الناس دعاؤة ام الراس يبلغ جدا عظيما وكبئ من الناس دعاؤة الحمد لله حمد نفسه بمحامده التي ذكرها في كتابه الخ

واذا اختلج الخنصر من رجله : Schluss f. 80° ناس دعاؤة المسري يظفر باعدايه وجسى محصرة بين الناس دعاؤة اللهم حببنا الى عبادك واوليائك فانك على كل شيء قدير وبكل شيء محيط يا رب العالمين وصلى الله على سيدنا المخ

4261. Mq. 98.

Format etc. wie bei 4). - Titelüberschrift f. 18b:

اختلاج اعصاء الجانب الايمن للاسكندر

(und f. 19ª ebenso, nur steht da الحانب الايسر).

Jede Seite ist in 8 × 8 Quadrate getheilt, in jedem derselben steht ein Wort für einen Körpertheil der rechten (resp. der linken) Seite in rother Schrift, und darüber oder darunter in schwarzer, was derselbe zu bedeuten habe. So steht im ersten Quadrat موجاء الم الراس المال المالية im 2. daneben: أخرى وجاء المالية المالية im 2. daneben: اكرام من ملك الانف كله; im 3.: اكرام من ملك الانف كله ; im Schrift läuft immer schräg in den Quadraten, aufsteigend und absteigend, so dass dadurch schräge Quadrate gebildet werden.

Dies Stück ist nicht dem الاسكند, zugeschrieben, sondern anzusehen als für ihn verfasst von Aristoteles, ähnlich wie bei Mq. 98, 14.

4262. Pet. 688.

8°°, im Ganzen 25 Zeilen (Text: c. 17 \times 7°°), ziemlich gut geschrieben.

Bruchstück eines Werkes über Gliederzucken, mit dem Titel: كتاب الاختلاجات.

Das verklebte Blatt f. 1 gehört zu diesem Werkehen, unmittelbar vor f. 10 .

اختلاج الساقين الذا اختلج [ال]سائل : F.10° oben الايمن يدل على كلب يكذبون في حقم ويتهم الايمن يدل على كلب يكذبون في حقم ويتهم Es schliesst f. 10° Mitte: والخامس يدل على حصول الدولة وكمال السعادة والخامس يدل على حصول الدولة وكمال السعادة والخامس المدل على حصول الدولة وكمال السعادة والمدل المدل الم

Mf. 132, 8, f. 38 handelt über denselben Gegenstand. Spr. 1847⁴, 53^a einige Verse darüber.

g) aus Träumen.

4263. Spr. 1922.

1) f. 1-42.

58 Bl. 8°, 13 Z. (18×13; 12¹/2×9°m). — Zustand: unsauber, ficokig, etwas wurmstichig. — Papier: ziemlich dick, gelb, glatt. — Einband: Pappband mit Kattunrücken. — Titel f. 1° (und ebenso f. 2°):

عروس البستان في النساء والاعضاء والانسان،
Verfassor: s. Anfang.

يقول العبد الفقير الي الله: Anfang f. 1b: النميري النميري النميري العابر رحمة قرات جملًا من علم التعبير على الشيخ الامام العلامة جمال الدين ابراهيم ابن السبتى البغدادي فبالغ في نصحه وشرحه وهو يومينًا فريد الاعصار الخ

Regezgedicht des Ibrahim ben jahja ben gannam elharrani ennomeiri abu ishaq † 674/1275 (698), die Traumdeutung behandelnd, in 45 Kapiteln, deren Verzeichniss f. 26-5°. Kap. 1: Xilbudi, kap. 1: Kap. 1: Xilbudi, kap. 1: Xilbudi, X

والبكر وزفافها في المجوز تعود صبية والام والاخت والعبدة والخالة والده على المجوز تعود صبية والام والاخت والربيبة وحياة الميتة . 8 في الزوجة والبنت والجنية والعاقر والربيبة وحياة الميتة . 8. w.

Das Gedicht beginnt f. 5 (V. 1 u. 10):

الحمد لله على ما عَلَمْ كيف نخطَ اسطرًا فتُفَهَمْ
وبعد فالتعبير علم نافع مخصص بالوحي قال الشارعُ

Es ist etwa 1000 Verse lang. Nach f. 42 fehlt
1 Bl.; der Schluss des Vorhandenen ist:
وقد حلينا هذه العروسا وقد جعلنا مهرهها الدروسا

Schrift: ziemlich gross, dick, deutlich, gleichmässig und gut. Der Anfang der Kapitelüberschriften roth. — Abschrift etwa um 1050/1810.

4264. Spr. 1922. 2) f. 43-58.

Format etc. u. Schrift wie bei 1).

Titel fehlt, aber aus f. 58°, 2 ist ersichtlich, dass das vorliegende Bruchstück zu dem Werke gehört, das den Titel führt (cf. f. 1°, 4 v. u.):

درة الاحلام وغاية المرام

Schluss eines anderen Regezgedichts desselben Verfassers über denselben Gegenstand. Dasselbe, 1485 Verse lang, enthielt 55 Kapp., von denen hier vorhanden Kap. 48—55. Dieselben handeln: Kap. 48 في الثمان وابن عرس وابن أوي والسنور Kap. 48 القرن (Kap. 55 القرن (Kap. 55 السمك Kap. 54 لفيان والمعز (Kap. 48 beginnt:

وادّل الثعلب عن بياني بامراة من النسا "الحسان Schluss:

ثم ثمانون تمام العدد وخمسة كدرها المنصد HKh. III 4912,

4265. Sach. 78.

168 Bl. 8°, 13—21 Z. (20 × 14; 15—16 × 8½—11°m). Zustand: ziemlich unsauber und wasserfleckig, besonders von f. 124 an. Der Text oben am Rande hat von 130 an bis c. 150 gelitten. Bl. 167. 163 beschädigt. — Papier: stark, gelb, glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel fehlt, er ist:

تفسير الاحلام oder تعبير نامع

Verfasser fehlt, er ist nach HKh.:

ابراهیم بن جیی ابن غنام

Anfang fehlt. — Dies Traumbuch des Ibn gannam enthält zuerst eine Einleitung in 14 kurzen Abschnitten (كالقه), von denen der 1.-5. fehlen. Der 6. (auf der Rückseite des في اقسام الرويا كال دانيال الرويا ثلاثة :(Vorderdeckels في الرؤيا الباطلة 7. XIIBA 1ª في قوق الرؤيا وضعفها من مناسبة مساعة مقالة .10 في الشهور العربية والايام 2b مقالة .2b في ذكر المختارين من الشاهدين 18. مقالة 4° (in 15 Klassen).

Der 14. Abschnitt f. 5b handelt kurz davon, an wen der Träumende sich zu wenden habe, um seinen Traum deuten zu lassen (في ادب القاص لروياه). Darauf folgen, alphabetisch geordnet, die Gegenstände oder Personen, die man im Traum in der oder jener Weise gesehen hat, mit der Deutung. Zuerst u. s. w.; im Buchstaben خ: zuerst الخنزير, الخيل u. s. w.; zu-فمن راي كاند يتيم فاند يقهر لان ١62°: letzt f. 162° اليتامي مقهورون وأموالهم في ايدي غيرهم،

Daran schliesst sich ein Kapitel über die Handwerker (باب في الصنّاع). Zuerst رجل يقسم الميراث ويصلح بين الورثة الخ welches hier im Buchstaben ن (zuletzt النقاص, abbricht. (النداء والنجاش

Schrift: Tärkische Hand, ungleich, flüchtig, im Ganzen ziemlich gross, vocallos. Stichwörter und Deberschriften roth. - Abschrift um 1200/1785.

Die Blätter folgen so: 1-23. 24b. 24a. 25 ff. Nach f. 30 fehlt 1 Bl., nach 123 mehrere. — HKh. II 3071.

4266. Pm. 153.

175 Bl. 8°°, 18 Z. $(15^8/_4 \times 10; 10^4/_2 \times 6-7^{em})$. Zustand: ziemlich gut, doch fleckig; der Rand f. 106 ausgebessert. - Papier: gelb, ziemlich stark und glatt. -Einband: schwarzer Lederband. - Titel u. Verfasser f. 1ª von späterer Hand:

تعبير لابن غانم

In dem Vorwort bloss allgemein: تغسير المنامات:

الحمد لله الذي جعل الليل المام Anfang f. 16: لباسا والنوم سباتا . . . أما بعد فهذا كتاب تفسير المنامات مجموع من قول الامام محمد بن سيرين والامام مسلم صاحب الصحيح المخ

Traumdeutung, gestützt auf die Werke des Mohammed ben strin elbacri abu bekr † 110/728, des Imām Muslim ben elhaģģāģ † 261/874, Abū sa'ıd elbagdadı, Ibn elmoqaddesı u. Ezzaggağı. Das Werk ist nach dem J. 670/1371 verfasst; denn in der Einleitung erzählt Abu 'lqusim ahmed el'iraqı einen Traum aus jenem Jahre, worin er den Propheten und Genossen desselben gesehen habe. Der Verfasser ist ungewiss; mit dem als solchen oben genannten Ibn ganim ist wol Ibn gannām gemeint — s. No. 4263 —; wenn dieser es ist, so hat er mehr als ein Werk über Träume in Prosa geschrieben (s. No. 4265). - Nach einer Einleitung über Träume überhaupt als Offenbarungen Gottes und über das Verfahren bei Auslegung derselben beginnt das Werk, welches in 60 Kapp. getheilt ist.

- هو ما عبره رسول الله صعم 1. f.6b
- في رؤيا الواحد القهّار الذي لا تدركه الابصار ٥٠ 2. 8 ويا الملايكة 4. 15 ; في رؤيا الانبياء 8.
- في رويا الصحابة عم 5. 17*
- في رويا القران وقراءته في المنام 6. 18
- في رويا السلام والمصافحة 8. 32 ; في رؤيا الاسلام والمصافحة على 7.
- في رويا الطهارة مثل الختان والسواك والغسل المر 33 . 9.
- في رويا الاذان واقامة الصلاة
- في رويا الصلاة واركائها وما اشيد ثلك 436 .11
- في رويا المسجد والمحراب والمنارة والمنبر 12. 39
- في رويا الصدقة واطعام الطعام وعمل الخير 13. 43 وما اشبه ذلك
- في رؤيا الصوم والفطرة والعيدين 14. 44b
- فى رويا للج والعرا والكعبة والحجر الاسود والمقام ال 45 . 15.
- في رويا الجهاد في سبيل الله والمحاربة مع العدو 470 .16
- في رويا الموت والاموات والمقابر والاكفان والخنوط الخ *48 .17
- في رويا القيامة والميزان والصحايف والصراط النخ 66 . 18.
- في رويا جهنم في رويا الجنة وحريرها وحورها وانهارها المخ 20.62°
- في رويا الجن والشياطيي
- في رويا بذي آدم الشيخ والشاب والطفل الرم 680 .22
- في رويا اختلاف اعصاء الأنسان وما يتجدد له البِّخ 23. 70
- في رويا الاشياء الخارجة من الانسان وما ياكل الرخ 39. 24.

في رؤيا الادوية والاشربة والمرص والفصد والحامة 80، 80 في رويا الاطعية والحلوا واللحم والمايدة والقدرة الح 26. 82 في رويا الصياف وما يستعمل فيها من 27. 89 المعارف والملاهي النخ في رؤيا الكسولا واختلاف الوانها 28. 94^b في رويا الملوك والسلاطين وحشمهم وخدمهم الحر 980. 98 في روبا الاسلحة في الحرب والقتل والصلب الدي 30. 1026 31. 110 في رويا المحاب الحرف والصنايع 32. 113* في رويا البهايم في رويا السباع والوحوش 33. 116b 34. 121b في رويا الطيور الاهلية والوحشية في رويا النحل والزنابير والفراش واللباب المن 124 ، 35. في رويا الهوام والحشرات والحيات والثعابين 36. 125 في رويا السماء والهواء والليل والنهار والشمس 1266 والقمر والكواكب والحسف والزلزال والرهد الج 38. في تناويل الارض وما فيها 39. في رؤية الذهب والفصة والحلى 40. في روية الحر والسفينة في روية النار والحطب والفحم والكانون 4]. في روية الاشجار المثمرة والتي لا تثمر 42. 152 والبستان الخ في رؤية الحبوب والزروع والرياحين والبقول الض 158 . 43. 44. 160° في روية القلم والدواة والمداد الرخ في روينة الصنم واهل الملك والردة 45. 162 في روية الفرش والبسط والاسرة المخ 46. 162^b في روية آلات الركاب مثل السراج واللحام النج "47. 164 في روية أواني البيت مثل الطشت والابريق الحر 164 48. في روية النوم والاستلقاء والنعاس النخ 49. 164 في روية العطش ولجوع والشرب واكل اللحوم النخ 165°. 50. في روية البلايا كالبيتم والزعج والكد والفزع النخ 165°. 51. في روية التواضع والفقر وما اشبه ذلك 67. 167 في روية الطلاق والنكاح والزنا واللواط الخ 63. 167 في روية الحركات والسفر والمشى والطيران النخ 168 . 54. فيما يجري بين الناس كالبيع والاجارة والشركة آلم 170 ، 55. في روية المنازعات والخاصمات والبغى والتهدد الح 171 . 56. 57. 172b في روية التعزية والبكاء في روية ما يراه الانسان من المشقة والصر "58. 173 في النوم مثل القمل والبراغيث المخ 59. 173b في اشياء متصلة برسول الله صعم 60. 173b وفيه حكاية المهدى رحم

نقال له لو انك صاحب : Schluss f. 1746 مال ما كنت تداويه بالصدقة والدعاء فانتبه الرجل الي الصلاة ففاق ولدة من مرضع بالن الله والصلاة والسلام على سيدنا محمد . . . وسلم

Die Sätze werden meistens durch ومن ابصر eingeführt.

Schrift: ziemlich gross, weit, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. Von f. 130 an eine andere Hand, ähnlich, aber gedrängter und rundlicher. Hier sind Ueberschriften und Stichwörter nur roth oder schwarz überstrichen, und auch dies nicht immer. — Abschrift im J. 1105 Gom. I (1694).

4267.

Dasselbe Werk ist vorhanden in:

1) Mq. 37.

181 Bl. 8vo, 11 Z. (17⁸/₄×13; 12¹/₂×8¹/₂^{cm}). — Zustand: ziemlich gut, gegen Ende fleckig; der Text f. 115^b. 124^a. 153^a beschädigt. — Papier: gelb (auch bräunlich), glatt, dick. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Titel u. Verf. fehlt. Anfang fehlt, 10 Bl., wofür 5 leere Blätter eingeklebt. Das Vorhandene beginnt im Vorwort. — Das Werk zerfällt hier in 59 Kapitel. Kap. 1—24. 26—51 = Pm. Kap. 2—25. 26—51. Kap. 52 = Pm. 53. Kap. 53 = Pm. 52. Kap. 54—59 = Pm. 54—59. Kap. 25 f. 77b handelt: الما عبر والمائد المان الله من اكل البسر والمائد والمائد المان المان في تفسير وتعبير البلدان , dessen Ende (in anderer Schrift ergänzt) f. 181°: وفي حلب كثير رزقم وبغداد كثر خيره ومحاكمته وسرورة وفي بلاد المشرق وبغداد كثر خيره ومحاكمته

Schrift: ziemlich gross, gefällig, deutlich, gleichmässig, vocalisirt. Ueberschriften und Stichwörter roth, auch grün. — Abschrift um 1000/1591.

2) We. 1810, 9, f. 89—132.

 8vo , 17 Z. $(20^{1/2} \times 15$; $15 \times 9^{1/2^{om}}$). — Zustand: ziemlich unsauber; am oberen Rande fleckig. — Papier: gelb, ziemlich glatt und dünn.

Titel und Verfasser und Anfang fehlt. Von dem voraufgeschickten Inhaltsverzeichniss fehlt das 1. Drittel. Das Werk enthält hier 55 Kapitel; davon ist das 7. f. 99 überschrieben: في جمع قراء القران الباقية وغيرها

(gehört also noch zum 6.) und das 8. f. 99b: welches nur aus) في رؤية البساتين والخصرة والفواكم Versehen hierher gerathen ist). Das 55. Kap. wie bei Pm. überschrieben; mit Fortlassung von Kap. 56-60 folgt f. 132b der Schluss: مند رجل نال عما وان اشتري مند امراة نال خيرا ورفعة وهذا ما انتهى من بعض كلام ابن سيرين خمسة وخمسون بابا على القول والله اعلم

Schrift: zuerst kleiner, nachher grösser u. flüchtiger, vocallos. Ueberschriften bis Kap. 11 grün, dann roth. -Abschrift c. 1200, 1785.

Nach f. 118 und 122 fehlen je 2 Bl.

4268. Spr. 1932. 2) f. 1b - 42.

42 Bl. 8°°, 13 Z. (192/8×15; 15×11cm). — Zustand: unsauber, f. 1 am Rande ausgebessert. - Papier: ziemlich stark, glatt, gelblich. - Einband: Pappband mit Lederrucken und Klappe. - Titel fehlt. Verfassers. Anfang.

Anfang f. 1b (Vers 1 u. 5): قال الفقير عمر بن الوردي الحمد الد المعيد المبدى وبعد فالتعبير علم حسى وفصله في يوسف مبيّئ

Ein Regezgedicht des 'Omar ben elmotaffar ben 'omar elhalebi sirāg eddin (und zein eddin) abu hafç ibn elwardı + 749/1849 über Traumdeutung, das er in seiner Jugend verfertigt, gestützt auf das Werk des Abū sa'id elbagdādī. Es umfasst c. 1000 Verse, und heisst deshalb:

الالفيد الورديد

Andere Titel s. in folgender Nummer.

Das Werk ist in eine Menge ungezählter Kapitel, nach Stoffen, eingetheilt, und danach der betreffende Traum gedeutet. Die einleitenden Kapitel handeln: f. 2ª باب المعبر باب كيفية الرؤيا f. 3° باب النب النايم f. 3° باب منام الني في £ على السام الرؤيا 8 £ باب السام الرؤيا باب في روية الاضغاث f. 4° ; باب أوقات محمّة الروبيا f. 4° u.s.w. في روية الله والعرش والكرسي : "Dann folgt f. 4

Ferner: von Auferstehung, Paradies, Hölle, Engel, Prophet, Qoran, Religiouspflichten; von HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

Qadı und Imam; von Sonne und Gestirnen, vom Menschen, von Erde, Gewächsen, Bergen, Regen und Wasser, Getränken, Zelten, Kleidern, Decken, Waffen, Schmuck, Feuer, Wolken, Pferden und Hausthieren, Wild, Vögeln, Insekten, Wasserthieren; zuletzt: في النوادر und غات غات. Daran schliesst sich f. 32°-42° eine Art alphabetischer Anhang, in welchem, bei jedem Buchstaben, Vers für Vers, ein damit anfangendes Wort, von dem man geträumt, ausgedeutet wird. Derselbe beginnt im Buchstaben i: الله من صافحه مش الحجو ومن راي الله يبيعه كَفَرْ

Schluss des Ganzen f. 42b: رب وصل معهم علينا ونجنا من شر منزلينا واجعل محمدًا نبئ نخري في هذه الدنيا ويوم الحشر

Schrift: ziemlich gross, deutlich, vocalisirt; die Ueberschriften roth. - Abschrift um 1700.

HKh. I, 1146, 1152.

4269.

Dasselbe Gedicht vorhanden in:

1) Lbg. 808, 20, f. 217-244.

8vo, 17 Z. $(20^{1/4} \times 14; 12^{1/2}-18 \times 9^{1/3}$ om). — Zustand: fleckig, besonders zu Anfang, auch unsauber. -Papier: gelb, stark, glatt. - Titel u. Verfasser f. 2174:

Die an der Handschrift fehlenden Blätter sind ergänzt: f. 220. 233. 242. Nach f. 242 fehlt etwas.

Schrift: ziemlich klein, nicht undentlich, etwas vocalisirt. Ueberschriften zum Theil farbig. Die Ergänzung in etwas grösserer, sehr gedrängter Schrift, vocallos. — Abschrift c. 1100/1688.

F. 246-250 Stücke aus dem selben Traumgedichte; f. 246-248 = 225^b, 11 bis 228^a, 14 und 249-250 = 230°, 7 bis 231°, 14.

ابن الوردي F. 244⁶—245° ein von demselben bei einem Besuch in Damask im Jahre 715 Ramadan (1315) extemporirtes, den Kauf eines Gartengrundstückes betreffendes Regez-Gedicht, anfangend:

بسم اله الخلف هذا ما اشتري محمد بن يونس بن سنقرا

2) Pm. 480.

37 Bl. 8°°, 15 Z. (17³/4×13; 12×8¹/3°m). — Zustand: mehrere Blätter lose; die untere Hälfte stark fleckig, — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel und Verfasser f. 1°:

Anfang und Schluss wie bei No. 4268. Schrift: ziemlich gross, gewandt, deutlich, vocallos. Die Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1150/1737.

3) We. 1223.

87 Bl. 8°°, 15 Z. (20×15½s; 15×10½cm. — Zustand: nicht ganz sauber. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe. — Titel und Verfasser f. 1°a:

منظومة عمر ابن الوردي في تعبير الرؤيا (الالفية d.i.) الالفة الورديّة: الدرديّة).

Anfang wie bei Spr. 4268. Schluss gleichfalls, nur dass der dort stehende letzte Vers hier der vorletzte ist.

Schrift: ziemlich gross, deutlich, etwas rundlich, vocallos. Ueberschriften roth. Bl. 1^b und 2^a in rothen Linien eingefasst. — Abschrift c. ¹³⁰⁰/₁₇₈₅. — Collationirt.

Auf f. 1° eine Qaçide (Ṭawil, 10 Verse) des و الأمام الشافعي † 204/819 bei Herannahen seines Todes, anfangend: ولما قسي قلبي وضاقت مذاهبي جملت رجائي حو عفوك سلما

Schrift deraelben ganz neu, grob und deutlich.

Diese selbe Qaçide, 17 Verse lang, steht Spr. 490, f. 102*.

4) Lbg. 836.

30 Bl. 8^{ve}, 15 Z. (19 × 13¹/₃; 13¹/₅ × 10¹/₄^{cm}). — Zustand: nicht recht sauber, auch fleekig und am Rande ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Titel und Verfasser fehlt; ebenso Anfang und Schluss. Es ist ein Stück aus demselben Gedicht; falsch gebunden und mit mehreren Lücken. F. 1° ist der 36. Vers = We. 1223, f. 2°, Zeile 8.

Im Anfang fehlen 2 Bl.; dann f. 1; Lücke von 1 Bl.; f. 8. 5—7. 9—11. 29. 30. 2—4; Lücke von 2 Bl.; 12—28. Dann fehlen noch 38 Verse, also noch 2 Bl.

Schrift: ziemlich gross, gefällig, gleichmässig, etwas vocalisirt. — Abschrift e. 1100/1688. — Collationirt.

4270. We. 1221.

200 Bl. 8°°, 15 Z. (18 × 11¹/2; 12²/2 × 6¹/2°m). — Zustand: fleckig, unsauber, an einigen Stellen ausgebessert, besonders Bl. 9. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe.

٥٠ الاشارة الى علم العبارة

(und ebenso bei HKh.). Der Verfasser ist bei Lbg. 712, 1 richtig angegeben; es ist Mohammed ben alimed ben 'omar *essālimī* (so auch bei HKh.), der sich zwar auf das Traumstatet und ابو اسحف ابراهيم الكرماني buch des beruft, im Grunde aber doch auch den Ibn sırın als Quelle benutzt, daher die Angaben in We. 1221 u. 1222, es sei ein Werk des letzteren, nicht völlig unrichtig sind. Essälimi beruft sich (in Mq. 409, 2, f. 1196 u. 1314) auf des Traumbuch المرقبة العليا في تعبير الرؤيا des حمد بن عبد الله بن راشد البكري الاقفاسي [والقفسي] المالكي, welcher im J. 781/1881 oder 786/1885 starb. Dasselbe ist in Pet. 322 als eine seiner Quellen von Halil effahiri † 678/1468 genannt; folglich lebt Essalimi zwischen d. J. 736 und 873, ungefähr also um ⁸⁰⁰/₁₈₉₇.

الحمد لله خالف الارواح وفالف: "Anfang f.7 مارت الاصباح وجاعل النوم سباتا . . . [أما بعد لما] صارت عبارة الرويا شريفة عليتها منيعة فراها عزيز مكافها الرخ

Das Werk ist in 50 Kapp. getheilt, deren Uebersicht f. 16-6°. 1. باب f. 7° باب أ. 7° باب أ. 2. 9° الله عز وجل 3. 11° في روية القامة واشراطها 4. 17° في روية القامة والسحاب 4. 17° في روية الشمس والقمر 5.22° في روية السماء والسحاب 4. 17°

فى روية نحويل الروية والجبلة وجميع للك 46° 10. 46 في المنامر وما أشبه للك

فى روية التزويج والعرس والطلاق والجماع 15. 79° والقبل والمنايمة وما يكون من انواع نلك

فى روية البحر والانهار والسواقى ومياهها 106 .20 والقلاب والعيون والابآر الجرابية

فى روية الثياب واللباس واقمشة النساء 45. 188 والخياطة وغير ذلك

فى روية الحديد والنحاس والبراص والكحل 166° 30. والتراب والغبار والرمل والمرابل

في روية الكتابة والكتب والدواة والقلم والورق 456. 176

فى روية بقر الوحش وحمارة والطبي والارنب 40. 184 في وغير نلك

في روية الطاوس والكركي والحمام والدجاج 45. 198 مروية الطاوس والكركي والحمام والعصفور وغير ذلك

في روية أشياء مختلفة مفردة وأمور ونكت وغيرة 198. 50.

Die Ueberschriften der einzelnen Kapitel sind bis Kap. 32 incl. kurz oder gar nicht da; sie sind daher hier dem Verzeichniss der Uebersicht entnommen. Von Kap. 37 an ist die Uebersicht des Inhalts um 1 kleiner als die Kapitelzahl des Textes. Kap. 38 der Uebersicht entspricht also im Text Kap. 39 u. so fort. Kap. 49 (مورية المهران والمهكال الحن) kommt im Text nicht vor, oder vielmehr es fällt zusammen mit Kap. 50.

: Mit f.198 ist das Werk zu Ende; es schliesst فهو خير ورزق حلال وان كان كدرا فهو خوف وشده عذا ما وجدناه فى كتاب والله اعلم والجد لله وحده . . . وهو حسبي

Es folgt dann aber noch ein Anhang, f. 199 u. 200, der mit f. 200 nicht ganz zu Ende ist; wahrscheinlich fehlt nur 1 Blatt.

Schrift: ziemlich klein, gefällig, gleichmässig, etwas vocalisirt. Ueberschriften u. Stichwörter abwechselnd roth und grün. Der Text in rothen (und grünen) Linien. — Abschrift c. 1100/1688.

Nach f. 77. 146. 193 fehlt je 1 Bl. Im Anfang fehlen 5 Bl., die erste Hälfte der Inhaltsangabe enthaltend: sie ist von späterer Hand in kleiner, nicht undeutlicher Schrift, mit gelber Kapitelangabe, auf f. 1—3 ergänzt. — Die einzelnen Sätze des Werkes fangen meistens mit den Worten an: ومرس راي.

4271.

Dasselbe Werk enthalten in:

1) We. 1222.

89 Bl. 8°°, 17 Z. (19 × 18¹/2; 15¹/2 × 9°m).—Zustand: durchweg wasserfleckig, besonders in der ersten Halfte. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken u. Klappe. — Titel u. Verfasser fehlt. Von ganz später Hand f. 1°a:

كتاب ابن سيرين على التمام والكمال

Anfang von später Hand ergänzt (wie bei We. 1221). Die Redaction ist aber doch etwas abweichend. Hier beginnt das Werk mit dem Vorwort, welches in We. 1221 erst nach der voraufgeschickten Kapitelangabe folgt; dasselbe ist aber weit länger als dort. Zunächst enthält f. 1b, Z. 1-15 das ganze Vorwort von We. 1221, f. 7° u. 7°, Z. 1-10 (mit dem Titel كتاب الأشارة). Dann aber geht hier das Vorwort weiter und lässt sich darüber aus, wie der schlafende Mensch, seiner Sinne u. Empfindung baar, überhaupt im Traum etwas wahrnehmen und unterscheiden könne; ferner ob Träume bei Nacht oder bei Tage wirksamer, oder zu welchen Stunden dieselben es am meisten seien, etc. und geht dabei auf Deutung vieler Einzelheiten ein. Es wird mitgetheilt, f. 84, dass das Buch des Ibn sırın das zuverlässigste sei und den Titel und in 50 Kapp. zerfalle. Dann تفسير المنامات: folgt f. 8b-11b die ausführliche Inhaltsübersicht. Das Werk selbst beginnt (wie in We.1221) f.7b. فهو خير ورزى حلال وان كان كدرا : Schluss f. 89 ا كان الماء خوفًا عليه وشرًا له فليحذر ولينتَّف الله تعالى ا وهِ لَمَا آخر ما وجدته من كتاب تفسير المنامات من كتاب ابن سيرين الماخول من ابن سيرين رق وارضاه الح Schrift: ziemlich klein, deutlich, vocallos. Stichwörter u. Ueberschriften roth, häufig etwas verwischt. -

Abschrift vom J. 1091 Dü'lligge (1681).
2) Lbg. 712, 1, S. 1-285.

285 u. 103 Seiten 8vo, 17 Z. (19¹/₂ × 15; 14¹/₂ × 9¹/₂c^m). Zustand: zieml. gut; anfangs etwas unsauber. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken und Klappe. — Titelüberschrift und Verfasser S. 1:

ك" الاشارة الي علم العبارة

لابي عبد الله محمد بن احمد بن عمر السالمي 73*

Anfang wie bei We. 1221. — Die Kapitelübersicht S. 7—12 stimmt nicht ganz mit der Eintheilung des Textes überein; sie weicht auch von We. 1221 in der Wortfassung oft ab. — Auf Kap. 37 (mit der Ueberschrift wie in We.) folgt hier Kap. 38 S. 225: الجمال غروبية الجمال ; dann Kap. 39—48 — We. Kap. 38—47; Kap. 49 S. 260: في حروف الهجا ; Kap. 50 S. 264 wie bei We. überschrieben (über Allerlei handelnd), aber länger. Es schliesst S. 285: المحال معمر بن الخطاب رق كتب التي موسى الاشعري عليك Schrift: Türk. Hand, zieml. gross, gefällig, deutlich, vocallos. Ueberschriften u. Stiebwörter rotb. — Abschrift

von على بين مصطفى السيواسي im J. 1103 Moli. (1691)... S. 286 enthält eine Liste der 'ofmänischen Sultäne, von مليم فاتتج مصر 699/1299 an bis مصر.

3) Pm. 287.

7 u. 103 Bl. 8vo, c. 18 Z. (21¹/₃ × 15¹/₃; 15 × 10^{cm}). — Zustand: etwas unsauber, oft auch fleckig, besonders am Rande. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt. — Einband: brauner Lederband mit grünem Rücken. — Titel fehlt; doch steht f. 1st von ganz neuer Hand:

تغسير الاحلام لابئ الامام الصنهاجي und in der Vorrede:

ك" الاشارة الى علم العبارة

Anfang wie bei We. 1221. — Die Uebersicht der Kapp. auf den voranstehenden Blättern 2—4°; ausserdem nach der Vorrede f. 6 u. 7. Hie und da finden Abweichungen von der bei We. 1221 statt. — Im Ganzen dasselbe Werk wie We. 1221, aber recht incorrect und oft abweichend. Schluss ist verschieden, nämlich so: سبحان الله هذا يكون حول البيت فابت فقيل لها اما علمت ان عبد العزيز رواد تزوج الي وقيل إلها اما علمت ان عبد العزيز رواد تزوج الي والما الما الما علم بالصواب،

Schrift: ziemlich gross, weit, rundlich, vocallos. Ueberschriften u. Stichwörter roth. Der Text in rothen Strichen eingerahmt. — Abschrift vom J. 1126 Gom. II (1714). — Foliirung (1—103) arabisch.

F.103^b stehen noch die Namen der Siebenschläfer (in verschiedenen Formen) mit Angabe, wozu sie anzuwenden seien (bei Krankheiten etc.). Am Rande auch noch einige ungeheuerliche Wörter als Mittel gegen schwere Geburten.

> 4) Mq. 409, 2, f. 21—138. Format etc. und Schrift wie bei 1.

Titel u. Verf. fehlt. Anfang fehlt, das Vorhandene entspricht We. 1221, f. 74b, Z. 12 (Anfang von Kap. 14); es geht bis zu Ende des Werkes. Allerdings stimmt der Text sehr oft nicht wörtlich überein; er ist hier wie dort häufig incorrect und hat Zusätze oder Auslassungen; im Ganzen ist diese Handschrift reichhaltiger. Die Ueberschriften fehlen hier meistens, auch von Kap. 33 an, in der ganzen Aussührlichkeit; sonst stimmt die Zahlbezeichnung der Kapp, zu der im Text von We. 1221. Kap. 49 u. 50 sind hier viel umfangreicher. Es في المرقبة العليا في تعبير الرؤيا : handelt Kap. 49 f.119 ! لحمد بن عبد الله بن راشد البكري نسبا الاقفاصى بلدا غفر الله لد ولوالده ولجميع المسلمين في رؤية اهل الصناعات وما يتصل بهم وقيامهم بمصالح الناس؟

في مفردات لم تنظم في الأبواب : * Kap. 50 f. 131 وتاويل الاشياء المتفرقة من المرقبة العليا في تعبير الرويا لحمد بن راشد البكري الخ

وتقول حق هذه الاسباء الا : Schluss f. 138° الاسباء الا عرف العالمين ولا حول ولا عرفتنى حاجتى مع من شئت يا ربّ العالمين ولا حول ولا قوق الا بالله العلم العلم الله على سيدنا . . . وسلم'

4272. Pet. 322.

251 Bl. 8°°, 21 Z. (21¹/3 × 16¹/3; 15—15¹/2 × 8¹/8°m). Zustand: fast lose im Deckel; nicht recht sauber; fleckig f. 215 ff.; der Rand am Anfang u. am Ende wasserfleckig. — Papier: gelblich, etwas glatt, ziemlich dünn. — Einband: schwarzer Lederband. — Titel fehlt; in der Vorrede f. 2°:

كتاب الاشارات في علم العبارات

ebenso in der Unterschrift f. 250°. - Verf. fehlt; s. unten.

الحمد لله الذي خلق آدم : Anfang f. 1b: من حماً مسنون ونفخ فيه روحا . . وبعد يقول العبد الفقير لرحمة ربه اللطيف الخبير شيخ علم التعبير الامام العالم العامل تحمد بن سيرين لطف الله به وجميع المسلمين لما رايت الناس يجتهدون

في كشف العلوم الغيبية من علم الرمل والتجيم والكهانة وما اشبه نلك فجثت عن المذكورات وعلمت اصول فلكه واوضاعها واعمالها الج

Der hier genannte Mohammed ben strin elbaçrı abū bekr † 110/728, ein berühmter Traumdeuter, auf den viele Traumauslegungen zurückgeführt werden, und der auch in diesem Werke oft erwähnt wird, ist nicht der Verf., sondern der in Lbg. 927, Anfang (u. auch von خليل بن شاهين الظاهري genannte خليل Dieser Halil ben sahin effahiri gars eddin, geb. 818/1410, † 878/1468, sagt, er habe sich früher mit den Geheimwissenschaften abgegeben, sei aber, da dieselben im Widerspruch mit den Glaubenssätzen stünden, davon zurückgekommen und habe sich einer im Qoran fussenden und erlaubten Wissenschaft zugewandt, nämlich der Traumdeutung und darüber dies Werk verfasst. Nach Aufzählung seiner Quellen (etwa 30 Werke) sagt er, dass er auch nach eigenen Erfahrungen den von den Anderen gelieferten Stoff bereichert; ferner dass er im Allgemeinen seine Quellen angeben werde. Sein Werk, welches aus zwei Theilen (mit je 40 Kapiteln, deren Uebersicht f. 4-6; die meisten enthalten mehrere Abschnitte, نصل) besteht, ist in grosser Abhängigkeit von dem soeben besprochenen, von ihm selbst als Quelle citirten und fast ebenso betitelten, Werke des Essälimi. Es ist zwar meistens ausführlicher, enthält ja auch 30 Kapitel mehr; aber die Reihenfolge der behandelten Stoffe ist beinah ganz dieselbe, oft aber so, dass ein inhaltreicher Stoff zu mehreren Kapiteln verarbeitet ist. Wenn der Verf. nicht selbst den Essälimi als eine seiner Quellen aufführte, läge es nahe, das Werk desselben als Auszug aus dem vorliegenden anzusehen.

Vorauf gehen einige Excurse.

فصل في ايصام ادلّة تدلّ على ان علم الروبالداصل في الشريعة 20 فصل في بيان مسايل الرؤيا ومجاريها وقوتها وضعفها 20 فصل واقرب ما تخرج الرويا اذا رؤيت آخر الليل ٩٠

فصل وقد يبطل تاويل الرؤيا أذا كان الانسان قد 88 عمل فيما يراه في المنام واشتغل به في اليقظة ميه،

Alsdann der erste Theil:

في رؤيه الله تعالمي والعوش والكرستي النخ £6.6 باب. 1

في روية الملايكة والوحى الج ١٤٠٠ 8٠ باب. 2

في روية الشمس والقمر والكلواكب والليل الرخ 10° باب. 3

في روية القيمة واشراطها والجنة الح 12* باب .4

في روية السحاب والمطر والثلج الخ 18 باب. 5

في روية مكة المشرفة . . . وكذلك 33 باب.10 المدينة الشريفة الخ

فى روية السلاطين والامراء والنواب وللحجاب الحر 40 باب. 15. في روية ما يلحق الانسان من الامراص 62° باب. 20 والقروح الح

في روية الصرب والتكتف والربط والغلّ الحر 81 باب. 25.

في روية الاموات ومخالطتهم والكلام معهم الرخ 85 باب. 30

في روية الابواب والمفاتج والفتح والغلف الح 110° باب. 35.

فى روية البساتين والرياص والاشجار «125 باب. 40 والاثمار والرياحين

Der zweite Theil:

في روية الخصروات والنباتات والبقول 137 باب. 41 في روية النياجان وما يوضع على الراس 146 باب. 45

والثياب والملبس ونحوق

في روية اصناف الذهب والفصة وما 162 باب. 50 يعمل منهما واصناف الحلي

في روية الفراعنة واهل الادبان الباطلة الرخ 181 باب. 55. في روية ساير الطيور من الجوارم وغيرها 1970 باب. 60.

في روية التراب والطبين والوحل والرمل الم 209 باب. 65.

في روية الصوف والوير والشعر والريش النخ 215 باب. 70. في روية الغزل والفتل والنسي والشقة 226 باب. 75.

في روية ابليس والشياطين والجي الخ 236° باب. 79.

في روية نوادر يستعيى بها الانسان 287 باب.80

Schluss f. 250° mit den Versen:

ما قال خلف بان الـــقران مخلوف الا كفو لكن كلام منزل -من عند خلاق البشة

Schrift: ziemlich klein, gedrängt, Türkischer Zug, deutlich, vocallos. Ueberschriften und Stichwörter roth. im J. 1190 عيسي بن أحمد بن عبد الله Absohrift von Mol. (1776). - Foliirung Arabisch. Auf f. 182 folgt noch 1824.

Die meisten Sätze fangen an mit den Worten: رأي Das Werk ist für lexikalische Zwecke in mancher HKh. I 754. Beziehung brauchbar.

F. 250° u. 251° oben enthalten 7 Verse (Basit), die auch rückwärts gelesen werden können, deren 1. (welcher rückwärts gelesen dem 7. entspricht): مُشَلُ المَا نَدَم مُعَن وَدُو نَعَم

Der Anfang des Werkes steht ebenso in Pm. 476, 33*.

4273.

Dasselbe Werk in:

1) Lbg. 927, 928,

828 u. 815 Bl. 4^{10} , 11 Z. $(927: 22^{1}/_2 \times 16; 15 \times 9^{1}/_2 - 928: Text <math>16^{1}/_2 \times 9^{1}/_2^{em}$). — Zustand: gut. — Papier: gelb, etark, glatt. — Einband: 927: Kattunband mit Lederrücken. 928: branner Lederband mit Klappe, nebet Futteral. — Titel und Verfasser 927, f. 1^{n} :

هذا كتاب ابن شاهين تفسير الاحلام

الحمد لله الذي خلف : Anfang 927, f. 1b الخمد لله الذي خلف : Anfang 927, f. 1b المسالة الم من طين ثم نفرخ فيه روحا واصطفاء للرسالة يقول . . . خليل بن شاهين الطاهري . . . قلوة تعالى فلما خر تبيّنت الجن ان لو كانوا يعلمون الغيب ما لبثوا في العذاب المهين . . . قال الواحدي الكاهن هو الذي يخبر عن المغيّبات الح

Der Anfang hat einige Abweichungen. Schluss wie bei Pet. 322; nur folgt hier noch (nach den Worten اكتب فمدنت يدي الى كتاب من كتبى وكتبته فلما استيقظت رايته مكتوبا في الكتاب والله اعلم بالصواب والله المرجع والمآب وصلى الله . . . وسلم امين

Lbg. 928 enthält den 2. Theil (Kap. 41-80).

Schrift: gross, weit, kräftig, deutlich, vocalisirt (927, f. 321b-332 nicht); Ueberschriften und Stichwörter roth. Der Text in rothen Doppellinien. — Abschrift c. 1900/1785.

In 927 ist nach f. 349 eine Lücke von wenigstens 30 Bl. In 928 folgen die Blätter so: 1—113. 144—151 122—143. 114—121. 152 ff.

2) Mq. 409, 1, f. 1-20.

138 Bl. 8^{vp}, 15 Z. (21×15¹/₃; 15¹/₃×10¹/₃^{cm}). — Zustand: lose Lagen und Blätter im Deckel. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: brauner Lederdeckel. — Titel und Verfasser fehlt.

Enthält Kap. 10 (Ende) bis Kap. 16 (gegen Ende) desselben Werkes. Beginnt f. 1^a mit den Worten: وربما يحني وقيل امن وسلامة الن — Pet. 322, f. 34^b, 8 bis f. 44^b, 6. Schrift: gross, krāftig, stattlich, deutlich, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift im Jahre 1145/1759, von رفطر الشافعي الشناوي (6. f. 1886).

4274. Mo. 74.

211 Bl. 8vo, 23 Z. (21 × 14¹/₃; 15¹/₂ × 7^{cm}). — Zustand: ziemlich gut, doch im Anfang unsauber, und der obere Rand (besonders in der 2. Hälfte) wasserfieckig. Nicht ganz frei von Wurmstich. — Papier: gelb, glatt, stark (im Anfang ziemlich dünn). — Einband: Pappband mit Lederrücken. — Titel auf dem Vorblatt a dreimal:

تعبير فامع قطب الدين

Nach HKh.: التعبير المنيف والتاويل الشريف Verfasser a. Anfang.

Anfang auf der Rückseite des Vorblattes b: الحمد لله الذي اظهر المعاني في القلم الاعلى على التجميل . . . وبعد فان العبد الفقير فات المحمد أبن المولى قطب الدين . . . كان قاصدا على ان يؤلف رسالة في علم التعبير على وجد التخبير الح

Traumbuch, hier ohne besonderen Titel, eingetheilt in Vorwort, 3 und Schlusswort. Mohammed ben qotbeddin, der Verf. (s. auch f. 189°), lebt um 880/1475; er erzählt f. 189°—191° Traumvorfälle aus seinem Leben in d. J. 852/1448 bis 881/1476.

KANEII f. 1 zerfällt in 15 Kapitel.

في مائية الروا 10 باب. 2 ; في مائية النوم 1.4 باب. 1 في ان المنام ليس مقصورا على القوة الخيالية 2 باب. 3

ق أن الروبا ثلث روبا من الله وروبا 3 باب.4

تجرين من الشيطان ورويا مناحدث المرء نفسه

في أن الرويا الصادقة أصناف وكذا الباطلة 80 باب.5 في ذكر أدب المعتبر . 12 باب.10

فييان أن التعبير على نوعين آفاقي وانفسي 22 باب .15

منف f. 23^b in 21 مقصد.

فى روية السماء وما يتعلق بها 280 صنف .1 فى روية الاشجار والثمار والنبات والحبوب 590 صنف .6 (alphabetisch f. 630 ff.)

في زوية ما يخرج من البدن الله 110 صنف 10.

في روية الصنّاع وآصحاب الحروف والعبلة ط141 صنف. 15.

[على نسف الحروف] في روية الملابس

في روية العشق وما يتعلق به 170 صنف. 21

. باب f. 171^b in 3 مقصد

فى روية خاتم المرسلين حبيب ربّ 171 باب 1. العالمين محمد صعّم

. باب f. 184° in 4 مقصد

في روية الله المنظرة 185 باب. 2 ; في روية الله المبشرة 184 باب. 1

باب f. 1946 in 4 التخاتبة

فى روية العافات (علي توالي الحروف) 194 باب .1 فى روية دار النعيم والجحيم وما يتعلق بهما 207 باب .4

وان شرب من لبنها او خمرها او : Bchluss f. 209* مياهها او عسلها ينال غنى ونعة وعلما وحكة كتم الكتاب

Dann das ausführliche Register f. 210°. 211°.

Schrift: ziemlich klein, Türkische Hand, gewandt, ziemlich gleichmässig und deutlich, vocallos. Ueberschriften roth. Am Rande oft Angabe der behandelten Artikel. — Abschrift vom J. 1108 Ragab (1697). — HKh. II 8070.

4275. Lbg. 22.

182 Bl. 8^{ve}, 20 Z (17¹/₈ × 18; 18 × 8^{cm}). — Zustand: in der 1. Hälfte nicht ganz sauber, an verschiedenen Stellen, bes. gegen Ende, wasserfleckig. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einbd: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe.

Dasselbe Werk. Titelu. Verf. f.1° (von ganz neuer Hand) ebenso. (F.3° oben: د که تعبیر الرؤیا Anfang (f.5°) und Schluss (f.178°) ebenso.

Schrift: Türkische Hand, klein, fein, gefällig, dentlich, gleichmässig, vocallos. Ueberschriften roth oder hervorstechend gross in Schwarz. Der Text in rothen Linien. F. 3b. 4a ein Inhaltsverzeichnies. — Abschrift im J. 881 Ram. (1476) von (?)

F. 181 . 182 in Türkisch ein أختلاج نامد, angeblich von دو القرنين.

4276. Spr. 1968.

60 Bl. 8vo, c. 21—28 Z. (20¹/₂ × 15; 15 × 9^{cm}). — Zustand: fleckig. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Einband: Pappband mit Kattunrücken. — Titel f. 1^a:

تنوير الحلك في امكان رؤيد النبي والملك

so such Vorrede f.1b u. Unterschrift f.16b. — Verfasser f.1a:

جلال الدين السيوطي

الحمد لله وسلام على عباده : Anfang f. 1b: الحمد الله وسلام على عباده الدين اصطفي وبعد فقد كثر السؤال عن روية ارباب الاحوال للنبي صغم في اليقظة الخ

Nachweis der Möglichkeit, dass der Prophet und die Engel (im Traum oder Wachen) Einem erscheinen können, von Geläl eddin essojüţī † 911/1505. — Schluss f. 16: عمر المورد على المرابع

Schrift: gross, dick, krāftig, rundlich, vocalics, unschön. — Absohrift c. 1180/1787.

HKh. II 8693 and I 1404 (الوار الحلك الح).

4277.

Dasselbe Werk enthalten in:

1) Pm. 405, 14, f. 74-83*.

8v°, 25 Z. (Text: 15 × 9²/3^{cm}). — Zustand: zieml.gut, am Seitenrand etwas fleckig. — Papier: gelb, stark, glatt.

Titel u. Verfasser u. Anfang ebenso. Schluss (etwas abweichend): ثم تولى وهو يقيت فتنه الديلم والحمد لله وحده الج

Schrift: ziemlich klein, kräftig, gefällig, gleichmässig, vocallos. Stichwörter roth. — Abschrift im J. 1062 Rab. I (1652) von حبد بن تاج الداين المالك الانصاري zu eigenem Gebrauch.

2) Lbg. 329, 6, f. 63-74.

Format etc. und Schrift wie bei 4

فاتاني جبريان عم : Schluss (abweichend) f. 74 فقط علم عفوة فسعطني سعطة فقمت وقد برات فلعل هذه عفوة حال لا عفوة نوم أخر الكتاب

3) Pm. 407, 8, f. 48*-60°.

Format etc. und Schrift wie bei 2). F. 58 und 59 oben am Rande ausgebessert. Von f. 60 an bis 92 ist unten am Rücken ein grosser Wurmstich, der den Text etwas beschädigt hat.

يقاتلان كاشد القتال: Schluss (abweichend) f.60° القتال القتال فيه أن رؤية الملئكة لا تختص بالانبياء بل تراهم الصحابة والاولياء والحمد لله وحدة وصلى الله المخ

Angehängt ist eine längere Stelle aus dem من المعرائي des كالمعرائي (No. 1837), in welcher gleichfalls das Ansichtigwerden des Propheten behandelt ist. Dieselbe beginnt f.60%: فان قلت فهل يصدف من اذى روية النبي صقم في اليقظة und schliesst f. 63%: كما وقع لهم ولقد كان شيخى والذي محمد،

4) We. 1776, 10, £ 138—147.

Format (19 \times 14; 16 $-16^{1}/_{2}\times10^{6m}$) eta u. Schrift wie bei 9.

Titel u. Verfasser fehlt. Hier fehlt der Anfang; das Vorhandene begunt f. 1384, 1: ومن يدعي الخصوص فيد بغير محص مند صعم Schluss wie bei Spr. 1968, 1.

4278. Glas. 170.

242 Bl. Folio, 26-27 Z.; f. 281-284 c. 49 Z. (82½×22; 21-22×13½*m). — Zustand: im Ganzen gut, aber am oberen Raude wasserfleckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: brauner Lederband mit Klappe. — Titel f. 1* (und Vorrede):

ه الاشارة في فُتْيا العبارة عمر بن على بن رسول ١٠٠٠ ٧٥٢٤

الحمد لله مبدي احكام القدرة في : Anfang f.1 الفن المخ دلائل الفكر ... أما بعد فانه لما عظمت فاذبرة عدا الفن المخ

Der letzte Artikel التيم schlieset f. 242b. فمن رأي اند تيم للصلوق والطهارة من الجنابة قرب فحد والله اعلم وصلى الله الح

Schrift: jemenisch, gross, kräftig, vocallos, auch fehlen bisweilen diakritische Punkte. Ueberschriften u. Stichwörter roth, auch grün u. blau. — Abschrift c. 1160/1757.

Der weisse Rand abgeschnitten von f.58, 59, 112, 184, F.76^bleer, aber Text fehlt nicht. Nach f. 23S eine kleine Lücke.

4279. Spr. 1222.

128 Bl. 8°°, 19 Z. (21 × 14¹/s; 14¹/s × 9¹/s°m). — Zustand: nicht ganz sanber, etwas fleckig. — Papier: gelblich, ziemlich dünn und glatt. — Einband: Halbfranzbd. — Titel fehlt; nach der Vorrede f. 1°:

الورد الوارد في تقييد الشوارد

und nach der Aufschrift f. 18:

ك" ورد الموارد النخ للسيوطي

الحمد لله الذي تعرف لخلقه : Anfang f. 1 الحمد لله الذي تعرف لخلقه الماوة وامرهم بالدعا باسماء سمي بها فبها سالوة

... أما بعد فإن المقصود من أصول هذا الكتاب أن يعلم بذلك سر كلام الله واياته وما أوضع في بحرها من أنواع الجواهر الحكميات واللطايف الالهيات، ... أعلم أن القصد من خواص الربوبية استظهار ما تصمنه الحكم الالهي في الايات القرانية الح

Dieser Anfang, von der Hand des oft erwähnten Fälschers, passt für das von Bl. 2 an vorliegende Werk nicht; es sollte danach die in den Namen Gottes und den Qoranversen liegenden geheimen Kräfte behandeln, während es in der That ein Traumbuch ist, dessen Titel und Anfang fehlt, das in 3 Kapitel getheilt ist, und dessen Verfasser nach dem öfters citirten Essojuti gelebt hat.

في بيان من راي في المنام انه راكب f. 2^a باب. 1 فرسا او يري له ذلك قال الشيخ تحمد بن سيرين من راي في المنام انه راكب فرسا . . . ينال ولاينا وعزا وجاها الخ

في بيان الرويا في المنام وال الله تعالى 91 باب. 2 لهم البشري في الحياة الدنيا الخ

فى بيان الرويا للنبي صعم فى البنام 104 باب. 8 قال تعالى لقد صدى الله رسوله الرؤيا بالحق الرخ (Sura 48, 27).

في بيان المواضع التي يستجاب . Sohluss f. 124° فيها الدعاء من دمشف الشام

Obgleich der eigentliche Zweck ist, von Träumen zu handeln, so ist doch das Verschiedenartigste in dem Werke besprochen. In dem 1. Kapitel wird von Deutung der Träume gesprochen, die sich um ein Pferd drehen. Dies giebt Anlass, vom Pferd, dessen Arten und Unterschied (z. B. vom برنون), Beinamen, Schulung, Farbe, Flecken, Pferden des Propheten und anderen Lieblingsthieren desselben, u. s. w., von Dingen und Personen zu sprechen, die sich irgend wie auf das Vorhingesagte beziehen. So ist die Rede von den Arten der Pferde وجين und عتيق; in Folge dessen auch von der Ka'ba, die البيت العتيق heisst, und deren 13 Namen (f.10a), von den 10 Bauten derselben (11b); von Abū bekr, mit dem Beinamen العتيق, und

dessen Tode; von 'Omar; vom بليس (16ª), Amuleten (18b), von Skorpionen und Schlangen (19b), von Almosen (21b, 56a), von den Waffen des Propheten (25°), von الخصر (28°), Engeln (41a), Elephanten (67b), Beischlaf u. Schwangerschaft (80 ff.), Wohlgerüchen (90b) etc. - Im 2. Kapitel von Arten der Träume, Erfüllung derselben, Erkenntniss des Wesens Gottes, Schlaf und Wachen etc. - Das Ganze schliesst mit 4 (uncorrecten) Versen, deren erster beginnt . تم الكتاب جمد الله بارينا الم :(Basit)

Schrift: fast vocallos, zierlich, deutlich. - Abschrift vom J. 1190/1717.

4280. Pet. 682.

120 Bl. 410, 11 Z. (22 × 16; 15 × $11^{1/2}$ 0m). — Zustand: nicht ganz fest im Deckel; im Anfang unsauber und auch sonst etwas fleckig, doch im Ganzen ziemlich gut. -Papier: gelb, grob, etwas glatt. - Einband: rother Lederband. - Titel fehlt; s. nachher. Verfasser fehlt.

الحمد لله الاول ليس قبله شيء : Anfang f. 1b: والآخر فليس بعده شيء . . . وبعدة فانه لما من الله تعالى كتاب عمدة التحرير يرث علم التعبير المع

Ein auf Wunsch von Freunden veranstalteter Auszug aus dem كتاب عمدة التحرير, den der الاشارة في علم العبارة : Verfasser betitelt f. 2*: الاشارة

Dies Traumbuch ist in 34 Kapitel getheilt.

ق فصل علم التاويل وادب العابي £ 1. باب 1.

في أصول يعتمد فيها العاب 6 باب . 2 في رويا القيمة والجنة والنار 9b باب .8

4. باب 116 في روبا البارئ عز وجل

في رويا النجوم 81 باب. 10 إفي رويا الملايكة عم 13 باب. 5.

في رويا الثمار والرياحين 48° باب 45°

في رويا الملابس والبسط والستور وانواعها 61 باب 20.

"\$105 باب .30 باي زفي رويا المرض والموت "84 باب .25

في رويا السلام 106 باب. 31 ; في رويا الدراهم والدنانير

32. باب 33، بان رويا الخيل 111 باب 33، في رويا ساير الطير "117 باب. 84 ; في رويا جوارج الطير

فهن رأي انه نبيح عصفورا : Schluss f. 1196 وله ولد مريض خيف عليه من الموت وقيل العصفور يدل على رجل صخم كثير المال ذي رياسة محسب

Mit dem Zusatze הדים hört das Werk auf, ohne weitere Unterschrift, ist damit aber schwerlich zu Ende.

Schrift: gross, kraftig, breiter Grundstrich, gleichmāssig, deutlich, vocallos (ausser im Anfang), incorrect. Usberschriften roth. - Abschrift c. 1900/1785.

F. 1ª Inhaltsübersicht.

4281. We. 1220.

53 Bl. 8vo, 19 Z. $(20 \times 14^3/4; 13^{1/2} - 14^{1/2} \times 8^{1/3}$ cm). Zustand: etwas unsauber, auch schmutzig; der Rand (besondere in der vorderen Hälfte) wassersleckig und am Ende unten beschädigt; der Text in dem unteren Theile durch einen durchgeschlagenen Nagel beschädigt. - Papier: gelb, stark, etwas glatt. - Einband: brauner Lederband mit Klappe. - Titel und Verfasser f. 18:

كتاب تفسير الأحلام لسيدي حمد بن سيرين

الحمد لله ربّ العالمين وصلى : Anfang f. 1b: الله على سيدنا أمحمد وعلي آله والمحبد وسلم تسليما٬ وبعد فهذا مختصر لتليف في تفسير الاحلام مرتب على ابواب جملتها ثلاثون بابا

Dann folgt das Inhaltsverzeichniss f. 1b-2b.

F. 3 ist ein neuer Anfang des Werkes, der zuerst ganz wie oben lautet, dann aber nach وسلم so fortfährt: قال الشيخ الامام سيدي محمد بن سيرين رَة ورتَّه برحمته امين'

Traumbuch, angeblich von Ibn strin verfasst, in 30 Kapiteln.

في روية الله سجانه وتعالى f.84 باب. 1

في روية القيامة والجنة والنار 40 ما 4.

في روية الملايكة والسموات والطيران 5 باب. 3

في روية الانبياء الصالحين والتابعين والزهاد "6" باب. 4.

في روية الكعبة والصوم والصلاة والاذان 10 باب. 5

في روية الترويج والنكام والطلاف 16 باب،10

في روية الغرش والبسط والثياب والكتان 81b باب. 20 والقطى والصوف والوبر

فى رؤية جمل نوادر شتى في امور كلية وفنون 410 باب. 30

فان عرف الذي قتلة فانه يظفر: • Schluss f. 53 بعدوه وينجو مقا يخاف لقوله تعالى لا تخف نجون من القوم الظالمين والحمد لله رب العالمين تم الكتاب

Schrift: gross, kraftig, rundlich, deutlich. Stichwörter und Ueberschriften roth. - Abschrift vom J. 1130 احمد بن احمد الشيبيني الشافعي von (1718) Die meisten Sätze fangen an mit: ومن راي.
Als Gewährsmänner, ausser dem رابن سيراني, الكرماني, الكرماني, الكرماني, auch بين قتيبة ,ابن القصار und الحسن البصري.

586

4282. Pet. 690.

Format etc. n. Schrift wie bei 18). — Titelüberschrift: کتاب تفسیر الحلام لابن سیرین

Traumbuch, nach Ibn sirin, in 13 Kapp. Dasselbe beginnt, nach dem Bism., ohne Vorbemerkungen sofort: الباب الأول قال ابن سيرايي في منامه كان السماء اصادت ضوءا منيرا

الباب الثاني قال . . من راي المطر قصيت 1580 حاجته في الشتاء

الباب الثالث؛ قال . . . من راي بان الارض 154 النشقت بين يديد

الباب العاشر ُ قال . . . البقولا هي السنة 162 ُ الباب وخصابها على قدر حسنها

الباب الثالث عشر قال . . من راي أنه 165 طبيب فانه يدل على فهمه وحكمته

لا يسعى في الانسان الا خفى ' Sohluss £166°: لا يسعى في الانسان الا خفى ' والله اعلم واحكم'

4283. We. 1749.

4to, 15 Z. (24 × 16; 17 × 10 cm). — Zustand: flechig, etwas wurmstichig, am Rande ausgebessert. — Papier: gelb, stark, etwas glatt. — Titel und Verfasser fehlt.

Bruchstück aus einem Traumbuch, das nicht in Kapitel getheilt ist. 6 einzelne Blätter, von denen nur 108 u. 100 zusammenhängen, ausserdem in unrichtiger Folge. Sie folgen, aber mit Lücken, so: 101. 102. 103 u. 100. 98. 99. 102° في ساير الاطبعة والله بن الماليدة الله بن الفواكم قال حمد بن سيرين المالكر الله بن الفواكم قال حمد بن سيرين لأرمالكر الله بن الفواكم في الفيل والبغال ولليد؛ قال ابن سيرين الفرس عقل وكرامة والمعالمة في البيقر، قال ابن سيرين البغال وليدية المعالمة في البيقر، قال ابن سيرين كل في حمة والمعالمة والمعا

Schrift: ziemlich gross, kräftig, gefällig, fast vocallos. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 200/1494.

4284. We. 1218.

No. 4281-4285.

8°°, 25 und 18 Z. $(21^8/4 \times 15^1/2; 18^1/2 \times 12^{em})$. — Papier: gelblich, dünn, ziemlich glatt. — Titel fehlt.

الحمد لله رب العالمين وبعد نبدي :Anfang بفصل طريف في تعبير الرؤية عن محمد بن سيرين روي عن بعض المشايخ رحم أن الملك محمد خوارزمشاه جمع من كان تحب قبصته من العلماء الخ

Traumdeutung, auf Veranlassung des Mohammed Härizmsäh verfasst, in kurzen alphabetischen Sätzen, nach dem Hauptgegenstande, den man im Traume gesehen.

حرف الالف، يدل على قصاء الحاجات، Sie beginnt: حرف الله على رفع الجاء النخ

u. schliesst: حرف غ يدل على شغل القلب عن الفعل يهدل على شغل القلب عن الفعل والله المرجع والمآب المخ

Schrift: gross, flüchtig, rundlich, vocallos; sehr uncorrect. Text in rothen Linien. — Abschrift c. 1850.

Dasselbe Werk:

- 1) We. 1577, 2, f. 229^b (Text: 16 × 11^{cm}).

 Anfang ebenso. Schluss: الله الف تدل على نقصان المال والله اعلم الشقاء القلب البياء تدل على نقصان المال والله اعلم Absohrift um 1500/1786.
- 2) We. 1782, 11, f. 141 (Text: 17 Z., 11 × 6°°). Anfang ebenso. Schluss: كثرة الطاعة

4285. Glas. 220.

Format etc. und Schrift (etwas grösser) wie bei 1).

Bruchstück aus einem Traumbuch, worin Sura für Sura angegeben wird, was denjenigen treffen wird, der Sura so u. so, oder ein Stück davon, im Traume gelesen hat oder dem sie vorgelesen ist. Vgl. Pm.153, f.18 ff. — Beginnt hier mit Sura 48: منهنا أو تلبت عليم حميد الله تعالى في عز واري فرجا ألفت عليم عليم عليم عليم في في فرجا ألفت عليم في في في في الله تعالى في عز واري فرجا ألفت الله تعالى في عز واري فرجا ألفت عليم bis عليم ist immer dieselbe. Bricht mit Sura 111 hier ab. —

Bl. 29 ist aus einem Werke, worin von der Seele, ihren Fehlern und wie dieselben zu heilen, von ihrer Sehnsucht und deren Inhalt etc. die Rede ist. — Bl. 30 enthält Aussprüche Verschiedener, darunter auch solche mit der Zahl 3 u. 5 (z. B. ثلث مهلكات رثلث مهلكات رثلث مهلكات رثلث منجيات).

4286. Pm. 502.

Format etc. und Schrift wie bei 2). — Ueberschrift: نغسیر خواب ای طیع

Traumdeutung, beigelegt (wie aus der Vorbemerkung erhellt) dem على بن ابي طالب.

در بيان تفسير خواب نقال عن Anfang: على عن Anfang: على بن أبي طالب عَمَ الله احد راي في الطيف واراد تعبيره حسب كم ليلة مصى من الشهر وبعددها من سورة القران وبعدد السور ايات من اخر سور العدد؛

Diese incorrecte Stelle giebt die Anweisung, dass man, entsprechend der so und so vielten Nacht des Monats, in welcher man träumt, den ebensovielten Vers der ebensovielten Sura nimmt, und daran knüpft sich eben die Deutung. Die Verse stimmen in der Zahl nicht immer; z. B.: الليم اهل الحامسة والسورة الخامسة والسورة الخامسة والسورة الخامسة والسورة الخامسة والسورة ويهود ينتفع الليوم اهل الطبيات مستفاد من مال نصاري ويهود ينتفع (Es ist aus Vers 6 der 5. Sura.)

Zuletzt: 30. Nacht, 30. Sura, "30." Vers: واقم وجهك للدين حنيفا فطرت الله يصير امر على اقربائه وهم ما يقبلون منه وعو ما ياخذ منهم شيئا (es ist aus Vers 29 der Sura).

4287. We. 1719.

12) f. 126b.

Format etc. u. Schrift (enger) wie bei 1).

Ein Stück aus dem الشرح الكبير des المناوى des الشرح الكبير des المجامع الصغير Es ist ein أنجامع الصغير (Excurs), enthaltend die Ansicht, welche Ibn el'arabi irgendwo über die Träume ausspricht. Er beginnt: قال ابن عربي لله تعالي الروح وهو دون السماء ملك موكل بالرويا يستي الروح وهو دون السماء الدنيا وبيده صورة الاجساد الدخ

4288. We. 1782. 8) f. 101*-112.

Format etc. und Schrift wie bei 7). - Titel f. 1014: بیان علم مرأی استالنا بعد انتقاله

أول رؤياً ثانى يوم من ايام : Anfang f. 101b انتقاله يشير الي ما ارشدنيه حال حياته [بقوله] اتلقى اسلحتك كى يفترسك العدو الخ

Deutung der Erscheinungen des عبر الخلوتي المسباعي الحمصي المسباعي الحمصي المسباعي المحمدي المسباعي ا

Von Träumen und Traumdeutung ist auch beiläufig die Rede in: We. 1218, 55^b. 1219, 102^b. 1469, 1^a. 1704, 53. 1338 Vorbl. Mf. 1196 Vorbl. Mq. 125, 194^b. 591, 190^b. 191. Pet. 684, 8. 9^a. Pm. 166, 216^b. 407, 273^b. 654, 145^b—150. 428, 28^a (= 264, f. 105^b). Lbg. 808, 86^b. Glas. 233, 6^b. 161, 1^b (= 100, 101^b. 102^a). Spr. 872, 29^b. 30. 1107, 98^b.

4289.

Fast alle Traumbücher gehen auf das "" des Ibn sirin † 110/728 zurück, der auch meistens als Quelle von ihnen citirt wird. Ausser den besprochenen Werken sind noch zu erwähnen:

- 1) ابوسهل المسيحي von ابوسهل الساعي الرؤيا (1 um⁸⁸⁰/990. Vgl. 18).
- نصر بن يعقوب الدِينَوَرِي von التعبير القادري (2 um 400/1009.
- البشرى في تعبير الرؤيا (3) حمد بن احمد von البشرى في تعبير الرؤيا (3) القرطبي التميمي
- شيث بن ابراهيم von الاشارة في تسهيل العبارة (4 مراهيم + 599/1202
- .006/₁₂₀₉ فخر الدين الرازي von التخبير فعلم التعبير (5
- 6) البدر المبير في علم التعبير (6 المبير في علم التعبير (6 أحبد البقدسي ألمقدسي ألمقدسي المقدسي المقدسي المقدسي

- حمد بن ابراهيم بن von ك⁴ في النيات والرؤيا (7 مدد بن ابراهيم بن الله الطليطلي ابن السراج † 785/1884.
- 8) البصيرة † على بن احمد الآمدي von البصيرة † 762/1861.
- von فرائد الفوائد [فوائد الفرائد oder في التعبير von فرائد الفوائد إفوائد المربي ابن نُدُمات المربي ابن نُدُمات
- 10) تعبير نامه (von أبن المقري † 887/1438.
- خليل بن von الكوكب المنير في اصول التعبير (11 خليل بن von خليل بن von الكوكب المنير (11 + 878/1468)
- حمد بن ابي von نشر العبير في التعبير (12 nm 890/1486.
- عبد الوهاب بن احمد von كتاب التعبير (13 مربشاء المربشاء - 14) مرآلا الرؤيا (von مرآلا الرؤيا (14 + خصر بن عمر العطوى
- حسين بن محمود خليل von اصول الرؤيا (15 um المرق الصوفي الصوفي الصوفي الصوفي الصوفي الصوفي المراز ال
- على بن السكن المعافري von ارجوزة في تعبير الرؤيا (16
- عبد الرحمن von خلاصة الكلام في تاويل الاحلام (17 ابن نصر بن عبد الله
- ابوسهل عيسى بن جيى von الكفاية في تعبير الرؤيا (18
- von لوامع تنوير المقام في جوامع تعبير المنام (19 محمد بن محمد المدنى ابو الطيب
- الذخيرة وكشف البراقع لاهل البصيرة (20
- رمز العبارات من كنز الاشارات (21
- المرقبة العليا في تفسير الرؤيا لمحمد بن عبد (22) الله بن راشد البكري الاقفاصي [والقفصي]
- المشارف في علم التعبير (28
- كتاب الاصول المانيال الحكيم (24
- كتاب التقسيم لجعفر الصادق (25
- كتاب الارشاد لجابر المغربي (26
- ك" الدستور لابراهيم الكرماني (27
- ك" التعبير لاسمعيل بن الاشعث (28
- ك" بيان التعبير لعبدوس (29
- كا التعبير لطاموسي (30
- منهاج التعبير لخالد الاصفهاني (31
- ك" الوجيز لحمد بن شاهويد (32
- ك" التعبير لابي سعيد الواعظ (33
- كامل التعبير لابي الفصل حبش بن ابراهيم التغليسي (34

- الدر المنظم في السر الاعظم لمحمد القرشي النصلي (85
- تحفة اللوك لاحمد بن خلف بن احمد السجستاني (36
- جمل الدلائل (38 ;كنز الرؤيا المأموني (37
- مقرمط الرؤيا (41) وكافي الرؤيا (40) ومبادي التعبير (89)
- حقائف الرؤيا (43) ; مقدمة التعبير (42

Als Verfasser anderer Traumbücher werden noch genannt: 44) عبد اللطيف الدمياطي

- وتحمد الفرعوني (46) وعبد القادر الاشموني (45)
- ; يوسف الكربوني الاسكندري (48 ; حسن الرملي (47
- (شرف الكركي (50); تقى الدين القدسى (59)
- وشمس الدين ابن حمدون الصفدي (51
- 52) نور الدين القرادي. (No. 23—51 kommen in Pet. 322 vor.)

Ueber das Erschauen Gottes im Schlaf handeln:

- 53) عبد الرحمن بن عبد الله السهيلي (58 مراً عبد الله السهيلي (1185 u. d.T. [ورؤية رسوله]
- عبد الرحمن بن اسمعيل الدمشقى أبو شامة (54 †665/1267, u.d.T. صوء الساري الى معرفة رؤية الباري
- 55) على بن البيان الفارسي عيان um 1000/₁₅₉₁, u.d.T.

Ueber das Erschauen Mohammeds im Schlaf:

- 56) عمر الدارقطني + 886/985, u.d.T. الرؤية
- 57) الامام البيهقي † 468/1066, unt. demselb. Titel.
- 58) جمد الطبري † 694/₁₂₉₅, u.d.T. الله بن محمد الطبري وجيزة المعانى في قوله صغم من رآني في المنام فقد رآني
- يوسف بن موسى بن سليمان الجذامي المنشاقري (59 um مراكب المنام ، u. d. T. المنام مراكب في مراكب المصطفى خير الانام
- 60) خمد بن احمد بن احمد الطعاني +807/1404, u.d.T. تحفد الطلاب المستهام في رؤية النبي عليه السلام
- والمنظامي عبد الرحمن بن محمد البسطامي (61) u. d. T. عبد الرحمن بن محمد البسطامي
 ورة النقاد في رؤية النبي في حال الرقاد (1.5 النبقاد)
- 62) على بن خليل المرصفى + 980/1624, u. d. T. على بن خليل المرصفى فداية المشتاق الهيّام الي رؤية النبى عليه السلام
- ر" في رؤية النبي .u. d. T. بغشي خليفة (63
- رعبد الله بن خليل البسطامي جلال الدين (64 u. d. T. النام عنه النام (غاية)

Anhang

Hauptsächlich Drusenschriften.

4290. Mq. 322. 7 Bl. 4^{10} (271/2 × 221/2 cm).

L. v. Wildenbruch, Catalog einer Sammlung, die religiösen Lehren der Drusen betreffender Manuscripte, Sr. Majestät dem Könige unterthänigst überreicht.

Es sind in demselben, unter Bezugnahme auf S. de Sacy, Exposé de la religion des Druses, 11 Handschriften kurz beschrieben, ausserdem einige allgemeine Bemerkungen, auf Drusenschriften bezüglich, hinzugefügt.

Datirt ist das Werkchen: Beiruth im December 1845. Es ist Autograph des Verfassers in ziemlich kleiner Deutscher Schrift.

Das Papier ist feines Postpapier, an sehr vielen Stellen der einzelnen Blätter durchstochen, zum Theil anch eingeschnitten. Die einzelnen Blätter sind mit starkem rothem Papier durchschossen. — Pappband.

4291. We. 1710.

 4^{10} , c. 19—21 Z. (22 × 16; 16 × 12°m). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: weisslich, glatt, ziemlich stark. — Titelüberschrift f. 41°b:

في تقسيم جبل لبنان وحالة الحكام فيه وعوايدهم والاديان التي توجد فيه

اولًا جبل الشوف فهو ينقسم الي سبع :Anfang مقاطعات . . . واما المناصب الذين يسكنون عدل المقاطعات ويتولون الاحكام بها بعد الناظر العام فهم بنو خبيلاط في الشوف وبنو ابي بكر في الناصف الح

Das Geographische und Allgemeine und Specielle über Eintheilung des Libanon-Distrikts

und Gewohnheiten und Bildungsstand der Bewohner desselben, d. h. der Drusen (und Nocairier), wird bis f. 46° erörtert; der Abschnitt schliesst: المديد والادبيات العوايد والادبيات عند طايفة الدروز علي سبيل التفصيل حسب الاقتصاء Dann wird ihr Rechtszustand und ihre gottesdienstlichen Begriffe und Uebungen erörtert: والعادات والما ما كان من الاحكام الشرعية والعبادات على اصول خاصة لهم فهو كما ياتي شرحه على المول خاصة لهم فهو كما ياتي شرحه الذي يكتبونه على من يحمير منهم عاقلا الذي يكتبونه على من يحمير منهم عاقلا توكلت على مولانا الاحد الغرد الصعد الخ

في مذهب النصيرية النصيرية في سوريا يسكنون 550 الجبال المسماة باسمهم في جبال اللادةية

بيان ما يعتقدونه في الالوهية والنبوق انهم 57ª يعتقدون حلول الالوهية في البش

المشابهة الكاينة بين الدروز والنصيرية والا قصية 58° الله النفاسخ بانتقال ارواح من مات منهم الى جسم اخر الح

فيسالونه من الى عين شربت : Schluss f. 59ª ا فاذا اجاب من عين على فلا يعود عندهم فيه شك وربما لهم سؤالات غير هذه ،

Darauf kommt noch f.59° ein Nachtrag, einige Nocairische Gebete enthaltend: اعلم اند قد وجدنا في بعض كتب النصيرية بعض صلوات نذكرها على الاثر

واجعل السيد محمد ختامها: Schluss f. 59b: والسيد سلمان رخامها والمومنين دليلها والعالمين سبيلها والمقداد يمينها وابا ذر شمالها والشيخ على الصوري جبينها

Schrift: ziemlich gross, gefällig, deutlich, vocallos. — Abschrift c. 1840. — F. 60 lcer.

4292. Mq. 477.

77 Bl. 4to, 25 Z. (223/4×17; 161/2×113/4cm). — Zustand: gut. — Papier: gelblich, glatt, ziemlich stark. — Einband: schwarzer Lederband, verziert und mit Goldstreifen. — Titel und Verfasser fehlt: s. Anfang.

نصرا من الله وفتح قريب ' Anfang f. 1b. فيها من الله وفتح قبيد الأعباد والدلالات والاخبار المبهرات وما فيها من الدلايل والعلامات جل مظهرها عن الاباء والامهات والاخوة والاخوات تاليف الشيخ الاجل الاجلل معرب الجود والتوحيد والفصل والتاييد الشاب الثقة أبو سعيد مبهون بن القاسم الطبراني قدس الله روحه ونور ضريحه وهوا الحمد لله العلى الاجد الفود الصيد الاول لا في عدد والآخر بلا امد ... لا محويه الاقطار ولا تفنيه الدهور والاعصار الح

Der Verf. Meimun ben elqusim ettaberani abu sa'ıd um 400/1009, führt zuerst f. 2° seine Gewährsmänner an: حدثنى أبو الحسين الد الحسين بن محمد بن اسحان ... قال حدثنى أبو الحسين على بن حمدان الحصيبي" قال حدثنى أبو الحسين على بن القاسم الاهوازي قال حدثنى عبد الله بن محمداً قال حدثنى عبد الله بن محمداً قال حدثنى عبد الله بن محمداً على مولاي العالم الم

Vorn in dem Buche ist von Europäischer Hand (v. Wildenbruch's) bemerkt, dass hierin die Lehre der Noçairier behandelt werde. Es behandelt die Arabischen u. ausserarabischen Feste u. Gedenktage, von denen im Qoran die Rede ist, mit ausführlichen Erläuterungen über die besonderen Vorzüge der einzelnen, die daran sich knüpfenden Verpflichtungen, Verrichtungen, Gebete und Wirkungen. Als Anfang des Jahres hat der Ramadan zu gelten, als Schluss der Monta Sa'ban (f.6°). F.7° عيد الأخرى: 7° بعيد
شرح اسماء السبعين الذين لا : (dabei f. 8) يناجون ونعت نعوتهم واجناسهم وصنايعهم وما كشف الغالم منه السلام من آياته وحرر منه) يوم الغدير هو الثامن عشر من ذي الجنة عيد المباهلة هو الحادي والعشرون من ذي الجنة عيد كل سنة

عيد الفراش هو اليوم الناسع وعشرون من ذي الحجة 35° عيد عاشور هو اليوم العاشر من الحرم 44° اليوم الناسع من ربيع الارل (u. dessen verschiedene Namen f. 50°. 51°).

ليلة النصف من شعبان ليلة النصف من شعبان الملادة في ليلة الرابع والعشرين من كانون الأول 698 اليوم السابع عشر من النار والنوروز هو اليوم الرابع من نيسان في كل سنة 698 خبر المهرجان والنوروز

اسئلك يا مولاي ان توصلنى : Schluss f.76* الني مشاهدة الانوار ولاخوانى المومنين وتتقبل منى قرباني في يومي هذا وتستجيب دعائى وتسترنى هن اعدائى وتنصرنى ولجميع المومنين امين امين امين يا على يا عظيم وتسجد بعقب الدعاء وتدعو لنغسك ولاخوانك بما احببت تجاب ان شاء الله تعالى وبالله المستغان تم الكتاب والحمد لله

Ausser kleineren Gedichtstücken kommen auch längere Qaçıden vor, und zwar:

a) f. 18°ff. القصيدة الغديرية, 69 Verse, von السيد ابو عبد الله الحسين بن حمدان الحصيبي Anfang (Hafif):

ان ينوم الغدير يوم السرور بين الله فيد فصل الغدير

b) f. 36° von demselben, 18 Verse. Anf. (Sari'): وباكبا يبكي على ربد لست بحمد الله من حزبه

c) f.36b von demselben,35Verse. Anf. (Tawil): سلام على ارض الحسيس وحصرته سلام على ارواح اذوار فطرته

d) f.37*von demselben, 38Verse. Anf. (Haftf): ايها الزايرون مشهد نور لحسين طفرتـم بالسرور

e) £34° von الصابغ, 24 Verse. Anf. (Bast): اكرم بمن المحب المحتار يؤنسه وفي مكان فراش المسطفى رقدا

Schrift: gross, gefällig, gleichmässig, deutlich, vocallos. Abschrift von حسن بن شيرخ حيدر الاعرجي الحيني im J. القاراتيم بن حر بن سنج أبراهيم بن حر بن سنج أبراهيم بن حر بن سنج

Von derselben Hand folgt noch f. 76°: (ein Namenverzeichniss) سامي أولاد السيد العراق und f. 76° eine Belehrung des جعفر الصادي tber den göttlichen Namen.

Grössere Sammlungen von Drusenschriften, für welche bisweilen (z. B. Mq. 317, f. 2°) als Gesammttitel 3 vorkommt. Hamza ben 'als ben ahmed, der Verfasser der meisten hier folgenden Schriften, starb um 488/1041.

1) We. 1870 (enthält 14 Schriften).

139 Bl. 8vo, 13 Z. (20 × 14¹/₂; 14¹/₃ × 10^{run}). — Zustand: zieml. unsauber, auch schmutzig. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: rothbrauner Lederbd mit Klappe.

Schrift: gross, gut, gleichmässig, vocalisirt. Ueberschriften roth, auch grün, Stichwörter roth. Am Rande, auch zwischen den Zeilen, einige Glossen in rother Schrift. Abschrift o. 1160,1787.

2) Mq. 316 (enthält 15 Schriften).

180 Bl. 8vo, 13 Z. (21¹/₅ × 15¹/₅; 18 × 9¹/₅cm). — Zustand: im Ganzen unsauber, oft auch fleckig, im Rücken öfters ausgebessert. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: rothbrauner Lederband mit Klappe.

Schrift: gross, gut, vocalisirt. Ueberschriften grösser, meistens gelb, auch roth, auf verziertem Felde. Stichwörter roth, auch andersfarbig. Der Text in rothen Linien eingerahmt. Am Rande sehr oft längere Glossen, zwischen den Zeilen bisweilen kürzere. — Abschrift c. 1150/1787.

3) Mq. 318 (enthält 15 Schriften).

109 Bl. 8vo, 13 Z. (21 × 15^t/₄; 14 × 10^{cm}). — Zustand: nicht recht sauber; der obere Rand etwas wasserfieckig. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: rothbrauner Lederbaud mit Klappe.

Schrift: gross, gut, vocalisirt. Stichwörter roth. Der Titel eingerahmt, etwas verziert, auf grünem (oder farbigem) Grunde. — Abschrift c. 1150/1787.

4) Mo. 222 (enthält 6 Schriften).

63 Bl. 8^{ve}, 12 Z. (17¹/₂ × 12¹/₂; 12¹/₂ × 9¹/₂c^m). — Zustand: oft ausgebessert, besonders am Rande, hauptsächlich zu Anfang und am Ende. Ausserdem wasserfleckig, besonders am Ende. — Papier: bräunlich, glatt, dick. — Einband: guter Halbfranzband.

Schrift: ziemlich klein, gut, vocalisirt. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift c. 1150/1737.

5) Mq. 319 (enthält 42 Schriften).

159 Bl. 8°, 15 Z. $(20^{1/2} \times 14^{1/2}; 14^{1/2} \times 10^{cm})$. — Zustand: unsauber, auch fleckig. Besonders von f. 49 an ist der Rücken und der (untere) Rand oft ausgebessert. — Papier: gelb, zieml. stark u. glatt; von f. 49 an stärker u. oft bräunlich. — Einband: rothbrauner Lederbd mit Klappe.

Schrift: ziemlich gross, etwas vornüberliegend, gefällig, vocalisirt; Stichwörter roth, Ueberschriften roth, auch grün. — Abschrift c. 1160/1787.

6) Mo. 163 (enthält 7 Schriften).

34 Bl. 8°°, 11 Z. (15¹/₃×11; 11¹/₂×7°°). — Zustand: nicht recht sauber, auch fleckig; Bl. 2 ausgebessert. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt. — Einband: Kattunband mit Klappe.

Schrift: ziemlich gross, weit, gut, vocalisirt. Ueberschriften roth, Stichwörter roth, auch grün. — Abschrift um 1180/1137.

7) Mq. 470 (enthält 26 Schriften).

104 Bl. 8°c, 13 Z. (19¹/3 × 14¹/2; 16 × 11¹/2°m). — Zustand: fleckig und sehr schmutzig, hisweilen am Rande ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: grüner Halbfranzband mit verziertem Rücken.

Schrift: gross, kraftig, gut, vocalisirt. Stichwörter roth. — Abschrift c. 1100/1688.

8) Mq. 317 (enthält 26 Schriften).

117 Bl. 8°, 13 Z. (21 × 15; 14 × 10^{cm}). — Zustand: ziemlich unsauber, etwas fleckig. — Papier; gelb, glatt, stark. — Einband; rothbrauner Lederband mit Klappe.

Schrift: ziemlich gross, gleichmässig, gut, vocalisirt. Ueberschrift in Goldbuchstaben, auch verschiedenfarbig, auf verziertem Grunde. Stichwörter roth, auch grün. Der Text in rothen und grünen Linien eingerahmt. — Abschrift um 100/1688.

9) Mq. 373 (enthält 27 Schriften).

121 Bl. 4¹⁰, 13 Z. (22×16; 14¹/₂×11^{cm}). — Zustand: ziemlich gut, doch nicht ganz sauber. Bl. 1—12 lose im Deckel. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Einband: Pappband mit Lederrücken.

Schrift: gross, kräftig, deutlich, vocalisirt. Stichwörter roth, auch grün. Am Rande und auch zwischen den Zeilen bisweilen kurze Glossen. — Abschrift c. 1100/1688.

10) Mq. 423 (enthält 26 Schriften).

119 Bl. 8°°, 13 Z. (21×16; 13¹/2×10°m). — Zustand: am Rand etwas unsauber. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: branner Lederbd mit Klappe. — Die Titel f. 1° in 5×5 Quadraten; das letzte ist zweigetheilt.

Schrift: gross, kräftig, gut, vocalisirt. Stichwörter roth. Text in rothen Strichen eingerzhmt. — Abschrift c. 1100/1688.

11) Mq. 524 (enthält 26 Schriften).

113 Bl. 8vo, 18 Z. (16³/₄ × 13; 12 × 9^{om}). — Zustand: die obere Hälfte wasserfleckig, die untere ziemlich unsauber; an einzelnen Stellen schadhaft und ausgebessert, besonders am unteren Rand und am Rücken. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: Halbfrzbd. — Die Titel f. 1^b in 26 Quadraten ganz kurz von neuer Hand.

Schrift: ziemlich gross, gut, vocalisirt. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift c. 1100/1888.

12) We. 1550 (enthält 26 Schriften).

163 Bl. 8°°, 13 (von f. 12 an 11) Z. $(15 \times 10^1/_3; 11^1/_2 \times 8$ [und. $10^1/_3 \times 7^1/_3$] cm). — Zustand: unsauber, such fleckig; die ersten Lagen ziemlich lose im Einband. — Papier: gelb, stark, zieml. glatt. — Binband: rother Lederbd mit Klappe.

Schrift: ziemlich gross, gofällig, deutlich, vocalisirt; Stichwörter roth. — Abschrift c. 1918/1800.

13) Lbg. 214 (enthalt 26 Schriften).

118 Bl. 8to, 13 Z. (21⁸ 2 × 15 ½; 14 × 10^{cm}). — Zustand: ziemlich unsauber. — Papier: gelb, stark, ziemlich glatt. — Einband: rothbrauner Lederbd mit Klappe.

Schrift: ziemlich gross, kräftig, gefällig, ganz vocalisirt. Stichwörter roth, auch grün. Ueberschriften hervorstechend gross, geldfarbig, buntverziert. Text in rothen Linien. — Abschrift c. 1915/1800.

14) We. 1544 (enthalt 14 Schriften).

191 Bl. 16me, 9 Z. (11 × 7⁸/₄; 8 × 6^{cm}). — Zustand: ziemlich unsauber, auch fleckig; von f. 129 an nicht fest im Einband. — Papier: gelblich, ziemlich stark u. glatt. — Binband: brauner Lederband mit Klappe.

Schrift: ziemlich gross, kräftig, deutlich, nicht ganz gleichmässig, vocalisirt. Ueberschriften und Stichwörter roth. — Abschrift c. 1816/1800.

4294. We. 1870.

1) f. 1b ... 9a

Titel@berschrift:

نسخة السجل الذي وجد معلقا على الشاهد في غيبة مولانا الامام الحاكم

والعاقبة لمن تيقظ من وسن الغافلين على اليقين واخلص منه اليقين واخلص منه اليقين . . . أما بعد اليها الناس فقد سبق اليكم من الوعد والوعظ والوعيد من ولى امركم وامام عصركم الخ

Ermahnung an die Gläubigen, die vielfachen Wohlthaten Gottes und seines Vertreters, des Imäm, aufführend und ihre Lässigkeit betonend, in Folge deren er sich unwillig sammt seinen Nächsten zurückgezogen und verborgen habe; er werde, wenn es ihm rechte Zeit scheine, wiederkommen, Keiner solle seine Spur aufsuchen, wohl aber seiner gewärtig sein und sich darauf vorbereiten.

والسلام على من اتبع الهدي :Schluss f. 8b وخشى عواقب الردي وسدّق بكليات ربد الحسني،

4295

1) We. 1870, 2, f. 9²-10⁵. Titelüberschrift:

السجل المنهى فيد عن الخمر

الحمد لله الذي اعز الاسلام باوليائه: Anfang المتقين وخص حدوده لن استحفظه . . . أن أمير الومنين بما قلده الله ووجل اليه من أمور الدين والدنيا الخ

Edict (منشور), das jeden Weingenuss ver-وقبيح النكلة والتبدل والله :Schluss وقبيح النكلة والتبدل والله عسب امير المومنين ونعم الوكيل

Nach der Unterschrift geschrieben und angeordnet im Ďu'lqa'da des J. 400/1010; zuletzt die Worte: على رسوله خاتم النبيين واله اله الطاهرين وسلامه Dieselbe Schrift in Mq. 316, 2, f. 13. 14.

2) We. 1870, 3, f. 10^b-20^b.

خبر البهود والنصاري :Titelüberschrift وسؤالهم لمولانا الحاكم بامر الله امير المومنين صلوات الله عليه عن شيء من امر دينهم باعتراص اعترضوه فيه وانكار انكروه عليه والجواب على نلك بما اختصمهم من القول واسكتهم وانصرفوا مقهورين والحيد لله رب العالمين والحيد اله رب العالمين

حدّث من وُقِعَ به وسُكن :Anfang f. 11^a الى قوله مع اشهار الحديث في ذلك الوقت انه حصر في موقف من مواقف الدهر الخ

Eine Anzahl Juden und Christen reden auf dem Kirchhofe is jäl in Elqähira den Elhäkim biamralläh (mançür ben el'azız billäh nizar ben elmo'izz lidin alläh) † 411/1020 an und bitten, ihnen eine Frage zu gestatten, zugleich sie aber auch einer vollständigen Verzeihung dieserhalb zu vergewissern. Als dieselbe zugesagt, fragen sie, wie es komme, dass ihre Religion von ihm, gegen alle Bestimmungen des Qoran und gegen alles Verfahren seiner Vorgänger, so sehr bedrückt und verfolgt werde? Er heisst sie, am folgenden Abend wiederzukommen und ihre ausgezeichnetsten Rechtskenner mitzubringen. Dies geschieht und es erfolgt eine Unterredung, die die Juden und Christen dazu bringt, ihm Recht zu geben und ihre irrige Auffassung einzuräumen. (Im J. 404/1018.)

تالوا باجمعهم هذا والله كله حق وسدى :Schluss الحجة لا نشل فيه ولا نرتاب به قد سمعنا لو فهمنا ولله الحجة البالغة رب العالمين وصلى الله على نبية وآلم الطاهرين تم الكلام في هذا الفصل وحسبنا الله . . . وبد استعين "Dieselbe Schrift in Mq.316, 3, f.14—26.

4296.

1) We. 1870, 4, f. 20b-21c. Titelüberschrift:

فسخة ما كتبع الغرمطيّ الي مولانا الحاكم بامر الله أمير المومنين عند وصوله الى مصر

اما بعد فقد وصلنا بالترك الخراسانية :Anfang

Aufforderung des Qarmaten-Häuptlings an Elhäkim, ihnen sein Land (Aegypten) auszuliefern; nebst der ablehnenden Antwort (die sich auf das geheime Buch und verborgene Wissenschaft stützt).

والسلام على من اتبع الهدي وخشى Schluss: وهو عواقب الردي وخاف الله في الآخرة والاولي وهو حسبنا وكفى واليه يشير كل من دعا '
Dieselbe Schrift in Mq. 316, 4, f. 26. 27.

2) We. 1870, 5, f. 216-226.

Titelnberschrift: الزمان الخاكم الاحد Anfang: توكلت على مولانا الحاكم الاحد الصدد المنزّة عن الازواج والعدد الصدد المنزّة عن الازواج والعدد المسلم المنزّة عن الارواج والعدد المسلم ا

Verpflichtungsformular für die Anhänger des Elhäkim; sie geloben ihm unbedingten Gehorsam in allen Stücken für sich und Alles was ihnen angehört; sie bekennen, dass im Himmel kein angebeteter Gott und auf Erden kein Imäm für sie existire, ausser ihrem Herrn Elhäkim.

امام موجود الا مولانا الحاكم جل :Schluss ذكره كان من الموحدين الفايزين

Dann folgt die Unterschrift: geschrieben in dem und dem Monat des und des Jahres etc.; zuletzt: على بن احمد هادي على بن احمد هادي المستحييين المنتقم من المشركين والمرتدين بسيف مولانا جدل ذكره وشدة سلطانه وحده تم

Eine Glosse am Rande giebt folgende Ausحمرة اسم الامام الجسمائي ومعناه اسد الله الله الله المحتبين فريق الهدي وسموا
مستجيبيين لانهم استجابوا التي توحيد الباري على
يد الهادي المنتقم في الآخرة من المشركين فريق
الصلال جميعه ما خلا المرتدين وسموا مشركين لانهم
اشركوا بعبادة الحاكم تعالى والمرتدين اللين ارتدوا
عن عبادة الحاكم تعالى بعد ما كتبوا عليهم الميثاني
ومعنى المنتقم المعاقب وسبب الانتقام ثلاثة انكارهم
للوجود ونقصهم للمعهود وخلافهم للاولياء والحدود

Dieselbe Schrift in Mq. 316, 5, f. 27. 28. We. 1544, 1, f. 1—3°.

4297.

1) We. 1543, 2, f. 29b-140b.

8vo, 15 (16) Z. (Text: 14¹/₂ × 11^{om}). — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelb, ziemlich glatt und stark. — Titel fehlt; er ist:

شرح ميناق ولى الزمان

ميثات يعنى حجة ورباط على جميع :Anfang الخلايف قمنهم من سمعه بالنه واقره بلسانه وكتبه على نفسه وهم الموحدون الح

Ein sehr ausführlicher gemischter Commentar zu derselben Schrift, aber nur bis zur vorletzten Zeile von We. 1870, f. 21^b, bis zu den Worten: واذه قد سلم روحه رجسمه وماله

indem die Erklärung des letzten Ausdruckes erst auf f. 140^b unten beginnt. Die Erörterungen über die vorletzten beiden Ausdrücke (روحه وجسمه) sind eben gar sehr ausführlich.

ما امرة: Er bricht £ 140° ab mit den Worten: بد الباري سجاند على لسان صفيد صلى الله عليد وهو اند لا يبذلد لن لا يستحقد ولا يذخر عمن يستحقد،

Schrift: ziemlich gross, etwas flüchtig, doch deutlich, vocalisirt. Grundtext roth. Die ersten Blätter in rothen u. schwarzen Strichen eingerahmt. — Abschrift c. 1215, 1800.

2) Mo. 161, 1, f. 1-68.

178 Bl. 8vo, 11 Z. (16¹/₃ × 11; 12¹/₂ × 7¹/₈ - 8^{cm}). — Zustand: die obere Hälfte stark fleckig, bes. von f. 27 an; auch sonst etwas unsauher. — Papier: gelblich, stark, etwas glatt. — Einband: Pappbd mit Lederrücken u. Klappe.

Ein Stück desselben Commentars. Titel f. 1° von späterer Hand: تقسير اقوال حمرة. Ein specieller Titel fehlt hier.

وجسمه أول درجة تسليم الجسم هو: Anfang f. 1b.

Dies Stück umfasst We. 1543, f. 81°, 5 bis f. 114°, 11. Es bricht hier ab mit den Worten f. 68°: أرتعلو عليها الطبايع الإوهرية وتستكيل حظه من أ

Nach f. 8 fehlt 1 Bl., nach 12 2 und nach 68 1 Bl.

Schrift: ziemlich gross, weit, gefällig, gleichmässig, vocalisirt. Stichwörter (und Text) roth. — Abschrift nach f. 178 im J. 1200 Ragab (1786).

4298.

1) We. 1870, 6, f. 22b-38b.

Titelüberschrift:

الكتاب المعروف بالنقض الخفي وقد رفع الي الكتاب المعروف الحصرة اللاهوتية

توكلت على مولانا البار العلام العلي :Anfang الاعلي حاكم الحكام من لا يدخل في الخواطر والاوهام حروف بسم الله الرحمن الرحيم دعالا عبده الامام كتابي البكم معاشر الموحدين لمولانا سحائة ... أما بعد فقد سمعتم قبل هذه الرسالة نسخ الشريعة باسقاط الزكاة عنكم الخ

Aufhebung der 7 Hauptsätze des Islam (Bekenntniss des Glaubens an Gott und Mo-hammed, Gebet etc.).

والحمد والشكر لمولانا وجدة Schluss والحمد وبركاته علينا وعلى جميع عبادة الصالحين وهو حسبنا ونعم الوكيل والحمد لمولانا في السرّاء والصرّاء والمرّاء
2) We. 1870, 7, f. 39-44. Titelüberschrift:

السالة الموسومة ببدو التوحيد لدعوة الحقّ

تودلت على مولانا البار العلام العلي . . . Anfang Anfang حروف بسم الله الرحمن الرحيم حدود عبد مولانا الامام كتابي البيكم معاشر الاخوان السنجيبيين الي دعوة مولانا الحاكم الاحد . . . أما بعد فائى احبد البيكم مولانا الذي لا مولي لنا سواه وأمردم وأبياي بالشكر لنعمه المخ

Im Anschluss an die Aufhebungsschrift (No. 6) giebt diese an Stelle der abgeschaften 7 gesetzlichen Grundvorschriften (سبع دعايم تكليفية ناموسية)
7 Erfordernisse des Einheits-Bekenntnisses an
(Aufrichtigkeit in der Rede, Inachtnehmen der
Brüder, Aufgeben des bisherigen Glaubens etc.),
darunter besonders: Glaube, Bekenntniss und
völlige Hingabe an den Imam.

كشفا شافيا على يد عبده قايم الزمان :Schluss . . . لا نستعين بغيره ولا نتكل على سواه والحمد والشكر لمولانا وحده وهو حسبي ونعم النصير العين

Nach der Unterschrift verfasst im Ramadan des 1. Jahres des Hamza, d. h. im J. 408 d. H. (1018); zuletzt: 'وهو حسبنا وبه في كل الامور نستعين

Dieselbe Schrift in Mq. 316, 7, f. 50-56.

4299.

1) We. 1870, 8, f. 446-486.

ميناق النساء :Titelüberschrift

توللت على مولانا الحاكم سجانه وعز :Anfang عن حكومة الاوهام سلطانه . . . لمّا نظرت معاشر الحدود الروهانيين بنوره التمام ونصبني لدعوته مولانا . . . امام نظرت الي قوله لولا رجال مومسون ونساء مومنات لم تعلموهم ان تطنوهم الم

Im Anschluss an die Stelle Sura 48, 25 wird hier den Weibern ihr Verhalten im Glauben und speciell im Glauben an den Imam vorgeschrieben, auch bestimmt, in welcher Weise ihnen diese Verordnung vorgelesen und wie sie angehört werden soll, wobei dann die Hauptsätze aus No. 7 kurz wiederholt werden.

لحقن بالصالحين وكان لهن ثواب :Schluss الملائكة المقربين والانبياء المرسلين وتخلصن من شبكة ابليس اللعين والحمد لمولانا حمد الشاكرين وهو حسبى ونعم النصير المعين تمت

Dieselbe Schrift in Mq. 316, 8, f. 56-62. We. 1544, 2, f. 3-14.

2) We. 1870, 9, f. 48b-59b.

Titelüberschrift und Verfasser:

رسالة البلاغ والنهاية في التوحيد الي كافة
الموحدين المتبرئين من التلحيد تاليف عبد
مولانا جل ذكره هادي المستجيبين . . . رفع
نسختها الي الحصرة اللاهوتية بيده في شهر الحرم
الثاني من سنيه المباركة نسخت عن خط قايم
الزمان بغير تحريف ولا تبديل ولا زيادة ولا نقصان

توكلت على مولانا عال كل العلل ومبدع :Anfang . . . القديم والازل . . . قد سمعتم معاشر الموحدين . . . ما تلوت عليكم من نسخ الشرايع وانفراد مولانا الن

Das Ziel der Lehre des Glaubens an Elhakim sei die unbedingte Hingabe an ihn; wobei die in No. 7 aufgeführten Hauptsätze ausführlicher erörtert werden, und vor Irrthum und Ketzerei gewarnt wird.

و جازي كل نفس بما كسبت وهم :Schluse لا يظلمون والحمد لمولانا وحده لا شريك له وحسبنا المولى ونعم النصير المعين

Die Abschrift dieses Werkes ist nach der Unterschrift erfolgt im Moharram des 2. Jahres des Hamza (409/1018); zuletzt: پسیف مولانا جل کوء وشده سلطاند وحده تمت

Dieselbe Schrift in Mq. 316, 9, f. 62-75.

4300.

1) We. 1870, 10, f. 59b-74.

الغايظ والنصيحة :Titeltiberschrift مرائع المعالى المومنين جل ذكرة Anfang: توكلت على امير المومنين جل ذكرة مولانا ومملوكة حمزة بن على بن احمد . . . التي جميع من استجاب للمعودة مولانا جل ذكرة ولعبادته وادعي منزلة الايمان ثم ارتد وشك في افعال صاحب الزمان الج

Wendet sich gegen Zweifler u. Abtrünnige, und schärft ihnen, unter Vorhaltung der Grundsätze, den rechten Glauben an Elhäkim ein.

والحمد والشكر لمولانا جلّ ذكرة : Schluss في السراء والصرّاء والشدة والرخاء وهو المعين وعليه التوكيل غاية القصد والرخاء

Nach der Unterschrift im Rabt' II des zweiten Jahres des Hamza geschrieben (409/1018); zuletzt: بسيف امير المومنين وشدة سلطاندوحدة لا شريك له ' تمني Dieselbe Schrift in Mq. 816, 10, f.75—93.

2) We. 1870, 11, f. 74°-88°. Titelüberschrift:

كتاب فيه حقايق ما يظهر قدام مولانا جل ذكره من الهنول وذلك بالتاييد لقائم الزمان مُظهِر الكلمة والبيان على ذكرة السلام الحد لمولانا وحدة وشدة سلطانة

توكلت على مولانا البار العلام العلى :Anfang

... بسم الله الرحمن الرحيم صفات عبده الامام الحمد والشكر لمولانا جل ذكرة وبه استعين ... أما بعد معاشر الاخوان الموحدين ... انه وصل الى من بعض الاخوان ... وقعة يذكرون فيها ما يتكلمون به المارقون من الدين الجاحدون لحقايق التنزيم المخ

Gerichtet gegen die Abtrünnigen u. Spötter in Betreff der Thaten und Verordnungen des Elhäkim: es liege denselben allen ein tieferer Sinn zu Grunde, und es zeuge von ketzerischem Sinn, bloss das Acussere — z. B. das Tragen von Wollenstoff, das Reiten auf Eseln mit Sätteln ohne Gold- oder Silberaufputz — zu beurtheilen. Darauf wird jener tiefere Sinn des Weiteren erläutert und zum unbedingten Glauben ermalnnt.

فعليكم معاشر الاخوان الموحدين Bohluss: . . . بالحفظ لاخوانكم والتسليم لمولانا . . . تنجوا من عثاب الدين وشقوة الدنيا بمنذ مولانا وقوته والحمد والشكر لمولانا وحده في السراء والصراء وهو حسينا ونعم النصير المعين تمت

Dieselbe Schrift in Mq. 316, 11, f. 93-113. (F. 107^b u. 108^a enthalten eine Art Plan von Elqähira und Umgegend.)

4301.

1) We. 1870, 12, f. 88a-107b.

السبيرة المستقبهة . Titeltiberschrift . السبيرة المستقبهة مولانا البار العلام العلى بسم الله الرحمن الرحيم صفات عبده الامام وسوم النطاقاء الحضوية ومذاهب الطواعر الناموسية والزخاريف الشركية قالوا بان الباري سجانه خلف آدم من التراب الدخ

Der Satz, dass Gott den Adam aus Lehm geschaffen habe, nach seinem Bilde, ist falsch. Was von Adam — deren es 3 giebt, شطنين — zu halten sei von Seiten des Gläubigen, Name, Herkunft, Heimat desselben, u. desgl. von Iblis, und von den Verordnungen jenes, wird im Folgenden auseinandergesetzt. Nachdem Noah, Ibrähm, Mūsā, 'Isā, Mohammed vergeblich versucht, die Menschen wieder zum rechten Glauben zu berufen, trat der Imām, der Elqāim, auf und stellte die Grundregeln des Einheitsbekenntnisses für die Menschen fest. Darauf wird seine übermenschliche Wirksamkeit besprochen und die Ermahnung, ihm unbedingt anzuhängen, in dringender Weise hinzugefügt.

تسلموا من عداب الظاهر : Schluss f. 107° وتتجوا من شرك الباطن . . فعليكم الخزي والعداب عاجلا وآجلا ومولانا سجانه ليس بظلام العبيد والحمد والشكو لمولانا وحده في السراء والضراء والشدة والرخاء وهو حسبنا ونعم المعين النصير

Nach der Unterschrift vollendet im Gom. I des J. 2 des Auftretens des Hamza (409/1018); zuletzt: وهو نعم النصير المعين والحمد والشكر لولانا وحدة عن المحدد الشكر الولانا وحدة عن المحدد المحدد الشكر الولانا وحدة عن المحدد المحد

2) We. 1870, 13, f. 107b—124b. Titelüberschrift:

[الرسالة] الموسومة بكشف الحقايق

توكلت على مولانا البار العلام من لا: Anfang يدخل في الخواجلر والاوهام ... الحمد لمعنى المعانى ربّ المسمى والاسم والشكر للعلى الاعلى ... اعلموا معاشر الموحدين رحمكم البار ... بان جميع المومنين والشيوخ المتقدمين تحيروا في امر السابق وضدة والتالي وندة الح

Berichtigt die unrichtige Auffassung der Ausdrücke التالي. السابق. Gott schafft aus seinem Lichte ein helles reines Wesen, den Willen, die Materie jedes Dinges, und nennt sie Verstand, zugleich auch den Urgrund (العقل وقو على العالي). Dann schafft er auch den Kräften des Verstandes die entsprechenden Gegensätze, dann aber auch, als der Verstand sich ihm unterordnet im Gehorsam, einen Genossen an der Seele (النفس); diese das weibliche, er das männliche Princip; er der السابق, jene der التالي. Im Folgenden behandelt der Verf. die 1. Weltperiode (von 70, deren jede $70 \times 70 \times 1000$ Jahre umfasst): dieselbe umfasst das in die Erscheinungtreten des Verstandes (طهور العقر): er leitet daraus ab, dass der Imam der Welt sein Licht und seine Hulle nicht entziehen und dass seine Verordnungen in alle Zeit Gültigkeit behalten für jeden, der Rettung seiner Seele suche und weder dem Nichts noch den Götzen diene. Worauf endlich noch eine ziemlich ausführliche Erörterung der Bedeutung und des Inhalts gewisser Buchstaben des Alphabetes (im Anschluss an die 4 Buchstaben, aus denen das Wort All besteht) folgt.

فعند ذلك يصير العالم بسيط روحاني : Schluss والمذهب لاهوتني شعشعاني وجميع من ذكرتهم عبيد لمولانا الحاكم ... وهو المعبود الموجود لا يوصف باللسان ... مبدئ كل شئ ومعيد كل شئ سجنانه وتعالمي عما يصفون والحمد لمولانا وحدة وهو حسبنا ونعم المعين النصير،

Geschrieben, nach der Unterschrift, im Ramadān des 2. Jahres des Hamza (409/1019); zuletzt: من المشركين بسيف مولانا وحده وشدة سلطانه Dieselbe Schrift in Mq. 316, 13, f. 139-160. We. 1544, 3, f. 14-57 (f. 37^b leer, es fehlt daselbst nur 1 Zeile = We.1870, f. 117^a, Z. 4-5).

4302.

1) Mq. 321.

136 Bl. 4°, 15 Z. (23×16¹ 2; 17×11¹/2°m. — F. 1—8: 21×15; 17×11¹ 2°m). — Zustand: im Ganzen gut; aber der Rand, besonders der obere, an mohreren Stollon, hauptsächlich gegen Ende, wasserfleckig. — Papier: gelblich, stark, etwas glatt. — Einband: Kattunband. — Titel f. 1° von Europäischer Hand: 8: > 1/3 m.må; Explication des Epitres de Hanza«. Er ist vielmohr:

شرح كشف الحقائف

ثم رجعنا الى كلام العقل وبدايته: Anfang f.1 الكلام قوله ثم رجعنا الى كلام العقل وبدايته قاعدة الكلام ومبداه واصله من قوله اقول بهشية مولانا جبل ذكره وتاييده ان الباري سجانه اطهر من نوره . . . هذا هي البداية ثم وصف العقل بعد ذلك باوصاف العظمة والشرف . . . لأن مولان العلي الاعلي البار سجانه ابدع العقل وهو الامام قوله لان تعليل قوله الى كلام العقل وبدايته وقوله العلى الرفيع المن المراح وهو اول المقامات ومعنى العلى الرفيع المن

Ein gemischter sehr ausführlicher, den Inhalt vorzugsweise behandelnder, Commentar zu derselben Schrift. — Obige Stelle entspricht der Textstelle in We. 1870, 13, f. 118, Z. 7.

Die Hdsohr, ist unrichtig gebunden u. ausserdem defect. Die Blätter folgen so: 131-136; grosse Lücko; 49-130. 1-48.

F.131 enthält das Ende der Vorrede des Commentars; die ersten Worte von 131° sind: النها فوق النها فوق النها فوق النها فوق النها فوق النها فوق النها فوق النها فوق النها في النها فوق النها في النها فوق النها في

mentar zu der Stelle: تُم رجعنا التي التبدل الروحالي mit den Worten: وظهوره من نور العقل الكلي هذا عطف على قوله فابدع مولانا العلى سجانه من طاءته معصية ... ومن حلمه جهلا ومعنى قوله روحاني لان حكمة الله تعالى اقتصت انه يكون روحانيا الخ Diese Stelle entspricht We. 1870, 13, 1126, Zeile 9. Unmittelbar auf f. 130b (dessen zuletzt behandelter Text = We. 1870, 13, 118ª, Zeile 7 ist) folgt f. 16-48. Die letzte Textstelle auf فان قال قايل كيف يجور أن نسمع كلام :48 أ48 الباري سجانه من بشر او نري حقيقيته في الصور؟ (= We. 1870, 7, 1206, Zeile 2), wozu der Com-حصور قول القايل هو بسبب قولة نراه ونشاهده ؛ mentar Das Weitere fehlt, ungefähr 70 Blätter; denn vom Texte (wie er bei We. 1870, 13 ist) sind hier noch etwas über 4 Blätter zu behandeln.

Schrift: gross, kraftig, gleichmassig, vocalisirt. Der Grundtoxt ist roth; er wird in der Rogel in einer zusammenhängenden oder auch in einigen fortlaufenden Zeilen angeführt. — Abschrift c. 1915/1800.

2) Mq. 320.

141 Bl. 8^{ve}, (11) 13 Z. (17¹/₂ × 13¹/₄; 12¹/₂ × 9^{cm}). Zustand: night recht sauber, zum Theil (am Ende) auch fleckig. — Papier: gelb, stark, glatt. — Einband: brauner Lederband mit Klappe.

Schluss desselben Commenters. Titel fehlt. — Der Commenter beginnt hier f. 24: معا ان اقول بتوفيف مولانا سجانه وتاييده قوله معا ان اقول بتوفيف مولانا سجانه وتاييده قوله معا ان الخيار المخ عطف على قوله غير مولانا البار العلى الجبار المخ Diese Stelle steht in Mq. 321, f. 29b, 4 und die Textstelle steht in We. 1870, 13, f. 119a, 4. Mq. 321, 48b hört auf mit der Stelle, welche hier f.31b,7 steht; Alles weitere hier stehende fehlt dort.

Die Blattfolge ist: 2-138, 138-140, 137, 134-186, 141.

وما وعي من تاييد الرب :Schluss f. 141b العظيم واطلع عليه من انواره وجلاله وعزته وقدرته وتوحيده وتفريده وتقديسه وتمجيده ووجوده وتنزيهم الا اقل من قطرة من تحار الدنيا فسجان من ايده وقواه ومنحه واعطاه تمت والاره عمت

Schrift: von derselben Hand, aber ungleich in Grösse und Weite; im Ganzen gut, ziemlich klein, vocaliairt Grundtoxt roth, doch bis f. 28 in der Regel grün. — Abachrift c. 1000/1868.

1) We. 1870, 14, f. 124b-139a. Titelüberschrift:

الرسالة الموسومة بسبب الاسباب والكنز لمن الرسالة الموسومة بسبب السنحاب

توكلت على مولانا البار العلام العلي :Anfang الاعلى . . حدود دعوته حروف بسم الله الرحمن الرحيم الكحمة المولانا الذي ليس له في السماء نظير ولا في الارص من هو به خبير . . أما بعد فقد وصلنا ايها الاخ الشفيق ما كتبته من لدتا في طلب العلم الحقيق وما يتقوله الفاسق الفيسيق وليس علم التوحيد كعلم الفلاسفة الخ

(Als Titel in der Einleitung f. 129 angegeben: سبب الاسباب) Bekämpft die irrige Auffassung des Wesens des Imam, namentlich in Bezug auf ihn als العلل; über seine Schönheit (اجمال, d. h. Vollkommenheit, äusserlich oder innerlich, könne Keiner urtheilen. Schon zu Anbeginn, lange vor Erschaffung Adams, habe er zum Einheitsbekenntniss aufgefordert. Er habe die Verordnungen nicht eigenmächtig aufgestellt, nicht das Wissen aus seinem Wesen und aus seiner Kraft heraus verfasst. Grundursache übertrage sich von Form zu Form, wie ihr Schöpfer, der Imam, es wolle, sei also zu jeder Zeit vorhanden und vom Verstande erfassbar. Sie durchlaufe verschiedene Stufen und verkörpere sich jetzt in Elhäkim, dem Verursacher und Schöpfer des Alls.

المنزة عن الصاحبة والولد سجانه :Sohluss وتعالي عما يصفون ويعتقدون فيه الماحدون ويتقولون المشركون علوا كبيرا

In der Unterschrift steht: hiemit sei der 1. Theil (الجزء) zu Ende, und es werde der zweite folgen.

Dieselbe Schrift in Mq. 316, 14, f. 161-179.

2) Mq. 316, 15, f. 1806.

Enthält von späterer, etwas flüchtiger, Hand eine Zusammenstellung der verschiedenen, für die Drusenlehre wichtigsten, 54 Punkte und

Dieselben zwei Stücke stehen Mo. 163, 1, f. 2 (Schluss fehlt) und 4, f. 5. 6. (Vergl. We. 1870, f. 21.)

4304.

Mq. 318, 1, f. 2^b—13^a.

Titelüberschrift f. 2^b:

الجنرة الأول من السبعة اجزاء

توكلت على مولانا الحاكم المنان وشكرت :Anfang عبده قايم الزمان التحمد لمولانا مظهر الكلمات وغاية الفكر العقليات . . أعلموا معاشر الموحدين لمولانا الحاكم المقربين بامامة عبده القايم أن لما غابت صورة المعبود وامتنع قايم الزمان عن الوجود ايست كثير من النفوس عند عدم العبان الح

Bei der Abwesenheit des Imams waren viele Anhänger rathlos, was sie thun u. lassen sollten, und es lag die Gefahr nahe, dass sie theils ihren Leidenschaften fröhnten oder den Gegnern erlägen, da keine besonderen Verordnungen ihnen einen Halt und Anhalt gaben. Daher hat der Verf., im Auftrage (مرابع) des Imam, ein Werk von 7 Theilen verfasst, enthaltend solche Vorschriften zur Richtschnur, wie sie der Imam selbst mündlich aufgestellt hatte (خوابع).

Dieser erste Theil enthält:

ذكر ما افترضه من سدت اللسان اعلموا معاشر الاخوان 4 من من النعم . . . فرض عليكم سدى اللسان

ذكر الصلاة ونقصها طاهرا وباطنا وقد روي كثير 86 من المسلمين عن الناطف الخ

Diese beiden Gegenstände machen die 1. فريضة aus (f. 11^a, 2. 3).

واصبروا فان العاقبة لمن صبر : Sobluss f. 13° على والمائة لمن شكر اعانفا المولي والماكم على تادية الفرص واقامة المفترض وبه نستعين في جميع الامور ونستصبر ونستجير وهو نعم المعين والنصير' بمن

1) Mq. 318, 2, f. 13b-30b.

الرسالة الموسمة بالتنبيع :Titeluberschrift والتنبيع والتوقيف والتوقيف

أوصلت الى مُعَد بن محمد والي من معد بالقاهرة من المُقصرين في السنة الرابعة عشر من سنين قايم الزمان قويلت وحدت الحمد لوليّ النعة ومُولِيبا

توكلت على مولانا الحائم وحدة وشكرت :Anfang قايم الحف عبدة الحمد لله مرسى قواعد التوحيد ومؤطّدة وقامع الباطل بالحق ومؤيدة . . . أما بعد فان الواجب على اهل الورع والديانة والتسديد . . . ان ينظروا بالبصاير لا بالإيمار المؤ

Ermahnung u. Warnung, an Mo'add ben mohammed u. Genossen gerichtet, sich des rechten Glaubens zu besleissigen, nebst Aufforderung, die Schrift der Gemeinde, soweit sie ihm als vertrauenswerth bekannt, vorzulesen; und zwar im Jahre 14 des Imām (421/1030).

فانتظر من ياتيك لقبصها بعد : Schluss نسخها أن شقت . . وإذا انعمتم النظر بالسدى والتحقيق وقفتم على بيضاء الحجة ونهج الطويق

In der Unterschrift ist die Zeit der Abfassung so wie oben angegeben; zuletzt: والحمد للمام الهادي عبده والشكر للامام الهادي عبده

2) Mq. 318, 3, f. 30b-33a.

Titelüberschrift:

مثل ضربه بعض حكماء الديانة

بسم اله الحق ومولي الخلف ذكر : Anfang سفينة النجاة واصغر الدعاة ان حكيم الدهر امم سفرا وكان في حكمته مسطورا وفي علم الاوليل مجهولا الخ

Parabel. Der Imam hat eine Reise vor; er ermahnt vor seiner Abreise alle Seinigen zur Treue und zum Gehorsam. Schon bald nach seiner Abwesenheit steht aber ein Versucher auf, der sie ihrer Versprechungen vergessend macht. Da tritt aber ein treuer Anhänger auf und sucht, sie wiederzugewinnen; seine Bemühungen werden aber vereitelt und

er getröstet sich der Zusagen, die der Imam gegeben, für bessere Zukunft.

صابرا على حكم وبلواه منتظرا لما قد :Schluss وهذاء وشفاء وعده اياه فهذا البثل للنفوس الطاهرة دواء وشفاء وللنفوس الجاهلة شقاء وعناء تم البثل والحمد لبعل على العلل ولم الاعظام والاجلال والتقديس والتسبيح . Dieselbe Schrift in Mq. 873, 27, f.1180—121.

4306.

1) Mq. 318, 4, f. 33*-876

رسالط بنی ابی حِمار :Titelüberschrift توکلت علی مولانا الحاکم سجانه تعالی :Anfang

عن صفات خلقه الرق علي من قال أن الصورة المسماة بالحاكم انتقلت الي الصورة المسماة بعلي علموا معاشر الاخوان أن الصورة الظاهرة لعبادة الوجود الح

Nachweis in einem Schreiben an die Benu abu himar, dass die Behauptung, die Form und das Wesen des Elhäkim sei übergegangen auf dessen Sohn 'Alt, unrichtig und dass zwischen Beiden ein Unterschied sei. — Schluss: وبقى الميثاني الناطق بتوحيد مولانا سجاند...لم يشرك فيد احدا من خلقه وعبيده...وتنزه عما يصف الواصفون فيد احدا من خلقه وعبيده...وتنزه عما يصف الواصفون وهو حسبي... وبه في جميع الامور نستعين "تنت

2) Mq. 318, 5, f. 38*-41*.

Titeluberschrift: تقليد لاحق

توكلت على مولانا البار العلام . . . من Anfang: العبد المقتنى بهاء الدين ولسان المومنين . . . الي الفوارس الامير الني الشيخ المختار ربتي الحقايف . . . ابني الفوارس الامير ابن الشرف لاحف ثبتك الباري على ما انعم به عليك . . . قباتا يجمع لك خصايل الخيرات . . . أما بعد فالحمد لمولانا الحاكم الذي اخذ ميثاق صفوته النخ

Bestallung des Abū 'lfewāris ben seref eddın lāhiq zum Dienste des Anwerbens für den Imām (السيادة الدعوة) u. Anforderungen dieses Berufs; von Behā eddın elmoqtanā (lebt noch im J.480/1089).

فهذه وصينى اليك فاجعلها لقلبك : "Schluss f. 40 أمما ومرآة وعلما فالمولي بقبولها يوفّقك في افعالك ويسعدك بصالح اعمالك فهو نعم المولي . . . ونعم المعين القدير'

Nach der Unterschrift geschrieben im J. 10 Moh. (1026) des Auftretens des Imam; zuletzt: بسیف مولانا جلت قدرته وشده سلطانه اله العالمین تم

1) Mq. 318, 6, f. 41°-45°.

Titelaberschrift: تقلید سکین

توكلت على المولي الاله الحاكم :Anfang بالحق . . . من العبد المقتنى بهاء الدين . . . الي الشيخ المرتصى عصمة المومنين . . . اما بعد فالقدرة والجلال والتنزيم الخ

Bestallung des Sokein in جزيرة الشام zum Beruf des Anwerbens für die Einheitslehre Elhākim's und Besprechung der damit verbundenen Pflichten.

فاحمد المولي جل ذكره : Schluss f. 44^b على جزيل مواهبه واشكر نعمة وليه مولاي ومولاكه

Geschrieben, nach der Unterschrift, im Anfang des Gom. II des 10. Jahres des Imam (1026), zuletzt: الحاكم وحدة والشكر لوليه الهادي عبدة والشكر لوليه الهادي عبدة والشكر الوليه الهادي عبدة والشكر الشكر الوليه الهادي عبدة والشكر الهادي عبدة والشكر الوليه الهادي عبدة والشكر الوليه الهادي عبدة والشكر الوليه الهادي عبدة والشكر الوليه الهادي عبدة والشكر الهادي ا

2) Mq. 318, 7, f. 45*-47*. Titelüberschrift:

تقليد الشيخ ابي الكتايب

توكلت على مولانا وحده ... بالبيضاء وجميع : Anf. بلدان الصعيد من نشر دعوة الحق واخذ الميثان الح

Bestallung des Abū 'lketāib zum Anwerber für die Lehren des Elhākim in Aegypten, nebst Vorschriften für diesen Beruf.

فهذه وصياتى اليك فاجعلها . . . Schluss فهذه وصياتى اليك فاجعلها والحمد لمولانا والسلام عليك والحمد لمولانا وحده الحاكم المنفود عن التحديد والشكر لوليه الهادي الي دين التوحيد تم

3) Mq. 318, 8, f. 47*_49b.

Titelüberschrift:

تقليد الامير ذي الحامد كفيل الموحدين أبي الفوارس معضاد بن يوسف الساكن بفلجين

توكلت على المولي الاله الحاكم . . . من Anfang: العبد الطابع الحاضع . . . التي ذي المحامد . . . عصمك الباري فيما انعم به وليه عليك من اقامة معالم دينه فالحد والمجد والعظمة للمولى الاله الحاكم الح

Bestallung des Abū 'lfewaris Mi'dad ben jüsuf als Anwerber für den Elhakim und Verhaltungsmaassregeln.

وانا استودعك للحفيظ الحاكم العالم: Sohluss واتوسل في تجاتك وتجاتهم التي من انا عبده صاحب العرض الامام الهادي القايم والمولي حسبي ونعم النصير المعين تم . . . والشكر للامام القايم الهادي عبده

4308.

1) Mq. 318, 9, f. 49b-52a.

تقلید بنی جراح :Titelübersohrift

توكلت على المولي الحاكم المنزة عن Anfang: والحدد . . من العبد المقتنى الناصح . . . الله الاميزين السيدين . . . عماد الدولة وعميدها . . . اعنى جابر سليل الطهارة . . ورماج ولدي مفرج عليل الحقايق ومفيدها . . اما بعد فالحمد للمولي الحاكم المازل بامرة لموجدات الازل الدخ

Bestallung der Benu garrah zu der Wirksamkeit, für die Lehre des Imam Propaganda zu machen. Dieselbe ist an 2 Brüder des Geschlechts gerichtet, von denen der eine Gabir und der andere Zommah heisst.

المنتقم من المشركين ومرتدين والناكثين :Schluss بسيف المولي الحاكم الد العالمين عن ولموليها الطاعة

2) Mq. 318, 10, f. 52*-57b.

الرسالة الموسومة بالحُرِّمَ يُهِي رَبِّخ ... Anfang: توكلت على مولانا البار العلام ... من العبد : Anfang بهاء الحديث ولسان المومنين ... التي الامراء السادة ال تنوخ الاصفياء الحقين ... اما بعد فالتوحيد والاعظام والاجلال والاكبار ... سدنة لطاعة المولي الالم الحاكم الخ

Aufforderung, sich der Sache des Imam nach Kräften anzunehmen, gerichtet an ابو العصايل und عبد الخالف بن مصبّح und ابو العمق ابراهيم بن عبد الله الله und ابو العمق ابراهيم بن عبد الله

المحدين الى الافصل الاشرف الاعلى :Schluss اله على ذلك قدير وبكل شيء خبير بصير

Abschrift, nach der Unterschrift, vom Anfang des Gom. II des 10. Jahres (1026) des I nām; zuletzt: على منته على اوليائه بالامام الهادي عبده تند

Dieselbe Schrift in Mo. 222, 1, f.1-5. Titel und Anfang fehlt. Das Vorhandene بالمكايد والاغتيال فقال بما ابعدتني : beginnt f. 1* (der grösste Theil der Seite ist wegen der Löcher und abgescheuerten Buchstaben nicht zu lesen).

3) Mq. 318, 11, f. 576-606. Titelüberschrift:

الرا الموسومة بالتعنيف والتهجين لجماءة من بسَنْهُورَ من نُتَامِدَ الكاتبين العِجِيسيين

توكلت على الحاكم المولى الاله . . . Anfang: من عبد عرف امامه ومولاه . . ، الى جميع من بسنهور من كتامة الكاتمين والاولياء المحقين . . . أما بعد فالجلال والعزة والحمد . . للمولى الاله الحاكم . . . الذي جعل توحيده عزا ومنجاة الرج

Tadelt den Abfall und Unglauben der Leute in Sanhur (zu Kutame in Aegypten gehörig). والنصيحة لمن ابصر لنفسه من الموقنين :Schluss بعد التوكل على ولئ الحق وبه استعين تمت Nach der Unterschrift geschrieben im Gom. II des J. 10 des Imam (1026).

Dieselbe Schrift in Mo. 222, 2, f. 5b-9a.

4309.

1) Mq. 318, 12, f. 61*-65°.

Titelüberschrift:

[الرسالة] الموسومة برسالة الوادى رسالة الى دعاة التوحيد بالبلد الميمون الطاهر الوادي ولجميع من شملته دعوة الحق فاجاب لدين الامام القايم الهادي،

توكلت على المولى العال لعلم العلن :Anfang الالم . . . من العبد الهقتني بهاء الدين . . . تذكرة لدعاة التوحيد بالبلد الميمون الطاهر الوادي . . . أما بعد فالعزة والعلا والمجد . . . للمولى المنزة عن معانى التحديد والادراك

Ermahnung zum Glauben und Warnung vor den Stricken des Teufels, gerichtet an die Sendboten und Alle, an welche die Aufforderung derselben ergeht, im Lande Elmeimun, in dem HANDSOHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

Thalbett; zugleich mit Empfehlung seiner an sie abgeschickten Tochter B,L. und seines Bruders الاستال ابو الحسن تقى.

لشاهدة العقاب والخري والنكال النازل :Schluss بحزب اللعين المسبج الدجال انه على فلك قدير وباجابة هذا

Die letzten Worte des Schlusses fehlen hier; denn nach f. 65 ist 1 Blatt ausgerissen. Dieselben sind, nach Mo. 222, f. 15*: القسم جدير وبلت وصحت والحمد لمولانا وحده والشكر للامام الهادي عبده

Dieselbe Schrift in Mo. 222, 8, f. 9-15.

2) Mq. 318, 18, f. 66-81b.

Titelüberschrift fehlt. Dieselbe ist nach Mo. 222, 4, f. 15° —:

الرسالة الموسومة بالقسطنطينية المنفذة الي قسطنطين متملك النصرانية

Anfang fehlt, 1 Blatt. Er ist - nach توكلت على المولي الآلم الحاكم . . . : - Mo. 222 من العبد الخاضع الناصح ومملوك المسيح الامام . . . تذكرة لقسطنطين بن ارمانوس متملك النصرانية ومن جوزتهم من القسيسيين والبطاركة والمطارنة والاساقفة . . . أما بعد فالحمد للحاكم المولى الالد الخ

Der auf f. 66° zuerst vorkommende Text ist: Die Lücke im An-) . ومدفر الدهور وامره المدع fang entspricht: Mo. 222, f. 15a, 6 bis f. 16a, 7.)

Warnung an die christlichen Bischöfe, Patriarchen etc., sich nicht bei den im Evangelium (des Johannes) über das Wiederkommen des Messias vorkommenden Stellen zu beruhigen, und Aufforderung, an den Imam und dessen Lehre zu glauben. Zunächst an Constantin, Sohn des Ermanus (Romanus), gerichtet.

فوحقً الحقّ لكانكم بعظيم ما توعدون: Sohluss ولكل اجل كتاب وسوف تعلمون وستذكرون ما اقوله لكم وافوض امري الى ولى الحق فاجره غير ممنون؟

Nach der Unterschrift geschrieben im Çafar des J. 11 des Imam (1027) und im 7. seiner Abwesenheit. Zuletzt: والشكر لمسيح الامم وهاديها عبده

Dieselbe Schrift in Mo. 222, 4, f. 15-33.

1) Mq. 318, 14, f. 81b-96a.

الرسانة الموسومة بالمسجية :Titelüberschrift وأم القلايد النسكيّة وقامعة العقايد الشركيّة

توكلت على المولي الاله الحاكم :Anfang ... من العبد الفصيح ومعلوك السيد الهادي المسيح الي جميع من تقرب الي اللاهوت بحقيقية القربان ... السلام على اهل التوحيد والدين الخ

Verwirst die verkehrten Ansichten vieler Christen über die Wiederkunst Christi und ermahnt zur Befolgung der Lehren des Imam.

في اصول الاديان بعد الاذان في :Schluse في اصول الاديان بعد الاذان في الحمد لمولانا والحمد العمر مسيح الازمان والحمد لمولانا وحدة والشكر لمسيح الامم وهاديها عبدة تمت Dieselbe Schrift in Mo. 222, 5, f. 33—49.

2) Mq. 318, 15, f. 96°-109°. Titelüberschrift:

الرسالة الموسومة بالتعقب والافتقاد لاداء ما بقى علينا من هذم شريمة النصاري الفسقة الاصداد

توكلت على المولى الألم الحاكم : Anfang من العبد المقتنى الناصح من العبد المقتنى الناصح من الي المحكوم عليم بعد ارمانوس الهالك يعنى الارض مخائيل المنحن بخرف المكسورة الناب ابنية قسطنطين من والي جميع فرق النصرانية النجسة الطاغية من والي جميع فرق النصرانية النجسة الطاغية المحلى الالم الحاكم الح

Polemisirt gegen die christliche Auffassung verschiedener Stellen der Evangelien, spricht über Johannes den Täufer und verschiedene Gleichnisse und ermahnt zur Umkehr zu der rechten Lehre. Von Elmoqtanā gerichtet an den Archonten Michael (Kaiser Michael, Gemahl der Tochter Konstantins).

وصلاته عليه ما اختلف جديد :Schluss حر الخلاف والجهل ودمغه بحر الخلاف والجهل ودمغه بحر الحقايف بالدلايل والبرهاي وهو حسب عبده الصعيف المقتنى في البوم المهول اذا انقصت مدّة الحجل والشيصبان تبت . . . والشكر لقايم الحق عبده المحدد والشيصبان تبت . . . والشكر لقايم الحق عبده المحدد المح

Dieselbe Schrift in Mo. 222, 6, f. 50 bis 63. (Am Schlusse fehlt 1 Bl. = Mq. 318, f. 108^b, Z. 10 ff.)

4311.

1) Mq. 319, 1, f. 2*-11*.

الرسالة الموسومة بمعرلج: Titelüberschrift تجاة الموحّدين وسلّم حياة الموقنين

توكلت على المولي الحاكم المنزّة ... الكبرياء :Anfang والحدد والعظمة والحجد للمولى ... اما يعد فان الواجب على المرء العاقل والدين الفاصل ان يكون بعقله الميّز لنفسه ناصحا الح

Anleitung zum rechten Glauben für die Einheitsbekenner u. Anhänger des Imam; handelt hauptsächlich vom Wesen des Schöpfers.

فليقنع بما سهل له مولاه . . . والحجد : Schluse القاهر الغالب على ما امتن به من الهام توحيده وتنزيهه ولوليه الشكر على امداده وتاييده وتنبيهه المعدد وتنبيهه المعدد والمغفرة والاقالة

Die 1. Zeile auf f. 2^a: عبض حيث gehört nicht وغرم به والحمد لولئ النعمة وموليها gehört nicht etwa als Schluss zu einer voraufgehenden und hier fehlenden Abhandlung, sondern ist eine Vorbemerkung des Abschreibers.

2) Mq. 319, 2, f. 11-19، الرسالة في ذكر المعاد :Titelüberschrift والردّ على من عبّر عند بالغلط والالحاد

حروف بسم الله الرحمن الرحيم حدود :Anfang قايم الدين الحمد لله الذي جعل لاولياء دينه الفلج والغلب . . . أما بعد فانه ورد الي مقدس الحضوا الطاهوا ونزل بالقاهوة الزاهوة شيخ زعم انه من شيوخ الدين الن

Ueber Trennung der Seele vom Körper und Verbleiben derselben und Widerlegen der abweichenden Lehre des الشيخ الشيزري (f.12°. 18°), unter Anführung von Ansichten des Pythagoras, Platon, Aristoteles u. Abū nacr elfārābi † 889/950.

والحمد للبار مولى العالمين بوساطة :Schluss وليه القايم لنجاة الموحدين وسلّم اليه تسليما 'نجزت والحمد لولتي النعة وهو حسبي ونعم المعين النصير'

1) Mq. 319, 3, f. 196-296.

[الر"] الموسومة برسالة :Titelübersohrift التبيين والاستدراك لبعض ما لم تدركه العقول في كشف الكفر المحجوب من الالحاد والاشراك

توكلت على المولي الاله الحاكم . . . Anfang: من العبد الصعيف المقتنى جدود الولي المنتظر الي ملكوتة في التوفيق يتوسل وجلالهم عنده يصمع في شفاعتهم لديه العبد المقتنى المدنب ويبتهل ان جعله في جملة من شملهم بعفوه ورضوائه الج

Nach Blatt 19 fehlt vielleicht ein Blatt. Enthält Nachträge zu den Schriften التعقب und كشف الكفر الحجوب, mit Beleuchtung verschiedener Qoränstellen; von Elmoqtanā.

فلنختم نلك بالاعتراف بالتقصير : Schluss f. 29a والحمد للمولي . . . فهو الوسيلة لجميع الامم في الادوار التي باري المبرؤات . . . المنزه عن التحديد والاشارات وهو حسب العبد الصعيف لنجاته بمولاه قايم الحق في يوم الميقات ،

Nach der Unterschrift verfasst im 21.

Jahre Dū'lqa'da (428/1037) des Imām; zuletzt:
بسيف مولانا الحاكم وقوة سلطانه الد العالمين تنهت

2) Mq. 319, 4, f. 29b-38b.

Titelüberschrift:

الرسالة الموسومة بالاسرائيلية الدامغة لاهل اللدد والجاحود اعنى الكفرة من أهل شريعة اليهود

توكلت على مولانا الحاكم وحده Anfang: وحده الحق . . . من العبد الحاضع الذابيل والمملوك لقايم الحق شطنيل حجة على بقية من تخلف عن الحق وانتسب التي الاسباط التسعة ونصف من بنى اسرائيل . . . والسبطين ونصف الطير الابابيل البراييين من الجحد والسبطين ونصف الطير الابابيل البراييين من الجحد . . . أما بعد فالحمد للمولى الحاكم المنبود الح

Die Schrift polemisirt gegen die Juden und ladet sie ein, der Lehre des Elhäkim zu folgen.

وقد بلغت الغرص واديت حقيقية :Schluss المفترص فلنختم ذلك بالحمد للبار المنزه عن العدم والشكر نوليه هادي الامم تبت بمنة ولى الامر

4313.

1) Mq. 319, 5, f. 38b-48b.

Titelüberschrift:

[الر"] الموسومة باحد وسبعين سؤالا ستل بها بعض المدعين الفسقة الجهال وابدة الجور والصلال

بسم الله الرحمن الرحيم حدود قايم : Anfang الدين الحمد لله على ما الهم به من شكر اياديه ونعه . . . أما بعد فانه لما كثرت . . . المذعين في هذا الاوان وعميت مسالك الحق على كثير من الاخوان الخ

Erörtert 71 Fragen, von denen 10 der Thora, 10 dem Evangelium, 10 der Offenbarung (التنزيل), 10 der Qorāndeutung (التاويل), 10 dem Gesetz, 10 der Tradition (خبر الرسول), 10 dem Verbot des Imām und die 71. der Verstandeslehre (المعقولات العشرة من التوراة كلم الله موسي) angehören. — Die der Thora beginnen so: وقال له قبل لهارون ان كان في رجل من خلفه وخلف وقال له قبل لهارون ان كان في رجل من خلفه وخلف الذا كان البارئ تعالى مطّلع على ما في السرائير عالم بخفي الضماير فما الحاجة الى انفاذ الوسايط بعهد وميثان الح

ويبنعها من اعدائه واعداه والحبد :Schluss لله على نعمه وآلائه ولم الشكر على تتابع اياديد ومننه وعطائه وهو حسبي وبد في كل الامور استعين تبت

2) Mq. 319, 6, f. 49a-65.

(Bl. 49 am Rande (auch im Text) schadhaft.) — Die Schrift: kleiner, godrängter, besser als bei 1.

Titelüberschrift:

[الرسالة] الموسومة بايضاح التوحيد لمن تغيّم من سِنَة الغفلة وعرف الحق وابصر واثبات الحجة ببرهان المدين والرد على من اشرك بالبارئ وشك فيه وحدد الحق والحد والكر،

توكلت على المولى الاله الحاكم . . . من : Anfang العبد الاصغر المقتنى النصيح . . . احتجاجا على جميع الملل والامم . . . أما بعد فالحمد للمولي الاله الحاكم . . . قال العبد . . . لما نظرت الى فرق الالحاد وصلالاتهم النخ

Elmoqtanā widerlegt die Anfechtungen gegen die Lehre von der Einheit des Imam, und tadelt das Hervortreten derselben zur Unzeit.

76°

فقد بلغت الغرص فيما اشرت : Schluss f. 65% المولي الميد من اللمة الحجة . . . فلنختم ذلك بالحمد للمولي الحاكم المنزة . . . والشكر لوليد تايم الحق المنتقم . . . من المرتدين والقاسطين وهو حسب عبده الصعيف المقتنى في يوم عرض الخلايف وتعلق الطلومين بالطالمين المقتنى في يوم عرض الخلايف وتعلق الطلومين بالطالمين

Nach der Unterschrift geschrieben im 22. Jahre Ďu'lqa'da (429/1088) des Imām; zuletzt: والجاحدين واهل النفاف والعصيان' نجزت بمنة ولى الامر قوبلت ومحت'

4314.

1) Mq. 319, 7, f. 66*-69*.

ذكر الردّ على العل التاويل: Titelabers chrift

الله في الاقمصة Anfang: الله في الاقمصة Anfang المتخلفظ يقال لهم هل الاله عادل ام جاير طالم فمن قولهم انه عادل يقال لهم كيف يوجب توحيده على جميع بريته الخ

Polemisirt gegen einige Auffassungen der Vertreter allegorischer Qorandeutung.

وعلى رحمت نعول ان يجنّبنا عن Schluss: افعال الخاطئين والمشركين بقدرته وهو الموسع للامم حلما وعلما وهو حسبي وثقتى بالقايم وكفا

2) Mq. 819, 8, f. 694-756.

Titelüberschrift:

توبيخ ابن البربرية الرسالة الموسومة بالدامغة للفاسف النجس الفاضعة لاتباعد اهل الردة والبلس

بسم الاله الحق ومولى الخلف السلام :Anfang على جماعة الاخوان الحقين . . . من العبد الصعيف المملوك الرق الخ

Gerichtet gegen Ibn elberberijje, der sich für den richtigen erwarteten Imam ausgegeben.

والحمد لن لا محدّه الانفاظ والافكار :Schluss والاسماع والشكر للولي الهادي الامام القايم المطاع تمت

3) Mq. 319, 9, f. 75b-80b.

توبيخ لاحق :Titelüberschrift

مربيع و الطليق الحايب الناكث :Anfang باسمك اللهم الي الطليق الحايب الناكث المهال دنوبك الدخ . . . ايها الحايب قد اوبقتك بعد الامهال دنوبك الدخ Tadel gegen den abtrünnig gewordenen Läßiq (und seine 2 Brüder) und Aufforderung zur Rückkehr zum Glauben.

والسلام على عقل العوالم وهادي :Sohluss الامم المام العدل قايم الدين وصاحب الميثاني والمنتقم بسيف العال من المرتديين . . . وحسبي تنقنى بقايم الدين وصاحب الامر والنهي والمنع والطلاق تم . . . والشكر لقايم الزمان عبده والاطلاق تم . . . والشكر لقايم الزمان عبده

4315.

1) Mq. 319, 10, f. 81-90°. Titelüberschrift:

توبيخ الحايب العاجر سُكَيْنَ

وصل كتاب الشيخ الفاصل والجاعة ثبتهم: Anfang الله على طاعة ولي الدين . . . وقراته وفهمته الح

Verdammt die Gewaltthätigkeit u. Grausamkeit des der Lehre feindseligen Sokein. — Einige Jahre vorher ist die Abhandlung الحقاية verfasst (f. 87°): damit ist wol Mq. 316, 13 gemeint.

وما على الرسول الناصري سوي البلاغ المبين : Schluss والحد لله وحده وبه استعين تم . . . والشكر لوليه عبد "

2) Mq. 319, 11, f. 90b-95b.

توبيخ ابن ابى حصية :Titeluberschrift

بسم الالم المصى لامرة وارادتم الذا :Anfang احبّ بمشيئتم وكلمتم . . وقد التصل بنا عن الجاعة المنتسبين الى الدين والايمان ما هم عليه من الاستكبار الح

Elmoqtana richtet sich gegen den Ibn abu Buçajje und dessen der Lehre feindselige Bestrebungen.

وانا استودع الجماعة لله العالم بسراير :Schluss خليقته . . والحمد لله مظهر حقه . . . وهو حسب العبد الصعيف المقتنى البري من تحديد القول بكان او يكون تم . . . والشكر لوليه الهادي عبدة

3) Mq. 319, 12, f. 95b-100a.

Titelüberschrift: توبيخ سَهْلِ

وصل كتاب الشيخ الفاصل الثقة الامين: Anfang: وصل كتاب الشيخ الفاصل الثقة الامين على جميعه وتحققت لسرعة اجابته الخ

Wendet sich gegen den habsüchtigen und abtrünnigen Sahl. Es kommen darin zwei längere Qaciden gegen denselben vor; die erste f. 97° (17 Verse, Wäfir) beginnt:

وكيف حللت عقد الود سهل وافسدت الديانة با خؤون Die andere f. 99° (19 Verse, Tawil):

خرجت بما قد كان فيك مكتنا

وابديت ذنبا لا اعتذار لنجُوّمه

Schluss:

وصرعة اهل البغى تاتى بغتة فمن كان منهم يستعد لقصمه تجزت بمنة ولى الآخرة تم ، ، والشكر للامام الهادى عبده ؛

4316.

1) Mq. 819, 13, f. 100*—101b.

توبيخ حسن بن معلا :Titelüberschrift مسل كتاب الشيخ الفاصل . . وسررنا :Anfang بسلامته وكمال كفايته . . . اعلم الشيخ انه وصل حسن بن معلا ومعم آخر الح

Gegen die lügnerischen Angaben des Hasan ben mo'allä in Bezug auf 'Ammär und Andere gerichtet. — Schluss: والحمد لله رب العالمين النا لو وجدنا من ننفذ معم التفريط فيه الكتاب لانقذناء ولو لا الخشية من التفريط فيه الفذناء في الترتيب والسلام' تمت

2) Mq. 319, 14, f. 101b-105a.

Titelüberschrift:

نوبيخ الخايب مُحَلَّا الرسالة الصادرة الي الجاءة

بسم الالد الحاكم المورث مقاليد :Anfang السموات والارص . . قد لطفنا بكم من الزمن الطويل في محكم الايات يا اهل الشطن والغفلة والسهو الح

Gerichtet an die durch Mohalla verblendeten und abtrunnig Gemachten.

اقبلوا توبته . . . الا الخايب الناكث :Schluss مساء بتميم . . . اعنى محلا الجاحد لنعته . . . هماز مشاء بتميم فمن اضاع فلنفسد المعد ومن عصي فلنفسد الله وابعد تمت المكاتبة . . . والحمد لله وبه نستعين وهو نعم النصير المعين .

3) Mq. 319, 15, f. 105°-107°.

رسالة البنات الكبيرة :Titelüberschrift

بسم اله الحق وعبده الامام الهادي :Anfang علا الخلف بلغني ايتها البنات الصالحات . . الكن اصغيتي الي كلام المستزيدة الرنديقة المارقة واشتغلت قلوبكن بكذب الوقحة الفاسقة الم

Richtet sich gegen die Glaubenslauheit der jungen Mädchen in Folge der Einflüsterungen zweier nicht speciell genannter abtrünnig gewordener Weiber. — Schluss: من قرأها بين بدي شاك فيها او مخالف لها او الناعها الني غير اهلها ولو علمتن حيال الوقت لامتنعتن من الاكل والشرب والمنام من قراها من من الاكل

4) Mq. 319, 16, f. 1076-109a.

رسالة البئات الصغيرة :Titelüberschrift

توكلت على مولانا الاله الحاكم . . . Anfang: أيتها البنات الغافلات الناسيات للحق المدّعيات قد وعظتكن من الزمن الطويل بقوارع الحجم البالغات الم

Ermahnung an die jungen Mädchen, sich dem Unglauben u. der Gleichgültigkeit zu entreissen.

والحد لاله العالمين والشكر لوليد القايم: Schluss حقيقية الدين المنتقم بسيف الحق من الجاحدين والناكثين والمارقين تمن . . والشكر لوليد عبده

4317.

1) Mq. 319, 17, f. 109a-112b.

Titelüberschrift:

المقالة في الردّ على المنجّمين

على البار المنزة عن الحدّ والعدم :Anfang توكلت وبالهادي القايم اعتصمت وتوسلت قال العبد المقتنى المتحن بفراعنة الدين . . . الذي حدانى على اثبات هذه القالة الح

Gegen die Sterndeuter, als Verkenner des göttlichen Wesens; von Elmoqtana.

والجد للمولي الاله الحاكم . . . والشكر :Schluss لوليه وعبده الهادي الى دين الخف ذى المن والفصل والطول وهو حسب عبده . . . الصعيف القرة الآبه والحول تمت 2) Mq. 319, 18, f. 112^b—115^s. Titelüberschrift:

الرسالة الموسومة ببدؤ الخلف

بسم الم الحق ومبدع علة الخلف ان :Anfang احسى ما ابتدأ بم حمد البار المنوع عن الازل والازلية الح

Ueber die Erschaffung der Seele und ihrer Regungen und ihr Verhältniss zum Verstand; von Elmogtana.

فلنختم هذا الكتاب بالحمد للمنعم :Schluss الفرد الصمد . . . وهو حسبنا وبع نستعين في جميع الامور ونعم المعين النصير تمت . . . على لسان عبده بهاء الدين ولسان المومنين . . . الجناح الايسر والحدّ الرابع الآخر الاصغر والسلام

3) Mq. 319, 19, f. 1156-1174.

[الر"] الموسومة بالموعظة :Titelüberschrift

توكلت على من انكر وجوده الشاكون Anfang: اللاين اللاين اللاين اللاين اللحدون . . . من العبد الماحن بابالساء اللاين وطغالا الادوار الي جميع من تأسّم بسماء التوحيد الح

Vermahnung, das Jenseits und die Auferstehung betreffend.

حسبي ثقتي بالقايم على كل نفس :Schluss بما كسبت في دار المعاد بعد حصرها وانكارها؛

Nach der Unterschrift verfasst im J. 21 Gomada I des Imam (428/1037); zuletzt: والشكر قايم الحق عبدة

4) Mq. 319, 20, f. 117*—118*.

Titelüberschrift: الواجع

السلام على الامام الدال على الله :Anfang حقًا حقًا السلام على امين البار وغاينًا اولي النها السلام على قايم الحقّ الخ

Gehorsamste Vorstellung an den Imam, das Gute in den Schriften und Reden des Verfassers sich und das Verkehrte darin ihm zuzuschreiben und Bitte um sein ferneres Wohlwollen; von Elmoqtana.

نجدٌ بعفوك يا مولاي على العبد :Schluss اليايس الفقير فانت نعم المولي ونعم العفو القدير' 4318.

1) Mq. 319, 21, f. 1184-1186. Titelüberschrift:

مكاتبة الشيخ ابى الكتايب

اعلم يا اخى ان عملي وعملك ينظر :Anfang فيد من لا يحيف ولا يجور فتحقف ان مولي الخلف هو القايم على كل نفس النخ

Vermahnung zur Selbstveredlung und Besserung, an Abū 'lketāïb gerichtet.

وانا استودعک ای ردایعد محفوظهٔ Schluss: ۲ تصبع . . . والحد این لیس له نعت ولا حد والشکر لولیه السادت بالوعد؛ تمت . . . والشکر لولیه عبده؛

2) Mq. 319, 22, f. 119-120b.

منشور الى آل عبد الله: Titelüberschrift كتابنا اليكم ايها الاخوان الاطهار: Anfang السفرة الابرار الموحدين الازهار . . . من المستقر بالحصرة الطاهرة الشريفة الخ

Entschuldigt das Benehmen gegen 2 Personen aus dem Geschlechte 'Abdallähs, den den den des des die sie mit Unrecht beargwöhnt hätten, und fordert sie auf, in diesen schwierigen Zeitläuften geduldig auszuharren.

Das Schreiben ist durch Abū 'abdallāh mohammed essindī (السندي) übermittelt; abgefasst am 14. des Ďū'lqa'da des Jahres?.

قد صافى عن طلبة بلوغ نهاية :Schluss الامر والحمد لله على انعام ما اولاه بعد الكشف من الستر' تمت . . . والشكر لولى الزمان عبده'

3) Mq. 319, 23, f. 1206-1224.

جواب كتاب السادة :Titelüberschrift محواب كتاب السادة :Anfang الله بقاء السادة الاخوان . . . لعكفنا على كتابهم الحلى عندنا الشهتي الي نفوسنا الخ

Antwort auf den Brief "der Herren", die Nothwendigkeit der Standhaftigkeit betonend.

وحن نستودع جماعتكم لمن لا Schluss: تخيب الودايع في اوليائه . . وقد ضاق الزمان عن المكاتبة والجواب وانقطع لحدّته القول والخطاب تمت

4) Mg. 819, 24, t. 122 – 128 . Titelaberechrift: الكتاب المنفذ على يد سرايا

اطال الله بقاء الشيخ الخير الفاصل :Anfang وادام تاييده ونعمته وحرس من الغير ثقته ونيته وقد علم . . . انه خرج من عندنا بالبضاعة التي خرجت معم وحن به واثقون الخ

Eine Art Handelsbrief, mittelst des Serājā überschickt, in welchem über den Leichtsinn eines jungen Burschen Jahjā geklagt wird, der mit Hülfe anderer Kaufleute Waaren unter der Hand verkauft und den Ertrag vergeudet hat, statt sie an ihren Bestimmungsort zu befördern. Zuletzt steht, es gehe das Gerücht, Sicilien sei von den Griechen erobert, hoffentlich aber sei es nicht wahr. — Schluss: وقد وصل الينا ان صقلية اخذوها

4319.

1) Mq. 819, 25, f. 124°—125°.

Titelüberschrift: عكاتبة تذكرة

كتابي الي اهلي واخوانى البررة Anfang: كتابي الى تذكر المن تذكر السادقين والاصفياء الطهرة المحقين الكارا المق الدي ودعا . . . ونهيًا عن اتباع من عاند الحق الدي

Ermahnung zur Befolgung des Rechts und der rechten Lehre überhaupt und Warnung vor dem ungebührlichen Verhalten des Güterinspectors (الوكيل المؤتمن كان على عمارة الصياع) und seines Helfershelfers, des verlogenen ابو النقص.

استودع كافتكم لله . . . وسلامه وصلواته :Schluss على رسوله السادق الامين الىجميع الامم وعلى آله الطاهريين معادن الخير وسبل النعم " نهت . . . والشكر لقايم الزمان عبده"

2) Mq. 319, 26, f. 125*-127b.

مكاتبة نصر بن فتوح :Titelüberschrift وصل كتاب الشيخ الفاصل ... ووقفت :Anfang عليه وفهمنا جميع ما ذكره الخ

Klagt über allerlei Unordnungen in der Bewirthschaftung von gewissen Ländereien,

namentlich auch von Seiten des Inspectors und seines Helfershelfers مُشرَّف, tadelt den Hasan den Aelteren und besonders den Mas'ud, trifft allerlei Anordnungen und befiehlt dem Nacr ben fotuh, dem 'Ammär beizustehen mit Rath u. That.

غلا تذكر حال عمارة الصيعة فقد فكّ :Schluss صمان الصيعة وقد وهب ما فيها من الآلة وما تبقًا فيها لمن يقوي على مطالبتهم ولا يظلمهم والسلام

3) Mq. 319, 27, f. 127b-129t.

منشور أبي علي :Titelüberschrift وصل كتابك يا اخى والعزيز على :Anfang . . . ووقفت عليد وشكرت من لا يخيب شكره فهذا يا اخبي كلّم شيء قد فات الخ

Betrifft Zerwürfnisse und Unordnungen in der Gutsverwaltung, speciell des Ibn temm und des Ibn sukeine (ابن سكينة) und belobt die Redlichkeit des Abn 'alı ibn wahb, und giebt noch einige besondere Anordnungen.

والله الخليفة على الجماعة مالك الحمد :Schluss والشكر وهو حسبي ووليّه المنتقم من اهل الغدر والنكر والسلام لآل عبد الله وآل سليمان تمت

4) Mq. 819, 28, f. 129°-130°. السجلّ الوارد الي نصر :Titelüberschrift

وصل كتاب سيدي الشيخ الفاصل . . . Anfang وحمل الفاصل . . . Anfang ووقفت على جميعه وحمدت الله على كمال سلامته الح

Verhaltungsregeln für Nacr in Betreff gewisser Landparzellen und in Bezug auf علواك يا ابن معلاً und Anfrage wegen ابو العالي und Anderer.

من الخرصة المدّعين ويصل بقرب الجامع :Schluss الازهر والحمد لمولانا وحدة والشكر لقايم الزمان عبدة

4320.

1) Mq. 319, 29, f. 130°-131°.

منشور الى جماعة :Titeluberschrift أبي تنرأب وشيوخ المواصع من الاهل والاسحاب

اطال الله بقاء اخوانى الشيوخ :Anfang انطهرة وحسن نياتهم . . . وقد علم الله تعالي تطلّعى الى ميمون غور الشيوخ الديانين . . . اعنى الشيخ ابا السرايا وابا محمد وابا عروس وابا عبد الله وابا جمعة وابا محمد ايصا ومن حوزتهم من الاخولا . . . كتابي هذا يصل الي جميعهم الخ

Empfehlungsbrief für ابو الشبل, den Ueberbringer des Schreibens an die Freunde des "Abā turāb, von Elmoqtanā. — Schluss: لكن يكون هذا الكتاب مقررا في يد الشيخ ابي الشبل والجد لمولانا وحدة وهو حسبي ونعم النصير العين'

2) Mq. 319, 30, f. 131*-132*.

رسالة جبل السَّمَّات :Titelüberschrift

توكلت على مولانا وتنزّه ذكره وشكرت :Anfang قايم الحق امرة من العبد المقتنى الناصح . . . الي جميع اهل الحق بالجبل الطاهر الانور اعنى جبل اهل الفصل والسدى والوفاء جبل السّمان الح

(Das Gebirge Essummāq gehört zum Gebiet von Haleb. Elqazwini I 195).

Die Zeit der Erfüllung ist nahe: die Bewohner von Essummäq, Anhänger der Lehre, werden ermahnt, sich darauf vorzubereiten; von Elmoqtanä. — Schluss: المنزّة عبا المنزة عبد بالبصاير والافكار والشكر لوليه . . . وهو حسبي يغيّر بالبصاير والافكار والشكر لوليه . . . وهو حسبي ووسيلتي التي السكفاء في دار القرار'

Nach der Unterschrift verfasst im 21. J. Rab. II des Imam, 428/1037.

3) Mq. 319, 31, f. 132b_133b. Titelüberschrift:

منشور الى آل عبد الله وآل سليمان

توكلت على المولى المنزة عن الفكر :Anfang والتحديد من العبد المقتنى الناصح ... الي الاخوان الطهرة من آل عبد الله وآل سليمان السلام على من ازمع الخ

Aufforderung des Elmoqtana an die Familien-Angehörigen des 'Abdallah und Soleiman, sich auf die kommenden Ereignisse vorzubereiten, weder lässig im Glauben zu sein noch Einflüsterungen Gehör zu geben. Seih Errazin soll die Namen der Thatbereiten aufschreiben im Geheimen und diesen Brief im Geheimen

und sicher an die Familie 'Abdallähs schicken und dann Botschaft an den Seili und seine Vertrauten in Elbistän (im Gebirge Essummaq) befördern, allenfalls auch an Abū turāb, ohne Verzug.

وقد جعلت لك النظر في جميع :Schluss الإملاك ومطالبة من عليد دين واقتصاه تمت

4321.

1) Mq. 319, 32, f. 133b-135b. Titelüberschrift:

منشور رمز لابي الخبر سلامة

كتبت اطال الله بقاء اخى الشيخ :Anfang ابى الخير سلامة . . من المستنقر بالاسكندرية في شهر شعبان . . . قد اتصل بنا يا اخى ما بناحيتكم من تغيير احوال التجارات الخ

Winke an Abū 'lhair selāme, allerlei Handelsnotizen enthaltend, auch einige Personalien und
tadelnde Bemerkungen über den eigenmächtigen
und den abtrünnigen Hasan, wohnhaft in
ابوالحلي
Der Brief soll zur Nachachtung u. etwaigen
Besserung dem Abū 'lhalj mitgetheilt werden.

Schluss fehlt; das Vorhandene bricht (dicht vor dem Schlusse) ab mit den Worten: والحمد لله مهلك الخونة ومعيز اعمالهم وماحيل خربهم على ما احتقبوه ومقرب فصحتهم قبل ورود آجالهم المحمد ا

2) Mq. 319, 33, f. 136—137^h.
Titel fehlt; wahrscheinlich;
منشور الشرط والبط

Anfang fehlt, wahrscheinlich nur 1 Blatt. Das Vorhandene beginnt mit den Worten: القول وهذا من اعظم النجس والفسف فان كانوا الشيوخ الخ

Ermahnung an die Seihs, sich nicht einzubilden, dass man ihnen Unrecht anthun wolle; schon habe der Briefschreiber in 2 Schreiben, durch Sa'd elhalebi und durch Abū 'śśibl überbracht, um Nachsicht und Verzeihung gebeten, und diese zu üben, sei Pflicht. Den Zeichen der Zeit könnten sie sich unmöglich verschliessen; sie sollten seinen Ermahnungen Gehör schenken.

Zuletzt werden noch Leute aus dem Lande des Nordens (بلد الشيال) wegen schlechter Handlungen getadelt, Abū soleimān dāwūd gelobt und von dem Kummer des Hasan, Bruders des Soleimān, gesprochen. Von Elmoqtanā.

والحمد لله المنزة جبروته وعلائه ... وهو حسب عبده وصلواته على الامام العدل ... وهو حسب عبده الصعيف المقتنى في يوم يندم فيه المبطلون ... وقيامة بسيف الحق والعدل على من افك عنه جحد حقه وآلائه تمن

3) Mq. 319, 34, f. 137b—139b. Titelüberschrift:

مكانبة الي الشيوخ الاوابين

بسم الله الرحمن الرحيم حدود قايم :Anfang الدين الحسن الله عون الشيوخ الطهرة الاوابين . . . ايها الاخوان قد فرغت من عدد الحق ازمنة المرقة الن

Vermahnung an die Brüder zur Frömmigkeit und Festigkeit im Gehorsam und zur Nachsicht gegen Umkehrende und Aufforderung, sich mit ihren Seihs an sicher geschützten Oertern aufzuhalten; von Elmoqtans.

الحمد لله الذي تنزه بحجر العقول :Schluse عن كنه وليه . . . وهو حسب عبده الصعيف . . . ويقوم القايم بسيف العدل على من ارتد وتنكس تمت . . . والشكر لوليه الهادي عبده . . .

4322.

1) Mq. 319, 35, f. 139b—141b.

منشور في ذُكر اقالغِ سَعْدٍ :Titelüberschrift

بسم الله الرحمن الرحيم حدود قايم: Anfang الدين كتبت اطال الله بقاء اخوتى اهل السعادة . . . عن آلاء حمد الله متظاهرة . . . وصلت مكاتبة جميعهم . . . وفهمتها على تباين درجاتهم واصقاعهم الخ

Edict des Elmoqtana, an Einigen Nachsicht und Gnade zu üben, die ihrem früheren Irrthum entsagt haben und ihren Abfall bereuen; so in Betreff des Sa'd, Mohammed und Gerrah, und besonders des Abu 'lqasim nacr. HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

والحمد لله المنزة عن عبارة الفاظ :Schluss دوي الكمال المتألمين . . . وهو حسب عبده الصعيف المقتنى في يوم حشر الخلايق . . . يوم يعض الطالم على يده . . . وينسخ لسعد بعد تفريره عند الشيخ ابي القاسم نصر لجدث الله المائة والشكر كتمت

2) Mq. 319, 36, f. 142—143^b. Titelüberschrift:

مكانبة رمز الي الشيخ ابي المعالي

وصلت مكاتبة الشيخ الطاهر الزكي . . . Anfang وصلت مكاتبة الشيخ المراثع

Antwort auf ein Schreiben des Abu 'lme'alı und Verhaltungsregeln.

والحمد لله كما هو اهله وصلواته على : Schluss رسوله وآله وسلم تسليما وحسبنا الله ونعم الوكيل؛

3) Mq. 319, 37, f. 1436-1476. Titelüberschrift:

منشور الي المحلّ الازهر الشريف

توكلت على مولانا الغفور البار الد :Anfang العالمين . . من العبد الملوك لولى الازمان . . . الي جماعة شيوخ الديانة بالحلّ الازهر الشريف . . . السلام على من نظر الى حقايق الحكمة . . . اما بعد فالحمد للمولى الالد الحاكم البار الرخ

Erlass an die Seils in dem hohen "Glanzort", fest im Gehorsam zu stehen und den rührigen Gegnern gegenüber in dieser bald kommenden Entscheidungszeit besonnen und fromm aufzutreten; zugleich mit Anführung einer Menge von Personen und Schreiben nebst Aeusserungen ihrer Gesinnung.

والحمد للالم المنزه عن الغابات . . . وأنا :Schluss استودع جماعة اخوانى لمن الودايع في حفظه لا تباح وهو حسبي وبد استعين وهو نعم النصير الفتّاح تمن

4323.

1) Mq. 319, 38, f. 1476-1506.

منشور نصر بن فتوح :Titelüberschrift وصلت مكاتبات الشيخ الخير الدين :Anfang . . . ووقفت على ما سهل منها وقبصت على ما حمله من جهة اصحاب الديون الخ

Erlass an Nacr ben fotuh. Die Zeitläufe seien bedenklich, man müsse den Gegnern gegenüber in Wort und That vorsichtig sein. Schreiben des Abu 'lhasan 'alı werde ihm durch Abū 'sserājā essirāģ (السراح) zugegangen sein: sonst solle er an ihn schreiben und ihn auf den rechten Weg zurückzuführen suchen, auch die Seils der Familien 'Abdallah und Soleiman wegen ihres Verhaltens loben. Ueber das auffallige Verhalten des عُنَّام solle er berichten, auch über Abu 'ddar' (ابو الدرع) und seinen Bruder Tabit (ثابت) und deren Anhang von den Leuten des Hages (اهرل الحِما); auch wie es denen in البشتان gehe und die Familien 'Abdallah und Soleiman nicht unerwähnt lassen; auch wie es um 'Alı ben elhosein stehe. Țirad (طراك) soll zu Gnaden aufgenommen werden; Kamil sei todt, zu ihrem wahren Glücke. Diesen Brief befördere Abū gem'a (ابو جمعة); er solle denselben nicht aus Händen geben, ihn aber allen Brüdern vorlesen.

قبل وصول كتابك ليعرفوا مائة ولى :Sohlusa الزمان ويتأذّبوا بما هو آت وبما قد كان تمت

2) Mq. 319, 39, f. 150b-152b. Titelüberschrift:

مكاتبه ومر الى آل ابي تراب

وصلت مكاتبة الشيوخ اخوتى . . . فوجدتها تنبي وقفت على مصمونها وتصفحتها . . . فوجدتها تنبي عن ضماير طاهرة الخ

Behandelt einige Handels- und landwirthschaftliche Angelegenheiten, erwähnt dann und
zum öfteren den طراد اخرّمة, der der Lehre
aufs Aeusserste feindselig sei und sich jetzt
beim ابن الكردى in Micr aufhalte, der gleichfalls dort wie früher in Syrien ihr heftiger
Gegner war; er müsse beseitigt werden. Dieser
Brief solle an die Familie Soleiman und 'Abdallah mitgetheilt werden

والحدد لله رب العالمين وصلواته على رسوله: Schluss التي الخلف اجمعين وسلم وحسبنا الله ونعم النصير العين ... والله يخير في ذلك بننه وكرمه ولطفه والسلام 4324.

1) Mq. 319, 40, f. 1526-1556. Titelüberschrift:

الرسالة الواصلة الى الجبل الانور

بسم الله الرحمن الرحيم حدود قايم: Anfang الدين وصل كتابك يا اخي والعزيز علي . . . على يد الاخ الخير ابي الحسن المحلي . . . وقريناه وفهمناه المخ

Elmoqtanā klagt über Noth der Zeitlage; der erhaltene Brief sei über die Zustände der Genossenschaft zu kurz; er (der Briefsteller) habe schon zuvor vom Abfall Mehrerer gehört, die Anhänger der Anordnungen des geworden seien. Aber die Zeit der Vergeltung u. Strafe nahe. Die Abtrünnigen werden hart verurtheilt und zur Einsicht u. Umkehr aufgefordert.

والحمد للم العال مدقر الدهور: *Schluss f. 155 ... والسلام على عقل العوالم وامام الوري ... وهو حسب عبده الصعيف المقتنى في اليوم الذي لا عصمة فيم الا لمن اعتصم بالقابم ... المنتقم ممن اشرك وقسط وعال عن الحق وعدل '

Nach der Unterschrift verfasst im Ramadan des 26. Jahres des Imam (488/1042); zuletzt: والشكر لقايم الزمان عبلية

2) Mq. 319, 41, f. 155b-158b.

مكاتبة الشيخ الى المعالى: Titelüberschrift بسم الله الرحمن الرحيم حدود قايم: Anfang الدين كتبت اطال الله بقاء الشيخ الخير واخوته ووصل كتابة . . . ومسلونه وشكرت ذا العزة الوهاب الخ

Elmoqtana klagt in diesem Schreiben an Abu 'lme'alı über die Falschheit der angeblichen Anhänger der Lehre. Die Zeit der Erfüllung stehe bevor, der Rath, sich darauf gefasst zu machen, sei Jedem zu geben.

Schluss f. 1584: وهو الشكر لولتي العقل القالم . . . وهو تنقطع فيه وصايل حسب عبدة الصعيف المقتنى في يوم تنقطع فيه وصايل انساب المتعين ويصم الفلج لاهل السدى والامانات

Nach der Unterschrift verfasst im 26. Jahre des Imām (488/1042); es wird daselbst noch geklagt, dass jetzt alle Kenntniss über die Zu-

stände und sogar die Namen der Familie 'Abdalläh fehlen und um Auskunft gebeten, wer davon noch der rechten Lehre anhange; zuletzt: وتحن ومن عندنا تحتكم بالسلام التام واطيب التحيات تن

3) Mq. 819, 42, f. 158 – 159 . Titelüberschrift: منشور الغيبلا

بسم الله الرحى الرحيم حدود قايم الدين * Anfang الي العي الم الرصاء والتسليم اهل الطهارة والنقاء والسلامة الخ

Abschieds-Edict: eine Vermahnung an die gläubigen Anhänger der Lehre.

والحد لله المنزة المثان ... والسلام على ولت ... Schluss القايم . . . وهو حسب عبدة الصعيف الراجي لرحمته في يوم تنقطع فيه وصايل الانساب وتاحلل معاقد الغدر تم المنشور . . . والشكر لوليد عبدة المعاقد الغدر المعاقد العدر المعاقد المعا

4325.

Mq. 470, 1, f. 1-11b.

الرسالة **الدامغة الغاسف:** Titelüberschrift الرسالة الدامغة الغاسف النور ودور ودور

توكّلت على مولانا البار العلى سجانه :Anfang أما بعد الدكم المولى بتاييده انه ورد الى كتاب الفع بعص النصيرية الكافرين بمولانا جلّ ذكره . . . الغاوي للمومنين والمومنات الخ

Widerlegung der Schrift eines Noçairiers, deren Titel: كا الحقايق وكشف المحجوب

ومولانا بكم لخبير والسلام على : Schluss f. 11 نكرة المومنين والمومنات والموحدين لمولانا جل ذكرة والموحدات والحمد والشكر لمولانا وحدة وهو حسبنا ونعم النصير المعين تمت

Die selbe Schrift in: Mq. 317, 1, f. 2—13. 373, 1, f. 1^b—13^b. 423, 1, f. 1—14 (der Titel f. 2^a auf farbigem Grunde in Goldschrift; Bl. 11 leer, doch fehlen nur die fünf Worte (إبذلك] وبايع ابا بكر وعبر وعنمان]). 524, 1, f. 1—9 (Titel fehlt; zu Anfang fehlen 2 Bl.; das Vorhandene beginnt: واحدة منكن أن مولانا. Schluss fehlt; f. 9^b bricht ab mit: واحدة منكن أن مولانا — Mq. 470, 8^b, Z. 2). We. 1550, 1, f. 1—17^a. Lbg. 214, 1, f. 1—12^b.

4326.

Mq. 470, 2, f. 116-196.

الرسالة الموسومة بالرضى Titelüberschrift: والنسليم الى كافة الموحدين والى جميع من شكه في مولانا جل ذكرة وفي وليد قايم الزمان عَمَ

من عبد مولانا سجان قدرة مولانا :Anfang وتعالى لاهوته لما راي من امور المسجيبين جلاف ما شرطه عليهم من الوصايا في الرضى والتسليم لمولانا . . . فكتب اليهم كتابا يكون صلاحهم في قراسته المخ

Ermahnung, an Alle gerichtet, die an Gott und dessen Vertreter zweifeln.

Nach der Vorbemerkung beginnt die Schrift Belbst so f. 12°: أحمد للاحد الصبد الازل ومعل علية العلل والعالى بلا شبه ولا مثل . . . أما بعد معاشر المستجيبين فقد بلغنى ما اصابكم من الصعف في اديانكم المؤ

بسيف مولانا جل ذكره ولا معبود: *Schluss f. 19 والشدة والشدة والخمد لمولانا وحده في السرّاء والضرّاء والشدة والرخاء وهو حسبي وعليه توكلت وهو نعم المعين "بت

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 2, f. 14—23. 378, 2, f.14—23. 423, 2, f.15—24. 524, 2, f.10—19 (zu Anfang fehlen 5 Zeilen). We.1550, 2, f.17—30. 1544, 4, f. 576—82. Lbg. 214, 2, f. 12—21.

4327.

Mq. 470, 3, f. 19b-28b.

ر" التنزيد الي جماعة :Titelüberschrift التنزيد الي جماعة :الموحدين ورُفعت الى الحصرة اللهوتية وأطلقت

توكلت على مولانا البار العلام العلى الأعلى: Anfang حاكم الحكمام . . . بسم الله الرجن الرحيم و رُعاة عبد الامام من عبد عرف مولانا في الظهور والكتمان . . . أما بعد غانى احمد اليكم مولانا الذي لا مولى لنا سواء الخ

Nachweis, dass der Imam in seiner göttlichen Isolirtheit nichts gemein hat und nicht zu verwechseln ist mit den ihm untergeordneten Personen, auf welche die Ausdrücke الفتى الخدر الاساس, الناطق Anwendung finden. ومولانا سجاله منزه عن حدود الدين Schluss: والدنيا لا يدخل في الأوهام والخواطر سجاله وتعالي عما يصفون والحمد والشكر له وحده وهو حسبنا ونعم النصير المعين والمعين المعين ال

Darauf folgt noch die Unterschrift, wonach diese Abhandlung in der Unreinschrift vollendet ist im 2. Gom. des Jahres des من المركبين على بن المنتقم من المشركين المنتقم من المشركين المنتقم من المشركين لما تمن بسيف مولانا وشدة سلطانه وحدة لا شريك لما تمن

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 3, f. 23—33. 373, 3, f. 24—34. 423, 3, f. 24—35. 524, 3, f. 19—30. We. 1550, 3, f. 31—45. 1544, 5, f. 82—109. Lbg. 214, 3, f. 21—32.

4328.

Mq. 470, 4, f. 28b-34b.

Titelüberschrift:

[الر"] الموسومة برسالة النساء الكبيرة

توكلت على مولانا البار والعلام العلى : Anfang الاعلى : . . حروف بسم الله الرحمن الرحيم حدود عبده الامام سجانه من اظهر حكمته فاتجز بريته الح

Die Anrede ist immer gerichtet an die معاشر الموحدين. Die Schrift ist bezeichnet als موعظة und موعظة

والمولي بعد ذلك رسل كثيرة في الدين :Schluss يرسلهم كما يشاء وانما قصد بذلك على يدي رفقا بمن اتصل اليه وجلالة لهم وشرفا وعزّا والحمد والشكر للمولي وحده لا شريك له وبه استعين في كل الامور'

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 4, f. 33-40. 373, 4, f. 35-42. 423, 4, f. 85-42. 524, 4, f. 30-38. We. 1550, 4, f. 45-56. Lbg. 214, 4, f. 32-39.

4329.

Mq. 470, 5, f. 34b-38a.

الصُبحة الكائنة : Titeluberschrift الكائنة الكائنة من المشركين المنتقم من المشركين المنتقم من المستجيبين المنتقم من المعتقلين
توكلت على مولانا الغفور البار حاكم :Anfang الحكام وهو العزيز . . . بسم الله الرحمن الرحيم حدود عبدة المختار من عبد مولانا الحاكم الاحد الفرد . . ومعلوكه حمزة بن على بن احمد هادي المستجيبين . . . الى مُعانِدُ ومن معد في الاعتقال . . . اعلموا هداكم المولي الي الحقايق . . . اما بعد فاند قد وصل التي رقعة من ابي القاسم مبارك بن على الداعي . . . يشكركم فيها الخ

Antwort auf ein Schriftstück des Abu 'lqāsim mobārek ben 'ah, das Wesen der Imāmschaft betreffend, dass es einheitlich, ungetheilt, gegensatzlos sei.

فابشروا واعلموا أن الغرج قريب أسرع :Sohluss من لمن البصر وسيعلموا المرتدون المنافقون لمن عقبي الدار والسلام عليكم أجمعين ورحمة المولي وبركاته

Mit der Unterschrift, dass dies abgefasst sei im Sa'ban des 2. Jahres des Hamza ben 'alı (409/1018); zuletzt: والحمد لمولانا وحدة في السرّاء والشدة والرخاء وهو حسبي ونعم النصير العين'

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 5, f. 40—44. 373, 5, f. 42—46. 423, 5, f. 42—46. 524, 5, f. 38—42. We. 1550, 5, f. 56—62. Lbg. 214, 5, f. 39—43.

4330.

1) Mq. 470, 6, f. 38-39.

نُسخة سجل المجتبى Titeluberschrift:

توكلت على مولانا علينا سلامة :Anfang ورحمته . . . بسم الله الرحمن الرحيم من عبد مولانا بالحقيقية واله الازلية الواحد . . . الي اخية وتاليه وني مصة علمه وثانية آدم الجُزْوَق الذي اجتباه بعلمه . . . ابو ابرهيم اسمعيل بن محمد التميمي . . . الما بعد يا اخى ابو ابرهيم . . . الى نظرت اليك المخ

Bestallungs-Urkunde an Abū ibrahīm ismā'il ben mohammed ettemīmī.

ويثبّك على طاعته انه ولى نلك :Schluss والثبك والسلام والقادر عليه تم تقليد المجتبى والسلام

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 6, f. 44. 45. 373, 6, f. 46. 47. 423, 6, f. 46—48. 524, 6, f. 42. 43. We. 1550, 6, f. 62—64. Lbg. 214, 6, f. 43. 44.

2) Mq. 470, 7, f. 39^b—43^s. Titelüberschrift:

ويتلوه تقليد الرضى سفير القدرة

الحمد لمولاتا وحدة لا شريك له Anfang: في السرّاء والصرّاء . . . من عبد مولانا ومملوكة قايم الزمان . . . التي الشيخ الرضى سفير القدرة فخر الموحدين . . . البي عبد الله محمد بن وهب القرشى الداعي . . . توكلت على مولانا البار العلام . . . حروف بسم الله الرحمن الرحيم حدود عبدة الامام من عبد مولانا الحاكم الاحد الفرد . . . ومملوكه حنوة بن على بن احمد . . . التي الشيخ ومملوكه حنوة بن على بن احمد . . . التي الشيخ الرضى . . . السلام عليك فانى احمد اليك الشيخ مولانا . . . السلام عليك فانى احمد اليك الشيخ مولانا الن

Bestallungs-Urkunde an Mohammed ben wahb elqorasi errida.

فى جميع الامور فى الدنيا والدين : 8 Schluss f. 42° وليد والشكر لمولانا وحده وهو حسبنا ونعم النصير المعين،

Nach der Unterschrift geschrieben im Sawwal des 2. Jahres des Hamza (409/1019); zuletzt: وبد استعنت ومند الطلب وبد استعين عني

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 7, f. 46—49. 378, 7, f. 48—51. 423, 7, f. 48—52. 524, 7, f. 44—47. We. 1550, 7, f. 64—69. Lbg. 214, 7, f. 45—49.

4331.

1) Mq. 470, 8, f. 43*-46b.

Titelüberschrift:

ويتلو نسخة تقليد المقتنى تقليدا صنين

اعلم وفقك المولي ومتحك سبيل الهدي : Anfang:
... العلوان من قايم الزمان هادي المستجيبين ... حمزة بن على بن احمد التوقيع الي الشيخ المقتنى ... ابي الحسن علي بن احمد السّتوقى المعروف بالصيف ... الحمد لمولانا وحدة في السراء والصراء ... من عبد مولانا سجانه ومملوكة قايم الزمان ... الي الحدود النفسانييين ... الشيخ المقتنى الي الحسن على بن احمد السّتوقى الداعي السلام عليك فاتى احمد اليك مولانا ... اما بعد فاتى احمد اليك مولانا ... اما بعد فاتى احمد اليك مولانا ... اما بعد

Bestallungs-Urkunde an 'Ali ben ahmed essammüqi abu 'lhasan elmoqtana.

وسلام المولي عليك سلام رضى :Schluss ومحبة وعلى ساير الموحدين ورحمة المولي وبركاته

Geschrieben im Sa'ban des 3. Jahres des Hamza من طهور سنينه المباركة المولي حسبنا : عاد (410/1019); zuletzt وبعه استعين ونعم النصير المعين سجانه وحدة لا شريك له'

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 8, f. 49—53. 373, 8, f. 51-54. 423, 8, f. 52-56. 524, 8, f. 48-52. We. 1550, 8, f. 69-74. Lbg. 214, 8, f. 49-53.

2) Mq. 470, 9, f. 46^b—47^a. Titelüberschrift:

مكانبة الى اهل الكِدْيَة البيضاء

توكلت على مولانا وحده المناجز :Anfang لعبده الامام الهادي وعده الى اهل الكدية البيضاء العالييين اهلها شلام عليكم حسن نياتكم الخ

Aufforderung an die Leute von Elkidja elbeidā, ihre Briefe an den Vermittler حسى بن هبة الرقاء عدم والوصالا بترك الاصغاء :Schluss الري شناعات الاوغاد فانها محنة واقعة باهلها والسلام وكتب قايم الزمان خطه والحمد لمولانا وحده

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 9, f. 53. 54. 373, 9, f. 54. 55. 423, 9, f. 56. 57. 524, 9, f. 52. We. 1550, 9, f. 74. 75. Lbg. 214, 9, f. 53. 54.

4332.

1) Mq. 470, 10, f. 47°—48°.

Titelüberschrift: الإنْصِناء

من هادي المستجيبين المنتقم . . . وانتم معاشر بتاييد المولي جل وعلا نطقت . . . وانتم معاشر الموحدين بالانصناء . . . الي توحيد مولانا دعوتكم الح

Vermahnung an die Leute von Elincina zur Ausdauer im Glauben. — Schluss: تكونوا يومئذ عليهم ولا هم يحزنون من الفايزين الذين لا خوف عليهم ولا هم يحزنون

Geschrieben im Gom. II des 3. Jahres des Hamza (410/1019); zuletzt: من سنينه المباركة والسلام يعدد المباركة والسلام ورجمة المولى وبركانه وهو حسبي وثقتى وبد استعين تهت

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 10, f. 54. 55. 373, 10, f.55. 56. 423, 10, f.57. 58. 524, 10, f.52. 53. We. 1550, 10, f. 75—77. Lbg. 214, 10, f. 54. 55.

2) Mq. 470, 11, f. 48 49. Titelüberschrift:

شرط الامام صاحب الكشف

توكلت على مولانا جل ذكرة الحمد . . من العبد لمولانا الحاكم منشى الحق ومؤيدة . . . من العبد المحتار الى كافة اخوانه الدعاة الى توحيد المولى Enthalt eherechtliche Bestimmungen.

فهكذا جري الحال بالعدل والانصاف :Schluss والسلام عليكم والحمد لمولانا وحده لا شريك لم

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 11, f. 55-57. 373,11,f.56.57. 423,11,f.58-60. 524,11,f.53-55. We. 1550, 11, f. 77-79. Lbg. 214, 11, f. 55. 56.

4333.

1) We. 1543, 1, f. 1-26.

140 Bl. 8°, c.14—17 Z. (20¹/2×15; 15¹/2×10—11ºm). Zustand: nicht ganz fest im Einband; im Anfang etwas unsanber, auch fleckig, sonst ziemlich gat. — Papier: gelb, glatt, ziemlich stark. — Einband: Pappband mit Lederrücken und Klappe. — Titelüberschrift:

شبط الامام صاحب الكشف

الشرط هو العلامة واشراط الساعة :Anfang علاماتها كما قال أن هذه اشراط القيامة وارمتها الح

Der Titel muss vielmehr sein: شرط الأصاء Ausführlicher gemischter Commentar eines ungenannten Verfassers zu der selben Schrift. Das Stück ist hier nicht zu Ende; der behandelte Text geht bis zu den Worten f. 18^b: منافعاً من جميع ما في يده. (= Mq. 470, f. 49^a, 4).

Der Commentar zu dem Anfang des Textes beginnt: توكلت على مودنا جل ذكرة المولي جل ذكرة المولي على مودنا جل والتوكل عليه هو افراغ الجهد وبذل الطاقة في الاعتماد عليه . . الحمد لمولانا الحاكم الحمد اعم من الشكر والدليسل على ذلك الح

Es bricht hier ab mit den Worten f. 26°: يسلم لهن الحملان على مثال ما يسلم النوم ويقال ان يسلم لهن الحملان على مثال ما يسلم النوم ويقال ان Mo. 161, 2, f. 124°, 5).

Schrift: ziemlich gross, gewandt, dentlich, im Ganzen gleichmässig, etwas vocalisirt. Ueberschrift grün, Stichwörter roth. — Abschrift c. 1180/1737.

Bl. 26^b — 29^a leer, von einigem Gekritzel abgesehen.

2) Mo. 161, 2, f. 69-178.

Format etc. u. Schrift wie bei 1. (Auf f. 69au. b je 13 Z.).

Derselbe Commentar. Titelüberschrift (grün): شرط الامام صاحب الكشف, wozu noch شرط الامام صاحب الكشف gesetzt werden muss. Anfang ebenso.

Auch diese Hdschr. behandelt den Grundtext nicht weiter als wie bei We. 1543, 1 angegeben ist.

Der Commentar bricht hier ab mit den Worten: وطئتهم الكفرة التحوان وبقوا كاليهود الكفر من الملك الدّاء مقهورين فحينتَد ياتيهم النصر والطفر من الملك المقتدر على يد السيد المنتظر واخوته السادقين الغرر المقتدر على يد السيد المنتظر واخوته السادقين الغرر المقتدر على المقتدر المقتدر على المقتدر المقتدر على المقتدر

4334.

1) Mq. 470, 12, f. 496-506

الرسالة التى ارسلت الى :Titelüberschrift ولى العهد عهد المسلمين عبد الرحيم بن الياس

توكلت على امير المومنين جل ذكرة . . . الي ولتي العهد من عبد امير المومنين ومملوكه . . . الي ولتي العهد . . . اما بعد فقد حان لولتي العهد ان يكشف القناع

Diese Schrift ist an 'Abd errahım ben eljäs, den Nachfolger, gerichtet: er solle offen auftreten als Sohn des Ohms des Beherrschers der Gläubigen. — Schluss: ما المولى المولى الا البلاغ المبين والسلام عليك ورحمة المولى وبركانه تبت . . . ونعم النصير المعين المولى وبركانه تبت . . . ونعم النصير المعين

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 12, f. 57. 58. 373,12,f.57.58. 423,12,f.60.61. 524,12,f.55.56. We. 1550, 12, f.79—81. Lbg. 214, 12, f.56—58.

2) Mq. 470, 13, f. 50b_52a.

Titelüberschrift:

رسالة خُمار بن جَيْش السليماني العكّاوي

توكلت على أمير المومنين جل ذكرة . . . Anfang . . . في المومنين جل ذكر مولانا سجانه ومملوكة . . . الي ابليس الابلاس ومعدن الشرك والوسواس . . . خمار بن جيش السليماني العكاوي أما بعد يا خمار أن كان اسبك في الاصل حارث ابليس ومعدن الشركة الح

Ermahnung an Humär ben geis essuleimänt el'akkäwt, von seinem Unglauben zu lassen oder der Strafe dafür gewärtig zu sein.

وأقوام آخرين في العالب حتى :Schluss يؤدون الجالية وهم صاغرون وثلك بقوة مولانا جل ذكرة لا شريك له وهو حسبى ونعم النصير المعين؛

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 13, f. 58-60. 373; 18, f. 58-60. 423, 13, f. 61-63. 524, 13, f. 56-58. We. 1550, 13, f. 81-83. Lbg. 214, 13, f. 58. 59.

4335.

1) Mq. 470, 14, f. 524-584. Titelüberschrift: الرسالة المُنْغَذة الى القاضي

توكلت على امير المومنين . . . بسم الله :Anfang الرحمن الرحيم من عبد امير المومنين ومملوكة حمزة بن على بن احمد . . . الى احمد بن محمد بن العوام الملقب بقاضى القصاة أما بعد فقد تقدمت لنا اليك رسالة الت

Aufforderung an Ahmed ben moh. ben el'awwām, mit dem Beinamen Oberqāḍi, zur
Selbsterkennung und Einsicht in seine Pflichten,
und dass er in Fällen, wo ein Einheitsbekenner
(موحد) vor sein Forum komme in Ehesachen
und sonst, den Betreffenden zu ihm (Hamza)
zur Aburtheilung schicken solle. — Schluss:
فانظر لنفسك فقد اعذرتك مرة بعد اخرى وانذرتك

Geschrieben im Rabi' I des 2. Jahres des Hamza (409/1018); zuletzt: المنتقم من المشركين وهو حسبي ونعم النصير المعين بسيف امير المومنين وهو حسبي ونعم النصير المعين

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 14, f. 60. 61. 373, 14, f. 60. 61. 423, 14, f. 63. 64. 524, 14, f. 58. 59. We. 1550, 14, f. 83-85. Lbg. 214, 14, f. 59-61.

2) Mq. 470, 15, f. 586-576.

Titelüberschrift:

البناجاة مناجاة وليّ الحق

باسمك اللهم سجانك القديم الازلى عرشك الج :Anfg انك اهل التقوي :Ein Gebet. — Schluse ورب المغفرة فلك الحمد كما مننت يا مولانا والحمد لمولانا وهو حسبي ونعم النصير المعين' Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 15, f. 61-66. 373, 15, f. 62-66. 423, 15, f. 64-69. 524, 15, f. 59-64. We. 1550, 15, f. 85-92. 1544, 7, f. 130-141. Lbg. 214, 15, f. 61-66.

4336.

1) Mq. 470, 16, f. 57^b—60^b. (F. 60 unten im Text ausgebessort.)

الدعاء المستجاب :Titeluberschrift سجانك يا مبدع الاشياء لا من شيء كان ولا :Anfang من مادة ولا بآلة ولا بمعين ...سجانك يا مخترع العالمين الخ

Gebet um richtige Erkenntniss Gottes und Bekämpfung der Leidenschaften. — Die Hauptsätze der 1. Hälfte beginnen mit هجانه — Schluss: التائهون من نفى ألوهيتنك عند الاثبات الحض اللايف بعظمتك وجلالك علوا كبيرا توالده والحد لمولانا وحده

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 16, f. 66—69. 373, 16, f. 66—70. 423, 16, f. 69—72. 524, 16, f. 64—67. We. 1550, 16, f. 92—97. 1544, 8, f. 141—149. Lbg. 214, 16, f. 66—69.

Mq. 470, 17, f. 60^b— 61^b.
 (F. 60 unten im Text ausgebessert.)

التقديس دعاء :Titelüberschrift

توكلت على مولانا الحاكم المعبود :Anfang

انك :Gebet der Gläubigen. — Schluss الك المويتك على ذلك قدير وباجابة فذا القسم وباجلال الوفيتك كفيل جدير تم التقديس والحمد لمولانا الرخ

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 17, f. 69—71. 373, 17, f. 70.71. 423, 17, f. 73.74. 524, 17, f. 67—69. We. 1550, 17, f. 97—99. 1544, 9, f. 150—153. Lbg. 214, 17, f. 69. 70.

3) Mq. 470, 18, f. 62°—63°. نكر معرفة الأمام واسماء :Titelüberschrift الحدود العلوية روحاني وجسماني

توكلت على مولانا الحاكم المعبود واليه :Anfang اشرنا بالوحدانية في ساير الدهور الاسماء الواقعة على مولاي قايم الزمان الخ Ueber die verschiedenen Namen (in geistiger und körperlicher Beziehung) des Hamza.

الشيرخ القتنى بهاء الدين ولسان الومنين: Schluss وسند الوحدين والحمد لولانا اله العالمين تمت والسلام

Dieselbe Schrift in: Mq.317, 18, f.71. 72. 373, 18, f.71.72. 423, 18, f.74.75. 524, 18, f.69.70. We. 1550, 18, f. 99. 100. 1544, 10, f. 153—156. Lbg. 214, 18, f. 70—71.

4337.

1) Mq. 470, 19, f. 63*_66*.

ر" التحذير والتنبية :Titelüberschrift بسم الازلي القديم والمولي الكريم :Anfang والرب الرحيم الواحد المنزة عن صفة الآحاد الن

Preis Gottes, Aufzählung der ihm (dem Hamza) von Gott verliehenen Stellungen und Grade, Warnung an die Gläubigen, diese seine Bedeutung zu verkennen und Vermahnung zum Gehorsam und zur Dankbarkeit. Die Hauptsätze in der 1. Hälfte beginnen mit 31.

واعتمد في دينه على التوحيد والسدف :Schluss والحدد لمولانا وبه نستعين وهو حسبي ونعم النصير المعين،

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 19, f.72-75. 373, 19, f.72-75. 423, 19, f.76-79. 524, 19, f.70-73. We. 1550, 19, f. 100-106. 1544, 11, f. 156-164. Lbg. 214, 19, f. 72-75.

2) Mq. 470, 20, f. 66a-69a.

Titelüberschrift:

الرسانة انموسومة بالإعدار والإندار الشافية لقلوب اهل الحق من المرض والاختيار

توكلت على مولانا الحائم بذاته . . . Anfang: . . . من هادي الامّة ونذيرها وتخلّس الاولياء وتجيرها . . . اما بعد فالحدد لمن البسنى المجد الخ

Warnung vor den Bestrebungen der Gegner, Ermahnung zu Standhaftigkeit und Pflichttreue.

فافهموا وصيتى ولازموا حدودي :Schluss فافهموا وصيتى ولازموا حدودي التي اناب فطاعتكم لهم كطاعتى والسلام على من التي اناب وتمشك جدودي وتاب تمت جمد مولانا وحدة

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 20, f.75—78. 373, 20, f. 76—79. 423, 20, f. 79—83. 524, 20, f. 73—76. We. 1550, 20, f. 106—110. 1544, 12, f. 164—172. Lbg. 214, 20, f. 75—79.

4338.

1) Mq. 470, 21, f. 69*_76*.

رسالة الغيبة الرسالة: Titelüberschrift التي وردت على يد أبي يَعْلا وهي رسالة التحذير بعد الغيبة بشهور عدة وكان الخاص بها اهل جزيرة الشام

توكلت على مولانا القاهر للقُدّر . . . Anfang: التحمد لمولانا المطلع على السراير العالم بما تكنّد الصماير الخ

Vermahnung zur Abwendung von weltlichen Gelüsten, zur Einkehr in sich und zur
Aufmerksamkeit auf Erfüllung der Pflichten
gegen ihren Herrn. Die meisten Sätze beginnen mit: مشتر الاخوان. Nach der Ueberschrift von ابو بعلا an die Bewohner der Geziret
essäm überbracht, mehrere Monate nach dem
Verschwinden (Hamzas).

نحيينشد توقون اجوركم وانتم لا .Schluss تظلمون فسجان مولانا عما يظنون الجاهلون ويدعون المبطلون وهو حسبنا وبد نستعين في جبيع الامور وهو المعين والنصير تمت والحمد لمولانا وحدد

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 21, f. 79—86. 373, 21, f. 79—86. 423, 21, f. 83—90. 524, 21, f. 76—84. We. 1550, 21, f. 110—121. 1544, 6, f. 109—129 (f. 129°, 1 aus 128°, ult. wiederholt). Lbg. 214, 21, f. 79—87.

2) Mq. 470, 22, f. 76*-87*.

كتاب فيد تنقسيم :Titelüberschrift العلوم واثبات الحق وكشف المكنون تاليف اسمعيل بن محمد بن حامد التميمي الداعي المشخص ذي مقة المنق علمه من قائم الزمان حمزة بن على بن احمد الخ

توكلت على مولانا البار الازلى ... Anfang: الحمد لمعل على العلل وازل الازل الطاهر بلا تحديد في النقدم ... أما بعد فانه لما سأل من رغب الى الجواب عن كتاب يسمى تقسيم العلوم الخ

Die Eintheilung der Wissenschaften und ihr Inhalt auf Wunsch eines Freundes erörtert. Es sind 5 Theile: 2 davon betreffen die Religion (der eine das Aeussere, der andere das Innere), 2 die Natur des Menschen und der Thiere (die Heilkunde), der 5. und wichtigste handelt von dem Imäm, der das in die Erscheinung aus der Verborgenheit getretene göttliche Wesen ist. Verfasst von Ismä'il ben mohammed ben hämid ettemimi.

والحد والنعبة لمولانا وعليه متكلفا في السواء: Sohluss والصواء والشدة والرخاء وهو حسبي ونعم النصير المعين

Vollendet im Moharram des 3. Jahres des Hamza; zuletzt: بسيف مولانا سجانه وبه استعين

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 22, f. 86—98. 373, 22, f. 86—99. 423, 22, f. 91—102. 524, 22, f. 84—95. We. 1550, 22, f. 121—137. Lbg. 214, 22, f. 87—99.

4339.

1) Mq. 470, 23, f. 876-92°.
[الرسالة الموسومة برسالة الزناد :Titeluberschrift والسبيل الواضح للطالب المرتاد

لجد لمولانا الحاكم بذاته المنفرد عن مبدعاته Anfang: بدر لم تبلغ هويند غوامص الافكار ولا تدركه البصاير والابصار

Die völlige Erkenntniss Gottes ist unmöglich; aber wer ihm gehorcht und bekennt, der gelangt, mittelst des Führers aus der Dunkelheit zum Licht, ins Paradies; solche machen die entrinnende Sekte (الفرقة الناجية) aus. Das Paradies und der Lohn ist nicht, wie die übrigen Schten thun, äusserlich aufzufassen, sondern innerlich; so verbreitet sich die Schrift über Auffassung desselben u. seines Gegensatzes, der Hölle, über Verstand u. Geist — jener gleicht dem Stein, dieser dem Feuerstahl, welcher aus jenem Funken schlage — und die göttliche Einwirkung darauf.

ال هداكم الي طاعته وطاعة وليه الهادي: Schluss الي معرفته وسالك بكم منهج رحمته والجد لمولانا وحده والشكر لقايم الزمان عبده والمولي حسبنا ونعم النصير' HANDSOHRIFTEN D. R. BIBL. IX.

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 23, f. 93—103. 373, 23, f. 99—104. 423, 23, 102—107. 524, 23, f. 95—100. We. 1550, 23, f. 137—144. Lbg. 214, 23, f. 99—104.

2) Mq. 470, 24, f. 92"-97". Titelüberschrift:

[الرسالة] الموسومة برسالة الشهعة ومثلها في التوحيد ومثل حدودها على المسلك الثالث ورفعت الي المحصوة اللاهوتية وأطلقت بامر مولانا الحاكم الحكيم عرفنا حقيقية بسم الله الرحمن الرحيم

يا مولانا يا سيدنا يا رجانا لا الدغيرك: "Anfang f.92

In dieser Vorbemerkung ist gesagt, dass diese السمعيل بن محمد التميمي الداعي diese Schrift verfasst über den 3. Weg, d. h. den Weg des Einheitsbekenntnisses, und dem Hamza vorgelegt habe. Dieselbe beginnt dann f. 926 unten: الحمد لمن ابان توحيده باقامة حدوده وكشف عن تبجيده بمراتب اياته المؤ

Die Kerze des Einheitsbekenntnisses besteht aus fünf verborgenen Wesenheiten, nämlich: الارادة والمسينة والكلمة والسابق والتالي, die dann im Folgenden nebst ihrem Zubehör gedeutet werden. Erst wer die 4 zur Kerze nöthigen Erfordernisse besitzt, ist fähig zum Einheitsbekenntnisse. Die Menschen alle aber sind dreierlei: sie sind entweder Leute des Aeusserlichen oder Innerlichen oder des Zeitständers (اهمل الطاهر واهل الباطن واهل قايم الزمان); sie entsprechen den Ausdrücken موخدون Ihre Unterschiede werden des Weiteren besprochen.

وسلامه وصلواته . . . على الذي : ف Schluss f. 96 المام الاعظم اختصد من الخلايف اجمعين قليم الزمان الامام الاعظم والنور التمام . . . ورحمة المولي وبركاته وبد استعين تمت . . . ولحده والشكر للامام الهادي عبده

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 24, f.103—108. 373, 24, f. 104—110. 423, 24, f. 107—112. 524, 24, f. 100—105. We 1550, 24, f. 144—151. Lbg. 214, 24, f. 104—109.

4340.

1) Mq. 470, 25, f. 97⁴—102^b. Titelüberschrift:

[الرسالة] الموسومة بالرشد والهداية نص المجتبي اختوج الاوان وادريس الزمان عرمس الهرامسة النفس الكلية والحجّة الصفية الرصية حجّة الامام

قايم الزمان علينا سلامه ورحمته

الحمد لولانا الحاكم بذاته المنفرد عن :Anfang مبدعاته الذي ارشد بطاعته عباده الموحدين الرخ

Die an sich unmögliche völlige Erkenntniss Gottes wird herbeigeführt durch den von ihm erleuchteten Imam; durch beständiges Streben und durch Vermeiden der Erschlaffung und Achtlosigkeit und des Unglaubens kann der Mensch sich dem Lichte nähern.

فاسمعوا معاشر الاولياء نص هذه :Schluse الرسالة التي وضعتها . . بعون مولانا سجانه وافاضة امام زمانه فاحفظوها كما حفظتكم والسلام والحمد لمولانا وحده والشكر لقايم الزمان عبده

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 25, f.109—115. 378, 25, f.110—116. 423, 25, f.112—117. 524, 25, f. 105—111. We. 1550, 25, f. 151—160. 1544, 13, f.172—187. Lbg. 214, 25, f.109—115.

2) Mq. 470, 26, f. 1026-1044. Titelüberschrift:

شِعْر النفس وما توفيقي الا بالله ' "Verfasser:

قال الشيخ ابوابرهيم اسمعبل بن تحمد التميمي الداعي المام المكتبي بصفوة المستجيبين الى دين مولانا الى علم الامام Anfang:

الى غاية الغابات قصدي وبغينى الى الحاكم العالى على كل حاكم الفايد المنصور عوجوا والموا فليس فتى التوحيد فيه بنادم Schluss:

سيكظم هذا الشعر كلمنافق ويزداد كظما فوق كظم الاكاظم

Qacide in 30 Versen (Tawil). Preis des Imam und Aufforderung und Anleitung desselben zum Einheitsbekenntniss.

من الشيخ اسمعيل الي جبل :Die Unterschrift ارتضى به السُبّاق ليقرئ على كل موحّد وموحدة ارتضى به المولى سجانه واشاع بنسخه للمستجيبين يتفاوضون

به نشیدا استبراکا به فی کل یوم جدید، نجز والسلام جمد مولانا ومند،

Dieselbe Schrift in: Mq. 317, 26, f. 115—117. 378, 26, f. 116—118. 423, 26, f. 118—119. 524, 26, f. 111—113. We. 1550, 26, f. 160—163. 1544, 14, f. 187—191. Lbg. 214, 26, f. 115—118.

4341. Mo. 165.

14 Bl. 12mo, c. 14—16 Z. $(12 \times 9^{1}/2; 10^{1}/2 \times 7^{om})$. — Zustand: ziemlich gut. — Papier: gelblich, ziemlich stark, etwas glatt. — Einband: Pappband mit Seidenzeug überzogen, nebst Klappe.

Enthält kleine drusische Schriften des Hamza ben 'all,

1) f. 1b-3a ein Stück aus

مختصر البيان في مجري الزمان

ان الباري سجانه ابدع العقل الكلي :Anfang الاوتى واما الانفس فباتية :Schluse - من نوره اللاهوتى الى الابد ولا يصرها تكرارها في الاجسام ولا تغيير الاقمصة

نحوي رسالة الحاكم حمارة بن على : 4-3° £ (2 المدعوة ضوء الشمعة ليلة الجمعة

schärft die Lecture dieser Abhandlung am Freitag Abend und die Geheimhaltung derselben vor Fremden ein. Fängt an: الموحدين ان مولانا سجانه الد غاب غيبة الاستتار الح نعليكم يا اخوتى في دفن هذه عليكم يا اخوتى في دفن هذه السرار وكتبها باحتراس بليغ

3) f. 6b—13a: 55 Fragen und Antworten, die Grundregeln der Drusenlehre betreffend, aus dem Ende des unter 1) (اثخته البيان) genannten Werkes. Beginnt: سؤال ادرزق انت (Ueber dem Worte جواب نعم بقوط مولانا الحاكم سجانه worte عثوا steht die betreffende Zahl.) — Schluss: عمدا ليس من طريق البخل لان الدعوط Schluss: عمدا ليس من طريق البخل لان الدعوط رفق من كفر،

صورة المبتاق المؤلف من ولي الزمان : 144-18 (4 حمرة المبتاق المؤلف من ولي الزمان : 144-18 (4 حمرة بن على يتلوه العاقل عند تسليمه دينه واندراجه مع العقال الموحدين يقول انا فلان بن فلان بصحة العقل وبالرضى والاختيار قد تبريت من جميع المذاهب المخ ومحروما من افادة للحدود واستحق العقوبة عاجلا: Schluss

Glaubensbekenntniss zur Aufnahme in die Drusensekte; erst nach Aussprechen desselben soll die Ueberlieferung der Drusenschriften und die Einweihung in ihre Geheimlehre erfolgen (nach den obigen Worten folgt noch: وبعد نلك يسلموه العقال كتب الحكمة ويوقفوه على الاسرار،

Schrift: ziemlich gross, deutlich, vocallos. Stichworter roth. - Abschrift c. 1800.

4342.

1) Mo. 163, 2, f. 3-4".

Titel fehlt. Anfang fehlt, 1 Bl. Das Vor-شطنيل في وقت البار والانتاء (الانتناء) المسلم سبعة صاروا عشرين تميز العقل منهم بقوا تسع عشر البخ Behandelt hier die Zahl der (الاثمة), (60) المكاسرون (38) الماذونون (25) الدعاة (26) لحجيج يوب صلى الله عليه أول تلك رتب أول الاسس: Schluss

الثمانية واول التسعة وتسعين واول المائة تسعة وخمسين 2) Mo. 163, 3, f. 4*-5b.

ذكر معرفة التلاثين حدّا :Titelüberschrift قوله ولا يصل احد الى توحيده الا :Anfang بتميير ثلاثين حذا ومعرفة روحاني وجسماني المز Aufzählung der einzelnen 30 Stufen (zuerst: in zwiefacher Weise: (الكلمة والسابق والتالي الم

Commentar zu einer Stelle. Vgl. No. 4336, 3. والسبع ائمة والثلاث خلفا من اخر :Schluss

السبع ائمة وهم تاويلية مذمومين

3) Mo. 163, 5, f. 6b-7b.

Titelüberschrift:

الحمد لله اللي انبأ بهذه الاسماء والمعانى

مراتبهم العقل الكلى النفس الكلية سفي : Anfang القدرة . . . أسمارُهم روحاني السابق التالي الجد المن

Der eigentliche Titel fehlt hier offenbar: er musste etwa معرفة اسماء الامام والقابه sein. Aufzählung der einzelnen verschiedenen Namen, Bei- u. Zunamen etc. des Imams. — Schluss: امثالهم نور نار شمع قطن حسكة صلى الله عليهم (cf. Mq. 470, f. 62a.)

4343.

1) Mo. 163, 6, f. 76-293.

ذكر الفصول السندة :Titelüberschrift عَن اهام العارفيون ومحجة الطالبين ... الامير الكبير عبد الله جمال الدين تغمده الله بالرحمة

قوله في الرصا والتسليم لا يظهر لكم حكته الا : Anfg بعد حين الحكمة التاسعة والحين الثامنة وفي حقايف الهزل الخ

Aphorismen des Imam, aus einer grossen Menge drusischer Schriften ausgezogen, die Person und Lehre desselben betreffend.

حتى يصح لهم النظر الحقيقي : Schluss f. 28° في الكشف وهذا ما انتهى الينا من معانى ذلك الفصول الشويفة . . . في كل وقت وحين الى يوم العرص والدين اجب دعاءنا يا مولانا والحمد لله رب العالمين،

> 2) Mo. 163, 7, f. 29a-34b. (Bl. 34 am Rande schadhaft).

Titelüberschrift:

ذكر الفصول التي املاها الشيخ الفاصل . معدن الفصل والفصايل منها ما هو من نقله الصحيح ومنها ما هو من فكره الرجيح الم

قوله في رسالة المعراج الصورة المنقوشة :Anfang فى نفس المهندس التى بها ثبتت القواعد والآلات المخ

Aphorismen des Imam, von ihm dictirt, aus verschiedenen Schriften desselben entlehnt.

Schluss fehlt; bricht hier ab mit den بما سبق من افضاله وجوده بالقدرة Worten: والمعجزات واظهار المجالس والسجلات

Die meisten Wörter der letzten Zeile sind beschädigt und nicht zu lesen.

4344. Lbg. 211.

176 Bl. S^{vo}, 13 Z. $(16^{1}/_{2} \times 10^{1}/_{2}; 12^{1}/_{3} \times 7^{3}/_{4}^{cm})$. — Zustand: ziemlich gut, doch am oberen Rande fleckig. -Papier: gelb, ziemlich stark und glatt. - Einband: rother Lederband mit Klappe.

Titel fehlt. Es ist eine Drusenschrift. Anfang fehlt. Das Vorhandene beginnt f.1: وجِسْمُهُ اول درجة تسليم الجسم هو ان الانسان يستعل جوارحه السبعة فيما خلقها الله له وهي اللسان والعين والانن واليد والرجل والبطن والفرج الخ

Es handelt sich also um Anweisung, wie die 7 Gliedmassen des Menschen zu benutzen seien, um den göttlichen Vorschriften über Verhalten und Pflichten zu entsprechen; besonders ausführlich wird der 7. Punkt الفري f. 50 - 79 behandelt. Darauf der Abschnitt, wie der Mensch sein Vermögen, dem Willen Gottes entsprechend, zweckmässig anwenden müsse f. 88b-117b: وماله يعنى انه لا يتصرف فيه من حيث اختيار نفسه الح Dann, wie er seine Kinder zu erziehen habe f.1176: وولده في تسليم الولد شروط عظيمة ولم مقدمات الج Der letzte Abschnitt fasst Alles zusammen, was der Mensch thun und lassen muss, um den Geboten und Verboten, d. h. dem Willen Gottes, Genüge zu thun f. 1316-176: ما يملكه لمولانا الحاكم جل ذكره؛ هذا كلام عام شامل لجميع ما يملك الانسان النخ

وجند الله هم الغالبون : Schluss f. 176b وحزب الشيطان هم الخاسرون كل هذا من فصل ربّي ليبلوني الشكر ام اكفر ومن شكر فائما يشكر لنفسه ومن كفر فان ربّى غنى كريم'

Schrift: ziemlich gross, gefällig, gleichmässig, vocalisirt, Stichworte roth, Ueberschriften in grösserer Schrift, roth oder auch farbig. — Abschrift c. 1200/1785.

4345. Mo. 164.

268 Bl. kl. Queer- 16mo , 9 Z. $(10 \times 7\sqrt{2}; 7\sqrt{2} \times 6^{\text{cm}})$. (Bl. 1-27 u. 191-268 ergänzt; Text: $8-9 \times 6\sqrt{2^{\text{cm}}}$) — Zustand: unsauber; im Rücken oft ausgebessert. — Papier: gelb, ziemlich stark und glatt; die Ergänzung hat weisseres, weniger glattes Papier. — Einband: brauner Lederband mit Klappe.

Titel fehlt. — Ein Sammelwerk, worin in Vers und Prosa theils drusische, theils cüfische und erbauliche Stücke enthalten sind. Das Hauptsächlichste ist:

1) f. 1 "tiberschrieben: نصل من الجزز: es ist damit gemeint die Drusenschrift: التجزؤ الأول Dies Stück ist der Schluss dieser Schrift (Mq. 318, 1) und enthält nur 2 Zeilen mehr als dort mitgetheilt sind.

- 2) f. 2°, Zeile 2 bis f. 4°. Einige Stellen aus Drusenschriften. Die erste ist überschrieben: من الحقايق والاندار und beginnt: فصخوا اسماعكم ايها الاخوان الي داعي الحق واجيبوا فصخوا اسماعكم ايها الاخوان الي داعي الحق واجيبوا . لمآثر اعل الصبر المح . Die andere beginnt f. 3°, 1: فيسمد صلى عليد اكمل الاجسام مطلقا المخ :7, والمحالية اكمل الاجسام مطلقا المخ :7, والمحالية المحل الاجسام مطلقا المخ :7, والمحالية المحالية 3) f. 5-10^a Aussprüche Jesu (Reinheit des Herzens; Bestrafung der Gottlosen) und Anderer. (F. 7^b der Lebenszweck des Verständigen, das Jeuseits.)
- 4) f. 10°—13°. Ueberschrift: مملك على الله على شمس الحقايق على عدد انفاس Anfang: سلى الله على شمس الحقايق على عدد انفاس كله الخلايق وكلمات الحقايق وعلى عدد كل موج دافق الخلاي الحقايق وعلى عدد كل موج دافق الخلاي الحق المقال الحق وعلى عدد (wie er f. 13°, 1, 3 u. öfters genannt ist). Die Wendung صلى الله على عدد وفاص يعبوب يماء على عدد قطر السماء وفاص يعبوب يماء على عدد قطر السماء
- من نظم الندب الهمام: 6) f.28-47. Ueberschrift على فارس المرحوم المغفور لد الشيخ على فارس Gedichte des 'Ali fāris.
- a) f. 28°. Anfung:
 ابدأ باسم الله رب العالمين وبالثنا والشكر للهادي الأمين ماحب التقوات والركن المتين خارى التعادات باب الراغبين ماحب التعادات باب الراغبين شدنيل الحكيم Langes Vierzeilen-Gedicht auf den شدنيل الحكيم (f.28°,3) d.h. den Imām. (Dasselbe Lbg.209, f.99°).
- b) f. 36". Auch Vierzeilen. Anfang (Wāfir): انا الفقير الذي قلت مكاسبه انا القير الذي عمّت مصايبُهُ انا الاسير الذي سدّت مهاربه انا الكسير وما من جبره وَالِي

c) f. 39°. Anfang (Tawil): يا كوكبا بالشرق اشرق زاهيا ومن افق احبابي تبذيت وافيا d) f. 43°—47° kleinere Gedichte.

Ausser a) gehören die letzteren — denn b) u. c) sind persönliche Klagen des Dichters zu der Drusenlitteratur; in dem letzten Stück f. 47° heisst es: گرشتر الله المنابق الم

7) f. 47. Anfang eines Gedichtes des أبو عبيد الكَفَرْفُوقي

سجان مولانا العلى سجانا خلف الكيان بفعله اتقانا Nur 3 Verse, auch zur Drusenlitteratur gehörig. — Nach f. 47 fehlt etwas.

8) f.48-160°. Titel fehlt; nach der Unterschrift f. 159°: الغصول والأخبار عن مناقب الابرار! Das Werk enthält Charakterzüge aus dem Leben der Frommen, nach gewissen Fächern geordnet, und zerfällt in 25 Abschnitte. Anfang fehlt. Der erste Abschnitt scheint die Ueberschrift gehabt zu haben: في الجوع والشبع بياب الحديث المحروة والشبع بياب المحروة والصبر عليه لله تعالى والجوع والصبر عليه لله تعالى والجوع طعام الله في الرص يشبع به ابدان الصديقين المحروة ال

قيام الليل والجاهدة وفصيلتهما 57° فصل . 3 قيام الليل والجاهدة وفصيلتهما 67° فصل . 4 فصل . 72° فصل . 5 ألعزلة والوحدة وشرفهما 72° فصل . 5 ألعزع وشرفه 84° فصل . 5 ألعزع وشرفه 185° فصل . 15 فصل . 185° فصل .

في الرضاء بالقصاء وفصيلته 157 غصل. 25. وفي الرباء ونمّه في الرضاء بالقصاء وفصيلته 157 غصل. 25. وفي الرباء ونمّه هل وجدتي المد فقالت لكة ثوابه : Nach f.66 u.94 fehlt etwas

9) f. 160°—186°. Erbauliche kurze Anekdoten und Betrachtungen. Darin f. 178° ein Abschnitt über die Gnadengaben der Frommen: فصل في كرامات الأولياء على الله قواص كنت في البادية مرّة الح

10) f. 186°—189°. Ueberschrift: من كلام الشيخ الفاضل المفصال المكنى بالهلال Anfang: الحمد لله الموفق للصواب القابل لمن تاب أما بعد فإن المطلوب من النساء خصال كثيرة الخ

Eigenschaften einer rechtschaffenen Frau. Und f. 187^b von demselben: Eigenschaften des Frommen. Bricht f. 188^a ab mit den Worten: مقبلا على ربد معرضا عن

Dann folgt noch f. 1886—189° ein kleines Stück: من ثلام أبراهيم أبي أدهم, dass der Fromme 6 Dinge zu meiden u. dafür 6 Dinge zu thun habe: قال لا تنال درجات الصالحين حتى تجوز ست عقبات F. 189° u. 190 leer.

11) f. 191—214°. Titelüberschrift fehlt; sie könnte sein: القصيدة العسكرية (cf. We. 280, 1 und besonders bei Lbg. 209). In Vierzeilen. Der Held heisst hier (f. 202°) محمد المرتصى. Das Gedicht schildert das Jüngste Gericht auf Erden. Anfang fehlt. Das Vorhandene beginnt (Basit): هو العلى الد واحد ازلي باز رحيم لكل الناس واللل لقد تدانا لهم اللطف وامتثل بهم فجل عن التشبيد والعدم لقد تدانا لهم اللطف وامتثل بهم فجل عن التشبيد والعدم لقد تدانا لهم اللطف وامتثل بهم فحل عن التشبيد والعدم لقد تدانا لهم اللطف وامتثل بهم فحل عن التشبيد والعدم لقد تدانا لهم اللطف وامتثل بهم فحل عن التشبيد والعدم لقد تدانا لهم اللطف وامتثل بهم فحل عن التشبيد والعدم لقد تدانا لهم اللطف وامتثل بهم فحل عن التشبيد والعدم لقد تدانا لهم اللطف وامتثل بهم فحل عن التشبيد والعدم للمنانا لهم اللطف وامتثل بهم فحل المنانا لهم اللطف وامتثل المنانا لهم اللطف وامتثل بهم فحل المنانا لهم اللطف وامتثل المنانا لهم اللطف وامتثل المنانا لهم اللطف وامتثل المنانا لهم المنانا لهم المنانا لهم اللطف وامتثل المنانا لهم اللطف وامتثل المنانا لهم اللطف وامتثل المنانا لهم اللطف وامتثل المنانا لهم اللطف وامتثل المنانا لهم اللطف وامتثل اللطف وامتثل المنانا لهم اللطف وامتثل

والف الف تحيات قد اجتمعت والف الف سلام نورها لمعت والف الف زكات بالهدي رفعت والف الف صلات كل ما برغت شمس النهار واوفا بعدها الظلم

12) f. 214^b — 216^c. Ohne Ueberschrift. Von 84 Eigenschaften der Frommen — Mo. 225, 4, f. 55^b.

13) f. 216b — 223b. Ohne Ueberschrift, Anfang: الحمد لله الاول بلا بداية الآخر بلا الحمد اله الاول بلا بداية الآخر بلا بداية الآخر بلا نبهاية الواحد . . . فمن اقتر له بالوحدانية والي نبهاية الواحد . . . فمن اقتر له بالوحدانية والي رسوله السادي بالوسيلة والت عنه الامراص الح رسوله السادي بالوسيلة والت عنه الامراص الح وتاء والمحادة والم

14) f. 224—235. Ohne Ueberschrift. Anfang: فاذا تم له الرشاد على هذه الصورة المذكورة فاذا تم له الرشاد على هذه الصورة المذكورة Aus einem cüfischen Werke; über die Stufen der Läuterung zur Erkenntniss Gottes und die Wirkungen der Annäherung an Gott (bes. 232b ff.). Schluss: ولا تدرك الابصار شيئا الا بالانوار الظاهرة 15) f. 235^b—244^b. Ein zur Drusenlitteratur gehöriges Stück, das Auftreten des قاطاً المعدد (auch الحاكم genannt), d. h. des المعدد , und den Eintritt des Jüngsten Gerichtes — wobei der الدرزي u. ابن البريية getödtet werden, f. 241^b — schildernd, mit ziemlich vielen auch längeren Gedichtstücken. Es beginnt hier (Tawil): تيارك من اعطام العز والقوي وخصصهم بالنور والبوعان

قبارك من اعطام العز والقوي وخصصهم بالنور والبرعان (es fehlt etwas nach (بالنور und schliesst (Ṭawil): بيد رجال كالاسود القساور لطيّ الطلا منها وحزّ الغلاصم فذاك يوم القيامة يوم الحسرة والندامة

16) f. 245—258°. Çūfische Betrachtungen. Der Fromme hat sich vor dem, was der Glaube verbietet, zu hüten und des göttlichen Zornes stets eingedenk zu sein. Woran sich f. 246° ein Abschnitt غرب الحارة والعزانة (verschiedene Aussprüche über die Geduld) und f. 249° غرباب الحارة والعزانة والعز

17) f. 258^b—259^a. Einiges über den Propheten جمي بن زكريا

18) f. 2596—268. Ein Kapitel über Bussfertigkeit, باب التوبة. Anfang (nach d. Bism.): باب التوبة على ثلاث معانى اولها الندم الدايم الح قال الليد التوبة على ثلاث معانى اولها الندم الدايم الح Darin die وصية eines Mönches und die des وصية zuletzt etwas von dem frommen ومية تعلى الجرحاني المرخى u. dessen Schüler على الحرف الكرخى الموالحسن السري u. dessen Schüler معروف الكرخى dies letzte ist hier nicht ganz zu Ende, gehört auch wol nicht zu dem obigen Kapitel.

Schrift: f. 28-189 klein, gut, gleichmüssig, vocalisirt. Ueberschriften und Stichwörter roth. F. 1-27 und 191-268 gross, zum Theil flüchtig, im Ganzen deutlich, aur zum Theil vocalisirt. — Abschrift von f. 28 ff. um 1750; f. 1 ff. um 1820.

4346. Lbg. 209.

318 Bl. klein Queer- 16mo , 9 Z. (11 × 8; 8-8½ × $5^{3}/_{4}$ — 6^{cm}). — Zustand: nicht recht sauber. — Papier: gelblich, ziemlich stark und glatt. — Einband: rothbrauner Lederband mit Klappe. — Titel f. 1°:

هذا ترتيب وتاليف في طهور السيد العظيم وقدوم بالعسكر الكريم

الحمد لله رب العالمين ومسبّب : Anfang f. 1°: الاسباب ومالك الرقاب الكريم الوهاب القابل لمن الأسباب ومالك الرقاب الكريم الوهاب القابل لمن Schluss f. 51°: وسياتي شرح الثواب أن شاء الله وبه المستعان وهو صاحب الفضل والمن والجود والكرم والاحسان تمت

Gehört zu den Drusenschriften. Es wird in dieser Schrift das Auftreten des Helden und sein siegreicher Heereszug in Prosa geschildert, wie dies sonst oft in längeren Gedichten ge-(Heerqaçide) العسكرية (Heerqaçide betitelt werden. Ob mit dem Helden der spurlos verschwundene Elhakim, an dessen Wiedererscheinen die Drusen glauben, oder der Elmehdi, dessen Wiederauftreten eine grössere Menge der Gläubigen hoffte, gemeint sei, kann fraglich erscheinen. Vieles spricht für den Letzteren; aber mit Rücksicht auf Mo. 164, 15, f. 235-244 and Mo. 225, 3 (No. 3319, 3), wo von dem Untergang der den Drusen feindlichen Männer Ibn elberberijje und Eddurzi (oder Eddarazi) die Rede ist und wo der Held Elmofaffar heisst (ebenso wie in We. 230, 1, Vers 2 und in We. 715, 3, wo er mit gleichem Namen als das "zuerst geschaffene" Wesen bezeichnet wird), und mit Rücksicht auf We. 715, 4, wo von dem Siegeszug die Rede ist, und wo f. 95-100 und f. 103-105 offenbar Hamza und die Drusen gemeint sind, doch ist es gewiss, dass unter dem siegreichen Helden Elhäkim zu verstehen sei.

Was die übrigen Stücke dieses Bandes anlangt (f. 52 ff.), so ist ihr Inhalt erbaulicher Art, zum Theil çüfisch. Nur das Gedicht f. 199° ff. von على فارس (= Mo. 164, 6, f. 28° ff.) gehört zur Drusenlitteratur. — In der Unter-

schrift f. 1986 ist das Ganze als منفينه, also Sammelwerk, bezeichnet. Es ist darin enthalten: شعد ابراهيم بن ادهم وسبب زهده في عده الكلام الجيب الدنيا وما وقع له من الكلام الجيب

قصة احمد السبتى وما جرى له مع صالح البصري 60 121 فصل في بيان مواهب الثواب ومواقع العقاب 1490 فصل في ذكر مناقب معروف الكرخى 1800 فصل في ذكر كرامات الانبياء والاولياء من قول الشيخ على فارس

Ein vierzeiliges Gedicht, anfangend:
ابداً بإسم الله رب العالمين وبالثنا والشكر للهادي الأمين المائية الشكر الهادي الأمين عمائقب الشيخ الفاصل [(1640)] مناقب الشيخ الفاصل المناقبين عمل عباده الصالحين عمار سؤال المنتقبين . . . أما بعد فقد صدر سؤال من بعض اعيان طالبي سلوك طريق الآخرة الح خادم الشيخ Der Verfasser nennt sich bloss خادم الشيخ Auch der eigentliche Name des in diesem Artikel geschilderten frommen Mannes ist nicht angegeben.

Alle diese Artikel haben paränetischen Inhalt. Schrift: ziemlich gross, gut, vocalisirt. Stichwörter roth. — Abschrift im J. 1213 Dü'lbigge (1799).

4347. Mo. 224.

149 Bl. 12mo, 11 Z. (14°/₃ × 10; 11¹/₃—12¹/₃ × 7¹/₃em). Zustand: nicht ganz sauber; der Rand an einigen Stellen (wie f. 77) schadhaft u. ausgebessert; ebenso am Rücken. — Papier: gelb, glatt, zieml. stark. — Einband: schwarzer Lederband mit Klappe; der Rücken rothledrig.

Titel fehlt. Anfang ebenso.

Eine Sammlung von Prosa und Gedichtstücken erbaulichen Inhalts. Einiges davon gehört zur Drusenlitteratur.

1) f. 1—46°. Titel und Verfasser fehlt; er ist را التعور ... اللجمال الكفروذي, s. Lbg. 210. Ein alphabetisch geordnetes Werk erbaulichen Inhalts; für jeden Buchstaben ein Stück in Prosa und eines in Versen. Das Prosastück enthält 10 (beim Buchstaben 120) Sätze, deren jeder mit demselben Buchstaben beginnt; ihm folgt das Versstück, immer 10 Verse, deren

Anfangs- und Schlussbuchstabe denselben Buchstaben haben. Die Metra in den Versstücken sind verschieden. Die Prosastücke sind in gereimter Prosa, und zwar so, dass gewöhnlich 2, auch 3 Sätze, den gleichen Ausgang haben.

يصيع نفيس العمر في غير طاعة : Schluss f. 46°: يصيع نفيس العمر في التي الذي ليس يرعوي

- 8) f.72*—81*. Ermahnung zur Frömmigkeit. عده محيفة انزلت من الملك العلام على بعض الانبياء الكرام (Anfg: يا نبى بع دنياك باخراك لتقرّ بما عندي عيناك الخ
- 4) f. 81°—100°. Gleichen Inhalts. من تاليف المرحوم الشيخ محمد الباروكي رحد (Anfg: اليها الاخوان اذكروا اليوم الموعود وعرضكم المغ

Beide Stücke in gereimter Prosa, mit vielen Versstücken untermischt. Vgl. No. 3319, 11.

5) f. 100^b—106^b. Erbauliche Stücke, zum Theil mit Versen untermischt, darunter ein Brief Ja'qūbs an den König Aegyptens (Klage um den verlorenen Jūsuf und Trostantwort).

6) f. 106b-123a.

فى مدح السيد الكريم وظهورة بالعسكر العظيم، من نظم المرحوم الشيخ عماد الدين ابن القدم رحة Anfang (Wāfir):

علي الهادي النبي المختار صلواً ومن ينبوع ذكراه تملوا وفي الاسحار للآيات اتلوا فان الوعد وافانا مجيَّدُ Schluss f. 123

وتختم بالعلاة وبالسلام علي الختار مصباح الظلام مع الانصار والصحب الكرام بالف صلى عليهم والتحية

Dieselbe Heeresqueide, aber mit einem anderen Anfang, in We. 230, 1, wo ausführlicher davon die Rede ist. Vgl. No. 3319, 3.

7) f. 1236—1376. 2 Lobgedichte auf Gott, 1 auf Mohammed: من نظم البرحوم البرع وتنزييم الشيخ . . . ابي هلال في حمد الباري وتنزييم Anfang (Tawil, etwas unregelmässig):

الحمد للمولى قديم الاقادم والشكر للرحمن ربّ المراحم und von demselben ein anderes Gedicht f. 127%, anfangend (Tawil):

تبارك مولانا الد العوالم ومن علم الاسماء كلا لانما (die übrigen Verse reimen auf من); von dems. ein Lobgedicht auf Mohammed, f. 136°, auf. (Kāmil): بسم الالد بدأت انشى قائلا في سيد لانت بد الارواخ nur 21 Verse vorhanden, dann eine Lücke f. 138—143, welche Blätter unbeschrieben sind.

Und, wie es scheint, von demselben das Gedicht auf لِ Basit f. 144°, dessen Anfang fehlt, und auf دُ الْحَادِةُ مَا نالُوا) und وَالْحَادِةُ مَا نالُوا) Kāmil (العرافية على Vgl. No. 4348, 2.

Schrift: gross, gewandt, deutlich, ganz vocalisirt. Ueberschriften und Stichwörter roth oder farbig. — Abschrift c. 1700.

4348. Lbg. 210.

240 Bl. 8vo, 13 Z. (16 × 10¹/₃; 11¹/₂ × 7¹/₂^{cm}). — Zustand: nicht recht sauber. — Papier; gelb, stark, dick. — Einband: rothbrauner Lederband.

أ درر التحور في التوبة : 10. Drusenschrift. Titel und Verfasser f. 16: المرر التحور في التوبة الغفور مشتمل على والتقرّب الي الوحيم الراوف في التقرّب الي الوحيم الراوف تاليف المرحوم الشيخ جمال الدين يوسف المن المرحوم الشيخ سعيد بن على الكفَرْفُوقي الطواوي، الشيخ سعيد بن على الكفَرْفُوقي الطواوي، S. Mo. 224, 1, und No. 3319, 9. Anfang wie No. 3319, 9, und Schluss wie bei Mo. 224.

2) f. 39-240 enthält eine Menge erbaulicher Geschichten, Legenden, Ermahnungen, Sprüche Weiser (besonders Aristoteles u. Plato), frommer Gedichte, Aussprüche Mchammeds, Qoranstellen, u. s. w. - So zuerst f. 39a داورد بن ایشا 49 ,یونس 40 ,قطا شعبا النبی , سليمان 105°, هاييل °62°, خصر *58°, لوط 54° 262 F. 64 - 67 eine Stelle aus . F.82 مواعظ ، 127 desgleichen رسائل اخوان الصفا خبر رسول ارسطاطالیس عم الی الاسکندر F. 118b Erbauliches f. 187. 232b. 240a. Briefe von جمال الدين عمد الله ابن امير الغرب التنوخي علم an Verschiedene f. 141°. 158°. 175°. Gedichte, darunter f. 122 ein Tahmis auf die Qaçıde des ابو مدين († 589/1198), deren Anfang: (No. 3407) ما لدَّة العيش الا حجبة الفقرا الج Die Gedichte f. 2026-211 stehen ebenso in Spr. 901, f. 73-82. Das Gedicht 212° steht auch Mo. 224, f. 145. 2176-229 steht auch Mo. 224, f. 123 ff. Ein anderes (vierzeilig, auf i) beginnt f. 229b:

من دام في العَزَّلَدُ فالعرِّ دائم لَهُ

Schrift: ziemlich gross, gut, vocalisirt. Ueberschriften roth, auch farbig. — Abschrift c. 1200/1708.

4349. We. 715. 5) f. 108"—148.

Format etc. und Schrift wie bei 4). - Bl. 141-148 lose im Einband. - Titelüberschrift und Verfasser:

تتاب التحور في التوبة التي الملك العفور تاليف الشيخ يوسف الحريد من قرية كَفَرُفُوق (zu lesen: الحريدي: Der Ort كفرقوق

= Lbg. 210, 1. We. 237, 13. No. 3319, 9. Aufang wie bei No. 3319, 9 (aber mit voraufgeschicktem الخي من كنت Aber voraufgeht hier f. 109—111 ein Vorwort, das beginnt: من فصايل لب الالباب العلى الفصاحة ونمؤ السماحة . Ein ungenannter Gelehrter hat danach, auf Bitte des oben genannten Verfassers, ein Sentenzenwerk alphabetisch abgefasst, das aber nicht ganz leicht

4350. Mo. 162.

105 Bl. 12mo, 10—12 Z. (14×10¹/₃; 10¹/₂—11¹/₂×8^{cm}). Zustand: unsauber, zum Theil auch fleckig. — Papier: gelblich, stark, glatt. — Einband: schwarzer Lederband mit Klappe.

Titel f. 1° von ganz neuer Hand: قصص ادبية مي الديانة

Darunter steht: Exemples de la morale de la religion Druse.

Ein Sammelband, welcher nicht sowol drusische, als vielmehr cufische Stücke enthält: nämlich Ermahnungen zur Frömmigkeit und von f. 10° an eine Menge, meistens kurzer, erbaulicher Geschichten. Ob das Ganze entnommen ist dem in der Titelüberschrift angegebenen Werke: من كتاب بغية الطالبين وكفاية الراغبين oder nur ein Stück, kann fraglich sein; das Vorliegende hat überall gleichen Typus, wie es scheint, und kann füglich daher sein.

Der Anfang ist ganz so wie bei No. 3126 angegeben ist; auch das alphabetische Stück steht hier f. 4° ff. Weiterhin aber weicht es doch ab. F. 16°—21° eine längere Geschichte, von منصور بن عمار erzählt: es wird dieselbe Geschichte sein, wie We. 237, 5, aber etwas ausführlicher. Das Weib heisst auch hier منشوان.

HANDSCHRIFTEN D. K. BIBL. IX.

4.5

F. 58^b ein längeres Gedicht, überschrieben im. Line Ermahnung, an die Seele gerichtet, zur Frömmigkeit und Entsagung. Viele Verse, besonders im Anfang, beginnen mit بيا نفس توبي عن جهل وعصيان. (Bastt): يا نفس توبي عن جهل وعصيان

F. 61° ein anderes, gleichen Inhalts, ebenfalls überschrieben نفسية. Anfang (Basīţ): لعب الغرام بقلب قد مليناهُ من متجر الغان والباق تركناهُ

Dann noch f. 64*-65b einige kürzere Gedichte.

F. 65⁵—74^a eine Geschichte von Johannes dem Täufer (حنّا الصابغ) in seiner Jugend.

F. 80^b—88^b Geschichte Salomos und der Bilgīs und Beschreibung seines Thrones.

F, 886—102°. Titel: مديح مربع في نعت السيد العظيم ويدلكر فعل القيامة الح الكريم وقدومه بالعسكر العظيم ويدلكر فعل القيامة الح Das Gedicht schildert die Freuden und die Schrecken am Tage des jüngsten Gerichts, in Vierzeilen. Es heisst sonst العسكرية. Anfang wie bei We. 237, 3. Der Schluss weicht ab:

صلاة الوَحِدِ المتعال عليه كل وقت وصال عدد ما يعلم الاشكال بلاحد ولا حصر (Incorrect). Dann noch ein Paar kleine bussfertige Gedichte.

Schrift: ziemlich gross, uuschön, doch deutlich, vocalisirt. Ueberschriften roth. — Abschrift c. 1200/1789.

4351. We. 237.

Format etc. u. Schrift wie bei 1). - Ueberschrift:

عسكرية في ظهور السيد العظيم

Anfang: بسم الله امدادي وذكره بدئى وانشادي به نصري واسعادي وقوة عونه دخري

Gleichfalls eine Heeresque (ausführlicher als die vorige). Schluss f. 16^b:

والف صلاة ثمّ سلام تخصّ السادة الاعلام عليهم دايم الايام بجني الليل والفَجْرِ 79

4352. Lbg. 212.

126 Bl. kl.-8re, 11 Z. (15¹/₄ × 10; 11¹/₄ × 6³/₄cm). — Zustand: schmutzig und wasserfleckig; bisweilen ausgebessert. — Papier: gelb, glatt, stark. — Einband: branner Lederband mit Klappe. — Titel fehlt.

Anfang fehlt; das Vorhandene beginnt f.1. وهذه الاينة فيها ثلاث معان تاديب وتغبيه وتهديد الح

Ein cufisches Werk, Vorschriften für das sittliche Verhalten des Menschen, in 15 Abschnitten (nicht من genannt). Die Ueberschrift des 1. fehlt (wegen des fehlenden Anfanges).

الاجتهاد على درس المعلوم الشريف غاية الاجتهاد \$2. £30 معرفة الفرائص الالهية والمواجب الدينية \$3. 32

حسن المعاملة في البيع والشراء والاخذ والعطاء 4. 33 والقرض والوقاء وغير ذلك من سائر المعاملات

حسى الاخلاق ولين الجانب والصبر والاحتمال 36° 5.

6. 524 ترك الدعاء بالاجمع 7. 534

ترك الزينة بالكلية طاعرا وباطنا

ترك الحسد 9. 80 ; ترك التكبر والاعجاب 8. 614

الاحترز من حبّ الحجد والجاه وطلب الرباسة 894

ترك النميمة 11. 113 ; ترك الغيبة 13. 115⁶ مداومة الصلاة في كل يوم

ملازمة السروال دائما صيفا وشناء شاملا 117° 14. النساء والرجال

عمارة بيوب الطهارة واستعمال الطهارة دائما 118° 15.

ان لم تشهد له ارباب العقول : Schluss f. 118b. وفي ذلك كفاية من التوثيق والتشديد لمن له عقل ... ومن الله تعالي نطلب العفو . . . بعد الاعتراف بالحجز . . . وطلب الغفران من الرب الكريم القدير والجد لله الح

Von demselben Verfasser ist dann noch f. 1196 ein längeres Gedicht angehängt (وله ايصا), das beginnt (Basit):

لله قوم سنوا بالعلم والعبل برغبة صدقت في طاعة الازل 32 Verse lang (metrisch nicht ganz richtig), und f. 1226—126 ein anderes Gedicht:

العسكرية في وصف فرس الامام صلى الله عليه Anfang (Wāfir):

قريبُ يرا مسيح الحقّ حقّا ويغتق سدّ ذي القرنين فتقا Ist nicht ganz zu Ende; weicht von den übrigen "Heeresqaçıden" ab.

Schrift: ziemlich gross, gut, vocalisirt. Ueberschriften roth und grün. — Abschrift c. 1200/1765.

4353. We. 230.

1) f.1-13.

85 Bl. 12 من الماركة العالم الماركة بالعسكر العالم الماركة بالعسكر العالم الماركة بالعسكر العظيم الماركة بالعسكر العظيم وطهورة بالعسكر العظيم

Anfang f. 2.

قريب القايم المهدي سيظهر وبالاخبار في الاقطار يُشْهَرُ يكنّا في طُهورة بالمظفّر تصى الافاق طَلْعَنْهُ البّهِيّةُ

Dasselbe Gedicht wie Mo. 224, 6, aber mit anderem Anfang. Diese Heeresqaçide, als deren Verfasser hier und in Mo. 224, 6 'Imād eddin ibn elmoqaddam genannt ist, handelt in Viervers-Form (auf -) von der siegreichen Wiederkunft des lange Zeit verschwundenen Herrschers, welcher mit gewaltigem Heer von China herbeizieht. Der grosse Entscheidungstag, welcher bei Mekka ausgekämpft wird, bringt den Sieg der Gläubigen und den Untergang der Gegner. So wird denn der Tag des Gerichts über Gute und Böse geschildert und der Verfasser schliesst mit einer Mahnung an jenen Tag. — Schluss wie bei Mo. 224, 6.

Schrift: gross, gleichmässig, gut, vocalisirt. (Der Text ist besonders in der Vocalisirung oft feblerhaft.) — Abschrift etwa 1700.

4354.

1) We. 237, 11, f. 50^a-60.

Format etc. und Schrift wie bei 1). - Ueberschrift: هذه عسكريّة من نظم الشيخ أبي عتر الدين لحلبي في ظهور السيّد العظيم وقدومد بالعسكر الكريم،

Diese Heeresqacide beginnt (Tawil): بدأت ببسم المُبْدِع الله والصُورُ الهِ على كَل الخليقة اقتدَرُ

Der Schluss fehlt; nach f. 60 ist eine (wol nur kleine) Lücke. Der zuletzt vorhandene Vers ist f. 60^b:

وعباس طافوة المداين والقري وغلوة كالمابون لما به سَعَرُ

2) We. 237, 4, f. 16^b—19.

Format etc. n. Schrift wie beit). — Ueberschrift:

شعر في ظهور العسكر وقدوم الغياب

Demnach der Titel: عسكريّلا

Anfang (Bastt) بُشْراك يا قلب ناعت نسمة الخبر لك الهنا بلقا الغيّاب يا تظرِ
Nicht vollständig; diese Heeresqaoide hört
hier mit Vers 34 auf:
لنا بذا الشرف العالى على ملاً والغيرما عقدهم علمًا ولا خبر
Nach f. 19 Lituke.

3) We. 715, 3 f. 756—894.

Format etc. u. Schrift wie bei 2. — Titelüberschrift:
عسكرية لبعضهم في ظهور السيد العظيم
وقدوهم بالعسكر الكريم
Anfang:

بدأت ببسم من قهر العباد الهي سيدي مولي العباد ببسك نبتدي في كل شي ونختند حمدك يا مرادي

Heeresqaçide (Wāfir): der Held, das zuerst geschaffene Wesen, heisst f. 76° إليلك البطقر; er bricht von China mit seinen Heeresmassen auf. Vgl. We. 230, 1. Das Gedicht ist in 112 Vierzeilen und schliesst mit einem Gebet um Gnade am Jüngsten Tage; zuletzt: وتختم بالصلاة وبالنحية على خير العوالم والبرية مدا الاوتات صحا والغشية ما دام الكون عام بالعباد

Noch eine Heeresqueide in No. 3319, 3.

4355. We. 715.

Format etc. und Schrift wie bei 2). Von f. 103 an eind die Blätter von unten nach oben schräg eingerissen und hängen nur noch etwas in der oberen Hälfte zusammen.

Sechs Gedichte, jedes mit der Ueberschrift:

Light Mo., also von demselben Ungenannten, der
We. 715, 3 verfasst hat.

b) f. 95°—100°. Gleichfalls ترحيبة überschrieben; hier steht die Bewillkommnung nicht zu Anfang, sondern fast in der Mitte (f.97°, 4.5). Der Dichter schildert seine Sehnsucht nach Ankunft der 5 Herren (المسلم f. 95°, 13), die an der Spitze ihren Schaaren aus China herbeikommen, und die (nach f. 90°) ausser dem Obersten, dem Imam des Höchsten, dem Elmotaffar, sind: ابو الحسن بها الدين. In diesem Gedicht wird aber Keiner derselben mit besonderem Namen genannt. Es schliesst mit einem Gebet zu Gott um Nachsicht und Verzeihung. 77 Verselang. Anfang (Bast):

امن تذكر مغرم فيكم بكم عبد لكم سادتي بدعا محبّكمُ بعد الصلاة على من هو لنا املا Schluss: ما دام شمس الصحي وتبدو او تنكتمو

(Die Sprache u. Verse sind incorrect; die letzten Worte müssen heissen: تبدو او تنكتم [auf Sonne bezogen]; auch muss es امل für امل heissen.)

- c) f. 101°—102°. Ein Titel des Gedichts nicht angegeben. Gleichfalls Sehnsucht nach den "Herren" und speciell f. 101°, 7 nach dem Imām schildernd. 27 Verse. Anfang (Wāfir): على خير الجماعة هام فكري وحرّك صامري زاد الغرام (Sonst reimt das Gedicht auf أزّكا صلاة واثنى بالتحية والسلام
- d) f. 103°—105°. Preis des Imām und Sehnsucht nach ihm. Das Gedicht geht nicht auf Mohammed, wie es scheinen könnte, sondern auf Hamza. Es heisst auf f. 104°: محمزة حبيبى عبد الأله Anfang (Motaqūrib): أيا رب صل وزيد السلام على سيّد الرسل والانبياة Schluss: derselbe Vers.

e) f. 105° - 107°. Sehnsucht nach dem Imām (f. 1066: حب الامام فَيْجُ غرامي). Anfang: الله الله الله يكن لي يا رب صل وسلم سلم وصل على المصطفى اهدي مبلاتي واثنى سلامي وارصل زلاتي سأل وساعي بالحمس داعي Schluss: صب اطاعي ما لم يمل

يا رب عدل صل وسلم سلم وعدل (In moderner Gedichtform). Incorrect.

f) f. 107 - 108. Sehnsucht nach den "Herren" und Bitte, ihn nicht im Stich zu lassen (s. bei b). Die 4 Herren sollen am Tage der Rechenschaft Fürbitte für ihn einlegen. 22 Verse lang. Anfang (Basit):

شوق اليكم كما تشويق طمآن للماء في الحر يوما فيد نيران في باب عفوك انخُتْ وجيبُت مفتقرا ارحم عبيدًا صعيف الحال وخلاني

4356.

1) We. 230, 10, f. 76 - 79b. Format etc. und Schrift wie bei 8. - Ueberschrift: مما انشده الشيخ ابو علي عبد الملك ترحبا بقدوم السادة الكرام

Anfang:

اهلا بكم قادمين علينا وترخبا بالواصلين إلينا

على الشفيع المرتجا يوم الحجل يوم نعص تندّما ايدينا

Ein Gedicht gleichen Inhalts wie We. 715, 4, in welchem die frommen "Herren" verherrlicht werden, mit einem Gebet für den Verfasser selbst.

2) We. 237, 7, f. 33b-42b. Format etc. und Schrift wie bei 1. - Ueberschrift: تخميسة تاليف المرحوم الشيخ يوسف أبون المرحوم الشيخ سعيد ابن المرحوم الشيخ على الكفَرْفُوقِي، Anfang (Basit):

يالايمي ان تَرْم بالعنف تلحاني وتزدري جمع اعمالي والتحاليي اناً الذي حق بالعصيان خسراني

انالحقير الكسير المسرف العانى انا الذليل الصليل العاجز الواني

Ein bussfertiges Tahmis, mit Bekenntniss und Reue über das übel angewandte, lustergebene Leben. Schluss des Grundgedichtes:

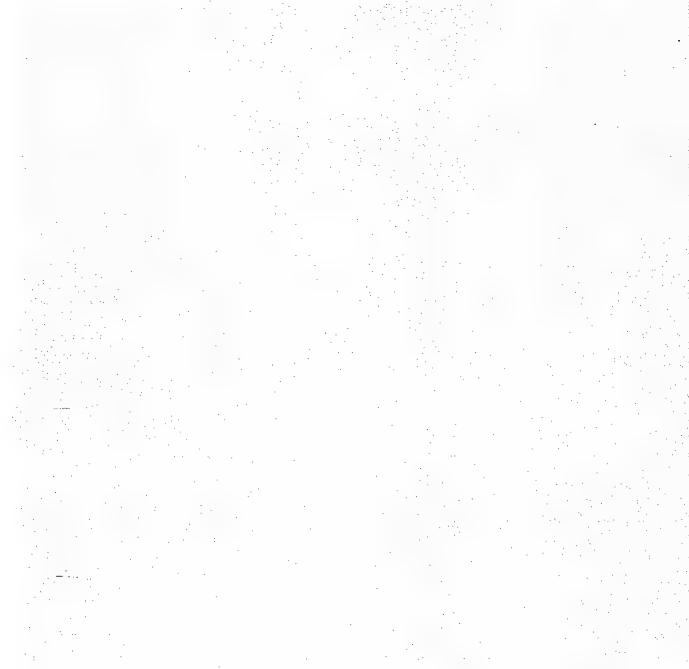
وما ترتم ورق في تردده وما تتابع تكرار الجديدان

Mq. 180°, f. 1-54 enthält ein Wörterbuch zu den Drusenschriften, alphabetisch (nach Hebräischer Buchstabenfolge) geordnet, defect.

4357.

Andere Drusenschriften sind:

- ر" الايقاظ والبشارة لاعل الغفلة وآل الحق (1 والطهارة المقتنى
- " الحقائق والاندار والتاديب لحبيع الخلائق (2
- " الشافية لنفوس الموحدين الممرصة لقلوب (3 المقصرين الجاحدين للمقتنى
- " العرب" الى جبيع من بالشامين الأسفل (4) والاعلى ومن بالصعيد الم
- " اليمن وهداية النفوس الطاهرات ولم الشمل (5 وجمع الشتات المقتنى
- را الهند الموسومة بالتذكار والكمال الى الشيخ (6) الرشيد المسدد المغضال للمقتنى
- " التفريع والبيان واقامة الحجة لولى الزمان (7 وايصاح الحجة لمن افاء الى التوحيد والايمان
- ر" تاديب الولد العاق من الاولاد الغافل عن تغيير (8 الصور العاصية عند الانتقال في دار المعاد ورجوع الانفس الى السفال بعد العلو بمصاحبة الاصداد
- ر" القاصعة للفرعون الدعي الفاضحة لعقيدة (9 الكذاب المعتوه الشقى للمقتني
- 10) كا ابى اليقظان للمقتنى
- ر" تميير الموحدين الطائعين من حزب العصاة (11 الفسقة الناكثين للمقتنى
- ر" من دون قائم الزمان والهادي الى طاعة الرجن (12
- ر" السفر الى السادة في الدعوة لطاعة ولي (13) الحق الامام القائم المنتظر المقتنى

عركزالخدمات والابحاث الثفافية

صندوق البريد ۱٤/٥۰۸۳ بيروت – لبنان

(1./0)

سلسلة فهارس المكتبات الخطية النادرة

فهرست المخطوطات العربية بالمكتبة الملكية في برلين ــ المانيا

الجزء الثالث

ETOY IL TAIT

اعسداد وليم الورد

برلین ۱۸۹۱

		·

DIE

HANDSCHRIFTEN-VERZEICHNISSE

DEI

KÖNIGLICHEN BIBLIOTHEK

ZU BERLIN.

NEUNTER BAND.

VERZEICHNISS

DER

ARABISCHEN HANDSCHRIFTEN

VON

W. AHLWARDT.

DRITTER BAND.

BERLIN.

A. ASHER & Co.

1891.

	1						
							•
·							
·							
•							
•							
					1	·,	
•							
•				•			
·	.:						
	•		•				
						70	
					· ·		
					S.		
					, .		
						Santa.	
	·
	- `			•			
							*
					: '		
				. :		1.11	
			•				
	•						: .
				•			
			• .	•	. , .		
					1 1 1 m m		
			* *				
			•				
* .							
:		• ;		:			
	•						
				• / / / / /			
	,	•					
	•			/ -			
	•						
			•				
	•						

Mit dem vorliegenden dritten Bande des Kataloges, welcher die Fächer der Çūfik und des Gebe tes behandelt, ist die islāmische Theologie beendet. Einige Nachträge dazu werden in dem letzten Bande gegeben werden; sie betreffen hauptsächlich Schriften der Glaser'schen Sammlung, welche zur Zeit, als die ersten Bände dieses Werkes im Druck erschienen, noch nicht katalogisirt waren.

Von çūfischen Werken, an denen die arabische Litteratur ungemein reich ist, enthalten die Berliner Sammlungen eine bedeutende Menge. Der hervorragendste und angesehenste Schriftsteller auf diesem Gebiete, Muhjī eddīn ibn el'arabī, gestorben im J. 638/1240, über dessen Leben und Leistungen ich S. 22 u. 23 einige Bemerkungen gemacht habe, ist darin mit vielen seiner grösseren und kleineren Schriften vertreten. Die extreme Richtung, welcher er so zu sagen fröhnt, erschien schon seinen Landsleuten bedenklich; für unseren Gedankengang ist dieselbe schwer verständlich und befreunden werden sich mit seinen phantastischen Grübeleien wol nur Wenige. Anziehender dagegen sind die Werke, deren Zweck erbauliche Betrachtungen über das göttliche Wesen oder Anleitung zur Frömmigkeit und Gottseligkeit ist. Die glaubensfrohe Ueberzeugung, mit welcher die Verfasser reden und die Naivetät ihrer Anschauungen und ihrer Sprache gewinnen den Leser; er versenkt sich

unwillkürlich mit seinem Führer in die Tiefen der Gottheit und es wird ihm zu Muth, als ob er sich am Paradiesgärtlein oder ähnlichen pietistischen Werken erbaue.

Das sechste Buch beschreibt Werke von meistens geringerem Umfange, welche sich auf den in That umgesetzten Glauben, also auf die gottesdienstlichen Handlungen und namentlich auf das Gebet, beziehen. Ich habe dasselbe mit dem Titel Gebet versehen, obgleich ich in mancher Beziehung es lieber praktische Theologie betitelt hätte. Gegenstand einiger Schriften ist zum Beispiel der als Pflicht vorgeschriebene Glaubenskampf zur Vernichtung der Feinde; er ist auch in den Augen der Moslimen eine gottgefällige That, ein Beweis des Glaubens, ein Stück der praktischen Theologie, ist an sich aber keineswegs Gebet. So geht es auch mit den Predigten, Almosen und Wallfahrten: es sind gottesdienstliche Handlungen, aber keine blossen Gebete. Indessen sind diese doch für alle jene Acte die Voraussetzung, sogar die Hauptsache — und danach richtet sich die Benennung. Dazu kommt noch Folgendes.

Der thätige Glaube, welcher mit Inbrunst und völligem Vertrauen, ohne zu prüfen und zu schwanken, die göttlichen Vorschriften selbstlos zu üben und zu erfüllen trachtet, hat den Aberglauben zum Stiefbruder. Sein Grundzug ist Egoismus; nicht auf die fromme Gesinnung kommt es ihm an, sondern bei allem Beten und Thun verfolgt er selbstische irdische Zwecke; sein Gebet hat keine Weihe, sein Thun und Treiben ist kein heiliger Dienst. Zaubern und Wahrsagen, Enträthseln der Zukunft und Deuten der Träume, kurz, alle Gestalten, welche der Aberglaube annehmen mag, sind keine gottesdienstlichen Handlungen, gehören nicht zur praktischen Theologie; aber auch sie sind auf dem Gebiete eines, allerdings auf Irrwege gerathenen, Glaubens entsprungen und so verkehrt ihre Ziele sein mögen, hat der Unglaube doch kein Theil an ihnen. Die Stütze des Aberglaubens ist aber das Gebet; durch dasselbe setzt er sich zu Gott in Beziehung und macht die unsichtbare Welt, welche er sich dadurch erschliesst, seinen Zwecken dienstbar. Da also Glauben und Aber-

glauben sich des Gebetes, wenn auch in verschiedener Weise, bedienen und durch dasselbe ihren Weg zu Gott finden, glaubte ich beide dem Gebet zuweisen zu dürfen. Eine kurze Begründung dafür habe ich S. 496 gegeben; dieselbe steht in Beziehung zu den Ausführungen über das Gebet S. 324 und 325. An dieser Stelle ist eine Eintheilung des Gebetes in verschiedene Arten gegeben und die Unterschiede derselben erklärt worden. Ob man mit einzelnen Namen, wie Herzensgebete (für ad'kār), Stossgebete (alizāb), einverstanden sein wird, steht dahin; ich wenigstens konnte keine passenderen Namen ausfindig machen. Die Bezeichnung "Gebets-Perikopen" (für aurād) habe ich von Anderen entlehnt; sie sagte mir selbst zwar nicht besonders zu, aber "Gebetstücke" gefiel mir noch weniger und ein anderer Ausdruck stand mir nicht zu Gebote.

Die zu Ende des 6. Buches im Anhang behandelten Drusenschriften sind nicht als Anhang zu diesem Buche, sondern zu den vorhergehenden Büchern über die gesammte Theologie anzusehen. Sie hätten auch in der Dogmatik, und zwar in dem 3. Abschnitte des ersten Haupttheils, welcher über Rechtgläubigkeit und Ketzerei handelt, ihre Stelle finden können, aber als eine eigenartige Lehre, welche von den orthodoxen und ketzerischen Glaubens-Auffassungen und Untersuchungen völlig abweicht, so dass sie in den Rahmen jener Theologie durchaus nicht passt, schien es mir zweckmässiger, sie ausserhalb derselben und für sich zu behandeln.

Bei aller Kürze, deren ich mich bei Beschreibung der einzelnen Werke, oft genug wider Willen, befleissigt habe, nimmt die Theologie in diesem Werke einen bedeutenden Raum ein, welcher vielleicht das derselben entgegengebrachte Interesse — von Qorān-Exegese und einigen Traditionswerken abgesehen — übersteigt. Allein die Litteratur hat grade auf dem theologischen Gebiet einen grösseren Umfang als auf irgend einem anderen gewonnen und ihre Wichtigkeit ist von keinem Gläubigen in Frage gestellt; bei der Reichhaltigkeit der Berliner Sammlungen auf diesem Gebiet wird der Leser begreiflich finden, dass ich dieselbe zur Geltung zu bringen bemüht gewesen bin,

und wird einräumen, dass ich alle Fächer, auch solche, denen keine besonderen Sympathien abzugewinnen sind, mit gleichmässiger Treue zu bearbeiten nicht müde geworden bin. Er wird mir aber auch glauben, dass ich nach jahrelanger Behandlung theologischer Werke froh bin, fortan menschlich näher liegende Gebiete zu betreten. Vielleicht ist es ihm selbst erwünscht.

GREIFSWALD, den 20. Januar 1891.

W. Ahlwardt.